

УКРАЇНА ПАМ'ЯТАЄ – СВІТ ВИЗНАЄ!

ГОЛОДОМОР – ГЕНОЦИД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

**УКРАЇНСЬКИЙ
ІНСТИТУТ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ**

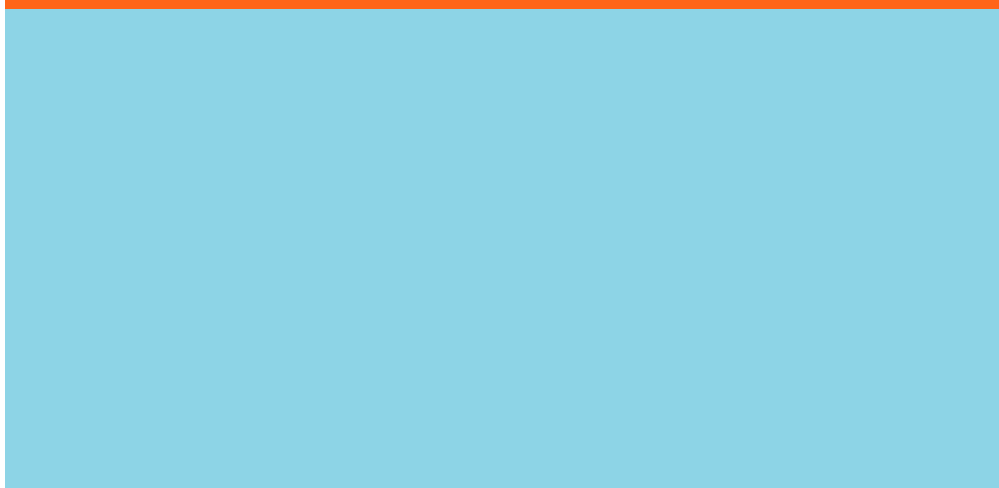
**ХЕРСОНЬСЬКА
обласна державна адміністрація**

НАЦІОНАЛЬНА
КНИЖКА
ПАМ'ЯТІ
ЖЕРТВ
ГОЛОДОМОРУ
1932
1933
РОКІВ
В УКРАЇНІ

**ХЕРСОНСЬКА
ОБЛАСТЬ**

ВСТУПНА СТАТТЯ

ВСТУПНА СТАТТЯ

Голодомор 1932-1933 років у сучасній українській історіографії вивчається в багатьох аспектах. Одним із найважливіших серед них є аспект регіональний. Важливість регіонального контексту аналізу причин, сутності та наслідків Голодомору — геноциду 1932-1933 рр. пояснюється низкою обставин.

По-перше, йдеться про історіографічну традицію. В українській національній історіографії сформувалися науковий простір і методологічні засади історичної регіоналістики — «земельний» напрямок в історичній школі В.Б.Антоновича, «обласництво» школи Д.І.Багалія, дослідження Д.І.Яворницького та його учнів, регіоналістичні студії Львівської та Київської історичних шкіл М.С.Грушевського, соціально-економічні та історико-юридичні писання Одеської школи М.Є.Слабченка [1, С.111-193].

По-друге, сучасна регіоналістика як синтетичний науковий напрямок ґрунтується на здобутках різних галузей знань: теорії управління й економіки, історії та правознавства, географії та статистики, демографії та соціолінгвістики [2, С.3]. Ґрунтовне дослідження причин, перебігу та наслідків Голодомору 1932-1933 рр. в Україні неможливе без урахування, точніше докладного вивчення його особливостей у регіонах. У цьому сенсі йдеться про деталізацію історичного процесу, виявлення його локальної специфіки та чинників, що її зумовлюють, оптимізації співвідношення загального й особливого в цьому трагічному явищі.

Голодомору 1932-1933 рр. на Херсонщині присвячена значна за обсягом і різноманітна за характером література. Так, у бібліографічному покажчику «Неоголошена війна проти свого народу: 75 років пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 рр. на Херсонщині», підготовленому Обласною універсальною науковою бібліотекою ім. Олеса Гончара, міститься 351 позиція [3, С.40]. З часу укладання збірника, тобто за травень-липень 2008 р., цей перелік суттєво поповнився. Серед нових праць заслуговують увагу два фундаментальних видання з серії «Книга Пам'яті. До 75-х роковин Голодомору 1932-1933 років в Україні», присвячених трагічним подіям у Цюрупинському та Білозерському районах [4, 5]. Раніше вийшло подібне за характером видання «Книга-меморіал Великолепетиського району Херсонської області «Голодомори 1921-1923, 1932-1933, 1946-1947 на Великолепетитщині» словами очевидців та мовою документів», укладачем якого є вчитель історії М.М.Марченко [6].

До речі зауважимо, що у вивченні Голодомору 1932-1933 рр. на Херсонщині найбільшу активність виявляє саме широка громадськість: вчителі, журналісти, працівники культури. Скажімо, вчитель історії і права з Берислава, голова районної організації Товариства «Просвіта» Сергій Гейко багато років досліджує історію Бериславщини, не оминаючи при цьому трагічні події колективізації, репресій, голодоморів [Див. 7]. Уродженець Нижніх Сірогоз, степовик з діда-прадіда, лікар-терапевт за фахом і краєзнавець за покликанням, Юрій Валентинович Безух випустив декілька узагальнюючих краєзнавчих праць з історії, природи та побуту Північної Таврії і рідної Сірогозщини — «Нариси з історії Сірогозщини», «Між молотом і ковадлом (Сірогозщина. 1914-1940)», «Квітка степова (Нариси з історії, природи та побуту Північної Таврії)», «На перехресті світових шляхів» [Див.8]. Згадає в них автор і трагічні сторінки Малої Батьківщини, намагаючись виховати у земляків любов до рідної землі [9].

Водночас професійні історики краю приділяють Голодомору 1932-1933 рр. недостатньо уваги: найчастіше вони присвячують цій проблемі або окремі сюжети у краєзнавчих працях, або виступають консультантами, редакторами, рецензентами тощо [4, 10].

Очевидно, що вченим-історикам слід належним чином скорегувати проблематику досліджень, а обласній державній адміністрації замовляти відповідні праці. Організаторами цієї роботи мають стати обласні державні та громадські установи: краєзнавчий музей, спілка краєзнавців, асоціація дослідників голодоморів в Україні. Досвід поступу української історіографії переконливо свідчить, що саме об'єднання зусиль краєзнавців і науковців дає у регіональних дослідженнях Голодомору 1932-1933 рр. позитивні результати.

Найціннішу частину публікацій краєзнавців складають свідчення очевидців подій. Не вдаючись у даному випадку до більш детального аналізу цього виду історичних джерел зауважимо наступне. По-перше, — питання підготовки і проведення такого роду польових досліджень потребують ретельної підготовки, використання кваліфікованих спеціалістів різних галузей знань для складання переліку запитань, залучення до опитування досвідчених істориків та етнологів, належної фіксації та оформлення цих унікальних свідоцтв.

По-друге, не менш складним і трудомістким є процес опрацювання зібраних усних свідчень. По-третє, подібні проекти потребують значних коштів і натхненної праці значних наукових колективів. Хрестоматійним прикладом належного виконання зазначених передумов і успішної підготовки добротного за змістом і грубезного за обсягом видання є праця Вільяма Нолла «Трансформація громадянського суспільства: Усна історія української селянської культури 1920-1930-х років» [11]. Загальна кількість опитаних селян склала 400 осіб (на жаль, Херсонщина не зацікавила автора), польові дослідження проводилися 6 років, питальник містив 300 позицій (для окремих категорій був додатковий питальник), у багатьох випадках процес опитування тривав по півдня. «Якщо повністю підрахувати зібрані оповіді, — зауважує В.Нолл, — то це займе 5000 сторінок тексту. Кілька років я упорядковував матеріали» [11, С.31]. Внаслідок було зібрано унікальний матеріал щодо колективізації та способів її проведення, її виконавців (на жаль прізвища безпосередніх виконавців злочинів і самі постраждали, і дослідники найчастіше воліють не називати), власне голоду, економічного життя колгоспників тощо.

У виданнях з історії Голодомору в районах Херсонщини усні свідчення доповнені архівними документами, матеріалами преси, виїмками з літератури тощо. В значній мірі розкривають страхіття Голодомору узагальнення, зроблені авторами-упорядниками. Скажімо, М. М. Марченко на основі аналізу усних свідчень виділив 131 спосіб харчування людей в умовах Голодомору [6, С.47-52], І.В. та Я. Б.Вишковські на матеріалах Цюрупинського району Херсонщини склали додатки-мартирологи «Списки громадян, загиблих від Голодомору 1932-1933 років», «Списки громадян, які постраждали від Голодомору 1932-1933 років», «Перелік населених пунктів, що постраждали від Голодомору 1932-1933 років» [4, С.211-253]. Очевидно, що докладний аналіз зібраних свідчень ще попереду.

Не можна оминати увагою статтю головного наукового співробітника Присиваської дослідної станції щодо «посухи» як причини Голодомору. На жаль, подібні твердження ще досі блукають газетами певних політичних партій. «Голод у 1932-1933 роках, — зазначає вчений-агроном, — спостерігався при надзвичайно сприятливих погодних умовах: опадів було значно більше від норми, не було тривалих посух, жорстоких суховіїв, пилових бур» [93,С.2]. Дійсно, за даними метеостанції Асканія-Нова упродовж 1921-33 років випало на 25-30% річної норми. «Рясні дощі проходили тоді в період весняної та осінньої сівби, в період вегетації зернових. За 1926-1992 рр. не було такого сприятливого періоду на Херсонщині для вирощування хліба» [93,С.2].

Вагомий внесок у вивчення Голодомору 1932-1933 років на Херсонщині зробили співробітники Державного архіву Херсонської області — публікація документів, виступи на конференціях, науково-популярні та наукові публікації тощо [Див. 12]. Найбільше публікацій з проблем Голодомору 1932-1933 рр. на Херсонщині серед архівістів мають ветерани архівної справи: З.С.Орлова, А.М.Назарова, В.Баранюк, О.І.Стукалова, заступник директора Державного архіву Херсонської області О.Марущак [Див.13].

Саме співробітникам архіву належить перша спроба подати узагальнюючий нарис Голодомору 1932-1933 років на Херсонщині [68]. Його було підготовлено на виконання постанови ЦК Компартії України «Про голод 1932-1933 років на Україні та публікацію архівних матеріалів, пов'язаних з ним» [61, С.3-4]. У значній мірі ця постанова була підготовлена і українськими істориками, зокрема С.В.Кульчицьким [72]. Втім, ця постанова мала на меті (скоріше спробу), відвести удар від Кремля і зробити головними винуватцями трагедії тодішнє керівництво УСРР. Проте ще у 1990 році незаангажованим історикам було зрозуміло, що саме московське керівництво було організатором Голодомору, а в УСРР були лише слухняні виконавці [91,С.13]. У 1993 році директор обласного архіву В.Рилєєв у співавторстві з журналістом В.Косюком спробували відтворити картину Голодомору на матеріалах архіву [94].

Нараз архівісти під керівництвом директора Державного архіву Херсонської області В.Ф.Боровика роблять величезну та ззовні малопомітну роботу по розсекреченню, розшуку, прийняттю на зберігання, упорядкуванню, архівній обробці тощо величезного масиву документів з історії Голодомору 1932-1933 років у нашому краї. Це створює об'єктивну і достовірну джерельну базу для дослідників цієї трагедії українського народу.

Редакційно-видавничою групою «Реабілітовані історією» видана серія нарисів «Забуттю не підлягає», чимало з яких змальовують жах Голодомору через долі людей [14]. У публікаціях Ф.І.Морозюка зібрано спогади очевидців геноциду-голоду 1932-1933 років на території Херсонщини, зроблено спроби подати історико-політологічний аналіз його наслідків [15]. Чимало зробив у царині вшанування жертв Голодомору журналіст Василь Піддубняк, зокрема його перу належить науково-популярний нарис «Жнива Молоха» [16]. Природно, що всіх авторів-херсонців важко навіть згадати. Саме їх зусиллями зроблено чимало для усвідомлення страхіття Голодомору 1932-1933 років.

Вагомим є внесок у дослідження специфіки Голодомору 1932-1933 рр. у різних регіонах України науковців Києва, Миколаєва та інших міст

України — С.В.Кульчицького, В.І.Марочка, Є.П.Шаталіної, А.М.Бахтіна, М.М.Шитюка та багатьох інших [див. 17].

Підсумовуючи коротенький історіографічний огляд зауважимо, що специфічні питання причин і наслідків Голодомору 1932-1933 років на Херсонщині ще не отримали належного висвітлення. Набагато повніше змальовано перебіг цієї трагедії. Сподіваємося, що обласний том Національної книги пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років в Україні сприятиме усуненню цієї лакуни.

Сучасна українська історична наука при вивченні історії окремих регіонів виходить із комплексного підходу, який враховує природно-географічні, господарські, політико-адміністративні, культурно-етнічні й інші чинники. Територія Херсонської області входить до історико-географічного регіону Південна Україна, причому остання включає Запоріжжя, Причорномор'я, Приазов'я, Бессарабію та Крим [18, С.549-550]. Сучасна Херсонщина як адміністративно-територіальна одиниця з'явилася згідно з Указом Президії Верховної Ради УРСР від 30 березня 1944 р. про створення Херсонської області з районів і міст Миколаївської та Запорізької областей.

Не вдаючись до занадто глибокого історичного екскурсу зазначимо, що Херсонщина нерозривно пов'язана з історією України. Так, на території сучасної Херсонщини розташовані історико-географічні райони Таврії (Лівобережні райони) і Нижнього Подніпров'я. До складу Запорізьких вольностей протягом більшого часу існування запорозького козацтва входили частина сучасного правобережжя області від північних меж до місця розташування Кам'янської Січі, соляні озера (прогної) на Кінбурнській косі. Інша частина сучасної Херсонської області входила до складу турецько-татарських володінь чи становила майже незаселений бар'єр [Див.:19, С.21-36; 20, С.587-617]. Входження нашого краю до складу Запоріжжя, взаємодія українців із ногайцями, кримськими татарами, турками-османами та іншими народами суттєво вплинули на формування традицій (господарських, соціально-психологічних, культурних тощо), несумісних із тоталітаризмом. Це у сукупності з іншими факторами зумовило особливості трагедії Голодомору 1932-1933 рр. на Херсонщині.

Після входження нашого краю до складу Російської імперії влада запровадила тут загальноімперську систему адміністративно-територіального управління. Сучасна територія області стала складовою Херсонської (правобережна частина та пониззя Дніпра) і Таврійської (лівобережжя) губерній і займала весь колишній Дніпровський і чверть Мелітопольського повітів Таврійської та майже половину Херсонського повіту Херсонсь-

кої губерній. Як цілком слушно зазначається в «Енциклопедії українознавства», у XIX — на початку XX ст. назва «Таврія» поширилася на ту частину сучасної Херсонської області, яка входила до складу Таврійської губернії [21, С.3123]. У вітчизняній історіографії закріпилася більш точна, але останнім часом мало вживана, назва для цієї частини області — «Північна Таврія» [22]. Так, у «Большой Советской Энциклопедии» Північна Таврія визначалась як прилеглі до Криму північні райони Таврійської губернії, обмежені із заходу пониззя Дніпра та зі сходу умовною лінією Запоріжжя — Бердянськ. На півдні межею між Кримом (власне Таврією, Тавридою, Таврікою) і Північною Таврією є Перекоп [23]. У довідкових історичних виданнях лівобережна частина сучасної Херсонської області називається «Північною Таврією» в аналогічному розумінні [24, Стб.654; 25, С.259; 26, С.407]. Така заплутаність і складність історії адміністративно-територіальних змін на Херсонщині посилювала притаманну радянським часам організаційно-бюрократичну неузгодженість, суттєво гальмувала протягом 15 перших років існування радянського режиму розв'язання суперечливої соціально-економічної ситуації в регіоні, посилювала беззахисність селянства перед владою, прискорювала руйнування природних економічних зв'язків та традиційного способу життя селянства.

До речі, зазначена вище адміністративно-територіальна неузгодженість, навіть безлад, надзвичайно утруднює вивчення історії Херсонщини, потребує ретельного ставлення до використання даних статистики, а в багатьох випадках практично унеможливорює коректні перерахунки статистичних відомостей. Усе це безпосередньо стосується вивчення особливостей Голодомору 1932-1933 рр., підрахунку його жертв.

Безумовно, слід враховувати й дію інших факторів, притаманих усім регіонам України, — свідоме приховування фактів і подій, знищення документів, архівні втрати в полум'ї війни тощо. Скажімо, в Державному архіві Херсонської області проведена значна робота щодо виявлення та опрацювання книг реєстрації смертей для Зведеного та регіонального томів Книги Пам'яті жертв Голодомору. Станом на 01.07.2008 р. у трьох фондах (Р-175, Р-1885, Р-4069) зосереджено 52 книги реєстрації смертей за 1932-1933 роки. Ці книги містять 10452 записи (картки), причому у книгах реєстрації смертей за 1932-1933 роки представлено 160 населених пунктів із Бериславського, Білозерського, Великолепетиського, Великоолександрівського, Генічеського, Голопристанського, Горностаївського, Іванівського, Каховського, Нижньосірогозького, Скадовського і Цюрупинського районів та м. Херсо-

на. Повністю відсутні у книгах реєстрації смертей відомості щодо Верхньорогачицького, Високопільського, Каланчацького, Нововоронцовського, Новотроїцького і Чаплинського районів та м. Каховки. Інакше кажучи, з 21 адміністративних одиниць сучасної Херсонщини (18 районів та 3 міста) повністю відсутні відомості у книгах реєстрації смертей за 1932-1933 роки по 7-ти адміністративних одиницях (6 районів та місто обласного підпорядкування), що становить 30%.

Щодо населених пунктів ситуація виглядає наступним чином. У наявних книгах реєстрації смертей за 1932-1933 роки представлено 160 населених пунктів, що однозначно унеможливає складання бодай мінімально наближеного до істини мартирологу жертв Голодомору. Адже за даними Всеукраїнського перепису населення 2001 р. в області налічувалося 667 населених пунктів [27], тобто у зазначених документах представлено лише 23,99% населених пунктів. Між тим на початок 1930-х років їх було набагато більше. Скажімо, за обрахунками відомостей офіційного довідника «Херсонська область. Адміністративно-територіальний поділ» на середину ХХ ст. в області налічувалося щонайменше 1093 населених пункти [28, С.5, 75-85]. У такому випадку наявні в Державному архіві Херсонської області книги реєстрації смертей за 1932-1933 роки максимально охоплюють лише 9,51% населених пунктів. Як кажуть, коментарі щодо цієї статистики зайві. Очевидно, що робота по складанню Книги Пам'яті жертв Голодомору в Херсонській області має продовжуватися і надалі [29].

Але повернемося до історії адміністративно-територіальних особливостей Херсонщини. Сучасна Херсонська область у 1802-1918 рр. перебувала у складі Херсонської та Таврійської губерній. У цей час продовжувалася активна колонізація краю. Переважала народна колонізація та дрібне селянське землеволодіння. Водночас царський уряд роздавав великі земельні латифундії державним діячам, російським і українським дворянам, іноземним аристократам і церкві. Ці роздачі часто здійснювалися за умови обов'язкового заселення отриманих земель. Створювалися також поселення з іноземних і вітчизняних колоністів, головним чином німців, євреїв, шведів, білорусів, молдаван, поляків, росіян-старообрядців тощо, що вело до формування поліетнічного складу населення при абсолютній перевазі українців [1, С.83-113].

Значні зміни в адміністративно-територіальному поділі Херсонщини відбулися після падіння Російської імперії, причому ці зміни зруйнували сталі регіональні зв'язки та посилили сум'яття в краєві. Так, у березні 1918 р. була ліквідована Таврійська губернія, її Дніпровський повіт увій-

шов до складу Херсонської губернії, а Мелітопольський — до Катеринославської, з 1920 р. — Олександрівської (перейменованої у 1921 р. у Запорізьку) губерній. У червні 1919 р. північно-східна частина Херсонського повіту була включена до складу Криворізького округу, а 29.01.1920 р. Херсонську губернію було поділено на Херсонську (з грудня 1920 р. перейменовано в Николаївську) та Одеську [30, С.687-690].

Адміністративно-територіальне сум'яття посилювалося з остаточним утвердженням Радянської влади. Так, у 1921 р. з частини волостей Дніпровського і Мелітопольського повітів було створено Генічеський повіт, у 1922 р. Одеська та Николаївська губернії об'єдналися в нову Одеську, до складу якої увійшли Херсонський і Дніпровський повіти. У 1923 р. Дніпровський повіт було ліквідовано, його територію влило до Херсонського повіту [30, С.690-691].

У 1923 р. за черговою адміністративно-територіальною реформою повіти і волості було скасовано. Одеська губернія, як і всі інші, була поділена на шість округів. До складу Херсонського округу включили територію колишніх Дніпровського і Херсонського повітів. Він складався з 12 районів, 167 сільських рад і 3-х «заштатних» міст. Тоді ж на території Катеринославської губернії, куди 1922 р. увійшла територія ліквідованої Запорізької губернії, був створений Мелітопольський округ, до складу якого увійшла основна частина 4-х районів сучасної Херсонщини — Великопетиського, Генічеського, Новотроїцького і Нижньосірогозького. У 1925 році відбувся перехід на триступеневу систему управління (район — округ — центр) і скасовано губернський поділ [30, С. 690-691].

Протягом 1923-1930 рр. у складі Херсонського округу постійно відбувалися певні зміни: дещо змінилися кордони, розкрупнювалися сільради, у 1926 р. було створено Високопільський (з 1927 р. — Петровський) район, заселений переважно німцями, та Сейдемінуський (з 1927 р. Калініндорфський) єврейський національний район.

У 1930 р. знову була проведена чергова адміністративно-територіальна реформа: округи ліквідовано та встановлено практично некеровану двоступеневу систему управління (район — центр). Спроби її підкорегувати у 1931 р. шляхом укрупнення районів справу не поліпшило, і тому у 1932 р. було прийнято рішення знов провести чергові адміністративно-територіальні зміни. Радянська влада вертається до триступеневої системи управління: центр — область — район. Територія сучасної Херсонщини увійшла до складу Одеської (Херсон і дев'ять районів — Бериславський, Великоолександрівський, Голопристанський, Калініндорфський, Каховський, Скадовський, Снігурівський, Хорлівський і Цюрупинський) та Дніпропетровської (Великопепе-

тиський, Генічеський, Нижньосірогозький, Новотроїцький, Високопільський райони) областей [30, С.691-692].

Втім до створення в 1944 р. Херсонської області пройшло ще чимало змін, що (знов доводиться повторювати) суттєво ускладнює роботу дослідників Голодомору. Зокрема, в 1935 р. на території тодішньої Одеської області було створено три нових райони: Горностаївський, Нововоронцовський і Чаплинський, які сьогодні входять до складу Херсонської області. У 1937 р. з Одеської області була виділена Миколаївська, до якої увійшли Херсон і 12 районів сучасної Херсонської області, та передано з Дніпропетровської області Високопільський (за тодішньою тимчасовою назвою Фріц-Геккертовський) район. У 1939 р. у складі Миколаївської області створюється Білозерський і Херсонський сільський райони, а до новоутвореної Запорізької області увійшли Великопетиський, Генічеський, Нижньосірогозький, Новотроїцький і Сиваський райони — всі вони, крім останнього, існують і сьогодні.

Отже, на момент створення 30.03.1944 р. Херсонська область складалася з 19 районів — Бериславського, Білозерського, Великоолександрівського, Великопетиського, Генічеського, Голопристанського, Горностаївського, Іванівського, Каланчацького, Калініндорфського, Каховського, Нижньосірогозького, Нововоронцовського, Новотроїцького, Сиваського, Скадовського, Херсонського, Цюрупинського та Чаплинського районів. Херсон став обласним центром. У наступні роки (1946, 1958, 1962, 1963, 1965, 1966 та інші) кількість районів неодноразово змінювалася, що створило додаткові перешкоди на шляху ведення книг реєстрації смертей за 1932-1933 роки, виявлення, обробки та використання документальних матеріалів про Голодомор для сучасних дослідників.

Підсумовуючи сюжет про вплив адміністративно-територіальних змін на причини, хід, наслідки і, власне, вивчення Голодомору, зазначимо, що вони порівняно з іншими областями України в значно більшій мірі посилили руйнівний вплив Голодомору на життя мешканців Херсонщини. Адже був ліквідований попередній, хоч і небездоганний, але звичний для населення адміністративно-територіальний устрій краю, і впродовж 1920—1935 рр. практично безупинно відбувалися експерименти, що не сприяло стабільності. Відсутність Херсонської області як адміністративно-територіальної та просторової одиниці суттєво ускладнило організацію і діяльність місцевої влади. По суті йшлося про порушення загальноприйнятих у цивілізованому світі базових основ адміністративно-територіального устрою — поєднанні централізації та децентралізації у здійсненні державної влади, збалансова-

ності соціально-економічного розвитку регіонів з урахуванням їх історичних, економічних і демографічних особливостей, національних і культурних традицій українського народу. Зрозуміло, що в радянський час не могло бути й мови про єдність і цілісність території УСРР [31, С.56]. До речі, всі ці принципи закріплені в чинній Конституції України.

Особливості Голодомору 1932-1933 рр. на Херсонщині обумовлювалися також специфікою природного середовища та господарської діяльності регіону. Протягом ХІХ — початку ХХ ст. не лише проходило інтенсивне заселення та господарсько-економічне освоєння краю, але й визначилася його економічна, в тому числі сільськогосподарська, спеціалізація. На думку одного з фундаторів української географії Володимира Кубійовича, Херсонщина разом з Одещиною та Миколаївщиною в координатах економічної районізації складають «степове примор'я». Водночас у сенсі «історико-економічному» сучасна Херсонщина відносилася вченим до «Дніпровщини (Запоріжжя)» [32, С.121-123]. З середини ХІХ ст. чітко визначилася спеціалізація сільського господарства краю — товарно-зернове землеробство у сполученні з тваринництвом (переважно, м'ясного спрямування), садівництвом, городництвом, виноробством і розведенням баштанів. Говорячи про передумови і перебіг Голодомору зазначимо, що зернова спеціалізація сільського господарства (як і в інших південних і південно-східних областях України) робила населення Херсонщини особливо вразливим та беззахисним перед страхіттями голоду. Адже саме зернова проблема, власне хліб, була економічно визначальним чинником Голодомору. Водночас сади та баштани створювали додаткові поживні ресурси для голодуючих. Важко не висловитися щодо останньої дефініції. У процесі з'ясування цих і подібних обставин (скажімо, можливість вживання в їжу рослин, звірів, птахів, земноводних, риби тощо) у автора склалося хоч і уявне, але стійке враження про те, що мова йде не про індустріальний, а про кам'яний вік історії людства. Проте, як виявляється, в багатьох відношеннях радянські часи є історичним парадоксом-анахронізмом. Втім соціальний час, на відміну від часу астрономічного, може обернутися назад. На жаль, Україна в радянську більшовицьку добу підтвердила цей постулат. Але продовжимо аналіз природного середовища як фактору обставин Голодомору 1932-1933 рр.

Значна частина специфічних умов Голодомору на Херсонщині пов'язана з особливостями природних умов. Природа нашого краю багата і в значній мірі унікальна. Причому антропогенний тиск у 1932-1933 рр. порівняно з сьогоденням був мало відчутним. Особливості природи Херсонської області визначаються її географіч-

ним положенням на півдні України в межах степової зони. На півдні область омивається водами Чорного й Азовського морів. Рельєф області — слабо хвиляста рівнина (пануючі висоти — 50-60 метрів над рівнем моря) із загальним похилом із північного заходу на південний схід [33, С.21]. Заплава Дніпра від Нової Каховки до Дніпровського лиману поступово розширюється від 2-3 до 10-12 км, а нижньодніпровська заплава надзвичайно порізана протоками і рукавами з численними озерами. Нижче Херсона річище Дніпра розгалужується на численні гирла дельти. Очевидно, що мешканці заплави Дніпра, берегові інших річок (Інгульця, Рогачика, Каланчака тощо) та численних озер (лише у нижній частині Дніпра розташовано понад 140 озер, більшість з яких називають лиманами) мали кращі можливості прохарчуватися під час Голодомору. Навіть назви багатьох озер (лиманів) красномовно свідчать про їх харчовий потенціал — Лягушка, Рибальчанське, два Кефальних, Устрічне озеро, Олень тощо. Селяни навколо боліт, які займають 31,8 тис. га в межах області, могли використовувати торф для опалення. [33, С.49-54].

Так, селяни в прилеглих до води селах вживали різноманітну аквафлору й аквафауну — стебла, корінці і листя водних рослин, рибу, диких качок, водяних звірів, вужів, жаб, різноманітних жучків [6, С.47-52]. У водах Азовського моря — багато видів риб та дельфіни. І якщо щодо вживання риби є численні свідчення, то щодо дельфінів таких відомостей немає, хоча це можна припустити, виходячи з того, що, за визначенням візантійських греків, біднота середньовічного Херсонесу їла м'ясо дельфінів («морських свиней») [34, С.15].

У цьому відношенні набагато важче було мешканцям безстічних — подових ділянок, розташованих на півдні та сході краю. Найбільшими та найвідомішими з подів є Чорна Долина (тут відбулася битва Слобідських козаків з татарами в ході Кримського походу 1689 р.), Агайманський (у ньому було знищено в 1860-х роках останнього тарпана), Великий Чапельський (в районі біосферного заповідника Асканія-Нова).

Ґрунти Херсонщини в значній, якщо не у вирішальній, мірі визначали спеціалізацію сільськогосподарської економіки, спосіб життя селян, мешканців невеликих міст і навіть значної частини херсонців, які традиційно розводили городи і сади. Специфічні фактори ґрунтоутворення (клімат, рослинність, ґрунтоутворюючі породи, рельєф тощо) визначають унікальний перелік ґрунтів Херсонської області. Йдеться про значні теплові ресурси, і, незважаючи на щорічний стійкий дефіцит вологи (середньорічна кількість опадів в області не перевищує 400 мм), енергетичні витрати на ґрунтоутворення досягають 19-22 ккал/кв. м за рік, що є найбільшим на території України. Південний і Сухий Степ є

зоною типчакково-ковилової та полиново-типчакково-ковилової рослинності з біомасою 6-15 т/га та щорічним її осадом 2-8 т/га, що пояснює значний (особливо на півночі) вміст органічної речовини в ґрунті. Однією з головних особливостей ґрунтів є досить великий вміст солей, особливо поблизу акваторії морів і лиманів.

Отже, найголовнішими ґрунтами Херсонської області є чорноземи (звичайні і південні), каштанові ґрунти (темно-каштанові в комплексі з солонцями і солончаками), оглеєні ґрунти подів та дернові ґрунти підвищених терас Дніпра. Найбільш родючі в області — звичайні чорноземи (їх оцінка за врожайністю зернових та технічних культур складає 57 балів) на півночі, південні малогумусні чорноземи на рівнинах вододілів та їх схилах. Чорноземи Херсонщини складають 50,8% ґрунтів області.

На південь від чорноземів залягають каштанові ґрунти, які складають 35,5% усіх ґрунтів області. Для ефективного використання вони потребують значної кількості мінеральних та органічних добрив. Ці ґрунти є не такими сприятливими для сільського господарства. Тому використовувалися вони переважно для пасовиськ. Водночас, на значній частині території області залягають солонці та солончаки. Аби продуктивно використовувати їх у сільському господарстві потрібні значні кошти [33, С.65-73].

Інакше кажучи, Херсонщина є зоною ризикованого землеробства, ведення господарства потребує значних коштів, досконалої агротехніки, кваліфікованих та ініціативних робітників. Саме таке господарювання вели поміщики-підприємці. Зрозуміло, що тодішні радянські колгоспи та радгоспи не мали ані можливості, ані бажання вести господарство відповідно до специфічних умов нашого краю. Хоча, і це очевидно, колгоспам Херсонщини варто було використати здобутки своїх попередників. Так, німецькі за походженням землевласники, засновники заповідника Асканія-Нова, Фальц-Фейни зуміли довести можливість налагодження високопродуктивного зернового господарства в умовах навіть Північної Таврії. Крім того, система обробки ґрунтів забезпечувала їх максимально ефективно використання та водночас збереження. Остання проблема має виняткове значення з огляду на інтенсивність та тривалість використання херсонських ґрунтів. Уже на початку 1930-х рр. родючість значною мірою змінилася: було втрачено частину органічної речовини, збільшилися площі антропогенного засолення, осолонцювання, заболочення. У правобережних регіонах поширилася ерозія.

Селянство Херсонщини, як і інших регіонів широко вживало різноманітні рослини для вживання. Набір цих рослин та особливості їхнього вживання були об'єктивно зумовлені специфікою рослинного світу Півдня України. Традиції використання рослин в їжу сягають корінням своєї

давнини, а точно зафіксовані з часів раннього середньовіччя. Наприклад, ногайці у голодні роки їли різноманітне коріння та ховрахів. Українське населення до 1860-х рр. спілкувалося із ногайцями і переймало такий досвід. У ногайців та кримських татар запозичений і звичай зберігання зерна у земляних, обмазаних глиною та випалених, ямах [35, С.43]. Як свідчать очевидці Голодомору, такі ями часто використовувалися для зберігання та переховування зерна. Дійсними піонерами господарського освоєння краю були запорожці. Вони добре вивчили специфічні умови нашого краю і знали поживні та лікувальні властивості місцевої флори та фауни.

Чималу роль у харчуванні селянства в роки Голодомору відіграла нетипова для степів флора. Так, на Нижньодніпровських пісках внаслідок спроб їх масового заліснення впродовж XIX ст. з'явилися соснові ліси. З їх пуп'янок робили відвари, перемелена кора використовувалася в кашах, коржах, млинцях тощо. Широко застосовували в їжу гриби з соснових лісів.

На другій піщаній терасі Дніпра зустрічалися дубові ліси, які тепер майже повністю затоплені Каховським водосховищем. Жолуді, березовий сік, терен, кору з дерев селяни широко використовували в їжу, що створювало додаткові шанси вижити. На жаль, таких лісів на більшості території Херсонської області не було. В улоговинах зустрічалися осикові, а на пісках від Каховки до Кінбурнської коси були березові гаї. Чимало послугувала селянам водна рослинність області — речка мала, плавун і особливо водяний горіх (за ним буквально «полювали» херсонські хлопці ще в перші повоєнні роки).

Як свідчать численні матеріали і передусім свідчення очевидців Голодомору, з диких рослин після перетирання чи вилущування варили юшки, узвари, сиропи і каші, пекли млинці та коржики тощо.

Давні традиції мають на Херсонщині полювання та рибальство. Поширені ще за скіфських часів, вони набули широкого розмаху завдяки господарській діяльності запорожців. У пониззі Дніпра саме риба була для них основним продуктом харчування. Майже 40 видів риби запорожці-козаки солили, сушили, копчили тощо [36, С.180-184].

Звичайно, у 1930-х рр. риби та дичини у порівнянні з часами запорожців було значно менше. Проте, враховуючи наявність водойм та 200 км морського узбережжя, давність традицій рибальства та мисливства можна стверджувати, що продукти тваринного світу зіграли в харчуванні населення області в роки Голодомору, порівняно з іншими регіонами, суттєву роль.

Отже, тваринний світ регіону зосереджувався в нерозораному степу, на берегах Дніпра та в прибережних зонах, на приморському узбережжі. Найбільшу поживну цінність мали масові види

тварин: козулі, миші, вужі, гадюки. Хоча смакові та поживні властивості плазунів селяни в більшості недооцінювали через упередженість та відсутність відповідної культури споживання. У степовому лівобережжі полювали на дрофу, байбака тощо. Дехто вживав їжаків, зайців, борсуків, хоч і вполювати без відповідних мисливських навичок їх було дуже важко. У степах мешкало чимало гризунів, їх також вживали в їжу, хоч у свідченнях очевидців найчастіше згадуються миші, ховрахи, їжаки [5, С.142- 419]. Так само часто згадуються ворони, горобці, сороки, ластівки, адже їх було порівняно легко спіймати.

Обізнані з мисливством добували вальдшнепів (мігруючий на Херсонщині птах), фазанів, куріпок, перепелів, інших птахів, яких було чимало на морському узбережжі та інших водоймах. Проте навесні та восени знесилені довгим перельотом мігруючі птахи нерідко ставали легкою здобиччю голодних людей.

Споживали також прісноводних тварин: жаб, вужів і рибу — їли коропа, ляща, краснопірку, карася, бичків, щуку, сома, також ловили та варили раків. Ці прісноводні істоти досить поширені на території України, і їх споживання в їжу навряд чи є чимось особливим. А от виживання за рахунок морської фауни є специфічною рисою Херсонщини. Хоча за несанкціонований вилов морської фауни переслідувала влада.

Перейдемо до особливостей причин Голодомору 1932-1933 рр. у краєві. Однією з особливостей колективізації на Херсонщині було прискорене знищення селянства у процесі «ліквідації пережитків капіталізму на селі» внаслідок зернової спеціалізації сільського господарства. Південні округи, в т.ч. Херсонський та Мелітопольський, першими перейшли до суцільної колективізації. Адже тут, з точки зору влади, «умови для переходу до великого колективного господарства були сприятливими» [37, С.154]. На початок 1929 р. у Херсонському окрузі було 606 тракторів і за наступний рік їх завезли ще 212. Проте цього було замало для 156 колгоспів регіону, які об'єднували 1956 селянських господарств із земельною площею в 26,2 тис. га або 4% селянського трудового землекористування.

Внаслідок «передових» темпів колективізації і розкуркулення регіону селянство практично втратило худобу та птицю, що унеможливило за рахунок тваринництва компенсувати брак хліба в районі. «Кури у нас в сенцях були, — згадує Ольга Іванівна Шульга з Цюрупинщини, — У хаті, пам'ятаю, корова стояла, ми її випускати боялися». Така ситуація не дивна з огляду на те, що листопадовий пленум ЦК ВКП(б) 1929 р. зобов'язав українське керівництво «протягом найближчих років» здійснити суцільну колективізацію «всього степового регіону України» [38, Т.4, С.362]. Керів-

ники Компартії України пішли ще далі, стверджуючи з резолюції листопадового пленуму ЦК КП(б)У, що «партія в минулому [тобто в 1929р. — С.В.] добилася корінного зрушення у справі соціалістичної реконструкції сільського господарства. Небувалий темп колективізації свідчить, що зрушили навздогін бідняцьким господарствам села і найширші маси середняцьких господарств, які пересвідчуються на практиці в перевагах колективних форм господарювання. Посилена хода хлібозаготівель по всьому СРСР дозволяє вже на початку господарського року [в той час господарський рік починався 1 вересня — С.В.] створити резерв у декілька десятків мільйонів пудів хліба» [39, С.657].

Однак дійсність була далекою від мрій більшовицьких керманічів. По-перше, будь-яких передумов для матеріальних, організаційно-технічних, соціально-психологічних тощо реорганізацій селянського господарства та віковичного укладу життя хліборобів не було. По-друге, восени 1929 року ніякого зламу в настроях навіть бідноти, не кажучи вже про середняків, щодо участі в колгоспах не сталося. Про це свідчать практично одноголосно всі селянські спомини, активний і пасивний спротив селянства, що змусив навіть І.Сталіна визнати «запаморочення від успіхів» і в березні 1930 р. відступити від «ударних темпів» колективізації. Проте це було навесні 1930 р., а до того влада встигла підірвати основи селянського господарства на Херсонщині.

Так, на 1 жовтня 1929 р. в колгоспах Півдня України налічувалося 16% селянських господарств,

що значно перевищувало середньо українські показники. Проте в колгосп йшла незначна частина селянства — станом на 1 жовтня 1929 р. у степовій смузі в колгоспи записалося 14,6% селян [40, с.267-268]. Наголосимо, що 76% усіх членів колгоспів входили до товариств спільної обробки землі, тобто звичайні для селянства кооперативи. Сільгоспартілі (саме вони згодом перетворилися на звичні колгоспи), а надто комуні не користувалися особливою підтримкою селянства.

Така картина є цілком нормальною. Скажімо, в Ізраїлі основний масив сільськогосподарських земель перебуває у власності держави, 2/3 фермерів об'єднано кооперативами, є навіть кібуци, які нагадують радянські комуні. Але ніхто не веде мову про суцільну колективізацію. Створені як воєнізовані поселення ці кібуци-комуні зараз переживають кризу. За влучним висловом їх колишнього мешканця, «кібуци зникли після розвалу СРСР, коли прибрали підпорки та ширми, що створювали ілюзію ізраїльського соціалізму» [41]. В сучасних кібуцах спостерігається майнове та соціальне розшарування, молодь їде з них, усі жителі чекають нагоди продати отриману від держави землю.

Але повернемося до колективізації як однієї з першопричин Голодомору. На Херсонщині колгоспне будівництво випереджало інші регіони через порівняно глибоке розшарування селянства і відповідно ширшу соціальну базу колективізації — значна частина незаможних йшла в колгоспи більш менш добровільно. Так, на Півдні України за авторським підрахунками в 1929 р. соціальна структура селянства виглядала наступним чином.

Соціальна структура селянства України в 1929 р. у % господарств за комбінацією основних (площа посіву та кількість робочої худоби) натуральних показників

Соц.групи селян		УСРР	У тому числі			
			Степ	Лівобережжя	Правобережжя	Полісся
Біднота		23,6	27,7	17,2	26,8	15,6
Середняки	Нижче середнього	29,3	30,1	32,3	25,8	32
	Типово середні	37,1	29	41,7	39,3	43,4
	Вище середнього	8,8	10,6	8	7,8	8,3
	Всі	75,2	69,7	82	72,9	83,7
Зажожені		1,2	2,6	0,8	0,3	0,7
Разом		100	100	100	100	100

Складено за: Статистика України. 1929-1931. — №20. — С.35; №38. — С.32-38; №94. — С.21-30; №130. — С.48-63; №160. — С.24-38; №191. — С.24-42;

ЦДАВО України. Ф.290, Оп.7. Спр.585. Арк.46; Ф.582. Оп.1. Спр.3015. Арк. 1-84.

Отже, в районах зернового господарства соціальне розшарування набуло досить виразних форм. Очевидно, що значна частина бідних та нижче середнього господарств (саме їх передусім називали незаможними) потенційно мала складати основу колгоспного руху. За відомостями найбільш досконалих і загально визнаних спеціальних вибірко-вих обстежень 1929 р. у степових районах України пролетарські господарства склали 11,9% усіх

селянських господарств, напівпролетарські — 20,3%, середні — 66,4%, дрібнокапіталістичні (куркульські) — 1,4%. Проте така статистика дещо спотворює реальну соціальну структуру через знецінення засобів виробництва напередодні колективізації і «саморозкуркулення» значної частини заможних селян в очікуванні розкуркулення реального. Тому більш адекватно змальовують соціальну структуру селянства аналогічні дані за 1927р.

Соціальна структура селянства в 1927 р. у % господарств за вартісними показниками та мірою використання найманої робочої сили

Соц.групи селян	Регіони	СРСР	УСРР	У тому числі			
				Степ	Лівобережжя	Правобережжя	Полісся
Пролетарі (наймити)		10	9,9	12,5	7,4	10,5	6,3
Напівпролетарі (біднота)		23,3	21	18,3	17,4	25,5	22,6
Дрібні товаровиробники (середняки)		62,8	65,1	64,9	64,9	61,4	67,4
Дрібнокапіталістичні (куркулі)		3,9	4	4,3	5,8	2,6	3,7
Все селянство		100	100	100	100	100	100

Складено за: Сельское хозяйство СССР в цифрах. 1925-1928. Сборник статистических сведений к XVI Всесоюзной партконференции. — М.: ЦСУ СССР, 1929. — С.24,27; Російський державний архів економіки. Ф.1562, Оп.73, Спр.88. Арк.2; Спр.96.Арк.78; Спр.113. Арк.1; Спр.119-а. Арк. 28-45.

Радянська влада розраховувала на підтримку у справі приборкання селянства передусім бідноти та наймитів (останніх на кінець 1920-х років на Херсонщині налічувалося щонайменше 2,5—3 тис). Проте сталось не так, як гадалось реалізаторам ідей «кремлівського мрійника». Основна маса селянства, тобто середняки, без застосування насильства восени 1929 р. у колгоспи не поспішала, оскільки ці об'єднання були мало привабливими для справжніх трударів. Показово, що аналогічно до колгоспів ставилися навіть ті комуністи і комсомольці, які мали власне господарство.

Однак усі ці реалії мало хвилювали тодішніх можновладців Херсонщини, які завзято взялися за справу «суцільної колективізації» та «ліквідації куркульства як класу». Так, уже 1929 р. Каховський, Калініндорфський і Бериславський райони були повністю колективізовані. На 01.03.1930 р. до колгоспів було зігнано 81,5% селянських господарств. [44, С.110-113].

Станом на 10.03.1930 р. з 93597 господарств області було розкуркулено 4217, тобто 4,5% [94,С.3]. Інакше кажучи, вже на початку березня всі куркулі були ліквідовані, але ж розкуркулення на

цьому не припинилося! Зокрема, найбільш масове виселення селян на Херсонщині розпочалося восени 1930 р. та інтенсивно велося в 1931 р. І ще один нюанс: на 1.03. 1930 р. у куркулів було конфісковано 4473 коней, 2730 корів і т.д., всього на 2,2 млн крб. [94,28 лип.,С.3]. цифри конфіскованого мізерні — в середньому по одній коняці на господарство та по 0,6 корови. Це означає, що куркулі або встигли продати чи вирізати худобу, або розкуркулювали незаможних. У будь-якому випадку це свідчить про вкрай немудрі дії влади.

За іншими відомостями (звіт окрвиконкому Голові Раднаркому УСРР Власу Чубарю) на 1.03.1930 року в Херсонському окрузі розкуркулено 4476 господарств, або 4,8% всіх господарств, конфісковано майна на 2,7 млн крб., в т.ч. 4892 робочих коня, 2730 голів худоби, відібрано 68,2 тис. га землі [95,С.2]. Але, це загальної оцінки не міняє.

Отже, аналіз соціальної структури свідчить про декілька принципових речей у контексті аналізу особливостей Голодомору 1932-1933 років на Херсонщині. По-перше, про невдачу радянської влади реалізувати ленінські ідеї щодо ролі кооперації у справі будівництва соціалізму, підняття

бідноти до рівня середняків та стримування куркульства, про можливість використання державою-комуною ринкових механізмів. По-друге, про порівняно глибокі соціальні протиріччя, що створювало одночасно соціальну базу як для колгоспного руху (значна частина пролетарських та напівпролетарських елементів), так і для опору колгоспам в особі заможного селянства. Нарешті, цифра «дрібнокапіталістичних (куркульських)» господарств на 1927 р. стала для влади своєрідним планом у процесі розкуркулення, хоча цей план «виконали» у березні 1930 р., а далі йшло звичне для тих часів перевиконання.

Суттєвою особливістю Голодомору 1932-1933 рр. на Херсонщині порівняно з більшістю регіонів України було те, що значна частина селянства не відновила своїх господарств після голоду 1921-1923 рр. і неврожаю 1928 р. Про голод 1921-1923 рр. існує достатня кількість літератури, причому всі дослідники одноставно твердять про небувалі масштаби голоду саме на Херсонщині [Див. 45]. Відповідні збірки документів буквально рясніють згадками про страхіття голоду в нашому краї [31, С.227-231]. Варто наголосити (і це добре розуміла поміркована щодо влади частина сучасників тих подій), що голод був одним з елементів політики більшовицької влади щодо України [47, С.135], а події 1928 р. — закономірним наслідком економічної взагалі та хлібозаготовельної зокрема політики тоталітарного режиму [48, С.66-75]. У теоретико-методологічному плані продовольчі труднощі 1928 р. щодо Херсонщини слід вважати прологом Голодомору 1932-1933 рр., оскільки терор голодом — це була «свідома і цілеспрямована політика сталінського уряду, — цілком обґрунтовано стверджує відомий дослідник Голодомору 1932-1933 рр. професор В.І.Марочко, — стратегія і тактика якої виношувалася, починаючи з 1928 р.» [49, С.145]. До речі, в працях іншого дослідника — метра у вивченні Голодомору професора С.В.Кульчицького — є чимало спостережень щодо причин, змісту і наслідків хлібозаготовельної кризи в контексті політичного курсу на будівництво комунізму в СРСР [Див. 50].

Досить красномовні свідчення про реальний стан справ на Херсонщині, перебуваючи тут у червні 1928 р., залишив академік Сергій Єфремов: «Дослухаюся до розмов..., — записано в його щоденнику. — як і скрізь, як і всюди чується «хліб, хліб, хліб».

— У нас геть чисто все забрали, до останнього зеренця...

— Та і у нас теж. Тепер стоїмо у чергах... Поки достоїш.

— Еге, достоїш! Он у Олешках дають по півхунта на чоловіка по картках.

— І що ж воно таке? Де той хліб святий подівся?!

— Не дай Боже, знову вернеться голодний рік.

— Он повернувся Горький, — раптом перекидається розмова ніби на інше, — розумний чоловік, письменник... І говорить, що нам найкраще жити. Як же воно так? письменник — і таке говорить?».

[51, С.649].

І хоча наведена цитата довга, але краще С. Єфремова — «совісті нації» — неможливо сказати і за формою, і за змістом.

Подає С. Єфремов замальовку і щодо реальної глибини хлібної кризи, що практично була голодом на Херсонщині: «Перед виконкомом херсонським одбулася своєрідна демонстрація [в умовах радянської «демократії» сам факт виступу був свідченням глибини голодного відчаю людей — С.В.]. Селяни з околиць сіл величезним натовпом прийшли сюди, вимагаючи хліба. «Усе в нас забрали — тепер же годуйте!». Стан села справді розпачливий, тим більше, що на полях голо і пусто: морози і посуха вбили все в зародку. Не знаю, що врадять тутешні... можновладці: забрати хліб — на це їх вистачить, ну, а щоб допомогти — ледве» [51, С.650].

Саме в 1928 р. було згорнуто неп, почалися репресії проти тих селян, які відмовилися продавати хліб державі за заниженими цінами. Доречно згадати, що індустріалізація в СРСР проводилася буквально на кістках селян. Лише за офіційними даними в 22 округах УСРР було конфісковано майно 33 тис. селянських господарств [52, С.262]. Особливо багато розкуркулених було в Генічеському районі Херсонщини [37, С.33].

На Херсонщині, як і в інших областях Півдня України, практично паралельно з Голодомором 1932-1933 років відбувалися репресії щодо селянства. І якщо на середину травня 1930 р. у Херсонському, Миколаївському й Одеському округах було розкуркулено 3482 селянські родини, то на кінець 1933 р. — 41323. Цей процес найінтенсивніше проводився саме на Херсонщині (тут було репресовано 32,57% усіх розкуркулених трьох південних областей), причому при розкуркуленні партійні та комсомольські осередки, місцева влада, комітети незаможних селян виходили не тільки і не стільки з соціально-економічних ознак, скільки з політичних. «Розкуркулювалися» ті селянські господарства, які реально чи потенційно не підтримували колективізацію [6, С.190-209]. Для політичних репресій щодо незаможних селян широко використовувався термін «підкуркульник». Втім цілі розкуркулювання на Херсонщині, як і репресій в цілому, не відрізнялися від інших регіонів. Різниця була в масштабах. Так, за 1928-1932 рр. на Херсонщині за мінімальними оцінками було розкуркулено приблизно 13,5 тис. господарств. Причин для цього було багато: небажання йти до колгоспів, антирадянська агіта-

ція, участь у минулому в антирадянських рухах, забій худоби, розпродаж майна, невиконання плану хлібозаготівель, несплата фактично репресивних податків. Та головним рушієм було бажання використати куркульське добро в колгоспах, які попервах не мали жодних засобів обробітку землі. Майно куркулів конфісковували, їх самих із родинами репресували. В 1937-1938 роках пройшла повторна операція по остаточному знищенню куркульства. В її ході на Херсонщині було знищено майже 3 тис. куркулів (всього по Україні — 112 ис.), з них майже 2 тис. були розстріляні за рішенням трійок. Українські (та й херсонські) енкаведисти план Москви зуміли суттєво перевиконати [79, С.9-10].

Розкуркулення фактично перетворилося в антиселянську кампанію. У Нижньосірогозькому районі вже на 15.06.1930 р. було розкуркулено 1181 господарство (тобто майже 18% всіх селянських господарств), а за 1930-1931 рр. репресовано 7 тис. селян. Це становило 22% селян (куркульські родини були порівняно чисельні) [88, С.71; 89, С.262]. Нижньосірогозький краєзнавець Ю. Безух поіменно назвав усіх активістів і керівників, хто здійснював цей злочин [89, С.261-262]. У ході розкуркулення постраждали і ті селяни, які займалися торгівлею, млинарством, тримали крупорушки, різноманітні майстерні і кустарні заклади. Практично вся сільська «промисловість», яка забезпечувала життя хлібороба та функціонування його господарства за цих часів зійшла нанівець.

Ліквідація куркульства суттєво підірвала рівень і потенціал сільськогосподарського виробництва і стала однією з причин Голодомору. Аналіз виробничої структури куркульських господарств засвідчує, що вони порівняно із середняками і біднотою мали перевагу у кількості та якості землі, худоби, рівню споживання, а головне — продуктивності праці. Куркулі в абсолютній своїй більшості були добрими господарями, а їхні сім'ї багаті і важко працювали. Саме куркулі, які становили 4-4,5% господарств, давали майже чверть усього товарного хліба.

Куркулі зуміли порівняно добре пристосуватися до ринкових умов непу, використовуючи увесь арсенал ринкових засобів для отримання максимального прибутку — наймана праця, оренда землі, кооперативи тощо. Водночас, куркулі не залишалися осторонь і від політичних реалій — стояли на чолі сілрад, часто одного з членів сім'ї відправляли на завод чи до армії (тоді отримували новий соціальний статус і платили менше податків), навіть допомагали біднякам обробити землю. Внаслідок завойованого авторитету куркулі були справжніми лідерами на селі, і без їх усунення загнати селян у колгоспи було неможливо. З 1927 р. за рішенням XV з'їзду ВКП (б) почався економічний наступ на куркуля, що було однією з причин хлібної кризи і продовольчих труднощів 1928 р.

Місцеві партійні органи в ході розкуркулення в 1930 р. за вказівками ЦК КП(б)У орієнтувалися на розкуркулення 4-4,5% господарств (один із найвищих показників в Україні) [80, Оп.1., Спр.1660, арк.1]. Уже з весни прийшла черга «підкуркульників», себто всіх тих, хто не погоджувався із вступом у колгоспи. Розкуркулення цих селян проходило практично одночасно із голодом, а методи були жорсткішими порівняно з попереднім етапом: використовувалися арешти і депортація.

Колективізація на Херсонщині супроводжувалася різким зубожінням селянства, що в значній мірі й зумовило катастрофічні наслідки Голодомору. За роки колективізації загальне поголів'я робочої і продуктивної худоби зменшилося вдвічі, в тому числі в індивідуальному селянському користуванні у 7,1 рази, а саме селянське подвір'я, а не трудові — «дармодні» в колгоспі годували селян. При першій-ліпшій можливості селяни тікали до міст і робітничих селищ. Але облаштуватися на новому місці змогли одиниці — ті, хто мав родичів у місті, чи щось для Торгсіну, чи відповідну робітничу кваліфікацію. Наприклад, мого двоюрідного діда — сільського коваля — одразу ж прийняли на Будянський фарфорово-фаянсовий завод, адже кваліфікованих робітників тоді не вистачало.

Малі села та хутори Північної Таврії опинилися у важкому становищі. Жителі селищ Степанівка, Орловка, Митрофанівка Іванівського району намагалися врятуватися від голоду в комуні «Український робітник», де можна було ще чимось пожитися. Дітей у більшості випадків здавали до притулку [87, С.4].

Внаслідок порівняно глибоких соціальних протиріч серед селянства Херсонщини та наявності на селі значної кількості люмпен-пролетарських елементів, на перебіг Голодомору значний вплив мали соціальні ексцеси: біднота і наймити терористичними методами розправлялися з односельцями (заможними, сусідами, «обидчиками» тощо). Місцева влада, а особливо міські комуністи і комсомольці (так, лише восени 1929 р. в села Херсонщини прибуло на постійну роботу 266 робітників, а в 1932-1933 рр. на село постійно скеровували міських «активістів» [44, С.113-115]), інспірували відповідні настрої та дії частини селянства. Досить відверто про це пише тодішній херсонський комсомолец, а згодом номенклатурник С. І. Кривошеїн у своїх неопублікованих мемуарах [53, Арк.101-115].

Серед сільських структур найбільш активно в період Голодомору до здійснення каральних акцій влада залучала Комітети незаможних селян. Ці організації бідняцьких (в т.ч. й наймитських, адже «чистих» пролетарів на селі було обмаль — практично кожен із них мав свій клапчик землі чи город) верств селянства були спеціально створені в 1920 р. більшовиками. Взимку 1932-1933 рр. вони

востанне прислужилися владі, здійснюючи терор голодом проти решти селянства. Розпущено КНС було у березні 1933 р. [81, С.487]. Роль КНС в терорі проти власних односельчан досі не висвітлена в літературі. Не згадують про це і мемуаристи.

Відрізнявся Голодомор 1932-1933 років на Херсонщині й тим, що в цей час край був промислово відсталим: обмаль залізниць, відсутність великого будівництва і значних та важливих для влади промислових закладів (за винятком порту і заводу ім. Г. І. Петровського). Це суттєво зменшувало загальну кількість продовольства, що виділяла влада на продпайки, та практично унеможливлювало перехід селянства в міста, на новобудови [так звана соціальна мімікрія — наприклад, прадід автора на Харківщині влаштувався на будівництво Харківського тракторного заводу, а дід жив на селі, але працював на ремонтному заводі й отримував продпайок] навіть у той період, коли села ще не були заблоковані.

Голодомор на Херсонщині порівняно з іншими регіонами супроводжувався небаченими жахами: високим рівнем канібалізму, масовими розладами людської психіки, самогубствами, епідеміями інфекційних хвороб, вживанням трупів тварин тощо. Про ці явища є масові свідчення різноманітних джерел: мемуарів, рішень судів, відомостей спецслужб, повідомлення представників влади, офіційного листування, звітів різноманітних комісій тощо. Відповідні відомості вже значною мірою опубліковано — в археографічних збірниках «3 історії голодомору на Херсонщині у 1932-1933 рр.» [12, С.26-31], «Колективізація і голод на Україні» [54, С. 139, 148, 175, 236], у підготовленому фахівцями Інституту історії України НАН України збірнику «Голодомор 1932-1933 років в Україні» [55], у виданому Службою безпеки України унікальному документальному виданні «Розсекречена пам'ять: Голодомор 1932-1933 років в Україні в документах ГПУ-НКВС» [56], у численних збірках мемуарів жителів Херсонщини [4-6, 12, 15, 16]. На жаль, більшість місцевих видань не мають належного довідкового апарату — приміток з необхідними коментарями, іменного і географічного покажчиків, переліку вміщених документів, не містять археографічних характеристик оприлюдненого тощо, що суттєво знижує їх наукову цінність.

Особливістю Херсонщини був і вкрай тяжкий перебіг Голодомору в містах краю. Широко відомим є лист робітників заводу ім. Г. І. Петровського від 3 липня 1931 р. до «всеукраїнського старости»: «Мы голодаем, находимся не на централизованном пайковом снабжении, рабкоп [робітничий кооператив, який мав опікуватися забезпеченням робітників — С.В.] продуктами нас не снабжает, на частный рынок рабочему надо тратить 10 рублей в

день, на харчи зарабатываем 5 рублей в день, — зазначається в листі. — Условия наши тяжелые, мы валимся с ног для того, чтобы выполнить задание правительства и партии. Но на нас никто не обращает внимания, только от нас и требуют. Но нам, кроме черного куса хлеба пополам с мусором ничего нет... Просим, Григорий Иванович, [Петровський — С.В.] записать нас на централизованный паек» [57]. Приводом для листа стало звернення влади від 19 червня до робітників заводу з вимогою ударної праці та виконання планів виробництва [58, С.211].

Показово, що завод ім. Г. І. Петровського був найбільшим підприємством міста, його робітники складали бойовий загін окружного комітету КП(б)У у справі проведення колективізації та хлібозаготівель. І якщо робітники заводу лише просили перевести їх на «централізований пайок», то робітники Херсонського елеватора відкрито обурилися фактом вивозу з голодуючої країни хліба на мітингу-сходці [70, С.44-46]. Природно, що цей вельми симптоматичний виступ НКВС швидко придушив. Проте арешти не замінювали хліб. У березні 1933 р. обласний комітет КП(б)У добився додаткового виділення робітникам Херсону 40 т збіжжя, але цього було недостатньо для мінімальних потреб у хлібі. Очевидно, що ані «централізований пайок», ані додаткові одноразові «видачі» продовольства в умовах радянської квазіекономіки не могли зарадити тому, що Херсон, не кажучи вже про інші міста краю, належав до третьої категорії постачання продуктами та не підлягав централизованому забезпеченню [58, С.211]. У Херсоні за переписом 1926 р. мешкало 58,8 тис. жителів. Для порівняння — за переписом 1897 р. було 59, 1 тис., а в 1914 р. — 83,4 тис. Радянська влада всі міста з населенням менше 70 тис. осіб «звільняла» від централизованого постачання продовольством. У такий спосіб уряд намагався створити внутрішні посівні та товарні фонди зернових культур [49, С.146].

На Генічеській партконференції в січні 1932 р. робітники обурювалися 300-грамовими хлібними пайками і вимагали повернути 1927 р. з кооперативним забезпеченням [94, С.3].

Інакше кажучи, центральна влада запропонувала голодуючій Херсонщині самотужки, за рахунок «місцевих ресурсів» годувати навіть свою класову опору — міський пролетаріат. Про інтелігенцію, непрацездатних («іждивенців», за тодішньою термінологією), не кажучи вже про мешканців села, ніхто ні пари з вуст. І хоча жахи Голодомору в містах порівняно з селом були менші, та й тут люди масово гинули, хворіли, вживали неістинні речі тощо. Про страхоття Голодомору 1932-1933 рр. у Херсоні, Голій Пристані, Каховці, Бериславі опубліковані численні документи [54, 55, 59, 61, 67, 68, 69].

Чи не найбільш дискусійним є питання про демографічні наслідки Голодомору. З цього питання існує достатня кількість фахової літератури, неодноразово проходив обмін думками між вітчизняними і зарубіжними вченими, введено до наукового обігу значну кількість історико-демографічних джерел, пройшли апробацію різні методики їх опрацювання тощо [59, С.178-182; 60, С.362-415; 62, С.323; 63, С.42-86].

Для автора як історика, знайомого з особливостями використання статистики в історико-статистичних дослідженнях, не викликає сумнівів той факт, що саме С.В.Кульчицькому належить найбільш обґрунтоване й докладне дослідження статистики втрат від Голодомору 1932-1933 років у регіональному вимірі. Зауважимо, що принаймні на сьогодні альтернативи обрахунків матеріалів демографічної статистики Центрального управління народногосподарського обліку СРСР (тодішній аналог ЦСУ) не існує. Скажімо, складання списків громадян, загиблих від Голодомору 1932-1933 років по кожній сільській раді включно, не може дати навіть орієнтовну відповідь на питання про кількість померлих через цілий комплекс об'єктивних і суб'єктивних причин: втрата відповідних матеріалів (про ситуацію з книгами реєстрації смертей вже йшлося вище), неточність записів тощо. Так, з 10452 наявних записів про смерть у 1932-1933 роках діагнози, безпосередньо пов'язані з Голодомором (дистрофія, виснаження від голоду, загальна слабкість, безбілковий набряк, анемія) складають лише 33,1% всіх смертей (підррахунки зроблено з тих книг реєстрації смертей за 1932-1933 рр., що сконцентровані в державному архіві області). У реальному житті, зазначають одночасно сучасники і дослідники тих подій, на селі загси реєстрували від третини до половини загального числа смертних випадків. У таких умовах про точність фіксації як кількості смертей, так і їх діагнозу вести мову не доводиться.

Отже, наявні джерела та методики їх опрацювання дозволяють вважати втрати від Голодомору 1932-1933 років в Україні в межах 4,5 — 4,8 млн. осіб [60, С.406]. Перепис 1937 р. зафіксував зменшення населення порівняно з 1926 р. на 2%, в тому числі по селу на 20% [63, С.69]. Нагадаємо, що в 1932-1937 рр. сучасна Херсонщина входила до складу Одеської та Дніпропетровської областей. За 1932-1933 рр. у Дніпропетровській області померло 242,9 тис. чоловік, в Одеській — 217,2 тис., причому в 1932 р. в цих областях померло 124,1 тис. чоловік, а у 1933 р. — 336,0 тис., тобто у 2,7 разів більше [59, С.179-180].

Принагідно зауважимо, що на думку обласного Організаційного комітету по підготовці і проведенню заходів, присвячених 60-й роковині Голодомору в Україні, найбільше потерпіли райони, які

тоді входили до складу Дніпропетровської області, зокрема Високопільський, Нижньосірогозький, Великоолександрівський, Великолепетиський, Генічеський та інші [92, С.1]. Втім, відповідну аргументацію оргкомітет не оприлюднив. Навряд чи для цього достатньо листа М.Хатаєвича (першого секретаря Дніпропетровського обкому КП(б)У) до Й.Сталіна з відзначенням страху голоду у Великолепетиському районі і з вимогою змінити політику з огляду на голод. Одеські керівники таких листів не мали.

Архівні документи свідчать, що існувала пряма пропорційна залежність між рівнем колективізації та рівнем смертності від Голодомору. Херсонщина відчула цю закономірність, як передовик у справі колективізації, однією з перших. Наприклад, у Високопільському (у 1930 р. колективізовано 93,7% господарств) та Скадовському (відповідно 78,8%) продовольчі труднощі почалися ще на початку 1932 р. [94, С.3].

Наголосимо, що при співставленні смертності в 1933 р. (якщо прослідкувати динаміку смертності між демографічними переписами 1926 і 1937 рр.) виявляється, що смертність у 1932-1933 рр. набагато перевищує смертність звичайних років, а в 1933 це збільшення сягнуло 4,5-5 разів по Одеській області. Та реальність була ще страшнішою. За спогадами Г.Ф.Жалівцевої, багаторічної співробітниці районного архіву, на території Великоблаговіщенської сільради Горностаївського району смертність за 1933 рік зросла в 7 разів — відповідні документи було втрачено у 1941 р. Вочевидь, така статистика не є винятковою [86, С.2].

Збільшення рівня смертності на Херсонщині статистика фіксує з 1928 р. Це також є однією з особливостей Голодомору у нашому краї. Статистика підтверджує висловлену вище думку про початок продовольчих труднощів ще 1928 р. Скажімо, в 1928 р. рівень смертності перевищував відносно стабільні в цьому відношенні 1935-1936 рр. у 1,4-1,7 разів. Ще раз наголосимо, що ці показники були притаманні лише Херсонському регіону.

У 1929 р. голодувала біднота і держава була змушена взяти на себе їх підтримку. Для бідняків Херсонського округу було виділено 904 тис. крб., 50 тис. дітей отримували продпайки. Зауважимо, що цього було явно недостатньо [94, С.3]. 1928-1929 рр. на Херсонщині довели не лише неефективність соціально-економічної політики влади на селі (адже бідняки так і залишилися бідняками через 12 років володарювання більшовиків). Та більше — стала наочною неспроможність нагодувати власний народ і соціальну опору.

Читач може й сам пересвідчитися у справедливості наших висновків із наведеної нижче таблиці.

Динаміка смертності між Всесоюзним переписом населення 1926 і 1937 років

Регіон		Роки									
		1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
УСРР	у тис.	522,6	495,7	538,7	538,1	514	668	1850	483,4	341,9	361,3
	у % до УСРР в цілому	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Дніпропетровська обл.	у тис.	56,6	56,7	60,1	60,6	55,7	66,2	176,7	52,5	38,8	40,1
	у % до УСРР в цілому	10,9	11,4	11,2	11,2	10,8	9,9	9,6	10,9	11,4	11,1
Одеська обл.	у тис.	52,6	51,2	51,6	52,6	46,4	57,9	159,3	39,2	34,5	31,9
	у % до УСРР в цілому	10	10,3	9,6	9,8	9	8,7	8,6	8,1	10,1	8,8

Складено за: [63,С.70].

Чимало селян вмирало від голоду в містах. «Люди, на них було боляче дивитись, — згадує херсонець М.С.Татарінов, — Вони копирсалися у смітниках, шукаючи чогось поїсти, ловили кішок, собак, земляних звірів, збирали трави. Коли я йшов на роботу, мені, як і іншим заводчанам, на товп не давав пройти...десятки рук хапали за поли, благали: хліба! А що я міг їм дати, коли й сам був голодний, а вдома ще й голодна сім'я, діти» [90.С.2]. Зрозуміло, що селян, померлих в містах ніхто не рахував. Так, лише на Центральному ринку Херсона щодня помирало 5-8 чоловік. Крім того, їх намагалися виштовхати померати десь у менш людне місце.

Методи здійснення терору голодом на Херсонщині нічим особливим не відрізнялися. Як і скрізь, в Україні це супроводжувалося трагедіями, поодинокими спробами опору (так, в одному з сіл Генічеського району завідуючий школою організував демонстрацію під гаслом «Даєш гарячий сніданок!»), розправами над тими комуністами, які намагалися зупинити виконання злочинних наказів, зусиллями місцевого керівництва і поля засіяти, і план перевиконати. Показовою у своїй злочинній буденності є телеграма Генічеського райкому партії в грудні 1932 р. директорам МТС і радгоспів: «Припиніть видавати до приварку 200-300 грамів; як

крайня міра ...можна допустити видачу 50-100 грамів крупи до приварку» [94, 31 липня, С.5].

Влітку 1933 р. Генічеське ДПУ забило на сполох з приводу епідемії сипного тифу в ряді сіл (Петрівка, Рождественка, Стокопані, Новогригорівка). Одеський обком партії в березні 1933 р. повідомив ЦК КП(б)У про тяжке положення з хлібобогачанням у Херсоні, де були зафіксовані випадки опухання і смерті від голоду [94, 3 серпня, С.3].

У 1933 р. почалися і випадки канібалізму — їх було зафіксовано в Хорлах Каланчацького району, с. Заградівка Високопільського району. В березні Дніпропетровське ДПУ повідомляло про 379 голодуючих сімей, 1025 опухлих, 1862 померлих у Нижньосірогозькому, Високопільському, Генічеському районах [94, 3 серпня, С.3].

Народний фольклор є додатковою ілюстрацією Голодомору 1932-1933 рр.:

*Батько в СОЗі, мати в СОЗі,
Діти пухнуть на дорозі,
Нема хліба, нема сала,
Контракція забрала.*

Найтяжчим був Голодомор у Київській і Харківській областях (у 1933 р. у них померло відповідно 26,8% і 26,0% населення), а Дніпропетровська (9,6% населення померло) й Одеська

(відповідно 9,5%) області займали за цим показником відповідно 4 і 5-е місце з семи областей. Очевидно, на Херсонщині порівняно пом'якшували жахиття Голодомору біоресурси, про які йшлося вище. До речі, менше постраждали селяни Чернігівщини внаслідок «прозорості» кордону з Білорусією у поліських болотах і лісах та наявності додаткових лісних і болотних продовольчих ресурсів — риби, ягід, грибів [63, С.71].

Існують й інші оцінки втрат. Так, за тогочасними відомостями Міністерства закордонних справ Великої Британії (повідомлення дипломатів, оцінки Української Національної Ради в Канаді, узагальнення агентурних відомостей тощо) зменшення населення за 1929-1933 рр. на Херсонщині сягало 20-24,9% [64, С.161]. Про певну точність британців свідчить той факт, що їхня оцінка міри втрат по областях співпадає з оцінками С.В.Кульчицького. За оцінкою А.М.Бахтіна, сумарні втрати Одеської, Миколаївської та Херсонської областей від Голодомору 1932-1933 років становлять «не менше 450-500 тис. громадян» [17, С.16].

Слід сказати і про інший вимір безпосередніх наслідків Голодомору 1932-1933 років для Херсонщини — зміни в етнічному складі населення. З часів Російської імперії Херсонщина поступово перетворювалася з українського регіону в «русскоговорящий», а поліетнічність була замінена біетнічністю (українці та росіяни). Аксиомою є те, що спрощення будь-якої системи неодмінно веде до її деградації. Втрата Херсонщиною багатьох етносів — причорноморських німців, кримських татар, ногайців, караїмів, французів, євреїв та інших — суттєво збіднила можливості модернізації регіону. Національний склад населення в 1930-х роках зазнав раптового зламу внаслідок демографічної катастрофи і більшовицької національної політики. Друга світова війна і пов'язані з нею заходи, особливо щодо євреїв та причорноморських німців, закріпила руйнацію етнічного складу остаточно.

Німці в Україні були до 1940 р. четвертою за кількістю національною меншиною. Значних втрат вони зазнали впродовж 1929-1933 років через свою заможність і, відповідно, приналежність до куркулів. Голод 1932-1933 рр. був першим для німців за їх 150-річну історію перебування в регіоні. «З жахом згадую ті роки, — згадувала Марта Шитікова-Енн, 1917 року народження, — люди пухли з голоду, переїздили в пошуках їжі поближче до Дніпра. Але там була така ж картина. Їли лободу, кропиву, пасльон. Коти й собаки стали рідкістю в селищах» [74, С.15]. Сьогодні причорноморські німці — вже історія для нашого краю. В 1930-х рр. було скасовано всі німецькі національні райони, школи, пресу, культівні установи. Репресії 1936-

1938 рр. знищили майже всю німецьку інтелігенцію, у 1941 р. рештки німців було депортовано до Сибіру.

Практично зникло і єврейське сільське населення краю. Упродовж 1924-1930 рр. в Південній Україні було засновано 162 єврейських поселення. Сприяючи цьому радянська влада намагалася вирішити одразу кілька завдань, головним серед яких було пом'якшення наслідків згортання непу. Згідно постанови ВУЦВК від 25.01.1925 р. для землеулаштування євреїв (переважно колишніх жителів малих міст Правобережжя) було виділено в Херсонському окрузі 46 тис. га землі. Кошти для облаштування на перших порах надавали єврейські громадські організації Європи та США [76, С.70].

На початку 1927 р. у межиріччі Дніпра та Інгульця було засновано чимало єврейських поселень, які згодом було об'єднано у єврейський національний район. У районі були 4 старі і 33 нові землеробські колонії, 10 українських і німецьких поселень. Із 2900 індивідуальних господарств 2500 були єврейськими [76, С.71].

Деякі кола закордонних соціалістів-сіоністів сподівалися, що завдяки цим поселенням у Степовій Україні здійсниться мрія про єврейську державу. Саме тому ці проекти мали потужну фінансову базу. Агроджойн, наприклад, припинила свою діяльність у регіоні лише в 1938 р.

Ситуація кардинально змінилася з початком масової колективізації. Місцеві органи влади та Комзети (Комітети по землеустрою єврейських трудящих, які фактично керували районом) примушували вступати до колгоспів. Так, у 1929 р. силовими методами було організовано 47 колгоспів, які об'єднували більшу частину селян-євреїв. До 1.10.1930 р. в колгоспах Калініндорфського району було об'єднано 75% всіх господарств [76, С.72].

Природно, що господарства євреїв почали занепадати, частина просто втікала. Євреї не сприймали колгосп ані економічно, ані психологічно. Сталінські хлібзаготівлі закономірно довели до колапсу. Харківські газети в лютому 1932 р. писали про те, що єврейські колгоспи Херсонщини не мають хліба для своїх колгоспників до нового врожаю і в багатьох сім'ях люди голодують [76, С.73].

Взимку 1932-1933 рр. в єврейських селах почався Голодомор. Про це писали газети Нью-Йорка і Варшави, єврейські організації Польщі, Франції, Великої Британії і США. Вони готові були надати допомогу всім голодуючим, так як це було в 1921-1923 рр. Але більшовицька влада запевняла, що розмови про голод — не більш як наклеп на країну рад і відмовилась від допомоги. Херсонському Комзету заборонили звертатися за кордон за допомогою. В результаті, за 1930-1933 рр. кількість селян-євреїв скоротилася втричі. Упро-

довж 1938-1940 рр. були спроби відновити єврейські колгоспи, але вони виявилися марними. Більшість спеціалістів було репресовано, а Голокост остаточно поклав край єврейському землеробству в країні. З огляду на це зауважимо, що позиція Ізраїлю щодо невизнання Голодомору 1932-1933 рр. геноцидом виглядає дивною.

Постраждали й рештки іноземців, які не втекли з країни після революції. Ще у 1929 р. загинула значна частина мешканців нинішніх Дніпрян. Тут мешкали винороби, і до 1946 р. селище мало назву Британи. Восени 1929 р. було інспіровано страйк наймитів на виноградниках. У результаті, колоністів було репресовано, 18 чоловік загинуло, відібрано 250 га виноградників [66, С. 136-137]. Усі українські газети були втягнуті у кампанію цькування конкурентів-іноземців, які понад 100 років тому принесли в регіон культуру виноградарства і виноробства. Врешті, «на прохання бідняцько-середняцьких мас» голова ВУЦВК Г.І.Петровський особисто прийняв їх делегацію і погодився на базі ліквідованих куркульських господарств створити передовий виноградарський радгосп. І хоч радгосп лише в 1933 р. отримав перший трактор, з рештками французів та англійців у селах Херсонщини було покінчено.

Показовою є доля французьких підприємців Вадонів, засновників першого в місті механічного і чавуноливарного заводу. У 1919 р. в них забрали верф та завод, який у 1920-х рр. поступово демонтували обладнання, передали дрібним міським підприємствам, а приміщення передали під макаронну фабрику. Але налагодити виробництво влада не може. А тому брата власника Є.Є.Вадона, померлого від горя, запрошують працювати головним інженером, а після візиту Ф.Дзержинського його виганяють. Але «клятий капіталіст» на початку непу організовує першу в Херсоні промислово-кооперативну артіль «Металіст», яка виробляла зрощувальні машини для селян. Згодом артіль виросла у невеликий завод. Туди перейшли працювати найбільш кваліфіковані робітники міста [78, Арк.10-12]. У Голодомор родині Вадонів пощастило вижити, але 1937 р. остаточно знищив родину французів [78, Арк.21-22].

На Херсонщину влада переселила узбеків-куркулів на початку 1930-х рр. з метою почати вирощування бавовни. Експеримент закінчився трагічно для 15 тис. переселенців. «Узбеків примушували виконувати найтяжчі роботи, — згадує вчителька Т.Шевченко своє життя в с. Чалбаси (нині Виноградово) Цюрупинського району у 1932-1933 рр. —

Вони качали воду, ходили по колу, крутили велике колесо, знесилені від роботи і голоду падали і тут же вмирили» [85, С.4]. Тих з узбеків, хто вижив під час Голодомору, репресували у 1936-1937 рр. як шпигунів іноземних розвідок.

Підсумовуючи руйнівний вплив Голодомору на етнічну структуру Херсонщини, відзначимо, що лише за 1933 р. РАГС УССР зареєстрували смерть 85 тис. росіян (33,2 тис. в місті і 51,8 тис. в селі), 27 тис. євреїв (20 і 7 тис. відповідно), 13 тис. німців [61, С.78].

За Всесоюзним демографічним переписом 1926 р. етнічна структура Херсонського округу виглядала так (у відсотках до всього населення): українці — 77,58, росіяни — 11,43, євреї — 6,28, поляки — 0,79, німці — 2,79, білоруси — 0,26. У 1959 р. українці складали 81,07% мешканців Херсонської області, росіяни — 15,56%, євреї — 1,27%, білоруси — 0,83%, а поляки та причорноморські німці зникли [65, С.50-53, 80].

Утворений у серпні 1933 р. Всесоюзний переселенський комітет при Раднаркомі СРСР (не випадково його створення співпало з Голодомором в Україні) розгорнув діяльність щодо заселення українських сіл, які вимерли від голоду, так званими «доприселенцями». Так, із Росії в Одеську область було переселено 2120 господарств, у Дніпропетровську — 6679 господарств, в усю Південну Україну прибуло до 35 тис. переселенців [17, С.16]. Усього в Україну було завезено 329 ешелонами 21856 господарств колгоспників, тобто 117149 чоловік, з усім майном [59, С.55]. Переселенці з Росії прибували й на новобудови. У Херсоні протягом 1930-1935 років вони будували та реконструювали елеватор, морський порт, консервний завод ім. Сталіна, маслозавод, електромашинобудівний завод, прядильну фабрику, заводи склотари і нафтопереробний [63, С.207-208].

У підсумку наголосимо, що Херсонська область як переважно сільськогосподарська та хлібовиробна значно постраждала від Голодомору 1932-1933 років. Це був свідомий геноцид українського селянства, організована терористична акція тоталітарного радянсько-більшовицького режиму. За минулий з 1989 р. час у дослідженні цієї Голгофи України зроблено чимало. Але попереду ще багато роботи щодо реалізації Закону України «Про Голодомор 1932-1933 років в Україні», щодо міжнародного визнання цього закону, вшанування 75-ї роковини Голодомору, ретельного дослідження проблем причин, перебігу та наслідків Голодомору на Херсонщині.

ЛІТЕРАТУРА

1. Водотика С.Г. Історична наука УСРР 1920-х років: соціо-політичні, організаційні та концептуальні основи функціонування. — Херсон: ХЮІ ХНУВС, 2006. — 336с.
2. Верменич Я.В. Теоретико-методологічні проблеми історичної регіоналістики в Україні. — К.: Інститут історії України НАН України, 2003. — 516с.
3. Неоголошена війна проти свого народу: 75 років пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 рр. на Херсонщині: Наук.-бібліогр. покажчик / Укладач Г.П. Мокрицька. — Херсон: ОУНБ ім. Олесь Гончара, 2008. — 54с.
4. Книга Пам'яті. Голодомор 1932-1933 рр. на Цюрупинщині / Укладачі І.В. Вишковський і Я.Б. Вишковська. — Цюрупинськ: Вид-во ТОВ «ТФ Тім екс», 2008. — 287 с.
5. Книга Пам'яті Білозерського району Херсонської області. Голодомор 1932-1933 років. Херсон: ВАТ «Херсонська міська друкарня», 2008. — 287с.
6. Книга-меморіал Великолепетихського району Херсонської області. Голодомори 1921-1923, 1932-1933, 1946-1947 рр. на Великолепетихщині. Словами очевидців та мовою документів/Упорядник М.М. Марченко. — Херсон: ІДС, 2007. — 450с.
7. Він є одним з авторів та упорядників декількох випусків «Нарисів з історії Бериславщини», а безпосередньо темі голодоморів 1921-1923, 1932-1933 і 1946-1947 років він присвятив біля 10 публікацій: Народовбивство: [у 1921-1923, 1932-1933, 1946-1947 рр.] // Гривна — СВ. — 2007. — 23 ноябр. (№ 48). — С.В.; Говорять жертви голодомору // Маяк. — 1993. — 19 трав., 26 черв., 11 серп.; «Партія — наш рулевоу»: [Про діяльність комуністів у 1932-1933 рр.] // Наддніпрянська правда. — 2007. — 19 жовт. (№ 73). — С. 7 тощо.
8. Див.: Безух Ю. Між молотом і ковадлом (Сірогозщина. 1914-1940). — Нижні Сірогози: Б.в., 1997. — 127 с.; Його ж. Квітка степова (Нариси з історії, природи та побуту Північної Таврії). — Херсон: Персей, 2001. — 393 с.; Його ж. На перехресті світових шляхів. — Мелітополь: Люкс, 2006. — 308 с.
9. Безух Ю. Жорстока правда історії: [Про кн. «Спомини про «світле минуле», яку видав О.І. Волович, уродженець с. Степне] // Червоний промінь. — 2003. — 16 серп.
10. Типовий приклад: Суворов В.Д. Боровський Кут. 1807-1970 рр.: істор. нарис: літ.-публ. вид. — Херсон: Айлант, 2007. — 260 с., але про голод вміщено коротенький сюжет на с. 49.
11. Нолл В. Трансформація громадянського суспільства: Усна історія української селянської культури 1920—3-х рр. — К.: Центр досліджень усної історії та культури Родовід, 1999. — 559с.
12. З історії Голодомору на Херсонщині у 1932-1933 рр. Доби́рка документів [Бібліотека архіву. Вип.5]. — Херсон, 2003. — 42 с.; Назарова А., Орлова З. З історії Голодомору на Херсонщині // Константи. — 1996. — №2. — С.35-40
13. Див.: Баранюк В. Голодомор на Херсонщині // Вісник Олесьш. — 2003. — 25 січ.; Ефір. — 2002. — 21 лист. — С. 14; Назарова А.М. Неоголошена війна проти власного народу // Наддніпрянська правда. — 1990. — 15 берез.; Її ж. Чорна сторінка нашої історії // Там же. — 2002. — 22 листоп.; Назарова А., Орлова З. Голодомор 1932-1933 рр. на Херсонщині // Поле. — 2002. — 28 лист.; Вони ж. Забуттю не підлягає // Вісті. — 2002. — 30 лист., 4, 7, 18 груд.
14. Забуттю не підлягає. — Херсон, 1994. — 351с.
15. Див.: Морозюк Ф. Кам'янський мор: Спогади очевидців Голодомору (геноциду) 1932-1933 рр. — Херсон: Просвіта, 1995. — 65с.; Його ж. Наслідки голоду-геноциду // Голод-геноцид 1933 року в Україні: історико-політологічний аналіз соціально-демографічних та морально-психологічних наслідків. — Київ-Нью-Йорк, 2000. — С.359-363.
16. Піддубняк В. Жива Молоха. — Херсон: ВАТ «ХМД», 2006. — 172с.
17. Див.: Шитюк М.М. Масові репресії проти населення Півдня України в 20-50-ті роки ХХ ст. — Київ: Тетра, 2000. — 533с.; Бахтін А.М. Колективізація сільського господарства і голод на території Півдня України (1929-1933 роки): Автореф. дис...к.і.н.: 07.00.01. — К., 2006. — 20с.
18. Верменич Я.В. Історико-географічний регіон // Енциклопедія Історії України: В 5 т. — К.: Наукова думка, 2005. — Т.3. — С.549-551.
19. Водотика С.Г. Історія Херсонщини XIII — XIX ст. — Херсон: Айлант, 2003. — 176с.
20. Історія українського козацтва: Нариси: У 2 т. — К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2006. — Т.1. — 800с.
21. Таврія // Енциклопедія українознавства. Словникова частина. — Т.8. — Перевидання в Україні. — Львів: НТШ, 2000. — С.3123.
22. Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії. — Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/>
23. Голубев А.В. Северная Таврия // Большая Советская Энциклопедия. — 3-е изд. — Режим доступу: http://bse.sci-lib.com/particle_027725.html.
24. Голубев А.В. Северная Таврия // Советская историческая энциклопедия. — М.: «Советская энциклопедия», 1969. — Стб.654-655.
25. Каховский плацдарм // Гражданская война и военная интервенция в СССР: Энциклопедия. — М.: «Советская энциклопедия», 1987. — С.259.
26. Перекопсько-Таганрозька операція 1920 // Великий Жовтень і громадянська війна на Україні: Енциклопедичний довідник. — К.: УРЕ, 1987. — С.407-408.
27. Всеукраїнський перепис населення 2001 / Регіони України / Херсонська область. — Режим доступу: <http://www.ukrcensus.gov.ua/regions/>
28. Херсонська область. Адміністративно-територіальний поділ на 1 липня 1976 року. Довідник. [Виконком Херсонської обласної Ради народних депутатів]. — Сімферополь: Таврія, 1977. — 103с.
29. Інформація [Державного архіву Херсонської області] за книгами реєстрації смертей для зведеного і регіонального томів Книги Пам'яті жертв Голодомору // Поточний архів Херсонської обласної державної адміністрації

30. Державний архів Херсонської області. Путівник. — К.: Державний комітет архівів України; Державний архів Херсонської області, 2003. — 736с.
31. Корнієнко М.І. Адміністративно-територіальна одиниця // Юридична енциклопедія: В 6 т. — К.: Українська енциклопедія, 1998. — Т.1. — С. 56.
32. Кубійович В. Україна як географічне ціле та її частини / Енциклопедія українознавства. Загальна частина/Перевидання в Україні. — К.: Ін-т української археографії АН України, 1994. — С.118=124.
33. Природа херсонської області. Фізико-географічний нарис. / Відп. ред.М.Ф.Бойко. — К.: Фітосоціоцентр, 1998. — 120с.
34. Литаврин Г.Г. Как жили византийцы. — М.: Наука, 1974. — 192с.
35. Крымские татары: Хрестоматия по этнической истории и традиционной культуре. — Симферполь: Доля, 2005. — 576с.; Грибовський В.В. Ногайські орди Північного Причорномор'я у XVIII — на початку XIX ст. / Автореф-дис...к.і.н.: 07.00.01. — Запоріжжя, 2006. — 21с.
36. Олійник О.Л. Запорозький зимівник часів Нової Січі (1734-1775). — Запоріжжя: Дике Поле, 2005. — 255с.
37. История советского крестьянства: В 5 т. — Т.2. Советское крестьянство в период социалистической реконструкции народного хозяйства (конец 1927-1937 гг.) — М.: Наука, 1986. — 448с.
38. Коммунистическая партия Советского Союза в резолюциях и решениях съездов, конференций и пленумов ЦК. — 8-е изд. — М.: Политиздат, 1970. — 560с.
39. Коммунистическая партия Украины в резолюциях и решениях съездов, конференций и пленумов ЦК: В 2-х т. — К.: Политиздат Украины, 1976. — 1062с.
40. Водотыка С.Г. Классовая структура крестьянства Украинской ССР в 1920-е годы. Социально-экономическая характеристика / Дис...к.і.н.: 07.00.02. — К.,1983. — 271с.
41. Кибуцу как абсолютное доказательство за провала коммунизма. — Режим доступу: <http://www.extremecenterpoint.com>
42. Сельское хозяйство СССР в цифрах. 1925-1928. Сборник статистических сведений к XVI Всесоюзной партконференции. — М.: ЦСУ СССР, 1929. — 502+IV с.
43. Російський державний архів економіки . Ф.1562. ЦСУ при СНК СССР.
44. Очерки истории Херсонской областной партийной организации. / Под ред. А.Е.Касьяненко. — Симферополь: Таврия, 1981. — 280с.
45. Мовчан О.М. Голод 1921-1923 років в УСРР // Енциклопедія історії України: В 5 т. — К.: Наукова думка, 2004. — Т.2. — С.143-144; Кульчицький С.В., Мовчан О.М. Голод 1921-1923 рр. на Півдні України (за фондами ЦДА-ВО України) // Архіви України. — 1993. — №1-3. — С.68-72; №4-6. — С.37-44.
46. Голод 1921-1923 років в Україні: Зб.док. і матеріалів / Відп.ред. С.В.Кульчицький. — К.: Наукова думка, 1993. — 240с.
47. Соловей Д.Ф. сказати правду. Три праці про Голодомор 1932-1933 років / За ред. Ю.Шаповала і О.Юренка. — Київ-Полтава: Інститут політичних та етносоціальних досліджень НАН України, 2005. — 300с.
48. Ганжа О.І. Українське село в період становлення тоталітарного режиму (1917-1927). — К.: Інститут історії України НАН України, 2000. — 208с.
49. Марочко В.І. Голодомор 1932-1933 років в УСРР // Енциклопедія історії України: В 5 т. — Т.2.— К.: Наукова думка, 2004. — С.145-146.
50. Кульчицький С.В. Мобілізація фінансових ресурсів для соціалістическої індустріалізації ССРР (1926-1937гг.) / Автореф. дис... док. истор. наук: 07.00.01. — К.,1976. — 67с.; Його ж. Почему он нас уничтожил? Сталин и украинский Голодомор. — К.: ЗАО «Украинская пресс-группа», 2007. — 208с.
51. Єфремов С.О. Щоденники, 1923-1929. — К.: ЗАТ «Газета «Рада», 1997. — 848с.
52. XI з'їзд Комуністичної партії (більшовиків) України (5-15 червня 1930 р.). Стенографічний звіт. — Харків: Держвидав, 1930. — 780с.
53. Кривошеин С.И. Из прожитого и пережитого [Воспоминания]. — Ч.1. — 273с. // Державний архів Херсонської області. Ф.Р-3873. Оп.1.Спр.21а
54. Колективізація і голод на Україні. Зб. Док. і мат. / Відповідальний редактор С.В.Кульчицький. — К.: Наук. думка, 1992. — 736 с.
55. Голодомор 1932-1933 років в Україні: Документи і матеріали. Упорядник Р.Піріг. — К.: «Києво-Могилянська академія», 2007. — 1128с.
56. Розсекречена пам'ять: Голодомор 1932-1933 років в Україні в документах ГПУ-НКВД. — К.: СтилоС, 2007. — 604с.
57. Опубліковано: Український історичний журнал. — 1989. — №7. — С.104; 33-й: голод. Народна книга-меморіал. — К.: Радянський письменник, 1991. — С.394-395.
58. Коротецький А. Летопись Херсона: Учебное пособие. — Херсон: ЧМП «Штрих», 2004. — 283с.
59. Кульчицький С.В. Демографічні втрати від голоду 1933 р. в областях УСРР // Записки історичного факультету Одеського державного університету ім. І.І.Мечнікова. — Вип. 5. — Одеса, 1997. — С.178-182.
60. Кульчицький С.В. Голодомор 1932-1933 рр. як геноцид: труднощі усвідомлення. — К.: Наш час, 2008. — 424с.
61. Голод 1932-1933 років в Україні: очима істориків, мовою документів. — К.: Поілтвидав України, 1990. — 605с.
62. Кульчицький С.В. Демографічні втрати в Україні в першій половині 20 ст., їх кількісна оцінка // Енциклопедія історії України: В 5 т. — Т.2. — С.322-325.
63. Його ж. Демографічні наслідки Голодомору 1933 р. в Україні. — К.: Інститут історії України НАН України, 2003. — 191с.
64. Україна. Голод 1932-1933 років за повідомленнями британських дипломатів // Всесвіт. — 1989. — №11. — С.153-161.
65. Чорний С. Національний склад населення України в ХХ ст. : Довідник. — К.: ДНВП «Картографія», 2001. — 88с.
66. Історія міст і сіл Української РСР. Херсонська область. — К.: Гол. редакція УРЕ, 1972. — 687 с.
67. Из истории голода на Херсонщине. — Херсон: Гос. архив Херсон. области, 1993. — 13 с.
68. Трагедия голода 1932-1933 годов на Херсонщине // Прошлое служит настоящему. — Херсон: Гос. архив Херсон. области, 1991. — С.65-70.
69. 33-й: Голод: Народна книга — меморіал / Упоряд. Л.Коваленко, В.Маняк. — К.: Радян. Письменник, 1991. — 584 с.
70. Український хліб на експорт: 1932-1933 / Упоряд., заг. Ред., вступ. Слово В.І.Сергійчука. — К.: Сергійчик М.І., 2006. — 432 с.

71. Вихрестенко В.І. Спецслужби в геноциді України / Перед. О.Апанович. — Одеса: Маяк, 2002. — 175 с.
72. Кульчицький С.В. 1933: трагедія голоду. — К.: Т-во «Знання» УРСР, 1989. — 48 с.
73. З історії голодомору на Херсонщині у 1932-1933 рр. [Публікація документів співробітниками Державного архіву Херсонської області // Константи: Альманах соціальних досліджень. — 2007. — № 1. — С.39-57.
74. Шитікова О. Причорноморські німці на Херсонщині. Реферат студентки 182 групи ф-ту укр. філології Херсон. держ. пед. ін-ту ім. Н.К.Крупської. — Херсон, 1996. — 26 с. [Архів автора].
75. Кабузан В.М., Наумко В.І. Євреї на Україні, в СРСР і світі: чисельність і розміщення // Укр. іст. журн. — 1991. — № 6. — С.56-68.
76. Хонігсман Я.С. Колективізація, голодомор і занепад єврейського землеробства в Україні // Там же. — 1994. — № 2-3. — С.66-75.
77. Єфименко Г.Г. Національно-культурна політика ВКП(б) щодо радянської України (1932-1938): Автореф. дис...канд. іст. наук: 07.00.01. — К., 2001. — 20 с.
78. Державний архів Херсонської області. Ф. Р-4009. Колекція документів краєведов Херсонщини. Оп. 6. Вадон Борис Євгеневич (11 дел, 1911-1986). Спр.1. История рода Вадонов. Арк.1-45.
79. Шитюк М.М. З власним народом війна. — К.: Акант, 1995. — 80 с.
80. Центральний державний архів громадських об'єднань України.
81. Кульчицький С.В. Комітети незаможних селян, комнезами / / Енциклопедія історії України: У 8 т. — Т.4. — К.: Наук. думка, 2007, — С.485-487.
82. Шевера Г. Позбавлятися сталінської іржі [Лист-спомин про голодомор] // Наддніпрян. Правда. — 1993. — 20 квіт. С.3.
83. Портной П. Обличчям до правди // Там же. — 1993. -20 квіт. — С.3.
84. В.Паролова. Наше горе [Спомини про Голодомор] // Там же. — 1994. — 6 квіт.
85. Шевченко Т. Під тягарем страху // Там же. — 1993. — 20 липн.
86. Рудя О. Трагічні уроки історії [с.Велика Благовіщенка] // Сільські новини. — 1992. — 25 берез.
87. Фельдман І. Надщерблена пам'ять // Наддніпрян. Правда. — 1991. — 25 червн.
88. Безух Ю. Між молотом і ковадлом (Сірогозщина. 1914-1940). — Нижні Сірогози: Б.в., 1997. — 127 с.
89. Його ж. На перехресті світових шляхів. — Мелітополь: Люкс, 2006. — 308 с.
90. Татаринів М.С. Штучно, навмисно // Голос України. — 1993. — 15 червн.
91. Шевченко В. У полоні старих схем // Там же. — 1991. — 19 червн.
92. Скорботна річниця. До громадян області [Звернення Організаційного Комітету по підготовці і проведенню заходів, присвячених 60-ї роковині Голодомору в Україні на Херсонщині] // Наддніпрян. Правда. — 1993. — 7 серп.
93. Милосердов М. Голодомор: витоки біди. А уроки? // Там же. — 1993. — 2 червн.
94. Рилеев В., Косюк В. Скорботна річниця [Голод 1932-1933 років на Херсонщині] // Там же. — 1993. — 28, 31 липня, 8 серпня.
95. Ковальова В. «Пишу Вам з надією...» [Пошук документів про розкуркулення на Херсонщині] // Там же. — 1995. — 11 грудн. -С. 3.
96. Матеріали до опису округ УСРР. Херсонська округа. — Харків: ЦСУ УСРР, 1926. — 50 с.

ВІД УПОРЯДНИКІВ

Розділ 1. Мартиролог

Мартиролог укладений робочою групою обласного тому «Національна Книга Пам'яті жертв Голодомору в Україні 1932 – 1933 років» за документальними джерелами та свідченнями громадян про Голодомор 1932-1933 років на Херсонщині.

Робочою групою працівників державного архіву Херсонської області опрацьовано всі наявні 52 книги реєстрації смертей з фондів Підвідділів записів актів цивільного стану виконавчих комітетів районних рад (Р-4069), Підвідділу записів актів цивільного стану Херсонського виконкому міської ради (Р-1885), Широкобалківської сільської ради Білозерського району (Р-175), а також свідоцтва і довідки про смерть у справах фондів Понятівської (Р-871), Станіславської (Р-171) та Тягинської (Р-314) сільських рад Білозерського району. Складено записів на 10452 особи, з них 3448 по районах, 7004 по м. Херсону.

У мартиролозі документально підтверджені факти смерті у 1932-1933 роках жителів 160 населених пунктів Херсонщини, які в цей період входили до складу Дніпропетровської, Одеської областей та Кримської АРСР (у Генічеському районі), а саме: м. Херсон – 3 населених пункти, Бериславський район – 6, Білозерський – 11, Великолепетиський – 3, Великоолександрівський – 26, Генічеський – 32, Голопристанський – 4, Горностаївський – 15, Іванівський – 45, Каховський – 5, Нижньосірогозький – 1, Скадовський – 8, Цюрупинський – 1.

До цього розділу включені також свідчення про смерть громадян від голоду, зібрані 386 районними робочими групами шляхом опитування мешканців області. Всього складено 972 записи на 1112 осіб у районах області.

У зв'язку з тим, що не збереглися книги реєстрації смертей громадян у Верхньорогачицькому, Високопільському, Каланчацькому, Нововоронцовському, Новотроїцькому, Чаплинському районах та м.Каховка, тому у цих районах мартиролог

укладений виключно за свідченнями очевидців Голодомору, зібраних районними робочими групами у 130 населених пунктах.

В основу структури мартирологу покладено сучасний адміністративно-територіальний поділ області: спочатку подаються матеріали по м. Херсону, потім – по районах, у межах районів за абеткою розміщено сільські ради, у межах сільрад – за абеткою – населені пункти, в тому числі і ті, що вже не існують: виключені з обліку, приєднані тощо.

До кожного населеного пункту складено анотацію. У разі його перейменування у дужках вказується стара назва та подається його адміністративне підпорядкування станом на 1932-1933 роки.

Записи у мартиролозі подаються за абеткою на кожну особу та складаються із прізвища, імені та по батькові, віку, соціального стану, дати та причини смерті (діагноз), посилання на архівні джерела або свідчення.

Слід зазначити, що у метричних книгах сільських рад у графі про причину смерті зустрічаються досить часто такі записи, як «невідомо».

Особливістю записів у метричних книгах м. Херсона є зафіксовані факти смерті невстановлених осіб, де у графі П.І.Б. писали «невідомий», «невідома», а померлих вихованців Будинку немовляти записували як «Питомець», «Питомиця» з вказівкою тільки імені.

У випадках відсутності у метричних книгах записів у певних графах, упорядники позначали такі позиції словом «не вказано».

Для тієї частини мартирологу, що укладено за свідченнями очевидців, характерною є неповнота складових, часто відсутність точної дати смерті особи, іноді – і прізвища. Це пояснюється об'єктивними причинами, поважним віком свідків та особливістю людської пам'яті.

Розділ 2. Документи

Протягом 2007 року з метою створення реєстру архівних фондів меморіального характеру спеціально створеною робочою групою працівників державного архіву Херсонської області проведено тотальне виявлення документів за фондами 1931-1934 років. Загалом переглянуто близько 1 млн. аркушів із понад 3 тис. архівних справ із 230 фондів. Складено 505 анотацій до документів, що відображають причини, перебіг та наслідки Голодомору на Херсонщині. Для оприлюднення у даному розділі відібрано і вміщено 257 документів, хронологічні межі: 20 січня 1932 – 20 грудня 1934 року.

Для публікації використано матеріали з архівних фондів місцевих партійних і радянських органів всіх рівнів, Державного політичного управління, Херсонського міського народного суду, профспілок, підприємств, колгоспів, установ Херсонщини.

Основний масив інформації міститься у постановках, протоколах засідань Херсонського міського, Великопетиського, Великоолександрівського, Генічеського, Нижньосірогозького,

Скадовського районних комітетів КП(б)У, Херсонської міськради, Бериславського, Генічеського, Новотроїцького райвиконкомів, Херсонської міської ради профспілок, витягах із архівно-слідчих справ громадян, репресованих органами НКВС-ДПУ, судових кримінальних справ, листуванні установ, заявах жителів Херсонщини.

Значна частина документів подається повністю, крім тих, де зміст не стосується теми. Неповнота документів обумовлена в заголовках та крапками.

Розділ сформовано за хронологією, документи з однієї теми об'єднані груповим заголовком і подаються за першою датою (курсивом).

Тексти документів подаються мовою оригіналу із збереженням особливостей стилістики та орфографії. Всі недописані, пропущені слова доповнено у квадратних дужках. Кожний документ має посилання на номер фонду, опису, справи, аркуша, спосіб відтворення.

Більшість документів – оригінали, понад 70% публікується вперше, і чекають своїх дослідників та науковців.

Розділ 3. Свідчення очевидців

Починаючи з квітня 2007 року, в усіх районах області працювали 386 пошукових груп з виявлення матеріалів для підготовки та видання обласного тому «Національна Книга Пам'яті жертв Голодомору в Україні 1932 – 1933 років. Херсонська область». Вони зібрали 4620 свідчень. При цьому було опитано 16910 осіб віком 75 років і старших.

Робоча група обласної державної адміністрації систематизувала зібрані свідчення, відбрала з них матеріали свідчень очевидців, які в даний час проживають на Херсонщині, проте в період голоду проживали в інших областях і відправила на адресу науково-редакційних груп цих областей.

У розділі представлено 416 свідчень, відібраних з усього масиву проведеної колосальної роботи пошуковими групами зі збору свідчень

очевидців трагедії, і розміщено за абеткою районів і міст області.

Встановлено за свідченнями очевидців 305 населених пунктів регіону, що постраждали від Голодомору. Для включення до обласного тому «Національна Книга Пам'яті жертв Голодомору в Україні 1932 – 1933 років. Херсонська область», за спогадами очевидців виявлено 3342 жертви. За даними різних джерел всього жертв – 13794. Осіб, які постраждали від Голодомору, – 15080.

3 жовтня 2007 року на території області виявлено, за свідченням очевидців, 43 місця масових поховань жертв Голодомору 1932 – 1933 років.

Записи свідчень очевидців друкуються мовою оригіналу із збереженням особливостей розмовної мови.

Розділ 4. Ілюстративні матеріали

Матеріали цього розділу є наочним доповненням до всього тому і містять 52 ілюстрації: фотографії, цифрові копії оригіналів документів, місцевих газет, з фондів державного архіву Херсонської області та Херсонського обласного краєзнавчого музею, більшість з яких оприлюднюється вперше. Хронологічні межі – 1930-1933 роки.

Як відомо, фотографій, що висвітлювали б події Голодомору 1932-1933 рр. майже не збе-

реглося по всій Україні. Тим важливіше, на думку упорядників тому, опублікувати наявні дотичні фотографії початку 1930-х років, які дають можливість побачити об'єкти, людей, події, а також обличчя людей, які протидіяли винищенню селянства на Херсонщині, показати матеріали місцевих газет, щоб відчутти атмосферу радянського терору 1932 року на землях Таврії.

Кожна ілюстрація має анотацію – назву, дату та пошукові дані.

Показчики

Бібліографічний показчик. До обласного тому включено текстову частину науково-допоміжного бібліографічного показчика, виданого у 2008 р. Херсонською обласною універсальною науковою бібліотекою ім. О.Гончара окремою брошурою «Неоголошена війна проти свого народу: 75 років пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 рр. на Херсонщині», укладач Мокрицька Г.П., відповідальний редактор Зелена Л.І.

Іменний і географічний показчики укладені робочою групою обласного тому «Національна Книга Пам'яті жертв Голодомору в Україні 1932 – 1933 років. Херсонська область» до I, II та III розділів.

Список скорочених слів до I та II розділів складено робочою групою працівників державного архіву Херсонської області.

РОЗДІЛ 1.

МАРТИРОЛОГ

м. ХЕРСОН

Херсон, м., Херсонський р-н, Одеська обл.

6950 осіб, ф. Р – 1885, оп.1, спр.164-167, 173-185.

Абаджи Андрій, 40 р., в'язень промколонії та БПУ, 06.05.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 180

Абадила Андрій, 60 р., хлібороб - одноосібник, 06.05.1932, туберкульоз легенів та порок серця, ф.Р – 1885, оп.1, спр.166, арк.33

Абапко Іван Леонтійович, 56 р., в'язень сільгоспколонії, 22.03.1932, декомпексований міокардит та ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 75

Абдуленко Євгенія Іллівна, 6 р., батько: пічник, 21.06.1933, отруєння абрикосовими кісточками, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 40

Абдуленко Ілля Васильович, 44 р., пічник, 21.06.1933, отруєння абрикосовими кісточками, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 40

Абралін Матвій, 5 р., 03.06.1933, дистрофія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 181, арк. 92

Абрамова Олена Дмитрівна, 10 міс., батько – робітник друкарні, 18.07.1932, тиф, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 200

Абрамович Борис Григорович, 1 р. 2 міс., на утриманні матері – годувальниці Будинку немовляти, 14.07.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 67

Абрахманова Олена Кузьмівна, 2 міс., батько – робітник «Союзхлібу», 22.07.1932, гостре захворювання кишечника, ф.Р – 1885, оп.1, спр.165, арк. 213

Абрахов І. П., 62 р., 01.06.1933, стареча слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 108

Авдєєв Григорій Якович, 51 р., не вказано, 04.04.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 176

Авербург Янкель Борухович, 67 р., сторож, 02.04.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 140

Аверін Микола Федорович, 18 р., робітник, 09.10.1933, колота рана живота з пошкодженням 12-палої кишки та тонкого кишечника, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 81

Аверпалов Максим Єгорович, 50 р., в'язень БПУ, 15.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 197

Авраменко Антон Якович, 61 р., в'язень БПУ, 09.05.1933, міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 6

Авраменко Вадим (Вадя) Іванович, 2 міс., з родини робітника-вантажника, 29.12.1932, не вказана, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 153

Авраменко Валентин Дмитрович, 2,5 міс., на утриманні батька – тесляра, 10.11.1932, катар кишок, ф.Р – 1885, оп.1, спр. 167, арк. 15

Авраменко Євдокія Федосіївна, 79 р., на утриманні сина – каменяра, 25.11.1932, бронхіальна астма, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 60

Авраменко Зінаїда Василівна, 5 р., на утриманні батька – вантажника радторгфлоту, 19.06.1933, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 27

Авраменко Матрона (по батькові не вказано), 56 р., хвора нарлікарні, 02.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 208

Авраменко Олександра Леонтіївна, 7 р., з родини робітника, 21.12.1932, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 138

Авраменко Пелагея Карпівна, 87 р., пенсіонер, 24.05.1933, параліч серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 204

Авраменко Пилип Пилипович, 59р., в'язень БПУ, 07.04.1933, крупозне запалення легенів, ф.Р – 1885, оп.1, спр.176, арк. 246

Авраменко Сергій Демидович, 33 р., в'язень БПУ, 10.07.1933, дистрофія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 182, арк. 248, 248 зв.

Авраменко Степан Ларіонович, 41 р., в'язень БПУ, середняк, 02.01.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 8

Авраменко Яків Трохимович, 85 р., пенсіонер, 29.03.1933, хвороба серця, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 175, арк. 119

Аврамова Мотрона (по батькові не вказано), 75 р., лікарня, 29.04.1933, старість, ф. Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 94

Аврахов Микола Прокопович, 65 р., чорнороб, 08.06.1932, рак шлунку, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 37

Аврутін Маєр Захарович, 37 р., робітник, 08.04.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 218

Аврутін Мойсей Ісаакович, 65 р., сторож на ковбасній фабриці, 28.06.1933, артеріосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 141

Аврутіна Муся Мордківна, 64 р., на утриманні сина: робітника, 04.04.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 148

Агамедов Василь Михайлович, 38 р., хворий психічної лікарні, 30.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 109

Агапов Воломир Павлович, 36 р., пенсіонер, 19.11.1932, туберкульоз легенів, ф. Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 39

Агарешов Тихін Єфремович, 48 р., в'язень БПУ, 30.06.1933, міокардит, ф. Р-1885, оп. 1, спр. 182, арк. 5

Агатицька Лідія Олександрівна, 80 р., на утриманні онука, 28.01.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 114

Агеєва Ольга Миколаївна, 2 р., на утриманні батька, пічника Коопгужтрансу, 19.04.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 133

Агеєнко Григорій Никифорович, 19 р., робітник, 08.07.1933, коліт, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 182, арк. 85

Агеєнко Єгор Семенович, 61 р., в'язень БПУ, 26.04.1933, дистрофія, ф. Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 219-219 зв.

Агеєнко Марія Самійлівна, 10 р., на утриманні брата-робітника, 02.10.1933, тропічна малярія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 57

Агеєнко Надія Іванівна, 1 р. 6 міс., на утриманні батька - вантажника, 20.11.1932, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 47

Агеєнко Тихін Петрович, 38 р., в'язень БПУ, 01.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 58, 58 зв.

Агінова Ганна Дмитрівна, 20 р., на утриманні психлікарні, 20.10.1933, «злочина ангіна», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 177

Адаменко Григорій Гнатівич, 35 р., в'язень БПУ, 13.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 245

Адаменко Олександра Кузьмівна, 9 міс., батьки службовці, 19.06.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп.1, спр.165, арк.74

Адждидарська Євдокія Іванівна, 90 р., на утриманні онука - теслі, 31.08.1933, міокардит, декомпенс. серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 169

Адович Іван Федорович, 51 р., пенсіонер, 14.12.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 196

Айзверт Гаврило Антонович, 35 р., в'язень БПУ, 27.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 248

Айземан Яків Фридрихович, 67 р., хворий психічної лікарні, 17.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 80

Айзеншток Яків Григорович, 78 р., інвалід, 11.08.1932, рак стравоходу, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 27

Акерман Ренгольд, 20 р., рід занять невідомий, на утриманні нарлікарні, 12.09.1933, менінгіт, туберкульоз, ф.Р-1885, оп.1, спр.185, арк. 14

Акимов Валентин Миколайович, 6 міс., батько: робітник обозного заводу, 11.03.1933, атрофія, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп.1, спр.174, арк. 129, 129 зв.

Акімов Віталій Михайлович, 11 міс., батько: голова міськкому профспілки працівників мистецтва, 30.06.1933, інтоксикація та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 14

Акімочкін Володимир Савелійович, 1 р. 3 міс., мати: вибивальниця на харчокомбінаті, 05.07.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 214

Аксюков Семен Федорович, 51 р., пенсіонер, 15.05.1933, дистрофія та коліт, ф. Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 28-28 зв.

Акубанова Анастасія Іванівна, 19 р., робітниця консервного заводу, 18.02.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 198

Акуленко Агафія Мартинівна, 68 р., пенсіонер, 06.07.1933, зоб, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 212

Акуленко Валентина Тимофіївна, 16 р., робітниця, 07.04.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 208

Акуліченко Захар Якович, 20 р., хворий лікарні, 04.07.1933, дистрофія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 182, арк. 155, 155 зв.

Акулов Никон Андрійович, 57 р., робітник досвідної станції, 05.09.1932, рак кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 101

Акульшин Степан Якович, 56 р., в'язень БПУ, 11.03.1933, опік з набряком, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 41

Алебаєв Юльдаша, 68 р., в'язень БПУ, 28.05.1933, старечий маказм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 58

Александров Іван Іванович, 79 р., пенсіонер, 14.08.1932, старечий маказм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 36

Александрович Берта Іллівна, 38 р., фармацевт, 05.10.1933, «еклампсія вагітності і після пологів», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 72

Александровський Інокентій Петрович, 19 р., в'язень БПУ, 06.08.1933, різка дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 57

Александровський Микола Федорович, 8 міс., з родини робітника, 01.06.1932, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 17

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Александровський Петро Васильович, 43 р., в'язень БПУ, 27.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 78

Александровський Петро Васильович, 50 р., в'язень ПТК, 17.04.1933, кривавий понос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 246-246 зв.

Алексєєв Іван Антонович, 28 р., в'язень БПУ, 01.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 55

Алексєєв Петро Єрмолайович, 20 р., студент, 24.06.1932, утопився, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 104

Алексєєнко Макар Венедиктович, 34 р., в'язень БУПРУ, 05.07.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 30

Алексєєнко Марія Миколаївна, 51 р., на утриманні чоловіка-чорнороба комунбуду, 01.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 150

Алексєйчук Петро Андрійович, 36 р., куркуль, в'язень Херсонської тюрми, 28.05.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 43

Алексєєв Василь Володимирович, 8 р., на утриманні батька - безробітного, 15.04.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 275

Алексєєв Іван Володимирович, 10 р., батько: робітник, єздовой, 06.04.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 196

Алексєєва Євдокія (по батькові не вказано), 40 р., 24.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 97

Алексєєва Марія Андріївна, 38 р., хвора психлікарні, 09.08.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 101

Алексєєва Неоніла Серафимівна, не вказаний, пацієнтка народної лікарні, 06.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 191

Алілуєв Іван Ілліч, 11 міс., батько - службовець, 21.09.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 125

Алксне-Вербовенко Катерина Володимирівна, 35 р., службовець, 24.01.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 61

Алла (прізвище та по батькові не вказано), 2 р., хвора лікарні, 27.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 74

Алтухов Іван Пилипович, 33 р., в'язень сільгоспколонії, 28.05.1933, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 150

Алханов Євген, 19 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 21.02.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 92, 92 зв.

Альберштейн Лідія Бройлівна, 1 р. 8 міс., батько - робітник, 16.08.1932, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 41

Альвіва Алагнія (по-батькові та вік не вказано), хвора нарлікарні, 04.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 16

Альохін Олександр Андрійович, 9 міс., на утриманні батька: стрілець ДПУ, 06.08.1933, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 226

Альохін Павло Прокопович, 63 р., в'язень БПУ, 28.07.1933, старість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 199

Альохін Степан Васильович, 35 р., робітник Держпароплавства, 11.05.1932, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 197

Альтгауз Ісаак Ілліч, 38 р., службовець, 28.09.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 47

Альтерман Ганна (по батькові не вказано), 52 р., на утриманні чоловіка, заготівельника артілі, 12.06.1933, злоякісна пухлина шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 159

Амбург Фишель Ісаакович, 82 р., на утриманні сина, 23.02.1933, старість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 236

Амеліна Марія (Прохорівна), 60 р., робітниця лазні, 21.12.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 225

Амерберг Михайло Михайлович, 47 р., в'язень БПУ, 31.05.1933, декомпресивний міокардит та артеріосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 134

Ананьєв Андріан Тимофійович, 80 р., на утриманні зятя, помічника слюсаря заводу, 10.06.1933, міокардит та склероз серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 142

Анастасєєв Єлисей Васильович, 75 р., пенсіонер, 01.01.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп.1, спр. 164, арк. 1

Анатолій (прізвище та по батькові не вказано), 1 р. 9 міс., хворий лікарні, 02.07.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 89

Анатолій (прізвище та по батькові не вказано), 2 р., Будинок немовляти, 08.04.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп.1, спр.176, арк. 218, 218 зв.

Анбіндер Зяма Лейзерович, 23 р., студент, 28.11.1933, крупозне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 141

Андієць Євсей Степанович, 69 р., в'язень БПУ, 21.04.1933, старечий маразм, ф. Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 3-3 зв.

Андреев Михайло Онисимович, 2 р.10 міс., батько - робітник, 03.09.1932, скарлатина, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 95

Андреева Парасковія Миколаївна, 38 р., на утриманні чоловіка, 25.09.1932, отруєння харчовими продуктами, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 137

Андреев Василь Дмитрович, 50 р., сторож рупводу, 22.06.1933, крупозне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 85

Андреев Ларіон Семенович, 65р., робітник, 29.03.1933, туберкульоз серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 73

Андреев Толя, 7 р., хворий народної лікарні, 25.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 184

Андреева Ганна Микитівна, 7 р., на утриманні батька-робітника, 25.11.1933, зараження крові, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 132

Андреева Явдоха (по батькові не вказано), 59 р., хвора нарлікарні, 02.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 208

Андріанова Палажка Семівна, 22 р., рід занять невідомий, на утриманні нарлікарні, 28.11.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 162

Андрієв Михайло Іванович, 30 р., в'язень БПУ, 19.05.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 70

Андрієва (імя, по-батькові не вказано), батько - робітник, 16.10.1932, мертвонароджена, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 217

Андрієвська Ганна Данилівна, 68 р., на утриманні зятя, 04.03.1933, міокардит, слабкість серцевого м'яза, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 77-77 зв.

Андрієнко Агафія Григорівна, 74 р., на утриманні дочки, 11.12.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 198

Андрієнко Ничипір Мефодійович, 60 р., в'язень промколонії та БПУ, 05.01.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 14

Андрієнко Олена Захарівна, 18 р., робітниця, 28.08.1932, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 78

Андрій (прізвище та по батькові не вказано), 1 р., невідомо, 03.04.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп.1, спр.176, арк.177, 177 зв.

Андрійченко Іван Якович, 19 р., в'язень БПУ, 16.10.1932, коліт, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 239

Андрійченко Софія Купріяновна, 43 р., хвора психлікарні, нерозбірливо, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 168-168 зв.

Андролов Іван Петрович, 21 р., студент, 18.08.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 66

Андронов Василь (по батькові та вік не вказано), пацієнт народної лікарні, 09.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 170

Андронов Федір(по батькові та вік не вказано), пацієнт народної лікарні, 03.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 135

Андропова Клавдія Іванівна, 14 р., хвора лікарні, 09.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 148, 148 зв.

Андрусев Георгій Володимирович, 16 р., мати - робітниця, 31.12.1932, запалення мозкових оболонок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 2

Андрусенко Адам Пилипович, 39 р., в'язень сільгоспколонії, 04.01.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 30

Андрусенко Петро Петрович, 3 р., батько: робітник, 02.04.1933, круп, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 137

Андрусенко Сіла Маркович, 53 р., в'язень Херсонської с/г колонії, 03.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 157, 157 зв.

Андрущенко Гордій Іванович, 32 р., в'язень БПУ, 06.06.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 190

Андрущенко Іван Олексійович, 46 р., робітник пароплавання, 20.03.1933, злоякісне новоутворення правої нирки, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 219-219 зв.

Андрущенко Іван Андрійович, 33 р., в'язень БПУ, 28.09.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 67

Анісімов Сильвестр Гаврилович, 77 р., сторож, 22.08.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 109

Анісімова Євгенія (по батькові не вказано), 4 міс., батько - робітник на станції Херсон, 30.07.1932, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 244

Анматський Родіон Степанович, 53 р., в'язень с/г колонії, 06.08.1933, виснаження, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 198

Антиков Антон Дем'янович, 39 р., в'язень сільгоспколонії, 03.05.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 125

Антішин Василь Васильович, 24 р., рід занять невідомий, на утриманні 3-ї нарлікарні, 11.09.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 14

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Антко Аркадій Федорович, 49 р., хворий психічної лікарні, 19.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 84

Антоненко Василь Якович, 26 р., приймальник укрплодоовоч, 05.07.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 203

Антоненко Григорій Іванович, 38 р., в'язень сільгоспколонії, 07.06.1933, виснажливий пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 237

Антоненко Микола Олексійович, 8 р., батько - службовець, 11.08.1932, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 25

Антоненко Параскева Дмитрівна, 63 р., чорнороб у радгоспі, 22.06.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 43

Антонов Жорж (по батькові та вік не вказано), пацієнт народної лікарні, 23.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 189

Антонов Іван Григорович, 49 р., робітник, 25.03.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 75

Антонов Іван (по-батькові не вказано), 49 р., з судової лікарні, 24.03.1933, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 185

Антонова Катерина Семівна, 29 р., на утриманні чоловіка-робітника заводу, 30.01.1933, перитоніт, кровотоочивість товстого кишечника, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 112

Антонюк Олександр Петрович, 29 р., хворий лікарні, 12.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 167, 167 зв.

Антошкін Степан Юхимович, 60 р., в'язень с/г колонії, 29.03.1933, нефрит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 242

Антощук Дмитро Ларіонович, 10 міс., батько - чорнороб, 24.06.1932, катар кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 99

Ануфрієва Василина Іванівна, 75 р., на утриманні знайомої, 02.02.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 130

Апостолова Олеся Олександрівна, 10 р., хвора нарлікарні, 25.07.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 13

Арав Гинда Яківна, 9 р., на утриманні батька, робітника консервного заводу, 17.03.1933, перелом кісток черепу, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 184-184 зв.

Арав Янкель Кусімович, 65 р., тесляр, 11.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп.1, спр. 183, арк. 241

Арбиджер Анна Ісаківна, 22 р., пацієнт Херсонської психлікарні, 28.06.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 140

Арбуз Леонтій Соломонович, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 10.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 190

Аржанніков Олександр Михайлович, 8 міс., з сім'ї робітників, 06.06.1932, кишкове захворювання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 31

Аркадьєв Олександр Іванович, 5 міс., батько - робітник, 13.07.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 174

Аркадьєва Тетяна Минівна, 63 р., на утриманні невістки - робітниці, 24.08.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 113

Аркінд Рахіл Соломонівна, 80 р., хвора психлікарні, 30.08.1933, кардіосклероз, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 177

Арнаутова Людмила Юхимівна, 2 р., на утриманні батька, 27.11.1933, параліч серцевих м'язів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 138

Аронсон Рафаїл Борисович, 8,5 міс., батько - робітник, 23.10.1932, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 216

Арсенова Анісія Іванівна, 69 р., пенсіонерка, 29.08.1932, апоплексія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 82

Артавенко Тетяна Власівна, 56 р., пенсіонерка, 16.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 82-82 зв.

Артамонова Валентина Володимирівна, 14 р., з родини службовців, 20.01.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 87

Артеменко Іван Олександрович, 18 р., робітник, 29.03.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 101

Артеменко Лаврентій Андрійович, 35 р., хворий психлікарні, 13.03.1933, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 66

Артеменко Марія Захарівна, 27 р., на утриманні чоловіка - службовця, 31.12.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 1

Артеменко Роман Кузьмич, 50 р., робітник, 14.04.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 262

Артемова Марія Степанівна, 55 р., санітарка нарлікарні, 01.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 141-141 зв.

Артуганова Марія Гаврилівна, 66 р., на утриманні доньки - робітниці, 14.09.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 238

Артюхов Федір Ілліч, 62 р., хворий першої нарлікарні, 22.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 199-199 зв.

Арутюнов Сергій Борисович, 70 р., сторож, 21.10.1933, апоплексія мозку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 96

Архангельський Віталій Олександрович, 1 р., на утриманні батька, вчителя агрошколи, 09.05.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 178

Асмаєв Патамі Патаєвич, 25 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 25.01.1933, виснаження (іна-ніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 60

Асмелітінов Іван Олексійович, 7 р., мати - безробітна, 23.01.1933, катаральна пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 59

Астрахан Давид Григорович, 28 р., службовець, 17.10.1933, гемороїдальний коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 88

Атаманчук Гаврило Маркович, 48 р., в'язень БУПРу, 11.07.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 211

Атроненко (ім'я та по батькові не вказано), 50 р., 01.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 109

Афанасів Купріян Григорович, 58 р., в'язень БПУ, 10.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 221

Афанасьєв Сергій Павлович, 3 р., на утриманні батька, робітника судозаводу, 02.04.1932, запалення легенів, сердечна кволість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 90

Афіногенова Софія Максимівна, вік не вказаний, пацієнтка народної лікарні, 06.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 159

Ахтирський Василь Данилович, 37 р., в'язень БПУ, 28.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 5

Ашинський Олесь Іванович, 39 р., хворий нарлікарні, 04.08.1933, висипний тиф, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 14

Ашпалак Матвій Тимофійович, 22 р., хворий нарлікарні, 24.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 14

Бабаєв Альберт Герасимович, 4 міс., на утриманні батьків, 25.11.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 134

Бабаїв Герасим Аеронстович, 26 р., рід занять невідомий, 27.10.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 100

Бабакова Ганна Яківна, 70 р., на утриманні дочки, сани-тарки лікарні, 01.05.1932, міокардит, апоплексія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 161

Бабакова Поліна Євгенівна, 17 р., студентка радгоспучу, 23.06.1933, запалення мозкових оболонок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 97

Бабакум Адмахкул, 35 р., в'язень БПУ, 19.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 116

Бабанський Микола Іванович, 54 р., робітник, 07.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 217

Бабенко Андрій, 50 р., в'язень Херсонської с/г колонії, 14.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 84, 84 зв.

Бабенко Валентина Іванівна, 1,5 р., мати - робітниця, 15.08.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 35

Бабенко Василь Митрофанович, 31 р., в'язень БПУ, 24.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 163

Бабенко Ганна Семенівна, 36 р., на утриманні чоловіка, 05.12.1933, «знайшли труп в колодязі, причина смерті не відома», ф.Р-1885, оп.1, спр.185, арк. 235

Бабенко Ганна (по батькові не вказано), 17 р., пацієнт Херсонської психіатричної лікарні, 25.06.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 166

Бабенко Іван Сергійович, (вік не вказаний), в'язень БПУ, 18.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 78

Бабенко Леонтій Микитович, 39 р., в'язень БПУ, 07.08.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 59

Бабенко Яків Васильович, вік не вказаний, в'язень сільгоспколонії, 09.01.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 31

Бабиль Макар Андрійович, 25 р., в'язень сільгоспколонії, 11.05.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 28

Бабир Антон Корнійович, 40 р., в'язень БПУ, 19.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 212

Бабир Степан Григорович, 42 р., в'язень сільгоспколонії, 30.05.1933, виснажливий пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 223

Бабицька Анастасія Дмитрівна, 18 р., робітниця, 22.08.1932, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп.1, спр.166, арк.60

Бабицький Фроїм Меєрович, 78 р., пенсіонер, 19.07.1933, кардіосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 124

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Бабич Адам Пилипович, 51 р., в'язень БПУ, 18.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 101

Бабич Акулина Миколаївна, 48 р., в'язень БПУ, 10.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 126

Бабич Іван Іванович, 26 р., лінійний монтер електростанції, 14.06.1933, отруєння, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 229

Бабич Назар Данилович, 54 р., в'язень с/г колонії, 13.06.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 35

Бабич (ім'я та по батькові не вказано), 30 р., пацієнт лікарні 14.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 102

Бабич-Сума Людмила Опанасівна, 1 р., на утриманні матері, робітниця Радторгфлоту, 16.04.1932, крупозна пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 126

Бабіч Ілля Юхимович, 27 р., в'язень сільгоспколонії, 07.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 155

Бабкова Анастасія Василівна, 32 р., лікар Будинку немовляти, 05.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р-1885, оп. 2, спр. 174, арк.78-78 зв.

Бабкова Єлизавета Іллівна, 80 р., пенсіонерка, 28.08.1933, стареча кволість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 124

Бабнев Зиновій Степанович, 45 р., хворий психлікарні, 13.12.1932, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 152

Бабошин Іван Наумович, 3 р., батько-робітник, 05.09.1932, катар кишок (коліт), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 98

Бабощенко Захарій Лукич, 71 р., жив за рахунок прибутків з будинку, 16.04.1933, міокардіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 26

Бабощенко Надія Єреміївна, 22 р., на утриманні чоловіка-вантажника, 02.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 181

Бабрик Роман Сергійович, 42 р., в'язень с/г колонії, 05.08.1933, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 197

Баглов Георгій Семенович, 50 р., пенсіонер, 29.03.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 71

Багненко (ім'я, по-батькові не вказано), 26.09.1932, народилося мертвим, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 147

Багненко Володимир Архипович, 9 р., з родини робітника, 25.12.1932, кривавий пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 144

Багненко Іван Іванович, 37 р., в'язень БПУ, 08.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 189

Багненко Іван Іванович, 73 р., домогосподар, 08.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 18

Багненко Марія Кіндратівна, 70 р., рід занять не вказаний, 19.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 35

Багненко Марфа Порфирівна, 56 р., на утриманні сина, такелажника консервбуду, 11.06.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 159

Багненко Неоніла Вікторівна, 8 міс., батько - робітник, 11.07.1932, гострий пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 170

Багненко Феодосія Іванівна, 78 р., домогосподарка, 13.02.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 180

Баденко Анатолій Юхимович, 2 р., на утриманні батька-робітника, 04.11.1933, тbc, запалення мозкових оболонок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 115

Бажанов Іван Григорович, 54 р., будівельник, 09.12.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 103

Базар Михайло Васильович, 23 р., в'язень виправно-трудової колонії, 29.06.1933, ентероколіт, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 182, арк. 186, 186 зв.

Базарний Єгор Федорович, 42 р., в'язень БПУ, 08.06.1933, дистрофія та перитоніт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 49

Базиченко Олександр Кузьмич, 1 р. 8 міс., батько - рибалка в артілі, 30.01.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 112

Байдиков Іван Васильович, 40 р., в'язень БПУ, 26.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 124

Бакай Олексій Іванович, 31 р., в'язень БПУ, 22.05.1933, дистрофія та ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 130

Баканяр Іван Дем'янович, 48 р., в'язень БПУ, 03.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 55

Баківня Дмитро Петрович, 21 р., в'язень БПУ, 12.02.1933, інаніцію, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 175, арк. 7

Бакланова Лідія, 4 р., на утриманні нарлікарні, 02.10.1933, коліт, коклюш, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 181

Бакланова Матрона Яківна, 83 р., на утриманні сина, 09.01.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 22

Баклін Жорж Антонович, 6 міс., батько-робітник, 20.03.1933, важке запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 35

Балабан Дмитро Корнійович, 21 р., рід занять невідомий, на утриманні нарлікарні, 26.11.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 161

Балабанов Яків Якович, 71 р., двірник, 03.06.1933, розлад серцевої діяльності, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 42

Баламут Володимир Григорович, 1 р., батько - робітник, 27.06.1932, токсична диспепсія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 110

Баланенко Агафія Петрівна, 76 р., пенсіонерка, 27.12.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 246

Балас Герасим Григорович, 38 р., в'язень БПУ, 26.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 84

Баленко Конон Васильович, 16 р., кустар, їздовий, 02.03.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 95, 95 зв.

Баліошенко Галина Іванівна, 9 міс. батько – тесля, 09.07.1932, гостра диспепсія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 152

Баліошенко Прокоп Прохорович, 60 р., пенсіонер, 11.01.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 24

Балкан Василь Дмитрович, 56 р., хлібороб, в'язень БУПРу, 29.06.1932, міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 206

Балкіна Марія Єрофіївна, вік не вказаний, хвора лікарні, 05.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 134, 134 зв.

Баль Михайло Якович, 22 р., в'язень сільгоспколонії, 22.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 113-113 зв.

Бальоха Арсеній Архипович, 31 р., службовець радторгфлоту, 13.03.1933, гангрена лівої легени, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 147-147 зв.

Бальоха Наталка Федорівна, 55 р., робітник морпорту, 02.08.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 181

Бальошенко Семен Гаврилович, 68 р., кучер, 08.12.1932, отруєння алкоголем, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 104

Бандюк Пилип Матвійович, 65 р., середняк, в'язень промколонії та БПУ, 13.01.1932, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 24

Банута Володимир Микитович, 12 р., хворий психлікарні, 09.04.1933, виснаження, серцева слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 177-177 зв.

Барабан Лукерія Прокопівна, 45 р., рід занять не вказано, 10.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 210

Барабаш Марія Миколаївна, 70 р., на утриманні чоловіка пенсіонера, 07.04.1932, мозковий удар, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 97

Барабаш Михайло Григорович, 40 р., в'язень БПУ, 06.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 4

Барабаш Роман Андрійович, 50 р., в'язень БПУ, 22.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 137, 137 зв.

Барадуля Дмитро Григорович, 20 р., в'язень БУПРу, 09.08.1932, ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 55

Баран Гаврило Якович, 27 р., в'язень БПУ, 28.05.1933, дистрофія та коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 135

Баранова Євгенія Василівна, 1 р., батько - робітник, 17.09.1932, ангіна, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 118

Баранова Ніна Онуфріївна, 3 р., на утриманні батька – робітника, 19.07.1933, нещасний випадок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 209, 209 зв.

Баранова Явдоха Фоківна, 24 р., чорнороб комунбуду, 06.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 164 - 164 зв.

Барановський Левко Тимофійович, 34 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 12.02.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р – 1885, оп. 1, спр.174, арк. 246, 246 зв.

Барановський Олександр Петрович, 2 міс., на утриманні батька – робітника, 31.07.1933, уроджена слабкість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 129

Барановський Семен Тимофійович, 64 р., робітник, 30.03.1933, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 117

Барганов Леонід Порфірійович, 11 міс., на утриманні батька, 08.08.1932, не вказано, ф.Р – 1885, оп.1, спр.166, арк.17

Бардадим Тихін Маркович, 46 р., в'язень БПУ, 10.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 31

Бардак Денис Андрійович, 30 р., в'язень сільгоспколонії, 10.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 24

Бардаков Олександр Кирилович, 17 р., в'язень БУПРу, 27.10.1932, виснаження, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 237

Бардаш Антон Архипович, 41 р., в'язень виправно-трудової колонії, 28.06.1933, нерозбірливо, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 185, 185 зв.

Бардюк Олександр Васильович, 10 міс., на утриманні матері – чорнороба, 22.11.1932, дифтерія ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 55

Барзенко Никифор Федорович, 72 р., в'язень БПУ, 10.03.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 163

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Барило Ларіон Семенович, 33 р., в'язень БПУ, 09.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 182, 182 зв.

Барило Михайло Трохимович, 28 р., в'язень с/г колонії, 25.07.1933, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 88

Барильченко Олена Іванівна, 20 р., хвора Херсонської психіатричної лікарні, 21.01.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 30-30 зв.

Барко Іван Данилович, 40 р., в'язень БПУ, 15.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 124-124 зв.

Барсук Андрій Дмитрович, 21 р., в'язень БПУ, 18.04.1933, ентероколіт, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 144-144 зв.

Барсук Федір Іванович, 56 р., тесляр, 13.04.1933, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 258

Барсукова Ольга Василівна, 4 р., з родини службовця, 08.12.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 101

Барсюк Міля Терентіївна, 2 р., на утриманні батька-робітника, 02.10.1933, гангрена лівої ноги, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 57

Барський Юхим Якович, 5 міс., на утриманні батька, службовця зерноколгоспу, 27.02.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 13-13 зв.

Барт Вільгельм Іванович, 30 р., в'язень сільгоспколонії, 02.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 113

Барт Володимир Францевич, 3 міс., батько: інструктор водбуду, 26.07.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 51

Барт Іван Францевич, 1 р., батько - робітник, 29.06.1932, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 116

Барченко Олександра Опанасівна, 1 р. 6 міс., батько - безробітний, 15.01.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 39

Барчишин Олександр Михайлович, 1,5 р., на утриманні батька, робітника, формовщика заводу, 30.03.1932, дитячі судоми, ф.Р - 4069, оп. 7, спр. 164, арк. 72

Басакевич Яків Прокопович, вік не вказаний, в'язень БПУ, 07.12.1932, заворот кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 138

Басараб Іван Федорович, 18 р., пацієнт психлікарні, 28.03.1932, туберкульоз легенів, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 107, 1076

Басенко Денис Трохимович, 31 р., в'язень БУПРу, 31.07.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 21

Батасов Осип Карпович, 39 р., в'язень сільгоспколонії, 22.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 116-116 зв.

Батієвська Ніна Володимирівна, 65 р., безпритульна, 24.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 224, 224 зв.

Баткилін Леонід Лазаревич, 13 р., на утриманні батька-перукаря, 17.01.1933, запалення брюшини, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 43

Баткін Х.І. (скорочено, вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 19.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 191

Баткіна Ревекка Мойсеївна, 13 р., на утриманні батька, поставальника племінного скототресту, 02.06.1933, несправжній круп, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 2

Баткіна Шейндель Абрамівна, 70 р., на утриманні онука, 24.09.1932, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп.1, спр.166, арк.131

Баумгольц Тимофій Веніамінович, 46 р., службовець, 09.07.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 14

Бахарев Іван Єгорович, 58 р., робітник Союзсільмашу, 07.04.1932, гнійний плеврит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 98

Бахмова Єфросинія Сергіївна, 83 р., торговка, 26.01.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 79

Башенко Андрій Юхимович, 54 р., в'язень БПУ, 10.07.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 183, 183 зв.

Башкиров Тимофій Трохимович, 50 р., в'язень сільгоспколонії, 04.04.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 45-45 зв.

Башмакова Єлизавета Матвіївна, 30 р., тесляр, робітник консервбуду, 17.05.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 109-109 зв.

Башмакова Ярина Олексіївна, 50 р., робітниця, прибиральниця, 24.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 16

Башніков Анатолій Андрійович, 2,5 р., на утриманні батьків-робітників, 27.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 67

Бащенко Павло Тимофійович, 44 р., в'язень БПУ, 18.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 70

Бибель Віра Серафимівна, 2,5 р., з родини робітника-чорнороба, 22.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 79

Бебель Зінаїда Серафимівна, 10 міс., батько: тесля заводу, 22.06.1933, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 66

Бебель Маврикій Петрович, вік не вказаний, в'язень БПУ, 24.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 123

Бевзенко Дмитро Якимович, вік не вказаний, пацієнт народної лікарні, 13.06.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 194

Бевзенко Павло Матвійович, 80 р., хворий нарлікарні, 30.06.1933, декомпенсація серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 72

Бевзенко Толя, 4 р., хворий нарлікарні, 06.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 19

Бевзенко Федір (по-батькові та вік не вказано), хворий нарлікарні, 15.08.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 131

Бевзюк Антон Єлісеєвич, 52 р., в'язень БУПРу, 07.07.1932, гангрена, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 187

Бевзюк Іван Мефодійович, 48 р., в'язень БПУ, 13.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 240

Бегич Ілля Кононович, 53 р., пацієнт нарлікарні, в'язень Бупру, 13.01.1932, параліч серця, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 40

Бегун Дарія Аврамівна, 70 р., на утриманні сина - працівника заготзерна, 17.11.1932, серцева недостатність, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 36

Беджиков Григорій Прохорович, 53 р., сторож бавовнобуду, 08.03.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 107-107 зв.

Бедне Мендель Мейлахович, 9 р., на утриманні батька - робітника, 27.09.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 45

Бедніченко Андрій Іванович, 20 р., в'язень БПУ, 17.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 233

Беднякова Марія Григорівна, 1 р., на утриманні матері, продавця на базарі, 13.05.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 175

Бедра Іван Христофорович, 63 р., хворий нарлікарні, 28.08.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 102

Бедуля Олександр Васильович, 1 р., мати - прибиральниця, 27.05.1932, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 8

Безган Галина Дмитрівна, 8 р., на утриманні батька-робітника, 01.12.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 154

Бездрига Федір Петрович, 19 р., в'язень сільгоспколонії, 19.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 100-100 зв.

Бездудний Лазар Тихонович, 34 р., в'язень Херсонської с/г колонії, 28.01.1933, нефрит, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 214-214 зв.

Без'єдинова Марія Сидорівна, 60 р., сторож, 01.07.1933, дистрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 153

Беззаєва Марія Петрівна, 65 р., на утриманні сина, 25.02.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 8-8 зв.

Безкарний Петро Савович, 34 р., в'язень сільгоспколонії, 30.05.1933, ентерит та бронхоаденіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 224

Безклубний Тимофій Кузьмич, 24 р., хворий нарлікарні, 16.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 38

Безмолодченко Матрона Григорівна, 60 р., на утриманні доньки - завідуючої їдальнею школи, 28.04.1933, бронхіальна астма, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 67-67 зв.

Безпалій Іван Федорович, 65 р., в'язень БПУ, 11.04.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 56-56 зв.

Безпалій Яків Артемович, 41 р., в'язень БПУ, 25.03.1933, міокардіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 124

Безпалко Іван Васильович, 30 р., пацієнт психлікарні, 20.08.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 127

Безпалько Костянтин Тимофійович, 20 р., в'язень БПУ, 26.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 87

Безпальченко Гнат Григорович, 29 р., в'язень БПУ, 14.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 60

Безпоясний Василь Єфремович, 19 р., хворий психлікарні, 01.03.1933, ентерит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 113

Безпритул[ьна] Мотрона Антонівна, вік не вказаний, пацієнтка народної лікарні, 15.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 118

Безпритульний Ісаак (по батькові не вказано), 28 р., пацієнт нарлікарні, 15.04.1932, вогнепальне поранення голови, ф.Р - 1885, оп.1, спр.164, арк. 231

Безпритульний Коля (по батькові та вік не вказано), хворий народної лікарні, 27.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 186

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Безпритульний Микола (по батькові та вік не вказано), 24.05.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 206

Безпритульний (ім'я та по батькові не вказано), 8 р., хворий народної лікарні, 23.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 250

Безрогова Варвара Микитівна, 79 р., на утриманні сина-діловода прикордонного загону, 24.06.1933, запалення кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 68

Безрукова Ганна Іванівна, 71 р., на утриманні сина, робітника державної взуттєвої фабрики, 11.03.1933, крупозне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 128-128 зв.

Безсоний Арсентій Мойсейович, 26 р., в'язень БПУ, 25.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 105

Безуглий Максим Аврамович, 30 р., в'язень БПУ, 25.08.1933, рак шлунка, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 174

Безушко Грицько Панасович, 12 р., хворий Херсонської психіатричної лікарні, 27.01.1933, прогресивний параліч, артеріосклероз, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 34-34 зв.

Безчасний Григорій Іванович, 65 р., 02.07.1933, сторож в артілі ім. Яковлева, 02.07.1933, декомпенсація серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 156

Безчастна Катерина Яківна, 20 р. вчителька, 12.07.1932, рак кишечника, ф.Р - 1885, оп.1, спр.165, арк.168

Бейлін Петро Павлович, 64 р., на утриманні сина - бухгалтер, 04.08.1932, рак легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 3

Бейська Пелагія Дмитрівна, 74 р., хвора першої нарлікарні, 07.05.1933, артеріосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 248-248 зв.

Бекеш Олексій Євдокимович, 64 р., в'язень БПУ, 03.03.1933, старчеський ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 157

Белакова Пелагея Павлівна, 68 р., хвора нарлікарні, 12.05.1933, нерозбірливо, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 218

Беланенко Івга Дмитрівна, 1 р., на утриманні батька: службовець, продавець Рибробкоопу, 22.04.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 143

Беленький (ім'я, по батькові та вік не вказано), хворий нарлікарні, 01.09.1933, кір, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 209

Белецька Ейдя Яківна, 68 р., на утриманні дочки, 05.10.1933, декомпенсація серця, емфізема легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 71

Белецька Надія Андріївна, 4 р., батько - робітник, 09.10.1932, скарлатина, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 187

Белецька Софія Пантелеївна, 69 р., на утриманні сина - слюсара заводу, 23.11.1932, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 56

Белецький Максим Андрійович, 64 р., в'язень сільгоспколонії БПУ, пацієнт нарлікарні, 29.02.1932, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 247

Белий Олексій Гаврилович, 42 р., в'язень БПУ, 29.04.1933, дистрофія, ф. Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 14-14 зв.

Беліцька Марфа Микитівна, 25 р., на утриманні чоловіка - робітника, 31.07.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 247

Белова Мотрона Іванівна, 70 р., вчителька, 02.07.1933, рак, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 152

Белова Олександра Дмитрівна, 6 міс., на утриманні батьків, 17.11.1933, шлунково-кишкове захворювання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 127

Белоградова Надія Тимофіївна, 31 р., робітник заводу, 21.12.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 223

Белоненко Семен Гаврилович, 56 р., пенсіонер, 04.01.1932, декомпенсований порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 6

Белоус Володимир Дмитрович, 46 р., в'язень БПУ, 16.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 225

Белоусов Олексій Полікарпович, 1,5 р., батько-робітник, 03.09.1932, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 97

Белоусов Тарас Андрійович, вік не вказаний, в'язень БПУ, 30.10.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 146

Белявина Марія (по батькові та вік не вказано), 10.05.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 196

Беляєв Василь Федорович, 24 р., пацієнт психлікарні, 01.10.1932, упадок серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 179

Беляєв Віталій Андрійович, 1 р. 2 міс., батько - робітник, 10.10.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 186

Беляєва Валентина Павлівна, 35 р., матрос баржі, 23.08.1932, запалення мозкових оболонок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 81

Беляєвська Валентина Євгенівна, 4 р.3 міс., батько-робітник вокзалу, 17.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 43

Беляків Трохим Павлович, 70 р., хворий народної лікарні, 27.05.1933, кардіосклероз, ф. Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 174

Бельська Пелагея Дем'янівна, 76 р., пенсіонерка, 07.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 126

Бельфор Герш Євсейович, 77 р., пенсіонер, 22.06.1932, захворювання нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 85

Бендар Микола Адамович, 53 р., в'язень сільгоспколонії, 24.01.1933, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 90

Бендар Михайло Остапович, 30 р., в'язень сільгоспколонії, 26.01.1933, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 90

Бендерська Устина Олександрівна, 52 р., пенсіонерка, 31.08.1933, параліч на ґрунті артеріосклероза, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 169

Бендерський Гершко Шимонівич, 1 р., батько: сторож, 24.03.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 57

Бендеус Родіон Васильович, 61 р., хворий нарлікарні, 27.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 260

Бенза Іван Якович, 28 р., в'язень БУПРу, 08.09.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 168

Бензіанович Рахіль Савеліївна, 50 р., померла в Херсонській психіатричній лікарні, 30.06.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 167

Бенович Ганна Абрамівна, 65 р., син: бухгалтер, 19.04.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 224

Бень Надія Володимирівна, 11 міс., батько - робітник заводу, 15.08.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 38

Бенькін Андрій Кіндратович, вік не вказаний, хворий лікарні, 07.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 208, 208 зв.

Беньковська Одарка (по батькові не вказано), 76 р., жебрачка, 31.07.1932, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 241

Бергреш Іван Андрійович, 68 р., хворий нарлікарні, 15.07.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 37

Бергункер Дон Лейбович, 65 р., курсант, 09.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 234

Береговий Василь Миколайович, 7 р., батько: чобітьяр, 29.03.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 118

Бережанська Циля Олександрівна, 2 р., батько - службовець, 08.10.1932, туберкульозне запалення бронхів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 173

Бережна Ася Леонтіївна, 5 міс., батько - робітник заводу, 02.07.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 133

Бережна Марфа Григорівна, 9 р., батько - робітник, 23.10.1932, скарлотина, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 219

Бережний Євдоким Олексійович, 43 р., в'язень БПУ, 21.12.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 124

Бережний Іван Лук'янович, 63 р., в'язень БПУ, 05.01.1933, стареческий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 212

Бережний Лук'ян Іванович, 20 р., хворий психлікарні, 03.09.1933, дистрофія, діарея, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 184, арк. 206

Бережний Пилип Сидорович, 32 р., в'язень БПУ, 29.05.1933, туберкульоз легенів у відкритій формі, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 132

Бережной Роман Демидович, 38 р., в'язень БПУ, 10.04.1933, дистрофія, ф. Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 54-54 зв.

Бережной Сидір Пилипович, 58 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 19.02.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 250, 250 зв.

Березенко Дмитро Остапович, 51 р., в'язень БПУ, 16.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 184, 184 зв.

Березка Іван Семенович, 57 р., в'язень БПУ, 24.05.1933, дистрофія, міокардит, емфусія легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 116

Березов Кирило Прокопович, 57 р., в'язень сільгоспколонії, 07.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп.1, спр. 179, арк. 154

Березовський Іван (по батькові та вік не вказано), пацієнт народної лікарні, 09.06.1933, дистрофія, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 181, арк. 169

Берест Павло Пилипович, 70 р., найманий робітник, 22.04.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 55

Береш Дмитро Олексійович, 35 р., хворий нарлікарні, 05.03.1933, замерзання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 137

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Беримська-Розенберг Сарра Мейерівна, 2 р., мати - робітниця, 25.06.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 100

Берков Яків Михайлович, 69 р., хворий першої нарлікарні, 21.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 186-186 зв.

Беркун Олексій Якимович, 53 р., в'язень сільгоспколонії, 06.06.1933, виснажливий пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 233

Берляєв Іван Іванович, (вік не вказаний), слюсар, 24.01.1933, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 131

Берляна Голда Йосипівна, 43 р., хвора лікарні, 09.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 159, 159 зв.

Берлянд Бетя Григорівна, 58 р., робітниця фабрики, 30.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп.1, спр.185, арк. 156

Берлянд Бетя Григорівна, (вік не вказаний), хвора нарлікарні, 30.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 17

Берман Віра Олексіївна, 40 р., пацієнт Херсонської психіатричної лікарні, 13.07.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 210

Берман Яків Симонович, 66 р., кладовщик на будівництві, 10.02.1933, кардіосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 168

Бернацький Іван Федорович, 52 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 15.02.1933, виснаження (інаміцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 195, 195 зв.

Бернгард Марк (по батькові не вказано), 42 р., пацієнт нарлікарні, 01.02.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 129

Бернштейн Мендля Шая-Юдківна, 70 р., на утриманні чоловіка пенсіонера, 25.12.1932, крововиток у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 147

Бертовецький Давид Шлемович, 63 р., хворий нарлікарні, 07.08.1933, запалення нирок, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 19

Бесараб Захар Степанович, 50 р., в'язень БУПРу, 01.08.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 15

Бесараб Іван Федорович, 19 р., хлібороб, в'язень сільгоспколонії БПУ, 22.03.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 75

Бессонова Марія Дем'янівна, 24 р., хвора психлікарні, 04.09.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 102

Бецгора Степан Терентійович, 40 р., в'язень сільгоспколонії, 30.04.1933, «параліч дихання при явищах мимовільного пневмоторакса», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 153-153 зв.

Бецер Давид Левікович, 55 р., сторож, 17.09.1933, флегмона лівої кінцівки, сепсис, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 8

Беленький (ім'я, по-батькові та вік не вказано), хворий нарлікарні, 07.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 224

Белкіна Марія Герасимівна, 45 р., в'язень БПУ, 30.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 2

Белкіна Надія (по батькові не вказано), 3 р., хвора нарлікарні, 09.07.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 141, 141 зв.

Белобров Петро Федорович, 53 р., в'язень сільгоспколонії БПУ, 01.01.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 2

Белоруський Іван Данилович, 33 р., в'язень с/г колонії, 29.07.1933, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 87

Белоус Фризан Идикилевич, 53 р., хлібороб-одноосібник, 04.08.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 32

Белоусова Ганна Леонтіївна, 45 р., в'язень БПУ, 28.07.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 58

Беляєв Дмитро (по батькові та вік не вказано), пацієнт народної лікарні, 24.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 190

Бибік Петро Юхимович, 35 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 26.01.1933, виснаження (інаміцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 59, 59 зв.

Бившив Олексій Хомич, 18 р., робітник-каменяр, 25.03.1933, істощення, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 71

Бизга Ельза Купріянівна, 1 р., мати - техробітниця дитсадка, 28.06.1932, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 118

Биков Гордій Овсійович, 40 р., хворий лікарні, 08.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 234, 234 зв.

Биков Михайло Андрійович, 53 р., робітник, 10.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 250

Бикович Павло Карпович, 27 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 05.01.1933, виснаження (інаміцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 1, 1 зв.

Биленський Дмитро Григорович, вік не вказаний, в'язень сільгоспколонії, 21.11.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 147

Бинковский Максим По-лікарпович, 35 р., в'язень БПУ, 28.01.1933, виснаження (іна-ніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 91

Бицак Олександра Теренті-ївна, 4 міс., сім'я робітників, 29.05.1932, гостре запалення кишечника, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 11

Бичар Ольга (по батькові не вказано), 20 р., пацієнт нарлі-карні, 08.01.1932, запалення брюшнини, ф.Р - 4069, оп. 7, спр. 164, арк. 38

Бичков Самуїл Лейбович, 76 р., хворий нарлікарні, 21.07.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 82

Бичок Пантелей Іванович, 38 р., хворий психлікарні, 29.08.1933, діарея, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 175

Бібак Іван (по батькові та вік не вказано), пацієнт народної лікарні, 16.06.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 182

Бібія Іван (по батькові та вік не вказано), в'язень сільгоспо-лонії, пацієнт нарлікарні, 20.01.1932, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 236

Бідна Сура (по батькові не вказано), 7 р., 19.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 104

Бідний Савелій Павлович, 42 р., хлібороб, 25.05.1932, ту-беркульоз, ф.Р - 1885, оп.1, спр. 165, арк. 42

Бідуха Іван Варфоломійо-вич, 55 р., рід занять невідомий, 26.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 190, 190 зв.

Бідуха Іван Варфоломійо-вич, 55 р., робітник, 27.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 239

Біла Валентина Григорівна, 6 р. 2 міс., на утриманні матері – робітниці, 15.08.1933, гостра диснексія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 31

Біла Валентина Григорівна, 6,5 р., на утриманні батька – ван-тажника, 11.08.1933, захворю-вання шлунково-кишкового трак-ту, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 243

Біла Варвара Олексіївна, 35 р., в'язень БПУ, 17.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 73

Біла Ольга Павлівна, 50 р., невідомо, 20.07.1933, дистро-фія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 130

Біла Таїса Григорівна, 3 р., батько: вантажник, 07.07.1933, туберкульоз легенів, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 181, арк. 238

Білай Ганна Григорівна, 2 р., батько: робітник експортлі-су, 12.05.1933, ентероколіт, по-нос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 245-245 зв.

Біленький Борох Абрамо-вич, 73 р., торговець, мав лавку, 23.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 75

Білецький Григорій Григоро-вич, (вік не вказаний), пацієнт на-родної лікарні, 15.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 195

Білий Жорж Іванович, 9 міс., на утриманні батька - тес-ляра, 17.06.1933, гастроентерит, загальне виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 232

Білий Петро Микитович, 39 р., в'язень БПУ, 19.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 230

Білий Роман Савович, 28 р., в'язень БПУ, 17.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 58

Білий Тимофій (по-батькові та вік не вказано), хворий нар-лікарні, 07.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 223

Білик Василь Антонович, 36 р., в'язень БПУ, 08.04.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 47

Білик Марко Єльевич, 78 р., на утриманні дочки, 08.10.1932, коліт, серцева слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 176

Білик Яків Романович, 32 р., в'язень сільгоспколонії, 03.05.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 123

Білогуба Олена Іванівна, 72 р, син: робітник, 25.03.1933, старість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 64

Білозіров Іван Мойсейович, 50 р., робітник-вантажник, 20.12.1932, непрохідність киш-кова, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 132

Білоконь Володимир Дави-дович, 59 р., в'язень БПУ, 26.03.1933, міокардіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 141

Білоножка Никифор Якович, 50 р., стрілочник залізниці, 17.06.1933, дистрофія, арте-ріосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 234

Білоткач Федір Петрович, 84 р., в'язень сільгоспколонії, 08.04.1933, дистрофія, ф. Р-1885, оп. 1, спр. 178, арк. 89-89 зв.

Білоус Никанор Ананійович, 40 р., в'язень сільгоспколонії, 22.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 115-115 зв.

Білоусов Віталій Микола-йович, 2 р., 2 міс., на утриманні батька – військовослужбовця, 05.12.1932, ускладнення після операції, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 96

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Білоусова Марія Павлівна, 35 р., пацієнт психлікарні, 26.07.1932, параліч серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 9

Білоусова Надія Іванівна, 3 р., на утриманні батька – механіка МТС, 20.11.1932, круп, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 48

Білоусова Рая (по батькові не вказано), 4 міс., Будинок немовляти, 30.05.1932, вроджена нежиттєздатність, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 24

Білошанка Опанас (по батькові не вказано), 25 р., в'язень БПУ, 06.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 236

Біндюк Іван Йосипович, 40 р., в'язень БПУ, 12.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 45

Бінчук Тихон Омелянович, 19 р., в'язень БПУ, 19.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 64

Біржаков Віктор Осипович, 27 дн., мати: чорнороб, 28.3.1933, слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 65

Бірзова Галина Федорівна, 3 р., на утриманні батька – коваля, 09.11.1932, круп, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 10

Бірюков Микола Вікторович, 7 р., на утриманні батька пенсіонера, 27.06.1932, токсична диспепсія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 112

Бірюков Яків Семенович, вік не вказаний, в'язень Херсонської с/г колонії, 10.02.1933, безбілковий набряк, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 238, 238 зв.

Бірюкова Тамара Вікторівна, 16 р., на утриманні батька – пенсіонера, 13.08.1933, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 248

Бітнер Август Августович, 68 р., хворий нарлікарні, 02.08.1933, кардіосклероз, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 18

Біхштейн Маріам Яківна, 73 р., на утриманні племінника, молочара, 04.03.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 78-78 зв.

Бішуца Марія Яківна, (вік не вказаний), з судової лікарні, 16.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 157, 157 зв.

Блажевич Петро Степанович, 1 р., батько-робітник порту, 03.11.1932, коліт, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 166, арк. 250

Блажевич Петро Степанович, 47 р., двірник, 23.07.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 216, 216 зв.

Блажевич Феодосія Платонівна, 33 р., робітниця, 13.08.1933, важка дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 32

Блат Давид Йосипович, 39 р., робітник колгоспу, 25.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 54, 54 зв.

Блиднєв Микола Васильович, 54 р., в'язень БПУ, 08.06.1933, декомпенсований міокардит, артеріосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 21

Блинцов Купріян Фокіч, 46 р., чорнороб, паротурбінна електростанція, 22.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 116

Блінцов Василь Купріянович, 20 р., робітник-друкар, 10.11.1931, черевний тиф, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 16

Блінцова Віра Агеївна, 38 р., на утриманні чоловіка-чорнороба на паротурбінній станції, 24.06.1933, коліт та декомпенсація серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 69

Блінцова Софія Дем'янівна, 45 р., робітниця, 04.06.1932, туберкульоз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 30

Блох Ізабела Іцківна, 1 р. 3 міс., батько-службовець, 16.10.1932, інтоксикація, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 196

Блоха Микола Леонтійович, 21 р., в'язень БПУ, 13.03.1933, дистрофія, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 175, арк. 185

Блоха Фома Мартинович, (вік не вказаний), в'язень БПУ, 16.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 204

Боберець Тетяна Наумівна, 89 р., на утриманні сина, теслі Укрбудоб'єднання, 07.05.1932, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 175

Бобир Марія Анисимівна, 18 р., хвора психлікарні, 11.03.1933, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 68

Бобощенко Катерина Андріївна, 1,5 р., батько – робітник, 23.08.1932, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 61

Бобров Овсій Парфенович, 42 р., в'язень сільгоспколонії, 25.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 129-129 зв.

Бобровнича Ніна Федорівна, 25 р., на утриманні чоловіка, зав. норм. бюро тракторної майстерні, 22.03.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 56

Бобровничий Федір Якович, 37 р., сторож, 29.10.1933, tbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 104

Бобровський Іван Вікторович, 60 р., в'язень БПУ, 09.06.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 22

Бовкул Анастасія Федорівна, 24 р., в'язень БПУ, 04.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 86

Бовкун Фока Петрович, 80 р., на утриманні дочки – чорнороба комунбудинку, 16.04.1933, стареча слабкість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 14

Богацький Іван Іванович, 27 р., в'язень сільгоспколонії, 23.04.1933, ентерит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 121-121 зв.

Богдан Іван Іванович, 18 р., хворий нарлікарні, 31.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 254

Богдан Микола Данилович, 28 р., бухгалтер, 14.08.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 7

Богдан Михайло Купріянович, 43 р., в'язень БПУ, 16.08.1933, різка дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 143

Богдан Наталія Миколаївна, 2 р., на утриманні батька – бухгалтер, 24.07.1933, туберкульозний менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 217, 217 зв.

Богданов Віктор Іванович, 6 р., на утриманні батька-робітника, 11.10.1933, туберкульозний менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 85

Богданов Михайло Якович, 2 р. 7 міс, батько - пенсіонер, 23.10.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 218

Богданов Павло Федорович, 26 р., в'язень БПУ, 05.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 110

Богданов Петро Якович, 77 р., сторож, 07.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 226

Богданов Яків Семенович, 53 р., пенсіонер, 15.02.1933, колота рана серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 196

Богданова Є.П., 36 р., пацієнт лікарні, 02.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 91

Богданова Євдокія Федорівна, 60 р., на утриманні дочки, 11.08.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 31

Богданова Нюся Іванівна, 9 міс., на утриманні батька – робітника, 26.08.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 119

Богдашевська Ольга Олександрівна, 64 р., робітниця швейпрому, 02.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 182

Богмет Яким Миронович, 49 р., хворий психлікарні, 30.01.1933, туберкульоз легенів, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 230, 230 зв.

Боголюбова Варвара Михайлівна, 78 р., на утриманні дочки, 19.01.1933, старечий ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 50

Богомоллов Григорій Платонович, 30 р., робітник на залізн. дор., 11.03.1933, істощеніє, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 38

Богорський Георгій Іванович, 28 р., педагог, 20.09.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 24

Богун Леонтій Миколайович, 25 р., в'язень БПУ, 05.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 209

Богуненко Іван Микитович, 63 р., сторож, 05.12.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 100

Богунова Меланія Василівна, 53 р., службовець пошти, 03.03.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 74-74 зв.

Богуславич Федот Родіонович, 47 р., в'язень БПУ, 16.12.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 135

Боевич Акулина Іванівна, 78 р., на утриманні сина – голови артілі, 27.04.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 100

Божковець Петро Сергійович, 22 р., в'язень БПУ, 06.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 22

Бозиченко Марія Кузьмівна, 5 міс., батько - рибалка риб-артілі, 04.02.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 154

Бойко Ганна Сергіївна, 12 р., на утриманні батька - робітника, 01.10.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 56

Бойко Денис Омелянович, 21 р., робітник консервбуду, 01.02.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 90, 90 зв.

Бойко Дмитро Пилипович, 23 р., робітник, школа ФЗО, 08.05.1932, перелом хребта, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 188

Бойко Євген Андрійович, 5 р., на утриманні батька, капітана Рибтресту, 09.04.1932, чисельні пошкодження голови, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 104

Бойко Євдокія Гаврилівна, 56 р., робітниця порту, 03.11.1932, рак гортані, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 248

Бойко Марія Іванівна, 27 р., рід занять невідомий, 18.03.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 89

Бойко Микола Ілліч, 30 р., хворий психіатричної лікарні, 22.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 106

Бойко Пантелеймон Прокопович, 30 р., з судової лікарні, 13.07.1933, помер від шоку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 181, 181 зв.

Бойко Петро Кіндратович, 29 р., в'язень БПУ, 15.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 199

Бойко Праскева Іванівна, 23 р., на утриманні чоловіка-робітника, 27.10.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 99

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Бойко Роза Григорівна, 5 міс., на утриманні батька – наглядча, 21.07.1933, диспенсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 129

Бойко Устина Федорівна, 57 р., на утриманні сина, 14.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 16-16 зв.

Бойко Феодосій Мефодійович, 20 р., в'язень БПУ, 04.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 61

Бойчак Андрій Олександрович, 49 р., в'язень с/г колонії, 19.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 37

Бойченко (Бойко) Федір Іванович, 21 р., в'язень БПУ, 05.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 68

Бойченко Ганна Федорівна, 4 міс., батько – робітник радгоспу, 11.10.1932, запалення мозкових оболонок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 195

Бойченко Єфросинія Савеліївна, 25 р., на утриманні чоловіка, робітника Укрмеліотресту, 16.05.1932, зараження крові, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 211

Бойченко Оксана Архипівна, 37 р., хвора нарлікарні, 21.07.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 100

Бойченко Світлана Степанівна, 1 р., на утриманні батька – в і й с ь к о в о с л у ж б о в ц я , 02.11.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 85

Бойченко Тамара (по-батькові та вік не вказано), хвора нарлікарні, 29.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 18

Бокій Євдокія Матвіївна, 62 р., пенсіонерка, 21.11.1932, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 42

Болокан Степанида Іванівна, 50 р., хвора псих. лікарні, 22.02.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 89

Болотна Акулина Остапівна, 73 р., в'язень БПУ, 22.05.1933, старечий маказм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 129

Болотний Дмитро Дмитрович, 19 р., робітник-чорнороб, 19.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 118

Болотнікова Євгенія Опанасівна, 84 р., домогосподарка, 10.08.1933, склероз, ф.Р - 1885, оп.1, спр.183, арк. 235

Болюк Антон Терентійович, 69 р., робітник, 18.10.1933, рак шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 91

Бондар Жорж, 8 р., хворий першої нарлікарні, 25.04.1933, дистрофія, ф. Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 195-195 зв.

Бондар Іван Матвійович, 35 р., в'язень сільгоспколонії, 12.05.1933, нефрит, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 67

Бондар Йосип Матвійович, 60 р., пацієнт психлікарні, 17.01.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 105

Бондар Катерина Миколаївна, 21 р., хвора психлікарні, 29.3.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 35

Бондар Микола Максимович, 5 міс., на утриманні батька, вантажника заводу, 11.06.1933, пронос, ф. Р -1885, оп. 1, спр. 180, арк. 175

Бондар Мотря Микитівна, 34 р., пацієнт психлікарні, 19.05.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 222

Бондар Олена Семенівна, 70 р., на утриманні сина-робітника, 24.10.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 108

Бондар Ольга Василівна, 36 р., пацієнт психлікарні, 01.09.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 129

Бондар Опанас Лазаревич, 20 р., в'язень Херсонської тюрми, 12.07.1932, анемія, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк.189

Бондар Осип Якович, 69 р., в'язень БПУ, 23.05.1933, старечий маказм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 147

Бондар Петро, 7 р., соціально-альний стан не вказаний, 19.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 8

Бондар Степан Іванович, 65 р., в'язень БПУ, 23.05.1933, старечий маказм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 129

Бондар Тамара, 15 р., 15.05.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 104

Бондар Тарас Матвійович, 18 р., робітник, в'язень промколонії та БПУ, 04.01.1932, туберкульоз легенів. Ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 13

Бондар Федір Самойлович, 40 р., в'язень БПУ, 18.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 71

Бондар Юхим Федосійович, 60 р., в'язень БПУ, 08.05.1933, кардіосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 28

Бондар Яків, 48 р., пацієнт нарлікарні, в'язень Бупру, 17.01.1932, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 40

Бондарев Євген Георгійович, 1 р., мати - рахівник, 04.02.1933, катаральна пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 133

Бондаревський Іван Петрович, 67 р., робітник, 04.08.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 42

Бондаренко Анатолій Григорович, 1 міс., мати – робітниця заводу, 20.06.1932, атрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 79

Бондаренко Антоніна Дмитрівна, 5,5 міс., батько – робітник, 05.09.1933, шлунково-кишкове захворювання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 190

Бондаренко Валентина (по батькові та вік не вказано), 30.06.1933, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 70

Бондаренко Віра (по батькові не вказано), 16 р., хвора психіатричної лікарні, 11.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 108

Бондаренко Грицько Максимович, (вік не вказаний), на утриманні нарлікарні, 06.10.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 183

Бондаренко Іван Терентійович, 34 р., в'язень БПУ, 07.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 124

Бондаренко Кирило Олексійович, 45 р., хворий психлікарні, 02.04.1933, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 180-180 зв.

Бондаренко Михайло Андрійович, 4 р., з родини робітника-кочегара, 03.12.1932, катар кишок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 90

Бондаренко Михайло Григорович, 1 р. 8 міс., на утриманні батька – робітника, 02.08.1932, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 6

Бондаренко Настя Федорівна, 28 р., хвора психлікарні, 30.08.1933, діарея, інаніцію, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 184, арк. 176

Бондаренко Олекса Дмитрович, 23 р., в'язень с/г колонії, 05.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 193

Бондаренко Олена (по батькові та вік не вказано), хвора лікарні, 06.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 113

Бондаренко Павло, 35 р., пацієнт лікарні, 19.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 105

Бондаренко Сергій Михайлович, 17 р., в'язень БПУ, 09.04.1933, дистрофія, ф. Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 51-51 зв.

Бондаренко Степан Микитович, 30 р., в'язень БПУ, 18.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 155-155 зв.

Бондаренко Федір, 22 р., військовослужбовець промдивізіону, 11.03.1933, розрив аорти, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 124-124 зв.

Бондаренко Феодосій Іванович, 34 р., в'язень БПУ, 05.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 149

Бондаренко Юхимія Андріївна, 73 р., жила жебракуванням, 19.08.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 56

Бондарєв Микола Іванович, 37 р., в'язень БПУ, 31.08.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 192

Бондарєв Тимофій Дмитрович, 40 р., не вказано, 07.05.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп.1, спр.179, арк.101

Бондарчук Михайло Микитович, 45 р., в'язень сільгоспколонії, 18.08.1933, виснажуючий пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 1

Бондарчук Фадей Авакумович, 54 р., в'язень сільгоспколонії, 27.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 153

Боневич Віра Михайлівна, 47 р., безробітня, 21.08.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 101

Борелюк Наталія Омелянівна, 65 р., на утриманні сина, слюсаря, 15.06.1933, сердечна слабкість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 215

Боржник Мойсей Петрович, 48 р., санітар психлікарні, 16.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 50-50 зв.

Борис (прізвище та по батькові не вказано), 4 р., хворий лікарні, 02.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 96

Борисенко Валентина Миколаївна, 5 міс., мати – листоноша, 16.08.1932, не вказана, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 20

Борисенко Василь Лукич, 38 р., чорнороб, 31.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 237

Борисенко Марія Акимівна, 55 р., в'язень БПУ, 31.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 252

Борисенко Микола Олександрович, 32 р., хворий нарлікарні, 23.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 17

Борисенко Федір Осипович, 75 р., на утриманні сина-робітника, 17.10.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 185, арк. 89

Борисенко Яків Васильович, 2 р., батько-безробітний, 01.11.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 235

Борисов Віктор Ларіонович, 1 р., батько - слюсар, 10.02.1933, дифтерія, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 173, арк. 173

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Борисов Тимофій Євдокимович, 25 р., робітник-пічник, 30.12.1932, запалення черевини, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 153

Борисова Степанида Матвіївна, 78 р., на утриманні доньки-робітниці, 14.08.1933, дизентерія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 11

Борисовський Валентин (Валя) (по батькові не вказано), 1 міс., Будинок немовляти, 14.04.1932, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 122

Борисюк Микола Мусійович, 10 р., з родини службовця, 14.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 83

Борисюк Надія Мойсеївна, 3 р., на утриманні матері, санітарки психлікарні, 14.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 194

Борисюк Надія Семенівна, 1 р. 4 міс., на утриманні матері, робітниця експортлісу, 25.02.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 12-12 зв.

Борисюк Пилип Іванович, 23 р., в'язень БПУ, 09.11.1932, ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 25

Борисюк Семен Миколайович, 36 р., вантажник, 05.11.1932, «вирок суду», ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 70

Борковський Олесь Пантелейович, 17 р., хворий першої нарлікарні, 12.04.1933, дистрофія та коліт, ф. Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 173-173 зв.

Боров'як Євдокія Михайлівна, 51 р., на утриманні чоловіка - робітника, тбс легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 73

Боров'як Євдокія Пилипівна, 65 р., службовець, 22.07.1933, гострий коліт, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 182, арк. 175, 175 зв.

Боровець Анатолій Володимирович, 1 р., батько – службовець, 20.08.1932, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 50

Боровко Митрофан Гнатович, 42 р., в'язень сільгоспколонії, 24.04.1933, ентерит (лат.), ф. Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 123-123 зв.

Боровський Олексій Семенович, 37 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 18.01.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 62, 62 зв.

Бородкін Василь Олексійович, 91 р., на утриманні сина – службовця, 10.09.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 222

Борозенець Степан Родіонович, 42 р., в'язень БПУ, 27.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 108, 108 зв.

Борозинець Акафій Гнатович, 82 р., на утриманні сина, 28.01.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 73

Борозинець Харитина Володимирівна, 80 р., на утриманні сина, рибалки, 15.06.1933, міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 231

Борозінець Харитина Володимирівна, 80 р., (рід занять, діагноз не вказано), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 215

Борухіна Марфа Василівна, 79 р., на утриманні сина, теслі комунбуду, 17.06.1933, старечий маразм, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 232

Борщ Ларіон Андрійович, 22 р., хворий першої нарлікарні, 21.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 187-187 зв.

Борщ Михайло Захарович, 26 р., рахівник, 28.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 96-96 зв.

Борщова Феодосія Опанасівна, 47 р., на утриманні чоловіка, штукатура, 17.03.1933, рак шлунку, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк.188-188 зв.

Босая Надія Миколаївна, 36 р., на утриманні чоловіка, кочегара - робітника, 25.03.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 61

Босенко Марія Микитівна, 25 р., на утриманні чоловіка – робітника радгоспу, 19.04.1933, порок серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 50

Босонько Онуфрій Павлович, 58 р., в'язень БПУ, 14.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 201

Босоц Йосип Андрійович, 57 р., в'язень Херсонської тюрми, 26.01.1932, туберкульоз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 7

Ботвиннікова Ганна Айзиковна, педагог в школі, 30.05.1933, інтоксикація, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 199

Ботвинний Гриша (по батькові та вік не вказано), хворий нарлікарні, 10.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 224

Бочаров Дмитро Григорович, 33 р., в'язень БПУ, 18.04.1933, ентероколіт, бронхіт, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 120-120 зв

Боша Андрій Лук'янович, 33 р., в'язень БПУ, 21.02.1933, інаніціо, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 175, арк. 46

Бошняков Григорій, 10 р., хворий першої нарлікарні, 27.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 210-210 зв.

Бояренко Любов Сергіївна, 35 р., робітниця, 16.11.1933, міокардит, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 185, арк. 124

Боярський Володимир Іванович, 23 р., службовець, 07.04.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 210

Бравков Артем Іванович, 62 р., столяр, член спілки будівельників, 28.04.1932, рак печінки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 154

Брага Ганна Юхимівна, 14 р., на утриманні батька, робітника комбінату, 25.02.1933, запалення нирок, набряк легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 9-9 зв.

Брадченко Микита Євгенович, 44 р., в'язень БПУ, 20.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 207

Браіловська Ольга Іполитівна, 50 р., на утриманні сина, 26.11.1933, рак шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 136

Брак Степан Григорович, 31 р., в'язень БПУ, 08.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 15

Бранштейн Брайна Мойсеївна, 74 р., на утриманні дочки-лікаря, 16.12.1933, декомпенсація серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 210

Братей Іван Миколайович, 37 р., в'язень БПУ, 01.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 85

Братніченко Павло Миколайович, 54 р., в'язень сільгоспколонії, 06.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 140

Браун Ісаак Давидович, 23 р., в'язень БПУ, 06.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 123

Бредун Гордій Степанович, 50 р., в'язень Херсонської с/г колонії, 04.02.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 189-189 зв.

Брезирн Михайло Дем'янович, 56 р., швець, 10.07.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 18

Бреєв Федір Михайлович, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 24.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 197

Бример Леонід Олександрович, 73 р., пенсіонер, 01.05.1933, коліт, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 77

Брислав Григорій (Грицько) Сергійович, 37 р., пожежник, 09.07.1933, нерозбірливо, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 18

Бриша Володимир Онуфрійович, 45 р., в'язень БПУ, 28.05.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 200

Бро Мусій Юдович, 80 р., пенсіонер, 12.09.1933, розладження серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 234

Бровенко Іван Гнатович, (вік не вказаний), в'язень БПУ, 15.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 105-105 зв.

Бровченко Варвара, 50 р., пацієнтка психлікарні, 13.08.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 55

Бродецький Віктор Михайлович, 1,3 р., на утриманні батька - чорнороба, 27.05.1933, запалення кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 151

Бродецький Микола Павлович, 8 р., на утриманні матері, 22.09.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 27

Бродецький Хаїм Лейзерович, 55 р., пацієнт нарлікарні, 09.01.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 36

Бродецький Ханін Лейзерович, 55 р., хлібороб, член артілі, 09.01.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 18

Брозгольд Лейб Нухимович, 63 р., швець, 22.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 7

Бройде Аріна-Мері Абрамівна, 8 р. 6 міс., на утриманні матері, лікаря-помічника Будинку немовляти, 15.03.1933, гостре запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 149-149 зв.

Бройн Ганна Ісаківна, 13 р., на утриманні батька, хлібороба, члена колгоспу, 18.01.1932, запалення мозкових оболонок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 49

Бронфман Маркес Веніамінович, 65 р., пенсіонер, 16.06.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 234

Броншпіц Рива Мойсеївна, 71 р., в'язень Херсонської тюрми, 31.05.1932, серцевий напад, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 14

Бронштейн Рахіль Берківна, 86 р., пенсіонерка, 23.07.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 216

Бронштейн Тетяна Ісааківна, 33 р., медсестра лікарні, 30.04.1933, параліч кишечника, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 72-72 зв.

Брояка Бела Леонтіївна, 7 р., хвора нарлікарні, 04.09.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 209

Брудний Юда Рафаїлович, 65 р., робітник, 29.03.1933, розлад серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 95

Брук Олександр Якович, 15 р., кустар-кравець, 13.07.1932, епілептичний припадок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 173

Брук Рахіль Лазаревна, 1 р. 8 міс., батько - службовець, 21.01.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 58

Брусецький Григорій Єфремович, 58 р., сторож психіатричної лікарні, 16.11.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 34

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Брядов Костянтин Іванович, 26 р., в'язень БПУ, 06.11.1932, черевний тиф, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 27

Бублій Яков Хамович, 20 р., в'язень БПУ, 22.04.1933, дистрофія, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 178, арк. 13-13 зв.

Бублик Никифор Якович, 49 р., в'язень Херсонської тюрми, 17.06.1932, ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 183

Бублій Андрій Пилипович, 18 р., в'язень БПУ, 19.04.1933, дистрофія, ф. Р-1885, оп. 1, спр. 178, арк. 20-20 зв.

Буабарь Тінчібей, 50 р., в'язень БПУ, 17.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 4

Бугаєв Василь Іванович, 22 р., в'язень БПУ, 28.07.1933, дистрофія, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 18, арк. 200

Бугаїв Іван, 2,5 р., Будинок немовляти, 28.08.1932, гостре запалення нирок, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 166, арк. 83

Бугайченко Валентина Іванівна, 7 міс, на утриманні батька, стрілка портової охорони, 13.05.1932, грип, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 204

Бугайченко Лука Амвросійович, 50 р., на утриманні сина-військового стрілка, 07.07.1933, дистрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 222

Буд'яченко Василь Захарович, 60 р., в'язень БПУ, 01.09.1933, дистрофія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 185, арк. 32

Будак Мусій Олександрович, 51 р., в'язень Херсонської тюрми, 25.06.1932, ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 184

Будим Семен Антонович, 25 р., в'язень сільгоспколонії, 01.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 40-40 зв.

Будінкевич Тетяна Семівна, 60 р., пенсіонерка, 02.03.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 77 зв.

Будкер Іділія Борисівна, 8 міс., мати - службовець, 29.07.1932, інтоксикація, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 235

Буднік Сергій Федорович, 34 р., в'язень БПУ, 22.07.1933, дистрофія, коліт, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 184, арк. 58

Буза Карпо Семенович, 19 р., хворий психлікарні, 10.12.1932, епілепсія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 151

Буза Яків Корнійович, 49 р., в'язень сільгоспколонії, 07.04.1933, ентероколіт та дистрофія (лат.), ф.Р -1885, оп. 1, спр. 178, арк. 66-66 зв.

Буйлук Яків Іванович, 44 р., в'язень сільгоспколонії, 10.04.1933, дистрофія, ф. Р-1885, оп. 1, спр. 178, арк. 70-70 зв.

Буйненко Лідія Григорівна, 1 р., батько - робітник, 29.08.1932, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 81

Букацель Кузьма Іванович, 90 р., на утриманні онука – директора Херсонторгу, 06.09.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 203

Букаша Пилип Олександрович, 44 р., в'язень виправно-трудової колонії, 30.06.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 187, 187 зв.

Букетова Юлія Федорівна, 26 р., рід занять невідомий, на утриманні нарлікарні, 19.10.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 178

Буков Яків Ноехович, 71 р., на утриманні сина, 19.08.1932, міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 49

Буковенко Марія Федорівна, 12 р., на утриманні батька, робітника заводу, 04.06.1933, дистрофія, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 61

Буковенко Микола Федорович, 1 міс., на утриманні батька, робітника заводу, 11.06.1933, вроджена слабкість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 142

Булавка Іван Васильович, 30 р., в'язень БПУ, 11.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 102-102 зв.

Булана Парасковія Василівна, 25 р., хвора психлікарні, 04.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 112

Буланова Валентина Антонівна, 79 р., жебрачка, 01.05.1932, запалення нирок, кволість серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 161

Булах Іван Петрович, 22 р., в'язень БПУ, 21.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 153-153 зв.

Булгаков Віктор, 4 міс., Будинок немовляти, 14.04.1933, атрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 158, 158 зв.

Булер Петро Абрамович, 58 р., середняк, член колгоспу, в'язень промколонії БПУ, 21.05.1932, артеріосклероз, міокардит, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 243

Булиш Анатолій Васильович, 6 р., мати: робітниця заводу, 30.04.1933, катар кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 64-64 зв.

Буловенко Анастасія Григорівна, 69 р., член партизанської комісії, 14.06.1933, повзуча рожа, ф. Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 176

Бульба Іван Іванович, 59 р., в'язень сільгоспколонії, 10.07.1933, параліч серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 176

Бумажко Катерина, 3 р., пацієнтка народної лікарні, 20.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 198

Бунчук Анастасія Іллівна, 37 р., на утриманні чоловіка-робітника, 21.08.1933, опік тіла, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 79

Бунчук Ганна Гаврилівна, 8 міс., батько - робітник, 15.07.1932, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 179

Буняк Ганна Андріївна, 70 р., робітниця водбуду, 12.08.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 247

Буняк Іван Матвійович, 70 р., вартовий, 06.06.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 46

Буняк Олександр Петрович, 11 міс., мати - пенсіонерка, 27.07.1933, падіння серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 47

Буняк Петро Іванович, 27 р., робітник санітарного парку, 10.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 133, 133 зв.

Бур'ян Наталія Іванівна, 70 р., робітниця залізниці, 05.08.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 245

Бургарт Софія Іванівна, 40 р., хвора психлікарні, 15.03.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 67

Бурда Геня Бенівна, 32 р., чоловік: токар, 13.04.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 256

Бурдюг Григорій Карпович, 32 р., в'язень БПУ, 07.02.1933, невідомо, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 64

Бурей Марк Миколайович, 35 р., в'язень БПУ, 07.12.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 141

Буренко Григорій, 30 р., хворий лікарні, 20.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 13-13 зв.

Буренко Сергій Ісаакович, 37 р., в'язень сільгоспколонії, 09.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 13

Буренок Василь Мартинович, вік не вказаний, пацієнт народної лікарні, 12.06.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 184

Бурковський Степан Кузьмич, 3 дн., на утриманні батька, прораба станції Херсон, 12.04.1932, нежиттєздатний, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 127

Буркундбаєва Калемать (по батькові не вказано), 26 р., в'язень БПУ, 24.09.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 52

Бурлакова Віра Митрафанівна, 56 р., на утриманні сина, 25.09.1932, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 133

Бурлакова Капраліна Федорівна, 6 р., на утриманні батька-робітника, 27.12.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 247

Бурлакова Меланія Костянтинівна, 4 міс., на утриманні батька, робітника обозного заводу, 07.04.1932, дитячі судоми, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 158

Бурлакова Раїса Дмитрівна, 1 р., на утриманні батька - робітника комбінату, 15.05.1933, кір та запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 35-35 зв.

Бурлаченко Володимир Іванович, 6 днів, невідомо, 20.03.1933, уроджена дитяча хвороба, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 8

Бурлей Євдокія Андріївна, 100 р., на утриманні сина, 21.02.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 231

Буртяк Харитина Трохимівна, 27 р., член СОЗу, на утриманні психлікарні, 03.05.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 215, 215 а

Бурухін Георгій Терентійович, 47 р., технік, 14.07.1933, отруєння алкоголем, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 81

Бурухлін Василь Терентійович, 29 р., тесляр, 12.12.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 185

Бурцев Артем Спиридонович, 81 р., робітник, 24.03.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 31

Бурчак Феофан Ісидорович, 24 р., в'язень сільгоспколонії, 27.05.1933, запалення легенів, декомпенсований порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 154

Бурчук Іван Олександрович, 49 р., покрівельник заводу, 26.04.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 99

Буряк Іван Мартинович, 63 р., хлібороб-одноосібник, 21.10.1932, міокардіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 22

Буряк Федір Панасович, 18 р., в'язень сільгоспколонії, 19.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 2

Бутвінник Юхим Айзикович, 8,5 міс., на утриманні матері - вчительки школи, 10.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 246

Бутенко Віктор Терентійович, 1 р., на утриманні батька, робітника МТС, 16.01.1932, круп, дифтерія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 33

Бутенко Володимир Самійлович, 11 р., соціальний стан не вказаний, 15.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 22

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Бутенко Микола (по батькові не вказано), 22 р., хворий нарлікарні, 16.03.1933, дистонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 52

Бутенко Михайло Онуфрійович, 30 р., в'язень сільгоспколонії, 01.05.1933, флегмона лівої руки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 12

Бутенко Михайло Самійлович, вік не вказаний, в'язень сільгоспколонії, 08.11.1932, міокардит, безбілкові набряки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 148

Бутенко Олександр Самуїлович, 1 р., батько - робітник, 15.01.1933, вроджена слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 46

Бутенко Петро Овсійович, 37 р., в'язень с/колонії, 26.07.1933, декомпенс. порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 87

Бутенко Самуїл Костянтинович, 4 р., соціальний стан не вказаний, 15.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 23

Бутенко Степан Іванович, 30 р., в'язень БПУ, 16.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 67

Бутенський (ім'я та по батькові не вказано), 56 р., безпритульний, 20.01.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 224

Бутирева Олена Григорівна, 55 р., на утриманні чоловіка, 19.10.1932, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 200

Бутиріна Марія Гаврилівна, 1 р. 7 міс., батько - вантажник, 08.02.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 161

Бутовецький Мойсей Володимирович, 8 р., на утриманні матері - наборщиця, працівник типографії, 14.05.1933, туберкульозний менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 27-27 зв.

Буток Конон Охримович, 23 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 25.01.1933, виснаження (інаміціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 59, 59 зв.

Бухонік Микола Герасимович, 50 р., робітник, 27.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 220

Бухрій Юхим Павлович, 47 р., в'язень трудколонії, 05.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 24

Бухтєєва Антоніна Іллівна, 5 міс., на утриманні батька: пожежник, 28.05.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 150

Бухтін Олександр (по батькові не вказано), 17 р., рід занять не вказаний, 21.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 9

Буцак Кузьма Семенович, 50 р., в'язень БУПРу, 20.07.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 219

Буценко Параска Григорівна, 20 р., хвора нарлікарні, 25.08.1933, флегмона голови, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 164

Бучинська Фекла Кіндратівна, 82 р., пенсіонерка, 08.10.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 78

Бюргер Серафима Василівна, 2 р., з родини робітника, 04.12.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 90

Вагнер Маргарита Йосипівна, 80 р., на утриманні дочки-діловода бавовняного комбінату, 26.06.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 87

Ваговський Федір Миколайович, 33 р., в'язень сільгоспколонії, 10.06.1933, дистрофія та ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 243

Вайдман Йосип Файвиевич, 79 р., пенсіонер, 01.10.1932, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 146

Вайнер Борис, 1 р. 9 міс., мати: швачка, 13.07.1933, коліт та кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 181

Вайнер Лева Борисович, 37 р., швець артілі, 20.05.1933, ентероколіт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 181-181 зв.

Вайсблат Абрам Борисович, 54 р., рахівник союзтабаку, 13.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 138-138 зв.

Вайсбург Дувід, 79 р., безпритульний, 12.06.1932, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 62

Вайсіна Бейла-Гітель Мусітвна, 80 р., на утриманні сина-приймальника укрплодовоча, 13.08.1933, коліт, стареча кволість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 5

Вайспапир Давид Маркович, 9 р., на утриманні батька, 24.08.1932, утоплення, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 61

Вайтюшенко Петро (по батькові не вказано), 33 р., хворий першої нарлікарні, 01.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 227-227 зв.

Вайценюк Павло Онуфрієвич, 25 р., військовослужбовець, 03.01.1933, вогнепальна рана груді, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 36

Вакуленко Андрій Єгорович, 38 р., в'язень БПУ, 01.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 96

Вакуленко Василь Васильович, 12 р., на утриманні матері: прибиральниця укрбавовнобуд, 23.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 202

Вакуленко Лаврентій Іванович, (вік не вказаний), в'язень сільгоспколонії, 30.12.1932, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 150

Вакулін Михайло Леонтійович, 49 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 04.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 170, 170 зв.

Вакульчik Єфросинія Кузьмівна, 33 р., чорнороб, 24.11.1932, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 58

Валентина не вказані, 3 р., хвора лікарні, 27.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 74

Вальбе Меєр Мойсейович, 3 дн., на утриманні батька, службовця Рупводу, 15.04.1932, нежиттєздатний, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 128

Вальма Люція Лаврентійовна, 1 р.10 міс., на утриманні батька - робітника, 10.07.1933, гострий коліт, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 182, арк. 15

Ванін Анатолій Іванович, 4,5 міс., батько-військовослужбовець, 30.09.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 145

Ваніна Мотря Прокопівна, 61 р., хліборобка, пацієнт психлікарні, 28.04.1932, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 191, 191 б

Вансович Людмила Юліанівна, 8 р., мати: касир-рахівник, 26.06.1933, дизентерія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 88

Вансовський Корнелій Павлович, 49 р., в'язень БПУ, 19.11.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 188

Варавенко Василь Дмитрович, 2 міс., на утриманні батька, кіномеханіка Українфільму, 01.05.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 158

Варакса Іван Гнатович, 5 р., хворий першої нарлікарні, 02.05.1933, коліт та дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 242-242 зв.

Варвїнська Варвара Федорівна, 60 р., пенсіонерка, 15.12.1933, вада серця, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 185, арк. 159

Варепа Яків Кузьмович, 60 р., в'язень БПУ, 25.07.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 87

Варивода Петро Ємануїлович, 40 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 09.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 161, 161 зв.

Варицький Семен Федорович, 62 р., хворий нарлікарні, 08.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 225

Вартеляк Микола Миронович, 23 р., в'язень БПУ, 10.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 53-53 зв.

Варшавська Перла Рафаїлова, 66 р., домовласниця, 03.05.1932, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 200

Васерман Єва Онисимівна, 38 р., пенсіонерка, 24.08.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 117

Васецький Сергій Васильович, 50 р., в'язень сільгоспколонії, 24.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 126-126 зв.

Васил'єва Емілія Йосипівна, 65 р., на утриманні чоловіка, 07.02.1933, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 160

Василенко Анастасія Свиридівна, 87 р., пенсіонерка, 29.12.1932, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 148

Василенко Антон Васильович, 40 р., в'язень с/колонії, 09.09.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 234

Василенко Василь Кирилович, 38 р., в'язень сільгоспколонії, 21.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 111-111 зв.

Василенко Євген Павлович, 8 р., на утриманні батька, продавця, члена артілі, 10.01.1932, туберкульозний менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 19

Василенко Євгенія Никифоровна, 60 р., в'язень БПУ, 27.05.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 249

Василенко Ілля Іванович, вік не вказаний, на утриманні нарлікарні, 04.10.1933, коліт, малярія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 182

Василенко Кирило Терентійович, 57 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 12.02.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 197, 197 зв.

Василенко Лідія Антонівна, 26 р., хвора психіатричної лікарні, 02.01.1933, ентерокаліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 126

Василенко Мефодій Миколайович, 32 р., чорнороб, 08.04.1933, повісився, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 252

Василенко Олекса Калинович, 19 р., в'язень БПУ, 01.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 10

Василенко Осип Микитович, 49 р., в'язень БПУ, 06.05.1933, дек. міокардит, ф.Р-1885, оп.1, спр.185, арк. 33

Василенко Осип Микитович, 49 р., в'язень БПУ, 06.05.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп.1, спр.179, арк. 24

Василенко Павло Єрмолаєвич, 34 р., в'язень БПУ, 23.03.1933, міокард, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 151

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Василисин Захар Платонович, 45 р., в'язень БПУ, 02.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 36

Василь, 1 міс., Будинок немовляти, 04.04.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 169, 169 зв.

Васильєв Гнат Сидорович, 35 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, робітник, 05.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 166, 166 зв.

Васильєв Гнат Спиридонович, 48 р., в'язень сільгоспколонії, 26.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 152

Васильєв Грицько (по батькові та вік не вказано), 09.05.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 195

Васильєв Карпо Іванович, 52 р., хворий лікарні, 13.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 168, 168 зв.

Васильєв Кузьма Панкратович, 39 р., хворий народної лікарні, 31.03.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 40

Васильєв Павло Лук'янович, 40 р., заточувальник, 16.06.1933, отруєння алкоголем, ф.Р - 885, оп. 1, спр. 180, арк. 238

Васильєва Анастасія Григорівна, 60 р., пенсіонерка, 19.08.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 74

Васильєва Варвара Семівна, 48 р., на утриманні брата, десятника консервбуду, 14.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 193

Васильєва Ганна Володимирівна, 52 р., пенсіонерка, 08.03.1933, рак матки, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 104-104 зв.

Васильєва Євгенія Андріївна, 74 р., на утриманні сина, робітника заводу Богданова, 07.03.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 97-97 зв.

Васильєва Євдокія Григорівна, 60 р., робітниця, 16.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 109

Васильєва Меланія Кононівна, 80 р., пенсіонерка, 28.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 187

Васильєва Меланія Кононівна, 80 р., хворий народної лікарні, 28.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 172

Васильченко Іван Іванович, 32 р., на утриманні психлікарні, 09.11.1933, нарост. упадок серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 192

Васильченко Іван Прокопович, 43 р., хлібороб, 13.12.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 265

Васильченко Микола Прокопович, 39 р., в'язень сільгоспколонії, 11.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 26

Васильчук Алевтина Петрівна, 4,5 р., батько - робітник, 22.02.1933, запалення мозку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 234

Васин Андрій Іванович, 30 р., в'язень БПУ, 21.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 227-227 зв.

Васюк Прохор Федорович, 43 р., в'язень БПУ, 29.01.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 40

Васюра Макар Гордійович, 46 р., в'язень БПУ, 24.02.1933, ентеро-коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 86

Васютинський Дмитро Осипович, 37 р., пацієнт психлікарні, 16.07.1932, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 9

Вася (прізвище та по батькові не вказано), 2 р., вихованець Будинку немовляти, 16.03.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 173-173 зв.

Вашна Іван Леонтійович, 17 р., в'язень БПУ, 29.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 204

Ващенко Андрій Павлович, 29 р., в'язень БПУ, 24.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 122

Ващенко Дмитро Лазарович, 34 р., в'язень сільгоспколонії, 03.05.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 120

Ващенко Дмитро Тимофійович, 44 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 19.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 65

Ващенко Іван Леонтійович, 26 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 28.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 217, 217 зв.

Ващенко Іван Терентійович, 14 р., не вказано, 08.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 192

Ващенко Карпо Маркович, 27 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 26.02.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 185, 185 зв.

Ващенко Олена Ничипорівна, 48 р., колгоспниця, 01.10.1933, запалення брюшнини, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 264

Ващенко Ольга Леонтіївна, 90 р., на утриманні сина – службовця, 29.08.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 125

Вдовиченко Поліна Андріївна, 17 р., хвора нарлікарні, 22.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 147

Вдовиченко Трохим Лук'янович, 51 р., в'язень промколонії та БПУ, 23.03.1932, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 66

Вебер Готліб Петрович, 43 р., в'язень БПУ, 12.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 46

Вевер Лідія Григорівна, 5 міс., на утриманні батька, 30.10.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 107

Веденська Валентина Петрівна, 9 р., пенсіонерка (так у документі), 07.10.1932, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп.1, спр.166, арк.175

Ведмедев Абрам Тегвовіч, 75 р., на утриманні дочки, 22.10.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 211

Ведмідь Пилип Степанович, 46 р., в'язень БПУ, 06.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 60, 60 зв.

Велеловський Терентій (по батькові та вік не вказано), пацієнт народної лікарні, 04.06.1933, коліт, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 181, арк. 177

Великий Олексій Федорович, 26 р., в'язень БПУ, 10.05.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 34

Величко Андрій Петрович, 43 р., в'язень сільгоспколонії, 17.05.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 54

Величко Любов, 21 р., на утриманні психлікарні, 07.04.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 135, 135 а

Величко Мокрина Олександрівна, 90 р., на утриманні сина – робітника, 03.08.1932, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 4

Веліканов Петро Давидович, 80 р., в'язень БПУ, 03.04.1933, міокардіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 34

Веліканов Федір Васильович, 22 р., в'язень БПУ, 28.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 71

Велічко Іван Миронович, (вік не вказаний), в'язень БПУ, 16.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 204

Велічко Іван Петрович, 33 р., в'язень с/г колонії, 30.07.1933, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 88

Велічко Никифор Денисович, 55 р., в'язень БПУ, 06.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 60

Велічко Семен Мусійович, 20 р., в'язень сільгоспколонії, 18.08.1933, дистрофія, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 4

Веліянська Людмила Іванівна, 2 р., батьки: поденщики, 04.04.1933, туберкульозний міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 172

Велько Ганна Іванівна, 18 р., хвора першої нарлікарні, 21.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 185-185 зв.

Венгер Самуїл Гершкович, 2 р., батько-пенсіонер, 28.06.1933, виразка глотки на ґрунті виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 87

Вендер Арон Йосипович, 72 р., на утриманні дочки – швей, 07.12.1932, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 95

Верба Катерина Пилипівна, 10 р., пацієнт психлікарні, 28.03.1932, виснаження, серцева кволість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 110, 110 б

Верба Сергій (по батькові не вказано), 1,5 р., Будинок немовляти, 24.06.1933, нерозбірливо, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 81

Вербицький Генік Алтерович, 68 р., на утриманні доньки – службовця, 24.08.1933, рожа, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 114

Верболюз Захарій Григорович, 32 р., в'язень БПУ, 26.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 58-58 зв.

Вервікіна Раїса Яківна, 11 міс., батько - чорнороб, 27.06.1932, не вказана, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 110

Вердаковський Микола, 55 р., в'язень Бупру, пацієнт нарлікарні, 17.01.1932, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 44

Веремєєнко Федір Семенович, 39 р., в'язень БПУ, 22.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 2-2 зв.

Веремчук Станіслав Григорович, 41 р., пенсіонер, 30.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 200

Веретенова Марія Олексіївна, 6 міс., батько - чорнороб, 15.06.1932, дизентерія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 66

Верещак Михайло Полікарпович, 40 р., робітник, 26.03.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 53

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Верещак Харитина Родіонівна, 53 р., в'язень БПУ, 29.05.1933, декомпенсований міокардит, артеріосклероз, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 191

Верещак, 40 р., 07.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 99

Верлатий Андрій Григорович, 37 р., в'язень БПУ, 02.08.1933, гострий коліт, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 59

Верніков Кирило Васильович, 43 р., інструментальник заводу, 09.05.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 198

Вертяков Василь Павлович, 67 р., сторож колгоспу, 16.05.1933, виснаження та стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 74-74 зв.

Вертьолкін Анатолій Григорович, 1 р. 8 міс., на утриманні батька – теслі обозного заводу, 06.07.1933, кір, ускладнене запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 214

Верхала Захарій Іванович, (вік не вказаний), в'язень сільгоспколонії 07.01.1933, декомпенсований порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 33

Верховод Петро Григорович, 56 р., хворий 1-ої нарлікарні, 18.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 50

Вершинін Степан Ілларіонович, 39 р., технік на консервному заводі, 25.05.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 3

Вершняк Іван Фомич, 43 р., в'язень БПУ, 14.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 225-225 зв.

Вершняк Пилип Якович, 37 р., в'язень БПУ, 21.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 44

Веселовський Гнат Івано-

вич, 60 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 02.03.1933, старість (Ischibis), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 73, 73 зв.

Ветрова Катерина Василівна, 69 р., на утриманні сина-службовця, 15.10.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 87

Вечерко Борис Павлович, 1 р., на утриманні матері-робітниці, 06.11.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 126

Верьовкін Назар Михайлович, 24 р., в'язень БПУ, 02.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 106

Вибє Петро Давидович, 64 р., хворий нарлікарні, 21.07.1933, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 65

Виговський Уляян (по батькові не вказано), 40 р., в'язень промколонії та БПУ, 01.05.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 181

Вигран Степан Юхимович, (вік не вказано), в'язень БПУ, 07.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 150

Вильховацький Панас Архипович, 36 р., в'язень с/г колонії, 10.08.1933, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 245

Винарська Дар'я Дмитрівна, 60 р., хвора нарлікарні, 15.07.1933, кардіосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 30

Виниченко Григорій Олександрович, 30 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 11.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 2, 2 зв.

Виниченко Меланія Василівна, 59 р., на утриманні чоловіка, 15.12.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 160

Виниченко Меланія Василівна, 59 р., на утриманні чоловіка, 15.12.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 197

Винниченко Олесь Михайлович, 9 міс., батько: вчитель у промколонії БПУ, 28.06.1933, інтоксикація (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 125

Винниченко Параска Іванівна, 52 р., на утриманні чоловіка-службовця, 11.10.1933, жовчний коліт, жовтуха, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 119

Виноградов Михайло Пилипович, 26 р., робітник, в'язень Херсонської тюрми, 13.07.1932, анемія, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 189

Виноградова Віра Яківна, 23 р., на утриманні психлікарні, 14.11.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 193

Винокур Марія Мойсеївна, 27 р., сезонна робітниця колгоспу, 15.11.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 28

Винокурова Варвара Миколаївна, 32 р., службовець, 26.10.1932, емболія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 224

Винокурова Ганна Марківна, 54 р., продавець, 08.06.1932, гепатит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 35

Виняга Самуїл Григорович, 31 р., в'язень БПУ, 14.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 201

Виродов Федір Ілліч, 30 р., в'язень БПУ, 14.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 78

Висковська Агафія Прокопівна, 21 р., студентка медтехнікуму, пацієнт психлікарні, 13.01.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 30

Високос Євдоким Данило-

вич, 51 р., лікарський помічник, 07.05.1932, пухлина мозку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 172

Висоцький Віктор Васильович, 11 міс., батько – рядовий міліціонер, 24.06.1932, запалення шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 97

Височенко Михайло Трохимович, 1 р. 6 міс., на утриманні батька – працівника торгового флоту, 18.11.1932, отруєння чадним газом, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 37

Височенко Лукерія Яківна, 95 р., донька: електромонтер, 30.03.1933, стареческий ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 101

Витінський Ананій, 42 р., в'язень сільгоспколонії Бупру, пацієнт нарлікарні, 22.01.1932, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр.164, арк. 237

Витович Дмитро Григорович, 48 р., пенсіонер, 19.12.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 125

Витриченко Варвара Павлівна, 72 р., на утриманні сина, 19.02.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 193

Вихорь (ім'я, по батькові та вік не вказано), хворий нарлікарні, 22.08.1933, язва шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 148

Вихрестенко Микола Микитович, 3 міс., на утриманні батька, вантажника заводу, 20.04.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 139

Вихрестенко Борис Микитович, 6 р., на утриманні батька, 22.12.1933, катар, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 227

Вишневський Артем Андрійович, 20 р., в'язень БПУ, 23.07.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 109

Вишневський Федір Матвійович, 50 р., в'язень БПУ, 20.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 72

Вишняк Єфросинія Петрівна, 5 міс., батько - робітник, 24.06.1932, гострий ентероколіт, ф.Р - 1885, оп.1, спр.165, арк.101

Вігура Марія Іванівна, 75 р., син: пожежник, 29.03.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 72

Візер Семен Матвійович, 73 р., на утриманні дочки – робітниці, 06.11.1932, параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 8

Віктор Іванович (прізвище не вказано), 1,5 р., Будинок немовляти, 17.04.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 11

Вікторов Володимир Феофанович, 58 р., в'язень БПУ, 05.06.1933, старечий ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 60

Віленський Зяма Йосипович, 45 р., робітник, 26.03.1933, істощеніє, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 62

Віленчук Людмила Германівна, 34 р., на утриманні чоловіка, 06.05.1933, дистрофія, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 148

Вількун Дмитро Пилипович, 42 р., хворий психічної лікарні, 30.10.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 83

Вільштейн Ізя Абрамович, 2,5 р., на утриманні батька-військовослужбовця, стрільця охорони порту (ДПУ), 21.12.1932, гострий ентерит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 56

Вільштейн Рива Соломо-нівна, 57 р., службовець, 15.06.1932, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 66

Вініченко Яків Миколайо-вич, 98 р., на утриманні сина – рибалки, 21.06.1933, міокардит, декомпенсація серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 30

Вінке Гергард Генріхович, 36 р., в'язень БПУ, 19.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 77

Вінницька Бетя (по батькові та вік не вказано), пацієнтка на-родної лікарні, 16.06.1933, ту-беркульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 182

Вінниченко Олександра Степанівна, 11 міс., батько - ри-балка, 25.07.1932, гостре запа-лення кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 225

Вінтер Альберт Фердінан-дович, 21 р., 23.08.1933, утоп-лення, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 243

Вітенко Пантелій Андрійо-вич, 22 р., в'язень БПУ, 14.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 249, 249 зв.

Вітковська Ганна Яківна, 73 р., пенсіонерка, 06.10.1933, параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 76

Вітковський Мойсей Мико-лайович, 27 р., хворий Хе-рсонської психіатричної лікарні, 07.03.1933, крупозна пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 158-158 зв.

Вітриченко Гаврило Степа-нович, 65 р., робітник обозного заводу, на утриманні дочки, 08.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 127-127 зв.

Вітрищак Макар Олександ-рович, 17 р., хворий психічної лікарні, 25.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 97

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Влазієва Параска Євдокимівна, 26 р., пацієнтка психлікарні, 21.07.1932, не вказана, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 16

Влазнев Василь Миколайович, 42 р., службовець, 16.08.1932, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 43

Власенко Василь Васильович, 17 р., в'язень БПУ, 20.08.1933, різка дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 153

Власенко Захар Андрійович, 44 р., майстер заводу, 04.12.1933, виразка шлунку, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 184

Власенко Іван Дорофійович, 20 р., в'язень БПУ, 16.04.1933, дистрофія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 177, арк. 121-121 зв.

Власенко Катерина Наумівна, 38 р., робітник, чорноробочий, 03.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 150

Власенко Олександр (по батькові не вказано), 3 міс., мати - прая, 24.07.1932, токсична диспепсія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 228

Власенко Петро Васильович, 82 р., чорнороб, 15.07.1932, старість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 178

Власенко Фросина Максимівна, 70 р., на утриманні сина, 04.11.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 113

Власов Петро Васильович, 7 р., батько: вантажник, 22.06.1933, дистрофія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 181, арк. 42

Власов Терентій Іванович, 42 р., в'язень БПУ, 27.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 78

Власова Ганна Ларіонівна, 27 р., на утриманні психлікарні, 07.11.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 169

Власова Лідія Іванівна, 13 р., батько – робітник заводу, 11.08.1932, зараження крові, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 28

Власова Олена Василівна, 30 р., службовець-економіст, 08.11.1932, черевний тиф, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 17

Власюк Дмитро Лаврентійович, 29 р., в'язень сільгоспколониї, 31.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 225

Вовк Василь Олександрович, 36 р., в'язень БПУ, 01.07.1933, дистрофія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 182, арк. 55

Вовк Євдокія Свиридівна, 40 р., пацієнтка психлікарні, 31.08.1932, параліч серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 180

Вовк Іван Петрович, 35 р., в'язень Херсонської тюрми, 12.07.1932, ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 192

Вовк Михайло Семенович, 20 р., в'язень БУПРу, 15.08.1932, ентероколіт, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 126

Вовк Тамара Леонтіївна, 4 міс., на утриманні матері – робітниці, 20.07.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 123

Вовк Тимофій Іванович, 39 р., в'язень БПУ, 28.09.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 67

Вовненко Анастасія Савелівна, 60 р., хвора психлікарні, 16.02.1933, серцева слабкість; старечий маразм, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 216, 216 зв.

Вовченко Наталія Яківна, 32 р., пенсіонерка, 07.12.1932, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 94

Вовчук Ілля Осипович, 28 р., хворий першої нарлікарні, 09.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 169-169 зв.

Водолага Анастасія Семенівна, пацієнт психлікарні, 22.05.1932, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 54

Водолагін Лев Миколайович, 67 р., лікар, 03.09.1932, грудна жаба, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 94

Вознюк Іван Степанович, 27 р., службовець на елеваторі, 26.01.1933, набряк мозку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 81

Войнович Пилип Іванович, 66 р., пенсіонер, 21.11.1932, цирроз печінки, ф.Р – 1885, оп.1, спр.167, арк. 53

Войтанюк Яків Омелянович, 36 р., в'язень БПУ, 10.06.1933, дистрофія, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 181, арк. 39

Войтовський Георгій Олексійович, 6 р., на утриманні батька, слюсаря автомастерні, 08.05.1932, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 177

Вокарчук Фаддей Кирилович, 43 р., в'язень с/г колониї, 06.08.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 198

Волик Платон Кіндратович, 32 р., в'язень БПУ, 17.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 61

Волинець Ілля Васильович, 36 р., пацієнт Херсонської психлікарні, 26.06.1932, параліч, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 141

Волкина Рахіль, 74 р., на утриманні внука, 12.10.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 193

Волков Андрій Трохимович, 63 р., пенсіонер, 13.01.1933, туберкульоз, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 173, арк. 36

Волков Борис Олександрович, 6 міс., батько - службовець, 04.02.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 153

Волков Георгій Олексійович, 57 р., сторож, 11.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 248

Волков Матвій Ілліч, 55 р., продавець, 25.12.1932, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 143

Волков Микола Андрійович, 2 р., на утриманні батька – слюсаря, 04.05.1933, круп, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 128-128 зв.

Волков Микола Антонович, 8 р., на утриманні батька, 12.09.1932, скарлатина, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 113

Волков Микола Митрофанович, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 08.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 161

Волкова Ганна Самійлівна, 44 р., рід занять невідомий, на утриманні нарлікарні, 19.11.1933, малярія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 204

Волкова Надія Григорівна, 29 р., на утриманні чоловіка, 04.06.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 29

Волкова Пелагея Тарасівна, 45 р., прибиральниця цегляного заводу, 15.05.1933, флегмона лівої руки та дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 42

Волкова Явдоха Федорівна, 12 р., на утриманні 3-ї нарлікарні, 18.09.1933, малярія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 15

Волкович Климентій Іванович, 45 р., робітник, 04.11.1933, вада серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 116

Волковський Грицько Кирилович, 22 р., в'язень сільгоспколонії, 17.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 106-106 зв.

Волнянський Володимир Михайлович, 56 р., робітник пошти, 16.04.1933, параліч спинного мозку, ф.Р - 1885, оп.1, спр. 179, арк. 115

Волнянський Іван Васильович, 56 р., старшина полка, 08.06.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 110

Волобцев Микола Степанович, 26 р., пацієнт Херсонської психлікарні, дата смерті не вказана, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 166

Воловіченко Максим Опанасович, 73 р., хворий першої нарлікарні, 02.05.1933, ентерокоордіт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 241-241 зв.

Володимир не вказані, 3 р., хворий лікарні, 07.07.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 93

Волойкірцев Віктор Володимирович, 5 р., на утриманні батька – голови колгоспу, 12.09.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 231

Волонтар Марія Іванівна, 55 р., хвора першої нарлікарні, 30.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 219-219 зв.

Волонтир Агафія Степанівна, 93 р., на утриманні сина – робітника, 04.08.1933, склероз серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 214

Волонтир Марія Іванівна, 57 р., робітниця паротурбінної станції, 30.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 62-62 зв.

Волонтир Юрко, 1 р. 11 міс., мати - робітниця, 21.01.1933, дифтерія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 58

Волосковець Никифор Федорович, 50 р., в'язень БПУ, 13.06.1933, декомпенсований міокардит, артеріосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 51

Волошин Анатолій Тимофійович, 2,5 р., на утриманні батька – вантажника, 11.08.1933, розлади кишкового тракту, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 244

Волошин Андрій Федотович, 46 р., в'язень БПУ, 26.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 69

Волошин Георгій Єлисеєвич, 10 р., робітник держпароплавства, 10.03.1933, орг. декомпенсований порок серця, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 121-121 зв.

Волошин Іван Потапович, 54 р., в'язень БУПРу, 18.07.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 248

Волошин Олександр Родіонович, 35 р., службовець артілі Ліскооп, 29.04.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 155

Волошина Валентина Петрівна, 1 р. 8 міс., на утриманні матері – робітниці, 30.07.1933, плеврит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 127

Волошина Ганна Кіндратівна, 22 р., померла в Херсонській психіатричній лікарні, 29.05.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 90

Волошина Катерина Павлівна, 2 р., з родини робітниці-чорнороба, 24.11.1932, шлунково-кишкове захворювання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 59

РОЗДІЛ 1. МАТИРОЛОГ

Волошина Людмила Петрівна, 2,5 міс., батько: робітник ФЗУ металістів, 01.08.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 140

Волошина Марія (Маруся) (по батькові не вказано), 9 міс., Будинок немовляти, 12.04.1932, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 114

Волошина Софія Айзиковна, 31 р., хвора психікарні, 05.04.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 186-186 зв.

Волошинова Агафія Іванівна, 09.03.1933, на утриманні безробітного сина, 09.03.1933, стареча слабкість, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 129-129 зв.

Волошинова Глафіра Платонівна, 70 р., пенсіонерка, 15.01.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 28

Волошинова Явдоха Трохимівна, 67 р., хвора нарлікарні, 04.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 210

Волощук Євдокія Несторівна, 44 р., пенсіонер, 03.12.1932, рецидив раку правої грудної залози, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 91

Волощук Михайло Омелянович, 68 р., пенсіонер, 24.02.1933, отруєння чадним газом, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 9-9 зв.

Волощук Олександра Терентіївна, 70 р., робітник, 06.04.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 193

Волхов'янська Ніна (по батькові та вік не вказано), хвора психікарні, 31.01.1933, слабуміє, виснаження від проносу, сердечна слабкість, ф.Р - 1885, оп.1, спр.174, арк. 231, 231 зв.

Волчановський Константин Іванович, 91 р., пенсіонер, 19.01.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 37

Волчо Василь Михайлович, 9 р., хворий психікарні, 23.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 90

Воля (ім'я, по батькові не вказано), 2 р., хворий лікарні, 11.07.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 93

Волянський Кузьма Іванович, 60 р., в'язень БПУ, 11.05.1933, старість, ф.Р - 1885, оп.1, спр.179, арк.168

Вольська Клавдія Фадеївна, 45 р., хвора нарлікарні, 02.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 210

Вольський Василь Маркович, 40 р., швець артілі, 26.04.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 96

Вольський Кіндрат Петрович, 68 р., пенсіонер, 19.04.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 130

Вольський Михайло Петрович, 75 р., в'язень БПУ, 08.12.1932, старечний маразм, ф.Р - 1885, оп.1, спр. 167, арк.155

Вольт Йосип Михайлович, 51 р., куркуль, в'язень сільгоспколонії та БПУ, 11.01.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 29

Вольтер Ерней Якович, 72 р., пенсіонер 01.01.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 2

Вольчиєнко Віра Костянтинівна, 3 тиж., батько - робітник, 22.10.1932, не вказано, ф.Р - 1885, оп.1, спр. 166, арк. 209

Вольчиєнко Людвіга Костянтинівна, 3 тиж., батько - робітник, 19.10.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп.1, спр. 166, арк. 201

Вонсовський Корнелій Павлович, 49 р., в'язень БПУ, 20.11.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 129

Вороб'єв Григорій Олексійович, 85 р., жебрак, 29.10.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 230

Вороб'єв Михайло Микитович, 20 р., матрос, 06.08.1932, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 11

Воробієв Йосиф Хацкемович, (вік не вказаний), хворий нарлікарні, 06.07.1933, нерозбірливо, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 135, 135 зв.

Воробйов Іван Федорович, 45 р., в'язень с/г колонії, 02.08.1933, виснаження, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 197

Воробйова Валентина Іванівна, 4 р., на утриманні батька-робітника, кочегара судноверфі, 30.01.1933, запалення брюшини, перитоніт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 109

Ворокса Іван Іванович, 20 р., в'язень БПУ, 07.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 157

Ворона Петро Павлович, 26 р., в'язень БПУ, 20.03.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 181

Ворона Яків Кузьмович, 60 р., в'язень БПУ, 25.03.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 110

Воронежський Михайло Парфенович, 32 р., тесля, 06.03.1933, пр. запалення легенів і падіння серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 95-95 зв.

Воронежський Парфентій Панасович, 62 р., робітник, 14.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 264

Вороненко Георгій Максимович, 45 р., робітник, 05.09.1933, язва шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 201

Вороненко Іван Іванович, 58 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 14.03.1933, некомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк.179-179 зв.

Воронець-Григор'єва Наталія Петрівна, 60 р., на утриманні чоловіка – сторожа на баштані, 19.06.1933, дистрофія та гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 9

Воронецький Павло Осипович, 31 р., в'язень сільгоспколонії, 12.03.1933, «параліч серця при явищах загального ослаблення організму», ф.Р-1885, оп. 1, спр. 178, арк. 154-154 зв.

Вороницев Федір Костянтинович, 24 р., в'язень сільгоспколонії, 14.07.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп.1, спр. 183, арк. 161

Воронов Василь Кузьмич, 27 р., службовець, 27.05.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 5

Воронов Герш Абрамович, 35 р., швець, пацієнт психлікарні, 11.04.1932, прогресивний параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 137, 137 б

Воронова Зоя Андріївна, 7 міс., батько - робітник, 10.01.1933, кір, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 24

Воронова Олександра Іллівна, 2,5 р., з родини робітника-чорнороба, 10.11.1932, гостре шлунково-кишкове захворювання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 16

Воронцов Олексій Опанасо-

вич, 41 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 08.02.1933, виснаження (інаміціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 222, 222 зв.

Воронченко Софія Петрівна, 63 р., на утриманні чоловіка, 28.10.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 102

Воронченко, 6 дн., батько: машиніст залізниці, 16.05.1933, недоношеність, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 85-85 зв.

Воропаєв Кузьма Силевич, (вік не вказаний, в'язень сільгоспколонії, 07.12.1932, виснаження, пронос, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 146

Воропаєв Панас Артемович, 45 р., робітник, 29.03.1933, нефрит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 99

Воропаїв [Ерекмор] Дмитрович, (вік не вказано), хворий нарлікарні, 24.08.1933, заворот кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 130

Воропай Аграпена Вереміївна, 49 р., в'язень БПУ, 13.09.1933, дистрофія і цистит, ф.Р - 1885, оп.1, спр.185, арк. 32

Воропай Павло Іванович, 50 р., в'язень БПУ, 28.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 202

Воропай Тихон Якович, 49 р., в'язень БПУ, 13.01.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 243

Ворохов Федір Прокопович, 60 р., робітник, 05.07.1932, 2-х сторонній паратіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 143

Ворушилов Григорій Фомич, 40 р., в'язень БПУ, 11.01.1933, виснаження (інаміціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 38

Воскобойник Пилип Сергійович, 40 р., в'язень сіль-

госпколонії, 13.07.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 164

Воскобойнікова Явдоха Миколаївна, 70 р., пенсіонерка, 21.05.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 11

Восколович Олексій Степанович, 1 р., з родини робітника, 19.07.1933, гострий коліт, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 182, арк. 109

Вотенко Тетяна Микитівна, 3 р., батько-робітник заводу, 17.01.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 49

Врублевський Ігнат Алузович, 67 р., на утриманні сина, робітника будівлі бавовнозаводу, 22.04.1932, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп.1. спр.164, арк.144

Всеволодова Антоніна Валентинівна, 1,3 міс., на утриманні батька – токаря, 12.11.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 21

Вукалова Марфа Семенівна, 59 р., робітниця, 10.09.1933, крововилив, в мозок, аплексичний удар, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 184, арк. 221

Вукотич Микола Євгенович, 60 р., службовець, 21.11.1933, «хронічний плеус на ґрунті раку кишок», ф.Р -1885, оп. 1, спр. 185, арк. 128

Вякіна Віра Володимирівна, 23 р., хвора психлікарні, 02.04.1933, пневмонія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 177, арк. 179-179 зв.

Вяткін Степан Аврамович, 57 р., безробітний, 06.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 78

Вячеслав (прізвище та по батькові не вказано), 2,5 р., хворий лікарні, 02.07.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 90

Габашвілі Григорій Іванович, 21 р., робітник, 26.09.1932, вис-

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

наження, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 183

Габдулхакова Антоніна Хананівна, 7 міс., на утриманні матері, робітниці Держпароплавства, 03.05.1932, гострий ентоніт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 162

Габер Абрам Шмулевич, 49 р., робітник, 06.04.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 192

Габер Фрадя Кальмівна, 76 р., на утриманні сина, службовця артілі кустшитвопрому, 02.01.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 5

Гаврига Микита Іванович, 66 р., сторож, 02.03.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 70 зв.

Гаврик Єлизавета Євдокимівна, 2 р., на утриманні матері – санітарки психлікарні, 30.04.1933, кір, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 177, арк. 69-69 зв.

Гаврик Олександра (по батькові та вік не вказано), пацієнтка народної лікарні, 22.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 16

Гавриков Микола Іванович, 8 міс., на утриманні батька-робітника, 02.12.1933, дитячий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 150

Гавриленко Андрій Євтихійович, 50 р., в'язень сільгоспколонії, 04.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 133

Гавриленко Володимир Іванович, 8 міс., на утриманні батька, міліціонера пром. дивізіону, 23.03.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 54

Гавриленко Ларіон Захарович, (вік не вказаний, в'язень

БПУ, 27.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп.1, спр. 167, арк. 129

Гавриленко Надія (по батькові не вказано), 3 р., хвора нарлікарні, 20.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 149

Гаврилов Віктор Панасович, 2 р., на утриманні батька, 29.11.1933, скарлатина, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 141

Гаврилов Віктор (по батькові та вік не вказано), на утриманні нарлікарні, 24.11.1933, скарлатина, ф.Р - 1885, оп.1, спр. 185, арк. 162

Гаврилов Микола Петрович, 2 р., з родини робітників, 13.01.1933, запалення брюшини, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 29

Гаврилов Михайло Антонович, 35 р., пенсіонер, 29.11.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 140

Гаврилова Валентина Степанівна, 5 міс., на утриманні матері – посудомийки, 21.11.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр.167, арк. 50

Гаврилова Ганна, 1,2 р., Будинок немовляти, 24.04.1933, атрофія, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 177, арк. 158-158 зв.

Гаврилова Марія Іванівна, 55 р., 14.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 102

Гаврилова Марфа Василівна, 25 р., з суд. лікаря, 15.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 244

Гаврилюк Андрій Сидорович, 35 р., в'язень БПУ, 02.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 105

Гаврильченко Артем Ники-

форович, 30 р., в'язень БПУ, 09.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 16

Гаврильченко Іван Степанович, 45 р., в'язень БПУ, 28.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 2

Гавриш Анатолій Олексійович, 1 р., батько - робітник, 17.07.1932, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 195

Гавриш Євдокія Кузьмівна, 59 р., хвора нарлікарні, 25.03.1933, рожа, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 256

Гавриш Марія Петрівна, 23 р., хвора лікарні, 03.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 150, 150 зв.

Гавриш Олександр Іванович, 70 р., жебрак, 29.01.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 115

Гавриш Олександр Петрович, 1,5 р., з родини робітника, 14.07.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 79

Гавриш Тамара Дмитрівна, 9 міс., батько – робітник обозного заводу, 21.07.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 217

Гагарін Микола Іванович, 28 р., хворий нарлікарні, 03.09.1933, запалення легенів, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 211

Гадірман Вольф Беркович, 61 р., сторож, 14.03.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 140-140 зв.

Гайворонський Іван Кирилович, 43 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 29.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр.174, арк. 47, 47 зв.

Гайд Едуард Йосипович, 5 р., мати - безробітня, 22.10.1932, туберкульозний перитоніт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 208

Гайдай Іван Кирилович, 33 р., в'язень БПУ, 17.03.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 203

Гайдай Микола Тимофійович, (вік не вказаний), хворий нарлікарні, 11.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 131

Гайдай Олександр Петрович, 54 р., в'язень БПУ, 19.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 193-193 зв.

Гайдай Тамара Семенівна, 5 міс., батько - робітник, 22.08.1933, кишково-шлункове захворювання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 99

Гайдамака Марія Яківна, 106 р., на утриманні сина - робітника, 07.11.1932, від старості, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 12

Гайдаренко Наталія Серафимівна, 11 р., пацієнт 1-ї народної лікарні, 22.05.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 16

Гайдаров Маркіян Никанорович, 46 р., в'язень сільгоспколонії, 19.06.1933, дистрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 209

Гайдук Яків Пилипович, 57 р., робітник консервного заводу, 08.11.1932, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 162

Гайдукевич Омелько Семенович, 52 р., хлібороб, в'язень сільгоспколонії БПУ, 24.03.1932, декомпексований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 76

Гайдученко Павло Федорович, 25 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 11.01.1933, виснаження (інаміцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 24, 24 зв.

Гайфудінов Віктор Гільфандович, 5 міс., на утриманні батька, вантажника Радторгфлоту, 23.04.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 144

Гайчова (ім'я, по батькові та вік не вказано), хвора нарлікарні, 11.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 132

Гакшта Кузьма Антонович, 7 р., пацієнт психлікарні, 18.03.1932, хронічний пронос, виснаження, ф.Р - 4069, оп.7, спр.164, арк.78

Галаганенко Іван Андрійович, 30 р., їздовий Радторгфлоту, 10.06.1933, розрив сечового міхура, перелом, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 161

Галанза Мефодій Костянтинович, 33 р., в'язень БПУ, 01.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 198

Галанова Варвара Касіянівна, 37 р., пацієнт психлікарні, 21.05.1932, параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 53

Галатенко Антоніна Тихонівна, 28 р., на утриманні психлікарні, 19.05.1932, туберкульоз легенів, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 223, 223 б

Галеква Палажка Іванівна, 18 р., на утриманні психлікарні, 04.11.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 166

Галенко Олександр Степанович, 50 р., в'язень сільгоспколонії, 21.04.1933, ентерит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 107-107 зв.

Галеско Петро Кузьмович, 36 р., в'язень с/г колонії, 14.06.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 34

Галина (прізвище та по батькові не вказано), 2 р., хвора лікарні, 03.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 95

Галицька Ліна Вікторівна, 2 р., на триманні батька - помічника бухгалтера, 13.11.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 22

Галицька Ханна Хаїмівна, 73 р., на утриманні дочки, 21.09.1933, старість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 25

Галицький Федір Данилович, 45 р., хворий лікарні, 13.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 162, 162 зв.

Галичій Олекса Микитович, 39 р., в'язень сільгоспколонії, 12.04.1933, дистрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 76-76 зв.

Галка Лаврентій Степанович, 18 р., хлібороб, пацієнт психлікарні, 11.05.1932, шизофренія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 225, 225 а

Галунський Іван Семенович, 27 р., в'язень БПУ, 11.06.1933, дистрофія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 181, арк. 37

Гальперіна Зіеля Берновна, 65 р., «ходила по міру», 26.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 70

Гамерік Філімон Кузмич, 25 р., в'язень БПУ, 03.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 177

Гамерштейн Сіма (по батькові не вказано), 90 р., на утриманні дочки, вчительки, 16.03.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 155-155 зв.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Гамкав Федір Семенович, 20 р., в'язень Херсонської тюрми, 16.07.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 213

Гангадій Антон Іванович, 75 р., пенсіонер, 13.03.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк.140-140 зв.

Ганощенко Марія Яківна, 83 р., на утриманні онука, 03.11.1933, самоповішення, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 112

Гансевська Елеонора Володимирівна, 83 р., дочка - робітник нарсуду, 31.07.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 133

Гапон Опанас Карпович, 65 р., в'язень БУУ, 30.03.1933, старечий маказм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 123

Гапоненко Євгенія Василівна, 1 р. 6 міс., на утриманні батька - робітника, 14.09.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 237

Гапоненко Марія Іванівна, 70 р., на утриманні дочки - чорнороба, 23.07.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 222, 222 зв.

Гапоненко Савелій Ларіонович, 45 р., в'язень БПУ, 03.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 105

Гаран Андрій Степанович, 31 р., каменяр, пацієнт психлікарні, 12.04.1932, шизофренія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 138, 138 а

Гаранжа Григорій Якович, 21 р., пацієнт психлікарні, 07.06.1932, упадок серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 127

Гаращенко Марфа (по батькові не вказано), 14 р., хвора народної лікарні, 21.04.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 215

Гарбуз Василь Васильович, 52 р., робітник-тесяляр, 27.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 102

Гарбуз Дмитро Дмитрович, 27 р., робітник, 16.09.1933, заворот кишок, перитоніт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 7

Гарбуз Микола Васильович, 9 р., на утриманні батька - робітника, 13.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 274

Гарбуз Петро, 58 р., 18.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 101

Гарбузов (ім'я та по батькові не вказано), 6 р., з судової лікарні, 11.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 239, 239 зв.

Гардель Іван Петрович, 22 р., в'язень Херсонської тюрми, 13.06.1932, апендицит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 68

Гардиман Нухим Волькович, 11 міс., батько - сторож, 26.06.1932, гостре шлункове захворювання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 106

Гаривизенко Усай Юхимович, 60 р., в'язень БПУ, 03.02.1933, старчеський маказм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 26

Гаркавенко Дмитро Федорович, 31 р., механік Консервбуду, 13.04.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 113

Гаркавенко Іван Павлович, 74 р., сторож, 11.04.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 249

Гарке Єлизавета Ернестівна, 42 р., пенсіонерка, 19.01.1933, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 51

Гарке Олександр Ернесто-

вич, 68 р., пенсіонер, 19.01.1933, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 51

Гаркуша Віктор Іванович, 2 міс., на утриманні матері - безробітної, 06.09.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 203

Гаркуша Дора Федорівна, 27 р., пенсіонерка, 28.07.1933, ангіна, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 104

Гаркуша Єлизавета Василівна, 56 р., на утриманні сина - робітника, 21.07.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 123

Гаркуша Іван Михайлович, 22 р., робітник, 18.08.1933, нефроза, нефрит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 97

Гаркуша Уляна Федосіївна, 15 р., на утриманні нарлікарні, 18.10.1933, горбункул обличчя, зараження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 178

Гарман Василь Іванович, 27 р., в'язень БПУ, 26.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 76

Гармаш Олекса Андрійович, 1 р. 8 міс., батько - рибалка артілі, 30.10.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 232

Гарнага Олександр Петрович, 1 р. 1 міс., мати: касирка в магазині водного ТСТ, 28.06.1933, гостре шлунково-кишкове захворювання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 140

Гарнишок Дмитро Іванович, 80 р., пенсіонер, 29.11.1933, старечий маказм, омертвіння ноги, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 153

Гарнівенко Іван Павлович, 60 р., 15.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 26-26 зв.

Гарт Карл Васильович, 22 р., в'язень сільгоспколонії, 10.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 21

Гартвич Віктор Петрович, 23 р., робітник, 11.05.1933, туберкульоз легенів та гортані, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 205-205 зв.

Гарулька Дарина Іванівна, 34 р., робітниця, 11.02.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 178

Гарчинська Олександра Йосипівна, 8 р., на утриманні батька - робітника, 15.10.1933, туберкульоз, запалення сечової оболонки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 87

Гаузенберг Марія Леонтіївна, 27 р., санітарка лікарні промколонії, 16.01.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 32

Гацан Іван Григорович, 12 діб, батько - вантажник, 29.01.1933, вроджена слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 111

Гацюра Іван Андрійович, 24 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 26.01.1933, виснаження (інаміцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 58, 58 зв.

Гаюха Василь Дмитрович, 24 р., безробітний, 23.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 7, 7 зв.

Гаюха Михайло Микитович, 22 р., в'язень Херсонської с/г колонії, 27.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 87, 87 зв.

Гвізеріко Павло, 70 р., не вказано, 19.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 100

Гвоздева Тамара Семенівна, 1 р., на утриманні батька пенсіонера, 14.04.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 119

Гвозденко Євдокія Павлівна, 60 р., хвора лікарні, 09.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 142, 142 зв.

Гвозденко Олександра Андріївна, 55 р., на утриманні зятя, 19.05.1933, дистрофія та катар кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 178-178 зв.

Гвозденко Шифра Цалівна, 35 р., невідомо, 25.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 215, 215 зв.

Гвоздьов Грицько Васильович, 48 р., в'язень БПУ, 14.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 103-103 зв.

Гездоля Семен Борисович, 46 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 12.01.1933, виснаження (інаміцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 57, 57 зв.

Гей Марія Антонівна, (вік не вказаний), пацієнтка народної лікарні, 13.06.1933, дистрофія та склероз серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 193

Гейко Йосип Варфоломійович, 51 р., сторож, 10.03.1933, гангрена легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 137-137 зв.

Геллерт Олімпіада Михайлівна, 75 р., на утриманні сина - службовця, 19.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 68

Гельман Галина Ензілевна, 75 р., на утриманні сина - робітника фабрики, 05.08.1933, склероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 222

Гельман Єлісей Григорович, 57 р., візник - кустар, 06.01.1933, рак нирки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 18

Гельман Іван Петрович, 22 р., в'язень сільгоспколонії, 31.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 31-31 зв.

Гельман Михайло Якович, 83 р., на утриманні дочки - швачки, 13.11.1932, маказм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 21

Гельман Рахіль Абрамівна, 14 р., швачка, 04.06.1932, опік III ступеню, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 28

Гельфанд Сруль Шавельович, 11 міс., на утриманні матері - робітниці швейпрому, 25.06.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 88

Гельфман Ісаак Еллевич, 6 міс., на утриманні батька, безробітного, 05.06.1933, різке виснаження (дистрофія, коліт), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 75

Гендельш Борис Соломонович, 53 р., робітник паротурбінної станції, 24.07.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 44

Геноський Никифор Осипович, 45 р., хворий психлікарні, 28.02.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 88

Генстель Марія Ісаєвна, 90 р., пенсіонерка, 14.01.1933, старечий маказм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 37

Генькіна Рива Борисівна, 22 р., швачка, 31.07.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп.1, спр.165, арк.246

Генькіна Феня Давидівна, 60 р., сторож, 09.07.1933, стареча слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 20

Гепштейн Песя Ісаківна, 84 р., на утриманні дочки, робітниця, 16.03.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 154-154 зв.

Герасименко Наталія Василівна, 50 р., незаможниця, 13.10.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 86

Герасименко Степан Прокопович, 36 р., в'язень БПУ, 19.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 73

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Герасименко Терентій Андрійович, 30 р., в'язень БПУ, 31.01.1933, інаніціо, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 33

Герасимов Іван Семенович, 41 р., хворий першої нарлікарні, 01.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 225-225 зв.

Герасимова Марія Арсен-тївна, 46 р., поденна робітниця, 14.04.1932, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 118

Герасимович Олекса Степанович, 59 р., в'язень БПУ, 01.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 108

Герасимова Зінаїда Андрі-ївна, 20 р., пацієнтка психлікарні, 13.09.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 160

Геращенко Федір Іванович, 37 р., в'язень с/г колонії, 27.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 53

Гергель Михайло Трохимо-вич, 19 р., в'язень сільгоспко-лонії, 25.04.1933, ентероколіт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 130-130 зв.

Гердель Фаня Бенціонівна, 1 р. 4міс., батько – електрозварю-вальник, 30.03.1933, туберкуль-оз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 94

Геренбург Лукерія Сильвес-трівна, 76 р., на утриманні зятя – чорнороба обозного заводу, 08.07.1933, некомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 249

Геренгеймер Карл Карло-вич, 72 р., невідомо, 06.07.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 213

Герман Пилип Іванович, 9 міс., батько студент, 02.04.1933, токсична диспепсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 141

Герцен Ганна Іванівна, 1 р., на утриманні батька, чорнороба елеваторбуду, 11.04.1932, тубер-кульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 114

Герцен Яків Іванович, 3 міс., на утриманні батька - роб-їтника, 30.10.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 105

Герцман Лев Григорович, 45 р., бухгалтер, 12.09.1933, па-раліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 233

Гершкович Зиновій Наумо-вич, 41 р., пенсіонер, 09.07.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 250

Гершович Фишель Лейбо-вич, 67 р., на утриманні сина, 12.02.1933, склероз серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 179

Гесельберг Григорій Юро-вич, 8 міс., батько – військово-службовець, 02.09.1933, коліт з інтоксикацією, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 181

Гескин Абрам Соломонович, 52 р., робітник транспортної спілки, 01.08.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 128

Геценко Федір Федорович, 33 р., в'язень сільгоспколонії, 20.04.1933, ентероколіт (лат), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 104-104 зв.

Гиндич Володимир Григоро-вич, 35 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 22.01.1933, виснаження (іна-ніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 57, 57 зв.

Гинкул Феодора Афанасі-ївна, 47 р., пацієнтка психлікарні, 08.10.1932, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 247

Гиршфельд Абрам Шмуле-вич, 41 р., пацієнт психлікарні, 04.01.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 245

Гичка Євдокія Семенівна, 78 р., на утриманні племінниці, 21.02.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 233

Гичко Георгій Якович, 64 р., на утриманні дочки, 13.02.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 230

Гіндін Лейб Срулевич, 64 р., на утриманні сина – робіт-ника шитвопрому, 16.08.1933, декомпенсація серця, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 15

Гінкота Андрій Романович, 34 р., хлібороб, на утриманні психлікарні, 22.04.1932, туберку-льоз, хронічний ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 183, 183 а

Гинкул Павло Петрович, 10 р., на утриманні батька – зав. паливного складу, 03.09.1933, туберкульоз правого колінного суглоба та сухота легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 183

Гіріч Іван Гнатович, 21 р., пацієнт психлікарні, 09.01.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 200

Гітман Хана Гершківна, 56 р., хлібороб, 06.06.1932, сепсіс, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 33

Главаухт Анастасія (по бать-кові не вказано), 49 р., нар. лікар-ня, 19.09.1933, дизентерія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 241

Гладир Назар Михайлович, 17 р., хворий психлікарні, 24.01.1933, ентероколіт, вродже-на вада серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 28, 28 зв.

Гладич Рафаїл Тимофійо-вич, 56 р., робітник - конюх, 20.01.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 57

Гладун Дмитро Ілліч, 28 р., в'язень ДПУ, 29.07.1933, дист-рофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 189

Гладун Іван Іванович, 17 р.,

в'язень БПУ, 24.08.1933, дистрофія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 184, арк. 173

Гладун Максим Васильович, 31 р., хлібороб-одноосібник, 08.08.1932, ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 32

Гладун Палажка Мануйлівна, (вік не вказаний), хвора нарлікарні, 25.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 165

Гладун Петро Васильович, 30 р., рід занятъ невідомий, на утриманні 3-ї нарлікарні, 09.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 16

Гладушко Полікарп Олексійович, 62 р., в'язень БПУ, 22.04.1933, старечий маказм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 5-5 зв.

Гладченко Іван Устимович, 19 р., в'язень промколонії і БПУ, 02.01.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 5

Глатман Зоя Аронівна, 10 днів., батько - службовець, 01.07.1932, менінгіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 132

Глибокий Прокіп Михайлович, 40 р., в'язень сільгоспколонії, 10.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 25

Глинський Сергій Васильович, 42 р., в'язень сільгоспколонії, 22.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 83

Глинько Андрій Федорович, не вказаний, пацієнт народної лікарні, 08.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 161

Глірін Георгій Данилович, 40 р., сторож кладовища, 29.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 93

Глоба Микола Івович, 60 р., в'язень Херсонського бу-

динку примусового утримання, 17.01.1933, старечий маказм, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 49, 49 зв.

Гловерська Маргарита Петрівна, 76 р., на утриманні зятя, начальника постачання міськради, 09.05.1932, старечий маказм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 200

Глушко Андрій Мусійович, 50 р., в'язень БПУ, 03.08.1933, дистрофія, міокардит, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 184, арк. 62

Глушкова Марія Свиридівна, 53 р., на утриманні чоловіка – вантажника, робітника торгівельного флоту, 22.05.1933, саркома стегна, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 232-232 зв.

Глущенко Василь Васильович, 34 р., не вказано, 17.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 182

Глущенко Лука Дмитрович, 43 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 14.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 178, 178 зв.

Глущенко Менефа Михордівна, 76 р., на утриманні сина, робітника заводу ім. Петровського, 07.03.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р -1885, оп. 2, спр. 174, арк. 96-96 зв.

Глущенко Олександр Іванович, 2 міс., батько-робітник, гостре запалення кишок, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 166, арк. 83

Глущенко Олексій Миронович, 3 р. 8 міс., на утриманні батька – чорнороба, 13.11.1932, ускладнення нирок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 23

Глущенко Петро Никифорович, (вік не вказаний), в'язень сільгоспколонії, 29.12.1932, виснаження, пронос, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 150

Глущенко Порфірій Івано-

вич, 59 р., санітар психлікарні, 09.09.1932, перелом основи черепа, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 115

Глущенко Семен Андрійович, 23 р., тесля елеваторбуду 13.05.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 227

Глущенко Харитина, 5 р., на утриманні батька, 04.04.1932, виснаження, серцева кволість, ф.Р – 1885, оп.1, спр.164, арк.134, 134а

Глущенко-Якобсон Валентина Борисівна, 2 р., на утриманні матері - робітниці, 07.10.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 74

Гнатко Іван Володимирович, 29 р., в'язень сільгоспколонії, 13.07.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 159

Гнатюк Никифор Титович, 55 р., в'язень БПУ, 12.02.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 6

Гнена Ольга Семенівна, 72 р., на утриманні сина - вантажника, 09.01.1933, крупозне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 22

Гнидіна Клавдія Гаврилівна, 28 р., медична сестра, 04.06.1933, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 60

Гніденко Микола Ларіонович, 6 р., на утриманні батька – робітника дитсадка, 08.08.1933, пневмонія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 233

Гніденко Ніна Селексівна, 9 міс., батько - робітник, 01.09.1932, кір, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 90

Говберг Ноємія Іллівна, 22 р. службовець Водбуду, 05.07.1932, перотоніт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 152

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Говорун Володимир Модестович, 2 міс., на утриманні батьків, 24.11.1933, дистрофія, судороги, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 132

Говорухова Марія (по батькові та вік не вказано) хвора нарлікарні, 29.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 68

Говтань Павло Юхимович, 48 р., в'язень с/г колонії, 11.08.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 247

Година Олександр Савич, 20 р., в'язень сільгоспколонії, 23.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 118-118 зв.

Годований Іван Порфірійович, 29 р., хворий першої нарлікарні, 04.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 202-202 зв.

Годун Євдоким Васильович, 40 р., в'язень БПУ, 15.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 117-117 зв.

Годунова Парасковія Антонівна, 72 р., жебрачка, 29.04.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 236

Годунова Соломія Євлампіївна, 50 р., на утриманні психлікарні, 07.01.1932, кривавий пронос, ф.Р - 4069, оп. 7, спр. 164, арк. 23

Гозінська Євдокія Олексіївна, 60 р., хвора нарлікарні, 31.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 253

Голдун (ім'я та по батькові не вказано), 40 р., не вказано, 20.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 87

Голенко Дмитро Федорович, 22 р., в'язень сільгоспколонії, 16.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 52

Голицин Борис Дем'янович, 19 р., в'язень БУПРу, 02.09.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 170

Голишева Марія Дмитрівна, 7 р., батько: кочегар обозного заводу, 20.04.1933, нерозбірливо, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 208-208 зв.

Голобородько Василь Давидович, 22 р., в'язень БПУ, 01.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 13

Голобородько Василь Давидович, 22 р., в'язень БПУ, 01.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 14

Голованевський Сема Григорович, 11 міс., на утриманні батька, робітника «Союзхліб», 04.01.1932, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 7

Головащенко Кузьма Акимович, 33 р., в'язень БПУ, 11.03.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 126

Головко Андрій Микитович, 58 р., робітник тракторного центру, 02.06.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 250

Головко Артем Семенович, 61 р., в'язень промколонії Бупру, пацієнт нарлікарні, 10.02.1932, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 249

Головко Василь Карпович, 46 р., в'язень БПУ, 15.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 204

Головко Григорій Титович, 53 р., хлібороб, в'язень Херсонської тюрми, 10.04.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 44

Головко Корній Васильович, 55 р., в'язень сільгоспколонії, 20.03.1933, нефрит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 243

Головкова Євгенія Марків-

на, 32 р., завідувач дитсадка, 26.08.1933, туберкульоз легенів та кишечника, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 120

Головченко Лукерія Степанівна, 65 р., на утриманні сина, 28.06.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 109

Головченко Трофим Калинович, 72 р., на утриманні сина - робітника, 11.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 30

Головчук Тимофій (по батькові не вказано), 58 р., в'язень Херсонської тюрми, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 1

Голокоз Анатолій Петрович, 2 р. 4 міс., батько-робітник, 30.08.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 85

Голокоз Василь Оникійович, 46 р., в'язень БПУ, 27.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 266

Голокоз Василь Онисимович, 51 р., в'язень БПУ, 09.08.1933, дек. міокардит, артеріосклероз, малярія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 143

Голокоз Іван Петрович, 1 р., на утриманні батька-робітника, 07.10.1933, коліт, «модраж», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 77

Голокоз Ілля Васильович, 22 р., в'язень БПУ, 06.10.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 217

Гололобов Микола Андрійович, 35 р., тесля комунбуду, 26.06.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 96

Гололобов Микола Микитович, 2 р., на утриманні батька - інструктора промколонії БПУ, 14.05.1933, туберкульозний міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 12-12 зв.

Голонузек Лукерія Григорівна, 30 р., службовець, 15.12.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 200

Голопаєва Єлизавета Савелівна, 59 р., пенсіонерка, 24.12.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 236

Голосова Фекла Василівна, 85 р., на утриманні дочки –чорнороба, 08.11.1932, параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 7

Голотванюк Захар Степанович, 33 р., в'язень сільгоспколонії, 03.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 124

Голуб Василь Петрович, 20 р., не вказано, 14.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 225

Голуб Григорій Онопрійович, 40 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 19.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 62, 62 зв.

Голуб Григорій Семенович, 44 р., хлібороб-одноосібник, 26.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 89

Голуб Федосій Данилович, 29 р., в'язень БПУ, 14.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 62

Голубенко Ганна Федорівна, 82 р., не вказано, 20.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 85

Голубенко Пелагея Андріївна, (вік не вказаний), пацієнтка народної лікарні, 07.06.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 184

Голубенко (ім'я та по батькові не вказано), 20 р., 13.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 35-35 зв.

Голубенкова Феодосія Матвійвна, 85 р., на утриманні дітей, 17.07.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 106

Голубкін М. (скорочено), 29 р., хворий психіатричної лікарні, 14.01.1933, gebilitas cardis, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 106

Голубов Гаврило Сергійович, 62 р., службовець, 18.02.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 193

Голубов Григорій [Амшекович], 67 р., пенсіонер, 13.07.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 26

Голубов Іван Юхимович, 68 р., робітник, 05.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 214

Голубов Кіндрат Варнавович, 56 р., доглядач будинку, 09.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 232

Голубов Яків Якович, 36., член артілі, пацієнт нарлікарні, 15.02.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 11885, оп. 1, спр. 164. арк. 234

Голубова Лідія Іванівна, 19 р., батько - робітник, 16.08.1932, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 45

Голубова Юдиф Ізраїлівна, 9 р., на утриманні батька, 24.12.1933, туберкульоз, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 248

Голядина Гнат Миронович, 68 р., двірник, 29.06.1932, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 130

Голяк Володимир Семенович, 47 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 11.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 26, 26 зв.

Гольд Володимир Самойлович, 64 р., службовець-касир, 26.04.1933, туберкульоз кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 94

Гольдберг Зіновій Олександрович, 64 р., на утриманні дочки, рахівниці заводу, 17.06.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 233

Гольдберг Рахіль Борисівна, 80 р., на утриманні зятя, 14.10.1932, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 195

Гольденберг Нюся Липівна, 3 р., батько пожежник, 24.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 44

Гольденберг Суля Липович, 5 р., батько пожежник, 25.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 43

Гольдина Розалія Давидівна, 68 р., на утриманні сина, 19.01.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 50

Гольдман Абрам Ізроїльович, 10 р., батько-робітник, 03.09.1932, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 93

Гольдрін Марат Моземович, 3,5 р., з родини службовців, 16.07.1933, токсична диспенсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 80

Гольдштейн Абрам Гершович, 65 р., робітник пошти, 20.03.1933, запалення сечового міхура, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 213-213 зв.

Гользберг Євдокія Андріївна, 60 р., пенсіонерка, 28.09.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 47

Гольцев Петро Тихонович, 20 р., робітник, в'язень Херсонської тюрми, 13.07.1932, анемія, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 190

Гольцман Євген Юхимович, 3 р. 6 міс., на утриманні батька, 22.07.1933, (нерозбірливо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 206, 206 зв.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Гольцман Євген Юхимович, 3 р. 6 міс., хворий нарлікарні, 22.07.1933, хвороба селезінки, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 94

Гоманенко Марія Гнатівна, 65 р., штукатур артiлі, 02.08.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 143

Гомберг Кальман Михелевич, 60 р., на утриманні брата, 14.08.1932, параліч серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 63

Гомма Володимир Федорович, 20 р., в'язень БПУ, 09.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 19

Гомон Іван Павлович, 8 міс., на утриманні батька: вантажник, член артiлі, 25.05.1932, гострий коліт, інтоксикація, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 242

Гомон Степан Гаврилович, 36 р., хворий психлікарні, 12.03.1933, туберкульоз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 70

Гомрова Мотря (по батькові не вказано), 55 р., не вказано, 13.05.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 82

Гондель Ігнат Микитович, 20 р., в'язень Херсонської тюрми, 15.07.1932, анемія, ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 197

Гонтаренко Карп Тихонович, 45 р., поденщик, 14.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 230

Гонц Марія Семенівна, 5 р., батько - робітник, 04.09.1932, «круп», ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 124

Гончар Анастасія Тимофiївна, 25 р., в'язень сiльгоспколонії, 19.08.1933, виснаження, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 2

Гончар Оксана Яківна, 41 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, куркулька, 03.03.1933, дистрофія, ентерит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 162, 162 зв.

Гончар Свирид Ксенофонтович, 38 р., в'язень БПУ, 26.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 13

Гончаренко Віктор Денисович, 42 р., хворий першої нарлікарні, 12.04.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 160-160 зв.

Гончаренко Володимир (по батькові та вік не вказано), хворий нарлікарні, 15.07.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 31

Гончаренко Іван Іванович, 30 р., в'язень БПУ, 10.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 32

Гончаренко Іван Онікатович, 53 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 11.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 25, 25 зв.

Гончаренко Максим Максимович, 27 р., хлібороб, 12.08.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 128

Гончаренко Павло Семенович, 28 р., в'язень сiльгоспколонії, 17.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 55

Гончаренко Панас Олексійович, 38 р., в'язень БПУ, 22.09.1933, коліт, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 68

Гончаренко Семен Макарович, 49 р., в'язень БПУ, 21.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 188

Гончаров Василь Олександрович, 65 р., пенсіонер, 14.08.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 8

Гончаров Віктор Данилович, 28 р., червень 1932, «голодуха», ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 25

Гончаров Дмитро Петрович, 19 р., хворий лікарні, 13.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 163, 163 зв.

Гончаров Микола Іванович, 47 р., в'язень БПУ, 10.10.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 140

Гончарук Гнат Миколайович, 53 р., в'язень сiльгоспколонії, 20.08.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 3

Гораненко Федір Петрович, 35 р., хворий лікарні, 27.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 58

Горб Гаврило Степанович, 56 р., хлібороб, в'язень БУПРу, 23.07.1932, міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 237

Горбаненко Тамара Василівна, 5 р., на утриманні батька – рибака артiлі, 09.12.1932, кір, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 111

Горбань Андрій Данилович, 22 р., в'язень БПУ, 23.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 140, 140 зв.

Горбань Марія Захарівна, 50 р., службовець контори, 26.07.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 45

Горбатенко Марія Сергiївна, 46 р., робітниця заводу, 28.05.1933, численні ушкодження тіла, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 174

Горбатенко Олексій Іванович, 44 р., робітник-чорнороб, 19.04.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 22

Горбатов Володимир Семенович, 9 міс., батько – службовець, 05.09.1933, отруєння, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 196

Горбатюк Тимофій Антонович, 38 р., в'язень с/г колонії, 20.06.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 38

Горбач Андрій Андрійович, 36 р., в'язень БПУ, 24.09.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 34

Горбач Андрій Андрійович, 36р., в'язень БПУ, 24.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 163

Горбач Матвій Пилипович, 30 р., в'язень БПУ, 10.04.1933, дистрофія, ф. Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 43-43 зв.

Горбач Фома Сергійович, 39 р., в'язень сільгоспколонії, 08.05.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 163

Горбачов Макар Сергійович, 20 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 10.02.1933, виснаження (іна-ніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 239, 239 зв.

Горбачов Михайло, 60 р., в'язень Херсонської тюрми, 28.01.1932, тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 1

Горбачова Надія (по батькові та вік не вказано), на утриманні 3-ї нарлікарні, 19.09.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 62

Горбачова Пелагея Кирилівна, 60 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 09.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 181, 181 зв.

Горбей Яків Никифорович, 27 р., в'язень БПУ, 23.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 9

Горбелев Давид Борисович, 27 р., хворий психлікарні, 09.04.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 174-174 зв.

Горбенко Василь Павлович, 12 р., хворий лікарні, 09.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 147, 147 зв.

Горбенко Михайло Іванович, 1 р. 1 міс., батько - робітник заводу, 24.09.1932, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 133

Горбова Марія Василівна, 36 р., хвора лікарні, 07.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 117

Горбонос Толя (по-батькові не вказано), 3 р., хворий нар. лікарі, 26.08.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 128

Горбунов Степан Олексійович, 21 р., в'язень БПУ, 03.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 11

Горгуля Степан Андрійович, 29 р., в'язень БПУ, 07.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 63

Гордієнко Григорій Сергійович, 65 р., в'язень промколонії та БПУ, 06.01.1932, старечий маказм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 17

Гордієнко Єфросинія Матвіївна, 61 р., пенсіонерка, 23.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 71

Гордієнко Іван, 50 р. в'язень БУПРу, 06.07.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп.1, спр.165, арк.155

Гордієнко Іван, 52 р., хлібороб - одноосібник, 05.08.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп.1, спр.166, арк.57

Гордієнко Михайло Федорович, 21 р., в'язень БУПРу, 28.10.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп.1, спр. 166, арк. 238

Гордієнко Олена Михайлівна, 1,5 міс., на утриманні батьків, 31.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 236

Гордієнко Павло Дмитрович, 36 р., в'язень сільгоспколонії БПУ, пацієнт нарлікарні, 24.01.1932, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 246

Гордієнко Сидор Силевич, 17 р., робітник зв'язку, 11.08.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 246

Гордієнко Уляна Лук'янівна, 49 р., на утриманні чоловіка, 10.11.1933, вада серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 118

Гордонюк Іван Панфілович, 20 р., в'язень БПУ, 30.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 197

Горева Раїса Осипівна, 15 р., хвора нарлікарні, 02.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 103

Горелик-Лакман Марк Львович, 5 міс., мати - робітниця трикотажної фабрики, 05.06.1932, дистрофія II ст., ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 139

Горжигєвський Кирило Петрович, 40 р., на утриманні психлікарні, 29.09.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 59

Горішна Уляна Осипівна, 50 р., не вказано, 15.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 227

Горленко Галя, 3 р., хвора нарлікарні, 31.07.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 20

Горлова Зіна (по батькові та вік не вказано), хвора нарлікарні, 30.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 179

Горобець Андрій Кондратович, 38 р., в'язень БПУ, 16.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 154

Горобець Віктор Васильович, 22 р., в'язень сільгоспколонії, 18.04.1933, дистрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 105-105 зв.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Горова Лариса (по батькові не вказано), 3 міс., з родини робітниця, 10.07.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 21

Горовий Федір Іванович, 7 р., на утриманні батька - робітника, 28.10.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 102

Городничий Олексій Остапович, 50 р., в'язень с/г колонії, 11.06.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 31

Горохова Лариса Миколаївна, 7 міс, батько – робітник Водбуду, 07.06.1932, катар кишок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 35

Гороховська Марфа Яківна, 55 р., ув'язнена БПУ, 31.08.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 187

Гороховська Фаня Юхимівна, 61 р., рід занять невідомий, 02.11.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 111

Горчинська Степанида Спирidonівна, 69 р., син: вантажник, 30.03.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 143

Горштейн Ліза Мойсеївна, 55 р., на утриманні чоловіка, кур'єра на телеграфі, 13.03.1933, злоякісна пухлина сечового міхура, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 132-132 зв.

Горянова Одарка Іванівна, 66 р., на утриманні сина, 13.07.1932, опік, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 170

Горяча Марія Андріївна, 18 р., в'язень БПУ, 10.08.1933, дистрофія, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 62

Грабенко Андрій Михайлович, 76 р., пенсіонер, 30.06.1932, туберкульоз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 130

Грабенко Олександр Андрійович, 50 р., пенсіонер, 15.08.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 15

Грабкова Пелагея Савелівна, 50 р., хвора нарлікарні, 17.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 53

Грабовецький Іван Андрійович, 28 р., в'язень Херсонської с/г колонії, 10.02.1933, безбілковий набряк, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 238, 238 зв.

Граждан Анастасія Дем'янівна, 36 р., хвора психлікарні, 10.05.1933, виснаження, серцева слабкість, ф. Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 166-166 зв.

Грамакова Євдокія Іванівна, 55 р., в'язень БПУ, 18.03.1933, дистрофія, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 175, арк. 206

Гранковський Август Вікторович, 53 р., в'язень БПУ, 13.01.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 242

Гребенюк Ілля Григорович, 22 р., в'язень БПУ, 11.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 61

Гребенюк Наталя Устимівна, 20 р., соціальний стан невідомий, 10.04.1932, самоповішання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 119

Гребенюк Олесь Іванович, 23 р., робітник, слюсар, 30.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 136

Гребенюк Павло Григорович, (вік не вказаний), в'язень БПУ, 29.12.1932, нервовий шок з паралічем серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 127

Гребченко Яків Іванович, 66 р., сторож судноверфі, 03.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 140

Грезій Григорій Васильович, 37 р., хлібороб, в'язень БУПРу, 16.07.1932, параліч серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 226

Грек Сава Павлович, 72 р., рибалка артілі, 16.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 231

Грекер Буся Григорівна, 3 міс., батько – машиніст швейної фабрики, 23.06.1932, дизентерія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 98

Греков Олексій Демидович, не вказаний, в'язень Херсонської с/г колонії, 26.01.1933, безбілковий набряк, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 83, 83 зв.

Грекул Пилип Павлович, 51 р., в'язень БПУ, 31.05.1933, декомпенсований міокардит, артеріосклероз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 197

Гренкевич Володимир Іванович, 40 р., хворий народної лікарні, 24.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 184

Гречаний Іван Іванович, 20 р., в'язень БПУ, 09.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 163

Греченко Тимофій (по батькові не вказано), 35 р., хворий психічної лікарні, 15.11.1932, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 82

Гречишкін Олексій (по батькові та вік не вказано), в'язень Херсонської с/г колонії, 19.02.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 21, 21 зв.

Гречка Федот Степанович, 20 р., в'язень БПУ, 10.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 227

Грешних Володимир Іванович, 28 р., пацієнт психлікарні, 07.08.1932, епілепсія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 76

Гриб Нестор Дмитрович, 33 р., в'язень сільгоспколонії, 06.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 142

Грибкова (Павленко) Пелагея Максимівна, 84 р., хвора психлікарні, 08.09.1933, ентероколіт, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 239

Грибулевська Лізавета Борисівна, 5 р., хвора психіатричної лікарні, 17.09.1932, загальне виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 154

Григляр Яків Тимофійович, 68 р., пенсіонер, 02.02.1932, рак стравоходу, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 134

Григор'єв (ім'я, по-батькові та вік не вказано), хворий нарлікарні, 04.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 21

Григор'єва Галина Федорівна, 6 міс., батько - службовець, 12.09.1932, нерозбірливо, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 111

Григор'єва Дар'я Яківна, 72 р., на утриманні сина, контролера школи ФЗН заводу, 09.06.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 109

Григор'єва Марія Василівна, 70 р., на утриманні зятя, слюсаря заводу, 04.06.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 61

Григор'єва Марія Кіндратівна, 65 р., на утриманні дочки, 22.10.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп.1, спр.185, арк. 97

Григор'єва Світлана Кирилівна, 1 міс., батько: робітник заводу, 04.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 79-79 зв.

Григоренко Гаврило Панасович, 30 р., в'язень БПУ, 02.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 246

Григоренко Костянтин Пилипович, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 23.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 183

Григор'єва Н.П. - див. Воронець-Григор'єва

Григоров Ілля Панасович, 23 р., в'язень БПУ, 18.09.1933, коліт, ентерит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 35

Григорович (ім'я, по батькові не вказано), 25 р., хворий психлікарні, 10.03.1933, істощеніє, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 133

Гризій Василь Григорович, 35 р., в'язень БУПРу, 16.07.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 219

Гринберг Блюма Лейбівна, 70 р., на утриманні дочки, 19.01.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 52

Гринцевич Аким Данилович, 33 р., в'язень сільгоспколонії, 06.07.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 170

Гринченко Яків Денисович, 64 р., в'язень БПУ, 01.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 61

Гринь Микола Васильович, 46 р., в'язень БПУ, 03.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 219

Гриппа Олександр Трохимович, 35 р., в'язень сільгоспколонії, 28.04.1933, дистрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 147-147 зв.

Грицаєнко Тимофій Сафонович, 42 р., маляр судоверфі, 30.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 232

Грицаєнко Уляна Пилипівна, 45 р., на утриманні чоловіка, робітника, 23.03.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 11

Грицай Ганна Петрівна, 22 р., на утриманні чоловіка, 10.10.1932, самоповішання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 185

Грицай Никифор Петрович, 52 р., сторож на торговельному флоті, 29.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 203

Гриценко Карпо Лукич, 18 р., в'язень БПУ, 07.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 63

Гриценко Леонід Петрович, 7 міс., мати - робітниця артілі, 28.06.1932, токсична диспепсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 115

Гриценко Роман Корнійович, 51 р., хворий нарлікарні, 20.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 148

Гриценко Уляна Дмитрівна, 63 р., наймана робітниця, 30.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 155

Гричихина Ольга Степанівна, 3 міс., мати - робітниця, 25.10.1932, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп.1, спр. 166, арк. 220

Гришин Дмитро Титович, 21 р., в'язень БПУ, 14.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 67

Гришков Максим Силович, 44 р., в'язень БПУ, 10.08.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 33

Грищенко Марія Михайлівна, 20 р., хвора нарлікарні, 07.08.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 21

Гром Петро Іванович, 21 р., в'язень БПУ, 01.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 92

Громов Георгій, 1 міс., Будинок немовляти, 29.07.1932, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 240

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Громова Марія Георгіївна, 50 р., пенсіонерка, 12.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 126, 126 зв.

Гросман Хаме Мошкович, 60 р., на утриманні сина, 03.09.1932, хвороба серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 95

Грубова-Матвієнко Олександра Іванівна, 32 р., на утриманні чоловіка, 22.02.1933, рак шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 234

Грушевенко Ганна Іванівна, 18 р., кухар, 29.10.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 103

Грушецька Параска Іванівна, 58 р., на утриманні зятя - робітника заводу, менінгіт, ф.Р - 1885, оп.1, спр.164, арк.17

Губа Микола Іванович, 27 р., в'язень сільгоспколонії, 30.04.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 106

Губарева Агафія Дорофіївна, 25 р., на утриманні чоловіка, слюсаря елеваторбуду, 23.05.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 233

Губкіна Пелагія Панасівна, 35 р., хвора психікарні, 29.08.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 6

Губська Олександра Аврамівна, 17 р., на утриманні батька, вартового міськробкоопу, 27.03.1932, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 63

Губський Костянтин Іванович, 65 р., пацієнт нарлікарні, в'язень Бупру, 17.01.1932, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 37

Гудзенко Олександр Тимофійович, 34 р., в'язень БПУ, 28.07.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 190

Гудиль Микола Якимович, 17 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 10.01.1933, виснаження (інаміцію), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 23, 23 зв.

Гудня Василь Матвійович, 61 р., в'язень БПУ, 14.12.1932, старечий маразм, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 128

Гудсон Мал Якович, 85 р., хворий лікарні, 02.04.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 229, 229 зв.

Гужієнко Васса Івівна, 75 р., на утриманні онука, робітника, 09.04.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 219

Гужний Кирило Михайлович, 57 р., хворий 1-ої нарлікарні, 22.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 48

Гузей Ганна Іванівна, 2 міс., батько - муляр, 21.06.1932, дифтерія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 95

Гузенко Варвара (по-батькові не вказано), 63 р., хвора нарлікарні, 10.08.1933, язва лівої голени, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 132

Гузенко Микола Григорович, 9 міс., на утриманні батька, міліціонера, 15.04.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 273

Гузенко Федір Васильович, 22 р., в'язень БУПРу, 16.07.1932, туберкульоз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 212

Гузик Опанас Іванович, 66 р., сторож, 01.03.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 72-72 зв.

Гузь Сергій Порфірович, 5 р., пенсіонер, 08.03.1933, запалення середнього вуха, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 102-102 зв.

Гуй Осип Павлович, 40 р., в'язень сільгоспколонії, 04.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 68-68 зв.

Гук Олександр Андрійович, 27 р., в'язень БПУ, 14.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 188

Гуленок Пилип Устинович, 28 р., в'язень БПУ, 09.11.1932, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 24

Гулий Гордій Іванович, 41 р., в'язень БПУ, 08.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр.179, арк.11

Гуляєв Іван Кирилович, 26 р., в'язень БПУ, 07.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 245

Гуляйбіда Ревека Андріївна, 38 р., продавець, 26.07.1932, менінгіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 231

Гуль Василь Рудольфович, 20 р., службовець, 22.09.1932, утоплення, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 123

Гуменюк Анастасія (по батькові не вказано), 47 р., рід занять невідомий, на утриманні 3-ї нарлікарні, 10.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 15

Гуменюк Микита Андрійович, 50 р., в'язень БПУ, 19.01.1933, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 209

Гура Тимофій Леонтійович, 70 р., робітник комунбуду, 26.02.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 72-72 зв.

Гургій Кирило Михайлович, 56 р., в'язень сільгоспколонії, 22.03.1933, дистрофія, ф. Р- 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 22-22 зв.

Гуревич Лейба Борохович, 75 р., хворий нарлікарні, 31.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 20

Гуревич Рая Шлемівна, 29 р., судлікарня, 19.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 1

Гуржак Пилип Тимофійович, 75 р., куркуль, в'язень промколонії та БПУ, 11.01.1932, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 24

Гурін Іван Васильович, 54 р., в'язень БПУ, 09.03.1933, міокардит, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 175, арк. 210

Гурін Степан Семенович, 48 р., в'язень БПУ, 13.03.1933, бронхоплеврит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 183

Гурін Тимофій Пилипович, 60 р., 20.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 14-14 зв.

Гуровенко Геннадій Кирилович, 2 р., на утриманні матері - чорнороба, 27.11.1932, круп, ф.Р - 1885, оп.1, спр.167, арк.64

Гуртова Євдокія Федотівна, 52 р., в'язень БПУ, 09.09.1933, міокардит, слабкість, катар кишок, ф.Р -1885, оп.1, спр. 185, арк. 34

Гуртова Поліна Дмитрівна, 3 р., на утриманні батька, 17.10.1932, туберкульоз легенів, ф.Р -1885, оп.1, спр. 166, арк. 198

Гуртовенко Сава Васильович, 66 р., в'язень БПУ, 28.02.1933, старчеський маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 74

Гусак Ніна, 6 міс., Будинок немовляти, 19.07.1932, гостра диспепсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 202

Гусаренко Олекса Іванович, 23 р., червоноармієць, 07.07.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 239

Гусаченко Дмитро Федорович, 45 р., в'язень с/г колонії, 26.06.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 42

Гуськов Григорій Васильович, 31 р., коваль, безробітний, 12.05.1932, самоповішання, ф.Р - 1885, оп.1, спр.164, арк. 207

Гуткін Мусій Гневелович, 74 р., на утриманні дочки, 03.12.1933, рак печінки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 154

Гуцало Павло Артемович, 22 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, робітник, 10.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 168, 168 зв.

Гуцаль Трохим Іванович, 25 р., в'язень БПУ, 19.01.1933, виснаження, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 91

Гяндар Сергій Петрович, 30 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 03.01.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 66

Д'яченко Андрій Семенович, 34 р., в'язень БПУ, 16.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 154

Д'яченко Єлизавета Костянтинівна, 33 р., на утриманні чоловіка, 15.01.1933, флегмона грудної клітини, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 44

Д'яченко Іван Якович, 50 р., робітник, 06.07.1932, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 68

Д'яченко Катерина Василівна, 64 р., кустар, 15.02.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 188

Д'яченко Олена (по батькові не вказано), 1 р. 3 міс., Будинок немовляти, 30.08.1932, запалення кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 86

Д'яченко Сергій Петрович, 25 днів., батько - робітник, 20.10.1932, вроджена слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 202

Давиденко Агрипина Євдокимівна, 15 р., хвора лікарні, 07.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 117

Давиденко Дмитро Микитович, 17 р., в'язень БПУ, 19.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 22

Давиденко Іван Омелянович, 48 р., в'язень сільгоспколонії БПУ, 23.03.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 74

Давиденко Макар Васильович, 21 р., в'язень с/г колонії, 15.06.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 34

Давиденко Олександр Якович, 50 р., в'язень Херсонської с/г колонії, 27.01.1933, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 86, 86 зв.

Давиденко Степан Кирилович, 21 р., не вказано, 10.05.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 211

Давидова Ганна Аксентівна, 4 р., з родини робітника -чорнороба, 23.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 53

Давидова Єфросинія Оксентіївна, 8 р., батько: робітник судноверфі, 03.05.1933, дистрофія, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 177, арк. 75-75 зв.

Давидова Ксенія Хомівна, 70 р., жебрачка, 16.12.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 201

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Давидова Олександра Аксентіївна, 6 р., на утриманні батька - чорнороба, 28.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп.1, спр. 179, арк. 145

Давидович Микола Хомич, 20 р., хворий психікарні, 20.04.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 183-183 зв.

Давидсон Гіта-Лея Хаїмовна, 80 р., на утриманні сина, робітник держметру, 08.03.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 99-99 зв.

Давидченко Марко Олексійович, 32 р., в'язень сільгоспколонії, 20.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 103-103 зв.

Давидько Дмитро Симонович, 26 р., в'язень БПУ, 17.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 176

Давидько Феодосія Микитівна, 47 р., хвора лікарні, 26.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 68

Давтенко Олександр, 50 р., в'язень БУПРу, 01.07.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 137

Дадурова Анастасія Оксентіївна, 77 р., безпритульна, 04.07.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 201

Дадюк Андрій Федорович, 30 р., санітар, пацієнт психікарні, 13.03.1932, хронічний ентероколіт, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 87, 87а

Дажан Йосиф Гаврилович, (вік не вказаний), хворий лікарні, 09.07.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 138, 138 зв.

Дамчук Сергій Григорович, 27 р., в'язень БПУ, 02.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 57, 57зв.

Данилевська Надія Терентіївна, 10 р., батько: контролер рибтресту, 14.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 24-24 зв.

Данилевська Наталія Степанівна, 60 р., пацієнтка нарлікарні, 13.08.1932, невідомо, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 69

Данилевська Юхимія Іллівна, 40 р., чоловік: робітник, 05.04.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 186

Данилевський Вадим Іванович, 1 р., на утриманні матері, службовця Держпароплавства, 24.05.1932, двостороння пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 239

Данилевський Віктор Данилович, 1,9 р., на утриманні батька, робітника, 05.08.1933, дистрофія, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 219

Даниленко Анатолій Григорович, 3 міс., батько - міліціонер, 27.01.1933, замерз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 83

Даниленко Іван Миколайович, 49 р., пенсіонер, 04.12.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 156

Даниленко Максим Петрович, 50 р., в'язень сільгоспколонії, 19.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 56

Данилов Іван Ананійович, 47 р., в'язень БПУ, 02.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 164

Данилов Іван Гурійович, 33 р., інспектор центральної пожежної частини, 11.06.1933, самоповішення, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 160

Данилов Мойсей Єрофіївич, 46 р., робітник, 23.10.1932, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 218

Данилова Ганна Архипівна, 37 р., в'язень БПУ, 24.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 118

Данилова Пелагея Георгіївна, 18 р., батько - робітник, 29.09.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 141

Данилова Софія Василівна, 38 р., пенсіонерка, 29.09.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 144

Данильченко Іван Наумович, 43 р., хлібороб, член колгоспу, пацієнт психікарні, 29.04.1932, (epilepsia) не вказана, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 186, 186 б

Данілов Федір Андрійович, 23 р., хворий нарлікарні, 25.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 24

Данільченко Василь Петрович, 47 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, куркуль, 08.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 163, 163 зв.

Данільченко Григорій Іларіонович, 57 р., хворий психікарні, 21.11.1932, прогресуючий параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 159

Данільченко Федот Андрійович, 44 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 13.02.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 244, 244 зв.

Данчук Володимир Іванович, 51 р., в'язень сільгоспколонії Бупру, пацієнт нарлікарні, 18.01.1932, висипний тиф, гангрена, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 235

Данчук Олекса Семенович, 36 р., рід занять невідомий, на утриманні нарлікарні, 09.11.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 164

Данюк Григорій Павлович,

18 р., в'язень БПУ, 11.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 42-42 зв.

Данюк Роман Титович, 52 р., в'язень БПУ, 11.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 248

Даньков Кузьма, 65 р., хворий лікарні № 1, 02.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 230, 230 зв.

Дараган Василь Юрійович, 58 р., службовець - господарник, 16.01.1933, апендицит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 42

Датченко Олександр Іванович, 1 р., на утриманні батька - робітника, 30.10.1933, диспепсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 106

Даша (прізвище, по батькові та вік не вказано), хвора нарлікарні, 28.06.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 73

Дашко Іван (по батькові не вказано), 3 р., на утриманні нарлікарні, 19.10.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 177

Дворкин Пінгус Рафаїлович, 72 р., на утриманні сина - комірника заводу, 17.12.1932, рак гортані, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 126

Дворкін Зямо Пінхусович, 45 р., комірник, 31.10.1933, вада серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 105

Дворкін Мусій Лазарович, 75 р., робітник швейпрому, 26.07.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 43

Дворницький Михайло (по батькові не вказано), 5 р., хворий лікарні, 07.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 132, 132 зв.

Дворниченко Агратена Іванівна, 43 р., пенсіонерка, 05.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 77

Дворниченко Микола Якович, 47 р., маляр, 29.05.1932, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 22

Дворнік Іван Борисович, 18 р., в'язень БПУ, 31.03.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 32-32 зв.

Дворніков Іван Петрович, 62 р., пенсіонер, 26.04.1933, слабкість серцевої діяльності на фоні артеріального склерозу, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 98

Дворніченко Микола Миколайович, 4 р., мати-пенсіонерка, 27.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 60

Дебрин Іван Іванович, 65 р., пенсіонер, на утриманні дочки, 19.01.1933, декомпенсація серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 49

Девченко Марія (по батькові та вік не вказано), хвора нарлікарні, 01.09.1933, коліт після корі, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 212

Дегтяр Сильвестр Пилипович, 37 р., в'язень сільгоспколонії, 23.08.1933, параліч серця на ґрунті недокрів'я, хронічний бронхіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 4

Дедевай Енегері (нерозбірливо, по-батькові не вказано), 6 р., невідомо, хворий нарлікарні, 01.01.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 8

Дейнека Іван Андрійович, 27 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 26.02.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 90, 90 зв.

Дейнецька Євгенія Костянтинівна, 35 р., в'язень БПУ, 24.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 119

Дейнікіна Феодосія Олексіївна, 30 р., на утриманні психлікарні, 13.04.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 164

Дейня Грицько Сергійович, 46 р., рід занять невідомий, на утриманні 3-ї нарлікарні, 19.08.1933, fracturo opperto, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 48

Декан Родіон Семенович, 55 р., в'язень БПУ, 31.07.1933, коліт, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 64

Декомба Олександр Георгійович, 13 р., мати: безробітна, 27.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 104, 104 зв.

Делеві Етя Рувимівна, 33 р., на утриманні чоловіка - вантажника, 18.06.1932, септичний ендокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 74

Делій Матвій Петрович, 46 р., в'язень БПУ, 13.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 44

Дем'яненко Мефодій Михайлович, 31 р., в'язень БПУ, 01.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 149

Дем'яненко Олексій Миколайович, 44 р., в'язень БПУ, 16.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 21

Дем'яненко Федір Якович, 24 р., в'язень БПУ, 25.12.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 160

Дема Олександр Григорович, 1 р. 2 міс., батько - робітник, 30.08.1932, гостре запалення кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 87

Дембицька Варвара (по батькові та вік не вказано), хвора нарлікарні, 16.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 83, 83 зв.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Дембицький Олесь Євтіхійович, 29 р., робітник, 11.08.1932, декомпенсованість серцевої діяльності, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 65

Дембович Соломон Іванович, 26 р., хворий нарлікарні, 20.07.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 75

Дембой Степан Антонович, 42 р., хворий народної лікарні, 24.05.1933, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 179

Дементьєва Марія Іванівна, 76 р. пенсіонерка, 07.07.1932, крововилив у мозок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 149

Демидов Іван, 30 р., в'язень БУПРу, 28.07.1932, міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 239

Демидова Феодора Степанівна, 73 р., робітниця, 03.09.1933, старечий маразм, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 196

Демідов Іван Логвинович, 38 р., хлібороб, в'язень БУПРу, 28.07.1932, запалення нирок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 248

Демінська Майя Іванівна, 4 міс., батько – службовець фабрики, 07.09.1932, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 102

Демішкан Григорій Денисович, 31 р., в'язень Херсонської тюрми, 16.07.1932, гострий ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 249

Демуренко Віра Василівна, 24 р., хвора психлікарні, 11.11.1932, рожа, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 77

Денисенко Василь Ілліч, 50 р., в'язень сільгоспколонії, 20.07.1933, перитоніт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 150

Денисенко Григорій Онуфрійович, 13 р., хворий нарлікарні, 22.07.1933, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 81

Денисенко Дмитро Йосипович, 23 р., в'язень БПУ, 02.08.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 64

Денисенко Іван Севастьянович, 32 р., в'язень БПУ, 02.07.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 7

Денисенко Ніна Савелівна, 19 р., робітник-городник, 18.10.1932, черевний тиф, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 205

Денисенко Осип Трохимович, 44 р., в'язень сільгоспколонії, 03.07.1933, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 166

Денисенко Павло Антонович, 37 р., вартовий Херсонського сільськогосподарського інституту, 21.02.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 3, 3 зв.

Денисенко Петро Макарович, 34 р., в'язень сільгоспколонії, 16.07.1933, параліч серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 148

Денисенко Петро Олександрович, 7 міс., на утриманні батька, вантажника сільгоспу, 08.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 110

Денисенко Уліта Олексіївна, 72 р., на утриманні доньки – студентки, 20.03.1933, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 1

Дербиш Борис (по батькові не вказано), 25 р., невідомо, 03.04.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 170, 170 зв.

Дергачев Кирило Іонович, 23 р., в'язень БПУ, 20.01.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 94

Дергачева Людмила Яківна, 6,5 міс., батько – інженер, 09.10.1932, гострий коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 181

Дерезін Василь Степанович, 39 р., пенсіонер, 21.02.1933, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 16-16 зв.

Деренюк Іван Сергійович, 37 р., в'язень сільгоспколонії, 05.06.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 232

Дерік Никифор Микитович, 31 р., в'язень БПУ, 22.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 117

Деркач Дмитро Степанович, (вік не вказаний), в'язень сільгоспколонії, 21.11.1932, параліч серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 152

Деркач Любов Федосіївна, 10 р., на утриманні батька – робітника, 19.10.1933, pubutonia, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 94

Деркач Олексій Олексійович, 23 р., в'язень БПУ, 22.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 132

Деркач Петро Якович, 47 р., вантажник «Експортлісу», 28.06.1933, порок серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 138

Деркач Степан Маркович, 27 р., в'язень сільгоспколонії, 05.06.1933, виснажливий пронос, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 231

Дерюгін Андрій Петрович, 18 р., робітник заводу ім. Петровського, 21.03.1933, параліч серця, ф.Р – 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 229-229 зв.

Дехтев Микола Макарович, 27 р., пацієнт психлікарні, 13.01.1932, ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 35, 35 а

Дехтеренко Іван Іванович, 23 р., в'язень БПУ, 15.11.1932, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 73

Дехтяр Григорій Андрійович, 28 р., в'язень с/г колонії, 10.08.1933, малярія, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 246

Дещенко Михайло Архипович, 73 р., в'язень БПУ, 25.03.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 45

Джеймс Сфатсон Стонс, 26 р., робітник, 22.10.1932, утоплення, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 234

Джешульський Всеволод Георгійович, 3,5 р., на утриманні батька - службовця, 26.11.1933, кат. пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 136

Джуманязов Майгла, 25 р., в'язень БПУ, 27.10.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 144

Джунь Павло Іванович, 33 р., в'язень БПУ, 20.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 191-191 зв.

Джурбаєв Талубей, 18 р., в'язень БПУ, 25.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 155

Дзіно Віра Павлівна, 6 р., з родини робітника - коваля, 20.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 30

Дзіно Никифор Денисович, 30 р., в'язень БПУ, 10.03.1933, інаніцію, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 175, арк. 125

Дзюба Віра Дмитрівна, 1,4 р., з родини робітника - будівельника, 22.12.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 134

Дзюба Георгій Омелянович, 9 р., з родини робітника-вантажника, 19.11.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 41

Дзюба Дмитро Харитонович, 44 р., в'язень БПУ, 17.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 72

Дзюба Дмитро Харитонович, 44 р., звільнений з БПУ, 17.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 123

Дзюба Любов Дмитрівна, 4 р., на утриманні батька робітника-будівельника, 10.02.1933, дизентерія, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 173, арк. 169

Дзюба Надія Дмитрівна, 1,4 р., з родини робітника - будівельника, 23.12.1932, шлунково-кишкове захворювання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 137

Дзюба Семен Степанович, (вік не вказаний), в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 26.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 64

Дзюбанік Василь Григорович, 30 р., хворий психлікарні, 21.01.1933, туберкульоз легенів, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 30, 30 зв.

Дзьома Микита Макарович, 31 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 21.02.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 199, 199 зв.

Дидик Василь Петрович, (вік не вказаний), в'язень БПУ, 10.10.1933, «невідомо», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 147

Диз Гаврило (по батькові не вказано), 57 р., пацієнт нарлікарні, в'язень промколонії Бупру, 08.01, 1932, запалення кишок, ф.Р - 4069, оп. 7, спр. 164, арк. 39

Диканова Капітоліна (по батькові та вік не вказано), хвора психлікарні, 05.09.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 177

Дикман Яків Петрович, 54 р., в'язень БПУ, 06.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 247

Дикопольцев Василь Нестерович, 21 р., в'язень БУПРУ, 08.09.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 168

Дистельберг Луїза Героївна, 19 р., на утриманні матері - чорнороба, 24.11.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 79

Діаковська Марія Іванівна, 72 р., на утриманні чоловіка, 16.02.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 191

Діденко Володимир Васильович, 9 міс., на утриманні батьків, 25.05.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 53

Діденко Іван Якович, 2 міс., батько - робітник, 08.08.1932, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 48

Діденко Катерина Володимирівна, 75 р., на утриманні доньки - прибиральниці, 13.08.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 4

Діденко Людмила Петрівна, 2,5 міс., батько: матрос плавучого крану, 23.06.1933, коліт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 71

Діденко Юрій Іванович, 11 р., батько: робітник, 30.03.1933, запалення мозку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 96

Дікович Леонід Анатолійович, 10 міс., батько - робітник, 13.06.1932, диспепсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 64

Діневич Дора Олександрівна, 22 р., на утриманні брата, токаря заводу, 16.04.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 127

Діянов Олександр Сергійович, 4 р., на утриманні батька - бондаря, члена артілі, 12.05.1932, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 204

Діяченко Парасковія Дмитрівна, 31 р., хвора психічної лікарні, 10.03.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 71, 71 зв

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Дмитренко Петро Федорович, 32 р., в'язень с/г колонії, 08.03.1933, закупорка кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 219

Дмитренко Петро (по батькові та вік не вказано), на утриманні 3-ї нарлікарні, 18.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 16

Дмитренко Роман Лукич, 45 р., в'язень промколонії та БПУ, 05.04.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 124

Дмитренко Тихін Григорович, 26 р., в'язень БПУ, 25.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 1

Дмитриєвський Ригорд Михайлович, 61 р., в'язень БПУ, 06.12.1932, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 157

Дмитрик Іван Павлович, 28 р., в'язень сільгоспколонії, 31.05.1933, виснажливий пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 225

Дмитрієв Олександр, 45 р., огорожник, пацієнт психлікарні, 15.03.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 85, 85 б

Дмитрієв Прокопій Платонович, 70 р., військовослужбовець, наглядач Херсонської с/г колонії, 15.03.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 148, 148 зв.

Дмитрієва Марія (по батькові не вказано), 75 р., жебрачка, 04.08.1933, старість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 212

Дмитрієва Марія Федорівна, 28 р., хвора психічної лікарні, 01.10.1932, не вказана, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 2

Дмитрієнко Кузьма Лаврентійович, (вік не вказаний), в'язень сільгоспколонії, 25.12.1932, декомпенсований міокардит, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 149

Дмитро (прізвище та по батькові не вказано), 3 р., хворий лікарні, 02.07.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 96

Дмитров Тихін Іванович, (вік не вказаний), хворий лікарні № 1, 05.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 212, 212 зв.

Дмухайло Антон Денисович, 47 р., в'язень БПУ, 09.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 190-190 зв.

Дмухайло Єлизавета Григорівна, 48 р., в'язень сільгоспколонії, 05.06.1933, дистрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 233

Доброва Степанида Федорівна, 67 р., на утриманні брата, пожежника, 04.06.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 62

Добровольська Євдокія Софронівна, 46 р., поденна робітниця, 26.06.1932, туберкульоз кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 106

Добровольська Катерина Олександрівна, 27 р., на утриманні психлікарні, 06.11.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 169

Добровольська Килина Радіонівна, 34 р., на утриманні чоловіка - робітника, 11.07.1933, туберкульоз стегна, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 19

Добровольський Іван Антонович, 40 р., пенсіонер, 09.12.1932, параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 99

Доброжинська Оля (по батькові не вказано), 7 р., хвора нарлікарні, 24.08.1933, кір, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 130

Добролежа Ніна Олександрівна, 8 р., хвора психлікарні, 31.01.1933, ідіотизм, виснаження від проносу, сердечна слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 231, 232 зв.

Добряк Олександр Михай-

лович, 20 р., в'язень БПУ, 24.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 150, 150зв.

Довбиш Іван Сидорович, 20 р., студент, 15.07.1932, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 197

Довганов Іван Петрович, 25 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 26.01.1933, виснаження (інаміцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 53, 53 зв.

Довгань Василь Кирилович, 50 р., в'язень БПУ, 19.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 59

Довгань Євдокія Авакумівна, 60 р., з судової лікарні, 16.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 158, 158 зв.

Довгань Євдокія Авакумівна, 60 р., не вказана, 17.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 83

Довгань Максим Маркович, 22 р., в'язень БПУ, 18.06.1933, дистрофія та ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 66

Довгий Василь Іванович, 40 р., в'язень БПУ, 28.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 81

Довгий Павло Опанасович, 39 р., робітник, 12.01.1933, прогресивний міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 84

Довгонос Григорій Гнатович, 26 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 16.01.1933, виснаження (інаміцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 44, 44 зв.

Довгополий Микита Сидорович, 48 р., в'язень БПУ, 01.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 165

Довгополий Степан Тимофійович, 32 р., в'язень БПУ,

06.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 228, 228 зв.

Доверенко Гаврило Якович, 67 р., робітник, 20.10.1933, пістряк печінки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 94

Довженко Валентин Прокопович, 1 р. 4 міс., батько: робітник, 30.03.1933, запалення мозку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 103

Довженко Віктор Данилович, 3 міс., батько – робітник, 17.08.1933, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 55

Довженко Захар Петрович, 29 р., в'язень сільгоспколонії, 19.05.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 56

Довженко Семен Петрович, 34 р., вантажник, 17.01.1932, туберкульоз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 6

Довлет Карл, 48 р., в'язень БПУ, 09.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 56

Довясенко Олександр, 48 р., хлібороб - одноосібник, 30.08.1932, порок серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 57

Додока Іван Тимофійович, 44 р., в'язень БПУ, 08.06.1933, дистрофія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 181, арк. 23

Докусар Євген Євменович, 3 р., батько - безробітний, 06.06.1932, менінгіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 40

Долгов Анатолій Федотович, 1 р. 8 міс, батько - робітник, 11.01.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 25

Долгов Кузьма Олексійович, 53 р., сторож, 24.08.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 81

Долгова Марія Олексіївна,

40 р., в'язень сільгоспколонії, 22.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 84

Долженко Василь Іларіонович, 27 р., в'язень БПУ, 26.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 118

Долженко Степан Федорович, 43 р., в'язень БПУ, 16.06.1933, безбілковий набряк, ентерит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 194

Долженко Степан Федорович, 43 р., в'язень БПУ, 26.03.1933, безбілковий набряк, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 112, 112зв.

Должик Василь Кирилович, (вік не вказаний), в'язень БПУ, 24.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 111, 111 зв.

Долиненко Ніна Олексіївна, 72 р., (вік не вказаний), 22.03.1933, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 5

Долинська Галина Миколаївна, 24 р., робітниця заводу, 01.12.1933, отруєння невідомою отрутою, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 153

Долинська Клавдія Григорівна, 27 р., пацієнтка Херсонської психіатричної лікарні, 08.06.1932, хронічний коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 89

Долін Захар Ілліч, 62 р., пацієнт народної лікарні, 30.05.1933, дистрофія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 181, арк. 18

Долополий Денис (по батькові не вказано), 25 р., хворий нарлікарні, 25.07.1933, грип, дистрофія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 184, арк. 24

Доля Євлампій Климович, 65 р., в'язень БПУ, 12.02.1933, старчеський маразм, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 175, арк. 9

Доматевич Павло Осипович, 87 р., пенсіонер, 05.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 76

Домашенко Тимофій Степанович, 64 р., пенсіонер, 06.07.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 213

Доменко Лідія Демидівна, 2 р., батько – вантажник, 21.07.1932, гострий коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 209

Домілека Олена Миколаївна, (вік не вказаний), на утриманні нарлікарні, 01.12.1933, отруєння, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 258

Дон Анастасія Пилипівна, 39 р., на утриманні чоловіка, робітника обозного заводу, 25.04.1932, рак молочної залози, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 149

Дор Іван (по батькові не вказано), 17 р., хворий лікарні № 1, 02.04.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 204, 204 зв.

Дороган Ксенія Терентіївна, 76 р., службовець, 02.02.1933, параліч серця, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 173, арк. 119

Дороган Лідія Семенівна, 4 р., батько-робітник, 16.10.1932, черевний тиф, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 166, арк. 220

Дорофієва Софія Євдокимівна, 80 р., безробітня, 01.04.1933, старча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 144

Дорошенко Євген Прокопович, 1 р., з родини робітниць-чорнороба, 25.11.1932, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 61

Дорошенко Кирило Федорович, 68 р., робітник, сторож, 30.03.1933, дистрофія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 175, арк. 91

РОЗДІЛ 1. МАТИРОЛОГ

Дорошенко Микола Семенович, 61 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 10.01.1933, старечий ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 23-23 зв.

Дорошенко Фрося, (по батькові та вік не вказано), хвора першої нарлікарні, 25.04.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 196-196 зв.

Дорошинська Любов Самійлівна, 57 р., на утриманні чоловіка, робітника, 20.09.1933, рак шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 12

Дорошук Владік, (по батькові та вік не вказано), батьки невідомі, 24.03.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 239

Досенко Параска Миколаївна, (вік не вказано), хвора нарлікарні, 04.09.1933, Paralysis purulent, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 211

Доценко Акулина Василівна, 76 р., пенсіонерка, 16.06.1933, стареча слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 211

Доценко Володимир Федорович, 10 міс., на утриманні батька: робітник, вантажник Нафтосиндикату, 15.05.1932, гостре шлункове захворювання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 212

Доценко Купріян Остапович, 42 р., в'язень сільгоспколонії, 09.05.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 19

Доценко Микола Григорович, 51 р., не вказано, 30.05.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 201

Доценко Михайло Степанович, 38 р., в'язень БПУ, 14.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 55

Доценко Олександр (по батькові не вказано), 30 р., 19.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 17-17 зв.

Драбунов Петро Васильович, 37 р., в'язень БУПРу, 28.09.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 187

Драган Юхим Петрович, 76 р., син: робітник, 13.04.1933, декомпенсація серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 254

Драгін Костянтин Георгійович, 40 р., на утриманні психлікарні, 20.11.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 194

Драгожило Григорій Петрович, 9 р., хворий лікарні, 10.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 145, 145 зв.

Драгожим Марія Іллівна, 45 р., хворий нарлікарні, 22.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 76

Драгота Роман Павлович, 36 р., в'язень БПУ, 07.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 172

Драгун Артем Данилович, (вік не вказаний), в'язень Херсонської с/г колонії, 25.01.1933, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 22, 22 зв.

Драгун Костянтин Пилипович, 65 р., в'язень БПУ, 25.04.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 218-218 зв.

Дран Серафим Онуфрійович, 29 р., в'язень БПУ, 11.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 36

Дран Тарас Захарович, 46 р., в'язень БПУ, 01.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 58

Драний Петро Андрійович, 50 р., в'язень сільгоспколонії, 16.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 52

Драчов Вадя (по батькові не вказано), 1 міс, Будинок немовляти, 06.06.1932, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 31

Драчов Віктор (Вітя) (по батькові не вказано), 6 дн., Будинок немовляти, 02.05.1932, набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 159

Дрига Микита Борисович, 30 р., в'язень БПУ, 06.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 65

Дробікова Феодосія Демидівна, 44 р., на утриманні чоловіка - маляра, 27.11.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 65

Дробінцов Прокоп Андрійович, 18 р., в'язень БПУ, 06.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 155

Дробовський Михайло Сидорович, 32 р., швець, 27.09.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 45

Дробот Василь Семенович, 72 р., чорнороб с/г колонії, 18.04.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 24

Дробот Назарій Микитович, 59 р., робітник Укрбудоб'єднання, 27.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 11, 11 зв.

Дровецька Надія (по батькові не вказано), 9 дн., батько: слюсар заводу, 21.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 78

Дровецький Вілен Олексійович, 7 днів, батько: експедитор водбуду, 02.06.1933, вроджена слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 9

Дроганенко Порфир Ларіонович, 42 р., в'язень БУПРу, 16.07.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 182

Дроганов Василь Васильович, 35 р., в'язень БПУ, 02.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 107

Дроговоз Майя Сергіївна, 1 міс., батько - робітник, 13.06.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 57

Дрогоза Парасковія Дмитрівна, 51 р., хвора нарлікарні, 01.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 263

Дроженко Марія Кузьмівна, 48 р., на утриманні чоловіка, 24.01.1933, крупозне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 110

Дроженко Павло Дмитрович, 50 р., сторож, 22.01.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 109

Дрозд Аврам Іванович, (вік не вказаний), в'язень сільгоспколонії 11.01.1933, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 34

Дрозд Василь Семенович, 48 р., в'язень сільгоспколонії, 12.07.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 165

Дроздик Микола Онисимович, 36 р., в'язень БПУ, 25.05.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 121

Дружиніна Ксенія Михайлівна, 62 р., на утриманні чоловіка - пенсіонера, 26.12.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 244

Друзякін Іван Михайлович, 42 р., хворий нарлікарні, 23.08.1933, декомпенсація серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 129

Друзький Всеволод Юхимович, 6 міс., батько - робітник рибтресту, 20.06.1932, токсична диспепсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 77

Дрянiна Марфа Олексiївна, (вік не вказаний), пацієнтка на-родної лікарні, 14.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 166

Дубенко Арон Юдкович, 5 р., з інтернату, 04.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 199

Дубенко Василь Васильович, 25 р., в'язень сільгоспколонії, 28.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 155

Дубиник Павло Васильович, 28 р., в'язень БПУ, 17.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 74

Дубинченко Пилип Федорович, 60 р., в'язень БПУ, 06.06.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 244

Дубицький Савелій Іванович, 4 міс., батько - робітник заводу, 15.08.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 44

Дублев Герасим Пантеліович, 44 р., в'язень БПУ, 02.01.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 175

Дубняк Дмитро, 20 р., 13.07.1932, утопленик, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 203

Дубова Єфросинія Ларіонівна, 36 р., на утриманні чоловіка - двірника житлокоопу, 15.04.1933, ексудативний плеврит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 5

Дубовенко Іван Калинович, 49 р., в'язень сільгоспколонії, 09.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 17

Дубовецький Олександр Іванович, 47 р., в'язень с/г колонії, 28.07.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 89

Дубовин Мина Васильович, 67 р., пенсіонер, 20.02.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 229

Дубовський Павло Сидорович, 50 р., хворий лікарні, 10.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 219, 219 зв.

Дубров Іван Юхимович, 46 р., в'язень БПУ, 05.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 158

Дубров Павло Ілліч, 50 р., 06.05.1932, коліт, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 19

Дубров Степан Олексійович, 52 р., в'язень БПУ, 18.03.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 49

Дубровська Агафія Тимофіївна, 36 р., на утриманні чоловіка, 28.10.1933, самоповішення, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 103

Дубровський Грицько Макарович, 21 р., хворий нарлікарні, 17.08.1933, заворот кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 133

Дудар Павло Степанович, 75 р., на утриманні сина, 13.02.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 197

Дударєва Марія, 70 р., 11.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 101

Дудін Альберт Петрович, 3,5 р., батько: службовець психлікарні, 22.07.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 50

Дудін Олександр Васильович, 19 р., в'язень Херсонської тюрми, 20.07.1932, гострий ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 225

Дудіна Галина Петрівна, 1 р., мати - робітниця заводу, 06.07.1932, туберкульоз кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 145

Дудка Леонтій Семенович,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

42 р., в'язень сільгоспколонії, 31.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 165

Дудкин Пилип Степанович, 29 р., в'язень БПУ, 26.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 13

Дудкін Степан Михайлович, 31 р., вантажник, 06.06.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 78

Дудкіна К.І., 70 р., 20.04.1933, стареча слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 6-6 зв.

Дудков Микола, (по батькові та вік не вказано), хворий лікарні № 1, 07.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 200, 200 зв.

Дудковська Ганна Іванівна, 76 р., на утриманні племінника, комірника ливарного цеху, 11.06.1933, виснаження, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 138

Дуднів Софрон Фадейович, 44 р., в'язень БПУ, 12.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 8

Дудник Антифій Арсентійович, 56 р., в'язень БПУ, 06.06.1933, дистрофія та ентерит (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 48

Дудниченко Яким Іванович, 40 р., робітник, 07.10.1933, двобічна крупозна пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 76

Дуднік Алла Григорівна, 7 міс., на утриманні батька, пожежника, 01.03.1933, запалення мозкової оболонки, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 70-70 зв.

Дудук Марія (по батькові не вказано), 30 р., 18.04.1933, задушена, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 4-4 зв.

Дудук Марія (по батькові не вказано), 60 р., на утриманні

лікарні, 19.04.1933, задушення, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 84

Дудух Гнат Іванович, 38 р., в'язень БПУ, 12.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 226, 226 зв.

Дудченко Іван Юхимович, 49 р., в'язень БПУ, 12.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 227, 227 зв.

Дуженко Микита Зіновійович, 45 р., в'язень с/г колонії, 11.08.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 247

Дузова Валентина Петрівна, 1 міс., на утриманні батька, робітника Держпароплавства, 26.04.1932, вродженна кволість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 151

Дукельський Лазар Абрамович, 40 р., хворий психіатричної лікарні, 30.12.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 126

Дукіна Олександра Федорівна, 18 р., на утриманні психлікарні, 31.10.1933, загальне виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 176

Дуля Анатолій Якович, 1 р. 8 міс., батько - студент, 01.02.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 118

Дуля Іван Миколайович, 35 р., в'язень сільгоспколонії, 05.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 232

Дуля Максим Миколайович, 37 р., в'язень сільгоспколонії, 06.06.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 234

Думдович Іван Степанович, 4 р., хворий нарлікарні, 31.07.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 23

Дунаєв Назар Іванович, 46 р., службовець бавовнорад-

госпу, 19.02.1933, струс мозку, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк.15-15 зв.

Дунаєвська Ганна Федорівна, 80 р., на утриманні доньки, робітниці, 31.03.193, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 122

Дунін Микола Гаврилович, 21 р., в'язень БПУ, 27.09.1932, виснаження, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 241

Дуплей Феодора Федорівна, 45 р., на утриманні дочки, студентки Одеського фізкультурного технікуму, 17.06.1933, рак матки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 241

Дурді Сечет (по батькові не вказано), 3 р., батькі невідомі, 15.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 133

Дурнів Юхим Олексійович, 39 р., в'язень БПУ, 17.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 1

Духовний Залман Зусович, 32 р., кочегар міського театру, 19.01.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 50

Духуба Ніна (по батькові та вік не вказано), пацієнтка народної лікарні, 02.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 113

Душинов Олексій Юхимович, 19 р., робітник заводу, 13.09.1932, туберкульоз хребта, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 112

Дюрдієв Михайло Сергійович, 25 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 21.02.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 91, 91 зв.

Дягиль Раїса Федорівна, 2,5 р., з родини робітника - чорнороба, 06.11.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 9

Дядюченко Євген Олексійович, 28 р., поденний робіт-

НАЦІОНАЛЬНА **КНИГА ПАМ'ЯТІ** ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

ник, 18.07.1932, туберкульоз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 208

Дяченко Володимир Іванович, 9 міс., на утриманні батька, тесляра водбуду, 18.06.1933, гострий коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 239

Дяченко Івга Петрівна, 11 р., батько: безробітний, 05.03.1933, висипний тиф, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 105, 105 зв.

Дяченко Максим Трохимович, 53 р., в'язень БПУ, декомпенсований міокардит, артеріосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 57

Дяченко Марко Матвійович, 57 р., в'язень БПУ, 24.04.1933, дистрофія, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 177, арк. 206-206 зв.

Дяченко Матвій Іванович, 65 р., робітник інституту бавовництва, 20.05.1932, параліч мозку, ф.Р - 1885, оп.1, спр.164, арк.227

Дяченко Мусій Матвійович, 70 р., не вказаний, 21.03.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 15

Дяченко Федір Панасович, (вік не вказаний), пацієнт 1-ї народної лікарні, 16.06.1933, двостороннє запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 196

Дячук Михайло Демидович, 52 р., в'язень Херсонської тюрми, 14.04.1932, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 18

Дьяченко Юхим Давидович, 40 р., хлібороб, в'язень БУПРу, 30.07.1932, міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 247

Егембердім Дожумабек, 16 р., в'язень БПУ, 11.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 246, 246 зв.

Езау Микола Аронович, 50 р., робітник, 22.02.1933, дис-

трофія, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 235

Ейдельберг Ісак Шльомович, 78 р., на утриманні сина, 15.07.1932, непроходимість кишечника, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 181

Ельперин Йосип Гершович, 71 р., зав. кладовищем, 26.03.1932, гангрена ноги, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 61

Емма (прізвище та по батькові не вказано), 7,5 р., Будинок немовляти, 02.04.1933, атрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 167, 167 зв.

Ендер Василь (по батькові не вказано), 65 р., безпритульний, 10.08.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 68

Ендоренко Анастасія Тимофіївна, 38 р., вчителька, 03.02.1933, «бульбарний параліч», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 132

Ендоренко Юрій Васильович, 1,5 р., батько: слюсар, 30.07.1933, пронос, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 106

Еп'яс Нордуфі, 40 р., не вказано, 30.06.1932, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 65

Ерлік Соня Абрамівна, 20 р., робітник, 22.11.1933, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 130

Еспераф Гінда Йосипівна, 50 р., на утриманні сина - робітника, 11.12.1933, вада серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 219

Євдокимова Марія Федорівна, 72 р., на утриманні сина, робітника консервбуду, 04.03.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 91-91 зв.

Євенко Артем Григорович,

43 р., в'язень БПУ, 01.01.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р -1885, оп. 1, спр. 173, арк. 12

Євко Христофор Кіндратович, 33 р., невідомо, 07.04.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 195, 195 зв.

Євстафієв (ім'я, по батькові та вік не вказано), хворий лікарні, 07.04.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 209, 209 зв.

Євтухов Григорій Фомич, 26 р., робітник, 17.07.1932, черевний тиф, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 195

Євтушевська Тамара Данилівна, 8 р., на утриманні батька, бухгалтера, «Сільгосппостачання», 17.04.1932, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 130

Євтушенко Григорій Васильович, 45 р., в'язень БПУ, невідомо, 31.12.1932, виснаження (інаніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 12

Євтушенко Максим Климович, 23 р., в'язень БПУ, 08.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 213

Єгоров Євген Петрович, 20 р., безпритульний, пацієнт нарлікарні, 06.03.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 234

Єгоров Єфрем Петрович, 45 р., в'язень БПУ, 18.11.1932, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 74

Єгоров Микола Єгорович, 80 р., швець державної взуттєвої фабрики, 29.06.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 145

Єгоров Олександр Олександрович, 51 р., пенсіонер, 24.03.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 27

Єгоров Трифон Степанович,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

93 р., на утриманні дочки, 20.10.1932, катар кишечника, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 204

Егорова Марія Костянтинівна, 70 р., на утриманні доньки, 19.05.1933, кишкова непрохідність, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 171-171 зв.

Егорова Матр'яна Яківна, 69 р., пенсіонерка, 07.02.1933, стареческий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 158

Езерський Дмитро Ісакович, 40 р., в'язень БПУ, 28.07.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 201

Езерський Микола Іванович, 76 р., робітник, 21.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 127

Езерський Микола Іванович, 76 р., хворий нарлікарні, 21.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 95

Ейфельд Олександр Федорович, 23 р., в'язень БПУ, 07.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 8

Елен Дмитро Миколайович, 1 р. 9 міс., мати - робітниця заводу, 16.08.1932, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 46

Елисеєва Килина Ісидорівна, (вік не вказано), пацієнтка народної лікарні, 17.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 129

Елізарова Степанида Василівна, 60 р., на утриманні сина-робітника, 24.12.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 241

Елкін Микола Трохимович, 3 р., з родини робітниці, 21.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 205, 205 зв.

Емеля Андрій Самойлович, 50 р., в'язень Херсонської тюрми, 02.07.1932, запалення товстих кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 141

Емельянов Олександр Іванович, 60 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 30.01.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 49, 49 зв.

Емець Захар Михайлович, 38 р., в'язень с/г колонії, 23.07.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 89

Ендоренко Віктор Васильович, 3,8 р., батько: слюсар авторемонтної майстерні, 03.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 206

Еремєєнко Марія Свиридоївна, 45 р., 15.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 10-10 зв.

Еремєєнко Яків Мартинович, 55 р., в'язень сільгоспколонії, 24.05.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 88

Еременко Алла Яківна, 2 р., на утриманні батька - робітника, 17.10.1933, шлунково-кишковий катар, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 90

Еременко Віктор Йосипович, 1 р. 3 міс., з родини робітників, 06.01.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 14

Еременко Віктор Робертів, 6 р., мати - прибиральниця лікарні, 02.11.1932, «водяний рак», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 236

Еременко Микола Йосипович, 8 р., з родини робітника - вантажника, 25.04.1933, заворот кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 82

Еременко Надія Тихонівна, 1 р., батько - службовець, 01.08.1932, шлункове захворювання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 250

Еременко Нюра (по батькові та вік не вказано), хвора народної лікарні, 27.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 186

Еременко Оксана Осипівна, 70 р., пацієнт психлікарні, 13.09.1932, упадок серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп.1, спр. 166, арк. 170

Еременко Олександр Миколайович, 2 міс., батько - робітник, 09.06.1932, катар кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 41

Еременко Ольга Андріївна, 11 міс., на утриманні батьків, 17.09.1933, катар, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 1

Еременко Сила Лук'янович, 54 р., робітник, 10.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 253

Еременко Степан Лук'янович, 67 р., пенсіонер, 10.03.1933, катаральна пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 117-117 зв.

Еременко Тетяна Єреміївна, 9 р., на утриманні нарлікарні, 14.10.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 179

Еременко Тетяна Йосипівна, 2 р., на утриманні батька-робітника, 20.09.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 27

Еременко Уляна Іванівна, 25 р., робітниця, 19.01.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 47

Еременко Юхим Лук'янович, 73 р., на утриманні сина, робітника радторгфлоту, 12.03.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк.131-131 зв.

Ерещенко Дмитро Васильович, 4 р., батько - рибалка артілі, 31.10.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 236

Ерещенко Петро Васильович, 8 р., батько-робітник артілі, 22.10.1932, гострий коліт, ф.Р -

1885, оп. 1, спр. 166, арк. 209

Ерещенко Сергій Григорович, 2 р., з родини робітника - рибалки, 24.11.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 57

Ермаков Іван Анатолійович. 6 міс., на утриманні батька, чорнороба цегельного заводу, 11.04.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 112

Ермаков Степан Лазарович, 67 р., робітник водного транспорту, 11.02.1933, серцева слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 182

Ермаков Федір Гордійович, 52 р., сторож, 14.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 266

Ермакова Віра Микитівна, 5 р., батько: сторож міськробкоопу, 28.06.1933, гострий коліт та стоматит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 127

Ермакова Євдокія Петрівна, 70 р., на утриманні дочки, 29.04.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 76

Ермакова Марія Микитівна, 16 р., двірник, 15.11.1932, запалення мозкових оболонок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 32

Ермичов Григорій Сергійович, 65 р., пенсіонер, 02.04.1933, рак шлунка, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 152

Ермичов Григорій Сергійович, 65 р., пенсіонер, 02.04.1933, рак шлунка, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 139

Ермолаєв Терентій Іванович, 40 р., в'язень БПУ, 31.03.1932, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 42

Ермолаїн Петро Денисович, 15 р., в'язень БУПРу, 13.09.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 162

Ермоленко Василь Євтихійович, 35 р., в'язень БПУ, 05.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 110

Ермоленко Дем'ян Іванович, 68 р., в'язень БПУ, 17.03.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 248

Ермоленко Яків Євтихійович, 47 р., в'язень БПУ, 18.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 231

Ерохін Осип Федорович, 33 р., в'язень БПУ, 19.08.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 155

Ерохіна Алла Григорівна, 9 міс., на утриманні батька, слюсара заводу, 30.03.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 73

Ерьюменко Віктор Семенович, 11 міс., батько: моторист комбінату, 19.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 11

Ерьюменко Ганна Дем'янівна, 65 р., на утриманні чоловіка - кучера фінвідділу, 06.06.1933, дистрофія та малярія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 218

Ерьюменко Гнат Захарович, 22 р., сторож баштанів міськради, 07.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 218

Ерьюменко Данило Кіндратович, 50 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 12.02.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 228, 228 зв.

Єфименко Олексій Іванович, 57 р., робітник, 24.03.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 18

Єфімочкін Василь Іванович, 65 р., хворий нарлікарні, 30.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 25

Єфременко Андрій Степа-

нович, 55 р., в'язень БПУ, 27.05.1933, декомпенсований міокардит, артеріосклероз, емфезелія легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 222

Єфремов Іван Пантелійович, 23 р., в'язень БПУ, 06.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 243, 243 зв.

Єфремов Микола Фомич, 22 р., в'язень БПУ, 22.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 214-214 зв.

Єфремова Єлизавета Спирidonівна, 92 р., робітник обозного заводу, 23.05.1933, старість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 241

Єхало (ім'я на вказано) **Григорівна**, 1 день, на утриманні батька - пом. капітана, 08.12.1932, мертво-народжена, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 99

Жаболда Марія Аврамівна, 65 р., хвора народної лікарні, 03.04.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 206, 206 зв.

Жабровець Кіндрат Кіндратович, (вік не вказаний), в'язень сільгоспколонії, 04.12.1932, безбілкові набряки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 148

Жагліна Зоя Юрївна, 9 міс., з родини робітниці, 09.07.1933, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 20

Жадан Валентина Пантелеймонівна, 6 р., на утриманні батька, робітника заводу, 12.03.1933, отруєння чадним газом, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 140-140 зв.

Жадан Григорій Пантелеймонович, 1 р., на утриманні батька, робітника заводу, 12.03.1933, отруєння чадним газом, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 140-

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

140 зв.

Жаданова Варвара Володимирівна, 60 р., пенсіонерка, 02.07.1933, повісилась, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 180

Жайвороновський Віктор Григорович, 50 р., в'язень сільгоспколонії, 22.06.1933, дистрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 209

Жар Василь Антонович, (вік не вказаний), в'язень сільгоспколонії, 10.12.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 145

Жарко Андрій Петрович, 55 р., в'язень сільгоспколонії № 3, 08.06.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 236

Жарко Григорій Лук'янович, 20 р., в'язень БПУ, 07.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 78

Жарко Тетяна Василівна, 45 р., хвора Херсонської психіатричної лікарні, 27.01.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 32-32 зв.

Жданов Леонід (по-батькові не вказано), 9 р., хворий нарлікарні, 25.06.1933, плеврит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 58

Жданов Олексій Титович, 33 р., в'язень БПУ, 01.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 93

Жданов Петро Мойсейович, 38 р., хворий народної лікарні, 26.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 183

Жданова Галина Романівна, (вік не вказаний), на утриманні психлікарні, 17.11.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 191

Жебулда Віра Павлівна, 15 р., батько-робітник, 17.08.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 57

Железний Володимир Якович, 39 р., хлібороб, пацієнт психлікарні, 18.03.1932, прогресивний параліч, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 82

Желуденко Ніна Трохимівна, 37 р., в'язень БПУ, 17.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 8

Желуденко Федір Лук'янович, 20 р., в'язень БПУ, 08.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 56

Желудков Іван Антонович, 2 міс., батько робітник, 22.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 33

Женатько Іван Сергійович, 38 р., в'язень БПУ, 09.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 7

Женець Пилип Тимофійович, 52 р., в'язень БПУ, 24.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 115

Жердецький Іван Васильович, (вік не вказаний), в'язень сільгоспколонії, 13.12.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 145

Жеребна Уліта Петрівна, 42 р., хвора психічної лікарні, 04.10.1932, не вказана, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 1

Жеребний Кіндрат Федорович, 40 р., в'язень БПУ, 10.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 65

Жеребнюк Тарас Іванович, 27 р., в'язень промколонії та БПУ, 03.01.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 11

Живець Віра Леонтіївна, 3 р., батько - робітник, 20.08.1932, діфтевий круп, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 53

Животинський Семен Манцилевич, 32 р., пацієнт психлікарні, 19.07.1932, не вказана, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 16

Животовський Григорій Пилипович, 1 р. 2 міс., на утриманні батька - зварювальника заводу, 02.07.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 246

Жиглов Петро Лаврентійович, 25 р., на утриманні психлікарні, 07.12.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 269

Жижевський Петро Олександрович, 47 р., в'язень БПУ, 17.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 156

Жижель Максим Іванович, 38 р., пацієнт Херсонської психлікарні, 22.06.1932, параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 122

Жила Єлізар Якимович, 46 р., в'язень БПУ, 30.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 125, 125 зв.

Жилінська Марія Іванівна, 66 р., на утриманні доньки - няні ясел, 26.08.1933, слабкість серцевої діяльності після гострої лихоманки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 118

Жило Григорій Васильович, 60 р., в'язень сільгоспколонії БПУ, пацієнт нарлікарні, 22.01.1932, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 245

Жильцов Віктор Ксенофонович, 4 міс., на утриманні батька, службовець комбінату кооперативної освіти, 30.03.1932, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 72

Жимацька Єфросинія Степанівна, 50 р., хвора першої нарлікарні, 10.04.1933, рожа та дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 174-174 зв.

Жириков Захар Дорофійович, 53 р., кузнець, пацієнт психлікарні, 09.08.1932, прогресивний параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 75

Жиров Лазар Семенович, 40 р., в'язень сільгоспколонії, 01.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 111

Жиров Сергій Іванович, 23 р., в'язень БУПРу, 08.08.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 31

Жирова Єлизавета Іванівна, 68 р., на утриманні сина - службовця, 11.07.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 23

Житченко Павло Іванович, 56 р., робітник, 04.02.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 154

Жлевенко Віктор Михайлович, 2,5 р., на утриманні батька - теслі комунбуду, 28.06.1933, кір, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 140

Жмак Олена Олексіївна, 9 міс., батько - службовець, 17.06.1932, невідомо, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 79

Жмак Семен Васильович, 55 р., робітник рибтресту, 23.07.1933, старість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 132

Жоздрева Дарина Іванівна, 78 р., в'язень Херсонської тюрми, 27.05.1932, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 9

Жолтонов Порфирій Олексійович, 22.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 119

Жосан Іван Лаврентійович, 25 р., пожежник, 17.11.1933, вогнепальна рана голови, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 125

Жосан Ліна Олександрівна, батько - робітник, 14.07.1932, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 177

Жудро Іван Васильович, 65 р., ходив по миру, 14.03.1933, склероз серця і судин, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 148-148 зв.

Жук Полікарп Васильович, 32 р., в'язень сільгоспколонії, 24.04.1933, ентероколіт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк.

124-124 зв.

Жуков Володимир Григорович, 2 р., на утриманні батька - формувальника заводу, туберкульоз бронхів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 2

Жуков Іван Антонович, 17 р., хворий нарлікарні, 20.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 97

Жуков Іван Олексійович, 47 р., пенсіонер, 22.02.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 68

Жуков Іван Тихонович, 41 р., робітник, 11.10.1933, гангрена легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 83

Жуков Микола Семенович, 8 р., на утриманні батька-робітника, 23.12.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 228

Жуков Петро Онисимович, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 04.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 134

Жукова Василиса Антонівна, 56 р., хлібороб, пацієнт Херсонської психіатричної лікарні, 08.07.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 194

Жукова Дарія Макарівна, 70 р., на утриманні сина - вантажника, 23.06.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 69

Жуковський Гнат Ілліч, 45 р., не вказаний, 16.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 20

Жумковський Іван (по батькові не вказано), 53 р., хворий нарлікарні, 31.08.1933, жовтуха, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 25

Жунько Іван Федорович, 55 р., хворий нарлікарні, 01.04.1933, дистрофія, ф.Р -

1885, оп. 1, спр. 175, арк. 264

Журавльов Василь Петрович, 57 р., в'язень сільгоспколонії, 11.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 30

Журавська Тетяна Павлівна, 94 р., пенсіонерка, 19.03.1933, старечий маказм, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 207-207 зв.

Жураковський Дмитро Остапович, 35 р., хворий психлікарні, 14.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 82

Журін Опанас Юхимович, 28 р., в'язень Херсонського Будинку примусового утримання, 14.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 178, 178 зв.

За[минт]о Меланія, 52 р., хатня господарка, 03.08.1932, декомментивний порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 56

Забарський Федір Антонович, 54 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 27.01.1933, старечий маказм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 220, 220 зв.

Забкова Аліса Олексіївна, 1 р. 8 міс., батько - робітник, 25.01.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 62

Забняка Сава Михайлович, 30 р., в'язень БПУ, 28.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 6

Забокрицька Хая Сергіївна, 75 р., на утриманні сина - експедитора, 04.11.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 6

Заболотна Хавринія Степанівна, 17 р., селянка, пацієнт психлікарні, 23.06.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 121

Заболотня Феодосія Дмитрівна, 23 р., хвора психлікарні,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

12.03.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 69, 69 зв.

Заборовець Олександр Якович, 36 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 27.01.1933, виснаження (іна-ніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 65

Заборовська Олена Заха-рівна, 54 р., соціальний стан не-відомий, 02.05.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 181

Завадська Антоніна Пав-лівна, 1 р. 4 міс., мати - робітни-ця, 14.02.1933, катаральне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 186

Завадська Євдокія Григо-рівна, 65 р., пенсіонерка, 23.04.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 52

Завадський Андрій Івано-вич, 7 міс., на утриманні батька, рибака, 06.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 92

Завадський Павло Кузьмич, 30 р., безробітний, кочегар, 01.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 243

Завалкіна Єфросинія Павл-івна, 55 р., пенсіонерка, 21.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 98

Завгородній Антон Петро-вич, 49 р., в'язень БПУ, 06.07.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 238, 238 зв.

Завгородній Єпіфан Степа-нович, 46 р., в'язень БПУ, 05.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 112

Завгородній Іван Іванович, 1 міс., на утриманні батька, ван-тажника Радторгфлоту, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 210

Завгородній Микола Федо-

рович, 67 р., сторож, 09.07.1933, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 27

Завгородній Микола Федо-рович, 67 р., хворий лікарні, 09.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 139, 139 зв.

Завгородній Федір Василь-ович, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 20.06.1933, ди-строфія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 130

Завгородній Юхим Якович, 38 р., в'язень БПУ, 05.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 158

Заверуха Павло Михайло-вич, 24 р., в'язень сільгоспо-лонії, 09.01.1933, туберкульоз, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 35

Заверюха Валентина Саве-лїївна, 38 р., хвора нарлікарні, 19.07.1933, запалення нирок, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 102

Заверюха Сарафима Опа-насівна, 83 р., на утриманні сина, 06.02.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 157

Заволока Іван Гаврилович, 22 р., в'язень БПУ, 21.09.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 53

Заворотна Віра Петрівна, 1 р., батько - службовець, 12.07.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 227

Заворотний Іван (по бать-кові не вказано), 62 р., пацієнт нарлікарні, в'язень Бупру, 06.01.1932, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 38

Загірний Давид Семенович, 65 р., на утриманні сина, 21.12.1933, декомпенсація сер-ця, «полупараліч», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 224

Заголева Віра Омелянівна, 42 р., на утриманні чоловіка, 28.10.1932, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 231

Загольєв Юрій Федосійо-вич, 1 міс., батько службовець у держбанку, 21.06.1932, інтокси-кація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 84

Загородній Леонід Михай-лович, (вік не вказаний), хворий лікарні, 06.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 210, 210 зв.

Загута Григорій Якимович, 53 р., в'язень Херсонського бу-динку примусового утримання, середняк, 13.03.1933, дистро-фія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 168, 168 зв.

Заднепрняний Петро Григо-рович, 32 р., пацієнт нарлікарні, 17.01.1932, крупозне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 44

Задніпряна Наталка Пет-рівна, 11 міс. мати - робітниця, 08.07.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 149

Задніпрняний Микола Степа-нович, 16 р., не вказано, 11.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 212

Задніпрняний Михайло Кузь-мич, 2 міс., на утриманні матері, 16.10.1933, токсична диспепсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 88

Задніпрнянко Петро Захаро-вич, 1,5 міс., батько - робітник, 20.08.1932, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 82

Задорожна Марія Олексан-дрівна, 8 р., на утриманні бать-ка, робітника заводу ім. Пет-ровського, 10.03.1933, епідеміч-ний менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 118-118 зв.

Задорожний Герасим Федо-сійович, 52 р., службовець, 03.08.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 5

Задорожний Пилип Платонович, 22 р., в'язень БПУ, 31.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 202

Задорожний Андрій Терентійович, 33 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 06.02.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 240, 240 зв.

Задорожній Іван Григорович, 29 р., в'язень сільгоспколонії, 07.04.1933, ентероколіт та виснаження, ф. Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 61-61 зв.

Задорожня Лідія Кіндратівна, 1 р. 3 міс., батько: телеграфіст річкового транспорту, 07.07.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 242

Задоянчук Володимир Петрович, 11 міс., на утриманні батька, міліціонера міського відділу міліції, 05.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 91

Заєц Автоном Андрійович, 52 р., муляр, 04.07.1932, запалення кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 136

Заєць Іван Савич, 26 р., в'язень БПУ, 20.04.1933, дистрофія, ф. Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 198-198 зв.

Заживило Меланія Антонівна, 50 р. в'язень БУПРУ, 07.07.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр.165, арк.156

Заїка Михайло (по батькові не вказано), 6 р., хворий нарлікарні, 27.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 26

Заїкін Федір Михайлович, 41 р., в'язень БПУ, 06.06.1933, крупозна правостороння пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 189

Заїкіна Єфросинія Хомівна, 55 р., на утриманні чоловіка, 02.02.1933, запалення мозкових оболонок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 131

Заїка Олекса (по батькові не вказано), 6 р., хворий нарлікарні, 25.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 98

Заїкін Євген Михайлович, 36 р., в'язень БПУ, 16.03.1933, карбункул на спині, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 189

Зайвенко Дмитро Лаврентійович, 45 р., безпритульний, на утриманні нарлікарні, 26.04.1932, виснаження, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 230

Зайдель Дора Іудовна, 6 міс., на утриманні матері, робітниця консервного заводу, 29.03.1932. набряк легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 71

Зайдман Феофан Борисович, 43 р. службовець експортлісу, 10.07.1932, виразка шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 153

Зайцев Андрій Васильович, 32 р., в'язень БПУ, 19.04.1933, дистрофія, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 177, арк. 152-152 зв.

Зайцев Євген Акимович, 4,5 міс., на утриманні батька: робітник, кочегар на консервній фабриці, 18.05.1932, гострий катар кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 221

Зайцев Іван Васильович, 48 р., робітник заводу, коваль, 22.09.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 125

Зайцева Надія (по батькові не вказано), 20 р., хвора нарлікарні, 28.07.1933, нарив лівої ноги, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 26

Зайченко Марія Якимівна, 67 р., син: вантажник, 08.04.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 235

Зайченко Степан Петрович, 60 р., їздовий радгоспу, 04.07.1933, запалення легенів, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 201

Закирничний Федір (по батькові не вказано), 36 р., хворий нарлікарні, 11.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 134

Залозний Кузьма Маркович, 28 р., в'язень БПУ, 18.01.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 209

Залозний Панас Омелянович, 31 р., в'язень БПУ, 06.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 244

Залужний Іван Пилипович, 74 р., пенсіонер, 20.03.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 212 зв.

Залужний Петро Іванович, 38 р., робітник-вантажник, 21.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 56

Залужний Петро (по батькові не вказано), 38 р., 20.04.1933, виснаження, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 177, арк. 5-5 зв.

Залюбовський Михайло Єфремович, 26 р., в'язень БПУ, 02.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 99

Заманський Авраам Самійлович, 55 р., не вказано, 15.06.1933, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 120

Замаріна Шифра Аронівна, 80 р., жебрачка, 04.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 204

Замковий Онупрій Мойсейович, 53 р., в'язень Херсонської тюрми, 25.06.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 184

Замола Петро Романович, 40 р., в'язень Херсонської с/г колонії, 26.01.1933, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 87, 87 зв.

Замужна Марія (по-батькові не вказано), 40 р., рід занять невідомий, на утриманні 3-ї нарлікарні, 28.09.1933, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 48

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Заніс Песя (по-батькові не вказано), 77 р., на утриманні дочки, мотальниці, члена артілі, 20.03.1932, стареча слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 51

Занько Василь Іванович, (вік не вказано), в'язень сільгоспколонії, 21.04.1933, ентерит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 110-110 зв.

Запірченко Василь Гаврилович, 50 р., в'язень сільгоспколонії, 11.04.1933, ентерит (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 72-72 зв.

Запорожець Іван Федорович, 49 р., в'язень БПУ, 18.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 214

Запорожець Микола Осипович, 22 р., в'язень БПУ, 10.05.1933, флегмона, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 68

Запорожець Никифор Іванович, 46 р., стрілочник, 03.09.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 185

Запорожець Олександр Пилипович, 12 р., батько – робітник держпароплавства, 19.07.1932, запалення мозку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 200

Запорожець Тетяна Олександрівна, 7 р., батько - робітник, 28.10.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 228

Запорожець Федот Ізотович, 62 р., хлібороб, в'язень БУПРу, 26.07.1932, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 205

Запорожець (ім'я, по батькові та вік не вказано), пацієнт народної лікарні, 16.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 129

Заріцький Панас Григорович, 41 р., в'язень с/г колонії, 12.08.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 248

Заровний Герасим Іванович, 42 р., сторож, 19.06.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 78

Заровний Фока Васильович, (вік не вказаний), хворий народної лікарні, 26.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 182

Заровний Яків Васильович, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 15.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 132

Заряченко (Зоречанська) Надія (по батькові не вказано), 29р., пацієнт психлікарні, 04.04.1932, гостра серцева недостатність, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 135, 135 б

Заславський Мусій Іцкович, 72 р., на утриманні доньки – продавця, 04.08.1933, захворювання кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 216

Заськевич Петро Пилипович, 18 р., в'язень БПУ, 30.08.1933, різка дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 188

Засько Олекса Іванович, 18 р., в'язень сільгоспколонії, 09.06.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 242

Затенацький Леонтій Севастьянович, 42 р., в'язень БПУ, 22.01.1933, виснаження (інаміціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 101

Захаренко Володимир Федорович, 2 р., на утриманні матері, 10.12.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 184

Захаров Василь Кузьмович, 68 р., на утриманні сина – охоронця обозного заводу, 07.07.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 239

Захаров Григорій Кузьмович, 75 р., пенсіонер, 09.07.1933, отруєння, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 17

Захаров Юрій Миколайович, 1,5 р., мати – робітниця заводу, 10.08.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 19

Захарова Ганна Миколаївна, 70 р., на утриманні чоловіка – пенсіонера, 09.10.1933, отруєння, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 17

Захарова Ганна Миколаївна, (вік не вказаний), хвора нарлікарні, 10.07.1933, отруєння, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 136, 136 зв.

Захарцов Олексій Костянтинович, 21 р., в'язень БПУ, 04.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 248

Захарченко Антон Андрійович, 25 р., в'язень БПУ, 09.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 169

Захарченко Данило (по батькові не вказано), 40 р., в'язень БУПРу, 16.07.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 202

Захарченко Данило, 42 р., хлібороб - одноосібник, 16.08.1932, порок серця, декомпенсація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 73

Захарченко Кирило Максимович, 33 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, «заможник», 05.03.1933, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 166, 166 зв.

Захарченко Степанида Харлампіївна, 49 р., в'язень БПУ, 24.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 128

Захоженко Павло Харитонович, 33 р., в'язень БПУ, 27.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 199

Зацаринний Харлампій Несторович, (вік не вказаний), пацієнт нарлікарні, в'язень Бупру, 03.01.1932, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 42

Заяць Дарія, 40 р., випущена з БПУ, 25.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 1

Заяць Петро Самойлович, 38 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 12.03.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 240, 240 зв.

Збицький Петро Авдійович, 70 р., сторож, 13.02.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 183

Зборщик Антон Євменович, 33 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 14.02.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 246, 246 зв.

Зборщик Ілля Євменович, 18 р., в'язень БПУ, 06.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 19

Збуровський Кузьма Андрійович, 46 р., в'язень БПУ, 17.06.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 57

Зверев Омелян Гнатович, 36 р., в'язень сільгоспколонії, 08.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 164

Зверховська Євдокія Ігнатівна, 58 р., пенсіонерка, 09.09.1932, хвора печінка, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 105

Звольський Йосип Михайлович, 45 р., в'язень БПУ, 09.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 237, 237 зв.

Згуровський Володимир (по батькові не вказано), 1 міс., мати - робітниця, 03.02.1933, вроджена слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 155

Здоренко Іван Остапович, 56 р., в'язень сільгоспколонії, 29.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 151-151 зв.

Зейф Мойсей Львович, 60 р., рахівник, 28.05.1932, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 10

Зейчермахер Хана Зельманівна, 72 р., на утриманні сина - працівника торгівлі, 19.07.1933, стареча слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 118

Зелевський Ілля Парфентійович, 43 р., пацієнт народної лікарні, 30.05.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 14

Зелений Йосип Давидович, 19 р., електрик, 08.11.1932, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 53

Зеленська Марія Михайлівна, 31 р., на утриманні чоловіка, агронома профспілки, 03.04.1932, отруєння мідним купоросом, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 91

Зеленюк Георгій Ерастович, 42 р., хронометражник, 26.11.1932, порок (вада) серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 61

Зеленюк Надія Миколаївна, 2 міс., мати - робітниця, 31.05.1932, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 16

Зелінський Василь Юхимович, 45 р., штукатур, робітник консервбуду, 23.05.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 45

Зелінський Захар Гаврилович, 41 р., в'язень БПУ, 19.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 70

Зелінський Іван Йосипович, 21 р., в'язень БПУ, 12.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 67

Зелінський Олекса Кирилович, 54 р., в'язень сільгоспколонії БПУ, 01.01.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 2

Зелінський Семен Іванович, 40 р., в'язень БПУ, 15.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 56

Земляна Тетяна Іванівна, 1 р., на утриманні батька-робітника, 09.12.1933, кір, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 173

Земляной Грицько Тарасович, (вік не вказаний), хворий нарлікарні, 09.05.1933, рожа, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 193

Зиков Яків Якович, 71 р., 11.06.1932, серцева кволість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 61

Зилинський Іван Тимофійович, 20 р., в'язень сільгоспколонії, 07.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 63-63 зв.

Зима Матвій Никифорович, 26 р., хворий нарлікарні, 10.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 116

Зимбалевський Павло, 53 р., в'язень БУПРу, 14.08.1932, декомпенсований порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 22

Зименов Іван Якович, 74 р., пенсіонер, 17.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 16

Зимін Олександр Тарасович, 25 р., в'язень БУПРу, 29.06.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 163

Зинетич Микола Акимович, 52 р., в'язень БПУ, 21.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 102

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Зинько Михайло Костянтинович, 68 р., тесля заводу, 15.12.1932, міокардіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 118

Зібницький Олександр Володимирович, 2 р., батько: службовець, 04.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 212

Зігліл Лідія Борисівна, 3 міс., мати - робітниця, друкарка міськради, 14.08.1932, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 47

Зігман Михайло Антонович, 49 р., їздовий Радторгфлоту, 18.06.1933, дистрофія, абсцес легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 240

Зікеєва Ольга Василівна, 1,5 р., з родини робітника, 19.12.1932, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 124

Зільберман Ревека Йосипівна, 28 р., робітниця, 17.07.1932, хвороба кишечника, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 199

Зільберман Соломон Натанович, 36 р., ткач, пацієнт, психлікарні, 02.04.1932, шизофренія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 107, 107а

Зільберштейн Фішель Гершович, 70 р., робітник, 09.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 14

Зіменко Віль Кирилович, 1 дн., на утриманні матері, штукатура Херсонводбуду, 28.04.1932, вроджена нежиттєздатність, ф.Р - 1885, оп.1, спр. 164, арк. 212

Зіменова Євдокия Федорівна, 75 р., на утриманні чоловіка - пенсіонера, 22.07.1933, міокардіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 210, 210 зв.

Зінов'єва Ганна Назарівна, 33 р., на утриманні чоловіка - пожежника заводу, 17.12.1932, гангрена легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 121

Зінченко Ганна Костянтинівна, 19 р., хлібороб зернорадгоспу, пацієнт психлікарні, 04.01.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 10

Зінченко Пилип Іванович, 51 р., в'язень БПУ, 28.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 83

Зінченко Сергій Леонтійович, 31 р., в'язень БПУ, 19.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 67

Златікіна Гітля Гершівна, 76 р., на утриманні сина, робітника фабрики, 13.04.1932, рак стравоходу, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 117

Злобін Микита Михайлович, 48 р., в'язень БПУ, 07.11.1932, міокардіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 31

Знахуренко Володимир Аристархович, 39 р., комендант Укрбудоб'єднання, 07.04.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 98

Знахуренко Аграфена Вакулівна, 42 р., поденна робітниця, 19.04.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 19

Знахуренко Пантелій Аристархович, 43 р., робітник, 27.10.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 222

Зогольова Варвара Георгіївна, 4 р. 6 міс., на утриманні батька, робітника заводу, 09.03.1933, асфіксія внаслідок спазму, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 106-106 зв.

Зозулінська Фіра Давидівна, 8 р., на утриманні батька, кіоскера, 22.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 249-249 зв.

Зозулінський Ісак Давидович, 4 міс. 2 дні, на утриманні батька, кіоскера, 03.03.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 131-131 зв.

Зозуля Борис Арсентійович, 10 міс., батько: офіціант готелю, 06.07.1933, коліт та інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 217

Зозуля Віра Арсентіївна, 4 р., батько: офіціант в ресторані, 03.07.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 179

Зола Ісак Вольфович, 71 р., робітник колгоспу, 04.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 79, 79 зв.

Золончевський Костянтин Петрович, 32 р., в'язень БПУ, 12.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 165

Золота Тамара (по батькові не вказано), 1р. 4 міс., мати - робітниця, 17.07.1932, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 196

Золотарьов (ім'я та по батькові не вказано), 60 р., соціальний стан невідомий, 28.03.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 83

Золотарьова Меланія (по батькові не вказано), 32 р., не вказано, 11.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 213

Золотий Іван Андрійович, 22 р., в'язень БПУ, 01.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 59, 59 зв.

Зоря (хлопчик, прізвище, по батькові та вік не вказано), невідомо, 30.06.1933, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 71

Зосимова Віра (по батькові не вказано), 2,5 р., хвора лікарні, 26.06.1933, кір, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 182, арк. 114

Зосимова Олександра Феоданівна, 66 р., на утриманні сина, штукатурка сільгоспінституту, 16.06.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 233

Зосімова Валентина Максимівна, 1 р. 3 міс., батько – робітник, 25.08.1933, гостре запалення кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 117

Зоскалько Пелагея Леонтівна, 28 р., хатня господарка, на утриманні психлікарні, 26.04.1932, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 184, 184 б

Зродніков Юхим Єрмалайович, 72 р., сторож на залізниці, 11.02.1933, гострий коліт, сильне виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 181

Зуб Епістимія Сидорівна, 51 р., робітниця торгфлоту, 07.08.1933, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 224

Зуб Семен Митрофанович, 68 р., на утриманні сина, 04.09.1932, хвороба серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 100

Зубарчук Леонтій Трохимович, (вік не вказаний), в'язень сільгоспколонії, 11.01.1933, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 33

Зубач Ганна Олександрівна, 33 р., хвора лікарні, 08.07.1933, дистрофія, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 182, арк. 149, 149 зв.

Зубенко Петро Васильович, (вік не вказано), пацієнт народної лікарні, 15.06.1933, запалення нирок, Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 118

Зубко Микола Дмитрович, 56 р., в'язень промколонії БПУ, 02.01.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 4

Зубко Олександр Васильович, 22 р., хворий психлікарні, 29.08.1933, гостре падіння серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 175

Зубков Антон Трохимович, 26 р., в'язень с/г колонії, 25.06.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 46

Зубков Яків Андріанович, 63 р., робітник, 01.04.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 138

Зубова Ніна (по батькові не вказано), 3 р., хвора народної лікарні, 30.05.1933, кір, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 181

Зубокрицька Ганна Давидівна, 2 р. 1 міс., на утриманні батька – музиканта, 03.09.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 189

Зюзін Гнат Іванович, 37 р., робітник, в'язень Херсонської тюрми, 27.04.1932, анемія, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 20

Ібрагімов Олексій Борисович, 61 р., пенсіонер, 09.06.1933, запалення нирок, артеріосклероз, параліч, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 125

Іван (прізвище та по батькові не вказано), 4 р., на утриманні 3-ї нарлікарні, 10.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп.1, спр.185, арк. 19

Іваненко Володимир Андрійович, 60 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 30.01.1933, старечий маказ, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 35-35 зв.

Іваненко Павло Омелянович, 22 р., в'язень промколонії та БПУ, 13.04.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 140

Іванець Петро Лазаревич, 41 р., в'язень БПУ, 17.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 205

Іванець Яків Макарович, 26 р., в'язень БПУ, 06.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 26

Іваник Григорій Фадейович, 60 р., в'язень БПУ, 08.12.1932, міокардит, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 219

Іваничев Дмитро Васильович, 26 р., інвалід, 16.06.1932, правець, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 69

Іванічева Агафія Андріївна, 28 р., на утриманні чоловіка – теслі заводу, 24.11.1932, від операції вуха, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 58

Іванічева Марія Митрофанівна, 70 р., на утриманні сина – теслі консервної фабрики, 19.04.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 23

Іванішин Володимир Вячеславович, 3 р., на утриманні батька - червонофлотця, 10.07.1933, гострий коліт, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 182, арк. 19

Іванов Андрій (по батькові не вказано), 21 р., 25.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 95

Іванов Василь Іванович, 75 р., пенсіонер, 06.08.1933, хвороба серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 220

Іванов Володимир Іванович, 3 міс., батько - службовець, 30.07.1932, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 244

Іванов Грицько Петрович, 50 р., хворий нарлікарні, 02.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 27

Іванов І.І., 40 р., 20.05.1933, туберкульоз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 99

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Іванов Іван Кононович, 22 дн., на утриманні діда, 08.10.1933, вроджена слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 78

Іванов Костянтин Євсєвич, 38 р., в'язень БПУ, 15.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 23

Іванов Леонід Дем'янович, 53 р., хворий народної лікарні, 19.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 171

Іванов Мефодій Карпович, 50 р., в'язень БПУ, 21.04.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 215-215 зв.

Іванов Микола Іванович, 19 р., хворий нарлікарні, 17.05.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 170

Іванов Михайло (по батькові не вказано), 4 р., на утриманні 3-ї нарлікарні, 15.09.1933, дизентерія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 17

Іванов Семен Кирилович, 35 р., в'язень сільгоспколонії, 30.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 224

Іванова Ганна Петрівна, 10 міс., на батько - робітник, 14.08.1932, утоплениця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 35

Іванова Клавдія (по батькові та вік не вказано), на утриманні нарлікарні, 12.12.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 253

Іванова Ксенія Василівна, 30 р., не вказано, 08.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 191

Іванова Марія Дмитрівна, 75 р., на утриманні сина, 03.10.1932, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 242

Іванова Марія Іванівна, 30 р., на утриманні чоловіка - робітника, 14.08.1932, утоплениця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 34

Іванова Марія Іллівна, (вік не вказаний), пацієнтка народної лікарні, 05.06.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 176

Іванова Ольга Петрівна, 9 міс., на утриманні батька, робітника комбінату, 17.03.1933, крупозна пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 186-186 зв.

Іванова Явдоха Фадеївна, 45 р., вчителька, безробітна, психічнохвора, 24.02.1933, виснаження, розлад шлунку, абсцес, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 11, 11 зв.

Івановський Михайло Якович, 54 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 30.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 48, 48 зв.

Іванчева Клавдія Дмитрівна, 3 р., мати: пенсіонерка, 20.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 235-235 зв.

Іванченко Валентина Іванівна, 1 р. 4 міс., батько - робітник 03.01.1933, параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 9

Іванченко Ганна Леонтіївна, 48 р., на утриманні соц. забез., 12.08.1932, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 29

Іванченко Захар (по батькові не вказано), 40 р., в'язень промколонії та БПУ, 13.04.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 120

Іванченко Іван Іванович, 73 р., пенсіонер, 03.03.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 94-94 зв.

Іванченко Іван Федорович, 21 р., в'язень БПУ, 27.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 146, 146 зв.

Іванченко Микола Федосійович, (вік не вказаний), в'язень сільгоспколонії, 21.06.1933, дистрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 207

Іванченко Олекса Васильович, 49 р., в'язень сільгоспколонії, 12.07.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 162

Іванюк Антон Пилипович, 49 р., в'язень БПУ, 06.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 59

Іванюк Терентій Іванович, 55 р., пацієнт нарлікарні, в'язень сільгоспколонії Бупру, 03.01.1932, запалення нирок, уремія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 43

Івасюк Никифор Петрович, 32 р., в'язень БПУ, 03.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 97

Івасюк Петро Тарасович, 34 р., пацієнт психлікарні, 25.10.1932, прогресивний параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 242

Івашин Грицько Григорович, 21 р., на утриманні психлікарні, 23.09.1933, tbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 59

Іващенко Валентин Миколайович, 3,6 р., з родини службовця, 16.11.1932, дизентерія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 35

Іващенко Ганна Миколаївна, 5 р., на утриманні батька - працівника парткому, 29.11.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 69

Іващенко Григорій Федорович, 33 р., в'язень БПУ, 05.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 161

Іващенко Микола Миколайович, 43 р., в'язень БПУ, 27.05.1933, дистрофія, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 248

Івер Василь Опанасович, 40 р., в'язень БПУ, 18.01.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 174

Івершенко Ганна Марківна, 38 р., на утриманні чоловіка, 15.10.1932, перитоніт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 197

Івин Артем Степанович, (вік не вказаний), хворий нарлікарні, 16.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 29

Івленко Василь Олексійович, 28 р., в'язень БПУ, 03.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 158-158 зв.

Івлєв Микола Лаврентійович, 67 р., хворий нарлікарні, 22.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 96

Івченко Віктор (Вітя) (по батькові не вказано), 1 міс., Будинок немовляти, 14.04.1932, атрофія, мастондіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 123

Ігарова Софія Кіндратівна, 60 р., домогосподарка, 22.06.1933, флегмона ноги, зараження крові, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 44

Ігнатенко Віра Мойсеївна, 7 р., на утриманні батька - робітника, 24.12.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 231

Ігнатенко Галина Максимівна, 52 р., в'язень БПУ, 02.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 12

Ігнатенко Ганна Яківна, 11 міс., батько: їздовий, бавовнобуд, 02.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 188

Ігнатенко Євген Федорович, 43 р., невідомо, 07.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 245, 245 зв.

Ігнатенко Євдокія (по бать-

кові не вказано), 32 р., хвора лікарні № 1, 02.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 231, 231 зв.

Ігнатенко Надія Яківна, в'язень БПУ, 02.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 55

Ігнатенко Олександр, 1 р., на утриманні матері, 07.12.1933, кір, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 186

Ігнат'єв Василь Гнатович, 63 р., сторож, 06.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 229

Ігнат'єв Володимир Миколайович, 34 р., директор комбінату, 19.11.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 40

Ігнат'єва Алла Василівна, 1 р., батько - службовець, 23.10.1932, круп гортані, ф.Р - 1885, оп.1, спр. 166, арк. 219

Ігнат'єва Люся Василівна, 3 р., на утриманні батька, службовця комунального транспорту, 06.03.1933, опік усього тіла, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 93-93 зв.

Ізгиков Соломон Зербайлович, 5 р., батько - безробітний червоний партизан, 31.12.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 25

Ізмайловський Віктор, 20 дн., Будинок немовляти, 19.05.1932, диспепсія, гіпотрофія, грип, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 217

Ікошенко Іван Іванович, 17 р., в'язень БПУ, 03.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 221

Ілена Анастасія Петрівна, 52 р., на утриманні сина робітника, 07.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 245

Іліч Макар Давидович,

25 р., в'язень БПУ, 24.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 202

Ілляшенко Андрій Романович, 85 р., на утриманні дочки - матроса-робітника баржі 327, 17.06.1933, стареча слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 6

Ілоницький Фадей Семенович, 74 р., в'язень БПУ, 02.06.1933, старечий маказм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 52

Ільєнко Микола Петрович, 25 р., пацієнт психлікарні, 16.04.1932, імбецильність, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 194,194а

Ільїн Дмитро Миколайович, 33 р., чорнороб на торговельному флоті, 16.06.1933, дистрофія та ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 127

Ільїн Іван Миколайович, 6 р., з родини робітника - чорнороба, 20.03.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 30

Ільїна Анастасія (по батькові не вказано), 60 р., хвора психіатричної лікарні, 04.01.1933, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 215

Ільїна Євдокія Іванівна, 41 р., хвора лікарні, 02.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 153, 153 зв.

Ільїна Клавдія (по батькові не вказано), 3 р., на утриманні батьків, 05.12.1933, отруєння окисом вуглецю, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 170

Ільницький Микола Калістратович, 51 р., пацієнт нарлікарні, в'язень сільгоспколонії Бупру, 11.01.1932, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 45

Ільницький Сергій Фадейович, 17 р., в'язень БПУ, 02.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 201

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Ільчевський Микола Якович, 48 р., інструктор ФЗУ, 22.01.1933, замерз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 64

Ільченко Іван Семенович, 29 р., робітник, 08.08.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 14

Ільченко Павло Павлович, 37 р., на утриманні психлікарні, 18.11.1933, прогрес. параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 195

Ільяшенко Ксенія Амосівна, 54 р., на утриманні сина - слюсара заводу, 05.12.1932, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 92

Інденбург Михайло Тихонович, 40 р., в'язень БПУ, 09.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 203-203 зв.

Індиченко Домна Кирилівна, 38 р., в'язень БПУ, 23.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 2

Інна (прізвище, по батькові не вказано), 5,5 р., Будинок немовляти, 03.04.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 154, 154 зв.

Іовенко Уляна Григорівна, 30 р., пацієнтка психлікарні, 10.01.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 199

Іолкін Георгій Трохимович, 8 р., мати: швачка, 22.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 237, 237 зв.

Ірженко Іван Никанорович, 18 р., робітник, 21.10.1932, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 215

Ісаєв Володимир Іванович, 1 р., на утриманні брата - комірника заводу, 28.06.1933, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 122

Ісаєв Євдоким Захарович, 42 р., конюх, 09.03.1933, рогеитоній (інтоніт), ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 136-136 зв.

Ісаєв Іван Федорович, 56 р., робітник комишитового заводу, 04.03.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 80-80 зв.

Ісаєв Макар Терентійович, 55 р., робітник, 28.07.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 235

Ісаєва Олександра Митрофанівна, 5 міс., батько - робітник торгфлоту, 18.06.1932, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 73

Ісаєнко Майя Ісааківна, 4 міс., мати - службовець, 29.09.1932, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 142

Ісаков Микола Олександрович, 35 р., завідувач магазину, 12.12.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 185

Ісакова Лідія (по батькові не вказано), 8 р., на утриманні 3-ї нарлікарні, 28.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 62

Ісакова Настасія Лук'янівна, 73 р., на утриманні сина, 03.09.1932, крововилив серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 94

Ісамбай Ізраїл, 56 р., в'язень БПУ, 14.09.1933, міокардит, декомпенсований коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 35

Ісова Анастасія Сидорівна, 48 р., в'язень БПУ, 20.09.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 41

Істомін Іван Костянтинович, 36 р., хворий лікарні, 26.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 57

Ічинський Йосиф Юхимович, 38 р., хворий лікарні, 01.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 152, 152 зв.

Іщенко Іван Дмитрович, 22 р., в'язень сільгоспколонії, 03.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 126

Іщенко Мойсей Олексійович, 38 р., в'язень БПУ, 05.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 111

Іщенко Савелій (по батькові не вказано), 48 р., 18.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 101

Іщенко Юрій Тихонович, 1 р., батько-робітник, 27.09.1932, кір, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 141

Іщенко (ім'я та по батькові не вказано), 15 р., 13.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 34-34 зв.

Іщук Кирило Терентійович, (вік не вказаний), в'язень сільгоспколонії, 22.12.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 149

Іщук Семен Микитович, (вік не вказаний), в'язень сільгоспколонії, 07.11.1932, декомпенсований міокардит, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 143

Йоєнко Костянтин Миколайович, 4 міс., батько - червоноармієць, 02.07.1932, не вказана, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 134

Йосипенко Іван Петрович, 34 р., завідувач Зеленівської школи, 07.06.1933, вбивство, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 111

Кабак Ніна Василівна, 19 р., хвора Херсонської психіатричної лікарні, 10.02.1933, інфекційний менінгіт, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 235-235 зв.

Кабала Валентин Іванович, 1 р., на утриманні батька-робітника, 14.12.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 196

Кабальський Яків Францович, 41 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 18.02.1933, виснаження (інаміцію), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 248, 248 зв.

Кабаненко Грицько Кононович, 31 р., в'язень сільгоспколонії, 14.05.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 150

Кабаненко Меланія Савелівна, 74 р., на утриманні доньки-робітниці, 05.09.1933, декомпенсуючий міокардит ослаблений колітом, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 194

Кабаненко Олексій Трохимович, 10 р., з родини робітника - їздового, 17.04.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 7

Кабаненко Петро Трохимович, 4 р., на утриманні батька-робітника, 14.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 261

Кабанова Параскева Савеліївна, 72 р., 14.06.1932, старість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 64

Кабанова Секленіда (по батькові та вік не вказано), хвора психлікарні, 19.11.1932, не вказано, прогресуючий параліч, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 81

Кабанчик Олексій Олексійович, 6 р., батько - робітник, рибалка, 16.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 197

Кабаченко Іван Гнатович, 80 р., пенсіонер, 09.09.1933, непроходимість кишечника, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 228

Кавасса Микола Генріхович, 43 р., лікар нарлікарні, 21.03.1932, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 53

Кавеліш Іван Янович, 48 р., в'язень БПУ, 03.08.1933, дек. міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 66

Кавуненко Павло Тимофійович, 31 р., робітник, в'язень БПУ, 10.01.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 22

Кавунова Марія (по батькові не вказано), 55 р., пацієнт Херсонської психіатричної лікарні, 12.07.1932, не вказана, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 210

Каган Лідія Марківна, 42 р., лікар, 08.11.1933, рак печінки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 117

Каганович Раїса Натанівна, 1 міс., на утриманні батька, службовця консервного заводу № 2, 26.02.1933, вроджена слабкість, судоми, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 12-12 зв.

Кадемія Хая, 80 р., 09.06.1932, старість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 40

Кадігроб Кузьма Степанович, 40 р., робітник заводу, 21.11.1933, *ulcus perptus*, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 129

Казак Феодосій Тимофійович, 38 р., в'язень сільгоспколонії, 17.11.1932, виснаження, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 144

Казарич Андрій Кирилович, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 02.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 188

Каздан Самсон Шлемович, 72 р., на утриманні доньки службовця, 01.04.1933, грип і пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 131

Казмиренко Онисим Сільвестрович, (вік не вказаний), в'язень сільгоспколонії, 05.01.1933, запалення нирок, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 32

Кайнаш Петро Іванович, 47 р., в'язень сільгоспколонії, 03.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 122

Кайтхель Юхим Адамович, 26 р., в'язень сільгоспколонії, 18.06.1933, дистрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 210

Какабачва Турбаві, 80 р., пацієнт нарлікарні, 03.06.1932, коліт, декомпенсація серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 67

Какул Ізя, 24 р., хворий лікарні, 05.04.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 216, 216 зв.

Калайдин Борис Андрійович, 7 міс., батько – кустар, 27.10.1932, гострий шлунково-кишковий катар, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 225

Калашний Іван Іванович, 23 р., в'язень сільгоспколонії, 15.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 49

Калашников Семен Григорович, 67 р., дворник житлокоопу, 10.06.1933, декомпенсація серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 139

Калашникова Дарія (Одарка) Прокопівна, 48 р., хлібороб член артілі, 23.03.1932, рак шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 59

Калашніков Олександр Олексійович, 32 р., пенсіонер, 08.03.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 115-115 зв.

Калашнікова Ганна Данилівна, 75 р., на утриманні сина-робітника, 17.07.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 108

Каленський Іван Євстафійович, 36 р., в'язень БПУ, 06.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 21

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Калина, 2,6 р., Будинок не-мовляти, 16.04.1933, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 14

Калиниченко Іван Денисо-вич, 32 р., кустар, пацієнт психлікарні, 05.04.1932, шизофренія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 132, 132 а

Калиновський Іван Миколайович, 36 р., в'язень Херсонської тюрми, 06.07.1932, туберкульоз легенів та кишечника, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 158

Калита Аким Миронович, 50 р., соціальний стан невідомий, 23.03.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 83

Калита Карпо Омелянович, 45 р., в'язень с/г колонії, 26.06.1933, ентерит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 44

Калінін Борис Іванович, 9 міс., на утриманні матері, друкарки трикотажної артілі, 04.06.1933, дистрофія та інтоксикація, ф.Р – 1885, п. 1, спр. 180, арк. 44

Калініченко Іван Петрович, 6 р., робітник, 29.03.1933, гострий шлунково-кишковий розлад, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 102

Калініченко Марія Миколаївна, 59 р., пенсіонерка, 27.05.1933, атеросклероз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 152

Калініченко Марія Миколаївна, (вік не вказано), пацієнт 1-ї народної лікарні, 21.05.1933, міодегенерація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 14

Калінко Василь Іванович, 20 р., в'язень БПУ, 09.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 55

Калінський Тимофій Данилович, 63 р., рід занять невідомий, 01.11.1933, стареча слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 112

Калінчук Прокіп, 50 р., в'язень Херсонської тюрми, 27.05.1932, параліч серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 13

Каліч Петро Аврамович, 20 р., хворий нарлікарні, 01.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 28

Калішевський Всеволод Михайлович, 33 р., службовець, 18.02.1933, крупозне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 199

Калмиков Онисим Тимофійович, 48 р., телеграфіст, 28.08.1933, втоплення, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 168

Калуцький Айзік Аврамович, 70 р., на утриманні дочки, касира театру, 17.03.1933, аневризма аорти, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 173-173 зв.

Каляка Марія Михайлівна, 90 р., на утриманні сина – таке-лажника експортхлібу, 10.12.1932, старечий маразм, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 110

Калякіна Домникія Калістратівна, 78 р., на утриманні сина-чорнороба суднокомбінату, 07.07.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 241

Кальченко Іван Степанович, 21 р., в'язень БПУ, 08.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 191

Каменєв (ім'я, по-батькові не вказано), 40 р., в'язень промколонії, 01.04.1932, запалення брушини, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 124

Каменєв Іван Леонтійович, 30 р., в'язень с/г колонії, 24.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 41

Каменіцікова Пріська Фомі-вна, 28 р., хвора психлікарні, 06.03.1933, catero colitis, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 159, 159 зв.

Каменська Єфимія Демент-їївна, 80 р., домогосподарка, 07.12.1933, ускладнення від грипу, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 171

Каменщик Марія Пахомів-на, 5 р., на утриманні батька-вантажника (звільнений по скороченню штатів), 29.01.1933, катар товстих кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 114

Каменщиков Пахом Оврія-мович, 39 р., робітник порту, 18.03.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 229, 229 зв.

Камерштейн Вуля Гінано-вич, 14 р., пацієнт психлікарні, 20.05.1932, не вказано, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 52

Камінський Едуард Юдович, 2 міс., на утриманні батька, 23.12.1933, вроджена слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 239

Камінський Менасій Мой-сейович, 67 р., лікар, 22.03.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 236-236 зв.

Камінський Петро, 40 р., 10.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 101

Камонін Яків Архипович, 56 р., хворий лікарні, 04.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 103

Канарш Дарія Мартиніа-нівна, 87 р., на утриманні дочки, 25.12.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 229

Кандиба Володимир Михай-лович, 9 р., на утриманні матері - пенсіонерки, 19.07.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 121

Кандиба Лідія Михайлівна, 7 р., на утриманні матері-пенсіонерки, 24.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 220, 220 зв.

Кандиба Павло Гаврилович, 21 р., в'язень БПУ, 05.09.1933, гангрена лівої голени, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 235

Каневський Нафтуля Беркович, 85 р., пенсіонер, 05.10.1932, декомпенсація серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк.158

Канзюба Іван Петрович, 37 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 29.01.1933, виснаження (інаміція), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 46, 46 зв.

Капай Іван (по батькові не вказано), 30 р., судлікарня, 15.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк.2

Капацій Степан Андрійович, 32 р., в'язень БУПРу, 27.08.1932, гостре запалення нирок, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 166, арк. 89

Капінський Іван Григорович, 70 р., сторож, 26.08.1933, струс мозку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 122

Капінус, 30 р., робітник радгоспу, 13.07.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 204

Каплан Ісаак Гершович, 60 р., робітник, 24.09.1933, перелом основи черепа, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 185, арк. 30

Капленко Федір Єлізарович, 48 р., в'язень с/колонії, 01.08.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 192

Каплун Іван Степанович, 37 р., бригадир артілі, 19.01.1932, виразка шлунку, перитоніт, ф.Р - 4069, оп. 7, спр. 164, арк. 46

Каплун Микола Степанович, 11 міс., мати-робітниця консервної фабрики, 16.12.1932, коліт, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 231

Каплунова Ріва Давидівна, 42 р., робітниця, 14.08.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр.

184, арк. 10

Капранов Василь Лукич, 47 р., в'язень БПУ, 13.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 46

Капуста Ірина Дмитрівна, 31 р., хлібороб, член СОЗа, на утриманні психлікарні, 21.04.1932, «виснага», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 192, 192 б

Капустін Василь Іванович, 32 р., в'язень сільгоспколонії, 10.04.1933, ентероколіт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 69-69 зв.

Капустян Андрій Семенович, 30 р., в'язень сільгоспколонії, 12.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, п. 1, спр. 180, арк. 45

Капустянова Анастасія Василівна, 38 р., двірник житлового кооперативу, 27.11.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 64

Карабут Семен Олексійович, 23 р., в'язень сільгоспколонії, 20.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 80

Карагодецька Євдокія, 52 р., 16.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 103

Каралкіна Анастасія Савівна, 37 р., хвора психіатричної лікарні, 28.12.1932, серцева слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 6

Каралкіна Анастасія Савівна, 37 р., хвора психлікарні, 28.12.1932, сердечна слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 122

Караменкулов Мамаджан, (вік не вказаний), в'язень БПУ, 10.12.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 261

Карамушко Мефодій Костянтинович, 56 р., в'язень БПУ, 13.01.1933, старчеський ма-

разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 239

Карась Кузьма Павлович, 52 р., хворий психлікарні, 16.12.1932, прогресуючий параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 154

Карась Олена Олексіївна, 50 р., хвора лікарні, 25.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 63

Карасьова Галина Дмитрівна, 72 р., 09.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 248, 248 зв.

Каратюк Анатолій Григорович, 1 р. 6 міс., мати - робітниця, 29.07.1932, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 243

Карвовська Марія Станіславівна, 74 р., на утриманні дочки, 23.12.1933, старечий ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 233

Карененко Григорій Іванович, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 12.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 163

Каритний Хейкель Йосипович, 66 р., на утриманні сина, 11.02.1933, рак печінки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 179

Карленко Ілларіон Онісимович, 65 р., робітник - чоботарь, 04.01.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 9

Карлік Федот Ісаакович, 24 р., в'язень БПУ, 14.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 226

Карлінський Денис Юхимович, 46 р., в'язень Херсонської с/г колонії, 08.01.1933, порок серця, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 82-82 зв.

Карло Захарій Васильович, 53 р., хворий нарлікарні, 08.08.1933, дистрофія, ф.Р -

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

1885, оп. 1, спр. 184, арк. 29

Карнаухов Василь Омелянович, 88 р., донька: наймика, 10.04.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 244

Карп Олександр Ісаакович, 41 р., пенсіонер, 26.01.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 81

Карпановський Микола Євдокимович, 32 р., хлібороб, 13.09.1932, упадок серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 159

Карпачов Геній Васильович, 25 р., кінний міліціонер, 09.07.1932, утопленик, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 170

Карпель Анна Ісаївна, 73 р., майстер кондитерської фабрики, 20.06.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 80

Карпенко Валентина (по батькові не вказано), 1 р.2 міс., з суд. лікаря, 10.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 242

Карпенко Марія Олексіївна, 66 р., на утриманні чоловіка, службовець - поштар, 25.03.1932, склероз серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 60

Карпенко Микола Іванович, 4 р., на утриманні батька - старости артілі, 22.12.1932, отруєння чадним газом, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 137

Карпенко Олена Іванівна, 2 р., на утриманні батька - старости артілі, 22.12.1932, отруєння чадним газом, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 136

Карпенко Терентій Йосипович, 50 р., черговий психлікарні, 21.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 20

Карпенко Терентій Йосипович, (вік не вказаний), в'язень БПУ, 21.05.1933, дистрофія, ф.Р

- 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 1

Карпенко Шура (по батькові не вказано), 3 р., 13.05.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 222

Карпенко Явдоха Яківна, 50 р., робітник, 02.11.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 113

Карпов Михайло Іванович, 54 р., десятник комунбуду, 26.06.1933, відокремлення голови від тулуба поїздом, 26.06.1933, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 125

Карпович Олександра Іустинівна, 33 р., рахівник експортлісу, 08.11.1932, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 85

Карпушенко Дмитро Никифорович, 39 р., в'язень БПУ, 27.07.1933, коліт, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 192

Карпушенко Олексій Никифорович, 41 р., в'язень БПУ, 08.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 57

Картавенко Дмитро Гаврилович, 55 р., в'язень сільгоспколонії, 05.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 134

Картовцев Іван Андрійович, 28 р., в'язень БПУ, 05.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 178, 178 зв.

Карток Матвій Васильович, 49 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 15.02.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 226, 226 зв.

Каршенбойм Ілля Алтерович, 50 р., службовець, 29.03.1933, заворот кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 100

Каршенбойм Нінель Лазарівна, 5 міс., на утриманні матері: робітниця фабрики Держвзуття, 18.05.1932, гострий катар кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164,

арк. 216

Карякін Семен Михайлович, 2,5 р., батько - робітник, 07.09.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 99

Каспарова Килина Гнатівна, 58 р., робітниця, 10.09.1933, рак кахексії, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 219

Касперовська Мотрона Гаврилівна, 33 р., на утриманні чоловіка, теслі, 19.03.1933, рак шлунку, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 192-192 зв.

Касприаки Микола Федотович, 18 р., батько - робітник заводу, 13.08.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 30

Касьянова Ольга Охримівна, 85 р., на утриманні сина, 10.10.1932, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 185

Катернюк Марфа Онисимівна, 43 р., санітарка лікарні водників, 19.05.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 175-175 зв.

Катков Ізраїль Захарович, 49 р., бухгалтер промколонії, 25.05.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 51

Каторжинська Маруся (по батькові не вказано), 1,7 р., Будинок немовляти, 24.04.1933, коліт, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 157-157 зв.

Катренко Анастасія Іванівна, 48 р., на утриманні чоловіка, пенсіонера, 21.05.1932, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 241

Катюх Яків Маркович, 40 р., в'язень сільгоспколонії, 15.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 49

Катянюк Віктор Герасимович, 6 р., на утриманні матері - пенсіонерки, 27.04.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 74

Кафтун Явдоха (по-батькові та вік не вказано), хвора нарлікарні, 20.08.1933, малярія, декомпес. серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 150

Кац Абрам Янкевич, 32 р., кравець Держшитвопрому, 15.05.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 211

Кац Рахіль Яківна, 30 р., 10.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 238, 238 зв.

Кацай Омелян Кіндратович, 46 р., в'язень сільгоспколонії, 02.06.1933, виснажливий пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 227

Качайко Меланія Йосипівна, 80 р., хвора психічної лікарні, 30.09.1932, не вказана, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 3

Качан Василь Васильович, 25 р., в'язень БПУ, 19.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 102

Качан Іларіон Олексійович, 60 р., в'язень БПУ, 25.12.1932, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 159

Качан Степан Васильович, 40 р., чорнороб на млині, 04.04.1933, висипний тиф, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 86

Качанов Яків Абрамович, 68 р., робітник, 05.08.1933, розлад серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 217

Качеуні-Мялова Юлія Іванівна, 61 р., на утриманні чоловіка - рахівника фінвідділу, 25.12.1932, рожа, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 140

Качур Ганна Федорівна, 51 р., в'язень БПУ, 23.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 191

Качур Іларіон Тимофійович, 50 р., в'язень БУПРу, 09.07.1932, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 221

Качур Іларіон, 35 р., в'язень БПР, 09.06.1932, плеврит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 47

Кашея Мірлена, 1,5 міс., Будинок немовляти, 09.04.1932, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 100

Кашиціна Віра Михайлівна, 58 р., на утриманні сестри санітарки, 08.03.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 109-109 зв.

Кашицька Марія Онуфріївна, 70 р., пенсіонерка, 13.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 7

Кашулевський Леонід Гаврилович, 80 р., пенсіонер, 29.01.1933, самогубство, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 116

Квасневська Агнеса Феліксівна, 46 р., хатня господарка, на утриманні психлікарні, 06.05.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 196, 196 а

Квашенко Іван Кіндратович, 66 р., в'язень БПУ, 02.04.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 51

Квашенко Юрій Павлович, 2 міс., з родини робітниці - чорнороба, 22.12.1932, загальне виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 135

Квашин Микола Якович, 4 р., батько - робітник, 26.09.1932, «круп», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 138

Квашин Михайло Іванович, 26 р., в'язень БПУ, 19.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 117

Квитка Єлисей (по батькові не вказано), 60р., в'язень БУПРу, 23.06.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 23

Квітка Єлисей, 45 р., в'язень БУПРу, 24.06.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 113

Квітко Костянтин Миколайович, 7 міс., робітник, тесляр, 05.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 187

Квітко Яків Бенціонович, 17 дн., на утриманні батька, шевця, члена артілі, 27.04.1932, вроджена кволість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 152

Кедровська Феня Дмитрівна, 3 р., батько - міліціонер, 26.01.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 66

Кедровський Марко Маркович, 18 р., в'язень БПУ, 13.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 55

Кедровський Петро Семенович, 30 р., в'язень БУПРу, 13.10.1932, ентероколіт, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 206

Кекул Пантелій Леонтійович, 46 р., в'язень Херсонської с/г колонії, 18.01.1933, виснаження, пронос; некомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 190, 190 зв.

Кельор Емілія Степанівна, (вік не вказаний), пацієнтка психлікарні, 05.01.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 214

Керцов Іван Іванович, 31 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 26.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 53, 53 зв.

Кесейжкевич Антон Іванович, 50 р., в'язень сільгоспколонії, 03.05.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179,

арк. 121

Кецель Яків Аврамович, 50 р., жебрак, 16.12.1932, параліч серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 123

Кибалка Олександра Дмитрівна, 12 р., хвора психлікарні, 18.02.1933, дитячий параліч, туберкульоз кісток, хронічний інверт, виснаження серцевої слабкості, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 216, 216 зв.

Кибалка Прохор Кирилович, 54 р., в'язень промколонії та БПУ, 21.04.1932, декомпенсований міокардит, виразковий коліт - анемія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 149

Кибальникова Марія Семенівна, 47 р., пенсіонерка, 18.04.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 11

Кибець Іван Андрійович, 14 р., хворий лікарні, 04.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 165, 165 зв.

Кибець Тимофій Григорович, 33 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 12.01.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 37, 37 зв.

Кибкало Уляна Сидорівна, 55 р., в'язень БПУ, 07.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 211

Кивильник Максим Фомич, 52 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 28.02.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 161, 161 зв.

Кигель Марія (по батькові та вік не вказано), на утриманні 3-ї нарлікарні, 25.09.1933, флегмона, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 63

Кидальчук Захар Тимофійович, 55 р., в'язень БУПРУ, 03.07.1932, міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 186

Килимик Володимир Олександрович, 21 р., в'язень БПУ, 25.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 157

Кимов Пилип Васильович, 75 р., 13.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 32-32 зв.

Кир'язов Костянтин Георгійович, 33 р., в'язень БПУ, 17.07.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 11

Кир'ян Яків Власович, 48 р., в'язень БПУ, 29.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 128, 128 зв.

Кирай Степанида Олексіївна, 50 р., пацієнт психлікарні, 12.06.1932, параліч серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 126

Киреев Харламп Дмитрович, 35 р., в'язень БПУ, 06.10.1932, виснаження, ф.Р – 1885, оп.1, спр.167, арк.3

Кирей Устим Іванович, 75 р., на утриманні сина, 02.09.1932, серцева слабкість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 144

Киренданов Дмитро Павлович, 18 р., хворий народної лікарні, 17.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 169

Кириленко Анастас Гордійович, 32 р., в'язень сільгоспколонії, 19.06.1933, апоплексія мозку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 208

Кириленко Григорій Агеїович, (вік не вказаний), в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 29.01.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 219, 219 зв.

Кириленко Іван Андрійович, 50 р., службовець вітрильного флоту, 07.03.1933, черевний тиф, катаральна пневмонія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 98, 98

зв.

Кириленко Іван Степанович, 32 р., в'язень сільгоспколонії, 14.04.1933, катар, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 88-88 зв.

Кириленко Павло Герасимович, 21 р., в'язень Херсонської тюрми, 06.05.1932, туберкульоз легенів та кишок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 19

Кирилюк Сергій Іванович, 20 р., в'язень БПУ, 23.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 135, 135 зв.

Кирих Олена Сергіївна, 64 р., на утриманні чоловіка, 21.01.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 79

Кириченко Віктор (по батькові не вказано), 8 р., хворий лікарні, 13.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 102

Кириченко Григорій Прокопович, 40 р., в'язень БПУ, 29.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 114, 114 зв.

Кириченко Тимофій Никифорович, 35 р., в'язень сільгоспколонії, 03.06.1933, виснажливий пронос, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 181, арк. 229

Киричок Захар Митрофанович, 48 р., в'язень БПУ, 20.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 174

Киричок Таїсія Парфентіївна, 50 р., на утриманні чоловіка – чорнороба, 26.11.1932, запалення мозку, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 62

Киричук Василь Антонович, (вік не вказаний), в'язень Херсонської с/г колонії, 19.02.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 20, 20 зв.

Кириєнко Аксен Ілліч, 25 р., хворий 1 нарлікарні, 24.07.1933, рожа, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 28

Кирпа Іван Платонович, 70 р., робітник, 22.06.1932, крововилив у мозок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 83

Кирпа Любов Василівна, 1 р., батько – робітник заводу, 17.07.1932, менінгіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 201

Кирюніков Яків Андрійович, 42 р., робітник, пацієнт психлікарні, 22.05.1932, параліч, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 55

Кирюхіна Параскева Яківна, 70 р., пенсіонерка, 27.06.1932, старість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 111

Кир'янов Євген Васильович, 2 міс., мати: студентка РПШ, 02.07.1933, вроджена слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 215

Кисель Степан Васильович, 78 р., пенсіонер, 28.04.1933, стареча слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 63-63 зв.

Кисель Федір Микитович, 37 р., в'язень БПУ, 16.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 184

Кисельов Володимир Іванович, 2,5 р., батько – робітник заводу, 09.10.1932, запалення мозкових оболонок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 182

Кисельова Зоя Петрівна, 32 р., робітниця, 14.12.1932, не вказана, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 117

Кисіль Віктор Герасимович, 36 р., в'язень БПУ, 02.07.1933, дистрофія, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 111

Кисіль Степан Васильович, 78 р., лікарня, 29.04.1933, старість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 96

Кислицька Агафія Андріївна, 61 р., на утриманні дочки, 19.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 122

Кислов Іван Гаврилович,

19 р., хворий першої нарлікарні, 13.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 172-172 зв.

Кислова Федосья Андріївна, 42 р., робітниця, 26.08.1932, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 72

Китаєв Василь Миколайович, 67 р., комендант судноверфі, 03.03.1933, крововилив у мозок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 8

Китаєва Ганна Костянтинівна, 66 р., пенсіонерка, 02.06.1933, хвороба серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 3

Киця Трохим Миколайович, 39 р., робітник, 24.11.1933, отруєння чадним газом, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 135

Киченко Іван Іванович, 30 р., в'язень сільгоспколонії, 19.07.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 134

Кишмиленко Павло (по батькові не вказано), 7 р., хворий лікарні, 01.04.1933, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 227, 227 зв.

Кищенко Віра (по-батькові не вказано), 7 р., хвора психлікарні, 16.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 105

Кияниця Микита Олексійович, 45 р., пацієнт психлікарні, 17.01.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 34, 34 а

Кінезо Євгенія Юрївна, 1 міс., на утриманні батька, голови артілі 12.11.1933, слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 121

Кінезо Людмила Юрївна, 20 дн., на утриманні батька-колгоспника, 16.11.1933, «недоносок як передчасно народжена», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 125

Кірарев Іван Іванович, 25 р., в'язень БПУ, 23.03.1933, крупозне лівостороннє запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 136

Кірз Семен Панкратович, 72 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 18.01.1933, старечий маляризм, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 50-50 зв.

Кіриченко Павло Денисович, 48 р., в'язень БПУ, 07.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 166

Кірнеш Абрам Сидорович, 52 р., в'язень сільгоспколонії, 04.06.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 229

Кістрін Дементій Семенович, 40 р., в'язень БПУ, 18.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 143

Клавдія (прізвище та по батькові не вказано), 3 р., Будинок немовляти, 02.04.1933, атрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 168, 168 зв.

Клачков Митрофан Денисович, 30 р., в'язень БПУ, 27.11.1932, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 140

Клейн Іван Іванович, 19 р., в'язень БПУ, 14.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 108-108 зв.

Клейн Юліус Косперотінович, 68 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 29.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р – 1885, оп.1, спр.174, арк. 45, 45 зв.

Клейст Едуард Романович, 3 міс.15 днів, батько – робітник, 27.08.1933, гостре запалення кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 121

Клейцер Михайло Федоро-

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

вич, 36 р., в'язень БПУ, 27.12.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 160

Клембер Аврам Хаїмович, 36 р., в'язень сільгоспколонії, 17.03.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 244

Кленцер Дмитро Андрійович, 28 р., інструктор артілі. 08.01.1932, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 18

Кленчик Віра (по батькові не вказано), 5 р., хвора нарлікарні, 18.08.1933, кір, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 135

Клеха Микола Давидович, 23 р., в'язень БПУ, 15.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 147-147 зв.

Клига Ніла Олександрівна, 6 міс., батько - робітник, 18.06.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 72

Клименко Василь Логвинович, 61 р., хлібороб, в'язень БУПР, 28.07.1932, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 236

Клименко Василь Логвинович, 67 р., в'язень Херсонської тюрми, 28.01.1932, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 2

Клименко Данило Дем'янович, 26 р., пацієнт психлікарні, 11.08.1932, упадок серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 75

Клименко Михайло Федорович, в'язень БПУ, 03.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 219

Клименко Олександра Іванівна, 72 р., на утриманні сина - робітника, 17.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 105

Клименко Олександра Іллівна, 26 р., агротехнік, 13.11.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 122

Клименко Оникій Захаро-

вич, 59 р., в'язень БПУ, 23.05.1933, старечий маказм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 122

Клименко Павло Ілліч, 21 р., в'язень БПУ, 07.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 226

Клименко Петро Михайлович, 28 р., в'язень БПУ, 09.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 26

Клименюк Дмитро (по батькові не вказано), 40 р., в'язень Херсонської тюрми, 18.06.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 88

Климко Марія Романівна, 46 р., на утриманні чоловіка, 27.11.1933, запалення черева та легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 139

Климцов Іван Іванович, 66 р., пенсіонер, 22.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 149

Климюк Дмитро (по батькові не вказано), 36 р., хлібороб - одноосібник, 18.08.1932, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 74

Кліжко Степан Кузьмович, 42 р., в'язень с/г колонії, 15.06.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 35

Клімова Аграфена Дмитрівна, 60 р., на утриманні дочки, робітниці тракторної майстерні, 12.01.1932, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 22

Клімчук Прокопій Осипович, 22 р., в'язень БПУ, 26.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 59-59 зв.

Клопотун Леонтій Авксентійович, 2,5 р., на утриманні батька - чорнороба водбуду, 21.12.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167,

арк. 127

Клочан Іван Никифорович, 22 р., пацієнт психіатричної лікарні, 25.06.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 91

Клочко Фекла Петрівна, 87 р., на утриманні зятя, 10.09.1932, старечий маказм та слабкість серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 108

Клочок Роман Потапович, 52 р., в'язень сільгоспколонії, 11.05.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 45

Клюйко Григорій Якович, 57 р., в'язень БПУ, 01.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 93

Клюрфельд Геня Мойсеївна, 1,8 р., батько - моторист елеватора, 29.07.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 239

Книга Трохим Іванович, 47 р., в'язень БПУ, 23.01.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 99

Князевич Циля Борисівна, 80 р., на утриманні сина, 01.12.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 142

Кобачек Федосій Харитонович, (вік не вказаний), хворий першої нарлікарні, 28.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 209-209 зв.

Кобельчук Гаврило Григорович, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 08.06.1933, гангрена лівої ноги, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 186

Кобеняк Максим Захарович, 46 р., в'язень с/г колонії, 12.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 45

Кобець Андрій Іванович, 57 р., в'язень БПУ, 17.03.1933,

дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 227

Кобець Андрій, 43 р., в'язень Херсонської тюрми, 13.02.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 2

Кобець Карп Єремеєвич, 48 р., в'язень БПУ, 23.04.1933, бронхоплеврит та туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 231-231 зв.

Кобецький Іван Федорович, 39 р., в'язень БПУ, 16.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 190

Кобецький Марк Парфентійович, 22 р., в'язень БПУ, 28.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 66

Кобецький Мойсей Йосипович, 28 р., в'язень БПУ, 25.01.1933, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 103

Кобецьков Василь (по батькові не вказано), 25 р., 26.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 93

Кобилянська Матрона Григорівна, 19 р., в'язень БПУ, 25.08.1933, різка дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 172

Кобилянський Артем Никифорович, 45 р., робітник держпароплавства, 11.07.1932, заворот кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 171

Кобиш Семен Павлович, 58 р., робітник коопгужтранспорту, 09.03.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 114-114 зв.

Кобунєв Валентин Миколайович, 3 міс., мати - кухар, 15.06.1932, розлад травлення, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 67

Ков'язя Сергій Парфентійович, 30 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 12.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 160, 160 зв.

Коваленко Борис Аврамович, 32 р., в'язень с/г колонії, 27.07.1933, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 90

Коваленко Василь Євтихійович, (вік не вказаний), хворий психічної лікарні, 03.12.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 113

Коваленко Василь Климентович, 25 р., пацієнт психлікарні, 22.06.1932, шизофренія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 127

Коваленко Василь Лаврентійович, 17 р., пацієнт Херсонської психіатричної лікарні, 04.06.1932, психопат, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 90

Коваленко Володимир Григорович, 6 міс., на утриманні матері, безробітної робітниці, 02.01.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 4

Коваленко Володимир Петрович, 9 міс., на утриманні батька, 15.03.1933, запалення мозкової оболонки, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 175-175 зв.

Коваленко Іван Пантелійович, 82 р., в'язень БПУ, 29.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 54

Коваленко Іван Потапович, 82 р., в'язень БПУ, 02.07.1933, старечий маказм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 82

Коваленко Іван Сергійович, 18 р., в'язень БПУ, 21.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 173

Коваленко Марія Григорівна, 10 р., хвора лікарні, 28.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 61

Коваленко Михайло Юхимович, 82 р., на утриманні дочки, 11.08.1932, слабкість серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 42

Коваленко Наталія Семе-

нівна, 78 р., на утриманні сина, рибалки артілі «1 Травня», 05.03.1933, стареча слабкість, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 100-100 зв.

Коваленко Олександр Іванович, 15 р., на утриманні батька-робітника, 25.10.1933, самоповішення, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 99

Коваленко Опанас Олексійович, 38 р., в'язень БПУ, 01.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 77

Коваленко Павло Дмитрович, 44 р., в'язень БПУ, 05.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 226

Коваленко Петро Андрійович, 57 р., сажотрус, 24.06.1933, (лат. нерозбірливо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 141

Коваленко Пилип Якимович, 42 р., в'язень сільгоспколонії, 03.06.1933, виснажливий пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 228

Коваленко Степанида Олексіївна, 48 р., на утриманні доньки - робітниці, 11.09.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 229

Коваленко Тарас Ларіонович, 39 р., в'язень БПУ, 22.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 120, 120 зв.

Ковалик Федір Пилипович, 30 р., в'язень БПУ, 13.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 46

Ковалик Федір Семенович, (вік не вказаний), в'язень БПУ, 23.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 43

Коваль Іван Наумович, 47 р., в'язень БПУ, 17.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 205

Коваль Катерина Данилів-

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

на, 42 р., пацієнтка психлікарні, 15.10.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 215

Коваль Ларіон Григорович, 66 р., в'язень БПУ, 15.04.1933, міокардит, атеросклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 151-151 зв.

Ковалько Антон Іванович, 41 р., в'язень БПУ, 04.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 23

Ковальов Володимир, 2 р., Будинок немовляти, 25.06.1933, не вказана, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 112

Ковальов Ларион Васильович, (вік не вказаний), в'язень БПУ, 23.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 41

Ковальов Павло Фролович, 32 р., пацієнт Херсонської психлікарні, 12.06.1932, упадок серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 126

Ковальова Олександра Онисимівна, 60 р., хвора лікарні, 28.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 243

Ковальський Йосип Ларіонович, 32 р., в'язень БПУ, 23.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 74, 74 зв.

Ковальчук Валентина Іванівна, 3 міс., батько: рибалка, 07.04.1933, токсичний бронхіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 234

Ковальчук Варвара Яківна, 43 р., на утриманні чоловіка - робітника, 17.10.1933, рак матки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 90

Ковальчук Василь Петрович, 64 р., в'язень БПУ, 03.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 205

Ковальчук Віра Михайлівна, 18 р., хвора лікарні, 27.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 104

Ковальчук Григорій Іванович, 5 р., батько - робітник порту, 19.02.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 197

Ковальчук Данило Гнатович, 65 р., робітник, 20.07.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 119

Ковальчук Микита Вікентійович, 33 р., в'язень БПУ, 12.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 45

Ковальчук Нестор Артемович, 31 р., в'язень сільгоспколонії, 20.07.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 138

Ковальчук Семен Якимович, 24 р., в'язень сільгоспколонії, 05.07.1933, пронос, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 136

Ковальчук Степан Олексійович, 29 р., в'язень сільгоспколонії, 22.05.1933, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 85

Ковбаса Леонтій (по батькові не вказано), 5 дн., Будинок немовляти, 12.01.1932, недоношеність, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 27

Ковель Марія Семенівна, 78 р., пенсіонерка, 30.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 237, 237 зв.

Ковиз Парфентій Микитович, 68 р., в'язень промколонії та БПУ, 16.04.1932, коліт, стареческий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 140

Ковнацька Ася Іхилівна, 50 р., на утриманні чоловіка, головного бухгалтера харчотресту, 05.07.1933, рак шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 204

Ковова Єфросинія Осипівна, 34 р., на утриманні чоловіка, пожежника млина «Союзборошно», 20.05.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 221

Ковтан Колман Мойсейович, 6 р., на утриманні матері - робітниці їдальні, 11.12.1932, набряк легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 112

Ковтун Івга Герасимівна, 29 р., хвора психлікарні, 12.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 273

Ковтун Костянтин Олександрович, 23 р., слюсар маслозаводу, 05.02.1933, ушкодження голови, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 28

Ковтун Тимофій Андрійович, 27 р., в'язень БПУ, 19.08.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 156

Ковтуненко Харитон Кіндратович, 37 р., в'язень сільгоспколонії, 17.05.1933, крупозне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 53

Ковшов Степан Олександрович, 61 р., на утриманні сина - чорнороба заводу, 07.07.1933, апоплексія мозку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 220

Коган Антон Васильович, 32 р., в'язень БПУ, 15.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 205

Коган Берта Сомойлівна, 53 р., робітниця кондитерської фабрики, 15.02.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 189

Коган Лазар Абрамович, 39 р., хлібороб, пацієнт психлікарні, 17.03.1932, виснаження, кволість серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 80

Коган Нафтула Іонович, 62 р., робітник - столяр, 31.01.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 117

Коган Самуїл Львович, 23 р., робітник фабрики, 11.02.1933, туберкульоз легенів і гортані, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 187-187 зв.

Когон Софія Нухимівна, 24 р., на утриманні сестри, 22.02.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 232

Кожем'як Павло Олексійович, 65 р., в'язень БПУ, 09.12.1932, старчеський ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 123

Кожухар Іван Гордійович, 20 р., службовець, 24.03.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 20

Кожушко Параскева Калин-івна, 50 р., в'язень сільгоспколонії, 12.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 32

Козак Єфрем (по батькові не вказано), 45 р., в'язень БУПРу, 25.06.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 113

Козак Єфрем, 50 р., в'язень БУПРу, 25.06.1932, порок серця, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 24

Козак Пилип Михайлович, 49 р., робітник, 08.09.1933, дис-трофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 218

Козак Раїса Леонтіївна, 2 тиж., батько - робітник консер-вної фабрики, 26.06.1932, дити-на недоношена, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 107

Козаков Іван Васильович, 25 р., робітник, 31.07.1932, тяж-ка форма коліта, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 246

Козарен Олександр Антоно-

вич, 14 р., на утриманні сестри, 18.12.1933, остеомієліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 216

Козел Матвій Семенович, 42 р., в'язень сільгоспколонії, 22.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 82

Козел Павло Овсійович, 55 р., в'язень сільгоспколонії, 17.07.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 139

Козинський Максим Івано-вич, 81 р., на утриманні сина, за-відувача їдальні касперівського посту, 04.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 75

Козир Павло Євграфович, 38 р., в'язень БПУ, 15.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 123-123 зв.

Козирев Павло Григорович, 3 р., мати - робітниця макарон-ної фабрики, 31.07.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 249

Козін Іван Феодосійович, 47 р., в'язень сільгоспколонії, 04.05.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 128

Козін Пилип Данилович, 53 р., робітник-будівельник, 01.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 118

Козінська Євдокія Олексан-дрівна, 72 р., на утриманні сина, 31.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 25

Козінцев Олександр Порфі-рійович, 38 р., вчитель школи, 10.08.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп.1, спр.183, арк. 237

Козленко Клара Олександр-івна, 5 міс., хвора 1-ої нарлі-карні, 06.02.1933, запалення ки-шок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 127

Козлик Денис Карпович,

27 р., в'язень Херсонської тюр-ми, 26.07.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 238

Козлов Леонтій Афанасі-йович, 65 р., безробітний, 12.03.1933, стареча слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 146, 146 зв.

Козлов Михайло Петрович, 41 р., пенсіонер, 20.05.1933, за-палення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 207-207 зв.

Козлов Пилип Матвійович, 45 р., хворий психікарні, 18.08.1933, Р.Р, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 151

Козлова Тамара Севеліївна, 3 р., з родини робітника-чорно-роба, 16.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 105

Козлова Уляна Дмитрівна, 55 р., рід занять невідомий, на утриманні 3-ї нарлікарні, 16.09.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 17

Козловський Марко Опана-сович, 46 р., в'язень сільгосп-колонії, 21.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 10

Козляков Іван Микитович, 25 р., в'язень БПУ, 01.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 14

Кознюк Кіндрат, 58 р., пацієнт нарлікарні, в'язень Доп-ра, 02.01.1932, уремія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 37

Козубенко Микола Ларіоно-вич, 43 р., робітник-тесляр, 12.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 48

Козюба Митрофан Єре-мійович, (вік не вказаний), в'я-зень сільгоспколонії, 14.06.1933, дистрофія та ентерит (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 54

Козюра Петро Максимович, 44 р., робітник-шофер,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

26.04.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 95

Койер Рахіль Давидівна, 70 р., на утриманні сина, 20.10.1932, запалення жовчного міхура, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 203

Койхман Мойсей Аронович, 1 р., на утриманні батька, робітника Укрбудоб'єднання, 21.05.1932, грип, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 220

Кока Зіновій Іванович, 36 р., в'язень БПУ, 01.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 225

Кокоза Григорій Якович, 47 р., в'язень БПУ, 30.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 163

Колбасников Василь Якович, 36 р., робітник заводу, 04.05.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 220

Колбасова Дарія Фомівна, 50 р., на утриманні чоловіка - робітника взуттєвої фабрики, 22.01.1933, запалення кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 59

Колганов Максим Гаврилович, 50 р., машиніст компресора, пацієнт Херсонської психлікарні, 02.01.1932, прогресивний параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 15

Коленко Микола Антонович, 22 р., в'язень сільгоспколонії, 27.06.1933, дистрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 211

Колесник Андрій Левкович, 35 р., хлібороб, в'язень Херсонської тюрми, 30.05.1932, виразковий коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 26

Колесник Де'мян Петрович, 22 р., в'язень сільгоспколонії, 25.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 144-144 зв.

Колесник Іван Іванович, 41 р., в'язень БПУ, 02.07.1933,

дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 179, 179 зв.

Колесник Олексій Дмитрович, 25 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 28.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 44, 44 зв.

Колесник Федір Прокопович, 26 р., в'язень сільгоспколонії, 02.04.1933, ентерит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 42-42 зв.

Колесникова Феодосія Василівна, 70 р., на утриманні сина, 20.07.1932, запалення нирок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 214

Колесниченко Василь Феоктистович, 37 р., хлібороб, пацієнт психлікарні, 04.04.1932, шизофренія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 132, 132 б

Колесніков Опанас Ілліч, 48 р., пенсіонер, 16.07.1932, параліч серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 208

Колесніченко Володимир Іванович, 8 р., на утриманні батька - коваля, 03.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 134

Колесніченко Володимир Олександрович, 2 р., батько – робітник, 14.08.1932, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 37

Колесніченко Густин Петрович, 52 р., сторож артілі, 03.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 43

Колесніченко Олександр Іванович, 16 діб, батько - тесляр, 30.08.1932, вродженна слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 133

Колесніченко Олександра Прокопівна, 19 р., хвора психлікарні, 24.01.1933, виснаження і сердечна слабкість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 34, 34 зв.

Колесніченко Сергій Іванович, 4 р., батько: робітник артілі, 15.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 151, 151 зв.

Колесніченко Федір Наумович, 52 р., в'язень Херсонської тюрми, 28.04.1932, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 18

Колесніченко Юхим Гнатович, 43 р., рибалка, пацієнт нарлікарні, 12.05.1932, рак, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 232

Коліберов Нестор Петрович, 64 р., чорнороб водбуду, 30.06.1933, «старечий маразм», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 148

Колініченко Лідія Петрівна, 3 р., батько: безробітний, 19.03.1933, загальна кволість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 194, 194 зв.

Колісніченко Клавдія Костянтинівна, 28 р., службовець, 09.01.1933, автомобільна аварія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 26

Колодка Гаврило Максимович, 22 р., в'язень БПУ, 07.08.1933, коліт, різка дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 67

Колодня Одарка Гервасіївна, 23 р., робітниця консервбуду, 23.03.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 57

Колодяжний Олександр Васильович, 2 міс., на утриманні батька, тесляра водолікарні, 14.06.1933, вроджена слабкість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 209

Коломієць Семен Пилипович, 47 р., в'язень с/г колонії, 09.08.1933, виснажений пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 245

Коломійцев Степан Іванович, 50 р., робітник порту,

НАЦІОНАЛЬНА **КНИГА ПАМ'ЯТІ** ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

06.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 6

Коломойцев Валентин Онуфрійович, 1 р., батько - робітник, 08.10.1932, скарлатина, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 179

Коломойцев Дмитро Іванович, 2 р., батько - робітник МТС, 25.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 19

Коломойцев Євстафій Абрамович, 73 р., пенсіонер, 02.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 70-70 зв.

Коломойцев Костя (по батькові не вказано), 7 р., 10.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 208

Коломойцев Степан Іванович, 50 р., хворий нарлікарні, 06.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 30

Коломойчен Лука Андрійович, 70 р., сторож, 07.04.1933, стареча слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 225

Коломойченко Володимир Євдокимович, 11 р., батько - робітник, 11.10.1932, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 188

Колосова Фекла Кіндратівна, 25 р., на утриманні батька, кочегара, 03.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 74-74 зв.

Колот Семен Васильович, 28 р., в'язень БПУ, 29.05.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 145

Колотов Олександр Іванович, 5 р., з родини робітника-чорнороба, 09.12.1932, катар шлунка, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 102

Колюжний Осип Михайло-

вич, 33 р., в'язень БПУ, 21.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 212-212 зв.

Коляда Ганна Іванівна, 58 р., пацієнтка психлікарні, 01.08.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 129

Кольчуненко Семен Аврамович, 22 р., в'язень БПУ, 18.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 217

Комаренко Лідія Павлівна, 6 р., мати: безробітня, 22.05.1933, катар кишок, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 239-239 зв.

Комаренко Надія Андріївна, 1 міс. 10 днів, мати - робітниця фабрики, 12.10.1932, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 190

Комаренко Олексій Порфілович, 11 р., на утриманні матері, 09.11.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 119

Комаренко Павло Трохимович, 44 р., інструктор-тесляр школи, 03.05.1933, дистрофія, катар кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 76-76 зв.

Комаренко Параска (Параскева) Семенівна, 70 р., на утриманні сина - робітника, 21.09.1933, рожа, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 26

Комаренко Параска Семенівна, 70 р., рід занять невідомий, на утриманні 3-ї нарлікарні, 21.09.1933, рожа, гангрена, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 49

Комаров Анатолій Андрійович, 20 р., безробітний, 05.05.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 91-91 зв.

Комарова Юлія Степанівна, 41 р., син: водій, 06.04.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 198

Комецький Павло Олексійович, 1,5 р., батько: ливарник

заводу, 22.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 141

Коминов Семен Павлович, 24 р., в'язень БПУ, 25.12.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 124

Комісаренко Михайло Дмитрович, 48 р., робітник, 29.09.1932, декомпенсація серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 143

Компанець Григорій, 37 р., хворий першої нарлікарні, 10.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 165-165 зв.

Компанієць Дмитро Васильович, 11 р., з родини робітників, 29.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 73

Компанієць Іван Васильович, 9 р., робітник, тесляр, 07.04.1933, виразковий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 185

Компанієць Федір Якович, 51 р., в'язень БПУ, 08.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 177, 177 зв.

Компанієць Василь Порфірович, 54 р., робітник, 27.01.1933, серцева слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 85

Кондибка Петро Іванович, 46 р., в'язень сільгоспколонії, 07.06.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 235

Кондратенко Никифір Сергійович, 45 р., в'язень промколонії та БПУ, 15.04.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 157

Кондратов Кіндрат Пантелеймонович, 45 р., пацієнт психлікарні, 27.10.1932, прогресивний параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 244

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Кондратова Пелагея Іванівна, 32 р., пацієнтка народної лікарні, 21.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 13

Кондратський Ілля Максимович, 43 р., робітник експорту лісу, 08.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 100, 100 зв.

Кондратцев Олександр Іванович, 43 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 16.02.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 228, 228 зв.

Кондратюк Ольга Павлівна, 10 міс., батько: їздовий на торговельному флоті, 18.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 26

Кондрацький Леонід (по батькові не вказано), 14 р., не вказано, 07.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 102

Кондукова Аксенія Корніївна, 69 р., на утриманні доньки, 26.04.1933, рак шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 139-139 зв.

Конівченко Валентина Миколаївна, 2,5 р., з родини робітника - будівельника, 21.11.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 52

Коноваленко Савва Євстафійович, 53 р., хворий психлікарні, 09.04.1933, гастрит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 175-175 зв.

Коновалов Яків (по-батькові не вказано), 37 р., в'язень БПУ, 26.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 92

Коновцев Микита Микитович, 56 р., кочегар, 07.04.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 195

Кононенко Валентина Кири-

лівна, 16 р., батько - службовець, 25.01.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 78

Кононенко Петро Максимович, 53 р., робітник, 23.03.1933, міокардіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 14

Кононенко Петро Юхимович, 47 р., в'язень БПУ, 25.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 107, 107 зв.

Кононова Олександра, 5 р., на утриманні матері-санітарки, 22.01.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 63

Конопацький Федір Лаврентійович, 27 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 15.02.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 225, 225 зв.

Коноплицька Лідія Андріївна, 1 р., на утриманні батька - службовця, 09.10.1933, дифтерит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 81

Коноплицький Дмитро Гаврилович, 25 р., службовець, 26.06.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 105

Конорін Никон Якович, 21 р., в'язень БПУ, 02.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 107

Коношенко Лідія Іванівна, 18 р., хвора Херсонської психіатричної лікарні, 31.01.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 234-234 зв.

Концевая Ревека Беньяминівна, 90 р., на утриманні сусідів, 12.07.1932, старість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 169

Кончек Євдоким Іванович, 53 р., в'язень сільгоспколонії, 23.04.1933, ентерит (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 119-119 зв.

Копайгоренко Любов Ананієвна, 1 р., батько - робітник бавовняного заводу, 28.07.1932, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 233

Копайгородський Аба Лейбович, 60 р., робітник колгоспу, 12.03.1933, падіння серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 137-137 зв.

Копаклі Георгій Дмитрович, 32 р., бухгалтер, в'язень сільгоспколонії БПУ, 18.05.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 218

Копаненко Іван Григорович, 43 р., в'язень сільгоспколонії, 20.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 81

Копейка Іван Никифорович, 29 р., в'язень с/г колонії, 08.09.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 200

Копейкіна Марія Сидорівна, 65 р., на утриманні сина, тесляра комунбуду, 18.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 241

Копенко Євдокія Сергіївна, 49 р., робітниця харчокомбінату, 14.03.1933, рак печінки, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 138-138 зв.

Копилов Віктор Сидірович, 1,4 р., з родини службовця, 14.12.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 115

Копилов Микола Олександрович, 17 днів., батько - робітник рибтресту, 02.07.1932, не вказана, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 132

Копилов Федір Степанович, 48 р., в'язень БПУ, 30.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 7-7 зв.

Копилова Варвара Яківна, 13 р., на утриманні батька - вантажника, 22.12.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 136

Копитина Марія Степанівна, 8 міс., батько - робітник, 15.02.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 187

Копитін Георгій Федорович, 4 р., на утриманні матері, робітниці консервної фабрики, 19.03.1933, крупозна пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 225-225 зв.

Копитін Марк Сергійович, 58 р., робітник, 22.08.1932, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 59

Копитін Олександр Максимович, 5 р., на утриманні батька, робітника заводу, 10.03.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 115-115 зв.

Копитнін Петро Федорович, 2 р. 3 міс, батько: чорнороб, 29.03.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 97

Копича Іван Якович, 22 р., не вказано, 16.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 228

Копича Трохим Якович, 26 р., в'язень БПУ, 03.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 200

Копошилін Іван Гур'євич, 79 р., на утриманні сина - робітника заводу, 18.08.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 51

Копошиліна Марія Логвинівна, 32 р., на утриманні чоловіка - нач. цеху фабрики, 27.12.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 146

Коптев Сергій Степанович, 45 р., в'язень БПУ, 13.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 37

Корабльов Антон Никифорович, 46 р., в'язень БПУ, 26.05.1933, декомпресія, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 118

Кордюков Семен Миколайович, 43 р., інструктор рибтресу, 27.05.1933, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 148

Коренєв Іван Іванович, 33 р., в'язень БПУ, 21.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 213

Коренєв Петро Михайлович, 33 р., в'язень БПУ, 28.03.1933, анемія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 104, 104 зв.

Корецький Олександр Аврамович, 44 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 28.01.1933, виснаження (інаніція), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 47, 47 зв.

Корж Хая Абрамівна, 1 міс., батько - робітник засипщик, 01.11.1932, слабо народжена, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 235

Коржиновський Іван Дмитрович, 1,5 р., батько - рибалка, 04.02.1933, «круп», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 172

Коржов Анатолій Олексійович, 21 р., службовець, 26.08.1932, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 79

Коржова Нюра (по батькові не вказано), 9 р., на утриманні нарлікарні, 10.11.1933, коліт, малярія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 164

Коринєв Григорій Андрійович, 46 р., вантажник, безробітний, 30.04.1932, отруєння алкоголем, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 213

Корипенко Анатолій Максимович, 8 міс, батько - робітник, 07.06.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 34

Користишевський Анатолій Юхимович, 26 р., службовець, 08.12.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 174

Користіна Ганна Миколаїв-

на, (вік не вказаний), пацієнтка психлікарні, 04.01.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 214

Корік Двойра Мусіївна, 68 р., на утриманні онука, 02.12.1933, кардіоартеріосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 150

Кормич Валентин Леонтієвич, 2 р., з родини службовця, 11.07.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 22

Корнацька Феона Григорівна, 51 р., в'язень БПУ, 05.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 20

Корнежицький Йосип Олександрович, 55 р., в'язень БПУ, 28.12.1932, атеріокардіосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 123

Корнєв Іван Никифорович, 58 р., робітник, 15.01.1932, перелом хребта, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 31

Корнєєв Яків Федорович, 30 р., в'язень сільгоспколонії, 21.01.1933, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 88

Корнієнко Гаврило Онисимович, 57 р., в'язень БПУ, 20.05.1933, дистрофія, міокардит, артеріосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 65

Корнієнко Іван Пилипович, 33 р., в'язень сільгоспколонії, 22.04.1933, ентероколіт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 114-114 зв.

Корнієнко Іларіон Іларіонович, 33 р., робітник сільгосптехнікуму, 07.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 90, 90 зв.

Корнієнко Панас Миколайович, 34 р., в'язень сільгоспколонії, 20.05.1933, крупозна запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 81

Корнієнко Семен Степано-

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

вич, 1 р., батько – робітник, 16.08.1932, невідомо, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 45

Корнілов Анатолій Юхимович, 2 р., батько – робітник заводу, 27.07.1932, менінгіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 234

Корнічук Настасія Федотівна, 63 р., службовець зв'язку, 25.08.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 116

Корніяш Яким Прокопович, 33 р., хлібороб - переселенець, пацієнт психлікарні, 12.01.1932, кволість серцевої діяльності, Ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 35, 356

Коробка Віталій (по батькові не вказано), 11 міс., мати - службовець, 17.01.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 129

Короблева Єфросинія Іванівна, 88 р., на утриманні зятя, 24.09.1932, стареча дряхлість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 134

Коробочка Ісаак Абрамович, 40 р., 18.05.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 100

Коробочка Ісаак Абрамович, 40 р., безробітний бляхар, 17.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 199

Коробченко Наталія Дементіївна, 19 р., хвора психлікарні, 04.04.1933, (пневмонія), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 188-188 зв.

Коров'якова Тамара Георгіївна, 1 р. 9 міс., батько – службовець заводу, 17.08.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 50

Коровка Антон Юхимович, 38 р., в'язень БПУ, 08.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 143

Корогодін Андрій Ананійович, 55 р., сторож артілі, 26.12.1932, серцева недостатність, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 145

Короженко Наталія Андріївна, 27 р., на утриманні психлікарні, 05.11.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 167

Короленко Артем Васильович, 59 р., санітар, 07.10.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 86

Король Василь Кирилович, 49 р., в'язень Херсонської тюрми, 10.07.1932, ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 220

Король Іван Степанович, 47 р., в'язень сільгоспколонії, 13.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 47

Король Іван (по батькові не вказано), 47 р., хлібороб - одноосібник, 19.08.1932, запалення нирок, порок серця ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 73

Король Іван (по батькові не вказано), 60 р., в'язень Херсонської тюрми, 20.06.1932, параліч серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 86

Король Олексій Минович, 46 р., в'язень сільгоспколонії, 09.06.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 236

Король Юрій Федорович, 6 міс., батько - робітник, 01.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 129

Короненко Марфа Федорівна, 78 р., пацієнт психлікарні, 17.07.1932, міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 8

Коропець Григорій Микитович, 25 р., в'язень сільгоспколонії, 23.04.1933, ентерит (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 122-122 зв.

Коротинський Вадим Георгійович, 11 міс., батько – робітник заводу, 06.07.1932, гострий коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 142

Коротич Павло Данилович, 50 р., в'язень сільгоспколонії, 22.05.1933, виснаження, пронос, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 85

Короткевич Марія Сергіївна, 38 р., хвора психічної лікарні, 20.03.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 38

Короткий Адольф Миколайович, 11 міс, батько - службовець, 12.07.1932, гострий коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 174

Коротков Анатолій, 1 міс., Будинок немовляти, 07.10.1932, не вказано, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 164

Коротунов Степан Олексійович, 60 р., в'язень БПУ, 26.07.1933, старість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 115

Корпусов Іполит Федорович, 26 р., в'язень БПУ, 07.11.1932, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 12

Корсакова Софія Іллівна, 45 р., 29.03.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 184, 184 зв.

Корсун Григорій Іванович, 4 р., батько - робітник, 14.05.1933, гостре захворювання кишок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 16

Коршак Явдоха Якимівна, 37 р., на утриманні чоловіка, робітника консервного заводу, 25.03.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 57

Коряк Ганна Минівна, 62 р., на утриманні сина – військово-службовця, 02.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 189

Коряк Юхим Омелянович, 48

р., в'язень БПУ, 16.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 53

Косакова Євгенія Андріївна, 67 р., на утриманні дочки, 11.11.1933, міокардит, декомпенсація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 120

Косенко Алла Матвіївна, 1 дн., на утриманні батька, слюсаря заводу, 06.05.1932, мертвонароджена, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 208

Косенко Володимир (по батькові не вказано), 3 міс., на утриманні матері, робітниця рибкоопу, 03.03.1933, опіки, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 76-76 зв.

Косенко Дарина Єфросимівна, 75 р., на утриманні сина, робітника авторемонтної майстерні, 26.02.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 14-14 зв.

Косенко Катерина Іванівна, 1 р. 11 міс., батько – робітник артілі, 30.10.1932, захворювання крупом, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 233

Косенко Марія Автономівна, 31 р., померла в Херсонській психіатричній лікарні, 21.05.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 32

Косенко Микола Матвійович, 1 дн., на утриманні батька, слюсаря заводу, 06.05.1932, мертвонароджений, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 208

Косіянченко Юрій Григорович, 4 р., батько: вчитель, 26.06.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 96

Космовський Олександр Мартинович, 75 р., вчитель музичного технікуму, 09.01.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 21

Косой Михайло Гнатович, 26

р., пацієнт Херсонської психлікарні, 11.06.1932, епілепсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 123

Косоковський Ішер Шулімович, 45 р., хворий першої нарлікарні, 06.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 250-250 зв.

Коставинський Федір Григорович, 18 р., в'язень БПУ, 21.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 221-221 зв.

Костенко Володимир Олександрович, 1 р. 5 міс., на утриманні батька, робітника фабрики, 10.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 122-122 зв.

Костенко Ганна Миронівна, 37 р., хатня господарка, пацієнт психлікарні, 04.05.1932, прогресивний параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 16, арк. 196

Костенко Іван Григорович, 55 р., в'язень БПУ, 11.04.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 217-217 зв.

Костенко Кіндрат Харитонович, 32 р., в'язень БПУ, 28.05.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 133

Костенко Клавдія Петрівна, 21 р., на утриманні чоловіка – формувальника заводу, 20.11.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 40

Костенко Микола Якович, 11 міс., мати: робітниця депо, 05.05.1933, розлад харчування, дистрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 94-94 зв.

Костенко Олена Савівна, 84 р., на утриманні дочки – робітниця їдальні, 31.08.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 167

Костенко Петро Борисович, 20 р., службовець, 12.07.1933, дистрофія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 182, арк. 66

Костенко Фросина Георгіївна, 8 р., батько – робітник, 26.08.1933, дизентерія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 120

Костеренко Тамара Олексіївна, 1 міс., на утриманні батька, робітника, 10.03.1933, вроджена слабкість, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 119-119 зв.

Костилов Федір Семенович, 7 р., батько: робітник комбінату, 07.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 98-98 зв.

Костилов Олександр Семенович, 4 р., на утриманні батька – тесляра комбінату, 03.05.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 71-71 зв.

Костиренко Василь Олексійович, 5 р., батько: каменяр, 06.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 131-131 зв.

Костиренко Силантій Степанович, 60 р., робітник-каменяр, 19.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 32

Костоглодова Лизавета Сергіївна, 20 р., на утриманні психлікарні, 10.09.1933, probpsus am etrect, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 49

Костомаха Юхим Якович, 61 р., в'язень БПУ, 14.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 171, 171 зв.

Костренко Лизаветта Олександрівна, 60 р., домогосподарка, пацієнт психлікарні, 26.03.1932, міокардит, емфізема легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 77

Костюченко Пантелій Григорович, 57 р., в'язень БПУ, 07.06.1933, декомпенсований міокардит, артеріосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 218

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Костюченко Федір Панасович, 37 р., в'язень БПУ, 26.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 190

Костянтиновський Ісер Мордкович, 58 р., робітник колгоспу, 15.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 52-52 зв.

Косяк Данило Ілліч, 40 р., в'язень сільгоспколонії, 23.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 120-120 зв.

Косяков Григорій Євзікович, 45 р., 10.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 1-1 зв.

Косяков Євтихій Дмитрійович, 74 р., на утриманні зятя: робітник, 31.03.1933, старческа слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 92

Котелевський Конон Варнавович, 57 р., в'язень БПУ, 27.03.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 249

Котельникова Ганна Юріївна, 3 тиж., батько - службовець, 11.08.1932, токсична диспепсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 27

Котенко Євдоким Іванович, 27 р., в'язень БПУ, 11.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 39

Котенко Любов Олександрівна, 11 міс., батько - службовець, 23.07.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 215

Котенко Пилип Андрійович, 38 р., в'язень сільгоспколонії, 27.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 145-145 зв.

Котенко Федір Іванович, 60 р., робітник бавовняного заводу, 02.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 126, 126 зв.

Котик Федір Омелянович, 22 р., в'язень БПУ, 14.12.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 129

Котлюба Павло Максимович, 75р., в'язень БПУ, 19.03.1933, старчий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 211

Котов Іван (по батькові не вказано), 40 р., 27.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк.189, 189 зв.

Котов Пилип Кононович, 43 р., в'язень БПУ, 02.09.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 36

Котова Анастасія Ларіонівна, 40 р., хвора першої нарлікарні, 02.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 240-240 зв.

Котовський Петро Войцехович, 28 р., в'язень БПУ, 28.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 146

Котрус Самуїл Антонович, 28 р., робітник, 01.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 141

Котулевська Магдаліна Францівна, 62 р., пенсіонерка, 09.06.1932, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 38

Котяш Максим Іванович, 53 р., в'язень БПУ, 24.05.1933, декомпресія міокардиту, артеріосклероз, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 107

Кохан Данило Лазарович, 47 р., в'язень БПУ, 12.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 165

Коханова Анастасія Павлівна, 98 р., рід занять не вказаний, 01.11.1933, запалення легень, декомпенсація серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 109

Кохно Петро Іванович, 33 р., в'язень сільгоспколонії, 19.04.1933, ентероколіт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 101-101 зв.

Коцар Іван Герасимович, (вік не вказаний), 12.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 182, 182 зв.

Коцеба Микола Георгійович, 24 р., робітник елеватора, 26.10.1932, ураження електричним струмом, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 227

Коцюбинська Наталія Георгіївна, 2 міс., батько: вантажник експортлісу, 12.05.1933, гостре шлункове захворювання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 240-240 зв.

Коцюбинська Наталія Ісаківна, 22 р., на утриманні чоловіка, робітника експорт-лісу, 16.03.1933, пологи, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 154-154 зв.

Коцюбинська Ніна Георгіївна, 1міс., батько: робітник, 07.04.1933, слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 199

Кочал Михайло Кузьмич, 32 р., в'язень сільгоспколонії, 16.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 53

Кочерижкіна Агрипина Федорівна, 53 р., на утриманні сина - робітника, 09.10.1933, падіння серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 79

Кочерова Феодора Іванівна, 25 р., хвора психіатричної лікарні, 29.01.1933, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 220

Кочин Петро Осипович, 32 р., службовець, 15.08.1932, «непонятно», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 41

Кочуб Семен Петрович, 36 р., хворий першої нарлікарні, 26.04.1933, дистрофія та рожа, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 193-193 зв.

Кошель Наталія Федорівна, 1 р. 5 міс., мати - робітниця, 04.09.1932, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 96

Кошенко Степан Пилипович, 38 р., пенсіонер, 19.07.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 120

Кошман Андрій Іванович, 38 р., в'язень БПУ, 03.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 173, 173 зв.

Кошовий Володимир Андрійович, 1 р. 2 міс., батько: ливарник на заводі, 25.06.1933, коліт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 85

Кошота Григорій Федорович, 21 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 08.01.1933, виснаження (інаміція), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 39, 39 зв.

Кощавка Ганна Яківна, 2 р., на утриманні батька - матроса плав крану, 10.12.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 105

Кравець Андрій Гаврилович, 31 р., хворий психлікарні, 21.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 72.

Кравець Василь Степанович (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 21.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 196

Кравець Іхель Мойсейович, 31 р., в'язень БПУ, 05.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 243

Кравець Ксенія Матвіївна, 27 р., хвора нарлікарні, 25.06.1933, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 59

Кравець Полікарп Кирилович, 70 р., робітник 17.01.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 45

Кравець Степан (по батькові не вказано), 40 р., 21.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 89

Кравцов Анатолій Анатолійович, 1,5 р., на утриманні батька - робітника, 21.12.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 138

Кравцов Іван Цимденович (так в документі), 48 р., робітник, сторож, 06.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 184

Кравцов Кузьма Михайлович, 23 р., в'язень БПУ, 13.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 46

Кравцов Петро Михайлович, 26 р., 31.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 178, 178 зв.

Кравцова Марія Василівна, 42 р., робітниця держпароплавства, 13.06.1932, сепсис, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 60

Кравченко А.Н., 50 р., в'язень БУПРу, 13.07.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 203

Кравченко Андрій Дмитрович, 98 р., на утриманні сина - члена ТСОЗ с. Михайлівка, 04.07.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 200

Кравченко Андрій Кузьмич, 22 р., в'язень БПУ, 27.09.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 69

Кравченко Василь Леонтійович, 1 р., на утриманні батька - пожежника, 31.10.1933, коліт, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 109

Кравченко Василь Прокопович, 42 р., в'язень БПУ, 09.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 271

Кравченко Ганна Онуфріївна, 40 р., хвора нарлікарні, 24.07.1933, туберкульозне запалення брюшини, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 27

Кравченко Гнат Петрович, 14 р., батько - робітник заводу, 24.07.1932, вогнепальне поранення, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 224

Кравченко Євген Никифорович, 44 р., в'язень БПУ, 17.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 158

Кравченко Єгор Андрійович, 53 р., в'язень БПУ, 12.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 69

Кравченко Захар Григорович (вік не вказаний), хворий 1 нарлікарні, 04.09.1933, набряк легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 212

Кравченко Іван Анісимович, 22 р., примусовий робітник БУПРу, 19.03.1932, не вказана, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 232

Кравченко Іван Семенович, 56 р., робітник контори, 22.05.1933, дистрофія, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 15

Кравченко Лев Кононович (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 06.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 115

Кравченко Лідія Іванівна, 1 р. батько - робітник, 08.07.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 150

Кравченко Микола Андрійович, 39 р., хворий першої нарлікарні, 10.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 166-166 зв.

Кравченко Михайло Олексійович, 1 р., батько - вантажник, 28.07.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 234

Кравченко Никифор Іванович, 56 р., хворий нарлікарні, 18.08.1933, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 135

Кравченко Олександр, 49 р., хлібороб - одноосібник,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

13.08.1932, міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 72

Кравченко Олексій Трохимович, 26 р., сторож, 26.10.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 101

Кравченко Павло Іванович, 21 р., рульовий пароплаву, 01.05.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 68-68 зв.

Кравченко Петро Пантелейович, 83 р., робітник промколонії, 01.06.1933, параліч серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 235

Кравченко Соня Мойсеївна, 26 р., на утриманні чоловіка, 25.06.1932, фістула тонкої кишки, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 105

Кравченко Тимофій Григорович, 39 р., сторож автобусної станції, 16.01.1933, перелом хребта та ребер, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 46

Кравченко Федір Васильович, 23 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 29.01.1933, виснаження (інаміціо), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 46, 46 зв.

Кравченко Яків Іванович, 37 р., в'язень БПУ, 11.04.1933, дистрофія, ф. Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 46-46 зв.

Кравченко (ім'я та по батькові не вказано), 30 р., 10.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 104

Краєвський Василь Гнатович, 52 р., в'язень БПУ, 29.09.1933, міокардит, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 149

Крайнікова Олена Дмитрівна, 33 р., хвора народної лікарні, 28.05.1933, флегмона ноги, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 181

Крайнюкова Марія Євдоки-

мівна, 4 міс., з родини робітниць-чорнороба, 12.12.1932, кишково-шлункове захворювання, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 114

Краковський Федір Петрович, 41 р., в'язень БПУ, 1933 р., дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 75

Крамаренко Анатолій (по батькові не вказано), 2 р., на утриманні матері – працівниці водбуду, 15.12.1932, круп, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 119

Крамаренко Антоніна Федорівна, 18 р., в'язень БПУ, 15.06.1933, правостороннє крупозне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 54

Крамаренко Василь Пилипович, 33 р., хворий психлікарні, 07.09.1933, *cusultus*, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 240

Крамаренко Дмитро Васильович, 27 р., в'язень БПУ, 17.07.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 13

Крамаренко Ксенія (по-батькові не вказано), 48 р., хвора нарлікарні, 30.08.1933, флегмона лівої голені, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 184, арк. 179

Крамаренко Наталія Пилипівна, 33 р., на утриманні психлікарні, 07.09.1933, прогресивний параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 50

Крамаренко Ольга Устимівна, 15 р., на утриманні нарлікарні, 15.12.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 252

Крамаренко Сергій Остапович, 44 р., в'язень БПУ, 02.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 205

Крапошницький Герш Нехемійович, 45 р., швець, 17.11.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 126

Краснобрижна Валентина Михайлівна, 6 р., мати – робіт-

ниця заводу, 26.07.1932, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 229

Краснорукова Марія Василівна, 71 р., хатня господарка, пацієнт психлікарні, 21.04.1932, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 193

Красноштан Михайло (по батькові та вік не вказано), хворий нарлікарні, 18.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 136

Краснощок Іван Тимофійович, (вік не вказано), хворий першої нарлікарні, 01.05.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 230-230 зв.

Краснощок Степан (по батькові не вказано), 56 р., в'язень сільгоспколонії Бупру, пацієнт нарлікарні, 18.01.1932, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 235

Краснюк Анастасія Олександрівна, 2,7 р., на утриманні батька – наглядача с/г колонії, 15.12.1932, скарлатина, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 122

Красов Григорій Антонович, 20 р., пацієнт Херсонської психлікарні, 11.06.1932, упадок серцевої діяльності, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 125

Красовський Анатолій Іванович, 5 міс., мати: безробітна, 08.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 108, 108 зв.

Красовський Єфрем Іванович, 68 р., сторож водбуду, 16.06.1933, порок серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 144

Красовський Матвій Григорович, 56 р., сторож, 12.08.1933, кардіосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 10

Красуцька Віра Борисівна, 29 р., 23.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175,

арк. 278

Красюк Пелагія, 25 р., хвора психлікарні, 13.03.1933, туберкульоз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 65

Краужак Петро Андрійович, 47 р., в'язень БУПРу, 29.07.1932, порок серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 206

Крепкий Ісаак Беньямінович, 22 р., робітник артілі, 23.09.1932, не вказано, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 132

Крестовников Іван Іванович, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 06.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 175

Крехов Юхим Омелянович, 21 р., в'язень Херсонської тюрми, 02.07.1932, ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 159

Кривенко Федір Сазонович, 52 р., середняк, в'язень сільгоспколонії БПУ, 20.05.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 244

Кривицький Василь Сергійович, 50 р., робітник, 24.08.1933, кістряк печінки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 113

Кривобокий Іван Михайлович, (вік не вказано), в'язень БУПРу, 31.09.1932, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 174

Кривобоченко Марія Семенівна, 4 міс., батько: молотобоець на заводі, 05.07.1933, вроджена слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 240

Кривонос Володимир Олександрович, 9 міс., на утриманні батька-службовця, 15.08.1933, інтоксикація, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 184, арк. 16

Кривонос Таміла Іллівна,

2 р., на утриманні матері – службовця, 10.09.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 228

Кривопляс Павло Кіндратович, 25 р., в'язень сільгоспколонії, 28.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 154

Криворучкіна Фрейга Хасисівна, (вік не вказаний), 14.06.1933, дистрофія та запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 132

Криворучко Феня Айзеківна, 48 р., на утриманні дочки, робітниця артілі, 14.06.1933, дистрофія, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 177

Кривошей Дмитро Павлович, 39 р., в'язень БПУ, 06.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 176, 176 зв.

Кривошей Євтей Олександрович, 42 р., пенсіонер, 03.02.1933, самогубство, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 153

Кривошея Акулина Макарівна, 73 р., на утриманні сина, 15.06.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 208

Кривошея Василь Олександрович, 50 р., в'язень БПУ, 28.05.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 199

Кривошея Євгенія Яківна, 69 р., на утриманні сина – формувальника заводу, 08.07.1933, порок серця, загальний параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 247

Кривошея Микола Олексійович, 23 р., в'язень БПУ, 19.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 215

Кривошея Оксана Данилівна, 33 р., робітник консервбу-

ду, 07.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 239-239 зв.

Кривошея Семен (по батькові не вказано), 25 р., хворий нарлікарні, 10.03.1933, замерзання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 135

Кривошея Тетяна Іванівна, 70 р., на утриманні сина - робітника, 15.04.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 272

Крижановський Іван Веніфантійович, 33 р., в'язень БПУ, 24.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 66

Крижановський Іван Олексійович, 60 р., в'язень БПУ, 08.05.1933, міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 9

Крижановський Олег (по батькові не вказано), 1р., мати – робітниця заводу, 14.10.1932, каторальна пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 194

Крикотін Степан Спиридонович, 60 р., робітник, 05.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 213

Кримкер Соня Борисівна, 65 р. на утриманні дочки, 10.07.1932, крововилив у мозок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 161

Крипач Максим Романович, 33 р., середняк, в'язень сільгоспколонії БПУ, 10.05.1932, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 245

Крисков Дмитро Йосипович, 25 р., в'язень БПУ, 25.01.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 100

Крисько Олександр Пилипович, 24 р., в'язень БПУ, 12.07.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 172, 172 зв.

Криховська Франтишка Іванівна, 64 р., на утриманні доньки

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

– формовщиці заводу, 04.08.1933, дистрофія, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 223

Кричевська Неля Абрамівна, 1 р., батько – службовець, 08.08.1932, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 18

Кричевська Сіма Гершківна, 5 р., батько – робітник 29.12.1932, кір, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 3

Криченко Надія Василівна, 80 р., на утриманні сина 10.01.1933, набряк легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 23

Кроженко Петро, 40 р., 15.04.1933, чисельні пошкодження тіла, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 9-9 зв.

Кройт Пінхус Наумович, 48 р., пенсіонер, 26.04.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 93

Кросуцька Антоніна, 67 р., безпритульна, 14.01.1933, безбілковий набряк, міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 223

Кругликов Арсеній Васильович, 27 р., в'язень БПУ, 12.11.1932, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 30

Круглов Віктор Никанорович, 7 р., батько: робітник водогінної станції, 08.05.1933, вроджена слабкість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 194-194 зв.

Кругляк Михайло Гнатович, 42 р., в'язень БПУ, 06.05.1933, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 40

Кружкова Марія Марківна, 77 р., на утриманні дочки – робітниці харчопрому, 26.04.1933, старечий маразм, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 97

Крумштейн Туба Кисілевна, 45 р., пенсіонер, 30.04.1932, рак

прямої кишки, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 160

Крупін Антон Мусійович, 45 р., тесляр, 28.09.1933, тропічна малярія, ф.Р-1885, оп.1, спр.185, арк. 55

Крупін Іван Матвійович, 6 міс., батько – вантажник, 18.06.1932, гостре запалення товстих кишок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 75

Крупін Матвій Ілліч, 32 р., 10.04.1933, не вказана, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 163, 163 зв.

Круподер Іван Осипович, 32 р., в'язень БПУ, 27.09.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 69

Крустозоль Отто Едуардович, 3 р. 5 міс., мати – пенсіонерка, 03.02.1933, запалення нирок та легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 132

Крустозольд Етилія Едуардівна, 1 р.11 міс., батько – робітник, 31.07.1933, інтоксикація, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 113

Крутоус Федот Пантелеймонович, 46 р., в'язень сільгоспколонії, 01.07.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 135

Круть Варвара Федорівна, 87 р., продавець, 10.04.1933, декомпенсація серця, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 177, арк. 165-165 зв.

Крутько Віталій Олексійович, 19 р., токар, 30.07.1932, травма електрострумом, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 250

Кручина Ганна Кузьмівна, 70 р., хвора першої нарлікарні, 07.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 247-247 зв.

Крушинський Федір Павлович, 3 р., на утриманні батька,

сторож, 05.03.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 116, 116 зв.

Крущанович Агафія Степанівна, 78 р., пенсіонер, 06.04.1933, хвороба серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 189

Крущанович Ганна Михеївна, 34 р., на утриманні чоловіка – пенсіонера, 18.01.1932, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 46

Крюков Анатолій Іванович, 5 міс., на утриманні батька, тесляра заводу, 11.06.1933, інтоксикація, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 161

Крюков Анатолій Павлович, 6 дн., на утриманні батька, робітника заводу, 22.04.1932, нежиттездатний, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 142

Крюков Павло Семенович, 40 р., робітник заводу, 25.06.1932, крововилив у мозок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 102

Куба Іван Ілліч, 32 р., робітник, 12.07.1932, поранення в голову, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 172

Куба (ім'я та по батькові не вказано), 35 р., в'язень БПУ, 23.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 250

Кубанов Павло Федорович, 19 р., 12.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 219

Кубик Матрона Степанівна, 87 р., на утриманні сина, 01.07.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 131

Кугай Марія Омелянівна, 46 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 12.02.1933, виснаження (інаміцію), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 243, 243 зв.

Кудальцев Петро Якович, 35

р., в'язень сільгоспколонії, 18.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 137

Кудас Михайло Єгорович, 18 р., в'язень БПУ, 06.07.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 12

Куделя Петро Омелянович, 28 р., коваль на заводі, 05.02.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 157

Кудипов Кирило Іванович, 28 р., в'язень Херсонської с/г колонії, 28.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 18, 18 зв.

Кудін Олексій Антонович, 63 р., хворий народної лікарні, 31.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 185

Кудлай Григорій Авксентійович, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 04.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 157

Кудрявцев Петро Савелійович, 28 р., в'язень БУПРУ, 22.10.1932, виснаження, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 226

Кудрявцева Ірина Іванівна, 43 р., 07.03.1933, на утриманні зятя, робітника судозаводу, 07.03.1933, самоповішення, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк.105-105 зв.

Кудрявцева Параска Іванівна, 48 р., на утриманні чоловіка, голови райкому УЧХ Водників, 28.04.1932, опіки тіла, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 154

Кувьда Олександр Олексійович, 4,5 р., з родини робітника-чоботаря, 14.12.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 119

Кужелович Лідія Василівна, 7 міс., на утриманні батька-робітника, 12.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк.

257

Кузнецова Клавдія Максимівна, 1 р. 3 міс., батько-робітник, 18.08.1933, гостре запалення кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 53

Кузнецов Антон Олексійович, 41 р., в'язень сільгоспколонії Полякова, 23.04.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 155-155 зв.

Кузнецов Володимир Архипович, 11 міс., батько - робітник заводу, 27.07.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 232

Кузнецов Іван Іванович, 1 дн., на утриманні батька, робітника держшитвопрому, 21.03.1932, мертвонароджений, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 56

Кузнецова Марія Іванівна, 13 р., на утриманні нарлікарні, 29.11.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 163

Кузьменко Василь Пантелеймонович, 10 р., на утриманні батька, робітника Держпароплавання, 19.04.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 131

Кузьменко Володимир Георгійович, 3 р., батько - робітник, 21.08.1932, безбілковий набряк і пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 54

Кузьменко Іван Гаврилович, (вік не вказаний), в'язень БПУ, 25.10.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 148

Кузьменко Іван Дмитрович, 56 р., в'язень Херсонської с/г колонії, 27.02.1933, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп.1, спр.174, арк. 88, 88 зв.

Кузьменко Костянтин Андрійович, 22 р., в'язень БПУ, 31.01.1933, інаніцію, ф.Р - 1885,

оп. 1, спр. 175, арк. 35

Кузьменко Леонід Іванович, (вік не вказаний), хворий лікарні, 03.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 102

Кузьменко Микола Васильович, 19 р. в'язень БУПРУ, 29.06.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 164

Кузьменко Олександр Сергійович, 1 р. 1 міс., на утриманні батька, робітника консервбуду, 01.03.1933, катаральна пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 67-67 зв.

Кузьменко Павло Тимофійович, 38 р., в'язень БПУ, 10.07.1933, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 90

Кузьменко Петро (по батькові не вказано), 7 р., хворий лікарні, 10.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 103

Кузьменко Химка Олексіївна, 50 р., хвора психлікарні, 04.10.1932, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 246

Кузьмін Іван Тимофійович, 39 р., в'язень с/г колонії, 24.06.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 41

Кузьмінський Кіндрат (по батькові не вказано), 44 р., рід занятя невідомий, на утриманні нарлікарні, 22.11.1933, гнійний плеврит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 158

Кузьміякін Марк Васильович, 75 р., 26.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 16

Кузьмук Маркіян Петрович, 44р., в'язень БПУ, 30.08.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 185

Кузьомка Іван Абрамович, 29 р., в'язень Будинку попереднього ув'язнення (БПУ), 29.12.1932, інаніцію (виснажен-

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

ня), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 11

Куївда Коля (по батькові не вказано), 9 р., хворий нарлікарні, 29.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 28

Кукатій Марія Петрівна, 56 р., на утриманні сина, військово-вослужбовця, 09.06.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 125

Куксіна Ганна Сергіївна, 25 р., робітник заводу, 20.12.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 221

Кулаченко Іван Пудович, 73 р., в'язень БПУ, 09.03.1933, старчеський маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 122

Кулачицький Віктор Іванович, 17 р., хворий нарлікарні, 02.08.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 103

Кулеба Панас Іванович, 36 р., в'язень БПУ, 14.08.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 65

Кулик Анастасія Петрівна, 24 р., на утриманні чоловіка, експедитора Радторгфлоту, 24.05.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 239

Кулик Василь Семенович, 29 р., в'язень БПУ, 04.06.1933, абсцес правої голені, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 227

Кулик Ганна Кас'янівна, 47 р., чоловік: бухгалтер, 08.04.1933, запалення мозку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 227

Кулик Георгій Георгійович, 5 міс., на утриманні батька: експедитора портоуправління, 05.05.1932, загальна кволість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 169

Кулик Євдокія Устимівна, 37 р., в'язень БПУ, 11.07.1933,

дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 170, 170 зв.

Кулик Катерина Дмитрівна, 85 р., на утриманні чоловіка, 16.05.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 140-140 зв.

Кулик Костянтин (по батькові не вказано), 5 р., на утриманні нарлікарні, 09.11.1933, пневмонія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 166

Кулик Ніна Іванівна, 18 р., хвора народної лікарні, 20.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 167

Кулик Петро Денисович, 38 р., в'язень сільгоспколонії, 21.04.1933, ентероколіт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 108-108 зв.

Кулик Федір Макиянович, 33 р., робітник «Експортліс», 05.01.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 13

Кулік Марфа Дмитрівна, 11 р., хвора психлікарні, 17.08.1933, нарост, падіння серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 151

Куліш Андрій Павлович, 23 р., в'язень БПУ, 19.01.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 14

Куліш Ілля Севастьянович, (вік не вказаний), в'язень БПУ, 20.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 39

Куліш Потап Никифорович, 65 р., в'язень БПУ, 24.02.1933, старчеський маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 67

Куліш Сидір Герасимович, 42 р., в'язень БПУ, 06.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 40

Кулішов Анатоль Ілліч, 2,5 р., батько - робітник, 03.09.1933, тbc легенів, броня жезел, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 183

Кулішов Павло Павлович,

2 р., на утриманні матері - рахівниці, 07.12.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 96

Кулішов Юхим Устинович, 49 р., робітник - каменяр, 17.02.1933, цироз печінки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 235

Кулішова Ганна Олександрівна, 23 р., рахівник, 14.11.1933, запалення нирок, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 123

Кульбашний Антон Савелійович, 73 р., сторож артілі, 30.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 146

Кульчицький Іван Андрійович, 43 р., безпритульний, на утриманні нарлікарні, 17.03.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 226

Куманченко Федір Федорович, 45 р., робітник, 30.10.1933, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 106

Куниця Григорій Григорович, 36 р., тесляр, робітник судноверфі, 10.05.1933, прогресуючий параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 241-241 зв.

Куніч Дюма Гнатович, 38 р., пацієнт психлікарні, 06.09.1932, прогресивний параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 169

Куньдік Хайка Мойсеївна, 50 р., пацієнт психлікарні, 20.05.1932, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 54

Купа Приська Іванівна, 45 р., хвора психлікарні, 02.09.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 207

Купер Бася Нахумівна, 61 р., на утриманні чоловіка-теслі водбуду, 08.07.1933, рак шлунку та печінки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 249

Куперман Мойсей Якович,

18 р., інформстатистик, 13.11.1932, черевний тиф, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 20

Куприненко Григорій Федорович, 25 р., в'язень сільгоспколонії, 16.11.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 203

Куприянов Василь Семенович, 24 р., в'язень БУПРУ, 13.09.1932, коліт, нефрит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 161

Курасова Анастасія Яківна, 44 р., в'язень БПУ, 12.11.1933, малярія, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 208

Кураченко Василь Михайлович, 65 р., пенсіонер, 02.02.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 128

Курбанов Кайко, 40 р., в'язень БПУ, 23.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 157

Кургузов Володимир Федорович, 6 міс., батько - вантажник торгфлоту, 27.04.1933, хвороба нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 71

Кургузова Віра Михайлівна, 2 р., батько: вантажник на торговельному флоті, 18.06.1933, рахіт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 27

Курдоглу Костянтин Федорович, 48 р., в'язень БПУ, 25.05.1933, декомпресія, міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 114

Курзон Федір, 3 дні, батько - службовець, 10.02.1933, недоношеність, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 171

Курзоф Давид Веніамінович, 83 р., на утриманні зятя, 27.10.1932, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 225

Курило Тетяна Платонівна, 42 р., пацієнт психлікарні, 10.06.1932, туберкульоз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 124

Курилов Євген Костянтинович, 31 р., службовець, 08.09.1933, септичне зараження крові, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 215

Куриний Петро Макарович, 49 р., середняк, в'язень промколонії та БПУ, 20.04.1932, декомпенсований міокардит, емфізема легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 146

Куриньова Світлана Сергіївна, 1,3 р., з родини робітниці, 21.11.1932, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 51

Куріцин Олекса Данилович, 34 р., робітник, 08.09.1933, дистрофія, коліт, розложення серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 206

Куркуленко Терентій Григорович, 70 р., машиніст, 22.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 52

Курнаков Пилип Григорович, 67 р., продавець на базарі, 14.03.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк.125-125 зв.

Курнатовський Костянтин Анатолійович, 3 тиж., мати - службовець, 13.07.1932, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 180

Курова (ім'я, по батькові не вказано), 40 р., хвора 1-ої нарлікарні, 12.03.1933, істощеніє, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 131

Курочкін Василь Максимович, 57 р., на утриманні психлікарні, 15.10.1933, «предстарчеське життя, пронос», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 180

Курочкіна Васирина Єгорівна, 53 р., пенсіонерка, 16.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 44

Куртев Кирило Савич, 52 р., пенсіонер, 20.08.1932, декомпенсація серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 52

Куртіна Наталя Миколаївна, 1,6 р., з родини робітника - сторожа, 01.07.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 130

Кустарнікова Ганна Дмитрівна, 1,5 р., батько - службовець, 22.09.1932, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 124

Кутков Віталій Антонович, 6 міс., батько - військовослужбовець, 03.07.1932, токсична диспепсія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 135

Куткула Ганна Іванівна, 28 р., хвора психлікарні, 14.08.1933, непроходимість кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 146

Кутовий Олексій Іванович, 27 р., в'язень БПУ, 05.12.1932, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 158

Кутягін Володимир Данилович, 10 міс., батько - робітник, 28.04.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 76

Кутягін Володимир, 10 міс., на утриманні батьків, 29.04.1933, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 95

Кутько Мотрона Тимофіївна, 49 р., на утриманні чоловіка – слюсаря, 17.08.1933, черевна [?], ф.Р-1885, оп. 1, спр. 184, арк. 54

Кухар Іван Федорович, 55 р., в'язень БПУ, 24.01.1933, старчеський маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 100

Кухаренко Христина Павлівна, 25 р., пацієнт Херсонської психіатричної лікарні, 05.06.1932, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 93

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Кухарева Євдокія (по батькові не вказано), 50 р., 05.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 94

Кухарський Максим Степанович, 32 р., хворий психлікарні, 01.03.1933, хронічний ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 113

Кухта Тимофій Трохимович, 92 р., службовець пошти, 08.03.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 101-101 зв.

Куценко Григорій Ілліч, 26 р., в'язень БПУ, 12.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 127

Куцик Клим Йосипович, 50 р., в'язень БУПРу, 18.06.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 187

Кучаєв Онисим Сергійович, 54 р., в'язень виправно-трудової колонії, 31.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 180, 180 зв.

Кучанський Степан Сидорович, 22 р., в'язень Херсонської тюрми, 22.07.1932, анемія, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 230

Кученко Харитон Васильович, 49 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 21.02.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 213, 213 зв.

Кучеренко Андрій Авксентійович, 40 р., в'язень БПУ, 15.01.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 208

Кучеренко Василь Артемович, 26 р., в'язень БПУ, 05.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 7

Кучеренко Дарія Никифорівна, (вік не вказаний), пацієнтка народної лікарні, 22.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр.

181, арк. 131

Кучеренко Іван Якимович, 34 р., на утриманні 3-ї нарлікарні, 09.09.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 18

Кучеренко Катерина Максимівна, 65 р., хвора нарлікарні, 21.07.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 101

Кучеренко Марія (по батькові та вік не вказано), на утриманні нарлікарні, 06.10.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 182

Кучеренко Олександра Олексіївна, 42 р., домогосподарка, 14.03.1932, міокардит, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 87, 87 б

Кучеренко Олексій Андрійович, 52 р., в'язень БПУ, 02.08.1933, дек. міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 67

Кучеренко Петро Трохимович, 32 р., на утриманні психлікарні, 27.04.1932, ускладнений пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 190, 190 б

Кучеренко Степан Мойсейович, 38 р., в'язень сільгоспколонії БПУ, пацієнт нарлікарні, 23.01.1932, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 246

Кучерявенко Олена Семенівна, 11 р., хвора психлікарні, 09.04.1933, виснаження, серцева слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 172-172 зв.

Кучерявий Пилип Федотович, 20 р., пацієнт психлікарні, 24.02.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 84, 84 а

Кучиренко Кузьма Романович, 76 р., на утриманні сина, голови правління артілі, 06.06.1933, старечий маказм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 74

Кучис Ян Петрович, 85 р., пенсіонер, 17.04.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 27

Кучма Марфа Федорівна, 51 р., на утриманні чоловіка, 26.11.1933, злюкисна пухлина, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 137

Кучу[...]нко Олександр (по батькові та вік не вказано), пацієнт народної лікарні, 08.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 168

Кушля Іван (по батькові не вказано), 50 р., пацієнт нарлікарні, 04.02.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 167

Кушнар'ов Федір Петрович, 21 р., пацієнт психлікарні, чорнороб, 27.03.1932, хронічний ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 110, 110 а

Кушнір Іван Григорович, 23 р., в'язень БПУ, 14.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 125-125 зв.

Кушнір Петро Леонтійович, (вік не вказаний), в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 21.02.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 201, 201 зв.

Кушнір Семен Антонович, 48 р., в'язень БУПРу, 25.08.1932, коліт, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 88

Кушнір Соня (по батькові не вказано), 7 р., хвора нарлікарні, 12.07.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 101

Кущинський Пантелій Трохимович, 44 р., тесля в портовому правлінні, 26.06.1933, дистрофія та ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 90

Кущій Микола Петрович, 16 р., хворий першої нарлікарні, 27.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 214-214 зв.

Лавашев Сеня Павлович, 8 р., батько-робітник, 03.09.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 184

Лавникевич Валентина Михайлівна, 10 міс., батько: міліціонер, 21.06.1933, дизентерія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 29

Лаврик Платон Іванович, 52 р., в'язень БПУ, 02.06.1933, артеріосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 222

Лаврик Семен Федорович, 27 р., в'язень сільгоспколонії, 12.04.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 79-79 зв.

Лавриненко Уляна, 26 р., в'язень БПУ, 08.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 190

Лавро Іван Михайлович, 41 р., в'язень сільгоспколонії, 20.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 98-98 зв.

Лавров Грицько Аврамович, 38 р., 12.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 217

Лавров Тимофій Прокопович, 27 р., в'язень сільгоспколонії, 01.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 109

Лаврусенко (ім'я та по батькові не вказано), 70 р., 05.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 98

Лаврут Олексій Григорович, 28 р., в'язень БПУ, 06.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 190

Лаврухін Анатолій Семенович, 7 р., на утриманні батька - робітника майстерні, 02.07.1933, дифтерія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 146

Лаврухіна Євдокія Семівна, 9 р., батько: чорнороб на МТМ, 01.07.1933, дистрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 143

Лаврухіна Надія Іванівна,

57 р., на утриманні сина, пожежника заводу, 16.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 211

Лагута Макар Ларіонович, 20 р., пацієнт лікарні, 30.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 180

Ладикін Дмитро Юхимович, 27 р., робітник, 27.01.1933, червоний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 86

Лазарев Семен Прокопович, 30 р., пенсіонер, 14.10.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 194

Лазаренко Ія Денисівна, 1,5 міс., на утриманні батька: робітник Херсонводбуду, 02.05.1932, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 171

Лазаренко Феодосія Іванівна, 58 р., службовець суднозаводу, 27.02.1933, пістряк шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 16, 16 зв.

Лазарєв Авраам Мойсейович, 67 р., в'язень БПУ, 03.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 116

Лазаров Павло Сергійович, 43 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 23.02.1933, виснаження (інаїцією), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 212, 212 зв.

Ламіна Хана Мойсеївна, 80 р., на утриманні зятя, 25.06.1932, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 102

Ланда Зусь Соломонович, 21 р., слюсар-механік, 07.11.1932, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 9

Ланда Марія Абрамівна, 43 р., робітниця консервної фабрики, 27.01.1933, падіння серцевої діяльності після операції, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 85

Ландар Тимофій Іванович,

45 р., в'язень БПУ, 08.12.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 146

Лапицька Килина Митрофанівна, 50 р., рід занять невідомий, на утриманні 3-ї нарлікарні, 23.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 50

Ларкін Іван Ісайович, 78 р., сторож, 10.03.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 120-120 зв.

Ларченко Федір Васильович, 34 р., на утриманні дружини - поденної робітниці, 23.06.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 95

Латановський Іван Андрійович, 42 р., інвалід, 30.06.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 129

Латюк Іван Степанович, 45 р., в'язень Херсонської тюрми, 09.05.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 44

Лафаєв Микола Юхимович, 21 р., в'язень БПУ, 07.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 25

Лакман Лія Давидівна, 15 дн., на утриманні батька-службовця, 14.10.1932р., вроджена слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 192.

Лашко Варвара Василівна, 15 р., батьки: працюють нагородах, 31.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 183

Лебедев Петро Миколайович, 72 р., службовець, 30.09.1932, самоповішання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 146

Лебеденко Зиновія Андріївна, 83 р., рахівник, 31.05.1932, старість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 12

Лебедєв Дмитро Павлович,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

17 р., в'язень БПУ, 01.05.1933, вогнепальне поранення в голову, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 250-250 зв.

Лебедєв Михайло Васильович, 68 р., пенсіонер, 14.05.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 33-33 зв.

Лебедєв Павло Володимирович, 1 р., батько – робітник, 20.08.1932, катар кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 52

Лебедєва Клавдія Яківна, 10 міс. батько – робітник, 07.07.1932, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 148

Лебедєва Меланія Никифоровна, 55 р., хлібороб, 18.06.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 82

Лебедєва Олександра Володимирівна, 1 міс., на утриманні батька - робітника, 18.09.1933, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 8

Лебединський Абрам Якович, 65 р., скляр-кустар, 03.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 86-86 зв.

Лебединський Йосип Семенович, 39 р., в'язень сільгоспколонії, 08.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 162

Лебединський Павло Йосипович, 27 р., хворий психлікарні, 04.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 114

Лебедь Володимир Демидович, 37 р., в'язень БПУ, 27.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 86

Лебедь Дмитро Арсентійович, 45 р., в'язень БПУ, 19.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 201

Лев Юхим Наумович, 2 міс., на утриманні батька:

інструктор, службовець Укрподоовоч, 12.05.1932, дистрофія III, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 210

Левальд Ганна Іванівна, 77 р., на утриманні дочки, скарбника міськробкоопу, 11.05.1932, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 206

Левицький Дмитро Леонтійович, 20 р., в'язень БПУ, 21.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 87

Левицький Карпо, 25 р., 03.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 93

Левицький Олександр Михайлович, 23 р., в'язень сільгоспколонії Полякова, 29.04.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 156-156 зв.

Левін Олександр Мойсейович, 20 р., студент, 25.06.1932, утопленик, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 104

Левіна Діна Мойсеївна, 75 р., на утриманні доньки робітниці, 06.04.1933, падіння серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 188

Левіна Сарра Зільманівна, 60 р., пенсіонерка, 06.06.1932, гіпертонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 32

Левінсон Раїса Юхимівна, 32 р., пенсіонерка, 27.08.193, аміотродіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 123

Левіт Фейга Менделівна, 72 р., син: службовець, 11.04.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 242

Левкін Володимир Фролович, 23 р., в'язень БПУ, 10.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 229, 229 зв.

Левковська Антоніна Захарівна, 2 р., з сім'ї службовця, 31.05.1932, менінгіт, ф.Р - 1885,

оп. 1, спр. 165, арк. 15

Левченко Агрипина Пантелеївна, 32 р., на утриманні чоловіка – робітника заводу, 23.11.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 56

Левченко Ганна Ігорівна, 7 р., мати: пенсіонерка, 02.04.1933, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 132

Левченко Єфросинія Опанасівна, 26 р., померла в Херсонській психіатричній лікарні, 24.06.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 120

Левченко Ісаак Миколайович, 29 р., в'язень сільгоспколонії, 09.06.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 237

Левченко Микола Петрович, 1 р. 10 міс., мати: безробітна, 26.03.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 46

Левченко Парфеній Кіндратович, 44 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 15.02.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 203, 203 зв.

Левченко Петро Тимофійович, 38 р., робітник артілі, 13.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 139, 139 зв.

Левченко Уляна Матвіївна, 41 р., на утриманні чоловіка-робітника, 25.12.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 238

Левчук Олексій Гнатович, 24 р., в'язень сільгоспколонії, 07.05.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 159

Легенька Галина Марківна, 2 міс., на утриманні батька – службовця, 02.09.1933, асфікція, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 182

Лейбіченко Петро Йосипович, 60 р., робітник радгоспу,

05.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 24

Лейбіченко Петро Йосипович, 60 р., хворий 1-ої нарлікарні, 04.03.1933, стареча слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 128

Лейбов Олександр Михайлович, 32 р., пацієнт Херсонської психлікарні, 21.06.1932, шизофренія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 122

Лейбович Фрейда Симонівна, 94 р., на утриманні сина - слюсара заводу, 29.12.1932, старечий малязм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 149

Лейзеров Юхим Ісаакович, 9 міс., батько - службовець, 09.10.1932, інтоксикація та запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 176

Лейзерова Ціля Ізраїлівна, 1 р., батько - робітник 02.01.1933, дитяча епілепсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 5

Лейкехман Соломон Абрамович, 1 дн., на утриманні батька, службовця Комунтрансу, 03.04.1932. мертвонароджений, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 160

Лексікова Марфа Михайлівна, 50 р., пенсіонерка, 16.03.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 174-174 зв.

Лелека Віктор Семенович, 1 р. 3 міс., батько - робітник 06.01.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 15

Лелеченко Ганна Данилівна, 38 р., на утриманні чоловіка - слюсаря МТС, 15.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 41

Лемешинський Федір Йосипович, 32 р., в'язень Бупру, пацієнт нарлікарні, 18.03.1932, гангрена легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 228

Ленау Єва Наумівна, 35 р.,

службовець, 15.09.1932, рак шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 113

Ленський Пилип Васильович, 6 р., хворий лікарні, 29.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 63

Ленянська Антоніна Михайлівна, (вік не вказаний), в'язень сільгоспколонії, 18.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 128-128 зв.

Леоненко Михайло Васильович, 19 р., в'язень БПУ, 09.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 75

Леонід (прізвище та по батькові не вказано), 2 р., хворий лікарні, 04.07.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 94

Леонід (прізвище та по батькові не вказано), 3 р., хворий лікарні, 07.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 75

Леонідов Онуфрій Кузьмович, 20 р., в'язень БПУ, 10.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 38

Леонов Олександр Павлович, 9 міс., батько-робітник, 25.08.1933, природжена слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 115

Леонова Світлана Миколаївна, 2,5 міс., мати: робітниця, 10.04.1933, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 243

Леонова Серафима Михайлівна, 24 р., хвора першої нарлікарні, 18.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 189-189 зв.

Лепинець Григорій (по батькові не вказано), 21 р., хворий 1-ої нарлікарні, 20.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 49

Лепська Ірина Миколаївна, 18 р., студентка, 07.07.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 145

Лернер Юхим Овсійович, 1 р., на утриманні батька - службовця, 18.09.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 11

Лесін Нісон Соломонович, 65 р., робітник утильсировини, 22.03.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 232, 232 зв.

Лесник Іван Петрович, 39 р., в'язень сільгоспколонії, 12.07.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 160

Летуча Палагія Купріянівна, 52 р., на утриманні сина, 16.09.1933, розлагодження серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 6

Летучий Логвин Устимович, 28 р., в'язень БПУ, 05.06.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 209

Леунов Давид Іванович, 42 р., в'язень БПУ, 28.05.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 113

Лещенко Григорій Андрійович, 19 р., хворий лікарні, 10.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 146, 146 зв.

Лещенко Ніна Григорівна, 1 тижд., батько студент, 03.06.1932, хвороба мозку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 23

Лещинська Настя Єлизаівна, 43 р., хвора психлікарні, 16.08.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 147

Лещук Ілля Степанович, 63 р., хворий 1-ої нарлікарні, 20.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 48

Лесная Ольга Петрівна, 6 міс., на утриманні батька, століяра судозаводу, 05.05.1932, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 167

Лига-Ріва Георгій Абрамович, 25 р., пацієнт психлікарні, 25.02.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 200

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Лимар Микола Якович, 29 р., в'язень БПУ, 13.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 231, 231 зв.

Лимар Олександр Остапович, 11 міс., батько - робітник, 28.06.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 114

Линецький Моня Рафуїлович, 73 р., рахівник заводу, 26.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 117

Линтварьов Іван Михайлович, 6 міс., батько: тесляр народної лікарні, 27.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 126

Линч Іван Васильович, 48 р., рід занять невідомий, на утриманні нарлікарні, 21.12.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 260

Линяньський Григорій Михайлович, 4 р., з родини робітниць-чорнороба, 22.07.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 207, 207 зв.

Линьов Віктор Володимирович, 6 міс., батько - робітник, 09.02.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 168

Липенець Євгенія Степанівна, 41 р., на утриманні чоловіка-робітника, 25.10.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 100

Липковський Володимир Романович, 48 р., робітник, пацієнт психлікарні, 28.04.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 187

Лиса Параска Кузьмівна, 48 р., тесляр, робітниця комунбуду, 28.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 147

Лисагор Оксана (по батькові не вказано), 20 р., пацієнтка психлікарні, 15.10.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 245

Лисак Андрій Данилович, 32

р., в'язень БУПРу, 11.09.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 160

Лисак Домнікія Василівна, 78 р., пенсіонерка, 05.04.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 177

Лисанський Шлема Зелмович, 65 р., на утриманні сина, 23.10.1932, рак шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 207

Лисенко Андрій Михайлович, 32 р., в'язень сільгоспколонії, 12.05.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 31

Лисенко Ганна Гордівна, 61 р., чорнороб, робітник комішитового заводу, 28.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 153

Лисенко Грицько (по батькові не вказано), 5 р., хворий нарлікарні, 06.8.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 30

Лисенко Марія Михайлівна, 58 р., на утриманні сина, робітника консервбуду, 12.03.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 135-135 зв.

Лисенко Миридон (по батькові не вказано), 50 р., в'язень БУПРу, 20.06.1932, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 23

Лисенко Пантелій Костянтинович, 19 р., робітник заводу, 31.05.1932, цинга, кволість серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 16

Лисенко Спиридон (по батькові не вказано), 56 р., куркуль, в'язень Херсонської тюрми, 20.06.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 86

Лисенко Степан Михайлович, 20 р., в'язень БПУ, 03.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 34

Лисий Василь Вікторович, 19 р., робітник, 25.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 68

Лисий Гаврило Петрович, 56 р., в'язень БПУ, 13.05.1933, кардіосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 30

Лисий Дмитро Вікторович, 7 р., батько: тесляр комунбуду, 07.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 129-129 зв.

Лисиця Гися Мусіївна, 43 р., хвора лікарні, 02.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 154, 154 зв.

Лисичкин Олександр Кузьмич, 18 р., в'язень БУПРу, 06.09.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 167

Лисовський Станіслав Францевич, 50 р., в'язень с/г колонії, 14.06.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 33

Лисогор Андрій Омелянович, 21 р., в'язень БПУ, 14.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 44

Лисогор Антон Андрійович, 41 р., в'язень сільгоспколонії, 27.06.1933, дистрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 211

Лисюк Ілько Олександрович, 57 р., в'язень БПУ, 04.12.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 219

Лисюк Микита (по батькові та вік не вказано), пацієнт народної лікарні, 23.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 183

Литвак Юхим Максимович, 20 р., в'язень БПУ, 30.11.1933, виснаження, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 215

Литвин Гнат Харитонович, 19 р., на утриманні психлікарні, 05.12.1933, шизофренія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 271

Литвиненко Василь Архипович, 27 р., в'язень БПУ, 19.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 209

Литвиненко Іван Миколайович, 10 р., на утриманні батька-робітника заводу 09.10.1932р., ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 192

Литвиненко Іван Миколайович, 9 р., пацієнт психлікарні, 08.10.1932, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 247

Литвиненко Іван Михайлович, 56 р., працівник млина, 27.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 63

Литвиненко Ілля Євлампійович, 22 р., в'язень БПУ, 14.08.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 70

Литвиненко Кирило Гаврилович, 52 р., пацієнт психлікарні, 25.09.1932, прогресивний параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 153

Литвиненко Корній Васильович, 40 р., в'язень с/г колонії, 13.08.1933, ентероколіт, недокрів'я, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 249

Литвиненко Лідія Григорівна, 18 р., слюсар заводу, 17.04.1932, від менінгіта, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 129

Литвиненко Макар Харитонович, (вік не вказаний), в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 24.02.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 204, 204 зв.

Литвиненко Меланія Панасівна, 6 р., батько: бондар консервного заводу, 05.07.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 212

Литвиненко Микола Панасович, 17 р., в'язень БПУ, 07.06.1933, безбілковий набряк нижніх кінцівок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 249

Литвиненко Олекса Терентійович, 10 р., мати-робітниця, 23.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 112

Литвиненко Олександр Петрович, 55 р., в'язень БПУ, 28.03.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 269

Литвиненко Олександра Пилипівна, 75 р., на утриманні сина - бухгалтера заводу, 23.11.1932, порок (вада) серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 57

Литвиненко Панас Григорович, 38 р., хлібороб, 16.06.1932, виразка шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 71

Литвиненко Свирид Григорович, 20 р., в'язень БПУ, 23.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 132, 132 зв.

Литвиненко Сергій Прокопович, 25 р., вантажник, 27.05.1932, не вказана, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 9

Литвиненко Тетяна Митрофанівна, 31 р., в'язень БПУ, 04.07.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 110

Литвинов Геннадій Олексійович, 70 р., пенсіонер, 26.01.1932, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 59

Литвинов Іван Федорович, 66 р., їздовий, 21.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 42

Литвинов Іван Юхимович, 35 р., кочегар портоуправління, 02.05.1932, крововилив на ґрунті малярії, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 167

Литвинов Олекса Іванович, 37 р., в'язень БПУ, 11.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 70

Литвинов Олексій Олексійович, 26 р., в'язень БПУ, 06.10.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 5

Литвинов Опанас Дем'янович, 18 р., хворий першої нарлікарні, 24.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 197-197 зв.

Литвинов Трохим Зіновійович, 56 р., в'язень БПУ, 25.04.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 61-61 зв.

Литвинова Зоя Федорівна, 6 діб., мати - робітниця, 06.07.1932, дитина нежиттєздатна, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 146

Литвинова Ірина Тимофіївна, 63 р., пенсіонерка, 24.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 157

Литовченко Євген Олександрович, 18 р., робітник, 05.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 194

Литовченко Євген Онисимович, хворий лікарні, 03.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 214, 214 зв

Литовченко Степан Федорович, 20 р., в'язень сільгоспколонії, 24.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 88

Лишневський Михайло Миколайович, 65 р., священник, 26.07.1933, дизентерія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 60

Лищенко Василь Трифонович, 34 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 17.02.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 222

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Лівітський Степан Борисович, 42 р., в'язень БПУ, 12.01.1933, виснаження, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 225

Лівшиць Рувім Наумович, 11 дн., на утриманні батька, торговця - хазяїна, 31.03.1932, кахексія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 73

Лівшиць Хаїм Нусімович, 24 р., сторож, 07.09.1933, багато ран голови, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 204

Лікоренко Ніна Григорівна, (вік не вказаний), хвора лікарні, 05.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 213, 213 зв.

Ліксаков Валентин Іванович, 10 міс., батько - робітник «Заготзерно», 26.07.1932, гострий катар шлунка, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 228

Лімарева Марія Йосипівна, 35 р., на утриманні чоловіка, 02.02.1933, численні пошкодження тіла, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 134

Лімфенко Володимир (по батькові не вказано), 3 р., хворий лікарні, 06.07.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 112

Ліна (прізвище та по батькові не вказано), 10 міс., вихованка будинку немовля, 19.03.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 206-206 зв.

Ліневська Світлана Сергіївна, 3 р., на утриманні матері, 15.09.1933, гнійний плеврит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 5

Ліненко Аврам Григорович, 53 р., в'язень БПУ, 26.03.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 162

Лінцова Марія Михайлівна, 69 р., робітник, 14.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 67

Ліпинський Дем'ян Йосипо-

вич, 33 р., робітник, 07.07.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 143

Ліпінський Катон Остапович, 45 р., в'язень Херсонської с/г колонії, 22.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 17, 17 зв.

Лісовська Олександра Петрівна, 1 міс., батько - вантажник, 27.06.1932, не вказана, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 114

Літвиченко Федір Харитонович, 39 р., в'язень БПУ, 21.04.1933, бронхіальна астма, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 209-209 зв.

Літвіненко Петро Якович, 30 р., завідувач їдальнею, 19.03.1933, вогнепальне поранення, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 203-203 зв.

Літвіновська Надія Георгіївна, 3 р., на утриманні сина - робітника, 20.07.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 121

Літінський Владислав Семенович, 5 міс., на утриманні батька - військовослужбовця, 08.12.1932, запалення мозкової оболонки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 100

Літінський Степан Романович, 27 р., в'язень БПУ, 14.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 239

Ліховидов Омелян Карпович, 76 р., пенсіонер, 12.04.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 234-234 зв.

Лічковаха Гаврило Павлович, 54 р., механік - пенсіонер, 17.01.1933, інфаркт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 47

Лішневська Естер Борисівна, 72 р., на утриманні сина - лікаря, 06.09.1933, рак шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 205

Лішневська Шейндля Мой-

сеївна, 85 р., на утриманні зятя, продавця міськробкоопу, 05.04.1932, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 95

Ліщук Олександр Іванович, 11 міс. 13 днів, батько-робітник, 11.09.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 229

Ліщук Парасковія Пахомівна, 60 р., робітник, сторож, 01.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 135

Лобичев Пимон Калинович, 45 р., в'язень БПУ, 19.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 223-223 зв.

Лобік Олексій Мусієвич, 34 р., в'язень БПУ, 19.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 9

Лобко Ганна Несторівна, 56 р., в'язень БПУ, 01.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 69

Лобко Харитон Іванович, 63 р., пенсіонер, 11.09.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 110

Лобода Віра (по батькові не вказано), 2 міс., Будинок немовляти, 14.04.1932, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 122

Лобода Микола Кіндратович, 24 р., в'язень БУПРу, 20.10.1932, гострий ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 226

Лобода Ніна (по батькові не вказано), 3 р., хвора нарлікарні, 01.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 213

Лоб'яненко Марфа (по батькові та вік не вказано), пацієнтка народної лікарні, 01.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 3

Ловут Зельда Юхимівна, 55

р., на утриманні сина-робітника, 25.12.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 243

Ловякін Валентин Михайлович, 1 р., батько – робітник заводу, 14.08.1932, дифтерія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 44

Логвиненко Віктор Ілліч, 2,2 р., батько - службовець, 27.08.1932, скарлотина, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 71

Логвиненко Гаврило Степанович, 43 р., в'язень БПУ, 23.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 149, 149 зв.

Логвиненко Ганна Іванівна, 55 р., хвора психлікарні, 22.08.1933, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 165

Логвиненко Діна Іллівна, 5,5 р., на утриманні батька, 14.09.1932, скарлатина, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 115

Логвиненко Тамара Гаврилівна, 9 міс., батько - робітник, 28.08.1932, невідомо, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 84

Логвинов Андрій Іванович, 43 р., в'язень БПУ, 16.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 71

Логвинов Федір Дмитрович, 25 р., в'язень БПУ, 13.07.1933, дистрофія, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 182, арк. 230, 230 зв.

Логвиновський Петро Федорович, 18 р., в'язень БУПРу, 23.09.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 156

Ложкіна Олександра Кузьмівна, 32 р., службовець, 07.10.1932, менінгіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 172

Лозебний Микола (по батькові не вказано), 3 р., хворий лікарні, 04.07.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 89

Лознівий Андрій Данилович, 24 р., в'язень БПУ, 21.01.1933,

виснаження (інаніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 92

Лозовська Марфа Миколаївна, 40 р., хвора психлікарні, 05.09.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 207

Лойфер Катерина Єльевна, 2,5 р., батько - робітник, 23.10.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 211

Ломака Гордій Пимонович, 46 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 23.02.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 186, 186 зв.

Ломакіна Ганна Григорівна, 55 р., робітниця заводу, 27.07.1933, хвороба печінки, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 48

Ломанченко Ілля Петрович, 22 р., в'язень БПУ, 23.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 203

Лонський Павло Борисович, 48 р., в'язень БПУ, 07.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 5

Лопановський Василь Васильович, 27 р., в'язень БПУ, 10.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 45-45 зв.

Лопатка Іван Родіонович, 30 р., в'язень БПУ, 27.03.1933, дизентерія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 133, 133 зв.

Лопатьєв Єгор Костянтинович, 52 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, куркуль, 08.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 169, 169 зв.

Лопухов Федосій Петрович, 26 р., на утриманні психлікарні, 28.09.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 60

Лось Осип Андрійович, (вік не вказаний), в'язень Херсонського будинку примусового ут-

римання, 12.01.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 26, 26 зв.

Лубенко Олександра Кирилівна, 1 дн., на утриманні батька, вантажника Радторгфлоту, 31.03.1932, мертвонароджена, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 90

Лугицький Василь Олексійович, 46 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 23.01.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 41, 41 зв.

Луговенко Устя Костянтинівна, 34 р., хвора першої нарлікарні, 26.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 218-218 зв.

Луговой Павло Васильович, 22 р., в'язень БПУ, 18.03.1933, дистрофія, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 175, арк. 226

Лузаков Іван Іванович, 67 р., в'язень БПУ, 13.12.1932, старчеський маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 136

Лук'ян Іван Федорович, 30 р., в'язень с/г колонії, 13.07.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 91

Лук'яненко Кирило Іванович, 41 р., в'язень БПУ, 12.05.1933, атеросклероз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 63

Лук'янов Гордій Харитонович, 60 р., робітник заводу, 11.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 127, 127 зв.

Лукаш Ганна Михайлівна, 22 р., хвора нарлікарні, 07.07.1933, (нерозбірливо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 115

Лукашевич Марія Володимирівна, 28 р., на утриманні психлікарні, 07.10.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 191

Лукашенко Гнат Іванович, 53 р., в'язень сільгоспколонії

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

БПУ, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 103

Лукашов Петро Іванович, 25 р., військовослужбовець, 04.05.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 100-100 зв.

Лукашова Тамара Андріївна, 1 р. 4 міс., батько - робітник, 23.01.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 63

Лукша Валентина Михайлівна, 6 міс., мати - робітниця, 31.07.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 240

Лукша Михайло Михайлович, 38 р., невідомо, 10.04.1933, не вказана, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 162, 162 зв.

Лунка Килина Федорівна, 57 р., пацієнтка психлікарні, 17.08.1932, загальне виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 90

Луняка Феодосій Андрійович, 58 р., безробітний, 23.02.1933, стареческий ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 236

Луца Степан Олексійович, 25 р., робітник, 09.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 246

Луца Федір Феодосійович, 33 р., боцман, 31.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 128

Луцащенко Олександра Іванівна, 1 р., на утриманні батька, старшого приймальника, 08.06.1933, туберкульозний менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 109

Лупенко Валентина Тихонівна, 8 міс., на утриманні матері-робітниці, 28.04.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 74

Лутановський Павло Андрійович, 44 р., швець взуттєвої

фабрики, 17.04.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 10

Лутановський Віктор Петрович, 1 р. 6 міс., на утриманні батька, робітника комбінату, 16.03.1933, туберкульозне запалення мозкових оболонок, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 176-176 зв.

Лутченко Іван Борисович, 23 р., військовослужбовець, 13.07.1932, вбитий, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 106

Луценко Микола Матвійович, 34 р., в'язень с/г колонії, 23.06.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 40

Луцкін Семен Сидорович, 80 р., сторож, 26.03.1933, старість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 56

Луцкін Спиридон Михайлович, 46 р., в'язень БПУ, 05.06.1933, міокардит, емфізема легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 243

Лушпай Денис Мартинович, 46 р., в'язень БПУ, 07.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 180

Лушпай Ілля Григорович, 63 р., в'язень БПУ, 13.05.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 35

Лушпенко Катерина Савівна, 82 р., на утриманні зятя, безробітного, 03.06.1933, міокардіодекомпенсація, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 5

Луштайкін Віктор Єфремович, 23 р., службовець психлікарні, 12.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 242-242 зв.

Любар Антон Павлович, 70 р., в'язень БПУ, 25.2.1933, старечий ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 144

Любарський Петро Андрійович, 32 р., хворий психічної лікарні, 17.11.1932, виснаження,

ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 81

Любарський Петро Васильович, 22 р., токар, 16.06.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 69

Любарський Петро Васильович, 58 р., в'язень БПУ, 07.04.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 38-38 зв.

Любецький Григорій Михайлович, 35 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 19.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 177, 177 зв.

Любищенко Яків Арсентійович, 43 р., в'язень БПУ, 14.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 185

Любич Єгор Максимович, 38 р., в'язень сільгоспколонії, 07.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 157

Любищенко-Корчак Палашка Андріївна, 46 р., хвора нарлікарні, 28.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 32

Любов (прізвище та по батькові не вказано), 5,5 р., Будинок немовляти, 14.04.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 152, 152 зв.

Любомерський Василь Васильович, 63 р., пенсіонер, 22.08.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 100

Любченко Архип Федорович, 62 р., в'язень БПУ, 27.03.1933, старечий ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 127

Любченко Калина Федорівна, 48 р., в'язень БПУ, 08.04.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 49-49 зв.

Люве Анастасія Петрівна, 33 р., на утриманні психлікарні, 07.11.1933, тbc легенів, ф.Р -

1885, оп. 1, спр. 185, арк. 167

Люся (прізвище та по батькові не вказано), 1,5 р., Будинок немовляти, 15.04.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 156, 156 зв.

Люценгарп Станіслав Веніамінович, 37 р., в'язень виправно-трудової колонії, 02.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 26

Лядовий Григорій Микитович, 19 р., в'язень БПУ, 10.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 24

Ляпнов Олекса Олексійович, 66 р., в'язень сілгоспколонії Бупру, пацієнт нарлікарні, 29.01.1932, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 250

Ляшенко Володимир Миколайович, 11 днів, на утриманні батька, червоноармійця, 18.03.1933, вроджена слабкість, недоношений, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 193-193 зв.

Ляшенко Єфросинія Іванівна, 65 р., власне господарство, 27.11.1933, хронічне запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 140

Ляшенко Іван Полікарпович, 58 р., в'язень БПУ, 02.06.1933, абсцес голени, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 223

Ляшенко Лідія Петрівна, 2 р., батько - робітник, 02.08.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 2

Ляшенко Марія Іванівна, 78 р., на утриманні зятя, вантажника, їздового, 07.06.1933, міокардит, декомпенсація серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 90

Ляшенко Олександра Порфирівна, 52 р., робітниця-чорнороб, 21.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 38

Ляшко Данило Гаврилович, 41 р., в'язень сілгоспколонії,

31.03.1933, ентерит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 36-36 зв.

Ляшко Осип Сергійович, 54 р., в'язень БПУ, 14.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 104-104 зв.

Ляшок Яків Никифорович, (вік не вказаний), в'язень сілгоспколонії, 16.01.1933, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 208

Львов Лев Якович, 51 р., лікар, 18.01.1932, ентероколіт, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 48

Львова Надія Гнатівна, 56 р., службовець, 27.02.1933, виразка шлунку, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 14, 14 зв.

Льоля (прізвище та по батькові не вказано), 3 міс., Будинок немовляти, 17.04.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 12

М'якенко Аза Варфоломівна, 1 р., на утриманні батька, 02.12.1933, круп, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 151

М'яко Максим Дмитрович, (вік не вказаний), хворий лікарні № 1, 08.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 203, 203 зв.

Магдалинський Юхим Михайлович, 62 р., пенсіонер, 08.09.1933, декомпенсир, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 216

Магер Ніконор Онуфрійович, 23 р., в'язень с/г колонії, 20.06.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 38

Маєр Олександр Петрович, 25 р., в'язень БПУ, 01.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 11

Маєр Петро Альбертович,

50 р., в'язень БПУ, 01.07.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 4

Мазур Андрій (по батькові не вказано), 45 р., в'язень промколонії та БПУ, 20.04.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 156

Мазур Іван Якович, 27 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 24.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 211, 211 зв.

Мазур Микола Іванович, 18 р., на утриманні психлікарні, 08.12.1933, ентероколіт, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 168

Мазур Петро, 64 р., пацієнт нарлікарні, 06.02.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 163

Мазуренко Віктор Федорович, 3 міс., на утриманні батька - бухгалтера експортлісу, 18.04.1933, уроджена слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 48

Мазуренко Пилип Васильович, (вік не вказаний), в'язень БПУ, 07.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 154

Мазуров Гаврило Федорович, 44 р., в'язень БПУ, 13.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 244

Мазурчак Тимофій Юхимович, 52 р., в'язень с/г колонії, 25.07.1933, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 92

Мазюкіна Ніна Федорівна, 5 р., на утриманні батька - санітар психлікарні, 18.05.1933, запалення легенів, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 142-142 зв.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Мазюкіна Ніна Федорівна, 5 р., хвора народної лікарні, 18.05.1933, запалення легенів після корі, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 166

Мазюра Анастасія Наумівна, 16 р., на утриманні психлікарні, 20.12.1933, стовбняк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 266

Майборода Леонтій Пилипович, 45 р., робітник, кочегар портоуправління, 05.05.1932, «скорбут», ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 168

Майка Олексій Колістратович, (вік не вказаний), в'язень сільгоспколонії, 29.12.1932, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 151

Майорова Тетяна Яківна, 67 р., пенсіонерка, 30.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 149

Майшратов Мордон (по батькові не вказано), не вказано, 22 р., в'язень БПУ, 20.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 113, 113 зв.

Майя (прізвище та по батькові не вказано), 3 міс., Будинок немовляти, 15.06.1932, вроджена нежиттєздатність, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 88

Макаїмець Аврам Дмитрович, 40 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 21.01.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 61, 61 зв.

Макалов Данило Тарасович, 34 р., в'язень БПУ, 19.04.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 226-226 зв.

Макаренко Данило Григорович, 45 р., робітник колгоспу, 09.03.1933, злоякісна пухлина легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 123-123 зв.

Макаренко Лідія Гнатівна, 4 міс., батько - робітник, 16.08.1932, катаральне запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 46

Макаренко Ольга (по батькові не вказано), 8 р., хвора нарлікарні, 04.08.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 34

Макаренко Павло Іванович, 56 р., куркуль, в'язень Херсонської тюрми, 12.06.1932, емфізема легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 61

Макарович Євген Петрович, 3 р., на утриманні батька – механіка шитвопрома, 22.11.1932, запалення нирок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 54

Макарчук Семен Анатолійович, 24 р., в'язень с/г колонії, 25.07.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 92

Макієнко Ісаак Павлович, 35 р., в'язень БПУ, 25.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 112

Макогон Михайло Савич, 60 р., в'язень БПУ, 04.01.1933, стареческий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 203

Максименко Андрій Сергійович, 24 р., в'язень БПУ, 03.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 98

Максименко Іван Іванович, 56 р., в'язень БПУ, 07.02.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 23

Максименко Іван Іванович, 67 р., на утриманні племінниці, службовця, 18.01.1932, водянка серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 47

Максюта Андрій Павлович, 33 р., в'язень сільгоспколонії, 12.04.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 77-77 зв.

Мала Олена Трохимівна, 18 р., 25.05.1933, самоповішення, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 95

Малакрай В.М. (скорочено), 3 р., 15.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 24-24 зв.

Малафієнко (ім'я та по батькові не вказано), 60 р., хворий лікарні, 02.04.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 232, 232 зв.

Малаха Микола (по батькові не вказано), 35 р., 02.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 91

Малахова Матрона Гаврилівна, 73 р., на утриманні сина, слюсаря, 16.03.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 152-152 зв.

Малахова Тетяна Леонтіївна, 7 р., на утриманні сестри -робітниці, 07.09.1932, запалення брюшини, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 101

Малашенко Микола Прокопович, 53 р., в'язень БПУ, 07.06.1933, декомпенсований міокардит, артеріосклероз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 237

Малашенко Тихон Аркадійович, 22 р., в'язень с/г колонії, 13.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 249

Малая Марія Дмитрівна, 56 р., на утриманні чоловіка, чорнороба обозного заводу, 17.05.1932, туберкульоз нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр.164, арк. 217

Маленко Степан Григорович, (вік не вказаний), хворий першої нарлікарні, 15.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 201-201 зв.

Малета Андрій Тихонович, 27 р., в'язень БПУ, 05.04.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 61, 61зв.

Малига Віктор, 1 р. 10 міс, батько - робітник заводу, 13.07.1932, серцевий напад, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 173

Малига Іван Калинович, 26 р., в'язень БПУ, 01.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 3

Малигін Роман Миколайович, 42 р., робітник - чорнороб, 05.01.1932, розрив аневризми аорти, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 12

Малий Микола Лукич, 44 р., службовець, 13.10.1932 р., туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 191

Малий Микола Микитович, 28 р., робітник, 13.04.193, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 261

Малий Никифор Никифорович, 61 р., в'язень БПУ, 19.03.1933, старчеський ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 216

Малий Олесь Спиридонович, 26 р., санітар психлікарні, 24.05.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 243

Малик Євдокія Григорівна, 48 р., робітниця електростанції, 02.08.1933, нарив легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 142

Малик Спиридон Данилович, 45 р., в'язень сільгоспколонії, 05.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 231

Малинко Галина Андріївна, 4 р., на утриманні батька - рибачка, 16.11.1932, ускладнена скарлатина, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 35

Малиновський Сергій Михайлович, 62 р., сторож на будівництві бавовнозаводу, 03.07.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 179

Малишев Степан Кіндратович, 36 р., робітник шляхбуду, 22.05.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 198

Малишко Григорій Микитович, 85 р., на утриманні дочки - прибиральниці ясел, 30.12.1932, старечий маказм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 150

Малишов Дмитро Омелянович, 35 р., в'язень сільгоспколонії, 01.04.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 41-41 зв.

Малищук П[ет]ро Іванович, 35 р., на утриманні психлікарні, 23.12.1933, прогресивний параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 275

Малік Марко Михайлович, 35 р., в'язень БПУ, 12.05.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 36

Маловичко Анатолій Іванович, 1 р., з родини службовців, 09.01.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 21

Малофій Порфирій Маркович, 49 р., в'язень сільгоспколонії, 24.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 89

Малюк Іван Степанович, 25 р., в'язень БПУ, 27.06.1933, дистрофія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 182, арк. 192, 192 зв.

Малюк Осип Євдокимович, 49 р., в'язень БПУ, 09.05.1933, міокардит, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 177, арк. 115-115 зв.

Малюха Улян Лукович, 58 р., їздовий транспрому, 20.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 63

Малявка Іван Парфентійович, 26 р., в'язень Херсонської тюрми, 29.06.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 205

Маляр Степан Якимович, 44 р., в'язень сільгоспколонії, 18.08.1933, декомпенсована вада серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 1

Малько Сергій Кузьмич, 50 р., в'язень БПУ, 19.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 66

Мальчевський Михайло Станіславович, 4 р., батько - робітник, 23.07.1932, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 217

Мальченко Матвій Прокопович, 23 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 21.02.1933, виснаження (іна-ніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 199, 199 зв.

Мальчиков Василь Корніювич, 29 р., в'язень БПУ, 18.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 159

Мальчуков Артемон Митрофанович, 48 р, кустар - мебляр, 31.03.1932, отруєння алкоголем, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 89

Мамай Степан Кіндратович, 40 р., конюх, 14.03.1933, [внепа-тення], ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 191-191 зв.

Мамет, 5 р., на утриманні нар-лікарні, 04.11.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 165

Мамон Сава Степанович, 45 р., в'язень сільгоспколонії, 29.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 149-149 зв.

Мамотін Семен Ларіонович, 65 р., рід занятя невідомий, на утриманні 3-ї нарлікарні, 12.09.1933, коліт, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 185, арк. 19

Мамрясова Тетяна Дмитрівна, 39р., на утриманні чоловіка - каменяра ДПУ, 22.04.1933, ди-строфія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 46

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Манжелей Марія Іванівна, 80 р., на утриманні сина, робітника заводу, 13.03.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 133-133 зв.

Манилова Фрума Йосипівна, 54 р., на утриманні дочки – лікаря, 21.08.1932, рак прямої кишки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 51

Манілова Марія Федотівна, 3 р., на утриманні батька – робітника психлікарні, 16.03.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 20

Манкіна Тетяна Миколаївна, 32 р., пацієнт психлікарні, 10.06.1932, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 123

Манті Анатоль (по батькові не вказано), 5 р., хворий нарлікарні, 29.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 178

Мануйленко Василь Кивілович, 74 р., пенсіонер, 11.07.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 25

Мануйлов Анатолій Григорович, 10 міс., батько-робітник, 19.08.1933, токсична діонексія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 75

Мануйлов Григорій Олександрович, 18 р., котельник школи ФЗН водників, 04.06.1933, туберкульоз легенею та дистрофія, ф.Р - 885, оп. 1, спр. 180, арк. 62

Мануйлова Ніна Григорівна, 2,5 р., з родини робітника, 12.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 26

Манусевич Сарра Бен'яминівна, 1 р., на утриманні батька – члена артїлі, 02.08.1932, «грипозне запалення легенів», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 1

Маняка Семен Матвійович, 46 р., в'язень БПУ, 27.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 112

Манько Максим Якович,

48 р., в'язень с/г колонії, 11.06.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 31

Маньковський Йосип Іванович, 56 р., пенсіонер, 16.01.1932, рак, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 28

Мар'яш Прокопій Микитович, 31 р., в'язень БПУ, 08.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 210

Мара (прізвище та по батькові не вказано), 1,6 р., Будинок немовляти, 01.04.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 165, 165 зв.

Маракін Михайло Федорович, 48 р., робітник, 07.07.1933, отруєння, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 174, 174 зв.

Марголік Феня, 6,5 міс., Будинок немовляти, 15.09.1932, гостре запалення кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 117

Маринич Віктор Андрійович, 8 міс., на утриманні батька, курсант школи міліції, 12.05.1932, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 205

Маринич Іван (по батькові не вказано), 40 р., в'язень промколонії та БПУ, 01.05.1932, дизентерія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 183

Маринович Микита Іванович, 21 р., в'язень БПУ, 09.06.1933, дистрофія та ентерит (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 50

Маринченко Дмитро Микитович, 17 р., поденний робітник, 10.04.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 109

Маринченко Сергій Семенович, 1,5 р., на утриманні матері: інструментальниця обозного заводу, 30.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 203

Маришева Наталія Федорівна, 32 р., робітник Херсонтор-

гу, 28.07.1933, перитоніт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 62

Марія (прізвище та по батькові не вказано), 3 р., хвора лікарні, 02.07.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 91

Маркитанов Мойсей, 55 р., хворий першої нарлікарні, 06.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 223-223 зв.

Марков Володимир Павлович, 2,5 р., з родини робітника, 18.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 15

Марков Григорій (по батькові не вказано), 3 р., на утриманні матері, поденної робітниці, 22.04.1932, запалення легенів, ф.Р - 1932, оп. 1, спр. 164, арк. 142

Марков Грицько Гаврилович, 54 р., в'язень БПУ, 30.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 183

Марков Іван Тихонович, 17 р., в'язень БПУ, 12.06.1933, дистрофія та ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 47

Марков Сергій Федорович, 7 міс., на утриманні батька: службовець, рахівник, 15.04.1932, гострий коліт, запалення кишечника, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 118

Маркова Ганна Іванівна, 41 р., робітник, 27.03.1933, епілепсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 63

Маркуза Хая Шльомівна, 50 р. батько - робітник, 10.07.1932, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 162

Маркус Панас Артемович, 57 р., в'язень БПУ, 02.08.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 72

Марожинюк (вказано тільки прізвище чоловіка), рід занять невідомий, на утриманні 3-ї нарлікарні, 12.09.1933, набряк легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 18

Марсевка Параска Павлівна, 60 р., пенсіонер, 08.11.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 117

Мартиненко Віталій Юрійович, 5 міс., на утриманні батька, рахівника портуправління, 30.04.1932, запалення легенів, падіння серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 189

Мартиненко Іван Антонович, 50 р., в'язень сільгоспколонії, 11.05.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 27

Мартиненко Явдоха Тарасівна, 75 р., на утриманні сина, 29.07.1932, старість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 243

Мартиненко Яків Родіонович, 32 р., в'язень сільгоспколонії, 07.06.1933, виснажливий пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 234

Мартинчук Григорій Матвійович, 37 р., в'язень БПУ, 07.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 10

Мartiценко Григорій Іванович, 27 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 27.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 63

Маруга Василь Васильович, 25 р., в'язень БПУ, 01.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 108

Марущак Тарас Дмитрович, (вік не вказаний), в'язень сільгоспколонії, 19.12.1932, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 213

Марченко Антон Дмитрович,

50 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 26.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 60

Марченко Ганна Семенівна, 1 р.3 міс., з родини робітника, 15.07.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 80

Марченко Ганна Яківна, 72 р., пенсіонерка, 13.08.1933, дистрофія у важкій формі, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 115

Марченко Грицько Ілліч, 37 р., в'язень с/г колонії, 26.07.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 91

Марченко Діна Василівна, 6 міс., на утриманні батька, слюсаря заводу, 13.05.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 206

Марченко Дмитро Микитович, 17 р., батрак, пацієнт нарлікарні, 10.04.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 233

Марченко Іван Петрович, 6 міс., мати: чорнороб, 30.03.1933, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 103

Марченко Юхим Дем'янович, 44 р., в'язень ПТК, 18.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 247-247 зв.

Марченко Явдоха Захарівна, 40 р., хвора нарлікарні, 04.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 33

Масер Віктор, 30 р., 05.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 99

Маслеников Ілля Кузьмович, (вік не вказано), пацієнт народної лікарні, 07.06.1933, опік ніг III ступеню, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 187

Маслов Федір Парамонович, 55 р., робітник кооперативно-гужового транспорту, 05.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 113, 113 зв.

Маслова Ксенія (по батькові не вказано), 48 р., домогосподарка, 26.03.1932, міокардит, ентероколіт, ф.Р - 4069, оп. 7, спр. 164, арк. 77

Масловський Іван Кирилович, 31 р., в'язень сільгоспколонії, 02.04.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 43-43 зв.

Масловський Матвій Леонтійович, 45 р., чорнороб, 22.04.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 87

Маслюкова Дора Порфирівна, 8,5 міс., батько-робітник, 18.09.1932, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 119

Масляников Ілля Хомич, 18 р., тракторист радгоспу, 07.06.1933, опік ніг 3 стадії, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 127

Масляникова Олена Семенівна, 21 р., службовець, 20.10.1933, лівосторонній плеврит, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 95

Масляннікова Раїса Яківна, 3 тиж., батько - капітан на парусному флоті, 05.07.1932, вроджена кволість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 139

Масний Микола Андрійович, 30 р., шофер-механік, 03.05.1933, ураження електричним струмом, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 82-82 зв.

Мастний Іван Самуїлович, 16 р., хворий нарлікарні, 27.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 36

Мастощенко Варвара Дмитрівна, 39 р., хвора нарлікарні, 23.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 255

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Масульбас Агнеса Вікенті-івна, 75 р., на утриманні зятя, робітника залізниці, 23.02.1933, міокардит, слабкість серця, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 4-4 зв.

Масюта Костянтин Якович, 26 р., в'язень БПУ, 10.05.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 32

Масюткін Григорій Федорович, 34 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 27.01.1933, виснаження (інацію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 196, 196 зв.

Масюткін Ілля Логвинович, 33 р., в'язень БПУ, 24.05.1933, упадок сердечної діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 106

Масюткін Павло Кузьмович, 30 р., в'язень БПУ, 02.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 247

Матвеев Андріан Іванович, 68 р., пенсіонер, 29.07.1932, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 242

Матвеева Пелагея Олександрівна, 60 р., пенсіонерка, 13.01.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 28

Матвеев Микола Прокопович, 55 р., робітник, пекар артілі інвалідів, 30.11.1933, дистрофія, маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 151

Матвеев Михайло Ілліч, 18 р., в'язень БПУ, 24.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 119

Матвеев Олексій Олексійович, 31 р., службовець, секретар сільгоспінституту, 27.03.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 68

Матвієвська Ніна Володимирівна, 19 р., робітниця заводу, 27.10.1932, запалення бруштини, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 223

Матвієвський Гаврило

Дмитрович, 59 р., хворий нарлікарні, 26.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 35

Матвієнко Григорій Антонович, (вік не вказаний), в'язень сільгоспколонії, 18.06.1933, дистрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 207

Матвієнко Никифор Мойсейович, 53 р., в'язень БПУ, 20.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 116, 116 зв.

Матвієнко Тихон Гаврилович, 21 р., хлібороб, пацієнт психлікарні, 12.04.1932, енцефаліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 138, 138 б

Матвійчук Григорій Макарович, 23 р., червоноармієць, 18.06.1932, вогнестрільна рана, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 78

Матвійчук Микола Якович, 32 р., в'язень с/г колонії, 13.06.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 33

Матка Петро Юхимович, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 11.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 172

Матковський Іван Тихонович, 27 р., в'язень сільгоспколонії, 12.07.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 185

Матковський Олексій Іванович, 45 р., чоботар, 21.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 235-235 зв.

Матрій Корній Гнатович, 53 р., в'язень БПУ, 30.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 8-8 зв.

Матус Наталка Андріївна, 49 р., хвора нарлікарні, 31.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 178

Матусюк Наталка Іванівна, 44 р., хвора нарлікарні,

12.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 136

Матюшин Володимир Дмитрович, 40 р., хворий психічної лікарні, 07.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 78

Матюшкин Павло Михайлович, 2 р., з родини робітничі-чорнороба, 11.07.1933, дитячі судоми, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 21

Матяш Микита Миколайович, 69р., в'язень БПУ, 27.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 105

Махиня Василь Євдокимович, 23 р., хворий нарлікарні, 26.08.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 126

Махіна Олександр Андрійович, 16 р., в'язень БПУ, 28.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 85

Махоренко Дмитро Петрович, 52 р., в'язень сільгоспколонії, 29.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 150-150 зв.

Махорінська Олександра Семенівна, 16 р., хвора Херсонської психіатричної лікарні, 31.01.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 232-232 зв.

Махортов Василь Хоромеєвич (так у документі), 19 р., в'язень БПУ, 10.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 249

Мацак Прокіп Митрофанович, (вік не вказано), наймит, член колгоспу, 14.09.1932, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 174

Мацалковський Йосип (по батькові та вік не вказано), в'язень Херсонської с/г колонії, 19.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 19, 19 зв.

Мацук Василь Григорович, 66 р., службовець 04.01.1933,

самогубство, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 14

Мацюта Олександр, 19 р., плотник, 18.01.1933, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 48

Мацюта Павло Микитович, 19 р., в'язень БПУ, 23.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 139, 139 зв.

Мацюта Семен Якович, 20 р., в'язень БПУ, 02.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 106

Мачкина Віра Василівна, 18 р., службовець - рахівник, 10.02.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 170

Мащенко Євдокія (Явдоха) Олексіївна, 23 р., на утриманні психлікарні, 07.04.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 136, 136 а

Мащенко Сергій Михайлович, 22 р., в'язень БПУ, 25.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 95

Мащурін Іван Петрович, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 18.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 130

Маяковський Петро Петрович, 46 р., в'язень сільгоспколонії, 13.01.1933, виснаження, пронос, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 206

Маяченко Володя (по-батькові та вік не вказано), хворий нарлікарні, 22.07.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 86

Медаковський Матвій Миколайович, 65 р., робітник, 29.11.1932, крупозне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 89

Медальська Євдокія Дмитр-

івна, 53 р., робітниця-чорнороб, 12.07.1933, гостре запалення кишкового тракту, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 25

Медведев Георгій Миколайович, 1,5 р., мати - робітниця, 21.08.1932, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 54

Медведева Степаніда Михайлівна, 89 р., на утриманні сина, надзорець промколонії БПУ, 21.03.1932, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 52

Медведкіна Дора Абрамівна, 20 р., швея, член артілі, 20.03.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 51

Медушевський Охрим Минович, 50 р., в'язень БПУ, 15.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 72

Медяньський Петро Дмитрович, 27 р., в'язень БПУ, 10.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 37

Мезерюк Василь Гаврилович, 56 р., примусовий робітник Бупру, пацієнт нарлікарні, 09.02.1932, мозковий крововилив, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 248

Мезикін Олексій Федосійович, 25 р., в'язень БПУ, 20.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 148-148 зв.

Мейлих Софія Львівна, 61 р., службовець, 03.08.1932, рак шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 1

Меламед Віктор Юхимович, 6 міс., батько-робітник харчотресту, 18.08.1933, кровяний пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 53

Мелдеч Наталія Федорівна, 78 р., 19.06.1932, старість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 76

Мелентьєва Катерина Пав-

лівна, 80 р., син: робітник, 26.03.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 55

Мелешко Іван Федорович, 40 р., в'язень сільгоспколонії, 12.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 29

Мелій Ульянов Пилипович, 30 р., в'язень БПУ, 05.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 159

Мельник Андрій Миколайович, 30 р., 09.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 193, 193 зв.

Мельник Іван Карпович, 26 р., в'язень сільгоспколонії, 10.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 71-71 зв.

Мельник Микола Васильович, 31 р., в'язень БПУ, 23.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 88

Мельник Павло Лук'янович, 38 р., 27.02.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 141-141 зв.

Мельник Павло Олександрович, 24 р., в'язень БПУ, 27.01.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 28

Мельник Федір Карпович, 42 р., в'язень сільгоспколонії, 20.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 99-99 зв.

Мельник (ім'я та по батькові не вказано), 45 р., 27.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 187, 187 зв.

Мельников Василь Микитович, 62 р., робітник, 27.03.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 67

Мельников Василь Миколайович, 29 р., в'язень БУПРУ, 21.07.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 229

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Мельников Юрій Миколайович, 3,5 р., на утриманні батька – слюсара заводу, 27.12.1932, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 145

Мельникова Марія Антонівна, 92 р., жебрачка, 03.06.1932, пневмонія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 29

Мельникова Ольга Миколаївна, 11 міс., з сім'ї робітника, 22.06.1932, виснаження після коліту, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 94

Мельникова Феодосія Петрівна, 68 р., пенсіонерка, 23.03.1933, «істощеніє», ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 29

Мельниченко Андрій Ізотович, 60 р., хворий нарлікарні, 19.06.1933, хвороба серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 57

Мельниченко Віктор Іванович, 5 міс., батько – вантажник «Експортліс», 13.06.1932, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 56

Мельниченко Дионісій Радіонович, 69 р., пенсіонер, 16.08.1932, рак стравоходу, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 40

Мельниченко Катерина Яківна, 3 р., на утриманні батька, 28.12.1933, опік тіла, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 185, арк. 250

Мельниченко Лідія Григорівна, 5 р., батько робітник, тесляр, 05.04.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 203

Мельниченко Н. І., 25 р., в'язень БПУ, 07.11.1932, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 27

Мельниченко Олександр Іванович, 32 р., в'язень БПУ, 05.04.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 39-39 зв.

Мельниченко Степан Семенович, 75 р., на утриманні сина, інструктора промколонії БПУ, 17.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 239

Мельниченко Явдоха Іванівна, 29 р., на утриманні чоловіка, механізатора, 12.05.1932, гангрена легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 202

Мельничук Пилип (по батькові не вказано), 52 р., пацієнт нарлікарні, в'язень промколонії Бупру, 01.01.1932, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 39

Мельнікова Марія Миколаївна, 1 р. 8 міс., батько - робітник, 18.01.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 44

Мельнікова Нонна Олексіївна, 1 міс., батько - робітник, 27.01.1933, плеврит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 83

Мельніченко Михайло Олександрович, 40 р., пенсіонер, 17.10.1933, черевний тиф, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 75, 75 зв.

Мельчуцька Устинія Григорівна, 58 р., на утриманні сина, в і й с ь к о в о с л у ж б о в ц я , 07.05.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 176

Мендек Софія Іванівна, 58 р., кустарна артіль, робітниця, 30.07.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 105

Меніс Берта Йосипівна, 37 р., бібліотекар, 12.06.1932, туберкульоз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 55

Меншиков Семен Трохимович, 24 р., хворий психічної лікарні, 07.04.1933, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 221, 221 зв.

Мердецька Віра Борисівна, 55 р., 15.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 207

Мерешко Андрій Герасимович, 19 р., в'язень Херсонської тюрми, 25.06.1932, ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 117

Мерзлікін (ім'я та по батькові не вказано), 30 р., 21.05.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 98

Мерілко Єлисей Матвійович, 41 р., в'язень БПУ, 12.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 39

Меркотан Василь Федорович, 24 р., в'язень БПУ, 08.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 142

Метакса Ганна Петрівна, 38 р., жебрачка, 06.01.1933, туберкульоз та параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 18

Метелиця Микола Якович, 38 р., в'язень сільгоспколонії, 07.07.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 174

Метиславська Лідія Василівна, 40 р., пацієнтка психлікарні, 19.10.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 213

Метихатка Іван Васильович, 20 р., в'язень БУПРу, куркуль, 25.06.1932, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 119

Метушевський Я.О. (скорочено), 18 р., в'язень БПУ, 21.01.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 95

Мижуріна Ганна Степанівна, 9 р., батько – робітник, 08.09.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 217

Микитєєва Вася Яківна, 76 р., на утриманні доньки-вчительки, 13.08.1933, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 1

вич, 23 р., колгоспник, 10.10.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 83

Микола (прізвище та по батькові не вказано), 3 р., хворий лікарні, 02.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 90

Микола (прізвище та по батькові не вказано), 3 міс., Будинок немовляти, 01.04.1933, гостра диспенсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 161, 161 зв.

Миколайчик Петро Кузьмич, 30 р., в'язень БПУ, 18.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 191

Миколенко Іван Карпович, 12 р., хворий нарлікарні, 04.08.1933, набряк легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 104

Микунчук Михайло Миколайович, (вік не вказаний), в'язень сільгоспколонії, 23.12.1932, виснаження, коліт, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 147

Милевич Розалія Іванівна, 38 р., пенсіонерка, 25.12.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 141

Милуцький Степан Олександрович, 47 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 28.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 45, 45 зв.

Минаєва Євдокія Степанівна, 50 р., хвора Херсонської психіатричної лікарні, 15.02.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 215-215 зв.

Минтян Ліна (по батькові не вказано), 5 р., хвора нарлікарні, 21.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 66

Минюков Іван Опанасович, 23 р., в'язень БПУ, 13.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 188, 188 зв.

Минюкова Фекла Петрівна, 40 р., робітниця - швачка, 17.02.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 195

Минько Іван Олександрович, 27 р., в'язень сільгоспколонії, 11.07.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 178

Мирвода Ганна Анкимівна, 55 р., на утриманні сина, 14.02.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 188

Миргородська Феня Мойсейівна, 9 р., на утриманні батька - чоботаря фабрики, 20.12.1932, запалення мозку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 128

Миргородський Борис Мойсейович, 3 р., батько: швець державної взуттєвої фабрики, 29.06.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 142

Мироненко Григорій Петрович, 2 р., пацієнт народної лікарні, 16.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 120

Мироненко Іван Йосипович, (вік не вказаний), 19.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 120

Мироненко Семен Іванович, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 13.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 164

Миронов Петро Семенович, 21 р., в'язень сільгоспколонії, 29.04.1933, перитоніт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 67

Миронов Степан Герасимович, 29 р., в'язень БПУ, 03.06.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 221

Миронова Елеонора Володимирівна, 2 р., мати: безробітний діловод, 21.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 26

Мирошко Євдокія Тимофіївна, 24 р., на утриманні чоловіка, 03.10.1932, рана живота, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 248

Мирошніченко Марія Марківна, 48 р., на утриманні чоловіка, 16.12.1933, вада серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 202

Мирошнік Єфимія Андріївна, 76 р., 18.03.1933, на утриманні зятя, робітника, 18.03.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 190-190 зв.

Мирошніченко Данило Йосипович, 62 р., пацієнт психлікарні, 02.09.1932, упадок серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 178

Мисак Євдоким Ілліч, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 10.06.1933, гострий ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 185

Мисюрін Демко Кононович, 28 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 24.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 58

Митренко Степан Петрович, (вік не вказаний), в'язень БПУ, 02.02.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 176

Митюшенко Дмитро Семенович, 48 р., 10.04.1933, повісився, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 49-49 зв.

Михайлевський Володимир Едуардович, 21 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, робітник, 12.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 165, 165 зв.

Михайленко Алла Григо-

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

рівна, 2,5 р., на утриманні матері, 28.09.1933, круп, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 54

Михайленко Алла (по батькові не вказано), 2,5 р., на утриманні 3-ї нарлікарні, 28.09.1933, круп, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 63

Михайленко Єлисей Остапович, 62 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 13.03.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 169-169 зв.

Михайленко Наталія Григорівна, 32 р., в'язень БПУ, 16.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 191, 191 зв.

Михайленко Олександр Федорович, 1 міс., на утриманні батьків, 15.07.1933, диспепсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 12

Михайленко Федір Григорович, 52 р., працював по найму, 03.08.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 207

Михайлець Ганна Луківна, 72 р., на утриманні дочки, 15.12.1933, «сорокома» обличчя, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 199

Михайлець Іван Якович, 85 р., службовець залізниці, 07.03.1933, енцефаліт, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 98-98 зв.

Михайлець Матрона Никифорівна, 40 р., в'язень БПУ, 26.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 72

Михайличенко Дем'ян Михайлович, 61 р., в'язень БПУ, 16.04.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 149-149 зв.

Михайлій Гнат Пилипович,

52 р., в'язень сільгоспколонії, 12.04.1933, дистрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 78-78 зв.

Михайлов Віктор Іванович, 9 міс., батько - робітник, 15.06.1932, гостре шлункове захворювання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 68

Михайлов Григорій Іванович, 5 міс., на утриманні батька, робітника - будівельника, 27.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 64

Михайлов Леонтій Федосійович, 60 р., тесля судноверфі, 25.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 124

Михайлов Меркурій Дмитрович, 47 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 16.01.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 192, 192 зв.

Михайлов Юхим Михайлович, 27 р., в'язень, БПУ, 07.12.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 173

Михайлович Матвій Петрович, (вік не вказаний), хворий лікарні № 1, 08.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 201, 201 зв.

Михайловська Наталія Василівна, 1,3 р., на утриманні батька - бухгалтера, 16.12.1932, катаральне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 121

Михайлуца Інна Михайлівна, 63 р., пенсіонерка, 04.01.1932, упадок серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 13

Михальський Броніслав Андрійович, 2,9 р., батько - робітник, 13.09.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 118

Михальченко Марія Костянтинівна, 70 р., пацієнт 1-ї народної лікарні, 01.06.1933, рожа, кардіосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 4

Михальченко Михайло Костянтинович, 22 р., робітник-чорнороб, 26.11.1932, заворот кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 66

Михальченко Михайло Костянтинович, 59 р, сторж господарства, 07.09.1933, субкоменсуючий порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 205

Михальченко Параскева Тарасівна, 25 р., хвора лікарні, 09.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 140, 140 зв.

Михальченко Фросина Трохимівна, 33 р., в'язень БПУ, 17.10.1933, катаральне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 149

Михельсон Дуба Мойсеївна, 72 р., на утриманні сина, продавця, 09.03.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 110-110 зв.

Михлін Герш Ажахнович, 68 р., на утриманні сина, 27.01.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 67

Михлін Давид Гершкович, 35 р., на утриманні брата, 24.04.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 77

Михліна Бася Борухівна, 68 р., на утриманні сина - вантажника, 14.12.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 116

Михліна Міхля Шльомівна, 30 р., на утриманні психлікарні, 30.10.1933, abscessis pediset, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 176

Михожон Карп (по батькові не вказано), 49 р., пацієнт нарлікарні, 26.01.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 164

Мишенков Федір Якович, 55 р., вантажник Радторгфлоту, 28.04.1932, самоповішення, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 176

Мишенков Юхим Якович, 49 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 17.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 209, 209 зв.

Мишенков Яків Федорович, 85р., на утриманні доньки - вчительки, 06.09.1933, рожа, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 202

Мишик Олексій Григорович, 23 р., в'язень БПУ, 18.11.1932, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 139

Мишин Гнат Єгорович, 26 р., в'язень БУПРу, 14.09.1932, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 162

Мишняк Коля (по батькові не вказано), 10 р., хворий нарлікарні, 20.08.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 149

Мишура Леонтій Денисович, 34 р., середняк, в'язень промколонії та БПУ, 18.04.1932, туберкульоз легенів, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 147

Мігунов Іван Софонович, 35 р., пацієнт психлікарні, 27.08.1932, шизофренія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 89

Мілейко Савелій Йосипович, 45 р., в'язень БПУ, 03.08.1933, коліт, міокардит [екфезема], ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 71

Міленький Лук'ян Никифо-

рович, 53 р., куркуль, в'язень промколонії та БПУ, 17.04.1932, коліт-міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 146

Мілехін Трохим (по батькові та вік не вказано), хворий нарлікарні, 03.02.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 162

Міліцейський Іван (по батькові не вказано), 7 р., хворий псих. лікарні, 02.03.1933, істощеніє, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 120

Міллер Поля Шлемівна, 20 р., на утриманні чоловіка - робітника, 06.08.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 12

Мінаєв Антон Михайлович, 68 р., пенсіонер, 19.06.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 10

Мінаков Михайло Тихонович, 37 р., хворий нарлікарні, 12.03.1933, стенокардія, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 145-145 зв.

Міндлін Борис Якович, 49 р., службовець, 31.05.1932, серцева хвороба, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 15

Міненко Володимир Миколайович, 29 р., в'язень Херсонської тюрми, 27.05.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 26

Міодушевська Софія Данилівна, 67 р., на утриманні сина, бухгалтера заводу, 10.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 137

Мірейніс Етя Лазарівна, 2 р. 4 міс., батько: чорнороб на консервному заводі, 30.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 146

Мірза Ольга Олексіївна, 60 р., чорнороб, 16.04.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 6

Мірошниченко Дмитро Іва-

нович, 6 р., на утриманні батька, слюсаря консервного заводу, 13.04.1932, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 116

Мірошниченко Михайло Мефодійович, 57 р., не вказано, 07.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 229

Мірошниченко Наталя Матвіївна, 57 р., на утриманні племінниці - службовця, 27.07.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 219, 219 зв.

Мірошниченко Порфірій Купріянович, 44 р., в'язень БПУ, 09.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 194, 194 зв.

Мірошниченко Федір Іванович, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 05.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 188

Мірошниченко Федір Матвійович, 58 р., на утриманні сина, 21.10.1933, tbc легенів, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 93

Мірошниченко Юлія Данилівна, 7 р., хвора психічної лікарні, 28.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 107

Мірошниченко Леонтій Олексійович, 37 р., хворий нарлікарні, 31.07.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 35

Мітін Володимир Володимирович, 19 р., робітник водного транспорту, 16.02.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 195

Мітюшкін Михайло Васильович, 30 р., військовослужбовець кінного резерву міської міліції, 21.05.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 64

Мічник Володимир (по батькові не вказано), 10 міс., Будинок немовляти, 25.03.1932, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

арк. 67

Мішенков Сергій Сергійович, 2 р., батько - працівник авіашколи, 28.01.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 87

Міщенко Гаврило Романович, 23 р., в'язень БПУ, 11.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 190, 190 зв.

Міщенко Ганна Іванівна, 70 р., на утриманні доньки - викладача, 03.09.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 181

Міщенко Дарія Іванівна, (вік не вказаний), пацієнтка народної лікарні, 09.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 169

Міщенко Катерина Лаврентівна, 31 р., шкільна робітниця, пацієнт психлікарні, 13.04.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 165

Міщук Федір Якимович, 58 р., хворий лікарні, 07.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 131, 131 зв.

Міщурін Іван Петрович, 67 р., пенсіонер, 18.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 29

Мовенко Володимир Федорович, 5 міс., батько: пожежник центральної пожежної команди, 01.07.1933, дистрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 154

Мовенко Майя Федорівна, 2,5 р., батько - пожежник, 23.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 111

Мовенко Ольга Іванівна, 23 р., на утриманні чоловіка - пожежника, 20.06.1933, тифозна пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 28

Мовчан Віра Федорівна, 10 міс., на утриманні батька, службовця військового кооперативу, 09.05.1932, бронхіт та набряк легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 189

Могазинний Климентій Захарович, 51 р., хворий лікарні, 28.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 62

Могенко Олена Федотівна, 60 р., робітниця пожежної команди, 29.05.1933, рак, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 186

Могенко Олена Федотівна, 60 р., хвора народної лікарні, 31.05.1933, піонергрозіс, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 182

Могिला Марфа Василівна, 60 р., в'язень БПУ, 15.08.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 144

Могильний Андрій Іванович, 19 р., в'язень БПУ, 13.01.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 96

Могильний Йосип Андрійович, 40 р., в'язень БПУ, 21.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 123

Могильний Тимофій Йосипович, 26 р., в'язень БПУ, 29.07.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 71

Модніков Іван Прокопович, 37 р., робітник, в'язень промколонії та БПУ, 12.01.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 25

Мозер Іван Християнович, 41 р., в'язень БПУ, 01.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 206

Мозюкін Іван Федорович, 3 р., на утриманні батька - санітара психлікарні, 06.05.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 116-116 зв.

Моїсеєва Євдокія Данилів-

на, 55 р., на утриманні сина, 19.01.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 53

Моїсеєва Паша (по батькові та вік не вказано), пацієнтка народної лікарні, 05.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 158

Моїсеєнко Василь Михайлович, 56 р., в'язень с/г колонії, 15.08.1933, міокардит, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 144

Моїсеєнко Ларіон Іванович, 50 р., пенсіонер, 18.04.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 37

Моїсеєнко Миля Миколаївна, 1,5 р., на утриманні батька - штукатура психлікарні, 13.05.1933, круп, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 177-177 зв.

Моїсейченко Іван Семенович, 17 р., робітник ФЗУ дорожників, 24.11.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 63

Моїсін Сава Дементійович, 17 р., в'язень сільгоспколонії, 13.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 46

Мокроусов Вікентій Дмитрович, 58 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 28.01.1933, абсцес легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 43-43 зв.

Молдаваненко Іван Іванович, 27 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 19.01.1933, крововилив в грудину внаслідок поранення, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 194-194 зв.

Молдаваненко Ларіон Якович, (вік не вказано), пацієнт 1-ї народної лікарні, 15.06.1933, правий ексудативний плеврит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 194

Молдаванова Валентина Іванівна, 24 р., на утриманні чоловіка – вчителя, 14.07.1933, «верігорова хвороба», ф.Р -1885, оп. 1, спр. 182, арк. 56

Молдавська Женя (по батькові не вказано), 9 р., хвора нарлікарні, 14.07.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 33

Молдаханов Каровита (по батькові та вік не вказано), в'язень БПУ, 19.08.1933, коліт, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 158

Молдованенко Іван Трохимович, 72 р., на утриманні сина – теслі судоверфі, 22.06.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 64

Молінін Валеріан Олексійович, 34 р., хворий лікарні, 13.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 164, 164 зв.

Молчанов Іван Іванович, 55 р., пенсіонер, 25.04.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 148

Молчанов Микола Ларіонович, 32 р., в'язень БПУ, 08.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 35

Молчанова Анастасія Григорівна, 37 р., в'язень БПУ, 24.07.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 122

Молчанова Олена Василівна, 88 р., швачка, 11.03.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 128-128 зв.

Молчанова Олена Іванівна, 70 р., на утриманні сестри, 07.06.1933, стареча слабкість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 143

Молчацький Михайло Семенович, 56 р., на утриманні сина, в і й с ь к о в о с л у ж б о в ц я , 22.04.1932, старечий маразм, гангрена ноги, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 147

Моляк Катерина Семенівна, 12 р., хвора психічної лікарні, 11.11.1932, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 84

Мольдер (ім'я, по батькові не вказано), 38 р., хворий 1-ої нарлікарні, 12.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 132

Мольдерф Євгенія Іванівна, 11 р., на утриманні батька чорнороба заводу, 24.12.1932, не вказана, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 141

Мольдерф Іван Семенович, 38 р., робітник заводу ім. Петровського, 14.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 147-147 зв.

Мольдерф Лідія Іванівна, 1 р., батько - робітник, 07.01.1933, катаральне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 17

Молькевич Дмитро Дорофійович, 27 р., в'язень БПУ, 26.04.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 157-157 зв.

Монастиревський Волко Аврумович, 35 р., хворий психлікарні, 16.01.1933, пухлина мозку (глиома), ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 31, 31 зв.

Монастирська Ревекка Яківна, 59 р. 07.07.1932, крововилив у мозок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 148

Монастирська Рива Фраймівна, 49 р., на утриманні чоловіка, 22.06.1932, рак шлунку, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 93

Монзе Микола Семенович, 48 р., коваль консервбуду, 08.06.1933, шлунковий плеврит, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 111

Монтоньо Олександр Прокопович, 18 р., в'язень Херсонського будинку примусового

утримання, 17.02.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 223, 223 зв.

Монцюк Давид Васильович, 34 р., в'язень БУПРу, 18.09.1932, виснаження, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 166, арк. 163

Моргун Килина Петрівна, 54 р., домогосподарка, 14.07.1933, дистрофія, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 182, арк. 66

Моргун Михайло Дмитрович, 32 р., в'язень БПУ, 22.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 106

Моргунов Іван Никифорович, 21 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 12.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 36, 36 зв.

Мордкович Соня Менделівна, 48 р., на утриманні сина, службовця заводу, 24.05.1932, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 238

Морейніс (ім'я не вказано) **Лазарівна**, 3 дні., на утриманні батька, 04.09.1932, не вказано, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 100

Морищенко Мойсей Петрович, 88 р., на утриманні сина – чорнороба, 30.11.1932, не вказана, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 76

Морковський Олександр Анастасович, 30 р., в'язень БПУ, 11.11.1932, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 33

Мормакова Софія Трохимівна, 24 р., хатня господарка, пацієнт психлікарні, 10.05.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 215

Мороз Ганна Петрівна, 9 міс., на утриманні матері, робітниці елеваторбуду, 11.05.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 199

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Мороз Іван Андрійович, 24 р., безробітний, 15.04.1932, туберкульоз легенів. ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 125

Мороз Іван Матвійович, 60 р., в'язень БПУ, 16.06.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 61

Мороз Максим Макарович, 28 р., на утриманні психлікарні, 19.11.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 195

Мороз Марія Григорівна, 92 р., на утриманні сина – моториста рибтресту, 15.11.1932, параліч серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 69

Мороз Павло Федорович, 20 р., в'язень сільгоспколонії, 04.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 129

Морозенко Ніна Лазарівна, 24 р., робітниця, 28.08.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 127

Морозенко Олександр Андрійович, 1 р., батько: робітник експортлісу, 24.02.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 54, 54 зв.

Морозенко Параска, 10 р., на утриманні батька-робітника, 29.11.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 143

Морозов Анатолій Миколайович, 8 міс., батько: вантажник на вокзалі, 05.03.1933, кишечка інтоксикація і атрофії, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 93, 93 зв.

Морозов Антон Карпович, 35 р., хворий нарлікарні, 31.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 251

Морозов Віктор (по батькові не вказано), 5 дн., на утриманні батьків, 22.09.1933, судороги, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 29

Морозов Гнат Федорович,

38 р., хворий психлікарні, 28.01.1933, шизофренія, флегмотія правої руки, хронічний ентероколіт, міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 33, 33 зв.

Морозов Іван Гнатович, 44 р., в'язень БПУ, 23.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 51

Морозов Олег Олексійович, 9,5 міс., з родини службовця, 18.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 107

Морозов Олесь Олександрович, 60 р., службовець, 09.04.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 221

Морозова Лідія (по батькові не вказано), 28 р., 10.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 105

Морозова Марія Григорівна, 6 р., батько: швець утильсировини, 16.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 84-84 зв.

Морохович Сергій Терентійович, 62 р., робітник заводу, 07.03.1933, некомпенсований міокардит і дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 99, 99 зв.

Мосій (прізвище та по батькові не вказано), 2 р., хворий нарлікарні, 29.06.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 77

Москаленко Василь Васильович, 30 р., хворий нарлікарні, 04.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 33

Москаленко Галина (по батькові не вказано), 9 р., на утриманні нарлікарні, 27.11.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 161

Москаленко Кузьма Володимирович, 45 р., в'язень сільгоспколонії, 17.04.1933, ентероколіт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 94-94 зв.

Москаленко Тетяна Олександрівна, 58 р., на утриманні сина - директора контори, 24.12.1932, крововиток у мозок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 140

Московка Анатолій Спиридонович, 7 р., на утриманні батька, робітника артілі, 23.02.1933, параліч серця, ф.Р -1885, оп. 2, спр. 174, арк. 8-8 зв.

Московка Спиридон Петрович, 39 р., в'язень БПУ, 25.04.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 216-216 зв.

Московченко Надія (по батькові та вік не вказано), на утриманні нарлікарні, 11.10.1933, кардіосклероз, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 181

Мостовий Адам Григорович, 38 р., в'язень сільгоспколонії, 06.07.1933, міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 169

Мостовий Терентій Іванович, 52 р., в'язень БПУ, 07.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 246

Мося (прізвище та по батькові не вказано), 1 р. 7 міс., хвора лікарні, 30.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 73

Мотрюха Тетяна Марківна, (вік не вказаний), в'язнена БПУ, 29.03.1933, міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 122

Мотузенко Максим Назарович, 38 р., в'язень с/г колонії, 03.08.1933, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 193

Мохаринська Парасковія (по батькові не вказано), 70 р., на утриманні чоловіка, 03.10.1932, стареча дряхлість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 150

Мохналь Петро Якович, 23 р., в'язень БПУ, 06.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1,

спр. 180, арк. 188

Мошенський Грицько Антонович, 66 р., в'язень БПУ, 17.05.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 9

Мошнік Юлія Дем'янівна, 22 р., хвора нарлікарні, 15.07.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 35

Мошновська Олександра Григорівна, 60 р., пенсіонерка, 22.10.1932, круїпозне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 213

Муденко Денис Андрійович, 53 р., кустар, 28.03.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 123

Мудрий Іван Гнатович, 40 р., (соціальний стан невідомий), 23.04.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 155

Мудрий Іван Петрович, 24 р., в'язень БПУ, 01.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 223

Муза (прізвище та по батькові не вказано), 8 міс., Будинок немовляти, 16.04.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 13

Музика Олександр Михайлович, 27 р., 14.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 224

Музика Федір Андрійович, 29 р., в'язень сільгоспколонії, 10.06.1933, виснажливий пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 244

Музикін Никифор, 66 р., 03.06.1933, стареча слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 92

Мукроцький Іван Климович, 29 р., в'язень БПУ, 19.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 189, 189 зв.

Мундя Аграпіна Карпівна, 51 р., в'язень БПУ, 06.09.1933, дек. міокардит, артеріосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 36

Мундя Іван Гаврилович, 36 р., в'язень БПУ, 12.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 47-47 зв.

Мунтян Антон Сергійович, 73 р., хворий нарлікарні, 19.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 85

Мунтян Антон Сергійович, 73 р., хворий нарлікарні, 19.06.1933, артеріосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 34

Мунтян Олександр Леонідович, 1 міс., батько - робітник торгфлоту, 15.07.1932, гостре шлункове захворювання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 179

Мунтян Семен Петрович, 21 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 10.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 164, 164 зв.

Мунческул Василь Олексійович, 52 р., робітник, 27.09.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 46

Муравйова Клавдія Дмитрівна, 9 р., на утриманні батька, робітника, вантажника Радторгфлоту, 22.03.1932, зляжісна пухлина живота, ф.Р - 4069, оп. 7, спр. 164, арк. 55

Муравська Ганна Артемівна, 32 р., робітниця консервної фабрики, 01.06.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 1

Муравський Микола Йосипович, 67 р., на утриманні батьків, 23.11.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 131

Муранок Борис Олексійович, 20 р., в'язень БПУ, 13.12.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 131

Мурзєякубов Абдукоба (по

батькові не вказано), 31 р., в'язень БПУ, 07.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 250, 250 зв.

Мурихіна Марія Сергіївна, 17 р., хвора першої нарлікарні, 29.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 204-204 зв.

Мурлян Вітя (по батькові не вказано), 3 р., батьки невідомі, 10.04.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 246

Мусаров Іван Іванович, 60 р., 14.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 3-3 зв.

Муха Архип Єфремович, 54 р., в'язень БПУ, 31.05.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 162

Муха Григорій Васильович, 52 р., в'язень БПУ, 19.11.1932, склероз серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 72

Мучнік Рахіль Наумівна, 20 р., пацієнт психлікарні, 16.03.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 86

Мушинський Михайло Федорович, 60 р., хворий першої нарлікарні, 07.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 246-246 зв.

Мушнеков Юрій Георгійович, 1 р. 4 міс., мати: статистик заводу, 05.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 221

Мушнякова Ольга Максимівна, 26 р., на утриманні чоловіка, 22.01.1933, самогубство, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 61

Мушта Григорій Тарасович, 73 р., пенсіонер, 02.06.1933, міокардит пеллара, ф.Р - 885, оп. 1, спр. 180, арк. 41

РОЗДІЛ 1. МАТИРОЛОГ

Мякота Семен Іванович, 40 р., в'язень БПУ, 25.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 107

М'ясникова Євдокія Никифорівна, 62 р., робітник, 23.04.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 84

Набоков Іван Савович, 36 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 22.02.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 205, 205 зв.

Наволокіна Неоніла Василівна, 36 р., на утриманні брата – робітника заводу ім. Петровського, 08.07.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 246

Нагибайло Феодосій Іванович, 46 р., в'язень сільгоспколонії, 27.05.1933, параліч серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 153

Нагорний Андрій Андрійович, 40 р., в'язень БПУ, 25.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 120

Нагорний Василь Григорович, 20 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 10.02.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 241, 241 зв.

Нагорний Іван Леонтійович, 22 р., в'язень БПУ, 18.06.1933, дистрофія та ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 79

Нагорний Іван Семенович, 18 р., в'язень БПУ, 25.01.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 103

Нагорний Семен Іванович, 69 р., безробітний, 10.04.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 241

Надія (прізвище та по батькові не вказано), 2 р., хвора лікарні, 11.07.1933, кір, ф.Р -

1885, оп. 1, спр. 182, арк. 92

Надія (прізвище та по батькові не вказано), 3 р., хвора лікарні, 06.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 76

Надточа Катерина Григорівна, (вік не вказаний), пацієнтка народної лікарні, 08.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 168

Надточний Юхим Іванович, 35 р., в'язень БПУ, 16.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 37

Назаренко Анатолій (по батькові та вік не вказано), пацієнт народної лікарні, 06.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 160

Назаренко Михайло Іванович, 20 р., в'язень сільгоспколонії, 19.07.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 151

Назаров Митрофан Антонович, 37 р., в'язень БПУ, 20.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 154-154 зв.

Назарова Людмила, 6 тиж., батько - агроном, 31.07.1932, від сильного проносу, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 242

Назарова Тамара Іванівна, 2 р. 8 міс., на утриманні батька – електромонтера заводу, 19.11.1932, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 37

Назвіч Самуїл Мойсейович, 38 р., хворий першої нарлікарні, 26.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 217-217 зв.

Назіркул Мадрагил (по батькові не вказано), 30 р., в'язень БПУ, 17.08.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 191

Найда Василь Макарович, 43 р., в'язень сільгоспколонії, 06.05.1933, дистрофія, ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 144

Наконечний Марко Олександрович, 44 р., в'язень БПУ, 17.03.1933, склероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 234

Наконечний Осип Антонович, 26 р., в'язень с/г колонії, 13.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 93

Накотний Микола Микитович, 48 р., хворий нарлікарні, 12.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 137

Налівкіна Валентина Олександрівна, 6 р., мати - пенсіонерка, 30.03.1933, істощеніє, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 142

Нанно Іван Георгійович, 35 р., пенсіонер, 19.09.1932, сифіліс центральної нервової системи, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 121

Наревський Генріх Миколайович, 5 р., з сім'ї робітників, 26.06.1932, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 107

Насінник Дем'ян Сергійович, 22 р., в'язень с/г колонії, 26.06.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 46

Науменко Григорій Мартинович, 51 р., в'язень БПУ, 15.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 237

Науменко Іван Кузьмич, 52 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 23.03.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 184, 184 зв.

Науменко Іван Сидорович, 45 р., в'язень БПУ, 07.1933, різка дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 73

Науменко Марія Гнатівна, 58 р., на утриманні чоловіка – робітника, 21.07.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 129

Наумкіна Серафима Єгорівна, 8 міс., на утриманні батька, робітника портоуправління, 23.04.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 143

Наумов Никон Опанасович, 36 р., хворий лікарні, 09.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 137, 137 зв.

Нафтулін Самуїл Якович, 78 р., пенсіонер, 03.04.1933, старечий маказм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 151

Нафтулін Янкель Лейзерович, 54 р., робітник, 23.07.1932, злаякісна хвороба кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 224

Нев Микола (по-батькові не вказано), 5 р., хворий нарлікарні, 13.08.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 142

Невдаха Костянтин Михайлович, 65 р., пенсіонер, 10.02.1933, порок серця, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 171

Неведнічій Віталій Федорович, 1 р. 2 міс., батько - робітник, 27.08.1932, гостре запалення кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 71

Невід Вітя (по батькові та вік не вказано), хворий нарлікарні, 19.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 142

Невідничева Людмила Константинівна, 1 міс., батько – робітник, 21.10.1932, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 212

Невідома Антоніна (Явдоха) (по-батькові не вказано), 21 р., хвора психлікарні, 05.04.1933, [пневмонія], ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 185-185 зв.

Невідома Валентина (по-батькові не вказано), 18 р., хвора психіатричної лікарні, 12.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 107

Невідома Віра (по-батькові не вказано), 3 р., хвора нарлікарні, 27.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 262

Невідома Віра (по-батькові не вказано), 5 р., на утриманні 3-ї нарлікарні, 26.09.1933, кір, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 64

Невідома жінка, (вік не вказаний), перша нарлікарня, 10.01.1933, голодування, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 41

Невідома жінка, пацієнт Херсонської психіатричної лікарні, 26.06.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 137

Невідома Тася (по-батькові та вік не вказано), хвора нарлікарні, 04.02.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 164

Невідома, 30 р., 22.03.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 4

Невідома, 40 р., 12.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 185, 185 зв.

Невідома, 50 р., 12.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 185, 185 зв.

Невідома, 50 р., 31.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 176, 176 зв.

Невідома, 9 р., 04.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 192, 192 зв.

Невідома, 9 р., 29.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 191, 191 зв.

Невідома, (вік не вказаний), хвора лікарні, № 1, 06.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 211, 211 зв.

Невідома, (вік не вказаний), хвора нарлікарні, 04.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 144, 144 зв.

Невідомий Андрій (по-батькові не вказано), 15 р., пацієнт психлікарні, 24.04.1932, (imbecilitas), не вказана, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 185

Невідомий Ваня (по-батькові та вік не вказано), 13.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 221

Невідомий Віктор (по-батькові не вказано), на утриманні нарлікарні, 03.10.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 163

Невідомий Іван Геракович, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 13.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 116

Невідомий Іван (по-батькові та вік не вказано), пацієнт психлікарні, 08.04.1932, ідіотизм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 136, 136б

Невідомий Ісаак (по-батькові не вказано), 35 р., соціальний стан невідомий, 15.04.1932, вогнепальна рана голови, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 157

Невідомий Микола (по-батькові та вік не вказано), на утриманні нарлікарні, 17.12.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 262

Невідомий Сергій (по-батькові та вік не вказано), хворий народної лікарні, 26.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 187

Невідомий Шмуль, 7 р., хворий психіатричної лікарні, 26.12.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 122

Невідомий, 13 р., 14.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 80

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Невідомий, 17 р., 13.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 33-33 зв.

Невідомий, 18 р., 15.04.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 25-25 зв.

Невідомий, 18 р., 07.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 196, 196 зв.

Невідомий, 18 р., 09.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 244, 244 зв.

Невідомий, 20 р., 02.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 175, 175 зв.

Невідомий, 20 р., 07.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп.1, спр. 176, арк. 197, 197 зв.

Невідомий, 20 р., 10.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 240, 240 зв.

Невідомий, 20 р., 10.04.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 239, 239 зв.

Невідомий, 20 р., хворий психлікарні, 23.01.1933, прионізм, ентероколіт, абсцес, рожа і пролежні, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 29, 29 зв.

Невідомий, 24 р., хвора першої нарлікарні, 29.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 205-205 зв.

Невідомий, 25 р., 25.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 2

Невідомий, 25 р., 03.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 171, 171 зв.

Невідомий, 25 р., 09.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 243, 243 зв.

Невідомий, 25 р., 28.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 181, 181 зв.

Невідомий, 25 р., 29.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1,

спр. 176, арк. 182, 182 зв.

Невідомий, 25 р., не вказаний, 07.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 32

Невідомий, 28 р., не вказане, 09.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 249, 249 зв.

Невідомий, 30 р., 15.04.1933, виснаження, ф. Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 22-22 зв.

Невідомий, 30 р., 22.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 7

Невідомий, 35 р., 14.04.1933, виснаження, ф. Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 28-28 зв.

Невідомий, 35 р., не вказаний, 16.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 19

Невідомий, 35 р., невідомо, 03.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 172, 172 зв.

Невідомий, 40 р., 13.04.1933, самоповішення, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 30-30 зв.

Невідомий, 40 р., 14.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 27-27 зв.

Невідомий, 40 р., 13.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 81

Невідомий, 40 р., 07.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 194, 194 зв.

Невідомий, 40 р., 29.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 183

Невідомий, 45 р., з судової лікарні, 30.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 179

Невідомий, 48 р., хворий першої нарлікарні, 09.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 190-190 зв.

Невідомий, 50 р., 10.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 2-2 зв.

Невідомий, 50 р., 13.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 31-31 зв.

Невідомий, 50 р., 13.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 29

Невідомий, 50 р., 22.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 3

Невідомий, 50 р., 13.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 79

Невідомий, 50 р., 08.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 193, 193 зв.

Невідомий, 50 р., 09.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 242, 242 зв.

Невідомий, 50 р., хворий нарлікарні, 11.07.1932, туберкульоз, перитоніт прободной, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 165

Невідомий, 50 р., хворий нарлікарні, 12.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 134

Невідомий, 51 р., 16.04.1933, виснаження, ф. Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 20-20 зв.

Невідомий, 55 р., 04.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 198, 198 зв.

Невідомий, 60 р., 25.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 3

Невідомий, 70 р., 22.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 6

Невідомий, менше 10 р., 19.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 15-15 зв.

Невідомий, (вік не вказаний),

НАЦІОНАЛЬНА **КНИГА ПАМ'ЯТІ** ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

13.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 220

Невідомий, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 01.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 17

Невідомий, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 02.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 135

Невідомий, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 04.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 133

Невідомий, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 04.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 134

Невідомий, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 13.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 165

Невідомий, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 20.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 119

Невідомий, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 22.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 17

Невідомий, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 27.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 17

Невідомий, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 31.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 137

Невідомий, (вік не вказаний), підібраний з вулиці, 12.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 145, 145 зв.

Невідомий, (вік не вказаний), хворий лікарні, 02.04.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 228, 228 зв.

Невідомий, (вік не вказаний), хворий лікарні, 07.04.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр.

176, арк. 207, 207 зв.

Невідомий, (вік не вказаний), хворий народної лікарні, 26.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 180

Невідомий, (вік не вказаний), хворий 1-ої нарлікарні, 04.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 176

Невідомий, (вік не вказаний), хворий першої нарлікарні, 15.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 168-168 зв.

Невідомий, (вік не вказаний), пацієнт психлікарні, 06.09.1932, серцева слабкість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 169

Невідомий, (вік не вказаний), пацієнт психлікарні, 24.05.1932, туберкульоз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 50

Невідомий, (вік не вказаний), хворий народної лікарні, 26.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 172

Невідомий, (вік не вказаний), хворий народної лікарні, 26.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 173

Невідомий, (вік не вказаний), хворий народної лікарні, 28.05.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 173

Невідомо Іван Геракович, (вік не вказаний), пацієнт 1-ї народної лікарні, 13.06.1933, коліт, Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 116

Невідомо (жінка), (вік не вказаний), 25.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 276

Невідомо (чоловік), 25 р., невідомо, 24.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 279

Невідомо, 25 р., хворий 1-ої

нарлікарні, 12.03.1933, істощеніє, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 114

Невідомо, 30 р., хворий 1-ої нарлікарні, 09.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 140

Невідомо, 50 р., хвора 1-ої нарлікарні, 11.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 129

Невідомо, (вік не вказаний), хворий 1-ої нарлікарні, 19.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 50

Неголюк Петро Максимович, 22 р., в'язень БПУ, 11.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 31

Негуляєва Ольга Назарівна, 45 р., хвора нарлікарні, 05.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 37

Недбайлова Агафія Єгорівна, 20 р., на утриманні брата, службовець біофабрики, 06.04.1932, хвороба Боткіна, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 97

Недвиг Петро Кирилович, 38 р., старшина почалку, 17.06.1933, запалення нирок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 238

Недзвецький Василь Антонович, 22 р., робітник паротурбінної станції, 13.03.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 151-151 зв.

Недзельський Василь Никифорович, 51 р., в'язень БПУ, 30.05.1933, міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 133

Недожева Люся Іванівна, 4 тиж., батько - робітник, 02.10.1932, запалення мозкових оболонок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 150

Недоков Василь Сафронович, 28 р., хворий народної лікарні, 17.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 168

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Недосек Наталка Дмитрівна, 55 р., хвора нарлікарні, 20.08.1933, коліт, кардіосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 180

Недосика Омелько Панасович, 45 р., в'язень промколонії, 15.04.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 180

Нежеська Ріва Вульфівна, 70 р., на утриманні племінника – службовця, 07.09.1933, рак стравоводу, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 204

Нежура Михайло Єремійович, 50 р., в'язень БПУ, 18.09.1933, ентерит, свищ грудної клітини, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 38

Нежура Павло Платонович, 39 р., в'язень БПУ, 28.05.1933, дистрофія, флегмона правого передпліччя, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 130

Незаконнонароджений Михайло Олексійович (прізвище не вказано), 19 р., в'язень БПУ, 25.10.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 239

Некlesa Зиновій Григорович, 33 р., в'язень сільгоспколонії, 08.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 161

Некрасов Петро Олексійович, 15 р., в'язень сільгоспколонії, 01.05.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 110

Нелідова Катерина Артемівна, 13 р., мати: безробітна, 12.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 51-51 зв.

Нелюба Максим Микитович, 20 р., в'язень Херсонської тюрми, 18.07.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 212

Нелюба Семен Гнатович, 42

р., в'язень БУПРу, 27.09.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 184

Нем'ятний Макар Леонтієвич, 48 р., в'язень сільгоспколонії, 08.06.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 235

Неменко Федір Андрійович, 20 р., в'язень БПУ, 03.06.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 197

Немитих (ім'я та по батькові не вказано), мертворожденний, один з батьків – завідувач магазину, 19.12.1933, ф.Р-1885, оп.1, спр.185, арк. 222

Немковський Нісон Лейбович, 32 р., член колгоспу [назва нерозбірливо], 23.06.1933, рак шлунку та стравоходу, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 181, арк. 62

Непейпиво Володимир Семенович, 2 міс., батько-службовець-приказчик в колгоспі, 29.10.1932, запалення товстих кишок, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 166, арк. 234

Непомняща Агафія Андріївна, 46 р., ув'язнена БПУ, 21.08.1933, дистрофія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 184, арк. 159

Непомняща Олена Ємануїлівна, 1р. 8міс., мати – член артілі, не вказана, поліомієліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 209

Непомняща Ольга Тарасівна, 54 р., на утриманні сина – слюсаря заводу ім. Петровського, 04.07.1933, декомпенсація серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 199

Непомнящий Герт Лейбович, 67 р., син - службовець, 17.08.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 20

Непомнящий Іван Семенович, 58 р., в'язень БПУ, 07.04.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 37-37 зв.

Непомнящий П.Х. (скороче-

но), 50 р., 19.04.1933, виразка шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 18-18 зв.

Непоряденко Марія Дмитрівна, 1 р. 1 міс., батько: вантажник, 08.07.1933, дистрофія та кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 240

Непрята Надія (по батькові не вказано), 40 р., на утриманні 3-ї нарлікарні, 26.09.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 64

Неровна Марфа (по батькові не вказано), 19 р., хатня господарка, пацієнт психлікарні, 23.04.1932, епілептичний стан, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 184, 184 а

Несаєв Михайло Іванович, 1,8 р., батько – вантажник, 03.07.1932, хронічна диспепсія, набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 135

Несис Туба Берковна, 68 р., на утриманні сина – сторожа, 25.11.1932, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 59

Несін Олександр Іванович, (вік не вказаний), в'язень БПУ, 16.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 5

Нескромний Олександр Омелянович, 35 р., пенсіонер, 10.05.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 197-197 зв.

Нестеренко Валентин Іванович, 1 р. 10 міс., з родини робітниці-чорнороба, 18.11.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 38

Нестеренко Валентина Іванівна, 8 р., на утриманні батька, міліціонера, 04.11.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 114

Нестеренко Василь Степанович, 50 р., в'язень БПУ, 20.04.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 222-222 зв.

Нестеренко Василь (по бать-

НАЦІОНАЛЬНА **КНИГА ПАМ'ЯТІ** ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

кові та вік не вказано), в'язень Херсонської с/г колонії, 07.02.1933, безбілковий набряк, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 22, 22 зв.

Нестеренко Дорофей Юхимович, 32 р., в'язень БПУ, 21.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 60

Нестеренко Іван Михайлович, (вік не вказаний), в'язень сільгоспколонії, 07.01.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 30

Нестерук Михайло Костянтинович, 22 р., в'язень БУПРу, 09.08.1932, гангрена легенів і коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 31

Несторович Андрій Васильович, 73 р., в'язень БПУ, 05.02.1933, староческий ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 32

Нетована Марія Никифоровна, 78 р., друкарка, 30.07.1933, дизентерія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 114

Нетолканов Михайло Павлович, 48 р., в'язень БПУ, 21.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 59

Нефедов Борис Іванович, 10 міс., мати: робітник консервбуду, 14.05.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 29-29 зв.

Нечай Аристарх Іванович, 35 р., в'язень промколонії та БПУ, 05.01.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 14

Нечай Іван Леонтійович, 45 р., в'язень БПУ, 06.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 232, 232 зв.

Нечай Михайло Костянтинович, 18 р., в'язень БПУ, 14.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 233, 233 зв.

Нечипуренко Трохим Михайлович, 76 р., рибалка, 04.02.1933, міокардит, ф.Р -

1885, оп. 1, спр. 173, арк. 181

Нешко Галина Кирилівна, 1 р., на утриманні матері, пенсіонерки, 09.03.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 130-130 зв.

Нешко Кирило Якович, 28 р., вантажник Радторгфлоту, 10.05.1932, утоплення, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 188

Нещерецький Тимофій Степанович, 70 р., сторож на пароплавстві, 24.01.1933, крупозне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 62

Неділько Дарія Василівна, 55 р., хвора нарлікарні, 04.07.1933, ущемлена грижа, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 160, 160 зв.

Неєлов Іван Антонович, 18 р., в'язень БПУ, 12.11.1932, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 32

Никитин Михайло Денисович, 31 р., пацієнт психлікарні, 23.09.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 249

Никитіна Глафіра (Графіна) Василівна, 54 р., 15.03.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп.1, спр.176, арк.24

Никитіна Пелагея Андріївна, 56р., на утриманні чоловіка – робітника жилкоопу, 07.11.1932, рак шлунку, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 7

Никитченко Пелагея Кузьмівна, 85 р., на утриманні сина – механіка, 22.11.1932, крововилив у мозок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 51

Николенко Дмитро (по батькові не вказано), 45 р., пацієнт нарлікарні, 22.01.1933, гангрена ноги, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 166

Николенко Меланія Іванівна, 96 р., на утриманні сина, 17.02.1933, старечий ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 198

Ніжниченко Микола Климо-

вич, 22 р., в'язень БПУ, 04.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 33

Ніжура Феофан Павлович, 35 р., в'язень БПУ, 26.05.1933, дистрофія та коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 131

Нікель Іван Генріхович, 71 р., в'язень промколонії та БПУ, 05.01.1932, старечий ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 15

Нікітас Іван Микитович, 30 р., хворий першої нарлікарні, 25.04.1933, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 162-162 зв.

Нікітас Іван Никифорович, 30 р., безробітний, 28.04.1933, тиф, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 88

Нікітіна Валентина Дмитрівна, 6 міс., мати - безробітна, 18.01.1933, параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 48

Нікізаєв Самуїл (по батькові та вік не вказано), пацієнт нарлікарні, 23.01.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 167

Нікітенко Лідія Олександрівна, 1 р. 6 міс., мати - службовець, 29.06.1932, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 128

Нікітін Василь Григорович, 22 р., в'язень БПУ, 03.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 156

Нікітін Іван Іванович, 66 р., доглядач будинку, 12.03.1933, декомпенсований порок серця, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 134 зв.

Нікітін Максим Іванович, 49 р., в'язень БПУ, 24.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 115

Нікітін Павло Матвійович, 35 р., робітник-вантажник, 07.04.1933, виснаження, ф.Р –

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

1885, оп. 1, спр. 176, арк. 90

Ніколаєв Олексій Іванович, 53 р., службовець, 13.06.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 63

Ніколаєва Антоніна Олексіївна, 7 р., батьки: пенсіонери, 05.05.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 90-90 зв.

Ніколаєва Діна Олексіївна, 9 р., на утриманні матері - пенсіонерки, 24.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 73

Ніколаєва Ольга Дмитрівна, 1 р., на утриманні батька - вантажника, 09.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 239

Ніколаєва Ульяна Олексіївна, 2,5 р., на утриманні матері-пенсіонерки, 19.08.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 52

Ніколенко Валентина Савелівна, 6 міс., батько - робітник, 29.08.1932, шлунково-кишкове захворювання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 88

Ніколенко Євген Гнатович, 20 р., в'язень БПУ, 19.06.1933, дистрофія та безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 59

Ніколенко Єгор Степанович, 70 р., в'язень БПУ, 27.02.1933, стареческий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 76

Ніколенко Іван Іванович, 22 р., робітник, 22.07.1932, перитоніт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 217

Ніколенко Микола Єфремович, 3 міс., на утриманні батька, робітника «Союзхліба», 06.05.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, спр. 164, арк. 171

Ніколенко Нестор Федорович, 42 р., в'язень сільгоспо-

лонії, 04.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 132

Ніколенко Петро Єгорович, 32 р., хворий 1-ої нарлікарні, 08.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 177

Ніконов Михайло Ларіонович, 32 р., робітник судноверфі, 15.05.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 46-46 зв.

Ніконова Ганна Дем'янівна, 21 р., хвора нарлікарні, 23.07.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 36

Нікулін Єгор Іванович, 39 р., в'язень БПУ, 03.02.1933, стареческий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 27

Німченко Дмитро Юхимович, 47 р., робітник, 13.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 258

Ніна (прізвище та по батькові не вказано), 2 р., хвора лікарні, 04.07.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 88

Ніна (прізвище та по батькові не вказано), 7 р., хвора нарлікарні, 10.07.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 77

Нінкевич Семен Францович, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 14.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 131

Нісневич Сура Ісаївна, 75 р., на утриманні сина - робітника-бетонника, 04.05.1933, декомпенсація серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 81-81 зв.

Нітевич Надія Іванівна, 24 р., хвора нарлікарні, 20.07.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 107

Ніхамес Володимир (по

батькові не вказано), 1 р., батько - візник, 15.07.1932, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 198

Ніш Іван Трохимович, 38 р., в'язень сільгоспколонії, 13.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 47

Новак Антон Степанович, 19 р., в'язень БПУ, 21.12.1932, інаніціо (виснаження) коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 120

Новаковський Грицько Євстахійович, 52 р., пацієнт психлікарні, 30.05.1933, прогресуючий параліч, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 155

Новик Карл Казимирович, 56 р., службовець, 18.09.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 10

Новикова Лідія Аврамівна, 1 р. 7 міс., мати: пенсіонерка, 02.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 180

Новикова Минодора Варфоломіївна, 77 р., на утриманні сина, чорнороба Елеваторбуду, 19.04.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 133

Новикова Ульяна Іванівна, 80 р., на утриманні доньки - швачки, 01.05.1933, міокардит, стареча слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 78-78 зв.

Новикова Ципа Іудівна, 65 р., робітниця робкоопу, 31.07.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 131

Новицька Галина Яківна, 2 р., батько - робітник артілі, 25.10.1932, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 221

Новицький Євген Йосипович, 6 р., батько - робітник 11.01.1933, запалення мозкових оболонок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 26

Новік Михайло Федорович, 23 р., в'язень сільгоспколонії, 06.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 57-57

зв.

Новіков Ілля Софронovich, 65 р., на утриманні сина, ливарника заводу, 14.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 194

Новікова Галина Олексіївна, 24 р., робітниця заводу, 21.10.1932, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 210

Новікова Наталія Кузьмівна, 73 р., пенсіонерка, 31.03.1933, стареча слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 104

Новолокін Юхим Якович, 60 р., сторож, 02.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 249

Новопольський Левко Минович, 40 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, куркуль, 13.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 167, 167 зв.

Новосельцев Віктор (по батькові не вказано), 3 р., хворий лікарні, 07.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 114

Ногай Федір Васильович, 36 р., в'язень Херсонської с/г колонії, 21.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 156, 156 зв.

Ноженко Архип Васильович, 58 р., майстер фабрики, 23.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 68

Ноздря Валентин Гаврилович, 2 міс., на утриманні батька, пожежника радгоспу, 04.05.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 169

Норейн Наталія (по батькові не вказано), 2 р., 20.10.1932, втопилася, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 23-23 зв.

Норк Іван Панфілович, (вік не вказаний), в'язень БПУ, 06.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885,

оп. 1, спр. 175, арк. 8

Нормагамет Шиламбай (по батькові не вказано), 51 р., в'язень БПУ, 30.09.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 237

Нос Євдоким Тимофійович, 35 р., в'язень БПУ, 13.09.1933, декомпенсований міокардит, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 37

Нос Іван Гордійович, 24 р., в'язень БПУ, 06.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 160

Нос Іларіон Тарасович, 56 р., сторож міськкоопу № 25, 01.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 112, 112 зв.

Носенко Федір Іванович, 28 р., в'язень БПУ, 04.06.1933, перфорит та виразка шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 164

Носко Степан Семенович, 74 р., пенсіонер, 16.02.1933, набряк легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 190

Носков Григорій Андрійович, 30 р., робітник, 14.08.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 12

Носкова Тетяна Григорівна, 4 р., з родини робітника-чорнороба, 03.12.1932, гостре кишкове запалення, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 87

Носова Марія Петрівна, 80 р., пенсіонерка, 14.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 53

Носок Ганна Клементіївна, 74 р., робітниця, 27.07.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 70

Ноточа Любов Андріївна, 2 міс., мати - робітниця консервної фабрики, 13.02.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885,

оп. 1, спр. 173, арк. 184

Нощенко Афанасій Якимович, 18 р., в'язень БПУ, 15.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 221

Нудельман Ріва Єлівна, 68 р., сторож радгоспу, 19.06.1933, туберкульоз кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 5

Нушина Катерина Ісааківна, 35 р., пенсіонерка, 24.05.1933, міокардит, астма, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 50

Нюкін Дмитро Павлович, 72 р., пенсіонер, 22.07.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 198, 198 зв.

Нядніва Галя (по батькові не вказано), 8 р., хвора нарлікарні, 07.08.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 37

Обухов Дмитро Дмитрович, 30 р., робітник, водій, не вказано, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 126

Обухов Олександр Сергієвич, 9 р., мати: робітник промколонії, 18.05.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 138-138 зв.

Овердюк Володимир Миколайович, 70 р., охоронець, 27.05.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 146

Овсеєвич Самуїл Овсійович, 8 міс., батько: інструктор школи ФЗН, 02.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 167

Овсяник Микола (по батькові не вказано), 9 р., хворий нарлікарні, 01.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 38

Овсяников Семен (по батькові не вказано), 10 р., на утриманні 3-ї нарлікарні, 29.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 65

Овсянік Сава Степанович, 35 р., в'язень Херсонського бу-

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

динку примусового утримання, 05.02.1933, виснаження (іна-ніціо), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 196, 196 зв.

Овчаренко Іван Федорович, 10 міс., батько - робітник, 30.07.1932, запалення кишок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 245

Овчаренко Іван Федорович, 9 міс., батько: маляркровельник водбуду, 01.07.1933, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 152

Овчаренко Карпо Андрійович, 31 р., хворий нарлікарні, 27.07.1933, рак язика, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 38

Овчаренко Петро Макарович, 25 р., колгоспник, в'язень Херсонської тюрми, 13.07.1932, ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 191

Овчаренко Тамара Пилипівна, 6 міс., на утриманні батьків, 31.05.1933, кір, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 229

Овчинік Гаврило Григорович, 39 р., в'язень БПУ, 27.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 203

Овчинін Петро Тимофійович, 23 р., в'язень БПУ, 25.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 54

Овчинников Іван Васильович, 69 р., пенсіонер, 08.07.1933, субкомпенсований міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 248

Огер Варвара Назарівна, 40 р., 11.07.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 29

Огер Дем'ян Григорович, 42 р., сторож суднозаводу, 16.05.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 179-179 зв.

Одарченко Анастасія Григорівна, 82 р., на утриманні сина, 06.10.1933, падіння серцевої діяльності, ф.Р – 1885, оп. 1, спр.

185, арк. 75

Одер (ім'я, по батькові та вік не вказано), на утриманні 3-ї нарлікарні, 28.09.1933, скарлатина, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 65

Одод Федір Єлисейович, 60 р., член радгоспу, пацієнт нарлікарні, 27.04.1932, занепад серцевої діяльності, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 229

Окамелкова-Перекреста Олександра Пилипівна, 47 р., друкарка на електростанції, 01.07.1933, рак шлунку, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 148

Окибін Петро Андрійович, 7 р., батько: робітник суднокомбінату, 20.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 210, 210 зв.

Оксамитна Агрипина Микитівна, не вказаний, пацієнтка народної лікарні, 14.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 167

Оксамитний Іван Кирилович, 31 р., вантажник, 13.04.1933, пневмонія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 271

Оксамитний Кирило Олексійович, 65 р., візник комунального транспорту, 10.05.1932, хвороба серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 197

Олейник Микита Олександрович, 57 р., куркуль, в'язень сільгоспколонії БПУ, 07.03.1932, декомпенсований порок серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 65

Олейник Михайло Андрійович, 37 р., в'язень БПУ, 05.02.1933, інаніціо, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 18

Олейник Ф. В. (скорочено), 37 р., хлібороб, пацієнт психлікарні, 16.03.1932, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 78

Олейникова Євдокія Данилівна, 45 р., чорнороб, 11.08.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1,

спр. 183, арк. 250

Олейникова Єлизавета Павлівна, 73 р., жебрачка, 15.04.1932, запалення товстих кишок, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 126

Олейникова Світлана Петрівна, 3 тиж., на утриманні батька-службоця, 19.10.1932р., піодерміт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 193

Олександрович Йосип Андрійович, 51 р., слюсар на будівництві консервного заводу, 06.07.1933, запалення нирок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 220

Олександровська Пелагея Кіндратівна, 70 р., на утриманні дочки – свинарки тубсанаторію, 07.07.1933, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 238

Олексій Костянтин Петрович, 72 р., сторож теслярної майстерні, 28.05.1933, параліч серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 173

Олексій Петро Григорович, 60 р., невідомо, 14.07.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 51

Олексієва Ніна Павлівна, 22 р., хвора нарлікарні, 18.07.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 99

Олексієнко Рената Олександрівна, 1 р., на утриманні батька, робітника тракторної майстерні, 16.01.1932, менінгіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 33

Олійниченко Афанасій Семенович, 20 р., в'язень БПУ, 24.09.1932, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 4

Олімпієв Анатолій Георгійович, 8 міс., батько: портовий слюсар, 24.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 73

Оліфір Дмитро Петрович, 54 р., в'язень Херсонської тюрми, 10.07.1932, ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165,

арк. 220

Ольховіков Микола Олександрович, 69 р., робітник артілі, 20.03.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 221-221 зв.

Ольховікова Ганна Іванівна, 78 р., пенсіонерка, 01.06.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 242

Ольховський Артем Фомич, 34 р., службовець, 16.07.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 196

Ольшевський Павло Йосипович, 48 р., службовець заводу ім. Петровського, 28.02.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 69-69 зв.

Омелян Панас Тихонович, 22 р., в'язень сільгоспколонії, 19.07.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 153

Омельчак Арсен Лук'янович, 26 р., хлібороб, пацієнт психлікарні, 14.05.1932, упадок серцевої діяльності, шизофренія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 225, 225 б

Омельченко Петро Сергієвич, 37 р., в'язень БПУ, 01.07.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 7

Омельченко Яків Федорович, 44 р., в'язень БПУ, 26.11.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 121

Онищенко Вадим Денисович, 10 днів, на утриманні батька - працівника кооперативної торгівлі, 21.11.1932, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 48

Онищенко Владислав Львович, 7 міс., на утриманні матері, 19.09.1932, інтоксикація і бронхіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 120

Онищенко Володимир Іванович, 2,5 р., батько-сапожник кустор, 28.10.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 228

Онищенко Зіновія Михайлівна, 71 р., пенсіонерка, 15.11.1932, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 28

Онищенко Іван Харитонович, 61 р., в'язень БПУ, 14.03.1933, старчеський ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 194

Онищенко Семен Тимофійович, 34 р., в'язень сільгоспколонії, 20.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 58

Онищенко Феонія Петрівна, 50 р., в'язень БПУ, 22.05.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 207

Онищук Євдоким Савович, 40 р., в'язень БПУ, 28.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 131

Оніщенко Надія Дмитрівна, 5 міс., на утирманні матері - санітарки психлікарні, 13.09.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 238

Оніщенко Олександра Федорівна, 38 р., робітниця їдальні, 15.09.1932, рак матки, ф.Р - 1885, оп.1, спр.166, арк.117

Оніщенко Павло (по батькові не вказано), 60 р., сторож на кладовищі, 28.01.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 135

Онопрієнко Іван Ларіонович, 43 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 24.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 207, 207 зв.

Онопрієнко Микола Григорович, 6 р., на утриманні батька - безробітного, 03.08.1932, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 4

Опалько Борис (по батькові та вік не вказано), пацієнт народ-

ної лікарні, 12.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 162

Опанасенко Марія Федотівна, 37 р., хвора психічної лікарні, 01.12.1932, не вказана, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 108

Опанасюк Михайло Мефодійович, 56 р., в'язень промколониї та БПУ, 31.03.1932, декомпенсований міокардит, емфізема легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 93

Оплята Устин Іванович, 54 р., хворий першої нарлікарні, 23.04.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 164-164 зв.

Опойка Євдокія Василівна, 52 р., робітник, 02.04.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 153

Опокова Ольга Олександрівна, 9 міс., на утриманні батька, 04.09.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 104

Опр Євгенія Федорівна, 1 р., з сім'ї робітника обозного заводу, 07.07.1932, кишкова інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 147

Оришич Єфрем Ілліч, 43 р., хворий лікарні, 01.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 151, 151 зв.

Орковський Олександр Іванович, 60 р., робітник, 20.07.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 126

Орленко Андрій Семенович, 42 р., хворий психічної лікарні, 27.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 108

Орленко Максим Меркулович, 75 р., на утриманні сина, тесляра промколониї БПУ, 05.06.1933, самоповішення, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 140

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Орлов Анатолій Георгійович, 4 міс., батько – робітник, 16.08.1932, коліт, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 26

Орлов Олесь Павлович, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 13.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 165

Орлов Семен Трохимович, 25 р., не вказано, 09.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 194

Орлова Естер-Лея Абрамівна, 71 р., син: службовець, 25.03.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 39

Орлова Євгенія Корніловна, 86 р., на утриманні зятя – техніка артілі парусного флоту, 02.05.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 65-65 зв.

Орлова Любов Василівна, 1 міс., на утриманні батька, службовця елеваторбуду, 02.01.1932, диспепсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 3

Орлова Матрона Федорівна, 70 р., санітарка, 19.08.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 68

Орловська Ганна Василівна, 31 р., пацієнт психлікарні, 24.05.1932, туберкульоз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 50

Орловський Михайло Кирилович, 23 р., в'язень БПУ, 02.12.1932, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 156

Орлянська Дарина Федорівна, 87 р., на утриманні онука, військового, 21.03.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 227-227 зв.

Орлянський Тимофій Федорович, (вік не вказано), в'язень Херсонської с/г колонії, 04.02.1933, компенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 2, спр.

174, арк. 188-188 зв.

Орлянський Яків (по батькові та вік не вказано), хворий нарлікарні, 19.02.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 18, 18 зв.

Орляська Олександра Олександрівна, 26 р., на утриманні матері – поденної робітниці, 13.09.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 235

Осадча Марія Семенівна, 6 р., на утриманні батька – вантажника, 01.07.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 144

Осадченко Варвара Василівна, 45 р., на утриманні брата - робітника, 09.12.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 175

Осадченко Сергій Ларіонович, 1 р., на утриманні батька – робітника заводу, 07.12.1932, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 92

Осадчий Василь Семенович, 4 р., батько: вантажник, 27.06.1933, дистрофія та ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 126

Осадчий Микита Федорович, 48 р., в'язень БПУ, 01.12.1932, виснаження, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 216

Осадчий Сергій Тарасович, 28 р., міліціонер, 13.04.1933, набряк легенів. ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 260

Осадчук Опанас Онисимович, 35 р., в'язень сільгоспколонії, 14.04.1933, лівостороннє запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 125-125 зв.

Осауленко Грицько (по батькові та вік не вказано), рід занять невідомий, на утриманні нарлікарні, 22.11.1933, вогнепальне

поранення шиї, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 185, арк. 158

Осауленко Петро Васильович, 55 р., в'язень БПУ, 20.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 232

Осауленко Пилип Дмитрович, 50 р., в'язень сільгоспколонії, 01.07.1933, порок серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 187

Осенцова Варвара Семенівна, 75 р., на утриманні дочки, прибиральниці, 05.03.1933, стареча хворість, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 124-124 зв.

Осіпова Надія Трохимівна, 9 міс., на утриманні батька – асепізатора санпарку, 07.07.1933, численні ушкодження тіла, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 248

Осіпова Пелагея Трифонівна, 3 р. 6 міс., на утриманні батька – чорнороба, 21.11.1932, запалення нирок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 50

Оскерко Жозефіна Іванівна, 78 р., на утриманні сина, робітника обозного заводу, 28.03.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 68

Ослік Розалія Семенівна, 66 р., на утриманні дочки, продавщиці артілі, 10.06.1933, кардіосклероз, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 127

Осменко Семен Тимофійович, 24 р., хворий нарлікарні, 15.07.1933, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 36

Остапенко Клара Тимофіївна, 3 р. 5 міс., батько - пенсіонер, 03.10.1932, каторальне запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 148

Остапенко Матвій Савович, 40 р., в'язень БПУ, 25.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1,

спр. 180, арк. 119

Остапенко Михайло Никифорович, 19 р., в'язень БПУ, 17.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 10

Остапенко Роман Петрович, 22 р., в'язень сільгоспколонії, 31.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 37-37 зв.

Остапенко Федора Андріївна, 8 р., мати: чорнороб., 23.03.1933, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 39

Остапець Володимир Макарович, 1 р., на утриманні батька – робітника, 29.07.1933, водянка, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 88

Остапов Василь Леонтійович, 52 р., робітник Херсонського заводу, 15.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 153, 153 зв.

Осташевська Явдоха Валентинівна, 62 р., на утриманні сина, капітана держпароплавства, 27.03.1932, рак матки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 62

Осташевський Андріян Дмитрович, 70 р., пенсіонер, 01.06.1933, набряк легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 233

Острова Валентина Михайлівна, 22 дні, батько-службовець, 02.10.1932, вроджена слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 147

Островська Марія Олексіївна, 4 міс., батько – робітник заводу, 04.07.1932, катар кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 136

Островський Володимир Дмитрович, 6 міс., на утриманні матері, чорнороба Укрбудоб'єднання, 14.05.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 209

Островський Лейб Аронович, 74 р., робітник, 02.12.1933, 164

кардіоартеріосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 152

Островський Микола (по батькові та вік не вказано), пацієнт народної лікарні, 02.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 137

Островський Семен Михайлович, 45 р., сторож транспортного товариства водників, 09.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 126

Отрищенко Любов Володимирівна, 22 р., на утриманні чоловіка, 26.12.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 245

Отрох Олександр Олексійович, 31 р., в'язень сільгоспколонії, 30.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 223

Отрощенко Людмила Петрівна, 2 тиж., батько – робітник заводу, 16.07.1932, гостра інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 181

Охов Сергій Іванович, 75 р., пенсіонер, 17.03.1933, декомпенсація серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 195 зв.

Охременко Антон Матвійович, 25 р., в'язень БПУ, 14.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 244, 244 зв.

Охрименко Спиридон Маркович, 54 р., в'язень БПУ, 02.07.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 8

Очеретний Олександр Митрофанович, 27 р., хворий психічної лікарні, 30.03.1933, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 39

Ошкало Іван Іванович, 56 р., в'язень сільгоспколонії Бупру, пацієнт нарлікарні, 29.01.1932, гангрена руки після висипного тифу, ф.Р - 1885, оп.

1, спр. 164, арк. 250

П'ятах Степан Олексійович, 45 р., в'язень БПУ, 05.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 192

П'ятигорець Захар Матвійович, 25 р., не вказано, 25.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 92

Павелко Килина Онуфріївна, 73 р., на утриманні сина, 24.07.1932, склероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 223

Павленко Андрій Іванович, 30 р., в'язень с/г колонії, 27.06.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 47

Павленко Андрій Олександрович, (рік не вказаний), в'язень БУПРу, 06.10.1932, загальний сепсис, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 206

Павленко Василь Іванович, 50 р., (соціальний стан невідомий), 23.04.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 156

Павленко Григорій Якович, 30 р., в'язень сільгоспколонії, 05.05.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 137

Павленко Захар Степанович, 46 р., кочегар заводу ім. Петровського, 20.04.1933, захворювання легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 33

Павленко Іван Іванович, 19 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 19.02.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 249, 249 зв.

Павленко Ігор Михайлович, 20 р., в'язень БПУ, 14.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 73

Павленко Олена Порфирівна, 7 міс., на утриманні батька, службовця Харчокомбінату,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

09.04.1932, запалення мозкових оболонок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 100

Павленко Сергій Миколайович, 3 міс., на утриманні батька-робітника, 15.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 190

Павленко Федір Опанасович, 57 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 12.02.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 242-242 зв.

Павлишин Грицько Андрійович, 44 р., рід занять невідомий, на утриманні 3-ї нарлікарні, 12.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 21

Павлишин Євстахій Васильович, 52 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 12.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 25, 25 зв.

Павло (прізвище та по батькові не вказано), 3 р., з будинку немовля, 30.06.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 71

Павло (прізвище та по батькові не вказано), 1 міс., Будинок немовляти, 01.04.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 159, 159 зв.

Павлов Володимир Дмитрович, 1 р., батько - пожежник, 08.06.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 37

Павлов Захар Іванович, 40 р., не вказано, 20.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 86

Павлов Никандр Павлович, 45 р., садівник заводу, 16.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 230

Павлов Федір Якович, 69 р., пенсіонер, 18.12.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 123

Павлова Валентина Миколаївна, 4 міс., мати - робітниця фабрики, 24.08.1932, запалення мозку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 64

Павлова Ксенія Іванівна, 27 р., пацієнтка психлікарні, 29.01.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 218

Павлова Марія Дмитрівна, 94 р., на утриманні сина - тесляра, 15.08.1933, старечий ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 12

Павлова Марфа Семенівна, 45 р., пацієнтка народної лікарні, 26.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 12

Павлова Олена Михайлівна, 65 р., на утриманні сина-пожежника воєнізованої пожежної команди, 22.06.1933, занепад серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 44

Павловська Ганна Степанівна, 74 р., на утриманні сина - моряка, 02.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 144

Павловська Зінаїда Микитівна, 25 р., робітниця бавовнобуду, 10.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 228

Павловський Леонід Борисович, 4 р., мати: станкова на бавовняному заводі, 06.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 215

Павлюк Володимир Сергійович, 22 р., в'язень Херсонської тюрми, 29.05.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 39

Павлюк Володимир Сидорович, 35 р., в'язень Херсонської тюрми, 29.05.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 25

Павлюченко Петро Степанович, 38 р., в'язень БПУ,

11.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 67

Падавенко Олександр (по-батькові не вказано), 3 р., хворий нарлікарні, 17.07.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 71

Падалиця Іван Федорович, 33 р., в'язень сільгоспколонії, 16.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 51

Падалка Іван Оксентійович, 39 р., в'язень БПУ, 26.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 84

Пайкіна Георгія Іллівна, 43 р., рід занять невідомий, на утриманні нарлікарні, 10.10.1933, «кульоз легенів», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 251

Пайкіна Гєся Ельївна, 43 р., колгоспник, 11.10.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 82

Палле Едуард Готлібович, 31 р., в'язень БПУ, 24.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 174

Палтко Дмитро Семенович, 49 р., в'язень БПУ, 14.05.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 106-106 зв.

Палько Марія Кирилівна, 2 р., хвора нарлікарні, 09.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 44

Пальменко Олексій Іванович, 20 р., в'язень БПУ, 02.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 220

Пальська Мотрона Василівна, 54 р., в'язень БПУ, 06.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 235, 235 зв.

Пальчевський Григорій Антонович, 22 р., в'язень БПУ, 28.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 129, 129 зв.

Пальчик Тимофій Микитович, 28 р., в'язень сільгоспколонії, 09.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 20

Пампушка Федір Васильович, 37 р., пенсіонер, 04.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 76-76 зв.

Памрід (нерозб.) **Йосип Харитонович**, 31 р., в'язень БПУ, 03.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 31

Пан Олесь Генріхович, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 06.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 159

Панасенко Аполлон Михайлович, 61 р., боцман водбуду, дистрофія та ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 138

Панасенко Іван Леонтійович, 20 р., в'язень БПУ, 26.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 145

Панін Порфирій Миколайович, 45 р., хворий психлікарні, 27.09.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 61

Панкевич Уляна Федорівна, 66 р., в'язень БПУ, 07.03.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 170

Панкеєв Дмитро Михайлович, 46 р., в'язень БПУ, 22.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 116

Панкратьєв Віктор Іванович, 4 міс., мати:чорнороб, 13.04.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 265

Панкратьєв Тимофій Дмитрович, 19 р., хворий першої нарлікарні, 09.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 170-170 зв.

Панфілов Віктор (по батькові не вказано), 5 р., пацієнт 1-ї народної лікарні, 29.06.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 206

Панфілова Ганна Семенівна, 92 р., хлібороб, пацієнт Херсонської психлікарні, 04.01.1932, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 8

Панченко Антон Пилипович, 51 р., в'язень сільгоспколонії, 29.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 11

Панченко Лора Яківна, 7 міс., батько: завідуючий тарою на фабриці, 24.06.1933, туберкульозний менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 71

Панченко Марія Максимівна, 50 р., на утриманні чоловіка-радгоспника, 25.06.1933, дистрофічний пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 73

Панченко Микола Тимофійович, 54 р., в'язень БПУ, 17.01.1933, набряки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 42

Панченко Митрофан Трохимович, 38 р., в'язень сільгоспколонії, 05.07.1933, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 167

Панченко Мотря Яківна, 23 р., пенсіонерка, 17.12.1933, дизентерія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 263

Панчик Ганна (по-батькові не вказано), 4 міс., мешкала у Будинку немовляти, 16.03.1933, диспепсія хронічна (атрофія), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 174, 174 зв.

Панчоха Осип Тимофійович, 26 р., в'язень сільгоспколонії, 06.07.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 171

Панчук Олексій Пилипович, 26 р., в'язень БПУ, 07.06.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 250

Панюшина (ім'я та по батькові не вказано), 2 дн., на утриманні батька-робітника, 05.10.1933, вроджена слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 75

Панюшкіна Єфросинія Семенівна, 3 дн., на утриманні батька, працівника заводу, 05.04.1932, недорозвиненість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 102

Панюшкіна Лідія Семенівна, 4 дн., на утриманні батька, працівника заводу, 06.04.1932, недорозвиненість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 102

Папка Василь Сергійович, 37 р., в'язень БПУ, 16.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 61

Папков Панас Михайлович, 68 р., пенсіонер, 04.01.1932, не вказана, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 6

Парамонов Володимир Іванович, 2 р., на утриманні батька - робітника млину, 03.12.1932, гострий нефрит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 87

Паранич Володимир Олександрович, 11 міс., Батько - візник, 18.07.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 198

Паранич Ганна Іванівна, 70 р., на утриманні чоловіка-пенсіонера, 26.09.1933, ущемлення грижі, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 44

Парасочка Олексій Андрійович, 38 р., в'язень БПУ, 02.11.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 146

Парасюк Андрій Гнатович, 50 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 24.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 208, 208 зв.

Парнак Василь Ілліч, 42 р., пацієнт Херсонської психіатричної лікарні, 05.07.1932, параліч

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 194

Паровий Андрій Якович, 23 р., хворий нарлікарні, 15.03.1933, дистонія, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 175, арк. 51

Парфенов Полікарп Степанович, 55 р., безробітний, 14.03.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 197-197 зв.

Парфенова Марія Іванівна, 56 р., пенсіонерка, 22.08.1933, крововилив в мозок, струс мозку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 109

Пархоменко Олександр Сергійович, 1 р., на утриманні матері: робітниця психлікарні, 03.03.1932, кривавий пронос, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 93

Пархоменко Павло Пилипович, 26 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 11.01.1933, виснаження (іна-ніцію), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 27, 27 зв.

Пархоменко Семен Кононович, 49 р., в'язень сільгоспколонії, 27.03.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 220

Пархоменко Яків Григорович, 29 р., в'язень сільгоспколонії, 10.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 22

Пасальський Георгій Йосипович, 73 р., жив з доходу з дома, 28.02.1933, переродження серця і судин, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 122-122 зв.

Пасальський Йосип Йосипович, 69 р., пенсіонер, 17.02.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 192

Пасечникова Єфросинія Олексіївна, 46 р., пацієнт психлікарні, 16.04.1932, прогресивний параліч, ф.Р - 1885, оп. 1,

спр. 164, арк. 163, 163 а

Пасинков Микола Кирилович, 77 р., в'язень БУПРу, 25.06.1932, ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 117

Пастернак Анатолій Іванович, 21 р., на утриманні батька, службовця, 08.03.1933, плеврит, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 112-112 зв.

Пастернак Петро Назарович, 49 р., робітник пошти, 14.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 178

Пастриган Григорій Федорович, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 01.06.1933, дистрофія, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 181, арк. 172

Пастушенко Григорій Андрійович, 48 р., робітник, 24.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 61

Пастушенко Іван Степанович, 34 р., в'язень БПУ, 16.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 192

Пастушенко Олександра МIRONІВНА, 51 р., на утриманні сина-слюсаря заводу, 01.07.1933, дистрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 150

Пастушенко Світлана Петрівна, 11 міс., батько – робітник комунбуду, 26.06.1932, інтоксикація, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 108

Пасько Єлизавета Микитівна, 18 р., на утриманні чоловіка, 04.08.1932, туберкульоз, перитоніт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 6

Пасько Федір Васильович, 47 р., в'язень БПУ, 06.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 225

Патенко Никифор Мусійович, 30 р., в'язень БПУ, 30.05.1933, дистрофія, ф.Р –

1885, оп. 1, спр. 180, арк. 198

Патлат Олександр Архипович, 20 р., в'язень с/г колонії, 30.07.1933, дистрофія, набряк легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 93

Патока Зінаїда Яківна, 9 р., батько – робітник заводу, 12.06.1932, туберкульоз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 76

Паутов Василь Олександрович, 24 р., в'язень БПУ, 20.11.1932, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 71

Пацерис Кристіана Захарівна, 55 р., хвора лікарні, 11.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 92

Пацюра Михайло Гнатович, 88 р., на утриманні сина, 12.01.1933, старість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 27

Паша (прізвище та по батькові не вказано), 17 р., хвора психічної лікарні, 19.11.1932, не вказана, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 78

Пашкевич Іван Герасимович, 55 р., хворий нарлікарні, 25.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 40

Пашкевич Савелій Іванович, 34 р., в'язень БПУ, 12.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 40

Пашенко Григорій Єлисейович, 30 р., в'язень БПУ, 09.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 50

Пашенко Панас Оксентійович, 36 р., в'язень сільгоспколонії, 26.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 131-131 зв.

Пашенко Панько Петрович, 59 р., в'язень БПУ, 22.05.1933, старечий маразм, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180,

арк. 123

Паюк Микола Іванович, 47 р., в'язень сільгоспколонії, 26.05.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 152

Певнев Петро Олександрович, 70 р., робітник водобуду, 21.05.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 238-238 зв.

Педченко Килина Іванівна, 72 р., працівник радторгфлоту, 27.07.1933, падіння серцевої діяльності, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 49

Педченко Одарка Андріївна, 80 р., на утриманні сина, робітника фабрики, 30.04.1932, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 159

Педченко Олександр Андрійович, 8 міс., батько – службовець портуправління, 05.07.1932, гострий коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 138

Педченко Олександр (по батькові не вказано), 4 міс., на утриманні матері – каменяря, 10.08.1933, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 240

Пейда Лизаветта Тимофіївна, 75 р., на утриманні сина, машиніста Держпароплавства, 10.04.1932, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 113

Пейрик Леонід Григорович, 5 міс., на утриманні матері, вчительки трудшколи, 24.05.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 238

Пейський Василь Мойсейович, 33 р., хворий першої нарлікарні, 01.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 229-229 зв.

Пелий Антон Іванович, 45 р., рід занять невідомий, 21.09.1933, самогубство – самоповішення, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 29

Пенер Агнеса Іванівна, 40 р., пацієнтка психлікарні,

26.10.1932, епілепсія, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 166, арк. 243

Пензин Микола Кузьмич, 28 р., в'язень Херсонської с/г колонії, 31.01.1933, безбілковий набряк, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 86, 86 зв.

Пензу Павло Семенович, 25р., хворий нарлікарні, 14.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 138

Пенська Євдокія Микитівна, вік не вказаний, рід занять невідомий, на утриманні нарлікарні, 16.11.1933, «ентеризм легенів», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 207

Перебийніс Іван Федорович, 33 р., в'язень БПУ, 30.05.1933, ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 163

Переверза Іван Калістратович, 28 р., в'язень БУПРУ, 12.07.1932, туберкульоз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 190

Перевертий Роман Никифорович, 44 р., в'язень сільгоспколонії, 23.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 86

Пережогін Олекса Сергійович, 61 р., комірник служби Укрбудоб'єднання, 29.07.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 112

Перекреста О.П. – див. Ока-мелкова-Перекреста

Переличина Меланія Гнатівна, 30 р., не вказаний, 10.07.1933, рана голови, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 4

Перельман Ідель Олександрович, 50 р., робітник обозного заводу, 29.07.1933, дистрофія, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 79

Перельська Лея Калманівна, 58 р., прибиральниця аптечного управління, 21.04.1933, абсцес заочеревини, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 54

Перемивок Грицько Івано-

вич, 24 р., в'язень сільгоспколонії, 26.05.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 151

Перемижов Олесь (по батькові не вказано), 5 р., хворий народної лікарні, 18.05.1933, дистрофія, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 166

Перепелиця Федір Федорович, 46 р., робітник, пацієнт психлікарні, 18.04.1932, прогресуючий параліч, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 166, 166 а

Перепьолкін Федір М. (скорочено), 22 р., тракторист радгоспу, 27.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 135-135 зв.

Перерва Ганна Олександрівна, 23 р., ув'язнена БПУ, 23.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 160

Перерва Захарій Васильович, 58 р., в'язень БПУ, 11.08.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 77

Перерва Іван Федорович, 18 р., не вказано, 10.05.1933, дистрофія, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 209

Перерва Терентій Федорович, 55 р., в'язень БПУ, 06.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 152

Пересунько Антон Афанасійович, 63 р., сторож гаражу, 11.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 136, 136 зв.

Пересунько В.С., 18 р., в'язень БПУ, 25.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 124

Пересунько Василь Михайлович, 27 р., робітник, 27.03.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 70

Пересунько Олександр Васильович, 4 р., на утриманні батька, робітника заводу,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

17.03.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 206-206 зв.

Перетяченко Петро Овсійович, 55 р., службовець, 28.08.1932, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 79

Переузнк Володимир Іванович, 8 р., не вказано, 01.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 44

Переяслав Федір Васильович, 38 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 08.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 163, 163 зв.

Перкіна Клара Яківна, 61 р., на утриманні сина, 05.08.1932, запалення жовчного міхура, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 10

Перков Пимон Савелійович, 46 р., в'язень БПУ, 16.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 16

Перлов Павло Майорович, 20 р., робітник заводу, 20.10.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп.1, спр. 166, арк. 204

Пермакова Агафія Степанівна, 56 р., пенсіонерка, 05.11.1932, рак легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 5

Перстенина Гнат Миколайович, 59 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 25.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 88, 88 зв.

Першин М. (скорочено, ім'я та по батькові не вказано), 70 р., хворий нар. лікарні, 19.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 3

Першин Михайло Тимофійович, 26 р., службовець заводу, 06.05.1933, крупозне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 93-93 зв.

Першко Микола Євграфо-

вич, 22 р., хворий першої нарлікарні, 23.04.1933, дистрофія та крупозне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 163-163 зв.

Песоцький Василь Дмитрович, 21 р., чорнороб, 03.06.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 27

Песоцький Семен Омелянович, 60 р., в'язень БПУ, 09.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 236, 236 зв.

Песчанський Ісак Львович, 20 р., робітник, пом. механіка бавовняного заводу, 01.01.1932, перитоніт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 1

Петленко Галина Іванівна, 11 міс., на утриманні матері, прибиральниці, 15.06.1933, гострий катар кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 213

Петракова (ім'я, по батькові не вказано), 50 р., з суд. лікаря, 11.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 242

Петракова Катерина (по батькові та вік не вказано), хвора лікарні, 04.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 94

Петраковська Тетяна Григорівна, 60 р., хвора психлікарні, 30.08.1933, мегокардит, діарея, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 184, арк. 176

Петренко Андрій Григорович, 50 р., в'язень БПУ, 03.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 234, 234 зв.

Петренко Іван Назарович, 38 р., в'язень сільгоспколонії, 04.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 131

Петренко Іван Пилипович, 76 р., в'язень БПУ, 05.04.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 64

Петренко Максим Герасимович, 43 р., в'язень сільгоспколонії, 25.04.1933, ентерит (лат.),

ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 127-127 зв.

Петренко Марія Онисимівна, 65 р., хвора нарлікарні, 30.07.1933, кардіосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 39

Петренко Митрофан Васильович, 56 р., куркуль, в'язень сільгоспколонії БПУ, 11.03.1932, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 65

Петренко Митрофан Осипович, 44 р., хворий нарлікарні, 12.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 244

Петренко Семен Пилипович, 13 р., батько: робітник, 25.3.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 47

Петренко Тарас Максимович, 70 р., робітник, 17.02.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 228

Петренко Тарас Нестерович, 70 р., не вказано, 02.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 97

Петренко Юхим Петрович, 24 р., в'язень БПУ, 14.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 44

Петрецький Іван Васильович, 42 р., в'язень БПУ, 21.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 66

Петриченко Анастасія Григорівна, 24 р., невідомо, хвора психіатричної лікарні, 30.12.1932, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 10

Петриченко Михайло Михайлович, не вказаний, в'язень БПУ, 07.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 32

Петриченко Михайло Тимофійович, 26 р., в'язень промколонії та БПУ, 25.03.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 67

Петриченко Федір Андрі-

Йович, не вказаний, пацієнт психлікарні, 12.10.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 246

Петрієнко Володимир Семенович, 1 р. 2 міс., батько - робітник, 11.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 232

Петріченко Яків Титович, 48 р., в'язень сільгоспколонії, 14.04.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 55-55 зв.

Петров Борис Кирилович, 33 р., робітник експортлісу, 11.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 142, 142 зв.

Петров Василь Семенович, 80 р., на утриманні сина - директора фабрики, 14.04.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 21

Петров Григорій Борисович, не вказаний, пацієнт народної лікарні, 03.06.1933, коліт та запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 178

Петров Єфрем, 72 р., чорнороб тракторної майстерні, 24.06.1932, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 98

Петров Іван Іванович, 62 р., в'язень сільгоспколонії Бупру, пацієнт нарлікарні, 20.01.1932, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 236

Петрова [Орина] Єлізарівна, 37 р., хвора психлікарні, 02.08.1933, виснаження, серцева слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 105

Петрова Олександра Семєнівна, 75 р., на утриманні сина, робітника тракторної майстерні, 28.02.1933, крупозне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 55-55 зв.

Петроченко Анатолій Миколайович, 10 міс., батько - міліціонер, 01.07.1932, кишкове

захворювання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 131

Петрунько Єфросинія [Сидорівна], 45 р., санітарка другої нарлікарні, 09.05.1933, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 196-196 зв.

Петрусь Іван Степанович, 19 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 21.02.1933, виснаження (інаміцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 201, 201 зв.

Петруша Василь Степанович, 57 р., пенсіонер, 23.01.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 60

Петрушевський Костянтин Іванович, 49 р., службовець на заводі, 20.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 20

Петрушин Михайло Васильович, 21 р., в'язень БУПРу, 21.07.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 231

Петченко Дмитро Ларіонович, 61 р., чорнороб, робітник Херсонського сільськогосподарського інституту, 23.02.1933, катар кишок, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 3, 3 зв.

Петченко Митрофан Осипович, 44 р., не вказано, 12.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 216

Петя (прізвище та по батькові не вказано), 8 міс., Будинок немовляти, 15.04.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 157, 157 зв.

Петько Марія Іванівна, 6 р., батько - службовець, 21.08.1932, «круп», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 59

Печерський Алтер Іцкович, 80 р., на утриманні сина, 12.02.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 178

Пешин Федір Іванович, 25 р., хворий лікарні № 1, 02.04.1933, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 225, 225 зв.

Пешков Прокофій Васильович, 40 р., пенсіонер, 19.02.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 229

Пешкова Мотрона Костянтинівна, 32 р., домогосподарка, 12.04.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 49

Пешков Андрій (по батькові не вказано), 5 р., 17.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 19-19 зв.

Пивоваров Яків Федорович, 27 р., в'язень БПУ, 12.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 43

Пигирев Опанас Васильович, 23 р., в'язень БПУ, 17.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 178

Пилипенко Єгор Олексійович, 60 р., в'язень БПУ, 05.03.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 126

Пилипенко Єфрем Тихонович, 60 р., в'язень БПУ, 19.04.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 4-4 зв.

Пилипенко Килина Ісаківна, 40 р., на утриманні чоловіка, вантажника рибтресту, 15.04.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 123

Пилипенко Тетяна Корнійвна, 40 р., пенсіонер, 15.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 137-137 зв.

Пилипенко Тимофій Степанович, 43 р., в'язень сільгоспколонії, 22.04.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 117-117 зв.

Пилюга Поліна Іванівна, 1 р. 3 міс., на батько - робітник заводу, 05.10.1932, каторальне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 171

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Пилюга Федір Кіндратович, 31 р., в'язень БПУ, 18.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 59

Пильник Хава Йосипівна, 42 р., на утриманні чоловіка робітника, 23.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 38

Пильчевський Дмитро Антонович, 25 р., в'язень БПУ, 11.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 57-57 зв.

Пильчевський Прокопій Кирилович, 25 р., в'язень Херсонської с/г колонії, 21.02.1933, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 85, 85 зв.

Пинковська Надія Матвіївна, 29 р., на утриманні чоловіка - епідеміолога, 13.09.1933, крупозне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 232

Пинхусович Бася Гершовна, 70 р., на утриманні сина, 14.02.1933, «стареча хворість», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 184

Пинчук Марк Іванович, 57 р., робітник, 11.10.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 84

Пириходько Пелагея, 60 р., хвора судової лікарні, 14.03.1933, крупозне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 103

Пирхляк Павло Іванович, 42 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 27.01.1933, виснаження (іна-ніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 64

Писанський Григорій Сергійович, 59 р., колгоспник, 20.10.1933, двостороннє запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 95

Писаренко Анастасія Іванівна, 55 р., хвора психлікарні, 18.11.1932, інсульт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 79

Писаренко Василь Павлович, 90 р., пенсіонер, 14.10.1932, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 196

Писаренко Фросина Василівна, 17 р., студентка, 02.10.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 80

Писарюк Марфа Петрівна, 50 р., пацієнт психлікарні, 10.06.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 125

Писенко Максим Якимович, 32 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 14.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 184, 184 зв.

Письменний Михайло Петрович, 27 р., в'язень Херсонської с/г колонії ім. Полякова, 28.01.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 191-191 зв.

Питомець, 3 міс. Будинок немовляти, 05.07.1932, вроджена нежиттєздатність, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 155

Питомець Анатолій, 3 міс., Будинок немовляти, 27.06.1933, атрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 113

Питомець Анатолій, 9 міс., Будинок немовляти, 24.04.1933, ентероколіт, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 159-159 зв.

Питомець Андрій, 25 р., пенсіонер, 11.04.1932, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 109

Питомець Боря, 1 міс. Будинок немовляти, 30.05.1932, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 154

Питомець Валя, 9 міс., Будинок немовляти, 24.03.1933, бронхопневмонія грипоза, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 240

Питомець Ваня, 2,5 р., хворий нарлікарні, 26.07.1933, кір,

ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 42

Питомець Ваня (по-батькові не вказано), 3 р., хворий нарлікарні, 14.07.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 34

Питомець Ваня, хворий нарлікарні, 21.07.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 69

Питомець Вася, 3 р., Будинок немовляти, 18.04.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 111-111 зв.

Питомець Віктор, 1 р. 2 міс., Будинок немовляти, 24.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 81

Питомець Віля, 2 р., Будинок немовляти, 22.04.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 132-132 зв.

Питомець Вова, 1 р., Будинок немовляти, 31.03.1932, септичний коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 88

Питомець Володимир, 6 міс., Будинок немовляти, 21.04.1933, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 139-139 зв.

Питомець Володимир, (вік не вказаний), на утриманні нарлікарні, 26.12.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп.1, спр. 185, арк. 259

Питомець Володя, 7 р., хворий нарлікарні, 23.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 164

Питомець Володя, 1 міс., Будинок немовляти, 08.05.1932, диспепсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 179

Питомець Галя, 1 міс. 10 днів, Будинок немовляти, 09.10.1932, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 183

Питомець Галя, 7 міс., пацієнтка психлікарні, 08.01.1933, «ко-

хексія», рожисте запалення, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 40

Питомець Ганна, 5 р., на утриманні матері – чорнороба, 07.12.1932, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 97

Питомець Генріх, (вік не вказано), Будинок немовляти, 21.04.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 136-136 зв.

Питомець Гліб, (вік не вказаний), Будинок немовляти, 20.10.1932, диспепсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 224

Питомець Дмитро, 2 р., хворий нарлікарні, 19.07.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 70

Питомець Дмитро, 5 р., Будинок немовляти, хворий нарлікарні, 01.01.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 7

Питомець Дон, 3 р., Будинок немовляти, 21.04.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 135-135 зв.

Питомець Едік, 9 міс. Будинок немовляти, 10.07.1932, диспепсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 162

Питомець Євген, 6 діб, Будинок немовляти, 16.08.1932, вроджена слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 43

Питомець Євдоким, 5 міс., Будинок немовляти, 25.03.1933, грип, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 58

Питомець Євдокія, (вік не вказаний), пацієнтка народної лікарні, 10.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 171

Питомець Ємер Володя, 1 міс. 10 днів, Будинок немовляти, 11.10.1932, невідомо, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 188

Питомець Женя, 5 міс., Будинок немовляти, 03.06.1932, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 23

Питомець Женя, (вік не вказаний), Будинок немовляти, 24.04.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 162-162 зв.

Питомець Жовтень, 2 р., Будинок немовляти, 21.04.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 133-133 зв.

Питомець Жора, 3 міс, Будинок немовляти, 07.06.1932, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 32

Питомець Жорж, 10 міс., Будинок немовляти, 24.04.1933, грип, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 161-161 зв.

Питомець Зінаїда, [6 міс.], Будинок немовляти, 24.06.1933, атрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 82

Питомець Зоря, 4 міс., Будинок немовляти, 18.01.1933, рожа, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 223

Питомець Зоя, 2 р., на утриманні 3-ї нарлікарні, 13.09.1933, кір, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 20

Питомець Іван, 3 тиж., Будинок немовляти, 23.07.1932, не вказана, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 218

Питомець Іван, 5 р., хворий нарлікарні, 21.01.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 166

Питомець Іван, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 02.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 136

Питомець Ігор, 5 міс., Будинок немовляти, 05.09.1932, гостре запалення кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 96

Питомець Ізя, 1 міс., Будинок немовляти, 07.10.1932, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 171

Питомець Ізя, 3 р., Будинок немовляти, 23.04.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 8-8 зв.

Питомець Іра, 10 міс., батьки невідомі, 10.04.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 247

Питомець Катерина, 1,5 р., Будинок немовляти, 26.06.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 112

Питомець Катерина, 2 р., Будинок немовляти, 27.06.1933, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 111

Питомець Катя, 1 р., Будинок немовляти, 09.06.1932, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 38

Питомець Ким, 1 р., Будинок немовляти, 18.04.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 110-110 зв.

Питомець Ким, 8,5 міс, Будинок немовляти, 26.03.1933, грип, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 57

Питомець Кирило, 1 р. 3 міс., Будинок немовляти, 25.06.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 83

Питомець Клава, 2,5 р., Будинок немовляти, 21.04.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 126-126 зв.

Питомець Клава, 3 тиж., Будинок немовляти, 06.06.1932, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 48

Питомець Лена, 1 міс., Будинок немовляти, 09.09.1932, вроджена слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 108

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Питомець Ліза, 5 міс., Будинок немовляти, 15.06.1932, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 87

Питомець Ліля, 1 міс. 7 днів, Будинок немовляти, 12.10.1932, не вказано, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 189

Питомець Льоня, 7,5 міс., Будинок немовляти, 27.03.1933, бронхопневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 65

Питомець Льоня, 9 міс., Будинок немовляти, 12.06.1932, запалення, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 65

Питомець Маня, 3,5 р., Будинок немовляти, 14.04.1933, атрофія, ф. Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 48-48 зв.

Питомець Марат, 9 міс., Будинок немовляти, 28.03.1933, хронічна атрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 134

Питомець Микола, 1 міс., Будинок немовляти, 16.06.1932, атрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 70

Питомець Михайло, 1 р. 6 міс, Будинок немовляти, 25.03.1933, грип, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 238

Питомець Надія, 9 міс., Будинок немовляти, 25.06.1933, ентероколіт та інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 83

Питомець Наталія, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 19.06.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 116

Питомець Ніла, 2 р., Будинок немовляти, 22.04.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 134-134 зв.

Питомець Октябрина, 3 тиж., Будинок немовляти, 12.10.1932, не вказано, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 189

Питомець Олександр, 1,5 р., Будинок немовляти, 10.01.1932, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 21

Питомець Олексій Сергійович, 11 міс., батько - робітник, 20.06.1932, шлунково-кишкове захворювання, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 82

Питомець Олексій, 5 міс. 1 день, батьки невідомі, 06.04.1933, гострий ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 217

Питомець Олена, 1,5 р., хвора нарлікарні, 24.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 40

Питомець Оля, 1 р. 2,5 міс., батьки невідомі, 08.04.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 223

Питомець Раим, 2 міс., Будинок немовляти, 08.09.1932, гостре запалення кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 105

Питомець Рая, 8 р., Будинок немовляти, 23.04.1933, фолікулярний виразковий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 7-7 зв.

Питомець Ревмир, 1 міс., Будинок немовляти, 11.06.1932, пневмонія, ф.Р – 1885, оп.1, спр.165, арк. 57

Питомець Ревмир, 7 міс., Будинок немовляти, 26.04.1933, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 200-200 зв.

Питомець Світлана, 7,5 р., Будинок немовляти, 19.04.1933, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 112-112 зв.

Питомець Слава, 1 міс., Будинок немовляти, 25.03.1932, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 63

Питомець Софія, 1 р. 2 міс., Будинок немовляти, 21.06.1933, атрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 82

Питомець Спартак, 2 міс., Будинок немовляти, 19.10.1932, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 203

Питомець Тамара (по-батькові не вказано), 2 р., хвора нарлікарні, 27.07.1933, кір, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 41

Питомець Тамара, 1 р., Будинок немовляти, 26.04.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 199-199 зв.

Питомець Федя, 1 р., Будинок немовляти, 13.08.1932, гостре запалення кишок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 34

Питомець Фрося, 1,5 р., хвора нарлікарні, 29.07.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 39

Питомець Юля, 3 тиж., Будинок немовляти, 05.10.1932, токсична диспепсія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 165

Питомець Юля, (вік не вказаний), Будинок немовляти, 14.08.1932, гостре запалення нирок і кишок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 38

Питомиця Аза, 1р. 5 міс, Будинок немовляти, 04.06.1932, атрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 28

Питомиця Ангеліна, 19 р., знаходилася в Будинку немовляти, 08.08.1932, гостре запалення кишок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 14

Питомиця Апреліна, 2,5 міс., Будинок немовляти, 28.04.1932, атрофія, диспепсія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 153

Питомиця Валентина, 4 міс., Будинок немовляти, 04.06.1932, диспепсія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 27

Питомиця Вікторія, 8 міс., Будинок немовляти, 04.05.1932, запалення легенів, септичний

коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 178

Питомиця Віра, 3 міс., Будинок немовляти, 04.08.1932, гостре каторальне запалення кишок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 7

Питомиця Віра, 6 міс., Будинок немовляти, 08.05.1932, елементарна інтоксикація, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 179

Питомиця Ельза, 1 міс., Будинок немовляти, 12.06.1932, атрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 58

Питомиця Зіна, 1 міс., Будинок немовляти, 24.08.1932, вроджена слабкість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 62

Питомиця Інна, 2 міс., Будинок немовляти, 15.08.1932, гостре запалення кишок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 39

Питомиця Кармія, 2 міс., Будинок немовляти, 06.04.1932, атрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 96

Питомиця Киля, вік не вказаний, Будинок немовляти, 04.1933, фолікулярний коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 160-160 зв.

Питомиця Лена, 4 міс., не відомий, Будинок немовляти, 21.05.1932, інтоксикація, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 222

Питомиця Марта, 2,5 міс. Будинок немовляти, 24.04.1932, інтоксикація, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 150

Питомиця Муза, 6 міс., Будинок немовляти, 14.04.1932, септичний коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 121

Питомиця Марта, 27 дн., Будинок немовляти, 28.03.1932, аліментарна інтоксикація, ф.Р -

1885, оп. 1, спр. 164, арк. 70

Питомиця Надія Валеріанівна, 4 міс., батько - робітник, 18.10.1932, не вказано, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 200

Питомиця Надія, 17 днів, Будинок немовляти, 09.07.1932, вроджена кволість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 154

Питомиця Рита, 1 міс., Будинок немовляти, 23.06.1932, нефрит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 96

Питомиця Світлана, 2,5 міс., Будинок немовляти, 20.09.1932, гостре запалення кишок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 121

Питомиць Уляна, вік не вказаний, на утриманні нарлікарні, 03.12.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 256

Пихарева Ольга Олексіївна, 73 р., на утриманні зятя, 24.01.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 64

Пихтій Іван, вік не вказаний, пацієнт народної лікарні, 17.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 128

Півень Микола Осипович, 52 р., в'язень сільгоспколонії, 07.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 158

Півець Хома Якович, 52 р., пенсіонер, 09.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 251

Півторак Микита Іванович, 63 р., в'язень БУПРу, 03.07.1932, міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 185

Півторак Роман Михайлович, 21 р., пацієнт народної лікарні, 30.05.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 15

Півторак Федот Олексійович, 53 р., в'язень БПУ, 07.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1,

спр. 179, арк. 188

Півторацький Лаврентій Терентійович, 35 р., в'язень сільгоспколонії, 31.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 39-39 зв.

Підан Данило Левкович, 24 р., в'язень сільгоспколонії, 22.05.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 83

Підгорний Сергій Веніамінович, 20 р., в'язень БПУ, 02.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 33

Піддубний Трохим Михайлович, не вказаний, пацієнт народної лікарні, 05.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 158

Підлісний Афанасій Леонтійович, 45 р., в'язень БПУ, 13.11.1932, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 29

Підлота Параска Григорівна, 60 р., в'язень Херсонської с/г колонії, 15.02.1933, безбілковий набряк, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 21, 21 зв.

Підтоптаний Микола Гордійович, 21 р., в'язень БПУ, 30.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 216

Пікул Анатолій, 5 р., невідомо, 27.03.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 188, 188 зв.

Пікул Віра, 8 р., батьки невідомі, 25.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 274

Пікуль Терентій Юхимович, вік не вказаний, хворий першої нарлікарні, 10.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 211-211 зв.

Пінсквер Шімон-Герш Міхелевич, 80 р., службовець, 03.04.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 145

Пірожнікова Лідія Гаврилівна, 1 р., на утриманні батька,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

секретаря парткомітету Херсонводбуду, 27.03.1932, запалення мозку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 64

Піскунова Ольга Павлівна, 1 р. 3 міс., батько - робітник, 30.09.1932, «круп», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 145

Пісоцький Демид Ларіонович, 63 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 14.03.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 179, 179 зв.

Пітов (ім'я та по батькові не вказано), 55 р., хворий психіатричної лікарні, 28.09.1932, упадок серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 159

Піторок Федосій Олексійович, 53 р., хворий першої нарлікарні, 07.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 249-249 зв.

Піш Любов, вік не вказаний, на утриманні нарлікарні, 09.12.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 255

Піщенко Вакула Пантелеївич, 54 р., в'язень сільгоспколонії, 21.05.1933, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 82

Плакун Леонтій Порфірійович, 57 р., не вказано, 02.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 100

Плакута Василь Іванович, 23 р., в'язень БПУ, 21.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 144, 144 зв.

Платов Опанас Тимофійович, 32 р., в'язень БПУ, 23.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 142

Платонова Сима, 76 р., 07.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 100

Плахова Надія Василівна, 9 міс., батько - маляр, 18.06.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1,

спр. 165, арк. 72

Плахота Тимофій Євсейович, 29 р., в'язень с/г колонії, 17.06.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 37

Пліс Спиридон Ульянович, 39 р., в'язень БПУ, 02.11.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 145

Плітенко Марфа Георгіївна, 45 р., на утриманні чоловіка, 16.07.1932, рак печінки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 178

Плодончукова Марія Максимівна, 73 р., на утриманні зятя, бухгалтера Укржитлопостачу, 20.04.1932, запалення легенів та міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 134

Пложин Ісаак Карпович, 26 р., в'язень БПУ, 20.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 93

Плоткіна Хана Берківна, 75 р., на утриманні зятя-робітника, 10.10.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 80

Плотник Яків Григорович, 52 р., в'язень БУПРу, 05.07.1932, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 158

Плоха Віра Савеліївна, 6 р., на утриманні матері, робітниці заводу, 18.06.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 160

Плоха Віра, вік не вказаний, пацієнтка народної лікарні, 12.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 163

Плоха Ганна Іванівна, 11 міс., на утриманні батька вантажника станції Херсон, 25.04.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 148

Плоха Меланія Тимофіївна, 18 р., хвора нарлікарні, 14.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 28

Плоха Надія Савеліївна, 1 р. 8 міс., з родини робітників, 26.05.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 3

Плоха Пелагея, не вказаний, пацієнтка народної лікарні, 22.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 173

Плохий Дмитро, 4 р., хворий нарлікарні, 22.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 72

Плохой Василь Васильович, 52 р., хворий нарлікарні, 09.08.1933, запалення нирок, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 42

Плохой Іван Михайлович, 84 р., пенсіонер, 04.01.1933, старість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 10

Плохой Микола Іванович, 5 р., мати: санітарка нарлікарні, 14.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 17-17 зв.

Плохотник Захар Іванович, 49 р., в'язень БПУ, 05.07.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 108

Плохотников Володимир Семенович, 1 р. 5 міс., на утриманні батька-червоноармійця, 13.07.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 49

Плохотнюк Іван Васильович, 37 р., хворий нарлікарні, 26.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 40

Площадка Марія Мойсеївна, 52 р., робітниця, 14.06.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 196

Плугатор Катерина Іванівна, 74 р., пенсіонерка, 08.06.1933, струс мозку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 108

Плющ Федір Минович, 20 р., в'язень БУПРу, 31.08.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 175

Пляс Федір Мокійович, 45 р., в'язень БПУ, 27.05.1933,

дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 117

Повстанка Міля, 2 міс., Будинок немовляти, 22.07.1932, інтоксикація, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 218

Повторенко Ксенія Павлівна, 55 р., пенсіонерка, 02.05.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 234-234 зв.

Погорелов Омелян Лазарович, 29 р., в'язень БПУ, 05.11.1932, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 26

Погорелов Яків Олександрович, 28 р., в'язень БПУ, 22.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 109, 109 зв.

Погоренченко Василь Павлович, 19 р., хворий психіатричної лікарні, 31.12.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 125

Погорелов Пимон Тимофійович, 68 р., робітник, 07.04.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 209

Погорильчук Омелян Васильович, 34 р., в'язень сільгоспколонії, 16.05.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 51

Погорілий Устим Порфірович, 41 р., рід занять невідомий, на утриманні 3-ї нарлікарні, 11.09.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 21

Погорлецький М. (скорочено), 38 р., 27.05.1933, самоповішення, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 94

Погребок П. Т. (скорочено), 53 р., хворий психлікарні, 29.03.1933, крупозна пневмонія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 41

Подаровська Тетяна Степанівна, 6 р., на утриманні батька, охоронця консервбуду, 18.06.1933, коліт, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180,

арк. 242

Подбережний Петро Кирилович, 48 р., в'язень БПУ, 15.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 167

Подгаєцький Євлантій Мартинович, 41 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 24.02.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 89, 89 зв.

Подгорний Іван Микитович, 23 р., робітник 02.01.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 6

Подгородецький Адольф Адамович, 33 р., хворий нарлікарні, 27.08.1933, виснаження, (упад серця), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 104

Поддубієнко Гаврило Антонович, 48 р., двірник, 19.04.1933, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 31

Подлепаєв Петро Кіндратович, 62 р., хворий першої нарлікарні, 09.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 167-167 зв.

Подлесна Акилина Минівна, 73 р., на утриманні сина, 29.01.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 111

Подлігаєв Петро Кіндратович, 65 р., сторож, 09.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 269

Подлінкін Іван Андрійович, 53 р., пенсіонер, 06.07.1933, хвороба серця, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 181, арк. 216

Подмишальський Всеволод Антонович, 18 р., в'язень Херсонської тюрми, 26.04.1932, туберкульоз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 21

Подоба Ганна Ларионівна, 17 р., тесля ФЗУ, 10.12.1932, параліч серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 111

Подоляк Варфоломій Сазонович, 42 р., в'язень БПУ, 07.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 212

Подольський Матвій Львович, 66 р., на утриманні сина, 18.09.1933, холецистит, кардіосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 9

Подольський Олександр Костянтинович, 29 р., в'язень сільгоспколонії, 06.05.1933, дистрофія, ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 143

Подорога Григорій Зиновійович, 35 р., робітник депо, 18.11.1933, розрив судин, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 127

Подрядов Павло Олександрович, 25 р., в'язень БПУ, 21.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 237

Подрядова Аграфена Андріївна, 48 р., на утриманні сина, електромонтер Радторгфлоту, 10.05.1932, рак прямої кишки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 203

Подрейко Павло Порфірович, 23 р., в'язень БПУ, 14.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 166

Подуба Валентина Олексіївна, 4 міс., на утриманні матері, 16.09.1933, шлунково-кишкове захворювання, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 185, арк. 7

Подубна Марія Гнатівна, 48 р., чорнороб радгоспу, 19.06.1933, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 7

Подубний Микола Миколайович, 55 р., сторож комбінату, 23.06.1933, занепад серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 70

Пожелутін Євген Васильович, 69 р., пенсіонер, 05.12.1933, хронічний міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 157

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Поживидько Григорій Сергійович, 44 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 10.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 24, 24 зв.

Пожидаєва Ганна Олексіївна, 4 міс., на утриманні батьків, 25.11.1933, дитячі судороги, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 135

Пожуйко Ганна Арсентіївна, 3 р., на утриманні батька – міліціонера промдिवізіону, 20.06.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 7

Позанова Євгенія Василівна, 15 р., хвора нарлікарні, 02.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 105

Позняков Григорій Семенович, 28 р., в'язень БПУ, 11.01.1933, виснаження, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 249

Позняков Кузьма Васильович, в'язень БПУ, 23.07.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 54

Покладова Алла Михайлівна, 1 р. 2 міс., батько - робітник, 03.10.1932, коклюш, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 173

Покліпач Василь Порфірович, 58 р., в'язень сільгоспколонії, 09.05.1933, ентероколіт, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 16

Покришка Сергій Петрович, 39 р., в'язень сільгоспколонії, 12.05.1933, ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 34

Покровський Семен Єфремович, 52 р., в'язень БПУ, 03.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 111

Полив'яний Іван Степанович, 11 міс., батько - робітник заводу, 16.07.1932, запалення кишок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 180

Полив'яна Ганна Марківна, 38 р., в'язень БПУ, 15.08.1933, лівосторонній крупоз, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 145

Полів'яний Олександр Якович, 24 р., робітник, 14.05.1933, струс мозку та тріщина черепа, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 34-34 зв.

Полікарпов Іван Антонович, 70 р., на утриманні сина, штурмана Радторгфлоту, 04.05.1932, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 173

Полілюк Данило Миколайович, 30 р., в'язень БПУ, 16.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 226

Політавчук Юхим Степанович, 24 р., в'язень сільгоспколонії, 20.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 91-91 зв.

Поліщук Анастасія Максимівна, 73 р., на утриманні дочки, 21.12.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 218

Поліщук Андрій Іванович, вік не вказаний, пацієнт народної лікарні, 27.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 133

Поліщук Євдокія Прокопівна, 18 р., на утриманні батька, 13.10.1932, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 151

Поліщук Олекса Гаврилович, 61 р., в'язень БПУ, 06.03.1933, стареческий ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 167

Поліщук Павло Антонович, 56 р., в'язень БПУ, 27.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 79

Полковниченко Антоніна Андріївна, 24 р., на утриманні психлікарні, 09.12.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 272

Половинка Гнат Якович, 59 р., в'язень БПУ, 01.08.1933, старість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 205

Половинка Семен Якович, 27 р., в'язень БПУ, 30.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 10-10 зв.

Пологно Олена Семенівна, 21 р., робітниця, 02.09.1933, запалення брюшини, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 182

Положай Степан Федорович, 1 р., батько: робітник пожежної команди, 28.02.1933, гострий коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 67, 67 зв.

Полониця Іван Андрійович, 20 р., не вказано, 21.04.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 88

Полторатченко Олександра Федорівна, 46 р., хвора Херсонської психіатричної лікарні, 05.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 159-159 зв.

Полторацький Михайло Олексійович, 3,5 міс., батько-робітник, 28.08.1932, катар кишечника, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 85

Полуденна Явдоха Яківна, 32 р., хлібороб, пацієнт психлікарні, 23.03.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 84

Полуянов Михайло Олексійович, 57 р., слюсар комбіна-ту, 25.04.1933, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 81

Полюх Назар Пантелеймонович, 46 р., сторож, 15.03.1933, лівобічна крупозна пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 152-152 зв.

Поляк Лейзер Йосипович, 72 р., на утриманні зятя – робітника експортлісу, 29.11.1932, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп.

1, спр. 167, арк. 68

Поляк Лея Айзиковна, 72 р., на утриманні дочки, 19.10.1933, малярія, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 89

Поляков Володимир Олександрович, 3 р., на утриманні батька – сторожа, 11.07.1933, туберкульозний менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 23

Поляков Володимир Прокопович, 50 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 18.02.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 250, 250 зв.

Поляков Іван Гаврилович, 52 р., в'язень БПУ, 03.07.1933, дек. міокардит, артеріосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 76

Поляков Ілля Назарович, 65 р., невідомо, 26.06.1933, кардіосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 97

Полякова Віра Михайлівна, 67 р., домогосподарка, 06.12.1933, грипозне ускладнення, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 172

Полякова Дар'я Юхимівна, 75 р., на утриманні сина, 14.12.1933, склероз серця і судин, мозковий крововилив, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 187

Полякова Дарія (по-батькові не вказано), 24 р., хвора психлікарні, 21.11.1932, міокардіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 98

Поляковська Лариса Пилипівна, 1 р., батько – робітник, 08.08.1932, запалення кишок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 17

Поляниця Поля (по батькові та вік не вказано), хвора нарлікарні, 04.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 43

Полянська Юлія Іванівна, 58 р., пенсіонерка, 15.06.1933, дистрофія, ф. Р-1885, оп. 1, спр. 180, арк. 213

Поляченко Степан Ларіонович, 48 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 08.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 162, 162 зв.

Польщенко Олександр Павлович, 3 р., на утриманні батька, слюсаря заводу, 23.04.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 145

Пом'ятун Корнелій Аристархович, 47 р., робітник, 24.03.1933, набряк легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 37

Помогайленко Денис Якович, 45 р., робітник, 19.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 125

Понкратьєв Іван Фомич, 28 р., робітник заводу, 14.01.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 40

Пономар Марія Федорівна, 19 р., на утриманні психлікарні, 12.12.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 194

Пономаренко Андрій Самійлович, 56 р., в'язень БПУ, 17.01.1933, стареческий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 224

Пономаренко Валентин Семенович, 2 р., на утриманні батька – помічника капітана, 28.11.1932, круп, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 75

Пономаренко Гаврило Петрович, 24 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 10.02.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 239, 239 зв.

Пономаренко Дмитро Іванович, 20 р., охоронець радгоспу, 09.12.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185,

арк. 173

Пономаренко Євген Семенович, 1 р.19 днів, батько - робітник, 26.08.1933, ентерит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 121

Пономаренко Євгенія Семеновна, 4,5 р., на утриманні батька – вугільник портпправління, 18.12.1932, запалення нирок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 122

Пономаренко Євдокія Григорівна, 63 р., безробітна, 02.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 149

Пономаренко Ілля Семенович, 32 р., в'язень БПУ, 24.05.1933, спад серцевої діяльності, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 105

Пономаренко Катерина Ульянівна, 70 р., на утриманні сина – коваля заводу, 21.12.1932, катаральне запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 133

Пономаренко Ксенія, 30 р., 02.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 110

Пономаренко Ларіон Максимович, 68 р., пенсіонер, 06.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 191

Пономаренко Марія Дмитрівна, 75 р., син: слюсар, 16.04.1933, стареча слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 278

Пономаренко Марія Карпівна, 1 міс., батько - робітник, 29.08.1932, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 91

Пономаренко Марфа Наумівна, 42 р., рід занять невідомий, на утриманні 3-ї нарлікарні, 23.09.1933, «стеноз і недостаток двостворчатого клапана серця», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 51

Пономаренко Меланія Трохимівна, 30 р., хвора нарлікарні, 01.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

арк. 95

Пономаренко Микола Тарасович, 49 р., робітник артілі, 27.02.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 15-15 зв.

Пономаренко Петро Пилипович, 45 р., в'язень сільгоспколонії, 05.05.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 139

Пономаренко Яків Іванович, 25 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 13.02.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 244, 244 зв.

Пономаренко Яків Микитович, 49 р., хворий нарлікарні, 19.08.1933, гангрена легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 137

Пономарчук Полікарп Сафронович, 41 р., в'язень БПУ, 14.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 241

Пономарьов Андрій Євграфович, 56 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 16.02.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 224, 224 зв.

Понуренко Неоніла Ісааківна, вік не вказано, хвора нарлікарні, 31.08.1933, зараження крові, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 180

Понюшкін Іван Іванович, 35 р., рід занять невідомий, на утриманні нарлікарні, 15.09.1933, апендицит, паралітичний заворот кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 20

Понько Василь Степанович, 34 р., в'язень БПУ, 11.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 179

Попадюк Фома Данилович, 52 р., в'язень БУПРу, 15.07.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 182

Попелешко Федір Нікіфоро-

вич, 45 р., в'язень БПУ, 17.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 150-150 зв.

Попелишко Надія Федорівна, 8 р., на утриманні батька - чорнороба, 28.12.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 149

Попелишко Павло Федотович, 3 р., батько - робітник, 08.01.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 19

Попелишко Петро Федотович, 5 р., батько - робітник, 02.01.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 20

Попель Георгій Йосипович, 65 р., службовець, 13.02.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 230

Попенко Петро Архипович, 48 р., хворий 1-ої нарлікарні, 16.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 52

Поперичка Сергій Макарович, 22 р., хворий першої нарлікарні, 22.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 182-182 зв.

Попилишко Василь Миколайович, (вік не вказаний), в'язень БУПРу, 11.08.1932, орг. дек. порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 56

Попко Іван Демидович, 25 р., в'язень сільгоспколонії, 09.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 15

Поплавський Яків Іванович, 28р., хворий народної лікарні, 05.04.1933, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 224

Попов Валентин Тимофійович, 1 р., мати - робітниця артілі, 26.08.1932, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 70

Попов Володимир Юхимович, 3 р. 1 міс., батько: матрос, 07.07.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 247

Попов Гнат Павлович, 52 р., не вказано, 14.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп.1, спр. 179, арк. 226

Попов Іван Тимофійович, 37 р., в'язень сільгоспколонії, 06.04.1933, ентерит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 58-58 зв.

Попов Микола (по батькові не вказано), 6 р., хворий нарлікарні, 02.09.1933, коліт після корі, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 213

Попов Микола Терентійович, 36 р., в'язень БПУ, 31.12.1932, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 125

Попов Олександр Васильович, 45 р., рід занять невідомий, 13.03.1933, вада серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 31

Попов Олександр Дмитрович, 75 р., хворий 1-ої нарлікарні, 13.02.1933, істощеніє, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 138

Попов Петро Михайлович, 64 р., продавець газет, 13.11.1932, набряк легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 20

Попов Пилип Миколайович, 26 р., в'язень БПУ, 27.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 75

Попов Семен Климович, 25 р., в'язень сільгоспколонії, 13.05.1933, забій тіла, пошкодження нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 36

Попов Юхим Савелійович, 37 р., пацієнт народної лікарні, 30.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 13

Попова Анастасія Юхимівна, 1 р., з родини робітника - матроса, 20.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 123

Попова Катя (по батькові не вказано), 8 р., хвора нарлікарні, 24.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 129

Попова Марія Панасівна, 90 р., на утриманні сина-робітника, 20.09.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 13

Попова Степанида Федорівна, 78 р., на утриманні дочки, 06.07.1932, серцева кволість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 146

Попова Тамара Іванівна, 1 р. 8 міс., мати: машиністка водного відділення ОДПУ, 28.06.1933, туберкульозне запалення мозкової оболонки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 139

Попова (прізвище та по батькові не вказано), 35 р., 19.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 104

Попович Євдоким Євстратович, 65 р., кондитер, 24.06.1932, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 97

Попович Семен Трохимович, 33 р., хворий лікарні, 26.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 65

Попович Сергій Георгійович, 3р., на утриманні матері - робітниці, 24.08.1933, туберкульозний менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 111

Попозоглу Євдокія Назарівна, 88 р., на утриманні дочки - офіціантки їдальні № 16, 04.07.1933, стареча слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 200

Попосенко Іван Іванович, 3 р., хворий психічної лікарні, 17.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 80

Порменов Григорій Макарович, 72 р., пенсіонер, 08.04.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 230

Порох Денис Федорович, 54 р., в'язень сільгоспколонії, 28.02.1933, нефрит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 219

Пороховніков Павло Євгенович, 74 р., пенсіонер, 16.07.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 83

Портной Пилип Іванович, (вік не вказаний), в'язень сільгоспколонії, 28.12.1932, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 143

Портной Семен Никифорович, 49 р., в'язень сільгоспколонії, 24.05.1933, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 151

Порученко Михайло Олександрович, 45 р., робітник-вантажник, 09.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 56

Порученко Федір Олександрович, 53 р., робітник водбуду, 10.06.1933, дистрофія, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 158

Постовий Олексій Васильович, 69 р., хворий народної лікарні, 19.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 169

Постол Параска Трифонівна, 32 р., пацієнтка психлікарні, 22.10.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 243

Посунко Пилип Леонтійович, 57 р., в'язень БПУ, 24.12.1932, старчеський ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 120

Посунський Михайло Іванович, 36 р., в'язень сільгоспколонії, 30.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 107

Потанський Валентин Спиридонович, 2 р., на утриманні батька, 03.12.1933, кір, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 155

Потапенко Митродора Лукивна, 83 р., на утриманні дочки, 26.09.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 44

Потапова Олександра Демидівна, 63 р., на утриманні чоловіка, 22.08.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 58

Потеряйко Валентина Семенівна, 1,2 р., з родини робітника-вантажника, 12.11.1932, токсична диспепсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 18

Потеряйко Володимир Ларіонович, 1 р., на утриманні батька - робітника, 26.11.1933, токсична диспепсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 137

Потеряйко Володимир Федорович, 2 р. 9 міс., на утриманні батька, безробітного, 06.03.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 103-103 зв.

Потеряйко Давид Володимирович, 53 р., робітник тракторної майстерні, 10.03.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 123-123 зв.

Потеряйко Костянтин Степанович, 30 р., не вказане, 10.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 250, 250 зв.

Потеряйко Тамара Іванівна, 3 р., батько: службовець кіоску, 11.05.1933, хирлявість та слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 201-201 зв.

Потикайло Леонтій Фатійович, 18 р., в'язень БПУ, 29.08.1933, заворот кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 187

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Потоцький Федосій, 26 р., хлібороб-одноосібник, 06.07.1932, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 33

Потоцький Феодосій, 30 р., в'язень Херсонської тюрми, 06.06.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 42

Потравка Надія Іванівна, 42 р., хвора лікарні, 09.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 78

Потравко Таїсія Михайлівна, 20 р., чорнороб, консервна фабрика, 22.06.1932, рахіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 84

Потравко Яків (по батькові не вказано), 7 р., хворий першої нарлікарні, 30.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 221-221 зв.

Потрокова Ніна не вказано, 7 р., хвора нарлікарні, 10.07.1933, крупозне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 78

Потужна Єфимія Степанівна, 87 р., продавець насіння, 09.06.1933, апплексія мозку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 139

Потякова Ксенія Тимофіївна, 28 р., пацієнтка психлікарні 29.12.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 11

Потьомкіна (ім'я, по-батькові та вік не вказано), хвора нарлікарні, 21.07.1933, кардіосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 68

Похилько Максим Михайлович, 40 р., в'язень БПУ, 02.08.1933, різка дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 73

Поцепирін Володимир Якович, 6 р., батько: робітник заводу, 24.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183,

арк. 80

Поцюра Олександра Іванівна, 77 р., на утриманні сина, 26.09.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 137

Правдолюбов Іліодор Авдійович, 67 р., на утриманні дочки, 30.10.1933, рак шлунка, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 104

Прибегіна Надія Степанівна, 9 міс., на утриманні матері, санітарка психлікарні, 30.04.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 168

Приблуда Авксентій Петрович, 28 р., в'язень Херсонської тюрми, 22.07.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 231

Приведа Гнат Корнійович, 59 р., в'язень БПУ, 09.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 17

Приданова Олена Лук'янівна, 89 р., жебрачка, 11.06.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 143

Придятько Ісак Федорович, 46 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 19.02.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 248, 248 зв.

Приємний Володимир Омелянкович, 39 р., в'язень сільгоспколонії, 19.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 57

Приймаченко Кузьма Кирилович, 32 р., міліціонер промдівізіона, 14.05.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 236-236 зв.

Приліпко Артем Якович, 26 р., в'язень БПУ, 12.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 45

Примаченко Емма Опанасівна, 1 р. 2 міс., з родини службовця, 11.07.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 24

Примаченко Ніна Миколаївна, 8 р., не вказано, 12.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 215

Присяжна Марія Іванівна, 75 р., на утриманні сина - робітника, 12.08.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 249

Присяжний Георгій Володимирович, 1,5 р., батько - робітник, 10.10.1932, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 186

Присяжний Михайло Степанович, 1 р., батько - службовець, 24.09.1932, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 131

Присяжний Петро Костянтинович, 12 р., на утриманні батька-робітника, 15.09.1933, бронхіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 9

Присяжний Тимофій Захарович, 20 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, середняк, 11.03.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 165, 165 зв.

Притула Андрій Костянтинович, 45 р., в'язень сільгоспколонії, 05.05.1933, дистрофія, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 138

Притула Іван Іванович, 37 р., на утриманні психлікарні, 22.09.1933, епілепсія, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 60

Притула Семен Гнатович, 57 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 25.02.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 90-90 зв.

Притула Семен Леонтійович, 26 р., в'язень сільгоспколонії, 16.06.1933, ентерит (лат.),

ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 208

Приходченко Марія Леонтівна, 34 р., хатня господарка, пацієнт психлікарні, 28.04.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 187

Приходько Андрій Васильович, 1,1 р., з родини робітника - рибалки, 28.11.1932, загальне розладнання харчування, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 77

Приходько Іван Антонович, 26 р., в'язень БПУ, 31.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 162

Приходько Килина, 26 р., хвора лікарні, 01.04.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 226, 226 зв.

Приходько Леонтій Іванович, 33 р., в'язень БПУ, 29.05.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 146

Приходько Марія Василівна, 78 р., на утриманні дочки, 22.10.1932, рак шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 212

Приходько Олександр Петрович, 26 р., робітник, 31.08.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 172

Приходько Трохим Трохимович, 83 р., хлібороб, пацієнт психлікарні, 10.04.1932, старечий психоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк.137, 137 а

Приходько Федосія Василівна, 19 р., робітниця столової, 09.09.1932, запалення мозкової оболонки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 107

Приходько Яків Авдійович, 36 р., в'язень БПУ, 25.07.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 117

Причєга Таїсія Василівна, не вказаний, пацієнтка нарлікарні, 24.08.1932, бубенковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 66

Прищін Назар Олексійович, 32 р., в'язень БПУ, 17.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 179

Прізвище, ім'я, по-батькові, не вказаний, безпритульний, 08.01.1933, «пролансисані», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 42

Провоженко Мефодій Титович, 50 р., хворий Херсонської психіатричної лікарні, 08.02.1933, прогресивний параліч, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 233-233 зв.

Продан Михайло Петрович, 39 р., в'язень БПУ, 23.02.1933, ентероколіт, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 175, арк. 90

Продченко Борис Маркіянович, 4 міс., батько: міліціонер промдивізії, 28.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 215, 215 зв.

Продченко Іван Йосипович, 39 р., в'язень БПУ, 03.07.1933, ентероколіт, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 182, арк. 81

Прозоль Соня Шлулівна, 60 р., чоловік - чоботар, 08.01.1933, рак шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 20

Пройдисвіт Людмила Василівна, 1 р., на утриманні батька - службовця, 16.09.1933, шлунково-кишковий катар, катаральне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 11

Прокопенко Агратіна Ульяновна, 38 р., в'язень БПУ, 02.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 76

Прокопенко Марія Семенівна, 9 р., батько-службовець, 18.10.1932, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 199

Прокопенко Петро Федотович, 23 р., червоноармієць, 09.12.1932, виразка дванадцятипалої кишки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 114

Прокопов Володимир Гаврилович, 4 р., батько: робітник бавовняного заводу, 03.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 75, 75 зв.

Прокопов Олександр Гаврилович, 1,7 р., з родини робітника - вантажника, 25.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 86

Прокопов Олексій Гаврилович, 7 р., на утриманні батька-робітника, 21.02.1933, гострий ентерит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 232

Прокопович, 50 р., 15.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 21-21 зв.

Промітна Юхимія Петрівна, 50 р., сторож у Товаристві Червоного Хреста, 28.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 139

Проневич Адам Іванович, 72 р., сторож 07.01.1933, набряк легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 16

Пророк Григорій Фомич, 29 р. в'язень БУПРу, 03.07.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 157

Просинюк Микита Абрамович, 62 р., хворий 1-ої нарлікарні, 12.03.1933, істощеніє, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 115

Проскурєнко Володимир Федорович, 3 р., на утриманні батька - вантажника, 10.11.1932, скарлатина, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 15

Проскурєнко Федір Васильович, 53 р., робітник держпароплавства, 18.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 205, 205 зв.

Проскурєнко Федір Семенович, 58 р., ключник, 13.04.1933, рак шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 259

РОЗДІЛ 1. МАТИРОЛОГ

Простаченко Іван Юхимович, 28 р., в'язень Бупру, пацієнт нарлікарні, 14.03.1932. роздроблення стегна, гостре малокрів'я, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 231

Присяновський Павло Степанович, 49 р., в'язень БПУ, 22.09.1933, гангрена правого легеня, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 70

Протогенов Григорій Федорович, 25 р., службовець, 21.08.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 97

Прохоренко Діна, 10 міс., Будинок немовляти, 22.03.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 54

Прохорова Павліна Семенівна, 3 р., з родини робітника - чорнороба, 23.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 221, 221 зв.

Проценко Анатолій Григорович, 5 р., на утриманні батька - службовця психлікарні, 05.05.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 89-89 зв.

Проценко Андрій Степанович, 46 р., в'язень сільгоспколонії, 14.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 48

Проценко Іван Григорович, 40 р., в'язень БПУ, 24.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 12

Проценко Михайло Михайлович, 38 р., в'язень БПУ, 11.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 55-55 зв.

Проценко Мойсей Юхимович, 85 р., на утриманні сина, 21.08.1932, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 58

Проценко Ярина Кирилівна, 37 р., санітарка, 07.06.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 34

Прочинська Ольга Леонтьєвна, 1 р. 4 міс., батько-робітник, 11.10.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 190

Прудченко Єлизавета Юхимівна, 9 міс., батько: робітник паротурбінної станції, 01.07.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 149

Прусенко Дмитро (по батькові не вказано), 21 р., студент інституту, пацієнт нарлікарні, 31.03.1932, рожа, набряк легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 247

Прутченко Дмитро Платонович, 76 р., на утриманні сина, службовця, 14.03.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 139-139 зв.

Пруцький Іван Купріянович, 67 р., в'язень БПУ, 17.03.1933, параліч дихальних шляхів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 236

Пручина Прасковія Євтихіївна, 50 р., в'язень БПУ, 04.09.1933, дек. міокардит, артеріосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 236

Пугач Ольга Яківна, 1 р., на утриманні батька-робітника, 26.09.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 43

Пужо Олександр Дмитрович, 2,5 р., на утриманні батьків, 24.05.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 70

Пузир Семен Ондрікович, 28 р., в'язень БПУ, 26.04.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 60-60 зв.

Пузіна-Трибушна Олександра (по батькові не вказано), 9 міс., на утриманні матері, в'язальниці, члена артілі, 18.05.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164,

арк. 216

Пузь Кирило Єрьомович, (вік не вказаний), хворий нарлікарні, 02.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 214

Пульнев Овсій Хомич, 90 р., на утриманні зятя, теслі - робітника сільгоспінституту, 28.03.1932, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 64

Пунті Микола Данилович, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 08.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 162

Пустовий Анатолій (по батькові не вказано), 5 міс., мати: посудниця в їдальні, 23.06.1933, [лат. нерозбірливо], ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 72

Пустовіт Параска Гаврилівна, 16 р., студентка, 10.09.1932, гнійне зараження крові, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 107

Пустовой Олександр Гаврилович, 1 міс., на утриманні батька, чорнороба заводу, 10.04.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 105

Пустовойтов Каленик Андрійович, 49 р., в'язень БПУ, 04.12.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 156

Путілов Семен Семенович, 1 р., на утриманні батька - робітник, 03.08.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 210

Пух Борис Федорович, 9 р., хворий нарлікарні, 15.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 32

Пухир Олексій Опанасович, (вік не вказано), в'язень БПУ, 18.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 118-118 зв.

Пухієлка Федот Михайлович, 20 р., хворий народної лікарні, 17.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 167

Пухов Данило Григорович, 24 р., в'язень БПУ, 14.05.1933, запалення мозку, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 169

Пучок Федір Степанович, 35 р., в'язень БПУ, 15.09.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 38

Пушанова Наталя Ларионівна, 2 р., батько – службовець, 16.08.1932, гострий коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 39

Пушин Кузьма Григорович, 47 р., тесляр, 05.10.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 73

Пушкаренко Михайло Фомич, 30 р., в'язень БПУ, 25.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 54

Пушкаренко Павло Михайлович, 3 р., батько - робітник, 25.10.1932, дизентерія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 223

Пшеничний Антон Олександрович, 60 р., в'язень БПУ, 06.11.1933, міокардит, артеріосклероз, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 145

Пшеничний Федір Васильович, 33 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 20.02.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 89, 89 зв.

Пшик Гаврило Опанасович, 43 р., робітник заводу, 16.01.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 31

Рабулець Олексій Романович, 28 р., хлібороб, на утриманні психлікарні, 17.04.1932, туберкульоз, хронічний ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164,

арк. 166

Радіон Максим Васильович, 56 р., в'язень БПУ, 26.02.1933, міокардит, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 175, арк. 68

Радіонов Анатолій Володимирович, 33 р., секретар херсонторгу, 16.04.1933, самогубство (повісився), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 21

Радіонов Опанас Ілліч, 33 р., в'язень БПУ, 27.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 2

Радочий Артем Ілліч, 48 р., в'язень сільгоспколонії, 19.04.1933, ентероколіт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 95-95 зв.

Радченко Анатолій Ілліч, 5 міс., на утриманні батька, службовця, 02.03.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 71-71 зв.

Радченко Андрій Григорович, 31 р., в'язень БПУ, 11.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 227

Радченко Андрій Захарович, 38 р., в'язень сільгоспколонії, 26.04.1933, ентероколіт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 132-132 зв.

Радченко Григорій Федорович, 40 р., в'язень с/г колонії, 04.08.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 199

Радченко Софія Іпатівна, 79 р., на утриманні дочки - робітниці, 14.07.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 69

Радченко Тамара Олексіївна, 1 р. 8 міс., батько – робітник, 15.08.1932, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 40

Раєвський Яків (по батьковій вік не вказано), на утриманні З-ї нарлікарні, 12.09.1933, малярія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 22

Раєцький Мартин Федорович, 75 р., хворий лікарні, 11.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 110

Раздрогіна Меланія Гнатівна, 2 р. 2 міс., батько: робітник, 22.03.1933, дебілізм, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 175, арк. 9

Раздрогіна Олександра Федорівна, 72 р., пенсіонерка, 03.06.1933, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 4

Разман Геня, 41 р., швея, 16.06.1932, туберкульоз кишок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 67

Раїлка Яким Іванович, 80 р., на утриманні сина, робітника цегляного заводу, 10.03.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 116-116 зв.

Раїлко Іван Павлович, 20 р., в'язень БПУ, 06.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 156, 156 зв.

Рай Дмитро Іванович, 41 р., в'язень БПУ, 11.02.1933, інаніціо, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 6

Райкін Борис Йосипович, 25 р., хворий лікарні, 26.06.1933, дистрофія, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 182, арк. 60

Райкін Борис Йосипович, 25 р., швець артілі, 26.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 121

Райкін Ісай Мойсейович, 67 р., вчитель, 08.12.1932, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 95

Рак Микола Данилович, 60 р., в'язень БПУ, 19.02.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 2

Ракитянський Федір Трохимович, 60 р., в'язень БПУ, 03.02.1933, стареческий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 28

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Ракітін Григорій Тимофійович, 32 р., хворий псих. лікарні, 02.02.1933, астенія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 12

Рамко Дем'ян Дем'янович, 29 р., червоноармієць, 30.06.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 128

Расказова Олександра Дмитрівна, 74 р., на утриманні сина, механіка портуправління, 25.05.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 242

Раскитіна Ганна Дмитрівна, 33 р., хвора лікарні, 05.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 111

Распінтін Григорій Васильович, 3 тижні, на утриманні батька чорнороба станції Херсон, 11.04.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 112

Расторгуєв Модест Васильович, 30 р., службовець, 19.09.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 13

Расторгуєва Марія Львівна, 68 р., пенсіонерка, 28.11.1933, виразка шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 139

Ратушний Сергій Петрович, 25 р., в'язень БПУ, 26.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 50

Ратькова Катерина Степанівна, 51 р., пенсіонерка, 17.05.1933, гнійний плеврит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 237-237 зв.

Рауш Олекса Георгійович, 22 р., в'язень БПУ, 29.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 52

Рафаловський Віктор Миколайович, 2,5 р., з родини робітника-чорнороба, 12.12.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 113

Рахно Григорій Михайлович, 44 р., охоронець консервбуду, 20.04.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 29

Рахуба Михайло (по батькові не вказано), 4 р., хворий народної лікарні, 20.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 170

Ребрук Степан Платонович, 25 р., в'язень с/г колонії, 03.06.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 44

Рева (Петров) Микола Гаврилович, 32 р., пацієнт психлікарні, 03.05.1932, прогресивний параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 195, 195 а

Рева Анатолій Іванович, 6 міс., на утриманні батька - безробітного, 17.04.1933, дитяча хвороба, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 28

Рева Федір Матвійович, 20 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 27.01.1933, виснаження (інаміцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 62

Ревенко Василь, 48 р., соціальний стан невідомий, 22.03.1932, отруєння алкоголем, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 82

Ревенко Клавдія Іванівна, 2 міс., батько: робітник цегельного заводу, 02.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 71, 71 зв.

Ревенко Феодора Остапівна, 80 р., на утриманні доньки - робітниці, 20.08.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 119

Ревенюк Віра (по батькові та вік не вказано) 06.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 1

Ревзин Залман (по батькові не вказано), 14 р., хворий психлікарні, 02.10.1932 р., не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 191

Ревкова Явдоха Павлівна, 85 р., на утриманні зятя, робітника заводу, 18.01.1932, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 50

Резник Володимир (Володя) (по батькові не вказано), 4 міс., Будинок немовляти, 12.04.1932, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 115

Резник Левко Герасимович, 47 р., в'язень сільгоспколонії, 22.05.1933, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 84

Резник Федір Федорович, 3 міс., на утриманні матері, вантажниця Радторгфлоту, 13.06.1933, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 177

Резніченко Олекса (по батькові не вказано), 14 р., хворий нарлікарні, 29.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 106

Резніченко Тимофій Андрійович, 40 р., в'язень БПУ, 19.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 207

Резніченко Яків Іванович, 15 р., чорнороб, 23.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 21

Реймбсе Іван Іванович, 22 р., в'язень БУПРу, 18.09.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 161

Рейн Аграфена Карпівна, 60 р., на утриманні зятя - робітника, 21.12.1933, hasniibogio cerebri, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 220

Рейнер Гедалія Ізраїлівна, 75 р., пенсіонерка, 30.01.1933, старість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 113

Релеєв Іван Іванович, 58 р., колісник портового управління, 11.06.1933, дистрофія, ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 149

Ремарчук Леонід Васильович, 6 р., безпритульний, 28.10.1932, скарлатина, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 39

Ремез Іван (по батькові не вказано), 4 р., невідомо, 10.04.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 241, 241 зв.

Ременчук Влас Дмитрович, 29 р., в'язень сільгоспколонії, 06.05.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 141

Ремнева Явдоха Іванівна, 69 р., гідротехнік водбуду, 30.05.1933, дистрофія, ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 197

Ренгач Іван Костянтинович, 38 р., в'язень с/г колонії, 01.08.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 194

Ренп Володимир Августович, 20 р., робітник, 11.11.1933, гнійний плеврит, крупозне запалення правого легеня, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 122

Репіна-Ломова Валентина Прокопівна, 3 міс., батько: працівник БПУ, 27.07.1933, гострий коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 46

Решетнік Андрій Ларіонович, 50 р., в'язень сільгоспколонії, 30.04.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 108

Резников Семен Юрійович, 23 р., робітник, 13.10.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 133

Резнік Григорій Петрович, 21 р., студент, 04.11.1932, черевний тиф, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 14

Ржемовська Павлина Миколаївна, 48 р., пацієнтка психлікарні, 04.09.1932, параліч серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 177

Рибак Олена Максимівна, 3 р. 2 міс., на утриманні батька, в і й с ь к о в о с л у ж б о в ц я , 18.03.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 189-189 зв.

Рибалка Микола Іванович, 27 р., в'язень сільгоспколонії, 20.07.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 158

Рибалка Степан Андрійович, 60 р., куркуль, в'язень Херсонської тюрми, 28.05.1932, міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 39

Рибалка Степан (по батькові не вказано), 40 р., в'язень Херсонської тюрми, 28.05.1932, туберкульоз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 12

Рибалка Яким Васильович, 20 р., син куркуля, в'язень Херсонської тюрми, 28.06.1932, ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 165

Рибальченко Марія Петрівна, 34 р., на утриманні чоловіка - робітника, 02.06.1932, септичний ендокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 21

Ригін Іван Макарович, 24 р., в'язень БПУ, 05.05.1933, флегмона голени, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 39

Риженко Петро Петрович, 65 р., в'язень БПУ, 25.07.1933, старість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 203

Рилько Микита Романович, 15 р., пацієнт народної лікарні, 02.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 15

Римарева Зінаїда Леонтіївна, 9 міс., на утриманні матері, штампувальниці консервної фаб-

рики, 09.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 141

Риск (ім'я та по батькові не вказано), 20 р., хворий психлікарні, 10.04.1933, [пневмонія], ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 170-170 зв.

Ритік Іван Кузьмич, 22 р., в'язень БПУ, 11.11.1932, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 29

Ритова Фрума Меєровна, 69 р., на утриманні сина, 28.09.1932, рак шлунку, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 140

Ритченко Оксана Пилипівна, 80 р., лікарня, 24.04.1933, старість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 90

Ричовський Йосип Павлович, 15 р., 03.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 93

Рібергер Андрій Іванович, 35 р., не вказаний, 16.03.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 18

Рідкобородова Марфа Мефодіївна, 45 р., хвора нарлікарні, 23.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 45

Робчак Костянтин Осипович, 65 р., хворий першої нарлікарні, 22.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 183-183 зв.

Рогачевський Давид Аронович, 56 р., пенсіонер, 28.03.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 58

Роговий Сергій Петрович, 25 р., в'язень БПУ, 07.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 13

Роговський Йосип Павлович, 15 р., 03.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 108

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Рогожа Іван Андрійович, 19 р., в'язень БПУ, 12.11.1932, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 30

Рогожа Федір Мойсейович, 25 р., хлібороб, в'язень Херсонської тюрми, 06.06.1932, коліт, туберкульоз кишечника, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 48

Рогожина Ганна, 2 р., Будинок немовляти, 10.05.1932, атрофія, хронічна диспепсія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 201

Родзовська Соломія Терентіївна, 68 р., на утриманні сина – майстера заводу, 20.08.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 209

Родман Герш, 76 р., на утриманні дочки, 13.11.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 121

Родштейн Михайло Адольфович, 3 р., на утриманні батька - робітника, 02.12.1933, дизентерія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 152

Роженко Василь Кирилович, 62 р., в'язень промколонії та БПУ, 12.04.1932, міокардит, декомпенсований коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 139

Рожина Ніна Іванівна, 11 р., хвора нарлікарні, 19.08.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 138

Рожко Карп Іванович, 30 р., в'язень БПУ, 22.04.1933, знесилення серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 224-224 зв.

Рожко Пилип Іванович, 25 р., в'язень БПУ, 24.06.1933, сольовий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 11

Рожков Петро Архипович, 62 р., сторож взуттєвої фабрики, 16.05.1933, дистрофія та запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 80-80 зв.

Рожковський Віктор Михайлович, 3 міс., мати: чорнороб, 08.04.1933, атрофія, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 175, арк. 233

Розанова Ілінія Іванівна, 85 р., на утриманні дочки, робітниці заводу, 12.03.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк.132-132 зв.

Розваляєв Ілля Савелійович, 32 р., робітник, тесляр, 04.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 170

Розваляєв Сава Степанович, 68 р., на утриманні сина – вантажника радторгфлоту, 29.06.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 142

Розенблей Хава Янkelівна, 18 р., на утриманні психлікарні, 04.10.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 190

Розенталь Рахіль Марківна, 73 р., на утриманні дочки, зубного лікаря, 12.03.1933, рак шлункової печінки, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 125-125 зв.

Розенфельд Розалія Ісаївна, 48 р., на утриманні дочки-робітниці, 27.12.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 242

Рознер Микола Йосипович, (вік не вказаний), в'язень виправно-трудової колонії, 03.07.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 27

Розуменко Онисія Федорівна, 19 р., чорнороб, 16.07.1933, утоплениця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 128

Розуменко Петро Олексійович, 67 р., заможний, в'язень сільгоспколонії БПУ, 16.01.1932, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 30

Розумняк Гнат Павлович, 31 р., в'язень БПУ, 12.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 182

Розумовський Петро Пилипович, 51 р., в'язень БПУ, 28.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 52

Роколовський Станіслав (по батькові не вказано), 12 р., хворий псих. лікарні, 28.02.1933, істощеніє от поноса, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 88

Рокша Андрій Микитович, 40 р., в'язень БПУ, 29.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 11-11 зв.

Рокша Роман Іванович, 24 р., в'язень БПУ, 24.04.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 120

Роліанов Василь Савович, 19 р., в'язень БПУ, 01.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 31

Ролько Тимофій Федорович, 62 р., в'язень сільгоспколонії БПУ, пацієнт нарлікарні, 30.01.1932, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 249

Роман Яків Андрійович, 47 р., кочегар держпароплавання, 21.05.1933, дистрофія, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 141

Романенко Єфросинія Іванівна, 80 р., на утриманні дочки, 23.10.1932, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 216

Романенко Микола Федорович, 26 р., матрос, 21.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 99

Романенко Фекла Кирилівна, 20 р., в'язень БПУ, 31.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 77

Романець Омелян Кирилович, 62 р., пенсіонер, 25.02.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 6-6 зв.

Романов Микола Йосипович, 7 міс., батько: сторож господарської частини водників, 06.07.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 219

Романович Неніла Орефівна, 56 р., на утриманні сина – агронома, 18.12.1932, туберкульоз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 126

Романовська (ім'я та по батькові не вказано), 1 д., 01.06.1933, мертворождена, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 240

Романовський Ісаак Борисович, 2 міс., на утриманні батька, робітника обозного заводу, 08.05.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 175

Романовський Сергій Іванович, 38 р., чорнороб, паротурбінна електростанція, 23.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 22

Романушко Анатолій (по батькові не вказано), 1 р. 20 днів, мати-робітниця, 28.08.1933, шлунково-кишкове захворювання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 125

Романчук Гнат Павлович, 45 р., хворий псих. лікарні, 03.03.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 119

Романчук Микола Васильович, 11р., пацієнт психлікарні, 16.03.1932, виснаження, ідіотизм та серцева кволість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 85, 85а

Романюк (ім'я та по батькові не вказано), 30 р., наглядач, 25.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 275

Романюк Лаврій Дмитрович, 20 р., в'язень сільгоспколонії, 22.04.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 37

Романюк Тетяна Сидорівна, 39 р., хвора лікарні, 16.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 104

Романюк Феодосій Гаврилович, 31 р., в'язень БПУ, 08.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 211

Романько Григорій Кирилович, 26 р., в'язень БПУ, 29.04.1933, ендокордит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 230-230 зв.

Ромерман Леонід Михайлович, 26 р., в'язень БУПРУ, 24.09.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 152

Ропп Цала Львович, 9 міс., батько – перукар, 09.08.1933, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 232

Роспитіна (ім'я та по батькові не вказано), 8 р., 20.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 99

Россомащенко Федір Дмитрович, 30 р., хворий нарлікарні, 23.08.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 166

Ростака Степан Григорович, 43 р., в'язень БУПРУ, 18.07.1932, ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 15

Ростовська Параска Іванівна, 29 р., на утриманні психлікарні, 16.11.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 193

Росторгуєв Володимир Васильович, 1 р., батько - будівельник, 12.08.1932, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 29

Росяков Василь Володимирович, 90 р., 20.04.1933, стареча слабкість, ф. Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 12-12 зв.

Ротмистровський [Хуно Хайелевич], 33 р., хворий психлікарні, 09.04.1933, [пневмонія], ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 171-171 зв.

Рощенко Максим Федосійович, 26 р., в'язень БПУ, 02.05.1933, ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 184

Роянов Олександр Олександрович, 23 р., в'язень Херсонської тюрми, 29.06.1932, ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 164

Рубан Василь Семенович, 30 р., в'язень БПУ, 14.09.1933, тbc легенів, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 39

Рубан Дмитро Іванович, 37 р., в'язень БПУ, 25.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 119

Рубан Іван Микитович, 30 р., в'язень БПУ, 25.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 208-208 зв.

Рубан Людмила Петрівна, 2 р., на утриманні батька – касира, 08.09.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 215

Рубан Микита Федорович, 57 р., в'язень БПУ, 17.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 180

Рубанова Февронія Дмитрівна, 77 р., на утриманні сина – робітника, 04.08.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 225

Рубанова Февронія Дмитрівна, 77 р., хвора нарлікарні, 04.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 45

Рубанський Карп Степанович, 60 р., в'язень БПУ, 09.12.1932, старческий ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 136

Рубель Петро Тимофійович, 40 р., хворий лікарні, 09.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 111

Рубинчик Ціля Давидівна, 18 р., батько - службовець, 29.09.1932, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 180

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Рубінштейн Ганна Ісааківна, 49 р., на утриманні чоловіка – чоловіка, 10.12.1932, вада серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 104

Рубльова Розалія Григорівна, 43 р., службовець, 04.12.1932, спад серцевої діяльності, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 91

Ругевич Венедикт Іванович, 33 р., в'язень БПУ, 05.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 188

Руданський Костянтин Петрович, 29 р., робітник, 11.09.1933, абсцес легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 233

Рудеман Ларіон Васильович, 32 р., в'язень БПУ, 27.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 86

Руденко Андрій Федорович, 17 р., в'язень БПУ, 27.01.1933, інаніцію, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 34

Руденко Василь Петрович, 19 р., хворий нарлікарні, 08.08.1933, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 45

Руденко Дмитро Ігоревич, 3 міс., на утриманні батька, слюсаря депо, 16.04.1932, дитячі конвульсії, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 129

Руденко Іван Григорович, 38 р., в'язень БПУ, 01.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 168

Руденко Іван Тимофійович, вік не вказаний, на утриманні нарлікарні, 02.12.1933, двостороння пахова грижа, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 257

Руденко Марія Михайлівна, 1 р. 5 міс., батько-робітник, 28.08.1932, гострий коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 80

Руденко Павло Іванович, 28 р., в'язень БПУ, 28.01.1933, інаніцію, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 41

Руденко Поліна Павлівна, 8 міс., батько: робітник бавовно-заводу, 05.03.1933, дизентерія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 96, 96 зв.

Руденко Степан Дем'янович, 51 р., в'язень БУПРу, 13.07.1932, міокардит, ф.Р – 1885, оп.1, спр.165, арк.192

Руденко Тарас Захарович, 48 р., в'язень сільгоспколонії, 13.05.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 46

Рудинський Володимир Костянтинович, 4 р., батько - робітник, 29.04.1933, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 75

Рудім Василь Андріанович, 27 р., хворий психлікарні, 09.08.1933, діарея, інаніцію, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 106

Рудкевич Зінаїда Іванівна, 41 р., хвора психіатричної лікарні, 10.12.1932, дебілізм (debilitas), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 137

Рудковська Софія Олексіївна, 73 р., на утриманні шурина, робітника - молотобійця заводу, 08.04.1932, від рожі, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 99

Руднев Аркадій Олексійович, 51 р., пацієнт Херсонської психлікарні, 26.06.1932, сифіліс мозку, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 140

Рудницький Павло Дмитрович, 47 р., в'язень БПУ, 11.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 36

Рудницький Петро Боніфатійович, 43 р., в'язень БПУ, 28.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 267

Рудницький Семен Миколайович, 70 р., на утриманні сина, 24.01.1933, крововилив у мозок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 60

Рудой Давид Хаимович, 65 р., робітник колгоспу, 11.08.1932, рак шлунку, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 26

Рудой Дмитро Матвійович, 48 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, середняк, 13.03.1933, дистрофія, бронхіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 167, 167 зв.

Рудяков Володимир Іванович, 3 міс., на утриманні батька, чорнороба комишитового заводу, 08.01.1932, пневмонія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 12

Рудь Анатолій Данилович, 1,5 р., батько: механік радгоспу, 24.06.1933, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 90

Рудь Федір Юстинович, 32 р., в'язень БПУ, 19.09.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 39

Рукман Ганна Зямівна, 2 міс., на утриманні батька, червоноармійця, 16.03.1933, бронхіт, ф.Р – 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 155-155 зв.

Рулік Парасковія Пантелеївна, 32 р., на утриманні чоловіка, 10.09.1932, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 109

Рунчачка Устя Семенівна, 50 р., в'язень БПУ, 10.05.1933, недостача 2-ох створна, клапана серця та дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 55

Русаленко Грицько Пантелейович, 40 р., хворий нарлікарні, 25.07.1933, запалення легенів, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 46

Русаленко Мусій Олексійович, 45 р., в'язень сільгоспколонії, 21.04.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 112-112 зв.

Русанов Василь Володимирович, 88 р., пенсіонер, 22.04.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 91

Русанова Людмила Василівна, 3 міс., батько - службовець, 21.06.1932, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 81

Русол Володимир Михайлович, 1,1 р., з родини робітника-вантажника, 26.11.1932, токсичний пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 60

Русол Мотрона Яківна, 67 р., на утриманні доньки - робітниці пошти, 15.08.1933, катар кишок, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 22

Русолова Парасковія Григорівна, 48 р., робітниця Херсонського заводу, 25.02.1933, пістряк шлунку та великого чіпця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 6, 6 зв.

Рустамбек Мустамбек, 57 р., в'язень БПУ, 04.04.1933, старечий маразм, ф. Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 40-40 зв.

Рябашапка Ваня (по батькові не вказано), 2 р., Будинок немовляти, 23.04.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 156-156 зв.

Рябенко Павло Григорович, 39 р., син куркуля, в'язень Херсонської тюрми, 12.07.1932, анемія, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 188

Рябенко Пелагея Петрівна, 20 р., пацієнт психлікарні, 16.03.1932, ентероколіт від виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 86

Рябий Митрофан Карпович, 75 р., в'язень БПУ, 03.03.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 100

Рябко Павло Михайлович, 22 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 29.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 42, 42 зв.

Рябовол Олексій Спиридонович, 20 р., в'язень Херсонської тюрми, 14.07.1932, енте-

роколіт та туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 188

Рябошапка Лука Дмитрович, 20 р., в'язень БПУ, 05.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 59

Рябуха Іван Іванович, 38 р., в'язень с/г колонії, 13.08.1933, виснажений пронос, малярія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 248

Рябцов Іван Кирилович, (вік не вказаний), в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 12.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 27, 27 зв.

Сабелькіна Параска Фокіївна, 35 р., безробітня, 21.08.1933, Eclomopsis, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 100

Саваєва Анастасія Тихонівна, 103 р., на утриманні зятя, 14.07.1932, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 175

Савелев Родіон Трохимович, 78 р., робітник залізниці, 28.05.1933, дизентерія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 19

Савелов Михайло Андрійович, 40 р., маляр - кочегар, пацієнт психлікарні, 08.05.1932, не вказана (paralysis progressium), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 201, 201 а

Савенко Кирило Олексійович, 62 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 27.01.1933, серцева слабкість, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 218-218 зв.

Савинов Іван Максимович, не вказано, хворий першої нарлікарні, 01.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 228-228 зв.

Савинський Григорій Семінович, 65 р., в'язень промколонії та БПУ, 08.04.1932, деком-

пенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 111

Савицький Герасим Ілліч, 47 р., в'язень БПУ, 11.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 196, 196 зв.

Савлученко Марія Василівна, 10 міс., батько - робітник, 10.06.1932, гострий ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 46

Савуліді Петро Пантелійович, 60 р., на утриманні сина - рахівника їдальні, 09.05.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 140-140 зв.

Савун Павло Павлович, 60 р., в'язень БПУ, 09.09.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 40

Савченко Василь Денисович, (вік не вказаний), в'язень сільгоспколонії, 17.11.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 152

Савченко Василь Михайлович, 5 міс., батько - робітник, 02.07.1932, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 133

Савченко Віталій (по батькові не вказано), 2 міс., з родини службовця, 17.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 38

Савченко Володимир (по батькові не вказано), 16 р., хворий психлікарні, 10.04.1933, виснаження, серцева слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 169-169 зв.

Савченко Дмитро Тимофійович, 19 р., в'язень БПУ, 18.12.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 142

Савченко Дмитро Трифонович, 42 р., службовець, 21.10.1933, пістряк печінки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 96

Савченко Єлизавета Максимівна, 75 р., на утриманні сина - тесляра, 14.07.1933, міокардит,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 50

Савченко Іван (по батькові не вказано), 6 р., хворий нарлікарні, 17.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 139

Савченко Іван Панасович, 31 р., службовець, 12.10.1933, заворот кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 85

Савченко Ілля Григорович, 68 р., доглядач коопгужтрансу, 11.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 239

Савченко Купріян Степанович, 65 р., хворий народної лікарні, 20.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 168

Савченко Лука Васильович, 86 р., пенсіонер, 20.01.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 56

Савченко Марія Венедиктівна, 45 р., хвора лікарні, 30.06.1933, [нерозбірливо], ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 64

Савченко Марфа Леонтіївна, 45 р., пацієнтка психлікарні, 31.12.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 127

Савченко Митрофан Іванович, 27 р., чорнороб, 20.04.1933, перелом черепа, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 36

Савченко Михайло Андрійович, 28 р., робітник, 19.11.1933, пневмоторакс, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 128

Савченко Олекса (по батькові та вік не вказано), на утриманні нарлікарні, 14.11.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 205

Савченко Олень Михайлович, 54 р., хворий нарлікарні, 03.07.1933, декомпенсація серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 99

Савченко Петро Андрійо-

вич, 47 р., кустар, 02.06.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 22

Савченко Петро Мусійович, 47 р., робітник, 10.08.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 236

Савченко Прокіп Якович, 50 р., робітник водбуду, 06.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 90

Савченко Сергій Порфирійович, 19 р., хворий народної лікарні, 24.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 185

Савченко Степан Прокопович, 17 р., в'язень БПУ, 18.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 143-143 зв.

Сагайдак Фока Артемович, 55 р., в'язень БПУ, 23.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 228-228 зв.

Саготовський Митрофан Іванович, 54 р., в'язень БПУ, 27.11.1932, міокардіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 158

Садовий Сергій Григорович, 37 р., в'язень сільгоспколонії, 04.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 230

Садовничий (ім'я та по батькові не вказано), 40 р., не вказаний, 13.03.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 25

Садовнікова Феона Іванівна, 70 р., на утриманні сина - бухгалтера консервного заводу, 18.04.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 17

Садовський Андрій Дем'янович, 45 р., хворий народної лікарні, 29.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 180

Садовський Віктор Якович, 1 міс., батько: робітник паротурбінної станції, 04.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 85-85 зв.

Садовський Іван Анолонович, 75 р., на утриманні сина - візничого радторгфлоту, 17.04.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 9

Садовський Полікарп Дем'янович, 37 р., член артілі, пацієнт психлікарні, 17.05.1932, не вказана (нрзб. cordis), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 223, 223 а

Садовський Сава Іванович, 47 р., в'язень Херсонської с/г колонії, 27.01.1933, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 85, 85 зв.

Саєнко Валентина Андріївна, 40 р., пацієнтка психлікарні, 05.01.1933, серцева слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 246

Саєнко Устинія Дмитрівна, 32 р., рід занять невідомий, на утриманні нарлікарні, 12.12.1933, гнійний плеврит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 254

Сакіч Пелагея Дмитрівна, 55 р., 14.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 103

Салай Явдоха Павлівна, 1,5 р., на утриманні батька - ливарника, 30.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 215

Салатдінов Емір Хаджович, 29 р., в'язень БПУ, 07.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 145

Саленко Микола Кузьмич, 26 р., в'язень сільгоспколонії, 05.07.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 155

Саліфост Марфа (по батькові та вік не вказано), пацієнт народної лікарні, 02.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 136

Сало Василь Пилипович, 25 р., в'язень БУПРу, 18.09.1932, заворот кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 157

Саломахін Тимофій Артемович, 66 р., пацієнт народної лікарні, 30.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 4

Салтан Микола Федорович, 7 р., з сім'ї робітника елеваторбуду, 10.06.1932, гостре шлункове захворювання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 51

Салтиков Опанас Омелянович, 18 р., хворий народної лікарні, 19.05.1933, крупозне запалення легенів та туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 174

Салтиков Панас Омелянович, 18 р., тесляр, 19.05.1933, крупозне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 180-180 зв.

Сальнік Михайло Костянтинович, 67 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 21.01.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 62

Сам Іван (по-батькові не вказано), 7 р., дитяче містечко, хворий нарлікарні, 03.01.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 7

Самарський Ілля Фомич, 52 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 07.02.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 221, 221 зв.

Самійленко Надія Миколаївна, 8 міс., батько: робітник експортлісу, 15.05.1933, атрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 25-25 зв.

Самозванова Ганна Олександрівна, 75 р., на утриманні дочки - службовця, 05.08.1932, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 10

Самойленко Володимир Ти-

мофійович, 6 міс., на утриманні батька, тесляра суднокомбінату, 11.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 176

Самойленко Катерина Михайлівна, 1 міс. 9 днів, на утриманні батька міліціонера, 08.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 216

Самойленко Микола Петрович, 77 р., пенсіонер, 11.02.1933, «стареча хворість», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 180

Самойленко Параскева Іванівна, 72 р., на утриманні сина, 10.02.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 169

Самойленко Харитон Карпович, 50 р., в'язень БПУ, 11.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 66

Самойлов Андрій Єфремович, 42 р., в'язень БПУ, 03.08.1933, коліт, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 78

Самойлов Тихон Пантелійович, 31 р., в'язень БПУ, 11.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 74

Самойлова Дар'я Гнатівна, 50 р., хлібороб, пацієнт Херсонської психлікарні, 04.01.1932, артеріосклероз головного мозку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 10

Самофалов Трохим Григорович, 28 р., пацієнт Херсонської психіатричної лікарні, 30.06.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 91

Самофанов (ім'я та по батькові не вказано), 50 р., 24.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 97

Самохін Володимир Григорович, 7 міс, батько - військовослужбовець, 08.06.1932, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 36

Самсоненко Андрій Матвійович, 21 р., в'язень сільгоспо-

лонії, 20.04.1933, перитоніт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 92-92 зв.

Самсоненко Антон Корнійович, 27 р., чорнороб зональної станції, 02.04.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 91

Самсоненко Микола Пилипович, 20 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 15.02.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 193 зв.

Самульський Тихон Степанович, 43 р., хворий народної лікарні, 24.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 183

Самус Яків Матвійович, 37 р., в'язень с/г колонії, 21.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 245

Санаєва Олександра Костянтинівна, 65 р., на утриманні чоловіка - робітника, 04.08.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 3

Сандалов Семен Іванович, 70 р., пенсіонер 01.01.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 4

Сандик Ельдя Абрамівна, 20 р., пацієнт психлікарні, 21.03.1932, ентероколіт, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 80, 80 а

Санік Олександр Іванович, 3 р., на утриманні батька - візничі, 14.12.1932, дифтерія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 118

Саніна Лідія Іванівна, 1 р., на утриманні батька-робітника, 20.10.1933, слабкість, виснаження після кору, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 92

Санко Фекла Федорівна, 45 р., хвора лікарні, 13.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 100

Сапільянова Лизавета Опанасівна, 45 р., робітниця,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

26.07.1932, рак, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 226

Сапіро Хаца Михайлович, 1 р. 3 міс., батько-робітник, 02.09.1933, гостра диспенсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 177

Сапко Лаврентій Пилипович, 47 р., пенсіонер, 13.02.1933, декомпенсація серцевої діяльності, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 173, арк. 183

Сапожник Яків Данилович, 41 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 18.01.1933, виснаження (іна-ніцію), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 51, 51 зв.

Сапунов Микита Іванович, 58 р., в'язень БПУ, 29.05.1933, старечий маразм, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 128

Сарданова Єфросинія Юхи-мівна, 45 р., хвора нарлікарні, 26.07.1933, дистрофія, рожа, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 47

Саф'янов Володя (по батькові не вказано), 6 міс., Будинок немовляти, 04.06.1932, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 24

Сафонов Андрій Микола-йович, 8 р., на утриманні батька, 09.09.1932, параліч серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 166

Сафонов Дмитро Семенович, 68 р., на утриманні психлікарні, 02.10.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 189

Сафронов Герасим Павло-вич, 40 р., в'язень с/г колонії, 10.06.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 45

Сафронцева Мотря Заха-рівна, 56 р., не вказано, 07.05.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 103

Сахно Марко Миколайович,

37 р., в'язень сільгоспколонії, 04.05.1933, ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 130

Сашко Семен Григорович, 23 р., в'язень БПУ, 26.08.1933, туберкульоз легенів, Bartiva, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 170

Сватухіна Віра Павлівна, 3 міс., батько - пастух, 26.06.1932, запалення тонких кишок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 108

Свердлов Петро Григоро-вич, 26 р., студент, 22.08.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 96

Свердлов Хаїм Йосипович, 3 р., пенсіонер, 13.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 140, 140 зв.

Свердлова Етя Мойсеївна, 34 р., на утриманні сестри, 19.01.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 52

Свердлова Любов Шлемів-на, 9 р., на утриманні батька – чоботаря взуттєвої фабрики, 24.12.1932, менінгіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 142

Свердлова Хая Лазарівна, 72 р., на утриманні дочки, 09.09.1932, не вказано, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 135

Свердлова Циля Левівна, 33 р., машиністка водного ТСТ, 28.06.1933, слабкість серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 124

Светніков Андрій Васильо-вич, 65 р., хворий нарлікарні, 20.07.1933, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 84

Свечинський Юхим Ісаако-вич, 1,4 р., на утриманні матері, 10.08.1933, інтоксикація, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 234

Светлиця Абель Алтерович, 53 р., службовець вторинсирови-ни, 08.05.1932, травматичний спондильоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 177

Свиденко Юхим Андрійо-вич, 45 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 07.01.1933, виснаження (іна-ніцію), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 39, 39 зв.

Свинаренко Степан Феодо-сійович, 29 р., в'язень БПУ, 02.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 177

Свиридова Ганна Федосіїв-на, 70 р., на утриманні, 16.12.1933, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 213

Свиридова Уляна Степа-нівна, 65 р., в'язень Херсонсько-го будинку примусового утри-мання, куркулька, 11.03.1933, старечий маразм, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 164, 164 зв.

Свирікова Ірина Онисимів-на, 76 р., пенсіонерка, 23.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 218, 218 зв.

Світленний Максим Данило-вич, 19 р., в'язень БУПРу, 08.09.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 166

Світлиця Майя Григорівна, 1 р., мати – робітниця заводу, 08.08.1932, гострий коліт та інтоксикація, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 13

Світлишний Степан Анд-рійович, 29 р., в'язень с/г ко-лонії, 20.06.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 39

Сворацький Анатолій Тимо-фійович, 8 міс., на утриманні батька – санітара психлікарні, 02.05.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 87-87 зв.

Святоха Василь Олександр-рович, 31 р., в'язень БПУ, 31.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 207

Северинова Параскева Опанасівна, 58 р., в'язень БПУ, 30.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 82

Северіновський Моїсей Моїсейович, 22 р., в'язень БПУ, 09.09.1933, туберкульоз легенів. ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 76

Сеїд Дженар, (вік не вказаний), на утриманні 3-ї нарлікарні, 18.09.1933, коліт, туберкульозний менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 66

Сейфалі Беба, 3 р., на утриманні нарлікарні, 10.11.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 165

Секачев Харитон (по батькові не вказано), 38 р., хворий 1-ої нарлікарні, 18.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 49

Селедець Іван Наумович, 23 р., в'язень БПУ, 20.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 60

Селедець Парамон Терентіювич, 46 р., чорнороб на кар'єрах, 22.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 68, 68 зв.

Селецька Юлія Йосифівна, 65 р., хвора психічної лікарні, 01.11.1932, міокардіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 98

Селіков Валентин Федорович, 8 міс., на утриманні матері, робітниці радгоспу, 06.06.1933, токсична диспепсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 92

Селіфас Ганна Олексіївна, 40 р., хвора лікарні, 10.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 101

Сельська Поліна Григорівна, 28 р., на утриманні чоловіка, 28.01.1933, холе[цистит], ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 84

Сельцов Яків Володимирович, 18 р., в'язень БПУ, 14.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 53

Семашко Марія Адамівна, 21 р., робітниця заводу, 15.08.1933, важка дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 31

Семашко Наталія Адамівна, (вік не вказаний), не вказано, 02.09.1932, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 92

Семен (прізвище та по батькові не вказано), 2 р., хворий лікарні, 26.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 76

Семененко Василь Михайлович, 22 р., в'язень БПУ, 28.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 94

Семененко Оникій Григорович, 60 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 20.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 41, 41 зв.

Семенець (Палій) Ганна Фомівна, 34 р., хлібороб, на утриманні психлікарні, 19.05.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 224, 224 а

Семенов Віктор Миколайович, 5 р., хворий нарлікарні, 07.09.1933, кір, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 225

Семенов Іван Петрович, 37 р., в'язень БПУ, 13.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 56

Семенов Олесь Іванович, (вік не вказаний), хворий 1-ої нарлікарні, 08.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 175

Семенова Домна Климівна, 80 р., на утриманні сина, 23.06.1932, старість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 99

Семенова Наталія Порфирівна, 53 р., пенсіонерка, 06.02.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 160

Семенова Ніна Іллівна, 16 р., пацієнтка психлікарні, 07.01.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 246

Семенова Феодосія Павлівна, 56 р., на утриманні сина, робітника заводу, 17.01.1932, рак сечового міхура, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 34

Семенович Ісаак Наумович, 75 р., зять: кіоскер, 14.04.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 277

Семенцова Олександра Олексіївна, 65 р., на утриманні чоловіка, робітника житлопостачу, 15.01.1932, пістрияк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 26

Семенченко Андрій Іванович, 90 р., на утриманні сина, 16.09.1932, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 158

Семенченко Микола Іванович, 11 міс., батько - робітник, 17.10.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 222

Семенюк Олекса Артемович, 45 р., в'язень сільгоспколонії БПУ, на утриманні нарлікарні, 14.02.1932, не вказана, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 248

Семенюк Олександр (по батькові не вказано), 17 р., пацієнт психлікарні, 03.04.1932, ідіотизм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 105

Семеняга Іван Іванович, 1,5 р., з родини службовця, 05.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 214, 214 зв.

Семеренко Борис Юрійович, 2 міс., на утриманні батька - інструктора військової служби, 28.11.1932, фурункульоз, ф.Р -

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

1885, оп. 1, спр. 167, арк. 70

Семерій Ганна Савівна, 51 р., на утриманні дочки-нарядника консервбуду, 02.07.1933, коліт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 170

Семешко А. І. (скорочено), 56 р., 15.06.1933, дистрофія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 181, арк. 107

Семикратний Дмитро Михайлович, 57 р., в'язень БПУ, 26.02.1933, після поразення, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 73

Семистрок Василь Федорович, 41 р., в'язень сільгоспколонії, 16.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 50

Семілет Андрій Іларіонович, (вік не вказаний), в'язень сільгоспколонії, 05.01.1933, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 32

Семінковський Леонтій Антонович, 67 р., в'язень БПУ, 24.06.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 208, 208 зв.

Семіохина Олена Трохимівна, 42 р., на утриманні чоловіка: робітник, слюсар депо, 15.04.1932, злаякісна пухлина черевної порожнини, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 120

Сендерович Сендор Лейбович, 74 р., на утриманні дітей, 02.11.1932, декомпенсація серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 237

Сендик (ім'я, по-батькові не вказано), 3 дні, батько - робітник артілі, 28.10.1932, недоношений 8-місячний, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 229

Сенепольська Фросина Михайлівна, 64 р., на утриманні доньки - робітниці, 10.09.1933,

падіння серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 220

Сепарченко Борис Миколайович, 2 міс., на утриманні батька: чорнороб заводу, 23.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 118

Сепатов Володимир Кондратійович, 2,5 р., на утриманні батька - бондаря, 03.08.1933, запалення тонких кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 211

Сербиєнко Олександр Якович, 21 р., в'язень БПУ, 20.10.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 240

Сербиненко Олексій Сидорович, 38 р., в'язень с/г колонії, 29.06.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 47

Сербін Артем Леонтійович, 45 р., в'язень БПУ, 19.04.1933, ентерит, дистрофія, нефрит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 232-232 зв.

Сербо Євдокія Веремеївна, 55 р., на утриманні племінниці, 18.10.1932, рак шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 199

Сергєєв Андрій Филипович, 70 р., пенсіонер, 20.08.1932, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 49

Сергєєва Параска (по батькові не вказано), 40 р., 15.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 102

Сергєєв Володимир Іванович, 1 р., на утриманні батька, безробітного, 11.04.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 128

Сергєєв Іван Пилипович, 35 р., завідувач їдальні, 16.12.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 211

Сергєєв Іван Романович, 57 р., в'язень БПУ, 03.02.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр.

175, арк. 32

Сергєєв Олександр Сергійович, 1 р., на утриманні батьків, 07.12.1933, коклюш, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 172

Сергєєв Сергій Сергійович, 8 р., мати: робітник шляхового технікуму, 09.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 113, 113 зв.

Сергєєва Агафія Яківна, 65 р., 20.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 107

Сергїєнко Кузьма Назарович, 32 р., в'язень БПУ, 14.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 87

Сергїєнко Олександр Михайлович, 40 р., хворий психлікарні, 13.11.1932, маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 83

Сергїєнко Тетяна Іванівна, 53 р., на утриманні сина, робітника, члена артілі, 13.01.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 23

Сергій (прізвище та по батькові не вказано), Будинок немовляти, 15.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 10

Сердай Берди (по-батькові не вказано), 5 р., хворий нарлікарні, 01.01.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 8

Сердарєва Євфимія Никифорівна, 80 р., чорнороб, робітник водбуду, 25.05.1933, розлад серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 49

Сердега Євтихій Савелійович, 40 р., в'язень БПУ, 25.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 121

Сердюк Василь Маркович, 18 р., в'язень БПУ, 19.09.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 40

Сердюк Дмитро Петрович, 25 р., в'язень БПУ, 17.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1,

спр. 173, арк. 202

Сердюк Никон Пилипович, 52 р., в'язень БПУ, 22.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 55

Сердюк Федот Якович, 32 р., хворий нарлікарні, 06.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 226

Серебро Мусій Михайлович, 1 р. 3 міс., батько – робітник, 09.09.1933, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 216

Середа Тодос Васильович, 52 р., в'язень сільгоспколонії, 19.04.1933, ентероколіт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 102-102 зв.

Середа Федір Іванович, 18 р., хворий лікарні, 05.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 100

Середа Федір Федорович, 55 р., хворий лікарні, 03.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 205, 205 зв.

Середов Софрон Іполитович, 60 р., пенсіонер, 14.10.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 133

Середова Мавра Кузьмівна, 55 р., пенсіонерка, 04.11.1933, висипний тиф, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 114

Середюк Василь Спиридонович, 33 р., в'язень с/г колонії, 28.08.1933, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 94

Серетюкова Домна Василівна, 81 р., на утриманні сина, робітника, 09.03.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 114-114 зв.

Серий Кузьма Леонтійович, 49 р., робітник містранс[порту],

04.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп.1, спр.174, арк. 149, 149 зв.

Серікова Марія Петрівна, 78 р., на утриманні сина – начальника експедиційного відділу, 25.04.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 83

Сєроїда Іван (по батькові не вказано), 1 р. 3 міс., з будинку немовля, 27.06.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 69

Серьогін Олексій Дмитрович, 18 р., в'язень БПУ, 02.05.1933, нефрит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 38

Сєдов Михайло Семенович, 1,5 р., з сім'ї робітника, 21.06.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 81

Серий Полікарп Мусійович, 70 р., кустар, 09.09.1933, рожа рани шиї, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 218

Сибченко Варвара Олексіївна, 17 р., пацієнтка психлікарні 19.01.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 104

Сивач Максим Омелянович, 34 р., в'язень БПУ, 16.08.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 145

Сивкович Матрона Платонівна, 19 р., в'язень БПУ, 02.08.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 78

Сивоглаз Яків Улянович, 53 р., в'язень сільгоспколонії, 09.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 18

Сиводєд Степан Семенович, 52 р., пацієнт нарлікарні, в'язень сільгоспколонії БПУ, 02.01.1932, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 36

Сидлецький Григорій Мики-

тович, 66 р., робітник заводу, 08.10.1932, заворот кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 178

Сидоренко Василь Гнатович, 62 р., в'язень БПУ, 11.11.1932, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 43

Сидоренко Василь Миколайович, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 14.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 166

Сидоренко Дмитро Савелійович, 22 р., в'язень БПУ, 23.10.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 238

Сидоренко Наталія Федорівна, 85 р., на утриманні сина – бухгалтера, 22.08.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 108

Сидоренко Никифор Акимович, 80 р., на утриманні сина - службовця водного транспорту, 03.02.1933, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 182

Сидоренко Никіфор (по батькові не вказано), 95 р., хворий нарлікарні, 03.02.1933, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 163

Сидоренко Раїса Василівна, 5 міс., мати: безробітна, 08.03.1933, дистрофія (розлад харчування), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 110, 110 зв.

Сидоренко Сергій (по батькові не вказано), 12 р., хворий лікарні, 04.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 99

Сидоренко Тарас Маркіянович, 36р., хлібороб, пацієнт психлікарні, 08.01.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 16

Сидоренко-Руденко Анастолій Ларіонович, 1 р. 3 міс., на утриманні матері – робітниці консервбуду, 22.06.1933, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 65

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Сидорова Олена Іванівна, 90 р., на утриманні доньки – кур'єра друкарні Леніна, 14.05.1933, перелом лівого стегна, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 23-23 зв.

Сизов Кузьма Георгійович, 70 р., робітник, 09.08.1933, дизентерія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 242

Сизоненко Орест Микитович, 43 р., в'язень БПУ, 14.08.1933, сольовий набряк, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 79

Сикалка Явдоха Іванівна, 68 р., на утриманні сина, робітника судозаводу, 20.05.1932, рак підшлункової залози, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 219

Сильванська Варвара Дмитрівна, 85 р., на утриманні дочки – бібліотекаря, 21.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 45

Сильчик (нерозб.) Яким Михайлович, 40 р., в'язень БПУ, 28.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 45

Симонгауз Хая Вульфівна, 69 р., учителька, 22.06.1932, рак шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 83

Симоненко Іван Тимофійович, 21 р., в'язень БПУ, 04.06.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 35

Симонець Костянтин Антонович, 40 р., лікарня, 02.05.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 98

Синельник Петро Хомич, 27 р., в'язень БПУ, 05.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 62, 62 зв.

Синельников Микита Тимофійович, 17 р., в'язень БПУ, 26.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 85

Синенко Ганна Герасимівна, 41 р., доярка колгоспу с. Нововолодимирівка, 29.06.1933, рак матки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 147

Синенко Ганна Герасимівна, 41 р., хвора нарлікарні, 29.06.1933, рак матки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 65

Синицький Євген Михайлович, 36 р., службовець, 14.08.1932, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 37

Синявська Приська Іванівна, 35 р., на утриманні психлікарні, 24.10.1933, розлад серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 189

Синявський Павло Васильович, 58 р., пацієнт нарлікарні, в'язень сільгоспколонії Бупру, 04.01.1932, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп.1, спр.164, арк.42

Сипкіна Євдокія Іванівна, 5 р., хвора першої нарлікарні, 07.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 245-245 зв.

Сипко Віра Пилипівна, 33 р., на утриманні чоловіка-робітника, 08.04.1933, туберкульоз кишок, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 175, арк. 231

Сирма Семен Михайлович, 36 р., вантажник, 03.08.1933, субпрободна виразка шлунку, ф.Р-1885, оп.1, спр.185, арк. 56

Сиров В.Ф., 15 р., хворий психічної лікарні, 10.12.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп.1, спр.167, арк.151

Сирова Марія (по батькові не вказано), 35 р., 26.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 96

Сироватка Алла Іллівна, 2 р., батько - робітник, 30.09.1932, катаральне запалення кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 143

Сироватник Іван Маркович, 20 р., в'язень БПУ, 05.05.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 60

Сирота Йосип Маркович, 43 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 18.02.1933, виснаження (інаміцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 226, 226 зв.

Сирота Мусій Петрович, 42 р., в'язень сільгоспколонії, 22.06.1933, дистрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 210

Сирота Олексій Петрович, 23 р., в'язень БПУ, 01.08.1933, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 195

Сирота Ольга Іванівна, 25 р., пацієнтка народної лікарні, 01.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 3

Сиротенко Пилип Андрійович, 38 р., в'язень с/г колонії, 30.06.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 48

Сиротенко Юхим Юхимович, 60 р., хворий психлікарні, 09.04.1933, міокардит, кривавий понос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 176-176 зв.

Сис Михайло Павлович, 36 р., в'язень сільгоспколонії, 05.05.1933, дистрофія, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 136

Сисаєв Іван Іванович, 26 р., в'язень БПУ, 17.01.1933, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 207

Сисоєв Сергій Митрофанович, 32 р., службовець, 23.10.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 98

Сисоєва Наталія Семенівна, 50 р., робітниця, 09.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 241

Ситий Степан Никифорович, 52 р., в'язень БПУ, 18.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 200, 200 зв.

Ситник Ірина Кузьмівна, 28 р., рід занять невідомий, на утриманні 3-ї нарлікарні, 22.09.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 51

Ситнік Остап Васильович, 38 р., не вказано, 11.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 214

Ситніков Василь Олексійович, 42 р., робітник ФЗУ, 28.03.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 68-68 зв.

Ситнікова Євгенія (по батькові не вказано), 22 р., хвора психлікарні, 06.02.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 11

Сищ Іван Дмитрович, 28 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, бідняк, 06.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 170, 170 зв.

Сівалюк Василь Дем'янович, 24 р., в'язень БПУ, 04.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 218

Сиводідова Віра Лук'янівна, 13 р., на утриманні батька - чорнороба, 20.07.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 169, 169 зв.

Сікаренко Микола Наумович, 34 р., в'язень сільгоспколонії, 04.04.1933, ентероколіт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 48-48 зв.

Сікоза Іван Никифорович, 48 р., вартовий ЗРК, 21.03.1932, пухлина шлунку, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 53

Сікоза Микола Олександрович, 7 міс., батько - робітник «Експортліс», 04.07.1932, гострий ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 138

Сіленко Федір, 50 р., 05.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 94

Сільвода Анатолій (по батькові та вік не вказано), пацієнт народної лікарні, 02.06.1933, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 117

Сімашко Ганна Адамівна, 9 р., батько: швець, 08.05.1933, перитоніт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 142-142 зв.

Сімашко Катерина Опанасівна, 3 р., з родини робітника - безробітного, 01.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 50

Сімашко Олександр Опанасович, 6 р., з родини робітника - безробітного, 04.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 51

Сімчук Матвій Євстахійович, 54 р., 25.03.1932, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 58

Сінаєвський Олександр Герасимович, 75 р., пацієнт психлікарні, 19.10.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 245

Сінеок Олександра Іванівна, 23 р., робітниця елеваторбуду, 07.06.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 12

Сіпдецько Єфросинія Луківна, 26 р., на утриманні психлікарні, 07.12.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 268

Сіра Лідія (по батькові не вказано), 1 міс., мати: чорнороб на приміському господарстві водників, 02.07.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 154

Сіренко Антон Михайлович, 38 р., в'язень БПУ, 26.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 113

Сіренко Іван Петрович, 77 р., пенсіонер, 14.08.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 9

Сірий Сергій Прокопович, 39 р., в'язень БПУ, 22.05.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 198

Сірик Федір Якович, 58 р., в'язень БУПРУ, 25.06.1932, рак печінки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 185

Сіриченко Михайло Іванович, 36 р., робітник, 09.06.1932, упадок серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 75

Сіряченко Палагія Давидівна, 56 р., на утриманні чоловіка, 29.12.1933, вада серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 249

Сіянова Катерина Петрівна, 62 р., пенсіонерка, 17.02.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 191

Скакун Василь (по батькові не вказано), 70 р., невідомо, 02.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп.1, спр.176, арк.173, 173 зв.

Скакун Лідія Микитівна, 11 р., мати - повар, 09.01.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 23

Скакунов Антон Авксентійович, 40 р., візник, член артілі, 21.05.1932, заворот кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 219

Скакунова Ірина Фролівна, 85 р., на утриманні сина - робітника заготзерна, 04.12.1932, крупозне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 93

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Скальпін Тимофій (по батькові та вік не вказано), 1-а народна лікарня, 02.03.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 7

Скворцов Іван (по батькові не вказано), 20 р., міліціонер, 16.06.1932, застрелений на вулиці, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 89

Скиба Василь Семенович, 25 р., в'язень БПУ, 03.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 10

Скиборський Олекса (по батькові не вказано), 64 р., в'язень промколонії Бупру, 09.01.1932, коліт, ф.Р - 4069, оп. 7, спр. 164, арк. 41

Скидін Григорій Авксентійович, 23 р., в'язень БПУ, 22.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 138, 138 зв.

Скіба Альона Омелянівна, 20 р., хвора псих. лікарні, 03.03.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 117

Скібінський Фішель Лейбович, 70 р., робітник куштивпрому, 17.03.1933, новоутворення сечового міхура, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк.171-171 зв.

Скігова Надія Фомівна, 56 р., на утриманні сина, міліціонера промдивізіону, 14.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 195

Скляр Гордій Макарович, 53 р., в'язень БПУ, 01.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 9

Скляр Григорій Дмитрович, 18 р., в'язень БПУ, 29.05.1933, ентерит та дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 148

Скляр Яків Лазарович, 58 р., робітник, 17.02.1933, самогубство, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 194

Скляревська Хівря Василівна, 76 р., на утриманні 3-ї нар-

лікарні, 17.09.1933, кардіосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 66

Склярів Василь Пилипович, 55 р., в'язень БПУ, 25.05.1933, декомпресія, міокардит, ентер легенів, артеріосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 114

Сковородка Євтух Доройович, 44 р., в'язень БПУ, 20.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 235

Сковородка Катерина Михайлівна, 10 міс., на утриманні батька, коваля, члена артілі, 13.01.1932, мозкова грижа, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 27

Сковородка Яків Дмитрович, 18 р., в'язень БПУ, 01.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 135

Скора Світлана Дмитрівна, 1,4 р., мати - робітниця заводу, 24.07.1932, токсична диспепсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 222

Скорий Федір (по батькові не вказано), 6 р., хворий лікарні, 26.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 64

Скориченко Микита Артемович, 51 р., в'язень БПУ, 07.05.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 27

Скороненко Федот Іванович, 38 р., в'язень БПУ, 13.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 187

Скориход Валентина Іванівна, 3 міс., батько: помічник начальника пожежної охорони, 25.06.1933, вроджена слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 98

Скориход Семен Дмитрович, 2 міс., батько - робітник, 28.04.1933, «желтуха», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 72

Скотов Лука (по батькові не

вказано), 35 р., невідомо, 10.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 203, 203 зв.

Скрипникова Галина Іллівна, 5 міс., 30.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 153

Скрипниченко Олекса Іванович, 38 р., в'язень БПУ, 17.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 195, 195 зв.

Скрицький Степан Володимирович, 44 р., в'язень БПУ, 06.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 204, 204 зв.

Скульський Феофан Кузьмич, 73р., пенсіонер, 21.03.1933, міокардіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 12

Скурихіна Єлизавета Миколаївна, 26 р., хвора психлікарні, 09.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 158, 158 зв.

Скурідін Василь Фірсович, 56 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 22.02.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 202, 202 зв.

Слаквіч Іван Миронович, 22 р., в'язень БПУ, 24.01.1933, виснаження (інаніціо), коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 96

Слесарев Ілля Іванович, 33 р., в'язень БПУ, 09.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 250

Сливаковський Микола Іванович, 70 р., на утриманні дочки, 20.12.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 217

Сліпченко Семен Герасимович, 35 р., в'язень БПУ, 11.01.1933, прогресивний параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 108

Сліфас Василь Лук'янович,

18 р., хворий нарлікарні, 28.06.1933, дифтерія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 59

Слободська Геня Мекрівна, 20 р., на утриманні батька – колгоспника, 11.07.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 22

Слободчикова Варвара Петрівна, 58 р., на утриманні чоловіка – теслі фабрики, 29.11.1932, горловий крововилив, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 76

Слободяникова Агратена Юхимівна, 72 р., на утриманні племінника, приймальника «Укр-плодоовочу», 06.06.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 74

Слуцький Давид Мусійович, 30 р., на утриманні психлікарні, 15.11.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 192

Слуцький Єсаф Гершевич, 60 р., на утриманні дітей, 11.08.1932, крововилив у мозок, набряк легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 24

Слуцький Степан Степанович, 26 р., агроном хлопкозаводу, 25.01.1933, самогубство, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 69

Слюсар Іван Євдокимович, 13 р., хворий лікарні, 04.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 97

Слюсаревський Федот Авілентійович, 65 р., в'язень БПУ, 26.03.1933, переломи і поранення, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 268

Слюсаренко Дмитро Якович, 26 р., вантажник порту, 09.05.1933, чисельні ушкодження голови, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 163-163 зв.

Смаглюк Григорій Євтеєвич,

63 р., сторож комбінату, 21.08.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 98

Смаков Іван (по батькові не вказано), хворий психлікарні, 31.03.1933, міокардіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 40

Смалькова Дарія Федорівна, 74 р., робітниця-чорнороб, 18.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 13

Смелінський Степан Трохимович, 22 р., в'язень БПУ, 09.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 25

Сметана Павло Михайлович, 22 р., в'язень БУПРу, 27.07.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 21

Смирнов Осип Дмитрович, 83 р., на утриманні зятя, рентгенотехніка лікарні, 06.06.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 79

Смирнова Ганна Петрівна, 55 р., на утриманні чоловіка, робітника судозаводу, 01.04.1932, серцева недостатність, нефроз, ф.Р - 188, оп. 1, спр. 164, арк. 89

Смирнова Ольга Іванівна, 100 р., на утриманні сина, 20.09.1932, склероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 122

Смирочінський Федір Антонович, 70 р., службовець, 18.10.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 201

Смітюк Трохим Трохимович, 20 р., в'язень Херсонської тюрми, 03.07.1932, ентероколіт, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 156

Смішко Іван Матвійович, 21 р., в'язень БПУ, 20.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 79

Сміюха Герасим Фокович, 45 р., в'язень БПУ, 02.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 36

Сміюха Олексій Леонтійович, 8 р., на утриманні психлікарні, 14.04.1932, пронос та серцева кволість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 165

Смоленська Лідія Олександрівна, 1,4 р., з родини службовця, 06.11.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 14

Смоляков Михайло Петрович, 47 р., в'язень сільгоспколонії, 25.01.1933, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 89

Смоляр Одарка, 2 дн., на утриманні батька, міліціонера промдивізіону, 01.04.1932, не життєздатна, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 108

Смолько Іван (по батькові не вказано), 65 р., 16.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 103

Смолько Павло Єлисеєвич, 65 р., працівник складу, 15.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 234

Смотрицький Карп Миколайович, 48 р., в'язень БПУ, 27.02.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 80

Смутченко Марфа Олексіївна, 60 р., на утриманні сина-рибака РУРТ, 25.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 122

Смутько Іван Сергійович, 27 р., в'язень БПУ, 16.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 238

Снеговой Олександр Петрович, 1 міс., на утриманні батька – міліціонера, 09.11.1932, запалення мозкової оболонки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 13

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Снігур Федір Іванович, 46 р., в'язень сільгоспколонії, 11.01.1933, крупозне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 31

Сніжко Василина Юхимівна, 65 р., пацієнт Херсонської психлікарні, 03.07.1932, старість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 167

Снісаренко Яков Григорович, 33 р., в'язень сільгоспколонії, 31.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 38-38 зв.

Снітковський Арон Мордкович, 57 р., чорнороб заводу, 13.04.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 115

Снопченко Параскева (При-сана) Степанівна, 26 р., пацієнтка психлікарні 17.01.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 104

Собенгус Варвара Юхимівна, 75 р., на утриманні сина - директора станції, 18.08.1933, катар кишок, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 54

Соболев Михайло (по батькові не вказано), 60 р., робітник - каменяр, 31.01.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 115

Соболев Ігор Костянтинович, 18 р., студент, 16.11.1932, епітальне поразення черева та легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 36

Собчиков Олександр Петрович, 4 р., на утриманні матері - безробітної, 07.01.1933, запалення тонких кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 15

Совін Іван Львович, 36 р., на утриманні матері, 06.02.1933, катаральна пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 156

Согр Галина Костянтинівна, 1 р. 3 міс., батько - робітник заводу, 30.06.1933, інтоксикація та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 147

Согурова Євдокія Іванівна, 68 р., на утриманні доньки - санітарки, 24.08.1933, дизентерія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 116

Сойко Пилип Дорофеевич, в'язень сільгоспколонії, 23.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 156

Сойфер Хая Осипівна, 58 р., токарь, робітник тракторної майстерні, 11.05.1933, склероз серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 236-236 зв.

Сокін Юрій Леонідович, 6 р., на утриманні батька - зав. лікарнею, 13.08.1933, дизентерія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 8

Сокол Василь Артемович, 36 р., в'язень БПУ, 03.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 79

Сокол Василь Вікторович, 1,3 р., на утриманні батька - робітника промколонії, 10.12.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 103

Сокол Іван Ілліч, 62 р., робітник міськжитлоспілки, 18.03.1933, хронічний міокардит, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 198, 198 зв.

Сокол Максим Антонович, 45 р., в'язень БПУ, 18.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 3

Соколан Василь Пилипович, (вік не вказаний), на утриманні 3-ї нарлікарні, 09.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 22

Соколенко Григорій Онуфрійович, 54 р., зубний технік, 29.11.1933, цироз печінки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 142

Соколенко Іван Федотович, 22 р., в'язень БПУ, 09.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 204-204 зв.

Соколенко Людмила Михай-

лівна, 9 дн., на утриманні батька-робітника, 04.11.1933, вроджена кволість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 115

Соколенко Марія Павлівна, 26 р., пацієнтка психлікарні, 05.01.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 247

Соколенко Павло Арсен-тійович, 28 р., в'язень сільгоспколонії, 23.05.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 86

Соколенко Пантелей Федорович, 33 р., в'язень сільгоспколонії, 09.05.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 14

Соколець Йосип Георгійович, 53 р., пенсіонер, 31.03.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 18

Соколик Февронія Пилипівна, 39 р., хвора психлікарні, 15.12.1932, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 152

Соколов Василь Павлович, не вказаний, в'язень БПУ, 09.12.1932, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 141

Соколов Іван Пилипович, 54 р., в'язень БПУ, 17.01.1933, старчеський маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 202

Соколов Матвій Андрійович, 35 р., в'язень Херсонської тюрми, 12.06.1932, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 85

Соколов Тихін Якович, 75 р., сторож, 18.12.1933, склероз серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 215

Соколов Яків Федотович, 77 р., пенсіонер, 05.10.1932, запалення брюшини, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 151

Соколова Лідія Данилівна, 1 р., на утриманні батька, безробітного, 29.03.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 69

Соколова Тетяна Макарівна, 71 р., пенсіонерка, 13.11.1932, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 23

Соколовський Іван Семенович, 96 р., на утриманні зятя, робітника обозного заводу, 27.02.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 56-56 зв.

Соколянський Максим Антонович, 60 р., робітник, 09.09.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 222

Соколянський Петро Гаврилович, 60 р., в'язень промколонії Бупру, 20.01.1932, висипний тиф, ф.р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 237

Сокольський Іван Іванович, 33 р., в'язень сільгоспколонії, 18.07.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 154

Сокурєнко Антонина Панасівна, 1 р. 5 міс., батько: пильщик водбуду, 06.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 217

Солов'янова Дар'я Гнатівна, вік не вказаний, на утриманні психлікарні, 19.04.1932, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 191, 191 а

Соловей Агафон Максимович, 40 р., в'язень с/г колонії, 17.08.1933, виснажений пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 250

Соловійов Марко Петрович, 61 р., пенсіонер, 05.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 63

Соловійов Сергій Назарович, 20 р., в'язень БПУ, 11.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 114-114 зв.

Соловійова Валентина Іванівна, 11 міс., з родини робітника, 15.11.1932, хронічне кишкове запалення, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 33

Соловійова Ніна (по батькові не вказано), 5 р., не вказано, 13.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 223

Соловійова Таїсія Михайлівна, 5 р., з родини робітника-тесляра, 09.07.1933, катар кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 15

Солодов Митрофан Митрофанович, 57 р., продавець, 05.03.1933, недостатність та стениз мітрального клапана серця, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 94-94 зв.

Солодушко Петро Григорович, 50 р., в'язень с/г колонії, 28.07.1933, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 94

Сололіна Анастасія Іллівна, 62 р., на утриманні чоловіка - пенсіонера, 25.12.1933, вада серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 232

Соломанюк Іван Семенович, 26 р., хворий психлікарні, 07.04.1933, колапс, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 167-167 зв.

Соломаха Ганна Павлівна, 72 р., на утриманні сина, 06.02.1933, замерзла, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 158

Соломаха Тимофій Артемович, 77 р., пенсіонер, 30.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 41

Соломикіна Марфа Кіндратівна, 46 р., на утриманні чоловіка – коваля заводу, 30.05.1933, ожиріння серця, лівостороння пневмонія, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 181, арк. 30

Соломикіна Пелагея Іванівна, 80 р., на утриманні дочки, робітниці промторгбуду, 24.02.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 5-5 зв.

Солонець Сава Олексійович, 48 р., в'язень БПУ, 17.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп.1, спр.176, арк.121, 121зв.

Солонович Володимир Опанасович, 5 р., не вказаний, 14.12.1932, водяний рак, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 115

Солотіна Дора (по батькові не вказано), 14 р., хвора нарлікарні, 27.08.1933, дизентерія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 128

Солоха Павло Якович, 25 р., в'язень БПУ, 13.03.1933, кровавий понос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 200

Солоха Федір Євдокимович, 42 р., в'язень БПУ, 21.03.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 115, 115 зв.

Солохо Надія Родионівна, 32 р., хвора психіатричної лікарні, 19.09.1932, загальне виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 153

Сомов Олександр Михайлович, 43 р., чорнороб, 26.03.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 54

Соницька Віра (по-батькові не вказано), вік не вказаний, пацієнтка психлікарні, 12.08.1932, виснаження організму, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 250

Соній Яків Михайлович, 46 р., в'язень сільгоспколонії, 12.05.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 33

Соня,призвіще, по-батькові, вік не вказані, пацієнтка психлікарні, 20.10.1932, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 214

Сопашин Степан Костянтинович, 27 р., в'язень БУПРУ, 12.09.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 165

Сопіленко Степан Степанович, 50 р., не вказаний, 15.03.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 26

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Сорока Денис Гаврилович, 38 р., в'язень БПУ, 17.05.1933, гострий коліт, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 69

Сорока Іван Парфентійович, 60 р., в'язень Херсонської тюрми, 16.01.1932, висипний тиф, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 6

Сорока Кузьма Юхимович, вік не вказаний, в'язень Херсонської с/г колонії, 30.01.1933, безбілковий набряк, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 82, 82 зв.

Сорока Микола Андрійович, 24 р., в'язень БПУ, 14.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 60

Сорока Микола Семенович, 56 р., в'язень БПУ, 06.06.1933, декомпенсований міокардит, артеріосклероз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 245

Сорокін Самуїл Мусійович, 46 р., бухгалтер тресту, 29.08.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 89

Сорокіна Діна Наумівна, 1,7 р., з родини службовця, 18.12.1932, пронос, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 127

Сорокова Наталія Павлівна, 4 міс., на утриманні матері-безробітної, 14.02.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 185

Сорочинська Єфросинія Савеліївна, 45 р., не вказано, 19.05.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 83

Сорочинська Єфросинія Савишна, 45 р., робітниця, 20.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 66

Сорочинський Леонтій Павлович, 50 р., робітник, 26.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 65

Сосна Максим Самойлович, вік не вказаний, в'язень БПУ, 06.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 13

Сосна Наталія Порфирівна, 45 р., хвора 1-ої нарлікарні, 15.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 51

Сосницький Іван Авер'янович, 27 р., в'язень БПУ, 19.03.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 179

Сося Григорій Семенович, 40 р., в'язень промколонії та БПУ, 01.05.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 182

Сотникова Агафія Демидівна, 30 р., 10.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 100

Сотниченко Сергій Семенович, 33 р., робітник заводу, 03.12.1933, абсцес правого легеня, гангрена, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 155

Сотніченко Михайло Григорович, 60 р., пенсіонер, 06.06.1932, параліч серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 30

Сотніченко Тамара Михайлівна, 12 р., мати - пенсіонерка, 24.09.1932, запалення мозкових оболонок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 134

Сотніченко Юлія Дмитрівна, 3 р., з родини робітника-слюсаря, 20.11.1932, кишкове запалення, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 42

Соф'яненко Григорій Іванович, 63 р., в'язень БПУ, 25.07.1933, старість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 125

Соф'янікова Марія Савелівна, 80 р., чоловік: наймит, 08.04.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 222

Сохнова Марія Євдокимівна, вік не вказаний, пацієнтка народної лікарні, 19.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 128

Соценко Іван Васильович, 18 р., в'язень БПУ, 05.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 168

Соценко Федот Харитонович, 63 р., в'язень БПУ, 02.02.1933, старчеський ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 21

Соченко Ірина (по-батькові не вказано), 1 р. 3 міс., на утриманні діда – найманого робітника, 23.11.1932, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 55

Сочний Петро Арсентійович, 23 р., в'язень БПУ, 24.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 211-211 зв.

Спиридонов Олексій Гаврилович, 37 р., безробітний, 28.04.1933, розлад серцевої діяльності, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 85

Співа Галя (по батькові та вік не вказано), пацієнт народної лікарні, 24.06.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 192

Співак Софія Іллівна, 76 р., на утриманні дочки, 19.10.1933, старечий ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 91

Співак Хая Ізраїлівна, 84 р., на утриманні зятя, 18.02.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 194

Співачевський Сергій Венедиктович, 18 р., в'язень сільгоспколонії, 10.07.1933, виснаження, пронос, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 177

Спіруков Митрофан Захарович, 26 р., на утриманні психлікарні, 12.12.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 267

Спічуков Григорій Максимович, 47 р., в'язень БПУ, 25.04.1933, виразка лівої гомілки та дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 213-213 зв.

Спринська Галина Іванівна, 4 р., на утриманні батька – робітника бавовнобуду, 27.07.1933, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 59

Срібний Ілля Данилович, 50 р., в'язень БПУ, 01.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 91

Срібний Олексій Данилович, 55 р., безробітний, 20.02.1933, дистрофія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 173, арк. 237

Сродніков Мусій Львович, 16 р., робітник заводу, 11.06.1933, рана голови, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 6

Ставицька Євдокія Дмитрівна, 40 р., на утриманні чоловіка – службовця, 10.09.1933, запалення нирок, падіння серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 230

Ставицький Аким Васильович, вік не вказаний, хворий нарлікарні, 06.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 115

Стадник Степан Савелійович, 68 р., «пішов у 3-х місячні табори», 16.05.1933, поранення черепа, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 59-59 зв.

Стаднік Марія Петрівна, 35 р., дружина голови колгоспу, 18.08.1933, язва шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 52

Сталіна Варвара Харитонівна, 23 р., на утриманні чоловіка, механіка кар'єрів ракушняку, 07.06.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 91

Станіславська Марія Кирилівна, 62 р., фельдшер, 23.04.1932, туберкульоз легенів, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 145

Станков Михайло Костянтинівич, 56 р., хворий лікарні, 02.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 97

Старжинська Акилина Калинична, 70 р., пенсіонерка, 10.10.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 81

Старовойтов Володимир Дмитрович, 1 міс., мати – поденна робітниця, 10.06.1932, шлунковий розлад, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 47

Стародуб Левко Олексійович, 18 р., в'язень сільгоспколонії, 01.06.1933, дистрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 243

Стародуб Одарка Федотівна, 38 р., на утриманні психлікарні, 09.12.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 273

Стародубова Єлизавета Федорівна, 26 р., хвора психлікарні, 09.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 173-173 зв.

Стародубцева Акилина Хомівна, 56 р., на утриманні чоловіка службовця, 03.04.1933, дизентерія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 169

Старокінь Демид Петрович, 25 р., в'язень БПУ, 06.06.1933, дистрофія та ентероколіт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 47

Старостін Григорій Тихонович, 15 р., в'язень БПУ, 10.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 202, 202 зв.

Старцев Іван Юхимович, 48 р., пожежник, 01.11.1933, бронхіальна астма, артеріосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 108

Старцев Олексій Пилипович, 24 р., в'язень БПУ, 26.01.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 30

Старчакова Федосія Сидорівна, 22 р., на утриманні психлікарні, 22.09.1933, tbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 61

Старченко Микола Іванович, 1 р. 10 міс., батько - робітник, 16.10.1932, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 198

Старченко Олександр Миколайович, 3 міс., на утриманні батька, робітника заводу, 14.01.1932, дитячі судоми, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 26

Стасенко Роман Володимирович, 52 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 26.01.1933, старечий маразм, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 61

Стасюк Андрій Євдокимович, 39 р., в'язень БПУ, 12.10.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 241

Стаценко Григорій Юхимович, 24 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 27.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 218, 218 зв.

Сташенко Поліна Іванівна, 5 міс., на утриманні батька - пенсіонера, 18.08.1933, катаральне запалення легенів, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 184, арк. 56

Сташенко Фекла Андріївна, 75 р., на утриманні сина, робітника комбінату, 16.03.1933, ревматизм, міокардит, ф.Р -1885, оп. 2, спр. 174, арк.172-172 зв.

Стеблеченко Іван Олександрович, 25 р., робітник санпарку, 16.03.1933, катаральне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 176-176 зв.

Стеблина Павло Федорович, 51 р., в'язень сільгоспколонії, 21.07.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 157

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Стеблінченко Данило Олексійович, 74 р., син: робітник, 22.03.1933, старість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 5

Стеблiченко Степанида Василівна, 28 р., пенсіонерка, 28.03.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 70

Стеблюк Федір Петрович, 30 р., в'язень БПУ, 14.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 238

Степаненко Анатолій Андрійович, 5 р., на утриманні батька, 16.09.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 5

Степаненко Денис Фокович, 27 р., хворий лікарні, 08.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 98

Степаненко Іван Юхимович, 34 р., в'язень БПУ, 08.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 23

Степаненко Кузьма Іванович, 47 р., 02.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 145

Степаненко Любов Григорівна, 10 міс., на утриманні батьків, 14.05.1933, рак, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 48

Степаненко Олександр Устимович, 19 р., на утриманні батька - пенсіонера, 22.04.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 141

Степаненко Саша (по-батькові не вказано), 3 міс., Будинок немовляти, 04.08.1932, катаральне запалення бронхів та легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 8

Степаненко Трохим Софронівич, 67 р., пенсіонер, 07.08.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 102, 102 зв.

Степанець Павло Якович, 27

р., наглядач БПУ, 30.05.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 245

Степанов Борис Іванович, 1 міс., батько - чорнороб на з-ді, 29.07.1932, від конвульсій, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 241

Степанов Никифор Семенович, 50 р., в'язень БПУ, 22.03.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 180

Степанов Панкратій Савелович, 64 р., робітник консервбуду, 26.04.1933, запалення легенів та гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 77-77 зв.

Степанова Анастасія (по-батькові не вказано), 1 р., Будинок немовляти, 10.05.1932, септичний коліт, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 199

Степанова Діна Олександрівна, 6 міс., на утриманні батька, охоронця заводу, 08.06.1933, запалення кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 138

Степанова Ірина Пилипівна, 36 р., прибиральниця, 01.06.1932, сепсис, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 17

Степанова Катерина Андріївна, 26 р., хвора першої нарлікарні, 05.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 244-244 зв.

Степанова Тетяна Вереміївна, 78 р., на утриманні сина-робітника, 29.10.1933, дек. міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 107

Степанова Явдоха Захарівна, 6 міс., батько - робітник «Елеваторбуду», 26.05.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 4

Степанова-Борченко Олена Степанівна, 23 р., на утриманні батька-робітника, 05.10.1933, розлагодження серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 74

Степанович Мілентій Павлович, 78 р., на утриманні дочки, робітниці експортлісу, 04.03.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 91-91 зв.

Степура Петро Степанович, 19 р., в'язень Херсонської тюрми, 06.07.1932, туберкульоз легенів та кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 159

Стефанович Михайло Петрович, 1 р. 5 міс., мати: робоча, 07.04.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 201

Стецюра Борис Васильович, 35 р., в'язень БПУ, 12.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 178

Стецюра Панас Григорійович, 30 р., в'язень БПУ, 18.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 233

Стецюра Прокопій Парамонович, 65 р., в'язень БПУ, 07.03.1933, старчеський ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 159

Стець Олександр Миколайович, 27 р., робітник заводу Петровського, 07.05.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 130-130 зв.

Стешенко Федір Михайлович, 41 р., в'язень БПУ, 22.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 57

Стовбовенко Микола (по-батькові не вказано), 15 р., 13.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 29-29 зв.

Стовманенко Пантелій Олексійович, 90 р., на утриманні зятя, 13.01.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 27

Стокроцький Мартин Осипович, 45 р., в'язень БПУ, 14.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 195

Столбенко Варвара (по-батькові не вказано), 6 р., хвора першої нарлікарні, 15.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 191-191 зв.

Столяр Тарас Васильович, 28 р., в'язень БПУ, 24.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 86

Столяренко Дарина Кузьмівна, 69 р., пенсіонерка, 18.03.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 200-200 зв.

Столяров Михайло Григорович, 40 р., в'язень БПУ, 19.08.1933, флегмона правої голени, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 161

Сторчай Іван Іванович, 23 р., в'язень БПУ, 22.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 80

Сторчеус Володимир Васильович, 24 дні, мати - робітниця, 28.08.1932, вроджена слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 77

Сторчеус Онисія Андріївна, 80 р., сторож, 25.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 18

Сторчеус Петро Олексійович, 6 міс., батько: вантажник обозного заводу, 08.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 245

Сторчеус Фекла Мойсеївна, 53 р., на утриманні дочки, 01.02.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 116

Стоценко Марія Іванівна, 24 р., хвора псих. лікарні, 02.03.1933, сердечна слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 121

Стоцький Григорій Антонович, вік не вказаний, в'язень сільгоспколонії, 24.01.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 34

Стратій Демид Панасович, 38 р., в'язень БПУ, 04.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 20

Стратулатова Пелагія Іванівна, 36 р., хвора Херсонської психіатричної лікарні, 28.01.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 33-33 зв.

Страшко Іван Никифорович, 28 р., в'язень с/г колонії, 10.08.1933, виснаження, лімфаденіт правого бедра, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 246

Стрельченко Василь Федорович, 44 р., слюсар сільгоспколонії Полякова, 03.05.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 73-73 зв.

Стрельченко Лаврентій Корнійович, 58 р., в'язень БПУ, 08.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 193

Стрельченко Федір Дмитрович, 18 р., в'язень БПУ, 19.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 197, 197 зв.

Стригунова Ганна, 18 р., пацієнтка психлікарні, 12.08.1932, загальне виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 130

Стрижак Уляна Іванівна, 88р., на утриманні сина - рахівника, 14.08.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 9

Стрілецький Полікарп Остапович, 31 р., в'язень БПУ, 23.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 147, 147 зв.

Стріха Микита Мусійович, 28 р., в'язень БПУ, 30.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 1

Строкачов Іван Дементійович (Демидович), 26 р., робітник шахти, пацієнт психлікарні, 01.04.1932, шизофренія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 106 б

Строчка Ірина Пилипівна, 20 р., хвора психлікарні, 07.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 107

Струков Семен Андрійович, 54 р., робітник, 25.03.1933, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 45

Стряпчий Семен Омелянович, 52 р., в'язень сільгоспколонії, 01.06.1933, виснажливий пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 226

Стукаленко Володимир Ілліч, 9 р., мати: робітник консервбуду, 12.05.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 244-244 зв.

Стукаленко Петро Іванович, 64 р., доглядач гужтрансу, 10.09.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 220

Стукалов Дмитро Максимович, 69 р., сторож, 16.12.1932, міокардіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 120

Стуканов Іван (по-батькові та вік не вказано), хворий першої нарлікарні, 27.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 215-215 зв.

Стуканова Наталія Устинівна, 47 р., робітниця обозного заводу, 25.02.1933, ущемлення грижі, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 13-13 зв.

Стулигуба Ганна Василівна, 52 р., санітарка тубдиспансеру, 28.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 144

Стуловська Аграфена Василівна, 29 р., на утриманні чоловіка, 26.10.1932, мозкова пухлина, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 221

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Ступак Михайло Михайлович, 48 р., в'язень БПУ, 07.02.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 15

Ступика Олександра Іванівна, 1 р., на утриманні матері - архіваріуса, 12.06.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 56

Ступін Андрій Севастьянович, 1 р., батько - робітник, 18.06.1932, диспепсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 73

Стуров Іван Григорович, 5 міс., 12.06.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 58

Субтеля Поліна (по-батькові та вік не вказано), пацієнт народної лікарні, 27.06.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 117

Субтель Андрій Лукіч, 53 р., в'язень БПУ, 19.03.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 270

Суганяк Петро Іванович, 19 р., в'язень БПУ, 24.01.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 97

Суденко Ганна Федорівна, вік не вказаний, хвора лікарні, 06.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 112

Сук Артем Омелянович, 58 р., куркуль, в'язень Херсонської тюрми, 21.04.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 20

Суковата Тамара Павлівна, 10 міс., батько - робітник, 24.08.1933, післякорьовий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 114

Сулаєв Петро Миколайович, 20 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 08.02.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 245, 245 зв.

Суларева Олександра Іванівна, 90 р., на утриманні сина - маляра, 21.04.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 47

Сулім Василь Григорович, 65 р., пенсіонер, 01.04.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 125

Суліменко Микита Федорович, 25 р., в'язень БПУ, 22.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 160

Суліменко Федір Матвійович, 54 р., в'язень сільгоспколонії, 26.04.1933, ентероколіт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 134-134 зв.

Сулімовський Анатолій Георгійович, 1 р. 1 міс., матислужбовець, 19.09.1932, каторкишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 119

Султановський Протас Якович, 45 р., в'язень с/г колонії, 01.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 195

Сутькін Абрам Семенович, 8 р., на утриманні батька, 24.08.1932, запалення мозку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 63

Супрун Григорій Михайлович, 18 р., в'язень БПУ, 13.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 244

Супрун Пилип Миколайович, 49 р., хлібороб, в'язень Херсонської тюрми, 11.04.1932, виразковий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 45

Супруненко Василь Федорович, 39 р., хлібороб, член артілі, 04.05.1932, порок серця, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 170

Супруненко Олександр Кирилович, 25 р., в'язень БПУ, 23.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 201

Супруненко Семен Кузьмич, 41 р., в'язень сільгоспколонії, 15.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 50

Суптеля Микола Панасович, 7 р., на утриманні матері, 22.11.1933, дистрофія після дизентерії, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 131

Сурганов Олекса (по батькові не вказано), 33 р., хворий лікарні, 09.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 98

Суслов Василь Лук'янович, (вік не вказаний), в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 01.01.1933, міокардит, артеріосклероз та виснаження (інаніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 38, 38 зв.

Суслова Олександра Петрівна, 67 р., на утриманні сина, 31.08.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 91

Сусоєв Пилип Павлович, 50 р., в'язень БПУ, 07.06.1933, крупозне запалення лівої легені, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 237

Сутанов Єрмолай Корнійович, 73 р., на утриманні сина, агента по постачанню, 06.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 223

Сутуло Михайло Іванович, 23 р., вантажник, 05.11.1932, «вирок суду», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 71

Суханов Павло Дмитрович, 19 р., хворий Херсонської психіатричної лікарні, 28.01.1933, туберкульоз легенів, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 28-28 зв.

Сухаревський Степан Пилипович, 55 р., в'язень БПУ, 25.01.1933, старческий ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 97

Сухенко Данило Якимович, 52 р., в'язень БПУ, 21.09.1933, ендокардит, артеріосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 53

Сухина Олексій Михайлович, 1 міс., на утриманні батька: робітник, вантажник Радторгфлоту, 16.05.1932, вроджена квалість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 213

Сухинський Василь Семенович, 37 р., верстатник артілі, 28.04.1933, дистрофія серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 235

Сухиня Кирило Васильович, 34 р., в'язень сільгоспколонії, 31.03.1933, нефрит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 155

Сухінов Володимир Денисович, 25 р., в'язень сільгоспколонії, 30.03.1933, ентерит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 30-30 зв.

Сухман Анатолій Самойлович, 25 р., службовець, 18.08.1933, туберкульоз залоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 69

Сухова Лідія Іванівна, 1 р., мати: робітник консервбуду, 18.05.1933, коліт та запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 136-136 зв.

Сухокобила Микола Костович, 29 р., тесляр, 28.01.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 110

Сухокобиліна Аграфена Аврамівна, 36 р., на утриманні чоловіка - вантажника, 29.05.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 10

Сухомлин Іван Павлович, 31 р., в'язень БПУ, 14.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 243

Сухопаров Володимир Сегафимович, 10 р., батько: вагранщик на тракторі, 18.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 6

Сухристіна Олена (по батькові не вказано), 8 р., суддікарня, 15.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 5

Сушенко Микола Кіндратійович, 26 р., хворий першої нарлікарні, 09.04.1933, рожа та дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 159-159 зв.

Сушич Ганна Степанівна, 16 р., батько-робітник, 10.10.1932, саркома живота, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 205

Сушко Кузьма Павлович, 56 р., в'язень БПУ, 04.06.1933, сердечна слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 220

Сушко Микола Семенович, 5 міс., батько - робітник заводу, 25.08.1932, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 74

Сушко Тимофій Андрійович, 18 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 30.01.1933, виснаження (інаміцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 187, 187 зв.

Сушкова Ганна Андріївна, 72 р., на утриманні дочки, 16.09.1932, ортеріосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 139

Сущенко Боніфатій Іванович, 70 р., на утриманні сина, 11.02.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 185

Сущенко Вакул Родіонович, 50 р., в'язень сільгоспколонії, 16.04.1933, дистрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 93-93 зв.

Сущенко Микола Павлович, 27 р., в'язень БПУ, 06.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 156

Сшешко Дмитро Іванович, 55 р., в'язень БПУ, 06.07.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 201, 201 зв.

Табунщик Федір Іванович, 8 р., батько - міліціонер, 27.04.1933, нефрит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 70

Табунщик Яким Дармидонович, 26 р., в'язень БПУ, 14.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 42

Табунщик Григорій Іванович, 1,5 р., батько: міліціонер, 12.05.1933, розлад травлення, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 237-237 зв.

Тагобицька Єфросинія Данилівна, 13 р., на утриманні матері - експедитора винрозсадника, 09.08.1933, гострий ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 230

Таїсія (прізвище та по батькові не вказано), 3 р., хвора лікарні, 08.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 75

Такабай Турабет, 2,5 р., хворий нарлікарні, 31.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 47

Таковенко Фекла Микитівна, 70 р., сортувальниця, робітник «Експортлісу», 13.05.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 238-238 зв.

Таланов Федір Іванович, 19 р., хлібороб, на утриманні психлікарні, 26.04.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 190, 190 а

Таманова Олена Спиридонівна, 70 р., донька: вчитель, 02.04.1933, склероз, оп. 1, спр. 175, арк. 130

Тамочкін Микола Дмитрович, 20 р., в'язень БПУ, 23.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 1

Танасюк Сергій Трифонович, 50 р., в'язень БПУ, 03.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 102

Танасюк Харитон Трохимович, 24 р., в'язень БПУ, 03.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 1-1 зв.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Тандур Аврам Авраамович, 56 р., в'язень сільгоспколонії, 17.07.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 147

Танель Абрам Йосипович, 1 міс., батько - робітник Херсонводбуду, 31.05.1932, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 14

Танський Віктор Павлович, 1 р. 3 міс., батько-колесник, 30.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 98

Танський Микола Петрович, 63 р., робітник, тесляр, 06.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 190

Танчак Агафія Андріївна, 55 р., в'язень БПУ, 12.11.1933, декомпенсований міокардит, артеріосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 209

Танчер Тимофій Трохимович, 30 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 27.02.1933, виснаження (інаніція), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 63

Таразюк Іван Захарович, (вік не вказаний), в'язень БУПРУ, 10.09.1932, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 116

Таран Василь Григорович, 47 р., хворий нарлікарні, 26.07.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 48

Таран Гаврила Романович, 69 р., робітник, 30.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 130

Таран Григорій Іванович, 37 р., службовець, 18.08.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 48

Таран Марія Петрівна, 55 р., робітник, 31.10.1933, запалення нирок, кардіосклероз, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 110

Таран Микита Федорович, 30 р., в'язень БПУ, 21.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 62

Таран Петро Антонович, 35 р., хворий 1-ої нарлікарні, 03.03.1933, істощеніє, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 139

Тараненко Трохим Михайлович, 32 р., хлібороб, на утриманні психлікарні, 21.04.1932, туберкульоз легенів, хронічний ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 192, 192 а

Таранова Антоніна Никифоровна, 57 р., на утриманні сина, службовця Союзконсервбуду, 05.05.1932, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 170

Таранова Марія Карлівна, 20 р., робітниця, 16.07.1932, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 201

Тарантул Антон Ілліч, 37 р., в'язень БПУ, 28.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 72

Тарасенко Василь Захарович, 28 р., в'язень с/г колонії, 26.07.1933, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 95

Тарасенко Віктор Ілліч, 1 р., з родини робітників заводу, 26.05.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 4

Тарасенко Грицько Миколайович, 38 р., в'язень БПУ, 30.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 6-6 зв.

Тарасенко Йосип Юхимович, 46 р., член колгоспу, в'язень промколонії та БПУ, 17.05.1932, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 244

Тарасенко Максим Никифорович, 43 р., в'язень сільгоспколонії, 26.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 133-133 зв.

Тарасенко Семен Данилович, 18 р., робітник Херсонського інституту бавовництва, 12.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 150, 150 зв.

Тарасов Микола Васильович, 43 р., хворий психлікарні, 29.03.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 33

Тарасов Яків Пилипович, 26 р., робітник, в'язень БПР, 19.04.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 45

Тарасова Марія Іванівна, 26 р., службовець, 02.10.1933, крупозне запалення легенів, сепсис, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 58

Тарковський Яків Якович, 6 р., на утриманні батька, матроса, 02.03.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 73-73 зв.

Тарнавський Євген Порфирівич, 6 р., на утриманні батька - чорнороба, 16.08.1933, запалення мозкових оболонок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 3

Тарнапольський Ізраїль Ількович, 47 р., чорнороб, 06.11.1932, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 13

Тарновський Василь Павлович, 49 р., хворий лікарні, 04.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 166, 166 зв.

Татаренко Микола Іванович, 19 р., в'язень БПУ, 06.10.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 4

Татаринів Микита Григорович, 23 р., пенсіонер, 11.02.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 172

Татаринів Семен Петрович, 33 р., кустар - візник, 25.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 60

Татарінова Надія Миколаївна, 5 міс., батько: безробітний, 10.03.1933, шлунково-кишковий катар, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 119, 119 зв.

Татаринська Валентина Абрамівна, 7 р., батько: робітник судноверфі рибтресту, 08.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 111, 111 зв.

Татаринський Аврам Іванович, 48 р., робітник - тесляр, 27.01.1933, сепсис, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 69

Татаринський Володимир Абрамович, 3 р.. батько: робітник судноверфі рибтресту, 08.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 111, 111 зв.

Татарінов Кирило Іларіонович, 56 р., сторож, 12.09.1933, крупозне запалення легенів, послаблення серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 231

Татаров Іван Вакулович, 37 р., в'язень БПУ, 03.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 81

Татарський Никифор Григорович, 61 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 11.02.1933, старечий маказм, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 198, 198 зв.

Татарченко Раїса Степанівна, 4 міс., батько: охоронець водного ОДПУ, 19.06.1933, гіпотрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 10

Татарчук Осип Прокопович, 45 р., в'язень сільгоспколонії, 06.04.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 60-60 зв.

Таторинська Марія Онуфрієвна, 6 р., батько – робітник радгоспу, 05.09.1932, кір, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 97

Таточенко Федір Макарович, 25 р., хворий лікарні, 08.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 143, 143 зв.

Татук Іван Семенович, 37 р., в'язень БПУ, 24.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 229-229 зв.

Тауріна Ксенія Миколаївна, 80 р., пенсіонерка, 22.07.1933, старечий маказм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 199, 199 зв.

Таушан Курбанбай, 3 р., хворий нарлікарні, 19.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 139

Тафтаї Іван Іванович, 48 р., безпритульний, пенсіонер, 18.01.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 48

Тахтаї Феодосія Леонтіївна, 71 р., пенсіонерка, 05.10.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 72

Ташмаров Абрек, 66 р., в'язень БПУ, 09.09.1933, старечий маказм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 41

Тверденко Єлисей Степанович, 60 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 10.12.1932, старечий маказм, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 37, 37 зв.

Твердохлебова Олена Андріївна, 42 р., робітниця, 17.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 74

Тверитіна Ганна Платонівна, 77 р., на утриманні сина, агронома, 13.05.1932, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 203

Телейштейн Йосип Якович, 50 р., робітник, 26.06.1932, туберкульоз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 116

Телятник Юхим Ничипорович, 46 р., куркуль, в'язень сільгоспколонії БПУ, 01.04.1932, від рожі, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 103

Тельник Антон Никифорович, 55 р., в'язень БПУ, 20.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 151

Тельник В'ячеслав Юрійович, 11 міс., батько-службовець, 27.08.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 77

Тельник Микола Феодосійович, 37 р., в'язень БПУ, 29.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 19-19 зв.

Темирєнко Надія Степанівна, 1 дн., на утриманні батька, робітника-вальцовника заводу, 27.03.1932, мертворождена, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 101

Темирєнко Олександра Степанівна, 1 дн., на утриманні батька, робітника - вальцівника заводу, 27.03.1932, мертворождена, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 101

Темна Марія Дорофіївна, 32 р., хвора психікарні, 29.03.1933, хвороба серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 36

Темникова Тіна Федорівна, 1 р. 9 міс., батько: студент РПШ, 27.06.1933, гострий коліт та бронхоаденіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 121

Темнов Герасим Федорович, 77 р., сторож, 24.09.1933, декомпенсований міокардит, ускладнений колітом, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 30

Темнов Дмитро Герасимович, 40 р., службовець, 26.07.1932, рак шлунку, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 227

Тендюк Анатолій Матвійович, 6 міс., на утриманні батька - службовця, 14.04.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 272

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Тенцер Зепмен Іцкович, 70 р., робітник-чорнороб, 20.04.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 34

Теплицька Брана Бельївна, 23 р., хатня господарка, пацієнтка психлікарні, 02.01.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 16

Теплицький Ілько Абрамович, 24 р., чорнороб, пацієнт психлікарні, 03.04.1932, шизофренія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 94

Теплова Галина Власівна, 30 р., на утриманні чоловіка – бухгалтера експортлісу, 27.11.1932, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 63

Теременко Леонтій Пилипович, 20 р., в'язень БПУ, 01.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 109

Теременко Парасковія Степанівна, 77 р., в'язень БПУ, 14.04.1933, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 276

Теременко Пашалка Костянтинівна, (вік не вказаний), пацієнтка народної лікарні, 24.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 206

Терехов Петро Миколайович, 48 р., службовець, статистик, 13.01.1932, розлад серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 25

Терехова Софія Артемівна, 70 р., на утриманні дочки, 27.09.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 46

Терещенко Антон (по батькові не вказано), 17 р., хворий 1-ої нарлікарні, 11.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 130

Терещенко Василь Іванович, 3 р., на утриманні батька – тесляра радгоспу, 19.11.1932, круп, ф.Р – 1885, оп. 1, спр.167, арк. 41

Терещенко Гнат (по батькові не вказано), 40 р., не вказано, 02.05.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 99

Терещенко Павло Васильович, 70 р., пенсіонер, 12.03.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк.130-130 зв.

Терлецький Йосип Вольфович, 7р., на утриманні батька – голови правління С.К.Т., 25.04.1933, гнійний менінгіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 80

Тетеря Петро Кузьмович, 8 р., хворий народної лікарні, 08.04.1933, нервовий розлад, ф.Р – 1885, оп.1, спр.176, арк.222

Тетюка Павло Косіянович, 43 р., в'язень БПУ, 19.04.1933, дистрофія, ф. Р-1885, оп. 1, спр. 177, арк. 207-207 зв.

Тетяна (прізвище та по батькові не вказано), 2,5 р., Будинок немовляти, 30.06.1933, атрофія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 182, арк. 70

Тетяна (прізвище, по батькові та вік не вказано), хвора лікарні, 02.07.1933, кір, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 182, арк. 91

Тетяна (прізвище, по батькові та вік не вказано), хвора лікарні, 30.06.1933, коліт, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 182, арк. 72

Тиква Андрій Авакулович, 29 р., в'язень БПУ, 19.03.1933, дистрофія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 175, арк. 229

Тиквенко Валя (по батькові не вказано), 7 р., хвора нарлікарні, 18.07.1933, коліт, ф.Р – 1885, оп.1, спр.183, арк.74

Тиквенко Євдокія (по батькові та вік не вказано), пацієнтка народної лікарні, 24.06.1933, коліт та малярія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 181, арк. 192

Тиквенко Семен Іларіонович, 35 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 19.02.1933, виснаження (інаміцію), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 247, 247 зв.

Тимов Олексій Андрійович, 38 р., хворий першої нарлікарні, 16.04.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 212-212 зв.

Тимонов Яків Терентійович, 34 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 15.02.1933, виснаження (інаміцію), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 224, 224 зв.

Тимошевська Акилина Федорівна, 80 р., робітниця, 25.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 42

Тимошевська Євдокія Володимирівна, 45 р., хвора психічної лікарні, 04.12.1932, не вказана, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 105

Тимошевський Володимир Васильович, 17 р., в'язень БПУ, 02.08.1933, міокардит, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 80

Тимошенко Євген Володимирович, 2 міс., батько - робітник, 20.07.1932, запалення кишок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 211

Тимченко Степанида Матвіївна, 80 р., на утриманні дочки, 14.07.1932, старість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 175

Тинорок Сергій Матвійович, 7 р., на утриманні батька – тавельника бавовнобуду, 18.04.1933, дитяча хвороба, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 25

Тиркельтауб Абрам Мойсейович, 36 р., фотограф, 17.08.1932, запалення нирок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 47

Тисленко Надія Олександрівна, 6 міс., на утриманні батька, візника Радторгфлоту, 09.04.1932, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 99

Титанівський Леонід Ларіонович, 38 р., службовець, 22.10.1933, «хрочеське» запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 98

Титаренко Мефодій Лукич, 44 р., в'язень Херсонської с/г колонії, 27.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 40, 40 зв.

Титоренко Степан Миколайович, 1 р., на утриманні батька, безробітного, 29.03.1932, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 69

Титул Петро Миколайович, 20 р., в'язень БПУ, 31.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 43

Тиханович Михайло Іванович, 74 р., пенсіонер, 13.07.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 27

Тиханська Дар'я Антонівна, 40 р., хвора нарлікарні, 19.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 73

Тихоглазова Євгенія Миколаївна, 7 міс., батько – робітник торгфлоту, 05.07.1932, гостре запалення кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 142

Тихонова Уляна Федорівна, 85 р., на утриманні родичів, 03.10.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 58

Тишковець Никифор Федотович, 43 р., хлібороб, в'язень Херсонської тюрми, 29.05.1932, ентероколіт, анемія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 25

Тищенко Василь Митрофанович, 19 р., телеграфіст станції зв'язку, 31.03.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 188, оп. 1, спр. 164, арк. 76

Тищенко Галина Семенівна, 10 р., батько – робітник,

31.07.1932, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 245

Тищенко Гнат Іванович, 55 р., в'язень БПУ, 29.07.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 204

Тищенко Кузьма Миколайович, 40 р., в'язень БПУ, 23.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 56

Тищенко Олександр Федорович, 2 р., на утриманні батька, службовця артілі, 22.05.1932, бронхопневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 226

Тищенко Трохим Григорович, 62 р., робітник, 03.11.1933, міокардит, склероз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 111

Тищенко Федір Йосипович, 30 р., в'язень БПУ, 19.11.1932, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 138

Тільненко Клавдія Іванівна, 5 міс., батько: штукатур на будівництві сільгоспінституту, 05.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 205

Тірешко Іван Васильович, 36 р., хворий лікарні, 09.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 144, 144 зв.

Тірон Михайло Михайлович, 30 р., хлібороб, пацієнт психлікарні, 17.03.1932, гострий ентероколіт, серцева кволість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 81

Тіхоглазова Алла Микитівна, 1 міс., на утриманні батька – в і й с ь к о в о с л у ж б о в ц я , 21.07.1933, запалення кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 127

Тищенко Ганна Степанівна, 75 р., на утриманні дочки, 12.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 233-233 зв.

Тищенко Кирило Абрамович, 65 р., робітник заводу, 24.07.1933, розрив серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 17

Тищенко Марко Фадейович, 50 р., в'язень сільгоспколонії, 11.04.1933, ентероколіт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 75-75 зв.

Тищенко Ольга Олександрівна, 1,9 р., на утриманні матері: чорнороба консервної фабрики, 09.08.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 238

Тищенко Петро Опанасович, 40 р., в'язень сільгоспколонії, 05.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 135

Ткач Андрій Митрофанович, 49 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 14.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 180, 180 зв.

Ткач Василь Михайлович, 19 р., в'язень Херсонської тюрми, 04.07.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 157

Ткач Кузьма Якович, 43 р., в'язень БПУ, 17.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 75, 75 зв.

Ткач Петро Іванович, 52 р., в'язень БПУ, 13.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 241

Ткач Петро Павлович, 23 р., в'язень БПУ, 02.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 43

Ткач Ріва Фроїмівна, 26 р., на утриманні батька, робітника заводу ім. Петровського, 20.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 202-202 зв.

Ткач Федосія Трохимівна, 62 р., на утриманні чоловіка – слюсаря, 22.08.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 110

Ткаченко Анастасія Авксентіївна, 20 р., на утриманні чоловіка, робітника заводу, 30.04.1932, від опіку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 162

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Ткаченко Анатолій Терентійович, 22 р., в'язень БУПРу, 04.10.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 184

Ткаченко Андрій Данилович, 28 р., пенсіонер, 29.06.1933, енцетиліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 145

Ткаченко Антена Іванівна, 2 р., батько - службовець, 12.06.1932, опік II ступеня, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 59

Ткаченко Віра Ігорівна, 8 міс., мати: поденна робітниця, 25.06.1933, дистрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 89

Ткаченко Ганна Федорівна, 40 р., на утриманні чоловіка-робітника, 20.09.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 26

Ткаченко Георгій Євсейович, 69 р., на утриманні сина, робітника заводу ім. Петровського, 25.02.1933, склероз серця, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 7-7 зв.

Ткаченко Гнат Данилович, 63 р., в'язень БУПРу, 24.07.1932, флегмона, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 238

Ткаченко Григорій Іванович, 37 р., робітник, 15.12.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 203

Ткаченко Григорій Лук'янович, 40 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 18.01.1933, цироз печінки, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 51-51 зв.

Ткаченко Йосип Лаврентійович, 41 р., в'язень Херсонської с/г колонії, 06.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 144, 144 зв.

Ткаченко Йосип Михайлович, 23 р., куркуль-хлібороб, в'язень Херсонської тюрми, 06.06.1932, коліт, туберкульоз кишечника, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 49

Ткаченко Ксенія Семенівна, 42 р., в'язень БПУ, 12.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 177

Ткаченко Леонід Григорович, 61 р., хворий першої нарлікарні, 22.04.1933, коліт, рожа та дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 200-200 зв.

Ткаченко Леонтій Юхимович, 35 р., в'язень БУПРу, 18.09.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 163

Ткаченко Людмила Василівна, 1 р. 2 міс., на утриманні батька, 21.09.1932, кір, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 122

Ткаченко Митрофан Кирилович, 41 р., в'язень БПУ, 21.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 162

Ткаченко Михайло Дмитрович, 12 р., в'язень БПУ, 12.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 44-44 зв.

Ткаченко Порфірій Миколайович, 19 р., в'язень БПУ, 08.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 247, 247 зв.

Ткаченко Семен Леонідович, 22 р., в'язень БПУ, 21.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 161

Ткаченко Федір Карпович, 25 р., в'язень с/г колонії, 17.06.1933, катаральне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 36

Ткаченко Харитон Максимович, 48 р., в'язень сільгоспколонії, 13.05.1933, крупозне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 35

Ткаченко Яків Євтухович, 27 р., в'язень с/г колонії, 17.06.1933, крупозне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 36

Ткачин Іван Григорович, 55 р., хворий першої нарлікарні, 23.04.1933, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 161-161 зв.

Ткачов Георгій Іванович, 65 р., невідомо, 29.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 186, 186 зв.

Ткачов Федір (по батькові та вік не вказано), хворий лікарні № 1, 08.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 202, 202 зв.

Ткачова Катерина Федорівна, 30 р., хвора першої нарлікарні, 20.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 188-188 зв.

Ткачова Софія Юхимівна, 53 р., робітник заводу, 28.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 77

Ткачук Гаврило Володимирович, 37 р., в'язень сільгоспколонії, 07.05.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 160

Токар Іван Андрійович, 53 р., в'язень сільгоспколонії, 10.05.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 23

Токар Ілля Костянтинович, 31 р., в'язень сільгоспколонії, 07.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 62-62 зв.

Токар Максим Васильович, 63 р., в'язень БПУ, 01.03.1933, старчеський маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 95

Токарев Федір Іванович, 43 р., зав. пекарнею, член артілі харчокомбінату, 07.05.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 174

Токаренко Анєся Петрівна, 51 р., хвора нарлікарні, 06.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 143, 143 зв.

Токарєв Тимофій Трохимович, 52 р., в'язень БПУ, 16.06.1933, катаральне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 54

Токарчук Ольга Іванівна, 81 р., на утриманні сина робітника-чорнороба, 20.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 92

Токовенко Сергій Лаврентійович, 3 р., на утриманні батька - робітника річфлоту, 26.07.1933, нерозбірливо, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 25

Толда Епистимія Яківна, 52 р., на утриманні зятя - службовця, 15.08.1933, розрив жовчного міхура, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 13

Толда Микола Андрійович, 1 р. 11 міс., батько - робітник мех. майстерень в м. Мурманську, 07.10.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 172

Толкачов Микола Дмитрович, 10 р., на утриманні батька - мастильника на пароплаві, 24.06.1933, ускладнення переламу правого стегна, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 70

Толора Дар'я Никифорівна, 42 р., пенсіонерка, 16.01.1933, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 43

Толошний Федір Антонович, 34 р., в'язень сільгоспколонії, 07.07.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 172

Толстогуб Іван Федорович, (вік не вказаний), в'язень БПУ, 20.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 10

Толстогуб Юхимія Єгорівна, 20 р., в'язень БПУ, 07.08.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 80

Толсточуб Анастасія Прокопівна, 68 р., на утриманні зятя,

27.10.1932, туберкульоз легенів, зоб, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 233

Толчкова Параскева Іванівна, 14 р., пацієнтка народної лікарні, 01.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 205

Томілка Ольга Григорівна, 22 р., хвора нарлікарні, 04.03.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 156-156 зв.

Томогіївка Марія Гаврилівна, (вік не вказано), пацієнт народної лікарні, 08.06.1933, гангрена правої ноги, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 186

Тоне Володимир Гершович, 21 р., слюсар заводу, 19.05.1932, розлад серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 218

Тононеєв Григорій Андрійович, 62 р., чорнороб заготзерно, 06.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 227

Тончиков Михайло Ілліч, 23 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 27.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 66

Тончилов Василь Васильович, 55 р., доглядач будинку, 17.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 51

Топ Галина Іванівна, 7 р., на утриманні тітки - прибиральниці консервної фабрики, 27.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 172

Тополь Анатолій Зінов'євич, 2 р., мати - робітниця, 04.08.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 5

Топор Людмила Іванівна, 4,5 міс., батько - безробітний, 31.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 133

Топчий Іван Прокопович, 24 р., в'язень Херсонського будинку

примусового утримання, 10.02.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 242, 242 зв.

Топчина Софія Петрівна, 60 р., безробітня, 23.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 72

Торбо-Торбієвський Микола Миколайович, 52 р., інструктор служби, 29.05.1933, рак шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 170

Торгоній Петро Пимович, 24 р., в'язень сільгоспколонії, 13.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 48

Торішний Костянтин Корнійович, 31 р., в'язень БПУ, 28.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 6

Тормаювський Ілля Іванович, 23 р., в'язень сільгоспколонії, 13.01.1933, туберкульоз, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 206

Торопов Олександр Дмитрович, 72 р., пенсіонер, 15.04.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 125

Торчеус Максим Микитович, 45 р., в'язень БПУ, 11.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 122-122 зв.

Торчеус Максим Микитович, 45 р., в'язень БПУ, 11.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 18-18 зв.

Точоний Василь Тимофійович, (вік не вказаний), в'язень сільгоспколонії, 24.12.1932, виснаження, пронос, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 142

Травка Андрій Сидорович, 23 р., в'язень промколонії БПУ, 03.04.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 111

Трайцель Яків Овсійович, 39 р., чоботар, 07.03.1933, пемфі-

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

гус, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 97-97 зв.

Тратель Михайло Борисович, 30 р., робітник артілі, 10.03.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 120-120 зв.

Требушна Є.І., 60 р., 20.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 11-11 зв.

Трегубенко Мотря Прокопівна, 45 р., біднячка, пацієнт нарлікарні, 09.05.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 228

Трегубова Лідія (по батькові не вказано), 1 р., на утриманні матері, робітниця артілі, 07.06.1933, хвороба серця, тахоліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 79

Трейбуш Пінхус Гілевич, 1 р. 10 міс., батько - робітник, 03.09.1932, кишково-шлункове захворювання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 93

Трейвас Наум Ізрайлевич, 50 р., кустар, 28.10.1932, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 229

Трейстер Віктор Абрамович, 6 тиж., на утриманні батька - службовця, 06.08.1932, зараження крові, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 7

Трейстер Фаня Юліївна, 57 р., швея, 29.08.1933, непроходимість кишечника, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 124

Тресейна Людвіга Осипівна, 54 р., син: службовець, 27.03.1933, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 66

Третічина Євдокія Трохимівна, 75 р., на утриманні зятя-робітника, 14.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 263

Третяков Григорій Трохимович, 18 р., хлібороб, в'язень Херсонської тюрми, 13.07.1932, анемія та туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 191

Третяков Микола Миколайович, 6 р., з родини робітника - їздового, 29.12.1932, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 148

Третяков Микола Михайлович, 60 р., їздовий, кустар, 02.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 184

Третяков Степан Федорович, 55 р., в'язень БПУ, 09.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 206

Третяченко Ганна Пилипівна, 75 р., на утриманні сина, 05.02.1933, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 155

Третяченко Марія Михайлівна, 38 р., рід занять невідомий, на утриманні нарлікарні, 01.10.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 183

Третяк Корній Павлович, 55 р., в'язень БПУ, 20.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 146-146 зв.

Третяков Герасим Максимович, 43 р., хлібороб, 19.06.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 80

Третяков Федір Ілліч, 2,5 р., батько - службовець, 03.10.1932, скарлотина, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 149

Третякова Єфросинія Гнатівна, 34 р., працівник міської міліції, 28.07.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 58

Трещенко Варвара Герасимівна, (вік не вказаний), пацієнт 1-ї народної лікарні, 13.06.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 164

Трибушний Михайло Микитович, 1 р., батько - службовець, 27.10.1932, гострий логингіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 227

Тримбач Фекла Парамонівна, (вік не вказаний), пацієнт Херсонської психлікарні, 22.06.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 121

Триніуз Февронія Семенівна, 45 р., в'язень БПУ, 18.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 14

Тритякова Федора Петрівна, 65 р., на утриманні сина, 28.04.1933, рак шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 72

Трізна Марко Степанович, 57 р., сторож комунбуду, 10.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 117-117 зв.

Троїцько Катерина Василівна, 30 р., пацієнтка психлікарні, 24.09.1932, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 128

Троїлін Олекса Семенович, 56 р., робітник, слюсар, 04.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 171

Трокман Данило Єгорович, 70 р., в'язень БПУ, 25.12.1932, старечий маказм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 121

Трофимова Раїса Федорівна, 13 р., хворий нарлікарні, 01.04.1933, виснаження, серцева слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 178-178 зв.

Трофімова Олександра (по батькові не вказано), 40 р., хвора психлікарні, 16.08.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 146

Трохимов Тимофій Якович, 40 р., пенсіонер, 06.11.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 8

Трохимова Ніна (по батькові не вказано), 3 р., дитячий будинок, 04.04.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 217, 217 зв.

Троцан Петро Кас'янович, 27 р., в'язень БПУ, 14.03.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 196

Троценко Петро Трохимович, 40 р., в'язень БПУ, 03.08.1933, набряк всього тіла, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 82

Трошин Федір Михайлович, 23 р., в'язень БПУ, 15.12.1932, каловий свищ, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 130

Троян Гаврило Васильович, 12 р., на утриманні батька - робітника, 22.03.1933, набряк тіла, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 3

Троян Іван Степанович, 39 р., в'язень сільгоспколонії, 27.04.1933, ентерит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 146-146 зв.

Троян Надія Петрівна, 3 міс., на утриманні батька, завідувача їдальні, 23.09.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 28

Троянов Василь Васильович, 53 р., робітник консервного буд., 25.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 69

Троянова Пелагея Нестерівна, 49 р., на утриманні дочки, 14.09.1932, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 114

Трубаєв Михайло Петрович, 38 р., в'язень БПУ, 20.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 220-220 зв.

Трубачова Домна (по батькові не вказано), 35 р., 21.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 106

Труховський Олександр Пантелійович, 32 р., в'язень

сільгоспколонії, 05.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 56-56 зв.

Труш Пилип Микитович, 31 р., в'язень БПУ, 21.05.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 65

Трушевська Марина Федорівна, 72 р., син: робітник, 21.03.1933, старча слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 174

Трушевська Марина Федорівна, 72 р., невідомо, 27.03.1933, старча слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 279

Трушенко Іван Борисович, 20 р., хворий нарлікарні, 06.09.1933, діарея, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 240

Трушин Костянтин Олександрович, 17 р., в'язень БПУ, 03.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 11

Трюфан Іван Тимофійович, 37 р., в'язень БПУ, 19.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 15-15 зв.

Тубін Бенціон Осипович, 70 р., на утриманні сина - робітника, 03.09.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 185

Тудихатка Михайло Петрович, 25 р., в'язень Херсонської тюрми, 27.06.1932, гострий ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 165

Тузік Петро Дмитрович, 37 р., хворий психлікарні, 19.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 152

Тунік Роман Онисимович, 57 р., механік, 12.04.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 255

Тур Ганна Авксент'ївна, 5 р., батько: тесляр промколонії, 11.05.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 210-210 зв.

Тур Григорій (Грицько) Авксентійович, 2 р., на утриманні

батька: робітник, тесля на Консервбуді, 12.05.1932, кривавий пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 205

Туринова Любов Костянтинівна, 27 р., робітниця, 18.10.1932, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 202

Турков Хаїм Беркович, 66 р., сапожник-кустар, 03.10.1932, склероз серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 149

Туркова Шендель Яківна, 64 р., на утриманні сина, чоботаря, 03.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 7

Туркулюб Балтобай, 67 р., в'язень БПУ, 07.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 165

Турчин Григорій Борисович, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 04.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 178

Тухінов Махмуд, 31 р., в'язень БПУ, 20.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 119-119 зв.

Тушевський Адольф Титусович, 19 р., службовець, 10.09.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 221

Тюленев Митрофан Гнатович, 66 р., робітник друкарні, 29.07.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 103

Тюрін І.Г., 30 р., 23.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 98

Тюріна Степанида (по батькові не вказано), 42 р., 24.05.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 96

Тютюнник Іван Дмитрович, 25 р., в'язень с/г колонії, 11.06.1933, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 30

Тягай Матвій Степанович, 38 р., в'язень БПУ, 07.04.1933,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

дистрофія, ф. Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 41-41 зв.

Тяглова Киля (по батькові не вказано), 20 р., пацієнт Херсонської психіатричної лікарні, 06.06.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 92

Тягуй Гаврило Федорович, 48 р., хворий психічної лікарні, 27.09.1932, прогресуючий параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 2

Убогий Антон Парамонович, 52 р., в'язень БПУ, 09.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 161

Уваров Петро Іванович, 57 р., в'язень БПУ, 23.05.1933, ентероколіт, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 224

Удовіченко Марія Іванівна, 30 р., пацієнтка психлікарні, 11.09.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 130

Узак Корній Якович, 44 р., в'язень БПУ, 18.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 193

Уколова Ольга Олексіївна, 25 р., померла в Херсонській психіатричній лікарні, 21.06.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 120

Улановський Лазар Федорович, 26 р., в'язень БПУ, 20.05.1933, коліт, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 147

Уманський Шулім Йосипович, 45 р., кустар, в'язень БПУ, 09.01.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 21

Умар Альфонс Іванович, (вік не вказаний), пацієнт народної лікарні, 15.06.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 185

Умарчаєв Абдус Аамат, 22 р., в'язень БУПРу, 31.07.1932, туберкульозний перетиліт, ф.Р -

1885, оп. 1, спр. 166, арк. 67

Уміш Тулябай (по батькові не вказано), 5 р., хворий нарлікарні, 30.06.1933, [нерозбірливо], ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 61

Умценко Іван Данилович, 22 р., в'язень сільгоспколонії, 01.06.1933, виснажливий пронос, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 181, арк. 226

Урицький Осип Пилипович, 24 р., в'язень БПУ, 16.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 15

Урсал Віктор Іванович, 11 міс., батько - робітник, 22.10.1932, дифтерія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 210

Усатенко Прокіп Гнатович, 49 р., в'язень БПУ, 31.05.1933, коліт, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 164

Усатюк Микола Прокопович, 11 р., батько-службовець, 04.08.1932, туберкульоз кісток, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 13

Усенко Іван Григорович, 20 р., токар тракторної майстерні, 25.05.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 240

Усенко Юхим Михайлович, 27 р., в'язень БПУ, 26.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 3

Усенко Явдоха Леонтіївна, 75 р., на утриманні сина, робітника - слюсаря, 11.01.1932, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 20

Усова Марія Костянтинівна, 70 р., 19.04.1933, стареча слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 16-16 зв.

Устименко Анатолій Васильович, 1,6 р., батько: службовець БУПР, 14.05.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 26-26 зв.

Устименко Герман Васильович, 40 р., не вказаний, 10.03.1933, виснаження, ф.Р -

1885, оп. 1, спр. 174, арк. 182, 182 зв.

Устименко Герман Васильович, 46 р., робітник, 13.03.1933, виснаження, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 175, арк. 146

Устименко Іван Степанович, 40 р., пенсіонер, 22.07.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 216

Устинович Костянтин Гнатович, 73 р., військовослужбовець, 05.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 183

Утас Марія Петрівна, 82 р., на утриманні сина - робітника, 19.12.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 240

Утіна Івга Федорівна, 49 р., робітниця нарсуду, 20.08.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 75

Уткін Віталій Федорович, 1 р., батьки - члени радгоспу, 12.07.1932, катар кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 169

Уткін Сергій Андрійович, 75 р., пенсіонер, 19.10.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 92

Уткін Яків Андрійович, 67 р., робітник, 02.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 267

Ушаков Олександр Іванович, 32 р., в'язень БПУ, 05.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 236

Ушаков Олексій Миколайович, 29 р., в'язень БПУ, 21.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 76

Ушакова Клавдія Федорівна, 3 міс., на утриманні батька,

члена артілі, 14.04.1932, інфекційне захворювання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 121

Фабіжевський Стах Миколайович, 29 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 19.02.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 243, 243 зв.

Фадєєв Георгій Степанович, 16 р. батько - робітник - моторист, 08.07.1932, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 151

Фадєєв Семен Костянтинович, 90 р., на утриманні дочки, медичної сестри лікарні водників, 05.06.1933, коліт, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 63

Фаєрман Ріва Мусіївна, 28 р., хвора нарлікарні, 06.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 226

Файвемоніс Кая Вольфівна, 10 р., на утриманні батька-колгоспника, 28.12.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 237

Файр Осип Іванович, 47 р., в'язень сільгоспколонії, 05.07.1933, некомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 168

Файн Маня Абрамівна, 10 міс., батько - робітник, 23.08.1932, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 64

Файнгольд Фріма Яківна, 71 р., на утриманні сина, робітника профспілки, 26.03.1932, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 62

Файнштейн Єлізавета Григорівна, 53 р., службовець, 18.08.1932, загальне виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 127

Фандєєв Іван Григорович, 27 р., в'язень БПУ, 06.02.1933,

інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 19

Фатющенко Порфирій Іванович, 29 р., в'язень БПУ, 23.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 124

Фаустов Микола Васильович, 19 р., в'язень БПУ, 12.11.1932, не вказана, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 31

Фацук Олександра Кузьмівна, 80 р., на утриманні сина-тєслі обозного заводу, 29.06.1933, старечий маразм, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 181, арк. 152

Феденюк Горпина Вакулівна, 35 р., хвора першої нарлікарні, 23.04.1933, дистрофія та коліт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 198-198 зв.

Федін Микола Миколайович, 1 р. 2 міс., на утриманні батька - робітника, 15.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 23

Федіна Вікторія Григорівна, 6 міс., батько - пожежник, 08.02.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 161

Федіна Марія Григорівна, 1 р. 9 міс., батько - пожежник, 22.06.1932, гнійний плеврит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 94

Федір (прізвище та по батькові не вказано), 1 р., Будинок немовляти, 20.04.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 153, 153 зв.

Федір (прізвище та по батькові не вказано), 2 р., Будинок немовляти, 03.04.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 166, 166 зв.

Федкін (ім'я та по батькові не вказано), 66 р., невідомо, 01.04.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 174, 174 зв.

Федоренко Антоніна Терентівна, 3 р., батько: кухар на пароплаві, 01.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 171

Федоренко Іван Терентійович, 5 р., батько: кухар на пароплаві, 13.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 202

Федоренко Михайло (по батькові не вказано), 23 р., хворий народної лікарні, 07.04.1933, ушиб всього тіла, перелом кісток, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 223

Федоренко Самійло Павлович, 53 р., в'язень БПУ, 20.09.1933, дек. міокардит, артеріосклероз, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 54

Федоров Микита Михайлович, 22 р., в'язень БПУ, 17.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 145-145 зв.

Федоров Пантелій Іванович, 74 р., в'язень БПУ, 26.02.1933, стареческий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 63

Федоров Семен Пантелейович, 33 р., в'язень БПУ, 07.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 11

Федоров Яків Тихонович, 57 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 09.02.1933, виснаження (інаніцію), старечий маразм, ф.Р - 1885, оп.1, спр.174, арк. 227, 227 зв.

Федорова (ім'я, по батькові та вік не вказано), хвора нарлікарні, 11.08.1933, дистрофія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 184, арк. 140

Федорова Лариса Федорівна, 6 міс., батько - службовець, 19.06.1932, гострий катар кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 77

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Федорова Христина Миколаївна, 71 р., на утриманні брата, 23.09.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 132

Федорович Клавдія Павлівна, 7 р., батько: робітник, 04.04.1933, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 174

Федорченко Киліна Пантеліївна, 65 р., робітник заводу, 04.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 83-83 зв.

Федорченко Опанас Павлович, 46 р., в'язень БПУ, 15.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 202

Федорчук Олексій (по батькові не вказано), 40 р., в'язень промколонії та БПУ, 01.05.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 182

Федосенко Василь Сидорович, 40 р., в'язень БПУ, 11.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 52-52 зв.

Федотов Василь Панасович, 67 р., пенсіонер, 14.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 196

Федотова (по батькові не вказано), не вказаний, хвора лікарні, 19.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 116

Федощенко Христина Мефодіївна, 39 р., в'язень БПУ, 03.08.1933, тbc легенів. II Bardis, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 83

Федченко Микола Якович, 24 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 14.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 180, 180 зв.

Федченко Надія Миколаївна, 1 р., з родини службовця - пожежника, 20.07.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 124

Федченко Тамара Яківна, 1 міс., батько - робітник, 07.07.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 144

Федькевич Олекса Харитонович, 29 р., в'язень БПУ, 09.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 213, 213 зв.

Федько Грицько (по батькові не вказано), 16 р., на утриманні психлікарні, 22.12.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 274

Феліцин Юрій Михайлович, 10 міс., мати: поденщиця, 06.07.1933, гострий ентероколіт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 221

Фельдзер Песя Абрамівна, 78 р., на утриманні будинку для людей похилого віку, 25.12.1933, старечість, емфізема легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 230

Фельдфебелева Катерина Сидорівна, 1,5 р., на утриманні батька - рибака артілі «Ударник», 21.05.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 231-231 зв.

Фельзер Мойсей Лазаревич, 46 р., провідник, 15.05.1933, висипний тиф, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 178, арк. 86-86 зв.

Фенстер Полина Осипівна, 60 р., на утриманні сина-робітника, 05.10.1933, серцева слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 71

Ферла Федосія Симонівна, 23 р., хвора психлікарні, 03.04.1933, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 182-182 зв.

Фесенко Іван Іванович, 25 р., в'язень БПУ, 23.03.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 178

Фесенко Яків Григорович, 65 р., робітник, 16.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 84

Фесин Іван Григорович,

56 р., в'язень БПУ, 07.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 205

Фесік Григорій Єрмолайович, 66 р., в'язень БПУ, 17.12.1932, старчеський ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 137

Фесюк Соломія Іванівна, 58 р., в'язень БПУ, 26.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 52

Фиголь Микола Іванович, 48 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 24.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 209, 209 зв.

Филимоненко Ірина Іванівна, 90 р., на утриманні зятя, 13.12.1933, декомпенсація серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 186

Филімончук Іван Львович, 25 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 22.02.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 200, 200 зв.

Фирсов Микола Павлович, 6 р., на утриманні батька, вантажника, 24.02.1933, менінгіт, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 10-10 зв.

Фисенко Йосип Юхимович, 46 р., в'язень сільгоспколонії, 29.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 222

Фисенко Праскева Андріївна, 65 р., на утриманні сина, 27.10.1933, дистрофія, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 101

Фисін Дмитро Григорійович, 20 р., в'язень БПУ, 20.03.1933, дистрофія, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 175, арк. 225

Фисун Хома Іванович, 38 р., в'язень БПУ, 13.06.1933, дистрофія та ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 52

Фисуненко Володимир Демидович, 40 р., в'язень БПУ, 27.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 77

Фитин Рахміль Йосипович, 32 р., робітник, 23.08.1932, саркома головного мозку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 86

Фиценко Віктор Антонович, 3,5 р., батько-робітник заводу, 24.10.1932, хронічний пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 217

Фиценко Олесь (ім'я, по-батькові не вказано), 64 р., хворий нарлікарні, 18.07.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 67

Фідюшкін Пилип Федорович, 32 р., в'язень БПУ, 26.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 250

Філатов Карпо Дмитрович, 37 р., в'язень БПУ, 10.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 212, 212 зв.

Філев Георгій Захарович, 25 днів, на утриманні батька, рибака артілі, 08.06.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 108

Філенко Родіон Васильович, 47 р., в'язень БПУ, 22.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 80

Філінський Олександр Антонович, 30 р., пацієнт психлікарні, 25.08.1932, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 76

Філіпов Іван Євгенович, 45 р., в'язень БПУ, 24.10.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 138

Філіпова Степанида Йосипівна, 75 р., на утриманні сина, повара, 15.03.1933, декомпенсація серця, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 150-150 зв.

Філіціан Ігор Володимирович, 18 р., чорнороб, 23.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 110

Філоненко Клим Іванович, 35 р., в'язень БПУ, 04.06.1933, дистрофія та ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 23

Філонюк Марк Якович, 22 р., в'язень сільгоспколонії, 03.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 228

Філопов Максим Давидович, 20 р., хворий психлікарні, 28.01.1933, шизофренія, туберкульоз легенів, гострий ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 32, 32 зв.

Фільєв Василь Захарович, 1 дн., на утриманні батька, чорнороба, члена артілі, 14.01.1932, мертвонароджений, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 32

Фісенко Надія Григорівна, 45 р., українка, робітник консервбуду, 03.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 80-80 зв.

Фісуненко Віра (по батькові не вказано), 6 р., не вказаний, 16.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 27

Фісуненко Павло (по батькові не вказано), 4 р., не вказаний, 16.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 28

Флек Йоня Мовшович, 34 р., лікар, 22.11.1932, рак шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 49

Флок Перес Самійлович, 63 р., сторож, 26.09.1933, рак шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 43

Фокина Валентина Федорівна, 2 р., на утриманні батька - начальника цеху артілі, 25.12.1932, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 142

Фокін Анатолій Євстахійович, 8 р., з родини робітника - чорнороба, 21.04.1933, гостре кишково-шлункове захворювання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 37

Фокін Герш Юхимович, 43 р., сторож харчокомбінату, 28.04.1933, астма, хронічна ентрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 66-66 зв.

Фокін Іван Миколайович, 55 р., безпритульний, 29.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 239

Фокіна Марія Миколаївна, 21 р. батько - штукатур, 07.07.1932, вроджена кволість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 150

Фольченко Петро Семенович, 2 р., батько - робітник, 10.09.1932, туберкульозний менингіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 109

Фоменко Валентина Мойсеївна, 2 міс., батько - службовець, 20.02.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 233

Фоменко Гаша Юхимівна, 42 р., в'язень БПУ, 13.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 82

Фоменко Федір Кіндратович, 36 р., робітник, 24.07.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 223

Фоміна Домна (по-батькові не вказано), 14 р., хвора психлікарні, 14.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 106

Форащук Лідія Григорівна, 2,5 р., батько - робітник, 27.08.1932, (нерозбірливо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 80

Фрайгун Мейлех Міхелевич, 73 р., кустар, 11.01.1932, грудна жаба, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 19

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Франжолі Зіновій Олексійович, 57 р., робітник масиву, 11.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 156

Франжолі Лілія Олександрівна, 7 міс., батько-робітник, 27.09.1932, не вказано, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 138

Франжолі Олександр Зіновійович, 27 р., рід занять не вказаний, 10.04.1933, не вказана, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 164, 164 зв.

Франжолі Федір Зіновійович, 16 р., рід занять не вказаний, 07.12.1933, відокремлення голови від тулубу, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 171

Франц Арон Борисович, 25 р., пенсіонер, 18.06.1933, абсцес, набряк легенів, цироз печінки, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 240

Франчук Сергій Іванович, 47 р., в'язень БПУ, 13.07.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 211, 211 зв.

Франюпуло Григорій Васильович, 37 р., хворий лікарні, 28.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 62

Фредер Леонтій Володимирович, 11 дн., батько – робітник, 22.08.1932, вроджена кволість, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 60

Фрейдіна Ревекка Яківна, 24 р., службовець, 06.09.1932, катар кишок (коліт), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 99

Фрейман Яків Олександрович, 7 р., на утриманні батька, 07.09.1932, туберкульозний менингіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 102

Фриштер Давид Захарович, на утриманні сина, студента, 13.05.1932, енцефаліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 207

Фроколова Ольга Василівна, 58 р., на утриманні чоловіка, 17.09.1932, параліч серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 120

Фролік Анатолій Пантелійович, 26 р., в'язень сільгоспколонії, 07.04.1933, ентероколіт та дистрофія (лат.), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 67-67 зв.

Фролов Гнат Степанович, 60 р., рід занять не вказаний, 21.03.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 17

Фролов Тимофій Степанович, 60 р., робітник ХІНО, 19.03.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 233, 233 зв.

Фрусенко Михайло Єфремович, 42 р., в'язень БПУ, 02.01.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 176

Фукус Олександр Йосипович, 35 р., лікар промколонії та БПУ, 04.01.1932, висипний тиф, ф.Р – 1885, спр. 164, арк. 11

Фукус Юлій Ізрайлович, 70 р., лікар, 01.04.1933, міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 147

Фурман Абрам Гершович, 49 р., в'язень БПУ, 06.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 146

Фурман Льоня, 1 р., Будинок немовляти, 16.07.1932, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 204

Фурман Наталля Іванівна, 18 р., студентка, 13.12.1932, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 117

Фурсенко Василь Севастьянович, 40 р., в'язень с/г колонії, 30.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 225, 225 зв.

Фурсова Агафія Євдокиївна, 46 р., пацієнтка психлікарні 13.01.1933, туберкульоз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 173,

арк. 107

Хабас Сарра Аронівна, 58 р., службовець, 19.08.1932, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 50

Хабібуліна Зінаїда Степанівна, 1 р. 3 міс., мати-робітниця, 12.09.1932, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 110

Хавін Абраам Ісерович, 67 р., службовець, 14.08.1933, серцева астма, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 22

Хавкун Дмитро Іванович, 63 р., сторож, 15.07.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 79

Хаврич Валентина Іванівна, 1,5 р., на утриманні батька, 08.08.1933, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 231

Хаджимідов Хаджай, 54 р., в'язень БПУ, 29.08.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 174

Хайков Григорій Наумович, 39 р., хлібороб, 27.06.1933, пронос, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 123

Хайков Михайло Осипович, 37 р., пенсіонер, 24.05.1933, ентероколіт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 47

Хайков Нюня Григорович, 7 р., батьки невідомі, 04.09.1933, черевний тиф, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 201

Хайкова Рахіль Борухівна, 65 р., пенсіонерка, 23.06.1932, параліч серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 96

Хайкова Ціля Елівна, 83 р., на утриманні сина – чорнороба, 25.12.1932, крововиток у мозок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 144

Хаймович М. Р., 30 р., пацієнт психлікарні, 20.05.1932, туберкульоз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 52

Халявко Наталія Федорівна, 1 р., невідомо, 25.03.1933, утопилася, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 277

Хамінтовський Андрій Майі-ович, 63 р., сторож, 29.08.1933, декмпенс. порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 170

Хаміченко Трохим Силович, 35 р., в'язень БПУ, 21.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 77

Хамлова Парасковія Петрівна, 80р., безробітна, 09.04.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 237

Ханісов Костянтин Андрійович, 28 р., в'язень БПУ, 29.07.1933, ентероколіт, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 196

Хапісова Раїса Костянтинівна, 3 р., з родини службовця-пожежника, 09.12.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 101

Харик Раїса Герасимівна, 2 р., на утриманні батька - безробітного, 10.12.1932, запалення легнів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 107

Харитоненко Ганна Тимофіївна, 56 р., робітниця Херсонського комунбуду, 23.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 4, 4 зв.

Харитоненко Олександр Олександрович, 64 р., робітник, 29.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 74

Харитоновна Геля Абрамівна, 64 р., на утриманні зятя, 07.02.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 159

Харитоновна Тамара Іллівна, 9 міс., на утриманні батька - помічника начальника пожежної охорони заводу, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 133

Хароїм Іван Лук'янович, 74 р., член артілі, пацієнт нарлікарні, 22.04.1932, декомпенсований порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 230

Хартенко Максим Васильович, 76 р., на утриманні сина - робітника, 21.07.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 128

Харченко Антон Васильович, 52 р., сторож на залізничній станції, 17.02.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 228

Харченко Арсентій Іванович, 32 р., хворий першої нарлікарні, 30.04.1933, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 222-222 зв.

Харченко Арсентій Іванович, 33 р., завідуючий їдальнею, 30.05.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 74-74 зв.

Харченко Василь, 19 р., курсант, 16.06.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 71

Харченко Зінаїда Антонівна, 7 р., мати: безробітна, 16.05.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 47-47 зв.

Харченко Іван Трохимович, 65 р., пенсіонер, 16.11.1933, рак шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 123

Харченко Любов Аврамівна, 67 р., рід занять не вказано, 19.02.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 231

Харченко Максим Михайлович, 47 р., в'язень сільгоспколонії, 03.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 127

Харченко Никифор Федорович, 68 р., в'язень БПУ, 09.12.1932, стареческий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 139

Харченко Олександр Спиридонович, 1 р. 6 міс., батько - службовець, 11.07.1932, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 168

Харченко Спиридон Лук'янович, 41 р., в'язень БПУ, 14.08.1933, міокардит, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 162

Хатуровська Параскева Миколаївна, 83 р., поденна робітниця, 06.02.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 159

Хашко Дем'ян Андрійович, 40 р., в'язень БПУ, 30.01.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 29

Хвещенко Леонтій (по батькові не вказано), 58 р., пацієнт нарлікарні, в'язень сільгоспколонії Бупру, 17.01.1932, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 45

Хвиртич Грицько Аврамович, 32 р., в'язень сільгоспколонії, 19.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 97-97 зв.

Хейлік Олександр Якович, 40 р., в'язень сільгоспколонії, 02.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 114

Херсун Онуфрій Хомович, 45 р., в'язень БПУ, 17.06.1933, флегмона спини, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 58

Хижняк (ім'я та по батькові не вказано), 1 день, на утриманні матері - кухара громадського харчування, 17.12.1932, мертворожденний, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 125

Хижняк Веніамін Максимович, 5 міс., мати: вантажниця, 02.07.1933, ентероколіт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 151

Хижняк Володимир (по батькові не вказано), 10 р., хворий першої нарлікарні, 05.05.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 224-224 зв.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Хижняк Галина (по батькові не вказано), 4 р., хвора першою нарлікарні, 25.04.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 194-194 зв.

Хижняк Митрофан Максимович, 55 р., в'язень БПУ, 08.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 195

Хижняк-Лисенко Марія Федорівна, 58 р., колгоспниця, 07.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 228

Хирняк Федір Костянтинович, 39 р., в'язень БПУ, 14.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 43

Хімільчук Олег Прокопович, 8 міс., батько - службовець, 14.06.1932, диспепсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 63

Хімочко Данило Антонович, 43 р., в'язень сільгоспколонії, 07.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 156

Хлестов Іван Єфремович, 32 р., в'язень БПУ, 01.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 134

Хлібкевич Софія Яківна, 61 р., службовець, 14.06.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 65

Хлопецька Катерина Семенівна, 2 р., 02.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 110

Хлопецька Катерина Сильвестрівна, 2 р., на утриманні батька, формувальника заводу, 01.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 6

Хлопкова Марія Олександрівна, 5 діб., мати - робітниця, 21.07.1932, сепсис, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 222

Хлусов Костянтин Антонович, 59 р., в'язень БПУ,

28.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 81

Хмелевський Олександр Володимирович, 37 р., в'язень БПУ, 27.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 4

Хмеленко Андрій Степанович, 35 р., в'язень сільгоспколонії, 11.07.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 180

Хмель Сергій Григорович, 40 р., в'язень БПУ, 13.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 242

Хмілевський Петро Васильович, 33 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 12.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 35, 35 зв.

Хмусов Савва Антонович, 50 р., в'язень БПУ, 23.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 53

Ходик Микола Прокопійович, 21 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 22.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 43, 43 зв.

Холіна Анастасія Анікеївна, 98 р., на утриманні праонуки - медсестри, 10.09.1933, кардіосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 223

Холодар Марія Федорівна, 4 р., батько - робітник хлопкозаводу, 27.04.1933, дистрофія IV-го ступеню, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 71

Холодар Ніла Федорівна, 9 р., на утриманні батька, вантажника бавовнобуду, 03.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 43

Холодар Олександра Федорівна, 7 р., на утриманні батька - вантажника бавовнобуду, 18.04.1933, крупозне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 31

Холодова Уляна Андріївна,

19 р., хвора психіатричної лікарні, 30.12.1932, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 222

Холодор Катерина Іванівна, 1 р. 6 міс., на утриманні батька, 07.10.1932, катар, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 167

Хом'як Денис (по батькові не вказано), 6 р., на утриманні 3-ї нарлікарні, 12.09.1933, кір, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 23

Хоменко Василь Єфремович, 46 р., санітар психлікарні, 20.06.1933, дистрофія, поліневрія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 65

Хоменко Василь (по батькові та вік не вказано), на утриманні 3-ї нарлікарні, 12.09.1933, кір, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 23

Хоменко Ганна Марківна, 27 р., на утриманні чоловіка, міліціонера, 25.02.1933, декомпенсований туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 10-10 зв.

Хоменко Георгій Іванович, 7 р., на утриманні батька - сторожа, 10.07.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 16

Хоменко Ігор Костянтинович, 1 р. 9 міс., мати - пенсіонерка, 06.09.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 98

Хоменко Кирило Федорович, 44 р., в'язень БПУ, 27.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 193

Хоменко Костянтин Федорович, 39 р., друкар у друкарні, 04.04.1932, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 94

Хоменко Ксенія Олексіївна, 48 р., пенсіонерка, 05.08.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1,

спр. 183, арк. 221

Хоменко Микола Павлович, 4 р., батько - міліціонер, 23.01.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 78

Хомяк Омелян Єлексійович, 53 р., в'язень с/г колонії, 21.06.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 40

Хонов Тарас Тарасович, 51 р., хворий народної лікарні, 25.05.1933, рожа, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 179

Хонруженко Григорій Несторович, 43 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 30.01.1933, виснаження (інаніціо), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 48, 48 зв.

Хоревич Єлизавета Терентівна, 46 р., санітарка психлікарні, 19.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 68

Хорлова Олена Петрівна, 16 р., пацієнт психлікарні, 11.09.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 157

Хорудіна Віра (по батькові не вказано), 22 р., пацієнт психлікарні, 17.04.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 194, 194 б

Хотимлянська Ріва Залманівна, 85 р., донька: робітниця, 24.03.1933, старість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 41

Хохітов Роман Григорович, 60 р., в'язень БПУ, 03.06.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 136

Хоценко Данило Якович, 80 р., на утриманні дочки, медичної сестри, 15.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 209

Храмцов Микола Пилипович, 29 р., пенсіонер, 21.03.1933, катаральна пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 217-217 зв.

Храпко Георгій Єрмолайович, 73 р., робітник, 20.01.1933, рак печінки, ф.Р - 1885, оп. 1,

спр. 173, арк. 54

Храпов Федір Іванович, 38 р., робітник заводу, 11.08.1932, прободна виразка кишечника, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 28

Хрипливий Олександр Прохорович, 38 р., в'язень БПУ, 02.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 206

Хрипченко Гаврило Гнатівич, 70 р., робітник комунвідділу, 17.05.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 83-83 зв.

Христенко Валентина Гаврилівна, 3 міс., на утриманні батька - коваля заводу, 22.12.1932, дитяча хвороба, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 134

Христенко Савелій Григорович, 73 р., робітник, 31.05.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 13

Христенко Тимофій Григорович, 60 р., пенсіонер, 01.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 247

Христич Григорій Васильович, 44 р., в'язень БПУ, 11.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 245, 245 зв.

Христофоров Олексій Пилипович, 24 р., в'язень БПУ, 11.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 38

Хромова Олександра Дмитрівна, 65 р., пенсіонерка, 11.03.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 146, 146 зв.

Хрущов Антон Семенович, 43 р., робітник турбінної станції, 27.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 55, 55 зв.

Хрущов Олександр Іванович, 10 міс., на утриманні батька - сторожа, 13.07.1933, нерозбі-

рливо, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 52

Хрущов Семен Гнатович, 80 р., пенсіонер, 20.01.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 55

Хрущова Марія Кузьмівна, 75 р., пенсіонерка, 17.12.1932, крововиток в мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 131

Худенко Петро Антонович, 55 р., пацієнт лікарні, 15.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 241

Худенко Тихін Семенович, 50 р., робітник-чорнороб артілі, 04.12.1932, не вказана, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 116

Хуторський Юхим Гершович, вік не вказаний, пацієнт народної лікарні, 13.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 193

Царева Олена Костянтинівна, 4 р., з родини службовця - бухгалтера, 21.04.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 44

Царенко Феодосій Павлович, 45 р., в'язень Херсонської тюрми, 25.06.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 183

Цветкова Марія Іванівна, 38 р., робітниця харчокомбінату, 01.06.1944, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 244

Цвященко Ісак Харитонович, 46 р., чорнороб, на утриманні психлікарні, 15.04.1932, прогресивний ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 164

Цацура Ольга Григорівна, 1,5 р., на утриманні батька - теслі, 25.06.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 86

Цебрій Іван (по батькові та вік не вказано), на утриманні нарлікарні, 17.10.1933, коліт, анемія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

179

Цебулін Юхим Васильович, 56 р., хворий психлікарні, 05.04.1933, [кардіосклероз], ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 187-187 зв.

Цейхмайстерова Мотря Артемівна, 45 р., хвора нарлікарні, 17.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 140

Цема Іван Семенович, 56 р., в'язень БУПРу, 07.07.1932, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 186

Цензура Емілія Захарівна, 9,5 міс., мати: студентка, 06.05.1933, запалення легенів та інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 95-95 зв.

Цибихін Микола Михайлович, 1 р. 5 міс., батько – робітник, 10.09.1933, гостра диспенсія, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 219

Цибрій Терентій Миколайович, 46 р., хлібороб, 06.06.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 49

Цибулевська Хапа Лейбівна, 3 р., з родини робітників, батько плотник на будівництві консервного комбінату, 02.01.1933, виснаження, серцева слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 5

Цибуленко Павло Гордійович, 5 тиж., батько - робітник «Експортлісу», 13.07.1932, гостре кишкове захворювання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 177

Цибуленко Пелагея Мартинівна, 38 р., хвора нарлікарні, 22.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 93

Цибуленко Сиклина Василівна, 54 р., на утриманні сина робітника, 30.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 121

Цибулька Семен Євстафійович, 36 р., рід занятя не вказано, 05.04.1933, дистрофія, ф.Р

- 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 202

Цибульський Іван Данилович, 50 р., в'язень БПУ, 19.01.1933, міокардит, артеріосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 98

Циваненко Карпо Максимович, 73 р., пенсіонер, 29.08.1933, старечий маразм, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 126

Цивіліна Надія Федорівна, 80 р., пенсіонерка, 18.01.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 54

Циганенко Агрипина Якимівна, 65 р., робітник бавовно-заводу, 30.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 230

Циганков Осип Іванович, 64 р., робітник - гончар, 08.05.1933, злоякісний новотвір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 138-138 зв.

Циганов Іван Іванович, вік не вказаний, пацієнт народної лікарні, 13.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 195

Циганов Степан Захарович, 47 р., в'язень БПУ, 10.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 69

Циганок Олімпіада Петрівна, 1 р., батько – робітник, 21.08.1932, гостре запалення кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 53

Циганок Платон Семенович, 29 р., в'язень БПУ, 05.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 189

Циканов Іван Євсейович, 35 р., хворий Херсонської психіатричної лікарні, 09.02.1933, прогресивний параліч, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 232-232 зв.

Циленко Леонтій Іванович, вік не вказаний, в'язень БПУ,

07.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 84

Цимбал Григорій Терентійович, 23 р., в'язень ПТК, 27.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 249-249 зв.

Цимбал Михайло Федорович, 49 р., хворий психлікарні, 19.08.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 153

Цимбал Самуїл Васильович, 27 р., в'язень БПУ, 07.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 36-36 зв.

Цимбаревич Іван Михайлович, 38 р., хлібороб, пацієнт Херсонської психіатричної лікарні, 05.06.1932, шизофренія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 92

Цимерман Шулем Ізраїлович, 26 р., хлібороб, пацієнт психлікарні, 05.05.1932, не вказана (entero colitis), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 202, 202а

Ципкін Лазар Соломонович, 45 р., пенсіонер, 18.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 196

Ципкіна Фейга Борохівна, 75 р., бухгалтер райспоживспілки, 16.05.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 64-64 зв.

Ципотун Павло Кузьмич, 44 р., в'язень с/г колонії, 14.08.1933, виснажений пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 250

Цирик Іван Тимофійович, 78 р., пенсіонер, 15.05.1932, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 209

Цириков-Остистов Григорій Петрович, 1р. 8 міс, мати – робітниця «Експортлісу», 23.06.1932, старість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк.101

Цищуловська Меланія Іванівна, 40 р., в'язень сільгоспколонії, 11.07.1933, порок серця,

ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 179

Цліфнер Кирило Олександрович, вік не вказаний, хворий лікарні, 06.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 113

Цоколова Параска Костянтинівна, 20 р., хвора нарлікарні, 23.08.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 166

Цокотун Мефодій Тарасович, 50 р., в'язень БПУ, 13.01.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 240

Цукало Михайло Захарович, 51 р., вантажник, 07.04.1933, опіки тіла, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 236

Цукерман Євсей Павлович, 73 р., пенсіонер, 10.06.1933, склероз серця, інфаркт легені, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 137

Цуколенко Микола Андрійович, 2 р., батько: робітник, 20.03.1933, нефрит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 37

Цунцаренко Люда (по батькові не вказано), 6 р., хвора нарлікарні, 26.07.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 49

Цуркан Олександр Григорович, 6 р., на утриманні батька – помічника капітана пароплава, 14.05.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 81-81 зв.

Цуркан Олександр, 6 р., 14.05.1933, параліч серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 104

Цурканова Одарка Трохимівна, 53 р. пенсіонерка, 11.07.1932, цироз печінки, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 163

Чабан Анатолій (по батькові не вказано), 6 р., невідомо, 25.03.1933, крупозне запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр.

176, арк. 2

Чабан Микола (по батькові не вказано), 3 р., 16.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 103

Чабан Микола (по батькові не вказано), 3 р., 16.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 109

Чабанов Семен Павлович, 55 р., в'язень БПУ, 07.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 166

Чабанов Семен Федорович, 66 р., чорнороб, 13.07.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 24

Чабанок Іван Григорович, 49 р., в'язень сільгоспколонії, 07.07.1933, міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 173

Чабанський Леонід Миколайович, 20 р., робітник заводу, 30.11.1933 тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 143

Чайка Галина Михайлівна, 5 міс., батько - робітник, 13.06.1932, запалення кишок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 60

Чайка Григорій Іванович, 20 р., в'язень БПУ, 02.04.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 53

Чайка Олександра Юхимівна, 72 р., на утриманні сина, робітника комишитового заводу, 04.06.1933, дистрофія, хронічний міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 156

Чайка Павло Михайлович, 20 р., в'язень БПУ, 29.08.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 42

Чайка Павло Семенович, 58 р., в'язень БПУ, 30.11.1932, старечий маказм, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 157

Чайко Михайло Семенович, 33 р., робітник, 29.03.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 104

Чайковський Ілля Дементійович, 25 р., в'язень БУПРУ, 20.09.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 155

Чала Євгенія Павлівна, 8,5 міс., батько-робітник, 12.09.1932, гострий ентерит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 112

Чалаєва Тамара Олександрівна, 1 р., на утриманні матері, робітниці заводу, 22.04.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 141

Чапле Ганна Вікторівна, 1 р. 4 міс., батько - робітник, 13.01.1933, скарлатина, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 35

Чаплинський Артур Казимирович, 32 р., хворий психлікарні, 06.11.1932, прогресуючий параліч, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 75

Чаусовська Ціля Ісааківна, 84 р., на утриманні сина – десятичника промколонії, 20.12.1932, крововиток у мозок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 132

Чверкалюк Антон Семенович, 33 р., в'язень Херсонської тюрми, 20.05.1932, туберкульоз кишок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 8

Чебан Микола Юхимович, 47 р., в'язень сільгоспколонії, 19.04.1933, ентероколіт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 90-90 зв.

Чебанов Іван Захарович, 43 р., пенсіонер, 16.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 175-175

Чебанов Іван Прокопович, 19 р., в'язень БПУ, 31.10.1933, правосторонній плеврит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 147

Чебанов Микита Микитович, 56 р., робітник комбінату, 10.03.1933, ентероколіт і виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

174, арк. 135, 135 зв.

Чебитько Андрій Никифорович, 48 р., в'язень БПУ, 09.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 17

Чебір'як Іван Іванович, 80 р., пенсіонер, 27.04.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 151

Чеботаєва Пелагея Іванівна, 67 р., пенсіонерка, 16.10.1932, рак матки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 197

Чебукін Андрій Васильович, 26 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 16.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 91, 91 зв.

Чеверда Микола Олександрович, 7 дн., на утриманні батька, слюсаря заводу, 16.05.1932, вроджена нежиттєздатність, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 214

Чегринцев Михайло Васильович, 15 р., на утриманні батька - заступника голови правління райкоопспілки, 25.12.1932, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 143

Чегринцева Ганна Данилівна, 72 р., пенсіонер, 08.05.1933, рак стравоходу, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 137-137 зв.

Чекчирний Олександр Гаврилович, 4 міс., батько - вантажник в порту, 01.02.1933, запалення мозкових оболонок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 130

Человенко Федір Устимович, 6 р., батько: каменяр водобуду, 10.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 195-195 зв.

Чемеріс Ігор Олексійович, 10 р., на утриманні батька - службовця, 18.08.1933, утоплення, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк.

86

Чепак Тимофій Юхимович, 32 р., хворий психічної лікарні, 01.10.1932, не вказана, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 1

Чепенога Марія Петрівна, 6 р., на утриманні батька, вантажника, 06.06.1933, туберкульозний менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 76

Чепецький Іван Терентійович, 26 р., безпритульний, пацієнт нарлікарні, 11.01.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 43

Чепига Павло Сергійович, 37 р., в'язень БПУ, 04.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 48

Чепурной Тимофій Васильович, 25 р., службовець, 29.09.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 142

Чепчиков Василь Григорович, 52 р., на утриманні сестри - лікаря, 06.12.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 93

Черв'яков Василь Олександрович, 75 р., пенсіонер, 30.10.1932, декомпенсований порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 230

Черв'якова Ганна Яківна, 5 р., батько - робітник, 20.01.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 55

Червинська (ім'я та по батькові не вказано), 1 день, на утриманні матері, робітниця млина, 19.03.1933, недоношена, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 204-204 зв.

Червинська Параска Сергіївна, 51 р., на утриманні сина, 14.07.1932, серцевий напад, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 176

Червоная Віра Андріївна, 6,5 міс., Будинок немовляти, на утриманні батька: робітник - ван-

тажник Радторгфлоту, 28.04.1932, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 153

Червонюк Антон Семенович, 17 р., в'язень БПУ, 24.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 20

Черевка Григорій Іванович, 37 р., в'язень БПУ, 14.06.1933, дистрофія та ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 74

Черевко Панас Трохимович, 46 р., в'язень сільгоспколонії, 20.04.1933, ентерит (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 96-96 зв.

Черевко Семен Степанович, 44 р., в'язень ПТК, 20.04.1933, крупозне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 248-248 зв.

Чередніченко Леонтій Васильович, 25 р., в'язень БПУ, 08.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 167

Череп Карп Степанович, 37 р., в'язень БПУ, 04.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 147

Черепанов Федір Сергійович, 19 р., хворий нарлікарні, 27.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 257

Черепашук Гаврило Панасович, 45 р., в'язень БПУ, 11.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 113-113 зв.

Черепов Володимир Сергійович, 22 р., хворий психікарні, 03.03.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 118

Черечеча Марія Данилівна, 34 р., чоловік: робітник, 09.04.1933, туберкульоз гортані, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 228

Черінкова Ганна Олексіївна, 28 р., чоловік-робітник, 21.09.1932, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 123

Черкас Тамара (по батькові не вказано), 13 р., хвора психічної лікарні, 17.12.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 154

Черкасов Дмитро Антонович, 32 р., в'язень БПУ, 06.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 22

Черкасова Марія Тимофіївна, 37 р., хвора психлікарні, 20.08.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 152

Черкашев Іван (по батькові не вказано), 19 р., хворий 1-ої нарлікарні, 20.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 47

Черкашин Михайло Данилович, 40 р., в'язень БПУ, 18.10.1932, коліт, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 240

Черкащенко Марія Іванівна, 37р., хвора психлікарні, 04.08.1933, міокардит, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 184, арк. 107

Черков Леонтій Федорович, 8 міс., батько: військовий службовець, 18.04.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 12

Черневська Наталія Архипівна, хвора народної лікарні, 26.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 187

Чернега Наталія Гаврилівна, 64 р., хвора психлікарні, 20.01.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 31, 31 зв.

Черненко Анатолій Петрович, 11 міс., на утриманні батька, студента інституту народної освіти, 16.06.1933, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 235

Черненко Гаврило Федорович, 42 р., телеграфіст, 28.08.1933, втоплення, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 167

Черненко Леся (по батькові не вказано), 3 р., Будинок немовляти, 25.06.1933, атрофія та коліт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 111

Черненко Микола Трохимович, 1 міс., батько - наглядач у БУПРі, 22.07.1932, гостре захворювання кишечника, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 215

Черненко Михайло Павлович, 20 р., робітник, 24.03.1933, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 22

Черненко Явдоха Пилипівна, 33 р., хлібороб, на утриманні психлікарні, 05.05.1932, «виснага», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 195, 195 б

Чернецький Георгій Макарович, 5 р., з родини робітників, 01.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 4

Черних Владар Омелянович, 23 р., в'язень БУПРУ, 21.09.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 155

Черниш Анісія Кузьмівна, 45 р., пацієнт психлікарні, домогосподарка, 21.03.1932, ентероколіт, міокардит, ф.Р - 4069, оп. 7, спр. 164, арк. 79

Черниша Максим Архипович, 24 р., в'язень БПУ, 04.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 21

Чернишов Лука Юхимович, 73 р., пацієнт нарлікарні, в'язень сільгоспколонії Бупру, 11.01.1932, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 41

Чернишова Явдоха (по батькові не вказано), в'язень БПУ, 01.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 12

Черніченко Остап Семенович, 54 р., пацієнт психлікарні, 06.09.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 181

Чернов Іван Андрійович, 34 р., службовець, 14.11.1933,

tbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 124

Чернов Родіон Пилипович, 34 р., в'язень БПУ, 23.04.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 202-202 зв.

Чернов Федір (по батькові не вказано), 24 р., пацієнт психлікарні, 10.06.1932, шизофренія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 124

Черновалова Килина Харитонівна, 25 р., хлібороб, пацієнт психлікарні, 25.04.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 186

Черногуб Людвиг Васильович, 1 р. 2 міс., на утриманні батька - робітника, 24.07.1933, падіння серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 223, 223 зв.

Чернодубровський Роман (по батькові не вказано), 60 р., хворий нарлікарні, 27.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 259

Черноус Володимир Кирилович, 49 р., в'язень БПУ, 30.04.1933, старечий маказм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 9-9 зв.

Черноус Павло Йосипович, 56 р., в'язень сільгоспколонії БПУ, 17.03.1932, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 66

Чернюк Андрій Іванович, вік не вказаний, в'язень сільгоспколонії, 15.12.1932, декомпенсований міокардит, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 144

Чернявська Ганна Павлівна, 70 р., в'язень БПУ, 19.02.1933, староческий маказм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 54

Чернявська Єфросинія Михайлівна, 24 р., на утриманні чоловіка, 20.10.1933, tbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 93

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Чернявський Андрій Захарович, 13 р., пацієнт народної лікарні, [20].06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 198

Чернявський Василь Онисимович, 16 р., на утриманні брата, безробітного, 17.05.1932, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 214

Чернявський Іван Володимирович, 2 міс., мати - робітниця, 13.06.1932, не вказана, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 59

Чернявський Іван Романович, 48 р., в'язень с/г колонії, 20.06.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 39

Чернявський Іван (по батькові не вказано), 74 р., пацієнт нарлікарні, 28.01.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 165

Чернявський Ілля Федорович, 37 р., в'язень БПУ, 02.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 12

Чернявський Микола Семенович, 7 міс., мати - робітниця, 09.06.1932, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 43

Чернявський Самуїл Альбертович, 63 р., пенсіонер, 26.11.1933, кардіосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 134

Чернявський Сергій Єремейович, 72 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 28.12.1932, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 38-38 зв.

Черняєва Жанна Іванівна, 3 р. 5 міс., мати - робітниця заводу, 06.09.1932, набряк легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 103

Черняк Мойсей Маркович, 47 р., тачечник без коня, 16.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 171, 171 зв.

Черняк Наум Мойсейович, 8 міс., батько-кустар, 01.04.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 134

Черняк Хаїм Абрамович, 91 р., на утриманні дочки, 08.01.1933, артеріосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 19

Черняк Юхим Григорович, 50 р., в'язень БПУ, 27.03.1933, мікрокардіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 131

Чернякова Добруся (так в документі) **Веніамінівна**, 40 р., робітниця, 31.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 124

Черткова Валентина Іванівна, 16 р., хвора нарлікарні, 06.03.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 143-143 зв.

Черченко Остап Романович, 40 р., в'язень БПУ, 07.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 242

Чесакова Євдокія Кіндратівна, 82 р., на утриманні сина, 12.05.1933, старече виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 243-243 зв.

Чесановський Кароль Войтович, 48 р., в'язень с/г колонії, 15.07.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 95

Чеський Микита Петрович, 44 р., кустар, 25.12.1933, висипний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 234

Чех Борис Васильович, 3 р., батько - робітник, 03.11.1932, запалення головного мозку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 249

Чех Никифор Максимович, 39 р., хворий лікарні, 30.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 56

Чечекова Марія Іванівна, 21 р., хвора першої нарлікарні,

27.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 213-213 зв.

Чечеріна (Чеченя) Варвара Панасівна, 19 р., хлібороб, пацієнт психлікарні, 24.03.1932, ентероколіт від виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 81, 81а

Чечина Віра Гаврилівна, 62 р., в'язень БПУ, 26.08.1933, старечий маразм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 171

Чечоткин Леонтій Федорович, 46 р., хворий першої нарлікарні, 01.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 226-226 зв.

Чигар Володимир Кіндратович, 1 р., з робітничої сім'ї, 09.06.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 41

Чигирьов Йосип Михайлович, 55 р., робітник - будівельник, 27.08.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 78

Чигорта Віктор Петрович, 41 р., в'язень сільгоспколонії, 13.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 87-87 зв.

Чигринський Лазар Трохимович, 26 р., робітник, 21.03.1933, запалення середнього вуха, гнійний менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 235-235 зв.

Чикмарева Олесь Костянтинівна, 18 р., хвора нарлікарні, 21.08.1933, двосторонній катар, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 150

Чинений Григорій Михайлович, 23 р., в'язень БПУ, 27.07.1933, дистрофія, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 83

Чирва Георгій Кирилович, 10,7р., на утриманні батька - в і й с ь к о в о с л у ж б о в ц я , 16.12.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп.1, спр.167, арк.120

Чирва Митрофан Климович, 20 р., в'язень БПУ, 24.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 136

Чиркиш (ім'я та по батькові не вказано), 23 р., хворий лікарні, 03.04.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп.1, спр.176, арк.233, 233 зв.

Чистий Абрам Давидович, 41 р., кустар-перукар, 16.05.1933, занепад серцевої діяльності, ф. Р-1885, оп. 1, спр. 178, арк. 73-73 зв.

Чистяков Іван Никифорович, 50 р., в'язень сільгоспколонії, 12.03.1933, «параліч серця при явищах загального ослаблення організму», ф. Р-1885, оп. 1, спр. 178, арк. 152-152 зв.

Чистяков Клим Никифорович, 50 р., хворий 1-ої нарлікарні, 12.03.1933, коліт, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 175, арк. 136

Чистяков Харитон Ларіонович, 39 р., в'язень БПУ, 22.01.1933, туберкульоз, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 173, арк. 98

Чичкова Надія Іванівна, 13 р., з родини робітниці-швачки, 25.04.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп.1, спр.176, арк.101

Чмих Тихон Якович, 42 р., в'язень БПУ, 11.01.1933, виснаження, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 173, арк. 250

Чмур Іван Гаврилович, не вказаний, в'язень сільгоспколонії, 25.01.1933, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 89

Чмуха Галина Лук'янівна, 25 р., на утриманні чоловіка, 01.08.1933, черевний тиф, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 208

Чоботирьова Ганна (по батькові не вказано), 35 р., «кочующая циганка», пацієнт нарлікарні, 27.04.1932, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 229

Чорненко Ірина Федорівна, 23 р., хвора нарлікарні, 31.08.1933, коліт, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 184, арк. 184

Чорний Іван Пантелійович, 38 р., хворий лікарні, 06.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 133, 133 зв.

Чорний Ілля (Микита) Назарович, 53 р., в'язень БПУ, 11.06.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 49

Чорний Ілля Прохорович, 36 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 26.02.1933, серцева слабкість, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 214-214 зв.

Чорний Степан Мусійович, 37 р., в'язень сільгоспколонії, 12.07.1933, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 186

Чорнобай Сава Миронович, 25 р., в'язень БПУ, 05.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 235

Чорнобильська Ціпа Юхимівна, 25 р., пацієнтка психлікарні, 07.12.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 218

Чошак Федір Омелянович, в'язень БПУ, 29.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 192

Чубова Людмила Федорівна, 6 р., на утриманні батька-робітника, 16.02.1933, кровотеча, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 173, арк. 187

Чубуков Ігор Євдокимович, 58 р., пенсіонер, 25.09.1932, падіння серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 136

Чувалка Костянтин Іванович, 42 р., в'язень БПУ, 01.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 8

Чугункова Хима Олексіївна,

46 р., хвора психічної лікарні, 12.12.1932, не вказана, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 150

Чудак Віра Степанівна, 36 р., 28.08.1932, рід занять не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 84

Чумак Іван Олексійович, 49 р., хворий психічної лікарні, 27.11.1932, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 109

Чумак Марія Іванівна, 55 р., на утриманні чоловіка, 28.06.1932, крововилив у мозок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 115

Чумак Пилип Корнійович, 34 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 10.01.1933, виснаження (інаміцію), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 1, 1 зв.

Чумаченко Анатолій Іванович, 2,5 р., з родини робітника, 16.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 107

Чумаченко Костянтин Олексійович, 18 р., в'язень БПУ, 29.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 145, 145 зв.

Чумаченко Олександра Іванівна, 3 міс., з родини робітниці - чорнороба, 11.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 28

Чумаченко Пимон Лазарійович, 44 р., в'язень БПУ, 12.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 181

Чумачков Микола Федорович, вік не вказаний, пацієнт психлікарні, 20.09.1932, артеріосклероз мозку, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 154

Чумель Йосиф Павлович, 25 р., в'язень с/г колонії, 26.06.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 43

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Чумин Іван Федорович, 23 р., в'язень БУПРУ, 25.09.1932, виснаження, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 152

Чупренко Наталія (по батькові не вказано), 15 р., 18.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, п. 1, спр. 180, арк. 102

Чуприн Василь Якович, 1р. 7 міс., батько-робітник, 22.10.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 208

Чуприн Вячеслав Костянтин нович, 5 р., батько – робітник друкарні, 22.06.1932, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 95

Чуприна Павло Максимович, 3 міс., на утриманні батька, портового робітника, 05.03.1933, дитячі судоми, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 80-80 зв.

Чуприна Пелагея Радіонівна, 75 р., на утриманні сина - робітника, 17.07.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 108

Чуприна Петро Дем'янович, 30 р., в'язень сільгоспколонії, 03.05.1933, нефрит, компенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 68

Чуприна Степанида Прохорівна, вік не вказаний, хвора психлікарні, 04.04.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 189-189 зв.

Чура Андрій Петрович, 37 р., в'язень с/г колонії, 24.06.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 43

Чурсинов Тихон Тимофійович, 17 р., в'язень БПУ, 23.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 173

Чурсіна Ольга Миколаївна, 38 р., санітарка психлікарні, 26.08.1933, рак матки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 118

Чухнов Микита Захарович,

41 р., в'язень БПУ, 29.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 171

Чухрай Леонтій Андрійович, 3 р., на утриманні батька – робітника заводу, 03.08.1933, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 213

Чхайло Прокопій Омелянович, 34 р., в'язень БПУ, 17.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 208

Шабанов Володимир Іонович, 37 р., бухгалтер фабрики, 10.12.1932, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 102

Шаблей Василь Васильович, 14 р., пацієнт психлікарні, 18.05.1932, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 224, 224 б

Шаботинець Євдокія Омелянівна, 36 р., безробітна, 22.10.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 214

Шавкуненко Надія Федорівна, 80 р., на утриманні сина – робітника заводу, 04.05.1933, міокардит, декомпенсація серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 88-88 зв.

Шагін Нухем Шмулевич, 65 р., на утриманні сина, робітника зводу, 13.03.1933, розлад серцевої діяльності, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 135-135 зв.

Шадський Антон Іванович, 40 р., в'язень с/г колонії, 26.06.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 42

Шайнога Павло Андрійович, 38 р., робітник, 02.02.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 128

Шайтан Ісаак Гнатович, 34 р., в'язень сільгоспколонії, 15.02.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 207

Шакала Федір Григорович, 22 р., в'язень БПУ, 08.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 24

Шакало Тетяна Микитівна, 27 р., на утриманні чоловіка, 25.06.1932, туберкульозний менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 103

Шаламаєнко Карпо Михайлович, 91 р., на утриманні онуки, 09.10.1932, декомпенсований порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 182

Шалімов Леонід Степанович, 27 р., вчитель семирічки, 20.03.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 55

Шалімова Надія Йосипівна, 10 міс. батько – тесля Укрбуду, 09.07.1932, катар кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 153

Шалота Павло Іванович, 27 р., в'язень БПУ, 01.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 109

Шамасва Ганна Дмитрівна, 5 р., на утриманні матері 31.12.1932, запалення мозку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 3

Шамбей Кистебей, 32 р., в'язень БПУ, 30.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 84

Шамік Олена Пилипівна, 1 р., батько – вантажник, 27.07.1932, гостре запалення товстих кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 232

Шампура Антон Кіндратович, 24 р., в'язень БПУ, 10.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 38

Шамрай Микола Іванович, 60 р., робітник дослідної станції, 11.06.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 158

Шамрай Михайло Сергійович, вік не вказаний, в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 12.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 36, 36 зв.

Шамрай Петро Климович, 30 р., в'язень БПУ, 09.04.1933, дистрофія, ф. Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 50-50 зв.

Шамрай Яків Дмитрович, 48 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 21.02.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 92-92 зв.

Шамураєв Опанас (по батькові не вказано), 20 р., робітник радгоспу, 15.01.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 222

Шамшура Іван Федорович, 06.06.1933, батько: пожежник, 22.06.1933, вроджена слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 63

Шамшура Костянтин Іванович, 4 міс., на утриманні батьків, 22.09.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 28

Шапар Валентина Сидорівна, 1 р. 3 міс., батько - робітник, 04.09.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 114

Шапар Ольга Іванівна, 11 міс., батько - пожежник, 16.06.1932, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 70

Шапіро Міра Борисівна, 37 р., на утриманні сестри, 24.04.1933, базедова хвороба, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 78

Шапіро Самуїл Григорович, 67 р., сторож, 24.10.1933, пістряк печінки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 97

Шаповал Микола Савович, вік не вказаний, в'язень сільгоспколонії, 02.06.1933, дистрофія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 227

Шаповал Никифор Опанасович, 71 р., на утриманні дочки, робітниці, 08.03.1933, грип, декомпенсація серця, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 101-101 зв.

Шаповал Олександр Павлович, 20 р., в'язень БПУ, 20.11.1933, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 188

Шаповаленко Марія (по батькові не вказано), 8 р., хвора нарлікарні, 01.09.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 214

Шаповалов Анатолій Сергійович, 4 міс., батько - чорнороб, 27.06.1932, не вказана, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 111

Шаповалов Андрій Борисович, 31 р., в'язень БПУ, 10.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 33

Шаповалов Гаврило Максимович, 48 р., в'язень БПУ, 20.05.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 72

Шаповалов Іван Данилович, 19 р., в'язень БПУ, 10.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 164

Шаповалов Костянтин Іванович, 62 р., в'язень БПУ, 04.09.1933, дек. міокардит, артеріосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 236

Шаповалов Микита Андрійович, 44 р., в'язень БПУ, 17.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 181

Шаповалов Микола Давидович, 44 р., хворий нарлікарні, 07.09.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 227

Шаповалов Павло (по батькові та вік не вказано), хворий нарлікарні, 17.08.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 141

Шаповалов Петро Олефірович, 44 р., в'язень БПУ, 08.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 34

Шаповалов Петро, 7 р., хворий нарлікарні, 17.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 91

Шаповалова Ганна Сергіївна, 2 р., на утриманні батька - пожежника, 18.12.1932, катаральне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 124

Шаповалова Євдокія Пилипівна, 8 р., батько: чорнороб на будівництві консервного заводу, 05.07.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 219

Шаповалова Зінаїда Іванівна, 1 р., на утриманні батька, котельника судозаводу, 27.04.1932, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 152

Шаповалова Ірина Яківна, 2 р. 4 міс., батько - робітник, 09.09.1932, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 106

Шаповалова Катерина Опанасівна, вік не вказаний, хвора лікарні, 02.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 161, 161 зв.

Шаповалова Неоніла Костянтинівна, 48 р., на утриманні сина, 18.01.1933, запалення мозку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 45

Шаповалова Олена Семенівна, 76 р., на утриманні зятя, шевця, члена артілі, 17.03.1932, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 52

Шаповалова Палажка Григорівна, 9 р., пенсіонерка, 17.05.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 176-176 зв.

Шаповалова Текла Дорофіївна, 30 р., хвора психлікарні, пневмонія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 181-181 зв.

**Шаповалова Фекла Васи-
лівна**, 50 р., хвора лікарні,
25.06.1933, дистрофія, ф.Р -
1885, оп. 1, спр. 182, арк. 115

Шапран Ксенія Семенівна,
72 р., хвора психлікарні,
10.03.1933, параліч серця, ф.Р -
1885, оп. 1, спр. 176, арк. 73

**Шапшалов Федір Семено-
вич**, 18 р., в'язень БПУ,
15.07.1933, дистрофія, ф.Р -
1885, оп. 1, спр. 183, арк. 120

**Шаргородський Михайло
Петрович**, 55 р., в'язень БПУ,
01.07.1933, міокардит, ф.Р -
1885, оп. 1, спр. 182, арк. 10

**Шаригін Михайло Матві-
йович**, 18 р., пацієнт психлікарні,
20.04.1932, епілепсія, туберкуль-
оз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр.
164, арк. 193

Шарий Павло Степанович,
45 р., в'язень с/колонії,
09.09.1933, міокардит, ф.Р -
1885, оп. 1, спр. 184, арк. 200

**Шатайло Степан Васильо-
вич**, 63 р., в'язень БПУ,
23.11.1932, малярзм, ф.Р - 1885,
оп. 1, спр. 167, арк. 86

Шатаймак Василь Іванович,
50 р., в'язень сільгоспколонії,
23.01.1933, безбілковий набряк,
ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк.
88

Шатило Іван Кузмич, 38 р.,
в'язень БПУ, 19.01.1933, висна-
ження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп.
1, спр. 173, арк. 93

Шатхан Мойсей Хаїмович,
70 р., чоботар, 15.03.1933, от-
руєння алкоголем, ф.Р - 1885, оп.
2, спр. 174, арк. 220-220 зв.

**Шаульський Федір Семено-
вич**, вік не вказаний, пацієнт на-
родної лікарні, 30.05.1933, дист-
рофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр.
181, арк. 19

Шаф'яков Яків (по батькові
не вказано), 45 р., хворий пер-
шої нарлікарні, 30.04.1933, дис-
трофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр.

178, арк. 220-220 зв.

**Шафожинський Михайло
Олександрович**, 70 р., пенсіо-
нер, 01.07.1933, хвороба серця,
ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181,
арк. 151

**Шафорова Олена Василів-
на**, 45 р., хвора нарлікарні,
04.08.1933, дистрофія, ф.Р -
1885, оп. 1, спр. 184, арк. 49

**Шафрановська Євдокія Ан-
дріївна**, 20 р., хвора Херсон-
ської психіатричної лікарні,
22.02.1933, туберкульоз легенів,
ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк.
29-29 зв.

**Шахман Євдокія Мойсеїв-
на**, 49 р., невідомо, 07.05.1933,
дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1,
спр. 179, арк. 17

Шаходько Марія Данилівна,
22 р., чорнороб, пацієнт психлі-
карні, 19.03.1932, ентероколіт,
ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк.
79

**Шацький Маркіян Дмитро-
вич**, 35 р., в'язень сільгоспро-
лонії, 17.05.1933, декомпенса-
ція, порок серця, ф.Р - 1885, оп.
1, спр. 180, арк. 54

Шашков Андрій Дмитрович,
1 р., батько - робітник,
06.08.1932, гострий пронос, ф.Р
- 1885, оп.1, спр.166, арк.11

**Шашкова Тетяна Дмитрів-
на**, 3,5 р., на утриманні батька-
робітника, 12.11.1933, запален-
ня легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр.
185, арк. 120

Шварц Двойра Мойсеївна,
70 р., Будинок старих, 20.05.1933,
старечий занепад серцевої
діяльності, ф.Р - 1885, оп. 1, спр.
178, арк. 233-233 зв.

Шварц Іхіль Іцкович, 65 р.,
утримувався за рахунок «допо-
моги», 06.01.1933, упадок сер-
цевої діяльності, ф.Р - 1885, оп.
1, спр. 173, арк. 28

**Шварцберг Мойсей Абра-
мович**, 20 дн., батько - робітник,
20.08.1932, слабонароджений,
ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк.

51

Шварцман Йосип (по бать-
кові не вказано), 21 р., хворий
психлікарні, 31.01.1933, вродже-
не слабоуміє, туберкульоз ле-
генів, хронічний ентероколіт, ф.Р
- 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 230,
230 зв.

Шведенко Ганна Гаврилівна,
69 р., на утриманні сина,
09.02.1933, параліч серця, ф.Р -
1885, оп. 1, спр. 173, арк. 170

Шведов Сергій (по-батькові
не вказано), 1 р., батько - рибал-
ка артілі, 31.10.1932, загальне
виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1,
спр. 166, арк. 232

Шведун Павло Львович,
30 р., в'язень БПУ, 04.06.1933,
дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1,
спр. 180, арк. 221

Швелерт Петро Абрамович,
37 р., в'язень БПУ, 11.07.1933,
різка дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1,
спр. 184, арк. 85

Швець Андрій Леонтійович,
56 р., в'язень сільгоспколонії,
23.11.1932, безбілкові набряки,
параліч серця, ф.Р -1885, оп. 1,
спр. 173, арк. 151

Швець Андрій Петрович, 33
р., в'язень с/г колонії,
13.06.1933, порок серця, ф.Р -
1885, оп. 1, спр. 182, арк. 32

Швець Марія (по батькові не
вказано), 5 р., рід занять не вка-
зано, 13.05.1933, виснаження,
ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк.
89

**Швець Олександр Михайло-
вич**, 6 р., на утриманні психлі-
карні, 25.04.1932, виснаження,
ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк.
185, 185а

Швець Павло Максимович,
16 р., матрос, 31.10.1933, че-
ревний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1,
спр. 185, арк. 110

Швець Петро Степанович,
19 р., матрос, 27.06.1932, абс-
цес печінки, ф.Р - 1885, оп. 1,
спр. 165, арк. 109

Швець Федір Миколайович, 45 р., в'язень сільгоспколонії, 05.06.1933, дистрофія та ентерит (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 48

Швидка Хана Вольфівна, 63 р., на утриманні сина, 15.01.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 39

Швелюк Семен Васильович, 41 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 23.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 24, 24 зв.

Шевцов Володимир Іванович, 1 р. 6 міс., батько - робітник 06.01.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 16

Шевцов Володимир Федорович, 5 міс., батько: робітник експортлісу, 07.03.1933, шлунково-кишкове захворювання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 104, 104 зв.

Шевцов Павло Олександрович, 46 р., в'язень БПУ, 11.09.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 42

Шевцов Павло Трохимович, 68 р., сторож макаронної фабрики, 03.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 77

Шевцова Ніна Іванівна, 1 р., мати - службовець, 06.10.1932, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 164

Шевцова Ніна Федорівна, 3 р., на утриманні батька-робітника, 17.12.1933, «катарна пневмонія», ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 214

Шевченко Аврам Іванович, 62 р., робітник паротурбінної станції, 08.03.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 108-108 зв.

Шевченко Андрій Іванович, 42 р., хворий народної лікарні, 20.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 171

Шевченко Андрій Пилипович, 25 р., в'язень БПУ, 11.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 101-101 зв.

Шевченко Антон Порфирійович, 38 р., в'язень сільгоспколонії, 29.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 148-148 зв.

Шевченко Варвара Михайлівна, 89 р., пенсіонерка, 31.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 231

Шевченко Василь Андрійович, 65 р., в'язень БПУ, 18.06.1933, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 76

Шевченко Віктор (по батькові не вказано), 6 р., на утриманні нарлікарні, 12.10.1933, кір, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 180

Шевченко Володимир Миколайович, 1 р., батько - робітник, 04.08.1932, гостре запалення кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 12

Шевченко Володимир Юхимович, 1,8 р., з родини робітника, 12.11.1932, туберкульозний перитоніт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 19

Шевченко Євген Григорович, 1 р. 8 міс., батько - ст. конструктор заводу, 27.07.1932, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 233

Шевченко Єфімія Яківна, 70 р., пенсіонерка, 20.01.1933, туберкульоз, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 173, арк. 57

Шевченко Єфросинія Антонівна, 27 р., хвора нарлікарні, 27.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 48

Шевченко Єфросинія Василівна, 81 р., робітниця комунбуду, 28.05.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 171

Шевченко Іван Герасимо-

вич, 74 р., на утриманні зятя, штукатурка заводу, 07.06.1933, рожа, декомпенсація серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 93

Шевченко Іван Олександрович, 3 р., на утриманні матері - вантажниці Експортлісу, 07.05.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 97-97 зв.

Шевченко Іван Прокопович, 34 р., пацієнт психлікарні, 26.10.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 244

Шевченко Ірина Іванівна, 39 р., на утриманні дочки, 14.12.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 187

Шевченко Лідія Дмитрівна, 1 р. 28 днів, на утриманні матері - вчительки, 15.08.1933, токсична диспенсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 11

Шевченко Любов Петрівна, вік не вказаний, пацієнт народної лікарні, 24.06.1933, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 197

Шевченко Марія (по батькові не вказано), 48 р., хвора нарлікарні, 06.09.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 227

Шевченко Марія Тимофіївна, 55 р., на утриманні дочки-техніка паротурбінної станції, 26.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 95

Шевченко Марія Тимофіївна, 55 р., хвора лікарні, 26.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 55

Шевченко Мефодій Тимофійович, 28 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 22.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 210, 210 зв.

Шевченко Микола Іванович, 72 р., робітник, 14.07.1933, артеріосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 106

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Шевченко Микола Олександрович, 9 міс., батько - робітник, 31.08.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 87

Шевченко Михайло Савович, 36 р., в'язень сільгоспколонії, 04.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 230

Шевченко Нестор Петрович, 86 р., пенсіонер, 24.12.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 139

Шевченко Ольга Антонівна, 53 р., робітниця, 09.08.1932, рак шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 19

Шевченко Онисим Павлович, 43 р., в'язень Херсонської с/г колонії, 16.01.1933, безбілковий набряк, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 40, 40 зв.

Шевченко Павло Якович, 25 р., в'язень БПУ, 15.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 42

Шевченко Панас Іванович, 51 р., в'язень сільгоспколонії, 21.08.1933, виснаження, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 3

Шевченко Семен Федорович, 32 р., на утриманні дружини, робітниця - прибиральниця, 10.01.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 20

Шевченко Тамара Пилипівна, 4 міс., на утриманні батька - робітника заводу, 27.07.1933, уроджена слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 61

Шевченко Юхим Маркович, 53 р., робітник, 10.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 110

Шевченко Яків Ілліч, вік не вказаний, пацієнт народної лікарні, 12.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 173

Шевчук Григорій Климентійович, 85 р., на утриманні сина, 15.02.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 189

Шевчук Костянтин Михайлович, 54 р., майстер столярного цеху заводу ім. Петровського, 08.03.1933, нарив у легені, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 109 зв.

Шевчук Пахом Федорович, 36 р., в'язень БПУ, 02.01.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 210

Шеденко Семен Калістратович, 28 р., в'язень сільгоспколонії, 11.05.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 149

Шедліх Август Августович, 28 р., в'язень БПУ, 09.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 25

Шейко Дмитро Костянтинович, 41 р., на утриманні психлікарні, 06.11.1933, прогресивний параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 168

Шейман Мендель Давидович, 67 р., кустар-миловар, 06.04.1932, рак шлунку та печінки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 95

Шейнін Арон Соломонович, 25 р., помічник директора радгоспу, 20.11.1932, злякисне утворення в печінці, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 49

Шейнін Кім Аронович, 5 міс., батько - службовець, 22.06.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 112

Шейніна Рахіль Пінхусівна, 37 р., на утриманні чоловіка - робітника, 09.11.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 116

Шейфет Софія Юхимівна, 50 р., вбиральниця, 05.07.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 193

Шек Якуб Якович, 24 р., в'язень БПУ, 07.12.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 220

Шекер Павло Панасович, 25 р., в'язень БПУ, 16.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 204

Шелестенко Василь Максимович, 4 міс., утриманець, [батько -] робітник, 10.12.1933, запалення кишечнику, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 212

Шелестенко Максим Леонтійович, 48 р., каменяр, 11.04.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 270

Шелехов Федір Дмитрович, 97 р., на утриманні онука - службовця, 06.05.1933, старечий малярзм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 99-99 зв.

Шелін Лук'ян Васильович, 41 р., пенсіонер, 19.01.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 49

Шелудько Л. Гаврилович, 67 р., 18.06.1933, стареча слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 106

Шелудько Олена Федорівна, 4 міс., батько: міліціонер військової служби, 19.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 143-143 зв.

Шелякліна Єфросинія Павлівна, 40 р., робітниця хлібзаводу, 17.11.1932, рак матки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 34

Шель Михайло Семенович, 63 р., в'язень БПУ, 11.12.1932, старечий малярзм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 130

Шель Федір Ілліч, вік не вказаний, в'язень БПУ, 02.01.1933, виснаження, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 175

Шендель Мефодій Захаро-

вич, 40 р., в'язень БПУ, 08.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 25

Шепель Василь Карпович, 33 р., в'язень БПУ, 27.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 265

Шепель Ганна Іванівна, 70 р., син: секретар Одеського обкому партії, 05.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 92-92 зв.

Шепель Олексій Терентьевич, 2 р., батько-студент, 08.09.1932, коліт, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 103

Шепель Сергій Харитонович, 44 р., в'язень БПУ, 17.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 228

Шепетовський Улян Петрович, 38 р., в'язень БПУ, 01.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 46

Шепоміна Лідія (по батькові не вказано), 7 р., невідомо, 30.06.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 105

Шепрут Михайло Пилипович, 44 р., в'язень сільгоспколонії, 30.04.1933, нефрит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 68

Шералінова Аїша, 60 р., в'язень БПУ, 26.10.1933, декомпенсація, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 144

Шеремет Михайло Митрофанович, 70 р., з судової лікарні, 11.07.1933, стареча слабкість, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 182, арк. 241, 241 зв.

Шеремет Федір Макарович, 44 р., робітник - коваль, 06.01.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 13

Шерноштан Сергій Трохимович, 43 р., хворий психічної лікарні, 10.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 220, 220 зв.

Шершель Іван Федорович, 60 р., в'язень БПУ, 20.03.1933, старчеський маказм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 224

Шершель Олександр Федорович, 76 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 29.02.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 42, 42 зв.

Шершен Людмила Станіславівна, 1 міс., на утриманні батька - робітника, 11.11.1932, дитячі конвульсії, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 19

Шершень Опанас Федорович, 68 р., рід занять не вказано, 05.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 148

Шестак Федір Григорович, 24 р., в'язень БПУ, 02.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 247

Шестаков Петро Акимович, 43 р., вчитель, 12.03.1932, виснаження, хронічний ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 88, 88а

Шестакова Зінаїда Данилівна, 3 міс., з родини робітника-чорнороба, 05.11.1932, розладнання харчування, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 18

Шестер Олександр Самойлович, 24 р., службовець, 01.04.1933, поранення черепа, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 154

Шестерикова Тетяна Степанівна, 60 р., пенсіонерка, 12.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 208

Шеховцов Юхим Юхимович, 33 р., хлібороб-одноосібник, 13.09.1932, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 126

Шехтер Йосип Володимирович, 50 р., завідуючий крамницею, 09.11.1932, параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 17

Шидловський Андрій (по батькові та вік не вказано), в'язень Херсонської с/г колонії, 18.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 20, 20 зв.

Шикер Антон Арсентійович, 48 р. в'язень БУПРу, 02.07.1932, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 160

Шиліна Людмила (по батькові не вказано), 2,5 міс., Будинок немовляти, 25.04.1932, токсична диспепсія, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 150

Шиліна Марія Андріївна, 18 р. службовець, 09.07.1932, отруєння, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 161

Шилкін Петро Григорович, 74 р., пенсіонер, 03.09.1933, декомпенсуючий міокардит ослаблений колітом, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 185

Шилов Андрій Олексійович, 55 р., робітник, 14.08.1932, рак шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 36

Шилов Віктор Михайлович, 1 р., батько - робітник, 06.07.1932, кір, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 144

Шилова Алла Петрівна, 5 міс., на утриманні батька-службовця, 10.11.1933, запалення мозкових оболонок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 118

Шильман Етя Соломонівна, 23 р., чоловік-робітник, 15.09.1932, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 116

Шиманська Валентина Францівна, 9 міс., на утриманні батька: безробітний, хлібопекар, 06.05.1932, запалення товстих кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 173

Шинкаренко Пилип Іванович, 22 р., в'язень сільгоспколонії, 04.04.1933, ентероколіт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

арк. 53-53 зв.

Шинкарецький Денис Онисимович, 42 р., в'язень БПУ, 15.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 186

Шир Максим Якимович, 28 р., робітник, 09.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 16

Шириков Бен Вікторович, 3 міс., робітник, 27.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 69

Ширський Григорій Пантелеймонович, 20 р., хворий психічної лікарні, 15.12.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 155

Шихіва Надія (по батькові та вік не вказано), хвора нарлікарні, 17.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 92

Шишацька Євдокія Степанівна, 50 р., на утриманні чоловіка-робітника, 10.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 268

Шищенко Зінаїда (по батькові не вказано), 37 р., робітниця, 06.10.1933, вада серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 77

Шишилюк Віктор Максимович, 21 р., рід заняття невідомий, на утриманні 3-ї нарлікарні, 19.09.1933, тbc легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 52

Шискаренко Павло Васильович, 36 р., в'язень сільгоспколонії, 04.04.1933, нефрит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 44-44 зв.

Шискін Яків Миколайович, 39 р., слюсар консервної фабрики, 29.05.1933, виразка шлунку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 205

Шишко Анатолій(по батькові та вік не вказано), пацієнт народної лікарні, 05.06.1933, коліт та кір, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 181, арк. 114

Шижков Гнат Савич, вік не вказаний, хворий нарлікарні, 21.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 87

Шиян Гаврило Ларіонович, 28 р., в'язень БПУ, 31.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 44

Шиянюк Іван Антонович, 36 р., в'язень БПУ, 12.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 64

Шкальц Євсей Моїсейович, 26 р., в'язень БУПРу, 20.09.1932, ентероколіт, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 166, арк. 156

Шкворченко Іван Семенович, 45 р., робітник, 18.07.1932, хвороба легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 199

Шкода Ілля Андрійович, 67 р., робітник лісопилки, 21.03.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 223-223 зв.

Шкода Омелян Федорович, 50 р., в'язень сільгоспколонії, 01.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 112

Школа Оксана Никифорівна, 29 р., пацієнт Херсонської психіатричної лікарні, 08.07.1932, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 193

Школенко Анастасія Єлисеївна, 65 р., на утриманні сина - робітника заводу, 06.07.1933, серцева слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 216

Школьнік Микола (по батькові та вік не вказано), пацієнт народної лікарні, 05.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 176

Школьнік Антон Єнисейович, 17 р., хворий першої нарлікарні, 27.04.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 216-216 зв.

Школьнікова Софія Ісааківна, 1,5 р., на утриманні батька - токаря заводу, 28.02.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 68

Шкробат Микола Кіндратович, 29 р., в'язень БПУ, 03.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 224

Шкуль Осип Муїсович, 48 р., в'язень сільгоспколонії, 18.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 80

Шкуранецький Олександр Іванович, 44 р., робітник, 20.11.1933, виразка шлунку, кишкова кровотеча, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 130

Шкуренко Ганна Семенівна, 27 р., робітниця робкоопу, 30.05.1933, втрата крові, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 238

Шкуропат Клавдія Олексіївна, 11 міс., мати: прибиральниця в ХІНО, 04.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 241

Шлапакова Раїса Леонідівна, 2 р., робітниця Херсонського обозного заводу, 23.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 5, 5 зв.

Шлафман Софія Гальшеївна, 62 р., на утриманні сина, 30.06.1932, цукровий діабет, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 129

Шлян Павло Іларіонович, 32 р., в'язень БПУ, 29.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 106 а

Шляпець Пилип Миколайович, 63 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 15.02.1933, старечий малязм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 245, 245 зв.

Шляхов Степан (по батькові та вік не вказано), хворий нарлікарні, 16.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 84, 84 зв.

Шмалега Василь Іванович, 30 р., невідомо, 24.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 1

Шмалько Федір Васильович, 42 р., в'язень сільгоспколонії, 12.07.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 163

Шматько Олексій Іванович, 45 р., в'язень БПУ, 09.03.1933, дистрофія, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 175, арк. 162

Шмель Михайло Степанович, 39 р., в'язень сільгоспколонії, 10.06.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 244

Шмідт Берта Абрамівна, 28 р., рахівник, пацієнт психлікарні, 05.04.1932, туберкульоз та виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 131,131 а

Шмідт Христіан Андрійович, 60 р., пацієнт нарлікарні, 12.07.1932, коліт-виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 69

Шмулян Есфір Григорівна, 67 р., на утриманні сина, безробітного, 10.04.1932, артеріосклероз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 104

Шнарський Григорій Михайлович, 50 р., в'язень БПУ, 06.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 227

Шнутенко Федір (по батькові та вік не вказано), хворий нарлікарні, 21.07.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 89

Шоер Параскева (по батькові не вказано), 43 р., хвора першої нарлікарні, 14.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 192-192 зв.

Шокарев Євдоким Іванович, 43 р., в'язень БПУ, 06.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 24

Шокула-Молокова Людми-

ла Анатоліївна, 5 міс., з родини службовця, 16.06.1933, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 84

Шокурова Зейнабу, 33 р., рід занять невідомий, на утриманні нарлікарні, 14.11.1933, малярія, ентерит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 206

Шолкова Тетяна Микитівна, 92 р., на утриманні зятя – майстра котельні, 13.05.1933, крупозне запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 84-84 зв.

Шолох Тимофій Семенович, 35 р., в'язень БПУ, 27.03.1933, дистрофія, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 175, арк. 80

Шолош Давид Липович, 56 р., робітник, 08.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 238

Шолош Рувін Давидович, 26 р., тесляр артілі, 14.06.1933, малярія, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 195

Шомин Яків Григорович, 56 р., в'язень сільгоспколонії, 30.03.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 21-21 зв.

Шопель Роман Іванович, вік не вказаний, хворий лікарні, 07.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 116

Шор Євсей Ілліч, 17 р., робітник міськкоопторгу, 03.04.1933, дистрофія, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 173, арк. 77

Шоригіна Олена Григорівна, 33 р., хвора психлікарні, 12.02.1933, параліч, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 89

Шостак Надія Степанівна, 6 міс., батько: міліціонер, 05.03.1933, туберкульозний менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 229

Шпак Апатій Кононович, 68 р., в'язень Херсонського бу-

динку примусового утримання, 18.02.1933, виснаження (інаніцію), старечий маразм, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 247, 247 зв.

Шпак Борис Петрович, 1 р. 3 дні, на утриманні матері робітниці, 10.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 240

Шпак Варвара Пудівна, 40 р., хвора психлікарні, 12.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 108

Шпак Іван Іванович, 29 р., в'язень БПУ, 09.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 242, 242 зв.

Шпак Мойсей Петрович, 17 р., чорнороб, 18.05.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 206-206 зв.

Шпак Федір Васильович, 65 р., робітник, 26.03.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 59

Шпарковська Євгенія Василівна, 59 р., на утриманні племінника, 04.10.1933, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 70

Шпехт Луїза Яківна, 89 р., на утриманні дочки, 18.02.1933, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 192

Штанько Ніна Федорівна, 12 р., хвора нарлікарні, 20.07.1933, коліт, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 90

Штемлер Софія Йосипівна, 52 р., на утриманні чоловіка, обліковця паротурбінної станції, 16.06.1933, туберкульоз легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 228

Штенберг Шлема Мекрович, 73 р., пенсіонер, 04.12.1933, вада серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 157

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Штепенко Володимир Захарович, 79 р., пенсіонер, 19.03.1933, старечий маказм, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 208-208 зв.

Штефан Акулина Іванівна, 35 р., на утриманні чоловіка, 25.06.1932, повісилась, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 105

Штикель Леопольд Теофілович, 3 міс., на утриманні батька, матроса, безробітного, 03.05.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 163

Штирмер Пінхус Давидович, 27 р., заготівельник, член артілі взуттєвиків, 25.03.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 241

Штрогін Артем Захарович, 32 р., в'язень БПУ, 26.01.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 30

Шубарський Леонтій Васильович, 38 р., в'язень БПУ, 23.01.1933, виснаження (інаніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 99

Шудлова Єфросинія Яківна, вік не вказаний, пацієнтка народної лікарні, 05.06.1933, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 177

Шукула Микола Іванович, 16 р., тєсляр, 09.12.1932, самогубство (повісився), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 112

Шукура Трохим (по батькові не вказано), 12 р., хворий психічної лікарні, 02.12.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 106

Шуліков Віктор Кирилович, 3,5 р., з родини робітника - вантажника, 21.07.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 125

Шулятева Валентина Сергіївна, 2 р., мати: чорнороб на залізниці, 19.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 5

лодимирович, 1 р., 9 міс., батько: музикант, 22.06.1933, дистрофія та коліт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 41

Шульга Євсей Іцкович, 55 р., робітник, 29.01.1933, рак зачеревних залоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 86

Шульга Інна Михайлівна, 1,5 р., батько - робітник, 26.09.1932, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 139

Шульга Микола Діомидович, 29 р., робітник, 29.09.1933 запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 55

Шульга Павло Федорович, 20 р., в'язень сільгоспколонії, 24.05.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 87

Шульга Петро Іванович, 38 р., в'язень БПУ, 19.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 84

Шульгіна Ганна Григорівна, 75 р., лікар, 30.01.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 113

Шульц Едуард Едуардович, 70 р., пенсіонер, 19.01.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 53

Шульц Іван Іванович, 20 днів, батько - робітник, 28.06.1932, гостре шлункове захворювання, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 118

Шульце Генріх Фридрихович, 76 р., пенсіонер, 15.02.1933, міокародит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 186

Шум Никифор Євдокимович, 36р., в'язень БПУ, 24.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп.1, спр.176, арк.106

Шумаков Андрій Дмитрович, 44 р., в'язень БПУ, 28.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп.1, спр.176, арк.130, 130зв.

Шумаков Мартин Степано-

вич, 25 р., в'язень Херсонської тюрми, 24.07.1932, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп.1, спр.165, арк.237

Шумаков Олександр (по батькові не вказано), 2 р. 4 міс, мати: чорнороб, 11.04.1933, гідроцефалія (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 247

Шуманський Михайло Йосипович, 3 р., в'язень БПУ, 19.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 240, 240 зв.

Шумарін Антон Давидович, 54 р., в'язень БПУ, 23.01.1933, запалення брюшини, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 40

Шумійко Устинія Дем'янівна, 43 р., хвора 1-ої нарлікарні, 13.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 174

Шур Олександр Соломонович, 49 р., службовець, 28.08.1933, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 126

Шура (прізвище та по батькові не вказано), 6 міс., Будинок немовляти, 15.04.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 155, 155 зв.

Шуряк Самуїл Мордкович, 44 р., швець, 16.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 177, 177 зв.

Шустер Естер Юдківна, 62 р., на утриманні дочки, 27.01.1933, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 82

Шустер Роза (по батькові не вказано), 3 р., хвора нарлікарні, 14.08.1933, кір, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 141

Шустров Абрам Михайлович, 1 р. 10 міс., мати - прибиральниця, 28.07.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 236

Шульвуфер Олександр Во-

Шутенко Іван Костянтинович, 73 р., сторож міськробкоопу, 04.06.1933, дистрофія, коліт, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 64

Шутченко Олена Аксентівна, 65 р., в'язень БПУ, 10.10.1933, вада серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 148

Шухер Алла Монівна, 62 р., рід занять не вказаний, 22.11.1932, не вказана, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 52

Шухман Клара Пейсахівна, 1 р. батько – член артілі, швейпром, 10.07.1932, інтоксикація, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 160

Щвець Марія Іванівна, 29 р., на утриманні чоловіка, 01.02.1933, туберкульоз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 117

Щедрін Віктор (по батькові не вказано), 2 міс., на утриманні батьків, 08.12.1933, атрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 170

Щекін Павло Филимонович, 75 р., на утриманні сина – чорнороба водбуду, 04.07.1933, хвороба серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 202

Щербак Алла Григорівна, 7 р., мати – робітниця заводу, 22.10.1932, каторальна пневмонія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 207

Щербак Григорій (по батькові та вік не вказано), пацієнт народної лікарні, 05.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 175

Щербак Іван Антонович, 50 р., в'язень БПУ, 17.02.1933, інаніцію, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 4

Щербак Ксенія Іванівна, 57 р., хвора нарлікарні, 30.07.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 50

Щербак Семен Олексійо-

вич, 33 р., в'язень БПУ, 24.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 191

Щербак Семен Опанасович, 36 р., в'язень БПУ, 23.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 118

Щербак Яна Вікторівна, 57 р., в'язень БПУ, 12.05.1933, міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 29

Щербаков Борис Маркович, 64 р., безробітний, 17.03.1933, бронхіальна астма, ф.Р – 1885, оп. 2, спр. 174, арк. 185-185 зв.

Щербаков Микола Платонович, 60 р., рід занять не вказаний, 22.03.1933, виснаження, ф.Р – 1885, оп.1, спр.176, арк.4

Щербанів Костянтин Іванович, 61 р., робітник держпароплавства, 14.03.1933, старечий маразм, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 153, 153 зв.

Щербань Григорій Дем'янович, 25 р., в'язень БПУ, 20.12.1932, туберкульоз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 38

Щербань Іван Іванович, 42 р., хлібороб, 27.05.1932, туберкульоз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 5

Щербань Костянтин Гаврилович, 57 р., в'язень сільгоспколонії, 23.05.1933, виснаження, пронос, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 87

Щербатий Федір Герасимович, 48 р., член артілі, 25.05.1932, виснаження, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 30

Щербина Віра (по батькові та вік не вказано), хвора лікарні, 27.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 60

Щербина Денис Юхимович, 42 р., в'язень БПУ, 19.02.1933, інаніцію, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 2

Щербина Євген Сергійович,

20 р., в'язень БПУ, 25.07.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 121

Щербина Єпіфан Тимофійович, 47 р., робітник, 25.01.1933, параліч серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 82

Щербина Омелян Федорович, 44 р., робітник, сторож, 30.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 120

Щербина Павло Трохимович, 48 р., в'язень БПУ, 16.12.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 119

Щербина Параскева Георгіївна, 50 р., пенсіонерка, 30.06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 218

Щербина Тарас Юхимович, 44 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 13.03.1933, гостра анемія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 160, 160 зв.

Щетина Григорій Олексійович, 46 р., в'язень БПУ, [09].06.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 24

Щетина Никифор Єфремович, вік не вказаний, в'язень БПУ, 27.02.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 82

Щетина Прокопій Микитович, 50 р., в'язень БПУ, 02.03.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 171

Щечкіна Маріяна Петрівна, 56 р., робітниця, 22.12.1933, склероз серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 226

Щочкіна Ганна Яківна, 23 р., в'язень БУПРу, 21.06.1932, туберкульоз, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 119

Щукін Василь Іванович, 49 р., тесля Союзконсервбуду, 30.04.1932, порок серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 174

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Щур Левко Степанович, 33 р., в'язень БПУ, 01.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 94

Щур Наталія Кирилівна, 11 р., хвора першої нарлікарні, 03.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 243-243 зв.

Щуренко Майя Олександрівна, 1,4 р., батько – службовець, 24.08.1932, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 62

Юденко Іван Кузьмович, 66 р., службовець, 20.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 126

Юдін Андрій Порфірович, 21 р., тракторист колгоспу, 12.01.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 29

Юдін Гаврило Гаврилович, 21 р. батько – робітник заводу, 06.07.1932, утопленик, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 147

Юдін Марко Дмитрович, 46 р., в'язень БПУ, 05.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 34

Юдіна Віра Антонівна, 3 р. 6 міс., на утриманні батька – чорнороба, 20.11.1932, запалення нирок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 47

Юдіна Марія Гнатівна, 66 р., на утриманні сина - робітника, 11.12.1933, рак печінки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 175

Юдолович Лев Якович, 4 р., батько - робітник, 31.08.1932, рід занять не вказано, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 166, арк. 92

Юзвак Антон Корнійович, 42 р., хлібороб, в'язень промколонії та БПУ, 01.04.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 92

Юзін Іван Якович, 48 р., чорнороб, робітник санпарку, 03.03.1933, дистрофія, ф.Р -

1885, оп. 1, спр. 174, арк. 79, 79 зв.

Юлданов Мурзамат, 42 р., в'язень БПУ, 27.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 82

Юлій (прізвище та по батькові не вказано), 1,8 р., Будинок немовляти, 20.04.1933, атрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 199, 199 зв.

Юндт Альберт Іванович, 52 р., сторож, 12.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 29

Юра Василь Данилович, 21 р., робітник заводу, 11.09.1932, запалення мозку, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 111

Юра Костянтин Васильович, 2 міс., батько - робітник, 03.08.1932, диспепсія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 18

Юрасев Володимир Петрович, 64 р., сторож, 07.12.1932, серцева недостатність, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 94

Юрасова Ганна Мартинівна, 90 р., на утриманні дочки – робітниці, 10.12.1932, старечий ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 110

Юревіч Омелян Пилипович, 41 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 11.02.1933, виснаження (іна-ніцію), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 241, 241 зв.

Юрженко Олександра Андріївна, 29 р., вчителька, 27.11.1932, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 62

Юрій (прізвище та по батькові не вказано), 1,5 р., Будинок немовляти, 01.04.1933, інтоксикація, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 160, 160 зв.

Юріна Аксенія Кирилівна, 62 р., зять: робітник, 05.04.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр.

175, арк. 173

Юркоїц Гнат Якович, 50 р., механік пароплавства, 28.04.1932, не вказано, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 54

Юрова Клавдія Никанорівна, 31 р., пенсіонерка, 04.04.1933, порок серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 182

Юровська Хана Абрамівна, 60 р., пенсіонерка, 07.04.1933, стареча слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 211

Юрусов Мамай, 28 р., в'язень БПУ, 19.05.1933, ентеро-коліт, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 66

Юрченко Василь Павлович, вік не вказаний, пацієнт 1-ї народної лікарні, 10.06.1933, флегмона правої гомілки, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 181, арк. 189

Юрченко Ніл Матвійович, 52 р., робітник, 08.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 215

Юрченко Уляна Іванівна, 40 р., пенсіонерка, 11.05.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 198

Юскова Антоніна Костянти-нівна, 30 р., майстер інструментального цеху МТМ, 22.12.1932, утопилася, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 139

Юхименко Михайло Калино-вич, 18 р., в'язень БПУ, 27.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 176, арк. 42

Юхно Іван Семенович, 40 р., в'язень БПУ, 13.11.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 45

Юшко Ганна Хомівна, 5 р., вихованець дитячого будинку, 01.01.1933, черевний тиф, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 1

Яблонська Розалія Юхимів-на, 29 р., робітник, 29.05.1933, рак печінки, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 175

Яблонський Микола Абрамович, 69 р., на утриманні дочки, 12.07.1932, склероз серця, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 172

Яблуненко Пилип Петрович, 29 р., хворий народної лікарні, 31.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 178

Яворська Марфа Степанівна, 80 р., пенсіонер, 04.05.1933, стареча слабкість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 127-127 зв.

Яворський Семен Давидович, 53 р., агроном, 09.09.1933, тифозна малярія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 217

Яворський Семен Давидович, 53 р., рід занять невідомий, на утриманні нарлікарні, 09.09.1933, малярія, психоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 24

Явтушенко Андрій Романович, 61 р., в'язень БПУ, 06.03.1933, старчеський ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 160

Явтушенко Дмитро Іванович, 24 р., в'язень сільгоспколонії, 04.04.1933, ентероколіт (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 178, арк. 54-54 зв.

Явтушенко Федір Іванович, 53 р., в'язень сільгоспколонії, 20.05.1933, виснаження, пронос, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 57

Ягоджинський Євген Павлович, 1 р. 3 міс., батько – робітник, 31.08.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 168

Ягоджинський Олександр Павлович, 6 р, на утриманні матері, 16.09.1933, рак, ф.Р -1885, оп. 1, спр. 185, арк. 6

Язловецький Пилип Михайлович, 38 р., робітник, 17.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 119

Яїцький Мефодій Іванович, 51 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 09.01.1933, виснаження (іна-нцію), ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 2, 2 зв.

Якименко Дмитро Іванович, вік не вказаний, в'язень сільгоспколонії, 27.12.1932, виснаження, пронос, параліч серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 146

Якименко Іван Петрович, 47 р., в'язень БПУ, 22.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 54

Якименко Олександр Сергійович, 5 р., батько: робітник комбінату, 12.05.1933, загальний туберкульоз, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 235-235 зв.

Якименко Парфентій Якович, 36 р., в'язень с/г колонії, 28.07.1933, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 96

Якимовський Кость Андрійович, 27 р., в'язень БПУ, 13.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 86

Якова Галина Іванівна, 1,5 р., мати - робітниця, 28.09.1932, кір, запалення легенів, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 140

Яковенко Андрій Харлампович, 42 р., в'язень Херсонської с/г колонії, 10.02.1933, безбілковий набряк, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 174, арк. 237, 237 зв.

Яковенко Іван Федорович, 17 р., в'язень БПУ, 03.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 222

Яковенко Олексій Сидорович, 57 р., в'язень БПУ, 16.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 177, арк. 192-192 зв.

Яковенко Сергій Фокович, 61 р., в'язень БПУ, 08.07.1933, старечий ма-разм, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 247, 247 зв.

Яковенко Яків Семенович, 25 р., в'язень БПУ, 29.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 204

Яковишин Пантелеймон Пилипович, 39 р., в'язень БУПРУ, 30.07.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 2

Яковлев Артем Омелян-ович, 67 р., на утриманні шурина - чоботаря-кустаря, 22.12.1932, крововиток у мозок, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 167, арк. 135

Яковлева Соломія Тихонівна, 65 р., на утриманні дочки-робітниці, 27.08.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 122

Яковлевський Григорій Петрович, 40 р., в'язень БПУ, 27.02.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 79

Яковлев Семен Антонович, вік не вказаний, пацієнт народної лікарні, 07.06.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 115

Яковлев Семен Михайлович, 39 р., в'язень сільгоспколонії, 02.05.1933, дистрофія, ф.Р – 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 119

Яковлев Яків Олексійович, 60 р., куркуль, в'язень сільгоспколонії та БПУ, 11.01.1932, декомпенсований міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 29

Яковлева Катерина Євтропівна, 55 р., на утриманні психлікарні, 02.10.1933, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 190

Якоденко Зінаїда Дмитрівна, 27 р., на утриманні чоловіка – робітника, 06.09.1933, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 202

Якуб Ізраїль Шльомович, 61 р., робітник-кустар, 12.07.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 28

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Якубанець Анатолій Гнатович, 32 р., бухгалтер міськстрахкаси, 10.04.1932, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 117

Якубович Юхим Костянтинович, 23 р., в'язень сільгоспколонії, 10.07.1933, виснаження, пронос, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 183, арк. 175

Якубовська Ксенія Іванівна, 60 р., пенсіонерка, 01.06.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 179, арк. 248

Якубовська Марфа Григорівна, 29 р., на утриманні батька - робітника, 09.09.1933, ентероколіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 25

Якубовська Олена Михайлівна, 23 р., член артилі, 07.07.1933, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 182, арк. 49

Якубовський Григорій Семенович, 2 міс., батько: вантажник в порту, 02.07.1933, вроджена слабкість (лат.), ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 181, арк. 155

Якуненко Валентина Захарівна, 76 р., на утриманні дочки, 08.09.1932, стареча дряхлість, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 104

Якушева Люся Омелянівна, 10 міс., батько - робітник, 15.09.1932, дифтерія, круп, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 166, арк. 135

Якушков Никанор Іванович, 61 р., пенсіонер, 01.01.1932, крововилив у мозок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 3

Яловий Єгор Ілліч, 57 р., на утриманні психлікарні, 05.12.1933, виснаження, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 185, арк. 270

Ямковий Павло Федорович, 21 р., в'язень БПУ, 17.02.1933, інаніцію, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 10

Ямпольський Абрам Соломонович, 62 р., працівник «Експор-

тлісу», 20.07.1932, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 207

Ямпольський Абрам Мойсейович, 64 р., продавець Херсонторгу, 19.07.1932, склероз серця, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 165, арк. 207

Ян Георгій Дмитрович, 21 р., робітник, 26.08.1933, колота рана груднини, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 123

Ян Федір Федорович, 78 р., пенсіонер 06.01.1933, рожа, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 17

Янишевський Павло (по батькові не вказано), 57 р., робітник, листоноша, 02.04.1933, заворот кишок, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 175, арк. 153

Янік Борис Григорович, 2 р., на утриманні батька, студента інституту, 31.03.1932, менінгіт, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 164, арк. 74

Янік Яків Ілліч, 35 р., пацієнт психлікарні, 08.12.1932, міокардит, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 173, арк. 174

Яніцька Марія Яківна, 65 р., на утриманні чоловіка, сторожа, 10.03.1933, хвороба серця, ф.Р - 1885, оп. 2, спр. 174, арк.121-121 зв.

Янковська Агріпіна Іванівна, 52 р., торгівля молоком, 07.09.1933, перелом кісток черепу, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 184, арк. 230

Янович Іван Павлович, 67 р., в'язень БПУ, 18.11.1932, ма-разм, ф.Р - 1885, оп.1, спр.167, арк.88

Яновський Карп Єпіфанович, 49 р., в'язень БПУ, 15.03.1933, дистрофія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 175, арк. 198

Янчевський Франц Людвікович, 47 р., в'язень с/г колонії, 11.06.1933, виснаження, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 182, арк. 32

Янчук Грицько Федорович, 39 р., в'язень БПУ, 18.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 8

Ярещенко Іван Петрович, 18 р., в'язень БПУ, 06.08.1933, коліт, дистрофія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 184, арк. 85

Яржемський Микита Йосипович, 19 р., робітник, 26.04.1933, гострий інтерит, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 173, арк. 65

Яриз Василь Корнійович, 41 р., в'язень БПУ, 29.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 144

Яріза Василь Кирилович, 20 р., студент сільськогосподарського інституту, 03.03.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп.1, спр.174, арк. 157, 157 зв.

Яркіна Валентина Олександрівна, 1 міс., батько: чорнороб, 04.04.1933, слабкість, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 175, арк. 200

Яркова Катерина Лавінівна, не вказаний, пацієнтка народної лікарні, 07.06.1933, дистрофія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 181, арк. 187

Ярковий Анатолій Федорович, 5 тиж., батько - робітник, 01.10.1932, запалення мозкових оболонок, ф.Р - 1885, оп.1, спр.166, арк.148

Ярковий Кирило Пантелійович, 35 р., в'язень БПУ, 06.04.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп.1, спр.176, арк.63, 63зв.

Ярковий Панас Омелянович, 39 р., в'язень БПУ, 17.06.1933, коліт, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 181, арк. 75

Ярмоленко Степан, не вказаний, пацієнт народної лікарні, 07.06.1933, дистрофія, ф.Р-

1885, оп. 1, спр. 181, арк. 160

Яровий Самуїл, 39 р., безробітний, 09.01.1933, рожище запалення, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 173, арк. 41

Яровинська Есфір Аронова, 32 р., хвора психлікарні, 06.04.1933, [пневмонія], ф.Р-1885, оп. 1, спр. 177, арк. 184-184 зв.

Яровський Адам Матвійович, 77р., в'язень БПУ, 01.03.1933, старочеський ма-разм, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 175, арк. 77

Ярошенко Варвара Василівна, 29 р., на утриманні чоловіка, котельника судозаводу, 13.04.1932, туберкульоз легенів, ф.Р - 1885, оп.1, спр.164, арк.116

Ярошенко Євгенія Пантеліївна, 1 р., Будинок немовляти, 04.04.1932, септичний коліт, ф.Р - 1885, оп.1, спр.164, арк.96

Ярошенко Іван Дмитрович, 42 р., в'язень БПУ, 22.06.1933, дистрофія та коліт, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 181, арк. 74

Ярошенко Надія Пантеліївна, 14 дн., на утриманні батька-робітника, 11.10.1933, пузирчатка новонародженого, ф.Р-1885, оп.1, спр.185, арк. 84

Ярчук Наум, 50 р., в'язень Херсонської с/г колонії, 14.02.1933, безбілковий набряк,

ф.Р - 1885, оп.1, спр.174, арк.19, 19 зв.

Ясиневич, не вказаний, пацієнт народної лікарні, 04.06.1933, дистрофія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 181, арк. 114

Ясинський Іван Олександрович, 65 р., пенсіонер, 25.09.1932, запалення легенів, ф.Р - 1885, оп.1, спр.166, арк.136

Яскун Іван Миколайович, 63 р., в'язень Херсонського будинку примусового утримання, 18.01.1933, старечий ма-разм, ф.Р - 1885, оп.1, спр.174, арк. 50, 50 зв.

Ястреб Андрій Юхимович, 68 р., в'язень БПУ, 19.06.1933, старечий ма-разм, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 181, арк. 84

Ястреб Трохим Андрійович, 29 р., в'язень БПУ, 28.02.1933, дистрофія, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 175, арк. 83

Ястребов Іван, 35 р., 25.05.1933, дистрофія, ф.Р - 1885, оп. 1, спр. 180, арк. 94

Ястребов Микола Федорович, 32 р., нарлікарня, 05.05.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп.1, спр.179, арк. 2

Ястребов Микола Федорович, 34 р., в'язень БПУ, 05.05.1933, гострий коліт, ф.Р - 1885, оп.1, спр.179, арк.3

Ястребова Ганна, 10 р., хвора першої нарлікарні, 03.05.1933, менінгіт, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 178, арк. 203-203 зв.

Ястребова Меланія Олексіївна, 43 р., на утриманні чоловіка-робітника, 08.12.1933, декомпенсація серцевої діяльності, ф.Р-1885, оп.1, спр.185, арк. 174

Ястрембська Анастасія Максимівна, 38 р., вчитель, 02.04.1932, виснаження, ф.Р - 1885, оп.1, спр.164, арк.106, 106а

Яськов Олександр Григорович, 25 р., хворий психлікарні, 30.03.1933, туберкульоз, ф.Р - 1885, оп.1, спр.176, арк.39

Яхнін Дари Сулейменович, 2 р., на утриманні батька, службовця державної бавовняної інспекції, 25.05.1932, запалення брюшини, апендицит, ф.Р - 1885, оп.1, спр.164, арк.240

Яхніс Цаля Хаїмівна, 75 р., на утриманні доньки - робітниці, 25.08.1933, старечий ма-разм, ф.Р-1885, оп. 1, спр. 184, арк. 112

Яценко Леонід Володимирович, 22 р., в'язень БПУ, 13.04.1933, дистрофія, ф. Р-1885, оп. 1, спр. 177, арк. 107-107 зв.

Яцковський Василь Остапович, 41 р., в'язень БПУ, 02.05.1933, коліт, ф.Р - 1885, оп.1, спр.179, арк.62

ДНІПРОВСЬКИЙ РАЙОН м. ХЕРСОНА**с.мт Антонівка**

с. Антонівка, Антонівська с/р, Херсонський р-н, Одеська обл., с.мт.Антонівка, Дніпровський р-н, м. Херсон, Херсонська обл., 12 осіб, ф. Р – 4069, оп.1, спр.59

Гаркуша Єлисей Лазаревич, 80 р., хліборобство, член артілі, 09.06.1933, виснаження, ф.Р - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 79

Гаркуша Федот Тимофійович, 30 р., хлібороб, член артілі, 11.05.1933, повісився, ф.Р. - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 77

Гузь Грицько Юхимович, 78 р., на утриманні сина, робітника Херсонської електростанції, 28.04.1933, від дряхлості, ф.Р - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 75

Клочко Ганна Микитівна, 3 р., на утриманні батьків-хліборобів, членів артілі, 06.01.1933, дитяча хвороба, ф.Р - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 74

Левченко Микола Аврамович, 60 р., хліборобство, розкуркулений, працював чорноробом, 15.05.1933, захворів поносом, ф.Р - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 78

Носко Іван Юхимович, 3 р., на утриманні батьків-хліборобів, членів артілі, 10.03.1933, ускладнення грипу, ф.Р - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 74

Сайко Костянтин Михайлович, 97 р., на утриманні сина хлібороба, члена артілі, 02.05.1933, від дряхлості, ф. Р. - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 76

Трофимцев Петро Ничипорович, 91 р., хліборобство, господарював у себе, 30.04.1933, від дряхлості, ф.Р - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 77

Ульченко Іван Володимирович, 53 р., хліборобство, чорнороб в артілі, 02.05.1933, дизентерія, ф.Р – 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 79

Хрістенко Іван Андрійович, 12 р., на утриманні батьків, хліборобів - членів артілі, 23.05.1933, дитяча хвороба, ф.Р - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 78

Хрістенко Михайло Григорович, 42 р., хліборобство, член артілі, 04.05.1933, від виснаження, ф.Р – 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 76

Хрістенко Тихон Іванович, 65 р., хліборобство, член артілі, 28.03.1933, від дряхлості, ф.Р - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 75

с. Кіндійка

с. Кіндійка, с., Кіндійська с/р, Херсонський р-н, Одеська обл. 42 особи, ф. Р – 4069, оп.1, спр.59

Байраченко Наталя Василівна, 73 р., господарювала у себе, 24.09.1932, від старості, ф.Р - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 60, 60 зв.

Байраченко Тетяна Никифоровна, 6 міс., на утриманні батьків, 28.07.1932, на ґрунті хвороби, ф.Р – 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 57-57зв.

Бальоха Ганна Іванівна, 2 дн., батьки: хлібороби, господарювали у себе, 03.05.1932, невідомо, ф.Р – 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 46

Басон Семен Григорович, 9 міс., батько: робітник консервбуду, 28.11.1932, кір, ф.Р - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 71, 71 зв.

Бистриков Олекса Федорович, 6 р., батьки: хлібороби, 29.04.1932, невідомо, ф.Р – 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 43

Біла Ганна Петрівна, 4 міс., на утриманні батька-рибалки, члена артілі, 28.03.1932, не виявлена, ф.Р - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 44

Бублей Євдоким Андріанович, 50 р., сторож консервбуду, 11.07.1932, на ґрунті упадку серцевої діяльності, ф.Р - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 56, 56 зв.

Букацель Володимир Іванович, 2 міс., батько: член артілі рибалок, 21.06.1932, невідомо, ф.Р – 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 54

Букацель Дар'я Григорівна, 86 р., на утриманні сина, члена артілі, 08.01.1932, від старості, ф. Р. - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 38

Букацель Євдоким Андрійович, 50 р., робітник-сторож, 28.11.1932, не вказано, ф.Р – 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 72

Бутенко Тетяна Петрівна, 1 міс., на утриманні батька, робітника консервбуду, 05.03.1932, младенчицька, ф.Р - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 41

Величка Тарас Федорович, 78 р., на утриманні сина, 18.10.1932, не вказана, ф. Р. - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 64, 64 зв.

Власенко Олександра Дмитрівна, 5 дн., батьки: одноосібники, 10.05.1932, невідомо, ф.Р – 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 47

Волошин Семен Якович, 5 р., на утриманні батька, робітника, 01.05.1932, від туберкульозу, ф.Р - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 46

Григоренко Клава Іванівна, 2 р., на утриманні батьків, 20.05.1932, невідомо, ф.Р – 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 49

Дробот Андрій Іванович, 4 дн., батьки: робітники на консервбуді, 20.04.1932, невідомо, ф.Р - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 48

Дробот Івга Василівна, 19 р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, 30.04.1932, туберкульоз, ф.Р - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 45

Друзякін Євген Якович, 1 р., на утриманні батьків, 30.05.1932, невідомо, ф.Р – 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 50

Друзякін Семен Іванович, 2 р., батьки: хлібороби, господарювали у себе, 23.11.1932, від корі, ф.Р - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 70, 70 зв.

Дудніченко Любов Антонівна, 1 р., батько: вантажник артілі, 04.05.1932, рахіт, ф.Р – 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 45

Кардаш Марія Лаврентіївна, 35 р., на утриманні чоловіка, хлібороба, 09.01.1932, крупозне запалення легенів, ф.Р - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 39

Коринна Марія Миколаївна, 1 р., на утриманні батьків, 01.06.1932, невідомо, ф.Р – 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 52

Кравець Ганна Костянтинівна, 1,5 р., на утриманні батька – робітника, 10.10.1932, невідомо, ф.Р – 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 62-62зв.

Кравець Федір (Іван) Федорович, 7 міс., на утриманні батьків, 23.06.1932, невідомо, ф.Р – 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 53

Кравченко Єлесеєв Климович, 57 р., 06.11.1932, не вказано, ф.Р – 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 66, 66 зв.

Красуцька Дарія Петрівна, 85 р., на утриманні сина, 31.12.1932, не вказано, ф.Р – 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 73

Крижановська Ганна Григорівна, 33 р., на утриманні батьків, 05.06.1932, порок серця, ф.Р - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 53

Лехкоступ Григорій Максимович, 2 р., на утриманні батьків, 18.06.1932, невідомо, ф.Р – 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 55

Махова Єфросинія Петрівна, 50 р., хліборобство: господарювала у себе, 10.11.1932, хворість, ф.Р – 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 69-69 зв.

Панченко Василь Михайлович, 1 міс., батько: робітник, 19.04.1932, невідомо, ф.Р – 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 42

Пароконий Анатолій Васильович, 7 міс., на утриманні батьків, 28.07.1932, запалення кишок, ф.Р – 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 58-58зв.

Питюрова Олександра Авксентіївна, 78 р., на утриманні сина, хазяїна-хлібороба, 17.10.1932, від старості, ф.Р - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 63, 63 зв.

Попенко Домна Василівна, 73 р., на утриманні зятя, робітника, 10.05.1932, невідомо, ф.Р – 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 47

Сіроштан Олександр Романович, 4 р., батьки: члени риб. артілі, 01.11.1932, кір, ф.Р - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 68, 68 зв.

Сіроштан Сергій Романович, 1 р., батьки: члени риб. артілі, 30.10.1932, кір, ф.Р - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 67, 67 зв.

Услиста Ліда Никифорівна, 3 міс., на утриманні батьків, 30.05.1932, невідомо, ф.Р – 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 51

Услиста Марія Никифорівна, 2 р., на утриманні батька, робітника консервбуду, 16.09.1932, від захворювання корі, ф.Р - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 59а, 59а зв.

Услистий Василь Іванович, 1 р., на утриманні батька, робітника консервбуду, 25.09.1932, кір, ф.Р - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 61

Услистий Василь Никифорович, 5 р., на утриманні батьків, 18.10.1932, не вказано, ф.Р – 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 65-65зв.

Че(о)кас Ганна Петрівна, 65 р., на утриманні сина, 20.08.1932, від старості, ф.Р – 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 59-59 зв.

Швець Іван Іванович, 1 д., батько: робітник, 09.06.1932, невідомо, ф.Р – 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 54

Швидкий Олексій Степанович, не вказано, на утриманні дружини, хлібороб, 24.02.1932, від операції, ф.Р - 4069, оп. 1, спр. 59, арк. 40

БЕРИСЛАВСЬКИЙ РАЙОН**Бериславська міська рада
м. Берислав**

У 1932–1933 роках смт **Берислав**, Бериславська сел./р, Бериславський р-н, Одеська обл.
В селищі відбувались арешти громадян органами ДПУ за розповсюдження чуток про голод (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4033, оп.7, спр.612).
За даними різних джерел у місті загинуло біля 10 чоловік. На сьогодні встановлено імена 6.
Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору.

Віра, прізвище, по батькові, вік невідомо, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Пустовіт Л.М.)

Йорж Іван Дем'янович, до 1 р.?, утриманець, 1933 р., причина смерті невідома, (свідч. Йорж М.Д.)

Йорж Никифор, вік невідомий, працював на землі, 1933 р., причина смерті невідома, (свідч. Йорж М.Д.)

Титаренко Петро Сирович, вік невідомо, утриманець, травень 1933 р., від голоду, (свідч. Луценко С.В.)

Титаренко Сила, вік невідомо, травень 1933 р., від голоду, (свідч. онуки Луценко С.В.)

Титаренко Трохим Сирович, вік невідомо, утриманець, травень 1933 р., від голоду, (свідч. Луценко С.В.)

**Бургунська сільська рада
с Бургунка**

У 1932–1933 роках с. Бургунка, Бериславський р-н, Одеська обл.
За свідченням очевидців в селі загинуло 6 чоловік. На сьогодні встановлено імена 0.
Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Невідомі, 6 осіб, 1932–1933?, від голоду (свідч.)

Зміївська сільська рада**с. Зміївка (Старошведське)**

У 1932–1933 роках с. Старошведське, Старошведська с/р, Бериславський р-н, Одеська обл.
В селі відбувались арешти громадян органами ДПУ за розповсюдження чуток про голод, (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4033, оп.7, спр.469; ф. П – 127, оп.5, спр.23).
За свідченням очевидців в селі загинуло 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.
Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Утас Олександр, вік невідомий, 1933 р., репресований, (свідч. Портъє Г.М.)

**Качкарівська сільська рада
с. КАЧКАРІВКА**

У 1932–1933 роках с. Качкарівка, Качкарівська с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл.
В селі відбувались арешти громадян органами ДПУ за розповсюдження чуток про голод; організація збройної охорони заготпунктів (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4033, оп.7, спр.391; ф. Р – 971, оп.1, спр.13).
За даними різних джерел у селі загинуло 68 чоловік. На сьогодні встановлено імена 68.
Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.2, спр.58) та свідчень очевидців Голодомору.

**Березовський Свирид
Іванович**, 60 р., хлібороб-одноосібник, 11.03.1933, старість, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 69

Брага Йосип Мелентійович, 62 р., хлібороб-одноосібник, 19.01.1932, порок серця, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 58

Будько Варвара Єлізарівна, 7 р., на утриманні батька – працівника рибтресту, 15.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 76

Будько Григорій Єлізарович, 9 р., на утриманні батька – чоботаря, 25.07.1933, нерозбірливо, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 84

Будько Іван Павлович, 13 р., на утриманні батька – робітника артілі, 26.03.1933, запалення, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 72

Будько Ніла Єлізарівна, 14 р., на утриманні батька – працівника рибтресту, 10.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 77

Будько Федір Павлович, 12 р., на утриманні батька – робітника артілі, 04.05.1933, кахека, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 73

Веретенев Василь Митрофанович, 24 р., хлібороб, член артілі, 22.06.1933, шлункове захворювання, Державний архів Херсонської області[1], ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 44 а

Гайдаренко Петро Іванович, 39 р., хлібороб, член артілі, 21.02.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 59

Годун Давид Якович, 66 р., на утриманні сина, 03.10.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 88

Голівець Карпо Григорович, 70 р., хлібороб, член артілі, 28.06.1933, безбілковий набряк, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 88

Гугля Уляна Федорівна, 61 р., хлібороб-одноосібник, 04.06.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 79

Дзюбенко Антон Іванович, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Коломійчук О.А.)

Дзюбенко Наталя Іларіонівна, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Коломійчук О.А.)

Доля Олексій [нерозбірливо], 3 р., на утриманні батька-робітника, 14.08.1933, диспепсія, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 89

Єрмоленко Ярина Григорівна, 3 р., на утриманні батька-хлібороба, 15.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 66

Іщенко Георгій Савович, 2 р., на утриманні батька – робітника МТС, 14.07.1933, нерозбірливо, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 90

Кабак Савва Опанасович, 65 р., хлібороб-одноосібник, 30.05.1933, приступ кахеля, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 78

Кикоть Григорій, 45 р., хлібороб, 18.04.1933, шлункове захворювання, ф.Р-4069, оп.2, спр. 58, арк. 44б

Кисіль Герасим Степанович, 70 р., хлібороб-одноосібник, 19.02.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 59

Кисіль Мотря Онуфріївна, 73 р., хлібороб-одноосібник, 25.02.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 60

Кобецький Петро Пахомо-

вич, 20 р., хлібороб-одноосібник, 13.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 68

Коваль Леонтій Іванович, 50 р., робітник радгоспу, 07.02.1933, параліч серця, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 87

Коломоєць Микола Тарасович, 4 міс., на утриманні батька – працівника водного транспорту, 10.09.1933, запалення, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 84

Коломоєць Тарас Павлович, 48 р., працівник водного транспорту, 02.07.1933, ентероколіт, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 80

Кривошея Гордій Семенович, 39 р., хлібороб, працівник МТС, 13.11.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 89

Кривошея Григорій Іванович, 5 р., на утриманні батька – робітника, 25.09.1933, черевний тиф, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 87

Кудря Овсій Якович, 53 р., робітник, 12.06.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 79

Куріна Поліна Василівна, 34 р., хлібороб-одноосібник, 21.05.1933, ентероколіт, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 76

Лень Ганна Ісаївна, 8 р., на утриманні батька – працівника МТМ, 26.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 80

Лень Павло Максимович, 3 міс., на утриманні батька-службовця артілі, 14.08.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 84

Линтварьова Улита Федотівна, 52 р., хлібороб, член артілі, 08.01.1933, емфізема легенів, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 58

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Меркотан Володимир Васильович, 3 р., на утриманні батька – хлібороба-одноосібника, 10.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 67

Меркотан Олександра Василівна, 6 р., на утриманні батька – хлібороба-одноосібника, 07.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 69

Муракевич Борис Федосійович, 47 р., службовець, 18.04.1933, нерозбірливо, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 71

Нос Фимка Марківна, 85 р., на утриманні сина – хлібороба-одноосібника, 01.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 60

Пень Явдоха Федорівна, не вказана, працівниця МТМ, 14.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 70

Полтавченко Устим Леонтійович, 46 р., працівник водного транспорту, 02.09.1933, нерозбірливо, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 83

Полтавченко Устим Леонтійович, 46 р., робітник на пристані, 02.09.1933, (нрзб.), ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 83

Пшенична Марфа, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Коломійчук О.А.)

Савенко Віктор Захарович, 8 р., на утриманні батька – хлібороба, члена артілі, 08.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 71

Савенко Іван Захарович, 4 р., на утриманні батька – хлібороба, члена артілі, 30.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 72

Савенко Іван Олексійович, 66 р., батько: працівник водного

транспорту, 14.05.1933, гострий ентероколіт, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 77

Савенко, ім'я, по батькові, вік невідомо, від голоду, (свідч. Андрусенко Д.К.)

Супрун Микита Григорович, 45 р., хлібороб, член артілі, 15.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 70

Тихоненко Андрій Леонтійович, 72 р., на утриманні сина, 06.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 61

Тихоненко Лідія Мануйлівна, 2 р., на утриманні батька – працівника водного транспорту, 28.03.1933, кривавий пронос, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 75

Тихоненко Мануїл Андрійович, 46 р., працівник водного транспорту, 02.03.1933, параліч, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 61

Тихоненко Олександра Мануйлівна, 8 р., на утриманні батька – працівника водного транспорту, 16.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 75

Чмихун Валентина Григорівна, 5 р., на утриманні батька-працівника водного транспорту, 08.02.1933, ентероколіт, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 86

Чмихун Григорій Михайлович, 35 р., на утриманні батька-працівника водного транспорту, 28.04.1933, безбілковий набряк, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 85

Чмихун Нікон Костянтинович, 92 р., на утриманні сина – хлібороба, члена артілі, 21.03.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 67

Чмихун Ніна Григорівна, 7 р., на утриманні батька-працівника водного транспорту, 11.05.1933, ентероколіт, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 85

Чмихун Олександр Григорович, 8 р., на утриманні батька-працівника водного транспорту, 06.04.1933, ентероколіт, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 86

Шакур Григорій Лукич, 42 р., хлібороб-одноосібник, 04.03.1933, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 62

Шатлип Іван Пилипович, 2 р., на утриманні батьків – хліборобів-одноосібників, 13.03.1933, кахека, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 63

Шатлип Пилип Семенович, 32 р., хлібороб, член артілі, 06.03.1933, утоплення, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 62

Шашлик Володимир Пилипович, 3 міс., на утриманні батька – хлібороба, члена артілі, 13.05.1933, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 73

Шейка Лідія Федосіївна, 5 р., на утриманні батька – хлібороба-одноосібника, 15.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 74

Шейка Семен Феодосійович, 2 р., на утриманні батька – хлібороба-одноосібника, 01.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 74

Шулежко Дорвира Купріянівна, 5 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 17.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 64

Шулежко Іван Купріянович, 5 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 13.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 65

Шулежко Ілля Купріянович, 13 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 05.03.1933,

не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 63

Шулежко Михайло Купріянович, 13 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 17.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 65

Шулежко Харитон Купріянович, 9 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 05.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 64

Щербак Іван Мусійович, 60 р., хлібороб, член артілі, 15.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 68

Щербан Антон Мусійович, 60 р., хлібороб, член артілі, 08.03.1933, емфізема легенів, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 66

Ярошенко Роман Пантелейович, 53 р., службовець, 14.05.1933, виразка шлунку, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 90

с. САБЛУКІВКА

У 1932–1933 роках с. Саблуківка, Качкарівська с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл.

За даними різних джерел у селі загинуло 16 чоловік. На сьогодні встановлено імена 16.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.2, спр.58) та свідчень очевидців Голодомору.

Бехтер Іван Зиновійович, 3 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 22.07.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 82

Бехтер Тетяна Зиновіївна, 5 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 10.07.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 82

Бехтер-Кравченко Марфа, 64 р., на утриманні сина-хлібороба, члена артілі, 13.07.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 8

Денисенко Наум Андрійович, 75 р., хлібороб, 07.05.1933, старість, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 78

Іван, прізвище та по батькові невідоме, 7 р., утриманець, 1932 р., від голоду, (свідч. Машко М.І.)

Ліщук Іван Ісаєвич, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Машко М.І.)

Ліщук Ісай Омелянович, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Машко М.І.)

Ліщук Олександра Іванівна, 57 р., на утриманні сина-хлібороба, члена артілі, 16.07.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 81

Чорний, сім'я з 7 осіб, ім'я та по батькові, вік невідомо, 1933 р., від голоду, (свідч. Машко М.І.)

Шульга Тихон, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Цвірінько Т.А.)

Козацька селищна рада смт Козацьке

У 1932–1933 роках с. Козацьке, Бериславський р-н, Одеська обл. За свідченням очевидців в селі загинуло 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 0.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Невідома, 1 особа, 1932–1933?, від голоду (свідч. ?)

Максимогорьківська сільська рада с. Максима Горького

(Іванівка)

У 1932–1933 роках с. Іванівка, Бериславський р-н, Одеська обл. За свідченням очевидців в селі загинула 1 особа. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Хільченко Фросина, до 18 р., утриманець, від голоду, (свідч. Голуб Р.В.)

Милівська сільська рада с. Милове

У 1932–1933 роках с. Мелове, Бериславський р-н, Одеська обл. За свідченням очевидців в селі загинула 1 особа. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Микола, прізвище та по батькові невідоме, 21 р., утриманець, 1933р., від голоду, (свідч. Лободенко М.)

Новокаїрська сільська рада

с. Нові Каїри

У 1932–1933 роках с. Нові Каїри, Новокаїрська с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 17 чоловік. На сьогодні встановлено імена 17.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.2, спр.57)

Бузина Павло Феодосійович, 38 р., хлібороб, член радгоспу, 12.03.1933, порок серця, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 153

Данильченко Василь Іванович, 65 р., сторож, член радгоспу

пу, 07.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 157

Декерман Йосип Шмульович, 55 р., хлібороб, член колгоспу, 05.01.1933, порок серця, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 151

Дрига Андрій Назарович, 39 р., службовець, 15.03.1933, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 154

Іваніченко Микола Никифорович, 17 дн., батьки: хлібороби, члени артілі, 29.09.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 150

Корей Іван Прокопович, 40 р., скотар, член радгоспу, 11.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 156

Ляшко Дмитро Федорович, 4 міс., батьки: хлібороби, члени артілі, 11.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 152

Пилипенко Максим І., 64 р., скотар у колгоспі, 12.03.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 162

Пилипенко Тимофій Максимович, 28 р., хлібороб, член колгоспу, 11.01.1933, повісився, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 151

Половко Марія Григорівна, 8 міс., батько робітник, 23.12.1933, сухоти, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 150

Самойленко Іван Хомич, 18 р., робітник, 26.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 155

Тетеря Василь Іванович, 33 р., скотар, член радгоспу, 03.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 155

Тетеря Іван Васильович, 2 р., батько: хлібороб, 25.01.1933, «англійська хвороба», ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 152

Тетеря Павло Тарасович, 15 р., батьки: рід занять не вказаний, 15.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 153

Тетеря Таїсія Тарасівна, 13 р., батьки: рід занять не вказаний, 15.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 153

Трубач Оксана Іванівна, 72 р., зять: хлібороб, член колгоспу, 22.05.1933, старісті, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 156

Якименко Кузьма Петрович, 30 р., кулак, 20.02.1933, повісився, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 154

с. НОВА ЯЛТА

У 1932–1933 роках с. Нова Ялта, Новокаїрська с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 5 чоловік. На сьогодні встановлено імена 5.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.2, спр.57)

Козел Федір, 53 р., кулак, 24.03.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 162

Костюхін Сава Якович, 40 р., робітник радгоспу, 05.03.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 161

Матирига Володимир Савич, 2 р., батьки: рід занять не вказаний, 08.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 159

Мороз Іван Іванович, 33 р.,

не працював, 25.02.1933, від недоїдання та виснаження, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 160

Пидорич Микола Потапович, 2 р., батьки: рід занять не вказаний, 03.03.1933, від недоїдання та виснаження, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 161

с. РОДНИКИ

У 1932–1933 роках с. Родники, Новокаїрська с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 6 чоловік. На сьогодні встановлено імена 6.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.2, спр.57)

Лейко Борис, 38 р., кулак, 05.02.1933, від недоїдання та виснаження, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 158

Лейко Елька Борисівна, 3 р., батьки: не працювали, 20.02.1933, від недоїдання та виснаження, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 159

Лейко Євдокія Борисівна, 7 р., батьки: рід занять не вказаний, 06.02.1933, від недоїдання та виснаження, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 158

Лейко Павло Борисович, 12 р., батьки: не працювали, 10.02.1933, від недоїдання та виснаження, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 159

Охременко Захар, 40 р., не працював, 07.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 160

Семака Михайло, 52 р., робітник радгоспу, 02.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 157

Тягинська сільська рада
с. Тягинка

У 1932–1933 роках с. Тягинка, Тягинська с/р, Бериславський р-н, Одеська обл.

В селі відбувалось вилучення хліба (Державний архів Херсонської області, ф. П – 127, оп.1-а, спр.2)

За даними різних джерел у селі загинуло 124 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 17. Мартиролог укладений на підставі даних свідоцтв про смерть громадян Тягинської сільської ради (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 314, оп.1, спр.155, 159, 216)

Бойченко Ярина Петрівна, 6 р., 06.05.1933, виснаження, ф.Р-314, оп.1, спр.155, арк.181

Бойченко Ярина Петрівна, 6 р., 06.05.1933, виснаження, ф.Р-314, оп.1, спр.155, арк.181

Гавриленко Настя Іванівна, 2 р., 18.04.1933, не вказана, ф.Р-314, оп.1, спр.155, арк.182

Годун Віталій Семенович, 2 р., квітень 1933, не вказана, ф.Р-314, оп.1, спр.155, арк.163

Гончар Параска, 50 р., 16.04.1933, виснаження, ф.Р-314, оп.1, спр.155, арк.167

Жук Олекса, 74 р., 17.03.1933, від слабості, ф.Р-314, оп.1, спр.155, арк.111

Кривенко Йосип Савелійович, 46 р., 16.04.1933, виснаження, ф.Р-314, оп.1, спр.155, арк.173

Лівашов Василь Демидович, 30 р., 08.04.1933, не вказана, ф.Р-314, оп.1, спр.155, арк.160

Нікулін Микола, 8 міс., 08.04.1933, виснаження, ф.Р-

314, оп.1, спр.155, арк.162

Онищенко Палажка Андріївна, 52 р., 17.04.1933, виснаження, ф.Р-314, оп.1, спр.155, арк.166

Павличенко Олена, не вказаний, 22.04.1933, виснаження, ф.Р-314, оп.1, спр.155, арк.176

Плотниченко Степанида, 80 р., 28.03.1933, виснаження, ф.Р-314, оп.1, спр.155, арк.161

Спичак Никифор Євдокимович, 56 р., 10.04.1933, виснаження, ф.Р-314, оп.1, спр.155, арк.164

Сущевський Микола Олександрович, 31 р., 26.03.1933, не вказана, ф.Р-314, оп.1, спр.155, арк.148

Томенко Хроська Яківна, 42 р., 17.04.1933, виснаження, ф.Р-314, оп.1, спр.155, арк.165

Хомиченко Лідія Василівна, 10 р., 22.04.1933, виснаження, ф.Р-314, оп.1, спр.155, арк.175

Шевцов Андрій Іванович, 37 р., 03.05.1933, виснаження, ф.Р-314, оп.1, спр.155, арк.183

Червономаяцька сільська рада
с. Червоний Маяк

У 1932–1933 роках с-ще Червоний Маяк, Великоолександрівський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинула 1 особа. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Осипенко ім'я та по батькові невідоме, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду (свідч. Ісаєнко М.М.)

БІЛОЗЕРСЬКИЙ РАЙОН

Білозерська селищна рада
смт. Білозерка

У 1932–1933 роках с. Білозерка, Білозерська с/р, Херсонський р-н, Одеська обл.

В селі відбувались вилучення хліба з ям, відкриття кримінальних справ за крадіжки зерна (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 3599, оп.1, спр.196; ф. Р – 787, оп.1, спр.795; ф. П – 185, оп.1, спр.2а).

За свідченням очевидців в селі загинуло 2 особи. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців голодомору зібраних у 2007 році. Свідчення зберігаються в архівному відділі районної державної адміністрації (ф.Р-86, оп.6, спр.1)

Маслій ім'я та по батькові, вік невідомо, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Маслій В.І.)

Щербина Поліна Романівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Костик М.Р.)

Дар'ївська сільська рада
с. Дар'ївка

У 1932–1933 роках с. Дар'ївка, Микільська с/р, Херсонський р-н, Одеська обл.

В селі відбувались відкриття кримінальних справ за крадіжки на млині (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 787, оп.1, спр.158; ф. Р – 1005, оп.1, спр.269).

За свідченням очевидців в селі загинуло 3 особи. На сьогодні встановлено імена 3.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців голодомору зібраних у 2007 році.

Свідчення зберігаються в архівному відділі районної державної адміністрації.

Пономаренко (двоє дітей), (ім'я та по батькові невідомі), до 18 р., утриманці, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Пономаренко В.М.)

Турдун ім'я та по батькові невідоме, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Лисенко Є.М.)

Кізомиська сільська рада с. Кізомис

У 1932–1933 роках с. Кізіїв Мис, Білозерська с/р, Херсонський р-н, Одеська обл.

В селі відбувались вилучення зерна, виключення з членів артiлі, відкриття кримінальних справ (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 787, оп.1, спр.459; ф. Р – 1005, оп.1, спр.140).

За свідченням очевидців в селі загинула 1 особа. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців голодомору зібраних у 2007 році. Свідчення зберігаються в архівному відділі районної державної адміністрації, (ф.Р-86, оп.6, спр.3).

Сервуля ім'я та по батькові, вік невідомо, 1932 р., від голоду, (свідч. Сервулі В.В.)

Киселівська сільська рада

с. ЗЕЛЕНИЙ ГАЙ

У 1932–1933 роках с. Зелений Гай, Киселівська с/р, Херсонський р-н, Одеська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 4 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 4.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.

Р – 4069, оп.1, спр.64).

Микитась Антон Гаврилович, вік не вказаний, на утриманні батьків: хлібороби, члени артiлі, 03.09.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.8

Пономаренко Тамара Андрiївна, 3 міс., на утриманні батька: хлібороб, член артiлі, 11.11.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.11

Савицький Левко Казимирович, не вказаний, на утриманні батьків: хлібороби, члени артiлі, 11.09.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.8

Савченко Давид Лук'янович, 57 р., хлібороб, член артiлі, 15.09.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.6

с. КИСЕЛІВКА

У 1932–1933 роках с. Киселівка, Киселівська с/р, Херсонський р-н, Одеська обл.

В селі відбувалось відкриття кримінальних справ (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 787, оп.1, спр.960).

За даними різних джерел у селі загинуло 24 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 24.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.6) та свідчень очевидців.

Березняк Анатолій Олександрович, 10 дн., на утриманні батьків-хліборобів, 05.09.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.6

Берков Мусій Федорович, 62 р., хлібороб, член артiлі, 26.08.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.4

Волкова Ганна Якiвна, 6 р., на утриманні батьків: хлібороби,

члени артiлі, 07.12.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.12

Дружина Надія Миколаївна, вік не вказаний, на утриманні батьків: хлібороби, члени артiлі, 21.09.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.7

Кревецький Олекса Атанасович, 7 міс., на утриманні батьків – членів артiлі, 30.08.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.5

Лекарова Меланія Миколаївна, до 1 р., на утриманні батьків: хлібороби, члени артiлі, 18.08.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.3

Москаленко Марія Іванівна, 1,5 р., на утриманні батьків: хлібороби, члени артiлі 18.10.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.9

Москаленко Мотря Федосiївна, 24 р., на утриманні батька: хлібороб, член артiлі МПК, 13.12.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.13

Москаленко Надія Федорiвна, вік не вказаний, на утриманні батьків-хліборобів, членів комуни, 25.07.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.1

Нечитайло Марія Матвiївна, 38 р., хлібороб, член артiлі МПК, 07.08.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.3

Ниділевич Ольга Петрівна, вік не вказаний, на утриманні батьків-хліборобів, членів колгоспу, 20.07.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.1

Радiон[ен]ко Федiр Дмитрович, 1,5 р., на утриманні батька: хлібороб-власник, 19.12.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.13

Рачиба Марія Макарівна, не вказаний, на утриманні батька: хлібороб-власник, 19.12.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.11

Рева Ілько Васильович, 2 р., на утриманні батька: хлібороб, член артілі, 10.11.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.10

Симерецька Прасковія (Пріська) Михайлівна, 90 р., на утриманні сина -хлібороба, 15.08.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.2

Слюсар Євфросінія (Хроска) Яківна, 2 р., на утриманні батьків: хлібороби, члени артілі, 05.10.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.5

Тимошевська Явдоха Володимирівна, 49 р., хлібороб, член артілі, 04.12.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.12

Устименко Олександра Пилипівна, 80 р., на утриманні зятя: хлібороба, власника, 20.08.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.4

Худікова Ганна Іванівна, 37 р., на утриманні чоловіка: хлібороб, член артілі, 08.11.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.10

Чихун Олександра Петрівна, 1 р., на утриманні батьків: членів колгоспу, 07.08.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.2

Чорна Мавра Семенівна, 63 р., хлібороб, член артілі МПК, 15.10.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.9

Чорний Іван Григорович, 66 р., хлібороб, член артілі МПК, 30.12.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.14

Шумовський Павло, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Шумовської О.П.)

Яковенко Надія Федорівна, вік не вказаний, на утриманні батьків: хлібороби, члени артілі, 13.09.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.64, арк.7

Микільська сільська рада с.Микільське

У 1932–1933 роках с. Микільське, Микільська с/р Херсонський р-н, Одеська обл.

В селі відбувались встановлення вишок та спецохорони полів, відкриття кримінальних справ (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 787, оп.1, спр.1083; ф. П – 186, оп.1, спр.2).

За свідченням очевидців в селі загинуло 5 осіб. На сьогодні встановлено імена 4.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році. Свідчення зберігаються в архівному відділі районної державної адміністрації.

Домчук Василь Андрійович, вік невідомий, 1932 р., від голоду, (свідч. Домчук М.В.)

Домчук сім'я з двох осіб, імена, по батькові, вік невідомо, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Домчук М.В.)

Скороход Петро Хомич, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Скороход М.Х.)

Ткаченко Іван Іванович, до 18 р., утриманець, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Ткаченко Т.І.)

с. ОРЛОВЕ (Понятівка)

У 1932–1933 роках с. Орлове,

Понятівська с/р, Херсонський р-н, Одеська обл., приєднане до с. Понятівка.

За даними різних джерел у селі загинуло 34 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 29.

Мартиролог укладений на підставі даних свідоцтв про смерть громадян Понятівської сільської ради (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 871, оп.2, спр.2)

Денисенко Петро Феодосійович, 55 р., хлібороб, 22.05.1933, від старості, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.25

Діденко Трохим Кирилович, 67 р., хлібороб, 11.04.1933, від старості, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.18

Дорошко Петро Федотович, 67 р., хлібороб, 04.06.1933, від голоду, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.46

Іванов Микола Васильович, 2 міс., з родини хліборобів, 06.06.1933, запалення легень, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.33

Іванченко Домна Михайлівна, 59 р., хлібороб, 15.08.1933, дизентерія, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.59

Іванченко Харитон Терентійович, 42 р., хлібороб, 31.05.1933, від голоду, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.31

Ільїн Аксентій Юхимович, 75 р., хлібороб, 25.05.1933, туберкульоз, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.26

Кривонос Гаврило Іванович, 63 р., хлібороб, 21.06.1933, від туберкульозу, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.37

Кривонос Іван Михайлович, 3 р., батьки-члени артілі,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

04.03.1933, «детское», ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.12

Кривонос Михайло Іванович, 49 р., член артілі, 05.06.1933, від застуди, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.32

Круглий Микола Іванович, 3 міс., з родини хліборобів, 25.08.1933, дизентерія, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.60

Марченко Михайло Федорович, 2 р., батько член рибальської артілі, 27.08.1933, не вказана, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.60

Мороз Карпо Якович, 80 р., хлібороб, 24.02.1933, від старості, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.10

Ніценко Женя Федосіївна, 9 м., з родини хліборобів, 15.8.1933, дизентерія, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.59

Отрощенко Орина Федорівна, 2 р., з сім'ї хліборобів артілі, 14.03.1933, дизентерія, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.15

Павлов Федір Степанович, 31 р., член артілі, 31.05.1933, туберкульоз, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.30

Певнєв Степан Васильович, 55 р., хлібороб, член артілі, 27.06.1933, від голоду, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.42

Перерва Килина Іванівна, 46 р., хлібороб-одноосібник, 20.06.1933, від голоду, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.51

Перерва Нюра Степанівна, 16 р., з родини хліборобів-одноосібників, 15.06.1933, від голоду, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.50

Рябикін Іван Степанович, 35 р., хлібороб-одноосібник,

30.04.1933, запалення легень, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.23

Саловова Гапка Костянтинівна, 75 р., хлібороб, 03.03.1933, запалення легень, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.11

Соловійов Іван Арсентійович, 42 р., хлібороб, 06.07.1933, запалення легень, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.47

Ткаченко Федот Васильович, 55 р., хлібороб, 07.04.1933, дизентерія, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.17

Чорний Лука Васильович, 70 р., хлібороб, 18.02.1933, не вказана, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.9

Шевцов Опанас Йосипович, 7 р., з родини хліборобів, 25.05.1933, запалення легень, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.27

Шевцова Надія Йосипівна, 1 р., з родини хліборобів, 03.02.1933, дизентерія, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.8

Шеплін Клим Федорович, 73 р., хлібороб, 25.04.1933, від старості, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.20

Щербина Ганна Пилипівна, 9 р., з родини хліборобів, 25.06.1933, запалення легень, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.41

Щербина Олена Іванівна, 62 р., з сім'ї хліборобів артілі, 01.07.1933, від голоду, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.45

с. ПОНЯТІВКА

У 1932–1933 роках с. Понятівка, с., Понятівська с/р, Херсонський р-н, Одеська обл.

За даними різних джерел у селі загинуло 53 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 53 осіб.

Мартиролог укладений на підставі даних свідоцтв про смерть громадян Понятівської сільської ради (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 871, оп.2, спр.2) та свідчень очевидців голодомору зібраних у 2007 році. Свідчення зберігаються в архівному відділі районної державної адміністрації.

Бондар Варвара Василівна, 3 р., з родини хліборобів, 23.07.1933, дистрофія, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.56

Бондар Галина Никодимівна, 36 р., хлібороб, 16.07.1933, запалення легень, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.53

Бондар Іван Архипович, 54 р., коваль, 28.01.1933, туберкульоз, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.4

Бондар Іван Олександрович, 1 р. 6 міс., з родини хліборобів, 04.10.1933, «детское», ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.69

Бондар Марія Саватіївна, 14 р., з родини хліборобів, 18.06.1933, від голоду, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.36

Бондар Микола Миколайович, 2 р., з родини хліборобів, 27.11.1933, від холери, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.74

Бондар Павло Григорович, 4 р., з родини хліборобів, 23.06.1933, від голоду, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.40

Бондар Саватій Борисович, 36 р., член артілі, 16.06.1933, від голоду, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.35

Варакса Іван Родіонович, 50 р., хлібороб, 13.04.1933, «знайдений в степу мертвим», ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.19

Гехлер Олександр Михай-

лович, 2 р., з родини хліборобів, 03.12.1933, не вказана, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.73

Гнатенко Віра Сергіївна, 18 р., член артілі, 30.08.1933, запалення легень, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.67

Гнатенко Явдоха Дмитрівна, 86 р., хлібороб, 30.03.1933, від старості, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.6

Довгань Володимир Андрійович, 2 р., 22.07.1933, «приворіт», ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.56

Довгань Опанас Кононович, 70 р., хлібороб, 08.07.1933, туберкульоз, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.48

Довгий Грицько Дмитрович, 2 р., з родини хліборобів, 10.10.1933, не вказана, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.65

Драмін Микола Іванович, 6 р., з родини хліборобів, 28.06.1933, від голоду, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.43

Драмін Омелян Петрович, 1 р., з родини хліборобів, 11.03.1933, від старості, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.13

Гнатенко Володимир Іванович, 2 міс., з сім'ї хліборобів, 23.07.1933, дизентерія, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.57

Гнатенко Ганна Опанасівна, 80 р., хлібороб, 23.06.1933, запалення легень, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.39

Гнатенко Катерина Павлівна, 82 р., хлібороб, 30.06.1933, від старості, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.44

Гнатенко Тамара Пантіліївна, 2 міс., з родини хліборобів,

24.04.1933, «детское», ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.22

Гнатенко Федот Тимофійович, 78 р., хлібороб, 28.05.1933, від старості, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.29

Квас Герасим Пантілійович, 77 р., хлібороб, 17.12.1933, від старості, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.75

Квас Дмитро Павлович, 78 р., хлібороб, 30.11.1933, від старості, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.72

Квас Олександр Гнатович, 72 р., хлібороб, 26.10.1933, від старості, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.68

Ковтун Марія Василівна, 66 р., член колгоспу, 13.08.1933, запалення легень, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.58

Круглий Семен Федорович, 69 р., хлібороб, 12.09.1933, дизентерія, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.64

Кучеренко Клавдія Йосипівна, 78 р., хлібороб, 02.02.1933, від старості, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.7

Матвієнко Ганна Василівна, 85 р., запалення шлунка, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.54

Матвієнко Фома Сергійович, 57 р., хлібороб з артілі, 13.03.1933, запалення легень, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.14

Матюшкін Андрій Васильович, 32 р., хлібороб, 06.08.1933, не вказана, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.58

Маценко Карпо Вікторович, 80 р., хлібороб, 10.05.1933, від старості, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.24

Маценко Марія Андріївна, 2 р., з родини хліборобів-одноосібників, 15.01.1933, «детское», ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.2

Маценко Марія Андріївна, 60 р., колгоспниця, 24.12.1933, запалення легень, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.76

Маценко Петро Андрійович, 5 тиж., з сім'ї хліборобів, 10.07.1933, «младенческое», ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.49

Мельникова Ярина Олексіївна, 92 р., хлібороб, 25.03.1933, від старості, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.16

Отрощенко Григорій Олексійович, 39 р., хлібороб, 15.07.1933, від голоду, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.53

Певнєв Дмитро Федорович, 7 р., з родини хліборобів-колгоспників, 15.07.1933, дистрофія, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.57

Перерва Петро Степанович, 8 р., з сім'ї хліборобів, 15.06.1933, від голоду, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.52

Прокопенко Володимир Іванович, 1 р., з родини хліборобів, 27.05.1933, «детское», ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.28

Пустовий Володимир Іванович, 2 р., з родини хліборобів, 23.07.1933, дистрофія, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.55

Пустовий іван Іванович, 2 міс., з родини хліборобів артілі, 17.12.1932, «детское», ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.5

Пустовий Порфир Гурович, 65 р., хлібороб артілі, 25.01.1933, від старості, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.3

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Романенко Катерина Іванівна, 90 р., хлібороб, 17.07.1933, не вказана, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.54

Салахта Григорій Якович, 15 р., з родини хліборобів, 22.06.1933, від голоду, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.38

Серба Євгенія Петрівна, 6 р., член сім'ї хліборобів, 27.04.1933, «детское», ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.21

Ситник Ганна Андріївна, з родини хліборобів, 29.09.1933, «детское», ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.63

Солодська Маруся Степанівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Солодської П.С.)

Степановський Лука Іванович, 32 р., хлібороб, 29.11.1933, не вказана, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.71

Ткаченко ім'я та по батькові невідоме, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Ткаченко Л.Є.)

Циганенко Йосип Прокопович, 24 р., хлібороб, 19.07.1933, помер в степу, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.55

Чернишенко Андрій Григорович, 75 р., хлібороб, 10.06.1933, дизентерія, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.34

Чернишенко Григорій Пантілійович, 1 р., з родини хліборобів, 28.08.1933, дизентерія, ф.Р-871, оп.2, спр.2, арк.61

Музиківська сільська рада

с. МИРОШНИКІВКА (Музиківка)

У 1932–1933 роках с. Мирошни-

ківка, Музиківська с/р, Херсонський р-н, Одеська обл., приєднане до с. Музиківка.

За даними різних джерел у селі загинуло 10 чоловік. На сьогодні встановлено імена 10.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р – 4069, оп.1, спр.70)

Голдун Ганна Василівна, 1,5 міс., на утриманні батьків, хліборобів-хазяїв, 17.05.1932, від рожі, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк. 90,90 б.

Голдун Іван Васильович, 11 р., на утриманні батьків-хліборобів-одноосібників, 16.02.1932, від грипу, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк. 83,83 а

Деркач Оксана Мусіївна, 75 р., на утриманні сина, члена артілі, 06.02.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.80

Дуброва Ілля Артемович, 78 р., хлібороб, член артілі, 21.11.1932, старість, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.102

Крохмаленко Катерина Степанівна, 2 міс., на утриманні батьків: хлібороби, члени артілі, 22.12.1932, запалення кишок, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.104

Лазаренко Лідія Федосіївна, до 1 міс., на утриманні батьків: хлібороби, члени артілі, 17.05.1932, запалення тонких кишок, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.90, 90а

Лазаренко Олена Федосіївна, до 1 міс., на утриманні батьків: хліборобів, членів артілі, 20.05.1932, внаслідок недорозвиненості ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.91,91 а

Мельниченко Михайло Федорович, 1 міс., на утриманні

родини: хлібороби, члени артілі, 22.12.1932, запалення кишок, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.105

Микитась Ганна, 80 р., на утриманні онука: хлібороба, члена артілі, 01.09.1932, від забиття голови, внаслідок падіння, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк. 96,96 зв.

Резник Тетяна Миколаївна, 5 міс., на утриманні батьків: хлібороби, члени артілі, 16.01.1932, запалення тонких кишок, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.80

с. МУЗИКІВКА

У 1932–1933 роках с. Музиківка, Музиківська с/р, Херсонський р-н, Одеська обл.

В селі відбувалось вилучення хліба з ям, відкриття кримінальних справ (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 1005, оп.1, спр. 283; ф. Р – 787, оп.1, спр.650; ф. Р – 3599, оп.1, спр.196)

За даними різних джерел у селі загинуло 31 чоловік. На сьогодні встановлено імена 31.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.1, спр.70) та свідчень очевидців голодомору зібраних у 2007 році. Свідчення зберігаються в архівному відділі районної державної адміністрації, (ф.Р-86, оп.6, спр.5).

Батрак Наталя Несторівна, 80 р., на утриманні сина, хлібороба-колгоспника, 14.03.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.83

Бондаренко Марія Василівна, 1,5 р., на утриманні батьків, хліборобів-членів артілі, 14.01.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк. 79

Бутенко Мотря Осипівна, 78 р., на утриманні племінника, службовця, 11.06.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.92

Васильківський Іван Федорович, 3 міс., на утриманні батька: хлібороб, член артілі, 06.04.1932, гостре запалення тонких кишок, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.85, 85а

Волков сім'я з чотирьох осіб, імена, по батькові, вік невідомо, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Вертосенко Л.В.)

Голдун Василій Іванович, 37 р., хлібороб в артілі, 17.04.1933, дистрофія, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.33

Голдун Марія Василівна, 3 р., батьки: хлібороби в артілі, 15.06.1933, дистрофія, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.34, 34а

Голдун Петро Васильович, 7 р., батьки: хлібороби, 25.05.1933, дистрофія, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.33-33а

Голдун Тетяна Василівна, 1 міс., батько: хлібороб в артілі, 22.06.1933, дистрофія, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.34, 34б

Григоренко Грицько Петрович, 1 міс., на утриманні батька: хлібороб, член артілі, 25.04.1932, запалення кишок, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.86, 86а

Данік Євдокія Іванівна, 61р., хлібороб-хазяїн, 11.02.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.81

Задніпряна Марія Степанівна, 1 р., на утриманні батьків, хліборобів, членів артілі, 09.01.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.78

Задніпряний Марко Назарович, 72 р., хлібороб, хазяїн-одноосібник, 17.05.1932, від запалення легенів, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.89

Задніпряний Федір Григорович, 33 р., хлібороб-одноосібник, 01.01.1932, від грипу, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.76, 76 б

Крамаренко Фекла Степанівна, 90 р., на утриманні сина-хлібороба, 06.01.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.78

Микитас Катерина Миколаївна, 2 міс., батько: робітник електростанції, 05.01.1932, запалення тонких кишок, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.77-77зв.

Микитась Надія Савівна, 11 міс., на утриманні батьків, хліборобів, членів артілі, 21.05.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.91

Перегузенко Іван Савелійович, 4 дн., на утриманні батьків, хліборобів, членів артілі, 26.04.1932, передчасно народжений, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.87

Петренко Ольга Дмитрівна, 57 р., хлібороб-член артілі, 14.05.1932, від параліча серця, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.89

Потеряйко Мотря Степанівна, 83 р., на утриманні сина: хлібороба, члена артілі, 20.03.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.84, 84а

Потеряйко Яків Олексійович, 68 р., хлібороб-хазяїн, 24.02.1932, рак шлунку, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.82, 82а

Савченко Марія Ігорівна, 5 міс., на утриманні батька: хлібороб у своїм господарстві, 10.04.1932, запалення тонких

кишок, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.85, 85б

Савченко Михайло Ігоревич, 5 міс., на утриманні батьків: хлібороби, одноосібники, 07.05.1932, запалення тонких кишок, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.88, 88а

Сипко Микола Іванович, 1 дн., на утриманні батьків, хліборобів, членів артілі, 17.04.1932, мертвонароджений, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.86

Сорокунська Віра Кузьмівна, 7 р., на утриманні батьків, членів спілки, 28.04.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.87, 87 а

Стовбенко Пелагія (Палашка) Агафонівна, 60 р., на утриманні сина, хлібороба, члена артілі, 03.04.1932, від грипу, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.84, 84 б

Трибушна Ганна Ничипорівна, 85 р., на утриманні сина, члена артілі, 11.01.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.79

Трибушна Софія Яківна, 85 р., на утриманні дочки, хлібороба-господаря, 11.02.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.82

Чихун Кузьма Федорович, 70 р., на утриманні сина: хлібороб, член артілі, 07.05.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.88, 88б

Штучка Марія Семенівна, 2 міс., на утриманні батьків, 22.02.1932, запалення тонких кишок, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк.81, 81а

Штучка Устинія Михайлівна, 65 р., на утриманні сина-хлібороба, члена артілі, 07.02.1932, хронічне запалення

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

лення м'язів серця, ф.Р-4069, оп.1, спр.70, арк. 77

Надеждівська сільська рада

с. Надеждівка

У 1932–1933 роках с. Надеждівка, Надеждівська с/р, Херсонський р-н, Одеська обл.

В селі відбувались встановлення вишок та спецохорони полів, відкриття кримінальних справ (Державний архів Херсонської області, ф. П – 186, оп.1, спр.2). За свідченням очевидців в селі загинуло 1 особа. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році. Свідчення зберігаються в архівному відділі районної державної адміністрації.

Салгін Фросина, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Колісниченко О.М.)

Олександрівська сільська рада

с. Олександрівка

У 1932–1933 роках с. Олександрівка, Херсонський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 4 особи. На сьогодні встановлено імена 4.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Свідчення зберігаються в архівному відділі районної державної адміністрації.

Дудка ім'я та по батькові, вік невідомо, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Мірошніченко І.Ф.)

Мазан сім'я з двох осіб, (ім'я та по батькові невідомі), вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Самійленко М.К.)

Спориш Захар, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Спориш Г.З.)

Посад-Покровська сільська рада

с. Посад-Покровське

У 1932–1933 роках с. Посад-Покровське, Посадпокровська с/р, Херсонський р-н, Одеська обл.

В селі відбувались встановлення вишок та спецохорони полів, відкриття кримінальних справ; арешти громадян органами ДПУ за розповсюдження чуток про голод (Державний архів Херсонської області ф. П – 186, оп.1, спр. 2; ф. Р – 4033, оп.6, спр.643).

За свідченням очевидців в селі загинуло 2 особи. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Свідчення зберігаються в архівному відділі районної державної адміністрації.

Стіблівець Ілько, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Стіблівець Г.О.)

Стіблівець Марфа, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Стіблівець Г.О.)

Правдинська сільська рада

с. Правдине (Цареводар)

У 1932–1933 роках с. Цареводар, Цареводарівська с/р, Херсонський р-н, Одеська обл.

В селі відбувались вилучення хліба з ям, відкриття кримінальних справ (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 1005, оп.1, спр. 283; ф. Р – 787, оп.1, спр.1069; ф. Р – 3599, оп.1, спр.196).

За свідченням очевидців в селі

загиноюло 2 особи. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Свідчення зберігаються в архівному відділі районної державної адміністрації.

Гавлонський Петро Юзехович, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Гавлонської К.П.)

Луценко ім'я та по батькові невідоме, до 18 р., утриманець, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Луценко .І.І.)

Радянська сільська рада

с. Радянське

У 1932–1933 роках Херсонський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців у 1932–1933 роках в селі загинуло 2 особи. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору зібраних у 2007 році. Свідчення зберігаються в архівному відділі районної державної адміністрації (ф.Р-86, оп.6, спр.7).

Кузнєцов Петро, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кузнєцова Л.П.)

Кузнєцов Микола Петрович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кузнєцова Л.П.)

Садівська сільська рада

с. Садове

У 1932–1933 роках Херсонський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців у 1932–1933 роках в селі загинуло 4 особи. На сьогодні встановлено імена 4.

Мартиролог укладений на

підставі свідчень очевидців голодомору зібраних у 2007 році. Свідчення зберігаються в архівному відділі районної державної адміністрації.

Малий Клим Петрович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Малого Л.В.)

Малий Олексій Климович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Малого Л.В.)

Новицький ім'я та по батькові, вік невідомо, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Вороненко І.Г.)

Сорока ім'я та по батькові, вік невідомо, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Вороненко І.Г.)

Станіславська сільська рада

с. СТАНІСЛАВ

У 1932–1933 роках с. Станіслав, Станіславська с/р, Херсонський р-н, Одеська обл.

В селі відбувалось вилучення хліба, відкриття кримінальних справ за зрив плану хлібозаготівлі, (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 787, оп.1, спр.452, 723; ф. Р – 998, оп.1, спр.12)

За даними різних джерел у селі загинуло 53 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 53. Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану, свідоцтв про смерть громадян Станіславської сільської ради (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.1, спр.71; ф. Р – 171, оп.1, спр.95), свідчень очевидців голодомору зібраних у 2007 році.

Свідчення зберігаються в архівному відділі районної державної адміністрації.

Артеменко Павло Тодосійович, 2 тиж., на утриманні бать-

ка, 31.07.1932, виснаження на ґрунті проносу, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.25

Безклуба Марія Василівна, 40 р., на утриманні чоловіка, 01.06.1932, від зараження крові, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.20

Безродний Степан Іванович, 70 р., хлібороб, 19.03.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.11

Біла Олеся, 3 тиж., на утриманні матері, 31.07.1932, атрофія, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.19

Біла Явдоха Самійлівна, 102 р., на утриманні бригади, 17.01.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.3

Божко Грицько Дмитрович, 50 р., хлібороб, член артілі, 18.07.1932, прободна виразка 12-палої кишки, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.23

Божко Грицько Павлович, 2 р., на утриманні батька, 12.06.1932, від еклампсії, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.21

Вашина Іван Леонтійович, 17 р., 29.05.1933, не вказана, ф.Р. 171, оп.1, спр.95, арк.163

Вашина Семен Юхимович, 17 р., 02.10.1933, «незпинний понос», ф.Р.171, оп.1, спр.95, арк.338

Гаркуша Олександра Яківна, 5 міс., на утриманні батька, 10.07.1932, загальне виснаження на ґрунті дитячого проносу, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.22

Гончаренко Валік Якович, 2 р., на утриманні батька, члена комуні, 18.07.1932, дитячий пронос, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.24

Іваненко Світлана Іванівна, 1 р., на утриманні батька, 12.07.1932, інтоксикація, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.23

Іващенко Ганна Федорівна, 82 р., на утриманні сина, домогосподаря, 17.01.1932, від параліча, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.3

Іващенко Матвій Петрович, 40 р.,рибалка, 09.02.1932, від туберкульозу легенів, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.7

Кавун Грицько Семенович, 1 дн., на утриманні батька, 02.05.1932, як передчасно народжений, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.18

Кавун Костянтин (Костя) Семенович, 1 дн., на утриманні батька, 02.05.1932, як передчасно народжений, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.18

Карпенко Марія Романівна, 83 р., на утриманні доньки, батрачки, 14.04.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.15

Кібець Олеся Яківна, 4 міс., на утриманні батьків, 20.07.1932, диспепсія, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.25

Коваленко Іван Потапович, 81 р., в'язень Херсонської виправно-трудової колонії, 29.03.1933, дистрофія, ф.Р-171, оп.1, спр.95, арк.107

Коваленко Тарас Ларіонович, 39 р., в'язень Херсонської виправно-трудової колонії, 03.03.1933, дистрофія, ф.Р-171, оп.1, спр.95, арк.107

Ковальов Василь Федотович, 58 р., рибалка, член артілі, 17.03.1932, від туберкульозу легенів, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.10

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Ковбаса Марія Василівна, 1,5 р., на утриманні батьків, 08.02.1932, від запалення легенів, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.7

Куйовда Петро Григорович, 8 міс., на утриманні батьків, 12.04.1932, від запалення легенів, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.15

Кулиняк Авдотія Іванівна, 7 міс., на утриманні батьків, 03.03.1932, від запалення легенів, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.8

Лелека Надія Ничипорівна, 1 р., на утриманні батьків, 07.02.1932, від запалення легенів, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.6

Лоза Семен Іванович, 67 р., моряк парусного флоту, 29.05.1932, від запалення легенів, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.20

Манченко Анатолій Григорович, 6 міс., на утриманні батьків, 25.02.1932, від натуральної віспи, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.10

Молчанов Микола Ларіонович, 32 р., в'язень Херсонської виправно-трудової колонії, 08.06.1933, дистрофія, ф.Р-171, оп.1, спр.95, арк.165

Навроцька (Прасковія) Пріська Дмитрівна, 65р., на утриманні сина, 07.01.1932, параліч серця, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.1

Нечипуренко Йосип Сергійович, вік невідомий, селянин, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Друзяка Л.Г.)

Нечипуренко ім'я та по батькові, вік невідомо, селянка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Дру-

зяка Л.Г.)

Огарь Андрій Іванович, 51 р., рибалка, член артілі, 26.03.1932, від туберкульозу легенів, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.12

Огарь Віль Семенович, 2 р., на утриманні батька, 23.04.1932, кривавий пронос, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.17

Петренко Іван, не вказаний, в'язень Херсонської виправно-трудової колонії, 05.04.1933, дистрофія, ф.Р-171, оп.1, спр.95, арк.79

Петров Анатолій Аркадійович, 2 тиж., на утриманні батька, 26.06.1932, дитячий пронос та виснаження, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.21

Пиж Федір Гнатович, 54 р., хлібороб - колгоспник, 03.04.1932, від пороку серця, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.13

Повід Валентина Дмитрівна, 1 р., на утриманні батьків, 12.01.1932, дифтерит, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.2

Поліканова Марія Романівна, вік не вказаний, домогосподарка, 15.02.1932, від ошпарення всього тіла, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.8

Прохоренко Віра Семенівна, 7 міс., на утриманні батька, 09.07.1932, виснаження, дитячий пронос, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.22

Пупенко Ліда Євгенівна, 23 р., на утриманні батька, 16.04.1932, від параліча серцевої діяльності, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.16

Самойленко Оксана Дмитрівна, 5 міс., на утриманні батьків, 02.01.1932, від дитячого проно-

су, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.4

Санько Степан Юхимович, 54 р., хлібороб, член комуни, 04.04.1932, бронхіальна астма, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.14

Сербин(а) Валентина Петрівна, 3 р., на утриманні батьків, 06.02.1932, від крупу, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.4

Синільник Макар Тихонович, 56 р., хлібороб, член артілі, 14.04.1932, від пороку серця, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.17

Скрипниченко Яків Федосійович, 34р., одноосібник, 09.04.1932, від туберкульозу легенів, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.14

Сонько Явдоха Федорівна, 2 р., на утриманні батька, 16.01.1932, від натуральної віспи, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.19

Сорока Павло Єлисійович, 90 р., на утриманні дочки-рибалки, 19.03.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.11

Таран Олександра Артемівна, 70 р., на утриманні зятя, 07.01.1932, запалення жовчного протоку, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.2

Тищенко Анатолій Матвійович, 9 міс., на утриманні батька, члена комуни, 20.07.1932, виснаження на ґрунті дитячого проносу, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.24

Ткаченко Микола Володимирович, 3 р., на утриманні батьків, 04.03.1932, від опечення, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.9

Ткаченко Степан Володимирович, 4 р., на утриманні батьків, 04.03.1932, від опечен-

ня, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк. 9

Юшко Ганна Пилипівна, 5 міс., на утриманні батьків, 06.01.1932, гостре запалення головного мозку, ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.1

Яник Галина Кузьмівна, 9 дн., на утриманні батьків, 29.03.1932, від слабкості «як недоношена», ф.Р-4069, оп.1, спр.71, арк.12

Східненська сільська рада
с. Східне

За свідченням очевидців у 1932–1933 роках в селі загинуло 4 особи. На сьогодні встановлено імена 4.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році. Свідчення зберігаються в архівному відділі районної державної адміністрації.

Куценко сім'я з чотирьох осіб, імена, по батькові, вік невідомо, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Куценко Х.Ф.)

Токарівська сільська рада
с. ІВАНІВКА

У 1932–1933 роках с. Іванівка, Новотягинська с/р, Бериславський р-н, Одеська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 13 чоловік. На сьогодні встановлено імена 13.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.1, спр.73).

Грицаєнко Анастасія Олександрівна, до 1 р., на утриманні батьків: чоботар, член артілі, 10.09.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.73, арк.15

Зозуленко Лідія Іванівна, 1

р., на утриманні батьків: хлібороби, члени артілі, 17.07.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.73, арк.11

Малий Денис Климович, 57 р., хлібороб, член артілі, 10.06.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.73, арк.10

Підмогильний Анатолій Іванович, до 1 р., на утриманні батька: хлібороб, член артілі, 15.04.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.73, арк.8

Підмогильний Микола Миколайович, 1 р., на утриманні батьків, 27.08.1932, «младенчеське», ф.Р-4069, оп.1, спр.73, арк.14

Понеділкова Горпина Семенівна, 88 р., на утриманні сина, хлібороба-члена артілі, 25.02.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.1, спр.73, арк.7

Рудій Микола Борисович, 18 дн., на утриманні батька, завпомлісництва, 05.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.1, спр.73, арк.11

Сокрут Марія Сергіївна, 7 міс., на утриманні батьків, 28.07.1932, скарлатина, ф.Р-4069, оп.1, спр.73, арк.12

Теленга Ольга Яківна, 1,5 р., на утриманні батьків: рибальство, 03.07.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.73, арк.10

Чепинога Любов Степанівна, 8 міс., на утриманні батька, слюсар МТС, 15.01.1932, рожа, ф.Р-4069, оп.1, спр.73, арк.6

Чепинога Параска Петрівна, 1 р., на утриманні батьків: рибальство, 06.05.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.73, арк.9

Чорний Володимир Михай-

лович, 27 р., робітник-каменолом, 30.07.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.73, арк.13

Шкода Олександр Павлович, 6 міс., на утриманні батьків: хлібороби, члени артілі, 25.04.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.73, арк.8

с. НОВО-ТЯГИНКА

У 1932–1933 роках с. Ново-Тягинка, Новотягинська с/р, Бериславський р-н, Одеська обл.

За даними різних джерел у селі загинуло 11 чоловік. На сьогодні встановлено імена 11.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану, (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.1, спр.73), свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році. Свідчення зберігаються в архівному відділі районної державної адміністрації (ф.Р-86, оп.6, спр.6)

Велика Лідія Василівна, 1 р., на утриманні батька: заступник голови сільради, член артілі, 08.10.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.73, арк.16

Великий Василь Васильович, 3 міс., на утриманні батька: заступник голови сільради, член артілі, 07.12.1932, «младенчеське», ф.Р-4069, оп.1, спр.73, арк.17

Голобородько Андрій Дем'янович, 90 р., на утриманні сина-хлібороба, члена артілі, 05.05.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.1, спр.73, арк. 9

Довбиш Степан Леонтійович, 57 р., чоботар, член артілі, 23.08.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.73, арк.14

Довбишова Марія Юхимівна, 23 р., домогосподарка, член артілі, 31.07.1932, не вказана,

ф.Р-4069, оп.1, спр.73, арк.13

Ковальов Євген Михайлович, 8 міс., на утриманні матері: хлібороб, член артілі, 01.10.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.73, арк.16

Рибальченко Олена (Ленка) Василівна, 2 р., на утриманні батька: голова сільради, член артілі, 27.07.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.73, арк.12

Саламаха Василь Якимович, 34 р., хлібороб, член артілі, 28.02.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.1, спр.73, арк.7

Суптеля Лідія (Лідка) Василівна, 3 р., на утриманні батьків, хліборобів, членів артілі, 26.08.1932, скарлатина, ф.Р-4069, оп.1, спр.73, арк.15

Шевченко сім'я з двох осіб, імена, по батькові, вік невідомо, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Шевченко П.П.)

с. Токарівка

У 1932–1933 роках с. Токарівка, Новотягинська с/р, Бериславський р-н, Одеська обл.

В селі відбувались вилучення у селян хліба, відкриття кримінальних справ (Державний архів Херсонської області, ф.Р-787, оп.1, спр.137).

За свідченням очевидців в селі загинуло 3 особи. На сьогодні встановлено імена 3.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році. Свідчення зберігаються в архівному відділі районної державної адміністрації (ф.Р-86, оп.6, спр.6)

Величко сім'я з трьох осіб, імена, по батькові, вік невідомо, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Шевченко П.М.)

Томинобалківська сільська рада с. Томина Балка

У 1932–1933 роках с. Томина Балка, Новотягинська с/р, Херсонський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі в 1932-1933 роках загинуло 6 осіб. На сьогодні встановлено імена 6.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році. Свідчення зберігаються в архівному відділі районної державної адміністрації.

Гончаров ім'я та по батькові, вік невідомо, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Гончарової О.М.)

Коломієць Мойсей, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Велько О.П.)

Усатенко Володимир, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Курятнікової Л.П.)

Усатенко Михайло, 20 р., селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Курятнікової Л.П.)

Усатенко Наталя, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Курятнікової Л.П.)

Усатенко Прокіп, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Курятнікової Л.П.)

Федорівська сільська рада с. Федорівка

У 1932–1933 роках с. Федорівка, Федорівська с/р, Херсонський р-н, Одеська обл.

В селі відбувались встановлення вишок та спецохорони полів (Державний архів Херсонської області, ф. П – 186, оп.1, спр. 2). За свідченням очевидців в селі в 1932-1933 роках загинуло 2 особи. На сьогодні встановлено

імена 2.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році. Свідчення зберігаються в архівному відділі районної державної адміністрації.

Балан ім'я та по батькові невідоме, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Балан Г.В.)

Балан Василь Іванович, вік невідомий, селянин, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Балан Г.В.)

Чорнобаївська сільська рада с. Чорнобаївка

У 1932–1933 роках с. Чорнобаївка, Чорнобаївська с/р, Херсонський р-н, Одеська обл.

В селі відбувались конфіскація засівів, висівка за межі району, подання до суду (Державний архів Херсонської області, ф. Р-1005, оп.1, спр.274).

За свідченням очевидців в селі в 1932-1933 роках загинуло 8 осіб. На сьогодні встановлено імена 8.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Свідчення зберігаються в архівному відділі районної державної адміністрації, (ф.Р-86, оп.6, спр.8)

Василенко Григорій, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Завалій М.В.)

Грищенко Василь, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Завалій М.В.)

Грищенко Іван, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Завалій М.В.)

Грищенко Йосип, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Завалій М.В.)

Плохенко Андрій, до 1 р.?, утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Плохенько С.В.)

Плохенко Варвара, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Плохенько С.В.)

Сорока Григорій, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Сороки О.С.)

Сорока Михайло, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Сороки О.С.)

Широкобалківська сільська рада

с. СОФІЇВКА

У 1932–1933 роках с. Софіївка, Широко-Балківська с/р, Херсонський р-н, Одеська обл.

За даними різних джерел у селі загинуло 2 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р-175, оп.1, спр.149) та свідчень очевидців.

Акумова ім'я та по батькові невідоме, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Іващенко Н.Я.)

Чорний Микола Степанович, 18 р., 20.06.1933, не вказана, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.48

с. ШИРОКА БАЛКА

У 1932–1933 роках с. Широка Балка, Широко-Балківська с/р, Херсонський р-н, Одеська обл.

В селі відбувалось вилучення хліба з ям, арешти громадян органами ДПУ за агітацію проти хлібозаготівлі, (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 1005, оп.1, спр.283; ф. Р – 3599, оп.1, спр.196; ф. Р – 4033, оп.7, спр.959).

За даними архівних джерел у селі загинуло 116 чоловік. На сьогодні встановлено імена 116.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану Широкобалківської сільради (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 175, оп.1, спр.149) та опитування свідків.

Атаманенко Варка Семенівна, 2 р., 02.06.1933, дистрофія, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.35

Атаманенко Олександра Іванівна, 45 р., з хліборобів, 02.06.1933, дистрофія, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.32

Бережнів Лушка, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Гришук К.Г.)

Березняк Олесь Гнатович, 35 р., 09.07.1933, не вказана, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.55

Березняк Павло Олександрович, 3 р., 18.05.1933, не вказана, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.27

Білоус Анатолій Полікарпович, 6 р., 06.06.1933, дистрофія, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.34

Білоус Антон Дмитрович, 87 р., 20.03.1933, від старості, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.12

Білоус Валентина Павлівна, 4 міс., 05.06.1933, «младенческое», ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.36

Білоус Галина Никифорівна, 6 р., 22.06.1933, дистрофія, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.51

Білоус Григорій Полікарпович, 7 р., травень 1933, дистрофія, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.33

Білоус Ісак Дмитрович, 80 р., хлібороб, 02.05.1933, старість, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.20

Білоус Микола Никифорович, 7 р., 18.04.1933, цинга, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.17

Білоус Олександр Никифорович, 12 р., 03.05.1933, невідома, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.26

Білоус Ольга Никифорівна, 6 р., 22.06.1933, дистрофія, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.51

Білоус Тетяна Полікарпівна, 1 міс., 30.06.1933, дистрофія, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.52

Бродовська Євдокія Самсонівна, 57 р., хлібороб, 23 січня 1933, туберкульоз, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.2

Бродовський Володимир Дмитрович, 3 р., з родини хліборобів, 25.01.1933, дифтерит, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.3

Велько Гаврило Іванович, 9 р., 17.06.1933, дистрофія, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.41

Велько Ганна Іванівна, 18 р., 21.04.1933, дистрофія, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.36

Велько ім'я та по батькові невідоме, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Гришук К.Г.)

Велько Олексій Іванович, 8 р., 28.06.1933, дистрофія, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.49

Вершина (двоє дітей), до 18 р., утриманці, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Вершини М.С.)

Вершина Валентина, вік не-

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

відомий, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Вершини М.С.)

Вершина ім'я та по батькові, вік невідомо, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Вершини М.С.)

Вершина Лідія Михайлівна, 8 міс., 20.05.1933, «младенческое», ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.28

Вершина Олексій Петрович, 80 р., 02.05.1933, старість, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.20

Гайдай Олександр Андрійович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Щербина Т.А)

Гончаров Макар Леонтійович, 70 р., 04.04.1933, старість, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.15

Гребенюк Марія Іовівна, 1 р., 21.05.1933, не вказана, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.29

Гребенюк Олексій Іванович, 1,5 міс., 10.05.1933, «младенческое», ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.26

Гребенюк сім'я з двох осіб, (імена та по батькові невідомі), вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Грищук К.Г.)

Гребенюк Тамара Іовівна, 4 р., 19.05.1933, «младенческий припадок», ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.28

Грекало Андрій, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Вершина М.С.)

Грекало Олексій Пилипович, 23 р., артіль, 06.07.1933, самогубство, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.54

Добровольський Никифор Юхимович, 54 р., 21.05.1933, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.29

Дудін Костянтин Пилипович, 5 міс., 24.03.1933, «младенческое», ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.14

Дудіна Анастасія Петрівна, 37 р., хлібороб, 26.01.1933, вчаділа, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.7

Дудіна-Ткаченко Ольга Павлівна, 11 р., з родини хліборобів, 26.01.1933, вчаділа, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.8

Дутдук Пилип Терентійович, 56 р., член артілі, 01.06.1933, хвороба шлунку, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.35

Єлисеєва Ганна Тимофіївна, 45 р., член колгоспу, 18.03.1933, серцевий напад, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.14

Єрмоленко Тихін, 10.07.1933, туберкульоз, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.64

Зариченська Ксенія Павлівна, 31 р., 21.04.1933, туберкульоз, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.18

Іванов Степан Романович, 2 р., 15.06.1933, «младенческое», ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.40

Іванова Меланія Олександрівна, 1,5 міс., 18.03.1933, «младенческое», ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.11

Ісакова Олександра Матвіївна, 76 р., хлібороб, 18.04.1933, старість, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.17

Калашникова Любов Миколаївна, 8 міс., 31.05.1933, «младенческое», ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.31

Кичка Гаврило Кіндратович, 72 р., садівник-одноосібник,

10.06.1933, старість, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.38

Кичка Олександр Павлович, 1,5 міс, 07.05.1933, «младенческое», ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.22

Кияшко сім'я з двох осіб, (імена та по батькові невідомі), вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Луценко П.С.)

Кібець Ларіон Вікторович, 3 р., з родини хліборобів, 27.01.1933, дифтерит, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.5

Кіяшко Лідія Василівна, 1 р., 13.06.1933, «младенческое», ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.39

Кіяшко Петро Васильович, 8 р., 09.05.1933, невідома, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.25

Ковбаса Лаврін Григорович, 75 р., одноосібник, 02.07.1933, старість, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.50

Ковбаса Параска Петрівна, 27 р., 20.06.1933, туберкульоз, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.42

Колбаса Тетяна Дем'янівна, 39 р., член артілі, 10.07.1933, рак шлунку, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.63

Коломієць Микола Іванович, 50 р., одноосібник, 15.06.1933, дистрофія, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.40

Криворучко Марія, 76 р., 19.06.1933, старість, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.42

Кривошея Микола Михайлович, 1р., 01.06.1933, «дитяча хвороба», ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.31

Луценко Вячеслав Павлович, 5 міс., 07.03.1933, «младен-

ческое», ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк. 11

Луценко Євдокія Яківна, 77 р., 06.06.1933, старість, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.37

Луценко Лідія Антонівна, 1,5 р, 08.04.1933, грип, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.16

Луценко Микита Опанасович, 87 р., 16.05.1933, старість, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.23

Луценко Сергій Олексійович, 3 р., з родини хліборобів, 20.06.1933, запалення легень, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк. 49

Луценко Федір М., 35 р., 13.06.1933, дистрофія, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.38

Маков Михайло Іванович, 82 р., 20.03.1933, не вказана, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.13

Мартиненко Іван Іванович, 73р., хлібороб, 24.02.1933, від старості, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк. 10

Моренець Андрій Степанович, 5 р., 19.05.1933, не вказана, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.27

Моренко Олексій Михайлович, 6м., 24.06.1933, «младенческое», ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк. 47

Морилко Лавро Іванович, 43 р., 22.06.1933, дистрофія, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.46

Морозенко Семен Опанасович, 2 тижні, 17.02.1933, «младенческое», ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк. 8

Норенко Мотрона Самійлівна, 70 р., 05.05.1933, старість, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.22

Норенко Петро Маркович, 8 р., 22.06.1933, дистрофія, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.47

Олійник Павло Якович, 40 р., одноосібник, 05.07.1933, «заворот кишок», ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.53

Олійник Роман Фомич, 65 р., одноосібник, 26.06.1933, старість, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.45

Пашенко Аграфена Дем'янівна, 55 р., хлібороб, 22.03.1933, виразка шлунку, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.13

Пінс Марія Пилипівна, 12 р., 01.03.1933, «від захворювання», ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк. 10

Плис Ірина, 2 міс., батько – член артілі, 08.07.1933, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.64

Повод Анатолій Пантелійович, 8 р., 09.05.1933, невідома, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.25

Полехньов Василь Олексійович, 24 р., член артілі, 30.06.1933, епілесія, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.60

Половий Андрій Іванович, 83 р., хлібороб, 29.04.1933, старість, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.19

Пономаренко ім'я та по батькові, вік невідомо, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Пономаренко К.С.)

Самійленко Валентина Савеліївна, 2 р., 17.04.1933, дистрофія, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.33

Самойленко Олена Василівна, 80 р., 28.06.1933, старість, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк. 50

Святенко Марія Григорівна, 70 р., 02.04.1933, старість, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк. 15

Семененко Федот Євтихійович, 87 р., 26.1.1933, не вказана, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк. 4

Сервуля Василь, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Сервуля О.І.)

Сервуля Григорій, до 1 р.?, утриманець, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Сервуля О.І.)

Сервуля ім'я та по батькові невідоме, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Сервуля О.І.)

Старюченко Василь Петрович, 85 р., хлібороб, 17.02.1933, від старості, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк. 7

Старюченко Іван Федорович, 2 р., з родини хліборобів, 14.01.1933, сухоти, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.1

Супруненко Павло Семенович, 75 р., одноосібник, 07.07.1933, старість, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.61

Талько ім'я та по батькові невідоме, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Ізбаш К.М.)

Тараненко Василь Іванович, 4 р., 03.06.1933, не вказана, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.34

Тараненко Георгій Іванович, 1 р., 16.06.1933, «младенческое», ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.41

Тараненко Леонтій Іванович, 8 р., 16.05.1933, катар шлунку, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.24

Тараненко Олексій Іванович, 19 р., хлібороб, 05.02.1933, туберкульоз, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк. 5

Фірса Іван Гнатович, 38 р., хлібороб, 23.04.1933, не вказана, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.18

Фірса Олександр Іванович, 5 р., 04.05.1933, запалення шлунку, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.21

Фірса Раїса Іванівна, 2 р., 04.05.1933, «дитяча хвороба», ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.21

Харенко Іван Семенович, 51 р., одноосібник, 21.06.1933, хвороба шлунку, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.45

Хріненко Любов Василівна, 70 р., хлібороб, 20.03.1933, від старості, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.12

Чемряк Віра Петрівна, 5 р., 01.02.1933, черевний тиф, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк. 9

Чемряк Килина, 88 р., 11.05.1933, старість, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.24

Чемряк Серафима Іванівна, 70 р., 19.02.1933, від старості, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк. 9

Чиж Ганна Василівна, 1 р., 10.04.1933, «младенческое», ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.16

Чиж Данило Іванович, 8 р., 24.05.1933, дистрофія, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.32

Чиж Клавдія Трохимівна, 3 р., 08.06.1933, «младенческое», ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.37

Чиж Клавдія Трохимівна, 3 р., батьки член артілі,

08.06.1933, «младенческое», ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.37

Чиж Михайло Іванович, 10 міс., 11.07.1933, не вказана, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.56

Шанько Іван Михайлович, 8 р., 22.06.1933, «кинутий в колодязь невідомими бандитами», ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.46

Шанько Олександр Миколайович, 36 р., хлібороб, 28.04.1933, туберкульоз, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.19

Шевченко Агафія, 60 р., 24.06.1933, старість, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк. 48

Шум Тимофій Денисович, 45 р., член артілі «Паризька Коммуна», 08.02.1933, виразка шлунку, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.6

Щербакова Наталя Леонівна, 38 р., хлібороб, 10.02.1933, туберкульоз, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.6

Яновська Ірина Євтихіївна, 73 р., 09.07.1933, старість, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.62

Яновський Кузьма Харитонович, 53 р., рибалка, 14.05.1933, дифтерит, ф.Р-175, оп.1, спр.149, арк.23

ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКИЙ РАЙОН

Великолепетиська селищна рада

смт Велика Лепетиха

У 1932–1933 роках с. Велика Лепетиха, Великолепетиська с/р, Великолепетиський р-н, Дніпропетровська обл.

В селі відбувались: занесення сільради на «чорну дошку»; су-

дові репресії через невиконання плану хлібозаготівлі; масове вилучення зерна, виселення за межі села, вилучення майна (Державний архів Херсонської області, ф. П - 89, оп.1, спр.139; ф. П - 104, оп.1-а, спр.145).

За свідченням очевидців в селі загинуло 106? осіб. На сьогодні встановлено імена 45 осіб.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних вчителями Великолепетиських ЗОШ I-III ступенів № 1 та № 2.

Васильченко Марія, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Боровик В.М.)

Васильченко Петро, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Боровик В.М.)

Васюк Іван Пилипович, 39 р., селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Васюк О.І.)

Васюк Пилип Федорович, 60 р., селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Васюк О.І.)

Гондар Григорій Оксентійович, 35 р., селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Щербатенко А.Г.)

Горішній Федір, 35 р., куркулі, 1933 р., від голоду, (свідч. Горішня О.Ф.)

Горішня ім'я та по батькові невідоме, 30 р., куркулі, 1933 р., від голоду, (свідч. Горішня О.Ф.)

Грек Ніна Онисімовна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Грек М.О.)

Кіріченко сім'я з чотирьох осіб, (імена невідомі), селяни, 1933 р., від голоду, (свідч. Кіріченко О.)

Клименко сім'я з дев'яти осіб, імена, по батькові, вік не-

відомо, селяни, 1933 р., від голоду, (свідч. Кохон В.К.)

Кутіщева Любов Борисівна, до 18 р., утриманка, робітниця, 1933 р., від голоду, (свідч. Кутіщева О.Б.)

Куча (сім'я), (імена невідомі), вік невідомий, куркулі, 1933 р., від голоду, (свідч. Глоба У. Н.)

Ларченко Іван Галитонович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Ларченко М.Г.)

Линець Дарина, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Шейко О.Т.)

Линець Михайло, 33 р., селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Шейко О.Т.)

Линець Ярина, 30 р., селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Шейко О.Т.)

Мільченко Василь Петрович, 45 р., селянин, 1932 р., від голоду, (свідч. Мільченко Н.В.)

Немченко Уляна Василівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Немченко Л.В.)

Немченко Ніна Василівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Немченко Л.В.)

Очерідник Іван Васильович, до 18 р., утриманець, 1932 р., від голоду, (свідч. Очерідник Л. В.)

Панфіловська Уляна Василівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Німченко Л.В.)

Панфіловська Ніна Василівна; до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Німченко Л.В.)

Савицька Галина Іванівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Савицька Є.І.)

Савицький Іван Іванович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Савицька Є.І.)

Тарасовичі сім'я з двох осіб, імена, по батькові, вік невідомо, селяни, 1933 р., від голоду, (свідч. Степанець Н.С.)

Федорець Надія Євнухівна, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Федорець М.Є.)

Шулешко сім'я з семи осіб, імена, по батькові, вік невідомо, селяни, 1933 р., від голоду, (свідч. Медяник М.К.)

Катеринівська сільська рада

с. Катеринівка

У 1932–1933 роках с. **Катеринівка**, Катеринівська с/р, Великолепетиський р-н, Дніпропетровська обл.

В селі відбувались: занесення сільради на «чорну дошку»; вилучення продуктів харчування, штрафи; вилучення майна, засудження (Державний архів Херсонської області, ф. П-104, оп.1, спр.104, 124; оп.1-а, спр. 145). За даними різних джерел в селі в 1932-1933 роках загинуло біля 11 осіб. На сьогодні встановлено імена 5 осіб.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних вчителями Катеринівської ЗОШ І-ІІ ступенів.

Костенко Іван Микитович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Костенко Є.М.)

Москаленко Марія Іванівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Кошель К.І.)

Москаленко Євгенія Іванівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Кошель К.І.)

Тришечкіна Віра Іванівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Юзів П.С.)

Тришечкіна Марія Іванівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Юзів П. С.)

с.Костянтинівка

За даними різних джерел в селі в 1932-1933 роках загинуло біля 4 осіб, На сьогодні встановлено імена 3 осіб.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних вчителями Костянтинівської ЗОШ І-ІІ ступенів.

Заремба Адольф Тихонович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Звонарьової П.Т.)

Заремба Анна Вікентіївна, 50 р., колгоспниця, 1933 р., від голоду (свідч. Звонарьової П.Т.)

Заремба Тихон Станіславович, 40 р., селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Заремба Є.Т.)

Князе-Григорівська сільська рада с. Князе-Григорівка

У 1932–1933 роках с. Князе-Григорівка, Великолепетиський р-н, Дніпропетровська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 10 чоловік. На сьогодні встановлено імена 10.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Борсук сім'я з п'яти осіб, імена, по батькові, вік невідомо, селяни, 1933 р., (свідч. Колосова М. Т.)

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Колосов ім'я та по батькові невідоме, 43 р., селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Колосова М.Т.)

Колосова ім'я та по батькові невідоме, 40 р., селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Колосова М.Т.)

Колосов (трое дітей Колосової), імена, по батькові невідомі), до 18 р., утриманці, від голоду, (свідч. Колосова М.Т.)

с. Середне

За даними різних джерел в селі в 1932 – 1933 роках загинуло за свідченням очевидців 2 особи. На сьогодні встановлено імена 2 осіб.

Ільєнко Антон, 57 р., куркулі, 1933 р., від голоду, (свідч. Земляна Н.П.)

Ільєнко Марина, 54 р., куркулі, 1933 р., від голоду, (свідч. Земляна Н.П.)

Малолепетиська сільська рада с. Мала Лепетиха

У 1932–1933 роках с. Мала Лепетиха, Малолепетиська с/р, Великолпетиський р-н, Дніпропетровська обл.

В селі відбувались: занесення сільради на «чорну дошку», масові втечі селян з району, встановлення вартових, вилучення ступ, збільшення смертності селян від голоду; штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування (Державний архів Херсонської області, ф. П – 104, оп.1, спр.118, 119; ф. П – 89, оп.1, спр.53,110; Держархів Дніпропетровської області, ф. Р – 2240, оп.1, спр.75; ф. Р – 1520, оп. 3, арк. 50).

За даними різних джерел в селі в

1932-1933 роках загинуло біля 37 осіб. На сьогодні встановлено імена 17 осіб.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних вчителями Малолепетиської ЗОШ I-III ступенів.

Авдєєнко Леонтій Тимофійович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Прохорець В.Л.)

Авдєєнко Анна Яківна, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Прохорець В.Л.)

Авдєєнко Лукерія Леонтіївна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Прохорець В.Л.)

Авдєєнко Павло Леонтійович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Прохорець В.Л.)

Авдєєнко Олександр Леонтійович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Прохорець В.Л.)

Авдєєнко Микола Леонійович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Прохорець В.Л.)

Авдєєнко (ім'я невідоме) **Леонтійович**, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Прохорець В.Л.)

Анедченко Михайло, вік невідомий, колгоспник, 1933 р., від голоду, (свідч. Сиволап Н.М.)

Вергун Федір Микитович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Вергун К.М.)

Вергун Марія Микитівна, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Вергун К.М.)

Вергун Микита, вік невідомий, колгоспник, 1933 р., від го-

луду, (свідч. Вергун Н.М.)

Карманови сім'я з трьох осіб, імена, по батькові, вік невідомо, 1933 р., від голоду, (свідч. Іваницького С.Д.)

Пережинські сім'я з трьох осіб, імена, по батькові, вік невідомо, селяни, 1933 р., від голоду, (свідч. Пережинської Г.О.)

Миколаївська сільська рада

с. МИКОЛАЇВКА

У 1932–1933 роках с. Миколаївка, Миколаївська с/р, Великолпетиський р-н, Дніпропетровська обл.

В селі відбувались масові втечі селян з р-ну (Державний архів Херсонської області, ф. П – 104, оп.1, спр.118; ф. П – 89, оп.1, спр.110)

За даними різних джерел у селі загинуло 97 чоловік. На сьогодні встановлено імена 93.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп. 14, спр. 25) та свідчень очевидців

Александров Георгій Овер'янович, 9 дн., на утриманні батьків-хліборобів, 14.12.1933, «младенчеське», ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 95

Барановський Петро Іванович, 6 міс., на утриманні батьків-хліборобів, одноосібників, 29.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 44

Березовські (п'ятеро дітей), (імена та по батькові невідомі), вік невідомий, утриманці, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Шиманського І.К.)

Бинковський Іван Андрійович, 5 міс., на утриманні батьків-

хліборобів, 12.09.1932, «младенчеське», ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 46

Білявський Петро Іванович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Гринько В.П.)

Богуцька Ганна Іванівна, 2 р., на утриманні батьків-хліборобів, 26.11.1932, дифтерія, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 49

Богуцький Петро Адамович, 4 р., на утриманні батьків-хліборобів, членів артілі, 11.09.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 46а

Богуцький Юлко Адамович, 2 р., на утриманні батьків-хліборобів, членів артілі, 15.12.1932, шарлатина, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 50

Брюховицька Катерина, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Козерацької П.М.)

Брюховицький Петрик, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Козерацької П.М.)

Верховака Фелікса К., 76 р., хлібороб, член артілі, 16.07.1933, старість, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 87

Видовський Володимир Порфирійович, 2 р., на утриманні батьків-хліборобів, 27.04.1932, «від младенчества», ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 82

Габівська (ім'я та по батькові невідоме), вік невідомий, селяни, 1933 р., від голоду, (свідч. Шиманського І.К.)

Габовська Марія Тимофіївна, 23 р., хлібороб-одноосібник, 07.08.1933, від голоду, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 91

Габовський Пилип Івано-

вич, 6 міс., на утриманні батьків-хліборобів, одноосібників, 24.04.1933, «дитинство», ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 83

Галацан Франц Антонович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Плодовського Є.А.)

Гарминська Поля Петрівна, 4 р., на утриманні батьків-хліборобів, 30.04.1933, від голоду, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 80

Гарминський Влад Гляяр-ович, 3 р., на утриманні батьків-хліборобів, 20.06.1933, від голоду, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 92

Горлівська Поліна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Домбровської Ф.К.)

Грушетська Леонгіна Тимофіївна, 7 міс., на утриманні батьків-хліборобів, членів артілі, 17.09.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 46а

Гунська Єлизавета Іванівна, 70 р., хлібороб-одноосібник, 11.02.1933, старість, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 72

Дегурко Дмитро Степанович, 26 дн., на утриманні батьків-хліборобів, членів артілі, 09.06.1932, «младенчеське», ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 41

Дегурко Лідія Федорівна, 4 міс., на утриманні батьків-хліборобів, одноосібників, 19.07.1933, «младенчеське», ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 85

Дегурко Олександра Степанівна, 9 р., на утриманні батьків-хліборобів, членів артілі, 08.05.1933, від голоду, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 84

Жулинська Віра Миколаївна, 1 р., на утриманні батьків-хліборобів, 24.04.1933, «від дитинства», ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 81

Жулинський (ім'я та по батькові невідоме), вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Козерацької П.М.)

Жулинський Федір Миколайович, 12 р., на утриманні батьків-хліборобів, 29.04.1933, від голоду, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 81

Жучинський В'ячеслав Валерійович, 45 р., хлібороб, член артілі, 17.07.1933, від голоду, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 88

Закревська Ганна Койт., 40 р., хлібороб, член артілі, 20.07.1933, від виснаження, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 86

Закревський Володимир Мартинович, 1 р., на утриманні батьків-хліборобів, 25.11.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 48

Закревський Яків Адамович, 49 р., хлібороб, член артілі, 16.08.1933, від сибірки, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 91

Карнацька Катерина Захарівна, 29 дн., на утриманні батьків-хліборобів, 30.06.1932, «младенчеське», ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 42

Карнацька Лідія Захарівна, 3 р., на утриманні батьків-хліборобів, 06.09.1933, «младенчеське», ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 94

Клецко Іван Павлович, 13 р., на утриманні батьків-хліборобів, 28.07.1933, «об'ївся», ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 92

Клецко Марія Григорівна,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

39 р., хлібороб-одноосібник, 05.05.1933, хронічний розлад шлунку, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 83

Клецко Пилип Павлович, 10 р., на утриманні батьків-хліборобів, 29.07.1933, від болю у шлунку, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 93

Клецко Пилип Пилипович, 9 р., на утриманні батьків-хліборобів, членів артілі, 25.07.1933, розлад шлунку, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 87

Кодрацька Марія Костянтинівна, 1,5 р., на утриманні батьків-хліборобів, 23.04.1933, «дитинство», ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 76

Козерацький Йосип Воляр., 75 р., хлібороб-одноосібник, 19.02.1933, старість, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 72

Козерацький Мар'ян Йосипович, вік невідомий, селянин, 1933 р., вбитий, (свідч. Козерацької П.М.)

Козловський Володимир Пилипович, 2 р., на утриманні батьків-хліборобів, членів артілі, 23.02.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 45

Кригіна Фросиня Степанівна, 29 р., хлібороб-одноосібник, 30.12.1932, параліч, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 71

Куманівська Пелагея Олександрівна, 1 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 19.05.1932, «младенчеське», ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 69

Кумановська Леонтина Петрівна, 3 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 18.10.1933, «младенчеське», ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 95

Куницька Соломія Семенівна, 65 р., хлібороб-одноосібник, 31.07.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 89

Левицька Ганна Іванівна, 1,5 р., на утриманні батьків-хліборобів, 27.04.1933, від голоду, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 74

Левицька Ганна Іванівна, 62 р., хлібороб, член артілі, 06.05.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 84

Левицький Трохим Олександрович, 18 р., хлібороб, 04.11.1933, черевний тиф, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 47

Марещенко Микола Андрійович, 13 дн., на утриманні батьків-хліборобів, 26.12.1933, «младенчеське», ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 96

Миколаївська Агрипина Євстафівна, 35 р., хлібороб, член артілі, 02.06.1932, х.в.с. легенів, ф.Р-4069, оп. 14, спр. 25, арк. 41

Миколаївська Ксенія Улянівна, 21 дн., на утриманні батьків-хліборобів, 16.06.1932, «младенчеське», ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 42

Миколаївський Степан Олександрович, 2 р., на утриманні батьків-хліборобів, 28.01.1933, з голоду, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 71

Млодзієвський Петро Олександрович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Гринько В.П.)

Млодзієвський Полько Григорович, 25 р., селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Домбровської П.І.)

Млодзієвський Якуба Анто-

нович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Домбровської П.І.)

Мородецька Галина Іванівна, до 18 р., утриманка, 1933р., від голоду, (свідч. Мородецького В.І.)

Мородецька Поліна Іванівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Мородецького В.І.)

Мородецький Іван Тимофійович, 43 р., хлібороб-одноосібник, 27.04.1933, від голоду, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 75

Мородецький Іван Тимофійович, 9 дн., на утриманні батьків-хліборобів, 12.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 71

Мородецький Леонід Іванович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Мородецького В.І.)

Мулинська Вілія Йосипівна, 1 р., на утриманні батьків-хліборобів, 21.04.1933, від виснаження, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 76

Мулинський Йосип Павлович, 42 р., хлібороб-одноосібник, 27.03.1933, від голоду і холоду, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 75

Мушинський Андрій Францович, 54 р., хлібороб-одноосібник, 19.01.1933, параліч, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 71

Мушинський Володимир Пилипович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Бочковської А.П.)

Мушинський Юзеф Пилипович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Бочковської А.П.)

Наговська Надія Олександрівна, 3 р., на утриманні батьків-хліборобів, членів артілі, 29.07.1932, тиф, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 44

Островська Олександра Миколаївна, 8 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 15.12.1932, запалення, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 49

Павлівський Петро Іванович, 8 р., на утриманні батьків-хліборобів, 23.04.1933, від голоду, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 80

Павловський Клим Якович, 28 р., хлібороб, 01.09.1933, виснаження, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 94

Петлинський Франц Віталійович, 6 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 26.04.1933, «від дитинства», ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 77

Плодовська Поліна Амвросіївна, до 18 р., утриманка, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Домбровської П.І.)

Плодовський Дем'ян Амбросович, 45 р., селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Плодовської А.Д.)

Плодовський Петро Дем'янович, 19 р., селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Плодовської А.Д.)

Польський Микола Семенович, 6 р., на утриманні батьків-хліборобів, 26.04.1933, від голоду, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 79

Радзиховська Юзефа Демидівна, 8 р., на утриманні батьків-хліборобів, 29.04.1933, від голоду, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 79

Радзиховський Фауст Фр., 4 р., на утриманні батьків-хліборобів, 05.08.1933, від застуди, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 90

Ружицький Франц Іванович, 30 р., хлібороб-одноосібник, 26.12.1932, черевний тиф, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 50

Савицька Юзефа Петрівна, 7 р., на утриманні батьків-хліборобів, членів артілі, 24.04.1933, від кіру, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 73

Савицький Казмир Петрович, 12 р., на утриманні батьків-хліборобів, зроблено запис 28.04.1933, від голоду, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 74

Садовська Вікторія Петрівна, 2 р., на утриманні батьків-хліборобів, одноосібників, 18.10.1932, шарлатина, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 47

Садовська Леонгіна Андріївна, 10 міс., на утриманні батьків-хліборобів, членів артілі, 13.08.1933, «младенчеське», ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 93

Свилинська Юлія Марківна, 38 р., хлібороб, член артілі, 04.08.1933, від голоду, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 90

Складановський Пилип Іванович, 9 р., на утриманні батьків-хліборобів, членів артілі, 17.07.1933, від голоду, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 86

Слонецька Марія Тимофіївна, 30 р., хлібороб, член колгоспу, 24.04.1933, від голоду, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 73

Собещинська Марія Олександрівна, 78 р., хлібороб, член артілі, 30.07.1933, від голоду, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 88

Фрейман Віктор Петрович,

8 р., на утриманні батьків-хліборобів, 27.04.1933, від голоду, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 78

Фрейман Владислав Петрович, 10 р., на утриманні батьків-хліборобів, 27.04.1933, від голоду, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 77

Хилинський Кирило Іванович, 41 р., хлібороб-одноосібник, 29.04.1933, від туберкульозу, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 78

Цариковський Антип Павлович, 75 р., хлібороб, 17.11.1932, «шлунок захворів», ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 48

Чарнобаєв Тарас, 65 р., селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Чернобаєвої Н.Й.)

Шайковський Тимофій Якович, 67 р., хлібороб-одноосібник, 18.07.1933, від виснаження, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 85

Яворська Деомидія Антонівна, 70 р., хлібороб-одноосібник, 29.07.1932, старість, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 43

Яворський Іван Пилипович, 36 р., хлібороб-одноосібник, 30.04.1933, від голоду, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 82

вис. ПЕТРІВСЬКИЙ

У 1932–1933 роках вис. Петрівський, Миколаївська с/р, Великолепетиський р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку. За даними різних джерел у селі загинуло 5 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 5.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп. 14, спр. 25)

Закревський Яків Адамович, 49 р., хлібороб, член артілі,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

16.08.1933, від сибірки, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 91

Козерацький Володимир Іванович, 32 р., хлібороб, член артiлі, 24.04.1932, тиф, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 43

Корицька Аполонія Адамівна, 62 р., хлібороб, член артiлі, 10.07.1933, параліч, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 89

Корницька Лідія Захарівна, 3 р., на утриманні батьків-хліборобів, 06.09.1933, виснаження, ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 94

Садовська Леонтина, 10 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 13.08.1933, «младенчеське», ф.Р-4069, оп.14, спр. 25, арк. 93

Рубанівська сільська рада

с. РУБАНІВКА

У 1932–1933 роках Рубанівка, Рубанівська с/р, Великолепетиський р-н, Дніпропетровська обл.

В селі відбувалось вилучення хліба, масові втечі селян з р-ну, арешти громадян органами ДПУ за невиконання плану хлібозаготівлі, збільшення смертності селян від голоду; штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування (Державний архів Херсонської області, ф. П – 89, оп.1, спр.110, 129; ф. П – 104, оп.1, спр.118, 119, 122; ф. Р – 4033, оп.7, спр.695; Держархів Дніпропетровської області, ф. Р - 2240, оп.1, спр.88)

За даними різних джерел у селі загинуло 18 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 13. Мартиролог укладений на підставі даних свідоцтва про смерть громадянина (Державний архів Херсонської області, ф.

П – 104, оп. 1а, спр.156) та свідчень очевидців Голодомору, зібраних вчителями Рубанівських ЗОШ I – III ступенів № 1 та № 2.

Бабанін Василь, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Юсенко О.П.)

Берлізов Конон Степанович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Кудінова К. К.).

Дурнев Віктор Олександрович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Дирій Ф.С.)

Дурнев Олександр Петрович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Дирій Ф.С.)

Жадан, вік не вказаний, батьки: хлібороби, члени колгоспу, березень 1933 р., голод, ф.П-104, оп. 1а, спр. 156, арк. 3-4

Зінченко Пилип Федорович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Юсенко О.П.)

Перхняк Павло Іванович, вік невідомий, селянин, (1932-1933?), від голоду, (свідч. Макаренко Г.П.)

Польський Іван Іванович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Стрюк М.І.)

Польський Іван Тимофійович, 36 р., селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Стрюк М.І.)

Резанова Домна, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Юсенко О.П.)

Сапран Володимир Дмитрович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду; (Сафонова М. Д.)

Сапран Дмитро Кирилович,

38 р., колгоспник, 1933 р., від голоду, (свідч. Сафонові М. Д.)

Сапран Марія Дмитрівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Сафонові М. Д.)

Шишлакова Дуся, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Стрюк М.І.)

ВЕЛИКОЛЕКСАНДРІВСЬКИЙ РАЙОН

Архангельська селищна рада

У 1932–1933 роках смт Архангельське

За даними різних джерел в селі в 1932 – 1933 роках загинуло за свідченням очевидців 11 осіб. На сьогодні встановлено імена 11 осіб.

Тетеря М.М., 50 р., колгоспник, 1933 р., від голоду, (свідч. Тетеря В.Т.)

Куриленко Євдокія, 40 р., селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Тетеря В.Т.)

Мелетенко Є.М., 8 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Мелетенко Є.М.)

Мохлай ім'я та по батькові невідоме, 40 р., селянин, 1933 р., від голоду,

(свідч. Шаповал Н.В.)

Мохлай ім'я та по батькові невідоме, 40 р., селянка, 1933 р., від голоду,

(свідч. Шаповал Н.В.)

Рундукова ім'я та по батькові невідоме, 38 р., селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Шаповал Є.Н.)

Рундуков ім'я та по батькові

невідоме, 38 р., селянин, 1933 р., від голоду,

(свідч. Шаповал Є.Н.)

Озерчук Володимир, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Озерчук Н.Ф.)

Озерчук ім'я та по батькові невідоме, 10 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Озерчук Н.Ф.)

Озерчук ім'я та по батькові невідоме, 12 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Озерчук Н.Ф.)

Озерчук ім'я та по батькові невідоме, 9 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Озерчук Н.Ф.)

Борозенська сільська рада

с. БОРОЗЕНСЬКЕ

У 1932–1933 роках вис. Борозенський, Борозенська с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл.

За даними різних джерел у селі загинуло 5 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 5.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.11, спр.21)

Курінний Іван Михайлович, 4 міс., член артілі, 25.02.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.11, спр.21, арк.92

Литвиненко Олекса Тимофійович, 11 міс., на утриманні батьків, хліборобів-господарів, 10.02.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.11, спр.21, арк.93

Тетеря Марія Трохимівна, 20 р., 03.02.1932, сепсис, ф.Р-4069, оп.11, спр.21, арк.94

Шило Ганна Олексіївна, 6 міс., на утриманні батька, хлібороба, члена артілі, 20.01.1932, від скарлатини, ф.Р-4069, оп.11, спр.21, арк.91

Яницький Микола Олександрович, 3 міс., 07.03.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.11, спр.21, арк.95

вис. П'ЯТИХАТКИ

У 1932–1933 роках вис. П'ятихатки, Трифонівська с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл.

За даними різних джерел у селі загинув 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.2, спр.67)

Подобенко Давид Кирилович, 26 р., хлібороб-одноосібник, 02.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 67, арк. 18-18 зв

Брусинська сільська рада

с. БЕЗВОДНЕ

У 1932–1933 роках вис. Безводний, Іщенська с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл.

За даними різних джерел у селі загинуло 4 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 4.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.2, спр.44)

Децик Віктор Миколайович, 9 міс., батьки-хлібороби, 14.09.1932, запалення легень, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.18

Коленик Лідія Михайлівна, 1 міс., батьки-колгоспники, 19.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.50

Прокіпець Раїса Іванівна, 1 р., батько-робітник МТМ, 28.01.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.26

Яценко Віра Михайлівна, 5 р., з родини хліборобів, 26.09.1932, скарлатина, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.18

с. БРУСКИНСЬКЕ

У 1932–1933 роках с. Брусинське (Брускіне), Старо-Фейнська с/р, Бериславський р-н, Одеська обл.

За даними різних джерел у селі загинуло 3 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 3.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.9, спр.23)

Гвоздєв Іван Денисович, 8 р., батьки: хлібороби, члени зернорадгоспу, 01.10.1932, черевний тиф, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 57

Олійник Микола Микитович, 15 дн., батько: хлібороб, член колгоспу, 21.02.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 43

Сита Ярина Миколаївна, 40 р., хлібороб, член артілі, 19.08.1932, хвороба шлунку, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 53

с. ІЩЕНКА

У 1932–1933 роках вис. Іщенський, Іщенська с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл.

За даними різних джерел у селі загинуло 55 чоловік. На сьогодні встановлено імена 55.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.2, спр.44) опитування свідків

Божонок Іван Трохимович, 8 р., з сім'ї хліборобів-одноосібників, 10.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.39

Божонок Надія Трохимівна, 10 р., з сім'ї хліборобів-одноосібників, 08.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.39

Божонок Олександра Трохимівна, 6 р., з сім'ї хліборобів-одноосібників, 15.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.40

Божонок Параска Трохимівна, 4 р., з сім'ї хліборобів-одноосібників, 16.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.40

Гранченко Харитина Родіонівна, 38 р., хлібороб, 04.03.1933, від припадку, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.31

Іванов Андрій Трохимович, 42 р., з сім'ї хліборобів-одноосібників, 15.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.51

Іванова Марія Андріївна, 14 р., з сім'ї хліборобів, 22.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.45

Когатенко Любов Іванівна, 1 р., батько-робітник зернорадгоспу, 09.10.1932, від кашлю, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.19

Лук'яненко Уляна Юхимівна, 43 р., хлібороб, 18.05.1933, зараження крові, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.44

Макаренко Михайло Савич, 31 р., хлібороб-одноосібник, 25.12.1932, туберкульоз, ф.Р-

4069, оп.2, спр.44, арк.22

Макаренко Тетяна Михайлівна, 1,5 р., з сім'ї хліборобів артїлі, 25.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.45

Малашта Галина Яківна, 1 р., з родини хліборобів, 03.12.1932, скарлатина, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.21

Мальчиков Василь Григорович, 8 р., з сім'ї хліборобів, 05.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.48

Мальчикова Галина Григорівна, 2 р., батьки одноосібники, 15.02.1933, каліка, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.27

Мелета Левко Левкович, 1,5 р., з сім'ї хліборобів, 28.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.37

Мелета Палажка Левківна, 8 р., з сім'ї хліборобів, 08.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.42

Мелета Раїса Левківна, 6 р., з сім'ї хліборобів, 05.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.42

Мисак Ілько Овсійович, 53 р., хлібороб, 02.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.34

Полегенький Віктор Станіславович, 8 р., з сім'ї хліборобів, 03.04.1933, рахіт, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.41

Полегенько Марія Василівна, 40 р., хлібороб, 22.12.1932, виразка шлунку, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.20

Рожко Парфентій Микитович, 41 р., хлібороб-одноосібник, 16.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.31

Рожко Роман Парфентійович, 7 р., з сім'ї хліборобів, 26.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.46

Рожко Федот Микитович, 43 р., хлібороб-одноосібник, 02.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.35

Рожко Явдоха Несторівна, 6 міс., батьки-хлібороби-одноосібники, 24.06.1933, сухоти, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.51

Сидоренко Василь Гордійович, 26 р., хлібороб-куркуль, 16.03.1933, запалення легень, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.35

Сидоренко Василь Іванович, 6 днів, батьки колгоспники, 08.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.50

Сидоркін Михайло Федорович, 13 р., з сім'ї колгоспників артїлі, 18.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.38

Соколан Андрій Кирилович, 43 р., хлібороб, 02.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.30

Соколан Василь Андрійович, 14 р., батьки-хлібороби, 27.02.1933, запалення легень, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.27

Соколан Лаврін Назарович, 23 р., член артїлі, 01.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.38

Соколан Назар Микитович, 46 р., хлібороб, колгоспник, 11.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.43

Соколан Семен Кирилович, 24 р., хлібороб-одноосібник, 21.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.32

Сулов Михайло Юхимович, 9 р., з сім'ї хліборобів, 08.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.36

Сулов Олександр Юхимович, 12 р., син куркуля, 01.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.35

Сулова Галина Юхимівна, 4 р., з сім'ї хлібороба-куркуля, 01.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.34

Сулова Мотрона Іванівна, 33 р., хлібороб-одноосібник, 24.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.37

Тригуб Лариса Артемівна, 2 р., з сім'ї хліборобів, 04.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.47

Труш Василь Йосипович, 39 р., колгоспник артілі, 27.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.47

Труш Віра Федотівна, 4 р., з сім'ї хліборобів-одноосібників, 05.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.30

Труш Горпина Герасимівна, 10 р., з сім'ї хліборобів, 05.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.48

Труш Іван Герасимович, 8 р., з сім'ї хліборобів, 11.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.43

Труш Іван Федотович, 13 р., з сім'ї хліборобів-одноосібників, 01.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.29

Труш Софія Василівна, 5 р., з сім'ї хліборобів, 03.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.41

Труш Софія, 35 р., хлібо-

роб-одноосібник, 28.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.28

Труш Федір Федотович, 9 р., з сім'ї хліборобів-одноосібників, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.29

Труш Федот Йосипович, 37 р., хлібороб-одноосібник, 28.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.28

Фруль Андрій Серафимович, 4 р., з сім'ї хліборобів, 20.04.1933, розлад шлунку, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.36

Фруль Андрій Серафимович, 4 р., утриманець, 20.04.1933 р., від слабості в шлунку, (свідч. Богдан Д.М., 1913 р.н.)

Фруль Серафим Євдокимович, 30 р., хлібороб, 17.05.1933, невідома, катар, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.44

Чепурний Терентій Тимофійович, 52 р., колгоспник, 08.01.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.23

Якуба Андрій Васильович, 30 р., хлібороб-одноосібник, 02.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.49

Яцик Валентина Назарівна, 1 міс., батьки-хлібороби-одноосібники, 27.01.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.25

Яцик Назар Омелянович, 25 р., хлібороб-одноосібник, 10.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.32

Яцик Омелян Ахтимонович, 79 р., хлібороб, 25.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.33

Яцик Феодосія, 34 р., хлібороб-одноосібниця, 02.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.44, арк.49

с. КОСТРОМКА

У 1932–1933 роках вис. Костромка, Костромська с/р, Снігірівський р-н, Одеська обл.

За даними різних джерел у селі загинуло 2 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р – 4069, оп.2, спр.52)

Милета Олекса Микитович, 6 міс., батьки: хлібороби, члени колгоспу, 07.12.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.52, арк.16

Федора Тамарв Леонтівна, 52 р., хлібороб, член колгоспу, 18.11.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.52, арк.16

Давидово-Бридська сільська рада

с. БІЛОГІРКА

У 1932–1933 роках с. Білогірка, Давидово-Бридська с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл.

За даними різних джерел у селі загинуло 24 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 22.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р – 4069, оп.2, спр.42), опитування свідків

Гашенко Іван Свиридович, 1 р., батьки-хлібороби, 05.09.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.71

Гришечко Василь Павло-

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

вич, 7 р., з родини хліборобів, 09.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.106

Гришечко Ганна Павлівна, 9 р., з родини хліборобів, 02.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.107

Гришечко Грицько Павлович, 3 р., з родини хліборобів, 03.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.106

Гришечко Микола Павлович, 12 р., з родини хліборобів, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.107

Гришечко Павло Семенович, 40 р., хлібороб, розкуркулений, 28.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.105

Гришечко Химка Назарівна, 39 р., хлібороб, розкуркулена, 04.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.108

Дяченко Андрій Андрійович, 5 р., батьки розкуркулені, 15.07.1933, дизентерія, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.104

Дяченко Андрій Семенович, 36 р., хлібороб, 06.08.1933, помер у БУПРі, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.103

Дяченко Іван Андрійович, 12 р., батьки розкуркулені, 14.08.1933, від дизентерії, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.103

Дяченко Семен Іванович, 65 р., хлібороб, 23.10.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.72

Ковбасинська Дуня Семенівна, 1 р., з родини хліборобів артілі, 26.05.1933, «від слабості», ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.83

Масамуленко Олексій Сте-

панович, 1 міс., батьки-хлібороби, 12.10.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.71

Назаров Порфирій Михайлович, 76 р., хлібороб, 31.07.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.64

Назарова Лукія Іванівна, 8 р., батьки-хлібороби, одноосібники, 10.07.1933, від запалення нирок, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.94

Тарасенко Архип Гаврилович, 45 р., хлібороб, член артілі, 29.06.1933, водяна хвороба, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.87

Тарасенко Олена, 75 р., хлібороб, 25.01.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.75

Федоренко Андрій Степанович, 36 р., колгоспник, 17.08.1933, від тифу, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.104

Федоренко Григорій Григорович, 6 р., батьки-хлібороби, 10.09.1933, від хвороби, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.117

Федоренко Марія Панкратівна, 57 р., одноосібник, 26.05.1933, від слабості, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.92

Федоренко Олександр Андрійович, 10 р., з родини хліборобів, 25.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.105

Федоренко Олександр Григорович, 8 р., батьки-хлібороби, 01.09.1933, від хвороби, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.110

с. ДАВИДІВ БРІД

У 1932–1933 роках Давидів

Брід, Давидово-Брідська с/р, Великоолександрівський район, Одеська обл.

За даними різних джерел у селі загинуло 109 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 106. Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р – 4069, оп.2, спр.42), опитування свідків

Ананьєв Іван Олексійович, 7 р., батьки хлібороби, 10.09.1932, «обклад», ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.70

Артамоненко Марія Клімівна, 3 р., батьки-хлібороби, 20.08.1933, від малярії, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.96

Березанський Петро Полікарпович, 4 р., батьки-хлібороби, 18.07.1933, від дизентерії, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.93

Березанський Полікарп Андріянович, 41 р. колгоспник, 17.07.1933, від хвороби руки, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.93

Бондаренко Михайло Меркурович, 43 р., хлібороб, 21.01.1933, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.74

Брусевець Марія Петрівна, 80 р., хлібороб, 20.08.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.96

Брусевець Федір Малофійович, 82 р., хлібороб, 20.08.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.97

Вайс Федір Іванович, 11 р., з родини хліборобів, 05.02.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.55

Васін Леонід Денисович, 1 р., батьки-хлібороби, 06.07.1933, від дизентерії, ф.Р-

4069, оп.2, спр.42, арк.91

Волошин Анатолій Степанович, 1р, батьки хлібороби, 25.06.1933, від сухот, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.88

Волошин Кость Іванович, 2 р., батьки-хлібороби, 28.06.1933, від хвороби, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.89 а

Волошин Микита Пилипович, 100 р., 06.02.1933 р., від голоду та старості, (свідч. Волошина М.І., 1915 р.н.)

Волошин Микита Пилипович, 100 р., хлібороб-одноосібник, 06.02.1933, голод, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.76

Волошин Петро Семенович, 50 р., 22.05.1933 р., слабкість, (свідч. Волошина М.І., 1915 р.н.)

Волошин Петро Семенович, 50 р., член артілі, 22.05.1933, «від слабості», ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.82

Волошин Петро Семенович, 54 р., колгоспник, 03.06.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.88

Волошина Калина Кузьмівна, 48 р., 15.04.1933 р., від голоду, (свідч. Волошина М.І., 1915 р.н.)

Волошина Килина Кузьмівна, 48 р., колгоспниця, 18.06.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.89

Волошина Килина Кузьмівна, 48 р., хлібороб-одноосібник, 15.04.1933, голод, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.78

Волчанська Оксана Герасимівна, 47 р., член артілі, 10.01.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.65

Гашенко Олександра Костівна, 18 р., з родини хліборобів, 25.05.1933, «від хвороби», ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.83

Гашенко Яким Никифорович, 68 р., хлібороб, 18.06.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.60

Голубниченко Мокрина Селенівна, 83 р., 05.01.1932 р., слабкість, (свідч. Лавренко В.К., 1922 р.н.)

Голубченко Ганна Іванівна, 71 р., хлібороб, 21.06.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.89

Голубченко Мокрина Семенівна, 83 р., хлібороб, 05.01.1932, запалення шлунку, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.54

Гребенюк Лідія Данилівна, 1 р., батьки – хлібороби-одноосібники, 18.05.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.58

Децик Марія Фомівна, 82 р., хлібороб, 10.08.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.66

Дідиченко Марія Олексіївна, 1 р., батьки-хлібороби, 06.07.1933, від хвороби, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.91

Дідиченко Пелагея Панфілівна, 65 р., хлібороб, 15.06.1932, жовтуха, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.61

Другальов Павло Матвійович, 92 р., хлібороб, 31.01.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.75

Дяченко Петро Семенович, 39 р., 25.05.1933 р., слабкість, (свідч. Птиця А.В, 1925 р.н.)

Дяченко Петро Семенович, 39 р., хлібороб, 25.05.1933, «від

проносу та слабості», ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.82

Жемакін Григорій Іванович, 45 р., 08.06.1933 р., слабкість, (свідч. Жмакана Є.А., 1925 р.н.)

Жмакін Віталій Федорович, 3 р., батько помер, мати одноосібниця, 08.06.1933, від хвороби, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.86

Жмакін Петро Васильович, 20 р., хлібороб, 10.05.1932 туберкульоз, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.59

Жмакін Федот Іванович, 30 р., хлібороб, 24.05.1932, втупився, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.58

Жмакіна Марія Прокопівна, 1 міс., батько-хлібороб-одноосібник, 20.09.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.109

Журавлів Іван Тихонович, 1 р. 6 міс., батьки-хлібороби, 03.03.1932, дитяча смерть, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.57

Журавлів Свирид Софронівич, 40 р., член артілі, 07.02.1932, «зупинивсь шлунок», ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.55

Журавлів Свирид Сохронович, 40 р., 07.02.1932 р., слабкість, (свідч. Старостенко М.О., 1917 р.н.)

Заїченко Антоніна Никифорівна, 7 міс., батьки-члени артілі, 05.02.1932, від дитячої хвороби, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.54

Заїченко Григорій Мусійович, 3 р., батьки-хлібороби, 02.07.1933, від дизентерії, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.90

Заїченко Марія Дмитрівна,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

74 р., хлібороб, 27.06.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.90

Зубкова Агафія Федорівна, 63 р., хлібороб, 14.04.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.60

Кальченко Михайло Васильович, 3 р., мати – член артілі, 15.12.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.73

Карпенко Надія Пилипівна, 6 міс., батьки-хлібороби, 15.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.63

Кириленко Степанида Остапівна, 74 р., хлібороб, 07.03.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.56

Ковбасинська Дуня Семенівна, 1 р., 26.05.1933 р., слабість, (свідч. Чернявська Д.Я., 1925 р.н.)

Критченко Явтух Данилович, 56 р., хлібороб, 01.08.1933, від тифу, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.98

Криченко Олекса Петрович, 1 р., з родини колгоспників, 14.08.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.68

Кручков Григорій Сазонтійович, 5 міс., батьки-хлібороби, 03.07.1933, від сухот, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.92

Лобинцов Михайло Петрович, 3 р., батько – робітник кар'єру, 02.06.1933, хворий легеньми, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.86

Лозун Уляна Феодосіївна, 9 р., батько – робітник кар'єру, 24.05.1932, втопилась, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.61

Минський Петро Пилипо-

вич, 9 р., з родини хліборобів, 28.08.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.69

Михеда Катерина Архипівна, 3 тиж., батьки-хлібороби, 01.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.62

Назарова Марія Петрівна, 75 р., хлібороб, 30.05.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.85

Назарова Раїса Іванівна, 2 р., 30.05.1933 р., від голоду, (свідч. Іваненко В.Д., 1921 р.н.)

Назарова Раїса Іванівна, 2 р., з родини одноосібників, 30.05.1933, голод, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.85

Наумкін Іван Федотович, 62 р., хлібороб-одноосібник, 15.08.1932, від хвороби, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.100

Наумкіна Катерина Євдокимівна, 68 р., хлібороб, 01.08.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.101

Носаченко Любов Софронівна, 8 міс., батьки – хлібороби, 08.09.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.69

Орлянський Іван Потапович, 50 р., хлібороб, 09.03.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.76

Піскунов Максим, Іванович, 83 р., хлібороб, 14.07.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.62

Піскунов Пилип Онуфрійович, 50 р., хлібороб, 12.08.1933, від малярії, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.108

Проценко Марія Іванівна, 1 р., батьки – члени артілі,

10.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.63

Птиця Любов Григорівна, 2 міс., батьки-хлібороби, 22.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.65

Птиця Олекса Васильович, 5 міс., батьки-хлібороби, 18.05.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.57

Рудяк Семен Іванович, 75 р., хлібороб-одноосібник, 20.08.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.102

Рудяк Фросина, 55 р., хлібороб, 20.08.1933, від хвороби, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.102

Самохін Олексій Степанович, 1 міс., батьки-хлібороби, 23.06.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.89 а

Скрипник Іван Володимирович, 1 р., з родини хліборобів, 25.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.64

Слабокруг Микола Микитович, 5 р., з родини хліборобів, 01.05.1933, виснаження, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.81

Слобокруг Микола Микитович, 5 р., 01.05.1933 р., виснаження, (свідч. Бурим Т.Д., 1925 р.н.)

Соколан Гнат Тихонович, 26 р., 15.03.1932, душевнохворий, завісився, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.67

Соколан Марія Гордіївна, 24 р., хлібороб, 01.10.1932, тиф, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.72

Стародубець Ганна Пилипівна, 1 р., батьки-хлібороби, 27.06.1933, запалення легень,

ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.87

Тарасенко Володимир Гурович, 2 р., 15.04.1933 р., виснаження, (свідч. Фесенець М.В., 1918 р.н.)

Тарасенко Володимир Гурович, 2 р., з родини хліборобів, 15.04.1933, виснаження, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.79

Тарасенко Грицько Гурович, 4 р., 02.05.1933 р., виснаження, (свідч. Фесенець М.В., 1918 р.н.)

Тарасенко Грицько Гурович, 4 р., з родини хліборобів артілі, 02.05.1933, виснаження, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.79

Тарасенко Дмитро Григорович, 32 р., хлібороб-одноосібник, 03.05.1933, виснаження, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.80

Тарасенко Митро Григорович, 32 р., 03.05.1933 р., виснаження, (свідч. Фесенець М.В., 1918 р.н.)

Федоренко Євген Григорович, 1 р., батьки-хлібороби, 10.04.1932, від хвороби, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.77

Федоренко Тетяна Григорівна, 4 р., з родини хліборобів, 20.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.78

Федоренко Федір Лук'янович, 8 р., з родини хліборобів артілі, 26.05.1933, «від хвороби», ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.84

Федюшкін Яків Федотович, 42 р., член артілі, 12.04.1933, «від хвороби», ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.80

Федюшкіна Варка Семенівна, 40 р., хлібороб-одноосібник, 16.07.1933, «від слабості»,

ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.92

Федюшкіна Варька Семенівна, 40 р., 16.07.1933 р., слабість, (свідч. Федюшкіна Г.І., 1926 р.н.)

Федюшкіна Ганна Пилипівна, 5 р., батьки-хлібороби, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.99

Федюшкіна Марія Пилипівна, 8 р., батьки-хлібороби, 15.08.1933, від хвороби, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.99

Федюшкіна Оксана Якимівна, 30 р., член артілі, 21.08.1933, від хвороби, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.98

Федюшкіна Ольга Яківна, 2 р., з родини хліборобів, 23.04.1933, виснаження, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.81

Фендюшкіна Ольга Яківна, 2 р., 23.04.1933 р., виснаження, (свідч. Федюшкіна Г.І., 1926 р.н.)

Фосдоренко Марія Панкратівна, 57 р., 26.05.1933 р., слабість, (свідч. Старостенко М.О., 1917 р.н.)

Харченко Віктор Свиридович, 3 р., 15.04.1933 р., від загального виснаження, (свідч. Старостенко М.О., 1917 р.н.)

Харченко Віктор Свиридович, 3 р., з родини хліборобів-одноосібників, 15.04.1933, виснаження, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.78а

Харченко Лук'ян Матвійович, 64 р., хлібороб, 30.10.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.74

Харченко Мотря Гордіївна, 40 р., хлібороб, член артілі, 10.08.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.66

Хлиніна Катерина Іванівна, 85 р., хлібороб, 12.08.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.101

Хлипін Іван Мефодійович, 5 міс., батьки хлібороби, 16.06.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.59

Ходаков Микола Андрійович, 38 р., хлібороб-одноосібник, 10.08.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.100

Цапок Віктор Павлович, 22 р., колгоспник, 12.07.1933, від хвороби, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.94

Чайковська Тетяна Григорівна, 75 р., хлібороб, 14.08.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.67

Шеян Марія Андріївна, 75 р., хлібороб, 10.02.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.56

Юрин Олекса Петрович, 7 р., батьки – хлібороби, 10.09.1932, «обклад», ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.70

Яценко Віктор Гнатович, 3 р., з родини хліборобів, 19.08.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.42, арк.68

Малоолександрівська сільська рада

с. МАЛА ОЛЕКСАНДРІВКА

У 1932–1933 роках с. Мала Олександрівка, Мало-Олександрівська с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл.

За даними різних джерел у селі загинуло 161 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 161. Мартиролог укладений на підставі даних Книг актів реєст-

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

рації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.2, спр.48, 49;

Багатиренко Герасим Семенович, 66 р., хлібороб, член колгоспу, 24.03.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.54

Билима Віктор Данилович, 5 міс., на утриманні батьків – хліборобів-одноосібників, 09.05.1932, не вказана ф. Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 37

Билина Григорій Федорович, 50 р., хлібороб, член колгоспу, 21.03.1933, від застуди, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.49

Богатеренко Марія Варивонівна, 1,3 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 13.10.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.22

Богатеренко Оксана Іванівна, 67 р., хлібороб, одноосібник, 24.10.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.24

Божко Марина Лук'янівна, 65 р., хлібороб, член артілі, 19.12.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.35

Бохан Іван Олімпійович, 1 р., на утриманні батька-хлібороба-одноосібника, 22.07.1932, сухоти, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 9

Варивода Варвара [Уласівна], 60 р., хлібороб-одноосібник, 03.06.1932, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 40

Варивода Василь Пантелейович, 6 міс., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 01.07.1932, младенчеське, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 49

Васенко Віктор Андрійович, 5 р., батьки: хлібороби,

04.03.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 89

Вишкварка Онисим Явтухович, 76 р., хлібороб, член артілі, 20.11.1932, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 28

Головка Марія Корнійвна, 6 міс., батьки: хлібороби, члени артілі, 02.06.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 39

Головка Соломія Гаврилівна, 80 р., хлібороб-одноосібниця, 04.01.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.63

Горік Софія Іванівна, 60 р., хлібороб-колгоспниця, 09.09.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 19

Гранченко Олександр Ларіонович, 3 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 05.04.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 10

Гранченко Федот Романович, 27 р., член колгоспу, 24.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.53

Гричана Віра Василівна, 8 міс., з родини хліборобів, 24.08.1932, сухоти, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.13

Грушка Надія Денисовна, 3 міс., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 10.09.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 20

Дармошук Данило Максимович, 40 р., член колгоспу, 27.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.60

Дармошук Євгенія Семенівна, 6 міс., на утриманні батьків – хліборобів-одноосібників, 01.07.1932, младенчеське, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 48

Дармошук Лаврін Федорович, 66 р., хлібороб, член артілі, 04.06.1932, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 40

Дармошук Лідія Федорівна, 2 р., батьки: хлібороби, 08.04.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 36

Дініченко Михайло Григорович, 2 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 11.07.1932, пронос, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.2

Дудка Улян Трохимович, 38 р., хлібороб, 02.06.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 38

Жила Марфа Іванівна, 1 міс., на утриманні батьків – хліборобів, 12.05.1932, младенчеське, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 42

Жила Марфа Іванівна, 62 р., хлібороб, член артілі, 18.05.1932, під час операції з приводу грижі, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 42

Жила Одарка Григорівна, 75 р., на утриманні сина – хлібороба, члена артілі, 03.07.1932, параліч, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 49

Жлобинська Килина Павлівна, 82 р., на утриманні брата – члена артілі, 19.06.1932, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 44

Жолонецька Гаша Петрівна, 39 р., хлібороб, член артілі, 17.06.1932, запалення шлунку, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 44

Загорулко Одарка Корнійовна, 60 р., хлібороб, член колгоспу, 25.03.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.55

Загорулко Олекса Ониси-

мович, 65 р., хлібороб, член колгоспу, 04.03.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.55

Загорулько Марія Андріївна, 9 міс., з родини хліборобів, 24.08.1932, сухоти, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.13

Зварич Віра Іванівна, 7 міс., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 01.09.1932, «младенчеське», ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 18

Зварич Микола Якимович, 3 міс., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 13.06.1932, младенчеське, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 43

Зварич Мотря Денисівна, 85 р., на утриманні сина-хлібороба-одноосібника, 29.07.1932, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 8

Зима Віктор Іванович, 6 міс., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 26.06.1932, младенчеське, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 47

Зінченко Марія Григорівна, 60 р., хлібороб-одноосібник, 15.04.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.40

Зінченко Тетяна Степанівна, 1 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 10.04.1933, від простуди, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.40

Златник Марія, 40 р., хлібороб, член колгоспу, 16.04.1933, дизентерія, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.36

Златник Роберт Васильович, 49 р., хлібороб, одноосібник, 08.09.1932, катар шлунка, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.18

Іваченко Марія, 68 р., хлібороб, член артілі, 10.07.1932, від

старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 50

Калюка Семен Антонович, 6 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 20.06.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 46

Кириченко Григорій Гнатівич, 5р., на утриманні батька-хлібороба-одноосібника, 28.03.1933, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.52

Кириченко Наталія Свиридонівна, 3 міс., батьки: хлібороби, члени артілі, 15.05.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 38

Кисіль Віктор Серафимович, 1,5 р., батьки: хлібороби, 01.05.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 37

Кисіль Марія Василівна, 1,5 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 14.08.1932, сухоти, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 17

Кисіль Петро Микитович, 34 р., хлібороб-одноосібник, 24.04.1933, дизентерія, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.48

Корж Галина Дементіївна, 5 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 25.11.1932, «младенчеське», ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 29

Корж Михайло Іванович, 28 р., хлібороб-одноосібник, 22.04.1933, від застуди, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.44

Котуля Надія Артемівна, 15 р., хлібороб-колгоспниця, 11.12.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 33

Кривуля Раїса Григорівна, 8 міс., на утриманні батьків – хліборобів-колгоспників, 28.05.1932,

младенчеське, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 43

Кузьменко Ганна Федотівна, 4 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 24.10.1932, малярія, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 24

Кузьменко Марія (по батькові не вказана), 81р., хлібороб-колгоспниця, 21.3.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.50

Кузьменко Марія Данилівна, 1 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 23.10.1932, «младенчеське», ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 26

Кузьменко Олена, 55 р., хлібороб, член артілі, 24.02.1932, замерзла, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 88

Кузьменко Онопрій Захарович, 78 р., хлібороб-одноосібник, 26.03.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.57

Кузьменко Степанида Федорівна, 76 р., на утриманні невістки – хлібороба, члена артілі, 05.06.1932, старість, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 45

Ледь Микола Васильович, 2 міс., на утриманні батьків, 20.02.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 90

Лемешов Євгеній Федосович, 1 р., на утриманні батька-хлібороба-колгоспника, 28.11.1932, сухоти, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 35

Лемешов Олександр Феодосійович, 22 р., інвалід, на утриманні матері, колгоспниці, 11.07.1932, пронос, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.3

Лисак Ганна Сергіївна, 70 р., на утриманні дочки-хліборобів-

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

ба, члена артілі, 06.09.1932, водянка, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 19

Лисак Марфа Юхимівна, 34 р., хлібороб, член артілі, 22.10.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 27

Лисак Яків Васильович, 3 міс., на утриманні батька-хлібороба-одноосібника, 23.06.1932, «младенчеське», ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 7

Лисенко Оксана Демидівна, 80 р., хлібороб-колгоспниця, 23.03.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.50

Лисенко Явтух Пилипович, 45 р., хлібороб, член колгоспу, 19.04.1933, туберкульоз, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 38

Литовченко Віктор Йосипович, 1 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 24.07.1932, «младенчеське», ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 11

Литовченко Павло Антонович, 1 р., на утриманні матері – хлібороба, члена артілі, 15.07.1932, «младенчеське», ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 4

Марченко Ніна Антонівна, 5 міс., на утриманні батька-хлібороба-колгоспника, 17.12.1932, коклюш, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 34

Мирошниченко Євтимія Олександрвна, 73 р., хлібороб-одноосібник, 3.11.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 26

Моїсеєнко Карпо Семенович, 88 р., хлібороб. член артілі, 13.10.1932, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 23

Моїсеєнко Килина Євменівна, 92 р., хлібороб, член артілі,

29.10.1932, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 25

Мороз Соломія Захарівна, 70 р., хлібороб-одноосібник, 15.01.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.63

Недодера Ганна [нерозбірливо], 22 р., чоловік: вантажник, 31.01.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 84

Некряч Мавра Степанівна, 23 р., хлібороб-одноосібник, 23.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.54

Никряч Віра Федорівна, 7 р., на утриманні батька-хлібороба, член артілі, 27.03.1933, малярія, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.59

Новохацька Тетяна Родіонівна, 57 р., хлібороб, член колгоспу, 27.03.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.60

Онищенко Катерина Григорівна, 1 міс., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 20.07.1932, «младенчеське», ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 6

Онищенко Марія Мефодіївна, 7 міс., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 29.07.1932, «младенчеське», ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 9

Онищенко Микола Васильович, 1 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 10.07.1932, пронос, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.2

Педь Андрій Андрійович, 2 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 27.11.1932, сухоти, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 32

Педь Андрій Савич, 2 р., не вказана, 10.08.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 30

Педь Данило Степанович, 58 р., хлібороб, член колгоспу, 26.03.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.57

Педь Лідія Опанасівна, 1 р., на утриманні батька-хлібороба-одноосібника, 20.08.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 21

Педь Микола Іванович, 1 р., на утриманні матері-хлібороба, члена артілі, 10.07.1932, «младенчеське», ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 4

Педь Опанас Родіонович, 53 р., хлібороб, член колгоспу, 15.04.1933, апендицит, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.43

Перетятий Іван Гнатович, 1 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 20.06.1932, младенчеське, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 45

Пигида Іван Давидович, [до року], на утриманні батьків, 25.02.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 89

Пигида Любов Григорівна, 3 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі. 29.08.1932, скарлатина, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 14

Пигида Пелагея Петрівна, 27 р., хлібороб-одноосібник, 21.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.51

Пилипенко Віра Охримівна, 5 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 20.04.1933, сухоти, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.45

Пилипенко Катерина Охримівна, 13 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 22.04.1933, дизентерія, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.45

Пилипенко Федір Охримо-

вич, 2 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 21.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.51

Прохацький Ганц [Франтійович], 9 міс., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 31.05.1932, від застуди, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 41

Пядь Марфа Іванівна, 60 р., хлібороб - одноосібник, 21.03.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.49

Рудун Федот (по батькові не вказана), 93 р., хлібороб-одноосібник, 08.12.1932, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 31

Рябук Лукія [Євменівна], 79 р., на утриманні сина – хлібороба, члена артілі, 09.01.1932, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 83

Рябуха Іван Павлович, 1 р., на утриманні батька-хлібороба-одноосібника, 20.04.1933, «младенчеське», ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.41

Рябуха Юхим Якимович, 86 р., хлібороб, член колгоспу, 20.04.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.39

Рябуха Яків Матвійович, 9 міс., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 28.7.1932, холера, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 8

Савчук Уляна Іванівна, 45 р., хлібороб, член артілі, 29.08.1932, пронос, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.15

Салтан Василь Сидорович, 8 р., на утриманні батька-хлібороба-одноосібника, 26.07.1932, сибірка, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 7

Салтан Віра Петрівна, 3 р., батьки: хлібороби, 07.03.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 90

Салтан Григорій Хомич, 9 міс., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 19.08.1932, кір, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 12

Салтан Іван Петрович, 6 р., батьки: хлібороби, члени колгоспу, 26.03.1933, дизентерія, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.59

Салтан Петро Павлович, 44 р., хлібороб-одноосібник, 23.03.1933, малярія, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.53

Сатюк Іван Федотович, 58 р., хлібороб-одноосібник, 11.04.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.36

Сендецька Ганна Іванівна, 6р., батьки: хлібороби, члени артілі, 10.07.1932, пронос, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.5

Сендецький Андрій Йосипович, 4 міс., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 09.06.1932, «младенчеське», ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 12

Сендецький Григорій Степанович, 6 міс., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 20.07.1932, сухоти, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 20

Сердюк Палажка Юхимівна, 43 р., хлібороб, член артілі, 14.03.1932, ревматизм, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 91

Сидоренко Марина Юхимівна, 26р., член артілі, 02.02.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 86

Сидоренко Микита Якович, 78., хлібороб, член артілі, 27.03.1933, від старості, ф.Р-

4069, оп.2, спр.49, арк.61

Сизоненко Дем'ян Олексійович, 50 р., хлібороб-одноосібник, 27.03.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.62

Сирдюк Матвій Овсійович, 8 р., батьки: хлібороби-колгоспники, 30.11.1932, тиф, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.29

Сирдюк Михайло Миколайович, 2 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 31.08.1933, грип, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 21

Смусенко Тимофій Кузьмович, 10 міс., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 26.08.1932, сухоти, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 17

Солонецький Василь Васильович, 77 р., хлібороб, 26.06.1932, старість, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 47

Старчук Володимир Дмитрович, 8 міс., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 30.05.1932, младенчеське, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 39

Стеценко Йосип Васильович, 67 р., хлібороб, член колгоспу, 26.03.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.61

Талапентій Варивон Силівич, 78 р., хлібороб-одноосібник-кулак, 25.03.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.56

Танчик Феодосій Савелійович, 65 р., хлібороб, член колгоспу, 18.04.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.39

Темчик Ярина Яківна, 80 р., хлібороб, член артілі, 09.02.1932, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 86

РОЗДІЛ 1. МАТИРОЛОГ

Тригуб Анастасія Василівна, не вказана, хлібороб-одноосібник, 10.12.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 32

Тригуб Меланія Михайлівна, 7 міс., на утриманні батька-хлібороба-колгоспника, 24.08.1932, «младенчеське», ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 14

Тригуб Пелагея Євдокимівна, 7 р., батьки: хлібороби, члени колгоспу, 04.04.1933, дизентерія, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.44

Тригуб Трохим Митрофанович, 41 р., хлібороб, член колгоспу, 04.04.1933, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.43

Усаченко Данило Євдокимович, 5 р., батьки: хлібороби, члени колгоспу, 15.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.62

Усаченко Марія Євдокимівна, 11 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 20.03.1933, від застуди, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.56

Хрущ Ганна Іванівна, 3 р., батьки: хлібороби-колгоспники, 28.08.1932, тиф, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.16

Хрущ Килина Іванівна, 2 р., батьки: хлібороби-колгоспники, 08.12.1932, тиф, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.31

Хрущ Микита Юхимович, 15 р., батьки: хлібороби, члени колгоспу, 21.04.1933, від застуди, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.42

Червоній Діна Степанівна, 1 р. 3 міс., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 20.09.1932, «младенчеське», ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 27

Чернова Соловина Макарівна, 99 р., на утриманні дочки – хлібороба, 01.07.1932, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 48

Чорнуха Михайло [Зиновійович], 60 р., хлібороб, член артілі, 17.06.1932, старість, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 46

Чубка Яган Сидорович, 56 р., кухар на МТС, 16.03.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 91

Швидун Трохим Назарович, 42 р., хлібороб, член артілі, 13.11.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 28

Шевала Раїса Андріївна, 1 р., 11 міс., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 19.10.1932, дифтерія, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 25

Шевченко Євдоким Омелянович, 30 р., хлібороб-одноосібник, 14.08.1932, самогубство, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 11

Шевченко Роман Степанович, 22 р., хлібороб, член колгоспу, 18.04.1933, від застуди, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.38

Шерстюк Каленик Корнійович, 69 р., хлібороб-одноосібник, 15.12.1932, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 34

Шерстюк Надія Устимівна, 6 міс., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 06.05.1932, младенчеське, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 41

Шерстюк Панас Омелянович, 32 р., хлібороб, член артілі, 05.05.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 15

Шерстюк Сергій Гнатович, 5 р., батьки: хлібороби, члени

колгоспу, 11.07.1932, пронос, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.3

Ширстюк Іван Стихович, 2 р., на утриманні матері-хлібороба, члена артілі, 08.07.1932, «младенчеське», ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 6

Шкура Устин Самойлович, 89 р., на утриманні сина – хлібороба, члена артілі, 12.02.1932, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 88

Шодко Катерина Никифорівна, 12 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 20.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.42

Юрченко Андрій Митрофанович, 4 міс., на утриманні батька – хлібороба-одноосібника, 30.08.1932, «младенчеське», ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 16

Юрченко Ничипір Нехтодійович, 20 р., хлібороб-одноосібник, 26.03.1933, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.52

Якуба Віктор Іванович, 6 р., батьки: хлібороби, члени колгоспу, 05.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.48

Якуба Григорій Михайлович, 2,5 міс., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 04.05.1932, запалення, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 48, арк. 36

Якуба Марфа Свиридівна, 32 р., хлібороб, член колгоспу, 14.04.1933, дизентерія, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.46

Якуба Микола Іванович, 8 р., батьки: хлібороби, члени колгоспу, 05.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.47

Якуба Олександр Іванович, 12 р., батьки: хлібороби, члени колгоспу, 01.04.1933, дизенте-

рія, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.47

Якуба Юхим Іванович, 74 р., хлібороб, член колгоспу, 20.04.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.46

Яценко Валентина Андріївна, 9 міс., батьки: хлібороби-одноосібники, 13.11.1932, сухоти, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.30

Яценко Володимир Михайлович, 3 р., на утирманні батька-хлібороба, члена артiлі, 05.08.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 10

Яценко Марфа Максимівна, 95 р., хлібороб, член артiлі, 27.09.1932, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 49, арк. 22

Яценко Ольга Василівна, 11 р., батьки: хлібороби, члени колгоспу, 25.03.1933, застуда, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.58

Яценко Раїса Василівна, 7 р., батьки: хлібороби, члени колгоспу, 26.03.1933, застуда, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.58

Яценко Устина, 65 р., хлібороб, член колгоспу, 12.04.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.41

Яценко Яків Олександрович, 65 р., хлібороб, одноосібник, 24.10.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.49, арк.23

Новодмитрівська сільська рада вис. ДІБРОВИЙ

У 1932–1933 роках вис. Дібровий, Ново-Дмитрівська с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 1 чоловік. На сьогодні

встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.2, спр.55)

Зарівний Григорій Михайлович, 4 міс., не вказаний, 01.01.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 36

с. НОВОДМИТРІВКА

У 1932–1933 роках с. Ново-Дмитрівка, Ново-Дмитрівська с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл.

За даними різних джерел у селі загинуло 119 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 119.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.2, спр.55) та опитування свідків

Акименко Пріська Павлівна, 24 р., член артiлі, 20.01.1932, від родів, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 35.

Басов Іван Іванович, 18 р., член артiлі, 10.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр. 55, арк. 99-99 зв.

Басова Раїса Максимівна, 2 р., батько: хлібороб, колгоспник, 15.08.1932, від хвороби, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 63-63 зв.

Батура Параска Миколаївна, 3 міс., батьки: хлібороби, члени артiлі, 10.02.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 39.

Батурин Іван Сергійович, 1 міс., не вказаний, 04.05.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 47-47 зв.

Бережна Віра Дмитрівна, 6 р., батьки: хлібороби-одноосіб-

ники, 06.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 83-83 зв.

Бережна Ніна Дмитрівна, 8 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 09.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 82-82 зв.

Бережний Іван Дмитрович, 3 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 06.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 83-83 зв.

Булай Оксентій Йович, 68 р., хлібороб, член артiлі, 30.11.1932, від старості років, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 69-69 зв.

Волкова Фекла, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Гусак Н.І., 1923 р.н.)

Глобач Павло Семенович, 3 тиж., не вказаний, 09.09.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 65-65 зв.

Гранкін Василь Минович, 84 р., член артiлі, 14.12.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 69.

Давиденко Василь Іванович, 2 р., батьки: члени артiлі, 05.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 86-86 зв.

Давидько Віра Карпівна, 5 р., батьки: розкуркулені, 05.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 92-92 зв.

Давидько Володимир Карпович, 2 р., батьки: хлібороби, розкуркулені, 07.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 92-92 зв.

Давидько Ганна Карпівна, 7 р., батьки: хлібороби, розкурку-

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

лені, 25.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 93-93 зв.

Давидько Карпо Пантелеймонович, 32 р., хлібороб, розкуркулений, 10.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 87-87 зв.

Давидько Пафнутій Степанович, 73 р., не вказана, 24.06.1932, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 53-53 зв.

Диркач Іван Іванович, 7 міс., батьки: ремісники, члени артілі, 18.08.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 60-60 зв.

Діхтяренко Охрім Пилипович, 20 р., член артілі, 25.06.1932, порок серця, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 58-58 зв.

Довгаль Марія, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Гусак Н.І., 1923 р.н.)

Довгаль Федора, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Гусак Н.І., 1923 р.н.)

Дорошенко Віра Іванівна, 1 р., не вказаний, 31.07.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 58-58 зв.

Дорошенко Володимир Васильович, 2 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 19.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 93-93 зв.

Дорошенко Ониська Семенівна, 78 р., на утриманні родини, 27.02.1932, від старості років, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 41

Дорошенко Параска Василівна, 60 р., член артілі, 02.03.1933, невідома, ф.Р-

4069, оп. 2, спр. 55, арк. 100-100 зв.

Дорошенко Самійло Степанович, 80 р., не вказана, [15.05.1932], від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 48-48 зв.

Жидик Микита Свиридович, не вказаний, на утриманні сина, службовця, 11.12.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 70-70 зв.

Заєць Гаврило Фомич, 78 р., член артілі, 29.04.1932, від старості років, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 47-47 зв.

Заїмка Явдоха Назарівна, 72 р., домогосподарка, 01.04.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 45-45 зв.

Іщенко Семен Іванович, 94 р., інвалід по старості років, 22.01.1932, від старості років, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 35.

Камишан Варька Олександрівна, 22 р., член артілі, 04.03.1932, повісилась, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 42.

Клипка Еремій Арсентійович, 77 р., хлібороб, 06.11.1932, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 66-66 зв.

Кобець Володимир Григорович, 6 р., батьки: хлібороби, 03.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 79-79 зв.

Кобець Інна Григорівна, 10 р., батьки: хлібороби, 05.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 78-78 зв.

Костерна Віра Тимофіївна, 3 р., не вказаний, 22.01.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр.

55, арк. 36.

Костерна Ганна Іванівна, 95 р., на утриманні сім'ї: хлібороби-одноосібників, 01.03.1933, від старості років, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 89-89 зв.

Костерна Клавдія Антонівна, 5 тиж., не вказаний, 09.05.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 51-51 зв.

Костерний Іван Йосипович, 32 р., займався сільським господарством, 05.03.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 51-51 зв.

Костерний Петро [Зигмундович], 1 р., не вказаний, 15.05.1932, від хвороби, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 48-48 зв.

Куліш Трифон Григорович, 55 р., член артілі, 05.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 78-78 зв.

Курочка Михей Мефодійович, 38 р., член артілі, 02.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 99-99 зв.

Кучма Капо Охримович, 40 р., хлібороб-одноосібник, 29.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 100-100 зв.

Литвиненко Анастасія Микитівна, 11 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 09.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 94-94 зв.

Литвиненко Василь Микитович, 6 р., батьки: члени артілі, 10.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 94-94 зв.

Литвиненко Віра Сергіївна,

8 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 10.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 95-95 зв.

Литвиненко Григорій Лукич, 19 р., член артілі, 03.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 88.

Литвиненко Лука, 42 р., член артілі, 07.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 88.

Литвиненко Олександр Федосійович, 63 р., селянин-одноосібник, 02.04.1932, застуда, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 46-46 зв.

Литвиненко Параска Сидорівна, 25 р., не вказаний, 18.07.1932, від хвороби, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 56-56 зв.

Литвиненко Сергій Микитович, 30 р., хлібороб-одноосібник, 10.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 95-95 зв.

Литвиненко Федоска Олекс..., 41 р., член артілі, 05.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 89-89 зв.

Литвиненко Федоска Олекс..., 41 р., член артілі, 05.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 89-89 зв.

Лузун Микола Сергійович, 9 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 07.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 97-97 зв.

Маслов Віктор Кузьмич, 4 р., не вказаний, 12.03.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 44-44 зв.

Маслов Микола Кузьмич, 6 р., не вказаний, 11.03.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 43-43 зв.

Маслова Віра Кузьмівна, 2 р., не вказаний, 09.03.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 43-43 зв.

Михайличенко Палажка Давидівна, 44 р., член сільськогосподарської артілі, 27.01.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 37.

Мозирка Федір Васильович, 10 р., батьки: члени артілі, 10.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 90-90 зв.

Мок Петро Іванович, 36 р., на утриманні батьків, 25.06.1932, від застуди, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 53-53 зв.

Мунина Мефодій Власович, 25 р., член артілі, 08.02.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 38 а.

Нос Василь Онопрійович, 1 р., не вказаний, 21.06.1932, від хвороби, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 52-52 зв.

Нос Василь Онопрійович, 1 р., не вказаний, 21.06.1932, від хвороби, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 52-52 зв.

Нос Дементій Артемович, 65 р., член артілі, 22.05.1932, від старості років, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 50-50 зв.

Онищенко Ігор Кирилович, 45 р., хлібороб-одноосібник, 04.03.1933, причини невідомі, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 84-84 зв.

Онищенко Клавдія Ігоревна, 10 міс., не вказаний,

18.02.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 41.

Онищенко Лукія Ігорівна, 6 р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, 08.03.1933, причини невідомі, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 84-84 зв.

Онищенко Настя Іванівна, 65 р., знаходилась на утриманні родини: членів артілі, 01.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 81-81 зв.

Петренко Віра Леонтіївна, 1 р. 6 міс., батьки: члени артілі, 24.04.1932, від дитячого, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 46-46 зв.

Пиндик Василь Васильович, 11 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 05.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 86-86 зв.

Пиндик Володимир Васильович, 2 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 31.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 85-85 зв.

Пиндик Клавдія Василівна, 6 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 02.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 85-85 зв.

Пиндик Логвин Никифорович, 55 р., одноосібник, розкуркулений, 16.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 76-76 зв.

Пиндик Петро Іванович, 21 р., хлібороб-одноосібник, розкуркулений, 09.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 87-87 зв.

Пиндик Пилип Логвинович, 17 р., одноосібник, розкуркулений, 25.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 77-77

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

зв.

Пиндик Семен Логвинович, 22 р., хлібороб, розкуркулений, 04.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 77-77 зв.

Пиндик Тетяна Василівна, 7 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 10.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 98-98 зв.

Раїлка Явдоха Назарівна, 72 р., домогосподарка, 01.04.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 44-44 зв., 45-45 зв

Раїско Лазар Якович, 82 р., на утриманні сім'ї, 16.05.1932, від старості років, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 50-50 зв.

Раїско Тетяна Никифорівна, 78 р., на утриманні сім'ї, 14.06.1932, від старості років, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 52-52 зв.

Рибка Валентина Павсаніївна, 8 р., батьки: хлібороби, розкуркулені, 06.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 76-76 зв.

Ройтка Оксана Олександрівна, 22 р., член артілі, 04.02.1932, запалення мозку, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 37.

Скирдак Раїса Григорівна, 1 р., не вказаний, 13.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 60-60 зв.

Скирденко Галина Микитівна, 11 р., батьки: члени артілі, 10.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 91-91 зв.

Скирденко Дмитро [Силович], не вказана, [до 1 року], не вказаний, 12.07.1932, від хворо-

би, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 56-56 зв.

Скирденко Дмитро Симонович, 1 р., не вказаний, 15.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 59-59 зв.

Скирденко Іван Микитович, 22 р., член артілі, 02.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 99-99 зв.

Скирденко Олександр Іванович, 46 р., член артілі, 11.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 91-91 зв.

Скрипка Никифор Савелійович, 35 р., хлібороб-одноосібник, розкуркулений, 16.11.1932, виразка шлунку, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 68-68 зв

Соколан Мотря, 40 р., займалась хліборобством, одноосібниця, 07.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 96.

Солонарь Фока Микитович, 43 р., член артілі, 10.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 95-95 зв.

Солонець Наталя Юхимівна, 52 р., член артілі, 25.09.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 64-64 зв.

Стеценко Марфа Кирилівна, 6 р., батьки: члени артілі, 05.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 81-81 зв.

Сшинка Зоя Серафимівна, 1 р., не вказаний, 02.03.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 96-96 зв.

Сшитка Зоя Серафимівна, 1 р., на утриманні батьків,

02.03.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 42.

Тез Максим Антонович, 58 р., член артілі, 28.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 80-80 зв.

Труш Олександр Антонович, 2 тижня, батьки: члени артілі, 25.12.1932, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 40.

Финко Петро Свиридович, 7 р., на утриманні батьків, 25.12.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 70-70 зв.

Финко Петро Свиридович, 7 р., на утриманні батьків, 25.12.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 70-70 зв.

Фисюн Василь Васильович, 70 р., член артілі, 05.09.1932, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 62-62 зв.

Фисюн Ганна Семенівна, 25 р., одноосібно займалась хліборобством, 11.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 97-97 зв.

Фисюн Явдоха Олександрівна, 68 р., член артілі, 10.02.1932, від старості років, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 39.

Хмелева, 65 р., член сільськогосподарської артілі, 25.07.1932, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 57-57 зв.

Чайковський Віктор Васильович, 7 міс., не вказаний, 18.12.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 71-71 зв.

Чаплика Марія Федорівна, 35 р., займалась хліборобством, 08.07.1932, невідома, ф.Р-

4069, оп. 2, спр. 55, арк. 54-54 зв.

Чаплика Федір Павлович, 66 р., сторож сільради, 10.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 57-57 зв.

Чорнявський Василь Григорович, 10 р., не вказаний, 05.07.1932, від хвороби, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 54-54 зв.

Чорнявський Григорій Сергійович, 36 р., хлібороб, 03.08.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 59-59 зв.

Чунк Мотря [Тарасівна], 13 р., батьки: члени артілі, 11.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 90-90 зв.

Шахман Марія Тарасівна, 69 р., родина: хлібороби-одноосібники, куркулі, 28.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 64, арк. 54-54 зв.

Шахман Микола Тарасович, [менше 1 р.], батьки: члени артілі, 05.09.1932, від хвороби, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 61-61 зв.

Шахман Микола Тарасович, не вказана [до 1 року], батько: робітник артілі, 05.09.1932, від хвороби, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 61-61 зв.

Шестаков Віктор Артемович, 1 р., не вказаний, 14.02.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 40.

Шестаков Потап Савелійович, 62 р., член артілі, 09.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 82-82 зв.

Шестакова Раїса Артемівна, 1 тиж., батьки: члени артілі, 11.10.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 68-68 зв.

Щитина Євдокія Федорівна, 3 р., батьки: члени артілі, 04.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 80-80 зв.

Щитина Любов Федорівна, 1 р., батьки: члени артілі, 01.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 79-79 зв.

Щитина Ольга Петрівна, 1 р., не вказаний, 20.06.1932, від хвороби, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 55-55 зв.

Щитина Параска Іовівна, 25 р., не вказаний, 10.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 55-55 зв.

вис. ЧЕРВОНІЙ

У 1932–1933 роках вис. **Червоний**, Ново-Дмитрівська с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 4 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 4.

Мартиролог укладений на підставі даних Книг актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.2, спр.55, 58)

Реп'ях Іван Дмитрович, 49 р., хлібороб-одноосібник, робітник радгоспу, 26.01.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 93

Реп'ях Михайло Іванович, 5 р., батько: хлібороб-одноосібник, робітник радгоспу, 31.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 94

Реп'ях Петро Іванович, 5 р.,

батько: хлібороб-одноосібник, робітник радгоспу, 31.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 94

Якименко Григорій Сергійович, 2 тиж., не вказаний, 04.02.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 55, арк. 38.

Новокалузька сільська рада

с. ВЕСЕЛЕ

У 1932–1933 роках вис. Веселий, Ново-Калузька с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 8 чоловік. На сьогодні встановлено імена 8.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.2, спр.61)

Браїло Таїсія Олексіївна, 4 р., з родини хліборобів-колгоспників, 26.02.1933, запалення легень, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.63

Галюк Павло Свиридович, 34 р., одноосібник, 04.11.1933, порок серця, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.70

Ковбаса Валентина Олексіївна, 1 р., батьки-члени артілі, 02.07.1933, перелом ноги, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.66

Ковбаса Григорій Михайлович, 29 р., хлібороб, 15.08.1933, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.67

Ковбаса Іван Васильович, 26 р., хлібороб, 02.08.1933, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.67

Ковбаса Іван Петрович, 3 р., з родини хліборобів, 20.03.1933, дитяча хвороба, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.64

Ковбаса Микола Петрович, 9 р., член артілі, 20.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.65

Ковбаса Петро Маркович, 38 р., хлібороб, 10.04.1933, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.64

вис. ЗЕЛЕНИЙ КЛИН

У 1932–1933 роках вис. Зелений Клин, Ново-Калузька с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.2, спр.61)

Бобер Наталія Євменівна, 32 р., одноосібниця, 06.03.1933, «внутрішня хвороба», ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.63

с. НОВА КАЛУГА

У 1932–1933 роках с. Нова Калуга, Ново-Калузька с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 8 чоловік. На сьогодні встановлено імена 8.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.2, спр.61)

Алдошина Лідія Петрівна, 1 р. 6 міс., батьки одноосібники, 11.06.1933, запалення легень, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.66

Бобер Наталя Федорівна, 3 р., батьки-хлібороби, 05.08.1933, грип, ф.Р-0649, оп.2, спр.61, арк.69

Бродецький Дмитро Тихо-

нович, 42 р., член артілі, 20.08.1933, «заворот кишечника», ф.Р-0649, оп.2, спр.61, арк.68

Діденко Ліза Гаврилівна, 1 р., батьки-колгоспники, 06.01.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.62

Дубовий Ілько Максимович, 34 р., член артілі, 19.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.65

Карабуда Олекса Іванович, 27 днів, батьки-члени артілі, 03.12.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.62

Слинявський Петро Андрійович, 2 р., батьки одноосібники, 10.10.1933, кір, ф.Р-0649, оп.2, спр.61, арк.69

Чуб Павло Павлович, 70 р., хлібороб, 10.08.1933, від старості, ф.Р-0649, оп.2, спр.61, арк.68

Новокам'янська сільська рада

с. Н О В А К А М' Я Н К А

У 1932–1933 роках Ново-Кам'янка, с., Ново-Кам'янська с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл.,

За даними різних джерел у селі загинуло 189 чоловік. На сьогодні встановлено імена 189.

Мартиролог укладений на підставі даних Книг актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.2, спр.57, 58); опитування свідків

Андрієвська Віра Семенівна, 4 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 03.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 110

Андрієвська Євдокія Семенівна, 10 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 11.04.1933, невідо-

ма, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 111

Андрієвська Зінаїда Семєнівна, 8 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 17.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 111

Андрієвський Павло Семєнович, 8 р., батьки: хлібороби, 25.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 34

Андрущенко Микола Гнатович, 27 дн., батьки: хлібороби, члени артілі, 14.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 120

Андрущенко Василь Іванович, 10 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 06.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 26

Андрущенко Василь Макарович, 68 р., хлібороб, 23.02.1932, «від запору сечі», ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 125а

Андрущенко Василь Пилипович, 2 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 22.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 13

Андрущенко Євген Йосипович, 1 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 02.08.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 30

Андрущенко Іван Іванович, 14 р., батьки: хлібороби, члени артілі», 05.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 26

Андрущенко Марія Гнатівна, 3 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 28.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 119

Андрущенко Прися Д., 65

р., хлібороб-одноосібник, 28.08.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 30

Безкровний Микола Васильович, 5 міс., батьки: хлібороби, члени артілі, 05.04.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 129

Боженко Кал. Савеліївна, 18 р., хлібороб-одноосібник, 14.07.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 124

Боженко Лукія, 64 р., хлібороб-одноосібник, 14.07.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 124

Борисенко Микита Миколайович, 39 р., хлібороб, член артілі, 11.12.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 125

Борисенко Микола [Левкович], 2 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 21.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 4

Борисенко Микола Павлович, 6 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 30.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 123

Борисенко Надія Григорівна, 4 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 30.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 122

Борисенко Олександра Павлівна, 47 р., хлібороб-одноосібник, 21.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 112

Борисенко Ольга Павлівна, 10 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 01.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 123

Борисенко Поліна Григорівна, 6 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 15.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 121

Борисенко Уляна Пантеліївна, 85 р., на утриманні дітей – хліборобів, членів артілі, 17.03.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 9

Брюхно Анатолій Іванович, 20 липня 1932, батьки: хлібороби, члени артілі, 19.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 50

Брюхня Ганна Сергіївна, 86 р., син: хлібороб, член артілі, 02.06.1932, старість, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 120

Вареник Євдокія Гаврилівна, 46 р., хлібороб, член артілі, 07.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 46

Вареник Микола Іванович, 8 міс., батьки: хлібороби, члени артілі, 23.06.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 118

Вашенко Іван Микитович, 62 р., хлібороб, член артілі, 01.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 52

Вершняк Грицько Павлович, 1,5 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 03.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 119

Вершняк Олександр Карпович, 1,5 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 29.06.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 118

Вишня Єфросинія Семенівна, 45 р., хлібороб-одноосібник, 13.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 51

Гавриш Мефодій Васильович, 7 міс., на утриманні батька – хлібороба, члена артілі, 08.12.1933, младенчеське, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 33

Гамон Хівря Парамонівна, 27 р., хлібороб, член артілі, 21.06.1933, від пологів, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 56

Гомон Антон Семенович, 46 р., хлібороб-одноосібник, 24.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 27

Гончаренко Яків Ларіонович, 11 р., батько: хлібороб, член артілі, 23.11.1932, параліч, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 132

Горянський Гаврило Павлович, 60 р., хлібороб, 08.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 129

Гузик Марія Антонівна, 63 р., хлібороб, член артілі, 12.06.1933, тиф, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 52

Децик Віра Василівна, 5 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 25.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 53

Децик Раїса Гуріївна, 1 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 05.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 108

Децик Яким Трохимович, 15 р., хлібороб-одноосібник, 09.07.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 43

Євтушенко Григорій Карпович, 5 р., мати: хлібороб, член артілі, 09.01.1932, захворювання легенів, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 126

Кайдаш Василь Григорович, 22 р., хлібороб, член артілі, 06.04.1933, невідома, ф.Р-4069,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

оп. 2, спр. 58, арк. 14

Кайдаш Ладимир Васильович, 2 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 22.03.1933, параліч, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 15

Караваєнко Аврам Венедиктович, 42 р., хлібороб, член артілі, 15.09.1933, запалення глотки, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 31

Караваєнко Явдоха Панасівна, 74 р., на утриманні дітей – хліборобів, членів артілі, 01.09.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 31

Козел Федір, 53 р., 24.02.1933 р., від недоїдання, (свідч. Чорнуха О.Д., 1925 р.н.)

Короваєнко Гаврило [нерозбірливо], 46 р., хлібороб, член артілі, 01.11.1932, повісився, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 5

Короваєнко Мефодій Іванович, 65 р., хлібороб, член артілі, 06.01.1932, «від забору сечі» ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 127

Короваєнко Микола Аврамович, 13 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 01.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 49

Короваєнко Таїса Трифонівна, 10 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 29.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 49

Коропець Іван Гаврилович, 70 р., на утриманні доньки: хлібороба, члена артілі, 30.08.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 123

Косютін Савко Якович, 40 р., 05.03.1933 р., від недоїдання,

(свідч. Клименко К.К., 1924 р.н.)

Кравченко Варвара Захарівна, 1 р., батьки: службовці, 24.09.1932, «младенчеське», ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 130

Лагута Ганна Єлисеївна, 2 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 01.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 122

Лагута Григорій Панасович, 17 р., хлібороб-одноосібник, 15.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 56

Лагута Єлисей Прокопович, 30 р., хлібороб-одноосібник, 23.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 110

Лагута Іван Панасович, 11 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 13.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 7

Лагута Микита Опанасович, 13 р., на утриманні батька – хлібороба-одноосібника, 17.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 11

Лагута Микола Панасович, 6 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 18.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 10

Лагута Михайло Панасович, 3 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 24.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 115

Лагута Мокій Прокопович, 44 р., хлібороб, член артілі, 18.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 4

Лагута Ніна Панасівна, 13 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 25.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 11

Лагута Панас Капітонович,

58 р., хлібороб-одноосібник, 24.04.1933, параліч, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 114

Лагута Таїса Панасівна, 8 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 21.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 115

Лазаренко Лукерія Семенівна, 27 р., хлібороб, член артілі, 28.09.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 32

Лейко Борис, 38 р., 05.02.1933 р., від недоїдання та виснаження, (свідч. Литвиненко М.Я., 1920 р.н.)

Лейко Дунька Борисівна; 7 р., 06.02.1933 р., від недоїдання та виснаження, (свідч. Литвиненко М.Я., 1920 р.н.)

Лейко Елька Борисівна, 3 р., 10.02.1933 р., від недоїдання та виснаження, (свідч. Литвиненко М.Я., 1920 р.н.)

Лейко Павло Борисович, 10 р., 10.02.1933 р., від недоїдання та виснаження, (свідч. Литвиненко М.Я., 1920 р.н.)

Лимеха Каленик Якович, 70 р., хлібороб, член артілі, 07.06.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 38

Лимеха Любов Федорівна, 15 р., хлібороб, член артілі, 24.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 10

Лимеха Микола Федорович, 6 міс., батьки: хлібороби, члени артілі, 26.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 12

Линтварьов Василь Денисович, 1 міс., батьки: хлібороби, члени артілі, 25.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 119

Линтварьов Іван Денисович, 5 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 26.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 118

Линтварьова Лідія Денисівна, 3 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 25.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 118

Литвин Ганна Пилипівна, 75 р., на утриманні сина – хлібороба, члена артілі, 13.02.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 2

Литвиненко Антоніна Петрівна, 2 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 10.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 7

Литвиненко Ганна Федотівна, 46 р., хлібороб-одноосібник, 11.04.1933, ревматизм, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 14

Литвиненко Горпина Пилипівна, 75 р., хлібороб, член артілі, 31.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 34

Литвиненко Надія Андріївна, 14 р., хлібороб-одноосібник, 07.07.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 29

Литвиненко Панас Мусійович, 74 р., на утриманні дітей: хліборобів, членів артілі, 11.11.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 124

Логвиненко Влас Овсійович, 68 р., хлібороб-одноосібник, 01.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 17

Логвиненко Ганна Володимирівна, 60 р., хлібороб-одноосібник, 24.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 113

Логвиненко Григорій Власович, 18 р., хлібороб-одноосібник, 24.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 114

Логвиненко Іван Кирилович, 42 р., хлібороб, член артілі, 15.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 16

Логвиненко Олександра Власівна, 13 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 06.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 17

Логвиненко Уляна Лаврентіївна, 40 р., хлібороб, член артілі, 05.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 16

Малета Лідія Йосипівна, 8 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 22.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 18

Малета Лідія Семенівна, 3 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 10.06.1933, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 55

Малета Любов Йосипівна, 5 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 25.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 18

Малета Таїсія Іванівна, 2 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 11.08.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 121

Маловичка Меланія Прокопівна, 58 р., хлібороб, член артілі, 02.07.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 37

Маловичко Меланія Прокопівна, 58 р., хлібороб, член артілі, 02.07.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 37

Мороз Іван Іванович, 33 р., 25.02.1933 р., від недоїдання та виснаження, (свідч. Буря М.Г., 1923 р.н)

Мунтян Іван Миколайович, 12 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 06.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 45

Мунтян Микола Сидорович, 55 р., хлібороб, член артілі, 12.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 15

Мунтян Олександр Миколайович, 9 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 05.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 45

Надточій Антон Родіонович, 89 р., на утриманні невістки – хлібороба, члена артілі, 01.02.1933, від побоїв, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 1

Надточій Валентина Савелівна, 44 р., хлібороб, член артілі, 30.08.1932, рак грудей, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 122

Надточій Векла Кирилівна, 19 р., хлібороб-одноосібник, 13.07.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 36

Надточій Віра Макарівна, 5 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 15.09.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 3

Надточій Ганна Калістратівна, 9 міс., батьки: хлібороби, члени артілі, 12.10.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 123

Надточій Іван Остапович, 59 р., хлібороб, член артілі, 21.01.1932, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 127

Надточій Макар Федорович, 29 р., хлібороб-одноосібник, 14.07.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 41

Надточій Марія Макарівна, 2 р., батьки: хлібороби, члени

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

артілі, 08.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 119

Надточій Микита Пилипович, 40 р., хлібороб, член артілі, 28.05.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 117

Надточій Микола Михайлович, 11 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 17.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 8

Надточій Ніна Андріївна, 15 р., хлібороб-одноосібник, 25.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 51

Надточій Олександра Федорівна, 20 р., хлібороб-одноосібник, 09.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 53

Надточій Параскева Антонівна, 27 р., хлібороб-одноосібник, 17.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 41

Надточій Федір Микитович, 12 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 10.07.1932, вбитий кіньми, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 125

Надточій Ярина Іванівна, 59 р., хлібороб-одноосібник, 25.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 112

Нивіднича Ніна Миколаївна, 12 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 05.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 116

Нивідничий Микола Іванович, 39 р., хлібороб, член артілі, 13.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 116

Носик Поліна Петрівна, 62 р., хлібороб, член артілі, 02.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 54

Овдієнко Іван Васильович, 75 р., хлібороб, член артілі, 20.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 32

Оksamитна Анастасія Павлівна, 3 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 01.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 20

Оksamитна Клавдія Павлівна, 7 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 26.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 13

Оksamитна Тетяна [нерозбірливо], 33 р., хлібороб-одноосібник, 07.07.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 29

Оksamитний Іван Павлович, 11 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 08.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 21

Олександренко Дмитро Миколайович, 1 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 16.08.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 28

Олександровська Надія, 43 р., хлібороб, член артілі, 02.07.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 40

Олександровська Одарка Василівна, 27 р., хлібороб-одноосібник, 10.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 57

Олександровська Пелагея Фор., 47 р., хлібороб-одноосібник, 02.07.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 40

Олександровський Михайло Петрович, 6 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 10.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 57

Олександровський Олександр Олександрович, 13 р.,

хлібороб, член артілі, 03.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 48

Остапенко Василь Опанасович, 65 р., хлібороб, член артілі, 05.08.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 27

Остапенко Володимир Никифорович, 5 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 17.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 11

Остапенко Кирило Никифорович, 16 р., хлібороб, член артілі, 17.07.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 44

Остапенко Олекса Никифорович, 10 р., на утриманні батька – хлібороба, члена артілі, 01.06.1933, золотуха, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 35

Пивовар Іван Григорович, 58 р., хлібороб, член артілі, 03.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 21

Пивовар Лукерія Семенівна, 45 р., хлібороб, член артілі, 03.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 48

Пивовар Марія [не вказана], 63 р., хлібороб, член артілі, 10.07.1933, тиф, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 38

Пивовар Ольга Іванівна, 12 р., батьки: хлібороби, члени артілі, не вказана, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 36

Пивовар Сава Іванович, 22 р., хлібороб, член артілі, 07.01.1932, захворювання легенів, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 126

Пидарич Валько Потапович; 2 р., 03.03.1933 р., від недоїдання та виснаження, (свідч. Юсін Н.А., 1930 р.н.)

Пилипенко Михайло, 64 р., 12.03.1933 р., від недоїдання, (свідч. Шевченко М.І., 1913 р. н.)

Покутній Микола Федорович, 6 міс., батьки: хлібороби-одноосібники, 26.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 22

Половинка Василь Левович, 62 р., хлібороб, член артілі, 25.04.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 128

Половинка Макар Прокопович, 68 р., хлібороб, член артілі, 22.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 121

Половинко Гашка Петрівна, 3 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 17.07.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 39

Половинко Оксана, 60 р., хлібороб-одноосібник, 17.07.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 39

Половинко Тетяна Хомівна, 61 р., хлібороб, член артілі, 14.07.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 37

Пояшевська Юлія, 1 р., батьки: службовці, 20.06.1932, запалення легень, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 129

Розпутня Марія Семенівна, 1 р., батьки: хлібороби, 03.10.1932, «младенческое», ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 131

Сіроштан Микола Дмитрович, 6 міс., батьки: хлібороби, члени артілі, 16.03.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 128

Сіроштан Уляна Яківна, 35 р., хлібороб, член артілі, 16.04.1933, пронос, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 108

Смалій Ялисей Петрович, 31 р., хлібороб-одноосібник, 15.03.1933, втопився, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 20

Сміла Ганна Степанівна, 4 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 13.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 9

Сміла Марія Олександрівна, 67 р., хлібороб-одноосібник, 07.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 1

Смола Володимир Єлисейович, 7 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 14.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 19

Смола Любов Миколаївна, 2 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 19.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 117

Смола Марія Опанасівна, 35 р., хлібороб-одноосібник, 13.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 50

Смола Микола Єлисейович, 5 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 01.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 19

Смола Микола Степанович, 2 р., батьки: члени артілі, 25.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 5

Смола Степанида Вакулівна, 22 р., хлібороб, член артілі, 01.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 47

Смола Трохим Вакулович, 36 р., хлібороб, член артілі, 24.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 47

Смола Фаня Опанасівна, 31 р., хлібороб-одноосібник, 16.07.1933, невідома, ф.Р-4069,

оп. 2, спр. 58, арк. 35

Срібна Зоя Дмитрівна, 2 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 07.04.1933, пронос, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 120.

Срібна Марфа Кузьмівна, 58 р., хлібороб-одноосібник, 25.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 46

Срібна Пелагея Степанівна, 57 р., хлібороб-одноосібник, 24.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 120

Срібний Сава Карпович, 55 р., хлібороб, член артілі, 07.01.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 3

Ткач Лавро Митрофанович, 55 р., хлібороб, член артілі, 22.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 42

Ткач Олекса Лаврович, 21 р., хлібороб, член артілі, 19.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 42

Тропман Раїса Йосипівна, 87 р., на утриманні дітей – хліборобів, членів радгоспу, 16.08.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 28

Тягай Клавдія Матвіївна, 2 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 23.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 6

Тягай Ольга Матвіївна, 5 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 01.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 6

Тягай Степан Григорович, 8 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 12.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 8

Фидосенко Іван Сидорович, 48 р., хлібороб-одноосібник, 22.04.1933, невідома, ф.Р-

4069, оп. 2, спр. 58, арк. 109

Фидосенко Іван Федорович, 67 р., хлібороб, член артілі, 22.06.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 44

Фидосенко Кирило Сидорович, 62 р., хлібороб-одноосібник, 05.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 24

Фидосенко Микита Ілліч, 68 р., хлібороб-одноосібник, 01.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 24

Хильченко Ганна Гордіївна, 8 міс., батьки: хлібороби, члени артілі, 02.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 124

Хильченко Сава Андрійович, 28 р., хлібороб, член артілі, 01.06.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 117

Химченко Семен Антонович, 17 р., хлібороб-одноосібник, 22.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 12

Чабанов Семен Дмитрович, 22 р., хлібороб, член артілі, 28.04.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 121

Чаркуха Таїсія Романівна, 2 р., на утриманні батька – хлібороба, члена артілі, 15.03.1933, параліч, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 33

Чорнуха Степан Оникійович, 65 р., хлібороб-одноосібник, 07.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 43

Шаповал Андрій Іванович, 7 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 19.04.1933, пронос, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 109

Шаповал Григорій Пилипович, 6 р., батьки: хлібороби-од-

ноосібники, 07.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 25

Шаповал Григорій Федосійович, 6 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 24.04.1933, пронос, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 113

Шаповал Іван Степанович, 2 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 27.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 117

Шаповал Іван Трохимович, 54 р., хлібороб, член артілі, 06.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 2

Шаповал Іван Федосійович, 9 р., хлібороб, член артілі, 06.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 55

Шаповал Марія Федорівна, 50 р., хлібороб, член артілі, 08.04.1933, запалення кишечнику, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 25

Шаповал Олєфір Герасимович, 70 р., хлібороб, член артілі, 31.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 22

Шаповал Федосій Васильович, 49 р., хлібороб, член артілі, 25.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 54

Явтушенко Микола Карпович, 8 р., мати: хлібороб-одноосібник, 30.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 23

Явтушенко Сергій Карпович, 18 р., мати: хлібороб-одноосібник, 14.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 23

Новокубанська сільська рада

с. НОВА КУБАНЬ

У 1932–1933 роках с. Нова Кубань, с., Старо-Фейнська с/р, Бериславський р-н, Одеська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 4 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 4.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.9, спр.23)

Ампілогова Катерина Іванівна, 10 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 05.06.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 47

Гвоздєв Дмитро Зіновійович, 59 р., хлібороб, член артілі, 25.02.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 43

Косторний Віктор Трохимович, 2 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 04.08.1932, запалення шлунка, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 52

Олексієнко Микола Захарович, 2 міс., батьки: хлібороби, члени артілі, 14.02.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 42

с. НОВОГРИГОРІВКА

У 1932–1933 роках с. Ново-Григорівка, с., Ново-Григорівська с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 29 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 29.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.2, спр.58)

Антоненко Григорій Опанасович, 67 р., хлібороб, член артілі, 21.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 99

Антоненко Марія Федорівна, 2 р., батько: хлібороб, член артілі, 21.01.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 100

Антоненко Олесья, 67 р., хлібороб, член артілі, 06.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 100

Ворник Василь Васильович, 80 р., хлібороб, член артілі, 23.02.1933, старість, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 101

В'язовський [Семен] Андрійович, 8 р., батько: хлібороб, член артілі, 27.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 105

В'язовський [нерозбірливо] Андрійович, 6 р., батько: хлібороб, член артілі, 06.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 91.

В'язовський Василь Андрійович, 12 р., батько: хлібороб, член артілі, 17.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 105.

Гончаренко Василь Ларіонович, 2 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 10.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк.134

Григорах Олекса [Федосійович], 11 р., батько: хлібороб, член артілі, 26.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 106

Джасан Василь Кирилович, 3 р., батько: хлібороб, член артілі, 03.01.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 97

Джасан Іван Кирилович, 5 р., батько: хлібороб, член артілі, 03.01.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 98

Джасан Кирило Олексійович, 38 р., хлібороб, член артілі, 03.01.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 97

Ермолай Марія Ларіонівна, 49 р., хлібороб, член артілі, 05.04.1933, застуда, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 107

Колісник Гордій Іпатович, 59 р., хлібороб, член артілі, 27.01.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 96

Кравченко Гнат Григорович, 68 р., хлібороб, член артілі, 15.01.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 104

Кравченко Гнат Григорович, 72 р., хлібороб, член артілі, 05.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 107

Миненко Петро Фокович, 51 р., хлібороб, член артілі, 03.02.1933, [нерозбірливо], ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 102

Моргун Марія Свиридівна, 2 р., батько: хлібороб, член артілі, 20.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 101

Попель Григорій Улянович, 50 р., хлібороб-одноосібник, 15.02.1933, [нерозбірливо], ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 103

Попіль Устина Іванівна, 48 р., хлібороб-одноосібник, 21.03.1933, від пологів, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 104

Прокопенко [нерозбірливо] Андрійович, 56 р., хлібороб, член артілі, 02.03.1933, [нерозбірливо], ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 95

Прокопенко [Олімпіада] [нерозбірливо], 61 р., хлібо-

роб, член артілі, 24.02.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 95

Роспутня Євгенія Данилівна, 75 р., хлібороб-одноосібник, 15.08.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 114

Семененко Федір, 50 р., хлібороб, член артілі, 21.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 99

Тетеря Марія, 5 р., батько: хлібороб, член артілі, 05.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 98

Тетеря Михайло Федорович, 44 р., хлібороб, член артілі, 11.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 106

Храпов Степан Трохимович, 49 р., хлібороб, член артілі, 27.02.1933, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 102

Черненко Є.М., 69 р., хлібороб, член артілі, 23.02.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 96

Ярошенко Єфросинія Іванівна, 19 р., батько: хлібороб-одноосібник, 15.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 103

вис. СИБІРСЬКИЙ (НОВО-СИБІРСЬКИЙ)

У 1932–1933 роках вис. Сибірський (Ново-Сибірський), Старо-Фейнська с/р, Бериславський р-н, Одеська обл., виключено з обліку

За даними архівних джерел у селі загинуло 3 чоловіка. На сьогодні встановлено імена .

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєст-

рації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.9, спр.23)

Кулирєва Надія Харлампівна, 4 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 03.08.1932, запалення шлунка, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 52

Пацюк Карп Семенович, 60 р., хлібороб, одноосібник, 15.03.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 48

Шевченко Василь Михайлович, 3 міс., батьки: хлібороби, одноосібники, 07.04.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 47

с. Стариця (Старофеїнський, Старофеїнка)

У 1932–1933 роках вис. Старо-Фейнський (Старофеїнка, с.), Старо-Фейнська с/р, Бериславський р-н, Одеська обл.,

За даними архівних джерел у селі загинуло 33 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 33.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.9, спр.23)

Бебель Олексій Вакулович, 1 р., 6 міс., батько хлібороб, член колгоспу, 05.10.1932, дифтерит, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 57

Бондаренко Олександр Матвійович, 60 р., хлібороб, член колгоспу, 07.03.1932, запалення легень, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 44

Булай Василь Овксентійович, 43 р., хлібороб, член артілі, 13.09.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 55

Гвоздьов Микола Олексійович, 10 міс., батьки: хлібороби, члени колгоспу, 10.12.1932, запалення легень, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 60

Горбачов Михайло Федулович, 2 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 17.05.1932, втопився, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 46

Гринько Микола Микотівич, 2 ? міс., батьки: хлібороби, члени колгоспу, 06.05.1932, втопився, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 44

Гринько Оксана Семенівна, 30 р., хлібороб, член артілі, 12.07.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 51

Дорошенко Василь Федотович, 5 міс., батьки: хлібороби, члени артілі, 21.07.1932, золотуха, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 53

Жидков Павло Дмитрович, 43 р., хлібороб, член артілі, 11.01.1932, язва шлунка, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 41

Журавель Марія Герасимівна, 1 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 08.09.1932, дифтерит, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 54

Заєць Ярина Мусіївна, 35 р., хлібороб, член артілі, 11.06.1932, нариви, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 48

Клипка Василь Назарович, 70 р., хлібороб, член артілі, 07.05.1932, водянка, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 45

Комишин Єрофей Петрович, 75 р., хлібороб, 22.10.1932, порок серця, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 58

Короленко Дарія Олександрівна, 4 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 15.07.1932, запалення легень, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 51

лення легень, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 51

Костерна Марія, не вказана, батько: хлібороб, член артілі, 13.09.1932, запалення легень, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 55

Крюковський Тимофій (Тиміш) Іванович, 18 р., хлібороб, одноосібник, 29.01.1932, грип, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 41

Лахтоїнов Максим Овксентійович, 72 р., хлібороб, член артілі, 04.10.1932, ускладнення на нирках, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 56

Лохматова Катерина Іванівна, 78 р., робітниця, 25.10.1932, старість, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 59

Лупин Іван Маркович, 82 р., одноосібник, 27.09.1932, старість, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 60

Мальчик Леонід Іванович, 3 міс., батьки: хлібороби, члени артілі, 27.06.1932, запалення легень, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 50

Ниженець Григорій Минович, 56 р., хлібороб, член артілі, 02.06.1932, хвороба нирок, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 50

Олійник Микола Микитович, 15 днів, батьки: хлібороби, члени колгоспу, 21.02.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 43

Олійник Ольга Олексіївна, 20 р., хлібороб, член колгоспу, 11.02.1932, ускладнення після пологів, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 42

Педленко Петро Тимофійович, 2 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 15.07.1932, запалення легень, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 51

ни артілі, 14.11.1932, хворів обкладами, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 49

Попович Ганна Тарасівна, 1 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 22.06.1932, хвороба живота, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 49

Рожко Євгенія Василівна, 60 р., хлібороб, член артілі, 26.12.1932, параліч, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 61

Соколан Свирид Іванович, 36 р., хлібороб, член артілі, 17.04.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 45

Соловійова Ніна Денисівна, не вказана, батьки: хлібороби, одноосібники, 08.12.1932, хворіла окладом, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 61

Спиця Іван Кузьмич, 8 міс., батьки: робітники, 13.10.1932, бронхіт, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 59

Хорошун Микола Пилипович, 2 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 14.04.1932, від хворого сечового пухиря, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 46

Худомака Вітя Прохорович, 2 міс., батьки: хлібороби, 10.10.1932, запалення, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 58

Шахман Микола Пилипович, 2 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 20.09.1932, хвороба горла, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 56

Щетина Мотрона Прокопівна, не вказана, батьки: хлібороби, члени колгоспу, 13.08.1932, запалення легень, ф.Р-4069, оп. 9, спр. 23, арк. 54

Новопавлівська сільська рада

вис. БУЦІВСЬКИЙ

У 1932–1933 роках вис. Буцівський, Ново-Павлівська с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 2 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.2, спр.61)

Кононенко Кирило Михайлович, 12 р., 03.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.50

Чередниченко Надія Михайлівна, 8 р., 14.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.51

с. НОВОПАВЛІВКА

У 1932–1933 роках с. Ново-Павлівка, Ново-Павлівська с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 36 чоловік. На сьогодні встановлено імена 36.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.2, спр.61)

Гурський Карпо Іванович, 68 р., робітник кар'єру, 21.03.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.47

Діденко Ліза Гаврилівна, 1 р., батьки – члени артілі, 06.01.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.62

Добровольська Віра Ларіонівна, 4 р., 01.06.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.60

Добровольська Марія Ларіонівна, 6 р., 01.06.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.61

Добровольський Микола Ларіонович, 2 р., батьки – колгоспники, 20.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.60

Зінченко Мавра Семенівна, 69 р., одноосібниця, 28.05.193, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.58

Іванець Валентина Петрівна, 2 тиж., з родини хліборобів. 21.02.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.46

Іванець Марія Петрівна, 1 тиж., з родини хліборобів, 14.01.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.43

Карпенко Юхимія, 45 р., колгоспниця, 10.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.56

Кононенко Терентій Іванович, 67 р., колгоспник, 20.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.49

Кононенко Уляна, 67 р., колгоспниця, 20.04.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.49

Кравченко Михайло Іванович, 59 р., колгоспник, 04.06.1933, старість, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.60

Михайленко Михайло Миколайович, 2 р., з родини хліборобів-одноосібників, 07.02.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.44

Михальченко Каленик Дмитрович, 29 р., одноосібник, 27.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.59

Михальченко Тихін Дмитрович, 37 р., 14.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.55

Орлов Іван Якович, 6 р., безпритульний, 26.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.56

Петренко Іван Григорович, 76 р., хлібороб, 04.04.1933, по-пав під потяг, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.57

Погорілий Микола Іванович, 1 р., з родини хліборобів-одноосібників, 19.02.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.45

Погорілий Фома Парфентійович, 60 р., колгоспник, 13.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.55

Потапов Василь Феодосійович, 34 р., робітник залізничної станції, 25.02.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.47

Садова Мотря, 69 р., селянка, 30.05.1933, туберкульоз легень, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.58

Садова Ніна Іванівна, 6 р., 10.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.54

Семенченко Килина Радіонівна, 33 р., член артілі, 27.01.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.44

Сич Марія Іванівна, 25 р., чорнороб, 26.05.1933, запалення легень, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.57

Старжинська Анастасія Михайлівна, 59 р., хлібороб, 27.02.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.46

Чередниченко Віра Михай-

лівна, 10 р., 14.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.50

Чередниченко Ганна Михайлівна, 4 р., 05.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.52

Чередниченко Кирило Михайлович, 12 р., на утриманні батька – хлібороба, 03.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.50

Чередниченко Любов Михайлівна, 6 р., 17.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.51

Чередниченко Семен Михайлович, 15 р., 05.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.52

Чорнушка Лідія Парфентіївна, 4 р., 17.02.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.45

Чорнушка Марія Пилипівна, 35 р., 01.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.53

Чорнушка Парфентій Григорович, 35 р., 01.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.53

Чумаченко Василь Григорович, 6 р., 10.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.54

Ясина Хівря, 65р., 28.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.59

Яцковська Євдокія Федорівна, 10 міс., з родини хліборобів, 07.04.1932, від дитячої хвороби, ф.Р-4069, оп.2, спр.61, арк.48

Старосільська сільська

рада

с. СТАРОСІЛЛЯ

У 1932–1933 роках с. Старосілля, Старосільська с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл.

За даними різних джерел у селі загинуло 41 чоловік. На сьогодні встановлено імена 41.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.2, спр.64); опитування свідків

Балацький Василь Федосович, 74 р., хлібороб-одноосібник, 20.02.1933, старість, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.52-52 зв.

Березінська Анастасія Титівна, 52 р., займалася хліборобством, куркулька, 24.01.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 64, арк. 43-43 зв.

Березінський Варіон Григорович, 55 р., член сільськогосподарської родини, 09.05.1933, запалення легень, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.40-40 зв.

Березінський Гнат Климович, 19 р., хлібороб-одноосібник, куркуль, 19.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 64, арк. 54-54 зв.

Березінський Клим Ігнатович, 51 р., хлібороб-одноосібник, куркуль, 12.02.1933, застуда, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.49-49 зв.

Бойченко Дмитро Варламович, до 1 р.?, 03.06.1933 р., слабкість, (свідч. Діхтяренко В.С., 1923 р.н.)

Бойченко Дмитро Варфоломійович, 1,5 міс., батьки: члени сільськогосподарської артілі, 03.05.1933, слабонародження, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.5-5

зв.

Гавриленко Тетяна Омелянівна, 20 р., член сільськогосподарської артілі, 03.05.1933, (невідомо) зарізана, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.36-36 зв.

Гаврин Юхим, 43 р., член артілі, 30.03.1933, параліч, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.19-19 зв.

Гайдай Юлія, 18 р., вчителька, 30.06.1933, від пологів, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.9-9 зв.

Завістовний Мефодій Іванович, 40 р., член сільськогосподарської артілі, 26.07.1933, туберкульоз горла, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.12-12 зв.

Завістовський Онисіфор Федотович, 23 р., член сільськогосподарської родини, 13.07.1933, від туберкульозу, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.10-10 зв.

Камоніна Марія Якимівна, 16 р., на утриманні родини: членів сільськогосподарської артілі, 06.04.1933, параліч, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.21-21 зв.

Кашанська Таїса Венедиктівна, до 1 р.?, 12.08.1933 р., слабкість, (свідч. Божонок І.Ф., 1922 р.н.)

Кашанська Таїса Вікторівна, 6 міс., на утриманні батьків-службовців, 12.08.1933, слабо народження, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.14-14 зв.

Левченко Явдоха Василівна, 72 р., на утриманні сім'ї: членів артілі, 27.01.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.44-44 зв.

Макаренко Оксана Федосівна, 71 р., одноосібно займалася хліборобством, куркулька, 27.02.1933, старість, ф.Р-4069,

оп.2, спр.64, арк.53-53 зв.

Мальчикова Ганна Іванівна, 81 р., на утриманні родини: членів артілі, 27.06.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.7-7 зв.

Михальченко Микола Сергійович, до 1 р.?, 30.07.1933 р., слабкість, (свідч. Бабенко М.А., 1921 р.н.)

Михальченко Василь Іванович, 76 р., на утриманні родини: членів сільськогосподарської артілі, 21.04.1933, старість, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.29-29 зв.

Михальченко Микола Сергійович, 11 днів, на утриманні родини: членів сільськогосподарської артілі, 30.07.1933, слабонародження, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.13-13 зв.

Мороз Харлам Михайлович, 8 днів, батьки: члени артілі, 31.01.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.46-46 зв.

Подоба Параска Семенівна, 81 р., на утриманні колгоспу, 26.04.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.34-34 зв.

Поспілько Катря Тихонівна, 78 р., член артілі, 23.02.1933, від [старості], ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.53-53 зв.

Ришутіна Настя, 72 р., одноосібно займалася хліборобством, куркулька, 10.02.1933, старість, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.51-51 зв.

Руденко Панас Харитонович, 24 р., член сільськогосподарської артілі, 04.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.36-36 зв.

Старостін Архип Максимович, 57 р., член сільськогосподарської артілі, 09.10.1933, [ту-

беркульоз], ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.15-15 зв.

Старостін Іван Федорович, 68 р., 23.02.1933 р., від упадку сил, (свідч. Старостіна Є.М, 1914 р.н.)

Старостін Ігнат Матвійович, 34 р., хлібороб-одноосібник, 12.02.1933, від застуди, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.48-48 зв.

Старостін Тарас Тимофійович, 22 р., член сільськогосподарської артілі, 13.10.1933, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.16-16 зв.

Суслов Тимофій Панасович, 60 р., 22.02.1933 р., від упадку сил, (свідч. Діхтяренко В.С., 1923 р.н.)

Чекамов Антон Васильович, 67 р., член сільськогосподарської артілі, 23.10.1933, від стрості, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.16-16 зв.

Чекамов Іван Васильович, 62 р., член сільськогосподарської артілі, 16.06.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.6-6 зв.

Чекамов Мирон Васильович, 67 р., 23.10.1933 р., слабкість, (свідч. Божонок І.Ф., 1922 р.н.)

Чекамова Ганна Фомівна, 58 р., член сільськогосподарської артілі, 21.07.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.11-11 зв.

Чепурко Поліна Павлівна, 84 р., на утриманні родини: членів артілі, 01.06.1933, невідома (від старості), ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.4-4 зв.

Чепурков Микола Дмитрович, 5 р., на утриманні родини:

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

членів сільськогосподарської артілі, 27.06.1933, від скарлатини, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.8-8 зв.

Чепурний Ілько Мойсейович, 65 р., член сільськогосподарської артілі, 16.01.1933, легені, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.42-42 зв.

Шрамков Павло Васильович, 51 р., член сільськогосподарської артілі, 10.10.1933, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.15-15 зв.

Шрамнов Юхим Трохимович, 69 р., на утриманні родини: членів сільськогосподарської артілі, 25.04.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.64, арк.33-33 зв.

Юхименко Катерина Сергіївна, 2 р., батьки: член сільськогосподарської артілі, 03.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 64, арк. 47-47 зв.

с. ШОСТАКОВО

У 1932–1933 роках с. Шостаково, Старосільська с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 8 чоловік. На сьогодні встановлено імена 8.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.2, спр.64)

Левченко Ніна Василівна, 5 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 30.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 64, арк. 18-18 зв.

Міхальченко Лаврін Васильович, 45 р., член сільськогос-

подарської артілі, 29.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 64, арк. 17-17 зв.

Міхальченко Нечипор Васильович, 75 р., член сільськогосподарської артілі 30.03.1933, невідома ф.Р-4069, оп. 2, спр. 64, арк. 18-18 зв.

Міхальченко Овсій Васильович, 26 р., член сільськогосподарської артілі, 18.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 64, арк. 27-27 зв.

Рожко Гнат Іванович, 47 р., член сільськогосподарської артілі, 01.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 64, арк. 20-20 зв.

Чайковська Марія Семенівна, 8 р., батьки: хлібороби-одноосібники, 20.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 64, арк. 30-30 зв.

Юхименко Олександра Миківна, 12 р., батьки: члени сільськогосподарської артілі, 21.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 64, арк. 29-29 зв.

Юхименко Тетяна Іванівна, 50 р., член сільськогосподарської артілі, 19.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 64, арк. 30-30 зв.

Трифонівська сільська рада

с. НОВОВАСИЛІВКА

У 1932–1933 роках с. Нововасилівка, Ново-Григорівська с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 3 чоловік. На сьогодні встановлено імена 3. Мартиролог укладений на

підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.2, спр.58)

Баланда Параскева П., 70 р., хлібороб, член артілі, 15.03.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 92

Горянський Гаврило Павлович, 60 р., хлібороб, 08.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 57, арк. 130

Добрицька Гапка Трохимівна, 78 р., хлібороб, член артілі, 17.02.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 58, арк. 93

с. ТРИФОНІВКА

У 1932–1933 роках с. Трифонівка, Трифонівська с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 46 чоловік. На сьогодні встановлено імена 46.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.2, спр.67, 68; оп. 11, спр. 23)

Байрак Демид Трохимович, 57 р., хлібороб, одноосібник, 12.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.7

Байрак Килина Давидівна, 24 р., хлібороб, член сільгоспартілі, 20.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.13

Бибик Кузьма Семенович, 80 р., на утриманні сина, хлібороба-одноосібника, 09.04.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.11, спр.23, арк.172

Бибик Лука Кузьмович, 40 р., хлібороб, одноосібник, 08.07.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.14

Бибик Михайло Семенович, 76 р., хлібороб-одноосібник, 28.03.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.11, спр.23, арк.173

Бібік Лавро Дмитрович, 75 р., на утриманні сина, члена сільськогосподарської артілі, 15.04.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 67, арк. 46-46 зв

Бузина Федосій Фомич, 62 р., член сільськогосподарської артілі, 26.02.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 67, арк. 21-21 зв.

Гаврилук Пилип Трохимович, 55 р., хлібороб-одноосібник, 22.01.1932, грип, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.11, спр.23, арк.171

Гайворонська Ганна, 58 р., хлібороб, член сільгоспартілі, 14.06.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.5

Гайворонський Давид Федорович, 74 р., член сільськогосподарської артілі, 15.03.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 67, арк. 20-20 зв.

Гайдай Олекса Опанасович, 36 р., хлібороб, одноосібник, 20.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.8

Гончаренко Грицько Васильович, 1 міс., на утриманні матері, 13.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.10

Гончаренко Катерина Федорівна, 84 р., на утриманні сина: члена сільськогосподарської артілі, 28.03.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 67, арк. 38-38 зв.

Довгий Петро Михайлович, 48 р., хлібороб, член сільгос-

партілі, 15.03.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.2

Іваненко Євгенія (Женя) Володимирівна, 1 р., на утриманні матері, 16.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.13

Клименко Варвара (Варька) Акимівна, 40 р., хлібороб, член сільгоспартілі, 17.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.12

Клименко Фекла Трохимівна, 70 р., на утриманні сина, хлібороба-одноосібника, 19.05.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.11, спр.23, арк.178

Кобиляцький Петро Іванович, 7 р., на утриманні батьків 08.03.1932, кровавий пронос, ф.Р-4069, оп.11, спр.23, арк.176

Косенко Євген Сергійович, 31 р., хлібороб, одноосібник, 26.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.9

Кучерява Тетяна Яківна, 43 р., хлібороб, член сільгоспартілі, 09.07.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.14

Неізвесна Марина Прокопівна, 29 р., хлібороб, одноосібниця, 01.07.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.10

Неізвесний Прокіп Іванович, 70 р., на утриманні дочки, яка одноосібно займалась хліборобством, 26.03.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 67, арк. 35-35 зв.

Охотенко Мотря Марківна, 72 р., на утриманні сина: члена сільськогосподарської артілі, 23.02.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 67, арк. 37-37 зв.

Очеретник Валентина [Олександрівна], 3 р., на утриманні матері, 03.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.1

Очеретник Іван Олександрович, 5 р., на утриманні матері, 10.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.1

Пономаренко Леонід Іванович, 20 р., хлібороб, член сільськогосподарської артілі, 02.05.1933, порок серця, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 67, арк. 45-45 зв.

Романенко Катерина Олексіївна, 46 р., хлібороб, одноосібниця, 04.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.6

Романенко Павло Володимирович, 45 р., хлібороб, одноосібник, 15.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.5

Рябова Наталя Василівна, 76 р., на утриманні сина: хлібороб, член сільгоспартілі, 15.05.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.12

Саєнко Феодосія Назарівна, 6 р., на утриманні батьків, 25.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.8

Семко Микола Демидович, 26 р., хлібороб, член сільгоспартілі, 10.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.2

Сидоренко Самійло Макарович, 70 р., на утриманні дружини: члена сільськогосподарської артілі, 14.05.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 67, арк. 7-7зв.

Ткаченко Оксана Семенівна, 38 р., хлібороб, член сільгоспартілі, 12.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.7

Ткаченко Олександра Венедиктівна, 1,5 р., на утриманні матері – хлібороба, 01.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.11

Уманський Кость Овсійович, 19 р., 15.03.1932, розбито паралічем, ф.Р-4069, оп.11, спр.23, арк.174

Хита Агафія Семенівна, 84 р., на утриманні сина, хлібороб-одоосібника, 11.04.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.11, спр.23, арк.175

Шаленко Єлизавета Самійлівна, 86 р., на утриманні дочки: члена сільськогосподарської артiлі, 07.03.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 67, арк. 15-15зв.

Шаповал Дмитро Кузьмович, 39 р., хлібороб, член сільгоспартілі, 04.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.3

Шаповал Євдокія Іванівна, 1 р., на утриманні матері, 11.06.1933, невідома ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.4

Шаповал Раїса Дмитрівна, 1,5 р., на утриманні матері, 13.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.4

Шевченко Уляна Олексіївна, 38 р., хлібороб, член сільгоспартілі, 10.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.3

Шиянюк Афанасія Максимівна, 47 р., хлібороб, одноосібниця, 25.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.9

Шиянюк Іван Антонович, 38 р., хлібороб, одноосібник, 12.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.6

Школяренко Леонід Григо-

рович, 1,5 р., на утриманні матері, 12.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.2, спр.68, арк.11

Школяренко Харитина Карпівна, 60 р., на утриманні сина, 13.01.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.11, спр.23, арк.177

Шостенко Федір Ігнатович, 80 р., на утриманні сина: 18.02.1933, члена сільськогосподарської артiлі, 16.02.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 2, спр. 67, арк. 26-26 зв.

Верхньорогачицький район Верхньорогачицька селищна рада с. Вишневе

У 1932–1933 роках за свідченням очевидців в селі загинуло 4 особи. На сьогодні встановлено імена 2 осіб.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Самсоненко Михайло Максимович, 2 роки, утриманець, 1933 р., від голоду (свідч. Самсоненко Н.М.),

Самсоненко Олексій Максимович – 3 р., утриманець, 1933 р., від голоду (свідч. Самсоненко Н.М.).

Селищна рада с. Вишневе

У 1932–1933 роках с. Зелене № 1, Зеленська с/р, Великолепетиський р-н, Дніпропетровська обл.

В селі відбувались занесення сільради на «чорну дошку», масові втечі селян з району, відкриття ям із зерном, збільшення смертності селян від голоду; штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчуван-

ня; (Державний архів Херсонської області, ф. П - 89, оп.1, спр.110; ф. П - 104, оп.1, спр.104, 118, 119, 122, 124; оп.1-а, спр.145; Держархів Дніпропетровської області, ф. Р - 2240, оп.1, спр.88)

За даними різних джерел у селі загинуло 35 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 8.

Мартиролог складено на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних секретарем Зеленівської сільської ради Н.А. Скок у 2007 році. Свідчення зберігаються в архівному відділі Верхньорогачицького району.

Гордієнко Акуліна Іванівна, 58 р., домогосподарка, 1932 р., від голоду (свідч. Мітурич А.Г.)

Гордієнко Андрій Григорович, 59 р., староста в церкві, 1932 р., від голоду (свідч. Мітурич А.Г.)

Гордієнко Дмитро Гаврилович, 3 р., утриманець, 1933 р., від голоду (свідч. Мітурич А.Г.)

Пазюк Марія, вік невідомий, колгоспниця, 1933 р., від голоду (свідч. Булишко Г.Г.)

Пазюк Леонтій Єрофейович, вік невідомий, колгоспник, 1933 р., від голоду (свідч. Булишко Г.Г.)

Літвінова Марія Гаврилівна, вік невідомий, колгоспниця, 1932 р., від голоду (свідч. Булишко Г.Г.)

Маслова Поліна Яківна, вік невідомий, колгоспниця, 1933 р., від голоду (свідч. Булишко Г.Г.)

Степанченко Свекла Семівна, 16 р., одноосібниця, 1933 р., від голоду, (свідч. Булишко Г.Г.)

Ушкальська сільська рада

с. Ушкалка

У 1932–1933 роках с. Ушкалка, Ушкальська с/р Верхньорогачицький р-н, Дніпропетровська обл.

В селі відбувались арешти громадян органами ДПУ за зменшення показників врожайності, вислання за межі села, масові втечі селян з району; (Державний архів Херсонської області, ф. П - 89, оп.1, спр.110; ф. П - 104, оп.1, спр.118; ф. Р - 4033, оп.7, спр.382, 772)

За свідченням очевидців в селі загинуло 1 особа. На сьогодні встановлено імена 1

Димченко Віра Іванівна, 37 р., 1933 р., від голоду (свідч. Каліберда П.О.).

ВИСОКОПІЛЬСЬКИЙ РАЙОН

Архангельська селищна рада

У 1932–1933 роках смт Архангельське, с, Архангельська с/р, Великоолександрівський р-н, Дніпропетровська обл.,

В селі відбувались арешти громадян органами ДПУ за агітацію проти хлібозаготівлі; конфіскація харчових продуктів, введення озброєних загонів для контролю за хлібоздачею; (Державний архів Херсонської області, ф. Р - 4033, оп.7, спр.606)

За даними різних джерел в селі в 1932 – 1933 роках загинуло близько 396 чоловік. На сьогодні встановлено імена 76.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних Березко Н.І., Березко О.Ф., Ванзак О.С., Гриньок В.І., Кісільчак Т.Л., Прядко А.У., Тонконіг Г.Г.

Березко Григорій Семенович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Педченко К.О.)

Березко Микола Григорович, 40 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Педченко К.О.)

Березко Оксана Семенівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кривенок Г.С.)

Березко Олександр Семенович, 26 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кривенок Г.С.)

Березко Семен Семенович, 18 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кривенок Г.С.)

Березко Степан Григорович, 50 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кривенок Г.С.)

Березко Степан Семенович, 20 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кривенок Г.С.)

Білоусько Микола, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кобернюк Г.М.)

Бірюков Георгій Мойсейович, 22 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Коломієць Н.З.)

Бірюков Карпо Мойсейович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Коломієць Н.З.)

Бірюков Мойсей Іларіонович, 43 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Коломієць Н.З.)

Бірюкова Марія Опанасівна, 41 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Коломієць Н.З.)

Бойко Григорій Петрович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Щур В.Т.)

Бойко Михайло Петрович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Щур В.Т.)

Бойко Павло Петрович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р.,

від голоду, (свідч. Мелетенко Є.М.)

Бурбела Параска Денисівна, 35 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Тетеря К.І.)

Буряк Степан Васильович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Гніденко П.І.)

Гриньок Ганна Іванівна, 41 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Савицька М.Я.)

Данильченко Христя Климівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Тетеря Г.М.)

Коломієць Захар Степанович, 32 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Сундукова В.Д.)

Коломієць Лідія Захарівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Сундукова В.Д.)

Коломієць Поліна Захарівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Сундукова В.Д.)

Корж Іван Карпович, 27 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Шевченко В.В.)

Куделя Дем'ян, 60 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Ставицький М.С.)

Куделя Марія Савелівна, 55 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Ставицький М.С.)

Куделя Федір, 58 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Ставицький М.С.)

Кулик Ярина Данилівна, 28 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Чередніченко О.С.)

Куриленко Григорій Огійо-

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

вич, 40 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Гриньок І.Ф.)

Куриленко Євдокія, 40 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Гриньок І.Ф.)

Куриленко Євдокія, 40 р., селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Тетеря В.Т.)

Махлай Агафія Євгенівна, 23 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Гриньок І.Ф.)

Махлай Іван, 40 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Гриньок І.Ф.)

Махлай Петро Семенович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Гриньок І.Ф.)

Мелетенко Володимир Прокопович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Мелетенко Є.М.)

Мелетенко Є.М., 8 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Мелетенко Є.М.)

Мелетенко Михайло Кузьмович, 33 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Мелетенко Є.М.)

Мохлай ім'я та по батькові невідоме, 40 р., селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Шаповал Н.В.)

Мохлай ім'я та по батькові невідоме, 40 р., селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Шаповал Н.В.)

Новопольська Олександра, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Сапсай Н.Н.)

Новопольський Володимир, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Сапсай Н.Н.)

Озерчук Володимир, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Озерчук Н.Ф.)

Озерчук ім'я та по батькові невідоме, 10 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Озерчук Н.Ф.)

Озерчук ім'я та по батькові невідоме, 12 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Озерчук Н.Ф.)

Озерчук ім'я та по батькові невідоме, 9 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Озерчук Н.Ф.)

Олло Андрій, 35 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Бойко Є.П.)

Олло Клавдія Андріївна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Бойко Є.П.)

Олло Ніна Андріївна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Бойко Є.П.)

Олло Уляна Устимівна, 35 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Бойко Є.П.)

Пенський Василь Іванович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Шелест Г.А.)

Пенський Іван Опанасович, 40 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Шелест Г.А.)

Пенський Опанас, 65 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кавун М.А.)

Ратушний Степан, 70 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кавун М.А.)

Рожко Василь, 33 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Пенський Я.І.)

Рожко Марія, 33 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Пенський Я.І.)

Рундуков ім'я та по батькові невідоме, 38 р., селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Шаповал Є.Н.)

Рундукова ім'я та по батькові невідоме, 38 р., селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Шаповал Є.Н.)

Секретний Павло Андрійович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кавун М.А.)

Сидоров Володимир, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Лепський А.С.)

Сидоров Микола, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Лепський А.С.)

Сидорова Віра, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кавун М.А.)

Сидорова Галина, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Лепський А.С.)

Сидорова Надія, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Лепський А.С.)

Ступак Микола, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Лепський А.С.)

Талаш Пантелеймон, 30 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Руденок В.І.)

Тетеря Арсентій Михайлович, 35 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Шевченко В.В.)

Тетеря М.М., 50 р., колгоспник, 1933 р., від голоду, (свідч. Тетеря В.Т.)

Тетеря Ольга Іванівна, до

18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Шевченко В.В.)

Тетеря Петро Арсентійович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Шевченко В.В.)

Тетеря Тимофій Михайлович, 30 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Шевченко В.В.)

Федоренко Микита Никифорович, 63 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кавун М.А.)

Федоренко Олександра Василівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кавун М.А.)

Чагор Андрій, 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Шелест Г.А.)

Шелест (ім'я невідоме) **Кіндратович**, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Шелест Г.А.)

Шелест Михайло Вакулович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Шелест Г.А.)

Шелест Сергій Вакулович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Шелест Г.А.)

Ярчик Ольга, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Руденок В.І.)

Заградівська сільська рада с Заградівка

У 1932–1933 роках с. Заградівка, Дніпропетровська обл.

В селі відбувались: штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування; відбирання у сільського населення продуктів

харчування (Держархів Дніпропетровської області, ф. Р - 2240, оп.1, спр.75)

За даними різних джерел в селі в 1932 – 1933 роках загинуло біля 538 чоловік. На сьогодні встановлено імена 21.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних науково-пошуковою групою Заградівської ЗОШ: вчителями Гапоновою Н.П., Суздаль С.І., Сковородо Д.В., учнями Шевчук І., Щербань М., Начичико М., Івашук Є., Шалига А., Корнаух І., Радченко А., Шевченко Д.

Бреславець Катерина Іллівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Должок О.Д.)

Бреславець Надія Іванівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Должок О.Д.)

Бреславець Петро Іванович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Должок О.Д.)

Костін Василь Васильович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Корнаух І.П.)

Костіна Ніна Василівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Корнаух І.П.)

Коценко Павло Єлесеєвич, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кошиль О.М.)

Коценко Петро Ілліч, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кошиль О.М.)

Лисенко Гаврило Данилович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Братко Д.П.)

Майборода Василь Володимирович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Братко Д.П.)

Семко Параска Панасівна, вік невідомий, 1932 р., від голоду, (свідч. Семко Ф.Ю.)

Семко Юхим Іванович, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Семко Ф.Ю.)

Семко Петро Юхимович, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Семко Ф.Ю.)

Семко Павло Юхимович, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Семко Ф.Ю.)

Семко Галина Іванівна, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Семко Ф.Ю.)

Сковородко Іван Іванович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Сковородко К.Ф.)

Сковородко Степан Іванович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Сковородко К.Ф.)

Тележинко Іван Іванович, 23 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Лисенко З.М.)

Темна Катерина Олексіївна, 19 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Бреславець Г.П.)

Темний Олекса Власович, 23 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Бреславець Г.П.)

Хараїм Денис Петрович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кучмій А.А.)

Хараїм Петро Петрович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кучмій А.А.)

Заріченська сільська

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

рада

с Зарічне (с. Блакитне)

У 1932–1933 роках за свідченням очевидців в селі загинуло 56 особи. На сьогодні встановлено імена 56.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних науково-пошуковою групою: вчителями Балабухою Н.О., Кузею Н.В., бібліотекарем Чубарою Т.М.

Бондаренко Іван, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Снитко Є.Г.)

Бондаренко Степан, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Снитко Є.Г.)

Бондаренко Устим, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Снитко Є.Г.)

Голуб Віктор Семенович, 19 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Снитко Є.Г.)

Голуб Марфа, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Снитко Є.Г.)

Голуб Семен, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Снитко Є.Г.)

Гончаренко Дмитро Семенович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Гончаренко Г.К.)

Гончаренко Марфа, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Гончаренко Г.К.)

Гончаренко Олексій Семенович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Гончаренко Г.К.)

Гончаренко Семен Андрійович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Гончаренко Г.К.)

Должок Григорій Наумович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Должок В.І.)

Должок Наталя, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Должок В.І.)

Должок Петро, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Должок В.І.)

Зуброва Харитина, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Должок В.І.)

Карпенко Каник, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Должок В.І.)

Карпенко Федір Олександрович, 21 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Должок В.І.)

Комишан Денис, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Должок В.І.)

Комишан Марія, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Должок В.І.)

Комишан Прокіп, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Должок В.І.)

Комишан Савка, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Должок В.І.)

Комишан Галина Андріївна, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Должок В.І.)

Кравченко Олита, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Гончаренко Г.К.)

Кравченко Тетяна, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Гончаренко Г.К.)

Макаренко Векла Абрамівна, 50 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Мироненко Н.Г.)

Макаренко Надія Іванівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Мироненко Н.Г.)

Макаренко Степан Іванович, 51 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Мироненко Н.Г.)

Макаренко Устим Тимофійович, 23 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Мироненко Н.Г.)

Мироненко Пилип, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Мироненко Н.Г.)

Нікольченко Софія, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Мироненко Н.Г.)

Омельченко Давид, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Мироненко Н.Г.)

Пашиний Олекса, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Мироненко Н.Г.)

Плаксієв Леонтій, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Мироненко Н.Г.)

Плаксієв Маруся Кирилівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Мироненко Н.Г.)

Плаксієв Микола Кирилович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Мироненко Н.Г.)

Плаксієв Олекса, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Мироненко Н.Г.)

Ратушний Василь Йосипович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Гніденко Є.Я.)

Ратушний Йосип, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Гніденко Є.Я.)

Ратушна Лідія Йосипівна, до 18 р., утриманець, 1932-1933 рр., від голоду, (свідч. Гніденко Є.Я.)

Ратушна Ольга, вік невідомий, 1932-1933 рр., від голоду, (свідч. Гніденко Є.Я.)

Решетило Надія Семенівна, вік невідомий, 1932-1933 рр., від голоду, (свідч. Гніденко Є.Я.)

Романенко Павло Кирилович, вік невідомий, 1932-1933 рр., від голоду, (свідч. Гніденко Є.Я.)

Сіренко Василь Андрійович, вік невідомий, 1932-1933 рр., від голоду, (свідч. Гніденко - Є.Я.)

Сіренко Сергій Андрійович, вік невідомий, 1932-1933 рр., від голоду, (свідч. Гніденко Є.Я.)

Сіренко Федір Олександрович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 рр., від голоду, (свідч. Гніденко Є.Я.)

Чигор Анастасія, до 18 р., утриманка, 1932-1933 рр., від голоду, (свідч. Шолохов П.С.)

Шевченко Іван Тимофійович, вік невідомий, 1932-1933 рр., від голоду, (свідч. Шолохов П.С.)

Шевченко Катерина Федорівна, вік невідомий, 1932-1933 рр., від голоду, (свідч. Шолохов П.С.)

Шолохов Назар Семенович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 рр., від голоду, (свідч. Шолохов П.С.)

Шолохова Одарка Костянтинівна, 23 р., 1932-1933 рр., від голоду, (свідч. Шолохов П.С.)

Шолохов Тимофій Семено-

вич, 18 р., утриманець, 1932-1933 рр., від голоду, (свідч. Шолохов П.С.)

Щербина Марина, вік невідомий, 1932-1933 рр., від голоду, (свідч. Шолохов П.С.)

Яковлев Данило, вік невідомий, 1932-1933 рр., від голоду, (свідч. Шолохов П.С.)

Яковлев Устим Данилович, 23 р., 1932-1933 рр., від голоду, (свідч. Шолохов П.С.)

Яковлева Марія Данилівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 рр., від голоду, (свідч. Снитко Є.Г.)

Яковлева Ніна Данилівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 рр., від голоду, (свідч. Снитко Є.Г.)

Яковлева Оксана, вік невідомий, 1932-1933 рр., від голоду, (свідч. Снитко Є.Г.)

Іванівська сільська рада с Іванівка

У 1932–1933 роках с. Іванівка, Великоолександрівський р-н, Дніпропетровська обл.

В селі відбувались: штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування; відбирання у сільського населення продуктів харчування (Держархів Дніпропетровської області, ф. Р - 2240, оп. 1, спр.75)

Два колгоспи Іванівської сільської ради: «Червона Україна», «Червоний господар» 05 лютого 1933 року було занесено на «чорну дошку» постановою Дніпропетровського облвиконкому.

За даними різних джерел в селі в 1932 – 1933 роках загинуло 7 чоловік. На сьогодні встановлено імена 7.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних науково-пошу-

ковою групою Іванівської ЗОШ: вчителем Самойленко С.В., учнями Помазановим А., Стехальською О., Шкурпат А., Самійленко М., Загоруйко Т., Шульгою О.О.

Бирський Лука, вік невідомий, 1932-1933 рр., від голоду, (свідч. Бугайова О.З.)

Бирські (п'ятеро дітей Бирського Луки), (імена невідомі), до 18 р., утриманці, 1932-1933 рр., від голоду, (свідч. Бугайова О.З.)

Голуб Меланія, вік невідомий, 1932-1933 рр., від голоду, (свідч. Бугайова О.З.)

Деменський (ім'я та по батькові невідоме), вік невідомий, 1932-1933 рр., від голоду, (свідч. Бугайова О.З.)

Ковальський (ім'я та по батькові невідоме), вік невідомий, 1932-1933 рр., від голоду, (свідч. Тимошенко В.Х.)

Плужник Матвій, вік невідомий, 1932-1933 рр., від голоду, (свідч. Плохута Ф.А.)

Плужник Векла, вік невідомий, 1932-1933 рр., від голоду, (свідч. Горянко О.Я.)

с Миколаївка

У 1932–1933 роках с. Миколаївка, Іванівська с/р, Дніпропетровська обл.

В селі відбувались штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування (Держархів Дніпропетровської області, ф. Р - 2240, оп. 1, спр.76)

За даними різних джерел в селі в 1932 – 1933 роках загинуло 15 чоловік. На сьогодні встановлено імена 13.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних науково-пошу-

ковою групою Іванівської ЗОШ: вчителем Самойленко С.В., учнями Помазановим А., Стехальською О., Шкуропат А., Самійленко М., Загоруйко Т., Шульгою О.О.

Ведута Марія, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Самойленко Г.І.)

Ведута (двоє дітей Ведути Марії), (імена невідомі), до 18 р., утриманці, 1933 р., від голоду, (свідч. Самойленко Г.І.)

Винник Ганна Ананіївна, 53 р., селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Самійленко Г.О.)

Грім Микола Іванович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Самойленко Г.О.)

Золотар Мар'яна, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Самойленко Г.О.)

Кривобок Оліян, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Самойленко Г.О.)

Кривобок Григорій Оліянович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Самойленко Г.О.)

Кривобок Семен Оліянович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Самойленко Г.О.)

Кривобок Степан Оліянович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Самойленко Г.О.)

Марченко Іван Іванович, 50 р., 1933 р., від голоду, (свідч. Самойленко Г.О.)

Роменська Марина, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Самойленко Г.О.)

Самойленко Федот Федо-

тович, 38 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Самійленко Г.І.)

Чорноус Кіндрат, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Самойленко Г.І.)

Чорноус Параска, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Самойленко Г.І.)

Малештирнянська сільська рада

с. Новогригорівське

У 1932–1933 роках за свідченням очевидців в селі загинуло 2 особи. На сьогодні встановлено імена 1 осіб.

Назар (сім'я з двох чоловік), (імена та по батькові невідомі), вік невідомий, селяни, 1933 р., від голоду, (свідч. Горової Є.П.)

Нововознесенська сільська рада

с. Добрянка (Чубарівка)

У 1932–1933 роках с. Чубарівка, с, Нововознесенська с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл.

За даними різних джерел в селі в 1932–1933 роках загинуло 17 чоловік. На сьогодні встановлено імена 17.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних науково-пошуковою групою Нововознесенської ЗОШ: учнями Гавриловим Р., Маслій О., Сидоровим С., Северин Т., бібліотекарями Нечитайло О.Ф., Шубою Г.І., директором Будинку культури Братченко В.М.

Дзеркаль (ім'я та по батькові невідоме), вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Шулежко Т.С.)

Дзеркаль Маша, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Шулежко Т.С.)

Зінченко Ілля, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Шулежко Т.С.)

Ковпак Ніна Карпівна, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Шулежко Т.С.)

Колива Федосій, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Дашко М.С.)

Савченко Катерина, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Дашко М.С.)

Савченко Наум, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Дашко М.С.)

Савченко Фросинія, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Дашко М.С.)

Самойленко Гнат, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Дашко М.С.)

Сипко (ім'я та по батькові невідоме), вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Колінько М.С.)

Тимош Валентина, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Колінько М.С.)

Трусій Дмитро, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Колінько М.С.)

Фесун Петро, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Колінько М.С.)

Хоменко Ніна, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Колінько М.С.)

Шарик Мелашка, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Колінько М.С.)

Шарик Степанида, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Колінько М.С.)

Шулежко Ніна Семенівна; вік невідомий, селянка, 1933 р.; від голоду, (свідч. Шулежко Т.С.)

**Новопетрівська сільська рада
с. Новопетрівка**

У 1932–1933 роках с. Новопетрівка, Новопетрівська с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл.

За даними різних джерел в селі в 1932 – 1933 роках загинуло 12 осіб. На сьогодні встановлено імена 12.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних науково-пошуковою групою Новопетрівської ЗОШ: вчителем Денисенко А.І., учнями Навітнім О., Куїч А.

Анастафьева Марта, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кравченко К.Л.)

Вітковська Феня, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кравченко К.Л.)

Горбенко Федір, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кравченко К.Л.)

Гусаренко Наталя, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кравченко К.Л.)

Євпак (ім'я та по батькові невідоме), вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Михайлович М.Я.)

Куриленко Настя, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Михайлович М.Я.)

Лапенко Олександр, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Михайлович М.Я.)

Михайленко Єгор, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Михайлович М.Я.)

Победря (ім'я та по батькові невідоме), вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Михайлович М.Я.)

Спинова Вустя, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Бойко Д.М.)

Чорноброва (ім'я та по батькові невідоме), вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Бойко Д.М.)

Шевченко Дмитро, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Бойко Д.М.)

**Новомиколаївська сільська рада
с. Новомиколаївка**

У 1932–1933 роках с. Новомиколаївка, Ново-Миколаївська с/р, Великоолександрівський р-н, Дніпропетровська обл.

В селі відбувались арешти громадян органами ДПУ за агітацію проти хлібозаготівлі; відбирання у сільського населення продуктів харчування (Державний архів Херсонської області, ф. Р - 4033, оп.4, спр.492)

За даними різних джерел в селі в 1932 – 1933 роках загинуло 11 осіб. На сьогодні встановлено імена 11.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних науково-пошуковою групою Новомиколаївської ЗОШ: учнями Моргун Н., Федорченко Т., Кожум'як А., Письмак Т., а також Серковою Л.П., Березкою В.І., Биковою К.П., кикоть О.А.

Биков Павло, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Репілевський І.О.)

Бродський Антон Олексійович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Білик М.Л.)

Мельчуцька Єфросинія, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Білик М.Л.)

Мельчуцький Федір Петрович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Білик М.Л.)

Моргун Антон Тимофійович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Репілевський І.О.)

Ніколенко Максим Матвійович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Репілевський І.О.)

Ніколенко Матвій Анатолійович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Репілевський І.О.)

Подоба Микола Іларіонович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Репілевський І.О.)

Семко Демид, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Репілевський І.О.)

Удовиченко Дар'я, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Минкіна М.Т.)

Фуральченко Зоя, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Минкіна М.Т.)

ГЕНІЧЕСЬКИЙ РАЙОН

м. Генічеськ

У 1932–1933 роках м. Генічеськ, Генічеський р-н, Дніпропетровська обл.

У місті відбувалось вивезення хліба, вилучення худоби, органі-

зація показового суду, штрафи (Державний архів Херсонської області, ф. П - 1, оп.1, спр.63; ф. П - 1379, оп.1, спр.2)
За даними різних джерел у містії загинуло 33 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 33.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р - 4069, оп.3, спр.103) та опитування свідків

Белічко Леонід Олександрович, ? р., на утриманні батька, 04.03.1932, запалення мозкової оболонки, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.10

Буданова Тамара Арсентіївна, 6 р., на утриманні батька-робітника, 04.02.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк. 5

Булавіна Єфросинія Петрівна, 63 р., на утриманні сина, 02.02.1932, хвороба серця, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк. 5

Бурлін Василь Минович, 86 р., на утриманні сина-колесніка, 09.03.1932, крововилив у мозок, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.11

Вдовенко Віктор Федорович, 24 р., колишній робітник-каменяр, інвалід, 13.03.1932, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.13

Гапонов Лаврентій Михайлович, 32 р., колишній робітник, пенсіонер-інвалід, 22.01.1932, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.4

Голубцов Содіон Петрович, 2 р., на утриманні батька-робітника спілки водників, 06.03.1932, різачка, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.10

Губка Петро Антонович, 62 р., 05.06.1933, рак шлунку, ф.Р-

4069, оп. 3, спр. 107, арк. 176

Гусарова Ганна Федорівна, 105 р., на утриманні дочки, 01.03.1932, старча німеч, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.9

Давидова Любов Федорівна, 1 р., на утриманні матері, 22.01.1932, дитячі судоми, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.4

Іванко Василь Порфирівич, вік невідомий, утриманець, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Іванко Г.П., 1921 р.н.)

Іванко Надія Порфирівна, вік невідомий, утриманка, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Іванко Г.П., 1921 р.н.)

Іванко Катерина Порфирівна, вік невідомий, утриманка, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Іванко Г.П., 1921 р.н.)

Кнелъц Іван Павлович, 71 р., 03.06.1933, міокардит, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 176

Кобець Тимофій Макарович, 39 р., 08.06.1933, розрив серця, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 176

Макарчук Михайло Андрійович, 7 р., на утриманні батька-робітника, 07.01.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.1

Малеєв Кіндрат Іванович, 42 р., 01.03.1932, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.9

Масаковська Ольга, 28 р., на утриманні чоловіка-робітника заводу, 21.01.1932, запалення нирок, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.3

Мечік Марія Андріївна, 85 р., на утриманні внука, 16.01.1932, старча німеч, ф.Р-

4069, оп.3, спр.103, арк.2

Миколаєнко Ірина Кирилівна, 36 р., на утриманні чоловіка, робітника млину, 18.01.1932, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.3

Москаленко Соломія Афанасіївна, 70 р., на утриманні зятя-хлібороба, члена артілі, 13.03.1932, хвороба серця, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.13

Руденко Парасковія, 75 р., 05.07.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 176

Свічкаренко Микола Петрович, 3 р., на утриманні батька, 06.03.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.11

Скрипниченко Віктор Карпович, 1 рік, утриманець, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Скрипниченко К.К., 1927 р. н.)

Струцька Ганна Лук'янівна, 65 р., на утриманні сина-рибака, члена артілі, 11.03.1932, внутрішній крововилив, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.11

Тисліченко Акулина Данилівна, 85 р., на утриманні внука, 18.02.1932, старче виснаження, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк. 6

Худаєв Андрій Васильович, 62 р., службовець залізниці, 13.01.1932, рак шлунку, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.2

Церковникова Анастасія Олександрівна, 70 р., колишній робітник-ремонтник залізниці, 21.02.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.7

Чиняков Василь Степанович, 4 р., на утриманні батька-робітника риб тресту, 22.02.1932, запалення мозкової оболонки, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.8

Чох Олексій Костянтинович, 2 р., 09.03.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.12

Шереметьєва Віра Іллінічна, 5 р., на утриманні батьків, 08.02.1932, черевний тиф, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.7

Шуцький Антон Петрович, 60 р., шорник, 03.01.1932, крововилив у мозок, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.1

Яковлева Надія Трохимівна, 67 р., на утриманні чоловіка-працівника пошти, 28.02.1932, порок серця, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.8

Новогригорівська сільрада

с. НОВО-ГРИГОРІВКА

У 1932–1933 роках с. Ново-григорівка, с., Новогригорівська с/р, Генічеський р-н, Дніпропетровська обл.

В селі відбувалось вивезення хліба, збільшення смертності від голоду, (Державний архів Херсонської області, ф. П 116, оп.1, спр.123)

За даними архівних джерел у селі загинуло 68 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 68. Мартиролог укладений на підставі даних Книг актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.103, 107)

Барабаш Агрипина Никифорівна, 30 р., на утриманні чоловіка-хлібороба, члена артілі, 16.02.1932, саркома матки, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 23

Безверхій Дмитро, 12 р., батько: хлібороб-одноосібник, 26.05.1933, слабкість, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 10-10

зв.

Белицький Яків, 16 р. батько: хлібороб, член артілі, 31.05.1933, не вказана, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 16-16 зв.

Богданова Февронія, 60 р., хлібороб, член артілі, 28.05.1933, старість, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 12-12 зв.

Болохомова Катерина, 35 р., хлібороб, 05.04. 1933, заворот кишок, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 1-1 зв.

Болохонов Володимир Єгорович, 4 міс., батько: зав. господарством, 04.05.1933, слабкість, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 6-6 зв.

Винник Семен Михайлович, 83 р., на утриманні жінки-хлібороба, члена артілі, 16.02.1932, слабкість серцевої діяльності, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 27

Винник Семен Михайлович, 83 р., на утриманні жінки-хлібороба, члена артілі, 16.02.1932, слабкість серцевої діяльності, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 27

Гармаш Ольгп Сергіївна, 20 дн., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 16.01.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 20

Гладкова Феодосія, 55 р., хлібороб, член артілі, 29.05.1933, слабкість, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 13-13 зв.

Голубов Андрій, 55 р., робітник МТС, 22.05.1933, пронос, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 8-8 зв.

Горішня Олександра Олек-

сандрівна, 26 дн., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 29.02.1932, недостатність серцевої діяльності, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 19, 25

Гормашова Харитина, 42 р., хлібороб, член артілі, 28.05.1933, слабкість, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 11-11 зв.

Грубник Микола, 6 міс., батько: хлібороб, член артілі, 21.05.1933, слабкість, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 8-8 зв.

Дзюбина Юхимія Михайлівна, 54 р., хлібороб, член артілі ім. Молотова, 30.05.1933, астма, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 14-14 зв.

Дудин Юхим, 60 р., хлібороб-одноосібник, 15.05.1933, старість, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 15-15 зв., 16-16 зв.

Дураков Онисим, 60 р., хлібороб, член артілі, 28.05.1933, старість, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 12-12 зв.

Дуракова Фекла, вік не вказаний, хлібороб, член артілі, 25.05.1933, зараження крові, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 9-9 зв.

Зернюк Павло, 15 дн., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 30.01.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 22

Іванов Родіон Іванович, 88 р., на утриманні сина-хлібороба, члена артілі, 03.03.1932, дизентерія, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 26

Іванов Родіон Іванович, 88 р., на утриманні сина-хлібороба, члена артілі, 03.03.1932, дизентерія, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 26

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Іваншов Пимон, 77 р., хлібороб-одноосібник, 16.04.1933, старість, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 3-3 зв.

Іщенко Єфросинія Антонівна, 38 р., хлібороб, член артілі, 06.01.1932, порок серця, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 16

Клочков Володимир Іванович, 15 р., батько: хлібороб-одноосібник, 14.06.1933, слабкість, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 19-19 зв.

Клочков Микола Іванович, 8 р., батько: хлібороб-одноосібник, 11.06.1933, пронос, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 18-18 зв.

Клочков Петро Павлович, 4 р., батько: хлібороб-одноосібник, 08.06.1933, слабкість, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 21-21 зв.

Клочкова Валентина Іванівна, 6 р., батько: хлібороб-одноосібник, 22.06.1933, пронос, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 25-25 зв.

Клочкова Віра Тихонівна, 6 р., батько: хлібороб, член артілі, 25.05.1933, слабкість, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 10-10 зв.

Клочкова Єлизавета Павлівна, 1 р., батько: хлібороб-одноосібник, 06.06.1933, слабкість, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 20-20 зв.

Клочкова Олександра Іванівна, 11 р., батько: хлібороб-одноосібник, 07.06.1933, пронос, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 17-17 зв.

Клочкова Олександра Павлівна, 2 р., батько: хлібороб-одноосібник, 08.06.1933, слабкість, ф. Р-4069; оп. 3; спр.

107; арк. 22-22 зв.

Кобцева Олена Юхимівна, 45 р., хлібороб, 09.04.1933, зарізана поїздом, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 4-4 зв.

Ковтун Омелян Іванович, 73 р., хлібороб-одноосібник, 27.06.1933, старість, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 26-26 зв.

Крайова Ольга Олексійвна, 20 дн., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 04.03.1932, «мланденчеське», ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 26

Крайова Ольга Олексійвна, 20 дн., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 04.03.1932, «мланденчеське», ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 26

Куликова Лідія, 1 р., на утриманні батька – хлібороба, члена артілі ім. Молотова, 29.05.1933, круп, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 14-14 зв.

Лисовий Микола Григорович, 20 р., батько: хлібороб, член артілі, 14.06.1933, слабкість, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 23-23 зв.

Лихачова Клавдія Петрівна, 10 міс., батько – член артілі, 20.12.1932, стеноз глотки, ф.Р – 4069, оп.3, спр.103, арк.54

Маханько Єфрем Єфремович, 42 р., хлібороб-одноосібник, 06.01.1932, туберкульоз легенів, ф.Р – 4069, оп.3, спр.103, арк.15

Мірошниченко Ганна Григорівна, 33 р., батько: хлібороб, член артілі, 20.06.1933, коліт, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 24-24 зв.

Ніконенкова Валентина Бо-

рисівна, 4 р., на утриманні батька – хлібороба, члена артілі, 10.06.1933, запалення, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 17-17 зв.

Олейникова Єлизавета, 21 р., хлібороб, 16.04.1933, слабкість, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 2-2 зв.

Онопченко Михайло, 74 р., хлібороб-одноосібник, 27.05.1933, порок серця, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 11-11 зв.

Онопченко Параска, 72 р., хлібороб, член артілі, 29.05.1933, не вказана, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 13-13 зв.

Пічка Зінаїда Степанівна, 3 м., на утриманні батька-візник МТС, 22.02.1932, запалення мозкової оболонки, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 24

Пічка Іван Олексійович, 1 р., на утриманні батька-хлібороба-одноосібника, 23.02.1932, скарлатина, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 25

Помозан Іван, 11 р., батьки: хлібороби, 29.04.1933, слабкість, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 5-5 зв.

Помазан Федот Олексійович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Помазан Яков Федорович, 1923 р.н.)

Постильна Олександра Романівна, 23 р., на утриманні батьків, членів артілі, 02.02.1932, туберкульоз, ф.Р – 4069, оп.3, спр.103, арк.23

Ревутов Іван Карпович, 12 р., батько: хлібороб, член артілі, 23.05.1933, слабкість, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 9-9 зв.

Ревуцька Марія Семенівна, 60 р., на утриманні, 15.05.1933, психоз, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 24-24 зв.

Рикова Василина Якимівна, 77 р., хлібороб, член колгоспу, 15.06.1933, старість, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 25-25 зв.

Романова Ганна Степанівна, 58 р., на утриманні дочки, 03.01.1932, рак шлунку, ф.Р – 4069, оп.3, спр.103, арк.15

Ропин Василь Якимович, 76 р., хлібороб, член колгоспу, 30.06.1933, старість, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 27-27 зв

Саклакова Марія Андріївна, 16 р., хлібороб, член колгоспу, 07.05.1933, слабкість, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 6-6 зв.

Ставров Віктор, 66 р., священнослужитель, 03.04.1932, запалення легень, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 18

Стигачова Марфа Пилипівна, 96 р., хлібороб, член артілі, 17.01.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 17

Тарасенко Василь Михайлович, 10 р., на утриманні батька-хлібороба-одноосібника, 07.03.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 27

Тарасенко Олександра Прохорівна, 19 р., хлібороб-одноосібник, 01.01.1932, не вказана, ф.Р – 4069, оп.3, спр.103, арк.21

Ткаченко Ольга Миколаївна, 60 р., на утриманні сина, члена артілі, 01.02.1932, від старості, ф.Р – 4069, оп.3, спр.103, арк.22

Трощина Агафія Прокопівна, 78 р., на утриманні сина-

хлібороба, члена артілі, 18.01.1932, параліч серця, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 20

Успях Іван, 1 дн., на утриманні матері-хлібороба, члена артілі, 16.02.1932, слабкість серцевої діяльності, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 24

Федір Микола, 3 р., батьки: хлібороби, 29.04.1933, слабкість, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 5-5 зв.

Федоров Володимир, 10 р., хлібороб-одноосібник, 15.05.1933, слабкість, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 7-7 зв.

Федорова Ніна, 1 р., 17.04.1933, слабкість, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 3-3 зв.

Хохлов Антон, 54 р., хлібороб-одноосібник, 14.04.1933, старість, ф. Р-4069; оп. 3; спр. 107; арк. 2-2 зв.

Шашкова Агафія Яківна, 68 р., на утриманні родичів, членів артілі, 21.01.1932, не вказана, ф.Р – 4069, оп.3, спр.103, арк.21

Швець Василь Іванович, 7 дн., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 13.01.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 16

Новодмитрівська сільська рада

с. Новодмитрівка

У 1932–1933 роках с. Новодмитрівка, Генічеський р-н, Дніпропетровська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 3 особи. На сьогодні встановлено імена 3

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Волкова Фекла, вік невідомий, 1932-1933, від голоду

(свідч. Гусак Н. І., 1923 р.н.)

Довгаль Марія, вік невідомий, 1932-1933, від голоду (свідч. Гусак Н. І., 1923 р.н.)

Довгаль Федора, вік невідомий, 1932-1933, від голоду (свідч. Гусак Н. І., 1923 р.н.)

Новоіванівська сільрада

с. ЗАПОРІЖЖЯ

У 1932–1933 роках вис. **Запоріжжя**, Чонгарська с/р, Генічеський р-н, Дніпропетровська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 6 чоловік. На сьогодні встановлено імена 6.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.103)

Бабенко Леонід Сергійович, 2 міс., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 03.05.1933, младенське, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 78-78 зв.

Бронцевич Ганна Аникіївна, 50 р., член артілі, 28.02.1932, язва кишок, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.31

Ошейко Денис Павлович, 26 р., хлібороб, член артілі, 17.03.1933, водянка, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 72-72 зв.

Ошейко Павло Дем'янович, 52 р., хлібороб, член артілі, 16.03.1933, водянка, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 71-71 зв.

Таран Катерина Омелянівна, 50 р., хлібороб, член артілі «Запорожець», 03.05.1933, від пологів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 78-78 зв.

Юдченко Надія Іванівна, 15 дн., батько – робітник залізниці, 21.10.1932, дитяча хвороба, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.38

с. Костянтинівка (КОСТЯНТИНІВСЬКИЙ)

У 1932–1933 роках с. Костянтинівка (Костянтинівський), Новоіванівська с/р, Генічеський р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 10 чоловік. На сьогодні встановлено імена 10.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.107)

Костюченко Акуліна Сергіївна, 30 р., хлібороб, член артілі, 10.04.1933, туберкульоз, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 65-65 зв.

Криза Євгенія Романівна, 9 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 17.03.1933, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 69-69 зв.

Омельчук Марія Юхимівна, 67 р., на утриманні сина, 22.03.1933, старість, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 69-69 зв.

Постол Григорій Михайлович, 25 р., хлібороб, член артілі, 12.03.1933, запалення мозку, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 68-68 зв.

Постол Марія Іванівна, 49 р., хлібороб, член артілі,

29.04.1933, туберкульоз, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 76-76 зв.

Томашик Віра Петрівна, 3 р., батько: хлібороб, член артілі, 19.03.1933, водянка, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 71-71 зв.

Томашик Володимир Петрович, 9 р., батько: хлібороб, член артілі, 16.03.1933, водянка, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 70-70 зв.

Томашик Ганна Корніївна, 24 р., хлібороб, член артілі, 05.05.1933, водянка, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 77-77 зв.

Томашик Євгенія Петрівна, 6 р., батько: хлібороб, член артілі, 19.03.1933, водянка, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 70-70 зв.

Томашик Петро Йосипович, 32 р., хлібороб, член артілі, 10.04.1933, туберкульоз, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 64-64 зв.

с. НОВО-ІВАНІВКА

У 1932–1933 роках с. Ново-Іванівка, Ново-Іванівська с/р, Генічеський р-н, Дніпропетровська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 53 чоловік. На сьогодні встановлено імена 53.

Мартиролог укладений на підставі даних Книг актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.103, 107)

Акусова Тамара, 1 міс., на утриманні матері – прибиральниці у школі робітничої молоді, 05.03.1933, дитяча хвороба, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 66-66 зв.

Архипов Володимир Володимирович, 3 р., на утриманні

батька-робітника-робітника залізниці, 26.02.1932, круп, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 41

Бабенко Никифор Прокопович, 25 р., ремонтний робітник залізниці, 05.04.1932, раптово, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 32

Бешешко Оксана Тимофіївна, 27 р., хлібороб, член артілі, 20.04.1933, водянка, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 74-74 зв.

Бутиріна Тамара Іванівна, 6 міс., на утриманні батька-службовця залізниці, 07.03.1932, дитяча хвороба, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 32

Вечерикова Лідія Василівна, 1 міс., на утриманні матері – хлібороба, члена артілі, 20.02.1933, дитяча хвороба, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 58-58 зв.

Галіцин Пантелій Якович, 16 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 16.03.1933, хвороба легенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 68-68 зв.

Глущенко Петро Петрович, 40 р., хлібороб, член артілі, 27.03.1933, туберкульоз, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 59-59 зв.

Гришко Ніна Пилипівна, 1 р, на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 08.04.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 42

Грушевська Тамара Григорівна, 3 р., на утриманні батька-робітника залізниці, 13.05.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 45

Гуртова Олена Андріївна, 1 р., на утриманні батька-робітника залізниці, 02.07.1932, запа-

лення мозку, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 46

Дереза Семен Григорович, 65 р., на утриманні сина - хлібороба, член артілі, 01.03.1933, легенева астма, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 54-54 зв.

Зайцев Микола Онисимович, 11 р., на утриманні батька-робітника залізниці, 28.07.1932, запалення мозку, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 48

Іванченко Іван Павлович, 1 р., на утриманні батька – тракториста артілі, 11.03.1933, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 67-67 зв.

Качурин Георгій, 1 р., на утриманні матері – свинарки радгоспу, 20.02.1933, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 54-54 зв.

Кирик Марія Павлівна, 21 д., на утриманні батька-хлібороба, робітника радгоспу, 09.09.1932, «младенчеське», ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 36

Кочуровський Іван Герасимович, 54 р., хлібороб, член артілі, 22.04.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 44

Кривонос Семен Сергійович, вік не вказаний, хлібороб-одноосібник, 03.06.1933, чахотка, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 110-110 зв.

Круть Борис Андрійович, 7 міс., на утриманні батька-робітника промартілі, 19.04.1932, запалення легень, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 42

Круть Людмила Степанівна, 1 р., на утриманні батька-рахівника Ц Р К, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк.

44

Кучерявіна Марфа Сидорівна, 62 р., на утриманні зятя-хлібороба, члена артілі, 26.06.1932, слабкість серця, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 50

Лабунець Олексій Григорович, 2 р., на утриманні батька-робітника промартілі, 11.04.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 43

Лисагора Ганна Давидівна, 20 р., хлібороб, член артілі, 19.08.1932, порок серця, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 36

Макаркова Параска Антонівна, 73 р., на утриманні дочки-хлібороба, члена артілі, 26.06.1932, старча неміч, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 46

Мисточенкова Олександра Михайлівна, 83 р., на утриманні сина-хлібороба-одноосібника, 08.02.1932, стареча неміч, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 40

Митасов Володимир Григорович, 5 р., на утриманні батька-робітника залізниці, 20.06.1932, запалення мозкової оболонки, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 45

Михайличенко Тихон Опанасович, 66 р., тесляр, член артілі, 13.04.1933, порок серця, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 75-75 зв

Мороз Семен Федорович, 20 р., член артілі, 25.12.1932, черевний тиф, ф.Р – 4069, оп.3, спр.103, арк.39

П'ятниченко Раїса Степанівна, 11 р., батько: пресувальник зсиппункту, 08.05.1933, водянка, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 79-79 зв.

П'ятниченко Степан Федорович, 11 р., батько: пресувальник, 15.05.1933, водянка, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк.79–79 зв.

Переверза Дмитро Павлович, 2 р., на утриманні батька – хлібороб, член артілі, 07.04.1933, туберкульоз, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 61-61 зв.

Петрик Василь Антонович, 2 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 17.01.1932, скарлатина, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 28

Піддубний Василь Савович, 10 р., на утриманні батька – хлібороба, члена артілі, 18.04.1933, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 55-55 зв.

Погорєлов Віталій Анатолійович, 1 міс., на утриманні батька – рахівника артілі, 08.04.1933, дитяча хвороба, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 59-59 зв.

Прийма Леонід Костянтинович, 3 міс., на утриманні батька-артілі, 10.03.1932, запалення лгенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 41

Рибчинська Валентина Андріївна, 2 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 29.04.1933, [скорбут], ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 75-75 зв.

Рибчинська Марія Яківна, 24 р., хлібороб, член артілі, 04.05.1933, [скорбут], ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 76-76 зв.

Рибчинська Надія Андріївна, 1 день, на утриманні батька – хлібороба, члена артілі, 10.04.1933, младенське, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 60-60 зв.

Ролік Василь Васильович, 1 дн., батько: хлібороб, член артілі, 07.02.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 57-57 зв.

Руденко Борис Петрович, на утриманні батька-рахівника радгоспу, 30.07.1932, дитяча хвороба, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 35

Семендяєв Іван Григорович, 5 міс, на утриманні батька-робітника радгоспу, 03.07.1932, дитяча хвороба, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 34

Тищенко Віра Петрівна, 6 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 22.04.1933, водянка, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 74-74 зв.

Тищенко Петро Іванович, 48 р., хлібороб, член артілі, 18.04.1933, водянка, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 55-55 зв.

Третьяков Михайло Трохимович, 14 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 31.07.1932, зарізаний потягом, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 49

Уколова Лідія Купріянівна, 6 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 20.04.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 43

Ульяницька Катерина Омельківна, 57 р., хлібороб, член артілі, 18.04.1933, водянка, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 73-73 зв.

Ульяницький Іван Степанович, 61 р., хлібороб, член артілі, 20.04.1933, водянка, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 73-73 зв.

Ульяницький Савка Іванович, 22 р., хлібороб, член артілі, 08.04.1933, водянка, ф. Р-4069,

оп. 3, спр. 107, арк. 60-60 зв.

Харитонова Надія Андріївна, 4 р., на утриманні батька-робітника запалення мозку, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 47

Ховтун Петро Михайлович, 17 р., хлібороб, член артілі, 09.02.1932, сибірська виразка, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 33

Шилохвіст Микола Андрійович, 7 р., на утриманні батька – хлібороба-одноосібника, 18.04.1933, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 65-65 зв.

Шилохвост Володимир Андрійович, 3 р., батько: хлібороб, член артілі, 18.02. 1933, дитяча хвороба, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 58-58 зв.

Якимчук Петро Володимирович, 3 міс., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 26.02.1932, дитяча хвороба, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 31

вис. НОВО-ПЕТРІВСЬКИЙ

У 1932–1933 роках вис. Ново-Петрівський, Ново-Іванівська с/р, Генічеський р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 3 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 3.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр. 107)

Борзак Наум [Свонович], 66 р., хлібороб, член артілі, 10.03.1933, катар шлунку, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 67-67 зв.

Нечіпир Олександр Іванович, 1 день, на утриманні батька

– рахівника радгоспу, 04.01.1933, несвоєчасне народження, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 56-56 зв.

Нечіпир Розалія Дмитрівна, 27 р., домашня господиня, 05.01.1933, плеврит, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 56-56 зв.

â€œñ. ³ì. ĬÅÒÐĬÃÑÛÊĬÃĬ

У 1932–1933 роках вис. ім.Петровського, Сокологірненська с/р, Генічеський р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 2 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.103)

Клименко Лідія Йосипівна, 2,5 міс., батько – тесля радгоспу, 01.09.1932, дитячий пронос, ф.Р – 4069, оп.3, спр.103, арк.53

Клименко Ольга Данилівна, 6 міс., батько: хлібороб, член артілі, 24.04.1933, виснаження та слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 98-98 зв.

с. ТРАВНЕВЕ (ПЕРШЕ ТРАВНЯ)

У 1932–1933 роках вис. Перше Травня, Ново-Іванівська с/р, Генічеський р-н, Дніпропетровська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 2 чоловік. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.103)

Кучеркова Тетяна Олексійовна, 7 р., батьки – члени артілі,

13.10.1932, дифтерія, ф.Р – 4069, оп.3, спр.103, арк.37

Мельник Валентин Семенович, 9 міс., батьки – члени артілі, 14.07.1932, запалення шлунку, ф.Р – 4069, оп.3, спр.103, арк.34

Новоолексіївська селищна рада

смт Новоолексіївка

У 1932–1933 роках с. **Новоолексіївка**, Новоолексіївська с/р, Генічеський р-н, Дніпропетровська обл.

В селі відбувались арешти громадян органами ДПУ за агітацію проти хлібозаготівлі, організація показового суду, вилучення хліба (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4033, оп.7, спр.352; ф. П – 1, оп.1, спр.63, 67)

У 1932–1933 роках за свідченням очевидців в селі загинуло 2 особи. На сьогодні встановлено імена 2 осіб.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Гребенюк Петро Федорович, до 18 р., 1932-1933 р., від голоду (свідч. Гребенюка М.Ф., 1920 р.н.)

Гребенюк Марія Федорівна, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Гребенюка М.Ф., 1920 р.н.)

Рівненська сільська рада

с. НОВОУКРАЇНКА

У 1932–1933 роках вис. Новоукраїнка, вис., Сокологірненська с/р, Генічеський р-н, Дніпропетровська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 4 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 4.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.107)

Горlach Ксенія Петрівна, 5 р., батько: хлібороб, член артілі, 09.04.1933, виснаження та слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 126-126 зв.

Горlach Степан Петрович, 7 р., батько: хлібороб, член артілі, 12.04.1933, виснаження та слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 127-127 зв.

Попов Гаврило Самойлович, 2 р., батько: хлібороб, член артілі, 10.03.1933, виснаження та слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 124-124 зв.

Попова Віра Самойлівна, 6 р., батько: хлібороб, член артілі, 15.03.1933, виснаження та слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 124-124 зв.

с. Рівне

У 1932–1933 роках за свідченням очевидців в селі загинуло 1 особа. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Дроздов Іван Понтелійович, вік невідомий, конюх, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Дроздов М.І., 1925 р. н.)

Сокологірненська сільська рада

с. АРКАДІЇВКА

У 1932–1933 роках вис. Арка-

діївка, Сокологірненська с/р, Генічеський р-н, Дніпропетровська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 5 чоловік. На сьогодні встановлено імена 5.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.107)

Бетина Ольга Хомівна, 4 р., батько: ветеринарний лікар, 03.05.1933, виснаження та слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 102-102 зв.

Бетина Ольга Микитівна, 62 р., хлібороб, член артілі, 02.07.1933, старість, слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 112-112 зв.

Сирцова Людмила Григорівна, 1,5 р., батько: хлібороб, член артілі, 15.05.1933, виснаження, запалення кишок, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 105-105 зв.

Юдин Василь Сергійович, 2 р., батько: член артілі, 15.12.1933, слабкість серця, запалення нирок, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 131-131 зв.

Юдина Марфа Сергіївна, 7 міс., на утриманні батьків – членів артілі, 15.12.1933, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 132-132 зв.

вис. ВИШНІВКА

У 1932–1933 роках вис. Вишнівка, Сокологірненська с/р, Генічеський р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєст-

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

рації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.107)

Клименко Петро, 5 р., батько: хлібороб, член артілі, 24.04.1933, виснаження та слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 97-97 зв.

с. МАКШИЇВКА

У 1932–1933 роках вис. Макшиївка, Сокологірненська с/р, Генічеський р-н, Дніпропетровська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 4 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 4.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.107)

Алексєєв Михайло Несторович, 12 р., тітка: безробітня, 14.04.1933, виснаження, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 99-99 зв.

Попій Петро Євдокимович, 3 міс., батько: хлібороб, член артілі, 07.05.1933, виснаження, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 104-104зв

Сопрунов Максим Йосипович, 23 р., батько: безробітний, не вказана, виснаження, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 99-99 зв.

Третяк Родіон Кіндратович, 26 р., хлібороб, член артілі, 29.03.1933, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 119-119 зв.

с. НОВИЙ СВІТ

У 1932–1933 роках вис. Новий Світ, Сокологірненська с/р, Генічеський р-н, Дніпро-

петровська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 3 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 3.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.103)

Мігуля Віра Йосипівна, 7 міс., батьки – члени артілі, 22.10.1932, кишковий розлад, ф.Р – 4069, оп.3, спр.103, арк.51

Соболь Надія Іванівна, 5 р., батько: хлібороб, член артілі, 15.04.1933, виснаження та слабкість серця, . Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 97-97 зв.

Торlach Іван Петрович, 3 р., батько: хлібороб, член артілі, 08.03.1933, виснаження, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 86-86 зв.

с. НОВО-ЄФРЕМІВКА

У 1932–1933 роках вис. Ново-Єфремівка, Сокологірненська с/р, Генічеський р-н, Дніпропетровська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 9 чоловік. На сьогодні встановлено імена 9.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.103)

Герасименко Петро Кузьмич, 29 р., формувальник промартілі, 29.06.1933, пронос, слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 112-112 зв.

Гриценко Надія Григорівна, 7 р., батько: хлібороб, член артілі, 27.03.1933, пронос, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 119-119 зв

Гриценко Ганна Григорівна, 6 р., батько: хлібороб, член артілі, 18.02.1933, запалення кишечнику, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 83-83 зв.

Ільченко Павло Єгорович, 32 р., член артілі, 07.11.1932, порок серця, ф.Р – 4069, оп.3, спр.103, арк.51

Король Єгор Карпович, 5 р., на утриманні батьків – членів артілі, 17.09.1933, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 118-118 зв

Кривогузова Віра Андріївна, 4 р., батько: хлібороб-одноосібник, 19.03.1933, загальне запалення, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 91-91 зв.

Кривогузова Марія Андріївна, 14 р., батько: хлібороб-одноосібник, 24.03.1933, пухлина, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 92-92 зв.

Шкорупа Анатолій Охримович, 4 р., батько: хлібороб, член артілі, 08.04.1933, виснаження, слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 123-123 зв.

Шкорупа Михайло Охримович, 9 р., батько: хлібороб, член артілі, 08.04.1933, виснаження, слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 122-122 зв.

ї. ÑÎÊËËÏÃ²ĐÍÁ

У 1932–1933 роках с. Сокологірне, Сокологірненська с/р, Генічеський р-н, Дніпропетровська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 56 чоловік. На сьогодні встановлено імена 56.

Мартиролог укладений на підставі даних Книг актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.103, 107)

Аджинський Прокопій Пилипович, 70 р., чорнороб радгоспу, 28.02.1933, повісився, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 86-86 зв.

Богданов Олексій Петрович, 1 р., батько: хлібороб, член артілі, 10.09.1933, дитячий пронос, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 117-117 зв.

Бойко Козьма Григорович, 52 р., тесля, 29.04.1933, набряк, слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 102-102 зв.

Буданов Олександр Григорович, 9 міс., батько: хлібороб, член артілі, 13.07.1933, дитячий пронос, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 114-114 зв.

Величко Варвара Михайлівна, 58 р., кіномеханік будинку колективіста, 07.08.1933, пронос, слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 115-115 зв.

Воронкова Наталя Андріївна, 38 р., член артілі, 16.09.1932, внутрішнє запалення, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.50

Воропаєва Любов Володимирівна, 2 р., батько: хлібороб-одноосібник, 06.08.1933, дитячий пронос, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 114-114 зв.

Галигіна Ольга Федорівна, 1 р. 9 міс., батьки: хлібороби, члени артілі, 01.08.1933, пронос, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 113-113 зв.

Герасименко Володимир Петрович, 4 р., батько: робітник промартілі, 10.03.1933, запалення кишечнику, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 87-87 зв.

Герасименко Надія Петрів-

на, 11 міс., батько: формувальник цегельного заводу, 11.05.1933, виснаження, слабкість, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 105-105 зв.

Гончаренко Анастасія, 3 р., батько: хлібороб, член артілі, 16.04.1933, виснаження, пронос, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 130-130 зв.

Гончаренко Іван, 7 р., батько: хлібороб, член артілі, 14.04.1933, виснаження, пронос, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 129-129 зв.

Дергаєва Домна, 55 р., робітниця станції, 19.03.1933, слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 90-90 зв.

Дятлов Василь Федорович, 73 р., 16.09.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 117-117 зв.

Єфремов Фрол Трохимович, 36 р., робітник, безробітний, 08.03.1933, слабкість серця, виснаження, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 121-121 зв.

Заїка Семен Степанович, 44 р., хлібороб, член артілі, 04.05.1933, виснаження та пронос, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 103-103 зв.

Іванов Микита Іванович, 55 р., хлібороб, член артілі, 02.06.1933, водянка, слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 109-109 зв.

Івещенко Панкрат Петрович, 62 р., сторож залізничної станції, 24.05.1933, старість, слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 107-107 зв.

Кинаш Валентин Іванович, 1 р. 8 міс., батько: слюсар МТС, 29.07.1933, гостре шлунково-кишкове запалення, ф. Р-4069,

оп. 3, спр. 107, арк. 115-115 зв.

Кисленко Пилип Трифонович, 45 р., хлібороб-одноосібник, 29.07.1932, водянка, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.48

Клименко Данило Дмитрович, 45 р., хлібороб, член артілі, 26.05.1933, пронос, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 110-110 зв.

Ковун Олександр Анисимович, 8 міс., батько: хлібороб-одноосібник, 08.04.1933, виснаження, хвороба кишок, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 125-125 зв.

Кривоніс Василь Семенович, 16 р., батько: хлібороб-одноосібник, 07.05.1933, хронічний пронос, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 109-109 зв.

Куракіна Марія Максимівна, 2 р., батько: робітник артілі, 28.02.1933, загальне запалення, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 85-85 зв.

Литвинов Григорій Тимофійович, 74 р., хлібороб-одноосібник, 16.08.1933, слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 113-113 зв.

Лукомська Петра Людвігівна, 48 р., хлібороб, член артілі, 02.03.1933, слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 129-129 зв.

Лукомський Петро [Зіятович], 62 р., хлібороб, член артілі, 14.03.1933, старість, слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 128-128 зв.

Мігуля Надія Іллівна, 11 міс., батьки – члени артілі, 15.07.1932, гостре кишкове захворювання, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.47

Нагнойна Ірина Михайлів-

на, 32 р., на утриманні чоловіка, 17.03.1933, заворот кишок, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 88-88 зв.

Нинець Федір Купріянович, 25 р., хлібороб-одноосібник, 05.04.1933, виснаження, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 122-122 зв.

Перебийніс Ганна Григорівна, 13 р., батько: хлібороб-одноосібник, 24.03.1933, пухлина, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 91-91 зв.

Переверзій Ксенія Родіонівна, 75 р., хлібороб-одноосібник, 14.04.1933, стареча слабкість, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 127-127 зв.

Петренко Гнат Іванович, 70 р., сторож нафтоскладу, 16.05.1933, стареча слабкість, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 106-106 зв.

Петрова Марія Іванівна, 65 р., хлібороб-одноосібник, 13.06.1933, слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 111-111 зв.

Попова Христина Самойлівна, 6 р., батько: хлібороб, член артілі, 20.04.1933, виснаження та слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 103-103 зв.

Пузінов Ілля Михайлович, 55 р., коваль, 12.02.1933, туберкульоз ноги та легенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 83-83 зв.

Романченко Леонід Платонович, 2 р., батько: хлібороб, член артілі, 17.06.1933, виснаження, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 111-111 зв.

Рубин Семен Григорович, 8 міс., батько: шляховий сторож залізниці, 11.08.1933, виснажен-

ня, кишкове захворювання, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 116-116 зв.

Сазанов Микола Миколайович, 5 міс., батько: робітник артілі інвалідів, 26.04.1933, дитяче виснаження, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 98-98 зв.

Самсонов Григорій Єгорович, 70 р., вантажник залізниці, 13.12.1932, водянка, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.52

Седін Микола Леонович, 12 р., хлібороб-одноосібник, 01.04.1933, малярія, слабкість, виснаження серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 120-120 зв.

Тарасенко Олександр Михайлович, 9 міс., на утриманні батька – візника артілі, 09.11.1933, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 131-131 зв.

Татьяненко Ольга Борисівна, не вказаний, батько – робітник залізниці, 04.08.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.49

Ткаченко Євдокія Петрівна, 18 р., службовець, 20.12.1932, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.53

Филь Віра Іванівна, 10 міс., батько: робітник сінопункту, 03.01.1933, дитячий хронічний пронос, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 81-81 зв.

Філь Любов Іванівна, 7 р., батько: хлібороб-одноосібник, 20.05.1933, виснаження та слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 106-106 зв.

Філь Надія Василівна, 40 р., домогосподарка, 08.05.1933, слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 104-104 зв.

Чернишевич Надія Василівна, 1 міс., батько – хлібороб-одноосібник, 02.12.1932, запалення легенів, ф.Р – 4069, оп.3, спр.103, арк.52

Чкан Євгенія Лук'янівна, 7 р., батько: хлібороб, член артілі, 01.04.1933, виснаження та слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 128-128 зв.

Чканова Віра Пилипівна, 6 міс., батько: хлібороб, член артілі, 11.08.1933, пронос, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 116-116 зв.

Чубов Вадим Михайлович, 6 р., на утриманні батька – вчителя школи, 28.12.1933, крупозне запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 132-132 зв.

Чухраєнко Юхим Трохимович, 55 р., хлібороб, член артілі, 12.03.1933, хронічне запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 90-90 зв.

Швидко Федір Григорович, 75 р., вантажник, 10.02.1933, старечий міокардит, пухлина-водянка внаслідок слабкості серця, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 82-82 зв.

Шульга Грицько Михайлович, 60 р., хлібороб, член комуни, 03.04.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 121-121 зв.

Щербак Хома Максимович, 70 р., завідуючий сінопунктом, 24.02.1933, запалення легенів та слабкість серця, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 84-84 зв.

Щербаченко Ніна Іллівна, 1 р., батько: стрілочник залізниці, 27.01.1933, отруєна невідомою отрутою, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 80-80 зв.

У 1932–1933 роках вис. Тимошівка, Сокологірненська с/р, Генічеський р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 20 чоловік. На сьогодні встановлено імена 20.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.107)

Гайдайчук Євдокія Мойсеївна, 43 р., хлібороб, член артілі, 12.03.1933, пухлина-водянка, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 89-89 зв.

Гайдайчук Олексій Степанович, 6 р., батько: хлібороб, член артілі, 27.03.1933, виснаження, катар кишок, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 120-120 зв.

Гайдайчук Павло Степанович, 9 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 18.03.1933, водянка, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 88-88 зв.

Гайдайчук Яків Степанович, 3 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 18.03.1933, пухлина-водянка, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 89-89 зв.

Ганенко Семен Сименович, 44 р., хлібороб, член артілі, 26.03.1933, виснаження та слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 92-92 зв.

Гончаренко Віра Пантелеймонівна, 10 р., хлібороб, член артілі, 15.04.1933, виснаження та слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 95-95 зв.

Гончаренко Ксенія Трохимівна, 38 р., хлібороб, член артілі, 18.04.1933, виснаження та слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 94-94 зв.

Гончаренко Марина Пантелеймонівна, 6 р., батько: хлібороб, член артілі, 14.04.1933, виснаження та слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 95-95 зв.

Гончаренко Наталія Пантелеймонівна, 2 р., батько: хлібороб, член артілі, 13.04.1933, виснаження та слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 96-96 зв.

Гончаренко Параскева Тихонівна, 10 р., батько: хлібороб, член артілі, 20.04.1933, виснаження, пронос, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 101-101 зв.

Задоя Надія Герасимівна, 11 р., хлібороб, член артілі, 08.04.1933, виснаження, слабкість, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 96-96 зв.

Клименко Василь Йосипович, 2 р., батько: хлібороб, член артілі, 20.04.1933, виснаження, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 93-93 зв.

Клименко Петро Йосипович, 4 р., батько: хлібороб, член артілі, 20.04.1933, виснаження, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 94-94 зв.

Посметна Лідія Денисівна, 3 р., батько: хлібороб, 20.04.1933, виснаження та слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 100-100 зв.

Посметна Марія Денисівна, 9 р., батько: хлібороб, 28.04.1933, виснаження та слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 101-101 зв.

Посметна Параскева Денисівна, 14 р., батько: хлібороб, 18.04.1933, виснаження та слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 100-100 зв.

Посметний Денис Калістратович, 44 р., хлібороб-односібник, 11.04.1933, виснаження та слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 125-125 зв.

Седін Іван Леонтійович, 6 р., батько: хлібороб, член артілі, 06.05.1933, виснаження та слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 108-108 зв.

Седін Леонтій Давидович, 42 р., хлібороб, член артілі, 01.05.1933, набряк ніг та слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 107-107 зв.

Седіна Олександра Леонтіївна, 8 р., батько: хлібороб, член артілі, 15.05.1933, набряк, слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 108-108 зв.

аґєй. ×АЃАІІА ІІЄВІА

У 1932–1933 роках вис. **Червона Поляна**, Сокологірненська с/р, Генічеський р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку,

За даними архівних джерел у селі загинуло 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.107)

Лобатенко Василь Григорович, 2 р., батько: хлібороб, член артілі, 30.01.1933, хронічний пронос, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 81-81 зв.

с. ЯКИМІВКА (НОВО-АКИМІВКА)

У 1932–1933 роках вис. Якимівка (Ново-Акимівка), Соко-

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

логірненська с/р, Генічеський р-н, Дніпропетровська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 4 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 4.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.107)

Альохін Володимир Іванович, 1 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 02.02.1933, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 84-84 зв

Тарарієв Іван Пімонович, 6 р., батько: хлібороб, член артілі, 11.02.1933, слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 87-87 зв.

Тарарієв Олексій Пімонович, 8 р., батько: хлібороб, член артілі, 01.02.1933, хронічний пронос, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 82-82 зв.

Тарарієв Пімон Олексійович, 42 р., хлібороб, член артілі, 02.03.1933, набряк та слабкість серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 85-85 зв.

Стокопанівська сільська рада

с Стокопані

У 1932–1933 роках с. Стокопані, Стокопанівська с/р, Генічеський р-н, Дніпропетровська обл.

В селі відбувалось вилучення хліба, збільшення смертності від голоду (Державний архів Херсонської області, ф. П-116, оп.1, спр.123)

У 1932–1933 роках за свідченням очевидців в селі загинуло 3 особи. На сьогодні встановлено імена 3.

Мартиролог укладений на

підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Бойко Петро, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Іванникова Є.А., 1924 р.н.)

Сокол Сергій, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Іванникова Є.А., 1924 р.н.)

Михайлов Федір, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Атаманюк Л.А., 1929 р.н.)

Стрільківська сільська рада

с. Стрількове (Чокрак)

У 1932–1933 роках с. Чокрак, Феодосійський р-н, Кримська АРСР.

За даними архівних джерел у селі загинуло 24 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 24. Мартиролог укладений на підставі даних Книг актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.103, 107)

Бедненко Михайло Герасимович, 37 р., хлібороб, 19.02.1933, туберкульоз, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 161-161 зв.

Белан Нонна Василівна, 1 міс., на утриманні батьків, 27.04.1933, коклюш, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 164-164 зв

Гиренко Сергій Опанасович, вік не вказаний, чорнороб, 19.09.1933, запалення мозкової оболонки, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 157-157 зв.

Гиренко Таїсія Сергіївна, 2 р., на утриманні батьків, 14.09.1933, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 156-156 зв.

Гулак Іван Арсентійович, 5 р., на утриманні батька – колгоспника, 04.04.1933, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 162-162 зв.

Замосквина Лідія Михайлівна, 8 міс., на утриманні батьків, 10.09.1933, крупозне запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 172-172 зв.

Копийгора Олександр Якович, 5 міс., 08.11.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 173-173 зв.

Копийгора Ольга Василівна, 6 міс., 13.12.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 174-174 зв.

Кудиненко Наум Трохимович, 66 р., хлібороб, 24.02.1932, бронхіт, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.67

Ляшенко Валентин Степанович, 1,7 р., 01.03.1932, кривавий пронос, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.68

Матвєєва Анастасія Никанорівна, 56 р., хлібороб, член артілі, 06.04.1932, порок серця, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.69

Матвєєва Надія Василівна, 11 міс., на утриманні батьків, 09.09.1933, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 171-171 зв.

Міщенко Ольга Андріївна, 8 міс., на утриманні батьків, 06.09.1933, рахіт, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 170-170 зв.

Молчанов Микола Гаврилович, 22 р., постачальник харчів, 18.06.1932, втопився в морі, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.71

Молчанова Дар'я Григорівна, 80 р., домогосподарка, 18.04.1933, старість, ф.Р-4069,

оп. 3, спр. 107, арк. 163-163 зв.

Нальотов Євген Леонідович, 1 міс., батьки – члени колгоспу, 07.10.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.73

Нальотов Іван Платонович, 72 р., колгоспник, 04.05.1933, старість, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 165-165 зв.

Панкєєв Федір Васильович, 38 р., колгоспник, 30.07.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 169-169 зв.

Парфенов Володимир Кононович, 2 міс., на утриманні батьків, 04.07.1933, слабо народжений, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 168-168 зв.

Саликіна Агрипина Георгіївна, 53 р., член артілі, 26.04.1932, порок серця, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.78

Сидоренко Ольга Андріївна, 1 р., на утриманні батьків, 16.05.1933, від опіків, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 166-166 зв.

Холодний Феодосій Корнійович, 67 р., колгоспник, 31.12.1933, старість, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 175-175 зв

Шевченко Анастасія Ананіївна, 77 р., 20.09.1933, малярія, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 158-158 зв

Юнг Петро Сергійович, 9 міс., батьки – члени колгоспу, 27.09.1932, запалення кишок, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.72

Фрунзенська сільська рада

п. Ободівца (Ободовцэ)

У 1932–1933 роках с. Юзкуї,

Юзкуйська с/р, Генічеський р-н, Дніпропетровська обл.

В селі відбувалось відкриття ям з зерном (Державний архів Херсонської області, ф. П – 116, оп.1, спр.121)

За даними різних джерел у селі загинуло 29 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 29.

Мартиролог укладений на підставі даних Книг актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.103, 107) та свідчень очевидців

Белікова Дар'я Антонівна, 70 р., член колгоспу, 13.02.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.62

Волошин Андрій Іванович, 65 р., на утриманні-хлібороба, члена артілі, 12.04.1932., запалення легенів, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.66

Довженко Ольга Іванівна, 67 р., колгоспниця, 23.01.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 167-167 зв.

Дячко Іван Олексійович, 17 р., хлібороб-одноосібник, 01.02.1932, черевний тиф, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.58

Зяблова Матрона Миколаївна, 58 р., член колгоспу, 19.02.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.60

Зяблова Уляна Леонтіївна, 70 р., член колгоспу, 13.02.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.63

Іщук Лідія Ананіївна, 1 міс., батьки – члени артілі, 25.03.1932, відсутність материнського молока, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.33

Кочубей Михайло Ілліч, 1 міс., на утриманні-хлібороба-од-

ноосібника, 28.03.1932, дитяче, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.65

Кущенко Яків Митрофанович, 49., хлібороб, член артілі, 24.01.1932, рак, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.57

Москаленко Тетяна Трохимівна, 68 р., член колгоспу, 16.02.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.64

Парнюк Віра Андріївна, 12 р., 1932-1933 р., від голоду (свідч. Парнюк Станіслав Андрійович, 1921 р.н.)

Парнюк Любов Андріївна, 13 р., 1932-1933 р., від голоду (свідч. Парнюк Станіслав Андрійович, 1921 р.н.)

Парнюк Надія Андріївна, 25 р., 1932-1933 р., від голоду (свідч. Парнюк Станіслав Андрійович, 1921 р.н.)

Парнюк Юхим Юхимович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду (свідч. Парнюк Станіслав Андрійович, 1921 р.н.)

Парток Мотря Антонівна, 1р., на утриманні-хлібороба-одноосібника, 25.02.1932, дитяче, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.61

Поляков Василь Пилипович, 2р., на утриманні-хлібороба, члена артілі, 02.04.1932, младенчеське, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.65

Рябошлик Марія Трохимівна, 1 міс., на утриманні-хлібороба, члена артілі, 26.03.1932, дитяче, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.63

Сажнев Микола Григорович, 3 дн., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 01.01.1932, дитяче, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.57

Сажнева Василиса, 65 р., на утриманні родичів хліборобів-одноосібників, 20.02.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.60

Сербін Олександр Лавринович, 3 дн., батьки – члени артілі, 05.11.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.38

Скрипка Дмитро Антонович, 25 р., член артілі, 07.02.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.58

Собол Юхимія Аністратівна, 70 р., член колгоспу, 08.01.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.56

Турчин Микола Романович, 1р., на утриманні-хлібороба-одноосібника, 10.03.1932, младенцьке, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.63

Турчин Омелян Дмитрович, 87 р., на утриманні-хлібороба, члена артілі, 22.02.1932, старість, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.61

Урюкова Марія Петрівна, 5 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 14.01.1932, скарлатина, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.56

Францов Володимир Матвійович, 5 р., батьки – члени комуни, 28.04.1932, черевний тиф, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.35

Шереметьєва Віра Іллівна, 5 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 08.02.1932, младенцьке, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.59

Шереметьєва Марія Семенівна, 41 р., хлібороб, член артілі, 11.02.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.59, 62

Шликов Олександр Тимофійович, 16 р., хлібороб, член артілі, 11.04.1932, згорів під час пожежі, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.66

Червонопрапорна сільська рада с. ЯСНА ПОЛЯНА

У 1932–1933 роках вис. Ясна Поляна, Генічеський р-н, Дніпропетровська обл.,

За даними архівних джерел у селі загинуло 5 чоловік. На сьогодні встановлено імена 5.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області ф.Р – 4069, оп. 3, спр. 107)

Гаркавченко Семен Абрамович, 87 р., на утриманні сина – хлібороба, члена артілі, 10.04.1933, старість, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 64-64 зв.

Гаркавченко Тетяна Никифорівна, 81 р., на утриманні сина – хлібороба, члена артілі, 06.03.1933, старість, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 66-66 зв.

Канюка Андрій Мусійович, 45 р., хлібороб, член артілі, 05.01.1933, «припадок чорної хвороби», ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 57-57 зв.

Костенко Мирон Аникійович, 28 р., хлібороб, 15.05.1933, туберкульоз, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 77-77 зв.

Шульга Степан Степанович, 56 р., хлібороб, член артілі, 27.03.1933, защемлена грижа, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 72-72 зв.

Чонгарська сільська рада

с. Миколаївка (Смідовичі)

У 1932–1933 роках с. Смідовичі, Смідовицька с/р, Генічеський р-н, Дніпропетровська обл.

Сільрада занесена на «чорну дошку» (Державний архів Херсонської області, фонди науково-довідкової бібліотеки, газ. «Комуна степу», Генічеський р-н, 16 жовтня 1932 р., №304)

За даними архівних джерел у селі загинуло 16 чоловік. На сьогодні встановлено імена 16.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.107)

Агранович Йосип Ісаакович, 19 р., хлібороб, член артілі, 15.01.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 134-134 зв.

Бабенко Прокофій Федорович, 60 р., на утриманні сина, робітника залізниці, 06.02.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.3, спр.103, арк.30

Берестовицький Ілля Семенович, 66 р., член артілі, 17.02.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 144-144 зв.

Берестовський Абрам [Семенович], 65 р., хлібороб, член артілі, 08.01.1933, порок серця, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 137-137 зв.

Васерман Муня Сімонович, 12 р., на утриманні членів артілі, 02.03.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 135-135 зв.

Груздь, 40 р., домогосподарка, 14.03.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 141-141 зв.

Кашповіч, не вказана, 14.03.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 139-139 зв.

Орлов Ісай Мейерович, 59 р., член артілі, 24.02.1933, виснаження, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 143-143 зв.

Рапп Олександр Фридрихович, 48 р., робітник-одноосібник, не вказана, не вказана, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 133-133 зв.

Сандалова Хана Гадал'івна, 5 р., батько: хлібороб, член артілі, 04.04.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 136-136 зв.

Скляр Аврам Шлемович, 55 р., коваль артілі, 10.04.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 142-142 зв.

Соболь Зяма Єфимівна, 35 р., хлібороб, член артілі, 17.02.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 140-140 зв.

Уманська Фіва Шаєвна, 68 р., на утриманні членів артілі, 21.02.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 138-138 зв.

Шишкина Наталія Михайлівна, 75 р., на утриманні сина, 09.04.1933, водянка, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 63-63 зв.

Шишкина Раїса Іванівна, 5 р., батько: хлібороб-одноосібник, 10.04.1933, водянка, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 62-62 зв.

Шишкина Тетяна Іванівна,

4 р., батько: хлібороб-одноосібник, 14.04.1933, водянка, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 58-58 зв.

вис. ПРОБУДЖЕННЯ

У 1932–1933 роках вис. Пробудження, Новоіванівська с/р, Генічеський р-н, Дніпропетровська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.103)

Зетченко Марія Карпівна, 73 р., на утриманні сина, члена артілі, 23.02.1932, від старості, ф.Р – 4069, оп.3, спр.103, арк.30

й. ×ÍÍÃÄ

У 1932–1933 роках ст. **Чонгар**, Смідовицька с/р Генічеський р-н, Дніпропетровська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 2 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.103)

Нушатський Яків Львович, вік не вказаний, хлібороб, член артілі, 31.07.1932, недостатність серцевої діяльності, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 75

Хануков Мендель Шолевіч, 63 р., хлібороб, член артілі, 22.03.1932, тиф ф. Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 74

âèñ. ØÁÂ×ÁÍÊ²ÂÑÛÈËË

У 1932–1933 роках вис. Шевченківський, Чонгарська с/р, Генічеський р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 2 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.107)

Резнік Андрій Євграфович, 76 р., хлібороб-одноосібник, 07.04.1933, катар шлунку, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 61-61 зв., 69-69- зв.

Резнік Катерина Іванівна, 76 р., домашня господарка, 10.04.1933, водянка, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 62-62 зв.

Щасливцівська сільська рада

с. АКТАШ

У 1932–1933 роках с. Акташ, с., Чокракська с/р, Феодосійський р-н, Кримська АРСР, виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.103)

Златов Федір Олексійович, 19 р., хлібороб-одноосібник, 15.09.1932, не вказана, ф.Р – 4069, оп.3, спр.103, арк.70

с. ГЕНІЧЕСЬКА ГІРКА

У 1932–1933 роках с. Генічеська Гірка, с., Феодосійсь-

кий р-н, Кримська АРСР,

За даними архівних джерел у селі загинуло 3 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 3.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.107)

Казицька Параскева Олексіївна, 67 р., домогосподарка, 20.03.1933, старість, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 149-149 зв

Шаманко Гаврило Микитович, вік не вказаний, хлібороб, 10.11.1933, запалення залоз, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 159-159 зв.

Шаповалова Ганна Данилівна, 66 р., домогосподарка, 21.03.1933, висипний тиф, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 151-151 зв.

с. КУЯНЛІВ КУТ

У 1932–1933 роках с. Куянлів Кут, Феодосійський р-н, Кримська АРСР, виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 4 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 4.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.107)

Волинкіна Варвара Степанівна, 59 р., домогосподарка, колгоспниця, 20.01.1933, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 148-148 зв.

Мартинюк Андрій Якович, 33 р., голова колгоспу, 13.01.1933, туберкульоз, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 146-146 зв.

Парфенова Любов Степан-

івна, 1 р., на утриманні батьків, 17.07.1933, дитяче, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 153-153 зв.

Пащенко Ганна Яківна, 65 р., на утриманні, 12.01.1933, старість, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 147-147 зв.

с. СЕМЕНІВСЬКИЙ КУТ

У 1932–1933 роках с. Семенівський Кут, Феодосійський р-н, Кримська АРСР, виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.107)

Гришин Петро Фролович, 75 р., хлібороб, 11.12.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 160-160 зв

ї. ÒÀÃÄ Í À Ø

У 1932–1933 роках с. Таганаш, Феодосійський р-н, Кримська АРСР, виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.107)

Єрошина Марія Антонівна, 37 р., 09.07.1933, виснаження, параліч серця, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 152-152 зв.

ї. ÙÀÑËÈÀÖÏÁ

У 1932–1933 роках с. Щасливцеве, Феодосійський р-н, Кримська АРСР.

За даними архівних джерел у селі загинуло 13 чоловік. На сьогодні встановлено імена 13.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.3, спр.103)

Артюмова Неля Василівна, 1 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 12.03.1932, запалення легенів, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 77

Войтов Микола Олексійович, 6 р., 11.03.1933, дитяче, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 150-150 зв.

Гиренко Сергій Опанасович, вік не вказаний, чорнороб, 19.09.1933, запалення мозкової оболонки, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 157-157 зв.

Гиренко Таїсія Сергіївна, 2 р., на утриманні батьків, 14.09.1933, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 156-156 зв.

Кокосова Дар'я Володимирівна, 19 р., член артілі, 17.10.1932, від пологів, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 81

Мартиненко Надія Григорівна, 1 міс., 13.09.1932, младенцьке, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 80

Петтаєва Алимє, 10 міс., на утриманні батька-хлібороба, 26.05.1932, туберкульоз, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 83

Саликіна Тетяна Терентіївна, 56 р., домогосподарка, 05.01.1933, хвороба серця, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 145-

145 зв

Удовицька Марфа Кузьмівна, 47 р., домогосподарка, 05.07.1932, параліч, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 79

Хомяков Климентій Захарович, 53 р., колгоспник, 17.08.1933, запалення мозкової оболонки, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 154-154 зв.

Чабаненко Володимир Олександрович, 1 міс., на утриманні батька, 08 .12.1932, младенчеське, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 103, арк. 82

Шевченко Анастасія Ананітївна, 77 р., 20.09.1933, малярія, ф.Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 158-158 зв.

Юзов Михайло Климентійович, 41 р., 01.09.1933, важкий стан при явищі серцевої слабкості, ф. Р-4069, оп. 3, спр. 107, арк. 155-155 зв.

Голофастова Євдокія Васильєва, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Голофастової П.І.)

Голохвастов Іван Іванович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Голофастової П.І.)

Голохвастов Петро Іванович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Голофастової П.І.)

Голохвастова Валентина Іванівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Орехової В.Ф.)

Голохвастова Єфросинія Іванівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Голофастової П.І.)

Голохвастова Ольга Іванівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Орехової В.Ф.)

Грамотюк Надія Костянтинівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Грамотюка О.І.)

Грамотюк Юрій Константинович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Грамотюка О.І.)

Клименко Микола Федорович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Куліш (Клименко) О.Ф.)

Клименко Павло Федорович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Куліш (Клименко) О.Ф.)

Скаун Марія Михайлівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Голофастової П.І.)

Скаун Михайло Григорович, вік невідомий, селянин,

ГОЛОПРИСТАНСЬКИЙ РАЙОН

Голопристанська міська рада

м. Гола Пристань

У 1932–1933 роках с. Гола Пристань, Голопристанська с/р, Голопристанський р-н, Одеська обл.

В селі відбувались арешти громадян органами ДПУ за агітацію проти хлібозаготівлі, виключення з лав партії (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4033, оп.4, спр.290; ф. П – 141, оп.4, спр.54)

За свідченням очевидців в селі загинуло 21 чоловік. На сьогодні встановлено імена 21.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

1933 р., від голоду, (свідч. Голофастової П.І.)

Скакун Олег Михайлович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Голофастової П.І.)

Федоренко Ірина Федорівна, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Корчагіної А.Ф.)

Федоренко Марина Павлівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Корчагіної А.Ф.)

Федоренко Марина Павлівна, до 18 р., утриманка, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Корчагіної А.Ф.)

Федоренко Микола Федорович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Корчагіної А.Ф.)

Федоренко Олег Павлович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Корчагіної А.Ф.)

Фесенко Микола Андрійович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Корчагіної А.Ф.)

Фесенко Ольга Андріївна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Корчагіної А.Ф.)

Шичанін Ольга Миколіївна, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Грамотюка О.І.)

Великокардашинська сільська рада

с. Велика Кардашинка

У 1932–1933 роках с. Велика Кардашинка, Голопристанський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинула 6 чоловік. На сьогодні встановлено імена 6.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Скакун Івга Костянтиновна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Гаврилов Г.А.)

Скакун Константин Васильович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Голофастова П.І.)

Скакун Матрьона Іванівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Голофастова П.І.)

Скакун Никифор Васильович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Голофастова П.І.)

Скакун Ольга Никифорівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Гаврилов Г.А.)

Скакун Федір Костянтинович; вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Гаврилов Г.А.)

с Кардашинка

У 1932–1933 роках с Кардашинка, Голопристанський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинула 15 чоловік. На сьогодні встановлено імена 9.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Бондаренко Іван Іванович, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Бондаренко К.К.)

Ілляшенко Василь Ілліч, до 18 р., утриманець, 1933 р.; від голоду, (свідч. Ілляшенко П.І.)

Ілляшенко Микола Ілліч, до

18 р., утриманець, 1933 р.; від голоду, (свідч. Ілляшенко П.І.)

Ілляшенко Павло Ілліч, до 18 р., утриманець, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Ілляшенко П.І., 1923 р.н.)

Настасієнко Василь Онисимович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Настасієнко Г.О.)

Настасієнко Еля Онисимівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Настасієнко Г.О., 1923 р.н.)

Настасієнко Євдокія Онисимівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Настасієнко Г.О.)

Настасієнко Марія Онисимівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Настасієнко Г.О.)

Настасієнко Павло Онисимович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Настасієнко Г.О.)

Геройська сільська рада

с Геройське (Прогної)

У 1932–1933 роках с Прогної, Голопристанський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинула 2 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Літвіненко Марія Карпівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Ковердій І.І.)

Літвіненко Микола Карпович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Ковердій І.І.)

Круглоозерська сільська рада

с. Круглоозерка (Кларівка)

У 1932–1933 роках с. Кларівка, Кларівська с/р, Скадовський р-н, Одеська обл.

В селі відбувались розкуркулення селян, стягнення заборгованості по хлібозаготівлі (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 1191, оп.1, спр.14)

За свідченням очевидців в селі загинуло 2 особи. На сьогодні встановлено імена 2 осіб.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Овчинніков ім'я та по батькові, вік невідомо, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Сакова Н.Г.)

Пилипенко Григорій, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Сакова Н.Г.)

Новозбур'ївська сільська рада

с. Нова Збур'ївка

У 1932–1933 роках с. Нова Збур'ївка, Голопристанський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинула 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Кириченко Іван, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Кириченко Г.І.)

Новософіївська сільрада

с. КАЛИНІВКА

У 1932–1933 роках с. Калинівка, Ново-Софіївська с/р,

Скадовський р-н, Одеська обл.

За даними архівних джерел у селі загинув 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.10, спр.24)

Постриган Марія Прокопівна, 1 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 08.06.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк 30

с. ПЕТРІВКА

У 1932–1933 роках с. Новопетрівка, Ново-Софіївська с/р, Скадовський р-н, Одеська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.10, спр.24)

Никитюк Петро Денисович, 62 р., на утриманні зятя, члена артілі, 15.05.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 18

п. ІІАІŃİÔ²- ÂÊÀ

У 1932–1933 роках с. Ново-Софіївка, Ново-Софіївська с/р, Скадовський р-н, Одеська обл.

В селі відбувались розкуркулення селян, стягнення заборгованості по хлібозаготівлі (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 1191, оп.1, спр.14)

За даними архівних джерел у селі загинуло 20 чоловік. На сьогодні встановлено імена 20.

Мартиролог укладений на

підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.10, спр.24)

Арсеньєв Григорій Костянтинович, 1 р. 6міс., батьки хлібороби, 01.05.1933, кір, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 15

Бурлаков Йосип Микитович, 70 р., хлібороб, одноосібник, 02.07.1933, порок серця, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 28

Васильєв Борис Петрович, 5 міс., батьки: хлібороби, 07.06.1933, дистрофія, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 29

Вецало Марія Федорівна, 1 р., батьки-хлібороби, 05.05.1933, тиф, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 16

Гоман Іларіон Семенович, 78 р., хлібороб, член артілі, 01.05.1933, від старості, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 1

Горьков Юхим Сазонович, 82 р., хлібороб, 22.05.1933, старість, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 19

Горьков Яків Леонтійович, 19 р., батьки: хлібороби, одноосібники, 23.11.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 13

Душинов Григорій Хар., 59 р., хлібороб, член артілі, 22.05.1933, слабкість здоров'я, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 21

Железна Євдокія, 78 р., онуки: одноосібники, 27.06.1933, старість, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк.32

Железний Лаврентій Карпович, 66 р., хлібороб, середняк, 24.05.1933, слабкість, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 22

Кихтенко Петро Павлович, 25 р., хлібороб, одноосібник, 21.11.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 12

Митюхіна Софія Іванівна, 80 р., хлібороб, член колгоспу, 22.05.1933, старість, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 20

Рибась Василь Леонтійович, 1 міс., батьки: хлібороби, члени артілі, 10.05.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 17

Толкачов Дмитро Іванович, 85 р., хлібороб, одноосібник, 03.06.1933, старість, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 26

Трошин Прокіп Іванович, 40 р., хлібороб, одноосібник, 29.06.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 33

Харитонов Олександр Федотович, 80 р., хлібороб, 26.05.1933, старість, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 24

Харитонов Семен Митрофанович, 87 р., онук: хлібороб, 19.06.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 31

Харитонов Яків Пилипович, 16 р., батько-бідняк, 27.05.1933, «душевна хвороба», ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 25

Шевченко Демид Григорійович, 50 р., хлібороб, одноосібник, 10.06.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 14

Шевченко Петро Демидович, 20 р., хлібороб, одноосібник, 10.06.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 23

Садівська сільська рада

с. ІВАНІВКА

У 1932–1933 роках с. Іванів-

ка, Червонопрапорська с/р, Скадовський р-н, Одеська обл.,

За даними архівних джерел у селі загинуло 11 чоловік. На сьогодні встановлено імена 11.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.10, спр.24)

Баринів Антон Аврамович, 5 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 09.05.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 2

Баринова Ганна Аврамівна, 2 р., батьки: хлібороби, члени артілі, не вказана, не вказана, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 3

Гладка Антоніна Миколаївна, 9 р., батьки: хлібороби, одноосібники, 30.05.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 10

Гладкий Дмитро Миколайович, 4 р., батьки: хлібороби, одноосібники, 23.05.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 11

Колос Панас Минович, 64 р., хлібороб, одноосібник, 16.06.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 8

Лесник Віктор Григорович, 4 р., батьки: хлібороби, одноосібники, 25.11.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 27

Петренко Василь Германович, 12 р., батьки: хлібороби, одноосібники, 05.05.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 4

Петренко Ганна Германівна, 2 р., батьки: хлібороби, одноосібники, 17.05.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24,

арк. 7

Петренко Катерина Германівна, 8 р., батьки: хлібороби, одноосібники, 10.05.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 5

Петренко Михайло Германович, 4 р., батьки: хлібороби, одноосібники, 13.05.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 6

Сигальська Серафима Миколаївна, 1 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 30.05.1933, не вказана, ф. Р-4069, оп. 10, спр. 24, арк. 9

Чулаківська сільська рада

с. Чулаківка

У 1932–1933 роках с. Чулаківка, Скадовський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців у селі загинуло 3 чоловіки. На сьогодні встановлено імена 3.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Веремєєв Трохим Іванович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Корольової С.В.)

Забілий Микола, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Корольової С.В.)

Уткін Трохим Парфійович, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Корольової С.В.)

ГОРНОСТАЇВСЬКИЙ РАЙОН

Горностаївська селищна рада смт Горностаївка

У 1932–1933 роках с. Горностаївка Каховський р-н, Одеська обл. За даними різних джерел у селі загинуло 51 чоловік. На сьогодні встановлено імена 4.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Михайло, ім'я та по батькові невідоме, 9 років, утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Ліляк О.М.)

Ставицький Гаврило Васильович, вік невідомий, 1932 р, від голоду, (свідч. Крижанівської О.П.)

Ставицький Іван Гаврилович, вік невідомий, 1932 р, від голоду, (свідч. Крижанівської О.П.)

Шаповал Кузьма Тимофійович, вік невідомий, 1933 р, від голоду, (свідч. Циганок Г.К.)

Великоблаговіщенська сільська рада

с. Велика Благовіщенка

У 1932–1933 роках с. Велика Благовіщенка, Каховський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 5 чоловік. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Люля Василь Іванович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Баришполець Т.П.)

Люля Килина Олександрівна, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Баришполець Т.П.)

с. Василівка (НОВО-ВАСИЛІВКА)

У 1932–1933 роках с. Ново-Василівка, Ново-Благовіщенська с/р, Каховський р-н, Одеська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 36 чоловік. На сьогодні встановлено імена 36.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.4, спр.24)

Котій Арсентій Васильович, 42 р., хлібороб, куркуль, 12.06.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.118

Котій Марія Арсентіївна, 8 р., батьки: хлібороби, куркулі, 29.05.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.129

Литвиненко Меланія Василівна, 28 р., хлібороб, член артілі, 19.05.1933, від пологів, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.74

Лобач Іван Аксентійович, 13 р., батьки: хлібороби, куркулі, 30.05.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.142

Лобач Петро Оксентійович, 14 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 17.06.1933, від недоїдання, ф.Р-

4069, оп.4, спр.27, арк.128

Нелько Тетяна Марківна, 80 р., хлібороб, член артілі, 14.07.1933, старість, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.126

Обелець Ніна Микитівна, 1 р., на утриманні батьків – членів артілі, 13.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.130

Обелець Степан Микитович, 14 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 24.07.1933, «об'їдання», ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.172

Обелиц Ганна Микитівна, 4 міс., на утриманні батьків – хліборобів – односторонників, 10.05.1933, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.68

Петренко Микола Виремійович, 1 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 13.06.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.141

Петренко Микола Гнатович, 1 міс., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 27.06.193, не вказане, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.127

Петренко Тарас Федотович, 29 р., хлібороб, член артілі, 09.05.1933, душевно хворий, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.67

Повстяний Іван Феодосійович, 1 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 03.07.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.125

Проценко Анастасія Микитівна, 1 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.108

Проценко Марія Савеліївна, 75 р., хлібороб, член артілі, 13.07.1933, від старості, ф.Р-

4069, оп.4, спр.27, арк.138

Проценко Микола Кіндратович, 2 міс., хлібороби, члени артілі, 12.09.1933, запалення головного мозку, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.173

Радін Микола Максимович, 5 р., на утриманні батьків – хліборобів, 04.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.82

Рак Іван Кирєєвич, 55 р., хлібороб, член артілі, 05.06.1933, недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.105

Рак Наталка Федорівна, 7 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 08.07.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.136

Рак Федір Гнатович, 51 р., хлібороб, член артілі, 12.05.1933, недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.85

Рак Федір Матович, 51 р., хлібороб, член артілі, 12.05.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.85

Родин Дмитро Максимович, 1 р., на утриманні батьків – хліборобів, 09.06.1933, запалення головного мозку, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.95

Родін Іван Максимович, 9 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 11.07.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.123

Родін Петро Миколайович, 11 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 23.06.1933, недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.144

Родіна Галина Максимівна, 6 р., на утриманні батьків – членів артілі, 11.07.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27,

арк.135

Святовець Катерина Фотіївна, 1 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 19.06.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.140

Святовець Федір Васильович, 2 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 20.07.1933, не вказане, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.122

Святовець Фотій Андрійович, 36 р., хлібороб, член артілі, 29.05.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.91

Скорик Катерина Володимирівна, 59 р., 27.09.1932, запалення кишок, член артілі, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.133

Сметана Володимир Васильович, 2 р., на утриманні батьків – хліборобів, член артілі, 27.06.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.139

Стащенко Лідія Василівна, 1 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 18.06.1933, запалення головного мозку, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.115

Стащенко Марія Микитівна, 58 р., 28.07.1932, не вказана член артілі, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.126

Халеп Ніна Олексіївна, 1 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 03.07.1933, запалення головного мозку, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.137

Чумак Анатолій Феодосійович, 1 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 15.07.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.143

Чумак Віталій Пилипович, 1 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 17.06.1933,

запалення головного мозку, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.124

Шпонько Микола, 77 р., хлібороб, член артілі, 16.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.45

с. НОВОЄЛИЗАВЕТІВКА

У 1932–1933 роках с. Ново-Єлисаветівка, Ново-Єлисаветівська с/р, Каховський р-н, Одеська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 51 чоловік. На сьогодні встановлено імена 51.

Мартиролог укладений на підставі даних Книг актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.4, спр.24, 29)

Барников Пилип Лаврентійович, 34 р., хлібороб, член артілі, 24.10.1932, тиф, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.159

Боришполець Кіндрат Лаврентійович, 38 р., хлібороб, член артілі, 12.02.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.6

Герман Віра Євдокимівна, 2 р., батьки: хлібороби, члени колгоспу, 13.03.1933, запалення легень, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.14

Герман Павло Васильович, 56 р., хлібороб, член артілі, 26.03.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.27

Жеребна Віра, 71 р., хлібороб, член артілі, 28.03.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.29

Жеребний Іван Устинович, 14 р., батьки – члени артілі, 20.12.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.166

Жеребний Купріян Федорович, 34 р., хлібороб, одноосібник, 09.03.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.13

Жужа Василь Тимофійович, 13 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 13.04.1933, від слабості, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.31

Жужа Данило Гордійович, 21 р., хлібороб, член колгоспу, 15.03.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.21

Жужа Семен Іванович, 68 р., хлібороб, одноосібник, 25.03.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.25

Жужа Тимофій [...], 45 р., хлібороб-одноосібник, 06.11.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.161

Захарченко Любов Михайлівна, 1 р., батьки – хлібороби-одноосібники, 11.03.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.152, 170

Крамаренко Віра Іванівна, 1 р., батько – хлібороб-одноосібник, 19.10.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.158

Крамаренко Миланья Кузьмівна, 32 р., хлібороб-одноосібник, 18.10.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.157

Кучан Меланія Василівна, 1 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 25.10.1932, заpalення легенів, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.160

Лагода Гордій Степанович, 65 р., хлібороб, одноосібник, 10.02.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.5

Мироненко Агафія (Гапка) Кузьмівна, 38 р., хлібороб, член артілі, 26.03.1933, не вказана,

ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.28

Могун Уляна Павлівна, 40 р., хлібороб, одноосібник, 17.04.1933, параліч, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.30

Моргун Василій М., 70 р., член колгоспу, 19.11.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.162

Моргун Євдоким Васильович, 43 р., хлібороб-одноосібник, 06.07.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.1

Прізвище не вказана, Євген, 1 р., на утриманні батька – хлібороба-одноосібника, 20.09.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.155

Романіченко Василь Родіонович, 16 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 29.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.32

Романіченко Гаврило Олексійович, 58 р., хлібороб, одноосібник, 23.03.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.23

Романіченко Михайло Олексійович, 1 міс., батьки – члени колгоспу, 18.12.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.164

Романіченко П[...] Олексійович, 1 міс., батьки – члени колгоспу, 19.12.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.165

Романіченко Петро Юхимович, 25 р., хлібороб-одноосібник, 27.02.1933, тиф, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.11

Романіченко Семен Федорович, 45 р., хлібороб-одноосібник, 23.12.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.167

Романіченко Тетяна Антонівна, 27 р., хлібороб, член артілі, 01.02.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.2

Сак Григорій Андрійович, 3 дн., на утриманні батька-хлібороба-одноосібника, 11.03.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.151, 169

Середа Віктор Федорович, 2 р., батьки: хлібороби, одноосібники, 18.02.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.8

Середа Грицай Онисимович, не вказана, коваль в с/г артілі, 07.08.1932, грудина жаба, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.154

Середа Марко Григорович, 30 р., член колгоспу, 02.12.1932, тиф, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.163

Середа Олена Савелівна, 25 р., хлібороб-одноосібник, 03.02.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.3

Слон Євдокія Павлівна, 87 р., на утриманні сина: хлібороба-одноосібника, 09.02.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.8

Слон Степан Іванович, 14 р., батьки: хлібороби, одноосібники, 15.03.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.15

Среда Федір Микитович, 25 р., хлібороб, одноосібник, 19.03.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.16

Ткаченко Аврам Іванович, 20 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 29.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.33

Ткаченко Андрій Іванович, 25 р., хлібороб, член артілі, 20.03.1933, від недоїдання, ф.Р-

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

4069, оп.4, спр.29, арк.22

Ткаченко Ганна Арт., 55 р., хлібороб, одноосібник, 16.03.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.18

Ткаченко Іван Мусійович, 57 р., хлібороб, член колгоспу, 13.03.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.20

Ткаченко Кузьма Прокопович, 56 р., хлібороб, одноосібник, 15.03.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.17

Ткаченко Пантелеймон Кузьмич, 26 р., хлібороб, одноосібник, 19.03.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.19

Федорченко (Хведорченко) Тимофій Іванович, 49 р., хлібороб, член колгоспу, 03.03.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.12

Федорченко Федір Тимофійович, 20 р., хлібороб, член артїлі, 24.03.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.24

Чабаненко Василь Данилович, 1 міс., батьки – члени артїлі, 19.01.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.168

Швець Герасим, 62 р., хлібороб, одноосібник, 25.02.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.9

Швець Марія Герасимівна, 30 р., хлібороб-одноосібник, 26.02.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.10

Швець Ольга Х[...], 31 р., член артїлі, 15.10.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.156

Швець Соломія, 59 р.,

хлібороб, одноосібник, 15.02.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.7

Шматенко Катерина Гордіївна, 27 р., хлібороб, одноосібник, 26.03.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.26

Яниковська Єлизавета Євгенівна, 3 дн., на утриманні батька-хлібороба-одноосібника, 24.03.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.153, 171

Заводівська сільська рада

с. Заводівка

У 1932–1933 роках с. Новозаводівка, Ново-Благовіщенська с/р, Каховський р-н, Одеська обл. За даними різних джерел у селі загинуло 18 чоловік. На сьогодні встановлено імена 13. Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р – 4069, оп.4, спр.24) та опитування свідків

Воропай Івга, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Марченко П.Л.)

Воропай Параска, вік невідомий, 1932-1933 р., голоду, (свідч. Марченко П.Л.)

Корнієнко Анастасія Прокопівна, 18 р., член артїлі, 18.04.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.122

Крижня Галина Іванівна, 3 роки, утриманець, 1932-1933 р., голоду, (свідч. Литвиненко В.І)

Крижній Володимир Іванович, 18 років, 1932-1933 р., голоду, (свідч. Литвиненко В.І)

Сербін Григорій Наумович, вік невідомий, 1932-1933 р., голоду, (свідч. Філіпової Т.М)

Сербін Пилип Григорович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Філіпової Т.Н)

Стрюкова Варвара, вік невідомий, колгоспниця, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Стрюков М.Ф.)

Тимошенко Кузьма Корнійович, вік невідомий, колгоспник, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Стрюков М.Ф.)

Федорченко Григорій Йосипович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Гойденко Н.Й)

Херуненко Іван Юхимович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кушнарєнко М.Ю)

Херуненко Леонід Юхимович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кушнарєнко М.Ю)

Ходій Андрій Іванович, 26 р., член артїлі, 12.06.1932, чатхотка, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.124

Каїрська сільська рада

с. Каїри

У 1932–1933 роках с. Каїри, с., Каїрська с/р, Каховський р-н, Одеська обл.

В селі відбувались притягнення громадян до відповідальності через заниження врожайності (Державний архів Херсонської області, ф. П – 89, оп.1, спр.108) та опитування свідків

За свідченням очевидців в селі загинуло 11 чоловік. На сьогодні встановлено імена 7.

Мартиролог укладений на

підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Козирь В.Т., (сім'я), (ім'я, по батькові та вік невідомі) 1932-1933 р., голоду, (свідч. Перепелка О.М.)

Марія, ім'я та по батькові невідоме, 8 років, 1933 р., голоду, (свідч. Татун Г.Ф.)

Перепелка Андрій Михайлович, 23 р., 1932-1933 р., голоду, (свідч. Перепелка О.М.)

Сашко, ім'я та по батькові невідоме, до 1 р.?, 1933 р., голоду, (свідч. Татун Г.Ф.)

Сухін Іван, вік невідомий, 1933 р., голоду, (свідч. Сухіної М.М.)

Татун Федір, вік невідомий, 1933 р., голоду, (свідч. Татун Г.Ф.)

Ткаченко П., (сім'я), (ім'я, по батькові та вік невідомі), 1932-1933 р., голоду, (свідч. Перепелка О.М.)

Козачелагерська сільська рада

с. КОЗАЧІ ЛАГЕРІ

У 1932–1933 роках с. Козачі Лагері, Козачелагерська с/р, Каховський р-н, Одеська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 4 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 4.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.4, спр.29)

Коваленко Юхим Якимович, 55 р., хлібороб, одноосібник, 01.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.69

Прачік Василь Степанович, 25 р., хлібороб – одноосібник, 14.08.1932, запалення шлунку, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.197

Синько Василь Григорович, 11 р., на утриманні матері, члена артілі, 04.03.1932, тиф, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.192

Ступина Одарка Іванівна, 11 р., батько – хлібороб-одноосібник 03.07.1932, черевний тиф, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.196

с. НОВА КАТЕРИНІВКА

У 1932–1933 роках с. Нова Катеринівка, Петро-Павлівська с/р, Каховський р-н, Одеська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 2 чоловік. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.4, спр.29)

Бондаренко Антон Трихимович, 39 р., хлібороб, член артілі, 02.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.51

Бондаренко Кирило Антонович, 1,5 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 14.02.1933, дитяча хвороба, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.48

с. НОВА УКРАЇНКА

У 1932–1933 роках с. Нова Українка, Петро-Павлівська с/р, Каховський р-н, Одеська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 13 чоловік. На сьогодні встановлено імена 13.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєст-

рації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.4, спр.29)

Болгарин Володимир Антонович, 6 р., батьки: хлібороби, одноосібники, 01.05.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.72

Болгарин Петро Антонович, 11 р., батьки: хлібороби, одноосібники, 03.05.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.71

Димуха Іван Макарович, 12 р., батьки: хлібороби, одноосібники, 05.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.73

Димуха Пелагея Прокопівна, 38 р., хлібороб, розкуркулена, 12.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.77

П'ятигорець Василь Омелянович, 12 р., батьки: хлібороби, члени колгоспу, 02.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.55

П'ятигорець Олександр Омелянович, 4 р., батьки: хлібороби, члени колгоспу, 18.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.64

П'ятигорець Олена Омелянівна, 6 р., батьки: хлібороби, члени колгоспу, 12.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.63

П'ятигорець Петро Степанович, 10 р., батьки: хлібороби, члени колгоспу, 19.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.59

П'ятигорець Степанида Степанівна, 6 р., батьки: хлібороби, члени колгоспу, 16.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.60

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Слюсарь Дмитро Федосійович, 5 р., батьки: хлібороби, одноосібники, 24.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.68

Слюсарь Ілля Федосійович, 14 р., батьки: хлібороби, одноосібники, 27.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.66

Слюсарь Федір Федосійович, 8 р., батьки: хлібороби, одноосібники, 24.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.67

Токарь Олексій Тимофійович, 1 міс., батьки: хлібороби, одноосібники, 25.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.65

с. ТИХИЙ САД

У 1932–1933 роках с. Тихий Сад, с., Петро-Павлівська с/р, Каховський р-н, Одеська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 2 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.4, спр. 29)

Мілько Маруся Іванівна, 7 р., батьки: хлібороби, одноосібники, 12.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.75

Мілько Петро Іванович, 5 р., батьки: хлібороби, одноосібники, 07.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.76

Ольгинська сільська рада

вис. КРОНАУ

У 1932–1933 роках вис. Кронау, Ольгинська с/р, Каховський р-н, Одеська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.4, спр.24)

Гемерліт Лев Якович, 1 р., батько – член с/г артілі, 11.06.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.184

с. ОЛЬГИНЕ

У 1932–1933 роках с. Ольгине, Ольгинська с/р, Каховський р-н, Одеська обл.,

За даними різних джерел у селі загинуло 34 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 28.

Мартиролог укладений на підставі даних Книг актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.4, спр.24, 29) та опитування свідків

Бровська Марта Валентинівна, 15 днів, на утриманні батьків (рід занять не вказаний), 07.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.38

Гуссер Готліб Готлібович, 31 р., хлібороб, одноосібник, 02.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.40

Даршт Євгенія, 43 р., хлібороб, член колгоспу, 05.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.42

Даршт Іван Іванович, 74 р., син: хлібороб, член колгоспу, , 3.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.41

Даршт Клемент Георгійо-

вич, 8 р., на утриманні батька-хлібороба, голови артілі, 29.04.1932, стовбник, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.182

Даршт Петро Іванович, 6 р., батьки: хлібороби, члени колгоспу, 10.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.43

Костогриз Григорій, 78 р., на утриманні сина службовця, 25.02.1933, старість, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.36

Лерке Олександр Іванович, 78 р., колишній член артілі, на утриманні артілі, 06.01.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.172

Лобач, ім'я та по батькові, вік невідомо, 1932-1933 р., голоду, (свідч. Драган С.В.)

Майєр Роза Яківна, 1 д., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 13.2.1932, судоми, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.176

Мельниченко Ніна, вік невідомий, 1933 р., голоду, (свідч. Силук П.Л)

Мельниченко Олександр Васильович, вік невідомий, 1933 р., голоду, (свідч. Силук П.Л)

Мельниченко Федір Олександрович, вік невідомий, 1933 р., голоду, (свідч. Силук П.Л)

Мілько Микола Григорович, 2 міс., батько: столяр, робітник МТС, 24.02.1933, від виснаження, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.35

Мільниченко Іван Олександрович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., голоду, (свідч. Циганок Є.О.)

Мільниченко Ніна Олександрівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., голоду, (свідч. Ци-

ганок Є.О.)

Мільниченко Олександр Олександрович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., голоду, (свідч. Циганок Є.О.)

Оєвський Готліб Валентинович, 72 р., хлібороб, член артілі, 30.03.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.179

Олеська Єлизавета, 75 р., на утриманні доньки: хлібороба, члена колгоспу, 23.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.44

Петер Карп Валентинович, 17 дн., на утриманні батька-хлібороба-одноосібника, 03.02.1932, дитячі судоми, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.174

Ристо Ольга Едуардівна, 9 міс., батько: хлібороб, член колгоспу, 28.04.1933, через хворобу, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.39

Рунг Єлизавета Фрідріхівна, 88 р., на утриманні сина-хлібороба, члена артілі, 16.01.1932, старість, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.173

Таблер Бікіта Августівна, 9 міс., на утриманні батька-хлібороба-одноосібника, 29.06.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.186

Ульмер Едмунд Фрідріхович, 22 р., хлібороб, одноосібник, 05.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.37

Шеллі Єлизавета Адольфівна, 2 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 13.04.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.181

Яуфман Йосип Карлович, 51 р., хлібороб, одноосібник,

05.02.1933, від старості, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.34

Яуфман Марія, 49 р., хлібороб, член колгоспу, 28.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.45

с. ПЕТРОПАВЛІВКА

У 1932–1933 роках с. Петропавлівка, Петро-Павлівська с/р Каховський р-н, Одеська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 38 чоловік. На сьогодні встановлено імена 38.

Мартиролог укладений на підставі даних Книг актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р – 4069, оп.4, спр.24, 29)

Горох Варвара Антипівна, 1 міс., на утриманні батка-хлібороба, члена артілі, 07.09.1932, запалення мозку, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.200, 205

Грабельна Марія Володимирівна, 1 р., батьки: хлібороби, одноосібники, 17.04.1932, дитяча хвороба, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.57

Грибальний Михайло Васильович, 4 р., 8.03.1932, чахотка, батько – хлібороб-одноосібник, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.193

Димченко Григорій Сергійович, 10 р., батьки: хлібороби, члени колгоспу, 22.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.79

Димченко Олена Сергіївна, 8 р., батьки: хлібороби, члени колгоспу, 02.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.70

Димченко Сергій Пахомович, 37 р., хлібороб, член артілі, 15.08.1932, втопився, ф.Р-4069,

оп.4, спр.24, арк.199

Димченко Тамара Василівна, 1 ? р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 15.08.1932, захворювання мозкової оболонки, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.198

Доліченко Сергій Сергійович, 5 міс., мати: хлібороб, член колгоспу, 03.03.1933, дитяча хвороба, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.50

Запорожець Іван Іванович, на утриманні батька, 12.11.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.204

Коваленко Антон (Демид) Антонович, 37 р., хлібороб, член колгоспу, 29.01.1933, після операції, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.46

Коваленко Ганна Дмитрівна, 1,5 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 02.02.1933, дитяча хвороба, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.47

Коновал Іван Сидорович, 6 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 15.12.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.207

Корінькова Наталя Овер'янівна, 32 р., хлібороб, член артілі, 12.01.1932, не розбірливо, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.187

Кошель Яків Григорович, 51 р., хлібороб, член артілі, 22.09.1932, захворювання легенів, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.202

Кудас Лідія Яківна, 4 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 31.01.1932, від пожежі, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.189

Кудас Микола Якович, 1 ?

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

р., члена артілі, 31.01.1932, від пожежі, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.190

Кузьомка Михайло Іванович, 27 р., хлібороб, член артілі, 21.04.1932, від застуження середини, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.62

Лебідь Антон Васильович, 60 р., хлібороб, член колгоспу, 12.04.1932, ревматизм, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.61

Литвиненко Ганна Петрівна, 6 р., батько: швець, одноосібник, 02.04.1933, дитяча хвороба, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.53

Литвиненко Катерина Петрівна, 4 р., батьки: хлібороби, одноосібники, 18.04.1933, дитяча хвороба, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.58

Любач Микола Овксентійович, 25 р., хлібороб, одноосібник, 14.05.1933, «внутреннее», ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.78

Матвеев Терентій Павлович, 39 р., хлібороб, член артілі, 26.05.1933, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.80

Навала Петро Іванович, 50 р., хлібороб, член колгоспу, 30.03.1933, захворювання шлунку, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.54

П'ятиборець Яків Олександрович, 26 р., хлібороб, одноосібник, 29.03.1933, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.50

П'ятигорець Володимир Якович. 3 міс., на утриманні батька-хлібороба-одноосібника, 27.12.1932, дитяча хвороба, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.210

Перерва Іван Григорович, 2 р., батьки хлібороби, члени

артілі, 17.02.1933, скарлатина, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.49

Сербін Степан Петрович, 10 р., батьки: хлібороби, члени колгоспу, 07.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.56

Слюсар Лідія Семенівна, 3 міс., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 06.06.1932, дитяча хвороба, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.194

Соха Микола Данилович, 5 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 20.10.1932, скарлатина, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.203

Ступін Григорій Іванович, 75 р., хлібороб, член артілі, 16.10.1933, старість, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.81

Тихий Павло Іванович, 84 р., на утриманні сина-хлібороба-одноосібника, 28.01.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.188

Фесик Володимир, 6 міс., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 10.12.1932, дитяча хвороба, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.208

Фесик Юхим Максимович, 31 р., хлібороб, член артілі, 25.12.1932, параліч, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.209

Цебров Анатолій Іванович, 7 р., на утриманні матері-вчительки, 12.02.1932, грип, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.191

Чайка Дарія Іванівна, 39 р., хлібороб, член колгоспу, 10.05.1933, упала вагітна, ф.Р-4069, оп.4, спр.29, арк.74

Чайка Микола Миколайович, 1 ? р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі,

17.09.1932, запалення мозку, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.201

Черепіхін Микола Іванович, 40 р., хлібороб, член артілі, 29.07.1932, захворювання легенів, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.195

Чечні Павло Семенович, 2 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артілі, 23.11.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.206

Славненська сільська рада

с. КОСТОГРИЗІВСЬКЕ

У 1932–1933 роках вис. Костогризівське, Новоолександрівська с/р, Каховський р-н, Одеська обл., виключене з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинув 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р – 4069, оп.4, спр.24)

Меличенко Віра Іванівна, 27 р., хлібороб-одноосібник, 14.01.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.137

с. НОВА БЛАГОВІЩЕНКА

У 1932–1933 роках с. Нова Благовіщенка, Ново-Благовіщенська с/р, Каховський р-н, Одеська обл.

За даними різних джерел у селі загинуло 906 чоловік. На сьогодні встановлено імена 178.

Мартиролог укладений на підставі даних Книг актів реєстрації цивільного стану (Держав-

ний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.4, спр.24, 27) та опитування свідків

Андрющенко Василь Григорович, 4 міс., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 11.05.1933, запалення головного мозку, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.72

Бондаренко Феодосія, 58 р., хлібороб, член артілі, 17.05.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.75

Бондарчук Марія Семенівна, 58 р., хлібороб, 17.02.1933, катар шлунку, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.32

Бохоня Василь Васильович, 33 р., 1933 р., голоду, (свідч. Андрієнко М.В.)

Брахар Іван Маркович, 9 р., батько – хлібороб, член артілі, 06.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.36

Брахар Михайло Маркович, 4 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 21.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.46

Брахар Петро Костянтинович, 8 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 21.05.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.87

Брекар Іван Костянтинович, 5 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 29.06.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.149

Брекар Мотря Костянтинівна, батьки: хлібороби, члени артілі, 10.07.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.161

Брехар Кирило Маркович, 8 р., батьки: члени артілі,

11.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.15

Брохорд Василь, нерозбірливо, 79 р., хлібороб, 08.02.1933, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.2

Варава Катерина Амосівна, 1 міс., батьки: хлібороби, члени артілі, 03.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.90

Варава Опанас Микитович, 44 р., хлібороб, член артілі, 21.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.58

Ганоцька Катерина Іванівна, 1 р., на утриманні батьків – хліборобів, одноосібників, 12.05.1933, запалення головного мозку, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.77

Ганоцький Володимир Іванович, 1 р., на утриманні батьків–хліборобів, 11.05.1933, запалення легень, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.56

Германенко Іван Кирилович, 3 міс., батьки – члени артілі, 16.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.125

Германенко Кирило Федорович, 33 р., хлібороб, член артілі, 08.10.1933, сухоти, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.178

Гирська Марія Іванівна, не вказана, батьки: хлібороби, члени артілі, 09.09.1933, запалення головного мозку, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.176

Грядя Іван Леонтійович, 19 р., хлібороб, робітник радгоспу, 25.04.1933, тиф, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.47

Гуртова Марія Остапівна, 3 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 12.07.1933, від недоїдан-

ня, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.160

Гуртовий Василь Федосійович, 8 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 30.06.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.154

Гуртовий Володимир Федосійович, 2 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 25.05.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.117

Гуртовий Іван Данилович, 73 р., хлібороб, член артілі, 12.07.1933, старість, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.145

Гуртовий Іван Федосійович, 10 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 01.07.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.166

Гуртовий Петро Федорович, 6 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 05.06.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.104

Довга Варвара Радіонівна, 26 р., хлібороб – одноосібник, 17.12.1933, тиф, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.16

Довга Дунька Данилівна, 8 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 10.06.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.111

Довга Марія Данилівна, 4 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 22.06.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.119

Довга Раїса Дементіївна, 2 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 20.06.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.103

Довгий Данило Федорович,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

33 р., хлібороб, член артілі, 23.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.60

Довгий Іван Данилович, 9 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 22.06.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.106

Довгий Іван Олександрович, 1тижд, на утриманні батьків –хліборобів, членів артілі, 12.07.1933, запалення головно-го мозку, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.146

Довгий Микола Данилович, 1 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 21.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.59

Довгий Федір, 68 р., хлібороб, член артілі, 07.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.37

Єсіна Марфа, 47 р., хлібороб, член артілі, 23.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.89

Жужа Андрій Терентійович, 58 р., хлібороб, член артілі, 02.06.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.100

Жужа Антон Тихонович, 63 р., член артілі, 11.03.1933, старість, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.5

Жужа Варвара Яківна, 69 р., 11.03.1933, хлібороб, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.4

Жужа Василина Василівна, 75 р., хлібороб, член артілі, 11.03.1933, старість, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.28

Жужа Василь Максимович, 3 р., з родини хліборобів, 03.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.13

Жужа Володимир Якович, 2 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 05.06.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.167

Жужа Володимир, 32 р., не вказане (аркуш пошкоджений) 08.11.1933, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.1

Жужа Галина Степанівна, 57 р., хлібороб, куркуль, 09.05.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.70

Жужа Дмитро Сергійович, 7 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 08.07.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.147

Жужа Жорж Іванович, 9 р., батьки: хлібороби, куркулі, 25.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.61

Жужа Іван Григорович, 3 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 10.06.1933, запалення головного мозку, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.109

Жужа Іван Михайлович, 1 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 13.07.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.152

Жужа Климентій Прокопович, 53 р., хлібороб, 13.03.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.7

Жужа Ліда Іванівна, 6 р., батьки: хлібороби, куркулі, 08.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.57

Жужа Лідія Іванівна, 7 р., батьки: хлібороби, куркулі, 05.04.1933, запалення легенів, недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.35

Жужа Макар Петрович, 76 р., хлібороб, 04.03.1933, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.3

Жужа Максим Назарович, 33 р., хлібороб, член артілі, 28.05.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.78

Жужа Марія Максимівна, 8 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 18.06.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.101

Жужа Марія Михайлівна, 3 р., мати: член артілі, 24.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.50

Жужа Михайло Макарович, 33 р., хлібороб, член артілі, 18.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.19

Жужа Михайло Тимофійович, 34 р., хлібороб, член артілі, 08.06.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.83

Жужа Олексій Іванович, 12 р., батьки: хлібороби, куркулі, 28.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.69

Жужа Олена Степанівна, 6 р., батьки: особисте господарство, 23.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.63

Жужа Ольга Іванівна, 4 р., батьки: хлібороби, 17.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.20

Жужа Палажка Андріанівна, 28 р., хлібороб, член артілі, 29.06.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.148

Жужа Палажка Петрівна, 1 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 25.04.1933, запалення легень, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.84

Жужа Палажка Федотівна, 33 р., хлібороб, куркуль, 09.05.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.55

Жужа Параска, 65 р., хлібороб, член артілі, 04.07.1933, старість, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.134

Жужа Пелагея Степанівна, 1 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 17.07.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.171

Жужа Петро Якович, 6 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 15.06.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.156

Жужа Сергій Сергійович, 3 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 04.07.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.133

Жужа Степан Тимофійович, 18 р., хлібороб, куркуль, 16.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.40

Жужа Тетяна Максимівна, 2 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 07.05.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.81

Жужа Тетяна Яківна, 38 р., хлібороб, член артілі, 10.06.1933, від пологів, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.113

Жужа Тиміш Іванович, 63 р., хлібороб, куркуль, 24.06.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.153

Жужа Яків Максимович, 6 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 12.06.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.96

Жупина [Христина Кузьмівна], 73 р., хлібороб-одноосібник, 15.08.1932, тиф, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.128

Жупина Іван Антонович, 26 р., член артілі, 01.08.1932, ча-

хотка, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.127

Жупина Іван Макарович, не вказане, на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 28.06.1933, запалення головного мозку, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.121

Жученко Ганна Андріївна, 53 р., хлібороб, член артілі, 29.11.1933, запалення головного мозку, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.181

Зінько Трофим, 33 роки, 1933 р., голоду, (свідч. Польченко Г.Р.)

Коваль Павло Матвійович, 58 р., хлібороб, член артілі, 27.09.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.184

Корій Прокоп Павлович, 58 р., член артілі, 08.02.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.114

Котій Арсентій Васильович, 42 р., хлібороб-одноосібник, 12.06.1933, недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.118

Котій Іван Тихонович, не вказана, батьки: хлібороби, члени артілі, 10.09.1933, запалення головного мозку, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.177

Котій Кирило Іванович, 50 р., хлібороб, 14.03.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.6

Котій Микола Полікарпович, 1 р., від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.12

Котій Микола, 3 р., батько – хлібороб, робітник зернорадгоспу, 01.05.1933, не вказане, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.66

Котій Павло Дмитрович, 87

р., хлібороб, член артілі, 22.03.1933, старість, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.18

Котій Сергій Кирилович, 21 р., хлібороб, куркуль, 18.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.42

Котій Тимофій (Тиміш) Іванович, 36 р., хлібороб, 09.03.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.29

Котлюба Карпо Опанасович, 68 р., хлібороб, 15.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.17

Котлюба Катерина Михайлівна, не вказано, на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 09.06.1933, запалення головного мозку, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.110

Котлюба Лаврентій Омелянович, 71 р., хлібороб, член артілі, 26.5.1933, старість, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.76

Котлюба Лідія Олександрівна, 6 міс., на утриманні батьків-хліборобів, членів артілі, 19.06.1933, запалення головного мозку, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.102

Котлюба Микола Костянтинович, 2 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 12.03.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.30

Котлюба Ольга Лук'янівна, 22 р., хлібороб, член артілі, 29.07.1933, запалення кишок, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.174

Котлюба Филімон Лаврентійович, 36 р., хлібороб, член артілі, 17.04.1933, параліч, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.41

Кригін Микола Давидович, 5 міс., батьки – члени артілі,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

17.03.1932, гастрит, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.123

Кузьмич Микола Васильович, 7 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 23.06.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.168

Кузьмич Надія Василівна, 10 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 03.07.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.157

Куріпка Катерина Остапівна, 1 р., батьки: хлібороби, 13.12.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.190

Куріпка Клим Йосипович, 65 р., хлібороб, член артілі, 07.07.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.164

Куріпка Любаша Остапівна, 1 р., батьки: хлібороби, працівники зернорадгоспу, 13.12.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.180

Куріпка Марія Павлівна, 1 тиж., батьки: хлібороби, члени артілі, 13.07.1933, запалення головного мозку, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.169

Куріпка Ніна Остапівна, 3 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 13.12.1933, запалення головного мозку, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.189

Кухар Дмитро (по батькові не вказано), вік невідомий, 1933 р., голоду, (свідч. Польченко Г.Р.)

Лавриненко Ганна Антонівна, 9 міс., на утриманні батька – хлібороба, члена артілі, 01.03.1932, запалення легень, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.118

Литвиненко Марія Андріївна, 2 міс., батьки: хлібороби, члени артілі, 27.05.1933, не вка-

зана, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.93

Лобач Любов Опанасівна, 3 р., батьки: хлібороби, куркулі, 07.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.44

Лобач Марія Оксентіївна, 5 р., батьки: хлібороби, 17.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.22

Лугівська Марія Федорівна, 23 р., хлібороб-одноосібник, 02.01.1932, черевний тиф, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.116

Луговська Наталія Михайлівна, 4 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 01.06.1933, тиф, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.97

Луговський Ілько Карпович, 49 р., хлібороб, член артілі, 17.03.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.8

Луговський Митрофан Іванович, 8 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 30.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.53

Луговський Михайло Іванович, 3 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 23.06.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.120

Луговський Петро Іванович, 6 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 19.06.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.107

Макоїд Василь Романович, 48р., хлібороб, 10.07.1933, від каліцтва, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.162

Макоїд Віра Василівна, 2 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 12.07.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27,

арк.170

Макоїд Данило Антонович, 42 р., хлібороб, член артілі, 21.06.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.114

Макоїд Любов Павлівна, 1 р., на утриманні батьків-хліборобів, членів артілі, 28.04.1933, запалення легень, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.51

Макоїд Надія Василівна, 2 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 04.07.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.159

Мезинцева Поліна Марківна, 5 р., на утриманні батьків, хліборобів, членів артілі, 04.07.1933, не вказане, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.131

Обелец Марія Йосипівна, 6 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 18.05.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.80

Обелиц Йосип Семенович, 28 р., хлібороб, член артілі, 26.03.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.31

Обелиц Оксана Йосипівна, 19 дн., на утриманні батька – хлібороба-одноосібника, 25.02.1932, младенчество, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.117

Омельчак Василь Корнійович, 8 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 07.06.1933, запалення легень, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.94

Омельчак Лідія Корнійівна, 4 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 26.07.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.158

Омельчак Марія Карпівна, 2 р., батьки: хлібороби, члени

артілі, 21.06.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.116

Омельчак Наталка Якимівна, 49 р., хлібороб, член артiлі, 07.10.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.187

Онищенко Григорій Тихонович, 28 р., член артiлі, 28.08.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.129

Оселець Антон, 3 міс., на утриманні батька: члена артiлі, 15.03.1933, дитяче, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.9

Павлюк Варфоломій Пантелеймонович, 48р., хлібороб, член артiлі, 27.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.88

Петренко Варвара Іванівна, ? міс., на утриманні батька – хлібороба - одноосібника, 02.04.1932, младенчество, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.121

Петренко Ганна Михайлівна, 60 р., хлібороб, член артiлі, 12.07.1933, старість, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.132

Петренко Дмитро Євтихійович, 24 р., хлібороб, член артiлі, 13.05.1933, сибірська язва, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.71

Петренко Дорош Андрійович, 63 р., хлібороб, член артiлі, 09.03.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.26

Петренко Єгор Андрійович, 60 р., хлібороб, член артiлі, 20.05.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.73

Петренко Тамара Стефанівна, 8міс., на утриманні батька, 20.03.1933, дитяче, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.11

Петренко Федір Іванович, 1 міс., батьки: хлібороби, члени артiлі, 21.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.49

Повстяний Іван Прохорович, 22 р., хлібороб, член артiлі, 03.02.1933, параліч, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.39

Повстяний Левко Прохорович, 31 р., хлібороб, член артiлі, 03.05.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.54

Повстяний Петро Леонтійович, 1 р., батьки: одноосібники, 26.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.62

Притика Клава Іванівна, не вказана, батьки: хлібороби, члени артiлі, 10.10.1933, запалення головного мозку, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.186

Проценко Микола Кіндратович, 2 міс, батько – хлібороби, 12.09.1933, запалення головного мозку, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.173

Рак Василь Дмитрович, 9 міс., батьки: хлібороби, члени артiлі, 01.09.1933, запалення головного мозку, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.183

Санін Іван Іванович, 2 р., на утриманні батька-хлібороба, члена артiлі, 25.11.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.136

Святовець Олексій Федотович, 7 р., батьки: хлібороби, члени артiлі, 27.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.92

Святовиц Василь Андрійович, 32 р., хлібороб, член артiлі, 27.03.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.34

Святодень Ніна Михайлівна,

Зміс., батьки – хлібороби, 12.02.1933, запалення легень, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.24

Семешко Павло Никифорович, 2 р., на утриманні батька – хлібороба, члена-артiлі, 18.11.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.135,

Симипольська Мотря Григорівна, 1 р., батьки: хлібороби, члени артiлі, 18.05.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.86

Симипольська Наталія Іванівна, 68 р., хлібороб, член артiлі, 29.05.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.79

Симипольський Галактіон Сергійович, 87 р., хлібороб, одноосібник, 05.03.1933, старість, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.27

Синипольська Анастасія Тимофіївна, 11 р., батьки: члени артiлі, 10.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.14

Синипольська Ганна Тимофіївна, 4 р., батьки: хлібороби, члени артiлі, 13.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.38

Синипольська Ганна, 32 р., хлібороб, 19.07.1933, параліч, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.163

Синипольська Марія Тимофіївна, 6 р., батько: хлібороб, член артiлі, 19.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.21

Синипольський Макар Єлисейович, 73 р., хлібороб, член артiлі, 28.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.65

Синипольський Микола Ти-

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

мофійович, 2 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 26.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.48

Синипольський Тиміш Миколайович, 34 р., хлібороб, член артілі, 03.07.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.165

Скорик Юхим Дементійович, 65 р., хлібороб, член артілі, 08.11.1932, ушиб спинного мозку, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.134

Славоженцева Надія Максимівна, 25 р., хлібороб, член артілі, 27.09.1932, рожа, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.132

Стащенко Ганна Михайлівна, 65 р., хлібороб, член артілі, 20.01.1933, старість, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.23

Стащенко Олексій Максимович, 82 р., хлібороб, член артілі, 06.03.1933, старість, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.25

Степаненко Степанида Софронівна, 29 р., хлібороб, член артілі, 15.02.1932, вбита з рушниці, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.119

Стешенко Анастасія Василівна, 12 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 21.06.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.150

Стешенко Галина Федорівна, 4 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 18.06.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.112

Стешенко Лука Герасимович, 14 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 17.09.1933, грип, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.182

Стешенко Олександра Фе-

дорівна, 4 р., батьки – хлібороби, 10.06.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.98

Субота Андрій Захарович, 26 р., хлібороб, член артілі, 23.08.1932, втопився, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.130

Тимура Марія Ілівна, 32 р., хлібороб - одноосібник, 14.08.1932, грип, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.131

Тимчура Володимир Овер'янович, 3 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 24.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.64

Тимчура Тетяна Овер'янівна, 1 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 07.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.52

Хурлен Марія Олексіївна, 107 р., хлібороб, член артілі, 26.03.1933, старість, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.10

Чечін Олександр, 32 р., хлібороб, член артілі, 13.07.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.151

Чича Олександр Васильович, 2 м., на утриманні батька – хлібороба, члена артілі, 18.02.1932, нерозбірливо, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.115

Чумак Килина, 76 р., хлібороб, член артілі, 03.04.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.43

Чумак Олександр Пилипович, 37 р., хлібороб, член артілі, 23.11.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.191

Чумак Степан Романович, 25 р., хлібороб, член артілі, 25.07.1933, застуда, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.155

Шевченко Іван Павлович, 3 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 12.06.1933, від недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.99

Шульга Василь Іванович, 27 р., хлібороб, 23.11.1933, порок серця, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.179

Шульга Тетяна Феофілівна, 4міс., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 06.04.1933, дитяче, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.33

с. СЛАВНЕ (Ново-Олександрівка)

У 1932–1933 роках с. Ново-Олександрівка, с., Ново-Олександрівська с/р, Каховський р-н, Одеська обл. За даними архівних джерел у селі загинуло 68 чоловік. На сьогодні встановлено імена 67. Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.4, спр.24, 27)

Артеменко Андрій Сидорович, 10 р., батьки: не вказана, 14.07.1933, голод, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.232

Артеменко Василь Сидорович, 8 р., батьки: не вказана, 17.06.1933, голод, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.224

Артеменко Ганна Сидорівна, 8 р., батьки: не вказана, 14.07.1933, голод, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.233

Артеменко Микола Сидорович, 4 міс., батьки: не вказана, 29.04.1933, голод, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.211

Артеменко Олександр Сидорович, 5 р., батьки: не вказа-

на, 22.06.1933, голод, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.230

Артьоменко Микола Павлович, 1 р., на утриманні батьків, 05.11.1932, хвороба шлунку, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.147

Буковня Текла Матвіївна, 75 р., хлібороб-одноосібник, 07.03.1932, від головної болі, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.139

Горова Катерина Костянтинівна, 1 р., батьки: не вказана, 26.08.1933, пронос, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.237

Горовий Іван Кирилович, 3 р., на утриманні батьків, не вказане, 13.05.1933, дитяче, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.213

Горовий Іван Костянтинович, 12 р., батьки: не вказана, 14.07.1933, голод, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.231

Горовий Микола Сидорович, 9 міс., на утриманні батьків, 21.09.1932, дитяче, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.145

Горовий Степан Костянтинович, 3 р., батьки: не вказана, 05.08.1933, пронос, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.234

Гризун Павло, 26 р., хлібороб, 09.08.1933, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.236

Дейнега Тетяна Яківна, 50 р., член артілі, 07.10.1932, запалення шлунку, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.146

Дейнека Ірина Кузьмівна, 74 р., хлібороб-одноосібник, 22.02.1932, не розбірливо, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.138

Деркач Олександр Пилипович, 5 р., батьки: не вказана, 25.05.1933, голод, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.223

Деркач Олександра Яремівна, 1 р., на утриманні батьків, 05.09.1933, шлункове захворювання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.240

Деркач Пилип Іванович, 43 р., хлібороб, 03.05.1933, недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.198

Деркач Семен Єпифанович, 68 р., не вказана, 15.09.1933, шлункове захворювання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.239

Деркач Семен Пилипович, 8 р., батьки: не вказана, 28.05.1933, голод, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.222

Єременко Олександра Федорівна, 6 міс., на утриманні батьків, 28.09.1932, дитяче, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.144

Єремко Олександр Онуфрійович, 42 р., хлібороб, 15.05.1933, голод, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.218

Жигуля Оксана Іванівна, 32 р., хлібороб, 15.04.1933, недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.203

Костенко Алла Семенівна, 7 міс., батьки: не вказана, 05.08.1933, пронос, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.235

Костенко Антон Якович, 10 р., батьки: не вказана, 17.04.1933, недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.194

Костенко Ганна Яківна, 7 р., батьки: не вказана, 16.04.1933, недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.193

Костенко Іван Андрійович, 32 р., хлібороб, 29.05.1933, голод, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.214

Костенко Іван Антонович, 32 р., хлібороб, 29.05.1933, від голоду, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.216

Костенко Оксана Митрофанівна, 38 р., хлібороб, 31.10.1933, застуда, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.243

Кошман Григорій Іванович, 37 р., хлібороб, 15.04.1933, недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.201

Кошман Іван Пилипович, 68 р., на утриманні сина – хлібороба-одноосібника, 08.03.1932, хвороба шлунку, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.140

Кошман Микола Данилович, 1 р., на утриманні батьків, 28.08.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.142

Кошман Параска Кузьмівна, 67 р., на утриманні сина-хлібороба-одноосібника, 04.04.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.141

Курдутомовська Катерина Феофанівна, 3 р., батьки: не вказана, 03.05.1933, недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.196

Курдутомовський Пилип Іванович, 58 р., хлібороб, недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.197

Лисенко Микита Самійлович, 33 р., хлібороб-одноосібник, 28.02.1933, тиф, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.212

Меншикова Євдокія Іванівна, 48 р., хлібороб, 09.06.1933, голод, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.225

Плохушка Іван Петрович, 46 р., член колгоспу, 11.04.1933, захворювання легенів, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.192

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Плохушко Василь Іванович, 13 р., на утриманні батьків, 08.05.1933, від голоду, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.209

Подросков Іван П., 67 р., чоботар, 30.04.1933, старість, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.206

Пристемська Степанида Григорівна, 70 р., старість, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.229

Ремез Варка Онисимівна, 61 р., хлібороб, 27.05.1933, голод, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.219

Ремез Григорій Юхимович, 72 р., хлібороб, 29.05.1933, недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.199

Ремез Зиновій Семенович, 76 р., хлібороб, 01.05.1933, недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.200

Ремез Марія Пилипівна, 70 р., не вказана, 18.08.1933, старість, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.238

Руденко Валентина Семенівна, 2 р., батьки: не вказана, 18.06.1933, дитяче, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.245

Руденко Михайло Трохимович, 79 р., хлібороб-одноосібник, 30.04.1933, старість, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.205

Синиця Дмитро Петрович, 63 р., хлібороб, 07.05.1933, від голоду, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.210

Синиця Олександр Єпифанович, 62 р., хлібороб-одноосібник, 18.04.1933, старість, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.202

Соло Ігор Д[...], 11 міс., батьки: не вказана, 27.11.1932, хвороба шлунку, ф.Р-4069, оп.4,

спр.24, арк.148

Стеншина Марія Петрівна, 59 р., домогосподарка, 10.06.1933, голод, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.241

Стецько Гаврило Антонович, 19 р., не вказана, 27.10.1933, тиф, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.244

Філенко Євдокія Арсентіївна, 8 р., батьки: не вказана, 10.06.1933, голод, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.228

Філенко Іван Арсентійович, 11 р., батьки: не вказана, 21.06.1933, голод, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.226

Філенко Килина Арсентіївна, 8 р., батьки: не вказана, 10.06.1933, голод, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.227

Філенко Михайло Арсентійович, 3 р., на утриманні батьків, 08.05.1933, від голоду, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.214

Форостяний Іван Фадійович, 23 р., член колгоспу, 12.12.1932, черевний тиф, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.149

Хрень Олена Григорівна, 4 міс., на утриманні батьків, не вказане, 23.04.1933, дитяче, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.208

Хрень Порфирій Маркович, 71 р., хлібороб, 30.05.1933, голод, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.220

Чуприна Данило Іванович, 54 р., хлібороб-одноосібник, 26.05.1933, отруєння, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.217

Чуприна Іван Іванович, 53 р., хлібороб-одноосібник, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.195

Чуприна Маланія Данилівна, 29 р., хлібороб-одноосібник, 29.04.1933, параліч, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.207

Яворський Іван, 4 міс., на утриманні батьків, 27.09.1932, дитяча хвороба, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.143

Якубовський Григорій Іванович, 27 р., хлібороб, 16.04.1933, недоїдання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.204

Якубовський Микита Іванович, 49 р., не вказана, 08.08.1933, шлункове захворювання, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.242

Янчуков Микола Кирилович, 2тиж., на утриманні батьків, не вказане, 21.05.1933, дитяче, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.215

Яценко Віра Єгорівна, 32 р., хлібороб, 31.05.1933, голод, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.221

с. СОФІЇВКА

У 1932–1933 роках с. Софіївка, Новоолександрівська с/р, Каховський р-н, Одеська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.4, спр.27)

Гризун Павло, 26 р., хлібороб, 24.07.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.27, арк.236

вис. ШЕВЧЕНКА

У 1932–1933 роках вис. Шевченка, Ново-Благовіщенська с/р, Каховський р-н, Одеська обл., виключене з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 2 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.4, спр.24)

Глоба Валентина Миколаївна, 3 міс., батьки – члени артілі, 13.03.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.120

Сапун Ганна Пантеліївна, 6 міс., батьки – члени артілі, 15.01.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.4, спр.24, арк.113

Червоноблагодатненська сільська рада с.Червоноблагодатне

У 1932–1933 роках с. Червоноблагодатне, Одеська обл.

За свідченням очевидців у селі загинуло 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Тур Семен, вік невідомий, 1933 р., голоду, (свідч. Куз Б.М).

ІВАНІВСЬКИЙ РАЙОН Іванівська селищна рада смт Іванівка

У 1932–1933 роках с. Іванівка, Іванівська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл. В селі відбувалось вилучення хліба (Державний архів Хер-

сонської області, ф. П – 19, оп.1, спр.22)

За свідченням очевидців у селі загинуло 5 чоловік. На сьогодні встановлено імена 5.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Іващенко Оксана, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Іващенко М.М., 1921 р.н.)

Фесик (сім'я з 3 дітей та матері) (імена не відомі), 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Фесик М.І., 1922 р.н.)

Балашівська сільська рада

п. Аааааааа (САЕОААА)

У 1932–1933 роках с. Зайцево, Ново-Михайлівська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 3 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 3.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.5, спр.77).

Мовчан Олександра Федорівна, 8 р., батьки: хлібороби, одноосібники, 15.06.1932, від хвороби, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.58

Сілінова Тетяна Олексіївна, 80 р., одноосібник, 21.10.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.60

Тригідько Микола Миколайович, 1 міс., батьки – хлібороби, 09.02.1932, не вказана, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.53

п. ІІІІ-ІЕОАЕЕ²АЕА

У 1932–1933 роках с. Ново-Михайлівка, Ново-Михайлівська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл., с. Новомихайлівка виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 2 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі даних Книг актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р-4069, оп. 5, спр. 77, 82).

Довженко Марія Матвіївна, 1 міс., на утриманні батька – хлібороба, члена артілі, 01.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 46

Лисенко Павло Андрійович, 4 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 17.11.1932, від хвороби, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.61

Благодатненська сільська рада

с. БЛАГОДАТНЕ

У 1932–1933 роках с. Благодатне, Благодатненська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл.

За даними різних джерел у селі загинуло 11 чоловік. На сьогодні встановлено імена 11.

Мартиролог укладений на підставі даних Книг актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.5, спр.77, 82)

Бережний Вилеор Степанович, 4 міс., на утриманні батька – хлібороба, 08.08.1932, не вказана, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.5

Бойко Килина Василівна,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

35 р., член артілі, 04.02.1932, застуда, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.3

Власенко Катерина Семенович, 8 р., на утриманні батьків – домогосподарів, 16.12.1932, від обпалення, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 8

Герасименко Наталія Іванівна, 65 р., не вказана, 27.04.1933, виснаження, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 21

Герасименко Семен Федосійович, 57 р., хлібороб, член артілі, 22.03.1933, виснаження, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 9

Іванченко Яків Якович, 72 р., хлібороб-одноосібник, 28.04.1933, виснаження, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 17

Смолін Павло, до 1 р.?, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Смолін В.Г. 1900 р.н. Запис свідчень 1976 р.)

Смолін Петро, до 1 р.?, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Смолін В.Г. 1900 р.н. Запис свідчень 1976 р.)

Ткаченко Степан Іванович, 55 р., хлібороб, член артілі, 14.03.1933, виснаження, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 6

Федосеєнко Віктор Григорович, 1,5 р., батько – член артілі, 30.10.1932, дифтерія, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.7

Чечевец Андрій Якович, 27 р., господар, 12.01.1932, «від удару мотором», ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.2

ñ. Áëàãíäàðíá (ÐÏÄÍ²Ä-ÊÀ)

У 1932–1933 роках с. Романівка,

Благодатненська с/р, Нижньосірогоський р-н, Дніпропетровська обл., приєднане до с. **Благодатне**.

За даними архівних джерел у селі загинуло 11 чоловік. На сьогодні встановлено імена 11.

Мартиролог укладений на підставі даних Книг актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р-4069, оп. 5, спр. 77, 82).

Гавриленко Меланія Гордіївна, 74 р., хлібороб, член артілі, 09.02.1933, від старості, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 2

Гавриленко Павло Лук'янович, 75 р., хлібороб, член артілі, 06.02.1933, від старості, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 2

Друщенко Петро Олександрович, 43 р., член колгоспу, 15.05.1933, виснаження, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 22

Звіржинська Ніна Григорівна, не вказана, батьки: члени артілі, 09.10.1932, не вказана, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.6

Кобзар Віктор Васильович, 1 р., батько: голова колгоспу, 09.08.1932, ентерит, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.5

Мартінова Пелагея Тихонівна, 38 р., службовець, член артілі, 24.01.1932, від сухоти, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.1

Пономарчук Василь Іванович, 6 р., на утриманні батьків, членів артілі, 17.05.1933, виснаження, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 25

Пономарчук Василь Семенович, 76 р., домогосподар, 01.04.1933, від старості, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 20

Свитенюк Феодосій Васильович, 62 р., хлібороб, член

артілі, 31.03.1933, виснаження, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 11

Шиян [Ази] Петрович, 1 міс., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 06.03.1933, невідома, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 6

Шулик Хима Михайлівна, 60 р., хлібороб, член колгоспу, 20.01.1933, від старості, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 1

вис. БРУСИЛІВКА

У 1932–1933 роках с. Брусилівка, Ново-Тимофіївська с/р, Нижньосірогоський р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 2 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.5, спр.77)

Башмаков Єгор Єлизарович, 10 р., батьки: хлібороби, 21.03.1932, невідома, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.14

Миронова Василиса Ларионівна, 30 р., хлібороб, одноосібник, 17.07.1932, невідома, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.16

вис. АІДІІО²АЕÀ

У 1932–1933 роках вис. Воронц³вка, Благодатненська с/р, Нижньосірогоський р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 13 чоловік. На сьогодні встановлено імена 13.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Держав-

ний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.5, спр.77, 82)

Власенко Микола павлович, 3 р., на утриманні батьків – одноосібників, 14.05.1933, виснаження, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 23

Денвянко Єфимія Терентіївна, 65р., хлібороб, член артілі, 13.05.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 77, арк. 56

Коробов Михайло Степанович, 3р., на утриманні батьків, 22.09.1932, вбитий, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.6

Нечит Аврам Миколайович, 75 р., хлібороб-одноосібник, 09.04.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 14

Олійник Дмитро Григорович, 8р., батьки: хлібороби, члени артілі, 13.02.1932, невідома, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 77, арк. 55

Олійник Марія Василівна, 3 дні, батьки – хлібороби, 04.03.1932, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 77, арк. 55

Павленко Євдокія Гаврилівна, 66р., 21.11.1932, член колгоспу, від операції, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.8

Политицька Тетяна Пилипівна, 5 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 10.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 11

Чорний Микола Якович, 3 міс., батьки: хлібороби, члени артілі, 24.11.1932, хворість, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.51

Шиян Іван Трохимович, 50 р., хлібороб-одноосібник, 09.04.1933, виснаження, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 14

Шиян Лідія Іванівна, 8 р.,

на утриманні батьків, хліборобів-одноосібників, 10.03.1933, виснаження, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 10

Шиян Микола Іванович, 5 р., на утриманні батьків, хліборобів - одноосібників, 10.03.1933, виснаження, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 10

Ярошенко Дмитро Іванович, 6 міс., батьки: хлібороби, члени артілі, 20.06.1932, невідома, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 77, арк. 57

аєñ. ÊÓÒÓÇÎÀÊÀ

У 1932–1933 роках вис. Кутузовка, Благодатненська с/р, Нижньосірогозький р-н Дніпропетровська обл. виключено з обліку. За даними архівних джерел у селі загинуло 4 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 4. Мартиролог укладений на підставі даних Книг актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р-4069, оп. 5, спр. 77, 82).

Назюта Грицько Миколайович, 3 міс., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 07.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 47

Неділько Дмитро Феодосійович, 7 р., на утриманні батьків – робітників елеватору, від літаргічного сну, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 77, арк. 4

Панченко Омелян Васильович, 60 р., хлібороб, член артілі, 18.04.1933, хворе серце, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 13

Сальник Катерина Кіндратівна, 3 р., на утриманні батьків – членів артілі, 25.02.1932, скарлатина, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 77, арк. 3

аєñ. ÊÓÊ'ВІ²ÂÊÀ

У 1932–1933 роках вис. Лук'янівка, Благодатненська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку. За даними архівних джерел у селі загинуло 16 чоловік. На сьогодні встановлено імена 16.

Мартиролог укладений на підставі даних Книг актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р-4069, оп. 5, спр. 77, 82).

Бригинець Іван Олександрович, 23 р., хлібороб, робітник радгоспу, 14.02.1933, застуда, ф.Р – 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 3

Бурик Іван Петрович, 27 р., хлібороб-одноосібник, 16.04.1933, виснаження, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 15

Бурик Сергій Іванович, 2 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 05.04.1933, виснаження, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 12

Дегтярьов Іван Іванович, 72 р., хлібороб, 20.06.1932, холера, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.4

Коробов Анатолій Петрович, 2 міс., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 10.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 5

Лихач Антоніна Миколаївна, 7 р., на утриманні батьків – хліборобів-одноосібників, 13.03.1933, виснаження, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 5

Лихач Василь Миколайович, 23 р., хлібороб, член артілі, 14.04.1933, виснаження, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 15

Лихач Микола Васильович, 45 р., хлібороб-одноосібник,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

06.03.1933, виснаження, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 4

Лихач Микола Миколайович, 5 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 16.04.1933, виснаження, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 16

Лук'яненко Ганна Яківна, 2 міс., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 07.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 12

Политицький Василь Пилипович, 1 р., батьки: члени артілі, 18.11.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.7

Сушко Василь Іванович, 2 р., на утриманні батьків – одноосібників, 01.05.1933, виснаження, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 18

Сушко Іван Іванович, 6 р., на утриманні батька – одноосібника, 02.05.1933, виснаження, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 19

Сушко Павло Іванович, 4 р., на утриманні батьків, домогосподарів, 15.05.1933, виснаження, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 24

Ткач Ліда Іванівна, 3 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 18.04.1933, виснаження, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 17

Ткач Ніна Іванівна, 12 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 13.04.1933, виснаження, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 16

âèñ. ÌÀÐ'ΒÍ²ÂÊÀ

У 1932–1933 роках вис. Мар'янівка, вис., Благодатненська с/р, Іванівський р-н, Дніпропетровсь-

ка обл., виключено з обліку. За даними архівних джерел у селі загинуло 9 чоловік. На сьогодні встановлено імена 9.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82).

Василенко Микола Федорович, 57 р., хлібороб, член артілі, 11.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 4

Василенко Наталія Михайлівна, 68 р., хлібороб, член артілі, 04.02.1933, тиф, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 1

Кравець Тетяна Андріївна, 4 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 29.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 7

Куденко Максим Захарович, 57 р., хлібороб-одноосібник, 13.04.1933, виснаження, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 13

Морев Іван Олексійович, 46 р., хлібороб, член артілі, 08.03.1933, виснаження, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 8

Руденко Микола Гаврилович, 3 р., батьки: хлібороби, 28.01.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.1

Стеценко Митрофан Іванович, 60 р., хлібороб-одноосібник, 15.03.1933, виснаження, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 8

Ямкова Клавдія Василівна, 20 дн., на утриманні батька – хлібороба, члена артілі, 20.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 9

Ямковий Ілько Юхимович, 47 р., хлібороб, член артілі, 26.02.1933, виснаження, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 3

ñ. ÑÓÂÎÐÎÂÎ

У 1932–1933 роках с. Суворово, Благодатненська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл., виключене з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 2 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82)

Рюмша Іван Григорович, 51 р., хлібороб-одноосібник, 14.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 7

Сальнобова Ганна Кондратівна, 6 р., батьки: члени артілі, 29.01.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.2

с. Тимофіївка (НОВОТИМОФІЇВКА)

У 1932–1933 роках с. Ново-Тимофіївка, Ново-Тимофіївська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 4 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 4.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 77).

Боровська Ярина Опанасівна, 25 р., одноосібник, 25.04.1931, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.15

Іваненкова Євгенія Терентіївна, 68 р., хлібороб, 16.01.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.9

Нестешенко Олексій Сидорович, 115 р., хлібороб, 21.09.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.17

Пономаренко Петро Павлович, 1р., на утриманні батька – хлібороба, 29.03.1932, не вказана, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.10

Ї. ÔÀÃÎÑ²- ÂÊÀ

У 1932–1933 роках вис. Федосіївка, Ново-Тимофіївська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 5 чоловік. На сьогодні встановлено імена 5.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р-4069, оп. 5, спр. 77)

Гебель Іван Гнатович, 25 р., хлібороб, 10.04.1932, невідомо, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.11

Нестешенко Петро Олександрович, 1 р., батьки: хлібороби, 07.04.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.18

Петрушенко Іван Пилипович, 1 р., батьки: хлібороби, 10.04.1932, невідомо, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.12

Симагін Петро Трохимович, 42 р., хлібороб, 10.01.1932, невідома, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.13

Тиназов Данило Дмитрович, 50 р., одноосібник, 26.12.1932, малярія, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.19

Воскресенська сільська рада

с. ВОСКРЕСЕНКА

У 1932–1933 роках с. Воскресенка, Василівська с/р, Нижньосірогозький р-н,

Дніпропетровська обл.

За даними різних джерел у селі загинуло 3 чоловік. На сьогодні встановлено імена 3.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.5, спр. 82) та опитування свідків

Костева Катя, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Костева Н.Й., 1929 р.н.)

Костева Наталя, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Костева Н.Й., 1929 р.н.)

Матюхін Володимир Васильович, 15 дн., на утриманні батька, хлібороба, члена сільгоспомуни, 04.05.1933, не вказана, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 33

Ї. ЁÔÃÎÃÀ

У 1932–1933 роках с. Лугове, Новомихайлівська с/р, Нижньосірогозький р-н Дніпропетровська обл. виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р-4069, оп. 5, спр. 77).

Кабанова Віра Савеліївна, 1,5 р., батьки: хлібороби, 17.08.1932, від хвороби, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.59

Ї. ÎÊÀÊÑÀÎÃ²ÂÊÀ

У 1932–1933 роках с. Олександрівка, Успенівська с/р, Нижньосі-

рогозький р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 9 чоловік. На сьогодні встановлено імена 9.

Мартиролог укладений на підставі даних Книг актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р-4069, оп. 5, спр. 77,82).

Волков Максим Петрович, 30 р., хлібороб-одноосібник, 10.06.1933, голодування, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 40

Єфременко Микита Протасович, 42 р., хлібороб, член артілі, 15.11.1933, тиф, ф.Р – 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 40

Лісовик Любов Василівна, 13 р., хлібороб-одноосібник, 20.05.1933, голодування, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 41

Лісовик Поліна Федорівна, 40 р., хлібороб-одноосібник, 15.07.1933, голодування, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 42

Луценко Василь Павлович, 5 міс., на утриманні батька, хлібороба, 21.03.1933, запалення легенів, ф.Р – 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 27

Перець Марія Андріївна, 15 р., член с/т артілі, 18.03.1932, від паралічу, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 77, арк. 22

Родина Марія Павлівна, 45 р., хлібороб, член артілі, 20.06.1933, малярія, ф.Р – 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 41

Сагура Степан Андрійович, 45 р., хлібороб, член артілі, 09.10.1933, туберкульоз, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 39

Черненко Агрипина Василівна, 45 р., хлібороб, член артілі, 01.06.1933, недоїдання, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 37

с. ПРОКОФІЇВКА

У 1932–1933 роках с. Прокофіївка, Успенівська с/р, Нижньосірогоський р-н, Дніпропетровська обл., виключене з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 4 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 4.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р-4069, оп. 5, спр. 82).

Гостєв Віктор Іванович, 3 р., на утриманні матері, члена сільгоспомуни, 01.09.1933, невідома, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 39

Козак Семен Трохимович, 50 р., член сільгоспомуни, 08.10.1933, слабкість, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 43

Прочухан Іван Григорович, 3 р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, куркуля, 11.04.1933, сухота, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 28

Прочухан Микола Григорович, 6 р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, куркуля, 10.04.1933, сухота, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 28

âĕñ. ŃĀDĀ²- ĀÊĀ

У 1932–1933 роках вис. Сергіївка, Успенівська с/р, Нижньосірогоський р-н, Дніпропетровська обл., виключене з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 5 чоловік. На сьогодні встановлено імена 5.

Мартиролог укладений на підставі даних Книг актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р-4069, оп. 5, спр. 77, 82).

Качан Михайло Петрович, 10 міс., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, 01.05.1933, туберкульоз, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 32

Мигуля Віктор Дем'янович, 3 р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, 14.05.1933, не вказана, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 34

Міщенко В'ячеслав Андрійович, 2 міс., батько – одноосібник, 14.04.1932, дитяче, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.23

Міщенко Феодосій Фатійович, 70 р., хлібороб, 13.05.1932, старість, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.23

Черненко Ольга Федорівна, 2 р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, 27.04.1933, дитяча (младенське), ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 29

Дружбівська сільська рада**с. ДРУЖБІВКА (КАЛГА)**

У 1932–1933 роках с. Калга, Калгинська с/р, р-н, Нижньосірогоський Дніпропетровська обл.

За даними різних джерел у селі загинуло 17 чоловік. На сьогодні встановлено імена 7.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.5, спр.77) та свідчень очевидців.

Успенський Андрій Андрійович, 92 р., член артилі, 01.12.1932, старість, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.29

Самсонов Павло Іванович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Костюкова О.Г.,

1937 р.н.)

Самсонова Надія; вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Костюкова О.Г., 1937 р.н.)

Рогозови (сім'я), 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Роздобудько К.А., 1925 р.н. та Кулик Л.М.)

Врубель (або Рубель) (сім'я), 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Роздобудько К.А., 1925 р.н. та Кулик Л.М.)

Савченко Галина Луківна, 10 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду (свід. Бурцевої (Савченко) П.Л.)

Савченко Олекс Лукич, 8 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду (свід. Бурцевої (Савченко) П.Л.)

Любимівська сільська рада**ñ. ÊĀĀË²ĀÊĀ**

У 1932–1933 роках с. Любимівка, Ново-Михайлівська с/р, Нижньосірогоський р-н, Дніпропетровська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 17 чоловік. На сьогодні встановлено імена 17.

Мартиролог укладений на підставі даних Книг актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р-4069, оп. 5, спр. 77, 82).

Кінчевська Зоя Кирилівна, 5 р., на утриманні батька – хлібороба, члена комуни, 08.04.1933, не вказана, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 52

Кінчевська Марія Кирилівна, 7 р., на утриманні батька – хлібороба, члена комуни, 01.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 52

Кінчевський Іван Кирилович, 15 р., на утриманні батька – хлібороба, члена комуни, 10.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 51

Ковба Євген Савелійович, 2 міс., батьки: хлібороби, члени комуни, 18.12.1932, хворість, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.52

Ковба Улас Іванович, 88 р., хлібороб, член комуни, 10.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 48

Ковба Федір Іванович, 32 р., голова сільради, 28.03.1933, забитий, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 46

Круть Давид Панасович, 74 р., хлібороб, член комуни, 07.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.54

Круть Микола Кирилович, 73 р., хлібороб, член комуни, 05.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 47

Різник Йосип Архипович, 73 р., на утриманні сина – хлібороба, члена комуни, 15.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 50

Сосна Єлизавета Михайлівна, 87 р., хлібороб-одноосібник, 27.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 45

Сосна Полікарп Кузьмич, 50 р., хлібороб-одноосібник, 20.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 45

Сосна Уляна Іванівна, 50 р., хлібороб-одноосібник, 15.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 49

Сосна Уляна Федорівна, 52 р., хлібороб-одноосібник, 12.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 48

Спічак Андрій Іванович, 50 р., хлібороб-одноосібник, 18.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 49

Сушко Олександра Федорівна, 2 р., на утриманні батьків – хліборобів, члена комуни, 16.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 51

Чоботарьов Андрій Петрович, 23 р., хлібороб, член комуни, 13.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 50

Шарко Павло Грицанович, 6 р., батьки: хлібороби, члени комуни, 01.02.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.51

п. ІЄЕІЕА-АЕА

У 1932–1933 роках с. Миколаївка, Ново-Михайлівська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл. виключено з обліку. За даними архівних джерел у селі загинуло 8 чоловік. На сьогодні встановлено імена 8.

Мартиролог укладений на підставі даних Книг актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 77, 82).

Какало Іван Миколайович, 6 міс., батьки: хлібороби, члени артiлі, 05.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.52

Ковтун Дмитро Сильвестрович, 25 р., хлібороб-одноосібник, 25.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 54

Медведовська Ганна Макарівна, 1 р., батьки: хлібороби, члени артiлі, 20.10.1932, від хвороби, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.61

Ниркова Параска Прокopівна, 35 р., хлібороб, член кол-

госпу, 26.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 88

Сурчак Катерина Романівна, 1 р., батьки: хлібороби, члени артiлі, 21.03.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.56

Хитун Марія Степанівна, 6 р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, 04.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 85

Хитун Степан Степанович, 7 р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, 03.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 84

Щербакова Зінаїда Лук'янівна, 80 р., хлібороб, член колгоспу, 23.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 93

п. ІІАІ-АІВІІОІАЕА

У 1932–1933 роках с. Нововоронцовка, Ново-Михайлівська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 4 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 4.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 77).

Дерев'янка Єфимія Терентіївна, 65 р., хлібороб, член артiлі, 13.05.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.56

Олейник Марія Василівна, 3 дні, батьки – хлібороби, 04.02.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.55

Олійник Дмитро Григорович, 8 р., батьки: хлібороби, члени артiлі, 13.02.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.55

Ярошенко Дмитро Іванович, 6 міс., батьки: хлібороби, члени артілі, 20.06.1932, не вказана, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.57

Нововасилівська сільська рада

вис. АНТОНІВКА

У 1932–1933 роках вис. Антонівка, Успенівська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 4 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 4.

Мартиролог укладений на підставі даних Книг актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.5, спр.77, 82)

Добровольський Семен Васильович, 65 р., хлібороб, член артілі, 05.09.1932, , старість, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 77, арк. 24

Ольховська Ірина Григорівна, 66 р., на утриманні чоловіка, хлібороба-одноосібника, 28.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 33

Ольховська Марія Яківна, 6 р., на утриманні батьків – членів артілі, 09.10.1932, скарлатина, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 77, арк. 25

Ольховський Костянтин Йосипович, 68 р., хлібороб-одноосібник, 04.05.1933, невказана, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 31

п. ААДЕЄА

У 1932–1933 роках вис. **Гаврилівка**, вис., Василівська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл.

За даними різних джерел у селі загинуло 7 чоловік. На сьогодні

встановлено імена 7.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.5, спр.77) та свідчень очевидців.

Васильців Іван Іванович, 7 р., батьки: члени артілі, 16.09.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.41

Васильціва Катерина Іванівна, 5 р., батьки: члени артілі, 17.09.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.42

Литвиненко Людмила Іванівна, 2 р., батьки: члени артілі, 16.09.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.43

Новак Гаврило Тимофійович, 55 р., хлібороб, член артілі, 07.10.1932 не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.44

Сабодаш Арсеній Ілліч; 20 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Лозова П.Д.)

Сабодаш Іван Ілліч, 11 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Лозова П.Д.)

Сабодаш Олексій Ілліч, 13 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Лозова П.Д.)

п. АІДА-АЕА

У 1932–1933 роках вис. **Гордіївка**, Василівська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.5, спр.77).

Ведмедська Лідія Василівна, вік не вказано, на утриманні батьків – хліборобів, членів артілі, 09.11.1932, не вказано, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.47

п. АДЕАІД-АЕА

У 1932–1933 роках вис. Григорівка, Василівська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 2 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.5, спр.77).

Привальцова Просковія Федосіївна, 5 р., батько – хлібороб, член артілі, 06.09.1932, не вказано, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.40

Трохименко Марія Микитівна, 9міс, батьки – хлібороби, члени артілі, 02.12.1932, не вказана, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.48

п. АОАД-АЕА

У 1932–1933 роках вис. Захарівка, Василівська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл., виключене з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 4 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 4.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.5, спр.77).

Денисенко Віктор Юхимович, 1 р., батьки: робітники, 28.10.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.45

Деркач Іван Максимович,

12днів, батьки – хлібороби, 20.03.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.31

Кузьменко Серафима Григорівна, 19 р., хлібороб, член артілі, 01.12.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.49

Риженко Микола Кузьмич, 4дні, батько – член колгоспу, 22.06.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.34

п. ÈÈÈÈÈ²ÀÈÀ

У 1932–1933 роках вис. Кирилівка, Успенівська с/р, Нижньосірогоський р-н Дніпропетровська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 4 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 4.

Мартиролог укладений на підставі даних Книг актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 77, 82).

Кравченко Катерина Андріївна, 12 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 11.02.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.21

Кульчинська Лідія Тимофіївна, 12 р., на утриманні батьків, хліборобів-одноосібників, 19.04.1933, плеврит, ф.Р – 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 30

Кульчинський Тимофій Афанасійович, 44 р., хлібороб-одноосібник, 15.04.1933, плеврит, ф.Р – 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 30

Яновський Олександр Йсипович, 2 р., на отриманні батьків – членів артілі, 03.03.1932, скарлатина, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.21

с. НОВО-ІВАНІВКА

У 1932–1933 роках вис. Ново-Іванівка, вис., Василівська с/р, Нижньосірогоський р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 3 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 3.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р – 4069, оп.5, спр.77).

Гришаков Микола Іванович, 8 міс., батько – член колгоспу, 27.08.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.38

Скринець Мотря Миколаївна, 30 р., хлібороб-колгоспниця, 24.02.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.30

Тараненко Марфа Савеліївна, 45 р., одноосібник, 27.06.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.35

с. ПОДІВКА

У 1932–1933 роках с. Подівка, Василівська с/р, Нижньосірогоський р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82).

Долгорученко Віра Олексіївна, 2 міс., батько – член артілі, 26.10.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.46

с. ПРОТАСІВКА

У 1932–1933 роках с. Протасівка, Василівська с/р, Нижньосіро-

госький р-н, Дніпропетровська обл., виключене з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 2 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82).

Колесник Микола Іванович, 1 міс, батьки – члени колгоспу, 13.07.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.36

Мигуля Лідія Іванівна, 3 міс, батьки – хлібороби, 28.04.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.32

с. СЕРЕДНЄ

У 1932–1933 роках с. Середнє, Василівська с/р, Нижньосірогоський р-н, Дніпропетровська обл., виключене з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 3 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 3.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 77)

Друщенко Ганна Опанасівна, 48 р., хлібороб, член артілі, 23.08.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.37

Трофименко Антоніна Іванівна, 7міс., батьки – хлібороби одноосібники, 02.05.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.33

Фесик Прокіп Панасович, 55 р., хлібороб, член артілі, 06.12.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.50

п. ÑÎËËËİÃ²ĐİÁ

У 1932–1933 роках с. Сокологірне, Василівська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл., виключене з обліку, Нововасилівська с/р, Іванівський р-н, Херсонська обл., 1 особа; ф.Р-4069, оп. 5, спр. 77

Кришка Микола Данилович, 4 р., батьки: члени спілки, 02.09.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.39

ї. ÓŃĬĀĬ²ĀÊÀ

У 1932–1933 роках вис. Успенівка, Успенівська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 19 чоловік. На сьогодні встановлено імена 19.

Мартиролог укладений на підставі даних Книг актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 77, 82)

Білозерова Домаха Семенівна, 40 р., хлібороб, член артілі, 08.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 35

Василенко Марія, 85 р., на утриманні сина – хлібороба, члена артілі, 12.01.1933, параліч, ф.Р – 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 26

Добровольський Семен Васильович, 65 р., хлібороб, член артілі, 11.09.1932, від старості, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.24

Караськовський Йосип Опанасович, 80 р., хлібороб, 23.10.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.25

Корчак Лідія Петрівна, 6 міс., на утриманні матері, хлібороба-одноосібника, 15.08.1933,

не встановлено, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 38

Кравченко Анатолій Корнійович, 3 р., батьки: хлібороби, 15.10.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.26

Кравченко Микола Антонович, 26р., член артілі, 07.01.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.20

Кутепо Сергій Максимович, 59 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 02.11.1932, не вказана, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.26

Кутищ Григорій Федорович, не вказана, на утриманні матері – хлібороба, члена артілі, 11.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 35

Кутищ Петро Федорович, не вказана, на утриманні матері – хлібороба, члена артілі, 08.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 34

Кутіж Федір Васильович, 52 р., хлібороб, член артілі, 16.01.1933, запалення легенів, ф.Р – 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 26

Мигуля Феодосій Мефодійович, 20 р., батьки: хлібороби, члени комуни, 09.11.1932, не вказана, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.27

Мимріков Пилип Сергійович, 1 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 11.09.1932, не вказана, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.24

Соболь Олександра Василівна, не вказана, на утриманні матері – хлібороба, члена артілі, 28.05.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 36

Соболь Олексій Пилипович, 1 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 26.01.1932, не вказана,

ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.20

Сотніков Олександр Степанович, 1,5 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 28.12.1932, не вказана, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.28

Шулік Іван Іванович, 24 р., хлібороб, член артілі, 28.12.1932, тиф, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.28

Шумакова Секлета Герасимівна, 34 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 03.04.1932, невідома, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.22

Шумакова Шура Миколаївна, 1 р., на утриманні батьків – членів артілі, 12.09.1932, кір, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.27

Новодмитрівська сільська рада

с.Новодмитрівка Друга (Василівка)

У 1932–1933 роках с. Василівка, Василівська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 5 чоловік. На сьогодні встановлено імена 5.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Кондратенко, сім'я з 5 осіб, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Іванченко М.І., 1921 р.н.)

с. Новознамянка

У 1932–1933 роках с. Новознамянка, Василівська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 3 чоловік. На сьогодні

встановлено імена 3.
Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Веретенін Дмитро, до 18 р., 1932-1933 р., утриманець, від голоду, (свідч. Сібільова Г.М., 1910 р.н., запис зроблено раніше)

Веретеніна Олена, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Сібільова Г.М., 1910 р.н., запис зроблено раніше)

Чапа Леонід, 15 років, утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Сібільова Г.М., 1910 р.н., запис зроблено раніше)

Новомиколаївська сільська рада

ñ. ÍÎÂÎ-ÌÈÊÌËÀ-ÂËÀ

У 1932–1933 роках вис. Ново-Миколаївка, Нижньосірогозький р-н Дніпропетровська обл. За даними архівних джерел у селі загинуло 7 чоловік. На сьогодні встановлено імена 7.
Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р-4069, оп. 5, спр. 82).

Довженко Анастасія Зіньківна, 10 р., на утриманні батьків хліборобів-одноосібників, 01.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 94

Довженко Олекса Федорович, 5 р., на утриманні матері, хлібороба, члена артілі, 10.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 97

Ковтун Дмитро Сильвестрович, 25 р., хлібороб-одноосіб-

ник, 25.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 54

Ниркова Параска Прокопівна, 35 р., хлібороб, член колгоспу, 26.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 88

Хитун Марія Степанівна, 6 р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, 04.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 85

Хитун Степан Степанович, 7 р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, 03.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 84

Щербакова Зінаїда Лук'янівна, 80 р., хлібороб, член колгоспу, 23.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 93

Першотравнева сільрада

с. Першотравневе

У 1932–1933 роках с. Першотравневе, Нижньосірогозький р-н Дніпропетровська обл. За свідченням очевидців в селі загинуло 8 чоловік. На сьогодні встановлено імена 8.
Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Іван, прізвище та по батькові невідоме, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Клименко Т.Ф., 1913 р.н.)

Худенко Кирило, його сім'я з 5 осіб, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Клименко Т.Ф., 1913 р.н.)

Кравцов Іван, вік не відомий, 1932-1933 р., від голоду,

(свідч. Трохименко Н.С., 1926 р.н.)

Трохимівська сільська рада

ñ. ÍÎÂÎ-ÌÈËËÍËÀ

У 1932–1933 роках вис. Ново-Орлянка, Новотрохимівська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку.
За даними архівних джерел у селі загинуло 12 чоловік. На сьогодні встановлено імена 12.
Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р-4069, оп. 5, спр. 82).

Бойко Сергій Семенович, 56 р., хлібороб-одноосібник, 15.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 74

Ковтун Ніна Дмитрівна, 2 р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, 07.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 64

Ковтун Олександра Дмитрівна, 4 р., на утриманні батьків, хліборобів-одноосібників, 10.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 89

Ломейко Катерина Іванівна, 7 р., на утриманні батька, хлібороба, члена артілі, 16.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 73

Ломейко Микола Іванович, 2 р., на утриманні батька – хлібороба, члена артілі, 11.03.1933, від слабкості, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 65

Ломейко Петро Іванович, 3 р., на утриманні батька – хлібо-

роба, члена артілі, 08.03.1933, невідома, ф.Р- 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 63

Микитин Левко Іванович, 1 р., на утриманні батька – хлібороба, члена колгоспу, 13.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 98

Сидоренко Антон Митрофанович, 6 р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, 26.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 60

Сидоренко Василь Митрофанович, 7 р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, 28.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 61

Сидоренко Грицько Митрофанович, 2 р., на утриманні батька – хлібороба-одноосібника, 20.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 59

Сидоренко Мотря Митрофанівна, 9 р., на утриманні батьків, хліборобів-одноосібників, 15.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 75

Сидоренко Оксана Митрофанівна, 4 р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, 04.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 62

â€Ń. ÍÂÎ-ÏÐÈ²ÂÊÀ

У 1932–1933 роках вис. Ново-Охримівка, Новотрохимівська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 5 чоловік. На сьогодні встановлено імена 5.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82).

Кириченко Олександр Матвійович, 14 р., на утриманні батьків, хліборобів-одноосібників, 18.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 76

Кущенко Олена Іванівна, 50 р., хлібороб-одноосібник, 11.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 67

Кущенко Павло Іванович, 22 р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, 11.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 66

Кущенко Федір Іванович, 6 р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, 01.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 58

Утка Андрій Власович, 83 р., на утриманні сина, хлібороба-одноосібника, 15.03.1933, старість, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 71

â€Ń. ÍÂÎ-ÐĪÇ²ËÛÍ²

У 1932–1933 роках вис. Ново-Роздільні, Ново-Трохимівська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82).

Кузнєцова Зінаїда Петрівна, 1 р., на утриманні батька – хлібороба, члена радгоспу, 21.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 55

â€Ń. ÍÂÎ-ÑÐÃ²-ÂÊÀ

У 1932–1933 роках вис. Ново-Сергіїка, Ново-Трохимівська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпро-

петровська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 18 чоловік. На сьогодні встановлено імена 18.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82).

Валько Яків Романович, 43 р., хлібороб-одноосібник, 13.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 53

Гребенюк Варвара Романівна, 37 р., хлібороб-одноосібник, 11.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 69

Гребенюк Іван Васильович, 2 р., на утриманні батьків, хліборобів-одноосібників, 15.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 70

Демченко Іван Прокопович, 9 р., на утриманні батьків, хліборобів-одноосібників, 15.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 90

Демченко Марія Прокопівна, 5 р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, 05.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 83

Коробка Володимир Іванович, 1 міс., на утриманні батька, хлібороба, члена артілі, 31.03.1933, сухота, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 27

Красів Степан Петрович, 54 р., член артілі, 27.10.1932, хворість, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.70

Литвинова Устя Олексіївна, 71 р., хлібороб, член артілі, 20.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 56

Савченко Дуня Григорівна, 4 р., на утриманні батьків, хлібо-

робів-одноосібників, 27.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 80

Савченко Іван Григорович, 6 р., на утриманні батьків, хліборобів-одноосібників, 23.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 81

Савченко Марфа Левківна, 28 р., на утриманні батьків, хліборобів-одноосібників, 05.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 82

Сапа Павло Захарович, 2 р., 30.09.1932, застуда, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.69

Сіленко Ганна Іванівна, 55 р., на утриманні синів, хліборобів-одноосібників, 01.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 95

Сіленко Іван Федорович, 34 р., хлібороб-одноосібник, 23.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 92

Сіленко Марія Григорівна, 34 р., хлібороб-одноосібник, 24.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 99

Степаненко Левко Гордійович, 56 р., хлібороб-одноосібник, 25.02.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 57

Степаненко Марія Левківна, 5 р., на утриманні батьків, хліборобів-одноосібників, 01.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 96

Степаненко Панько Олександрович (Леськович), 25 р., хлібороб-одноосібник, 30.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 79

с. Трохимівка

(НОВО-ТРОХИМІВКА)

У 1932–1933 роках вис. Ново-Трохимівка, Новотрохимівська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл. За даними архівних джерел у селі загинуло 14 чоловік. На сьогодні встановлено імена 14. Мартиролог укладений на підставі даних Книг актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 77,82).

Білий Матвій Володимирович, 27 р., хлібороб, член колгоспу, 29.06.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 100

Валько Гриць Якович, 15 р., хлібороб, член колгоспу, 05.07.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 106

Валько Микола Якович, 17 р., хлібороб, член колгоспу, 23.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 105

Гоголенко Микола Романович, 10 р., батьки: члени артілі, 24.05.1932, застуда, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.68

Гоголенко Микола Романович, 10 р., з родини селян, 24.05.1932, від застуди, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.68

Дмитровський Михайло Якович, 37 р., член артілі, 21.11.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.71

Дмитровський Михайло Якович, 37 р., член артілі, 21.11.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.71

Коваленко Наталка, 70 р., хлібороб, член колгоспу, 15.08.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 101

Курасів Степан Петрович, 54 р., хлібороб, член артілі, 27.10.1932, «внутрішня хвороба», ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.70

Немченко Олена Миколаївна, 1 р., на утриманні батьків, хліборобів-одноосібників, 07.08.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 102

Сапа Павло Захарович, 2 р., з родини селян, 30.09.1932, від застуди, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.69

Сіврюк Одарка Павлівна, 39 р., на утриманні чоловіка – хлібороба, члена артілі, 15.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 72

Шпак Володимир Якимович, 1 р., на утриманні батьків – хліборобів, членів колгоспу, 07.09.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 103

Шпак Ганна Тимофіївна, 28 р., хлібороб, член колгоспу, 13.09.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 104

â€Ń. ÍÂÎ-ВДÖÁÂÎ

У 1932–1933 роках вис. Ново-Ярцево, Ново-Трохимівська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 6 чоловік. На сьогодні встановлено імена 6.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82).

Завгородній Кирило Терентійович, 71 р., хлібороб-одноосібник, 10.03.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 68

Кириченко Трохим Матвій-

ович, 21 р., хлібороб-одноосібник, 19.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 87

Кузнєцова Оксана Іллівна, 58 р., хлібороб-одноосібник, 15.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 91

Папій Терентій (Терешко) Маркович, 39 р., хлібороб-одноосібник, 27.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 77

Слівінський Василь Васильович, 71 р., хлібороб, член колгоспу, 25.04.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 86

Філатова Лукерія Семенівна, 75 р., на утриманні синів, хліборобів одноосібників, 04.05.1933, невідома, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 78

Українська сільрада

аєñ. ÂĬĬ В

У 1932–1933 роках вис. Воля, Старо-Домузлівська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку. За даними архівних джерел у селі загинуло 3 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 3.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.5, спр.77).

Кулик Олена Григорівна, 22 р., домогосподарка, 03.11.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.65

Ткаченко Марія Миколаївна, 42 р., домогосподарка, 13.11.1932, хвороба серця, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.66

Юрченко Михайло Мартинович, 65 р., одноосібник, 24.12.1932, розрив серця, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.67

с. СТАРА ДОМУЗЛА

У 1932–1933 роках с. Стара Домузла, Старо-Домузлівська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку,

За даними архівних джерел у селі загинуло 9 чоловік. На сьогодні встановлено імена 9.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.5, спр.77)

Кириченко Михайло Анісімович, 23 р., хлібороб, член артілі, 21.11.1932, тиф, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.66

Крутило Грицько Каленикович, 3міс, батько – хлібороб, член артілі, 06.03.1932, застуда, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.62

Крутило Настя Костянтинівна, 10міс., батько – хлібороб, 25.04.1932, «дитяче», ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.63

Крутило Олександра Капитонівна, 43 р., хлібороб, член артілі, 03.09.1932, серцевий напад, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.64

Мимрик Федір Федорович, 15 р., чорнороб, 12.12.1932, заpalення легенів, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.67

Рибачок Володимир Пилипович, до 1 міс., на утриманні батьків, хліборобів радгоспу, 22.10.1932, «младенчеське», ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.64

Сахник Марія Миколаївна, 26 р., хлібороб, член артілі, 10.03.1932, застуда, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.62

Хавер Лідія Петрівна, 1 міс., батько – член артілі,

07.04.1932, застуда, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.63

Юрченко Віктор Іванович, 3 дн., на утриманні батьків, службовців, 15.08.1932, «від младенчеського», ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.64

Фрунзенська сільська рада

аєñ. ÇÀĬĬ²ÆÆВ

У 1932–1933 роках вис. Запоріжжя, Агаймаська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 2 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.5, спр.77).

Бур'ян Григорій Лук'янович, 68 р., хлібороб, член артілі, лютий 1932 р., заpalення легенів, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.78

Котляр Федот Петрович, 75 р., член артілі, 09.01.1932, старість, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.79

с. КОШАРСЬКЕ

У 1932–1933 роках с. Кошарське, с., Агаймаська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл., виключено з обліку. За даними архівних джерел у селі загинуло 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.5, спр.77).

Белоножко Герасим А., 19 р., хлібороб, 26.01.1932, заpa-

лення легенів, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.75

с. Фрунзе (Агаймани)

У 1932–1933 роках с. Агаймани, с., Агайманська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл.

В селі відбувались арешти громадян органами ДПУ за агітацію проти хлібозаготівлі, вилучення зернових фондів; (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4033, оп.7, спр.215; ф. П – 48, оп.1, спр.79)

За даними різних джерел у селі загинуло 320 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 320. Мартиролог укладений на підставі даних Книг актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.5, спр.77, 82) та опитування свідків

Абрамов Сергій Семенович, 58 р., хлібороб, одноосібник, 18.06.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.103

Абром Сергій Семенович, 58 р., не вказане, 18.06.1932, не вказано, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.74

Альохін Марк Леонтійович, 65 р., хлібороб-одноосібник, 23.02.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 155

Альохін Федір Михейович, 49 р., хлібороб, член артілі, 31.03.1933, порок серця, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 182

Альохіна Ганна Омелянівна, 54 р., домогосподарка, 26.02.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 157

Амеліна Мотря Харитонівна, 39 р., хлібороб-одноосібник, 02.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк.

191

Антюшин Андрій Рад., 55 р., хлібороб-одноосібник, 06.06.1933, порок серця, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 112

Антюшин Микола Сергійович, 14 р., хлібороб-одноосібник, 14.07.1933, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 116

Антюшин Олексій Іванович, 2 міс., на утриманні батька, 20.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 134

Антюшина Параска Сергіївна, 11 р., на утриманні батька, хлібороба, члена артілі, 31.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 136

Бабаєв Петро Данилович, 24 р., хлібороб, член артілі, 03.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 164

Бабаков Кіндрат Іванович, 60 р., хлібороб, одноосібник, 24.06.1932, запалення кишок, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.104

Бабенко Катерина Кирилівна, 50 р., хлібороб-одноосібник, 19.04.1933, запалення нирок, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 188

Бабенко Михайло Єф., 15 р., хлібороб, член колгоспу, 27.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 125

Баєв Тимофій Гаврилович, 92 р., хлібороб, член артілі, 07.01.1933, старість, ф.Р –4069, оп. 5, спр. 82, арк. 202

Барабаш Пелагея Іванівна, 5 р., на утриманні батька хлібороба-одноосібника, 02.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 138

Басаков Григорій, 63 р., хлібороб - одноосібник, 11.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 126

Беба Дмитро Сергійович, 73 р., на утриманні сина, 30.03.1932, старість, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.88

Беланова Софія Яківна, 98 р., член артілі, 22.08.1932, старість, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.117

Бережна Афанасія С., 97 р., одноосібниця, 18.07.1932, старість, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.110

Бережний Григорій М., 75 р., на утриманні сина – хлібороба, 03.04.1932, старість, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.90

Бережний Микола Ф., 8 р., на утриманні батьків-хліборобів 10.02.1933 розлад травлення ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 211

Бережний Федір Васильович, 43 р., хлібороб-одноосібник, 09.02.1933, порок серця, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 211

Білий Дмитро Дмитрович, 73 р., хлібороб, член артілі, 23.04.1933, старість, ф.Р –4069, оп. 5, спр. 82, арк. 194

Білоножко [Леврикія] Григорівна, 90 р., на утриманні сина – одноосібника, від старості, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.96

Білоножко Ганна Євдокимівна, 7 р., на утриманні батька, хлібороба - одноосібника, 02.04.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 147

Білоножко Іван Євдокимович, 2 р., на утриманні батька ,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

хлібороба-одноосібника, 02.04.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 145

Білоножко Іван Євдокимович, 67 р., хлібороб-одноосібник, 07.02.1933, старість, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 147

Білоножко Іван Іванович, 26 р., хлібороб-одноосібник, 23.01.1933, прогресуючий параліч, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 205

Білоножко Олексій Євдокимович, 9 р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, 02.04.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 145

Близнюкова Марія Василівна, 75 р., на утриманні сина, 21.03.1932, старість, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.87

Босак Давид Лазаревич, 67 р., селянин, господар, 07.04.1932, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.91

Бредихін [нерозбірливо] Д., 84 р., хлібороб-одноосібник, 09.02.1933, старість, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 210

Бредихін Григорій Павлович, 48 р., тесляр, 11.04.1933, порок серця, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 181

Бруштеля Віктор Андрійович, 1 р., на утриманні батька, 23.07.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 120

Буряк Павло Мокійович, 34 р., хлібороб, господар, березень 1932, заворот кишок, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.85

Василенко Зіновій Харитонович, 44 р., хлібороб, член артілі, чоботар, 15.03.1933, не

вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 177

Ватулина Клавдія Кирилівна, 1,5 р., на утриманні батька – члена артілі, 26.04.1932, бронхіт, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.93

Вернигора Федір С., 40 р., член колгоспу, 03.08.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.107

Ветух Уляна Григорівна, 18 р., одноосібник, 05.10.1932, старість, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.127

Ветух Февронія Денисівна, 21 р., хлібороб, член артілі, 13.02.1933, енцефаліт, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 154

Виперайленко Василь Г., 7 р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, 18.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 199

Виперайленко Дмитро Артемович, 47 р., хлібороб-одноосібник, 26.12.1932, параліч, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.139

Виперайленко Дмитро Тр., 4 р., на утриманні батька, 10.04.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 183

Виперайленко Домна Василівна, 35 р., хлібороб-одноосібник, 25.06.1933, туберкульоз, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 112

Виперайленко Іван Г., 7 р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, 19.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 200

Виперайленко Іван Тр., 1 р., на утриманні батька, 15.04.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 184

Виперайленко Марія Григорівна, 10 р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, 27.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 199

Виперайленко Олександр Федорович, 68 р., одноосібник, 03.03.1932, старість, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.85

Виперайленко Олександра Г., 1 р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, 20.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 200

Виперайленко Олександра Тр., 9 р., на утриманні батька, господаря-одноосібника, 14.04.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 184

Виперайленко Параска К., 75 р., хлібороб-одноосібник, 31.07.1933, старість, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 108

Виперайленко Семен Мартинович, не вказане, член артілі, 14.1.1932, малярія, старість, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.129

Виперайленко Юхим Опанасович, 48 р., одноосібник, 11.05.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.97

Володін Гаврило Іванович, 32 р., хлібороб-одноосібник, 29.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 129

Володін Іван Лук'янович, 5 р., на утриманні батька, 25.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 121

Володін Павло Павлович, 53 р., хлібороб, ремісник артілі, 24.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 122

Володіна Параска Григорівна, 79 р., на утриманні брата,

19.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 174

Воробйов Тимофій Ар., 50 р., хлібороб-одноосібник, 24.02.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 156

Воробйова Єлизавета Василівна, 17 р., хлібороб-одноосібник, 12.01.1933, епілепсія, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 203

Воронков Василь Степанович, 26 р., хлібороб-одноосібник, 15.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 191

Воронков Григорій В., 1 р., на утриманні батька – хлібороба-одноосібника, 02.04.1933, розлад шлунку, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 143

Воронков Іван Васильович, 4 р., на утриманні батька – хлібороба-одноосібника, 03.04.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 143

Воронкова Олена Борисівна, 8 р., батьки: хлібороби, члени спілки, 24.10.1932, розлади шлунку, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.130

Гавриленко Степан Улянович, 55 р., член артілі, 09.04.1932, порок серця, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.91

Гасва Фекла Пименівна, 72 р., член артілі, 23.02.1932, старість, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.82

Гасвий Федір Ф., 12 р., на утриманні батька, господаря-одноосібника, 05.04.1933, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 188

Галкін Михайло Омелянович, 2 р., батько: одноосібник,

09.08.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.114

Галкін Пилип Маркович, 72 р., хлібороб-одноосібник, 21.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 127

Гармаш Іван Кузьмич, 7 р., на утриманні родини, 16.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 176

Гармаш Олександр Кузьмич, 12 р., на утриманні родини, 20.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 176

Гармашова Марія Кузьмівна, 6 міс., батьки: селяни, 25.06.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.100

Гармашова Надія Кузьмівна, 5 р., на утриманні батька, 15.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 175

Гармашова Олександра Кузьмівна, 3 дн., батьки: селяни, 10.09.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.108

Гармашова Тетяна Осипівна, 1міс. 07.02.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.79

Гладкова Пелагея Федорівна, 10 р., на утриманні батька, 16.11.1932, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.135

Глушечев Павло Іванович, 3 тижні, на утриманні батьків – одноосібників, 28.06.1932, менінгіт, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.105

Гольов Платон Іванович, 67 р., хлібороб-одноосібник, 25.04.1933, старість, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 137

Гормашова Онисія Авксентіївна, 70 р., на утриманні сина – члена артілі, 29.04.1932, старість, ф.Р-4069, оп.5,

спр.77, арк.93

Грабовський Євген Іванович, 14 р., на утриманні батьків - членів спілки, 09.09.1932. туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.125

Грамотов Никифор Степанович, 55р., член артілі, 03.09.1932, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.120

Гузев Микола Семенович, 52 р., член артілі, 24.06.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.105

Гузь Пилип Семенович, 20 р., хлібороб, член артілі, 17.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 170

Гуржій Анатолій Федорович, 1р. 10 міс., батьки: селяни, 11.09.1932, розлади шлунку, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.121

Гуржій Єфросинія Степанівна, 32р., робітник кооперації, 03.08.1932, аборт, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.113

Девушкіна Хівря Іванівна, 68 р., хлібороб-одноосібник, 17.08.1933, старість, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 119

Дружинін Володимир Михайлович, 53 р., бухгалтер, 02.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 149

Душичкина Єфимія Іванівна, 61 р., член артілі, 25.8.1932, запалення нирок, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.118

Ельцов [Панас] Порфирійович, 64 р., хлібороб-одноосібник, 01.08.1933, старість, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 109

Ельцова Надія Яківна, 4 р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, 29.04.1933, роз-

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

лад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 117

Ельцов [Іван], Мик., 50 р., хлібороб, член артілі, 22.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 130

Ельцов Василь Федорович, 2 р., на утриманні бацьків – селян, 10.11.1932, менінгіт, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.136

Ельцов Семен Єнович, 8 р., на утриманні батька, хлібороба, члена артілі, 03.04.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 185

Ельцова Килина Лук'янівна, 27 р., хлібороб-одноосібник, 17.01.1933, черевний тиф, ф.Р – 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 206

Ємцов Іван Лар., 87 р.. одноосібник, 10.09.1932, старість, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.121

Жижко Петро Кузьмич, 43 р., хлібороб, член артілі, 07.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 169

Заболотніков Микола, 2 міс., батьки: хлібороби, одноосібники, 14.08.1932, захворювання шлунково-кишкового тракту, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.115

Зайкіна Ганна Федорівна, 50 р., член артілі, травень 1932, параліч, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.95

Захарченко Сизонтій Купріянович, 79 р., хлібороб, член артілі, 06.02.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 210

Зозулін Дмитро Онисимович, 32 р., хлібороб, член радгоспу, 12.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 185

Зозуля Наталія Дмитрівна, 9 міс., на утриманні батька, 07.05.1933, менінгіт, ф.Р –4069, оп. 5, спр. 82, арк. 116

Зозуля Олексій Дмитрович, 11 р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, 09.05.1933, запалення нирок, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 117

Івін Максим Іванович, 2 міс., на утриманні батьків, членів артілі, 27.01.1932, менінгіт, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.75

Ігнатенко Кондрат Петрович, 68 р., хлібороб, член артілі, 31.03.1932, старість, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.90

Іляшенко Конон Семенович, 34 р., член артілі, 02.06.1932, самогубство, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.101

Ісаєв Леонтій Леонтійович, 7 міс., на утриманні батьків, 08.01.1932, менінгіт, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.72

Ісаєва Валентина Іванівна, 5 міс., батьки: члени колгоспу, 03.01.1933, запалення легенів, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.140

Ісаєва Єфросинія Сек., 26 р., хлібороб, член артілі, 12.11.1932, захворювання легенів, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.135

Казарін Володимир Іванович, 1 р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, 25.06.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 111

Казарін Дмитро Іванович, 5 р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, 25.04.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 110

Казарін Микола Іванович, 8

р., на утриманні батька, хлібороба-одноосібника, 22.04.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 110

Казарін Сергій Іванович, 17 р., хлібороб-одноосібник, 17.06.1933, запалення нирок, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 111

Каменєва Мотря Антонівна, 85 р., на утриманні сина – хлібороба-одноосібника, 28.06.1933, старість, ф.Р –4069, оп. 5, спр. 82, арк. 113

Карпов Андрій Радіонович, 60 р., хлібороб-одноосібник, 29.03.1933, старість, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 151

Климович Василина Василівна, 75 р., хлібороб-одноосібник, 05.08.1933, старість, ф.Р – 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 114

Климович Марія Самійлівна, 68 р., член артілі, 30.03.1932, старість, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.89

Кобишев Степан Степанович, 27 р., хлібороб, 27.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 161

Кобишев Яків Степанович, 16 р., хлібороб, 25.02.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 162

Кобишева Явдоха Мокіївна, 56 р., хлібороб-одноосібник, 26.02.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 161

Кобишова Марія Антонівна, 1 р., на утриманні матері – домогосподарки, 30.01.1932, коклюш, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.77

Ковардій Іван Харитонович, 19 р., член артілі, 30.08.1932, туберкульоз легенів,

ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.119

Ковардій Пилип Є., 57 р., хлібороб, член артілі, 27.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 141

Козарин Андрій Іванович, 31 р., хлібороб, одноосібник, 18.08.1932, черевний тиф, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.117

Козарін Іван Сергійович, 36 р., одноосібник, 05.08.1932, черевний тиф, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.114

Козиркін Іван, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Сивогривий П.О., 1921 р.н.)

Козиркіна Ганна, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Сивогривий П.О., 1921 р.н.)

Козлов Данило Іванович, 64 р., хлібороб-одноосібник, 28.02.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 160

Козлов Олексій Данилович, 6 р., на утриманні матері, 11.10.1932, менінгіт, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.130

Колесникова Параска Карпівна, 30 р., хлібороб-одноосібник, 23.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 179

Кондратенко Харлампій Ом., 64 р., хлібороб-одноосібник, 20.01.1933, старість, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 204

Корнев Михайло Р., 38 р., хлібороб, член артілі, 11.04.1933, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 189

Корнєєва Ніна Михайлівна, 1 р., батьки: не вказана,

25.08.1932, розлади шлунку, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.118

Котляр Микола Васильович, 2 р., батьки: селяни, 29.01.1932, запалення легенів, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.81

Кравченко Володимир Ан., 26 р., одноосібник, 27.01.1932, розлад травлення, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.76

Кравченко Яків Петрович, 75 р., одноосібник, 06.03.1932, старість, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.86

Красницький Василь Федорович, 7 р., на утриманні батька, 30.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 132

Крикунова Ганна Антонівна, 62 р., на утриманні брата, 25.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 123

Крячун Пелагея Іванівна, 9 р., на утриманні батька, 07.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 126

Кузьмищев Іван Олекс., 1 міс., батьки: господарі, 30.08.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.119

Кулиш Ганна Гнатівна, 20 р., член артілі, 12.01.1932, тиф, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.73

Кулишова Зінаїда Кононівна, 71р.,хлібороб–одноосібник, 20.07.1932, старість, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.111

Куліш Назар Пилипович, 74 р., хлібороб – член артілі, 31.12.1932, старість, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 77, арк. 140

Куліш Назар Романович, 74 р., член артілі, 31.12.1932, старість, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 140

Куліш Таїса Г., 2 міс., на утриманні батька, 18.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 134

Кулуш Андрій К., 63 р., хлібороб - одноосібник, 11.04.1933, старість, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 187

Леванисова Ганна Софронівна, 78 р., член артілі, 20.05.1932, втопилась, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.100

Леванісов Андрій Борисович, 22 р., хлібороб, одноосібник, 06.11.1932, черевний тиф, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.133

Леванісов, Олексій Іванович, 1 р., на утриманні батька – члена артілі, 10.04.1932, скарлатина, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.92

Левашов Тихон Леонтійович, 48 р., ремісник, 07.10.1932, малярія, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.128

Левченко Параска Антонівна, 98 р., на утриманні дочки, члена артілі, 20.02.1933, старість, ф.Р –4069, оп. 5, спр. 82, арк. 155

Лисенко Сергій Васильович, 15 р., хлібороб-одноосібник, 23.03.1933, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 120

Лисенко Явдоха Захарівна, не вказане, на утриманні онука – селянина, старість, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.126

Литвиненко Ольга Опанасівна, 21 р., хлібороб-одноосібник, 21.06.1932, туберкульоз, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.104

Ліда прізвище та по батькові невідоме, 2 р., утриманка, 1932 р., від голоду, (свідч. Сидоренко

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Є.П., 1915 р.н.)

Ломакін Григорій К., 13 р., на утриманні батька, члена колгоспу, 03.02.1933, запалення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 196

Ломакін Михайло К., 15 р., на утриманні батька, члена колгоспу, 20.01.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 198

Ломакін Петро Семенович, 39 р., хлібороб, член артілі, 14.05.1932, недокрив'я, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.98

Ломакін Трифон В., не вказано, член артілі, 16.07.1932, старість, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.109

Ломакіна Агафія Трифонівна, 39 р., хлібороб, член артілі, 18.04.1933, порок серця, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 195

Ломакіна Варвара К., 11 р., на утриманні батька, члена колгоспу, 28.01.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 198

Ломакіна Варвара К., 9 р., на утриманні батька, члена колгоспу, 28.01.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 197

Ломакіна Катерина К., 2 р., на утриманні батька, члена колгоспу, 18.02.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 196

Ломакіна Марія К., 7 р., на утриманні батька, члена колгоспу, 29.01.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 197

Ломакіна Устинія Іванівна, 85 р., член артілі, 24.02.1932, старість, ф.Р- 4069, оп.5,

спр.77, арк.83

Ломакіна Харитина Ф., 33 р., хлібороб артілі, 17.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 123

Лопшина Інна Семенівна, 12 р., на утриманні матері, 28.02.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 158

Лохматов Віктор Андрійович, 14 р., на утриманні батька – одноосібника, 10.06.1932, нещасний випадок, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.102

Лохматов Володимир Тимофійович, 2 р., батьки: не вказана, 04.02.1932, розлади кишкового тракту, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.80

Лохматов Іван Іванович, 26 р., службовець, 12.08.1933, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 118

Лохматов Миколай Іванович, 2 р., на утриманні батька, 05.08.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 119

Лохматов Тимофій Прокопович, 40 р., хлібороб-одноосібник, 13.03.1933, виразка шлунку, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 170

Лохматова Лукерія Ф., 70 р., на утриманні, сина, хлібороба-одноосібника, 10.07.1933, старість, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 113

Лохматова Олександра Т., 6 міс., на утриманні батька, хлібороба одноосібника, 06.12.1932, церебро-спинальний менінгіт, ф.Р –4069, оп. 5, спр. 82, арк. 171

Мамонтов Федір, 40 р., хлібороб, член радгоспу,

15.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 190

Межевкін Федір Іванович, 31 р., хлібороб, член артілі, 22.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 179

Межевкін Федір Мик., 39 р., хлібороб, член артілі, 23.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 135

Меришченко Сергій Володимирович, 70 р., хлібороб-одноосібник, 24.02.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 158

Милосердов Віктор [Ол.], 22 р., на утриманні батька, 06.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 151

Милосердов Григорій М., 6 р., на утриманні батька, 10.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 132

Милосердов, 5 р., на утриманні батька, 03.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 133

Милосердова Марія М., 1 р., на утриманні батька, 22.02.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 133

Милосердова Февронія Є., 70 р., домогосподарка, 20.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 175

Мікулін Іван Андрійович, 66 р., господар, 12.09.1932, старість, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.124

Моментова Антоніна Михайлівна, 3 р., батьки: не вказана, 11.11.1932, дифтерія, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.134

Назаренко Семен Євдокимович, 75 р., на утриманні сина,

27.03.1933, не вказана, ф.Р – 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 124

Негуляєв Василь Іванович, 22 р., господар, одноосібник, 13.09.1932, черевний тиф, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.122

Негуляєв Василь Петрович, 14 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 04.12.1932, черевний тиф, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.138

Негуляєв Віктор Вікторович, 16 р., на утриманні батька, господаря-одноосібника, 01.04.1933, церебрально-спинальний менінгіт, ф.Р –4069, оп. 5, спр. 82, арк. 186

Негуляєв Іван Вікторович, 64 р., хлібороб-одноосібник, 03.05.1933, старість, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 195

Негуляєв Олександр Савелійович, 23 р., хлібороб-одноосібник, 13.03.1933, виснаження, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 181

Негуляєв Семен Вікторович, 7 р., на утриманні батька, господаря-одноосібника, 03.04.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 186

Негуляєв Семен Савелійович, 42 р., хлібороб, член артілі, 12.04.1933, запалення легенів, ф.Р –4069, оп. 5, спр. 82, арк. 187

Негуляєва Века (Вера)Василівна, 8 р., на утриманні батька, 01.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 140

Негуляєва Євдокія Юхиміна, 73 р., одноосібник, 02.12.1932, старість, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.138

Негуляєва Феодосія, 96 р.,

господарка, 15.10.1932, старість, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.132

Нежурка Фекла Ф., 33 р., хлібороб-одноосібник, 26.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 129

Нигуляєв Антон Никифорович, 3тиж., на утриманні батька, 09.10.1932, менінгіт, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.128

Новак Никифор Федорович, 63 р., хлібороб-одноосібник, 30.04.1933, старість, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 193

Новак Павло Андрійович, 52 р., хлібороб, одноосібник, 01.05.1932, заворот кишок, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.95

Новакова Марія Ол., 64 р., хлібороб, 16.02.1933, старість, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 154

Новакова Наталія Семенівна, 27 р., член артілі, 16.07.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.110

Новикова Килина М., 80 р., хлібороб-одноосібник, 19.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 173

Носенко Микола Михайлович, 9 р., на утриманні батьків – членів спілки, 22.09.1932, малярія, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.125

Овсянєков Іван Миколайович, 56 р., хлібороб, тваринник, 04.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 190

Овсяников Михайло Ф., 2 р., на утриманні батька, 15.02.1933, дифтеріяф.Р –4069, оп. 5, спр. 82, арк. 182

Овсяникова Ірина Кузьмів-

на, 36 р., хлібороб, домогосподарка, 18.01.1932, запалення легенів, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.73

Овсянов Іван Олексійович, 1 р., на утриманні батька –одноосібника, 30.04.1932, менінгіт, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.94

Оробей Григорій Іванович, 80 р., хлібороб, член комуни, 28.12.1932, старість, ф.Р –4069, оп. 5, спр. 82, арк. 207

Павленко ім'я та по батькові, вік невідомо, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Курган М.К., 1910 р.н.)

Пальченко Григорій Григорович, 1 р., на утриманні батька, хлібороба, 26.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 163

Пальченко Дмитро Михайлович, 75 р., хлібороб-одноосібник, 22.01.1933, старість, ф.Р – 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 205

Пальченко Яків Карпович, 47 р., хлібороб-одноосібник, 14.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 130

Панченко Анастасія Іванівна, 60 р., хлібороб-одноосібник, 06.08.1933, старість, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 109

Перепелиця Віктор Миколайович, 7 міс., батьки: члени артілі, 03.02.1932, розлад травлення, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.77

Перепелиця Григорій Пилипович, 72 р., хлібороб, член артілі, 24.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 131

Перепелиця Нина Андріївна, 1,5 р., батьки: селяни, 30.03.1932, запалення легенів,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.89

Перепилиця Петро Назарович, не вказане, член артілі, 01.10.1932, малярія ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.127

Петров Валентин Федорович, 4 р., на утриманні батька, 29.09.1932, менінгіт, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.126

Пиворов Микита Іванович, 90 р., член артілі, 14.08.1932, старість, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.116

Пищимуха Ася Іванівна, 10 р., на утриманні батька, службовця, 31.07.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 108

Плаксій Полікарп Леонтійович, 40 р., хлібороб, господар, 10.04.1932, запалення легенів, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.92

Пожаров Никифор Єр., 60 р., хлібороб, член артілі, 05.02.1933, порок серця, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 208

Позняк Григорій Іванович, 39 р., хлібороб-одноосібник, 21.03.1933, запалення, ф.Р – 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 107

Позняк Ольга Романівна, 38 р., хлібороб-одноосібник, 18.04.1933, запалення нирок, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 107

Польченко Іван Мойсейович, 10дн., на утриманні батьків – членів артілі, 26.02.1932, не вказане, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.97

Польченко Омелян Іванович, 61 р., хлібороб, господар, 06.02.1932, туберкульоз легенів, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.78

Польченко Устим Карпо-

вич, 42 р., господар, 14.07.1932, нещасний випадок, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.109

Попов Михайло Сазонович, 48 р., хлібороб – одноосібник, 30.04.1932, «отруєння спиртним», ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.94

Попов Яків Пилипович, 6 міс., батьки: хлібороби, 28.02.1932, запалення легенів, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.86

Попович Єлизавета П., 43 р., робітник зернорадгоспу, 07.02.1933, черевний тиф, ф.Р – 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 208

Потика Мотря Фомівна, 95 р., не вказане, 10.03.1932, старість, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.87

Прасол Іван Петрович, 7 р., хлібороб-одноосібник, 27.03.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 128

Прасолов Іван Петрович, 1 р., на утриманні батька, 27.04.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 192

Прасолов Макар Корнійович, 85 р., на утриманні сина, хлібороба, 12.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 128

Прасолова Олена Пилипівна, 85 р., на утриманні сина, 01.02.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 159

Резакова Ольга Павлівна, 33 р., одноосібник, 25.12.1932, невідома, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.139

Резакова Пелагея Стефанівна, 70 р., член артілі, 06.06.1932, старість, ф.Р- 4069,

оп.5, спр.77, арк.102

Росолов Фотій Петрович, 89 р., на утриманні сина, 22.09.1932, старість, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.124

Рузев Юхим Лук'янович, 95 р., одноосібник, 02.06.1932, старість, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.101

Садова Фросина Іл., 1 р., на утриманні батька, 08.04.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 180

Садовий Василь Ілліч, 1 р., на утриманні батька, 29.03.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 180

Садовий Микола Володимирович, 3 р., на утриманні батька – хлібороба, члена артілі, 16.04.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 192

Сазонов Іван Єгорович, 4 р., на утриманні батька – члена артілі, 25.02.1932, грип, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.83

Сазонов Микола Єгорович, 8 р., батьки: селяни, 20.02.1932, запалення легенів, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.82

Сазонов Олексій Єгорович, 6 р., на утриманні родичів, 26.02.1932, грип, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.84

Сазонов Павло Петрович, 6 міс., батьки: члени спілки, 04.07.1932, захворювання шлунково-кишкового тракту, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.108

Самійленко Іван Дмитрович, 23р., хлібороб, одноосібник, 02.08.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.107

Самойленко Іван Дмитро-

вич, 23 р., одноосібник, 02.08.1932, не вказане, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.112

Самойленко Кирило Єфр., 80 р., хлібороб, член артілі, 21.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 177

Санін Іван Ар., 44 р., хлібороб, член артілі, 05.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 149

Семикопенко Тихон Климович, 50 р., хлібороб, член артілі, 18.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 173

Сидоренко Іван Ісакович, 5 р., на утриманні батька, господаря-одноосібника, 29.04.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 193

Сидоренко Ісак М., 36 р., хлібороб-одноосібник, 28.04.1933, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 194

Сіліна Тетяна Ант., 12 р., сирота, хлібороб, 22.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 178

Скрипка Костянтин Трофимович, 36 р., хлібороб, член артілі, 23.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 124

Стецура Ольга Іванівна, 42 р., хлібороб, член артілі, 03.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 164

Стецько Марія Григорівна, 11 р., на утриманні батька, хлібороба, члена артілі, 01.03.1933, отруєння, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 168

Стецько Микола Григорівна, 12 р., на утриманні батька, хлібороба, члена артілі,

01.03.1933, отруєння, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 168

Стецько Софія Григорівна, 9 р., на утриманні батька, хлібороба, члена артілі, 28.02.1933, отруєння, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 169

Суровцова Ірина Кузьмівна, 90 р., на утриманні сина, 24.03.1932, старість, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.88

Сушко Макар Арсентійович, 39 р., член артілі, 27.05.1932, параліч, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.99

Сушко Марія Федорівна, 95 р., хлібороб, член артілі, 19.06.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.103

Сушко Тетяна Степанівна, 65 р., хлібороб, одноосібник, 28.10.1932, старість, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.132

Таринкова Таїсія Василівна, 1 р., на утриманні батька, 04.06.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 118

Тарликов Нестор Прокопович, 80р., член артілі, 18.09.1932, старість, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.123

Тарліков Григорій С., 43 р., хлібороб-одноосібник, 04.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 139

Теплов Віктор Петрович, 1,5 р., на утриманні батьків, 27.02.1932, менінгіт, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.96

Тимченко Василь Васильович, 15 р., на утриманні рідних, хліборобів-одноосібників, 10.03.1933, прогресуючий параліч, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 167

Тимченко Василь Васильович, 7 р., на утриманні батька, хлібороба, члена артілі, 03.03.1933, церебрально-спинальний менінгіт, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 172

Тимченко Дмитро Васильович, 4 р., на утриманні рідних, хліборобів-одноосібників, 17.02.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 166

Тимченко Іван Васильович, 9 р., на утриманні рідних, хліборобів-одноосібників, 06.03.1933, запалення нирок, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 166

Тимченко Меланія Федорівна, 1 р., на утриманні батька, 01.02.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 156

Тимченко Фросина Семенівна, 34 р., хлібороб-одноосібник, 13.04.1933, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 183

Тимченко Явдоха Василівна, 6 р., на утриманні рідних, хліборобів-одноосібників, 17.02.1933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 167

Тимченкова Ольга Ал., 26 р., хлібороб, член артілі, 25.6.1932, порок серця, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.106

Трегубенко Павло Федорович, 43 р., одноосібник, 16.08.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.116

Трещов Іван Тимофійович, 9 р., на утриманні батька, 01.08.1933, запалення нирок, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 115

Трещов Федор Тимофійо-

РОЗДІЛ 1. МАТИРОЛОГ

вич, 6 р., на утриманні батька, 25.06.1933, запалення нирок, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 114

Трещова Марія Тимофіївна, 34 р., на утриманні батька, 27.06.1933, запалення нирок, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 115

Фомичова Олександра, 23 р., одноосібник, 15.10.1932, параліч, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.129

Фурсова Фекла Яківна, 36 р., хлібороб – одноосібник, 17.05.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.100

Хиврич Микола Михайлович, Зтижня, на утриманні батьків, членів артілі, 07.01.1932, менінгіт, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.72

Хиврич Фока Єрехт., 63 р., хлібороб-одноосібник, 25.02.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 157

Хомяков Іван Васильович, 1 р., на утриманні батька, 26.02.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 174

Хомяков Йосип Іванович, 65 р., хлібороб-одноосібник, розкуркулений, 19.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 131

Хомяков Микита Макарович, 40 р., хлібороб-одноосібник, 04.03.1933, виразка шлунку, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 165

Художнікова Олександра Аврамівна, 60 р., мати: домогосподарка, 03.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 162

Худолей Федір Петрович, 1

день, батько – член артілі, 21.11.1932, менінгіт, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.136

Худолей Іван Лук'янович, 11 р., на утриманні батька, 23.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 178

Худолей Іван Сергійович, 30 р., хлібороб, член артілі, 11.01.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 204

Худолей Лук'ян Максимович, 39 р., хлібороб-одноосібник, 03.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 163

Худолей Федір Лук'янович, 9 р., на утриманні батька, 28.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 127

Цапко Іван Іванович, 23 р., одноосібник, 03.08.1932, падуча хвороба, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.113

Цопко Микола Олександрович, 5 р., на утриманні батька, 27.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 135

Чеботарьов Володимир Михайлович, 3 р., на утриманні батьків, 20.08.1932, запалення мозку, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.120

Чеботарьов Трохим, 28 р., член артілі, 01.02.1932, туберкульоз легенів, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.131

Чеботарьова Клавдія Фр., 20 р., хлібороб-одноосібник, 17.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 172

Челнакова Надія Єлисеївна, 85 р., хлібороб-одноосібник, 17.03.1933, старість, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 171

Черкас Тетяна Трохимівна,

43 р., не вказано, 25.01.1933, прогресуючий параліч, ф.Р – 4069, оп. 5, спр. 82, арк. 206

Черкашенко Іван Савелійович, 97 р., член артілі, 12.11.1932, старість, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.134

Черпак Петро Єрмолайович, 77р., хлібороб – одноосібник, 20.11.1932, від старості, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.137

Чоботарьов Михайло Іванович, 70 р., хлібороб, член артілі, 06.01.1933, старість, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 202

Чорна Параска Василівна, 45 р., член артілі, 11.02.1932, порок серця, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.81

Чорний Андрій Єф., 69 р., хлібороб-одноосібник, 12.04.1933, старість, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 201

Чорноіваненко Кирило Фомич, 32 р., член артілі, 02.12.1932, туберкульоз легенів, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.137

Чорноіваненко Явдоха Г., 70 р., хлібороб, член артілі, 02.12.1932, старість, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 203

Чуксін Анатолій Іванович, 2 р., батьки: не вказана, 11.02.1932, запалення легенів, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.80

Чуксін Семен Акимович, 56 р., хлібороб-одноосібник, 09.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 153

Шарко Дмитро Петрович, 3 р., на утриманні батька, 27.01.933, розлад травлення, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 207

Шарко Петро Ілліч, 3 тиж.,

на утриманні батьків, 17.07.1932, менінгіт, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.111

Шарко Тетяна Ф., 28 р., хлібороб, член артілі, 19.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 120

Шаркова Катерина Федотівна, 5днів, не вказана, 27.02.1932, розлади кишкового тракту, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.84

Шевченко Антоніна Павлівна, 13 р., батьки: члени спілки, 06.11.1932, черевний тиф, ф.Р-4069, оп.5, спр.77, арк.133

Шелудькова Тетяна Кирилівна, 1 р., батьки: члени спілки, 16.08.1932, розлади шлунку, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.115

Шмалиєва Лідія Павлівна, 1 р. 6 міс., батьки: селяни, 12.09.1932, розлади шлунку, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.122

Шмалий Євдокія Олександрівна, 4 р., батько: член сільгоспартілі, 10.01.1932, дизентерія, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.76

Щербина Марфа Кирилівна, 76р., одноосібник, 14.09.1932, старість, ф.Р- 4069, оп.5, спр.77, арк.123

Юрченко Іван Васильович, 2 міс., на утриманні батька, 10.04.1933, церебрально-спинальний менінгіт, ф.Р –4069, оп. 5, спр. 82, арк. 189

Яковенко Володимир, 5 міс., на утриманні батька, 11.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 125

Яковенко Фока Сидорович, 58 р., хлібороб-одноосібник, 08.03.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 5, спр. 82, арк. 165

Шотівська сільрада с.Шотівка

У 1932–1933 роках с. Шотівка, Іванівська с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 4 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 4.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Іван прізвище та по батькові невідоме, 8 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Ткачук Т.П., 1931 р.н. зі спогадів матері Коваленко Л.М., 1898 р.н.)

Валя прізвище та по батькові невідоме, 3 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Ткачук Т.П., 1931 р.н. зі спогадів матері Коваленко Л.М., 1898 р.н.)

Оля прізвище та по батькові невідоме, 8 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Поварніної К.А., 1918 р.н.)

Маруся прізвище та по батькові невідоме, 6 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Поварніної К.А., 1918 р.н.)

КАЛАНЧАЦЬКИЙ РАЙОН

Каланчацька селищна рада смт Каланчак

У 1932–1933 роках с. Каланчак Каланчацька с/р, Хорлівський р-н, Одеська обл.

В селі відбувались арешти громадян органами ДПУ за агітацію проти хлібозаготівлі, вилучення врожаю; вилучення їжі, худоби, речей (Державний архів Хер-

сонської області, ф. Р – 4033, оп.7, спр.849; ф. П – 2341, оп.1, спр.9)

За свідченням очевидців в селі загинуло 20 чоловік. На сьогодні встановлено імена 3.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Іващенко Поліна, 5 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Іващенко М.М.)

Жолуденко, ім'я та по батькові, вік невідомо, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Іващенко М.М.)

Григорій, прізвище та по батькові невідомо, 6 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Пестушко Л.І.)

Червоначабанська сільська рада

с. Польове (Павлівка)

У 1932–1933 роках с. Павлівка, Павлівська с/р, Хорлівський р-н, Одеська обл.

В селі відбувались арешти громадян органами ДПУ за зрив плану хлібозаготівлі, штрафи; (Державний архів Херсонської області, ф. Р –4033, оп.7, спр.824)

За свідченням очевидців в селі загинув 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Іващенко Пантелій, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Іващенко М.М.)

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Новокиївська сільська рада

с Новокиївка

У 1932–1933 роках с. Новокиївка, Хорлівський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 15 чоловік. На сьогодні встановлено імена 15.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Ванцівські, 15 дітей сім'ї, ім'я та по батькові, вік невідомо, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Завадська Г.Д.)

Новопавлівська сільська рада с Новопавлівка

У 1932–1933 роках с. Нова Павлівка, Павлівська с/р, Хорлівський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинув 3 чоловік. На сьогодні встановлено імена 3.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Леоненко Іван, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Леоненко К.І., 1927 р.н.)

Леоненко Олександр, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Леоненко К.І., 1927 р.н.)

Леоненко Варя, 3 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Леоненко К.І., 1927 р.н.)

Привільська сільська рада

с. Бабенківка Друга

1932–1933 роках с. Бабенківка Друга, Хорлівський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинув 2 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Котелевич Микита Семенович, 48 р., (1932-1933?), від голоду, (свідч. Котелевича М.М.)

Липай Тит, вік невідомий, (1932-1933?), від голоду, (свідч. Липай Г.Т.)

КАХОВСЬКИЙ РАЙОН

Василівська сільська рада

с. Василівка

У 1932–1933 роках с. Василівка, Каховський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинув 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Конюшенко Марія Логвинівна, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Шевченко В.Г.)

Дмитрівська сільська рада

с.Дмитрівка

У 1932–1933 роках с.Василівка, Каховський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинув 11 чоловік. На сьогодні встановлено імена 11.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Архипов Савелій Миколайович, 70 р., 1933 р., причина смерті-фізичне виснаження, (свідч. Архіпової Г.П.)

Архипов Прокіп Савелійович, 50 р., колгоспник, 1933 р., причина смерті-фізичне виснаження, (свідч. Архіпової Г.П.)

Архипов Василь Прокопович, 10 р., утриманець, 1933 р., причина смерті-фізичне виснаження, (свідч. Архіпової Г.П.)

Архипов Михайло Прокопович, 8 р., утриманець, 1933 р., причина смерті-фізичне виснаження, (свідч. Архіпової Г.П.)

Архіпова Лідія Прокопівна, 9 р., утриманка, 1933 р., причина смерті-фізичне виснаження, (свідч. Архіпової Г.П.)

Архіпова Валентина Прокопівна, 5 р., утриманка, 1933 р., причина смерті-фізичне виснаження, (свідч. Архіпової Г.П.)

Москаленко Ваня, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Москаленко М.О)

Москаленко Тася, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Москаленко М.О)

Калініченко Костянтин, 11р., утриманець, 1933 р., причина смерті-фізичне виснаження, (свідч. КалініченкоМ.Г.)

Шарко Килина, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Ляшенко О.Д.)

Шарко Дмитро Петрович, 41р., 1933 р., від хвороби, (свідч. Ляшенко О.Д.)

Костогризівська сільська рада

с. Костогризове

У 1932–1933 роках с. Костогризове, с., Наталівська с/р, Каховський р-н, Одеська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 21 чоловік. На сьогодні встановлено імена 21.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.6, спр.54)

Бурдюг Віктор Омелянович, 9 р., батьки: хлібороби, одноосібники, 03.11.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.46

Бурдюг Грицько Іванович, 4 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 29.01.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.7

Бурдюг Зіна Петрівна, 4 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 31.03.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.13

Бурдюг Ніна Григорівна, 2 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 25.09.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.36

Бурдюг Семен Петрович, 7 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 12.03.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.10

Герман Анастасія Сергіївна, 1 р., батьки: хлібороби, одноосібники, 21.01.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.2

Горбач Ганна Олексіївна, 10

р., батьки: хлібороби, одноосібники, 24.01.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.5

Горбач Іван Кирилович, 2 міс., батьки: хлібороби, одноосібники, 23.06.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.21

Горбач Іван Олексійович, 7 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 20.01.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.3

Лобода Дмитро Юхимович, 2 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 30.09.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.37

Мороз Ніна Прокопівна, 1 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 24.01.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.6

Пуляєва Ніна Павлівна, 7 р., батьки: хлібороби, члени радгоспу, 04.06.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.18

Святоха Яків Іванович, 100 р., хлібороб одноосібник, 04.11.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.45

Срібна Віра Пант. (скорочено), 2 дн., батьки: хлібороби, одноосібники, 06.10.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.39

Срібна Марія Федорівна, 7 р., батьки: хлібороби, одноосібники, 06.09.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.31

Срібна Приська Федорівна, 6 міс., батьки: хлібороби, 20.03.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.11

Срібний Ілля Павлович, 2 міс., батьки: хлібороби, одноосібники, 12.10.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.40

Сучак Дмитро Олексійович,

5 р., батьки: хлібороби, одноосібники, 03.04.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.14

Сучак Микола Сидорович, 1 міс., батьки: хлібороби, члени артілі, 10.09.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.32

Сучак Микола Сидорович, не вказана, батьки: хлібороби, члени артілі, 17.09.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.34

Филипенко Анастасія Дмитрівна, 6 р., батьки: хлібороби, члени артілі, 17.09.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.35

Любимівська селищна рада

сmt. Любимівка

У 1932–1933 роках с.Василівка, Каховський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 9 чоловік. На сьогодні встановлено імена 9.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Онищенко Тимофій, 45р., 1933 р., від голоду, (свідч. Онищенко А.Т)

Онищенко Ілля, 6 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Онищенко А.Т)

Онищенко Прокіп, 8 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Онищенко А.Т)

Онищенко Галина, 4 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Онищенко А.Т)

Лобур Павло, 10 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Онищенко А.Т)

Лобур Поліна, 10 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Онищенко А.Т.)

Дроботенко Петро, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Онищенко А.Т.)

Лобур Грицько, 20 р., 1933 р., від голоду, (свідч. Онищенко А.Т.)

Онищенко Михайло, 10р., утриманець, 1933 р., від голоду

Малокаховська сільська рада

с. Малокаховка

У 1932–1933 роках с.Мала Каховка, Каховський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинув 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Фролов Коля, вік невідомий, 1933 р, від голоду,(свідч. Фролова П.І.)

Семенівська сільська рада

с. Наталівка

У 1932–1933 роках с. Наталівка, с., Наталівська с/р, Каховський р-н, Одеська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 18 чоловік. На сьогодні встановлено імена 18.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.6, спр.54)

Бурзунова Олена Василівна, 6 міс., на утриманні батька – хлібороба, члена клмуни, 20.01.1932, зараження крові, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.4

Гордієнко Микола Юхимович, 8р., батьки: хлібороби, члени комуни, 20.07.1932, задавлений кінями, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.24

Дем'яненко Надія Іванівна, 1 р., батьки: хлібороби, члени артїлі, 16.01.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.1

Доброскок Федот Петрович, 79 р., хлібороб, одноосібник, 18.10.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.38

Кірта Олександр Мик., не вказана, батько: службовець, 07.08.1932, дифтерит, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.28

Осінній Михайло Васильович,78р., хлібороб, 14.9.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.33

Осіння Зоя Григорівна, 8 міс., батьки: хлібороби, одноосібники, 01.09.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.30

Полегенько Олексій Іванович, 6міс., батьки: хлібороби, члени комуни, не вказана, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.27

Пуляєв Володимир Андріанович, 8 міс., батько: хлібороб, член комуни, 29.10.1932, запалення, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.43

Пуляєва Варвара Іванівна, 2 міс., батько: член комуни, 16.07.1932, запалення легень, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.23

Святоха Яків Іванович, 100 р., одноосібник, 04.11.1932, не-

відома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.45

Святохін Микола Павлович, 4 р., батьки: хлібороби, члени артїлі, 01.11.1932, скарлатина. ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.44

Срібна Парасковія Федорівна, 6міс., на утриманні батька – хлібороба, 20.03.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.11

Сучак Микола Сидорович, не вказана, батько: хлібороб, член артїлі, 17.09.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.34

Тутікова Клавдія Іванівна, 8 р., батьки: хлібороби, члени артїлі, 09.04.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.19

Філенко Василь Григорович, 4 р., батько: хлібороб, член артїлі, 24.08.1932, скарлатина, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.29

Чечина Варвара Іванівна, 20 р., батько: хлібороб, член комуни, 24.03.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.15

Шилко Володимир Прохорович, 44 р., хлібороб, одноосібник, 08.02.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.9

с. СЕМЕНІВКА

У 1932–1933 роках с. Семенівка, Наталівська с/р, Каховський р-н, Одеська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 7 чоловік. На сьогодні встановлено імена 7

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.6, спр.54)

Бандіков Леонтій Максимович, 5 міс., батьки: хлібороби, члени комуни, 01.06.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.16

Загородній Грицько Іванович, 1,5 р., батьки: хлібороби, члени комуни, 14.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.22

Охременко Лідія Іванівна, 1 р., батьки: хлібороби, члени комуни, 21.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.25

Погорела Марія Федосіївна, 2 р., батьки: хлібороби, члени комуни, 28.01.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.8

Пуляєв Микола Макарович, 3 міс., батьки: хлібороби, члени комуни, 30.10.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.42

Пуляєва Раїса Григорівна, 2 міс., батьки: хлібороби, члени комуни, 21.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.26

Чубукін Дмитро Петрович, 2 міс., батьки: хлібороби, члени комуни, 23.10.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.41

вис. ЧОРНА ДОЛИНА

У 1932–1933 роках вис. Чорна Долина, Наталівська с/р, Каховський р-н, Одеська обл., виключено з обліку.

За даними архівних джерел у селі загинуло 2 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.6, спр.54)

Полигенько Олексій Івано-

вич, 5 міс., батьки: хлібороби, не вказана (запис від 24.07.32), невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.27

Чегина Варвара Іванівна, 20 р., на утриманні батьків: хлібороби, 24.03.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.15

с. Чорноморівка (ЧОРНОМОРСЬКЕ)

У 1932–1933 роках с. Чорноморське, Наталівська с/р, Каховський р-н, Одеська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 3 чоловіки. На сьогодні встановлено імена 3.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.6, спр.54)

Випирайло Ніна Панасівна, 4 р., батьки: хлібороби, одноосібники, 26.03.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.12

Елістов Дмитро Дмитрович, 9 міс., батьки: хлібороби, члени артілі, 11.06.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.20

Прибитько Микола Григорович, 1,5 міс., батьки: хлібороби, члени артілі, 01.05.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.6, спр.54, арк.17

Червоноперекопська сільська рада

с. Зелена Рубанівка

У 1932–1933 роках с. Зелена Рубанівка, Каховський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі

загинув 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Кушнар'ов Пахом Іванович, вік невідомий, 1933 р, від голоду, (свідч. Кушнар'ова М.П)

НИЖНЬОСІРОГОЗЬКИЙ РАЙОН

смт Нижні Сірогози

У 1932–1933 роках с. Нижні Сірогози, Нижньосірогозька с/р, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл.

В селі відбувались вилучення зернових фондів колгоспів, виселення осіб, що не виконали план хлібозаготівлі (Державний архів Херсонської області, ф. П – 48, оп.1, спр.74; ф. П – 63, оп.1, спр.25).

За свідченням очевидців в селі загинуло 12 чоловік. На сьогодні встановлено імена 12.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році членами дослідницько-пошукової групи району.

Бабенко Катерина Іванівна, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Бурцевої (Бабенко) М.І.)

Кривенко Захар, вік невідомий, селянин, у 1932-1933 р., репресований і висланий на **Соловки**, помер (свідч. Харченко Н.М.)

Локтіонов Микола Іванович, 5 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Локтіонова М.С.)

Локтіонова Єфросина Пилипівна, вік невідомий, займалася домашнім господарством,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

1932-1933 р., від голоду, (свідч. Локтіонова М.С.)

Локтіонова Катерина Іванівна, 3 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Локтіонова М.С.)

Мерзін Володимир Іванович, вік невідомий, утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Мерзіної Н.І.)

Полівода Григорій, вік невідомий, селянин, у 1932-1933 р. розкуркулений і висланий, подальша доля не відома (свідч. Мелешка П.П.)

Салій Андрій Якович, вік невідомий, селянин, у 1932-1933 роках висланий на **Соловки**, подальша доля невідома (свідч. Мелешка П.П.)

Середа, ім'я та по батькові, вік невідомо, селянин, у 1932-1933 р. розкуркулений і висланий, подальша доля невідома (свідч. Мелешка П.П.)

Шапошнік Микола, вік невідомий, селянин, у 1932-1933 р., помер від голоду, (свідч. Шапошнік В.М.)

Шапошнік Петро Миколайович, вік невідомий, селянин, у 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Шапошнік В.М.)

Широкий Семен, вік невідомий, селянин, у 1932-1933 р., розкуркулений і висланий, подальша доля невідома (свідч. Мелешка П.П.)

Верхньосірогоська сільська рада

с.Верхні Сірогози

У 1932–1933 роках с. Верхні

Сірогози, Верхньосірогоська с/р, Нижньосірогоський р-н, Дніпропетровська обл.

В селі відбувалось вилучення хліба з ям (Державний архів Херсонської області, ф. П – 116, оп.1, спр.123).

За свідченням очевидців в селі загинуло 5 чоловік. На сьогодні встановлено імена 5.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Озерови (сім'я), імена та вік невідомі, селянин, розкуркулений та висланий в Сибір, подальша доля не відома (свідч. Кубряченко (Черемісіної) К.Й.)

Черемісін Іван Йосипович, 11 р., утриманка, 1932-1933 р. від голоду, (свідч. Кубряченко (Черемісіної) К.Й.)

Черемісіна Любов Йосипівна, вік невідомий, утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кубряченко (Черемісіної) К.Й.)

Черемісіна Раїса Йосипівна, 11 р., утриманка, 1932-1933 р. від голоду, (свідч. Кубряченко (Черемісіної) К.Й.)

Черемісіна Феня Йосипівна, 14 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кубряченко (Черемісіної) К.Й.)

Верхньоторгаївська сільська рада

с. Верхні Торгаї

У 1932–1933 роках с. Верхні Торгаї, Нижньосірогоський р-н, Дніпропетровська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 2 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на

підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Крушельницький Григорій Григорович, вік невідомий, селянин, у 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Богданової (Крушельницької) О.Г.)

Тернавська Мотря Афанасіївна, вік невідомий, селянин, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Мілевської (Тернавської) А.М.)

Дем'янівська сільська рада

с. ДЕМ'ЯНІВКА

У 1932–1933 роках с. Дем'янівка, Дем'янівська с/р, Нижньосірогоський р-н, Дніпропетровська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 39 чоловік. На сьогодні встановлено імена 39.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.7, спр.105).

Бабич Любов Йосипівна, 1 ? р., на утриманні батька – хлібороба, члена артїлі, 12.11.1932, від застуди легенів, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.26

Воробко Анфіса Йосипівна, 35 р., хлібороб-одноосібник, 21.11.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.27

Голоцан Ілля, 1 міс., батько – член артїлі, 11.08.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.20

Грищенко Марія Іванівна, 90 р., на утриманні сина – хлібороба, члена сільгоспкомуні, 31.05.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.13

Дашковська Ганна Романівна, 7 дн., батько – член артілі, 18.01.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.7

Дашковська Зоя Олександрівна, 5 р., батько – член колгоспу, 02.12.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.29

Дашковський Семен Якович, 82р., хлібороб-одноосібник, 20.06.1932, старість, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.13

Дашковський Яким Андрійович, 52 р., член колгоспу, 28.12.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.34

Дубина Григорій Данилович, 41 р., член артілі, 28.01.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.8

Дубина Дмитро Григорович, 2 р., батько – член артілі, 22.01.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.8

Єсиненко Ксенія Олександрівна, 21 р., батько – член артілі, 11.10.1932, прободіння кишок, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.22

Железняк Микола Мефодійович, 4 р., батько – член артілі, 30.10.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.24

Камка Кирило Кирилович, 1 міс., батько – член артілі, 14.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.17

Карпинський Дмитро Онисимович, 1 д., на утриманні батька – хлібороба-одноосібника, 10.11.1932, слабо народжений, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.25

Карпинський Семен Корнійович, 4 р., батько – член колгоспу, 01.08.1932, невідома, ф.Р-

4069, оп.7, спр.105, арк.20

Клименко Марія Євсейвна, 3 міс., батько – член артілі, 18.10.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.23

Климентовський Іван Андрійович, 69 р., хлібороб-одноосібник, 14.02.1932, від старості, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.9

Коваленко Володимир Петрович, 11 міс., батько – член артілі, 23.05.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.12

Ковальова Тіна Миколаївна, 1 міс., батько – хлібороб-одноосібник, 29.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.15

Козак Варвара Юхимівна, 1 р., батько – член артілі, 13.01.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.6

Литвиненко Віктор Семенович, 1 міс., батько – голова сільради, 17.02.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.10

Литвиненко Микола Семенович, 1 міс., батько – голова сільради, 17.02.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.10

Малашенко Пелагея Антонівна, 72 р., член колгоспу, 21.12.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.33

Мироненко Анатолій Юхимович, 1 р., батько – член артілі, 12.03.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.10

Мироненко Пелагея Мойсейвна, 77 р., на утриманні сина – хлібороба-одноосібника, 04.05.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.12

Пархоменко Параскева С., 38 р., член артілі, 15.01.1932, не

вказана, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.7

Поседаєв Василь Михайлович, 7 міс., батько – член колгоспу, 23.09.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.21

Радченко Никифор Аврамович, 85 р., на утриманні сина – хлібороба-одноосібника, 22.11.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.28

Рябокось Марія Дем'янівна, 1 міс., батько – хлібороб-одноосібник, 22.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.19

Селиванов Самуїл Іванович, 74 р., член колгоспу, 12.12.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.30

Симонюк Олена Юхимівна, 55 р., член артілі, 17.02.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.9

Сорокова Ганна Захарівна, 13 р., батько – хлібороб-одноосібник, 18.12.1932, тиф, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.32

Сороковий Семен Захарович, 5 р., батько – хлібороб-одноосібник, 12.12.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.31

Урбанович Євдокія Дмитрівна, 1 міс., батько – член артілі, 14.07.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.15

Хижняк Анастасія Вадимівна, 72 р., член артілі, 14.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.16

Чепурна Ганна Т., 2 р., батько – член артілі, 16.04.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.11

РОЗДІЛ 1. МАТИРОЛОГ

Черкашин Володимир Андрійович, 1 міс., батько – хлібороб-одноосібник, 20.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.18

Чуб Зінаїда Дмитрівна, 80 р., на утриманні хлібороба-одноосібника, 01.07.1932, невідома, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.14

Яцик Яків Тарасович, 33 р., член артілі, 02.01.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп.7, спр.105, арк.5

Нижньоторгаївська сільська рада

с.Нижні Торгаї

У 1932–1933 роках с. Нижні Торгаї, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл. За свідченням очевидців в селі загинуло 8 чоловік. На сьогодні встановлено імена 8. Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Данилейко (брат Одарки Зайцевої), ім'я та по батькові, вік невідомо, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Харченко П.П.)

Павлов Василь Іванович, 46 р., селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Павлової К.В.)

Павлова Марія Федорівна, 43 р., займалася домашнім господарством, 1933 р., від голоду, (свідч. Павлової К.В.)

Плотников Іван Олексійович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Харченко П.П.)

Рощепко Григорій Тихонович (брат Рощепка Івана Тихоновича), вік невідомий, селя-

нин, 1933 р., від голоду, (свідч. Харченко П.П.)

Рощепко Ірина Никифорівна (мати Рощепка Івана Тихоновича), вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Харченко П.П.)

Харченко Гаврило Карпович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Харченко П.П.)

Харченко Савелій Карпович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Харченко П.П.)

Новоолександрівська сільська рада

с.Новоолександрівка

У 1932–1933 роках с. Нова Олександрівка, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл. За свідченням очевидців в селі загинуло 2 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 2. Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Капітонов Олександр Терентійович, 16 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Капітонова Д.Т.)

Логвінченко Марко, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Логвінченка В.М.)

Першопокровська сільська рада

с.Першопокровка

У 1932–1933 роках с. Першопокровка, Нижньосірогозький р-н, Дніпропетровська обл. За свідченням очевидців в селі загинуло 3 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 3.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Дем'яненко Ґандзя Павлівна, 1 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Мацько (Дем'яненко) М.П)

Дем'яненко Павло Сергійович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Мацько (Дем'яненко) М.П)

Мартинів Єгор Єгорович, вік невідомий, дитина, утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Мартинової П.Є.)

Нововоронцовський район

Нововоронцовська селищна рада

смт Ново-Воронцівка

У 1932–1933 роках с. Ново-Воронцівка, Ново-Воронцівська с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл. В селі було відсутнє постачання продуктів харчування (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 1020, оп.1, спр.1). За свідченням очевидців в селі загинуло 6 чоловік. На сьогодні встановлено імена 6. Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Невідомі, 6 дітей, до 18 р., 1932-1933, від голоду (свідч. Петрусенко Л. О., 1918 р.н.)

Гаврилівська сільська рада

с Гаврилівка

У 1932–1933 роках с. Гаврилівка, Великоолександрівський р-н, Одеська обл. За свідченням очевидців в селі

загинуло 9 чоловік. На сьогодні встановлено імена 9. Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Бастиль Андрій Сергійович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Куц Н.С.)

Бастиль Василь Сергійович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Куц Н.С.)

Бастиль Феня Сергіївна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Куц Н.С.)

Глушак (Бастиль) Пелагея Іванівна, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Куц Н.С.)

Глушак (троє дітей Пелагеї Іванівни), (ім'я та по батькові невідомі), 1933 р., від голоду, (свідч. Куц Н.С.)

Орел Марія Андріївна, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Квітовської К.В.)

Орел Сидір Трохимович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Квітовської К.В.)

Золотобалківська сільська рада

с.Золота Балка

У 1932–1933 роках с. Золота Балка, Золото-Балківська с/р, Великоолександрівський р-н, Одеська обл.

В селі відбувались вилучення у господарств прихованої худоби, сільгоспреманенту (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 822, оп.1, спр.270).

За свідченням очевидців в селі загинуло 3 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 3. Мартиролог укладений на

підставі спогадів очевидців, зібраних працівниками та учнями Золотобалківської загальноосвітньої школи та працівниками Золотобалківської сільської ради.

Покровський Микола, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Зуенко Н.Д.)

Смотрицький Ігнат, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Жовтенко О.П.)

Яременко, (ім'я та по батькові невідоме), вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Дяченко Л.Ф.)

Нововоскресенська сільська рада

с. Нововоскресенське

У 1932–1933 роках с. Ново-Воскресенське, Великоолександрівський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 60 чоловік. На сьогодні встановлено імена 54.

Мартиролог укладений на підставі спогадів очевидців, зібраних працівниками Нововоскресенської сільської ради.

Аполонов Кіндрат, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Пархоменко Н.П.)

Аполонови (троє дітей Аполонова Кіндрата), вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Пархоменко Н.П.)

Башкаренко Андрій Семенович, 6 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Рольянова (Трояна) Г.М.)

Башкаренко Сенік Семенович, 9 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Рольянова

(Трояна) Г.М.)

Бирська Ганна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Пархоменко Н.П.)

Бондаренко Пріська, 65 р., селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Рольянова (Трояна) Г.М.)

Бондаренко Карпо, 18р., селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Рольянова (Трояна) Г.М.)

Борисенко Василь, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Погинайко Г.С.)

Борисенко Клавдія Василівна, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Погинайко Г.С.)

Бухоник Клавдія, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Погинайко Г.С.)

Бухоник Сила Васильович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Погинайко Г.С.)

Зануда Іван, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Погинайко Г.С.)

Канцур, (ім'я та по батькові невідоме), вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Пархоменко Н.П.)

Карпенко Андрій - Біленко, 35 р., колгоспник, 1933 р., від голоду, (свідч. Рольянова (Трояна) Г.М.)

Карпенко Сетька - Біленко 70 р., селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Рольянова (Трояна) Г.М.)

Ковнір Василь, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Кучмій К.П.)

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Крамаренко Василь Іванович, 18 р., колгоспник, 1933 р., від голоду, (свідч. Рольянова (Трояна) Г.М.)

Крамаренко Іван, 50 р., колгоспник, 1933 р., від голоду, (свідч. Рольянова (Трояна) Г.М.)

Матвієнко Сергій, 30 р., колгоспник, 1933 р., від голоду, (свідч. Рольянова (Трояна) Г.М.)

Мунтян Борис, 40 р., колгоспник 1933 р., від голоду, (свідч. Рольянова (Трояна) Г.М.)

Мунтян Ганна, вік невідомий, колгоспниця, 1933 р., від голоду, (свідч. Рольянова (Трояна) Г.М.)

Мунтянов (син Мунтянкової Мокрини), (ім'я та по батькові невідоме), вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Пироженко О.Г.)

Мунтянова Мокрина, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Пироженко О.Г.)

Олійник Демід, 40 р., колгоспник, 1933 р., від голоду, (свідч. Рольянова (Трояна) Г.М.)

Острроверх, (ім'я та по батькові невідоме), вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Пархоменко Н.П.)

Плохута Олекса, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Пархоменко Н.П.)

Пухир Паша Лук'янівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Гвоздик О.О.)

Пухир Сергій Лук'янович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Гвоздик О.О.)

Пухир Хома Лук'янович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Гвоздик О.О.)

Рольянов Володимир Іванович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Черненко В.І.)

Семененко Агафон, 30 р., колгоспник 1933 р., від голоду, (свідч. Рольянова (Трояна) Г.М.)

Семко Іван з дружиною та їх дитина до 18 р., 1933 р., від голоду, (свідч. Пархоменко Н.П.)

Семко Терешко та його дружина, 1933 р., від голоду, (свідч. Пархоменко Н.П.)

Соколенко Зінаїда Парфентіївна, 13 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Димова О.П.)

Стадник Клим, 60 р., селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Рольянова (Трояна) Г.М.)

Стадник Тимофей Климович, 16р., утриманець, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Рольянова (Трояна) Г.М.)

Стецюра Антип, вік невідомий, селянин, 1933 р., розстріляний, (свідч. Кучмій К.П.)

Стецюра Любов, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Погинайко Г.С.)

Стецюра Марія, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Погинайко Г.С.)

Стецюра Ніна, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Погинайко Г.С.)

Стецюра Параска, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Погинайко Г.С.)

Стецюра Полікарп, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Погинайко Г.С.)

Троян Василь Савелійович, 17р., колгоспник, 1933 р., від голоду, (свідч. Рольянова (Трояна) Г.М.)

Троян Володимир Михайлович, 9 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Рольянова (Трояна) Г.М.)

Троян Савелій Іванович, 60 р., селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Рольянова (Трояна) Г.М.)

Черненко Андрій Іванович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Черненко В.І.)

Черненко Аркадій Іванович, 13 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Рольянова (Трояна) Г.М.)

Черненко Аркадій, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Черненко В.І.)

Черненко Володимир Іванович, 9 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Рольянова (Трояна) Г.М.)

Черненко Володимир Іванович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Черненко В.І.)

Черненко Іван Іванович, 6 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Рольянова (Трояна) Г.М.)

Черненко Іван Іванович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Черненко В.І.)

Черненко Клавдія Іванівна, 2 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Рольянова (Трояна) Г.М.)

Черненко Клавдія Іванівна, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Черненко В.І.)

Шостак Надія, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Кучмій К.П.)

Миролюбівська сільська рада

с. Миролюбівка (с.Іванівка)

У 1932–1933 роках с. Іванівка, Великоолександрівський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 14 чоловік. На сьогодні встановлено імена 14.

Мартиролог укладений на підставі спогадів очевидців, зібраних працівниками Миролюбівської сільської ради.

Соловей Іван Якович, 22 р., колгоспник, 1933 р., від голоду, (свідч. Соловей В.Я.)

Соловей Яків Іванович, 37 р., колгоспник, 1933 р., від голоду, (свідч. Соловей В.Я.)

Соловей Мотря Тимофіївна, вік невідомий, колгоспниця, 1933 р., від голоду, (свідч. Соловей В.Я.)

Соловей Микола Якович, 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Соловей В.Я.)

Соловей Оля, 1,5 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Соловей В.Я.)

Соловей Гапина, вік невідомий, колгоспниця, 1933 р., від голоду, (свідч. Соловей В.Я.)

Скидан Галина, вік невідомий, утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Петрусенко (Ски-

дан) Л.О.)

Скидан Григорій, вік невідомий, утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Петрусенко (Скидан) Л.О.)

Скидан Іван, вік невідомий, утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Петрусенко (Скидан) Л.О.)

Скидан Михайло, вік невідомий, утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Петрусенко (Скидан) Л.О.)

Скидан Наталя, вік невідомий, утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Петрусенко (Скидан) Л.О.)

Скидан Федір, вік невідомий, утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Петрусенко (Скидан) Л.О.)

Черновол Григорій, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Черновол В.Я.)

Черновол Михайло, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Черновол В.Я.)

Петропавлівська сільська рада

с. Петропавлівка

У 1932–1933 роках с. Петропавлівка, Великоолександрівський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 4? чоловік. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі спогадів очевидців, зібраних працівниками Петропавлівської сільської ради.

Гончар (сім'я) (імена та по батькові невідомі), вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч.

Білоножко В.М.)

Біленко, (ім'я та по батькові невідоме), 50 р., селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Білоножко В.М.)

Новотроїцький район

Новотроїцька селищна рада

смт Новотроїцьке

У 1932–1933 роках с. **Новотроїцьк**, Новотроїцька с/р, Новотроїцький р-н, Дніпропетровська обл.

В селі відбувались: організація міліцейської охорони врожаю, вилучення хліба у господарств; штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 1190, оп.1, спр.2; ф. П – 109, оп.1, спр.30; Державний архів Дніпропетровської області, ф. Р – 2240, оп.1, спр.86)

За свідченням очевидців в селі загинуло 2 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Білий Василь, 30 р., 1932 р., від голоду, (свідч. Борисенко М.П.)

Тєплова Марія, 25 р., 1932 р., від голоду, (свідч. Борисенко М.П.)

с. Захарівка

У 1932–1933 роках с. Захарівка, Новотроїцька с/р, Новотроїць-

кий р-н, Дніпропетровська обл.
За свідченням очевидців в селі
загинуло 2 чоловіка. На сьогодні
встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на
підставі свідчень очевидців Голо-
домору, зібраних у 2007 році.

Щербань Олексій, вік не-
відомий, 1933 р., від голоду,
(свідч. Щербань О.М.)

Щербань Надія; вік невідомий,
1933 р., від голоду, (свідч.
Щербань О.М.)

Громівська сільська рада

с. Громівка

У 1932–1933 роках с. Громівка,
Громівська с/р, Новотроїцький
р-н, Дніпропетровська обл.

За свідченням очевидців в селі
загинуло 2 чоловіка. На сьогодні
встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на
підставі свідчень очевидців Голо-
домору, зібраних у 2007 році.

Коваленко Дуня, до 18 р.,
утриманка, 1932 р., від голоду,
(свідч. Голуб М.М.)

Пойда Василь Наумович,
вік невідомий, 1932 р., від голо-
ду, (свідч. Доценко М.П.)

Новомиколаївська сільська рада

с. Новомиколаївка (Миколаївка)

У 1932–1933 роках с. **Миколаїв-
ка**, Миколаївська с/р, Ново-
троїцький р-н, Дніпропетровська
обл.

В селі відбувались арешти гро-

мадян органами ДПУ за агітацію
проти плану хлібозаготівлі (Дер-
жавний архів Херсонської об-
ласті, ф.Р–4033, оп.4, спр.827).

За свідченням очевидців в селі
загинуло 4 чоловік. На сьогодні
встановлено імена 4.

Мартиролог укладений на
підставі свідчень очевидців Голо-
домору, зібраних у 2007 році.

Тумаки, сім'я з чотирьох
осіб, імена, по батькові, вік не-
відомі, селяни, 1933 р., від голо-
ду, (свідч. Гордієнко Є.М.)

Новомихайлівська сільська рада

с. Водославка

У 1932–1933 роках с. Водослав-
ка, Новотроїцький р-н, Дніпро-
петровська обл.

За свідченням очевидців в селі
загинуло 5 чоловік. На сьогодні
встановлено імена 5.

Мартиролог укладений на
підставі свідчень очевидців Голо-
домору, зібраних у 2007 році.

Кочерга Любов Йосипівна,
до 18 р., утриманка, 1933 р., від
голоду, (свідч. Байбуз О.І.)

**Прусов Василій Олександр-
рович**, до 18 р., утриманець,
1933 р., від голоду, (свідч. Бай-
буз О.І.)

**Прусов Дмитрій Олександр-
рович**, до 18 р., утриманець,
1933 р., від голоду, (свідч. Бай-
буз О.І.)

**Прусов Леонід Олександр-
рович**, 22 р., працівник сільської
ради, весна 1933 р., від голоду,
(свідч. Байбуз О.І.)

Романова Настя, 73 р.,
1933 р., від голоду, (свідч. Бай-

буз О.І.)

с. Маячка

У 1932–1933 роках с. Маячка,
Новотроїцький р-н, Дніпропет-
ровська обл.

За свідченням очевидців в селі
загинуло 3 чоловіка. На сьогодні
встановлено імена 3.

Мартиролог укладений на
підставі свідчень очевидців Голо-
домору, зібраних у 2007 році.

Брашко Мотря, 40 р., селян-
ка, 1933 р., від голоду, (свідч.
Шаповалової М.М.)

Брашко Савелій, 45 р., кол-
госпник, 1933 р., від голоду,
(свідч. Шаповалової М.М.)

Відмідь Іван, 45 р., колгосп-
ник, 1933 р., від голоду, (свідч.
Шаповалової М.М.)

с. Новомихайлівка

У 1932–1933 роках с. Ново-Ми-
хайлівка, Новотроїцький р-н,
Дніпропетровська обл.

За свідченням очевидців в селі
загинуло 13 чоловік. На сьогодні
встановлено імена 5.

Мартиролог укладений на
підставі свідчень очевидців Голо-
домору, зібраних у 2007 році.

Голенко (ім'я та по батькові
невідоме), вік невідомий, селян-
ка, 1933 р., від голоду (свідч. Ко-
товської)

Морські (сім'я), (імена та по
батькові невідомі), селяни, 1933
р., від голоду (свідч. Шимансько-
го І.К.)

Оленяни, сім'я з двох осіб,

імена та по батькові, вік невідомі, селяни, 1933 р., від голоду, (свідч. Кізіної І., Юзів П.С.)

Новопокровська сільська рада

с. Ясна Поляна

У 1932–1933 роках с. Ясна Поляна, Новотроїцький р-н, Дніпропетровська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Заулочний Трохим Тихонович, вік невідомий, 1933 р., від голоду, (свідч. Кашченко Н.Г.)

Одрадівська сільська рада

с. Одрадівка

У 1932–1933 роках с. Одрадівка, Одрадівська с/р, Новотроїцький р-н, Дніпропетровська обл.

В селі відбувались арешти громадян органами ДПУ за агітацію проти плану хлібозаготівлі (Державний архів Херсонської області, ф.Р-4033, оп.7, спр.559). За свідченням очевидців в селі загинуло 16 чоловік. На сьогодні встановлено імена 16.

Говоренко Іван Кіндратович, до 18 р., утриманець, від голоду, (свідч. Радченко К.І.)

Елісеєв Микола Павлович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Радченко К.І.)

Елісеєва Ніна Павлівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від го-

луду, (свідч. Радченко К.І.)

Ігнатовський Олександр Кирилович, до 18 р., утриманець, від голоду, (свідч. Радченко К.І.)

Леона Іван Іванович, 45 р., робітник, від голоду, (свідч. Зброї Г.Д.)

Леона Ладя Володимирович, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Семенченко О.В.)

Леона Микола Володимирович, 19 р., 1933 р., від голоду, (свідч. Семенченко О.В.)

Леона Олексій Володимирович, 21 р., 1933 р., від голоду, (свідч. Семенченко О.В.)

Леона Пантелій Володимирович, 25 р., 1933 р., від голоду, (свідч. Семенченко О.В.)

Леона Полікаръ Володимирович, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Семенченко О.В.)

Леона Федір Іванович, 26 р., робітник, 1933 р., від голоду, (свідч. Зброї Г.Д.)

Пархоменко Дмитро, 35 р., колгоспник, інвалід, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Сінько П.Д.)

Потась Агафія, 50 р., домогосподарка. 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Сінько П.Д.)

Потась Лахтійон, 50 р., розкуркулений, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Сінько П.Д.)

Старина Надя, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Головні Г.О.)

Юрченко Гаврило Гурйович, 50 р., одноосібник, 1933 р., від голоду, (свідч. Житник І.І.)

Олександрівська сільська рада

с. Калинівка

У 1932–1933 роках с. Калинівка, Новотроїцький р-н, Дніпропетровська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Марківський Данило, 30 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Щукіна Ф.Ю.)

с. Олександрівка

У 1932–1933 роках с. Олександрівка, Новотроїцький р-н, Дніпропетровська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 13 чоловік. На сьогодні встановлено імена 5.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Вирвихвіст, ім'я та по батькові, вік невідомі, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Марківського Д.)

Вирвихвіст, ім'я та по батькові невідомо, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Марківського Д.)

Сивашівська сільська рада

с. Сивашівка

У 1932–1933 роках с. Олександрівка, Новотроїцький р-н, Дніпропетровська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 13 чоловік. На сьогодні встановлено імена 5.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Шелухін Дмитро, 18 р., селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Рюмшина В.К.)

Шелухін Олексій, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Рюмшина В.К.)

СКАДОВСЬКИЙ

РАЙОН

Михайлівська сільська рада с. Михайлівка

У 1932–1933 роках с. Михайлівка, Михайлівська с/р, Скадовський р-н, Одеська обл.

В селі відбувались розкуркулення селян, конфіскація майна; вилучення зерна, продуктів харчування, речей, худоби (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 1191, оп.1, спр.14)

За свідченням очевидців в селі загинуло 2 чоловіки. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Невідомі, 2 чол., прізвище, ім'я, по батькові, вік невідомі, хлібороби, 1932-1933, голод (свідч. Засіла К. Ф.)

Птахівська сільська рада с. Птахівка

У 1932–1933 роках с. Птахівка, Птахівська с/р, Скадовський р-н, Одеська обл.

В селі відбувались розкуркулення

селян, конфіскація майна; вилучення зерна, продуктів харчування, речей, худоби (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 1191, оп.1, спр.14)

За свідченням очевидців в селі загинуло 2 чоловіки. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Невідомі, 2 чол., прізвище, ім'я, по батькові, вік невідомі, хлібороби, 1933, голод (свідч. Єрохіна М. В.)

Тарасівська сільська рада с. Тарасівка

У 1932–1933 роках с. Тарасівка, с., Тарасівська с/р, Скадовський р-н, Одеська обл.

В селі відбувались притягнення до суду за зрив плану м'ясозаготівлі, розкуркулення селян; вилучення зерна, продуктів харчування, речей, худоби (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 1191, оп.1, спр.14; ф. П – 122, оп.6, спр.17)

За свідченням очевидців в селі загинуло 40-50 чоловік. На сьогодні встановлено імена 4.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Кравченко, ім'я та по батькові невідоме, 4-5 р., 1933 р., від голоду (свідч. Кравченко М.Т. та Кравченко К.Т.)

Кравченко, ім'я та по батькові невідоме, 4-6 р., 1933 р., від голоду (свідч. Кравченко М.Т. та Кравченко К.Т.)

Яресько, ім'я та по батькові невідоме, 4-6 р., 1933 р., від голоду (свідч. Кравченко М.Т. та Кравченко К.Т.)

Яресько, ім'я та по батькові невідоме, 4-6 р., 1933 р., від голоду (свідч. Кравченко М.Т. та Кравченко К.Т.)

Улянівська сільська рада

с. АНДРІЇВКА

У 1932–1933 роках с. Андріївка, Широчанська с/р, Скадовський р-н, Одеська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 3 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 3.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.13, спр.36)

Дорошенко Степан Дмитрович, 21 р., хлібороб, член артілі, 12.09.1933, не вказана, ф.Р – 4069, оп.13, спр. 36, арк. 143

Коваленко Ганна Сергіївна, 71 р., хлібороб, член артілі, 10.04.1933, від старості, ф.Р – 4069, оп. 13, спр. 36, арк. 133

Кравченко Микола Васильович, 1 р., на утриманні батьків-хліборобів (члени артілі), 19.12.1933, кір, ф.Р – 4069, оп.13, спр. 36, арк. 149

Ї. ÓĚ V Í² Â Ê À

У 1932–1933 роках с. Улянівка, Широчанська с/р, Скадовський р-н, Одеська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 5 чоловік. На сьогодні встановлено імена 5.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.13, спр.36)

Варваренко Борис Семенович, 11 міс., на утриманні батька-хлібороба, 04.11.1933, від хвороби, ф.Р – 4069, оп.13, спр.36, арк.114

Гришко Сергій Гнатович, 26 р., хлібороб, член артілі, 05.09.1933, туберкульоз, ф.Р – 4069, оп.13, спр.36, арк.139

Дорошенко Володимир Іванович, 22 дн., на утриманні батька-хлібороба, 28.03.1933, від хвороби, ф.Р – 4069, оп.13, спр.36, арк.131

Кравченко Степанида Григорівна, 101 р., хлібороб, член артілі, 16.10.1933, від старості, ф.Р – 4069, оп.13, спр.36, арк.144

Онопрієнко Єфросинія Микитівна, 10 р., на утриманні батьків-хліборобів (члени артілі), 19.09.1933, туберкульоз, ф.Р – 4069, оп.13, спр.36, арк.141

Шевченківська сільська рада

с. МАЛА АНДРОНІВКА

У 1932–1933 роках с. Мала Андронівка, Великоандронівська с/р, Скадовський р-н, Одеська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 2 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р – 4069, оп.13, спр.36)

Макарова Любов Яківна, 8 р., на утриманні батька-хлібороба, своє господарство, 29.02.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 118

Ткаленко Федір Федорович, 4 дн., на утриманні батьків-

хліборобів, 26.02.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 118

п. ІАÒÐ²ÂÊÀ

У 1932–1933 роках с. Петрівка, Широчанська с/р, Скадовський р-н, Одеська обл.

;За даними архівних джерел у селі загинуло 8 чоловік. На сьогодні встановлено імена 8.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р – 4069, оп.13, спр.36)

Богданов Анатолій Федорович, 1,5 р., на утриманні батьків-хліборобів (члени артілі), 04.10.1933, від хвороби, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 142

Богданов Федір Олексійович, 20 р., хлібороб, член артілі, 24.11.1932, сибірка, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 116

Бурдюг Марія Гаврилівна, 78 р., на утриманні сина-хлібороба, одноосібника, 15.04.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 134

Литвиненко Федора Михайлівна, 18 р., хлібороб, 15.02.1933, від застуди, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 129

Постриган Олександр Маркович, 34 р., хлібороб-одноосібник, 28.11.1933, туберкульоз, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 147

Синяков Парфілій Корнійович 80 р., на утриманні сина-хлібороба, члена артілі, 18.12.1933, від старості, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 148

Синяков Свирид Корнійович, 72 р., на утриманні сина-

хлібороба, 06.11.1932, від старості, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 115

Синякова Марфа Наумівна, 80 р., на утриманні онука-хлібороба, 04.12.1932, від старості, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 117

п. ØÅ×ÁÍÊÀ

У 1932–1933 роках с. Шевченка, Широчанська с/р, Скадовський р-н, Одеська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 2 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 3.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф.Р – 4069, оп.13, спр.36)

Дудченко Микола Семенович 1 р., на утриманні батьків-хліборобів, 10.09.1933, від грижі, ф.Р – 4069, оп.13, спр.36, арк.138

Мельниченко Віра Софронівна, 16 дн., на утриманні батьків-хліборобів, 28.02.1933, від хвороби, ф.Р – 4069, оп.13, спр.36, арк.130

Широчанська сільська рада

с. ВЕЛИКА АНДРОНІВКА

У 1932–1933 роках с. Велика Андронівка, Великоандронівська с/р, Скадовський р-н, Одеська обл.

В селі відбувались розкуркулення селян, стягнення заборгованості по хлібозаготівлі (Державний

архів Херсонської області, ф. Р – 1191, оп.1, спр.14)

За даними архівних джерел у селі загинуло 12 чоловік. На сьогодні встановлено імена 12.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.13, спр.36)

Банташ Катерина Семенівна, 11 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 09.08.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 127

Бардиян Федір Васильович, 9 р., на утриманні батька-хлібороба, 16.03.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 124

Безердян Іван Миколайович, 32 р., на утриманні батьків-хліборобів, 03.03.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 121

Бокошча Прокіп Лазарович, 55 р., хлібороб, член артілі, 07.10.1932, запалення руки від застуди, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 127

Загайкан Дмитро Семенович, 8 дн., на утриманні батьків, 05.08.1932, «померло невідома від чого, тому що йому було лиш 8 днів», ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 125

Недик Микола Семенович, 8 р., на утриманні батька-хлібороба, 01.04.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 124

Толмачук Яків Семенович, 27 р., хлібороб-колгоспник, 13.03.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 122

Цуркан Валентина Дмитрівна, 20 днів, на утриманні

батьків-хліборобів, 09.08.1932, запалення кишечника, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 126

Цуркан Володимир Андрійович, 2 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 1.03.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 123

Цуркан Єфросинія Іванівна, 6 міс., на утриманні батьків-хліборобів (своє господарство), 01.05.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 125

Чабан Ганна Костянтинівна, 5 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 09.03.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 123

Чабан Марія Петрівна, 4 р., на утриманні батьків-хліборобів, 02.03.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 122

Ї. Æ Î Ñ Ò Ð Ì Ĩ İ Ä Æ Æ Í Ñ Ü Ê Å

У 1932–1933 роках с. Гостроподолянське, Широчанська с/р, Скадовський р-н, Одеська обл.

За даними архівних джерел у селі загинуло 3 чоловік. На сьогодні встановлено імена 3.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.13, спр.36)

Батіжок Марія Семенівна, 5 дн., на утриманні батьків-хліборобів, членів артілі, 11.11.1933, від хвороби, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 146

Гуцуляк Микола Петрович, 5 міс., на утриманні батьків-хліборобів, членів артілі, 13.04.1932, вмер від пожежі,

ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 105

Рипинський Олександр Андрійович, 4 міс., на утриманні батьків-хліборобів, членів артілі, 09.07.1932, від хвороби, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 109

Ї. Ø È Ì Ê Å

У 1932–1933 роках с. Широке, Широчанська с/р, Скадовський р-н, Одеська обл

В селі відбувались притягнення до суду за зрив плану м'ясозаготівлі, стягнення заборгованості по хлібозаготівлі (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 103, оп.1, спр.129; ф. Р – 1191, оп.1, спр.14)

За даними архівних джерел у селі загинуло 15 чоловік. На сьогодні встановлено імена 15.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.13, спр.36)

Бурячок Пелагея Данилівна, 38 р., хлібороб, своє господарство, 28.02.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 104

Василенко Денис Петрович, 80 р., хлібороб-колгоспник, 23.07.1933, старість, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 136

Василенко Уляна Мартинівна, 59 р., хлібороб, член артілі, 11.04.1933, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 132

Єременко Марія Федорівна, 1 міс., на утриманні батьків-хліборобів, членів артілі, 23.06.1932, від хвороби, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 108

Жаворонок Любов Михайл-

івна, 2 р., на утриманні батьків-хліборобів, членів артілі, 12.10.1933, від хвороби, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 145

Киричак Федора Григорівна, 90 р., хлібороб, своє господарство, 09.05.1932, від старості, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 106

Киричок Любов Костянтинівна, 9 міс., на утриманні батьків-хліборобів, членів артілі, 20.08.1933, від хвороби, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 137

Киричок Олександр Трохимович, 4 міс., на утриманні батьків-хліборобів, одноосібників, 15.02.1933, від хвороби, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 128

Климак Устина Степанівна, 61 р., хлібороб, член артілі, 11.02.1932, туберкульоз, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 103

Кононенко Тодір Юхимович, 8 міс., на утриманні батьків-хліборобів, членів артілі, 05.06.1932, від хвороби, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 107

Курман Зот Іванович, 78 р., хлібороб - колгоспник, 08.06.1933, старість, паралізація, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 135

Михайленко Одарка Іванівна, 64 р., хлібороб, член артілі, 30.07.1932, від паралічу, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 110

Суровський Федір Васильович, 7 міс., на утриманні батьків-хліборобів, членів артілі, 11.09.1932, від хвороби, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 113

Финочок Любов Іванівна, 6 р., на утриманні батьків-хліборобів, своє господарство, 15.08.1932, запалення, ф.Р-

4069, оп. 13, спр. 36, арк. 111

Яковенко Ніна Іванівна, 1,5 р., на утриманні батьків-хліборобів, членів артілі, 15.08.1932, від хвороби, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 36, арк. 112

ЦЮРУПІНСЬКИЙ РАЙОН

Цюрупинська міська рада

м. Цюрупинськ

У 1932–1933 роках м. **Цюрупинськ**, Цюрупинська м/р, Цюрупинський р-н, Одеська обл. У місті відбувались притягнення до суду селян за нездачу молока (Державний архів Херсонської області, ф. П – 137, оп.1-а, спр.3)

За свідченням очевидців у місті загинуло 11 чоловік. На сьогодні встановлено імена 5. Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних учнями, вчителями, соціальними робітниками, працівниками музеїв, бібліотек, будинків культури р-ну. Свідчення зберігаються у районному краєзнавчому музеї.

Беляєва Ганна Степанівна, вік невідомий, селянка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Карлюченко К.Ф.)

Мазурук Петро Петрович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Карлюченко К.Ф.)

Петрови (троє дітей) (ім'я

та по батькові невідомі), вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Мойсеєнко Г.І., 1923 р.н.)

с. Саги

У 1932–1933 роках с. Саги, Цюрупинський р-н, Одеська обл. За свідченням очевидців в селі загинуло 2 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 2. Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Кириленко Марія Іванівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Алексеевої П.Н.)

Логвиновський Федір Іванович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Алексеевої П.Н.)

Великокопанівська сільська рада

с.Великі Копані

У 1932–1933 роках с. Великі Копані, Велико-Копанська с/р, Цюрупинський р-н, Одеська обл. В селі відбувались арешти громадян органами ДПУ за агітацію проти плану хлібозаготівлі, примусове вилучення хлібу (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4033, оп.7, спр.597; ф. П – 137, оп.6, спр.18) За свідченням очевидців в селі загинуло 7 чоловік. На сьогодні встановлено імена 7.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Казнауз Ілля Дем'янович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Павелко Є. К.)

Охременко Н. Г., вік невідомий, селянин, 1933 р., від голо-

ду, (свідч. Крайнюкової Л.М.)

Самолов Яким Петрович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Самолової Т.Я.)

Самолова Марфа Микитівна, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Самолової Т.Я.)

Терещенко ім'я та по батькові, вік невідомо, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Степанової К.К.)

Чайковський Євдоким Семенович, вік невідомий, селянин, 1932 р., від голоду, (свідч. Великого В.Г.)

Шовкун Тетяна Іванівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Павелко Є.К.)

Виноградівська сільська рада с.Виноградове (Чалбаси)

У 1932–1933 роках с. **Чалбаси**, Чалбаська с/р, Скадовський р-н, Одеська обл.

В селі відбувались арешти громадян органами ДПУ за агітацію проти плану хлібозаготівлі, примусове вилучення хлібу (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4033, оп.4, спр.290).

За даними різних джерел у селі загинуло 195 чоловік. На сьогодні встановлено імена 195.

Мартиролог укладений на підставі даних Книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Херсонської області, ф. Р – 4069, оп.13, спр.29) та свідчень очевидців.

Альхимова Марія Микитівна, 2 р., на утриманні батька-хлібороба, 26.03.1933, від запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13,

спр. 30, арк. 9

Анохіна Анастасія Ільківна, 1 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 16.05.1932, від стовбняка, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 36

Бабенко Антоніна Іванівна, 1 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 30.07.1932, шлунковий катар, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 63

Бабенко Ганна Кузьмівна, 12 р., на утриманні батьків-хліборобів, одноосібників, 25.11.1932, скарлатина, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 65

Бабенко Іван Трохимович, 6 р., на утриманні батьків-хліборобів, 17.01.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 3

Бабенко Любов Левківна, 1 р., на утриманні батьків-хліборобів, 20.05.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 31

Бабенко Петро Петрович, 10 дн., на утриманні батьків-хліборобів, 21.07.1932, нежиттєздатність, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 62

Баденко Володимир Михайлович, 19 дн., на утриманні батьків-хліборобів, 04.04.1933, від непрацездатності, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 19

Беляєва Любов Афанасіївна, 2 р., на утриманні батьків-хліборобів, 03.02.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 7

Біла Явдоха Андріївна, 39 р., хлібороб, 21.02.1932, від абортів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 13

Бокша Андрій Михайлович,

3 р., на утриманні матері, 24.04.1932, від мененгиту, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 27

Веремієнко Олександра Олексіївна, 19 р., на утриманні батьків-хліборобів, 12.07.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 57

Веремієнко Олена Прокопівна, 21 р., хлібороб, член колгоспу, 13.07.1932, запалення нирок, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 57

Гаран Володимир Іванович, 4 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 20.02.1932, запалення мозку, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 13

Гаран Володимир Семенович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Соценко А.Ф.)

Гаран Галина Семенівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Соценко А.Ф.)

Гаран Іван Семенович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Соценко А.Ф.)

Гаран Семен Петрович, вік невідомий, селянин, 1932 р., від голоду, (свідч. Соценко А.Ф.)

Гришко Грицько Петрович, 20 дн., на утриманні батьків-хліборобів, 01.04.1933, нежиттєздатний, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 16

Гришко Федір Федорович, 1 р., на утриманні батьків-хліборобів, 31.03.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 21

Губіна Ганна Іванівна, 43 р., «лічний труд», 06.04.1932, від передродової кровотечі, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 23

Губка Григорій Миколайович, 2 р., на утриманні батька-хлібороба, 26.12.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 71

Гузенко Марія Пантеліївна, 32 р., хлібороб, 29.05.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 32

Гузенко Ніна Олексіївна, 2 р., на утриманні батьків-хліборобів, 28.03.1932, від грипу, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 19

Гузенко Явдоха Федорівна, 1,5 р., на утриманні батьків-хліборобів, 24.03.1932, катар кишок, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 20

Гурнак Юхим Васильович, 74 р., на утриманні сина, 06.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 21

Дембровська Марія Іванівна, 58 р., хлібороб, 11.05.1932, вада серця, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 29

Дорошенко Антоніна Захарівна, 8 р., на утриманні батьків-хліборобів, одноосібників, 23.11.1932, «дехторик», ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 66

Дорошенко Венедикт Іванович, 63 р., на утриманні сина, хлібороба, 25.03.1933, від вади серця, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 8

Дорошенко Марія Трохимівна, 40 р., домогосподарка, 25.06.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 38

Дудченко Анастасія Андріївна, 45 р., хлібороб-одноосібник, 07.11.1932, вада серця, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 55

Дудченко Єгор Іванович, 39 р., хлібороб-одноосібник, 12.04.1933, від туберкульозу легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 29

Дудченко Килина Юхимівна, 52 р., на утриманні сина, 21.03.1933, від туберкульозу легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 3

Дудченко Микола Іванович, 7 р., на утриманні батька-хлібороба, 30.03.1933, від запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 12

Єрохін Василь Васильович, 6 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 22.03.1932, гастрит, катар шлунку, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 18

Єфимов Трохим Андронович, 65 р., на утриманні сина-хлібороба, 10.04.1932, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 24

Жехаренко Василь Гаврилович, 80 р., на утриманні сина-хлібороба, 29.02.1932, вада серця, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 15

Жехаренко Володимир Сидорович, 1,5 р., на утриманні батьків-хліборобів, 06.07.1932, сухота, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 40

Жехаренко Марфа Григорівна, 65 р., на утриманні сина-хлібороба, 19.04.1932, вада серця, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 25

Жехаренко Пилип Миколайович, 39 р., хлібороб, член колгоспу, 02.09.1932, сепсис, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 48

Золотаревська Клавдія Софронівна, 1,5 р., на утри-

манні батьків-хліборобів (одноосібники), 02.08.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 43

Золотаревська Олена Павлівна, 1 р., на утриманні батьків-хліборобів, 31.05.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 33

Золотаревський Василь Васильович, 3 тиж., на утриманні матері, 20.04.1932, «від слаборожденія», ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 26

Золотаревський Володимир Ількович, 1,5 р., на утриманні батьків-хліборобів, 31.05.1932, від непрацездатності, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 33

Золотаревський Іван Іванович, 46 р., хлібороб, член артілі, 26.01.1932, від алкоголізму, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 5

Зосименко Дмитро Якович, 60 р., хлібороб, 30.03.1932, запалення брюшини, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 20

Кобзар Володимир Іванович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Руденко Н.М.)

Кобзар Ганна Андріївна, 36 р., хлібороб, 12.06.1932, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 35

Кобзар Гнат Якимович, 60 р., хлібороб-одноосібник, 13.09.1932, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 48

Кобзар Дарія Пилипівна, 35 р., хлібороб-одноосібник, 05.04.1933, від туберкульозу легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 20

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Кобзар Микола Антонович, 7 дн. на утриманні батьків-хліборобів, 04.04.1932, стовбняк, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 22

Кобзар Харитина Миколаївна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Руденко Н.М.)

Коваленко Андрій Якович, 35 р., хлібороб (своє господарство), 28.01.1932, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 6

Коваленко Катерина Григорівна, 1,5 р., на утриманні батьків-хліборобів, 14.03.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 17

Коваленко Килина Максимівна, 75 р., на утриманні сина-хлібороба, 22.01.1932, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 3

Коваленко Лідія Іванівна, 5 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 17.02.1932, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 12

Коваленко Микола Володимирович, 3 р., на утриманні батьків-хліборобів, 25.02.1932, катар шлунку, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 14

Коваленко Микола Гордійович, 2,5 р., на утриманні батька-хлібороба, 26.03.1933, від запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 7

Коваленко Одарка Пан., 22 р., на утриманні брата, хлібороба, 24.12.1932, від туберкульозу, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 72

Коваленко Павло Федорович, 8 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 11.06.1932, «звірка

лікаря», ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 34

Коваленко Степан Гнатович, 87 р., на утриманні сина, 29.04.1932, від вади серця, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 28

Коваленко Федір Прокопович, 31 р., хлібороб, 17.02.1932, склероз мозкових судин, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 11

Коваленко Федосія Олексіївна, 5 міс., на утриманні батьків-хліборобів, одноосібників, 06.12.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 68

Коваленко Явдоха Тимофіївна, 74 р., на утриманні сина-хлібороба, 17.02.1932, катар шлунку, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 12

Кравченко Ганна Миколаївна, 8 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 19.07.1932, запалення мозку, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 58

Кравченко Дмитро Петрович, 92 р., хлібороб, 20.10.1932, «від старечих літ», ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 53

Кравченко Іван Дем'янович, 87 р., на утриманні сина, члена артілі, 23.12.1932, артеріосклероз, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 71

Кравченко Іван Михайлович, 5 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 04.10.1932, катар кишок, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 50

Кравченко Іван Омелянович, 75 р., на утриманні сина (хлібороба-одноосібника), 20.09.1932, грип, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 49

Кравченко Ірина Іванівна,

80 р., на утриманні дочки, 20.03.1933, від вади серця, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 2

Кравченко Лукія Степанівна, 79 р., на утриманні родичів, 29.03.1933, від вади серця, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 11

Кравченко Любов Олексіївна, 1 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 21.07.1932, «рожісте запалення», ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 61

Кравченко Марія Василівна, 9 р., на утриманні батьків-хліборобів, 12.11.1932, запалення нирок, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 56

Кравченко Марія Дмитрівна, 5 р., на утриманні батьків-хліборобів, 10.07.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 41

Кравченко Марія Іванівна, 85 р., хлібороб, 23.06.1932, вада серця, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 37

Кравченко Микола Михайлович, 22 дн., на утриманні батьків-хліборобів, 20.05.1932, від нездатності, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 31

Кравченко Микола Федорович, 3 р., на утриманні батька-хлібороба, 08.04.1933, від запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 24

Кравченко Федір Степанович, 39 р., хлібороб-одноосібник, 13.04.1933, від туберкульозу легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 28

Кудревська Антоніна Йосипівна, 19 р., хлібороб, 15.01.1932, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 2

Кудревський Ілько Максимович, 2,5 р., на утриманні матері, 14.04.1932, від грипу, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 24

Кудревський Микола Сергійович, 1 р., на утриманні батьків-хліборобів, 03.11.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 55

Кулеба Олексій Афанасійович, 9 р., на утриманні батька-хлібороба, 31.03.1933, «від захворювання студок», ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 13

Куреня Катерина Семенівна, 6 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 08.02.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 9

Кучеренко Анастасія Степанівна, 9 міс., на утриманні батьків-хліборобів (члени колгоспу) 21.08.1932, шлунковий катар, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 46

Кучеренко Іван Максимович, 4 р., на утриманні батьків-хліборобів, 08.11.1932, дифтерит, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 56

Легка Явдоха, 70 р., на утриманні зятя, 29.04.1932, від катару, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 28

Липай Марфа Олексіївна, 8 р., на утриманні батька-хлібороба, члена колгоспу, 15.11.1932, кривавий пронос, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 64

Литвієнко Іван Сергійович, 70 р., на утриманні сина-хлібороба, 15.04.1932, артеріосклероз, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 25

Макаренко Оксана Олексіївна, 2 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 17.07.1932, катар

шлунку, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 58

Мальченко Явдоха Свиридівна, 4 р., на утриманні батька-хлібороба, 09.04.1933, від запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 25

Мартінова Мотрона Іванівна, 57 р., член артілі, 29.10.1932, вада серця, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 54

Меркотан Петро Іванович, 6 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 30.01.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 7

Мінюкова Анастасія Гаврилівна, 1 р., на утриманні батьків-хліборобів, 10.02.1932, круп гортані, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 10

Нікітенко Віра Федорівна, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Чернишова І.І.)

Нікітенко Марія Федорівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Чернишова І.І.)

Нікішенко Ганна Іванівна, 1,5 р., на утриманні батьків-хліборобів, колгоспників, 26.11.1932, тиф, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 66

Нікішенко Григорій Федорович, 10 дн., на утриманні батьків-хліборобів, 09.03.1932, катар легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 16

Нікішенко Іван Кирилович, 3 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 06.04.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 23

Нікішенко Катерина Петрівна, 7 міс., на утриманні батьків-

хліборобів, 02.04.1933, від сухо-ти, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 17

Нікішенко Марія Миронівна, 70 р., на утриманні сина-хлібороба, 28.05.1932, вада серця, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 32

Нікішенко Марія Омелянівна, 89 р., на утриманні сина-хлібороба, 19.05.1932, вада серця, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 30

Нікішенко Микола Максимович, 5 р., на утриманні батька-хлібороба, колгоспника, 01.04.1933, від запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 15

Нікішенко Ульян Гаврилович, 87 р., на утриманні дочки, 25.02.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 14

Олефіренко Віра Іванівна, 4 міс., на утриманні батьків-хліборобів (члени артілі), 23.06.1932, катар легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 39

Олефіренко Петро Тихонович, 7 дн., на утриманні батька-хлібороба, колгоспника, 25.03.1933, від непрацездатності, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 5

Онопрієнко Іван Ількович, 40 р., хлібороб, член артілі, 10.10.1932, виразка шлунку, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 52

Падалка Олена Гаврилівна, 56 р., хлібороб, 09.03.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 16

Падалка Тетяна Іванівна, 1 р., на утриманні батьків-хліборобів, 17.12.1932, шлунковий катар, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

арк. 70

Пархоменко Любов Максимівна, 7 міс., на утриманні батьків-хліборобів (одноосібники), 09.10.1932, катар кишок, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 51

Петух Любов Федотівна, 6 дн., на утриманні батьків-хліборобів, 18.06.1932, нежиттєздатність, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 35

Помазанова Раїса Пилипівна, 1,5 р., на утриманні батька-хлібороба, 29.12.1932, від кризового проносу, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 72

Постриган Вустя Дмитрівна, 67 р., на утриманні сина-хлібороба, 21.03.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 18

Путренко Андрій Афанасійович, 2 р., на утриманні батьків-хліборобів, 29.04.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 27

Путренко Микола Федорович, 1 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 24.01.1932, від гострого катару шлунку, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 4

Путренко Петро Якович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Чернишов І.І.),

Рибась Левко Федорович, 29 р., службовець, 17.08.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 46

Рибась Михайло Андрійович, 1 р., на утриманні батьків-хліборобів, 20.12.1932, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 70

Руденко Анастасія Кирилівна, 60 р., хлібороб-одноосіб-

ник, 10.10.1932, вада серця, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 52

Руденко Всеволод Ількович, 4 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 09.01.1932, запалення підшкірної клітчатки, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 8

Руденко Данило Денисович, 80 р., на утриманні сина, 31.03.1933, від вади серця, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 14

Руденко Іван Гнатович, 70 р., на утриманні зятя, 21.03.1933, від артеріосклерозу, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 4

Руденко Йосип Мартинович, 85 р., на утриманні сина-хлібороба, 06.02.1932, вада серця, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 1

Руденко Марія Самсонівна, 85 р., на утриманні сина-хлібороба, 09.02.1932, вада серця, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 10

Руденко Меланія Григорівна, 16 р., хлібороб, 15.01.1932, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 8

Руденко Микола Якович, 2 р., на утриманні батька-хлібороба, 11.04.1933, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 27

Самок Григорій Григорович, 1,5 р., на утриманні батьків-хліборобів, 19.07.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 59

Слива Михайло Тимофійович, 20 р., хлібороб, 22.01.1932, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 4

Смирнова Олександра Каянівна, 30 р., хлібороб-одно-

осібник, 10.12.1932, запалення брюшини, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 69

Смолієнко Андрій Максимович, 5 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 30.07.1932, дизентерія, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 63

Смолієнко Іван Іванович, 6 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 25.01.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 5

Соломашенко Ганна Олексіївна, 5 міс., на утриманні батьків-хліборобів, членів колгоспу, 14.11.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 64

Соценко Анатолій Іванович, 6 міс., на утриманні батьків-хліборобів, членів колгоспу, 16.11.1932, катар шлунку, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 65

Соценко Борис Васильович, 1 р., на утриманні батька-хлібороба, 27.03.1933, від запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 10

Соценко Василина Іванівна, 45 р., хлібороб, 02.09.1932, тиф, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 47

Соценко Віра Семенівна, 4 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 24.10.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 53

Соценко Володимир Іванович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Соценко А.Ф.)

Соценко Дмитро Митрофанович, 4 р., на утриманні батьків-хліборобів, 06.02.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 1

Соценко Євгенія Федорівна, 30 р., хлібороб, член артілі, 07.04.1933, від зараження крові, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 23

Соценко Ілько Іванович, 7 р., на утриманні батьків-хліборобів, 07.02.1932, дифтерит, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 9

Соценко Ілько Іванович, 9 р., на утриманні батька-хлібороба, 11.03.1932, запалення мозку, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 17

Соценко Кирило Андрійович, 72 р., на утриманні дочки, 02.04.1933, від старечої вади серця, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 18

Соценко Марія Федосіївна, 1 день, на утриманні батьків-хліборобів, 22.06.1932, від нездатності, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 37

Соценко Олексій Олексійович, 2 р., на утриманні батька-хлібороба, 11.04.1933, від слабкості серця, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 26

Соценко Палажка Савелівна, 7 р., на утриманні батьків-хліборобів, 13.02.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 11

Соценко Федір Кіндратович, 58 р., хлібороб-одноосібник, 06.10.1932, вада серця, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 51

Таран Віра Федорівна, 1,5 р., на утриманні матері, 20.04.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 26

Теленик Віра Іванівна, 1 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 30.10.1932, непрацез-

датність, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 54

Теленик Д(арина) Никифоровна, 2 р., на утриманні батьків-хліборобів, колгоспників, 02.12.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 67

Теленик Іван Васильович, 57 р., хлібороб-одноосібник, 31.08.1932, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 47

Теленик Олекса Максимович, на утриманні батьків-хліборобів, 04.04.1932, нежиттєздатність, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 21

Теленик Палажка Михайлівна, 18 дн., на утриманні батьків-хліборобів, 20.07.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 60

Терещенко Катерина Гордіївна, 58 р., хлібороб-одноосібник, 06.04.1933, від хвороби серця, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 22

Фалімонов Петро Васильович, 20 р., на утриманні матері, 29.07.1932, виснаження, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 62

Филипович В'ячеслав Михайлович, 17 дн., на утриманні батьків-хліборобів, 12.08.1932, шлунковий катар, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 45

Філенко Клавдія Григорівна, 3 дн., на утриманні батьків-хліборобів, 06.12.1932, асфіксія, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 68

Хандус Денис Сидорович, 76 р., хлібороб-одноосібник, 27.11.1932, катар шлунку, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 67

Ходій Приська (Праскева) Прокопівна, 60 р., кравчиня, 01.07.1932, від ущемленої грижі, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 40

Целинко Василь Ількович, 2 дн., на утриманні батьків-хліборобів, 18.06.1932, нежиттєздатність, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 36

Целинко Галина Корніївна, 67 р., одноосібник, 16.08.1932, вада серця, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 45

Целинко Марія Пилипівна, 2 р., на утриманні батьків-хліборобів, 16.12.1932, дифтерит, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 69

Целинко Олена Леонтіївна, 2 міс., на утриманні батька-хлібороба, 25.03.1933, від непрацездатності, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 6

Часник Марфа Миколаївна, 18 р., хлібороб, 15.05.1932, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 30

Часник Микола Костянтинович, 49 р., хлібороб, 13.06.1932, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 34

Часник Олекса Петрович, 65 р., хлібороб (своє господарство), 25.01.1932, туберкульоз легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 6

Червонюк Дар'я Степанівна, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Руденко Н.М.)

Червонюк Дем'ян Степанович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Руденко Н.М.)

Червонюк Євдокія Олексіївна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Руденко Н.М.)

Червонюк Надія Степанівна, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Руденко Н.М.)

Червонюк Параска Степанівна, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Руденко Н.М.)

Чернишев Іван Юхимович, 67 р., хлібороб, 19.07.1932, вада серця, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 59

Чернишов Іван Кирилович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Чернишов І.І.)

Чернишова Марія Євдокимівна, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Чернишова І.І.)

Чорний Григорій Олександрович, 80 р., хлібороб, член артілі, 28.09.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 49

Чумак Марія Дмитрівна, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Соценко А.Ф.)

Чуприна Марія Євгенівна, 3 тиж., на утриманні батьків-хліборобів, 07.05.1932, від нездатності, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 29

Шаповал Василина Власівна, 70 р., на утриманні сина-хлібороба, 04.04.1932, вада серця, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 22

Шаповал Захар Пилипович, 55 р., коваль-одноосібник, 14.08.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 44

Шаповал Іван Афанасійович, 79 р., одноосібник, 18.03.1933, від старечої вади серця, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 30, арк. 1

Шаповал Марія Марківна, 48 р., хлібороб, член артілі, 24.06.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 38

Шаповал Микола Йосипович, 1 р., на утриманні батьків-хліборобів, 15.01.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 2

Щербина Клавдія Максимівна, 5 р., на утриманні батьків-хліборобів, 02.10.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 50

Якименко Вустя Тимофіївна, 98 р., на утриманні сина-хлібороба, 09.07.1932, вада серця, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 41

Янчук Галина Прокопівна, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Руденко Н.М.)

Янчук Катерина Дмитрівна, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Руденко Н.М.)

Янчук Марія Дмитрівна, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Руденко Н.М.)

Янчук Степан Дмитрович, вік невідомий, селянин, 1932 р., від голоду, (свідч. Руденко Н.М.)

Янчук Тимофій Дмитрович, вік невідомий, селянин, 1932 р., від голоду, (свідч. Руденко Н.М.)

Янчук Уляна Дмитрівна, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Руденко Н.М.)

Яресько Марія Прокопівна, 1 р., на утриманні батьків-хліборобів, 27.06.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 39

Яресько Марфа Михайлівна, 55 р., хлібороб, 27.02.1932, рак матки, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 15

Ястреб Володимир Іванович, 2 р., на утриманні матері, 30.07.1932, не вказана, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 42

Ястреб Ганна, 4 міс., на утриманні матері, 17.02.1932, шлунковий катар, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 19

Ястреб Микола Максимович, 3 міс., на утриманні батьків-хліборобів, 21.07.1932, запалення легенів, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 60

Ястреб Павло Іванович, 8 р., на утриманні батьків-хліборобів (одноосібники), 08.08.1932, дизентерія, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 44

Ястреб Степан Максимович, 3 р., на утриманні батьків-хліборобів, 28.07.1932, шлунковий катар, ф.Р-4069, оп. 13, спр. 29, арк. 61

Козачелагерська сільська рада с.Козачі Лагері

У 1932–1933 роках с. Козачі Лагері, Цюрупинський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 3 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 3.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Білка Параска Іванівна, вік невідомий, селянка, 1933 р., від

голоду, (свідч. Борисової Г.)

Волошина Дар'я Михайлівна, 28 р., селянка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Вишковського І.В.)

Цуркан Меланія Іванівна, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Вишковського І.В.)

Костогризівська сільська рада с. Костогризове

У 1932–1933 роках с. Костогризове, Цюрупинський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 1 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Бондарів Іван Логвинович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Романцової О.І.)

с. Поди

1932–1933 роках с. Костогризове, Цюрупинський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 3 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 3.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Галя, прізвище та по батькові невідоме, 7 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Лазаренко Н.А., 1921 р.н.)

Гриша, прізвище та по батькові невідоме, 2 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Лазаренко Н.А., 1921 р.н.)

Надя, прізвище та по батькові невідоме, 5 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Лазаренко Н.А., 1921 р.н.)

Підстепненська сільська рада с. Підстепне

У 1932–1933 роках Цюрупинський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 10 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 10.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Лазаренко Дмитро Олексійович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Лазаренко М.Є.)

Мазурук Олексій Петрович, до 18 р., утриманець, 1932 р., від голоду, (свідч. Лазаренко М.Є.)

Прохоров Лук'ян Павлович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Прохорової А.Л.)

Сахаров Микита Іванович, до 18 р., утриманець, 1932 р., від голоду, (свідч. Лазаренко М.Є.)

Сахаров Олексій Іванович, до 18 р., утриманець, 1932 р., від голоду, (свідч. Сахарової Н.А.)

Сулковський Володимир Іванович, до 18 р., утриманець, 1932 р., від голоду, (свідч. Лазаренко М.Є.)

Сулковський Омелян Іванович, до 18 р., утриманець, 1932р., від голоду, (свідч. Лазаренко М.Є.)

Сулковський Сава Іванович, до 18 р., утриманець, 1932р., від голоду, (свідч. Лазаренко М.Є.)

Сулковський Степан Іванович, до 18 р., утриманець, 1932р., від голоду, (свідч. Лазаренко М.Є.)

Сулковська Юлія Іванівна, до 18 р., утриманка, 1932 р., від голоду, (свідч. Лазаренко М.Є.)

Подо-Калинівська сільська рада

с Подо-Калинівка

У 1932–1933 роках с. Подокалінівка, Цюрупинський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 4 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 4.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Авраменко Семен Васильович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кузнецова М.М.)

Болкун Степан Олександрович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Бовкун О.С.)

Дудкін Афанасій Миколайович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кузнецова М.М.)

Кузнецов Костянтин Григорович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кузнецова М.М.)

с. Стара Маячка

У 1932–1933 роках с. Стара Маячка, Цюрупинський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 6 чоловік. На сьогодні встановлено імена 6.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Нежура Марія Феофанівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Ільченко В.Ф.)

Нежура Олександра Феофанівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Ільченко В.Ф.)

Нежура Олексій Феофанович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Ільченко В.Ф.)

Сєдін Іван Кирилович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Тимошенко Л.І.)

Сєдіна Людмила Іванівна, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Тимошенко Л.І.)

Шевченко Олександр Тимофійович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Тимошенко Л.І.)

Раденська сільська рада

У 1932–1933 роках Цюрупинський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 7 чоловік. На сьогодні встановлено імена 7.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Демидов Іван Семенович, 20 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Бовтрук Н.Ф.)

Кісіль Антон Гаврилович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Кісіль М. А.)

Кісіль Іван Гаврилович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Голоти М.Г.)

Кісіль Микола Гаврилович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Голоти М.Г.)

Кісіль Олена Михайлівна, 40 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Голоти М.Г.)

Кісіль Тетяна Гаврилівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Голоти М.Г.)

Шешеня Митрофан Петрович, 50 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Шешеня Т.В.)

с. Раденськ

У 1932–1933 роках с. Раденське, Цюрупинський р-н, Одеська обл. За свідченням очевидців в селі загинуло 2 чоловік. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Бойко Дмитро Олександрович, 42 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Гребіник (Бойко) І.Д.)

Бойко Леонтій Дмитрович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Гребіник (Бойко) І.Д.)

Солонцівська сільська рада

с. Солонці Праві

У 1932–1933 роках с. Солонці, Цюрупинський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Чорневський Данило Захарович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Гончарова В.Д.)

Тарасівська сільська рада

с. Клини

У 1932–1933 роках с. Костогризове, Цюрупинський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 12 чоловік. На сьогодні встановлено імена 12.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Баранов Іван Прокопович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Міхеєва П.І.)

Білоножка Віра Євдокимівна, вік невідомий, селянка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Стельна В.В.)

Білоножка Іван Євдокимович, вік невідомий, селянин, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Стельна В.В.)

Білоножка Іван Іванович, вік невідомий, селянин, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Стельна В.В.)

Білоножка Надія Євдокимівна, вік невідомий, селянка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Стельна В.В.)

Володін Гаврило Іванович, вік невідомий, селянин, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Тарликова Г.В.)

Володін Іван Степанович, вік невідомий, селянин, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Тарликова Г.В.)

Володін Михайло Іванович, вік невідомий, селянин, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Тарликова Г.В.)

Володіна Єфросія Іванівна, вік невідомий, селянка, 1932-

1933 р., від голоду, (свідч. Тарликова Г.В.)

Володіна Уляна Семенівна, вік невідомий, селянка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Тарликова Г.В.)

Гумен Олександр Іванович, вік невідомий, селянин, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Стягіна В.І.)

Ісаєв Іван Єрмолайович, вік невідомий, селянин, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Стягіна В.І.)

с.Тарасівка

У 1932–1933 роках с. Костогризове, Цюрупинський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 1 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Белік Пелагея Миколаївна, 23 р., селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Гузь М.С.)

Біла Анастасія Володимирівна, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Гузь М.С.)

Гаврилов Микола Панасович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Крайнюкова Н.П.)

Гаврилов Панас Іванович, вік невідомий, селянин, 1932 р., від голоду, (свідч. Крайнюкова Н.П.)

Гаврилов Семен Панасович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Крайнюкова Н.П.)

Гаврилова Ганна Михайлівна, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Крайнюкова Н.П.)

Дудка Андрій Іванович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Липай П.І.)

Дудка Василь Іванович, вік невідомий, селянин, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Липай П.І.)

Дудка Михайло Семенович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Липай П.І.)

Дудка Петро Семенович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Липай П.І.)

Залозна Анна Михайлівна, вік невідомий, селянка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Крайнюкова Н.П.)

Залозний Афанасій Данилович, вік невідомий, селянин 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Крайнюкова Н.П.)

Коваленко Віра Іванівна, вік невідомий, селянин, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Дудка А.Є.)

Коваленко Марія Юхимівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Дудка А.Є.)

Коротуков Григорій Михайлович, вік невідомий, селянин, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Липай П.І.)

Коротуков Степан Михайлович, вік невідомий, селянин, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Липай П.І.)

Коротукова Ірина Іванівна, вік невідомий, селянка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Липай П.І.)

Курган Валентин Михайлович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Гузь М.С.)

Курган Євгенія Михайлів-

на, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Гузь М.С.)

Курган Тамара Михайлівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Гузь М.С.)

Курган Тетяна Михайлівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Гузь М.С.)

Кушніренко Іван Семенович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Білоус У.В.)

Кушніренко Марія Євдокимівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Білоус У.В.)

Кушніренко Марія Іванівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Білоус У.В.)

Кушніренко Надія Євдокимівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Білоус У.В.)

Кушніренко Явдоха Євдокимівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Білоус У.В.)

Мотрич Галина Павлівна, вік невідомий, селянка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Дудка А.Є.)

Сілін Іван Степанович, вік невідомий, селянин, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Білоус У.В.)

Сіліна Катерина Іванівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Білоус У.В.)

Скрипніченко Марія Олексіївна, вік невідомий, селянка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Дудка А.Є.)

Сторостюк Володимир Данилович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Мішенчук Л.В.)

Сторостюк Данило Володимирович, вік невідомий, селянин, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Мішенчук Л.В.)

Сторостюк Ірина Данилівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Мішенчук Л.В.)

Сторостюк Надія Павлівна, вік невідомий, селянка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Мішенчук Л.В.)

Юрченко Анатолій Дем'янович, вік невідомий, селянин, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Крайнюкова Н.П.)

Юрченко Параска Іванівна, вік невідомий, селянка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Липай П.І.)

Юрченко Тимофій Іванович, вік невідомий, селянин, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Липай П.І.)

Яремко Дем'ян Степанович, вік невідомий, селянин, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Мішенчук Л.В.)

Яремко Євдокія Дем'янівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Мішенчук Л.В.)

Яремко Параска Дем'янівна, до 18 р., утриманка, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Мішенчук Л.В.)

Ювілейненська сільська рада с Ювілейне

У 1932–1933 роках Цюрупинський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 6 чоловік. На сьогодні встановлено імена 6.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голо-

домору, зібраних у 2007 році.

Гузенко Василь Степанович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Саніна К.С.)

Гузенко Володимир Степанович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Саніна К.С.)

Гузенко Ганна Іванівна, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Саніна К.С.)

Гузенко Іван Степанович, до 18 р., утриманець, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Саніна К.С.)

Гузенко Степан Тимофійович, до 18 р., 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Саніна К.С.)

Мізинець Володимир Васильович, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Тимошенко Л.І.)

Чаплинський район

Чаплинська селищна рада смт Чаплинка

У 1932–1933 роках с.Чаплинка, Чаплинська сільрада с/р, Хорлівський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 15 чоловік. На сьогодні встановлено імена 14.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Березовський Астаній Іванович, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Тер-

навської Т.В.)

Дорін Михайло, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Кулик С.Л.)

Кулик Андрій Афанасійович, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Байбузи К.А.)

Кулик Афанасій Зосимович, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Байбузи К.А.)

Кулик Макар Павлович, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Кулик С.Л.)

Кулик Надія Андріївна, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Байбузи К.А.)

Кулик Олексій Андрійович, вік невідомий 1932-1933?, від голоду, (свідч. Байбузи К.А.)

Кулик Федір Андрійович, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Байбузи К.А.)

Омельченко Вікторія Володимирівна, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Кулик С.Л.)

Подмазко Микола, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Кулик С.Л.)

Подмазко Мотря, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Кулик С.Л.)

Подмазко Савка, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Кулик С.Л.)

Сидоренко Наум Іванович, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Тернавської Т.В.)

Сімейко Григорій Остапович, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Кулик С.Л.)

Балтазарівська сільська рада

с. Балтазарівка

У 1932–1933 роках с.Балтазарівка, Хорлівський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 3 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 3.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Винник Фросина, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Михальченко М.Г.)

Пруцька Матрона Іванівна, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Лещенко Г.С.)

Пруцький Сергій Іванович, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Лещенко Г.С.)

Григорівська сільська рада

с. Григорівка

У 1932–1933 роках с.Григорівка, Хорлівський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 9 чоловік. На сьогодні встановлено імена 9.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Заборський Іван, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Михайлевської Е.С.)

Кондрацов Іван, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Бірюкової С.Д.)

Кондрацов Дмитро, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Бірюкової С.Д.)

Кондрацов Володимир, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Бірюкової С.Д.)

лodu, (свідч. Бірюкової С.Д.)

Кондрацова Євгенія, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Бірюкової С.Д.)

Кондрацова Валентина, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Бірюкової С.Д.)

Кондрацова Євдокія, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Бірюкової С.Д.)

Кондрацова Ніна, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Бірюкової С.Д.)

Кондрацов Володимир, вік невідомий, 1932-1933 р., від голоду, (свідч. Бірюкової С.Д.)

Іванівська сільська рада

с. Іванівка

У 1932–1933 роках с.Іванівка, Хорлівський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 18 чоловік. На сьогодні встановлено імена 16.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Лисенко Петро Лаврентійович, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Лисенко І.Л.)

Мусатії, сім'я з восьми осіб, імена та по батькові невідомі, селяни, 1933 р., від голоду, (свідч. Дрібноход М.М.)

Пордилій, шість дітей Пордилій Ганни, вік невідомий, утриманці, 1933 р., від голоду, (свідч. Дрібноход М.М.)

Пордилій Ганна, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Дрібноход М.М.)

Магдалинівська сільська

рада

с.Чорна Долина

У 1932–1933 роках с.Чорна Долина, Хорлівський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 3 чоловіки. На сьогодні встановлено імена 3.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Свіргун Іван, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Маноченко О.І.)

Свіргун Марія, до 18 р., утриманка, 1933 р., від голоду, (свідч. Маноченко О.І.)

Свіргун Леонід, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Маноченко О.І.)

Надеждівська сільська рада

с.Вергуни

У 1932–1933 роках с.Вергуни, Надеждівська с/р, Хорлівський р-н, Одеська обл., виключено з обліку.

За свідченням очевидців в селі загинуло 20 чоловік. На сьогодні встановлено імена 14.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Усови, сім'я з п'яти осіб, імена, по батькові та вік невідомі селяни, 1933 р., від голоду, (свідч. Грамузової О.А.)

Черепахи, сім'я з двох осіб, імена, по батькові та вік невідомі селяни, 1933 р., від голоду, (свідч. Грамузової О.А.)

Чорноморець, троє дітей, імена та по батькові невідомі, до

18 р., утриманці, 1933 р., від голоду, (свідч. Грамузової О.А.)

Шевчук, сім'я з чотирьох осіб, імена, по батькові та вік невідомі селяни, 1933 р., від голоду, (свідч. Грамузової О.А.)

с. Надеждівка

У 1932–1933 роках с.Надеждівка, Надеждівська с/р, Хорлівський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 7 чоловік. На сьогодні встановлено імена 7.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Алека Андрій Андрійович, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Грамузової О.А.)

Посунько, сім'я з двох осіб, імена, по батькові та вік невідомі, селяни, 1933 р., від голоду, (свідч. Коломієць К.А.)

Старів Купрія, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Коломієць К.А.)

Старів, сім'я з трьох осіб, імена, по батькові та вік невідомі, селяни, 1933 р., від голоду, (свідч. Коломієць К.А.)

Новонаталівська сільська рада

с. Новонаталівка

У 1932–1933 роках с.Новонаталівка, Хорлівський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 1 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Ткаченко Оникій, 48 р., селянин, 1932 р., від голоду, (свідч. Тихонової О.О.)

Павлівська сільська рада

с. Павлівка

У 1932–1933 роках с.Павлівка, Хорлівський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 23 чоловік. На сьогодні встановлено імена 13.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Баранецькі, сім'я з 8 осіб, (імена та по батькові невідомі, вік невідомий, селяни, 1933 р., від голоду, (свідч. Баранецької Л.К.)

Бачинський Дмитро, вік невідомий, селяни, 1933 р., від голоду, (свідч. Вербінець В.К.)

Бачинські, двоє дітей Бачинського Дмитра, вік невідомий, утриманці, 1933 р., від голоду, (свідч. Вербінець В.К.)

Марченко Лазар Семенович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Марченко Д.С.)

Прибивський Іван, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Вербінець В.К.)

Першокостянтинівська сільська рада

с. Першокостянтинівка

У 1932–1933 роках с. **Першокостянтинівка**, Першо-Костянтинівська с/р, Хорлівський р-н, Одеська обл.

В селі відбувались арешти громадян органами ДПУ за агітацію

проти плану хлібозаготівлі, зубожіння колгоспників, вилучення хлібу (Державний архів Херсонської області, ф.Р-4033, оп.4, спр.837; ф.П-2341, оп.1, спр.9) За свідченням очевидців в селі загинуло 23 чоловік. На сьогодні встановлено імена 14.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Авраменко, сім'я з шести осіб, імена та по батькові та вік невідомі, селяни, 1933 р., від голоду, (свідч. Зборовської В.Л.)

Авраменко Марко, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Зборовської В.Л.)

Авраменко Федір, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Зборовської В.Л.)

Важинські, двоє дітей Важинської Христини Трифонівни вік невідомий, утриманці, 1933 р., від голоду, (свідч. Михальченко Н.Г.)

Винник, двоє дітей Винник Фросини, вік невідомий, утриманці, 1933 р., від голоду, (свідч. Михальченко Н.Г.)

Пономаренко, двоє дітей, вік невідомий, утриманці, 1933 р., від голоду, (свідч. Михальченко Н.Г.)

Преображенська сільська рада с. Преображенка

У 1932–1933 роках с.Преображенка, Хорлівський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 11 чоловік. На сьогодні встановлено імена 9.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голо-

домору, зібраних у 2007 році.

Бабицький Іван Іванович, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Чухало О.Ф.)

Вишковський Анатолій Ігнатович, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Мальченко О.І.)

Вишковський Ігнат Петрович, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Мальченко О.І.)

Дудченко Лілія Терентіївна, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Терновської Р.С.)

Кичинський Леонід, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Терновської Р.С.)

Кобкін Іван Степанович, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Мальченко О.І.)

Кордовський Кузьма, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Мальченко О.І.)

Новицька Марія Федорівна, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Тютюник Г.П.)

Новицький Олександр, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Новицький)

Скадовська сільська рада с. Скадовка

У 1932–1933 роках с.Скадовка, Хорлівський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 6 чоловік. На сьогодні встановлено імена 1.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Гуляєв Микола Маркович, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Молчанової З.М.)

Строганівська сільська рада с. Строганівка

У 1932–1933 роках с.Строганівка, Хорлівський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 34 чоловік. На сьогодні встановлено імена 34.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Аністратінко Степан, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Смирного В.П.)

Вдовиченко Онисій, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Казюти О.Ф.)

Карпов Семен, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Окуненко Г.І.)

Карпов, двоє дітей Карпової Наталі Онисимівни, вік невідомий, утриманці, 1933 р., від голоду, (свідч. Окуненко Г.І.)

Карпова Наталя Онисимівна, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Окуненко Г.І.)

Корнієнко Анатолій Якимович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Карпової Є.Г.)

Корнієнко Василь Якимович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Карпової Є.Г.)

Корнієнко Микола Якимович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Кар-

пової Є.Г.)

Корнієнко Надія Якимівна, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Карпової Є.Г.)

Лисенко Іван, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Окуненко Г.І.)

Лисенко Олександр, до 18 р., утриманець, 1933 р., від голоду, (свідч. Окуненко Г.І.)

Лисенко Павло, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Окуненко Г.І.)

Лисенко Параска, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Окуненко Г.І.)

Литвиненко, ім'я та по батькові невідоме, 18 р., селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Смирного В.П.)

Науменко, п'ятеро дітей Науменка Федота, вік невідомий, утриманці, 1933 р., від голоду, (свідч. Коваленко М.К.)

Салигін (ім'я та по батькові невідоме), вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Смирного В.П.)

Чуйкін Герасим, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Чуйкіної Г.Я.)

Чуйкін Яким Герасимович, вік невідомий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Чуйкіної Г.Я.)

Чуйкін, дев'ятеро дітей Чуйкіної Марії, (імена та по батькові невідомі), вік невідомий, утриманці, 1933 р., від голоду, (свідч. Чуйкіної Г.Я.)

Чуйкіна Марія, вік невідомий, селянка, 1933 р., від голоду, (свідч. Чуйкіної Г.Я.)

Швець Василій, вік невідомий

мий, селянин, 1933 р., від голоду, (свідч. Казюти О.Ф.)

**Червонополянська
сільська рада
с. Червона Поляна**

У 1932–1933 роках с.Червона Поляна, Хорлівський р-н, Одеська обл.

За свідченням очевидців в селі загинуло 2 чоловіка. На сьогодні встановлено імена 2.

Мартиролог укладений на підставі свідчень очевидців Голодомору, зібраних у 2007 році.

Свіргун Іван Іванович, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Мальченко О.І.)

Свіргун Марія Іванівна, вік невідомий, 1932-1933?, від голоду, (свідч. Мальченко О.І.)

РОЗДІЛ 2.

ДОКУМЕНТИ

**З ДИРЕКТИВ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ КОНТОРИ «СОЮЗХЛІБ»
УПОВНОВАЖЕНОМУ ХЕРСОНСЬКОЇ КОНТОРИ ПРО ЗМІНИ
ПЛАНІВ ПОСТАЧАННЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ ХЛІБОМ**

20 січня та 10 лютого 1932 р.

Спешной почтой
Секретно экз. № 14

20 января 1932 года

Уполномоченному Херсонской Конторы
По вопросу: Об изменении планов снабжения

Решениями Союзных инстанций окончательно установлен план снабжения хлебом населения Украины на 1-й квартал.

Этим планом предусматривается снижение фондов на 1-й квартал по сравнению с IV-м кварталом.

В силу решений Правительства, безоговорочно исходить из выделенных Союзнаркомснабом фондов и ни в коем случае не допускать перерасходов, принято решение, наметить действующий на январь месяц план снабжения по следующим направлениям:

3. Январские планы снабжения быв.[ших] окружных городов /3-й список городов/ сокращаются на 20 %...

* * *

В.[есьма]СРОЧНО
Секретно экз. 14

10 февраля 1932 года

Уполномоченному Херсонской Конторы тов.Котену

В силу отставания темпа заготовок от намеченных планов, Наркомснабом вновь пересмотрен план снабжения на остающийся период года (до нового урожая) для приведения его в соответствие с имеющимися ресурсами и текущим поступлением.

В связи с этим, общий план снабжения Украины на период с середины февраля до 1-го апреля (2-я половина I-го квартала) распоряжением н[ашего]/Правления, основанном на указаниях Союзнаркомснаба, сокращен на 22 500 тонн муки.

Особенности условий работы Донбасса, металлургических заводов и др.[угих] важнейших предприятий Украины не позволяют значительно сократить план их снабжения и поэтому, основная часть указанно-го выше количества хлеба (на которую сокращен план снабжения Украины) падает на бывш.[ие] окружные города, а также так называемые пром[ышленные]центры.

В течение ближайших 2-3-х дней нами, совместно с Наркомснабом будет проработан план сокращения по отдельным городам и потребителям и сообщен Вам по телеграфу.

Примерно это сокращение будет произведено в основном, за счет снижения норм выдачи хлеба для индивидуального снабжения по всем категориям потребителей, кроме рабочих проходящих по особому и первому списку. Очевидно, будут сокращены нормы рабочим, проходящим по списку № 2 и 3, а также всем служащим и иждивенцам по всем, без исключения, спискам...

В сумме это должно дать сокращение ныне действующего февральского плана (в части 2-й половины месяца) в среднем на 20 %, с соответствующим колебанием по отдельным городам.

Также будет сокращен фонд муки, отпускаемой для общественного питания, примерно на 20-25%...

Необходимо вновь немедленно, помимо дачи директив периферии, проверить работу пунктов и мельниц за январь месяц и, если где-либо были какие-либо случаи безнарядных выдач – безоговорочно и без всяких колебаний, снимать с работы заведующих таких предприятий и независимо от этого, добиться через прокуратуру немедленной постановки и показательных процессов над виновными лицами...

УПОЛНОМОЧЕННЫЙ ПРАВЛЕНИЯ СОЮЗХЛЕБА НА УКРАИНЕ

РОЗЕНБЕРГ

Верно: [підпис та печатка]

**ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ ПРЕЗИДІЇ ТЯГИНСЬКОЇ СІЛЬРАДИ
БЕРИСЛАВСЬКОГО РАЙОНУ ПРО ЗАСТОСУВАННЯ ШТРАФІВ У РАЗІ НЕВИКОНАННЯ
СЕЛЯНАМИ ЗАВДАНЬ ХЛІБОЗАГОТІВЛІ**

21 січня 1932 р.

...Ухвалили:

§ I-II.

На підставі того, що Нищерецький Юрко, виключений з артілі як куркуль, проліз до артілі, довести тверді завдання х[лібо]-заготівлі. Нищерецькому Юр., як куркулю, пшениці - 74 п[удів], жито - 25 п[удів].

Предложити зазначеному господарству в 24 години здати хліб. В разі невиконання цієї постанови в 3-денний термін приміняти закон ВЦИКа ст. 58, оштрафувати в 5 кратнім розмірі.

З оригіналом згідно

Певно: Техсекретар

[підпис]

ДАХО. Ф.Р-314, оп. 1, спр. 126, арк. 22. Засвідчена копія. Рукопис

**ЛИСТ УПОВНОВАЖЕНОГО ХЕРСОНСЬКОЇ МІЖРАЙКОНТОРИ «СОЮЗХЛІБ»
НАЧАЛЬНИКУ УПРАВЛІННЯ ДНІПРОВСЬКОГО РІЧКОВОГО ТРАНСПОРТУ
ПРО ВИКОНАННЯ ПЛАНІВ ЕКСПОРТУ КУКУРУДЗИ**

27 січня 1932 р.

Не подлежит оглашению

НАЧАЛЬНИКУ УПРАВЛЕНИЯ ДНЕПРОВСКОГО РЕЧНОГО ТРАНСПОРТА Т. ДАНИЛИЧУ

Херсон

На основании директивы правительства о выполнении экспортного плана в указанный срок, необходимо вывезти из Каховки 1500 тонн кукурузы в кочанах, следуемых на кукурузосушилку Б[елой]. Криницы и оттуда на экспорт - Николаев.

Поскольку означенное задание имеет не меньше значение чем отгрузка пшеницы на Север, прошу Вашего распоряжения о своевременной подаче тоннажа в Каховку, при чем сообщаю, что означенная кукуруза будет отгружаться в мешко-таре и оплата тарифа будет произведена из расчета грузопод'емности тоннажа по легковесности.

Уполномоченный Херс[онской]

Меж Р[айонной]К[онто]-ры «Союзхлеб»

/КОТЕН/

ДАХО. Ф.Р-971, оп. 1, спр. 3, арк. 32. Копія. Машинопис

**ПОСТАНОВА БЮРО НИЖНЬОСІРОГОЗЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У
ПРО РОЗПУСК КОЛГОСПІВ, ПРИТЯГНЕННЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЇХ ПРАВЛІНЬ,
ВИЛУЧЕННЯ ПРОМИСЛОВОГО КРАМУ З СІЛЬРАД ЗА ЗРИВ ХЛІБОЗАГОТІВЕЛЬНОЇ
КАМΠΑНІЇ**

27 січня 1932 р.

1. Розпустити колгоспи: «Червоний Колос» Петрівської сільради та «Нове Село» Анатолівської сільради за те, що вони, підпавши під куркульський вплив, вперто не виконують січневого хлібозаготівельного завдання. Зобов'язати фракції РВК й РКГС на протязі 2-х днів оформити розпуск цих колгоспів.

2. Правління колгоспів: «Прогресс» Трохимівської сільради, «Прожектор» В[ерхньо]-Сірогозької, «Червоний Путіловець» Агаймманської сільради за те, що вони не дивлячись на попередження /постанова бюро РПК з 19/1-32/ не вжили ані якіх заходів для того, щоб забезпечити цілковите виконання січневого завдання - притягти до карної відповідальності.

Зобов'язати фракцію РКГС негайно оформити притягнення правління цих колгоспів до карної відповідальності.

3. За абсолютно незадовільні темпи січневих хлібозаготівель вилучити весь дефіцитний пром[исловий] крам по ЗОРЯНСЬКОЇ сільраді і 50% по АНАТОЛІВСЬКІЙ й ОЛЕКСАНДРІВСЬКІЙ сільрадах.

Зобов'язати фракцію Райспоживспілки, зокрема т. Мартинова негайно [до]вести цей пакт в життя.

4. Беручи на увагу, що де яка частина колгоспів засміченна куркулями і підпавши під їх вплив, ще й досі не виконали своїх хлібозаготівельні пляни, зобов'язати уповноважених РПК, секретарів партійних осередків й кандидатських груп, негайно організувати колгоспівські маси на обов'язкове виконання січневого завдання та повигоняти куркулів, що пролізли до колгоспів й намагаються зірвати хлібозаготівлі.

[підписи]

ДАХО. Ф.П-48, оп. 1, спр. 49, арк. 11. Оригінал. Машинопис

**ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ ПРЕЗИДІЇ ОДЕСЬКОЇ ОБЛПРОФРАДИ
ПРО НЕЗАДОВІЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛІКАРІВ ЦЮРУПІНСЬКОГО
ТА КАХОВСЬКОГО РАЙОНІВ ХЛІБОМ, ВІДСУТНІСТЬ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ**

8 лютого 1932 р.

Заслухавши доповідь Облпостачу та Облспоживспілки, співповіді Облкомів спілок Медсанпраці та Робос, – президія ОРПС констатує:

I. За директивами партії та уряду щодо покращення побутових умов вчительства є значні досягнення, які полягають у дорівненні вчительства щодо постачання до промислових робітників, утворення річних фондів постачання вчителів по колгоспах. Дорівнення лікарів по постачанню до вчительства з I/VII – 32 р. також спрямовано на покращення побутових умов медробітників, але поруч з цим Президія констатує, що на місцях постанови партії та уряду цілком ще не виконуються, фонди продуктів занаряджених Облпостачем та Облспоживспілкою не видаються повністю через розбазарювання цих продуктів районами організації. Норми видачі хліба самовільно зменшуються, а в де-яких районах протягом до 4 - х тижнів зовсім не видавалось хліба лікарям: ...Цюрупинський [район] – 4 дні; ... лікарі районів – Каховський, ...крім хліба нічого не одержують...

... Виходячи з вищенаведеного, Президія ОРПС вважає за потрібне:

I. Там, де фонди ще не утворено, або їх здано в хлібозаготівлю – доручити Облкомам Робос та Райміськпрофрадам розгорнути масову роботу серед колгоспних мас, де закінчено хлібозаготівлі, про утворення річних фондів по постачанню вчителів та встановити систематичний контроль за схороненням і використанням фондів по призначенню, рішуче борючись з незаконним витрачанням фондів, встановивши наскрізний контроль по всій системі постачальних організацій, притягуючи винних у незаконному витрачанні продуктів до суворої відповідальності.

2. Просити Облпрокуратуру прискорити розгляд справ про притягнення винних у затримці постачання лікарів та вчителів до відповідальності, по матеріалах, які надіслані до Облпрокуратури Облкомом Спілок Робос та Медсанпраці...

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 156, арк. 137. Копія. Ротапринт

**3 ЛИСТА УПОВНОВАЖЕНОГО ХЕРСОНСЬКОЇ МІЖРАЙОННОЇ КОНТОРИ ДО
ЗАСТУПНИКА УПОВНОВАЖЕНОГО ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ КОНТОРИ «СОЮЗХЛІБ» ПРО
ОРГАНІЗАЦІЮ ОЗБРОЄНОЇ ОХОРОНИ ЗЕРНОВИХ ПУНКТІВ**

16 лютого 1932 р.

Секретно

Зам.[естителю] уполномоченого Союзхлеба на Украине тов. Алмазову

Будучи в Одессе на докладе, я устно информировал т. Меламеда по поводу полученной телеграммы от Качкаровского з[агот]/пункта о мобилизации местными парторганизациями комсомольцев для усиленной охраны зерна.

Конкретных причин побудивших организовать наспех комсомольскую охрану зерна, мне еще тогда не было известно.

В настоящее время выяснилось, что на ряде н[аших]/пунктов, как-то (Качкаровка, Блакитное, М[алье] Гирлы и Б[елая] Криница) имели место попытки организованного ограбления пунктов, главным образом кукурузу, лежащую в бунтах.

Своевременные оперативные действия органов ГПУ вышеприведенные попытки к ограблению ликвидировали, но по информации ГПУ, нет твердой уверенности в том, что в дальнейшем они не повторятся.

В виду этого органы ГПУ районов деятельности н[ашей]/конторы категорически настаивают на принятии мер вооруженной охраны н[аших]/пунктов.

Уполномоченный Херс[онской] МРК[онто]ры
«Союзхлеб»

/Котен/

ДАХО. Ф. Р-971, оп. 1, спр. 13, арк. 64-64 зв. Копія. Машинопис

**З ЛИСТА УПОВНОВАЖЕНОГО ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО ОБКОМУ КП(б)У
УПОВНОВАЖЕНИМ РАЙКОМІВ КП(б)У ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ПРИМУСОВОГО
САМОРОЗКРИТТЯ СЕЛЯНАМИ ЯМ ПІД ЧАС ХЛІБОЗАГОТІВЛІ**

15 березня 1932 р.

Обращаем ваше внимание на следующие ошибки в деле хлебозаготовок, имеющие массовый характер:

1. Некоторыми Уполномоченными РПК допускаются доведение заданий по возврату разкраденного хлеба до всех колхозников, это значит обвинять всех колхозников в воровстве и противопоставить их партии; этого делать нельзя, надо выявить действительных воров, надо добиться, чтобы 2-3 колхозника сами бы заявили, что они под влиянием кулацкой агитации кое-что взяли, что они этот хлеб вернут, но что и другие, а именно какие, тоже брали, ломали кукурузу и чтобы колхозники сами были мобилизованы на выявление и возврат расхищенного у них хлеба. Одного, двух, относительно которых доказано, что они были организаторами расхищения, исключить из колхоза, арестовать и отдать под суд. Выявить этих организаторов надо путем организации актива и работы с ним, как это указано в закрытом письме обкома.

2. Относительно ям, задача состоит в том, чтобы добиться массового самораскрытия ям, а не увлекаться тем, что сегодня и вчера открыли 5-6 ям. Для этого надо несколькими человеком, у которых есть ямы сказать: «Мы знаем, что вы спрятали хлеб там-то, если вы открыто на комиссии сегодня об этом заявите, план свой выполните и укажете, кто вас подговорил хлеб спрятать, мы вам ничего не сделаем. Если же будете упорствовать, то применим вам штраф, распродажу, заберем хлеб, опишем имущество, выселим из хаты, заберем землю и усадьбу».

Лучше нам, что бы колхозник и единоличник, подговоренный кулаком, сам устыдился, чем чтобы мы раскрыли яму...

С письмом познакомить всех Уполномоченных по колхозам и единоличникам.

СЕКРЕТАР РПК
УПОВН.[оважений]

[підпис]
[підпис]

/СТАРЧЕНКО/
/БРОУН/

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 106, арк. 2. Оригінал. Машинопис

**З АКТУ ОБСТЕЖЕННЯ СТАНУ СТУДЕНТСЬКОЇ ЇДАЛЬНИ
ХЕРСОНСЬКОГО ІНСТИТУТУ СОЦВИХОВАННЯ ЩОДО ЗМЕНШЕННЯ
НОРМ ВИДАЧІ ХЛІБА ТА НИЗЬКУ ЯКІСТЬ ОБІДІВ**

25 березня 1932 р.

... Я, інструктор Міськпрофради тов. АДРЮШИН І. О. в присутності студ[ентів] ХІСВ т. т. ВИННИКА Грицька М. та ПАНЧЕНКА І. О. перевів обстеження студ[ентської]. їдальні ХІСВ № - 9, при чому виявилось:

... 3.3 Харчотресту продукти по раціону повністю не відпускаються, де оказалось з 10/III по 20/III – 32 р. відпустив Харчотрест продуктів на суму крб. 2251 коп. 65 та готівкою крб. 1500.

Виявлено нижче слідує:

1. Хліб видається замість 100 гр. 70 - 75 гр. 25/III 1932 року...

4. Якість обідів дуже низька в борщі крім капусти нема нічого.

5. Є випадки негарного поведження офіціанток з студентами.

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

6. Санітарний стан кухні та їдальні задовільний.

7. Студ[ентська] їдальня ХІСВ перевантажена за рахунок харчування осіб з інших установ та підприємств; Автомайстерні, курси бракіровщиків та Комс[омольські] курси, через що для студ[ентів], які приходять пізніше не вистачає обідів, а коли і є то якість їх низка.

ВИСНОВКИ:

1. Комісія рахує за потрібне зав. їдальнею мати певні відомости про кількість осіб, що харчуються.
2. Прохати Міськпрофраду, щоб Харчотрест відпускав продукти по раціону повністю чи то взаміну іншими тих, що не вистачає по раціону.
3. Комісія пропонує Зав. їдальнею вимагати з Харчотресту продукти взамін яких вони дають гроші.
4. Зав. їдальнею стежити за вірної розрізкою норми /100 гр/ хліба.
5. Зав. їдальні суворо стежити за повною витратою призначених для котла продуктів, та не зменшувати порцій за р[ахуно]-к чого одержують прибуток. Прикл[ад]. 24/III - 32 р. видано більше обідів на суму 68 - 34 коп.
6. Пропонувати Зав. їдальні виявлений прибуток використати для студ. [ентів] до 30/III - 32 р. та надалі, щоб не помічалось цих випадок.
7. Зав. їдальні порушити питання перед Харчотрестом про відкріплення частину, що харчуються, щоб дати змогу краще обслуговувати студентів.
8. Збільшити контроль з боку студентів, через чергування...

Інструктор

[підпис]

Зав. їдальні

[підпис]

Присутні студенти

[підпис]

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 174, арк. 44-44 зв. Оригінал. Машинопис

З ВІДОМОСТЕЙ ХЕРСОНСЬКОГО МІСЬКОГО РОБКООПУ ПРО ЗМЕНШЕННЯ НОРМ ВИДАЧІ ХЛІБА НАСЕЛЕННЮ, СИСТЕМАТИЧНЕ ПОРУШЕННЯ ОБСЯГІВ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ПОСТАЧАННЯ ОСНОВНИХ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ, ЗАГРОЗЛИВИЙ СТАН ЗАГОТІВЛІ ОВОЧІВ

березень 1932 р.

МАТЕРІЯЛИ

про діяльність ХЕРСОНСЬКОГО МІСЬКРОБКООПУ в справі робітничого постачання

/Жовтень 1931 – Березень 1932/

В наслідок здійснення директив Партії про розгортання радянсь[ької] торгівлі, піднесення питомої ваги власних заготівель в крамообігу, задоволення зростаючого попиту робітничого споживача за період, що [не розбірливо] з моменту видання Травневої відозви ЦК Партії про розгортання рад[янської] торгівлі та поліпшення робітничого постачання, по нашому Робко[опу] поступово зростає крамообіг та збільшується торговельна мережа.

Не зважаючи на систематичний недозавіз з централізованих фо[ндів] зокрема основних продуктів споживання /хліб, цукор, риба, олія тощо/ [осо]бливо в 1-му кварталі 1932 р. плян крамообігу виконано: в 4-му кварт. 1931 р. на94,2 % /Плян ВУКС'а [на] 106,1%/ та в 1-му кварт. 1932 р. на93 %.

... Заготівлі овочів для забезпечення н[аших] споживачів у сезон 1932 р. знаходяться під загрозою, бо не зважаючи на наші настирливі вимоги, не прикріплено до певних колгоспів, на яких переведено контрак-тацію [ово]чів.

Склад споживачів.

За 4-й кварт. 1931 р. та 1-й кварт. 1932 р. в складі споживачів, за довідками підприємств, були такі зміни:

Період	Робітників	Службовців	Утриманців		РАЗОМ споживачів	В тому числі пайов[иків]		
			Робітників	Службовц.		Робітників та службовц.	Членів родин	РА[ЗОМ]
4-й кварт. 1931 р.	21220	6189	16525	3550	47482	19159	1050	20209
1-й кварт. 1932 р.	20834	9719	14827	5556	50930	19414	1050	20464

... Протягом Березня м[іся]-ця ми перевели перевірку забірних документів з метою відсіва з робітничого постачання «мертвих душ»; в основному пе[ре]вірку було організовано на підприємствах.

Від перевірки ми маємо такі наслідки:

1/ Знято з постачання – 2075 споживачів, з них:

- а/ студентів індустріальних вишів, що виїхали на практику 456 осіб.
- б/ студентів не індустріальних ВИШ'ів, що виїхали на практику..... 369 «
- в/ безробітних, що перейшли до інших кооперацій у зв'язку з одержанням роботи..... 757 «
- г/ особи, що не мали права на постачання, т.н. «мертвих душ».. 493 «

РАЗОМ...2075 чолов.

Переведено з I-го та II-го списків до III списку через перехід на роботу в підприємства III-го списку.....472 чолов.

Вищенаведені висновки про систематичне порушення централізованими постачальниками – централізованого заводу підтверджується такими цифровими показниками щодо виконання нарядів за I-й квартал 1932 року:

Група краму	Занаряджено	Одержано	% виконан.
I. Продуктова група.			
1. Крупа.....	22,5 тон.	16,5 тон.	73
2. Олія.....	4,2 "	1,2 "	24
3. Рибкрам.....	11,4 "	11,7 "	100
4. Консерви.....	2,800 банок	–	–
5. Цукор.....	39,9 тон	39,9 "	100
6. М'ясо.....	8 "	8 "	100
7. Картопля.....	400 "	–	–
8. Чай.....	3 скриньки	3 скринь.	100
9. Кондвироби.....	20.000 крб.	20.000 крб.	100
10. Маргарин.....	300	–	–
11. Різна бакалія	40.000 крб.	2.000 крб.	5
III. ПР[О]М. ГРУПА			
1. Цигарки.....	1.000.000	353.000 шт.	35,3
2. Мило.....	6,1 тон.	–	–
3. Гас.....	237 "	220 тон	92,8
4. Дрова.....	90 вагон.	12 ваг.	13,5
5. Вугілля.....	27 "	–	–
6. Трикотажні вироби	1.270 крб.	–	–
7. Взуття.....	14.662 "	6,095 крб.	41,5

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

8. Гальоши.....	770 "	-	-
9. Готовий одяг.....	8.000 "	-	-
10. Мебля.....	2,990 крб.	-	-
11. Крам....	600 "	-	-
12. Вукоопваліза....	7,400 "	-	-
13. Сірники.....	200 "	-	-

Постачання робітників нормірованими продуктами знаходиться в такому стані:

	4-й кварт. 1931 року.						1-й квартал 1932 року.					
	Норма		Видано		% задов.		Норма		Видано		% задов.	
	Осно вних	утрим	Осно вних	утр.	Осно	утри	Осно вн.	утри ман.	Осно вн.	утри	Осно вн.	утри м
1-й СПИСОК												
Хліб.....	800	400	800	400	100	100	-	-	-	-	-	-
Цукор....	1500	1500	1500	1500	100	66	1500	1500	1500	1500	100	100
Крупа....	2500	-	2000	-	80	-	2500	1500	2500	1500	100	100
Олія.....	300	-	400	-	133	-	400	-	300	-	75	-
Риба.....	2000	1400	2000	1400	100	100	1400	-	2000	-	142	-
Цигарки.	-	-	8 п.	-	-	-	-	-	4 п.	-	-	-
М'ясо....	2000	1000	2000	1000	100	10	2000	-	2000	-	[100]	[-]
II-й СПИСОК												
Хліб.....	800	400	800	300	100	75	-	-	-	-	[-]	[-]
Цукор....	1000	1000	1000	1000	100	100	1000	1000	1000	1000	-	-
Крупа....	500	850	-	-	-	-	1000	500	1000	-	[100]	[-]
Олія.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Риба.....	-	-	-	-	-	-	-	-	1000	-	-	-
Цигарки.	-	-	-	-	-	-	-	-	2 п.	-	-	-
М'ясо....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III-й СПИСОК												
Хліб.....	600	300	600	300	100	100	-	-	-	-	-	-
Цукор....	800	800	800	800	100	100	800	800	800	800	100	100
Крупа....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Олія.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Риба.....	-	-	500	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Цигарки.	-	-	2п.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
М'ясо....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

3-му списку видано тільки за січень та лютий місяці.

УВАГА: Що до норм хліба, то вони протягом 1-го кварталу декілька разів змінювались і в сучасний момент хліб видається за такими нормами :

	основн.[i]	утриманц.[i]
1-й СПИСОК.....	700	200
II-й СПИСОК.....	500	200
III-й СПИСОК.....	400	200

Для дорослих утриманців 3-го списку тимчасово знято з хлібопостачання.

На 2-й квартал 1932 р. досі не одержано жодної умови та наряда від централізованих постачальників, цим самим робітниче постачання поставлено під загрозу зриву...

**ТЕЛЕФОНОГРАМА СКАДОВСЬКОГО РАЙОННОГО КНС ДО ВСІХ ГОЛІВ СІЛЬСЬКИХ КНС
ПРО НЕГАЙНЕ ВИКОНАННЯ ПЛАНУ ХЛІБОЗАГОТІВЕЛЬ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
РОБІТНИКІВ м. ХЕРСОНА**

10 квітня 1932 р.

Терміново.

Рай КНС приєднується до постанови пленума РПК, що відбулося 9/IV- 32 в зв'язку з тим, що по деяким с[ільським]/р.[адам] ще невивезено лишкі хліба державі в той [мо]мент коли робітники Херсону нуждаються в хлібній допомозі, виходячі з цього рай КНС пропонує зв'язатись СКНС с партосередкам[и], створючі бригади на виконання хлібозаготівлі с указанієм партійним осередкам розгорнути роботу по більшовіцкому по заготівлі хліба херсонським робочим, обовязок покладається на голову[ів] СКНС.

Голова рай КНС [підпис] [Біла]

Секретар [підпис]

ДАХО: ф.Р-103, оп. 1, спр. 128, арк. 10. Засвідчена копія. Рукопис.

**З ПРОТОКОЛУ ЗАКРИТОГО ЗАСІДАННЯ БЮРО ВЕЛИКООЛЕКСАНДРІВСЬКОГО
РАЙКОМУ КП(б)У ПРО НАПАДИ СЕЛЯН НА ПУНКТИ «СОЮЗХЛІБУ»**

10 квітня 1932 р.

...Слухали: Інформацію нач. ДПУ тов. Зісліна про напад на пункти Союзхлібу селян.

Ухвалили:

Поставити питання перед Херсонською конторою Союзхліба про негайну відгрузку зерно-хліба з М[а-ло]-Гирлянського пункту та Н[ово]-Воронцовського, поряд з цим відмітити, що Н[ово]-Воронцовський партосередок, Райвідділ ДПУ та міліція в повній мірі виконували всі завдання, які поклалися на них в час нападу на пункт.

Доручити уповноваженим РПК та секретарям партосередків проробити це питання серед колгоспників з таким розрахунком, щоб викрити шкідницьку кулацьку агітаційну роботу в час нападу на пункт Союзхлібу та дати відсіч куркулю в його роботі.

Доручити слідчим органам в найкоротший термін провести розслідування по пунктах Союзхлібу М[алі]-Гирла та Н[ово]-Воронцовка про загибель та крадіжку кукурудзи...

СЕКРЕТАР РПК /ОСТРОЙ/
ІНФОРМАТОР РПК /СКОПИЧ/

ДАХО, ф.П-144, оп. 1-а, спр. 2, арк. 23. Копія. Машинопис

**ЗАЯВА С.В.КИРИЧЕНКА ДО СТРОГАНІВСЬКОЇ СІЛЬРАДИ ЧАПЛИНСЬКОГО РАЙОНУ
З ПРОХАННЯМ НАДАННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ ДОПОМОГИ І КОШТІВ**

27 квітня 1932 р.

Заява в сельсовет
Гражданина Семиона Вакуловича Кириченка

Прошу я вас, сельради голову, что у меня хлеба нету ничего с того времени, када вы забрали у меня 6 мешков пшеницы, а после того 45 руб. денег и два мешка (один мешок с ячменем и 1 с мукой). И я с вами не имел драки как другие. Я находил, что власть требует, то нада дать для государства. А теперь прошу вас, дайте мне хлеба, потому, что у меня не из чего жить. Я все вам отдал для поддержки государства. Я же не должен умирать как лодырь потому что мое хозяйство все в колгоспе.

Я думаю, что следует дать мне хлеба.

В чем расписуюсь Кириченко.

ДАХО. Ф.Р-4033, оп. 6, спр. 344, арк. 69. Оригінал. Рукопис

**ЗІ СЛУЖБОВОЇ ЗАПИСКИ ПРАЦІВНИКА ХЕРСОНСЬКОЇ МІЖРАЙОННОЇ КОНТОРИ
«УКРЗАГОТХУДОБА» ПРО ПРИМУСОВУ КОНТРАКТАЦІЮ ХУДОБИ У КОЛГОСПНИКІВ**

13 травня 1932 р.

Сообщаю, что мясозаготовля сейчас находится дуже в плохом состоянии лишь только потому, что контрактowanego скота и свиной нет, а контрактовать не хотят колхозники своих коров, в которых есть по одной корове.

По Токаревской с[іль]/р[аді].

Законтрактовано 16 коров, с них снято 2 шт., 14 шт. Можно слышать из слов колхозников, что эту контрактацию проводили под запугиванием мицних «дядькив»...

[підпис не розбірливо]

ДАХО. Ф.Р-1085, оп. 1, спр., 3, арк. 252.Оригінал. Рукопис

**ВІДОМОСТІ ХЕРСОНСЬКОГО КУЩОВОГО УПРАВЛІННЯ «ЗАГОТЗЕРНО»
ПРО НЕЗАДОВІЛЬНИЙ СТАН ВИКОНАННЯ ПЛАНІВ ХЛІБОЗАГОТІВЕЛЬ ПО ПУНКТАХ
УПРАВЛІННЯ ТА ВІДВАНТАЖЕННЯ ЗЕРНА НА ЕКСПОРТ**

1 липня та 10 жовтня 1932 р.

Ведомость
отгрузки на экспорт с I/VII-32 г. (в тоннах)

Месяца	Пшеница	Жито	Ячмень
Август			
Задание	4000	2500	5100
Отгружено	2300	1034	4617
% выполн.	57,5	41,3	90,5
Сентябрь			
Задание	12000	5000	14000
Отгружено	8517	1313	7224
% выполн.	70,9	26,8	51,6
Октябрь			
Задание	9000	1600	10000
Отгружено 10/X	1080	66	1441
% выполн.	12,0	4,1	14,4

ВЫПОЛНЕНИЕ ПЛАНА ХЛЕБОЗАГОТОВОК ПО ПУНКТАМ
Херсонского кустового управления ЗАГОТЗЕРНО на 10.X. 32
/В тоннах/

Пункты	На какое число	План	Выполнение	% выполнения
1.Березнеговатое	на 7/X	15200	5654	37,2
2. Б[елая].Криница	7/X	19844	12242	61,2
3. Б[обровый].Кут	7/X	8600	3065	35,7
4. Блакитное	7/X	14420	4714	32,7

5. Гопри	6/Х	18117	8501	46,9
6. Галагановка	7/Х	9122	3420	37,5
7. Копани	7/Х	8420	6176	71,5
8. Львово	5/Х	8135	2248	27,6
9. Скадовск	6/Х	29713	20654	69,5
10. Снигиревка	6/Х	20360	8184	40,2
11. Тягинка	4/Х	3925	1325	33,7
12. Херсон	7/Х	21753	10269	47,2
13. Хорлы	4/Х	18820	14607	79,2
14. Цюрупинск	7/Х	2840	657	23,1
Всього		199269	102016	50,1

Улицкий
Григорьев

ДАХО. Ф.Р-971, оп. 1, спр. 2, арк. 77, 79. Копія.Машинопис

**З ПРОТОКОЛУ ОБ'ЄДНАНОГО ЗАСІДАННЯ БЮРО
СКАДОВСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У ТА РАЙОННОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ
ПРО ЗЛОВЖИВАННЯ ВЛАДОЮ ПІД ЧАС М'ЯСОЗАГОТІВЕЛЬ**

5 липня 1932 р.

...СЛУХАЛИ: Про стан Чалбаського партосередку на підставі обстеження РайКК під кутом зору виконання Постанов Бюро РПК і РайКК від 28/І-32.

УХВАЛИЛИ: ...об'єднане засідання відмічає, що партосередок і сільрада допустили викривлення і під час переведення мобілізації коштів і м'ясозаготівлі, що замість постановки глибокої політ-масової роботи, мобілізувавши колгоспні маси на виконання та примусити кулацьку частину виконати тверді завдання, допустили адміністративне відібрання корів в бідняцьких господарствах та майна за невиконання грошових боргів, навіть сімейств червоноармійців, даючи цілковитий проізвол кулацьким агентам порушувати революційну законність та розбазарювати відібране майно...

СЕКРЕТАР РПК [підпис] /КОМІСАРЕНКО/

ДАХО. Ф.П-122, оп. 1-а, спр. 2, арк. 76. Оригінал. Машинопис

**З ДОПОВІДІ ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ РСІ
ПРО НЕЗАДОВІЛЬНИЙ СТАН ЗАГОТІВЛІ ОВОЧІВ В РАЙОНІ**

20 липня 1932 р.

... В Херсонском районе централизованную заготовку овощей проводят Херсонский Райпотребсоюз и Ленинградский Союз Потребительных Обществ. До 15/УІІ заготовлено ими и отгружено Райспоживсоюзом 354 тонны и ЛСПО 1010 [тонн, итого] 1364 тонны, что составляет в общем выполнение к годовому плану 10,2%.

Однако касаясь отдельных культур отгружено капусты – 36,1%, моркови 7,5%, и т.д., что надо признать неудовлетворительным...

Председатель Херсонской гор. КК-РКИ

Астров

ДАХО, ф.Р-3599, оп. 1, спр. 23, арк. 36 – 44. Копія. Машинопис

**З ВІДОМІСТЕЙ ЗАКРИТОГО РОЗПОДІЛЬНИКА ЗАВОДУ ІМ. ПЕТРОВСЬКОГО
ПРО ЗМЕНШЕННЯ НОРМ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ПОСТАЧАННЯ ПРОДУКТАМИ
ХАРЧУВАННЯ ТА ВІДСУТНІСТЬ ПАЙКІВ ЗА ЧЕРВЕНЬ-ЛИПЕНЬ**

5 серпня 1932 р.

... Про відпуск пайка – пайовикам ЗРК заводу ім. Петровського в м. Херсоні за II квартал та липень м[ісяц]ць III кв.

Норми НКП II списку, за яким постачаються пайовики ЗРК:

Цукор	0,8 з I/VI – змінено на 0,4
Крупа	—
Риба	—
М'ясо	—

Що відпущено за відчитний період

КВІТЕНЬ м-ць:

Риби свіжої	по	2	кг	на головну книжку
Гасу	»	5	»	»

ТРАВЕНЬ:

Риби свіжої	по	1	кг	на головну книжку
» солоні	»	1	»	»
Оселедців	»	0,4	»	»
Цукру	»	0,7	»	та по 0,3 кг на утр[иманців]
Макарон	»	0,7	»	»
Гасу	»	5	»	»

По дитячих книжках

Цукру	»	0,4	»	»
Меду	»	0,25	»	»
Пряників	»	0,100	»	»

ЧЕРВЕНЬ м-ць: пайка ніякого не видавалось

ЛИПЕНЬ: теж » »

... Референт

[підпис]

Соколовський

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 126, арк.33, 34. Засвідчена копія. Машинопис

**ВИТЯГ ІЗ ПРОТОКОЛУ ДОПИТУ І.М.ЖУРБИ З КРИМІНАЛЬНОЇ СПРАВИ
ЖИТЕЛІВ с. РОКСАНДРІВКА ХЕРСОНСЬКОГО РАЙОНУ,
ЗВИНУВАЧЕНИХ У КРАДІЖЦІ ПШЕНИЦІ**

8 серпня 1932 р.

...Винним себе в пред'явленому мені звинуваченні визнаю та по змісту справи з'ясовую, що Розуменко Порфирій договорились зі Стадником Максимом, Стадником Прокопом, Резніченком Тихоном, Драгуном Пилипом взяти підводу пшениці. Вечером 2 [серпня] 12 мішків було насяно і наважено, але... не випишувавсь для відправки. Вночі Розуменко збудив мене і послав запрягати коні везти пшеницю, кажучи, що бригадир наказав везти. Я не хотів, але він запряг коні, сів на підводу і наганяв сам коней. Пшеницю висипали в Стадника і він вкупі з Розуменком видавали. При чому, коли збудив мене Розуменко, а я не хотів везти, то він казав чого ви дивитесь і не берете. Коли зараз не наберемо, то будемо лапу сосать і з голоду всі виздыхаємо...

Зі слів записано вірно

[підпис]

Інспектор

[підпис]

ДАХО. Ф.Р-787, оп. 1, спр. 734, арк. 24. Оригінал. Рукопис

**З ПРОТОКОЛУ ЗАКРИТОЇ НАРАДИ ПАРТІЙНИХ ТА КОМСОМОЛЬСЬКИХ АКТИВІСТІВ
ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО ЕЛЕВАТОРУ ПРО НЕДБАЛИСТЬ
ЙОГО КЕРІВНИЦТВА ТА РОЗБАЗАРЮВАННЯ ЗЕРНА**

15 серпня 1932 р.

...Докладчик тов. Козуба, который указывает, что елеватор хлебозаготовками не занимается... зерно корзинами таскают кому не лень...

ПРЕНИЯ: т. Пилипенко указывает на следующие факты: подготовка елеватора к приемке хлеба не удовлетворительна, ямы не были своевременно дезинфицированы, по этому пришлось после засыпки хлеб выбирать и приводить засыпные ямы в порядок... были случаи обмена хлеба на дрова у кулака. /что необходимо проверить/...

Председатель	[підпис]	КОЗУБА
Секретарь	[підпис]	РАЗСУЖДАЕВ

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 72, арк. 2-3. Оригінал. Машинопис

**З ПРОТОКОЛУ НАРАДИ СЕКРЕТАРІВ СІЛЬПАРТОСЕРЕДКІВ, УПОВНОВАЖЕНИХ
ПАРТІЙНИХ КОМІТЕТІВ ТА ДИРЕКТОРІВ МТС ГЕНІЧЕСЬКОГО РАЙОНУ ПРО ЗРИВ
ПЛАНІВ ХЛІБОЗАГОТІВЕЛЬНОЇ КАМПАНІЇ**

16 серпня 1932 р.

1. Про перебіг збирально-хлібозаготівної кампанії та підготовки до збирання бавовни (доп. тов. Леженко).

...Нарада відзначає, що постанову Облбюра з 29/II про заскиртування всього скошеного хліба до 15/УІІІ в районі зірвано. Заскиртовано на 15/УІІІ тільки 31,6 відсотків, обмолочено – 13 % хліба.

Здійснення серпневого хлібопляну поставлено під загрозу зриву – на 16/УІІІ виконано лише на 13%. Ці ганебні прориви є наслідок геть незадовільного оперативного керівництва та неправильного розставлення й використання тягла і рабсили...

Нарада зобов'язує всі партосередки пов'язати скиртування й молотьбу, приділити виключну увагу хлібозаготівлі і одноосібному сектору, зтягнувши негайно хліб з куркульських заможних господарств...

Секретар РПК	[печатка]	/Леженко/

ДАХО. Ф.П-1, оп. 1, спр. 61, арк. 239 – 240. Засвідчена копія. Машинопис

**З ПРОТОКОЛУ НАРАДИ СОЦІАЛЬНОПОБУТОВОГО СЕКТОРУ ХЕРСОНСЬКОЇ
МІСЬКПРОФРАДИ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ХЛІБНИХ РОЗПОДІЛЬНИКІВ
БЕЗПОСЕРЕДНЬО НА ПІДПРИЄМСТВАХ, ПОНОВЛЕННЯ ВИДАЧІ ХЛІБА
УТРИМАНЦЯМ**

20 серпня 1932 р.

Були присутні: т. т. БАЙКАЛОВ – МПР, ФАЙНШТЕЙН – РКДТ, НЕХТМАН – Консервбуд, ГОМБЕРГ – Держвзуття, СВЕРДЛОВСЬКИЙ – ЗРК, ЛЕВІН і КОВАЛЕНКО – Нафторг, ДОЙХЕН Шв[ейні]Майст[ерні]. ДД, КАЛІГОРСЬКИЙ, КРІВІЦЬКА і КРИМКЕР – Шв[ейна]. Фаб[рика]., КОРОБКОВА – зв'язок, ПОСОВЕН – Санпарк, СЕРГЕЕВ – Громхарч, СУХАРЬОВ – РДУ, ПОЛЯШЕНКО – ВЕО, АРЖЕСКОВСЬКИЙ – МРЖК, АТАМАНЕНКО, МАРТИНЕНКО – Конс[ервна]. Фабр[ика]. №-І і ФЕЛЬЕНЕР – ЗАВ[од]. ім. Петровського.

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

Представники ІТС: т.т. ПІНЧУК – ПКЖБ, ПІДМОГІЛЬНИЙ – Доруч, ФАЕРШТЕЙН – Обозн.[ий] зав.[од], КАБЕЛЯНСЬКИЙ – Союзмука, КОРОХОВ – СГБ, ГРІНЬОВ – Потруправа, ЧИМІРІС і СІМЕНЧЕНКО – Зав[од]. Петровського, СМОЛЕНЧЕНКО – Лісгосп і ПОЛОЗОВ – Секретар ММБІТу, СТІРЛЬРЕВЕР і ДОМОШОВІЦЬКИЙ – Водбуд, ФІНКЕЛЬШТЕЙН – РТФ і УКРАЇНСЬКИЙ – ІКО.

Головує – т. БАЙКАЛОВ

Секретарь – т. СУХАРЬОВ

СЛУХАЛИ: 1. Інформацію представника МРК тов. НЕПОМНЯЩОГО про випадки розбазарювання хліба.

Висловилися т. т. НЕХТМАН, ПІНЧУК, ГОМБЕРГ, СВЕРДЛОВСЬКИЙ, ПОЛОЗОВ, СУХАРЬОВ і БАЙКАЛОВ.

УХВАЛИЛИ: 1. З метою боротьби з подальшим розбазарюванням хліба погодитись з організацією на 6-ти підприємствах /Консервфаб[рика].../ хлібних розподільників безпосередньо на підприємстві.

2. З метою найкращої організації розподілу хліба працюючим на підприємстві та їх утриманням, – Соцпобутовому сектору брати безпосередню практичну участь в їх організації виходячи з системи видачі хліба на 2 дні при чому встановити черги по між цехами за такий спосіб, щоб ні в якому разі не припускати черг у самих розподільниках.

3. З метою упорядкування видачі хліба для працюючих дрібних підприємств та вжиття запобіжних заходів щодо можливого розбазарювання хліба МРК спільно є соцпобутовим сектором МПР опрацювати питання концентрації хліборозподільників по признаках схожих підприємств.

4. Зважаючи на те, що майже по всьому району скиртування хліба уже закінчено і що район вступив в період молотьби і реальної хлібозаготівлі, поставити питання перед Президією МПР, щоб остання порушила клопотання перед відповідними організаціями про поновлення видачі нормального пайка для працюючих та хліба взагалі для іждивенців тих груп робітників, які були зняті з хлібопостачання. Разом з тим порушити клопотання про перевод до другого списку робітників Держвзутьової, Швейної фабр[ик] і інших підприємств, що досі постачаються за 3 списком...

Голова	[підпис]	/БАЙКАЛОВ/
Секретар	[підпис]	/СУХАРЬОВ/

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 204, арк. 2, 3. Оригінал. Машинопис

ЛИСТ ПРАВЛІННЯ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЕКСПОРТХЛІБ» ХЕРСОНСЬКІЙ КОНТОРИ ПРО ВИЯВЛЕННЯ ФАКТІВ САМОПОСТАЧАННЯ ТА РОЗБАЗАРЮВАННЯ ЕКСПОРТНИХ ФОНДІВ

23 серпня 1932 р.

В ряде контор обнаружены факты преступного самоснабжения, разбазаривания и даже растраты экспортных фондов.

Считая, что такое явление в корне недопустимо и впредь не может иметь места, расходования экспортных фондов, остатков и сметок необходимо проводить в строгом соответствии с распоряжением Правления Экспортхлеба на этот счет.

Одновременно предлагаем срочно создать бригаду из партийно-профессионального актива и проверить расходование всех фондов (сметка, отходы, остатки и т.д.) и результат обследования представить Правлению не позднее 5-6 дней.

Зам[еститель]. Пред[седателя]. Правления Экспортхлеба	[підпис]	(Магидсон)

Нач[альник]. Сектора Проверки Исполнения	[підпис]	(Элишь)

ДАХО. Ф.Р-403, оп. 2, спр. 26, арк. 122. Засвідчена копія. Машинопис

**З ІНФОРМАЦІЇ ЗАВКОМУ ХЕРСОНЬСЬКОГО ОБОЗОВУДІВНОГО ЗАВОДУ «МЕТАЛІСТ»
ХЕРСОНЬСЬКІЙ МІСЬКПРОФРАДІ ПРО ВІДСУТНІСТЬ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО
ПОСТАЧАННЯ РОБІТНИКІВ ПРОДУКТАМИ ХАРЧУВАННЯ, НИЗЬКУ КАЛОРІЙНІСТЬ
ОБІДІВ У ЗАВОДСЬКІЙ ЇДАЛЬНІ**

24 серпня 1932 р.

Копії: Одеській облпрофраді

...Постачання.

Постачання централізованим порядком по лінії ЗРК у нас за винятком цукру нема, але й цукор з квітня місяця нашим робітникам не видається. Не видаються жодні продукти й шляхом децзаготівель, тоб-то, робітники – пайовики ЗРК на протязі ось вже 4-5 місяців зовсім нічого не одержують.

Заводська їдальня також знаходиться у важкому становищі, абсолютно відсутні будь які крупи й необхідна кількість жирів, калорійність обідів з 2-х страв з хлібом знизилась до 338 кал. При заводі є свинарник, кролятник, але використати його повністю неможливо, хоч частково з великими переривами убой свиней провадиться. Характерно відмітити, що кепське постачання їдальні залежить ще й від того, що, не дивлячись на низку постанов про виділення їдальні з системи тресту Громхарчу й передачі ЗРК, останній їдальні не приймав і продуктів не дає, а Трест вважає їдальню за вибутню і теж продуктів не дає.

Як зазначено вище, завод відчуває гостру потребу в робсилі, частково робітники на завод прибувають, але тому, що ЗРК відмовляється зачислити знову прибутніх робітників на постачання в середині місяця хлібом, робітники, попрацювавши день або два, звільняються.

Ларьки Херсонторгу, ЗРК, «Дніпровця», що є на заводі, зовсім пусті і торгують лише кавунами...

Всі моменти породжують незадоволення й нездорові розмови серед робітників...

Інформатор ЗК

[підпис]

/Блувштейн/

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 164, арк. 43, 45, 46. Засвідчена копія. Машинопис

**З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ ПРЕЗИДІЇ ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО
РАЙКОМУ КП(б)У ПРО ВИКЛЮЧЕННЯ З ПАРТІЇ С.Й.ФЕДЬКА ЗА АГІТАЦІЮ
ПРОТИ ПЛАНІВ ХЛІБОЗАГОТІВЕЛЬ**

12 вересня 1932 р.

Слухали:

Справу на кандидата партії з 1931 р. трудового партосередку Федько Семена, народження 1912 р., селянин-бідняк, в Червоній армії не служив, зараз працює безпосередньо в колгоспній бригаді, обвинувачується: під час прийняття плянів хлібозаготівель виступав та агітував проти пляну, а також голосував проти пляну, а нарешті подав заяву про вихід з партії.

Ухвалили:

За те, що як кандидат партії голосував та агітував проти пляну хлібозаготівлі, підпавши під вплив куркулів, і цілком віддався куркульським настроям, не маючи віри в реальність плянів хлібозаготівель, як куркульського агента, який намагався всередині партії зривати роботу по виконанню хлібозаготівлі з лав партії виключити.

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1-а, спр. 105, арк. 1. Засвідчена копія. Машинопис

**З ОБІЖНИКА ГЕНІЧЕСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У ДО СЕКРЕТАРІВ ПАРТОСЕРЕДКІВ ПРО
ІНФОРМУВАННЯ ЩОДО ПОЛІТИЧНОГО СТАНУ НА СЕЛІ, СПРОБУ ВІДПРАВЛЕННЯ
СЕЛЯНАМИ с. СТОКОПАНІ ДЕЛЕГАЦІЇ ДО МОСКВИ З МЕТОЮ ЗМЕНШЕННЯ ПЛАНІВ
ХЛІБОЗАГОТІВЛІ**

6 жовтня 1932 р.

Таємно

Неодноразове попередження всіх секретарів партосередків за несвоєчасну надсилку інформацій, а деякі партосередки зовсім не наважуються надсилати про стан перебігу виконання господарчо-політ[політичних]. кампаній та про політичний стан села.

Проте ціла низка партосередків недооцінює важливість своєчасної інформації РПК, що веде до негативних явищ з боку партосередків. Партосередок Стокопані, в колгоспі ім. Калініна – загальними зборами колгоспу ухвалено надіслати делегацію в Москву до Калініна, щоб зменшити план хлібозаготівлі. Присутні члени партії на зборах т. Шевцов, член партії голова колгоспу Бурак, к[андидат]/п[партії], член Управи Сафронов, член партії – не дали відсічі вилазки явно ворожим куркульським елементам, а особистим прикладом по суті сприяти організації цієї поїздки, проводили збір грошей на поїздку по 5 крб. з чоловіка; вищезазначений комуніст теж сплатив указану суму. Прикріплений до цього колгоспу секретар тов. Писаренко, який зовсім не знає, що послана делегація в Москву для зняття плану хлібозаготівель...

Зав.орг. РПК

[печатка]

/ТІТЯНОВ/

ДАХО. Ф.П-1, оп.1, спр.62, арк.25. Засвідчена копія. Машинопис

**З ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗВЕДЕННЯ ПРО УЧАСТЬ ШЕФСЬКИХ БРИГАД ПРОФСПЛОК
м. ХЕРСОНА У КАМПАНІЇ ЩОДО ВИЛУЧЕННЯ ХЛІБА У СЕЛЯН
ІЗ ПРИМІСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ**

жовтень 1932 р.

...Рештки розгромленої куркульні, що пролізли до колгоспів, через свою агентуру в керівних органах зо всіх сил намагались зірвати хлібозаготівлю. В боротьбі за цілковите викриття ворожої наволочі, за подолання куркульського опору чимало зробили шефські бригади. Шефбригадою зав[оду] Петровського яка змогла мобілізувати навколо себе колгоспний актив викрито прихований куркульською наволоччю хліб. У члена Рибартелі Сіряченко знайшли закопаними 84 п. хліба (Ш[ирока] Балка). Бриг[адою] ГК [міського комітету] Будівельників (с.Музиківка) відкриті 10 ям, де було зарито більш 10 лантухів хліба. В селі Ц[арево]-Дар бригада відкрила 16 ям, де знайшли коло 600 п[удів]. хліба...

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 283, арк.53-53 зв. Оригінал. Рукопис

**З ПРОТОКОЛУ СПІЛЬНИХ ПАРТІЙНИХ ЗБОРІВ З ПОЗАПАРТІЙНИМИ ГРОМАДЯНАМИ
ВЕРБІВСЬКОЇ СІЛЬРАДИ НИЖНЬОСІРОГОЗЬКОГО РАЙОНУ
ПРО ФОРСУВАННЯ ВИКОНАННЯ ПЛАНІВ ХЛІБОЗАГОТІВЕЛЬ**

3 листопада 1932 р.

...1. Слухали інформацію тов. Жерикльова А.П. про хід хлібоздачі осінньої посівної та інше.

Ухвалили:

Хлібозаготівля в загрозливому стані, виконали лише на 50%, а тому негайно приступити до скорого виконання хлібозаготівлі під час жовтневих свят, утворити червону валку хліба на станцію і масою кинутись у бій за виконання хлібозаготівлі, вербуючи активних колгоспників і колгоспниць, аби своєчасно виконати план, а також до жовтня кінчити сівбу, молотьбу і інші роботи, аби в день 15-ї річниці ми мали певні перемоги в своїм будівництві.

Секретар

[підпис]

Голова

[підпис]

ДАХО. Ф.П-63, оп. 1, спр. 58, арк. 45 зв., 46. Оригінал. Рукопис

З ОБІЖНИКА ЦК КП(б)У ПРО ЗАСТОСУВАННЯ СПОЖИВКООПЕРАЦІЄЮ ЕКОНОМІЧНИХ РЕПРЕСІЙ НА СЕЛІ ЧЕРЕЗ НЕВИКОНАННЯ ПЛАНУ ХЛІБОЗАГОТІВЛІ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ЗВІТНО-ПЕРЕВИБОРНОЇ КАМПАНІЇ

8 листопада 1932 р.

Сов[ершенно]. Секретно
Всем обкомам, райпарткомам и партячейкам

ОБ ОТЧЕТНО-ПЕРЕВЫБОРНОЙ КАМПАНИИ ПОТРЕБКООПЕРАЦИИ

... Нужно будет исчерпывающе объяснить пайщику на селе огромное значение экономических репрессий (прекращение завозов товаров из-за плохого хода хлебозаготовок), какие применяются пролетарским государством по отношению ко всем селам, колхозам и единоличникам, не выполняющим честно своих обязательств перед государством...

Секретарь ЦК КП(б)У

Хатаевич

ДАХО. Ф.П-1, оп. 1, спр. 62, арк. 26. Друкарський примірник

**З ПРОТОКОЛУ ПЛЕНУМУ ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У
ПРО НЕЗАДОВІЛЬНИЙ ХІД ХЛІБОЗАГОТІВЛІ, МАСОВІ КРАДІЖКИ ЗЕРНА
В РАЙОНІ ТА ГІРШЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОЛГОСПНИКІВ
ПОРІВНЯНО З ОДНООСІБНИКАМИ**

9 листопада 1932 р.

ВИСЛОВИЛИСЬ: т. Лось – Зупинившись на промові т. ЧУБАРЯ та т. СКРИПНИКА на обласній нараді секретарів РПК та голів РВК т. ЛОСЬ звертає увагу пленуму Райпаркому на ганебне відставання в справі хлібозаготівлі по окремих колгоспах (23 колгоспи які плян хлібозаготівлі виконують від 5-ти % до 13-ти %), які цілком тянуть район назад не дають змоги виправитись в справі хлібозаготівлі, також ганебне ставлення окремих с[іль]/рад /М[ала]-Лепетиха/ де виконання пляну хлібозаготівлі по одноосібному сектору на 5/ХІ дорівнюється лише 2,2%. Все це свідчить, що як парторганізації також і с[іль]/ради та правління колгоспів злісно не виконують рішення партії, що до своєчасного виконання плянів хлібозаготівлі, про це свідчить також такий стан з наростанням темпів в хлібозаготівлі як приклад: в четвертій п'ятиденці в жовтні місяці виконання пляну дорівнювалося 0,9%, в п'ятій п'ятиденці 0,5%, а в першій п'ятиденці листопаду м[іся]-ц[я] виконано лише на 0,1%...

В чому причини такого ганебного стану не виконання пляну хлібозаготівлі по району: треба відмітити що партосередки району не домоглися потрібного зламу в середині парторганізації що до своєчасного виконання завдань партії а в окремих осередках /Колгосп «Перемога»/ панує чисто куркульська тенденція аби затягти обмолот в зиму чим зовсім зірвати виконання плянів хлібозаготівлі по колгоспу... Зовсім не перевадиться боротьба за якість роботи /в соломі після обмолоту колгосп «Перемога» від 30-ти до 10% залишається пшениці/, є випадки масових крадіжок хліба на що партосередки своєчасно не реагували, зовсім не перевадиться боротьба за збереження хліба /на полі колгоспу «Іскра» – залишено де кілька центнерів кукурудзи/...

т. ГНІДЕНКО: Слід відзначити, що одноосібні господарства в більшості по нашому району краще матеріально забезпечені ніж колгоспники, це ще раз стверджує те що одноосібник цілком себе забезпечує шляхом крадіжки хліба на полі колгоспів...

т. ПЛОТКІН: ...Є низка випадків коли одноосібні господарства продавши свій зібраний хліб /по риночним цінам/ збувають своє майно і від'їзжають з району, також є й такі випадки коли одноосібники живуть лише за рахунок колгоспного хліба займаючись крадіжками хліба з поля...

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

т. САВРАНСЬКИЙ: Майже всі 3 МТС по району молотьбу не закінчили, пленуму слід звернути увагу партосередку, що до мобілізації всіх можливостей на виконання намічених термінів закінчення обмолоту одноразово, ті МТС які закінчать молотьбу, повинні переключитись на переобмолот соломи та полови по колгоспах, для чого уже зараз слід організувати такі бригади якіб установили скирди соломи належних до обмолоту, ні в якому разі не допускаючи видачі цієї соломи колгоспникам, що має випадки по низці колгоспів.

т. ЗАГНОЙ: По моему партійно-масова робота без того, щоб взяти нічого не стоїтиме та й як його провадити партмасову роботу, коли навмісне люди не хочать здавати хліб, я лічу, що виконувати плян хлібозаготівлі зараз, це треба уміти взяти хліб і ніяка тут партмасова робота в цьому не допоможе.

т. ШКЛЯР: ...Перевиборчу компанію РСС треба головним зосередити на виконанні плянів хлібозаготівлі, роз'ясовувати значення здачі державі хліба, та що при невиконанні хлібозаготівельного пляну надсилка промтоварів буде припинена. В основу хлібозаготівель слід покласти масово політико-виховавчу роботу, уміло ув'язуючи з репресивними заходами. Треба встановити чіткий контроль та облік роботи по обмолоту, та виконанні плянів хлібозаготівель установивши щоденні інформсводки. Роботу редакції газети «Соцшляхом» необхідно перебудувати з розрахунком аби остання мала випуск газети через день, де було б відбито стани виконання пляну хлібозаготівель за кожен день.

т. ГРИДІН: В Острівській сільраді ми маємо шалений опір в справі виконання плянів хлібозаготівлі особливо серед одноосібного сектору...

СЕКРЕТАР В[ЕЛИКО].ЛЕПЕТИХСЬКОГО РПК

СТАРЧЕНКО

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 103, арк. 8-11. Копія. Машинопис

3 ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ БЮРО ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У ПРО ЗАНЕСЕННЯ КОЛГОСПІВ НА «ЧОРНУ ДОШКУ»

15 листопада 1932 р.

Відмітити повну бездіяльність та безгосподарність в ряді колгоспів в час збиральної та молотьби, що привело до великих втрат врожаю: неякісний обмолот, залишення до 20% зерна в полові та соломі, недбайливе та злочинне ставлення до схорони полови та соломи...

...Явно загрозливий стан з виконанням пляну по пшениці.

Абсолютно незадовільне виконання пляну одноосібниками та куркулями, особливо по Миколаєвській с[іль]/р[аді]...

Виходячи з цього Бюро РПК УХВАЛЮЄ:

2. За явний зрив виконання пляну хлібозаготівель занести на чорну дошку такі сільради та колгоспи: Острівську с[іль]/р[аду], Дніпрянську, М[ало].-Лепатихську, Бабінську та колгоспи: Червоний Прапор – Зеленої І с[іль]/р[ади], Блюхер – Червоної с[іль]/р[ади], Іскра – Трудової с[іль]/р[ади], Карайдубина-І – Карайдубинської с[іль]/р[ади] та Молот – Катериновської с[іль]/р[ади] негайно припинити відвантаження будь якого краму зазначеним с[іль]/р[адам] та колгоспам.

3. Фр[акції]. РВК та РСС негайно вивізти зі всіх вищеперелічених сел наявний пром[исловий]крам до крамниць передових сел та колгоспів які сумлінно виконують свій обов'язок перед державою про продаж /здачу своєчасно хліба...

СЕКРЕТАР РПК

СТАРЧЕНКО

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 104, арк. 95-97. Копія. Машинопис

**ТЕЛЕГРАМА ХЕРСОНСЬКОЇ МІЖРАЙОННОЇ КОНТОРИ «УКРЗАГОТХУДОБА»
ДО РАЙОННИХ ПОСТАЧАЛЬНИХ КОНТОР, РАЙКОМІВ КП(б)У ТА ДПУ
ПРО ЗРИВ ПОСТАЧАННЯ РОБІТНИЧИХ ЦЕНТРІВ**

17 листопада 1932 р.

Перелома скотозаготовках єдиноличном колхозном секторах нет. Выполнение вывоза мяса Донбассу постановлению ЦК срывается. Необходим решительный перелом индивидуальном секторе Обеспечение сдачи нам совхозами колхозами всякое промедление даст явную угрозу срыва снабжения рабочих центров. Просим принять меры.

Заготскот

[підпис]

Нертик

ДАХО. Ф.Р-1085, оп. 1, спр. 1, арк. 18. Засвідчена копія. Машинопис

**ВИТЯГИ ІЗ КРИМІНАЛЬНОЇ СПРАВИ В.В.ЛУПАЩЕНКА, ХЛІБОРОБА-ОДНООСІБНИКА
с. АРНАУТКА ХЕРСОНСЬКОГО РАЙОНУ, ЗВИНУВАЧЕНОГО
У НЕВИКОНАННІ ПЛАНУ КОНТРАКТАЦІЇ ЗЕРНА**

20 листопада-3 грудня 1932 р.

20 листопада 1932 р.

Лист заготзерна № 1605:

До заготвідділу міськради.

При цьому надсилаємо 5 актів про порушення інструкції по мірчуку: арт[іль]. «Червона Україна» Надзвичайної сільради, індивідуальні т[оварист]-ва с. Арнаутки: Лупашенка Володимира, Журавленка Наума, Молдованенка Івана та Тиквенка Василя. На Ваше розпорядження.

Заготвідділ заготзерна
Референт

(Шаповалов)
(Харченко)

Певно: Діловод оперчастини

[підпис]

Бондарева

* * *

1 грудня 1932 р.

Постанова про початок вчинення дізнання

село Арнаутка

Я, учінспектор Херсонської міської міліції Умрихін, маючи на увазі, що одержано відношення міської прокуратури та акт Арнаутської с[іль]/ради про вилучення тайного ручного млина у гром[адянина]-на Лупашенка, який перемелював селянам зерно, за що брав мірчук й пускав його у свою користь, чим встановлюється наявність кримінального злочину, який передбачено арт. 129 КК, а тому, керуючись арт. 88 та на підставі арт. 93 КПК УСРР, ПОСТАНОВИВ: у зазначеній справі розпочати дізнання для притягнення винних до відповідальності.

Підпис особи, що склала постанову учінспектор

[підпис]

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

* * *

3 грудня 1932 р.

Із протоколу допиту підозрілого Лупашенка В.В.:

Лупашенко Володимир Васильович, 56 років,
одружений, м[ало]/писемний,
п[оза]/партійний, селянин, бідняк, зі слів судився...

Я, Лупашенко, показую, що дійсно у мене був ручний млин, якого я придбав у 1925 році, купив у місті Херсоні одні каміння, а сам робив ніж й станок. На тім млині я молот лише сам для себе, а людям не молот й мірчука не відбирав. Одного разу мене не було вдома, але моя дружина прийняла перемолоти гр-ну Коморденку Івану й взяла із його щось борошна, мені й не відомо скільки. У мене в той час не було свого хліба, то вона й взяла, того що ми голодували, позаяк у мене с[іль]/рада у минулому році хліб забрала, того що я не виконав боргів хлібом. Більш додати нічого не маю. Додаю, що суд по мені був за те, що я накинувся із вилами на заступника голови с[іль]/ради Буркота, коли той хотів вилучити у мене цього самого млина, але не за млина...

Уч[астковий]інспектор

[підпис]
[підпис]

Лупашенко

ДАХО. Ф.Р-787, оп. 1, спр. 524, арк. 1а, 3-3 зв., 8. Оригінал. Рукопис

УРЯДОВА ТЕЛЕГРАМА ГОЛОВІ РАДНАРКОМУ УКРАЇНИ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ЕКСПОРТУ ЗЕРНОВИХ ІЗ ЕЛЕВАТОРІВ УКРАЇНИ

21 листопада 1932 р.

Правительственная Харьков Совнарком Чубарю
Уполкомзагсто Степанскому
Копия: ЦК КП(б)У Коссиору

СНК обязывает боевого задания начиная двадцатого отгрузить экспорт всяких условиях течение пятнадцати дней тысячах тонн пшеницы 25 ячменя 35 кукурузы 30 организуйте круглосуточно переработку сушку элеваторах ссыпунктах сушилках

Зампредсовнаркома Куйбышев

ДАХО, ф.Р-403, оп. 2, спр. 26, арк. 219. Засвідчена копія. Машинопис

З ПРОТОКОЛІВ ВЕЛИКОЛЕПЕТИНСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У ПРО РЕПРЕСИВНІ ЗАХОДИ ЩОДО КОЛГОСПІВ, ЗАНЕСЕНИХ НА «ЧОРНУ ДОШКУ»

22 листопада та 19 грудня 1932 р.

22 листопада 1932 р.

... § 3. ТЕЛЕГРАМА ТОВ. КОСІОРА ПРО ПРАКТИКУ ЗАНЕСЕННЯ НА ЧОРНУ ДОШКУ КОЛГОСПІВ, ЗРИВАЮЧИХ ПЛЯН ХЛІБОЗАГОТІВЕЛЬ

(доп. Лупич).

Прийняти телеграму к керівництву.

19 грудня 1932 р.

ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ

1. ХІД ВИКОНАННЯ ПОСТАНОВИ ЦК КП(Б)У ОБКОМУ ТА БЮРО РПК.

В питаннях хлібозаготівлі та застосування фінансових репресій.

Постановили: Відмічаючи зовсім недостатнє переведення в життя постанов партій, бюро РПК УХВАЛЮЄ:

1. За недостатнє переведення фінансових репресій з боку РайФО, Держбанка до колгоспів, які занесені на чорну дошку Зав. РайФО т. Клименко винести догану. Керівнику Райбанку т. Гридіну зробити зауваження, запропонував останнім в термін 5 діб стягнути всю заборгованість з колгоспів, які занесені на чорну дошку.

Фракції РВК перевірити застосування репресій до злісних нездатчиків контрактантів, застосовуючи до них заходи репресивного порядку, передбачені інструкцією Раднаркому штраф – за кожен незданий пуд хліба по ринковій вартості.

2. Запропонувати Райземвідділу т. Кужільному негайно організувати переобмолот соломи та перевірювання полови. А також перевірити уборку всіх кукурудзяних полів та соняха, застосовуючи репресивних заходів до управ колгоспів, які перевели неякісну уборку полів. Зобов'язати директорів МТС цілком забезпечити молотарками безперебійну роботу по переобмолоту соломи та перевірювання полови в колгоспах, де залишилось більше 3 % зерна від врожаю і в першу чергу переводити переобмолот продовольчих культур пшениці, жита, забезпечив кожну молотарку контрольорами...

СЕКРЕТАР РПК
ЧЛЕНИ БЮРО РПК

/СТАРЧЕНКО/
/ЛУНІЧ/
/КРИВОНОС/
/КОРОБКО/
/РЕЗНИЧЕНКО/
/СУРОК/

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 104, арк.100, 114. Копія. Машинопис

**З ЛИСТА НАЧАЛЬНИКА УКРТОРГУ ДИРЕКТОРУ ХЕРСОНТОРГУ
ПРО КАТАСТРОФІЧНИЙ СТАН ПОСТАЧАННЯ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ
ТА ГОЛОДУВАННЯ ДІТЕЙ**

23 листопада 1932 р.

За повідомленням Наркомосвіти, останній час надходять масові скарги від районних та обласних організацій про катастрофічний стан постачання дітей продуктами харчування, що приводить до того, що діти голодують.

Між тим наряди, що спущені Об'єднанням на місця, своєчасно не реалізуються, апарат Ваш займається зайвим листуванням та телеграфуванням замість того, щоб за допомогою обласних та місцевих організацій добитися своєчасного та повного виконання нарядів для діт[ячих]установ та всього зачиненого сектора.

Ураховуючи політичне значіння виховування дітей по зачиненим установам, а також постачання будинків інвалідів, звертаємо Вашу увагу на вищенаведене для негайного усунення всіх недоліків що-до постачання продуктами харчування зазначених контингентів...

Нач[альник]. Укрторгу

/Міхлін/

Референт

[підпис]

/Невелицький/

ДАХО. Ф.Р-501, оп. 1, спр. 12, арк. 166. Засвідчена копія. Машинопис

1932-1933

**ЛИСТУВАННЯ КОНТОРИ ХЕРСОНТОРГ З ВІДДІЛОМ ПОСТАЧАННЯ
ТА СЕКТОРОМ ДЕРЖТОРГІВЛІ ОДЕСЬКОГО ОБЛВИКОНКОМУ
ПРО ПРИПИНЕННЯ ЗАВОЗУ ТОВАРІВ У РАЙОНИ,
ЯКІ НЕ ВИКОНАЛИ ПЛАН ХЛІБОЗАГОТІВЛІ**

26 листопада та 5 грудня 1932 р.

26 листопада 1932 р.
Херсонторгу

З одержанням цього, негайно вишліть нам хуткою поштою докладний матеріал із наслідками заходів, що їх Вам надано на підставі термінового завдання Партії та Уряду припинити завіз у певні сільські пункти В[ашого]/району і вивіз краму з частини цих пунктів через невиконання ними державних забор'язань по хлібозаговлі.

Додатково зазначте, де саме є посув у бік збільшення хлібозаготівель.

Нач[альник]. Сектора Держторговлі
Ст[арший]. Референт

[підпис]
[підпис]

/Клецман/
/Школьнік/

ДАХО. Ф.Р.-501, оп. 1, спр. 18, арк. 529. Оригінал. Рукопис.

* * *

5 грудня 1932 р.

Облснабу, сектору госторговли

Сообщаем что нами прекращен завоз товаров в следующие районы, не выполняющие хлебозаготовительного плана – Каховский, Снигиревский, Калининдорфский и 5 сельсоветов Херсон[ского] р[айо]-на. Нами призведена переброска товаров на сумму 3000 руб. из 1 магазина, в сельсоветы, выполняющие хлебозаготовку. В связи с нарастанием темпов хлебозаготовки в Калининдорфском р[айо]-не – где выполнено 96 % мы возобновили завоз товаров в указанный р[айо]-н.

Директор
Плановик

[підпис]

Индюков

ДАХО. Ф.Р.-501, оп. 1, спр. 18, арк. 526, 527. Засвідчена копія. Рукопис

**З ЛИСТА НАЧАЛЬНИКА УКРТОРГУ ДИРЕКТОРУ ХЕРСОНТОРГУ ПРО ЩОТИЖНЕВЕ
ІНФОРМУВАННЯ ЩОДО ПРИПИНЕННЯ ЗАВОЗУ ТОВАРІВ У СЕЛА, ЯКІ НЕ ВИКОНАЛИ
ПЛАН ХЛІБОЗАГОТІВЛІ**

28 листопада 1932 р.

В связи с последними решениями ЦК КП/б/У и Совнаркома У.С.С.Р. по вопросу реализации товаров на селе в соответствии с выполнением плана хлебозаготовок районами, селами, колхозами, в дополнении к н[ашим]/предыдущим распоряжениям о прекращении завоза селу всех без исключения товаров в том числе спичек, керосина и соли ПРЕДЛАГАЮ:

... 3/Учитывая необходимость проявления особой гибкости в части маневрирования товарными остатками на селе, предлагаю на эту часть работы заострить внимания работников В[ашей]/Системы, поставив свои силы и наличный транспорт с таким расчетом, чтобы эта операция, от которой в значительной степени будут зависеть успехи хлебозаготовительной кампании – была бы осуществлена наиболее быстро и правильно, ведя этому определенный учет.

Обращаю В[аше]/внимание, что на данный период, вся Ваша работа на селе должна быть целиком починена задачам хлебозаготовительной кампании.

С получением настоящей директивы информируйте меня каждую пятидневку с конкретными цифровыми показателями о ходе выполнения данных указаний.

Нач[альник]. Укрторгу

/Михлин/

ДАХО. Ф.Р.-501, оп. 1, спр. 12, арк. 186. Засвідчена копія. Машинопис

**З ДОПОВІДНОЇ ЗАПИСКИ УПОВНОВАЖЕНОГО ДПУ СЕКРЕТАРІЮ
ВЕЛИКОЛЕПЕТІСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У ПРО НЕДБАЛЕ СТАВЛЕННЯ ДО ЗБОРУ
ЗЕРНА В РАДГОСПІ «РОГАЧИК» ТА ВТЕЧУ РОБІТНИКІВ ЧЕРЕЗ ПОГАНЕ ХАРЧУВАННЯ**

30 листопада 1932 р.

Сов.[ершенно] Секретно
сер.[ия] «К»

Проведенним обстеженням встановлено наступне що в Совхозе виявлено цілий ряд халатного проступлення – і безхозяйственности со стороны администрации Совхоза в отношении сборки урожая с фактической обсемененной площади посева культур. Нами и в предыдущих выпускаемых сводках сигнализировалось о безобразном сборе урожая, что прорыв в уборке благодаря халатности администрации в вопросе заблаговременной брони рабочей силы и из-за отсутствия рабочих хлеб переставал на корне и сыпался. Еще до уборки хлеба завербованные рабочие на работу в Совхоз разбежались по той причине, что Совхоз совершенно не обеспечивал рабочих питанием? жилыми помещениями и т.д. Все выдаваемые продукты, часть коих совершенно в котел не попадали, мяса рабочие не видели. Выдаваемая мука для приварка кухаркой делилась на пополам с таким расчетом, что на следующий день полученная мука кухаркой уносилась домой. Приготовленная жидкая пища представляла из себя абсолютную воду ибо там кроме одной картошки или буряка больше ничего не было, жиров не только сала, масла но даже и растительных.

Отмечаем и о разбазаривании хлеба самим Совхозом, без ведения всяких учетов такового...

Ниже сего приводим наявную картину составленного Совхозом хлебофуражного баланса, каковой также является показчиком в подтверждение преступной уборки хлеба.

Наименование зерна	баланс на первое июня			полагалось получить за цент. обмолота			фактически получено			недостает против пробного обмолота
	гектар	уро-жай 1-га	всего	гектар	на 1 га	всего	с площади	на 1-га	всего	
пшеница	350	8,3	1205	276 1074	2,8 8,0	773 8592	350	4,2	5578	3787 центнеров
ячмень	410	9,2	3772	393	5,60	2200	393	2,9	1121	1079 цент
овес	364	10,6	5640	568	9,67	5498	568	3,07	1745	3763 цент
проса	14	5	70,0	26	6,06	1575	26	9	284	
подсолнух	20	3,3	66	18	не было					
соя	74	6,6	438,4	74	5	370	74	6,62	416,5	

...В вопросе питания рабочих так-же администрация не уделяет внимания ссылаясь все время на кооперацию. Пища для рабочих готовится отвратительная, совершенно почти без жиров, пища жидкая, недостаточно ложится овощей, хлеб выпекается не хорошо...

Р[айонный].Уполномоченный ГПУ
Уполномоченный СПО

[підпис]
[підпис]

КРИВОНОС
ДОБРОШИНСКИЙ

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 109, арк. 1-3. Засвідчена копія. Машинопис

**З ОБІЖНИКА ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКРАДИ СІЛЬРАДАМ ХЕРСОНСЬКОГО РАЙОНУ
ПРО НИЗЬКИЙ ВІДСОТОК ВИКОНАННЯ ПЛАНУ М'ЯСОЗАГОТІВЕЛЬ**

листопад 1932 р.

ДО ВСІХ СІЛЬРАД

План м'ясозаготівель 4-го кварталу по Херсонському району виконано на 25/ХІ лише на 21,2% по одноосібниках та на 15,3% по колгоспниках. Куркульськими господарствами плану м'ясоздачі ще не виконувалося...

По куркульських господарствах 15-ти місячний план виконати протягом 5-ти днів.
Закінчити ... виконання плану 4-го кварталу протягом 3-х днів...

Голова міськради
Зав. відділом постачання

Кричевцов
Тереховський

ДАХО. Ф.Р-731, оп. 1, спр. 90, арк. 59. Копія. Машинопис

**З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ БЮРО ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У
ПРО БОРТЬБУ ЗІ СПЕКУЛЯЦІЄЮ, ПОСИЛЕННЯ РЕПРЕСІЙ ПРОТИ КОЛГОСПІВ,
ЗАНЕСЕНИХ НА «ЧОРНУ ДОШКУ»**

6 грудня 1932 р.

ВИСТУПИЛИ:

...маємо ряд лівих загибів по Дніпрянській, М[ало] -Лепатихській сільрадах поголівні обшуки ночью, барахолоння, та перекручення лінії партії в питаннях штрафної політики по Бабінській сільраді, де на господарство яке не виконало контракцію 73 пуд накладено штрафу 500 крб.

Відсутня охорона токів, амбарів та місць сховищ фуражних та грубих кормів, в наслідок чого підпалена одна скирда соломи в колгоспі «Заповіт Ільича»...

ВИХОДЯЧИ З ЦЬОГО БЮРО РПК УХВАЛЮЄ:

6. Відмітити зовсім незадовільний нажим на застосування репресій до колгоспів занесених на чорну дошку з боку РФВ, РСС, Плодоовочів, Банка і інших, пропонує останнім терміні однієї доби застосувати до всіх колгоспів, занесених на чорну дошку рішучих репресій керуючись інструкцією РПК...

9. Відмічаючи зовсім незадовільну боротьбу зі спекуляцією хліба запропонувати тов. Кривоносу та Щипанову негайно роставити робітників, особисто забезпечив твердий догляд за базарами В[ерхній]-Рогачик та Рубановка та пристанями, застосовуючи до спекулянтів та перекупників суворих заходів...

СЕКРЕТАР РПК [підпис] СТАРЧЕНКО

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 104, арк. 107-109. Засвідчена копія. Машинопис

**З ПОСТАНОВИ ПРЕЗИДІЇ ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКРАДИ ПРО ВСТАНОВЛЕННЯ
НОВИХ НОРМ ВИДАЧІ ХЛІБА, ВИЯВЛЕННЯ «МЕРТВИХ ДУШ»
У РОБІТНИЧОМУ ПОСТАЧАННІ**

7 грудня 1932 р.

Про порядок постачання хлібом на Грудень м[іся]-ць по ЗРК зав[оду]
ім. «Петровського» та Міськробкоопу.

І. Виходячи зі затвердженого Облпостачем ліміту 306 тон борошна в Грудні м[іся]-ці, встановити витрату борошна в Грудні м[іся]-ці по ЗРК – 89 тон, по Міськробкоопу – 217 тон.

2. Затвердити як максимум контингенти постачання населення за списками:

а/ по МРК..	I-й список	робітників	– 2602	чол.	
		службовців	– 93	»	
		утриманців	– 2581	»	
	II-й список	робітників	– 7468	»	
		службовців	– 429	»	
		утриманців	– 7677	»	
	III-й список	робітників	– 6926	»	
		службовців	– 1213	»	
		утриманців	– 2091	»	
		Разом	– 31080	чол.	
б/ по ЗРК	I-й список	робітників	– 3724	чол.	
		утриманців	– 3922	»	
	II-й список	робітників	– 657	»	
		службовців	– 511	»	
	III-й список	робітників	– 423	»	
	Утриманці службовці та МОВ			– 1591	»
			Разом	– 10828	чол.
	А ВСЬОГО			– 41908	чол.

3. Прийняти до виконання норми видачі хліба за списками що зазначені Облпостачем.

По ЗРК для утриманців робітників видавати на день 200 гр.

Для дітей всіх 3 – х списків, що постачає МРК » 150 гр.

Робітникам консервн[их]. підприємств на день ... 500 гр.

... 5. Заборонити МРК передавати видачу хлібних карток I – го списку, крім підприємствам, що їх затверджено Облпостачем /список додається/, та особам, що одержують персонально пенсію і героям праці.

6. Одержання хліба за нормами ІТР надається право лише особам, що мають членські книжки ІТР.

7. Зобов'язати директора Хлібзаводу тов. РОДМАНА під його [особ]исту відповідальність на протязі 3–х днів довести припік хліба [до]10 %, з одноразовим покращенням якості хліба...

9. Попередити керівників підприємств та установ, що на їх покладається сувора особиста відповідальність за невірне користування їхніми забірними картками по їх підприємствам та установам.

Всі зайві хлібні картки, що утворюються в наслідок руху робітничої сили та службовців, здавати негайно до Пайстолів відповідальної кооперації.

10. Доручити Оргвідділу міськради вкупі з Міськпостачем та Міськпрофрадою на протязі 2–х доб організувати на підприємства та в установах депутатських груп М[іської]/Ради – контрольні трійки:

а/ по перевірці правдивості видачі хлібних карток відповідно спискам;

б/ виявлення мертвих душ;

в/ контроль за своєчасною здачою зайвих карток.

Оргвідділу та Міськпостачу розробити коротеньку інструкцію цих трійок.

11. Вдруге запропонувати Правлінням кооперацій перевести видачу хліба лише за картками зі щоденною відміткою підприємств або установ про те, що власник хлібної картки дійсно працює в цей час на данному виробництві або в установі.

12. Міськпостачу, вдруге перевірити правдивість обліку та видачі хлібних карток по коопераціям згідно зі списками.

ГОЛОВА МІСЬКРАДИ [печатка відділу постачання /КРИЧЕВЦОВ/
Херсонського міської ради]

ЗАВ. ВІД[ділом]. ПОСТАЧ[ання]. М[іської]/Р[ади] /ТЕРЕХОВСЬКИЙ/.

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 174, арк. 153-154. Засвідчена копія. Машинопис

**ЛИСТ ГОЛОВИ ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКПРОФРАДИ ДО ГОЛІВ ПРОФОРГАНІЗАЦІЙ
ПРО ВИКОНАННЯ ПОСТАНОВИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛПРОФРАДИ
«ПРО ДРУГИЙ ОБМОЛОТ ЗЕРНА»**

8 грудня та 20 грудня 1932 р.

ВИТЯГ З ПОСТАНОВИ ПРЕЗИДІЇ ОДЕСЬКОЇ ОБЛПРОФРАДИ
«ПРО ДРУГИЙ ОБМОЛОТ ЗЕРНА»

8 грудня 1932 р.

Зважаючи на величезний прорив по Одеській області у виконанні пляну хлібозаготівель, що створився у наслідок незадовільної роботи МТС, радгоспів, колгоспів та одноосібного сектору, що утворився також у наслідок кепської роботи робітників МТС та радгоспів та особливо відсутності правильно-побудованої роботи шефських організацій у соціалістичній допомозі селу, а відсіля, як вихід, завдяки відсутності відповідного контролю, злочинний обмолот хліба та вихід хліба у солому, злочинні крадіжки хліба, наявність куркульської агітації за зрив хлібозаготівель, у той час, коли по всіх районах області маються профспілкові бригади, надіслані на соціалістичну допомогу селу, але які завдяки відсутності певного керівництва та контролю за свою роботу перед своєю організацією, за останні часи зовсім безвідповідально ставляться до робіт на селі.

Виходячи з цього, Президія Облпрофради, цілком підтримуючи ініціативу комсомолу про «2-й обмолот соломи», пропонує:

запропонувати всім рай-міськпрофрадам, обкомам спілок та необ'єдн[аним] ФЗМК негайно налагодити тісний зв'язок з бригадами, що надіслані на хлібозаготівлі, зосередивши їх увагу на 2-му обмолоті соломи, нещадно борючись зі шкідниками на хлібозаготівельному фронті...

Попередити всіх уповноважених Облпрофради та керівників бригад, що в разі, коли ними не буде досягнуто ближчими днями певного зламу у хлібозаготівлях, як і в другому обмолоті, Профрада примушена буде відкликати їх з села, як не[ви]правдавших себе на відповідальному участку роботи, та зробити з цього певні організаційні висновки.

Про членів профспілок, що своєю роботою лише гальмують та зрива[ють] пляни хлібозаготівель, ставити питання про виключення з профспілок...

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 161, арк. 80. Копія. Ротапринт

20 грудня 1932 р.

Щоб запровадити до життя постанову Облпрофради з 8/XII 1932 р. «Про другий обмолот», пропонуємо негайно налагодити щільний зв'язок з бригадами, що перебувають на селі з різних господарчо-політичних завдань і зосереджити їх увагу на 2-му обмолоті соломи, нещадно борючись з шкідниками на хлібозаготівельному фронті. Разом з тим на загальних зборах чл[енів] спілки обговоріть питання про 2 обмолот соломи та виділіть зі складу Шефкомбінату відповідальну особу за проведення цієї кампанії.

З метою правильної постановки обліку наслідків пропонуємо всім ФЗМК і Шефкомбінатам дати директиву бригадирам вести чіткий облік наслідків роботи по 2-му обмолоту і що 5 днів інформувати про хід роботи. ФЗМК в свою чергу кожні 5 день надсилати інформації до МПР. Не надсилка інформацій буде нами вважатись за не включення тій чи інш. організації в кампанію «2-го обмолоту».

Попереджуємо, що коли найближчими днями, цебто 25/XII нами не буде одержано від вас матеріалів про певний злам в хлібозаготівлях, як і в 2-му обмолоті, ми примушені будемо поставити питання про те як Ви випра[вдов]уєте себе на найвідповідальнішому участку роботи та зробити з цього певні організаційні висновки.

Голова МПР

Усов

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 161, арк. 79. Копія, рукопис.

**З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ ПРЕЗИДІЇ ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКПРОФРАДИ
ПРО ВІДСУТНІСТЬ У МІСТІ ОСНОВНИХ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ ТА ЗВЕРНЕННЯ ДО
ОДЕСЬКОГО ОБЛПОСТАЧУ ПРО ЦЕНТРАЛІЗОВАНЕ ЗАКРІПЛЕННЯ КООПЕРАТИВНИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ ЗА РАЙОНАМИ, ЩО ВИРОЩУЮТЬ КАРТОПЛЮ**

9 грудня 1932 р.

СЛУХАЛИ: 5. Про стан Децзаготівель в глибинних пунктах, – допов. т. т. ОВЧАРЕНКО – МРК, БИКАНОВ – ТСТВодників, ЩЕГЛОВ – Рибробкооп, КАЛИНА – Трест Громхарч та співдоповідь т. АРХАНГЕЛЬСЬКОГО /Відділ Постач[ання]/ і т. БАЙКАЛОВА /МПР/.

УХВАЛИЛИ: Констатувати, що не зважаючи на відрядження заготівельного апарату на глибинні райони як от: Київщину, Білорусію, ЦЧО та ін. райони, децзаготівля до сучасного моменту не дала ніяких позитивних наслідків, через те, що в наведених районах відряджених представників не допускали до децзаготівлі за відсутністю нарядів та невивчення централізованих планів, до дня переведення децзаготівель не було відведено певних районів та прикріплення колгоспів до кооперативно – торговельних та громадських організацій; що на сучасний момент остаточно прикріплені для децзаготовок райони: Херсонський, Цюрупинський, Гопринський, Кахівський, Снігурівський, В[елико]Олександрівський та Новобугський /для ТСТ Водн[иків]/, що дає можливість до де-якої міри розгорнути децзаготівлі для забезпечення робітничого постачання; що досі не було жодного засідання конвенційного бюро через відсутні стабільні ціни на окремі с[іль]. г[осп]. продукти і що Кооператорганізації взагалі досі не спромоглися налагодити децзаготівлю у спосіб задовільного постачання робітників.

Виходячи з наведеного запропонувати:

1. Всім кооперативно-торговельним організаціям негайно переключитись на децзаготівлю головним чином по відведених районах та вжити найрішучіших заходів для заготівлі продуктів використовуючи сприятливу теплу погоду.

2. Вважаючи на те, що на сьогодні відсутні головні продукти харчування: крупи, картопля та ін., що ставить під загрозу робітничого постачання м. Херсону, – прохати Облпрофраду поставити питання перед Облпостачем про дачу кооператорганізаціям м. Херсону централізованих нарядів для завою картоплі та виділення певних картопляних районів.

3. Прохати М[іськ]Раду в найближчий термін скликати конвенційне бюро для встановлення стабільних цін для децзаготівлі с[іль] г[осп] продуктів та тим самим усунути ажіотаж.

Референт /Бегма/

Секретар /Сухарьов/

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 126, арк. 50, 52-54. Копія. Машинопис

**З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ БЮРО ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ НІЧНИХ ПЕРЕВІРОК ЗЕРНОСХОВИЩ
ЧЕРЕЗ ЧАСТІ ВИПАДКИ ПІДПАЛІВ СОЛОМИ**

13 грудня 1932 р.

В зв'язку з учаслившихся випадків підпалу соломи полови, що є явно терористичні акти контрреволюційних елементів села в наслідок недостатньої охорони місця сховищ хліба, соломи, кормів...

Доручити Секретарям партосередків, Уповноваженим РПК встановити нічні перевірки охорони місць сховищ хліба, полови та соломи. Поставив бдительність за схорону хліба та кормів...

СЕКРЕТАР РПК

[підпис]

СТАРЧЕНКО

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 104, арк. 113. Засвідчена копія. Машинопис

**ВИПСКА З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ ЦЕНТРАЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ КП(б)У
ІЗ ЧИСТКИ ПАРТОСЕРЕДКУ УШКАЛЬСЬКОЇ СІЛЬРАДИ ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО
РАЙОНУ ПРО ВИКЛЮЧЕННЯ З ПАРТІЇ Л.Є.РЕВЕНКА, ГОЛОВИ КОЛГОСПУ
«РЕВОЛЮЦІЯ», ЗА ДОПУЩЕННЯ МАСОВОЇ КРАДІЖКИ ХЛІБА**

13 грудня 1932 р.

СЛУХАЛИ:

РЕВЕНКО Лев Єрмолаєвич – член КП/б/У з 1927 р., партквитка не має. Народження 1893 року, по соцстану бідняк, по походженню бідняк, українець, освіта нижча, в Червоній армії з 1918-21 рік, червоний партизан. В інших партіях не був, під судом не був, виключено з партії В[елико].Лепетихським РПК 11.III-31 р. за невиконання пляну по мобілізації коштів, піяцтво під час переведення госп[одарчо] політичної кампанії на селі. Дніпропетровською ОБЛКК підтверджена постанова В[елико].Лепетихського РПК. Працює головою промартелі по виробництву лозотари з 2.X-32 р. Партнавантажень не має. Під час перебування головою колгоспу «Революція» загинило 60 га кукурудзи із-зі несвоечасної прополки, допустив масову крадіжку хліба. На чистці заявив, що плян хлібозаготівлі колгосп виконати не спроможний.

УХВАЛИЛИ:

Підтвердити постанову Дніпропетровської ОБЛКК від 18.IX-32 р. про виключення РЕВЕНКА Льва Єрмолаєвича, що скотився до захисту куркульської практики роботи.

ГОЛОВА КОМІСІЇ ПО ЧИСТКИ /МАРЧЕНКО/

ЧЛЕНИ КОМІСІЇ /КАХАНСЬКИЙ/
/БАБЧЕНКО/

Верно: [підпис]

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1а, спр. 198, арк. 5. Засвідчена копія. Машинопис

**ВИТЯГ З МЕМОРАНДУМУ ХЕРСОНСЬКОГО МІСЬКОГО ВІДДІЛУ ДПУ ПРО
ЗВИНУВАЧЕННЯ О.Є.ПАЛАША, МЕШКАНЦЯ с. НОВОДМИТРІВКА ХЕРСОНСЬКОГО
РАЙОНУ, В АГІТАЦІЇ ПРОТИ ХЛІБОЗДАЧІ**

13 грудня 1932 р.

Гражданин Палаш Алексей Евдокимович... 65 лет, по социальному положению кулак. В 1930 году подвергался раскулачиванию, в 1930-1931 и 1932 году имел скрытый посев. После раскулачивания он вел агитацию против проводимых мероприятий Советской власти, особенно против коллективизации.

В 1932 г. Палаш... говорил: «Мы сумеем как при Советской власти жить, так сделаем, что им самим (коммунистам) будет смешно, пусть раскулачивают, мне будет лучше». В августе-сентябре месяце говорил: «Нынче никто не знает, что дальше будет, а я знаю, что хлеб отберут, а мы будем сидеть голодом, за то власть - рабоче-крестьянская!»...

Сотрудник ХГО ГПУ [підпис] Южанов

ДАХО. Ф.Р-787, оп. 1, спр. 19, арк. 1. Оригінал. Рукопис

**З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ БЮРО ХЕРСОНЬСЬКОГО МІСЬККОМУ КП(б)У
ПРО НЕЗАДОВІЛЬНИЙ СТАН ХЛІБОЗАГОТІВЕЛЬ В ХЕРСОНЬСЬКОМУ РАЙОНІ,
ЗАСТОСУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВИСИЛКИ ДО ПРИХОВУВАЧІВ ЗБІЖЖЯ**

14 грудня 1932 р.

Цілком таємно.

ПОДЛЕЖИТ ВОЗВРАТУ [штамп]

§ 10. Про хлібозаготівлі (т. Шаповалов, Красовський)

1. Вважати за необхідне продовжити переведення міроприємств щодо хлібозаготівель по с. Станіславу.

Разом з цим визнати за необхідне перевести такі міроприємства й по с. Цареводару й П[осад] Покровському.

2. Просити обком КП(б)У та ОблКК КП(б)У дозволити провести дотерміново чистку партосередків с. Станіславу і Цареводару.

3. У зв'язку з тим, що до широких кол села доведено про те, що добровільне викриття крадіжок та повернення краденого збіжжя не підлягатиме репресіям – визнати за необхідне до осіб, у яких буде виявлено після 20/ХІІ захований, або покрадений хліб буде примінено адміністративну висилку за межі району. Запропонувати фр[акціям] с[іль]/ради адміністративне висилення в таких випадках проводити в адміністративному порядку...

ДАХО. Ф.П-185, оп. 1, спр. 2-а, арк. 106. Засвідчена копія. Машинопис

**ЛИСТУВАННЯ ХЕРСОНЬСЬКОЇ МІЖРАЙОННОЇ ФІЛІЇ З КОНТОРОЮ «УКРЗАГОТХУДОБА»
З ПРИВОДУ ЗАЯВИ Д.А.МОРГУНА ЩОДО ПРАВОМІРНОСТІ
ЗБІЛЬШЕННЯ ДЕРЖАВНИХ ПЛАНІВ М'ЯСОЗАГОТІВЛІ**

16 грудня 1932 р. та не раніше 2 січня 1933 р.

До Харківського ЦК М'ясоцентру
гр. Н[ово]-Миколаївської с[іль]/р[ади] В[елико]-Олександрівського р-ну,
Одеської області Моргуна Данила Абрамовича

Заява

Прохаю ЦК М'ясоцентр дати пояснення, як повинна проводитися м'ясозаготівля на протязі 15 м[іся]-ців, чи буде добавлятися за кожний квартал чи ні, бо в нас провадяться так, по одержанні повідомлення на 43 кіло, які повинен здати Державі на протязі 15 місяців, я здав у I та II кварт. 25 кіло м'яса і пішов до с[іль]/р[ади] для відмітки, с[іль]/р[ада] відмітила, а потім ще добавила мені 37 кіло м'яса, так що замість 43 кіл я вже повинен 80 кіл здати Державі, то якщо це буде добавлятися за кожним кварталом на таку кількість, то такої м'ясозаготівлі неможливо виконати.

А по друге наша с[іль]/р[ада] вимагає ще м'яса, яке Держава надала пляна заготовити протягом 15 м[іся]-ців, щоб кожен господар здав його повністю до січня 1933 р.

Прохаю дати точну вказівку, чи справедливо робить наша сільрада з приводу м'ясозаготівлі.

16/ХІІ-32 р. Прохач Данило Моргун [підпис]

ДАХО. Ф.Р-1085, оп.1, спр.2, арк. 383-383 зв. Оригінал.Рукопис

До Одеської обласної контори «Укрзаготскот»

На В[аш]/№-046 від 2/1 ц[ього]. р[оку]. [1933]

Сповідіємо, що розслідування на місці по суті надісланій В[ашої]/заяви гр. Н[ово]-Миколаївської сільради, В[елико]. Олександрівського р[айо]-ну Моргуна, наслідків ніяких не дало тому, що гр-н Моргун, який підлягає розкуркуленню, виїхав невідомо куди.

Херсонська міжрайфілія «Укрзаготскот»

ДАХО. Ф.Р-1085, оп. 1, спр. 2, арк. 376. Копія. Машинопис

**ВИТЯГИ З ПРОТОКОЛІВ ДОПИТІВ ЧЛЕНІВ АРТІЛІ ім. МОЛОТОВА с. СТАНІСЛАВ
ХЕРСОНЬСЬКОГО РАЙОНУ, ЗВИНУВАЧЕНИХ У ВИСТУПАХ ПРОТИ ПЛАНІВ
ХЛІБОЗАГОТІВЛІ**

19 грудня та 25 грудня 1932 р.

19 грудня 1932 р.

Звинувачений Лелека О.С.:

...В период принятия плана хлебозаготовок я, будучи председателем собрания колхозников, на повестке дня которого стоял вопрос о приеме плана хлебозаготовок, выступал против плана хлебозаготовок, доказывая его нереальность. Внесенное предложение об обеспечении в первую голову колхозников хлебом из расчета 12 пудов на едока, затем - фураж для скота, после чего лишь остатки сдать в хлебозаготовку, причем к данному предложению была поправка, что хлеб не выдавать колхозникам, а, создав такой фонд, выдавать по трудодням - я не поставил на голосование данное предложение без поправки, провалив таким образом собрание, так как за план после этого не голосовали...

Лелека А.О.

Допросил уполномоченный ГПУ
Верно: Уполномоченный ГПУ

[підпис]

Диментберг
Диментберг

* * *

25 грудня 1932 р.

Звинувачуваний Хондусенко А.В.:

...Член ревкомиссии Пилипченко... сам лично выступал на собраниях и в среде колхозников, высказываясь за несоразмерную площадь посева, предназначенную колхозу, доказывая, что хлеб забирают под метелку, концкормов не оставляют, и лошади не в состоянии будут выполнять те нормы, кои на них накладывают. Пилипченко также доказывал необеспеченность колхозников продуктами питания, упоминая об имеющемся постановлении на счет выдачи 15% валовой доходности, а фактически выдали 10 % только лишь колосовых культур...

Хондусенко
Допросил уполномоченный ГПУ

[підпис]
[підпис]

ДАХО. Ф.Р-787, оп. 1, спр. 30, арк. 79-79 зв., 107-107 зв. Оригінал. Рукопис

**З ПРОТОКОЛУ ДОПИТУ СВИДКА І.Ф.ГАРКУШІ З КРИМІНАЛЬНОЇ СПРАВИ
Г.О.ГЛАДЧЕНКА, ХЛІБОРОБА-ОДНООСІБНИКА с. КІНДІЙКА ХЕРСОНЬСЬКОГО РАЙОНУ,
ЗВИНУВАЧЕНОГО В УХИЛЯННІ ВІД ВИКОНАННЯ ПЛАНУ КОНТРАКТАЦІЇ ЗЕРНА**

20 грудня 1932 р.

...15 декабря 1932 года была организована Красная валка хлеба для выполнения контракта, но так как у многих селян нет лошадей, то назначили подводу Гладченко Григория, который, запрягая лошадь, начал смеяться с селян, что вывозят хлеб, говоря, что вы будете весной сеять и жрать, и из-за вашего хлеба мне нет покою...

[підпис]

Гаркуша

Допросил: П[редставитель] /уполн[омоченного]

[підпис]

ДАХО. Ф.Р-787, оп. 1, спр. 205, арк. 3. Оригінал. Рукопис

**3 ЛИСТА ГОЛОВИ ХЕРСОНЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ РСІ
ДО СЕКЦІЙ РСІ СІЛЬРАД ХЕРСОНЬСЬКОГО РАЙОНУ ПРО ФАКТИ САБОТУВАННЯ
ВИКОНАННЯ ПЛАНУ ХЛІБОЗАГОТІВЕЛЬ**

21 грудня 1932 р.

На 21/ХІІ-[19]32 року плян хлібозаготівель був виконан[ий] по нашому району на 88%, по колгоспному сектору на 94%, одноосібному 40%, куркульсько-заможній верхівці на 19%.

В нашому районі є всі можливості повністю виконати плян хлібозаготівель. Але відсутність натиску на куркульсько-заможню верхівку, відсутність більшовицької боротьби з куркульською агентурою в колгоспах, відсутність організації колгоспних мас та одноосібних господарств навколо виконання пляну хлібозаготівель недало і до цього часу виконання пляну.

Факти викриття хлібу в Білозерці у ГОЛОБУВА В.[так в документі], ГОЛУБОВА А., БОЙКО Б., СІКОЗИ М., МАЛЯРЕНКО і інш., саботування хлібозаготівель з боку голові Цареводарівської с[іль]/ради – активна допомога з його боку своїм родичам в нездачі хліба. Хліб, що відкритий в чорних ямах по Ш[ироко]-Балківській с[іль]/раді у БЕРИЖНОГО, у якого знайдено 74 пуд., ВЕРШИНІ – 34 пуд., МУРІНЦЯ – 62 пуд., ЯКУБОВСЬКОГО – 45 пуд, скривання Музиківським колгоспом ім. Франка, дійсно одержаний врожай (скрито 62 центн. хліба) та млявий розгорт переобмолоту свідчить про відсутність упертої боротьби організацій і зокрема секцій та груп сприяння РСІ с[іль]/рад та колгоспів за хліб...

Голова МКК РСІ /Астров/

Інструктор орг[анізаційно]мас[ової]роботи /Готліб/

ДАХО. Ф.Р-3599, оп. 1, спр. 196, арк. 83-84. Копія. Машинопис

**ВИТЯГИ З КРИМІНАЛЬНОЇ СПРАВИ П.Т.ЯРОЦЬКОГО, ГОЛОВИ КОЛГОСПУ
ІМ. ВОРОШИЛОВА С. ЦАРЕВОДАР ХЕРСОНЬСЬКОГО РАЙОНУ, ЗВИНУВАЧЕНОГО
У ЗЛОВЖИВАННІ СЛУЖБОВИМ СТАНОВИЩЕМ ТА ОПІР ВИКОНАННЮ ПЛАНУ
ХЛІБОЗАГОТІВЛІ**

25 грудня 1932 р. - 9 січня 1933 р.

25 грудня 1932 р.

Витяг з протоколу № 42 засідання виїздної парт[ійної] трійки
Херсонської партколегії МКК в с. Царево-Дарі.

Слухали: §-2

Справу Яроцького Павла Тимофійовича, члена КП/б/У з 1931 року, парт[ійний]/кв[иток]. № 2358159, народження 1905 року, бідняк, голова колгоспу ім. Ворошилова. Постановою бюро партійного осередку виключений з лав партії за опір виконанню хлібозаготівлі та п'янку.

Обвинувачується в зв'язку з куркульсько-бандитським спекулятивним елементом у приховуванні краденого хліба і сприянні крадіжці хліба. У його батька відкрито 5 чорних ям, де знайдено до 70 пудів хліба (Яроцький з батьком одноосібником, який не сів, мав зв'язок).

Ухвалили:

Не дивлячись на те, що артіль ім. Ворошилова і виконала план хлібозаготівель, але в останній час і то під великим нажимом на т. Яроцького, хоч і були всі можливості своєчасного виконання плану по арт[ілі]. ім. Ворошилова, Яроцький виявив опір виконанню хлібозаготівель, заявляючи, що артіль залишиться голодна, коли виконаємо пляни, мав зв'язок з куркульсько-спекулятивним елементом, переховуючи хліб миколаївських спекулянтів, не вжив заходів до розкриття батьком ям, з яким він мав зв'язок, також як і з братами, яких засуджено за нездачу контракції та розкрадання хліба. Будучи головою адмінсекції Царево-Дар'ївської с[іль]/ради привласнив гроші с[іль]/ради, яких до цього часу не повернув. Яроцького, як ворога партії, з лав партії виключити. Справу передати до суду.

Просити прокурора негайно заарештувати його.

Певно. Парт[ійний]слідчий [печатка] Смородинська

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

* * *

28 грудня 1932 р.

Характеристика:

Дана ця, що гр. Яроцький Павло Тимофійович, по соціальному стану середняк, перебуваючи на посаді голови колгоспу ім. Ворошилова Царево-Дар'івської сільради, з куркульсько-непманським елементом допомагав розкраданню колгоспного хліба: до свого батька завіз 2 мішки пшениці краденої з колгоспу ім. Ворошилова, знаючи про чорні ями у батька на 10 центнерів та у брата на 2,53, не тільки не боровся з цим, а, навпаки, допомагав цьому; випустив свого батька з-під арешту при сільраді, допомагаючи йому зникнути з села від суду та слідства. Другий брат Яроцького за крадіжку колгоспного хлібу з степу сидить в БУПрі. В колгоспі Яроцький П. не боровся з розкраданням хліба й як наслідком цього в колгоспі знайдено 4 чорні ями на 15,41 та в чорних амбрах. Окрім цього, Яроцький П. не боровся за зміцнення коней, взявши до конюхів куркулів Крижанівського Т. та Джижевського Петра Ал., які крали фураж, після чого коні зараз в жахливому стані. Що сільрада свідче.

Голова Царево-Дарівської сільської ради [підпис]

Секретар Царево-Дарівської сільської ради [підпис]

* * *

3 січня 1933 р.

Акт

Настоящий составлен медкомиссией в составе врачей Позюмина и Гринзайда на гр. Яроцкого Павла Тимофеевича, 27 лет.

Жалобы – на боли в груди и слабость пр[авой] руки.

Данные освидетельствования – контрактура среднего пальца правой руки, разлитой бронхит.

Диагноз – практически здоров.

Заключение: следовать на Север может.

Необходима санобработка.

Члены комиссии: [підпис]

[підпис]

* * *

3 січня 1933 р.

Із анкети Яроцького П.Т.:

Фамилии, имя, отчество	Яроцкий Павел Тимофеевич
Год рождения	1905
Место рождения	с. Царево-Дар Херсонского района
Профессия	с[ельское]/хозяйство
Место службы и род занятий	пред[седатель]правления артели им. Ворошилова
Социальное положение	середняк
Социальное и политическое прошлое	середняк
Национальность	украинец
Образование	3 гр. наршколы
Партийность	исключен из партии 28/XII

Сведения о прежних судимостях и нахождении под следствием — был дважды под судом: 1930 г. – за халатное отношение к оружию, будучи милиционером – 2 мес. принудительных работ;

1932 г. – за халатное отношение к служебным обязанностям как пред[седателя] фин[ансовой] секции – выговор.

Члены семьи: жена Флора – 20 л.; Александр – 3 нед.; брат Пантелей – 26 л., сидит в Допре за кражу хлеба; брат Николай – 30 л., осужден, бежал из Допра; мать Прасковья – живет отдельно; отец Тимофей – убежал, т.к. у него найден хлеб в черной яме; брат Иван – 17 л. учится в ФЗУ райпромышленности в г. Херсоне.

Подпись обвиняемого

[підпис]

* * *

9 січня 1933 р.

Із протоколу допиту Яроцького П.Т.:

...Считаю себя виновным в том, что говорил о нереальности плана хлебозаготовок: «Если я выведу по намеченному плану – то у меня ничего не останется ни для фуража, ни для колхозников».

При отчете ревизионная комиссия, проверяя с[ельхоз] /артель, установила, что у меня был вместо недостачи лишний хлеб (вместо 33ц у меня оказалось 40ц с лишним). Это получилось потому, что... мы перевевали полову. При приеме плана хлебозаготовок благодаря тому, что колхоз по составу своему середняцко-кулацкий, собрание трижды срывалось, и плана не принимали, и только после мобилизации партийных сил не только своего, но и других колхозов и актива н[ашего]/колхоза план был принят...

[підпис]

Допросил сотрудник ХО ГПУ

[підпис]

ДАХО. Ф.Р-787, оп. 1, спр. 1069, арк. 2-3 зв., 12, 14, 15. Засвідчена копія. Машинопис

3 ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ БЮРО ПАРТОСЕРЕДКУ НИЖНЬОСІРОГОЗЬКОЇ МТС ПРО ВИЛУЧЕННЯ ВСІХ ЗЕРНОВИХ ФОНДІВ КОЛГОСПІВ ЗГІДНО З ВКАЗІВКАМИ ЦК КП(б)У

27 грудня 1932 р.

СЛУХАЛИ:

Читка телефонограми ЦК КП(б)У і обкому від 27/XII про хлібозаготівлю і здачу всіх фондів, в тому числі, насінневі фонди розбронювати в колгоспах, які не виконали хлібозаготівлю.

УХВАЛИЛИ:

I. Партчасті дирекції довести суть самої телеграми в 24 години, та її виконання до кожного участково-го директора та голови колгоспу.

II. Голові профспілки МТС тов. Булгаковій та секретарю комсомольського осередку МТС тов. Ельцову перелаштувати свої бригади на виконання телеграми обкому від 27/XII та виконати завдання ... до 5/I-33 р...

VIII. Зрив виконання в термін телеграми обкому, постанови бюро РПК, та партосередку з боку будь-кого вважатиметься саботажем, не бажанням боротися за хліб вкупі з партією.

Секретар п[артійного]ос[ередку]

[підпис нерозбірливо]

ДАХО. Ф.П-63, оп. 1, спр. 25, арк. 7 зв., 8. Оригінал. Рукопис.

**З ПРОТОКОЛУ ПОЗАЧЕРГОВОГО ЗАСІДАННЯ НОВОТРОЇЦЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У
ПРО ВЖИТТЯ СУВОРИХ РЕПРЕСИВНИХ ЗАХОДІВ ДО КОЛГОСПНИКІВ
ТА ОДНООСІБНИКІВ, ЯКІ НЕ ВИКОНУЮТЬ ПЛАНІВ ХЛІБОЗАГОТІВЕЛЬ**

27 грудня 1932 р.

...Про хід хлібозаготівель в районі, зокрема, по колгоспах занесених на чорну дошку. (доп. т. Газін).

Постановили: 1. Виходячи з вказівок Секретаря ЦК КП(б)У тов. Косіора на бюро РПК про підсилення хлібозаготівель, бюро РПК

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. По колгоспах, занесених на чорну дошку.

Командирувати члена бюро РПК т. Гаркавцева до колгоспу «Червона зміна», а т. Озерського до колгоспу «2-га П'ятирічка» для проведення там підготовчої роботи, як і практичного застосування всіх репресивних заходів партії та уряду з тим, щоб протягом 2-3 діб задушити куркульський саботаж хлібозаготівлям.

Всю суму заборгованості колгоспу, в тому числі й заборгованість перекласти на колгоспників і стягувати її групами, (чоловік 10-15 в групі), з тим, щоб після однієї групи, в разі не буде погашення негайно (через добу дві) приступати до другої групи. В разі, коли до стягнення грошей буде застосовуватись примусове стягнення (внаслідок відмови сплачувати добровільно) продавати те, що виявляється більш цінним для держави і що більш ущільняє користь колгоспника (корова, будинок).

3. Натурштраф з колгоспників в розмірі 15-ти місячної норми сверх всієї норми м'ясного податку, стягнути протягом 7 діб, застосовуючи тієї ж групової методи.

4. У колгоспах, де буде знайдено крадений хліб, вилучити увесь ... без винятку хліб...

6. По відношенню до тих осіб, що провадять розкладницьку контрреволюційну роботу вживати самих найсуворіших заходів, з ним арешт їх через відповідні органи.

7. Розмір вилучення виданих авансів хліба колгоспникам встановити в залежності від відношення колгоспників до вишування розкраденого й прихованого хліба та виконання плану хлібозаготівель, не зупиняючись навіть перед вилученням всього хліба.

II. По селу Н[ово]-Троїцькому

... 2. Негайно нанести удар і розгорнути роботу по вилученню розкраденого і прихованого хліба в колгоспі «Прогрес», вживаючи до колгоспників тих же заходів, що їх застосовується і до колгоспників колгоспів, занесених на чорну дошку, а саме: вилучення розданих авансів, виключення з артілі, тих хто не здаватиме хліб, обкладення податком, арешт, висилка тощо.

3. Для зламу куркульського опору хлібозаготівель в одноосібному сектору негайно вжити таких заходів:

а) Оштрафувати м'ясом в подвоєному 15 місячному розмірі 15 найзлісніших господарств і протягом 2-х діб стягнути його, забравши в першу чергу корів, про що попередити й останніх контрактантів.

б) Поставити перед райуповноваженим ДПУ вимогу про арешт і висилку осіб 5, що проводять по селу контрреволюційну роботу.

в) Притягнути до суду контрактантів 4-5 чоловік й судити їх протягом 3-х діб, застосувавши найсуворіший суд.[овий] вирок.

ДАХО. Ф.П-109, оп. 1, спр. 30, арк. 107-111. Копія. Машинопис

**ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ ПРЕЗИДІЇ БЕРИСЛАВСЬКОГО РАЙВИКОНКОМУ ПРО
ВИКЛЮЧЕННЯ З КОЛГОСПУ ТА ВИСЕЛЕННЯ ЗА МЕЖІ РАЙОНУ СЕЛЯН
ЗА ЗРИВ ПЛАНІВ ХЛІБОЗАГОТІВЕЛЬ**

29 грудня 1932 р.

... За куркульський опір хлібозаготівлі по с[іль]/г[осп]арт[ілі]. «Естер-май» з боку куркульського елемента, не дивлячись на те, що с[іль]/г[осп] артіль «Естер-май» занесено на чорну дошку ще 25/XII – але досі належного зламу в хлібозаготівлі немає, процент виконання стоїть нерухомо – 49 %, враховуючи шкідницьку роботу окремих членів с[іль]/г[осп]арт[ілі].

Президія РВК УХВАЛЮЄ: Талера Василя, Рогалевського Івана та Рогашевського Лева з колгоспу виключити та позбавити їх права користування садибою, виселивши їх за межі району.

Риббергера Андрія, Фельдмана Густава, Фельдмана Йосипа з колгоспу виключити та позбавити їх права на користування садибою.

Березовського Захара, Вебера Лор., Клейн Івана, Клейн Е. з колгоспу – виключити, запропонувати нач[альнику].райміліції та с[іль]/ради негайно перевести зазначену постанову до виконання.

Голова РВК

[підпис]

ДАХО. Ф.Р-314, оп. 1, спр. 154, арк. 113. Засвідчена копія. Машинопис

**З ПОСТАНОВИ ОДЕСЬКОГО ОБЛВИКОНКОМУ ПРО КОНФІСКАЦІЮ МАЙНА
ТА ВИСЕЛЕННЯ ЗА МЕЖІ УКРАЇНИ СЕЛЯНСЬКИХ РОДИН
ВЕЛИКООЛЕКСАНДРІВСЬКОГО І КАХОВСЬКОГО РАЙОНІВ ЗА ЗРИВ ХЛІБОЗАГОТІВЕЛЬ**

31 грудня 1932 р.

За активне злісне протидіяння хлібозаготівлям, за організацію куркульського саботажу й зрив хлібозаготівель, за порушення закону пролетарської диктатури про охорону соціалістичної власності, за те, що провадили підривну роботу в час осінньої сівби – Одеський Обласний Виконавчий Комітет УХВАЛЮЄ:

Вислати з Одеської області за межі України з конфіскацією всього майна господарства /голів родин разом з родиною/ з таких районів області –

РАЙОНИ

СЕЛА

... 11. В[елико]. Олександрівський

Н[ова] Павлівка

20 господарств

Н[ова] Архангельське

20 господарств

12. Кахівський

Князе-Григорівка

35 господарств

Голова Одеського Обласного Виконавчого Комітету
Секретар Одеського Обласного Виконавчого Комітету

/Пахомов/

/Юнак/

ДАХО. Ф.Р-871, оп. 1, спр. 56, арк. 13. Копія. Машинопис

**ВИТЯГ ІЗ СЛІДЧОЇ СПРАВИ С. В.ФІЛЯ, ГОЛОВИ КОЛГОСПУ «СЕРП І МОЛОТ»
НОВООЛЕКСАНДРІВСЬКОЇ СІЛЬРАДИ ХОРЛІВСЬКОГО РАЙОНУ, ЗВИНУВАЧЕНОГО
У РОЗДАЧІ ХЛІБА КОЛГОСПНИКАМ**

1 січня 1933 р.

Порт Хорлы Января I дня 1933 года Райуполномоченный Хорловского Райаппарата Одесского Облотадела ГПУ УССР Зиновьев рассмотрев материалы след [ственного]дела № 202 по обвинению гр. Филь Степана Васильевича...

...НАШЕЛ:

Что Филь Степан Васильевич, будучи председателем колхоза Серп и Молот Ново-Александровского сельсовета Хорловского района, как кандидат партии все время при проведении хозяйственно-политических кампаний 1932 года, как поднятие зерна, весенней и осенней посевной кампании и хлебозаготовок открыто занимался антисов[етской]агитацией против указанных мероприятий, не желал выполнять постановление общего собрания колхозников о хлебозаготовке...

В результате проведения следствия в отношении саботажу хлебозаготовкам и других преступлений имеющих место со стороны пред[седателя] колхоза Филь Степана было установлено, что таковой ... имел в амбарах колхоза большие запасы хлеба предназначенные ним для роздачи колхозникам,... вопреки соответствующим решениям правительства на сей счет.

Декабря 16 дня 1932 года когда в колхоз прибыла комиссия для проверки наличия зерно-хлеба Филь заведомо зная, что в амбарах имеется в наличии больше хлеба, дает сведения преуменьшонные и категорически уверяет, что лишнего зерна, кроме посевного, не имеется...

Райуполномоченный

[підпис]

Зиновьев

ДАХО. Ф.Р-4033, оп. 7, спр. 820, арк. 1-б, 23, 24, 30. Оригінал. Машинопис.

**З ДОПОВІДІ ЗАСТУПНИКА ГОЛОВИ ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКОЇ
КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ РСІ ПРО НИЗЬКИЙ РІВЕНЬ ПЕРЕОБМОЛОТУ ТА ПРОТИДІЮ
СІЛЬРАД ХЕРСОНСЬКОГО РАЙОНУ ВИКОНАННЮ ПЛАНІВ ХЛІБОЗАГОТІВЕЛЬ**

1 січня 1933 р.

1. Рейд переобмолоту по району було розпочато 8/XII, було утворено штаб керівництва рейдом з представників преси, РСІ та комсомолу. Штабом було складено інструкцію про переведення рейду та відозву до всіх секцій, груп сприяння РСІ, КСМ осередків та сількорів. Виділено 22 товариша керівників рейду та надіслано до всіх с[іль]рад району, де з залученням членів та активу секцій РСІ та груп сприяння РСІ в колгоспах, комсомолу, редколегій колгоспних стіннівок, сількорів та агрономів, утворювались бригади по перевірці та розгортку переобмолоту. Таких бригад було утворено у всіх с[іль]радах...

4. За матеріалами бригад по переведенню рейду можна навести такі характерні пакти [так в документі] в боротьби за підвищення якості та темпів переобмолоту...

5. У Зеленівській с[іль]раді, яка з перших-же днів хлібозаготівлі уславилася куркульськими протидіями виконанню пляну хлібозаготівлі, навіть від верхівки села, куркульські агенти щоб довести «нереальність» плянів пустили в солому, полуку та збоїн десятки, сотні центнерів хліба.

Артіль «Пам'ять Ілліча» на день перевірки лише зі збоїн вилучила 8 центнерів зерна. Але-ж значно більше і не менш, як 50 центнерів залишилося ще в озимій соломі, з площі 200 га тоб-то не менш як 25% зерна, причому до переобмолоту соломи правління на день перевірки ще й не приступило, а половину всіх скирт колгоспники розтягли на паливо, а голова колгоспу БАЛЬОХА на це лише безпорадно поводить плечима, мовляв «щоб-ж їм зроблю»...

6. Поруч із цим необхідно відмітити, що переобмолот в районі проходить не задовільно. Переобмолот соломи, збоїн та перевіювання полуку та посліду колгоспи Херсонського району розпочали ще з перших днів грудня м[іся]-ця, а всього переобмолочено не більше 20% наявної кількості збоїн тощо. Проте кількість вилученого зерна з цих 20% соломи, збоїн та інш. свідчить, на скільки переобмолот збільшує хлібні ресурси колгоспів, а саме: на 1/І 1933 року з переобмолоту вилучено 467 центнерів зерна, а з посліду нав'яно 250 центн. 89 кгр.

Не зважаючи на це деякі керівники с[іль]рад та колгоспів, не дооцінюючі значення переобмолоту, останніми днями, або зовсім припинили такий, або-ж неприпустимо загальмували, переобмолот, так наприклад за цілий м[іся]-ць в Кіндійській с[іль]раді намолочено лише 72 кгр., по Кізій-Миській с[іль]раді – 11 кгр., у Білозірці 2 центнери, в Цареводарі – 3 центн., в Широкій-Балці – 1,64 центн., а колгоспи Киселівської с[іль]ради зовсім ухилялися від переобмолоту, 2-го січня за зведенням молотили тільки Хведірівська, Токарівська, Микільська та Чернобаївська с[іль]ради...

8. Необхідно відмітити, що дехто під куркульських впливом намагався доказувати недоцінність [так в документі] переобмолоту, через незначну кількість виходу зерна. МКК-РСІ та актив секцій, груп сприяння РСІ, сількорів та комсомолу в своїй роботі давали рішучу відсіч таким куркульським виступам і під керівництвом парторганізації по ударному продовжують боротьбу за високі темпи та якості переобмолоту.

Заст.[упник] Голови МКК РСІ

[підпис]

/Левандовський/

Інструктор оргмас[сової]роб[оти]

[підпис]

/Готліб/

ДАХО. Ф.Р-3599, оп. 1, спр. 192, арк. 2-3зв. Оригінал. Машинопис

АКТ ОПИСУ МАЙНА Т.Я.ОЛІЙНИКА, МЕШКАНЦЯ с. ШИРОКА БАЛКА ХЕРСОНСЬКОГО РАЙОНУ, ЗА НЕСПЛАТУ ДЕРЖАВНИХ ПОДАТКІВ ТА ЗБОРІВ

1 січня 1933 р.

Акт

Складено 1 січня 1933 р. головою фінансової секції Широкобалківської сільської ради Савчиком Сергієм у присутності тов. Пелехньова А.Л., Безроднього І.С. про те, що цього числа проведено опис майна у кулака Олійника Тараса Яковича за несплату державних податків та зборів.

Майно	Кількість	Оцінка
Кінь (3 роки) вороної масті	1	150
Порося (3 міс.)	1	120
Капуста	7 кг x 0,35	2,45
Картопля	18 кг x 0,25	4,50
Огірки	(95 штук) x 0,005	4,75
Баклажани	(15 штук) x 0,40	6,00
Буряки	25 x 0,15	3,75
Квасоля	7 кг x 0,75	5,25

[підпис]

ДАХО. Ф.Р-175, оп. 2, спр. 134, арк. 88. Оригінал. Рукопис

**З ЛИСТА ЦК КП(б)У ДО ОБКОМІВ І РАЙКОМІВ КП(б)У
З АНАЛІЗОМ РЕПРЕСИВНИХ ЗАХОДІВ СУДІВ ТА НЕОБҐРУНТОВАНЕ ЗАСТОСУВАННЯ
НИМИ ВИЩОЇ МІРИ ПОКАРАНЬ ДО СЕЛЯН**

3 січня 1933 р.

ВСЕМ РАБОТНИКАМ ЮСТИЦИИ УКРАИНЫ.

Анализ репрессии, применяемой судами в отношении несдатчиков хлеба, саботажников хлебозаготовок, расхитителей колхозного имущества и контрреволюционеров, пытающихся сорвать проведение важнейших политических мероприятий на селе – свидетельствуют о крайне плохой работе органов суда и прокуратуры, об отсутствии серьезного политического подхода к судебным делам, о явной недооценке работниками прокуратуры и суда огромного политического значения правильной организации применения судебной репрессии, о наличии в судах и прокуратуре чрезвычайно вредной тенденции подменить политическое качество судебного процесса стандартным приговором и внешней суровостью репрессии.

Судебные приговора по делам о высшей мере наказания пишутся крайне неряшливо и политически малограмотно. Установленные со стороны приговоренных преступные действия по злостному подрыву колхоза, по расхищению и порче колхозного имущества в приговорах не подчеркиваются, а вместо того выпячиваются факты неправильной раздачи, переавансирования колхозников хлебом. Такие приговоры при их опубликовании вместо того, чтобы вызвать возмущение против дезорганизаторов колхозов, расхитителей колхозного имущества, вызывают или сочувствие к осужденным, или недоумение...

... НКЮст в последнем своем письме о расстрелах привел целый ряд фактов полного забвения судами и прокурорами необходимейших и элементарнейших требований процесса.

Только этим можно объяснить приговоры к расстрелу 17-ти летних, беременных, предание суду без каких-либо улик, присуждение к высшей мере наказания за кражу 17 клгр. ячменя и 8 пудов яблок (Черниговская область, дело Бузько); при чем яблоки и ячмень были найдены 20-го августа, а приговор был вынесен 10-го декабря...

... Исключительное право, присуждать людей к расстрелу, которое предоставлено судам в данном случае использовано легкомысленно, без учета того, какой политической резонанс имеет отмена или изменение приговора центром, и без учета того, какое впечатление неправильный судебный приговор производит на общественность, которая знает о репрессии и внимательно прислушивается к приговорам судов.

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

Одесский Облсуд 4-го декабря приговорил 55-ти летнюю Майбород, у которой в хате нашли 2^{1/2} пуда порезанного собственного сахарного буряка, 3 бутылки и 1 графин самогона, самогонный аппарат и закуску из буряка – к расстрелу. Подводит под контрреволюционное действие самогонование можно только при абсолютном непонимании того, что требует на сегодняшний день партия от органов юстиции...

ДАХО. Ф.П-116, оп. 1, спр. 123, арк.1-5. Друкований примірник

З ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗВЕДЕННЯ УПОВНОВАЖЕНОГО ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У ПО ОСТРІВСЬКІЙ СІЛЬРАДІ ПРО ВИЯВЛЕННЯ ЗЕРНОВИХ ЯМ

3 січня 1933 р.

...Поступили материалы со сведениями о утайках хлеба и ямах в результате чего было обнаружено случаев утаенного хлеба 16,78 центр и 3 ям с 8,22 ц хлеба.

Имело место по 3 кварт[алу], когда комиссией по хлебоз.[аготовке] производилось из'ятие хлеба у к[онтрактан]-та середняка Колеуха 4 центр. то двое из семьи набросились на комиссию с ножом и вилами и ударили одного колхозника – указанные были немедленно задержаны и предаются суду – У к[онтрактан]-та Костина по заявке были открыты 2 ямы – в одной где имелось 3 ц. зерна было немного испорченной, а также в другой пуда 3 фасоли погнило – Костин отказался сообщить у кого еще имеется запрятанный хлеб – мотивируя не знанием и передается суду.

У гр. Красницкой к[онтрактант]-ки также передается суду ибо будучи злостным контрактантом – в яме обнаружено 1 ц. пшеницы.

В дополнение к последнему сообщению о потере половины в колгоспе «Запов[ит]. Ильича» мною при производстве дознания установлено, что колхозницы Беда и Горишня /беднячки/ когда собирали половину разложили у скирды костер, что скорее всего является следствием пожар. Пред[седатель][колхоза Рябченко не смотря на мое распор[яжение] выделил 4 объезчиков, потом освободил 3-х оставив одного только днем – Он же раздал 8 центр. муки – из березки и отходов зерна разным колхозникам в счет натуравансов – не смотря на запрещение – материал передан следствен[ным] организациям – для привлечения к ответственности.

Уполн[омоченный]. РПК

[підпис]

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 122, арк. 1-1 зв. Оригінал. Рукопис

ПРОТОКОЛ ДОПИТУ Г.П.БІЛОКОНЬ, МЕШКАНКИ м. ХЕРСОНА, ЗВИНУВАЧЕНОЇ У КРАДІЖЦІ ХАРЧІВ ЧЕРЕЗ ГОЛОД

4 січня 1933 р.

Я уч[астковий]-інспектор, Херсонської міськмліції, Маркевич, допитав по справі звинуваченого, який показав:

Я, Белоконь Галина Петрівна 20 років, дівчина, мало письменна, санаторія у якості (санітара) по стану службовка, не член спілки, п[оза]/п[артійна], не судима, мешкаю по вул. Старостіна, 15

По справі показую, що я себе по вище указаному, винною признаю. Притому поясню, що 1/1- 33 р. о 1 часу дня, я зайшла у кладовку де не було нікого, то я коли побачивши у тім що там немає нікого, я узяла коров'яго масла около 100 грам та декілька сухарів. У чому й визнаю себе винною, при тому мене це заставило узяти у тім що я була у ту годину дуже голодна. При тому поясню що я там робила у якості санітаркою при санаторії. Добавляти не маю більш нічого.

Протокола за моїми словами писано.

Прочитано в чому й розписуюся.

Відмовилася
підписуватися тому що невіре
що тут написано

Уч[астковий]-міліціонер

Маркевич

ДАХО. Ф.Р-787, оп. 1, спр. 46, арк. 10. Оригінал. Рукопис

**ВИПСКА З ПРОТОКОЛУ ВІДКРИТИХ ПАРТІЙНИХ ЗБОРІВ
РАДГОСПУ ім. 10-РІЧЧЯ МОДРУ ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙОНУ
ПРО ПРИТЯГНЕННЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЧЛЕНІВ ПАРТІЇ
ЗА КРАДІЖКУ ХЛІБА**

5 січня 1933 р.

Слухали: про злочин кандидатів партій Паньченко Н.Т., Захаров А.П. та Переятець Федора.

Ухвалили: признати що в дійсності хліб під їх керівництвом був покрадений. Прохати суд прискорити розгляд та засудити як за крадіжку Держмайна. З лав партій – виключити.

Голова зборів
Секретар

(Мітін)
(Кривородько)

З оригіналом згідно
Секретар

[підпис]

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1а, спр. 174, арк. 2. Засвідчена копія. Рукопис

**ЛИСТ ГОЛОВИ ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКПРОФРАДИ ДО ОДЕСЬКОЇ ОБЛПРОФРАДИ
ПРО ЗНАЧНЕ ЗМЕНШЕННЯ ПОСТАЧАННЯ МІСТА ХЛІБОМ**

6 січня 1933 р.

У додаток до нашого листа 19/1-33р. за № 252/416/15 повідомляю, що з хлібопостачання знято не лише Камишитовий завод, а і Вироб[ничі]. майстерні трактороцентру, Бавовзавод, Нафтовик, Хлібозавод, Млин Союзхлібу та інші. Таке виникло через те, що замість 15 тон добової потреби облпостач відпускає для міста лише 5,5 тон [борошна].

Голова МПР

[підпис]

/ Усов/

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, од.зб. 165, арк. 7. Оригінал. Рукопис

**З РЕЗОЛЮЦІЇ БЮРО НИЖНЬОСІРОГОЗЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ВИСЕЛЕННЯ ОСІБ, ЯКІ НЕ ВИКОНАЛИ ПЛАНУ ХЛІБОЗАГОТІВЛІ**

6 січня 1933 р.

РЕЗОЛЮЦІЯ

ОБ ОБЕСПЕЧЕНИИ ОТПРАВКИ ВЫСЕЛЯЕМЫХ СОЦИАЛЬНО-ЧУЖДЫХ ЭЛЕМЕНТОВ ПО Н[ИЖНИМ].- СЕРОГОЗАМ, В[ЕРХНИМ].- СЕРОГОЗАМ И Н[ОВОЙ]. АЛЕКСАНДРОВКЕ.

2. Предложить всем уполномоченным по выселению быть по своим селам **найпозже 6 часов утра 7/1-33 г.**

3. В целях **быстрейшей отгрузки семей выселяемых до ст. АКИМОВКА** предложить Директору Н[ижне].-Серогозской МТС тов. Шапошникову выделить в распоряжение райотдела ГПУ 8 грузовых машин. Директору совхоза «Пионер» выделить 1 автомашину «АЛЮ». Автомашинам прибыть в распоряжение Райотдела ГПУ не позже 6 часов вечера 8/1 в с. Н[ижние].-Серогозы...

5. Секретарям ячеек и пред.[седатель] сельсовета, уполномоченным по выселению кулаков по Александровскому, Н[ижне].-Серогозскому и В[ерхне].-Серогозскому сельсоветах разослать следующие директивы:

«Из вашего села высылаются за саботаж хлебозаготовок вместе с семьями, чел..., глав семей без семей ... чел.» (персонально список прилагается при сем).

Для обеспечения полного проведения операции Райпартком предлагает:

1. К каждой семье, высылаемой за пределы УССР немедленно прикрепить двух лучших проверенных коммунистов, или, в крайнем случае, комсомольцев.

Прикрепленный товарищ должен быть в данной хате при этой семье до момента отправки, т.е. до 9/1. Фамилии прикрепленных к семьям немедленно приставить в РПК.

2. Сельсоветам немедленно взять на учет все имущество выселяемых семей за исключением теплой одежды, домашних кухонных принадлежностей. Все оставляемое имущество выселяемых с семьями – в ведении сельсовета (за исключением передаваемых вещей, вместе с семьями выселяемых) должно быть принято по описи, и после выселения должно быть по актам передано для покрытия задолженности и штрафа.

3. Каждой семье подлежащих выселению необходимо 7/1 объявить, что они выселяются за пределы Украины и должны взять с собой:

а) Сухарей или печеного хлеба из расчета 200 грамм на едока на 10 суток езды по железной дороге – и из этого же расчета муки или картошки на 60 дней – предупредить каждую семью, что этим продовольствием они должны обеспечить себя за счет своих ресурсов...

б) ...Если в случае того, что в отдельных семьях этого количества не окажется – Райпартком предполагает для этой цели использовать картошку, снятые от других арестованных единоличников или колхозников данного села, составив на этот счет соответствующий акт...

в) ...Помимо одежды каждая семья должна иметь топор, лопату, ведро, корыто, ложки, чашки.

Каждая выселяемая семья должна быть подвергнута медицинскому освидетельствованию, эту работу должны проделать сельсоветы силами медперсонала, и выданы справки о состоянии здоровья...

5. На каждую подводу выселяемых выделить по одному выдержанному коммунисту, желательно вооруженному, который их должен сопровождать до ст. Акимовка и там быть до момента отправки поезда в распоряжение уполномоченного Райотделения ГПУ.

В целях предупреждения эксцессов – Райпартком предлагает:

1. Объявить всем находящимся уполномоченным Райпарткома по вопросу о предполагаемом выселении, за счет их, а также проверенных коммунистов должна быть создана оперативная группа, которая могла бы быть использована в любую минуту в случае необходимости.

2. На участках должны быть установлены ночные дежурства 7, 8, 9[января].

3. Объявить населению об отправке выселяемых нужно только после отправки выселяемых, т.е. 9/1 вечером провести по куткам и колхозам собрания с разъяснением репрессивных мероприятий, принятых по отношению злостных саботажников, социально опасному элементу, срывающему выполнение плана хлебозаготовок.

Райпартком обязывает Секретарей ячеек и уполномоченных 2 раза ... нарочным информировать РПК о ходе подготовки к выселению и проведению выселения.

Секретарь РПК

[подпись]

ДАХО. Ф.П-48, оп. 1, спр. 74, арк. 6. Оригинал. Машинопис

**3 ПРОТОКОЛУ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ ПАРТОСЕРЕДКУ ЧЕРВОНОЇ СІЛЬРАДИ
ВЕЛИКОЛЕПЕТІСЬКОГО РАЙОНУ ПРО СЛАБКІ ТЕМПИ ХЛІБОЗАГОТІВЛІ
ТА КАТЕГОРИЧНУ ВІДМОВУ ОДНООСІБНИКІВ ВИВОЗИТИ ХЛІБ**

7 січня 1933 р.

Слушали: о выполнении плана хлебозаготовок и хода переобмолота .

т.Сиволап: Указал что план хлебозаготовок выполнен по с[іль]/раде на 37,1%. По колгоспу выполнено на 38,7% по односібному сектору на 25,6%, по куркулях на 15%, обмолот так-же провадиться слабо.

Выступили: Ласкотин. Который говорить, что вопрос с хлебозаготовкой очень сур'езный, когда говоришь, что хлеб розбазарили, то тебе говорят, если найдешь то забери все.

т. Пятегорец. Указал что по одно[о]сібному сектору масова работа проходит очень хорошо, но кроме массовой работы нужно принимать на одно[о]сібный сектор, особенно куркульни и мицных средняков принимать репресивные меры.

т. Нестеренко по одно[о]сібному сектору, говорит что там я не имею помощи, а вывозить хлеб категорически отказываются...

Пред[седатель] собрания
Секретарь

[підпис]
[підпис]

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 125, арк. 49-50. Оригінал. Рукопис

**З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ ПЛЕНУМУ ТЯГИНСЬКОЇ СІЛЬРАДИ
БЕРИСЛАВСЬКОГО РАЙОНУ ПРО НЕГАЙНЕ ВИЛУЧЕННЯ РОЗКРАДЕНОГО
І РОЗДАНОГО ЗЕРНА ТА ПОВНУ КОНФІСКАЦІЮ ХЛІБА У СЕЛЯН**

11 січня 1933 р.

...Ухвалили:

1. Виконання пляну [хлібо]-заготівлі та особливо за останню 5-ти денку приступне, а саме недостатньо переведено бородьби за хліб, не виконано постанов партії та Уряду, а також постанов Пленумів с[іль]/р[ад] від 19/XII та 2/I- 33[р.] що до повернення незаконно одержаного хліба управлінським апаратом, ледарями та ворами...

2. Проробити постанову РНК про повернення незаконно одержаного хліба розкраденого та інше добровільно терміном 2-х днів цю постанову розробити на зборах колгоспів, бригадах та в разі не буде зруху до злісних нездатчиків [нерозбірливо], що ухиляються від повернення незаконно перебраного та краденого хліба приміняти постанову РНК від 7/VIII-32 р. ...

Добитися повернення всіма колгоспниками одержаний хліб зверх 10% авансу. Запропонувати колгоспнім депутат[ським] групам в 1 денний термін виявити та стягти розкрадений хліб та незаконно одержані аванси не зупиняючись перед обшуками, коли це буде потрібно.

Перевірити склад колгоспів на предмет виявлення куркульства та негайно виключити з колгоспів відібрав[ши] у них весь одержаний ними хліб.

Голова
Секретарь

[підпис]
[підпис]

ДАХО. Ф.Р-314, оп. 1, спр. 178, арк. 3 зв.-5 зв. Оригінал. Рукопис

**З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ БЮРО ПАРТОСЕРЕДКУ РУБАНІВСЬКОЇ СІЛЬРАДИ
ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙОНУ ПРО ВИДАЧУ НЕПРИДАТНОГО БОРОШНА
ВЧИТЕЛЯМ, СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ РОЗПАЛЮВАННЯ ВОРОЖНЕЧІ МІЖ
КОЛГОСПНИКАМИ ТА ОДНООСІБНИКАМИ**

12 січня 1933 р.

...Слухали:

Висловлювались.

т. Єрмаков: т[овариші].т. ми ще погано пов'язали ті репресивні заходи в справі виконання хлібозаготівель... треба підняти роботу в колгоспі в групі так, щоб піднялася гризня між самими колгоспниками та односібниками за крадений хліб, а для цього треба мати свій актив, треба ще раз довести фін[ансові] репресії, до тих кого вигнали з колгоспу, утворив навколо ніх думку колгоспної маси, треба створити умови так, щоб створилася жорстка клясова боротьба.

т.Літвінов. Замислились члени партії в Рубанівці які тут на бюро п[арт]/о[середку] мовчать про хліб в той мент, коли ми перебудовуємо парт-роботу в напрямку виконання хлібозаготівель, в Рубанівці треба такого керівництва, щоб розбити думку окремих колгоспників про те, що хлібозаготівля скоро закінчиться, що посів матеріал нам завезуть...

Ухвалює:

...на бідняцькій групі провести роботу так щоб создати колотнечу ,щоб люди сами виявляли, хто краде хліб, та хто не законно одержував аванси, про хід роботи давати інформацію щодня.

Слухали:

Постанову президії обл[асного]к.[комітету КП(б)У] /про саботаж хлібозаготівель та постанову Д.П.У. від 5/І-33 р. доп. т. Штанько.

Висловлювались:

тов. Літвінов: треба ці закони проробити в масах та особисто звернути увагу про вивоз 700 господарств з Дніпропетровської області на далеку північ.

т.Убоженко: Правильно партія підходить про вивоз 700 господарств на далеку північ, бо це люди на сьогоднішній день вперто становляться до завдань партії хоча вони нам не страшні, але вони ведуть розкладницьку роботу серед мас...

Слухали:

3. Про виключення з лав партії т. Войну.

/т. Штанько/ ...тов. Война носив в кишені в кульку муку яку показував вчителю що їх постачають гіркою мукою, мобілізує на це вчительство...

Висловлювались:

т. Баришев. т.Война як член партії не став на шлях в допомозі новому складу робітників, організував вчительство на те, що дають гірку муку, вчительський фонд растранижував...

т. Заруба. ...вчительство настроєно ворожо, роботи серед них не провадиться. При новому складі робітників почали займатись рвачеством, почали вимогати, всього 32 вчителя, але серед них ні разу не пророблено питання про хлібозаготівлю, по школах розкрадається паливо...

т. Літвінов: Факти цілком підтверджуються, що рвачески тенденції серед вчительства, почали носити масовий характер, в той мент, коли вони постачаються краще ніж хто...

Секретар парт[ійного] Осередку

[підпис]

Штанько

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 125, арк. 15-21. Оригінал. Рукопис

З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ БЮРО ПЕРВИННОЇ ПАРТОРГАНІЗАЦІЇ КП(б)У МАЛОЛЕПЕТІСЬКОЇ СІЛЬРАДИ ПРО ЗАХОДИ ДЛЯ ПОШУКУ ТА ВИЛУЧЕННЯ СТУП, ХЛІБА У СЕЛЯН, ВСТАНОВЛЕННЯ ВАРТОВИХ, ПРОВЕДЕННЯ ЧИСТОК

12 січня 1933 р.

...Беліков – Завдяки по виконанню пляну знаход[и]ться під загрозою зриву, ми не натнули як слід на курк[ульську] верхівку, що хліб починає переходити з місця на місце. Нам треба поставити своїх вартових, які б виявляли перехідний хліб, ступи треба забрати всі, які є і в першу чергу у тих, що мають хліб. Наше завдання не зупиняється ні перед чим, трощити всіх ворогів, що гальмують виконання пляну хлібоз[аготі-вель], що розкрадали і нужно добитись того, щоб всіх крадіїв-куркулів було вигнано з «треском» з М[ало]-Ляпатих[и], що дасть зрушення в роботі.

Чубар – зазначив, що курк[ульські] господ[арства] без відома с[іль]/р[ади], кочують з місця на місце, що на них нараховано менше, ніж на колгоспників. Усамовск.[так у документі] Р.П.К. не ходить по хат[ах]. Треба розче.[так у документі] ворожнечу між колгоспниками, щоб вони самі виявляли хліб один в одного...

Загорулько – сімейність серед населення надзвичайно ...: є навіть такі, що розкуркулені 2 рази, живуть в селі, а їх не виявляють. Нам треба довести [про] розкрад[ання] хліб[а] до кожного к[ол]/г[оспника], щоб він знав, скільки повернуть розкрад[еного] хліба...

...Косенко. Вся наша робота зводиться до балачок, комуністи не змогли організувати боротьбу за хліб... Нам треба всякими методами знайти хліб, і ворожнечу серед к[ол]/г[оспників] запровадити, щоб кожний колгоспник виявляв у кого є хліб...

...Довгиль – відомо, що куркульня зараз захищає себе і має по 300, 350 трудоднів які все ж таки розкладають к[ол]/г[оспні] маси. Чистку провести нада, щоб всіх ворогів рад[янської] влади – вигнати з колгоспу...

Секретар п[артійного]/осередку

[Помазан]

ДАХО, ф.П-89, оп. 1, спр. 53, арк. 30, 32, 32 зв., 33. Оригінал. Рукопис

**ІЗ ЗВИНУВАЧУВАЛЬНОГО ВИСНОВКУ ЗІ СЛІДЧОЇ СПРАВИ Т.Г. ГАЙДАМАКИ,
БРИГАДИРА СІЛЬГОСПАРТІЛІ ім. ЛЕНІНА с. ЮЗКУЇ ГЕНІЧЕСЬКОГО РАЙОНУ, ЯКИЙ
ЗВИНУВАТИВ ЦК КП(б)У В ОРГАНІЗАЦІЇ ГОЛОДУ НА СЕЛІ**

13 січня 1933 р.

...Гайдамака Трохим – бригадир артели ... заявив колгоспникам: «Государство оставит колхозников голодными, через несколько дней мы все будем голодать и валяться по улицам, пухнуть с голода, вот стоят колхозники и плачут, что они уже голодные. Как мы будем работать? Пусть все горит, мы, а в особенности я, и тушить не пойдем. Обвиняют нас в том, что мы не хотим выполнять план хлебозаготовок, это неверно, мы не виноваты, виноваты там – в ЦК, там зарыта собака, в ЦК сидят те, кто оставляет нас голодными»...

На основании изложенного –
ПОЛАГАЛ БЫ :

След[ственное] дело за № 191 по обвинению гр. Гайдамаки Трофима Григорьевича...обвиняющегося по ст. 54-10 ч. 2 УК УССР. – направить на Суд.[дебную] Тройку при коллегии ГПУ УССР с ходатайством о применении к обвиняемому в качестве меры соц[иальной] -защиты – ЗАКЛЮЧЕНИЯ В КОНЦЛАГЕРЬ СРОКОМ НА 5 лет /пять лет/ .

П.[редставитель]Уполномоченный ГПУ /ШПАЙХЕР/

СОГЛАСЕН И УТВЕРЖДАЮ –
НАЧ.[альник] РАЙ[нного].ОТДЕЛЕНИЯ ГПУ / БАБАСЕВ /

Верно: [підпис]

ДАХО. Ф.Р-4033, оп. 3, спр. 180, арк. 19, 20, 21. Засвідчена копія.Машинопис.

**З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ БЮРО ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У ПРО
НЕВИКОНАННЯ ПЛАНУ ХЛІБОЗАГОТІВЛІ ВСІМА КОЛГОСПАМИ РАЙОНУ**

18 січня 1933 р.

СЛУХАЛИ: Про хід мобілізації насіннових фондів у колгоспах що закінчили виконання пляну хлібозаготівлі.

УХВАЛИЛИ: В звязку з тим що по району немаєється ні жодного колгоспу який би повністю закінчив плян хлібозаготівлі питання з обговорення зняти...

СЛУХАЛИ: Про здійснення прилюдної очистки від клясово-ворожого елементу колгоспів, що злісно саботують хлібозаготівлі. /доп. т. Коробко/

УХВАЛИЛИ: Відзначити, що засміченість клясово-ворожими елементами колгоспів «Молот» - Катеринівської с[іль] /р[ади], «Декабрист» - Дніпрянської сільради, К[арай]-Дубинська № 1, «Красное Знамя», «Іскра». – Трудової сільради, які своєю контрреволюційною роботою розкладали ці колгоспи, чинили опір та саботаж в хлібозаготівлі, розкрадали Державний хліб та підштовхували на цей злочин не свідому частину колгоспників, що призвело вище-перелічені колгоспи до ганебного виконання пляну хлібозаготівлі.

Унаслідок того, що в цих колгоспах і до цього часу перебуває куркульсько-ворожий елемент, який чинить опір та саботує хлібозаготівлі ці колгоспи після занесення їх урядом на чорну дошку не спромоглися забезпечити цілковите виконання пляну хлібозаготівлі...

Секретар РПК [підпис] /Старченко/

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 118, арк. 8, 10. Оригінал. Машинопис

**ВИТЯГ ІЗ ПРОТОКОЛУ ДОПИТУ Г.Є.ВОЛЬСЬКОГО, ЧЛЕНА КОЛГОСПУ «БОЙОВИК»
СНІГУРІВСЬКОГО РАЙОНУ, ЗВИНУВАЧЕНОГО У ПРИХОВУВАННІ
ТА КРАДІЖЦІ КОЛГОСПНОГО ХЛІБА**

19 січня 1933 р.

...Возвратившись из совещания, я оповестил членов правления о наданом колхозу плане хлебозаготовки 16000 пудов. Присутствующие члены правления почти все заговорили о том, что план не реальный и выполнить его не сможем. Особенно высказывался против плана Попович, который говорил: «Ведь мы вывезем весь хлеб в хлебозаготовку, и людям ничего не останется. Они нас [розтянут]».

...На следующий день ...план хлебозаготовки обсуждался на общем собрании колхозников. Многие колхозники высказывались против плана, говорили план большой, мы останемся голодными и т.д. Их подхватили многие другие колхозники и собрание превратилось в общие выкрики «грабят», «забирают», «оставляют голодными», в результате собрание было сорвано, все ушли, остались только члены правления и человек 10 колхозников, которыми и был принят план...

[підпис] Вольський

ДАХО. Ф.Р-787, оп. 1, спр. 176, арк. 47-48. Оригінал. Рукопис

**З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ БЮРО ПАРТОСЕРЕДКУ НИЖНЬОСІРОГОЗЬКОЇ МТС
ПРО ВИВЕЗЕННЯ ВСІХ ЗЕРНОВИХ ФОНДІВ З КОЛГОСПІВ**

22 січня 1933 р.

Слухали:

Інформацію тов. Пересипкіна по перевірці вивозу зерна фондів по В[ерхньо].Сірогозьким колгоспам і виконання постанови бюро п[артійного] ос[ередку] уповноваженим тов. Кривчиком.

Ухвалили:

I. Відмітити, що п[артійна] /ч[астина] дирекції недостатньо керувала під час вивозу фондів своїми участковими директорами, їх надзор виявив себе відсутнім у колгоспах по В[ерхнім] Сірогозам особливо та Н[ово] Олександрівці, та виявлено по В[ерхнім] Сірогозам уповноважений від п[артійного] ос[ередку] тов. Кривчик допустив, що у колгоспах «Простор» та «Ударник» були не вивезені в строк фонди з амбарів, а тому тов. Кривчику за халатне відношення до вивозу винести догану, запропонувати йому негайно за 2 доби вивезти всі фонди і стягти з колгоспу «Зелений луг» всю заборгованість МТС як з репресивного колгоспу. Посилити вишукування розворованого хліба в ямах-доках і інших місцях, організувавши навколо цього придатний актив боротися за хліб.

Секретар п[арт][осередку]

[підпис]

ДАХО. Ф.П-63, оп. 1, спр. 25, арк. 8 зв. Оригінал. Рукопис

**ПОСТАНОВА ВИЌЗНОГО ЗАСІДАННЯ ПРЕЗИДІЇ ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОЇ РАЙОННОЇ
КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ КП(б)У ПРО ОГолошення ДОГАНИ
УПОВНОВАЖЕНОМУ РАЙКОМУ П.О.ДАНИЛЬЧЕНКУ ЧЕРЕЗ ВІДМОВУ
ОПИСУВАННЯ МАЙНА ТА ВИСЕЛЕННЯ СЕЛЯН З ДОМІВОК**

24 січня 1933 р.

СЛУХАЛИ: Справу члена КП(б)У Острівського п[арт]/о[осередку] тов. Данільченка Прокопа Олексійовича, тов. Данільченко член КП(б)У з 1930 року (квит. [ок] № 485262), до других партій не належав, до п[артійної] кари притягався за недисциплінованість, мав сувору догану з попередженням, народження з 1908 року, українець, має нижчу освіту, по соцстану – робітник, в час розгляду справи займав посаду голови Кустопромисловської арт[ілі]., одержував зарплату на місяць ... служив в Червоній армії, був командиром відділення, в других арміях не був, під судом та слідством не був.

Звинувачується у прояві право-опортунізму на практиці, що виявилось у відмові взяти майно та вигнати з хати куркульську родину, в кволій роботі по хлібозаготівлі та мобілізації коштів, доповідає тов. Назар-

чук, присутній Данільченко дає пояснення, в своїх поясненнях не відхиляє того, що він не виконував доручень с.[іль]р.[ади], але це зробив тому, що добре не знав цієї куркульської родини, яку мав описати, зняти майно і виселити з хати, і думав, що помилився, а на другий день його виконати цю роботу не послали.

УХВАЛИЛИ: За прояв Правої практики, невиконання доручень с.[іль]р.[ади], щодо зняття майна та виселення з хати куркульської родини, та кволу роботу по хлібозаготівлі і мобілізацію коштів, тов. Данільченко оголосити сувору догану з попередженням і застерегти його від подібних дій в дальшій роботі.

Голова Рай КК КП(б)У
Секретар

/Назарчук/
/Сіняков/

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1-а, спр. 120, арк. 1. Копія. Машинопис

З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ БЮРО ХЕРСОНСЬКОГО МІСЬКОГО КОМІТЕТУ КП(б)У ПРО НИЗЬКИЙ ВІДСОТОК ПЛАНУ ЗБОРУ МІРЧУКА, ВИПАДКИ ТАЄМНОГО ПОМОЛУ ЗЕРНА У ПРИМІСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ

28 січня 1933 р.

Цілком таємно

1. Констатувати, що річний план мірчуку по стану на 25/І виконано на 44%.

Що січневий план працюючими млинами разом із зачиненими млинами, що частково працювали в січні виконано 24,2% (план 2590 цент. виконано 626,9 центр.).

2. Визнати, що таке ганебне виконання січневого плану спричинилося завдяки безвідповідальності Управ[ління] колгоспів арт[ілі] «Допомічник селу» та Харчокомбінату ім. 518, які замість організації помолу навіть припинили прийом зерна на помол, сприяючи розвиненню тайного помолу зерна (Допомічник селу ком[уні]. ім. Петровського, Киселівка та Харчокомбінат ім. 518)...

Певно [печатка Херсонського міського партійного комітету]

/Пузанов/

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 274, арк. 47. Засвідчена копія. Машинопис

З ПРОТОКОЛУ ДОПИТУ В.М.КУДРЯВЧЕНКА, МЕШКАНЦЯ с. КІЗІЙ-МИС ХЕРСОНСЬКОГО РАЙОНУ, ПРО ПЕРЕХОВУВАННЯ НИМ ЗЕРНА, ЩОБ ЗАПОБІГТИ ГОЛОДУ

28 січня 1933 р.

...Пояснюю, що не виконав контрактації тому, що в мене була плоха врожайність, що касається переховки зерна в ямах, то я ховав для того, аби весною не голодувати...

[підпис]

Уч[астковий] інспектор

[підпис]

ДАХО. Ф.Р-787, оп. 1, спр. 476, арк. 8-9. Оригінал. Рукопис

ЗІ СЛІДЧОЇ СПРАВИ Н.Є.ШУМА, ХЛІБОРОБА-ОДНООСІБНИКА с. ШИРОКА БАЛКА ХЕРСОНСЬКОГО РАЙОНУ, ПРО ЙОГО ВИСЛОВЛЮВАННЯ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ РАДЯНСЬКОЮ ВЛАДОЮ ГОЛОДУ НА СЕЛІ

31 січня та 10 березня 1933 р.

31 січня 1933 р.

Зі звинувачувального висновку.

...Последнее время в период проведения хозяйственно-политических кампаний проводил активную к[онтр]р[еволуционную] работу среди колхозников села агитируя «что план хлебозаготовки дают такой, что мы останемся в зиму голодать. Весь хлеб отправляют в город...»

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

...Во время плана хлебозаготовки говорил «что соввласть занимается грабительством и может сделать вторую голодовку...

Оперуполномоченный [підпис]

Утверждаю: Нач. [альник] ХГО ГПУ [підпис]

Заключение прокурора [підпис]

ДАХО. Ф.Р-4033, оп. 7, спр. 959, арк. 20, 21. Оригінал. Машинопис

10 березня 1933 р.

ВЫПИСКА ИЗ ПРОТОКОЛА: № 53/927
ОСОБОГО СОВЕЩАНИЯ ПРИ КОЛЛЕГИИ ГПУ УССР от «10 » /III-33 р.

ПОСТАНОВИЛИ: Шума Никифора Евдокимовича – выслать через ПП ОГПУ в Севкрай сроком на ТРИ года, считая срок с 2/1-33 г. К месту ссылки направить etapом.

Дело сдать в архив.

Верно: СЕКРЕТАРЬ ОСОБОГО СОВЕЩАНИЯ [печатка] [підпис]

ДАХО. Ф.Р-4033, оп. 7, спр. 959, арк. 25. Засвідчена копія. Машинопис

З УХВАЛИ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ УЧНІВ САЗОНІВСЬКОЇ ШКОЛИ САМІЙЛІВСЬКОЇ СІЛЬРАДИ ВЕЛИКОЛЕПЕТІСЬКОГО РАЙОНУ ПРО ЗОБОВ'ЯЗАННЯ УЧНІВ ПРОВЕСТИ РОЗ'ЯСНЮВАЛЬНУ РОБОТУ СЕРЕД БАТЬКІВ ЩОДО ВИКОНАННЯ ПЛАНУ ХЛІБОЗАГОТІВЛІ, ВИЯВЛЕННЯ ПЕРЕХОВУВАННЯ ХЛІБА У ЯМАХ

1 лютого 1933 р.

...1. Заслухав доповідь, ми, учні Сазонівської т[рирічної]/школи, зрозумівши величезне значення п'ятирічного плану [для] піднесення нашого всього народного господарства в Країні Рад, цілком підтримуємо Постанову ЦК ЦКК ВКП(б) –

а) Даємо обіцянку партії і уряду повести масову роз'яснювальну роботу серед своїх батьків, а також виявляти злочинців, які розкрадали колгоспний хліб, цим самим потурали куркулеві, зриваючи виконання плану хлібозаготівлі, виявляти ями з хлібом.

б) Беремо обов'язок реалізувати постанову [про] хлібний податок на 1933 рік, аби кожний селянин-колгоспник та одноосібник зрозуміли, що новий податок є кращий за контрактацей[сь]кий, тому що він підносить врожайність наших полів, заставляє кожного селянина чесно ставитися до своєї роботи, підносити свій добробут.

Дбатимемо про заготівлю посівного матеріалу шляхом викриття ям та повернення розкраденого колгоспного хліба...

ДАХО. ф.П-89, оп. 1, спр. 138, арк. 57, 58. Оригінал. Рукопис

З ПОСТАНОВИ БЕРИСЛАВСЬКОГО РАЙОННОГО ВІДДІЛЕННЯ ДПУ ПРО ЗВИНУВАЧЕННЯ С.Д.ГОРБУНОВА, МЕШКАНЦЯ с. КОЗАЦЬКЕ, У ПРОТИДІЇ ХЛІБОЗАГОТІВЛІ

3 лютого 1933 р.

1933 года Февраля 3 дня Я – П[редставитель]/УПОЛНОМОЧЕННЫЙ БЕРИСЛАВСКОГО РАЙОТДЕЛЕНИЯ ГПУ УССР НЕЗАЙМАЙ, рассмотрев материалы о преступлении о ГОРБУНОВЕ САВЕЛИИ ДАНИЛОВИЧЕ, род. 1898 года в с. Казацком, крестьянин-кулак, женат, грамотный, украинец, б[ес]/п[артийный], подданства УССР, не судимый обвиняется по ст. 54-12 УК УССР

НАШЕЛ

... Произведенным по сему делу следствием установлено, Горбунов действительно сообщает как председельсчета, недавно прибывшего в с. Казацкое из другого сельсовета, так и сотруднику Райотделения ГПУ заведомо ложные сведения о социально-политической физиономии ряда жителей села Казацкого, оказывающих сопротивление проводимым мероприятиям партии и Соввласти на селе, особенно в области хлебозаготовок.

Будучи настроен против существующего строя, ГОРБУНОВ проявляет себя в антисоветском духе, выражая недовольство присутствием в селе Казацком коммуны «Память Ленину», занявшей несколько лет назад бывшее имение князя Трубецкого. Председателю артели «Коминтерн» не рекомендует вывозить хлеб в хлебозаготовку, угрожая ему, что и его, Пред[седателя]артели ТИМОФЕЕНКА тоже вывезут вместе с хлебом.

Работая Секретарем с[ель]/совета халатно относился к своим обязанностям, в результате чего по сельсовету имеется большая запутанность. Важные донесения по хлебозаготовке задерживаются отправлением в райцентр до 3-х дней.

Являясь осведомителем Райотделения ГПУ, ГОРБУНОВ на протяжении одного года не сообщил ни одного а[н]ти[с]о[ветского] проявления, злостно уклоняясь от донесений.

А ПОСЕМУ НА ОСНОВАНИИ ВЫШЕИЗЛОЖЕННОГО ПОЛАГАЛ БЫ:

След[ственное]дело № 265 по обвинению ГОРБУНОВА САВЕЛИЯ ДАНИЛОВИЧА, кулака, направить на рассмотрение СУД[ебной]ТРОЙКИ при КОЛЛЕГИИ ГПУ УССР, с ходатайством применения к нему ВЫСЫЛКИ НА СЕВЕР СССР – СРОКОМ НА ТРИ ГОДА.

П[редставитель]/Уполномоченного [підпис]

НЕЗАЙМАЙ

Утверждаю: нач[альник]. Бериславського райотделения ГПУ УССР [підпис]

ЧЕРНЫЙ

ДАХО. Ф.Р-4033, оп. 6, спр. 185, арк. 11. Оригинал Машинопис

З ДОПИСУ СЕКРЕТАРЯ КАРАЙДУБИНСЬКОЇ СІЛЬРАДИ ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙОНУ ДО РЕДАКЦІЇ ГАЗЕТИ «СОЦІАЛІСТИЧНИМ ШЛЯХОМ» ПРО ЗЛОВЖИВАННЯ КЕРІВНИЦТВА СІЛЬРАДИ ТА ЗАНЕСЕННЯ КОЛГОСПУ НА «ЧОРНУ ДОШКУ»

3 лютого 1933 р.

...А як же снабження хлібом та іншим, це дуже гарно бо коли колгосп змеле, то хто одержує, ніхто крім Логвінова, всім заборонено брати муку бо її змелено не для того, щоб дати справжньому активісту, ударнику колгоспнику який уперто бореться за хліб, проти куркуля, ба ні не так, а уповноважений Логвинов, що ж буде голодний сидіти, давай в першу чергу мені, а тоді мойому приятелю – Редько, а останню муку кому хочеш бо остатку немає.

...За грошовим штрафом на колгосп накладено натур штраф мясом в кількості – 20 цент.

Ну й щож розклад та виконання натур штрафу під догляд знов таки доручено «приятелям», ну й щож розвертали не розвертали, а щож зробили ухвалили конфіскувати у декількох колгоспників коров та й виконати натур штраф...

А щож с тими коровами, що конфіскували у колгоспників? Конфіскували здали в м'ясозаготівлю то й усе [нерозбірливо] обіцяли колгоспникам сплатити за корови гроші та деж коров немає, й грошей немає...

Ось цьому колгосп Карай-Дубино № 1, Карайдубинської сільради не може вилізти з багна, не може злізти з чорної дошки...

Підпис «Колгоспник О»

Секретар Карайдубинської сільської ради

[підпис]

/Сезоненко/

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1-а, спр. 145, арк. 19-20 зв. Оригинал. Рукопис

**З ПРОТОКОЛУ ОБ'ЄДНАНОГО ЗАСІДАННЯ ХЕРСОНСЬКОГО МІСЬКОГО КОМІТЕТУ
КП(б)У І ПРЕЗИДІЇ МІСЬКОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ
ПРО НЕВИКОНАННЯ ОДЕСЬКОЮ ОБЛАСТЮ ПЛАНУ ХЛІБОЗАГОТІВЛІ**

4 лютого 1933 р.

Цілком таємно

ПОДЛЕЖИТ ВОЗВРАТУ [штамп]

...Інформація про обласний Пленум КПБУ (т. Сидерський)

Висловились т.т. Кричевцов, Красовський, Виноградов, Астров, Махлін, Левандовський.

Вислухавши та обговоривши інформацію т. Сидерського про Пленум Одеського Обкому КПБУ, Бюро Херсонського МПК і Президії МКК цілком приєднується до більшовицької постанови Пленуму Обкому на доповідь т. Постишева про перебіг виконання хлібозаготівель парт-організаціями України в тому числі Одеської області і про постанову ЦК ВКПб з 24/І в цьому питанні.

Бюро МПК та Президія МКК визнає за цілком правильну ухвалу ЦК ВКПб про те, що Одеська обласна парторганізація не впоралась з покладеними на неї завданнями в організації хлібозаготівель.

Бюро МПК та Президія МКК визнає також за цілком правильні вжиті ЦК ВКПб заходи до зміцнення керівництва Одеської області, і вважає, що основна причина невиконання плану хлібозаготівель в області є те, що «Одеська парторганізація не запровадила в життя вказівок ЦК ВКПб та 3-ої Всеукраїнської конференції КПБУ про перебудову метод керування сільським господарством, а керівництво Обкому не забезпечило від себе цієї перебудови». (Постанова Пленуму Обкому 2/II).

Бюро МПК і Президія МКК вважає, що партійна організація на селі і колгоспний актив не були організовані та згуртовані на боротьбу за зміцнення радгоспів і колгоспів, щоб дати нищівного відкоша куркульським, саботажницьким контрреволюційним шкідницьким елементам, що понапролазили до колгоспів, радгоспів і МТС, а також чималої частини парторганізації. Зокрема обласна парторганізація недобачила новий метод боротьби класового ворога проти колгоспів та радгоспів.

Замість бойової змобілізованості навколо хлібозаготівель, навколо зміцнення колгоспного і радгоспного виробництва, в Одеській парторганізації поширилися елементи політичної розгубленості, притуплення класової пильності й опортуністичної бездіяльності в боротьбі з куркульською підривною роботою в колгоспах та з організованим від класового ворога саботажем хлібозаготівель...

Секретар МПК [печатка]

(Сидерський)

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 274, арк. 51. Засвідчена копія. Машинопис

**ЗІ ЗВИНУВАЧУВАЛЬНОГО ВИСНОВКУ З СЛІДЧОЇ СПРАВИ І.Т.МОВЧАНА,
ХЛІБОРОБА-ОДНООСІБНИКА с. ОДРАДІВКА НОВОТРОЇЦЬКОГО РАЙОНУ, ПРО ЙОГО
ВИСТУП ПРОТИ ВИЛУЧЕННЯ ХЛІБА ТА ЗАГРОЗУ ГОЛОДУ СЕРЕД КОЛГОСПНИКІВ**

5 лютого 1933 р.

По след[ственному]. делу № – 215 по обвинению
гр-на Мовчана Ивана Трофимовича по
соц[иальному]-положению кулак житель с. Отрадовки
Ново-Троицкого р-на по ст. 54 – 10 УК УССР.

Краткое содержание дела.

В Ново-Троицкий Райаппарат ГПУ поступили сведения о том, что житель с. Отрадовки Мовчан Иван Трофимович кулак, раскулаченный в 1930 г. и после раскулачивания его он начал заниматься систематической спекуляцией сельскими продуктами та проводил агитацию против колхозного хозяйства, против плана хлебозаготовки указывая, что и этот год вы будите пухнуть с голоду та умирать потому, что от вас заберут весь хлеб до фунта...

...Говорит: «Смотрите, меня разграбили и я живу, а вы работаете как волю возле молотарки, кушать не будете потому, что от вас заберут весь хлеб, а вы как голодали так и будете голодать, работайте дураки, а хлеба не будете иметь у своем колхозе потому, что от колхозов вывозят не только излишки хлеба, а вывозят и посевматериал»...

...В 1933 г. в январе м[еся]-це перед арестом этот кулак Мовчан был возле кооперации почал агитировать: «Смотрите, что у нашем селе все колхозники остались без хлеба и пухнуть голодные, а чем они будут сеять поля на весне, что нет ни одного фунта посевного материала, вот видите, что сделала сов[етская]. власть, что нарочно от вас забрали хлеб, чтобы вы поумирали с голоду». Этот кулак агитировал среди массы, от чего повлекло срыв план хлебозаготовки, по селе Отрадовке.

Допрошенный по настоящему делу в качестве обвиняемого Мовчан Иван Трофимович виновным себя в пред'явленном обвинении не признал, а посему на основании выше изложенного.

ПОЛАГАЛ-БЫ:

След[ственное]. дело за № – 215 по обвинению гр-на Мовчана Ивана Трофимовича по соц[иальному]-положению сын кулака, житель с. Отрадовки Н[ово]-Троицкого р-на направить в особое совещание при коллегии ГПУ УССР с ходатайством о высылке его в далекие места Союза сроком на 5 лет...

УПОЛНОМОЧЕННЫЙ СЛЕД[ственной] ГРУППЫ	[підпис]	/ШМАТЬКО/
СОГЛАСЕН: Р[айонный]/УПОЛНОМОЧЕННЫЙ		
ГПУ ПО НОВО-ТРОИЦКОМУ Р-НУ	[підпис]	/СТРАУТЕН/
СОГЛАСЕН: УЧ.ПРОКУРОР Г.ГЕНИЧЕСК	[підпис]	

ДАХО. Ф.Р-4033, оп. 7, спр. 559, арк. 23, 24. Оригінал. Машинопис

**З ДОПОВІДНОЇ ЗАПИСКИ ПОМІЧНИКА НАЧАЛЬНИКУ ПОЛІТВІДДІЛУ
ПРО ЗЛОВЖИВАННЯ ВЛАДОЮ КЕРІВНИЦТВА КАРАЙДУБІНСЬКОЇ СІЛЬРАДИ
ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙОНУ: КОНФІСКАЦІЯ ВСЬОГО МАЙНА,
ХАРЧІВ, ВИСЕЛЕННЯ СЕЛЯНСЬКИХ РОДИН**

5 лютого 1933 р.

...Работа Уполномоченного Логинова и пред[седателя] С[ель]/сов[ета] Редько.

1. Допущены ряд ошибок в работе.

а) производился поголовный обыск у колхозников – и актива, а так-же единоличников, причем на основании некоторых сообщений, что когда-то то или другое хозяйство крало хлеб. Брали с потолка контрольную цифру – 10-15-20 центнеров предлагали выполнить – и после не выполнения тем или другим хозяйством данной цифры, производили обыск. Имеется масса случаев совершенно ничего не находили у колхозника-единоличника, однак поголовно забирали все имущество квашнину и проч.

Примеры

1. Волков С.А. колхозник, семья красноармейцев. Не нашли ничего – забрали все имущество квашнину, арбуз и выгнали из колхоза.

2. Малый Василий, батрак забрали все

3. Цимба Филип, бедняк не нашли ничего все забрали

4. Колбаса Петр, рабочий батрак член колхоза не нашли ничего все забрали

5. Бойко Иван Фомич. Бедняк. Не нашли ничего забрали последние брюки и рубаху

Мною лично данным хозяйствам возвращено все. Имеется еще ряд случаев забранно[го] имущества, которые еще необходимо проверить.

Председателем с[ель]/сов[ета] т. Редько 21/II утром была дана установка выселить все семьи, у которых были обнаружены ямы. Из них есть конечно кулацкие семьи и средняц[ко]-бедняцк[ие]. Однако без суда – без всякой установки вышестоящих организаций разогнал их по селу, что являлось совершенно неправильным.

Я это дело когда узнал, отменил.

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

На колхоз за невыполнение плана хлебо-заготовок наложен[а] репресс[ия] мясом Уполном[оченным] и пред[седателем] с[ель]/сов[ета]. Опять разложение, не было сделано деференцированно по всем колхозникам. А просто взяли 6 коров у колхозников первых попавших и разницу деньгами данным колхозникам не заплатили...

Пом[ощник] нач[альника]

[підпис]

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1-а, спр. 145, арк. 26-27 зв. Оригінал. Рукопис

З ПРОТОКОЛУ ОБ'ЄДНАНОГО ПЛЕНУМУ ВЕЛИКОЛЕПЕТИТЬСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У ТА РАЙОННОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ ПРО ОБОВ'ЯЗКОВУ МОБІЛІЗАЦІЮ ПОСІВНОГО ФОНДУ, ВИКРИТТЯ ЯМ ІЗ ХЛІБОМ У ГОЛОДНИХ СЕЛЯН

6 лютого 1933 р.

Висловились . . .

т. ПИЛИПЕНКО. ... Треба рішуче боротися з хникачами, «Що мовляв хліба нема сидю вже сім днів голодний» в той час знаходять у його в ямах хліб./ М[ала]-Лепетиха бригадир колгоспу «Прогрес»/ викривати таких і давати рішучу відсіч...

т. САВРАНСЬКИЙ. Голова сільради Зелена № 1.

Те не здорове явище, що має місце серед колгоспників та одноосібників і навіть серед окремих комуністів «що посів матеріялу нема» ліквідувати...

На підставі чого об'єднаний пленум РПК та Рай КК УХВАЛЮЄ: ...

10. Своєчасна і 100 % мобілізація посівних фондів є одно із залогів своєчасного переведення посівної компанії, отже необхідно не гаюче часу приступити до засипки насінювих фондів за рахунок мобілізації їх із полови, соломи, повернення не законом одержаного, покраденого, відкриття ям та позички від колгоспників залучивши до цієї роботи всіх колгоспників та одноосібників, особливо широко застосувати видачу 10-15% натури від найдених ям колгоспників у других колгоспників та одноосібників...

Секретар РПК

[підпис]

/Старченко/

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 117, арк. 2, 6, 8. Оригінал.Машинопис

З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ БЮРО ПАРТІЙНОГО ОСЕРЕДКУ НИЖНЬОСІРОГОЗЬКОЇ МТС ПРО НЕЗАДОВІЛЬНИЙ СТАН ЗАГОТІВЛІ ПОСІВМАТЕРІАЛІВ, РОЗГОРТАННЯ РОБОТИ З ВИКРИТТЯ ЯМ ІЗ ХЛІБОМ

6 лютого 1933 р.

СЛУХАЛИ:

Заготовка посевматериала по адмінрайону МТС.

УХВАЛИЛИ:

Відмітити, що роботу на сьогодні по більшовицькому по участкам колгоспам і особливо серед бригад п[артійною]/част.[иною], дирекцією не поставлена, неорганізована, що показують цифрові дані: 288 ц. лише засипано посівфондів. Особливо не розгорнено роботи по відкриттю ям розворованого хліба та збор незаконотриманого...

Секретар парт[артійного]осередку

[підпис]

ДАХО. Ф.П-63, оп. 1, спр. 25, арк. 10,14зв. Оригінал. Рукопис.

**З ЛИСТА ГОЛОВИ ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКПРОФРАДИ ДО ОДЕСЬКОЇ ОБЛПРОФРАДИ
ПРО ПОГІРШЕННЯ ХАРЧУВАННЯ РОБІТНИКІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ, ЗАТРИМКУ ВИДАЧІ
ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ**

16 лютого 1933 р.

Председателю облпрофсовета
т. Кузьмиченко

Уважаемый товарищ

За последнее время, в связи со снятием со снабжения хлебом ряда предприятий у нас создалась далеко не благоприятная обстановка для работы. Основная тема дня – «хлеб» и не только на предприятиях, снятых со снабжения, а повсюду.

К этому следует добавить совершенно неудовлетворительное народное питание по столовым предприятиям и учреждений. Отсутствие достаточного количества жиров, мяса, круп и почти полное отсутствие картофеля превратило пищу, даже в лучше поставленных столовых – в какую-то сомнительную жижицу смеси воды с капустой, зачастую капуста на «второе».

Задолженность зарплаты по району достигла 3 млн. руб. Особенно большая задолженность по судоремонтному комбинату (3 мес.), обозному заводу (3 мес.), совхозам «Велетень» (5 мес.), «Радземля» (6 м.) Консервстрою (4 мес.)...

С комприветом

[підпис]

Усов

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 265, арк. 15. Оригінал. Рукопис

**З КРИМІНАЛЬНОЇ СПРАВИ Й.Б.КОЛИСА, КОНЮХА АРТІЛІ ім. XVI ПАРТЗ'ІЗДУ
с. СТАНІСЛАВ ХЕРСОНСЬКОГО РАЙОНУ, ЗВИНУВАЧЕНОГО У НЕВИКОНАННІ ПЛАНУ
ХЛІБОЗАГОТІВЛІ**

16 лютого 1933 р.

Із протоколу допиту свідка Ананьєва С.П.:

...Колис Иосиф Борисович, будучи членом артели..., во время уборочной кампании занимался агитацией, говорил, что план хлебозаготовительный на 1932 год нам дан не реальный, а для того, чтобы доказать, что он не реальный, нам необходимо будет красть хлеб со степи, и этим самым мы будем иметь хлеб, а иначе у нас государство заберет весь хлеб и мы будем голодать. Затем Колис сказал, что если мы сейчас выполним план хлебозаготовки, то на 1933 год нам дадут еще больший план, а посему нужно хлеб розкрасть так, чтобы ничего не осталось, а если все будем красть, то нас не поймают. И сеять на 1933 год нам не надо, ибо у нас все равно заберут весь хлеб до фунта. Так зачем нам сеять и работать, и быть голодными..., а если городу нужен хлеб, то пусть они сеют сами, мы им сеять не должны. Некоторые члены артели ему сказали, что это неверно, а некоторые его поддерживали...

Вот спустя несколько дней у Колиса обнаружили дома замурованного хлеба в стенке 50 пудов и в уборную всыпано жита 20 пудов, а после засыпано землей. А посему у нас план хлебозаготовки не выполнен и посевмат[ериал]у совершенно нет, так как видно, что кроме этого хлеба, найденного и испорченного, он еще где-нибудь хлеб рассыпал..., и мы обнаружим хлеб в балках, в песке и воде, в колодцах водяных, и в большом количестве. Это делалось с целью срыва хлебозаготовки, срыва в особенности посевкампании, ибо у нас в артели сейчас нет хлебного фонда, т.е. посевмат[ериал]а. Такие моменты со стороны Колиса замечались неоднократно, за что он был исключен с артели им. 16 Партсъезда...

[підпис]

Допросил

[підпис]

* * *

29 квітня 1933 р.

Із протоколу судового засідання:

...Докладна справа.

Обвинувачуваний Коліс Йосиф Борисович, 33 роки, ...на утриманні дружина, мати, 2 дітей та сестричка...:

- Винним себе визнаю в пред'явленому звинуваченні. Я працював конюхом і під час молотьби накрив зерна різних культур 50 пудів систематично, під час уборочної кампанії. Цей хліб я набрав лише для споживання своєї сім'ї. Жито я сховав у соломі в сарайчику, в стіну замурував хліб, а також заховав хліб в уборну, всього в кількості 50 пудів.

Коли було сільрадою об'явлено про те, хто хліб заховав, - щоб всі ті повернули, то мати моя настоювала, щоб я повернув захований хліб. Я цього не зробив, і тоді мати пішла та заявила про те, що у мене є захований хліб у стінці. У мене було зроблено розшук та забрано хліб, я ж втік, але мене було затримано. На мене мали вплив кулаки. До 1927 року у мене був лише 1 кінь...

Нарсуддя
Секретар

[підпис]
[підпис]

ДАХО. Ф.Р-787, оп. 1, спр. 452, арк. 1, 11 зв.-12, 25-25 зв. Оригінал. Рукопис

**З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ БЮРО ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО
РАЙКОМУ КП(б)У ПРО ВИПАДКИ НЕДОЇДАННЯ, ОПУХАННЯ ВІД ГОЛОДУ
ТА СМЕРТІ ВІД ОТРУЄННЯ СУРОГАТАМИ ПО СІЛЬРАДАХ РАЙОНУ**

19 лютого 1933 р.

...СЛУХАЛИ: Про випадки отруєння сурогатами /кінський щавель горішки то що/
по М[алій]-Лепатисі та Першотравневі сільрадах.

УХВАЛИЛИ: Бюро РПК відмічає що через отруєння сурогатами мало місце 8 смертей по М[алій]-Лепатисі та одна в комуні «Пролетарій» Першотравневої сільради. При огляді лікаря померлих встановлено що остані опухлі не були й померли не від голоду. Але поруч з цим бюро РПК відмічає, що в деяких селах опухлі від голоду: /в Червоній сільраді кулачка ходила просила хліба, вже почала пухнути з голоду, а нарешті в неї відкрили яму в якій було 45 цент пшениці. В Зеленій с[іль]/р[аді] № 1 одноосібниця Петрючка ходила пухла заявляла що вона вмирає з голоду, але в неї знайшли яму в якій було 45 пудів хліба і ряд інших аналогічних випадків/. Є випадки не доїдання а також і опухання частини колгоспників.

Бюро РПК Ухвалює:

1. Маюче на увазі що куркуль та його агентура використовує випадки смерті через отруєння сурогатами в бік агітації серед колгоспників та одноосібників, спрямовує основний вогонь на зрив засипки посів матеріалу, а тому сприводу цього негайно написати лист до всіх секретарів парт осередків голів сільрад та уповноважених РПК. Одноразово з цим запропонувати фракції РВК через інспектуру здоров охорони повести роз'ясовчу роботу серед колгоспників та одноосібників про шкідливість для людини від сурогатів що мають в собі отруйні речовини.

...А також запропонувати парт[ійним] осередкам упов.[новаженим] РПК, головам сільрад та колгоспам, комуністам організувати допомогу частині колгоспників які голодають, не припускаюче жодного голодання від голоду чесних ударників колгоспників.

2. Відміти що інформація з боку райуповноваженого ДПУ про стан району не задовільна /про випадки отруєння сурогатами ДПУ не знало до того часу поки останіх не інформував секретар РПК /. Запропонувати рай уповноваженому ДПУ т. Кривоносу покращати інформацію про стан району та щодено інформувати РПК /або посів трійку/...

Секретар РПК

[підпис]

/Кайоткін/

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 118, арк. 33. Оригінал. Машинопис

**З ПРОТОКОЛУ ЗАКРИТИХ ЗБОРІВ ПАРТОСЕРЕДКУ СІЛЬРАДИ ЗЕЛЕНА № 1
ВЕЛИКОЛЕПЕТИНСЬКОГО РАЙОНУ ПРО ПОВНЕ ПРИПИНЕННЯ
НАДХОДЖЕННЯ ЗЕРНА ДО НАСІННЕВОГО ПУНКТУ
ТА ВИЯВЛЕННЯ ЧИСЛЕННИХ ЗЕРНОВИХ ЯМ**

22 лютого 1933 р.

...Постановили: ...було допущено класового врага в керувну роботу колгоспів, які особливо провели куркульський саботаж – в справі виконання хлібозаготівли, отчего плян хлібозаготівли зирвали – виконавши его тільки на 52 % по с[іль]/ради, а також не було контролю з боку парторганізації, по односібному сектору допустили односібному сектору поховати хліб у ямах, що яскраво доказує, що по с[іль]/ради открито 61 яма с хлібом, а цим и провалили плян хлібозаготівли... За послідню п'ятиденку ні одного кілограма не поступило посівмат[еріал]а...

Пред[седатель] собранія /Розембаум/
Секретарь /Ткаченко/

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 124, арк. 9-10 зв. Засвідчена копія. Рукопис

**З ПРОТОКОЛУ ЗАКРИТИХ ЗБОРІВ ПАРТОСЕРЕДКУ АРТІЛІ «ЧЕРВОНІЙ ПРОГРЕС»
МАЛОЛЕПЕТИНСЬКОЇ СІЛЬРАДИ ПРО БОРТЬБУ
З ЧУТКАМИ ПРО ГОЛОД СЕРЕД СЕЛЯН**

23 лютого 1933 р.

Слухали: 1) Читка закритого секрет[ного] листа Обкому КП(б)У т. Хатаєвича.
Висловились т.т.

1. Башниев – зазначає, що наше основне завдання розсіять думку про одержання хліба з елеватора. Не було ніколи, щоб Ч[ервону] Армію призивали на допомогу в загот[івлю] посівмат[еріалів], а це говорить, що справа з хлібом не гаразд. Хліб в нас є, але кругова порука не дає можливості виявляти де він. Таких труднощів не було, щоб закликати на допомогу Ч[ервоній] Арм[ії], а це говорить, що ми не вміємо керувати, організувати масу на боротьбу за посівмат[еріали]. Ми займаємся лише запугиванієм окр[емих] к[ол]/г[оспників] і односібн[иків] вживая адмін[істративних] заходів не так, як цього треба. Нам треба притягти до роботи весь той актив, що біля нас, розбить кругову поруку як серед к[ол]/г[оспників] так і односібників...

Ухвалили: 1) На основі листа т. Хатаєвича треб[а] всю роботу, організ[увати] виробни[чий] актив на загот[івлю] посівмат[еріалів]. Розставити всі партійні і ком[сомольські] сили на роботу, розсіять думку про одерж[ання] зерна від держави. Розоблачать всі балачки про «голодовку». Популяризувати рішення Обл. КП(б)У та пост.[анови] Про хліб серед к[ол]/г[оспників] і одн[осібників]. Визн[ачити] для них амбар. Передивившись списки розд[ачі], натуравансу, особливо звернути увагу на переклад тяжесті на ледарів і рвачів.

[підпис]

ДАХО. Ф.П-89, оп. 1, спр. 53, арк. 3, 3 зв., 6. Оригінал. Рукопис

**З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ БЮРО ХЕРСОНСЬКОГО МІСЬКОГО КОМІТЕТУ КП(Б)У
ПРО МАСОВИЙ ХАРАКТЕР ТАЄМНОГО ПОМОЛУ ЗЕРНА,
НИЗЬКІ ВІДСОТКИ ВИКОНАННЯ ПЛАНІВ ЗБОРУ МІРЧУКА**

24 лютого 1933 р.

ПОДЛЕЖИТ ВОЗВРАТУ [штамп]

Цілком таємно

... § 15 Про виконання плану мірчука /т. Речицький/.

Висловились т. т. Кричевцов, Казацький.

1. Констатувати виконання місячного плану /лютий/ на 20/II по Херсонському р-ну 10,4 %, Цюрупінському 8,5 %, Скадівському 1,9 %, Хорли 8,2%, Калініндорф 2 %.

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

2. Відмітити, що з боку окремих районних організацій /Калініндорф, Цюрупінськ, Гопри/ не приділили належної уваги щодо виконання наданих плянів, не сплачується своєчасно заборгованість за попередній час, а також не ведеться боротьба з тайним помолом, що набуло за останній час масового характеру зокрема /Гопри/...

ТВО Секретаря МПК

[печатка]

/Соколов/

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 274, арк. 67, 72, 77. Засвідчена копія. Машинопис

З РІШЕННЯ НАРАДИ З ПОБУТОВИХ ПИТАНЬ ТРИКУТНИКІВ ПІДПРИЄМСТВ М. ХЕРСОНА ПРО НИЗЬКИЙ ВІДСОТОК ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ПОСТАЧАННЯ ЇДАЛЕНЬ ХАРЧОТРЕСТУ ПРОДУКТАМИ

[26 лютого 1933 р.]

Констатувати: 1) що по Харчотресту, що охоплює в 34 їдальнях - 17000 робітників та студентів та гарячими сніданками 7000 школярів, план постачання на I квартал виконано централіз[оване]. 3% та децзаготівлі 43%. Це сталося тому, що Харчотрест зупинився перед фінансовими труднощами, в зв'язку з тим, що 70% відпущених кредитів на осінньо-зимові заготівлі були погашені за термін I кварталу, але кредити спеціально на децзаготівлі не було відпущено. 2) Також саме кредитування приміського г[осподарс]-тва відсутнє, тому всі витрати ідуть за рахунок оперативних коштів. 3) Такий стан довів до того, що зарплати робітникам Харчотресту не виплачено за 2¹/₂ місяці, що складає 60000 крб. та заборгованість різним установам складає 300000 крб., що викликає припинення постачання з боку організацій, які постачають продуктами Трест/Рибтрест, Консервн[ий] зав[од], Укркондтрест і т. інш. 4) Також відбиваються в бік погіршення харчування те, що відсутнє р[айо]-ну децзаготівель, низький відсоток централізованого постачання (борошно, крупи, олія, цукор та інш.) та відсутній фонд стимулювання децзаготівель, все це удорожує вартість харчування, наслідком чого за термін місяця збірні треста складають 40000 крб.

По ЗРК - Обслуговує 4680 чол. в 9 їдальнях за квартал відпущено 905125 страв, що складає на одного їдця пересічно 3,7. Внаслідок нестачі продуктів пересічна калорійність страви дорівнюється 300 калорій, замість передбачених планом 340 калорій. В зв'язку з обмеженням коштів на децзаготівлі, що впливає на стан громхарчування, а також вартість харчування нижче собівартості затрачених продуктів...

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 165, арк. 21. Копія. Машинопис

З ДОПОВІДНОЇ ЗАПИСКИ ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКПРОФРАДИ ДО ОДЕСЬКОЇ ОБЛПРОФРАДИ ПРО СКРУТНЕ СТАНОВИЩЕ У М. ХЕРСОНІ ЩОДО ПОСТАЧАННЯ КАРТОПЛЕЮ ТА ОВОЧАМИ

26 лютого 1933 р.

1. Робітничє постачання м. ХЕРСОНУ на 1933/34 рік не забезпечується картоплею, пізньою капустою, морквою та цибулею за дефіцитністю таких пізніх культур по району Херсонської Міськпрофради. За балансом робітничого споживання, виходячи з мінімальних потреб за фактичними контингентами трудящої людності м. Херсону з максимальним використанням всієї наявної продукції приміських господарств, самодіяльних городів, а також і товарних лишків по колгоспах, - потреба робітничого постачання м. Херсону не покривається картоплею в кількості 8836 тон, пізньою капустою 776 тон, морквою 423 тони та цибулею в кількості 396 тон.

За всі попередні роки робітничє постачання м. Херсону картоплею та іншими зазначеними овочами задовольнялося за рахунок заготівель в інших районах. За відсутністю, або недостатніми можливостями таких заготівель в інших районах, як це було в минулому 1932 році, - робітничє постачання м. Херсону овочами зимою та на весні 1933 року перебувало в надзвичайно скрутному стані. Отже, щоб не припустити й надалі такого становища з робітничим постачанням овочами, потрібно зараз же остаточно розв'язати питання з прикріпленням до Херсону районів для заготівлі картоплі та пізніх овочів в зазначеній кількості за балансом робітничого споживання, взяти до уваги, що для засвоєння продукції та організації заготівель в інших районах потрібний певний час.

2. Крім відведення районів для заготівлі пізніх культур, потрібно розв'язати одночасно питання з фінансуванням плодоовочевих заготівель і особливо про надання кредитів на засолку й переробку овочів на зимовий період 1933/34 року.

За балансом робітничого постачання м. Херсону належить засолити й переробити 4562 тони продукції, що потребує кредитів у сумі 2135 тис. карб...

Затримка з надання потрібних кредитів по лінії Держбанку гальмує і зриває розгортання плодоовочевих заготівель...

Голова МПР

/Віговський/

Організ[атор]. робітнич[ого]. постач[ання]. та побуту
чл[ен]. Президії

/Байкалов/

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 165, арк. 19. Копія. Машинопис

**ЛИСТ ГОЛОВИ ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКПРОФРАДИ ДО ГОЛОВИ ОДЕСЬКОЇ
ОБЛПРОФРАДИ ПРО КІЛЬКІСТЬ ЗАРЕЄСТРОВАНИХ ВИПАДКІВ
ПОСТРАЖДАЛИХ ТА ПОМЕРЛИХ ВІД ГОЛОДУ,
ПОТРЕБУ У ПОКРАЩЕННІ ПРОДОВОЛЬЧОГО ПОСТАЧАННЯ**

27 лютого 1933 р.

Уважаемый товарищ!

Своим последним письмом от 16/II да и в свою бытность 16-17/II в Одессе я Вас лично знакомил с положением рабочего снабжения и общ.[ественного] питания в Херсоне. Помощь, которая мне была обещана т. Матвеевым, не смотря на то, что прошло 10 дней, не видно, а положение с каждым днем усложняется.

На сегодня мы имеем среди рабочих города зарегистрированных 400 случаев отеков и по заявлению врачей это является следствием недостаточного питания и главным образом белковыми веществами (хлеб, картофель и пр.). За последнее время зарегистрировано 10 случаев смерти на этой почве, 2 случая самоубийства (безработные).

Все мероприятия на изыскание продуктов питания на месте реальных результатов не дают и как следствие – ослабление темпов, низкая производительность и явная угроза выполнению промфинпланов.

Требуется безотлагательная реальная помощь с Вашей стороны, которую мы настоятельно просим.

Второй не менее важный вопрос это отношение Облстрахкасы к столовым диетпитания. Иначе как чиновничье-бюрократическим отношением я это характеризовать не могу. Несмотря на неоднократно ставленный вопрос о необходимости расширения контингента столоующихся в диетстоловой, а последней охвачено лишь 20 рабочих, исключая Зав[од] Петровского и Судоккомбинат. Облстрахкасса не только не соглашается увеличить контингент (на 100), но несмотря на воздорожание продуктов диетпитания предлагает горстрахкассе вкладываться в рамки ассигнований прошлого года. Такое положение сводит качество диетпитания к нулю. Моя просьба повлиять на Облстрахкассу: во-первых довести контингент столоующих в диетстоловой до 100 ч., это минимум того, что необходимо и во-вторых – увеличить отпуск ассигнований на едока столоующегося в столовой.

С комприветом

(Усов)

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 265, арк. 81. Копія. Рукопис

**З ПОСТАНОВИ БЮРО ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У
ПРО МАСОВІ ВТЕЧІ СЕЛЯНСЬКИХ СІМЕЙ З РАЙОНУ**

28 лютого 1933 р.

Один із видів кулацької провокації, направлений на зрив хлібозаготівлі і особливо на зрив весняної сівби, це організація масового бегства одноосібників та колгоспників з району, що було в грудні м[іся]-ці 1932 р., коли з району вийшло 352 господарства, із них кулацьких 69, одноосібників 205, колгоспників 78 та без сім'ї втекло кулаків 65, одноосібників 245, колгоспників 169, активу 27. В січні місяці хоч і помічається зменшення, але все ж таки кулацька робота в цій галузі повністю не розбита, так в січні м[іся]-ці

втекло: одноосібників 15 сімей, колгоспників 10 та без сім'ї втекло одноосібників 148, кулаків 16, та колгоспників 69 і активу 9 чол.

Особливо поражені втіканням такі села: Ушкалка, М.[ала]Лепетиха, Рубанівка, Н[ижній]-Рогачик, К[арай]-Дубина, Миколаївка та Зелена Перша й Друга...

Секретар РПК [підпис] Старченко

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 118, арк. 15. Оригінал. Машинопис

ЛИСТ ХЕРСОНЬКОЇ МІСЬКПРОФРАДИ ДО СМОЛЕНСЬКОЇ ОБЛПРОФРАДИ ПРО ВІДСУТНІСТЬ У ПРИМІСЬКИХ РАЙОНАХ ОВОЧІВ ТА СПРИЯННЯ У ЇХ ЗАГОТІВЛІ

[лютий 1933 р.]

В связи с отсутствием в ближайших районах к Херсону достаточного количества с[ель]х[оз] продуктов для нормального снабжения рабочих нам приходится с целью улучшения снабжения рабочих рассылать представителей для децзаготовок в более отдаленные места. Таким образом, нами намечена и Смоленская область. В особенности у нас недостаток в картофеле. Обращаемся к Вам с просьбой оказать всяческое содействие т. Флейшману в проведении заготовки с[ель]х[оз] продуктов и особенно заготовки и вывоза картофеля, чем Вы будете содействовать выполнению промфинпланов на наших предприятиях.

Председатель ГПС /Усов/

Управ. [ляющий] Делами [підпис]

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 165, арк. 45. Засвідчена копія. Рукопис

З ПРОТОКОЛУ ДОПИТУ І.І.ВОРОНЕНКА, ЧЛЕНА АРТІЛІ ІМ. СТАЛІНА с. ДАР'ІВКА ХЕРСОНСЬКОГО РАЙОНУ, ЗВИНУВАЧЕНОГО У КРАДІЖЦІ БОРОШНА

1 березня 1933 р.

...Винним себе по суті пред'явленого мені звинувачення визнаю та пояснюю, що не мав чого їсти, то я рішив скоїть кражу борошна в млині артілі ім. Сталіна, де я і пішов. Пломби я не бачив, позаяк було темно. Що торкається лайки, то я не лаявся і не угрожав нікому, а лише казав, що аби і Ви були голодні, то Ви теж би крали, де сказав, нарешті, що почекай – прийде і на тебе чорний день. Що торкається втечі два рази з-під варти, то я тікав, того що бажав їсти...

Уч[астковий] інспектор [підпис]
[підпис]

ДАХО. Ф.Р-787, оп. 1, спр. 158, арк. 11-12. Оригінал. Рукопис

З ПРОТОКОЛІВ ДОПИТІВ СВІДКІВ ІЗ КРИМІНАЛЬНОЇ СПРАВИ Г.Ф.КУКСЕНКА, МЕШКАНЦЯ с. ГОРОДОК РОКСАНДРІВСЬКОЇ СІЛЬРАДИ ХЕРСОНСЬКОГО РАЙОНУ, ЗВИНУВАЧЕНОГО У АГІТАЦІЇ ПРОТИ ВЕСНЯНОЇ ПОСІВКАМПАНІЇ ЧЕРЕЗ ЗАГРОЗУ ГОЛОДУ

1-4 березня 1933 р.

...Бригадир Куксенко, какової подняв крик, что мол правление обманывает колхозников, все сдает государству, а колхозники будут пухнуть с голода, и обращаясь к сидящим колхозникам, что мол дураки сидите и молчите, надо не допускать что бы правление сдало хлеб государству, а надо заставит разделить хлеб нам...

В январе месяце когда Куксенко вернулся из Херсона – где обучался на курсах организаторов труда – он собрал целую кучу женщин и стал их направлять на правление артели говоря вот видите, что я был прав когда говорил, чтобы не сдавали хлеб государству, а разделили между нами, теперь мы голодаем. И пригласив из толпы колхозницу Шкуренко Анну – пошли к председателю и стали вымогать хлеба, и тут опять же выступил с агитацией против сбирания посевмат[ериал]а, крича на всю канцелярию – «Народ и так пухнет с голоду, а вы еще с него тянете посевмат[ериал]»...

[підпис]

ДАХО. Ф.Р-787, оп. 1, спр. 493, арк. 3 зв., 4 зв. Оригінал. Рукопис

**ВИТЯГИ З КРИМІНАЛЬНОЇ СПРАВИ О.Д.ПИЖА, ХЛІБОРОБА-ОДНООСІБНИКА
с. СТАНІСЛАВ ХЕРСОНСЬКОГО РАЙОНУ, ЗВИНУВАЧЕНОГО
У НЕВИКОНАННІ ПЛАНУ ХЛІБОЗАГОТІВЛІ**

4 березня-11 травня 1933 р.

4 березня 1933 р.

Із протоколу допиту звинувачуваного Пиж О.Д.:

Фамилии, имя, отчество	Пиж Александр Дмитриевич
Возраст	1883 г.
Место рождения	с. Станіслав Херсонського району
Профессия	хлібороб
Социальное происхождение	куркуль
Имущественное положение	куркуль-розкулачений
Образование	малописемний
Национальность	українець
Профессия	хлібороб
Место службы и должность	м. Миколаїв, бавовняний завод

... В 1929 році мені було доведено план контрактації, скільки центнерів – не пам'ятаю, який я виконав повністю. Потім сільрада дала мені ще один план, який я мусив виконати по культурах, але на цей час у мене вже таких культур, як наприклад, пшениця і жито, не було. Я звернувся до сільради, щоб мені дали можливість виконати план вівсом, якого в мене було біля 300 пудів. Головою сільради тоді був Онищенко Роман Микитович, який дав мені відповідь, що вівса прийняти сільрада не може, а треба план виконати по культурах. Тоді я рішив хліб-овес закопати з тою метою, щоб не здать, а зимою годувати коней, що я зробив. Я та мої сини Михайло й Іван вночі закопали в погріб 250 пудів вівса.

Цього ж року мене розкуркулили. До розкуркулення я мав 4 коней, 1 корову, дві вівці, хату, сарай, один закот, 1 плужницю, 1 плуг, 3 борони, 1 сіялку, 1 гарбу, 1 фургон, 1 брчку. Найманою робочою силою не користувався, за винятком того, що 1926 року у мене працював 1 місяць наймит. Землі було 21 га: надільної 8га та 3 половини 13га.

Сім'я була з 4-х їдців зі мною: жінка Параска Кирилівна, син Іван, син Михайло. Після розкуркулення, я в 1930 році виїхав в м. Миколаїв і влаштувався в бавовняному заводі, де працював вантажником до 1933 року – до дня арешту. Про те, що в мене закопаний овес, я нікому не казав, бо знав, що за це мене будуть судити.

Жінка живе в м. Миколаїві, Рибна вулиця № 83, у хаті мого батька, якому 80 років.

Старший син Іван, 1908 року народження, живе не при мені, і не знаю, де він знаходиться.

Другий син Михайло, 1910 року народження, служить в Червоній Армії в м. Миколаїві при військовому комісаріаті.

Допитав [підпис]

* * *

27 березня 1933 р.

Звірка Станіславської сільської ради робітничо-селянських депутатів
Херсонської міськради

Гр. с.Станіслава Херсонського району Пиж Александр Дмитрович, по соц[іальному]стану куркуль, в 1920 році приймав участь в повстанні проти рев[олюційної]влади, проживаючи в селі весь час саботував по хлібозаготівлях та інших налогах.

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

Син Пижа жонатий на дочці Скрипниченка Феодосія Станіславського, куркуля, у якого знайдено в ямі 500 пуд. пшениці.

Голова сільради

[підпис]

* * *

27 березня 1933 р.

Акт

Складено мною цього акту в тому, що у Пижа Олександра Дмитровича бригадою артілі «Серп і молот» при перевірці двора знайдено захований в ямах хліб, а саме: в одній ямі із'ято 31 центнер вівса та в другій ямі ржи та проса із'ято 4, 75, крім цього, центнерів приблизно 10-12 було зовсім пропаще, тобто погнило та з'їдено різними шкідниками в ямі.

Голова Станіславської сільради

[підпис]

* * *

28 березня 1933 р.

Із протоколу допиту свідка Куєвди Я.Л.:

... Я знаю Пижа Александра как активного участника восстания против Советской власти, а после занялся хлебопашеством, по соц[іальному]стану – кулак. В 1929 году был обложен планом хлебозаготовки, точно я не помню количества, но я знаю, что он план не выполнил, перепрятал хлеб в ямах, а сам уехал в г. Николаев. В 1933 году в феврале месяце у него в квартире и во дворе обнаружен зернохлеб весом до 48 центнеров, из коих до 12-ти центнеров хлеба было испорчено, ибо он гноился в ямах. Кроме того, что сам переховувал хлеб, - агитировал среди селян против всех планов хлебозаготовки и посевкампаний, говорил, что у нас Советская власть все забирает, а мы голодаем. К тому же имел связь с кулаком Скрипниченко, у которого тоже обнаружено в ямах до 500 пудов хлеба. Затем все время агитировал против мероприятий партии и Советской власти на селе о том, что Советская власть нас грабит, я им хлеба не дам, а лучше выброшу..., хлебозаготовку не выполнил, а сгноил в ямах, что в результате у него обнаружили. Часто встречался с восстанцами [так у документі] 1920 года, и о чем он говорил с ними – точно не знаю...

Допросил

[підпис]

[підпис]

* * *

11 травня 1933 р.

Із присуду:

...Суд, обміркувавши справи та матеріали, які маютья при справі, вважає, що злочин, що його передбачено по 58 арт.[икулу] КК, цілком доведено, що звинувачуваний Пиж визнає свою шкідливу дію проти робітничого клясу та чесних колгоспників, маючи на увазі, що, як ворог народу, згноїв хліб в ямах, намагаючи зірвати плян хлібозаготівлі. Тому суд вважає призначити... захід соцоборони, а тому керуючись арт. 58 КК 216, 197 К.П.К

Присудив:

Пижа Олександра Дмитровича, 50 років, визнати винним та позбавити його волі реченцем на 8 років (вісім років) в далеких місцевостях...

Головуючий

[підпис]

Нар[одний]засід.[атель]

[підпис]

**ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ ПРЕЗИДІЇ ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ПРО ЗРОСТАННЯ ЧИСЕЛЬНОСТІ БЕЗПРИТУЛЬНИХ ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ
І ЗАХОДИ ЩОДО ЇХ УТРИМАННЯ**

6 березня 1933 р.

Постановили:

1. Не дивлячись на те, що за останні 3 м-ці вилучено з вулиці 54 правопорушника і крім того влаштовано в дитбудинок нормального дитинства нових 56 дітей, боротьба з безпритульністю не дає ще бажаного ефекту. Безпритульні переростки від 17 до 20 років, які не закріпились на виробництвах через відсутність сприятливих побутових умов (особливо гуртожитків) залишаються на вулиці і тероризують населення.

2. Крім того, Фракція Міськради відмічає, що за останній час контингент безпритульних в місті щоденно зростає за рахунок підкидишів та прибуваючих з сіл нашого і чужих районів і в такій кількості, що задовольнити їх нашими інтернатами абсолютно немає можливості.

Виходячи з цього, фракція міськради
УХВАЛЮЄ:

2. Запропонувати Голові Правління Д[итячого]Д[ому] т. Кувалдіну до 10/III розмістити на своїх підприємствах всіх переростків дітей (40 чол.) і переростків безпритульних з вулиці (15 чол.) разом 55 чол.

Комунвідділові негайно передати Д[итячого]Д[ому] вільний будинок для розташування в ньому гуртожитку для цих 60 чол.

Відділу Постачання забезпечити цих вихованців хлібним пайком, надавши на Д[итячий]Д[ім] хлібні ліміти...

3. Для попередження напливу безпритульних до міста, запропонувати Головам сільрад і Головам колгоспів своїх безпритульних влаштувати у себе в колгоспах, до міста не надсилати. Дітей, що їх надсилають інші райони до дитбудинків не приймати.

4. Для забезпечення приміщенням збільшеного обладнання на 50 вихованців контингенту дітей д[итячого]/м[іста] ім. Петровського використати вільні приміщення радгоспу ім. Косіора, що розміщується на терені дит[ячого]міста, по домовленості адміністрації останнього.

5. Довести до відому Облвиконкому, що багато районів безпритульних надсилають до міста групами та просити попередити ці райони щодо влаштування безпритульних по всіх колгоспах...

8. Для попередження безпритульності по місту поширити існуючу мережу дитсадків на 300 дітей, терміном на 4 м[іся]-ці. На утримання цих дітей Відділу Постачання відпустити по 200 грам хліба і включити їх в контингент дітей на централізоване постачання...

За оригіналом [печатка] [підпис]

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 274, арк. 191-192. Засвідчена копія. Машинопис

**ДОПОВІДНА ЗАПИСКА СЕКРЕТАРЯ ПАРТІЙНОГО ОСЕРЕДКУ с. АГАЙМАНИ
ДО НИЖНЬОСІРОГОЗЬКОГО РАЙКОМУ КП(Б)У ПРО МАСОВУ ЗАГИБЕЛЬ ЛЮДЕЙ
ВІД ГОЛОДУ**

6 березня 1933 р.

Сообщаю я, Афанасьев, секретарь п[артиной] / яч[ейки]. Тов. Валов, положение вещей в селе Агайманы очень в плохом состоянии. Каждый день мрут люди. Больше всего мрет индивидуальный сектор. За последние дни, т.е. сегодня, 6/III – 9 человек умерло, и очень, и очень – много пухлых детей. Поели всех собак, кошек. Тов. Валов, не считайте меня трусом чи оппортунистом. Я вам должен информировать положение вещей. С индивидуальным сектором я уже не знаю что делать, начет колхозов конечно нам известно, что скоро будет помощ[ь] крайне нуждающим[ся]. Тов. Валов, я хотел вам передать по телефону но решил написать но еще не полностью. Тов. Валов начет перевозки семян. Сегодня 6/III посылал всех индивидуальных лошадей которые працыздатни. [Далі закреслено].

Секрет[арь] п[артиной] / я[чейки] [підпис] Афанасьев

ДАХО. Ф.П-48, оп. 1, спр. 79, арк. 5-5 зв. Оригінал. Рукопис

З ПРОТОКОЛУ ДОПИТУ О.П.ЖАДАНА, ЖИТЕЛЯ с. РУБАНІВКА ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙОНУ, ПРО ГОЛОДУВАННЯ СІМ'Ї ТА ВИМУШЕНУ КРАДІЖКУ КАЧОК

6 березня 1933 р.

Я і вся моя сім'я уже на протязі цілого місяця голодаєм і я хотів просить милостиню і одного разу з неділю тому назад мені ніхто не дав нічого і я вирішив денебудь чого небудь украсти. І я зайшов до Штанька де в двори в сарає були качкі і я вкрав дві качкі убив і хотів нести додому, а мене Штанько зловив і почав бить. Бив він мене ногами кулаками, та головою об піл...

Нар[одний]слідчий

[підпис]

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1-а, спр. 156, арк. 2-2 зв. Оригінал. Рукопис

З ПРОТОКОЛУ ДОПИТУ Є.В.ЖАДАН, ЖИТЕЛЬКИ с. РУБАНІВКА ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙОНУ, ПРО ГОЛОДУВАННЯ СІМ'Ї

7 березня 1933 р.

...У мене сім'я бідуює. Хліба у мене нестало з Листопаду місяця [1932 р.] і я годувала дітей та сама, буряками та картошкою. В сучасний мент у мене нема нічого і мої діти пішли просить милостиню і один хлопчик 12 років ходив просить, а йому не дають і він украв у секретаря парт-осередку Штанько 2 качкі, а Штанько його зловив і дуже побив. Побив йому обличчя, руки, ноги, боки і коли він пришов додому, то лежав чотири дні без чувства. Вдобавок він уже був пухлий від голоду...

Нар[одний]слідчий

[підпис]

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1-а, спр. 156, арк. 6-6 зв. Оригінал. Рукопис

З ЛИСТА СЕКРЕТНОГО ВІДДІЛУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО ОБКОМУ КП(б)У «ФАКТЫ ОТКРЫТИЯ ЯМ У ЛИЦ, СИМУЛИРУЮЩИХ ОТСУТСТВИЕ ХЛЕБА И ГОЛОДОВКУ» ДО МІСЬКИХ І РАЙОННИХ КОМІТЕТІВ КП(б)У ПРО ГОЛОД, ОПУХАННЯ ДІТЕЙ ВІД НЕДОЇДАННЯ У НИЖНЬОСІРОГОЗЬКОМУ РАЙОНІ

8 березня 1933 р.

... Н[ижне]-Серогозский район.

В Александровском сельсовете, колхозник ходил и просил хлеба. Дети у него, действительно, были опухшие, при проверке у него нашли 7 пудов пшеницы.

Аналогичный случай был с колхозником В[ерхне]-Сирогозского сельсовета, у которого обнаружили 12 пудов хлеба.

Одна колхозница ар[тели]. «Згода» Савельевского сельсовета требовала, чтобы ей дали хлеба. Когда к ней послали комиссию для проверки, она комиссию в квартиру не пустила, заявляла, что она пошутила. Все же комиссия пошла к ней в дом и обнаружила у нея 2 буханки печеного хлеба, 2 пуда муки и 10 фунтов кукурузы...

Верно:

[підпис]

ДАХО. Ф.П-116, оп. 1, спр. 123, арк. 62, 63. Засвідчена копія. Машинопис

ВКАЗІВКА ГОЛОВИ ГЕНІЧЕСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У УПОВНОВАЖЕНИМ КОМІТЕТУ, СЕКРЕТАРЯМ ПАРТОСЕРЕДКІВ І ГОЛОВАМ СІЛЬСЬКИХ РАД ЩОДО ПОРЯДКУ НАДАННЯ КОЛГОСПНИКАМ ПРОДОВОЛЬЧОЇ ДОПОМОГИ

8 березня 1933 р.

С[овершенно] Секретно.

...РПК имеет сведения о том, что в отдельных колхозах грубо нарушают наши указания о порядке выдачи колхозникам продовольственной помощи, о чем говорят следующие факты.

Для колхоза Парижской Коммуны РИК отпустил 25 пуд. муки прод[овольственной]-помощи и утвердил представленный список только на 12 чел. а лодыри и симулянты, имеющиеся в списке были вычеркнуты.

Однако пред[седатель]. колхоза тов.Марченко грубо нарушил указания РИК и самовольно расширил список до 33 человек, кроме того 8 чел., которых РИК вычеркнул, были также самовольно включены в список.

Благодаря такому безобразному поведению руководителей лодыри и симулянты получили полную возможность получить прод-помощь наравне с хорошо работающими колхозниками.

При чем допускается недопустимая уравниловка – выдано от 4 до 6 кил. муки на каждый двор.

Полученная прод-помощь не использована как стимул для повышения труддисциплины, большего сплочения хороших честных колхозников, а наоборот безобразно проведенная раздача прод-помощи привела к тому, что почти все колхозники начал требовать прод-помощи.

РПК объявил строгий выговор пред.[седателю] колхоза Парижской коммуны т. Марченко и вместе с этим предупредил всех руководителей советов, партячеек и колхозов, что если подобные извращения будут допущены в других колхозах то РПК будет применять более суровые меры воздействия, привлекая виновных к судебной ответственности.

Кроме этого в ряде колхозов есть настроения выдавать прод-помощь печеным хлебом. РПК категорически запрещает выдавать печеным хлебом. Прод-помощь должна выдаваться только мукой.

Совершенно недопустимым являются попытки в отдельных колхозах выдавать прод-помощь по 300-400 грамм на человека. Такое распределение хлеба является неправильным.

РПК еще раз разъясняет Вам, что полученная Вами прод-помощь должна выдаваться в первую очередь лучшим передовым колхозникам, оказавшимся в тяжелом положении и надо выдавать не фунтами, а выдавать такое количество хлеба 1-1,5 пуд., чтобы это оказало чувствительную ему поддержку:

По вопросу о лодырях и симулянтах.

Они должны заработать себе хлеб по уборке бурьянов и только в самых крайних случаях /когда есть опухшие/ мы можем оказать ему помощь в зависимости от количества выработанных им трудодней в подготовке к севу.

Тот, кто допускает уравнивательные распределения прод-помощи в колхозе, тот ослабляет труд-дисциплину. В первую очередь мы обязаны помочь хорошему колхознику и этим самым объединить вокруг себя крепкое ядро лучших колхозников, при поддержке этого ядра мы по боевому проведем подготовку к севу и обеспечим высокое качество весенних с.[ельско]х.[озяйственных] работ.

СЕКРЕТАРЬ РПК

[підпис]

НОСАЧ

ДАХО. Ф.П-116, оп.1, спр. 127, арк. 12. Оригінал. Машинопис

**ДОПОВІДНА ЗАПИСКА УПОВНОВАЖЕНОГО ВЕЛИКОЛЕПЕТИТЬСЬКОГО
РАЙКОМУ КП(б)У ПО РУБАНІВСЬКІЙ СІЛЬРАДІ СЕКРЕТАРЮ РАЙКОМУ
ПРО ЗРОСТАННЯ СМЕРТНОСТІ ВІД ГОЛОДУ ТА ЗАГРОЗУ ЕПІДЕМІЇ**

10 березня 1933 р.

Вмерло за Январь м-ц 1932 р.	7 душ				
Февраль -«-	10 -«-				
Вмерло за Январь м-ц 1933 р.	19 душ				
З них по старості		колг[оспників]	1	инд.[ивідуальних]	8
по різним хворобам		-«-	5	-«-	2
Від голоду		-«-	1	-«-	2
З їх дітей до 10 років		-«-	3	-«-	1
Вмерло за Февраль 1933 р.	53 души				
З них по старості		колг.	2	инд.	15
по різним хворобам		-«-	1	-«-	15
Від голоду		-«-	4	-«-	16
З їх дітей до 10 років		-«-	5	-«-	8

З 1/III по 10/III вмерло 33 чоловікі з якіх колгоспників 15.

Смертність як за перши місяці 1933 р. так и марті падає виключно за рахунок мужского полу. Особливо смертність за останний час припадає на колгоспи Жовтень та Восход, де дуже помитне послаблення харчування на решти колгоспників.

Кепсько справа стояла з похоронами мерців тепер на кожній земгромаді в порядку трудповинності під керівництвом членів с[іль]/р[ад] трупи вбираються вчасно. Теж по колгоспам. З весняной теплотою треба ждати збільшення смертності та появи епідемій. Намі для предовращення епідемій вживаються слідуочия заходи, 1. Відчинено 2 тоні МТС і Комінтерн = 1 Ч[ервоний]-Жовтень = 1 та будується тоня на участку колгоспів Комунар-Восход.

2. По кладбищах виделені відповідальні особи, що доглядають аби трупи закопувались як слід.

3. Амбулаторія до весни як слід не підготовлена а саме, санітарів недостатне, медпрацівників теж, медікаментов мало.

4. Необхідно збільшити харчовую допомогу колгоспам: Ч[ервоний]-Жовтень, Комунар, Восход. Та видилити фонди для допомоги працівникам с[іль]/р[ад], кооперації, почті, школи (сторожа) та лікарні (сторожа санітари) з'яких абсолютна більшість працюючи на цих посадах трудоднів по к[ол]/г[оспах] не мають.

5. Прохання дати вказівкі які заходи треба вживати, зокрема по індивідуальному сектору.

10/III – 33 р.

[підпис]

А.Овсяников

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 122, арк. 13-13 зв. Оригінал. Рукопис

**ІЗ ЗАЯВИ Т.З.ТРУНОВОЇ, ЖИТЕЛЬКИ с.РУБАНІВКА ВЕЛИКОЛЕПЕТИТЬСЬКОГО РАЙОНУ,
ДО ПОЛІТВІДДІЛУ РУБАНІВСЬКОЇ МТС ПРО ВІДІБРАННЯ У НЕЇ ЗЕРНА І КРУПИ
КЕРІВНИЦТВОМ КОЛГОСПУ «ЖОВТЕНЬ»**

10 березня 1933 р.

25го Феврала [19]33 г. ко мне во двор в 12 час ночи приехали Рубанов[ской] парт[ийной] ячейки Секретар Штанко, Голова Соза Жовтня Устименко, член Соза Жовтня Цеомашка Стефан Васильев. Переверза Яков Иванов. Секретар ячейки Штанко стучали у двери и окна и кричал открой я секретарь ячейки, а иначе я тебе выбью двери и окна, я испугалась открыла двери и эти поименованные граждане вошли в дом и Штанько закрычал где твой хлеб я ему ответила: Вот у меня ведра два мусорное зерно. Штанко закрычал что ищите в сундуке и забрали крупу которая была мною положена в сундуке у сыте. Штанько закрычал высыпте ее у мешок но я стала недавать ухватила за сыто. Штанко ухватил меня за руки держал а Устименко и Цеомашко отнимали сыто с крупою. Разорвали сыто и крупу розсыпали у солому которая была в доме. Переверза полез на печку и начал шарить развязывал все узлы...

Просительница Трунова Т. [підпис]

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1-а, спр. 156, арк. 24-24 зв. Оригінал. Рукопис

ВИТЯГ З ВКАЗІВКИ СЕКРЕТНОГО ВІДДІЛУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО ОБКОМУ КП(б)У МІСЬКИМ І РАЙОННИМ КОМІТЕТАМ КП(б)У ПРО ЗАБОРОНУ ВІДКРИВАТИ ЗАГАЛЬНІ ПУНКТИ ХАРЧУВАННЯ ДЛЯ ГОЛОДУЮЧИХ

12 березня 1933 р.

... Вместе с продовольственной ссудой этого количества хлеба вполне достаточно для того, чтобы решительно покончить с фактами опухания и голодных смертей. Для этого необходимо только, чтобы партийные комитеты были более чуткими, чтобы они более быстро реагировали на все случаи опухания и голодания, чтобы они более тщательно проверяли каждый факт с тем, чтобы не допустить предоставления продовольственной помощи чуждым элементам и симулянтам, которые опухая от голода, одновременно скрывают в ямах десятки пудов хлеба, как это имело место в целом ряде районов.

Обком решительно осуждает выдачу продовольственной помощи печеным хлебом, а также в порядке организации общих питательных пунктов. Такой порядок приводит только к уравнительности в распределении продовольственной помощи и создает впечатление общего голода, когда организуются специальные питательные пункты, как это делалось в голодные годы. Вам необходимо избежать создания этих общих питательных пунктов, создающих атмосферу сплошного голода. Хлеб необходимо выдавать индивидуально, нуждающимся колхозникам и нашим советским работникам, которые в этом нуждаются...

Секретарь Обкома КП(б)У

[підпис]

ДАХО. Ф.П-116, оп. 1, спр. 123, арк. 75,76. Оригінал . Машинопис

ЗВІТ КОМІСІЇ ІЗ ОБСТЕЖЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ СИТУАЦІЇ У СІЛЬРАДІ ЗЕЛЕНА № 1 ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙОНУ ПРО МАСОВУ ЗАГИБЕЛЬ ЛЮДЕЙ ВІД ГОЛОДУ

[13] березня 1933 р.

Обследование проведено 12-13 марта 1933 года. Комиссией в составе от РПК Овсяников, от РВК Вибе, от Здраводела Бондаренко под председательством т. Овсяникова.

При обследовании установлено следующее:

1/ За Январь месяц умерло 10 человек из коих детей 8 человек, от старости 1 человек, 9 человек от разных болезней. Колхозников умерло 5, индивидуальников – 3, кулаков – 2.

2/ За февраль месяц умерло 37 человек: из детей 17, от старости умерло 6 человек, по разным болезням 16 человек, от моротического отека 15. Колхозников умерло 20 человек, индивидуальников 13 человек, кулаков – 4. За 11 дней марта умерло 55 человек: из них детей умерло 25 человек, умерло от старости 6 человек, по разным болезням 22 человека, от моротического отека 27 человек. Колхозников умерло 34 человека, индивидуальников – 17 человек, кулаков – 4 человека.

4/ По данным сельсовета на 12/III зарегистрировано пухлых 444 челов., слабых 628 человек: из них колхозников пухлых 316 человек, слабых 533 человека, единоличников пухлых 128 человек, слабых – 95 человек.

Отдельно по колхозам:

а/	«Путь Свободы»	пухлых	182 человека,	слабых	198	человек.
б/	«Большевик»	пухлых	50 «	«	70	«
в/	«Красное Знамя»	«	23 «	«	77	«
г/	«Огонек»	«	41 «	«	67	«
д/	«Зоря»	«	17 «	«	100	«
е/	«Сталино»	«	3 «	«	21	«

5/ Для проверки данного положения обследовано 25 семейств из списка пухлых. Колхоз «Красное Знамя» 3 семейства, «Большевик» 4, «Зоря» - 1, «Огонек» - 5, «Путь Свободы» - 4, единоличников – 8. При чем установлено следующее: Из семейств колхоза «Красное Знамя» пухлых 2 и слабых 1. По «Большевик» пухлых – 3 семейства и одно хозяйство числящееся слабым, а фактически все вполне здоровые. По колхозу «Огонек» только в одной семье часть пухлых, остальные семейства слабые, среди них одна красноармейская. По колхозу «Зоря» одно хозяйство слабое. «Путь Свободы» 3 семейства полностью пухлых и одно слабое, среди них 3 бригадира.

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

6/ Из обследованных в списках пухлых 8 семейств единоличников оказалось: 4 семьи пухлые, 3 семейства слабых, а 4-е семейство Польской Яков двое детей истощенных, сам и жена вполне здоровые. Сам Польской выброшен из колхоза за симуляцию.

7/ При обследовании обнаружено 3 трупа: один из них не хоронится с 10/III и один умирающий. Из них колхозников 2 и умирающий. Трудодней у умерших и умирающей /Гридасова/ имеются 500, семья состоит из 7-ми человек, из них детей трое и взрослых четверо.

8/ При осмотре кладбища обнаружено, что трупы умерших кладутся в старых ямах, при чем на глубине одной четверти, при чем обнаружено совершенно незарытый труп ребенка и 2 могилы засыпаны снегом.

9/ Учет пухлых и слабых с[ель]/с[овет] проведен механически, На прим. «Путь Свободы» всего в колхозе 380 душ, из них по спискам с[ель]/с[овета] 182 остальные 198 слабых. При посещении Правления колхоза из присутствующих там колхозников 9 человек – 7 человек вполне здоровые. С[ель]/с[овет] вместо борьбы за использование внутренних кормовых ресурсов доставки продпомощи с района, занялся формальным учетом пухлых и слабых, для чего выделил ответственных лиц по колхозам и единоличному сектору для составления данных, и сам конкретно не проверял этих данных.

10/ Внутренние харчевые ресурсы колхозы имеют следующие: «Путь Свободы» муки – 4 пуда 20 фунтов, кукурузы молодой, негодной к посеву – 2 пуда 20 фунтов и овса 3 пуда всего 10 пудов. «Красное Знамя» отходов вполне пригодных к перемолу 16 пудов, отходов сорных 25 пудов из которых при очистке можно взять минимум 12 пудов. При данном положении колхоз муки не имеет и выезжающим колхозникам за посевмат[ериал]ом для питания их выдает в неперемолотом виде отходы.

Колхоз «Огонек» из 112 хозяйств по словам председателя колхоза нуждаются в помощи 42 хоз[яйст]-ва запасов никаких не имеют, но имеется молочная ферма, где доится 25 коров а также у колхозников имеется до 30 коров. По остальным колхозам не проверяла, так как по словам С[ель]/с[овета] и по данным положение удовлетворительное.

11/ Первую прод[овольственную]помощь получено и роздано 6/III на вторую пятидневку подводы еще не были высланы. 10/III подводы высылались но по случаю плохой погоды вернулись обратно.

12/ Извещение о получении продпомощи от Райпотребсоюза не было, и посланные подводы от Рубановского с[ель]/с[овета] 10/III вернулись обратно так как в Райсоюзе не было муки /арт[ель]. Коминтерн и председатель Рубановского СКТ/.

13/ По словам пред[седателя]. с[ель]/с[овета] т. Савранского о нарастающей смертности на почве недоедания, им информировалось Нач[альника]. Политотдела МТС 6/III, председателя РИК'а поставил в известность 11/III и секретарь п[артийной]/ячейки информировал РПК 12/III докладной запиской, а между тем, самая большая смертность – 18 человек было 9/III.

14/ С[ель]/с[оветом] точных данных о фактической нуждаемости не выявлено, а только собраны сведения через специально выделенных уполномоченных и фигурируя у себя цифрами мертвых, пухлых и слабых, создана особое паническое настроение, как среди актива, так и среди колхозников и единоличников. Колхозники на работу не выходят, сидят на печи, не умытые, в антисанитарном состоянии помещения, что влечет за собой эпидемические заболевания.

15/ Однако положение в с[ель]/с[овете] № 1 требует немедленного оказания продпомощи в увеличенном виде, немедленно его переброской для оказания помощи нуждающимся колхозникам, рядом с чем развернув масово-раз'яснительную работу, направленную на поднятие морального состояния как колхозников так и единоличников.

Председатель комиссии
Члены

/Овсяников/
/Вибе/
/Бондаренко/

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 119, арк. 7-8. Копія. Машинопис

ЛИСТ ГОЛОВИ РАЙОННОГО ПРОФКОМІТЕТУ ВОДНИКІВ ДО ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКПРОФРАДИ З КЛОПОТАННЯМ ПРО ВИДАЧУ ХЛІБНИХ КАРТОК БЕЗРОБІТНИМ

14 березня 1933 р.

Зов.[сім] Таємно

В зв'язку з дуже важким становищем безробітних, яких налічується 300 чоловік виключно по м. Херсону.

Безробітні зовсім не одержують хліба.

З боку Райкомводу не раз піднімалось клопотання перед ТПО про видачу хоча б на 20-30 чол. хліба, остання категорично відмовляла, мотивуючи, що на безробітних лімітів немає.

Отже, Райкомвод прохає відпустити як мінімум 25 карток для одержання хліба безробітним, що допоможе найбільш нужденним.

Голова Р[ай]К[ом]В[оду]

[підпис]

/Солохін/

25 карточек получил Черняк

[дописано]

14/IV-33.

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 165, арк. 365. Оригінал. Машинопис, рукопис

З ПОСТАНОВИ БЮРО ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У ПРО МАСОВУ СМЕРТЬ ВІД ГОЛОДУ СЕЛЯН У ЗЕЛЕНСЬКІЙ СІЛЬРАДІ

14 березня 1933 р.

Ц[ілко]м] таємно
Окрема папка

Слухали: Про стан в сільській сільраді Зелена № 1 (доп. т.Овсяніков)

Ухвалили: Бюро РПК відмічає, що завдяки бездіяльності та розгубленості секретаря парт осередку т.Ткаченко і голови сільради т.Савранського і не своєчасну доставку харчової допомоги колгоспникам і одноосібникам допустили масове вмирання (За 11 днів березня місяця вмерло від голоду 27 осіб, з них 19 колгоспників) – т.Ткаченко та Савранський замість того, щоб інформувати про дійсне становище в сільраді занялись обліком пухлих та «слабих», крім того допустили, що трупи вмерлих лежали по декілька днів не хованими по квартирах (а один труп на кладовищі лежав зовсім не засипаний).

Бюро РПК Ухвалює:

1. За бездіяльність та не своєчасну інформацію РПК не своєчасну доставку харчової допомоги селу, що призвело до масового вмирання від голоду колгоспників та одноосібників, за допущеність становища коли труп вмершого не був засипаний землею на кладовищі, секретаря парт осередку т.Ткаченко та голову сільради т.Савранського з роботи зняти і з лав партії виключити. Голові РСС т.Клейну за халатне відношення до справи видачі харчової допомоги оголосити сувору догану.

2. Відмітити, що з боку Нач.[альника] політ. відділу Рубанівської МТС т.Жолудьова не було прийнято відповідних мір та не доведено до відому секретаря РПК про дійсне становище в сільраді Зелена № 1.

3. Зобов'язати фракцію РСС в особі т.Клейна протягом одної доби відвантажити в сільраду Зелена № 1 харчової допомоги для допомоги голодним 150 пудів муки.

Секретар РПК

/Кайоткін/

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 118, арк. 50. Засвідчена копія. Машинопис

З ВКАЗІВКИ СЕКРЕТАРЯ ГЕНІЧЕСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У УПОВНОВАЖЕНИМ РАЙКОМУ І СЕКРЕТАРЯМ ПАРТОСЕРЕДКІВ ПРО УМОВИ НАДАННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ ДОПОМОГИ СІМ'ЯМ ЧЕРВОНОАРМІЙЦІВ

14 березня 1933 р.

Секретно.

...Среди семей красноармейского кадра и переменного состава установлены отдельные факты голодания.

Обязываем Вас за счет отпускаемой В[ашей]/прод[овольственной]-помощи обеспечить семьи красноармейцев в зависимости от участия этих семей в подготовке в проведении весеннего сева.

Вы обязаны принять все меры к тому, чтобы среди семей красноармейцев не было бы ни одного факта опухания и голодания.

Секретар РПК [підпис] /Носач/

ДАХО. Ф.П-116, оп. 1, спр. 127, арк. 17. Оригінал. Машинопис

3 ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ БЮРО ХЕРСОНСЬКОГО МІСЬКОГО КОМІТЕТУ КП(б)У ПРО ВИПАДКИ РОЗКРАДАННЯ НАСІННЄВОГО МАТЕРІАЛУ У ТОКАРІВСЬКІЙ ТА ШИРОКОБАЛКІВСЬКІЙ СІЛЬРАДАХ, НИЗЬКИЙ ВІДСОТОК ЙОГО ЗБОРУ В ІНДИВІДУАЛЬНОМУ СЕКТОРІ СЕЛЯН БІЛОЗЕРКИ, АРНАУТКИ, КІЗОМИСУ

14 березня 1933 р.

Цілком таємно

РЕЗОЛЮЦІЯ

Вислухавши доповідь т. Кричевцова про хід записки насінньових та фуражних фондів, про схоронення цих фондів в колгоспах і індивідуальному сектору р[айо]-ну Бюро Херсонського МПК ухвалило:

Відзначити, що переважна більшість колгоспів р[айо]-ну, що мають наявних від 63 до 99% насінньфондів, з 1/III – 33 р. майже зовсім припинили боротьбу за завершення засипу насіння. Партосередки, уповноважені МПК замість того, щоб після одержання насінньової позики піднести всю парторганізацію, комсомол, колгоспний актив на закінчення в 2-3 дні засипу потрібних фондів пустило справу на самоплив, демобілізувалися, не організували рішучої відсічі куркульським балачкам про те «що держава дасть і решту насіння» і тим утворили загрозу зриву виконання посівплянів із зернових культур.

Замість більшовицької боротьби за насіння й фураж п[арт]/осередки й уповноважені МПК самозаспокоїлися, почали займатися другорядними справами, значна частина уповноважених МПК і секретарі в п[арт]/осередків виїхали до міста без дозволу МПК, уповноважені відпустили частину парторганізаторів з бригад до Херсону.

Все це свідче, що т[овариші]. т. на місцях не зрозуміли рішень Січневого і Лютневого Пленумів ЦК. ВКПб і ЦК.КП(б)У, не зрозуміли постанови ЦК. ВКПб від 24/І, постанови лютневого Пленуму Обласкому й Об'єднаного Пленуму МПК і МКК, не зрозуміли суті промов т. Сталіна на Січневому Пленумі і Всесоюзному з'їзді колгоспників ударників і не зробили ці рішення й постанови керівництвом до дії.

Бюро МПК відмічає особливо незадовільний стан засипу фондів по індивідуальному сектору /4%, що свідчить про цілковитий недооцін участі, індивідуального сектору в засівній кампанії від переважної більшості п[арт]/осередків, Голів С[іль]/рад і уповноважених МПК.

Відзначаючи, що в низці С[ільських]/рад: Токарівка, Ш[ирока]-Балка мали місце випадки розкрадання зі склепів та перевозок насінньового матеріалу, Бюро МПК визначає, що п[арт]/осередки, С[іль]/ради не приділили достатньої уваги в справі схоронення та зберігання насінньових та фуражних фондів.

На підставі цього Бюро МПК ухвалило:

... 5. Попередити секретарів п[арт]/осередків Білозірки – Стретович, Арнаутки – Гірського й К[изо] Мису – Кучеренка, що коли вони не дійдуть зрушень протягом наступних 2-3 днів у мобілізації фондів по індивідуальному сектору їх буде притягнуто до парт відповідальності.

6. Зобов'язати Голів С[ільської]ради, голів колгоспів протягом днів, що лишилися до розгортку масового сіву приділити серйозну увагу організації громадського харчування у вироббригадах на полі підчас сіву.

7. Доручити фр[акції]. М[іської]/ради опрацювати питання про надання насінньової позики від колгоспів, що мають лишки насіння, колгоспам, яким не вистачає насіння з тим, щоб позика була повернена з першого обмолоту 1933 р....

Певно:

/Пузанов/

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 274, арк. 78, 87-88. Копія. Машинопис

**З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ БЮРО ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У
ПРО ПОЛІПШЕННЯ БЕЗПЕРЕБІЙНОГО І ЯКІСНОГО ПОСТАЧАННЯ РАЙОННОГО
ТА СІЛЬСЬКИХ АКТИВІВ, ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІТВІДДІЛІВ МТС**

14 березня 1933 р.

...СЛУХАЛИ: 1. Про постачання райактива, сільського актива та робітників МТС і політвідділів МТС.
/Доп. тт. Rogozin, Klein/.
УХВАЛИЛИ: 1. Заслухав доповідь Райпостачвідділу т. Rogozina та співдоповідь голови РСС т. Kleyna про постачання райробітників і робітників МТС та політвідділів МТС, - БЮРО РПК відмічає: ...
3. Неімовірно дуже велика націнка на продукти та товари кер[івного]складу, з приводу чого ціни дуже великі /пральне мило 3-60 коп., павидло 9-40 к. і т.інш./.
4. Якість продуктів дуже низька, що потребує його поліпшення, хліб як для кер[ерівного]складу так і для райактива гіркий, з неочищених отходів...
Бюро РПК Ухвалює:
1/ Запропонувати тт. Rogozinu та Kleynu проробити питання можливості організації та можливості її безперебійної роботи окремо для ІТР та райактиву, а також окремо для керскладу, про що в 5 денний термін докладно доповісти на бюро РПК...

СЕКРЕТАР РПК /КАЙОТКИН/

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 118, арк. 43. Засвідчена копія. Машинопис

**ЗІ СЛУЖБОВОЇ ЗАПИСКИ А.ДУРНЄВА , БРИГАДИРА ТРАКТОРНОЇ БРИГАДИ,
КЕРІВНИЦТВУ РУБАНІВСЬКОЇ МТС ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙОНУ
ПРО ГОЛОДУВАННЯ ТРАКТОРИСТІВ**

14 березня 1933 р.

...Не хватало керосіну ми стали где попало, в то время Штанько бросил нас, зарядив одного трактора і уехал в Рубановку. Нам пришлось бити четверо суток голодными, питались где кто мог чем выпросил буряк, і даже било так ми били винуждени уехать собралісь ми 13/III в 11 часов дня выехали, некоторые трактористы от голоду [з'їли] сирого бурака, приехали больными. Больной Волобуев мех[анік], Стрюк Яков тракт[орист] Орел Яков, Звегинцев Кіріл, которых только довели домой, все остальные слабые.

14/III 33 року [підпис]

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1-а, спр. 156, арк. 23-23 зв. Оригінал. Рукопис

**ОБІЖНИК ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У СЕКРЕТАРЯМ ПАРТОСЕРЕДКІВ,
ПАРТГРУП ТА УПОВНОВАЖЕНИМ РАЙКОМУ ПРО НАДАННЯ ТЕРМІНОВОЇ ДОПОМОГИ
ГОЛОДУЮЧИМ СІМ'ЯМ ЧЕРВОНОАРМІЙЦІВ**

15 березня 1933 р.

До всіх секретарів партосередків, партгруп та уповноважених РПК
По маючимся відомостям встановлено, що в нашому регіоні мають місце факти голодовки сімей, що впливає на політично-моральний стан бійця.
РПК зобов'язує персонально секретарів осередків, партгруп та уповноважених РПК негайно перевірити ці факти і при виявленні дійсно голодовки сімей червоноармійців, організувати видачу харчової допомоги для колгоспного активу, сім'ям червоноармійців-колгоспників з фонду, що їх одержала С[іль]/[рада] для допомоги сім'ям червоноармійців.
Харчову допомогу сім'ям червоноармійців видавати в залежності від участі сімей червоноармійців та перемінників в роботі по підготовці до весняної сівби.
Секретарі партосередків, партгруп та уповноважених РПК, мусять вжити всіх заходів, щоб не було ні жодного випадку опухання чи голодовки серед сім'ї червоноармійців.

Секретар РПК /Кайоткін/

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 121, арк. 2. Засвідчена копія. Машинопис

**З ДОПОВІДНОЇ ЗАПИСКИ СЕКРЕТАРЯ ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У
ДО СЕКРЕТАРЯ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО ОБКОМУ КП(б)У ПРО ЗРОСТАННЯ
СМЕРТНОСТІ ВІД ГОЛОДУ, ВИПАДКИ КАНІБАЛІЗМУ У РАЙОНІ**

15 березня 1933 р.

Сов. секретно

...Сейчас голодовка увеличилась, особенно по таким сельсоветам: Зеленое № 1, Рубановка, М[алая]-Лепетиха и Бабино. В районе увеличение смертей по сравнению с прошлыми месяцами, так: в сентябре 1932 года всего умерло 91 чел., в октябре – 111 чел., в ноябре – 91 чел., в декабре 97 чел., в январе 1933 года 104 чел. и в феврале 202 чел. По одному сельсовету Зеленое № 1 за 11 дней марта м[еся]ца умерло 55 чел. Из них от голодовки 27 чел., из коих колхозников 18 чел. единоличников 5 чел. и кулаков 3 чел.

Председатель сельсовета т. Савранский бывш.[ий] районный работник и секретарь партячейки т. Ткаченко не ставили в известность РПК до 12/III, а сами занялись только учетом пухлых и «слабых» по селу. Кроме этого в этом селе были случаи когда трупы лежали в квартирах по несколько дней, не хоронились, а на кладбище обнаружен не зарытый труп ребенка. О своевременном получении продовольственной ссуды ни пред.[седатель] сельсовета, ни секретарь партячейки не беспокоились. Для этого села было отпущено продовольственной ссуды гораздо больше чем другим. Им было известно, что 81 пуд. муки они могут забрать в Райсобезе. Постановлением бюро РПК, секретарь партячейки Ткаченко и пред.[седатель] сельсовета Савранский исключены из партии и принято ряд мероприятий для ликвидации такого положения в селе. В Днепрянском сельсовете (сельсовет при Райцентре) одной девушкой Постовой, которой 19 лет зарезана 7 летняя девочка (Попова Мария) порезана на куски, часть которых не найдены. По выяснению оказались они съедены. Пока что ГПУ установлено, что это сделано на почве голодовки...

Секретарь Б[ольше-]Лепетихского
районного партийного комитета

(Кайоткин)

ДАХО. Ф.П – 104, оп. 1, спр. 119, арк. 9 зв.-10. Копія. Машинопис

**ЛИСТУВАННЯ ГОЛОВИ ГЕНІЧЕСЬКОЇ РАЙОННОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ
З ГОЛОВОЮ КОЛГОСПУ «ПАРИЗЬКА КОМУНА» ТА ГОЛОВОЮ РОЖДЕСТВЕНСЬКОЇ
СІЛЬРАДИ ПРО ЧИСЕЛЬНІСТЬ ГОЛОДУЮЧИХ І ПОМЕРЛИХ ВІД ГОЛОДУ**

18 березня та 23 березня 1933 р.

18 березня 1933 р.

Срочно
Секретно

Пред[седателю]. Колхоза «Парижская Коммуна»

По имеющимся сведениям в рай КК-РКИ, что в вашем колхозе, как будто бы с 1го по 15/III умерло 60 человек колхозников взрослых и детей от недоедания и голода.

Поэтому срочно мне сообщите предварительно проверив эти факты и если имеются случаи опухания детей немедленно примите меры и помогите хлебом и др.

Ответ жду. Немедля сообщить.

Пред[седатель]. Рай КК-РКИ

[підпис]

ДАХО. Ф.П – 116, оп. 1, спр. 140, арк. 3. Оригінал. Рукопис

* * *

23 березня 1933 р.

Секретно

Председателю РКК РСІ

На Ваш запрос за № 24 от 19/III сообщаем по арт[ели]. Париж[ская]-Комуна умерло с I/I [19]33 г. взрослых 12 чел. и детей 10 чел. всего 22 чел. Из них есть умершие по болезни т[у].бер[кульоз] и от старости.

На сегодняшний день есть наличие семейств, где отдельные чл[ены] семьи опухшие от недоедания, количество таких семейств 18. Коим на сегодняшний день помощь к[ол]/х[озом] оказывалась и оказывается, за исключением 4-х семейств, не оказывалась как симулянтам.

Пред[седатель]. с[ель]/с[овета]

[підпис]

Пред[седатель]. арт[ели]. Пар[ижская].- Ком[муна].

[підпис]

ДАХО. Ф.П – 116, оп. 1, спр. 140, арк. 4. Оригінал. Рукопис

3 ДОКУМЕНТІВ ПРО ОБСТЕЖЕННЯ РОБОТИ ХЕРСОНТОРГУ СЕКРЕТАРІАТОМ ХЕРСОНСЬКОГО МІСЬККОМУ КП(б)У ЩОДО ПОГІРШЕННЯ ПОСТАЧАННЯ ПРОДУКТАМИ ХАРЧУВАННЯ РОБІТНИКІВ ТА ЇХ СІМЕЙ

19 березня 1933 р.

1. Район деятельности обслуживания Херсонторга: 1/ Бериславский, 2/ Б[ольше]-Александровский, 3/ Голопристанский, 4/ Калининдорфский, 5/ Каховский, 6/ Снигиревский, 7/ Херсонский и 8/ Цюрупинский.

2. Херсонторг обслуживал на 1/I-33 года 96 торговых единиц из них по городу 40 единиц и по селу 56 един. /по селам Херсонского района 12 единиц./ По состоянию на 20-е Марта 1933 года дополнительно открыто в городе 3 единицы, по селу 4 единицы /в МТС Херсонского района 2 торговых единицы – Белозерка – 1 и Дар'евка 1./

К весенней посевной кампании 1933 года Херсонторг открыл при МТС 4 Универмага, куда завезено товара на сумму:

1/ Белозерская МТС..... 10971 руб.
2/ Каховская.....5944
3/ Б[ольше]-Александровка.....6369
4/ Дар'евская.....7608

Из 43 единиц по городу закрытых распределителей по предприятиям 19 / Зав[од] Петровского № 1, Обозный Завод, Електро-Станция, Тракторные мастерские, Елеватор, Консервстрой./

На окраинах города Военное, Забалка и в Мельницах 6 торговых точек – остальные в центре/.

3. Финансовое состояние Херсонсторга чрезвычайно напряженное. Не хватает оборотных средств около одного мил. рублей, не смотря на директивные указания НКФ, об отпуске оборотных средств Торгом 660.000 т. руб. – не получили ни копейки, а на оборот местный финансовый отдел отчисления от прибылей на 73 тыс. руб. фактически взял 337 т. руб., т.е. перебрал 264 т. руб. / из коих возвращены только 100 т. руб./.

В 1932 году в III-м квартале вместо 2114 т. руб., оборотных средств спущено 1721, т. руб. в IV-м квартале вместо 3025 т. руб. – 2371,3 т. руб.

Оборотные средства на 1933 год совершенно не отпущены...

9. Снабжение рабочего потребителя прикреплено[го] для обслуживания к Херсонторгу по сравнению с Декабрем и – Ноябрьем в I-м квартале 1933 года ухудшилось. Из прилагаемой таблицы видно, что в Январе Херсонторг выдал пайка меньше чем в Декабре месяце, а в Феврале меньше чем в Январе.

Указанный паек выдан только I-му списку. Список II-й с Января месяца пайка не получал...

ПЕРВЫЙ СПИСОК

Название продук- тов	№№ та- лонов	Главная	Взросл. иждивен [цы]	Дети	Январь			Февраль		
						Глав- ная	Ижди- вен. [цы]		Глав- ная	Ижди- вен. [цы]
Сахар	15	600г	400 г.	400 г.	Сахар	800	-	Сахар	800	300
Макароны	16	500г	-	500	Мыло	1	-	Крупа	500	200
Крупа	17	600 »	-	-	Крупа	500	-	Чай	50	-
Кондиздел. [ия]	11	500 »	300	300	Макарон.[ы]	500	500			
Масло под. [солнечное]	18	300 »	-	-	Чай	25	-			
Рыба	19	1000 »	-	-	Повидло	1 кіл.				
М'ясо	14	1000 »	-	-						
Мыло хозяйст. [венное]	17	1 кус.	-	-						
туалетное	11	1 »	-	-						
Чай	15	50 гр.	-	-						
Нитки	16	1 кат.	-	-						

ВТОРОЙ СПИСОК

МАРТ

[дописано чорнилами]

I список II список [иждив.]

Сахар	15	400гр.	300	300	Сахар	800	400	-
Макароны	16	500	-	500	Чай	50	50	-
Крупа	17	400	-	-	Рыба	2000	1000	-
Кондиздел. [ия]	11	500	300	300	Мясо	400	-	-
М'ясо	14	1000	-	-				
Мыло хозяйст. [венное]	17	1 кус.	-	-				
туалетное	11	1 »	-	-				
Чай	16	50 гр.	-	-				

ДИРЕКТОР ХЕРСОНТОРГА

/ДАВИДСОН/

ЗАВ. ТОРГОТДЕЛОМ

/ЛЯХОВ/

СЕКРЕТАР

/МАРЧЕНКО/

...ИСХОДЯ ИЗ ЭТОГО СЕКРЕТАРИАТ ОТМЕЧАЕТ:

1. Признать, что неоднократные обследования Херсонторга со стороны Обласных и Центральных организаций и выявления напряженного финансового состояния Херсонторга, в последствии отсутствия оборотных средств, - реальных результатов не дали. Херсонторг до этого времени получил только краткосрочные кредиты, очутился в тяжелом состоянии, при котором он не имеет возможности не только оплачивать полученные им краткосрочные кредиты, а даже план товарооборота в Апреле месяце за отсутствием оборотных средств находится под угрозой срыва.

2. Имеющийся разрыв в оборотных средствах 513 т. руб., которые запланированы Укрторгом для получения из городского бюджета и до сего времени не получены, ставит под финансовую угрозу выполнение дальнейших товарооборотов по плану и срывает децентрализованные заготовки, как промышленных так и с[ель]х[оз] продуктов.

3. Отметить, что отдельные объединения промышленности: Резинтрест, Хлопкосбыт, Кожтрест и др. не выдерживают сроков запланированных централизованных фондов по месяцам, что значительно отражается на выполнении торгфинплана...

Исходя из этого Секретариат предлагает:

...3. Дирекции Херсонторга, принять к обеспечению выполнения плана товарооборота 1933 года, путем максимального развития децзаготовок промышленных и с[ель]х[оз]продуктов, а особенно обратить внимание на заготовку с[ель]х[оз] продуктов в глубинных пунктах...

6. Уделить больше внимания на снабжение закрытых распределителей пищевыми продуктами...

ДАХО. Ф.Р-501, оп. 1, спр. 20, арк. 179-183. Копія. Машинопис, рукопис

**ВИТЯГИ ІЗ КРИМІНАЛЬНОЇ СПРАВИ С.О. ЄРЕМЕНКА, ЧЛЕНА АРТІЛІ ім. 1 ТРАВНЯ
с. ОЛЕНІВКА ХЕРСОНСЬКОГО РАЙОНУ, ЗВИНУВАЧЕНОГО
У КРАДІЖЦІ КОРМУ ДЛЯ КОНЕЙ ЧЕРЕЗ ГОЛОДУВАННЯ**

22 березня
та 14 квітня 1933 р.

22 березня 1933 р.

З протоколу допиту Єременка С.О.

Винним себе по суті пред'явленого мені звинувачення визнаю та пояснюю, що я, працюючи бригадиром, одержував борошно для коней, але будучи на протязі 2-х місяців голодним так що дуже бажав їсти, де я звертався до голови за допомогою, але мене не задовольняли. Далі 21/ІІІ-б[іжучого]/р[оку] я, одержавши борошно, зайшов додому, де бажая їсти запитав у своєї дружини, чи нема нічого, вона як раз в цей час місили для дитини тісто з борошна, яке в мене було грам 200, то вона потім запитала, як буде як вмішать це борошно, але я не дозволяв брать, де все ж таки на почві голодовки вона взяла пригорщ, але це всього один раз, а то всі кажуть, що я це беру систематично, то це невірно, але це роблять з особистих рахунків. Більш додати до справи не маю чого. Протокола мені зачитано та записано з моїх слів певно. В чім і розписуюсь

[підпис]

Уч[астковий]інспектор

[підпис]

* * *

14 квітня 1933 р.

Касаційна скарга Єременка С.О. до Одеського обласного суду

Вироком нарсуду м. Херсона з 10 квітня мене засуджено за п. «г» арт. 170 КК на 3 роки позбавлення волі. Цього вироку я прошу пом'якшити з таких міркувань:

Я звинувачувався в крадіжці 1 кілогр. 100 гр. борошна (посліду) з загальної кількості 10 кг, які я одержав як бригадир для коней.

Я з'ясував, що це борошно узяла в мою відсутність моя дружина, аби спекти коржів для 3-х малолітніх дітей, які надто голодували; я ж винен в тому, що не зумів перестерегти дружину цього не робити.

Під судом я вперше; по соцстану – бідняк, раніш був батраком; за 1,5 роки мого бригадирства жодного зауваження я не мав. Мої злидні з'ясовуються тим, що я мав на утриманні 4-х їдців, а працездатний я один. Чому за свої трудовні в колгоспі не зміг забезпечити родину.

Прошу вирок пом'якшити.

[підпис]

ДАХО. Ф.Р-787, оп. 1, спр. 298, арк. 6-7, 15-15 зв. Оригінал. Рукопис

**З ДОПОВІДНОЇ ЗАПИСКИ ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКПРОФРАДИ ОДЕСЬКІЙ ОБЛПРОФРАДИ
ПРО КАТАСТРОФІЧНИЙ СТАН ХАРЧУВАННЯ РОБІТНИКІВ, СТУДЕНТІВ, УЧНІВ**

27 березня 1933 р.

Основну частину людности працюючей в промисловости м. Херсона, а також всі учбові заклади охоплює харчуванням система Облкоопхарч, через Херсонський Трест Громхарч, який харчує на сьогоднішній день 25 тис. чолов.

Зараз харчування цієї людности знаходиться в катастрофічному стані за відсутністю продуктової бази, за відведення якої відповідає Облкоопхарч.

За використання місцевих можливостей було звернуто всю увагу, але це дало змогу забезпечувати харчуванням вищезазначений контингент тільки на березень місяць, а на далі більша частина їдалень має припинити харчування, що може викликати небажані наслідки.

Облкоопхарч до постачання цього контингента ставиться дуже не припустимо наприклад: Херсонському Харчотресту не глядя на те, що він займає досить відповідальний участок як по кількості харчующоїся людности, так і по значенню обслуговуваної цією людністю промисловости, не відпущено ніяких оборотних коштів.

...Міськпрофрада просить прийняти самі найрішучі заходи до того, щоб не допустить остаточного зриву Громхарчування, через притягнення до участі в постачанні та фінансуванні відповідних обласних організацій.

Про прийняті Вами заходи терміново повідомте нас.

Голова Міськпрофради

[підпис]

/Усов/

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 165, арк. 77. Оригінал. Машинопис

**ЗАПИСКА ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКПРОФРАДИ ДО ВІДДІЛУ ПОСТАЧАННЯ МІСЬКОЇ РАДИ
З КЛОПОТАННЯМ ПРО ВИДАЧУ ХЛІБНИХ КАРТОК ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ**

27 березня 1933 р.

Відділ Побуту та Постачання Міськпрофради прохає видати на квітень місяць триста п'ятдесят хлібних карток по 200гр. для роздачі безробітним.

Організатор Поб[уту] і. Постач.[ання]

/Байкалов/

Чл.[ен] Президії МПР

Керсправами

[підпис]

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 165, арк. 80, Засвідчена копія. Рукопис

**ЛИСТ ГОЛОВИ БРИТАНСЬКОЇ СІЛЬРАДИ КАХОВСЬКОГО РАЙОНУ ДО ТЯГИНСЬКОЇ
СІЛЬРАДИ БЕРИСЛАВСЬКОГО РАЙОНУ ПРО СМЕРТЬ Ф.М. КАЛЮЖНОГО**

27 березня 1933 р.

Британская с[ельская] рада сообщает что Калюжный Ф. М., 1913 г. р. вашей сельрады в селе Британы помер 27 марта 1933 г., котрого сельрада похоронила. Извещаем о смерти и пересылаем комсомольський билет № 4093134 и на десять руб. облигации 5-ти руб. № 002269 – 002806 на вашу сельраду. Запис на звороті:

Облігації на суму 10 крб. одержала неписьменна Калюжна Явдоха 9./ІУ.1933 р. присутності голови сільради.

Секретар

[підпис та печатка]

ДАХО. Ф.Р-314, оп. 1, спр. 155, арк. 180. Оригінал. Рукопис

**ЗІ ЗВИНУВАЧУВАЛЬНОГО ВИСНОВКУ ЗІ СПРАВИ В.В.ОРЛОВСЬКОГО,
РАХІВНИКА СПОЖИВКОПЕРАЦІЇ с. КРАСНЕ СКАДОВСЬКОГО РАЙОНУ,
ПРО ЙОГО ВИСТУПИ ЩОДО ГОЛОДУ СЕЛЯН**

27 березня 1933 р.

В Скадовское Райотделение ГПУ поступили сведения с тем, что сын попа высланного в 1929 г. за контрреволюционную деятельность, счетовод Краснянского кооператива Орловский Владимир Витальевич систематически занимается контрреволюционной агитацией среди колхозников и остального населения с. Красного...

...Будучи на работе в Краснянской кооперации к Орловскому часто общались колхозники с вопроса-ми, отчего в кооперации пустые полки и причина отсутствия необходимого, на что Орловский отвечал: «Такова политика советской власти, нужно подождать, ще хуже будет. Может хотите жить как в Москве? Не забудьте кто вы»...

День, когда в кооперации особенно находились много колхозниц и когда последние разговорились о трудностях Орловский вмешиваясь в разговор, присовокупляя анекдотиками, говорил: «В Москве лошади едят булку, а жены коммунистов и вообще ответственных работников ни на базар не в кооперацию не ходят, все необходимые продукты закрытые распреды отправляют им на дом. Это для того, чтобы жены не дай Бог не похудели. Крестьянки на почве голода пачками бегут в город и у каждой такой барыни по две прислуги»...

...На основании вышеизложенного –

ПОЛАГАЛ-БЫ:

УК УССР направить на рассмотрение судтройки при колгии ГПУ УССР с ходатайством о применении к обвиняемому Орловскому Владимиру Витальевичу заключением в концлагерь сроком на 5 лет..

УПОЛНОМОЧЕННЫЙ	[підпис]	/ДАВЫДОВ/	
Согласен:	ВРИД. НАЧ. РАЙОТДЕЛА ГПУ	[підпис]	/СВИРИДОВ/
Утверждаю:	НАЧАЛЬНИК ОДЕССКОГО ОБЛОТДЕЛА ГПУ		/ЛЕОНИУК/
ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПРОКУРОРА . СОГЛАСЕН	[підпис нерозбірливо]		

ДАХО. Ф.Р-4033, оп. 7, спр. 595, арк. 16, 17. Оригінал.Машинопис

**З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ БЮРО ХЕРСОНСЬКОГО МІСЬКОГО КОМІТЕТУ КП(б)У
ПРО НИЗЬКИЙ ВІДСОТОК ВИХОДУ СЕЛЯН НА ВЕСНЯНІ ПОЛЬОВІ РОБОТИ,
ПРИТЯГНЕННЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ КЕРІВНИКІВ АРТИЛЕЙ КІНДІЙСЬКОЇ
ТА МΙΚІЛЬСЬКОЇ СІЛЬРАД ЧЕРЕЗ ПОГІРШЕННЯ ДОГЛЯДУ ЗА КІНЬМИ
ТА ЗНИЖЕННЯ НОРМ ЗАСІВУ**

28 березня 1933 р.

ПОДЛЕЖИТ ВОЗВРАТУ [штамп]

Цілком таємно

...1. Визнати темпи розгортання весняних робіт на полі за незадовільні. На 28/III по колгоспах засіяно 940 га, зорано 1133 га, очищено від бур'янів 2971 га... По приміських господарствах засіяно 150 га, по радгоспах 240 га.

2. Відмітити, що постанова Бюра МПК від 25/III про негайний 100 % вихід у поле бригад – колгоспних, тракторних, одноосібних господарств, приміських господарств та радгоспів невиконане, ще й досі з боку партосередків, уповноважених МПК більшовицької мобілізації всіх матеріальних та людських сил не переведено.

ВИХОДЯЧИ З ЦЬОГО БЮРО МПК УХВАЛЮЄ:

1. Запропонувати Директорам МТС, радгоспів, приміських господарств, фр[акції]. М[іської]/ради, партосередкам та уповноваженим МПК включити 100 % тракторного парку тягла, колгоспні бригади та одноосібницькі господарства на польові роботи. Попередити, що використання тяглових ресурсів на роботі, що не зв'язана з посів кампанією, Бюро МПК розглядатиме, як зрив строків сіву й винних притягуватиме до суворої відповідальності...

... 6. Відмічаючи, що догляд за кіньми на сівбі в окремих колгоспах / Кіндійська Петровського, Микоцьке – Сталіно/ погіршав, попередити бригадирів-парторганізаторів, що вони несуть персональну відповідальність за кожну коняку, що в наслідок недогляду стане непрацездатною.

7. Відмічаючи зовсім незадовільний вихід одноосібників на польові роботи, запропонувати уповноваженим МПК, секретарям партосередків, головам С[ільських]рад – вжити найрішучих заходів до 100 % виходу на сівбу та знищення бур'яну...

... 11. За зниження норм висіву /арт[іль]. Петровського – Кіндійка/ парторганізатора Крисенко з роботи відкликати та справу про нього передати до К[омітету]П[артії]. Попередити всіх бригадирів та парторганізаторів, що за зменшення норм їх буде притягнуто до найсуворішої партійної відповідальності...

Певно: [печатка Херсонського міського комітету КПБУ] /Пузанов/

ДАХО. Ф.Р.-1005, оп. 1, спр. 274, арк. 108, 112-113. Засвідчена копія. Машинопис

ІЗ ПРОТОКОЛІВ ДОПИТІВ Н.Ф.ХАЛЯВКО, ЖИТЕЛЬКИ с. КИСИЛІВКА ХЕРСОНЬКОГО РАЙОНУ, ПОСТАНОВА НАРОДНОГО СУДУ ПРО ПРИТЯГНЕННЯ ЇЇ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ВБИВСТВО ДИТИНИ НА ҐРУНТІ ГОЛОДУ

29 березня та 15 квітня 1933 р.

29 березня 1933 р.

...Я находилась уже 5 дней голодная с двумя детьми. Проходя мимо ставка, я решила свою девочку (2 года) утопить в ставке, бросив ее под лед в имеющуюся ополонку. Было это перед вечером месяц тому назад, сама пришла домой, и на вопрос отца и матери где я дела ребенка, я им ответила, что оставила ее в больнице в Николаеве. Дня через три поступила работать на парники в колхоз Велетень, где работала до 22 марта 1933 года, т.е. до дня, когда ставок размерзся и труп моей девочки всплыл.

Уч[астковый] инспектор

[підпис]

[підпис]

* * *

29 березня 1933 р.

...Поясняю, что сделала все это я будучи без всяких средств, так как муж меня бросил и содержать себя и двух детей была не в состоянии, а потому не желая смотреть на муки голодных детей я решила одного ребенка утопить, тем более, что этот ребенок был очень болен, чем мешал мне поступить на какую-либо работу.

Уч[астковый] инспектор

[підпис]

[підпис]

ДАХО. Ф.Р.-787, оп. 1, спр. 960, арк. 5, 6, 9 зв., 10. Оригінал. Рукопис

* * *

15 квітня 1933 р.

1933 року, Квітня м-[іся]ця 15-го дня, Нарслідчий 3-го під.[району] м. Херсону, розглянувши матеріал дізнання в справі про звинувачення гр. Халявко Наталки за 142 арт. КК – знайшов, що в с. Кисилівці в ставку було виявлено труп дворічної дитини жіночого полу.

Проведеним з цього приводу дізнанням встановлено, що ця дитина належала гр. Наталці Халявко, яка утопила свою дитину в ставку.

Притягнута по справі, як звинувачена гр. Халявко за винну себе визнала та додала, що втопила дитину тому, що у неї немає засобів до існування.

На підставі зазначеного та керуючись арт. 213-4 п. та 216 КПК

ПОСТАНОВИВ:

Гр. Наталку Халаявко – 20 років, селянку, біднячку, б[ез]/п[артійну], м[ало]/письменну, одружену, не судиму – ВІДДАТИ ПІД СУД до Нарсуду м. Херсону, як обвинувачену за 142 арт. КК.

Нар[одний]слідчий 3-го м. Херсону

[підпис]

ДАХО. Ф.Р-787, оп.1, спр. 960, арк. 16. Оригінал. Машинопис

ІЗ ЗВІТУ ЛІКУВАЛЬНИХ УСТАНОВ ХЕРСОНСЬКОЇ ІНСПЕКТУРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЗА І КВАРТАЛ 1933 Р. ПРО ГОСПІТАЛІЗАЦІЮ ДИСТРОФІКІВ

[не раніше 30 березня 1933 р.]

Нарбольница № 2

...По пункту 1-му Производственно-оперативного плана 2-ой больницы на 1933г., принятому и утвержденному общим собранием сотрудников, предполагалось довести в год среднее пребывание больного на койке до 11 к[ойко] /дней...

Однако, если еще в январе по больнице в среднем на больного выпадает от 11,5 к[ойко] /дней, то за квартал – 9,7. Объясняется такое уменьшение против спроектированной цифры, тем, что с конца января, начала февраля, количество госпитализированных «дистрофиков» резко поднялось, вытеснив все виды других заболеваний, причем большинство дистрофиков прибывало в тяжелом состоянии и через 2-3 дня умирало. Таким образом, по пункту № 1 имеется перевыполнение плана.

Второй пункт плана – введено обязательное применение поликлинич. обработки больных, поступающих в б[ольни]-цу по той же причине, что за отчетный период лежали, главным образом, дистрофики, которые приводились с улицы, прямо из общежитий и следовательно, т.е. короче говоря, не проходили поликлинику – не мог в полной мере проводиться в жизнь, особенно с конца января...

Чтобы охарактеризовать работу б[ольни]-цы за квартал, надо сказать, что вся жизнь б[ольни]-цы в настоящее время переключилась на новые рельсы, лечение дистрофиков, для этой цели ряд отделений напр. трахомат[озное]., глазное, ушное, нервное и т.д. превращены в отделения исключительно для б[ольны]-х этой категории, которые сконцентрированы в 2-х отделениях (корпусах), где число коек удвоено...

ДАХО. Ф.Р – 1005, оп. 1, спр. 288, арк. 214. Копія. Машинопис

ІЗ ЗАМІТКИ «БОЛЯЧКА НА ТЕЛЕ СОВХОЗА им. 10-ЛЕТИЯ МОПРА» В ГАЗЕТУ «КОМУНІСТ» ПРО РОЗБАЗАРЮВАННЯ ХЛІБА ДИРЕКТОРОМ РАДГОСПУ ТА ПРАЦІВНИКАМИ ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОЇ РАЙОННОЇ РОБІТНИЧОЇ КООПЕРАЦІЇ

[березень] 1933 р.

При р[адгос]-пі «10 р. МОПРу» работает секретарем партячейки Пахолин Т.Н., который больше всего занят своим снабжением, чем обязанностями секретаря партячейки... Недавно лепетишский нарсуд судил правление рабкоопы р[айо]-на за разбазаривание хлеба, что выявилось в 50 центнеров. Судили также и некоторых рабочих за то, что у таковых нашли дома сушеные сухари и муку. Но кто же будет судить Пахолина за то, что он брал все время до декабря месяца 1933 г. хлеб без нормы, сушил сухари /которых [у] семь[и] имеется пол лантуха/, менял мед пчелиный за хлеб и пшено в Ушкалку деду чабану...

Григорий Жеваник

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1-а, спр. 142, арк. 5. Засвідчена копія. Машинопис

**ЗІ СКАРГИ КОЛГОСПНИКА С.А. ВОЛКОВА НАЧАЛЬНИКУ ПОЛІТВІДДІЛУ
ПРО БЕЗПІДСТАВНУ КОНФІСКАЦІЮ УСІХ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ**

[березень] 1933 р.

...Состою членом с[сель]-х[оз] Артели с 1929 года где не било никакого замичания, а теперь на меня наклали краденого хлеба 23 цнт. За що ни одін раз не бил пойман и замечен. И при перевирки комисии не било ничего найдено зачто било забрано все як гарбузи а также и квашнина и все. И не оставлено дневно-го пропитания...

Я Степ[ан] А Волков.

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1-а, спр. 145, арк. 5. Оригінал. Рукопис

**ЗАПИСКИ ЛІКАРЯ ТЯГИНСЬКОГО МЕДПУНКТУ ДО СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ПРО НАЯВНІСТЬ
НЕПОХОВАНИХ ТРУПІВ У ГУРТОЖИТКУ СІЛЬГОСПКОМУНИ**

березень 1933 р.

Сообщаю, что в помещении общежития сельхозкоммуны находится гражданин Козачих Лагерей Алексей Мурзенко с семьей в стадии резкого истощения. Алексей Мурзенко нуждается в больничной помощи.

9 березня 1933р.

Сообщаю, что в общежитии сельхозкоммуны лежит труп 2-мес. ребенка Ивана Мурзенко и в амбулатории труп Петра Мурзенко, г[раждани]-н с. Казачьи Лагеря. Прошу принять меры к погребению...

ДАХО. Ф.Р-314, оп. 1, спр. 155, арк. 104, 105. Оригінал. Рукопис.

**З ДОПОВІДНОЇ ЗАПИСКИ ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКОЇ КОМІСІЇ ФОНДУ ДОПОМОГИ
БЕЗПРИТУЛЬНИМ ДІТЯМ ім. В. І. ЛЕНІНА ДО ЦЕНТРАЛЬНОЇ КОМІСІЇ ФОНДУ ПРО
ЩОДЕННЕ ЗБІЛЬШЕННЯ ЧИСЕЛЬНОСТІ БЕЗПРИТУЛЬНИХ ДІТЕЙ У МІСТІ**

березень 1933 р.

В Херсоні в наявності 4 дитячі будинки та інтернат школярів, в яких знаходилось на 1/І 1933 р. 480 дітей, а зараз в них перебуває по стану на 18/ІІІ 1933 р. – 750 дітей. За останній час в м. Херсоні число безпритульних щоденно збільшується; за останні 3 тижні міською комісією підібрано з вулиці та влаштовано при дитбудинках і садках 450 безпритульних дітей.

Звертаємось до Вас з проханням надати нам відповідну допомогу матеріальними харчовими ресурсами та відпустити кошти в сумі 50 000 крб. для проведення боротьби з безпритульністю.

[Підпис]

ДАХО. Ф.Р- 422, оп. 1, спр. 65, арк. 15,16. Оригінал.Машинопис

**З ДОПОВІДІ ХЕРСОНСЬКОГО ТРЕСТУ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ
ПРО ВІДСУТНІСТЬ КРЕДИТІВ НА ПРОВЕДЕННЯ ЗАГОТІВЛІ, ЗМЕНШЕННЯ
ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ПОСТАЧАННЯ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ, ПРИПИНЕННЯ ЇХ
ПОСТАЧАННЯ МІСЦЕВИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ**

1 квітня 1933 р.

I. Контингенти, які обслуговуються

Трест охоплює 34 їдальнями біля 17000 робочих і студентів і допомагає постачанням продуктів для гарячих завтраків школярам біля 7000 чоловік.

II. Стан постачання

№№ по черзі	Назва продуктів	Плян I кварт.	Заготовлено		Разом	% вико- нан.
			Центр.	децзагот.		
1	Жири	27 т.	574 к[г].	3319 к[г]	3,928к[г]	9 %
2	М'ясо	58 т.	—	13010.	13010	22%
3	Картопля			79230	79230	43 %
4	Овочи	120 т.	—	64 т.	64 т.	53 %
5	Крупи та макарони	65 т.	13225к[г]	7446	20671	31 %
6	Риби	87 т.	—	19000	19000	22 %
7	Цукерки, солодощі	57 т.	—	11367	11367	20 %
8	Молоко, молочні вироби	45 т.	—	4400	4400	10%
9		<u>459 т.</u>			<u>215606</u>	<u>46 %</u>

III. Причини, які впливали на виконання

1) Фінансові труднощі в зв'язку з відсутністю будь яких кредитів для заготовок і для приміського господарства, а також перевантаженістю операційних коштів.

Як наслідок цього: а/ прострочка платежів банку по ссудам, б/ заборгованість цілої низці організацій і по зарплатні, в/ розторгнення цілого низки умов, сделок, припинення постачання продуктів з боку постачаючих організацій /Рибтрест, Консервний завод, Войкова, Райспоживспілка і т. і/; 2) відсутність районів для заготовок; 3) Дуже низький % централізованого постачання таких продуктів, як крупи, жири, мука...

V. Рентабельність їдалень

Повна відсутність централізованих продуктів /обмеженість тих, які заготовляються за конвенційними цінами, підвищує собівартість обіда, як це відзначила спеціальна комісія, що її виділила Міськрада: від 65 коп. для студентських їдалень до 2 карбованців для інших їдалень, які перейшли на поблюдну систему. І все ж таки за вимогами профради в багатьох їдальнях відпускна ціна обіда нижче собівартості, це дає дефіцит протягом місяця 40000 карб.

VI. Приміське господарство

Організація приміського господарства в [19]32 році для збільшення продовольчої бази не дала значного ефекту, через відсутність для животноводчеського господарства будь яких кормових фондів. На сьогоднішній день трест освоює 200 га зернових культур, які призначені для повного задоволення потреб запланованого на [19]33 рік животноводчеського господарства і утворення допоміжних продовольчих фондів.

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 192, арк. 77-77 зв. Копія. Рукопис

**ВКАЗІВКА СЕКРЕТАРЯ ГЕНІЧЕСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У НАЧАЛЬНИКАМ
ПОЛІТВІДДІЛІВ МТС ТА РАДГОСПІВ ЩОДО ПОДОЛАННЯ ГОЛОДУ
ТА ЕПІДЕМІЇ ТИФУ В РАЙОНІ**

1 квітня 1933 р.

Сов.[ершенно] Секретно.

Всем начполитотделам МТС и совхозам

По имеющимся сведениям за первую декаду апреля имеем увеличение смертных случаев на почве голода. Особо тяжелое положение - Рождественки, Петровки, 2-Н[ово]-Михайловки, Стокопани, Юзкуи, Н[ово]-Григорівка.

Со стороны районных организаций принимается ряд дополнительных мер у тому, чтобы улучшить положение в этих селах, - но все эти меры безусловно далеко недостаточны.

Необходимо изыскать дополнительные ресурсы на месте - вскрытие ям с хлебом, мобилизация масличных семян и сбить их на масло.

В ряде колхозов не дают молока для дет-ясель оправдываясь тем, что они не выполняют плана молока заготовки. Мы обязаны заставить давать молоко для детей и вообще больше заботиться о колхозниках.

В ряде колхозов есть возможность давать на общественное питание немного мяса, но его не дают, это безобразие мы обязаны ликвидировать. За последние дни участились случаи проявления сыпного тифа.

Это представляет большую опасность, если мы немедленно не примем решительные меры у нас выйдут из строя сотни колхозников. Нам необходимо поставить дело таким образом, чтобы немедленно локализовать проявление тифа.

Для этого необходимо:

1. Всех заболевших немедленно отправлять в Геническ, выделить для этого дежурные подводы.
2. Поставить на боевую ногу весь медперсонал в селах.
3. Организовать в каждом колхозе кустарные бани, заставить население чаще мыться.
4. Выделить спец-группы комсомольцев для проверки чистоты в избах, заставить заметать хаты, чаще мыть белье.

[Підпис]

ДАХО. Ф.П – 116, оп. 1, спр. 128, арк. 42. Оригінал. Машинопис

**3 ХАРАКТЕРИСТИКИ ЦЮРУПІНСЬКОГО РАЙОНУ ПРО ОПІР СЕЛЯН, ВИСТУПИ ПРОТИ
ПЛАНІВ ХЛІБОЗАГОТІВЛІ**

[1 квітня] 1933 р.

...III. БОЛЕЗНЕННЫЕ ЯВЛЕНИЯ В ПАРТОРГАНИЗАЦИИ

(по материалам райКК, президиума и ПК ОблКК, информа Обкома КП(б)У, прессы и Прокуратуры.

1. По колхозным ячейкам:

1) Колхоз «Червоний Незаможник» Костогрызовского с[ель]/совета. – Группа членов партии (4 чел.) организовано выступали на открытых колхозных собраниях против плана хлебозаготовок, голосовали против плана. В этом же колхозе расхищалось имущество, истреблялись колхозные лошади. Борьбы с потерей хлеба не было организовано.

2) Колхоз «П'ятирічка» того же сельсовета. – Секретарь п[артийной]/ячейки давал распоряжения колхозникам оставлять зерно в соломе во время молотбы, содействовал краже хлеба, пьянствовал...

3) Казаче-Лагерский сельсовет. По колхозам: «Червоний інтенсивник», «Переможна хвиля», «Пробуждение» - 5 членов партии организовали открытое кулацкое выступление против хлебозаготовок: голосование против плана, отказ от работы по хлебозаготовкам, заявления: «когда не будут забирать хлеб, тогда мы будем руководить».

4) Б[ольше]-Копанский с[ель]/совет. По колхозам им. Петровского, Сталина, Молотова, Крупской, «Червона», и им. Калинина также имели место выступления отдельных членов партии против плана хлебо-

заготовок и нежелание руководить реализацией плана. В этих же колхозах отмечены факты разбазаривания хлеба, кожсырья и другие вредительские действия кулака, пьянство членов партии и связь с кулаками. По колхозу «Шлях до комуни» отмечено также – агитация против хлебозаготовок со стороны 2-х кандидатов партии (исключены из партии).

5) Ст[аро-]Маячковский сельсовет. В период выполнения плана хлебозаготовок бюро РПК отметило наличие элементов разложения и притупления классово-бдительности у части партийной организации села Ст[арой] Маячки, в результате чего имело место много случаев спекуляции хлебом, выдача колхозного хлеба кулакам, самоснабжение и пьянство (Поручено райКК проверить состав партячейки Ст[аро]-Маячковского сельсовета).

6) Колхозы «Червоний промінь», «Шлях до соціалізму» и партийная ячейки засорены классово-чуждыми элементами. В период хлебозаготовок, кроме расхищенного хлеба, разбазарено 3 тыс. пудов пшеничной муки (исключено 4 члена партии, секретарь п[арт]/ячейки снят с работы)...

ДАХО. Ф.П-137, оп. 6, спр. 7, арк. 31. Копія. Машинопис

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКПРОФРАДИ ПРО РОЗПОДІЛ КОШТІВ ДЛЯ ПОДОЛАННЯ ЗАХВОРЮВАННЯ НА ДИСТРОФІЮ

3 квітня 1933 р.

СЛУХАЛИ: Про «захворювання» - т. УСОВ

Висловились: т.т. АЛЬТЕРМАН, БАГНЕНКО, РУБІНШТЕЙН, ЗАЙЧЕНКО, ГОЗЕНПУД, ЦІМЕРМАН, ЧЕРКАСОВ.

УХВАЛИЛИ: 1. Рахувати необхідним за квітень м[іся]-ць цілком ліквідувати «захворювання».

2. Визнати, що гроші, які одержані на посилення харчування перевести на контокор. рахунки ФЗК.

3. Розподілити ці кошти таким порядком:

Зав.[од] ім. Петровського	67500	крб.
Райкомвод	15000	”
Шитвопром	18000	”
ГК Будівельників	8000	”

При чому з цих грошей Шитвопром передає ФК майстернь «Друзі дітей» - 1000 крб. та ГК Будівельників передає РК Консервбуду – 2000крб.

4. Про витрачання цих коштів на «хворих» вважати за потрібним частину грошей перевести на рахунки лікарень. Поклавши контроль на витрачання коштів в лікарнях особисто на тов. АЛЬТЕРМАНА.

5. Фр.[акції] ФЗК кожну п'ятиденку інформувати фр.[акцію] МПР про витрачання коштів.

6. В 3-х денний термін під особисту відповідальність Секретарів фр.[акції] ФЗК представити до МПР практичного плану заходів ліквідування захворювань та відомості переводу на рахунок лікарень грошей.

7. За правильне витрачання цих коштів, відповідальність покладається особисто на Голів ФЗК, яким в 2-х денний термін перевірити осіб, які знаходяться в лікарнях та при звільненні лікарнею, систематично допомагати в харчуванні.

8. Пропонувати т. ЗАЙЧЕНКО (Райкомвод) зайнятись негайним розташуванням безробітних жінок по Радгоспам, з якими попередньо зв'язатись.

9. Поставити питання перед обкомом та ВУКом ПКЖБ, що спущені 8000 крб. для «хворих» не досить для охоплення всіх «хворих» членів спілки, а лише буде обслуговано на 60% позаяк того, що ГК ПКЖБ – 6000 крб., РК Консервбуду 2000 крб., тому фр.[акція] МПР просить додатково надіслати не менш 5000 крб. безпосередньо на ГК ПКЖБ.

Секретар Фракції МПР

/Усов/

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 259, арк. 12. Копія. Машинопис

**ЗАПИСКА ГОЛОВИ ЛЕОНТІЇВСЬКОЇ СІЛЬРАДИ с. ТЯГИНКА БЕРИСЛАВСЬКОГО РАЙОНУ
ПРО СМЕРТЬ ВІД ГОЛОДУ П.О. СЕРЕДЕНКА ПО ДОРОЗІ ДОДОМУ**

9 квітня 1933 р.

При цьому надсилається довідка громадянина Тягинської сільради Середенка Пантелія Олександровича і сповістить як єсть яка родина що його уже нема живого. Помер у бувшому Фальц-Фейна саду коло села Михайлівки Леоніївської сільради. До села не дійшов 3/4 кілометра. Коло дерева взявся за сучок і так стоя умер. Поховали на кладбищі біля села Михайлівка.

[Підпис]

ДАХО. Ф.Р-314, оп. 1, спр. 155, арк. 178. Оригінал. Рукопис

**ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ ДОПИТУ Г.П.КОЛІСНИЧЕНКА, КОНЮХА ТРЕСТУ
МІСЬКПРОМТОРГБУДУ ЖИТЕЛЯ м. ХЕРСОНА, ЗВИНУВАЧЕНОГО
У РОЗКРАДАННІ ЗЕРНА**

12 квітня 1933 р.

...Я, працюючи конюхом трестпромторгбуду, сьогодні ранком відірвав дошку від закрома, де схороняється корм для коней і набрав фунтів 12 вівса з шолухою, тобто одвійки, і поніс додому. 7 фунтів я продав за 13 крб., а фунтів 5 стовк та зварив. Трапилося зі мною це вперше за все моє життя, винудило до цього мене те, що зарплатні своєчасно не видають, хліба я одержую всього один фунт, сім'я – 5 душ і у мене тяжке матеріальне становище, що й винудило мене на цей злочин...

Більше додати нічого не можу в чому й розписуюся

[підпис]

Вартовий

[підпис]

ДАХО. Ф.Р-787, оп. 1, спр. 436, арк. 5, 6. Оригінал. Рукопис

**ЛИСТ СЕКРЕТАРЯ ГЕНІЧЕСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У ДО СЕКРЕТАРЯ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО ОБКОМУ КП(б)У ПРО ЗБІЛЬШЕННЯ СМЕРТНОСТІ
ВІД ГОЛОДУ СЕРЕД СЕЛЯН РАЙОНУ ТА НАДАННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ ДОПОМОГИ**

14 квітня 1933 р.

Сов. секретно

За первую декаду апреля в 5-ти селах района (довольно крупных) – Рождественка, Петровка, Юзкуи, 2 – Н[ово]-Михайловка увеличались смертные случаи на почве голодания, главным образом за счет единоличников.

Мы приняли ряд дополнительных мер по оказанию прод[овольственной]помощи. Но у нас фонда осталось 400 пудов который быстро будет исчерпан.

Прошу выделить нам дополнительно 1500-2000 пуд. из фонда прод[овольственной]-помощи, с тем расчетом, чтобы окончательно прекратить смертные случаи среди колхозников и оказать прод[овольственную]-помощь некоторой части единоличников.

Секретарь РПК

/Носач/

ДАХО. Ф.П-116, оп. 1, спр. 123, арк. 86. Копія. Машинопис

З ПРОТОКОЛУ НАРАДИ ПРИ ВІДДІЛІ ПОСТАЧАННЯ ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКРАДИ ПРО ВІДСУТНІСТЬ РЕСУРСІВ ДЛЯ ВИДАЧІ ПРОДУКТІВ НАСЕЛЕННЮ НА ТРАВНЕВІ СВЯТА

14 квітня 1933 р.

СЛУХАЛИ:

1. Інформацію представників кооперативно-торговельних організацій та харчової промисловості про наявність продуктових ресурсів для видачі робочому населенню на Травневі свята.

Представник т. ЛЯХОВ - зазначає, що для постачання дітей Херсонторгом передбачається заготовити до 8000 шт. яєць, забезпечити молочними продуктами, цукром, рибою. Щодо постачання інших контингентів, то таких продуктів, як крупа, жири, риба, м'ясо зараз немає для задоволення під час травневих свят.

ЗРК заводу ім. Петровського - т. СПЕКТОР - Для видачі робочим заводів на час Травневих свят за нормами сп[иску] № 1 потрібно риби біля 10 тон, цукру 5 тон, цукерків 5 тон, консервів 5 тон, крупи 20 тон, м'яса 7,6 тон, жирів 5 тон. В наявності є 1,6 тон цукру та чаю, інших продуктів зовсім немає.

Для забезпечення громадським харчуванням робочих під час свят при клубах потрібно м'яса 1335 кг, крупи 1068 кг, капусти 1335 кг, буряку 1335 кг, молока 1335 кг, картоплі 2 тони, риби 2 тони. Цих продуктів немає. Можна забезпечити харчуванням робітників лише жирами (135 кг) та хлібом.

ТСТ-Водників - т. ДОЗОРЕЦЬ. Передбачається забезпечити підвищеними нормами робітництво на час Травневих свят. Більшість продуктів у ТСТ є, не вистачає цукру, крупи.

Харчотрест - т. ДОРФМАН. Наявності продуктів для забезпечення громадським харчуванням навіть важливіших підприємств на час Травневих свят немає.

УКО - т. ПЕТРОВ. Досі ф[абри]ка не працювала, з 15.IV. передбачаємо виробляти до 3-4 тон продукції щодня. Є наряди на II кв. для міста. Яку кількість виділити продукції може УКО для Травневих свят зараз зазначити не можна.

Представник Консервного з[аво]ду № 1. Даних про можливість видачі консервною промисловістю деякої кількості продукції для Травневих свят зараз немає. Завод не працює...

Голова

[підпис]

/Березовський/

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 165, арк. 168, 169. Оригінал. Машинопис

З ЛИСТУВАННЯ ХЕРСОНСЬКОЇ МІЖРАЙОННОЇ КОНТОРИ З ОДЕСЬКОЮ ОБЛАСНОЮ КОНТОРОЮ «ЗАГОТЗЕРНО» ПРО ВИЯВЛЕННЯ НЕСТАЧІ ПРИ ВІДВАНТАЖЕННІ ПШЕНИЦІ ПІД ЧАС ЗИМОВОЇ НАВИГАЦІЇ

15 квітня 1932 р.

Секретно

Прилагая при сем акты о недостачах при отправлениях из Скадовска и Хорлов зерновых грузов на адрес Одесса Союзхлеб, а также и акты о разгрузке указанных грузов в Одессе, вследствие того, что недостачи превышают установленные нормы просим направить указанный материал в соответствующие организации для следствия и привлечения виновных к ответственности...

ВЕДОМОСТЬ

прибытий пшеницы из Скадовска и Хорлы в зимнюю навигацию 1932г.

Откуда и название судна	вес		разница		откуда назв. по судах	вес		разница
	По документ.	После перев.	Излишки	Недостача		по докум.	после перев.	
Скадовск «Пионер»	481300	477000	-	4300	<u>Хорлы</u> Барж. 120	692925	691125	1800
<u>Хорлы</u> Баржа 88	591300	596450	5150	-	<u>Скадовск</u> Пионер	473450	469465	3985
<u>Хорлы</u> Пионер	1042893	1033825	-	9068	<u>Скадовск</u> Пионер	275300	271990	3310
<u>Хорлы</u> Баржа 88	513450	512940	-	510	<u>Хорлы</u> Пионер	1094396	1080210	14186
	2628943	2620215	5150	13878		2536071	2512790	23281

Улицкий

[підпис]

Диневич

ДАХО. Ф.Р-971, оп. 1, спр. 3, арк. 72, 74. Копія. Машинопис

**З ПРОТОКОЛУ НАРАДИ ПРИ ВІДДІЛІ ПОСТАЧАННЯ ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКРАДИ ПРО
ЗНЯТТЯ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДСЬКИМ ХАРЧУВАННЯМ ВСІХ УТРИМАНЦІВ**

15 квітня 1933 р.

...СЛУХАЛИ:

1. Інформація т. Дорфмана про стан громадського харчування м. Херсону.

ПОСТАНОВИЛИ:

1. Запропонувати Громхарчу на протязі 3-х днів переглянути контингенти, що зараз харчуються, залишивши на харчуванні: робітників головних підприємств, службовців, студентів, школярів, ІТР, наукових робітників та вчителів, згідно плану охоплення харчуванням, що його подано Облхарчотрестом.

2. Запропонувати Громхарчу зняти з харчування всіх утриманців...

Голова /Колосов/

Секретар /Кулінський/

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 165, арк. 117. Засвідчена копія. Машинопис

**З КРИМІНАЛЬНОЇ СПРАВИ КОНЮХА АРТІЛІ «БАТРАК» с. БІЛОЗЕРКА ХЕРСОНСЬКОГО
РАЙОНУ Л.М.БОГУНА, ЗВИНУВАЧЕНОГО В КРАДІЖЦІ БОРОШНА ЧЕРЕЗ ГОЛОД**

15 та 28 квітня 1933 р.

15 квітня 1933 р.

Зі звинувачувального висновку:

...14 квітня ввечері сторожем артілі Петрощуком було затримано гр-на Богуна із борошном, яке було видане з комори артілі в кількості три кіло для обмішки половини на ніч трьом коням, прикріпленим до нього, які повернулися із поля. Вищезгаданий замість того, щоб те борошно віддати коням, забрав його у три кармани, а коней залишив без фуражу. За час перебування на посаді коно-робітника Богуна стан коней погіршав, тому що він фураж, який одержував, не віддавав повністю, а забирав собі, не уявляючи собі того, що у нас проводиться весняна посів компанія й нам кінь дуже потрібний, чим систематично підривав весняну посів компанію як людина політично неблагонадійна. Притягнутий в якості звинуваченого гр-н Богуна Левко винним себе визнав та пояснив, що він дійсно крав у коней борошно й хотів собі спекти коржа...

Учінспектор

[підпис]

* * *

28 квітня 1933 р.

З виступу Богуна Л.М. на судовому засіданні:

...Не визнаю себе винним в обвинуваченні, що мені пред'явлено. Я був дуже голодний і взяв 2 жмені борошна. Тоді мені не досталось обіду, і я був голодний. Завжди я годував коней і ніколи не брав борошно від коней.

Цей випадок був вперше...

* * *

28 квітня 1933 р.

З вироку суду:

...Богуна Левка Миколайовича позбавити волі в місцях загального ув'язнення терміном на три роки, ...обмежити його в громадянських правах на два роки...

ДАХО. Ф.Р-787, оп.1, спр. 91, арк.12,13,15-15 зв.,17-17 зв. Оригінал. Рукопис

**З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ ФРАКЦІЇ ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ПРОФСПІЛОК
ПРО СТАН ЗАХВОРЮВАННЯ НА ДИСТРОФІЮ У м. ХЕРСОНІ**

17 квітня 1933 р.

Секретно

...СЛУХАЛИ: Про стан захворювань дистрофією – т. Меерсон.

ВИСЛОВЛЮВАЛИСЬ: т.Грінченко – (Зав.[од] ім. Петровського) зареєстровано хворих 266 чол. З них в лікарні 14 чол. На посиленому харчуванні 130 чол. Надіслано до Будинку відпочинку 60 чол. Для родичів одержують 173 обіда 54 чол. Переведено на рах[унок] лікарні для посилення харчування 3000 крб.

т. Блувштейн: - (Обозний завод) – Зараз на лікуванні дістрофіков знаходиться 48 чол., які знаходяться в Буд[инку] відпочинку, санаторії та ін. Міські та обласні організації нам не допомагали наслідком чого Завком не одержав грошей та путівок до Буд.[инку] від[починку].

т. Рубінштейн (Держштитвопром) – Працюючих 700 чол., захворювань ми маємо 50 чол. з яких 4 чол. в лікарні. Посиленими обідами охоплено 110 чол. Збільшено роб. пайок хліба до 300 гр. Основною причиною є доброякість харчування в їдальні. Одержано 60 путівок до Буд.[инку] від. Реалізовано вже 10 шт. На утримання яслів та д[итячих]/садків знаходяться 90 дітей, від Наросвіти допомоги нема...

т. Газенпуд: (ГК Будівельн.[иків]) – З числа 1650 робітників чл[енів] спілок хворих 98 чол. Для спілки на лікування відпущено 8000 крб. з яких згідно постанови фракції переведено Консервбуду. Спеціальн. харчуванням охоплено 45 чол. Одержано 70 путівок до Буд.[инку] від.[починку] надіслано 6 чол...

т. Солохин (Райкомвод) – Виявлення дистрофіків через встановлення фактів зниження продукційності праці та слабкість. Зараз зареєстровано 210 дистрофіків. Багато є робітників в яких ще не встановлено, але знаходяться під доглядом 29 чол. Поділяють на слід. підприємства: Експортліс – 472. Торг. порт – 37 чол. Судоккомбінат – 63 чол. Водбуд – 16 чол. Плавсклад – 25 чол., по дрібним виробництвам 55 чол. Разом це складає 239 чол. З цього числа в лікарнях знаходяться 60 чол. Охоплено допомогою 120 чол. Не охоплено допомогою 53 чол.

Вартість лікування в лікарні 30 крб., індивід.[уально] – 15 крб. 1500 обідів видаються на дім утриманцям та родичам по необхідності та встановлення стану на дому. Вартість обідів коштує 65 коп. Різницю сплачують госпоргани та частину РКВ. Треба зазначити, що окрема частина господарників від[пи]хаються від цього та не бажають виплачувати різницю.

т. Максимов (Консервбуд) – З наявності 900 робітників захворювань 70, з яких 20 одержало пов. розрахунок. Зараз 10 чол. надіслано до Буд. від. 40 чол. знаходяться на [дому] з загубленням деякої працездатності. Необхідна допомога, яка була виділена використовується Будівкомом, треба зазначити, що наряди, які спускаються Наркомпостачем, але вони «кроються» в Одесі та прибувши до Херсону теж саме розподіляються по місту так, що робітничий пайок дуже малий. Забор[гова]ність становить 2 міс. через головотяпську затримку відпуску коштів з боку Укрконсервтресту.

т. Батієвський (Консервн. зав. ім. Сталіна) – На яслі які охоплюють 48 дітей, грошей не відпускається за колумовою, тому що на яслі не спущено Трестом. Також відсутня диференціація хліба, тому що робітник слюсар одержує 400 гр. хліба, коли завод Петровськ[ого] більше.

УХВАЛИЛИ:

...4. Поставити питання перед МПК та фр.[акції] Міськради про невірність та не затвердження постанови комісії при Міськпостачі про зняття з громадського харчування утриманців та їх родин...

Секретар Фр.[акції] МПР

[підпис]

(Черкасов)

Тех. секретар

(Розінський)

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 259, арк. 14-16. Оригінал. Машинопис

**З РІШЕННЯ БЮРО ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У
ПРО ТЕРМІНОВЕ ВІДКРИТТЯ ЗАКРИТОГО РОЗПОДІЛЬНИКА
ДЛЯ ОБСЛУГОВУВАННЯ РАЙОННОГО ПАРТІЙНОГО АКТИВУ**

19 квітня 1933 р.

I. Отметить что снабжение руководителей районных организаций находится в крайне неудовлетворительном состоянии, исходя из этого Бюро РПК постановляет провести следующее:

1/ Предложить РСС т. Клейну в кратчайший срок не позже 25/IV для обслуживания Райпартактива открыть закрытый распределитель. Отметить неисполнение предыдущего решения Бюро со стороны фракции РСС, предложить т. Клейну усилить децзаготовки питания продуктов за счет местных ресурсов района, обеспечив таким образом действительное улучшение снабжения райпартактива...

7. Предложить Райснабу Тов. Матякину, Председателю РайПС Тов. Клейну в своей работе строго придерживаться установленных норм Обкомом не допуская уменьшения норм для райпартактива...

СЕКРЕТАР РПК

/КАЙОТКИН/

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 118, арк. 75.Копія. Машинопис

**З ЛИСТА ПОЛІТВІДДІЛУ ВЕРХНЬОРОГАЧИЦЬКОЇ МТС СЕКРЕТАРЯМ ПАРТОСЕРЕДКІВ ПРО
ПОГАНУ ОРГАНІЗАЦІЮ ХАРЧУВАННЯ КОЛГОСПНИКІВ У ПОЛІ**

21 квітня 1933 р.

Известно, что в ряде колхозов сейчас с продовольствием напряжение состояние особенно с приварком для работающих в поле. Но очень плохо, что улучшением питания и качества варки пищи никто как следует не занимается Нет должного контроля над улучшением пищи. В некоторых колхозах даже руководители колхозов считают «неважно, кто сварит и как сварит – серавно сядят». Такое отношение к питанию работающих в поле является преступным не обеспечивающим посевную компанию...

Нач[альник] Политотдела

[підпис]

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 121, арк. 9-9 зв. Засвідчена копія. Рукопис.

**ЛИСТ ГОЛОВИ ГЕНІЧЕСЬКОЇ РАЙОННОЇ ПОСІВКОМІСІЇ СЕКРЕТАРЯМ
ПАРТОСЕРЕДКІВ І ГОЛОВАМ СІЛЬРАД ПРО ЗАБОРОНУ ВИДАЧІ КОЛГОСПНИКАМ
КУКУРУДЗИ У ПРИВАРОК**

26 квітня 1933 р.

При объезде ряда колхозов нами установлены факты, когда на общественное питание в поле отпускают 200-300 грамм кукурузы, что по существу создает уравниловку и приводит к разбазариванию продссуды.

Немедленно проверьте каждый колхоз и категорически запретите выдавать 200-300 грамм на приварок.

Только в тех колхозах, которые не имеют лошадей и др. продуктов мы можем допустить выдачу не более 50-100 граммов кукурузы в приварок.

Прекратите уравнильное разбазаривание продфондов на приварок, обеспечьте выдачу колхозникам не менее 600 грамм на трудовень.

Пред.[седатель] Райпосевкома

/Носач/

ДАХО. Ф.П-116, оп. 1, спр. 127, арк. 32. Копія. Машинопис

ЛИСТ ХЕРСОНЬСЬКОЇ СПІЛКИ РОБІТНИКІВ ПРОМИСЛОВОГО КОМУНАЛЬНО-ЖИТЛОВОГО БУДІВНИЦТВА ДО ХЕРСОНЬСЬКОЇ МІСЬКПРОФРАДИ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ДОПОМОГИ ОСЛАБЛЕНИМ ТА ОПУХЛИМ РОБІТНИКАМ

27 квітня 1933 р.

Нами одержано 8000 карб. на допомогу ослабленим робітникам та пухшим.

З цієї суми нами тимчасово переведено Робкопу 5000 карб. на децзаготівлі, які по мірі поступу продуктів будуть використовуватися. Крім цього в 3-х їдальнях будівел.[ьників] організовано посилене харчування на 51 чол., якість цих обідів [нерозбірливо] і на це харчування з одержаних коштів Спілка дає на кожний обід дотацію пересічно 1р. 20-1р. 50к., що складає на протязі 2-х місяців (обмінюючи склад робітників, що харчуються залежно від стану) 4000-5000 крб. Крім цього надано безкоштовна допомога через їдальні і др. безробітним та багатосімейним, хворим на 25/IV - 825 крб. На підставі відношення М.П.Р. переведено 1000 крб. нарлікарні для кращої організації харчування хворих, 1000 крб. за постановою фракції МПР переведено Консервбуду. З цих же коштів буде надана дотація дитсадку 1000 крб.

Роздано цієї категорії робітників та безробітним - 240 кг пшона. З одержаних шляхівок в будинок відпочинку з 1/І надіслано 32 чол. Останні використовуються по терміну. Кількість охоплено дитсадком з 32-х дітей збільшено до 60 дітей, але є потреба збільшити до 100 дітей. Всього робітників на 1/II-33р., що вимагало допомоги (крім родин) було 126 чол. на 10/IV - 98 чол., на 25/IV - 85 чол.

Слід відмітити, що надіслані кошти не можуть забезпечити швидкої, а також повної ліквідації цього стану, для цього потрібно, ще 12-15 тис. крб. До цього слід відмітити, що відсутність постачання продуктів по твердим цінам примушує витратити гроші в 15 раз дороже на ринці.

Голова ГК

[підпис, печатка]

/Розенпуд/

Секретар

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 165, арк. 183. Оригінал. Машинопис

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ ХЕРСОНЬСЬКОЇ МІСЬКПРОФРАДИ ПРО КЕПСЬКИЙ СТАН НАРОДНОЇ ЛІКАРНІ ¹ 1, ДЕ ЛІКУВАЛИСЬ ХВОРИ НА ДИСТРОФІЮ

27 квітня 1933 р.

СЛУШАЛИ: Доклад тов. СИДОРЧУКА о состоянии 1-й Нар[одной] больницы в связи с тем, что там распространены дистрофики. Содоклад тов. Зайцева по вопросу Нар.[одной] больницы – т. Зайцев в своем докладе указывает о том, что в связи с тем, что там распространены дистрофики в количестве 170 чел., 74 чел. являются рабочими.

Состояние в больнице кошмарное, дистрофики дополнительного белья не имеют, питания достаточного не получают, лежат на полу ибо нет в достаточном количестве коек...

ПОСТАНОВИЛИ: 4. Поставить вопрос перед органами снабжения о том, что бы предоставит продукты в первую очередь больнице.

5. Просить фракции Горсовета о том, что бы она предложила Здравотделу выделить отдельно корпус по больницам, дистрофиков членов союза.

6. Предложить фракции ФЗМК о том, что бы они взяли под свою ответственность обеспечение больных членов союза.

7. Предложить председателю Страхкасы под его личную ответственность проверить с каких союзов имеются дистрофики по больницам, списки предоставит в Горпрофсовет.

8. Председателям ФЗМК добиться перед соответствующими организациями средств для борьбы с дистрофией своих членов союза...

11. Предложить председателю Завкома № 1 им. Петровского внести 3000 руб. на счет Г[ородского] С[овета] по борьбе с дистрофией.

Секретарь фракции ГПС

/Витовский/

Тех.[ічний] секретар фр.[акції]

/Розинский/

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 259, арк. 25. Копія. Машинопис

**ЗАЯВА Н.СОБОЛЬ ДО ГЕНІЧЕСЬКОЇ РАЙОННОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ КП(б)У ПРО
БЕЗПІДСТАВНЕ ВИКЛЮЧЕННЯ ЇЇ З ЛАВ ПАРТІЇ ЧЕРЕЗ НЕЗДАЧУ ХЛІБА,
У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ГОЛОДУВАННЯМ СІМІ**

27 квітня 1933 р.

Соболь Натали
быв.[шего] канд.[идата] партии
Юзк.[уйской] ячейки

Заявление

В 1932 году в ноябре месяце я была исключена из кандид[атов]. партии постановлением ячейки и пар.[тийного комитета] за то, что я не возвратила полученный авансом хлеб в хлебозаготовку. Получила же всего хлеба я около 30 пудов на 4 едока и из этого количества конечно не могла вернуть т.к. для прокормления семьи этого количества хлеба не хватало. В январе месяце 1933 года у меня хлеба уже не было и я буквально голодала, а в марте месяце я была пухлая на почве недоедания. При этом добавляю, что все время работала активно по хлебозаготовке и будучи как костяк и даже в период когда не имела совершенно хлеба не бросала работу в колхозе. Прошу Контр.[ольную] Комиссию пересмотреть вопрос о моем исключении и восстановить меня в партии.

Просительница Соболь

27/IX-33 г.

Постанова РКК від 27/І – виключена за саботаж хлеб[озаготовки].

ДАХО. Ф.П – 116, оп. 1, спр. 975, арк.3. Оригінал. Рукопис

**3 ЛИСТА СЕКРЕТАРЯ ХЕРСОНСЬКОГО МІСЬКОГО КОМІТЕТУ КП(б)У ДО СЕКРЕТАРІВ
ПАРТОСЕРЕДКІВ, ПАРТОРГАНІЗАТОРІВ КОЛГОСПІВ, ГОЛІВ СІЛЬРАД ТА КОЛГОСПІВ
ПРО ЗРІЗАННЯ СЕЛЯНАМИ КОЛОСКІВ, АГІТАЦІЮ ПРОТИ ХЛІБОЗАГОТІВЛІ,
ОРГАНІЗАЦІЮ ОХОРОНИ ЗЕРНА НА ПОЛЯХ**

[29 квітня] 1933 р.

ШАНОВНІ ТОВАРИЦІ!

Нашому району як і іншим південним районам Одеської області залишилися буквально лічені дні, щоб почати найвідповідальнішу сільськогосподарську кампанію, що має виняткове політичне значення – збирання врожаю і поставку хліба державі...

Значна частина парторганізацій села не розгорнула масово-політичної роботи серед широких колгоспних мас, не перенесла центру масово-політичної роботи у виробничу бригаду. Не розгорнули справжньої боротьби з маневрами й підступами класового ворога та його агентури. Несвоєчасно викривають усілякі вияви ворожих дій куркулів, петлюрівсько-махновських недобитків, націоналістично-буржуазних та інших контрреволюційних елементів, що намагаються і ще намагатимуться своєю шкідницькою роботою зірвати виконання колгоспами зобов'язань перед державою, підірвати організаційно-господарське та політичне зміцнення колгоспів, перетворення колгоспників на заможних, ліквідацію вже цього року наших трудоднів.

Перевірка стану підготовки виявила ряд яскравих фактів класової боротьби на селі, навколо яких треба змобілізувати увагу партійно-класову пильність усієї парторганізації, щоб завчасно дати відсіч всім маневрам класового ворога і запобігти хибам минулого року.

По колгоспах нашого району класово-ворожі елементи, що організують розкрадання хліба (П[осад].-Покровське, Микольське, Роксандрівка тощо), ріжуть колоски і під виглядом очистки ланів, шляхів од бур'янів, збирання кормів для коней – косять хліб. Це виявилось в колгоспах Хведорівки, у комуні ім. Чубаря, колгоспі ім. Калініна (Надеждівка).

У колгоспі «Шлях до соціалізму» класово-ворожий елемент завдав минулого року такої великої шкоди колгоспові, – знову розгорнув шкідницьку роботу: останніми днями через брак класової пильності партійців і комсомольців цієї артілі, куркульські агенти спалили там молотарку.

У П[осад].-Покровському та Ц[арево]-Дарі куркулі та їхні агенти розгорнули шалену агітацію проти в'язання хліба. У Станиславі, в арт[ілі]. «Серп і Молот», підривають труддисципліну, ведучи злісну контрреволюційну агітацію проти виходу на роботу: мовляв, «не треба дуже гнатися за трудоднями, бо однаково не за всі трудодні платитимуть натурою».

Використовуючи тимчасові харчові труднощі, куркульська агентура Микольського, Ц[арево]-Дару та Роксандрівки підбурюють колгоспників: «Якщо годуватимуть, отоді й вийдемо на косовицю», або ж «не складайте договорів із колгоспами про використання корів на польових роботах, бо це призведе до усупільнення корів». Ворожі елементи сіють серед отсталих колгоспників невір'я в закон про обов'язкову поставку зерна державі: «Все одно, якщо буде більший урожай, тим більше візьмуть, а ми залишимося знову без хліба»...

ДАХО. Ф.П-186, оп. 1, спр. 2, арк. 6, 6 зв. Друкований примірник

З ЛИСТА ПОЛІТВІДДІЛУ ВЕРХНЬОРОГАЧИЦЬКОЇ МТС СЕКРЕТАРЮ ПАРТОСЕРЕДКУ ЧЕРВОНОЇ СІЛЬРАДИ ПРО МАСОВУ ВТЕЧУ КОЛГОСПНИКІВ З СІЛ

[квітень] 1933 р.

Разлагательская подрывная работа кулацких, петлюровских, белых и др. чуждых элементов привела к тому, что в некоторых колхозах много колхозников в период подготовки к севу самовольно ушли из колхоза в разные места и к началу полевых работ некоторые бригады были совершенно малочисленны и не могли своим составом обеспечить полностью работу своего участка. ... Лодыри, рвачи бросая колхоз без ведома правления уезжают в самый ответственный момент в разные места за частую болтаются по станциям Ж.[елезной] Д[ороги]. Некоторые из них пристраиваются на предприятиях, в других колхозах где можно кое что урвать напакостить...

Нач[альник] Политотдела

[підпис]

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 121, арк. 10-10 зв. Засвідчена копія .Рукопис

З ПРОТОКОЛУ ДОПИТУ ЗАВІДУЮЧОГО ДІЛЯНКОЮ ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОЇ МТС М.М.СЕЛІФОНТОВА ПРО ВИСТУП РІЛЬНИКА АРТІЛІ «ЧЕРВОНА» М.НЕДОБОРА ЩОДО ПРОСТОЮ РОБІТНИКІВ ЧЕРЕЗ ГОЛОДУВАННЯ

[квітень] 1933 р.

...по нероспорядительности полевода артели Червоной Недобіра Михайло трактори простояли 72 тракторочаса, полевод не принял никаких мер чтоб ликвидировать простой, я тогда полеводу предложил послать лошадь и человека за кіросином он начал мне свалевать на всякие там об'ективные причины что люди голодные и т.д. ...

[підпис]

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1-а, спр. 149, арк. 2 зв. Оригінал. Рукопис

АНОНІМКА-ЛИСТІВКА [ЧЛЕНІВ ВЕРХНЬОРОГАЧИЦЬКОЇ АРТІЛІ «ІСКРА»] ПРО ЗВИНУВАЧЕННЯ СЕЛЯНИНА А.ЗОЗУЛІ У КРАДІЖЦІ КОЛГОСПНОГО ХЛІБА ТА СИМУЛЯЦІЇ ГОЛОДУ

[квітень] 1933 р.

Хліба вкраду то куплю й сільраду

Так і вийшло по Архиповому. Архип Зозуля накрив у своєму колгоспі хліба аж 150 пудів пшениці та жита. Заховав його в себе в дворі аж у 2 ямах. І зробився голодним-голодним. Буряку і того в волю не давав їсти своїм дітям. Чекав, поки посівна хвиля пройде. А тоді – роздайсь море. Коли – ж пробалакався про цей хліб – то вдався на хитрощі. А шуряк Шевченко В. йому допоміг. Пустили чутки, що з неба впало письмо. А в тому письмі: «хліба дамо тому, хто мовчатиме про махінацію Зозулі». Так і зробили. Гукнули

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

приятелів, родичів, братів, кумок і сільраду. А своїх Іскровських ударників і близько не допустили. Навіть на голову колгоспу і уповноважену наплювали: «Не лізьте не мішайте нам розбазарювати державний хліб». Преміювали зернохлібом всіх родичів з дозвілу сільради. І всі раді, що залишили в дураках Іскрівців, які перед цим сто разів питали Зозулю за ями – а він одматюковувався. За такий куркульський контрреволюційний виступ – Зозулю А. загальні збори бідноти вилучили з колгоспу тієї ж ночі з віддачею до суду і описом майна. А голова с[іль]/ради т. Щербань не пустив і в хату Іскровських незаможників: «Не ваше діло описувати активіста Зозулю». І не дав. Бо пшениця дуже гарна в Зозулі. Як хліба украду то куплю й сільраду казав Архип.

Так і вийшло. Інших селян дійсно бідних і несвідомих сільрада оддавала до суду і в заслання. А про дійсного відвертого агента куркульні – навіть говорити забороняє. Тепле крило сільради відкрито каже всім Архипам: «ховайте та не попадайтесь!» Коли Зозулю не буде скарано, то сотні Архипів з ямами залишаться. Будуть їсти хліб і піячити. – А дійсна біднота без посіву буде і голодуватиме. Де ж тут клясова пильність, де ж пролетарська чуйність? У пшениці?!! Ми Іскровці вимагаємо од сільради повернення до колгоспу розкрадений Зозулею хліб, а самого Зозулю віддати до найсуворішого суду.

ДАХО. Ф.П-89, оп. 1, спр. 107, арк. 17, 18. Оригінал. Рукопис

ВІДОМОСТІ ТЯГІНСЬКОЇ СІЛЬРАДИ БЕРИСЛАВСЬКОГО РАЙОНУ ПРО ЧИСЕЛЬНІСТЬ ПОМЕРЛИХ КОЛГОСПНИКІВ, В Т.Ч. ВІД ВИСНАЖЕННЯ

1-8 травня 1933 р.

№	Назва колхоза	Померло Всього	В т.ч. истощеніє
1	Н[езаможний]-Хлібороб	24	16
2	Н-Інтенсівник	10	5
3	Калінін	20	12
4	Травень	21	12
5	14 Жовтня	3	-
6	Ком. [уна ім.] Цюрупа	1	-
7	Одноосібник	86	64
	РАЗОМ	165	109

Секретар

[підпис]

ДАХО. Ф.Р-314, оп. 1, спр. 159, арк. 13. Засвідчена копія. Рукопис.

З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ БЮРО ХЕРСОНСЬКОГО МІСЬКОГО КОМІТЕТУ КП(б)У ПРО ЗАГИБЕЛЬ КОНЕЙ У ПРИМІСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ, НЕЗАДОВІЛЬНУ ПРОДОВОЛЬЧУ БАЗУ ДЛЯ ПОСТАЧАННЯ РОБІТНИЧИХ ІДАЛЕНЬ

7 травня 1933 р.

ПОДЛЕЖИТ ВОЗВРАТУ [штамп]

Цілком таємно

... § 10. Про стан кінського тягла.

З огляду на значну загибель коней за останні дні по селам П[осад]. Покровському, Музиківці й Хведірівці запропонувати фр[акції]. М[іської]/ради терміново на протязі однієї доби для з'ясування причин загибелі коней на місці командирувати до цих сел спеціальні комісії на чолі з членами Президії М[іської]/ради.

Доручити фр[акції]. М[іської]/ради всі матеріали, щодо стану кінського тягла, так по цих, селах, як і в цілому по району подати до МПК не пізніш 26/IV - 33 - р. ...

§ 19 Про продовольчу базу для робітництва міста за рахунок приміських підсобних та самодіяльних господарств на 1933 - р./т. Одинець/

З метою запобігти надалі проривів у постачання робітництва, що сталися, значною мірою, завдяки незадовільній організації роботи приміських господарств та явно недостатньої ініціативи й самодіяльності в розгортанні децзаготівель та враховуючи можливості району щодо забезпечення постачання робітництва особливо городиною, Бюро МПК УХВАЛЮЄ:

... 5. Приймаючи до уваги велику питому вагу їдалень Міськоопхарчу в справі постачання робітництва міста та студентства /40.000 обіденних страв та 25000 сніданків і вече[рь] на день/ та зважаючи на важкий стан цієї організації /відсутність обігових коштів, відсутність районів та кредитів для децзаготівель доручити фр[акції]. М[іської]/ради глибоко вивчити роботу Міськоопхарчу та визначити конкретні шляхи для забезпечення роботи закладів цієї організації.

6. Зобов'язати всі торговельно - кооперативні організації протягом декади скласти конкретні плани заготівель виходячи з потреби забезпечення постачання робітництва протягом цілого року...

Секретар МПК [печатка Херсонського міського комітету КПБУ] /Клечко/

ДАХО. Ф.Р.-1005, оп. 1, спр. 274, арк. 174, 176, 178-179, 181. Засвідчена копія. Машинопис

З ЛИСТА ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ТВАРИНКОЛГОСПФЕРМИ ДО КЕРУЮЧОГО ХЕРСОНСЬКОЮ РАЙОННОЮ ТВАРИНКОЛГОСПФЕРМОЮ ТА ЗАВІДУВАЧА РАЙЗЕМВІДДІЛУ ПРО ПЕРСОНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА РОЗПОДІЛ ТА ВИКОРИСТАННЯ КОРМІВ ВИКЛЮЧНО ДЛЯ ВІДГОДІВЛІ СВИНЕЙ

10 травня 1933 р.

Терміново.

На підставі постанови Уряду, з метою забезпечення парувальної кампанії по свинарських товарних фермах, облвиконком з загального фонду концкормів, що відпущені в[ашому] району для тягла у кількості 1000 центнерів, виділяє 100 центнерів – спеціально для свинарських товарних ферм, в порядку позики на адресу Райвиконкому, за підписом тов. ПАХОМОВА надіслано спеціальну програму.

Під В[ашу] персональну відповідальність, пропонуємо забезпечити аби виділені корма були своєчасно розподілені виключно по свинарських фермах та використані за призначенням...

Попереджуємо, що за розбазарювання кормів та за використання останніх не за призначенням – винних будемо притягати до відповідальності.

Керуючий ОБЛТКФ /Меламед/

Виробничий сектор /Білоус/

Згідно: [підпис]

ДАХО: ф.Р.-391, оп. 1, спр. 7, арк. 168. Засвідчена копія. Машинопис

ЗАЯВА УПОВНОВАЖЕНОГО ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У ПО КОЛГОСПУ «БІЛЬШОВИК» НАЧАЛЬНИКУ ПОЛІТВІДДІЛУ РУБАНІВСЬКОЇ МТС ПРО ЗВІЛЬНЕННЯ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ГОЛОДУВАННЯМ МІСЦЕВИХ СЕЛЯН

12 травня 1933 р.

Прошу снять меня, как уполномоченного по посев-компаниии по участку № 3 при колгоспе Большевик поскольку посев-компания кончается в основном. А также положение мое очень тяжелое и тут и дома у семьи которая низачто не позволяет оставаться больше здесь.

Мне 41 год, на руководящей работе я нигде не был, хотя так мелкие нагрузки выполнял как член партии (я з [19]30 года в партии). Сам рабочий, но ввиду слабого здоровья в 1925 вступил в колгосп где и нахожусь по останне время. Сейчас ввиду моего отъезда семья очутилась [перед] лицом голодной смерти и ребенок помер. Жинка лежит слаба и 3 дитей остаются в безвыходном состоянии, а помочь я им ничем не могу, тому що и сам остался без ничего. И зараз как посмотрю, как тут люди мрут з голоду, как они ходят пухли и как по 2-3 дня лежать мертви по хатах никем не убраны то передо мною стае цел[ые] кошмары и парализуе усю мою работу. Потому я прошу чтобы меня с работы сняли, тому что я оставаться больше не могу и работа моя не дает надлежащей работы. Прошу не отказать моей просьбы.

[підпис]

ДАХО. Ф.П-89, оп. 1, спр. 129, арк. 80-80 зв. Оригінал. Рукопис

**3 РІШЕННЯ БЮРО ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У
ПРО ЧИСЕЛЬНІСТЬ ПОМЕРЛИХ ВІД ГОЛОДУ, ЗМЕНШЕННЯ НАРОДЖУВАНОСТІ,
ФАКТИ ЛЮДОЇДСТВА, ПРИПИНЕННЯ РЕЄСТРАЦІЇ ЗАПИСІВ ПРО СМЕРТЬ,
НЕЗАДОВІЛЬНУ ОРГАНІЗАЦІЮ ПРОДОВОЛЬЧОЇ ДОПОМОГИ В РАЙОНІ**

21 травня 1933 р.

(Особая папка)

...§ 3. О продовольственном положении района. (Док. Тов. Маркевич Уползагот СНК СССР).

...3. Ометить, что за март, апрель, май месяц 1933 г. для улучшения продовольственного положения села и в особенности колхозов районом получена от правительства значительная продовольственная ссуда в размере 5231 цен. кукурузы, 660 цен. жита и 40 цен. житной муки.

Констатировать, что по данным сельсоветов за время с 1-го января по 1-ое мая 1933 года в районе родилось 276 чел., а умерло за тоже время 1689 чел. с некоторой тенденцией роста кривой смертности: в январе умерло 104 чел., феврале – 236, март – 614, апреле -735 с одновременным падением рождаемости: январь – родилось 85, февраль – 72, март – 69, апрель - 50, вместе с тем отметить частые случаи нерегистрации фактов смерти (Днепровский, Островский с[ель]/с[овет] и др.).

Признать, что усиление смертности от истощения подвержены в основной своей массе раскулаченные, лишенные средств производства кулаки, саботировавшие в прошлом году сев под влиянием кулаков единоличники, лентяи-колхозники мало или почти не зарабатывающие в прошлом году трудодней в колхозах...

Вместе с тем признать, что к делу продовольственной помощи колхозным семьям и семьям красноармейцев на месте с[ель]/с[овет] и правление колхозов относились недопустимо бюрократически (с. Зеленая 1 - семья красноармейца Дмитрия Польского – мать Фекла голодает, другой сын Дмитрий работает в колхозе).

Отметить бездействие и попустительство с[ель]/с[оветов], допускающие погребение умерших во дворах, огородах, что может вызвать эпидемию.

Организованная в районе детколония для содержания сирот находится в неудовлетворительном состоянии. Детишки спят на полу вповалку, без кроватей, белья, одеял, на централизованное снабжение не включены...

Бюро РПК предлагает:

1. Фракциям райисполкома и всем предсельсоветам и предколхозов мобилизовать максимум ресурсов и оказать более реальную помощь в первую очередь семьям колхозников и трактористов, и вне всякой очереди – семьям красноармейцев...

3. Отмечая, что [в] некоторых сельсоветах (Зеленая 1, Рубановка и др.), книги ЗАГСов уже не ведутся за исчерпанием всех бланков, поручить Фр[акции] РИКа срочно затребовать из области соответствующие книги, а до их получения наладить регистрацию актов движения населения во временных тетрадах.

4. Фр.[акции] РИКа принять строжайшие меры к прекращению и недопущению к погребению умерших во дворах селений и обязать райинспектуру принять особые профилактические меры как в местах погребения во дворах, а также и на кладбищах, при установлении фактов недостаточно глубоко зарытых трупов...

5. О положении в районе немедленно довести до сведения Обком КП(б)У и ходатайствовать об усилении продпомощи району до сбора предстоящего урожая...

8. В связи с увеличением случаев убийств, хищений, грабежей, краж со взломом дверей и окон, организованного нападения на элеваторы, случаи людоедства – установленных количество съеденных 9 человек, Фр[акции] РИКа поставить вопрос перед Облисполкомом об усилении в районе органов охраны общественного порядка и др. органов, а на месте в свою очередь принять соответствующие меры по усилению охраны как в райцентре, так вообще по району и охраны общественной собственности впредь.

СЕКРЕТАРЬ РПК

[печатка]

Кайоткин

ДАХО. Ф.П-89, оп. 1, спр. 110, арк. 38-39; ф.П-104, оп. 1, спр. 118, арк. 102-103. Засвідчена копія. Машинопис

З РІШЕННЯ БЮРО ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У ПРО МАСОВИЙ ВСТУП ОДНООСІБНИКІВ ДО КОЛГОСПІВ ПІД ЧАС ПОСІВНОЇ КАМПАНІЇ

21 травня 1933 р.

I. Отметить, что результате проверки проведенной с 4-го мая по 15-ое с[его]/г[ода] выявлено: ...
б/ Вступление за время сева 316 единоличных х-[озяйс]тв в колхозах района /Николаевка – 29, Рубановка – 24, Зеленая I – 50, Бабино – 27, Днепровський – 14, Островський – 18, М.-Лепатиха – 63, Катериновка – 42, Константиновка – 9, Трудовой – 4, Самойловка – 3, Ушкалка – 15, Карайдубина – 4 и Зеленая II – 14/...

СЕКРЕТАР РПК

[підпис]

/КАЙОТКИН/

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 118, арк. 107. Засвідчена копія. Машинопис

ЗІ СПЕЦЗВЕДЕННЯ УПОВНОВАЖЕНОГО ПО ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОМУ РАЙКОМУ КП(б)У ДО ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ВІДДІЛУ ДПУ ПРО СТАВЛЕННЯ РІЗНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ ДО ПРОДОВОЛЬЧОЇ СИТУАЦІЇ, РЕЄСТРАЦІЮ СМЕРТІ ВІД ГОЛОДУ ОДНООСІБНИКІВ, КРАДІЖКИ ЗЕРНА

25 травня 1933 р.

В КОЛХОЗАХ

В последнее время отмечены моменты в колхозах большого тяготения и требований итти на работы – в связи с прод[овольственными]затруднениями.

Однако недоедание по колхозам в большинстве своем относится преимущественно к колхозникам вновь поступившим в колхоз а также симулянтам. Что же касается единоличного сектора в районе среди них продолжаемых регистрировать случаи смертности. На почве таких продзатруднений в качестве факта приводим следующие моменты, ТАК:

Б[ольшая]-
Л[епетиха]

В колхозе «Петровского» 25/V с[его] г[ода] группа женщин в количестве до 60 человек организованным порядком к правлению колхоза предъявили требования «ВЫДАВАЙТЕ КУШАТЬ МЫ ГОЛОДНЫ ИЛИ ДАВАЙТЕ РАБОТУ, БУДЕМ РАБОТАТЬ НО КОРМИТЕ НАС»

В главе этой группы женщин стояла колхозница беднячка СИДОРЕНКО Мотря, которая кричала и заявляла «ЕСЛИ ВЫ НАМ НЕ ДАДИТЕ КУШАТЬ, Я ПРИЗЫВАЮ ЧЛЕНОВ КОЛХОЗА НАЧАТЬ САМОПРАВНО РАЗБОР СВИНЕЙ В КОЛХОЗЕ НАЧИНАТЬ РЕЗАТЬ ЧТОБЫ НАМ МОЖНО БЫЛО СУЩЕСТВОВАТЬ».

Причем, в группу входили опять таки в большинстве вновь поступившие колхозники и симулянты, как ЛЫСЕНКО и друг.

Аналогичный случай имеет место, носит такую же форму по колхозам сел нашего района – М[алая]-ЛЕПЕТИХА, ЗЕЛЕНЕ О № 1, РУБАНОВКА, райцентр...

КРАЖИ

- УШКАЛКА На с[сыпном]/пункте с. Ушкалка в ночь на 18/V с.[его] г.[ода] путем взлома замка с амбара произведена кража зерна, перевесом установлено, что размер похищенного зерна составляет 5 пуд. За данными нашего источника БРУЕВА видно, что кража происходила с участием сторожа.
(Поручено милиции расследовать, одновременно по своей линии прорабатываем участников).
- Б[ольшая]-ЛЕПАТИХА В ночь на 20/V на элеваторе также была кража через пролом окна похищено 2 цент. подсолнуха.
(Кражу подвергаем сомнению без участия постового милиционера надо полагать предпосылкой на серьезную кражу. Этому факту придаем большое значение, занимаемся проработкой как составом самого элеватора так и промпоста).
- Б[ольшая]-ЛЕПАТИХА 23/V в артели «ПЕТРОВСКОГО» единоличницы РЫБИНА и ЗИНЧЕНКО путем кражи в поле из земли вырыли полга посаженного картофеля. Дело оформлено и передано в суд.
- тоже 26/V в колхозе «БОЛЬШЕВИК» обнаружено краденного с колхоза посевного зерна пшеницы 18 пуд. которое задержано председателем с[ельского]/с.[овета]
(Дело через милицию оформляем по подсуд).

Необходимо сказать, что в районе за последнее время участились массового порядка кражи продуктов и съестных припасов...

ИНТЕЛЛИГЕНЦИЯ

- Б[ольшая]-ЛЕПАТИХА Учительница ПЛЕТЕНЕЦ Александра рассказывает «В ШКОЛАХ ВЫКЛАДАЕМ ПОЛИТИКУ, РАСКАЗЫВАЕМ О ПРЕДМЕТЕ СУСПИЛЬСТВА, КАК ЖИЛИ РАБОЧИЕ И КРЕСТЬЯНЕ В ЦАРСКОЕ ВРЕМЯ, ЗАЧЕМ ЭТО ИМ, А СЕЙЧАС ЧТО ДЕЛАЕТСЯ. ХОРОШО ЧТО УЧЕНИКИ МАЛО РАЗБИРАЮТСЯ А ТО МОГЛИ БЫ ЗАЯВИТЬ ПРЕПОДАВАТЕЛЯМ ЧТО ПРИ ЦАРИЗМЕ НЕ МЕРЛИ С ГОЛОДУ КАК УМИРАЮТ СЕЙЧАС»
(Пинчер состоит на Д/Ф, через 710 прорабатываем его связи).
- ТОЖЕ Учительница НИКИТЧЕНКО в присутствии КРИВЦОВА говорит «ПИШУТ, ЧТО ХВИЛЕВОЙ ЗАСТРЕЛИЛСЯ, СОВВЛАСТЬ ЕГО ПОСТУПОК ОСУЖДАЕТ ИХ ДЕЛО ОБВИНЯТЬ, НО ЧЕЛОВЕК НЕ МОГ СПОКОЙНО НА ОКРУЖАЮЩУЮ ОБСТАНОВКУ. ОН ВИДЕЛ ТВОРИТЬСЯ КРУГОМ ПРАВДЫ ПИСАТЬ НЕЛЬЗЯ ОН ВИДЕЛ ГОЛОД И СМЕРТЬ НЕ ПЕРЕНЕС И УШЕЛ ОТ ЖИЗНИ. РАНЬШЕ НЕ БЫЛО СЛУЧАЕВ ЧТОБЫ ПИСАТЕЛИ ШЛИ НА САМОУБИЙСТВО А ПРИ СОВВЛАСТИ ЕСТЬ. ЗА ТО ГОРЬКИЙ НЕ БУДЕТ СТРЕЛЯТЬСЯ ТАК ИМЕЕТ ДАЧУ И СРЕДСТВА»
(Прорабатываем).

РАЙ УПОЛНОМОЧЕННЫЙ
ПО Б[ольше]-ЛЕПЕТИХСКОМУ РАЙОНУ

[підпис]

/ЛЫГАН/

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 136, арк.14,19. Оригінал. Машинопис

**ЗІ СПЕЦПОВІДОМЛЕННЯ ГЕНІЧЕСЬКОГО РАЙОННОГО ВІДДІЛЕННЯ ДПУ ГОЛОВИ
РАЙОННОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ ПРО СТАН ДИТЯЧОЇ БЕЗПРИТУЛЬНОСТІ
В м. ГЕНІЧЕСЬК**

1 червня 1933 р.

...За последнее время, в особенности по городу Геническ наличие беспризорных постепенно увеличивается, между тем со стороны членов комиссии надлежащих мер к изъятию беспризорных с улиц не применяется. Как установлено – в большинстве своем дети прибывают в гор. Геническ из окружающих сел, а также из др. районов не только расположенных в близи гор. ГЕНИЧЕСКА, но и с городов РСФСР.

По состоянию на 1 июня в гор. Геническе организовано – детский дом с охватом 700 чел. детей, в том числе грудных 84 чел. и детский коллектор вместимостью 130 чел.

Касаясь работы детского дома, отмечаем, что дети, находящиеся в детском доме питанием обеспечены, но не полностью и в особенности отсутствует – в достаточном количестве молоко и сахар.

Что же касается приготовления пищи для детей – отмечаем, что таковая не удовлетворительна, и в особенности то, что пища готовится одна и та же, как здоровым, так и больным, что способствует увеличению смертности среди детей, находящихся в детском доме.

Уход за больными детьми ПЛОХОЙ, помещение совершенно не приспособлено для дет. дома, так и коллектора. Обслуживающий персонал мало уделяет внимание уходу за детьми.

Уход за больными детьми из рук вон плохой, больные дети помещаются в комнатах, подвергаемых сквозняку. Совместно с больными детьми находятся здоровые дети. Няньки к детям не прикреплены. «Кал» из-под больных детей не убирается, тапки не выносятся, в комнатах плохой воздух и грязь. Не только здоровым, но и больным выдается сырая вода. Дети помещаются на полу, на матрацах по 4-5 чел. вместе. Верхняя одежда на ночь не снимается, что способствует наличию насекомых «Вшей», одежда не дезинфицируется. В связи с таким состоянием детского дома и коллектора на протяжении трех дней – 30, 31 мая и 1 июня умерло 7 душ детей.

Коллектор организован 25 мая. 27 мая – после организации коллектора, в связи с наплывом беспризорных в гор. Геническ, созданная из комсомольцев бригада провела облаву по гор. Геническу с целью изъятия всех беспризорных, в результате чего за одну ночь было подобрано 63 чел. беспризорных детей.

Детский коллектор предназначен для временного содержания детей, но в виду того, что детский дом перегружен, дети находятся в коллекторе довольно продолжительное время.

Коллектор находится в безобразном антисанитарном состоянии. Совершенно никаких ассигнований на содержание такового не имеется, коллектор содержится исключительно на средства Д[етского]/Д[ома] у которого финансовая возможность ограничена. Продукты для питания детей, как находящихся в коллекторе, так и детдоме в централизованном порядке не отпускаются, в связи с чем питание детям отпускается не регулярно, так как продукты отпускаются за счет экономии получаемой Райздравинспекцией из фондов детских ясель, садов и т. п. Дети довольно часто до 12 часов дня не получают никакой пищи.

В связи с таким снабжением детей, последние добывают для себя пищу в порту – бычки, которых во дворе дет. дома на огне и поджаривают и в сыром виде едят, кроме этого зачастую на рынке гор. Геническа встречаются дети из коллектора или дет. дома – просящие покушать.

Помещение коллектора находится в антисанитарном состоянии, дети грязные и особенно в плохом состоянии находятся грудные дети. Совершенно отсутствует «Уборная», дети оправляются около помещения, Грудные дети долгое время валяются в собственном «КАЛУ». Помещение для коллектора не приспособлено, не только со стороны гигиены, но таковое расположено в близи базара, в тесных комнатах, что не дает возможности улучшить санитарное состояние. Коллектор совершенно не оборудован, кухня отсутствует, пища готовится в ведрах во дворе.

В связи с таким состоянием коллектора и уходом за детьми наблюдается большая смертность.

За последнее время, в особенности последние дни помимо детей, которые действительно не имеют родных и являются беспризорными, имеются случаи оставления детей на улицах города – родными, которые прибывают в гор. Геническ из других мест. Несвоевременная изоляция оставленных детей на улице вызывает отрицательные толки среди населения, что используется антисоветским элементом в целях ведения А[нти]/С[оветской] агитаций.

Гр. ПОЛЬСКИЙ Афанасий – житель поселка Калиновка – Сталинского С[ель]/Совета во время пребывания в гор. ГЕНИЧЕСКЕ – на базаре среди массы заявляет: «ВОТ СМОТРИТЕ, ЧТО ТОЛЬКО ДЕЛАЕТСЯ – ДЕТИ ВАЛЯЮТСЯ НА УЛИЦЕ, ЭТО ТОЛЬКО ПОТОМУ, ЧТО В КОЛОХОЗЕ КОЛХОЗНИК ПОЛУЧАЕТ ПРОДОВОЛЬСТВИЕ ТОЛЬКО НА СЕБЯ – ТАКИМ ОБРАЗОМ МАТЕРИ ВЫНУЖДЕНЫ ОТВОЗИТЬ СВОИХ ДЕТЕЙ НА СТАНЦИЮ И ОСТАВЛЯТЬ ИХ ТАМ»

Служащий Райпотребсоюза КОВАЛЕНКО И.М., сравнивая настоящее положение с дореволюционным временем, указывает: «ГОЛОДНЫЕ И УМИРАЮЩИЕ ВО ВРЕМЯ ВОЙНЫ И В МИРНОЕ ВРЕМЯ – КАК НАРОД НИКУДА НЕ ГОДНЫЙ, ТАК И В НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ ОН НЕ НУЖЕН ДЛЯ СОВЕТСКОЙ ВЛАСТИ. ЕСЛИ ОН БЫЛ НУЖЕН И ПОЛЕЗЕН ДЛЯ СОВЕТСКОЙ ВЛАСТИ, ТО НА НЕГО БЫ ОБРАТИЛА ВЛАСТЬ ВНИМАНИЕ И ТАКОГО БЫ МАССОВОГО ВЫМИРАНИЯ НЕ БЫЛО БЫ, А ТО ВИДНО НАРОД УЖЕ НЕ НУЖЕН ДЛЯ СОВ. ВЛАСТИ». И тут же в продолжении своего разговора добавляет: «ЕСЛИ МНЕ НУЖНА СОБАЧЕНКА, ТО Я ЕЕ БУДУ КОРМИТЬ ИЗ ПОСЛЕДНЕГО, А ЕСЛИ ОНА МНЕ НЕ НУЖНА, ТО ПУСТЬ ПРОПАДАЕТ, ТАК И В НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ».

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

Не смотря на данные указания Районо и Райздравинспекцией о борьбе с беспризорностью, за последнее время отмечены случаи, что из сел в гор. Геническ колхозниками и единоличниками привозятся дети, которые оставляют на улице города, так:

29 мая зам пред. Н[ово]-Григорьевского Сельсовета – Самойлов доставил в гор. Геническ – 3-х детей, которых вместо того, чтобы определить в дет.дом оставил на улице...

НАЧ.[альник] РАЙОТДЕЛЕНИЯ ГПУ
УПОЛНОМОЧЕННЫЙ СПО

[підпис]
[підпис]

/БАЗИЛИЙ/
/ЗЕЛИНСКИЙ/

ДАХО. Ф.П-116, оп. 1, спр. 141, арк. 19-22. Оригінал. Машинопис

ВИТЯГ З ЛИСТА НАЧАЛЬНИКА ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ЗЕМЕЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ МТС ПОЛІТВІДДІЛАМ ОБЛАСТІ ПРО БОРТЬБУ ЗІ СТРАЙКАМИ КОЛГОСПНИКІВ НА ҐРУНТІ ГОЛОДУ

1 червня 1933 р.

...За последнее время отмечено несколько случаев отказа колхозников выходить на работу. Эти «Забастовки» колхозных бригад свидетельствуют об оживлении работы кулацких, антисоветских элементов пытающихся сыграть на продовольственных затруднениях колхозов, сорвать прополочную кампанию, а главное поднять волну расхищения к недалекому уже моменту созревания хлебов. Можно ожидать снова использовать симуляцию, голода и др. методы организации недовольства масс. Предлагаю приковать к этому новому маневру классового врага самое пристальное внимание и организовать самый решительный отпор.

1. Подвергать каждый случай отказа от работы самому тщательному расследованию и выяснению и добиться устранения причин вызвавших недовольство (выявление кулаков-агитаторов, устранение неправильного и гловотяпского распределения продссуды ошибки в деле организации общественного питания и пр.

[2]. Обратить особое внимание на усиление массовой работы среди колхозниц, играющих сейчас решающую роль в прополочной компании.

3. Добиться улучшения общественного питания на поле за счет внутренних ресурсов колхозов (молоко, ранние овощи).

4. Обеспечить самое внимательное распределение продссуды по колхозам с действительным учетом продовольственного положения и внутренних ресурсов каждого колхоза.

Нач.[альник] ПОСЕКА МТС
Днепропетровщины

(Кисис)

ДАХО. Ф.П-89, оп. 1, спр. 108, арк. 6. Засвідчена копія. Рукопис

ЛИСТУВАННЯ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ РЕДАКЦІЇ ГАЗЕТИ «НАДДНІПРЯНСЬКА ПРАВДА» З ХЕРСОНСЬКОЮ МІСЬКПРОФРАДОЮ ПРО РЕАГУВАННЯ НА СТАТТЮ «ЗНОВУ ЧЕРГИ ПО ХЛІБ»

1 червня 1933 р.

Надсилаючи при цьому допис випущений у газеті «Н[аоддніпряньська] Правда» № 122 – 1/VI редакція просить Вас не пізніш 7/VI повідомити яких заходів вжито по суті зазначеного у цій статті.

Зав. Бюро Розслідувань

[підпис]

Зайцева

п. 53 знято з роб.[оти] МРК Водн.[иків] вслєдстви реорганіз.[ації] [відповідь дописано чорнилом]

ЗНОВУ ЧЕРГИ ПО ХЛІБ

Черги по хліб майже по всіх подільниках і знову утворюються, особливо останніми днями.

Хліб привозять до подільників дуже пізно. Робітники, що поспішають на роботу о 6-й годині ранку, позбавлені змоги одержати хліб.

Великі черги цілими днями стоять біля подільників.

На недавній зустрічі кооперативу зі службовцями Міськробкоопу питання про ліквідацію черг по хлібоподільниках зовсім не обговорювалось, бо гадали, що це явище - тимчасове.

Соцпобутовий сектор при Міськпрофраді повинен ужити заходів, щоб налагодити видачу хліба без черг, як було до другої половини минулого травня.

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 165, арк. 348а, 349. Оригінал, друк, рукопис.

З ЛИСТА ОДЕСЬКОГО ОБКОМУ ПРОФСПІЛКИ РОБІТНИКІВ ТВАРИННИЦЬКИХ РАДГОСПІВ ХЕРСОНСЬКІЙ МІСЬКПРОФРАДІ ПРО ФАКТИ ПІДПАЛЮВАННЯ ФЕРМ З ПОГОЛІВ'ЯМ ХУДОБИ, ЗНЯТТЯ З РОБОТИ ГОЛІВ РОБІТКОМІВ У БЕРИСЛАВСЬКОМУ, ВЕЛИКООЛЕКСАНДРІВСЬКОМУ, ГОЛОПРИСТАНСЬКОМУ РАЙОНАХ

2 червня 1933 р.

... Але ж треба визнати, що досі не всі робіткоми впоралися в тими завданнями, що поставлені перед ними, звідтіля ми маємо низку фактів засміченності радгоспів чуждоворожими елементами: шкідництво, крадіжки, підпалювання ферм з поголів'ям /р[адгоспи] Енгельса, Соцреконструктор, Добра - Криниця, 2-а П'ятирічка та інш./, невиконання завдань зі здачі товарної продукції, розбазарювання продукції, само- [не розбірливо], тощо /р[адгоспи] Косіора, Молотова та інш./.

Для перебудови роботи в тварин[ницьких]. радгоспах та для забезпечення успішного виконання постанов партії в галузі тваринництва з цієї метою обком КПБУ 4 -го грудня 1932 року та 16 - го січня 1933 року надає рішучу директиву про зміцнення та закріплення виправдавших себе на роботі голів робіткомів в тварин.[ницьких] радгоспах, не припускаючи плинності та змін останніх...

Такі явища маємо в Бериславському радгоспі скотовод. ім. [не розбірливо], де Начполітвідділом радгоспу знято з роботи Голову робіткому т. МАРЧЕНКО, що його було надіслано в свій час Обкомом спілки ІТР для зміцнення профроботи у цьому радгоспі. Другий випадок у р[адгоспі] Черв[оний]. Маяк /В[елико]Олександрівського р-ну/, де політвідділ зняв з роботи голову робіткому т. ЦЕГЕЛЬНИКА та призначив його на Зав. фермой. ...У р[адгоспі] Каракуль Експорт рішенням Г[оло].- Пристанського РПК голову робіткому т. ШОЛУХІНА знято та надіслано на голову колгоспу...

З КОМУНІСТИЧНИМ ПРИВІТАННЯМ:

СЕКРЕТАР ФРАКЦІЇ ОРПС
СЕКРЕТАР ФРАКЦІЇ ОБКОМУ РТР

[підпис]

/Погребний/
[не розбірливо]

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 192, арк. 78. Засвідчена копія. Машинопис

**СТАТИСТИЧНА ВІДОМІСТЬ ПРО РЕЄСТРАЦІЮ СМЕРТЕЙ ПО ТЯГІНСЬКОМУ
СІЛЬСЬКОМУ ВІДДІЛУ ЗАГС БЕРИСЛАВСЬКОГО РАЙОНУ
З 1 ЛЮТОГО ПО 1 ЧЕРВНЯ 1933 Р.**

4 червня 1933 р.

Февраль м-ц			Март м-ц			Апрель м-ц			Май м-ц			Примітка												
колхозники		одноосібники	колхозники		одноосібники	колхозники		одноосібники	колхозники		одноосібники													
От 25 лет і старше	От 16 лет до 25 лет	До 16 лет	От 25 лет і старше	От 16 лет до 25 лет	До 16 лет	От 25 лет і старше	От 16 лет до 25 лет	До 16 лет	От 25 лет і старше	От 16 лет до 25 лет	До 16 лет													
5	-	1	2	-	1	11	-	6	10	1	12	20	4	20	22	5	22	15	4	23	9	-	22	215 осіб

Голова с-[іль]р[ади]
Секретар [підпис]

[підпис]
Григорьев

Белецькій

ДАХО. Ф.Р-314, оп. 1, спр. 159, арк. 33. Засвідчена копія. Рукопис.

**З ПОСТАНОВИ ПРЕЗИДІЇ ВЕЛИКОЛЕПЕТІСЬКОГО РАЙВИКОНКОМУ ПРО ВИСОКИЙ
РІВЕНЬ СМЕРТНОСТІ ВИХОВАНЦІВ ВЕЛИКОЛЕПЕТІСЬКОЇ ДИТЯЧОЇ КОЛОНІЇ
ВНАСЛІДОК НЕЗАДОВІЛЬНОГО ХАРЧУВАННЯ**

7 червня 1933 р.

...Діти покидають двір дитколонії та ходять по райцентру і базару, займаються крадіжками масла, луку то-що, хворих дітей не ізолюють від здорових, харчування дітей в незадовільному стані.

Все це призвело до захворювань та смертності дітей /за 6 червня померло 6 дітей/...

СЕКРЕТАР ФРАКЦІЇ РВК

/КОРОБКО/

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 123, арк. 2. Засвідчена копія. Машинопис

**ВИТЯГИ ІЗ КРИМІНАЛЬНОЇ СПРАВИ ЧЛЕНА АРТІЛІ ІМ. СТАЛІНА
С. НОВОТИМОФІЇВКА ХЕРСОНЬСЬКОГО РАЙОНУ К.П.ГРИГОРЕНКА,
ЗВИНУВАЧЕНОГО У КРАДІЖЦІ ПРОДУКТІВ ЧЕРЕЗ ГОЛОД**

11 червня – 17 жовтня 1933 р.

11 червня 1933 р.

З протоколу допиту Григоренка К.П.:

...Визнаю себе винним та пояснюю: коли я вартував біля коней, то позаяк голодав – вирішив скоїть кражу в коморі, яка міститься рядом з конюшнею. То я виламав замок і взяв хліб, 2 куски сала та 1 кусок м'яса і заховав в половичку, але по приході комірника це було виявлено і знайдено покрадене, де я і признався.

Більше додати до справи нічого не маю чого. Протокол мені прочитано та записано з моїх слів. В чому і розписуюсь.

Уч[астковий] інспектор

[підпис]

[підпис]

* * *

27 липня 1933 р.

З присуду Григоренку К.П.:

...Розглянувши в судовому засіданні справу по звинуваченню Григоренка Костянтина Пилиповича з с. Тимофіївки, 20-ти років, сина розкуркуленого, не писемного, не судимого, за злом замка, де були покрадені ним речі сало, хліб тощо. Виявлено, що Григоренко був член артілі, що йому було доручено вартувати на стайні коней, який і скоїв крадіжку. Винним себе повністю визнав, пояснюючи, що це ним зроблено виключно на підставі бажання поїсти. Суд вважає злочин повністю доведений, ...додержуючись арт. 170 п. «Г» КК та враховуючи, що це син кулака, що він є соціально-небезпечна особа, що його треба відокремити від суспільства, а тому

Присудив:

до позбавлення волі Григоренка Костянтина Пилиповича на 2 (два) роки, обмежив гром. прав за арт. 29 п. а, б, в, г КК на два роки.

Взявши його під варту.

Вирок можна оскаржити до обласного суду в 5 днів.

Г.[олова] Суд Ради

[підпис]

Максимова

Н[ародний] Засід.[атель]

[підпис]

Ярошенко

* * *

17 жовтня 1933 р.

Довідка Роксандрівської сільської ради:

Довідка дана ця Херсонській м[іській]/міліції в тім, що Григоренко Кость Пилипів умер в 1933 р. в липні місяці.

Голова с[ільської]/р[ади]

[підпис]

Секретар с[ільської]/р[ади]

[підпис]

ДАХО. Ф.Р-787, оп. 1, спр. 232, арк. 9-9 зв., 26, 29-29 зв. Оригінал. Рукопис

**З ЛИСТУВАННЯ ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКПРОФРАДИ З ПІДПРИЄМСТВАМИ
ТА УСТАНОВАМИ МІСТА ПРО РОЗПОДІЛ ДОДАТКОВИХ ПАЙКІВ, ПРИЗНАЧЕНИХ
РОБІТНИКАМ, ХВОРИМ НА ДИСТРОФІЮ (БЕЗБІЛКОВИЙ НАБРЯК)**

15 червня-20 вересня 1933 р.

15 червня 1933 р.

До Фаб.[рики] Держвзуття

З пайків, що є в розпорядженні МПР для дистрофіків (безбілковий отьок), для В[ашого]/колективу виділено 7 пайків. Вам належить відібрати з числа дистрофіків кращих робітників ударників переважно багатосімейних і зі списком з'явитися сьогодні ж, о другій годині до Голови Міськпрофради, або до т. БАЙКАЛОВА.

Керуючий справами [підпис] (Сухарьов)
ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 165, арк. 215. Оригінал. Машинопис

На В[аше] сообщение от 15/VI за № 252 сообщаем, что для получения пайков для дистрофиков, выделяем следующих работающих завода:

- 1) Вишняковский – кот[ельщик]
- 2) Ароздов – кот[ельщик]
- 3) Шульгин – слес[арь]
- 4) Салтыков – кот[ельщик]
- 5) Нестеренко – слес[арь]
- 6) Сташенко – кот[ельщик]
- 7) Комисаренко – кот[ельщик]
- 8) Давыдовский – плот[ник]
- 9) Буряк – плот[ник]
- 10) Пинский – плот[ник]
- 11) Кравец – плот[ник]
- 12) Лутановский – кот[ельщик]
- 13) Бондаренко – кот[ельщик]
- 14) Кофиенко – мастер
- 15) Найденов – маляр

Пред.[седатель] Завкома [Судобудремонт. Комбінату] [підпис]
ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 165, арк. 216. Оригінал, рукопис.

15 червня 1933 р.

З пайків, що є в розпорядженні МПР для дистрофіків (безбілковий отьок), для В[ашого]/колективу виділено пайків. Вам належить відібрати з числа дистрофіків кращих робітників ударників переважно багатосімейних і зі списком з'явитися сьогодні ж о другій годині до Голови Міськпрофради або до т. Байкалова.

7 примірн.

- Шв.[ейна] Фаб.[рика] – 8
- Взуттєва – 7
- Суднорем.[онтний] – 15
- Консерв. [ний комбінат] – 5
- Електрос. [танція] – 5
- МТМ – 4
- Пролетар – 3
- Зв'язку – 3

Керуючий справами [підпис]
ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 165, арк. 222. Оригінал. Рукопис.

Список № 1

Дистрофіків яким видані картки на право одержати з 16/VI – 1933 р. додаткового пайка

Прізвище	Якого підприємства
1. Вишняковський	Судноремонтний комбінат
2. Дроздов	”
3. Шульгин	”
4. Салтиков	”
5. Нестерейко	”
6. Сташенко	”
7. Комисаренко	”
8. Давидовський	”
9. Буряк	”
10. Пинський	”
11. Кравець	”
12. Лугановський	”
13. Бондаренко	”
14. Кофієнко	”
15. Найденов	”
16. Хоменко	Виробнич. майстерня
17. Губченко	”
18. Трусилов	”
19. Менчиков	”
20. Бракина	Швейна фабрика
21. Шпиц	”
22. Штемберг	”
23. Зейуман	”
24. Фишман	”
25. Гиндін	”
26. Пліц	”
27. Сапин	Консервстрой
28. Корсун	”
29. Воронова	”
30. Сорокин	”
31. Ухова	”
32. Єгоров	Взуттєва фабрика
33. Фистуль	”
34. Антощенко	”
35. Диневич	”
36. Миргородський	”
37. Клушевський	”
38. Свечинська	Швейна фабрика
39. Ходоровська	Електростанція
40. Полівода	”
41. Михайленко	”
42. Путинова	”
43. Діденко	”

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

44. Савенюк	”
45. Петрова	Спілка зв'язку
46. Силецкий	”
47. Желєзняк	”
48. Лімешенко	СГУ
49. Бродовський	”
50. Масюткіна	РФ Конспром
51. Романов	Електростанція

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 165, арк. 225. Оригінал. Рукопис.

15 липня 1933 р.

Горпрофсовет Соц. Бытовой
Сектор т. Байкалову.

Райкомвод поручає тов. Ильину Н.Д. отримати 45 пайків для слабких.

Зам. Пред. [сидателя]- РКВ [підпис] (Барато)

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 165, арк. 211. Оригінал. Машинопис

15 липня 1933 р.

До правління Міськробкоопу

Прохаємо дати розпорядження про продовження видачі і в липні, до кінця, молока і тварогу дистрофікам на 50 осіб.

Це розпорядження на основі н[ашої]/договореності і з трикутником місця[міста] Ви повинні дати сьогодні ж оскільки в розподільнику оголосили про припинення видачі.

Прохаємо подателю цього видати 50 карток на молоко і тварог.

Організатор Робпостачання та Побуту (Байкалов)

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 165, арк. 413. Копія. Рукопис.

15 липня 1933 р.

від Голови Групкома
Деревообробників Резниченка

Заява

Прошу видпустити карточку спец пайка так як я формено голодаю.
Получив карточку спец пайка.

[підпис]

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 165, арк. 418. Оригінал. Рукопис.

[27 липня 1933 р.]

Список
На розподіл спецпайків по підприємствах

№№ черг.	Назва підприємства	Кількість пайків	ПРИМІТКА
1.	Зав.[од] Петровського	50	Талон з крамн. МРК № 1 на право одержання спецпайка 1. Борошна 5 кг 2. Олії 0,5 кг 3. Кондвиробів 1 кг 4. Масла коров 0,5 кг 5. Консервів 3 бляш. 6. Бринзи 1 кг Організац. Робпостач (Байкалов) Керсправ [підпис] Визначений в талоні пайок одержав ...1933р. [підпис] [дописано чорнилом]
2.	Райкомвод для роб.[ітників] Е/л. та Суднокомбінату	45	
3.	Обозний завод	30	
4.	Швейпрому	25	
5.	Обувной	10	
6.	Електростанції	20	
7.	Паротурбінная	10	
8.	Консервстрой	20	
9.	Связь	10	
10.	Водогін	5	
11.	Медсантруд	15	
12.	Р об ос	10	
13.	Бавовзаводу	5	
14.	Будівельників	5	
15.	Санпарк	3	
16.	Пож[ежна] команда	3	
		266	

Соц. Битсектор МПП

/Байкалов/

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 165, арк. 425. Копія. Машинопис, рукопис.

14 вересня 1933 р.

ДО ГОЛОВИ ПРАВЛІННЯ МІСЬКРОБКООПУ
тов. Овчаренко

Херсонська Міськпрофрада пропонує Вам видати старому кадровику дистрофіку тов. Губченко картку на одержання 1 літра молока, терміном на місяць, а також одноразовий пайок в розмірі (2 пуда картоплі, крупи 5 кіл., 1 літр подсолнушного масла та 2 кіло цукру).

Організац.[ор] Побуту та Постачання

[підпис]

/Байкалов/

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 165, арк. 468. Оригінал. Машинопис

17 вересня 1933 р.

Завком Консервного заводу № 1 просит о выдаче т. Хоменко карточки на получение продуктов диетического питания. Тов. Хоменко перенес болезни дистрофию и острый колит, сейчас у него получилось обострение колита, что подтверждается справками врачей что он крайне нуждается в диетическом питании.

Пред.[седатель] З[ав]К[ома] [підпис]

/Шалимов/

Секретарь

[підпис]

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 165, арк. 485. Оригінал. Рукопис.

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

20 вересня 1933 р.

До Правління Міськробкопу

Соцпобутовий сектор МПР пропонує на підставі клопотання завкому консервного з-да № 1 видати старому кадровику дистрофіку т. Хоменко одноразовий пайок в розмірі одного пуда картоплі, крупи, кіло цукру та картку місячну на одержання 1 літра молока.

Організатор Побуту і Постачання /Байкалов/

Діловод [підпис] /Марченко/

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 165, арк. 484. Оригінал. Рукопис.

ЛИСТ ГОЛОВИ ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ДО СТАНІСЛАВСЬКОЇ СІЛЬРАДИ ПРО РОЗПОДІЛ БОРОШНА ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІТЕЙ ХАРЧУВАННЯМ

18 червня 1933 р.

Для харчування дітей ясел, майданчиків та дітей індивідуальних господарств міськрадою виділено для сільради як продовольча позичка 1182 кг борошна.

Це борошно треба буде видавати для ясел по 50 грам на дитину в день, для дитмайданчиків по 100 грам. Розділити його по яслам артілі. ім. Молотова – 138 кіло, «Серп и молот» – 200 кіло, ім. Чубаря – 100 кіло, для дитмайданчиків – 580 кіло, для дітей індивідуальників – 169 кіло.

Для ясел та майданчиків борошно видавати безплатно, а для дітей індивідуальних господарств за плату в обрахунку по 3 кіло борошна на місяць.

Борошно для дітей індивідуальників передати до ясел відповідного колгоспу, до якого прикріплено дітей індивідуальників та безпритульних.

Голова міської ради [підпис] Кричевцов

ДАХО. Ф.Р-171, оп. 1, спр. 95, арк. 162. Оригінал. Машинопис

З РЕЗОЛЮЦІЇ VIII РОЗШИРЕНОГО ПЛЕНУМУ НОВОТРОЇЦЬКОГО РАЙВИКОНКОМУ ПРО ЗРИВ ПЛАНУ ВИКОНАННЯ ХЛІБОЗАГОТІВЕЛЬ ТА БОРТЬБУ З РОЗКРАДАННЯМ ВРОЖАЮ

18 червня 1933 р.

...Особливо ганебний провал в збиранні хліба та виконанні планів хлібозаготівель 1932р. мусить стати для всього району, як найкращий досвід і показ поганої, нечіткої, неорганізованої праці.

Шалений опір класового куркуля, кол[ишнього] петлюрівця, махновця, що остаточно не зламаній. Класова боротьба на селі не припинилась, вона тільки прийняла більш скритних, нових форм, куркуль, петлюровець і махновець, в цьому році, як і в минулому, під час засіву будуть ставити шалений опір колгоспній праці, ламаючи машини, розкрадаючи колгоспний хліб як з кореня так, і під час обмолоту, обрізуючи колоски, тощо.

Рішуча боротьба з тими недоліками наростає, аж до цілковитого знищення та знешкодження його є найважливіше завдання всіх органів радвлдади, зокрема

Президії РВК, та сільрад, а також окремих колгоспних мас. Охорона соціалістичної власності боротьба з розкраданням хліба та іншого майна колгоспів та радгоспів, мобілізація для цього всіх чесних колгоспників, виховання їх в цьому напрямку – є одне з першочергових завдань всіх організацій...

Боротьба з витратами та охорона врожаю:

- 1) Заборонити косовицю хліба без зерновловлювачів, директорам МТС та Земвідділу негайно перевірити якість пристосованих зерновловлювачів, виправити хиби, що будуть виявлені.
- 2) Щоб цілком зберегти хліб від втрат, косовицю провести в найкоротші терміни, ні в якому разі не допускаючи обсіпання хліба з колосків. Гарби для перевозів застелювати ряднами, рогожами, тощо.
- 3) Колгоспників, викритих на крадіжці хліба, крім притягнення до карної відповідальності, виключити нещадно з колгоспів.
- 4) Сільрадам, управам колгоспів під керівництвом директорів і політвідділів МТС, ще раз перевірити об'їждчиків і сторожів. Перевірку та роботу покласти на бригадирів.
- 5) Загальне керування об'їждчиками та сторожами, контроль за якістю охорони покласти на нач. Р[айонної] Міліції...

[Печатка, підпис]

ДАХО. Ф.Р-1190, оп. 1, спр. 2, арк. 56, 59. Оригінал. Машинопис

З АКТУ ОБСТЕЖЕННЯ ІДАЛЬНІ ХЕРСОНЬСЬКОГО ХЛІБОЗАВОДУ ПРО НИЗЬКОКАЛОРИЙНУ ЯКІСТЬ ОБІДІВ, ВІДСУТНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДУКТАМИ, КРІМ КАПУСТИ

1 липня 1933 р.

...Бригада по обстеженню в составе 3х человек рабочих мельницы Дубровский, Штычно и Лебедев, обследовав столовую Херсонского хлебзавода № 1 выявила следующее:

Столовая обслуживает как рабочих работающих на заводе так и их семейства, т. е. обеды отпускаются всем, ежедневно отпускаются в среднем 400 обедов, стоимость одного обеда 60 копеек, кроме этого столовой также изготавливаются завтраки и ужины, но последние отпускаются только рабочим завода.

Норма хлеба к обеду установлена 50 грамм, хлеб дается к обеду только рабочим завода и отпускается больше нормы примерно 200 грамм. Качество отпускаемых обедов не важное так как последние содержат очень малое количество жиров, следует отметить о том, что столовая находится в ведении Харчотреста, но продукты для изготовления обедов закупаются исключительно с базара по базарным ценам, так как Харчотрест почти никаких продуктов не дает, за последнее время Харчотрест начал отпускать в столовую капусту, другие же продукты и сейчас покупаются на базаре, а отсюда как факт, что количество хорошее, т. е. порции большие, но качество по калорийности недостаточное...

... З[аводской]/к[омитет] со своей стороны не однократно обращалось в Харчотрест о том, чтобы последний предоставлял хоть что-нибудь из продуктов, но до сих пор дело еще не налажено и Харчотрест продуктов не дает...

Бригада

[підпис]

/Дубровський/

[підпис]

/Штычно/

[підпис]

/Лебедев/

ДАХО. Ф.Р.-1005, оп. 1, спр. 148, арк. 23. Оригінал. Рукопис.

**ЛИСТ ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ПРО ОБОВ'ЯЗКОВУ РЕЄСТРАЦІЮ СМЕРТЕЙ
ЗАКЛАДАМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА МІЛІЦІЇ, ЗОКРЕМА НЕВСТАНОВЛЕНИХ ОСІБ
ПОМЕРЛИХ**

4 липня 1933 р.

Не підлягає оголошенню

За останній час мають місце випадки ухилення від реєстрації смертей як в боку людності, так і в боку відповідних установ, яким за законом належить переводити реєстрацію смерти, зокрема адміністрації лікарень щодо померлих з них осіб. Таке явище ненормальне й порушення чинного щодо цього законодавства.

А тому, Херсонська Міськрада пропонує з одержанням цього виявити винних в цьому та негайно через Міськміліцію притягти до закону відповідальності та надалі мати систематичний догляд за своєчасною реєстрацією смертей.

Здоровінспектурі та Міськміліції перевадити систематичний нагляд за своєчасною реєстрацією смертей та зобов'язати зав. лікарень реєструвати в органах ЗАГС'у всі випадки смертей, що трапляються в лікарнях, а також реєструвати ті трупи, що потрапили до лікарні та не забираються родичами для поховання. Сільрадам зареєструвати всі відомі їм випадки смертей в 1933 р. яких не було своєчасно зареєстровано.

Згідно розпорядження Одеського ОВК від 22/VI - 1933 р. ЗАГС'ом, в разі неможливості встановити особу померлого – дозволяється обмежитися реєстрацією статі та приблизного віку померлого, не визначаючи його прізвище.

Секретар - член президії м[іської]/ради

(Двойрін)

ДАХО. Ф.Р-731, оп. 1, спр. 79, арк. 93. Засвідчена копія. Машинопис

**ІЗ ЗВИНУВАЧУВАЛЬНОГО ВИСНОВКУ ЗІ СПРАВИ М.Ф. ЧЕРЕВКА У ПРО
ЗАСУДЖЕННЯ НИМ СТАЛІНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ, ЩО ПРИЗВЕЛА ДО ГОЛОДУ В УКРАЇНІ**

7 липня 1933 р.

... Дяде жены – Станкевичу, проживающему в Америке и желавшему возвратиться в СССР, Черевко, по его показаниям, писал что есле он привезет в СССР 10 коров /Станкевич был фермером/, то 9 у него отберут, что «мы работаем и часто полуголодные»...

Уже в марте-апреле с.[его] г.[ода], находясь в Москве, Черевко написал приятелю своему Лукьяненко Николаю Ивановичу 2 письма, в которых обругал т. Сталина, что его политика довела до того, что у нас голодают. Ему же раньше, 1931-32 г. г. написал еще 3 таких же злобных по содержанию письма и такие же письма писал другому приятелю Карасю П. С.

О последних письмах к Лукьяненко, Черевко показывает:

...«Побувавши в Москві і побачивши як живуть робочі і колгоспники Москви і не мають такої трудної жизни в погляді недоїдання, а в нас у Україні багато голодних і пухлих через великий хлібозаготівельний план, написав 2 листи Лук'яненко Миколі Івановичу, в яких під час цього всього, що бачив в м. Москві назвав «б...Сталінська політика», себто в обох листах виругав вождя ВКПб під час злоби, бачучи нерівне економічне розділення між національними республіками СРСР»...

ОПЕР.УПОЛНОМОЧЕННИЙ СПО

[підпис]

/МЫХОВ/

СОГЛАСЕН: НАЧАЛЬНИК СПО

[підпис]

/ОСИНИН/

УТВЕРЖДАЮ: ЗАМ.НАЧ. ХОО ГПУ

[підпис]

/БРОНЕВОЙ/

СОГЛАСЕН: ПРОКУРОР ХОО ГПУ

[підпис]

/ШРИФТОВ/

ДАХО. Ф.Р-4033, оп. 7, спр. 877, арк. 41. Оригінал. Машинопис

**ВІДОМОСТІ ПРО ПРИТЯГНЕННЯ ХЕРСОНСЬКОЮ ПРОКУРАТУРОЮ ОСІБ
ЗА РІЗКУ КОЛОСКІВ, КРАДІЖКУ ГОРОДИНИ**

10 липня 1933 р.

Характер дел	Покося колхозами	Резка колосков	Кража огородини
Было дел на 10/VII	23	18	7
По ним обвиняемых	31	21	12
СОЦ. [іальний] СТАН.			
Кулаки	3	4	-
Середняки	11	3	6
Бедняки	10	7	5
інши	7	7	1
МЕРА СОЦ. [іальной] ЗАЩИТЫ			
Осуждено до 3-х лет	3	3	5
-«- до 5-ти лет	12	11	1
-«- до 10-ти лет	5	1	2
Не рассмотрено до 10/VII	4	5	-

ДАХО. Ф.Р-3599, оп. 1, спр. 232, арк. 5. Копія. Машинопис

**З НАКАЗУ НАЧАЛЬНИКА ПОЛІТУПРАВЛІННЯ МТС НАЧАЛЬНИКАМ ПОЛІТВІДДІЛІВ
КАЇРСЬКОЇ ТА КАХОВСЬКОЇ МТС ПРО ЗАНИЖЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ВРОЖАЙНОСТІ
КОЛГОСПАМИ, СІЛЬРАДАМИ, НЕЗАДОВІЛЬНУ ОРГАНІЗАЦІЮ ГРОМАДСЬКОГО
ХАРЧУВАННЯ У ПОЛЬОВИХ БРИГАДАХ**

15 липня 1933 р.

Сов.[ершенно] секретно

...2. Политотделы Каховской и Каирской МТС недооценили всех особенностей классовой борьбы в обстановке уборочной кампании текущего года и высокого урожая. Руководители ряда колхозов ставят на кулацкий путь заниженной оценки урожайности с целью обсчитать рабочее государство при долеой натуральной оплате работ произведенных МТС.

Ни один председатель из проверенных колхозов и бригадир не привели цифр действительной урожайности. В колхозе им. Чубаря (Каховская МТС) по плану правления колхоза и по заявлению бригадира Пилипенко урожай ячменя определяется в 10 центр., а фактический урожай будет до 20 центр., с гектара по плану 10 центр., а фактически 20,3 центр., ржи по плану 8 центр., а фактически 10,1 центнеров с 1 га.

В колхозе Коллективист (Каирская МТС) урожай ржи по плану 7 центнеров. Правление колхоза показало в сводках для МТС 8 центнеров, дирекция МТС приняла 10 центнеров, а фактическая урожайность 12,1 центр.

Хотя Политотделы и вскрыли эти антигосударственные тенденции, но они не провели еще с ними той беспощадной борьбы, которой партия требует, не разоблачили перед массами колхозников кулацкой сущности этих тенденций и конкретных носителей их.

В связи с высоким урожаем в полтора два раза превышающий цифры плана, работа кулацких элементов направлена на деморализацию колхозников в их борьбе за сохранность каждого зерна колхозного урожая, в борьбе с потерями («хлеба много всем хватит»).

Именно в результате некоторой потери бдительности со стороны работников Политотделов МТС и партийных ячеек, борьба с потерями зерна при уборке, поставлена совершенно не удовлетворительно (большое количество огрехов, колосья сгребаются неряшливо, зерноуловители фактически не работают и т.д.).

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

В большинстве проверенных колхозов грубо нарушены директивы ЦК ВКП(б) и СНК СССР возлагающие ответственность за охрану урожая на бригаду и бригадира. Вместо бригадных дозорных и объездчиков созданы группы объездчиков по охране всех полей колхозов, что приводит к [нерозбірливо] и безответственности.

Проверкой в ночь 11 на 12 июля с.г. установлено, что на полях колхоза им. Буденного (Каховский МТС) не было ни одного сторожа, все они как и начальник караула были найдены в селе спящими.

На полях колхоза им. Крупской (Каховская МТС) сторожей так же ни оказалось.

Кулацкая агитация все больше направляется на дискредитацию директивы ЦК СНК запрещающей какие либо встречные планы.

Тов. Сусликов и тов. Олейников допустили ошибку не добились в установленном Партийном порядке немедленной отмены провокационного повышения заготовительными органами Каховского района планов сдачи молока колхозниками...

3. Политотделы допустили грубейшую ошибку, проявив недооценку постановления питания в полевых бригадах. Правления колхозов им. Буденного, им. Котовского, им. Чубаря (Каховская МТС), Профинтерна, им. Петровского (Каирская МТС) и др. проявили преступное пренебрежение к организации питания колхозников, работающих в степи.

Вместо того, что бы собрать максимальное количество продуктов для питания в бригадах на поле, руководители этих колхозов разбазарив продовольственную ссуду, ничего не сделали, что бы мобилизовать имеющиеся в колхозе собственные продовольственные ресурсы: картофель, овощи, молоко, мясо, масло. Колхозы в бригады очень плохо организовали ловлю рыбы и в ничтожнейшей мере использовали большие возможности: Правление колхоза им. Петровского продавало брынзу на рынок, подавая не питание в бригадах, Колхоз Профинтерн на отпускаемых на работающего колхозника 800 грамм муки – 500 употреблял на «затирку», вместо печения хлеба и варки имеющихся в колхозе овощей...

Начальник Политического
Управления МТС НКЗ СССР

(Криницкий)

ДАХО. Ф.П-89, оп. 1, спр. 108, арк. 12-17. Копія. Машинопис

З ПОСТАНОВИ ОБ'ЄДНАНОГО ЗАСІДАННЯ ПРЕЗИДІЇ ТА КОЛЕГІЇ ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ РСІ ПРО ВИКОРИСТАННЯ КОРІВ НА КОСОВИЦІ, ВТЕЧУ З РОБОТИ ПРАЦІВНИКІВ РАДГОСПУ «ГОРОДНІЙ ВЕЛЕТЕНЬ» ЧЕРЕЗ ПОГАНЕ ХАРЧУВАННЯ

19 липня 1933 р.

1. Констатувати, що в переведенні косовиці по радгоспу «Городній Велетень» зовсім відсутнє чітке оперативне керівництво роботою...

2. Лічити за не припустиме використання по радгоспу корів на інш. роботах, як-то: будівництво і т[ак] інш. В той час коли їх необхідно використати на косовиці.

3. Відмітити повну відсутність труддисципліни серед робітників радгоспу, що дуже відбивається на виконання норм, а також відтягує закінчення косовиці в визначений партією та урядом термін.

4. Відмітити відсутність повного використання механічної тяги тракторів, які більш простоюють ніж працюють, тягаючи замість 3-х косарок дві.

5. Погане харчування, яке мається в радгоспі сприяє низької якості роботи та втіканні робітників, що ставить під загрозу закінчення косовиці...

Зам. Голови МКК РСІ

/Левандовський/

ДАХО. Ф.Р-3599, оп. 1, спр. 232, арк.. 13, 15. Копія. Машинопис

**ЛИСТ УПРАВЛІННЯ КРОЛІВНИЦТВА НАРКОМАТУ ЗЕМЕЛЬНИХ СПРАВ УСРР
ДО ВСІХ ОБЛАСНИХ КОНТОР ПРО ПРИТЯГНЕННЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВИННИХ ЗА
ЗНИЩЕННЯ ПОГОЛІВ'Я КРОЛІВ**

19 липня 1933 р.

Заготовчі організації за перше півріччя цього року пляни в справі заготівлі кролячих шкірок перевиконали з великим перебільшенням, а особливо за 2-й квартал, коли планового завдання виконано на 200% і кролячих шкірок заготовлено 1.222.000 штук, при чому за ґатунком шкірки в більшості своїй від старих кролів.

Таке явище свідчить про те, що населення під якимсь впливом, знищує кадрове поголів'я забієм кролів на м'ясо й зменшує череду кролів, що безумовно може поставити під загрозу план розвитку кролівництва на Україні.

Аби надалі усунути таке загрознає ненормальне явище й не дати можливості селянському сектору знищувати кролячу череду, пропонуємо в самому терміновому порядку перевірити дійсний стан кролячого поголів'я по колгоспних кролефермах і присадибних господарствах колгоспів і колгоспників і в разі виявиться злосне знищування кролячого поголів'я, справи передавати до суду для притягнення винних до відповідальності.

Заст.[упник] Начальника Управління
Кролівництва НКЗС УСРР

(Копцюх)

ДАХО. ф.Р-391, оп. 1, спр. 6, арк. 119. Засвідчена копія. Машинопис

**З ВІДОМОСТЕЙ ПРО ЗНИЖЕННЯ КАЛОРІЙНОСТІ СТРАВ У ЇДАЛЬНЯХ ГРОМАДСЬКОГО
ХАРЧУВАННЯ ЗАВОДУ ІМ. ПЕТРОВСЬКОГО У І ПІВРІЧЧІ**

[липень 1933 р.]

Громадське харчування ЗРК Петровського має в своєму віданні п'ять їдальень, які в першому та другому кварталах обслуговували пересічно 4560 чол., для яких було відпущено за I-й та II-й квартал 2207,9 тис. страв...

Внаслідок нестачі продуктів пересічна калорійність однієї страви складала 250 калорій замість передбачених планом 380 калорій...

ПРИМІТКА: Хліб у I-му кварталі видавали лише для дієтичної їдальні, у всіх інших їдальнях почали видавати з половини квітня...

В сучасний момент Громхарчування відчуває гостру потребу в жирах, які доводиться закупляти на частному ринку...

ЗАВ. ГРОМХАРЧУ

(Тимошенко)

Пляновик

[підпис]

(Хлевицька)

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 165, арк. 53, 54, 55. Засвідчена копія. Машинопис

**ПОСТАНОВА НАРОДНОГО СЛІДЧОГО ПРО ПРИТЯГНЕННЯ
ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ МЕШКАНКИ МУЗИКІВСЬКОЇ СІЛЬРАДИ М.БОНДАР
ЗА КРАДІЖКУ ЗЕРНА**

1 серпня 1933 р.

1933 року, Серпня м[іся]-ця 1-го дня, Нарслідчий 1-го под[району] м. Херсону, розглянувши матеріал дізнання в справі про звинувачення БОНДАР Марфи Василівни за 170"г" арт. КК – з н а й ш о в , що гр. БОНДАР Марфа 23/VII-33 р. вийшла з ланів с[ільсько]/г[осподарської] колонії ДПУ, філії № 2 по напрямку

до села Музиківки, де по дорозі зайшла на лани, що належать артiлі ім. Франка, Музиківської сільради та провадила обмолот пшениці, накривши таким чином 10 ф. такої, де була затримана об'їздчиком артiлі.

Притягнута по справі, як звинувачена Бондар Марфа визнала себе за винну.

На підставі зазначеного та керуючись 213-4п. та 216 арт.

ПОСТАНОВИВ:

Гр. Бондар Марфу Василівну – 20 років, дівчину, селянку одноосібницю, не судиму – ВІДДАТИ ПІД СУД до Нарсуду у м. Херсоні, як обвинувачену за 170"г" арт. КК

Нарслідчий 1-го підрайону м. Херсону: [підпис]

ДАХО. Ф.Р-787, оп. 1, спр. 89, арк. 12. Оригінал. Машинопис

З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ БЮРО ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У ПРО ЗЛОВЖИВАННЯ КЕРІВНИЦТВА ПІДСОБНОГО ГОСПОДАРСТВА РАЙВИКОНКОМУ ЩОДО ПОСТАЧАННЯ ПРОДУКТАМИ ХАРЧУВАННЯ СВОЇХ ПРАЦІВНИКІВ

6 серпня 1933 р.

...Слушали:

§ 1. Інформація Тов. Кайоткина о отсутствии работы со стороны Тов. Коробко и др. членов Президии РИК"а, и информация Тов. Назарчука о злоупотреблениях в хозяйстве райисполкома и нарушение Ревзаконности руководителями хозяйства.

Высказались: ...

Тов. Кайоткин – ... Забирать в колхозах коров не платит денег, за грамы муки забирает вещи, брать собственность колхозов – пользуясь властью – это преступление, тоже о нем больше умалчивать нельзя...

Тов. Овсяников – Самоснабжение группы руководителей РИК"а с х-[озяйс]тва, отсиживание в х-[озяйс]тве вместо работы, и постоянное недоедание день и ночь на работе других, безусловно порождает громадное недовольство, да иначе и быть не может, в отдельных руководителей РИК"а...

Тов. Жуков – КК РКИ есть нерешительность в разрешении назревавших вопросов, когда до меня дошли сведения о незаконных покупках у индивидуальников поступающ[и]е в колхозы за грамы муки разный инвентар и вещи, я этот вопрос посавил перед РИК"ом и РПК, но это замяли по моему потому, что не было нормальной работы у руководящей тройке, даже прокуратура и та переданное мною дело замяла, а Предсельсовета Тов. Галайду по настоянию Коробко и Старченко сняли с работы потому, что он все время возбуждал вопрос о ряде нарушений ревзаконности руководителями РИК"а и отсутствия руководства с[ельским]/советом да и вообще РИК председателями менял как куклами...

Тов. Лаврушкина - ...По заявлению Директора х-[озяйс]тва РИК"а, что они снабжают только 5-ть членов работников РИК"а, что им акты про расход продуктов менялись по несколько раз по санкции ответработников РИК"а, что бы скрыть следы розбазаривания и самоснабжения.

В целом из этого х-[озяйс]тва шло полное самоснабжение медом, маслом, мукой и др. продуктами работник[ов] Райисполкома.

Ночью часто приезжали в х-[озяйс]тво и брали все сколько хотели, это самоснабжение идет уже 2 года и этого гнойника никак не выведут, нужно покласть край этому и виновных привлечь до оргвыводов...

СЕКРЕТАР РПК [підпис] /Кайоткин/

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 118, арк. 128-132. Оригінал. Машинопис

**З ПРОТОКОЛУ № ЗАСІДАННЯ КАХОВСЬКОЇ РАЙОННОЇ КОМІСІЇ
З ЧИСТКИ ПАРТОРГАНІЗАЦІЇ РАДГОСПУ «ПЕРЕМОГА НАЙМИТІВ»
ПРО ВИПАДКИ СМЕРТІ ВІД ГОЛОДУ СЕРЕД ПРАЦІВНИКІВ**

14 серпня 1933 р.

...Виступили:

т. Шамша (член ВЛКСМ). ...Я работал секретарем многотиражки совхоза, через меня проходил материал, и материал, который критиковал работу дирекции и партийного комитета Рябовым как редактором газеты не пропущался.

Когда я с Толочневим написал в газету, что рабочие умирают с голоду, а отдельным лицам раздается по 5 пуд. муки, с тех пор на меня создали травлю...

ДАХО. Ф.П-134, оп. 1, спр. 2, арк. 12-13. Копія. Машинопис

**З ПОСТАНОВИ ГЕНІЧЕСЬКОГО РАЙВИКОНКОМУ ПРО РОЗФОРМУВАННЯ
ГЕНІЧЕСЬКОГО ДИТБУДИНКУ**

23 серпня 1933 р.

§ 1. ПОСТАНОВИЛИ: На основании распоряжения народного Комиссариата образования и Облсиполкома о расформировании всех нестационарных детских домов, приступить к расформированию Генического детдома через отбивку детей в другие районы и передачу родителям, на патронат колхозов и колхозников, передачу детей Генического района родителям и родственникам, а круглых сирот на патронат колхозам и колхозникам...

Председатель РИК'а

[підпис]

/Горяча/

Секретар РИК'а

[підпис]

/Захаров/

ДАХО. Ф.П-1, оп. 1, спр. 63, арк. 32. Засвідчена копія. Машинопис

**ЛИСТ ГОЛОВИ ХЕРСОНСЬКОГО МІСЬККОМУ ПРОФСПІЛКИ ПІДПРИЄМСТВ
ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ ПРЕЗИДІЇ ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКПРОФРАДИ ПРО
КЕПСЬКИЙ СТАН ІДАЛЕНЬ У СИСТЕМІ ХАРЧОТРЕСТУ**

24 серпня 1933 р.

Копія ОБЛКОМУ ГРОМХАРЧ

Горком Громхарч[ування] доведе до В[ашого]/відому, що в зв'язку з забороненням заготівлі будь яких продуктів то-б то: картопля, овочи та інш., по конвенційним цінам до виконання державних плянів, громадське харчування в системі Харчотресту знаходиться в дуже кепському стані, а саме: по всіх їдальнях де нема допомоги від господарників, готується на обід одна капуста на перше та на другу страву, без жодної картоплі та приправи, тоб то одна вода та капуста та незначна кількість жирів.

На базі Харчотресту можно бачити лише пусту тару, продуктів же ни одного кілограму, при чому в деяких їдальнях ще видається на друге соя.

В додаток до цього становища в Харчотресті за останій час існує нова система: не видача підвічитних сум зав. їдальнями на закупку недостающих продуктів на приватному ринку.

Таким чином зав. їдальнями примушені виготовляти страви виключно з тих продуктів, яки видає база наслідком чого готуються вищезазначені страви: вода та капуста.

Виходячи з вищезазначеного необхідно негайне вжиття заходів щодо заготівлі продуктів для гром.[-адського] харчування та перевірки, чому Харчотрест відстає по заготівлям від інш. установ громхарчування тоб то: ЗРК, ТСТ Водників.

ГОЛОВА ГОРКОМУ

[підпис]

/РЕЧИЦЬКА/

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 192, арк. 176, 193. Засвідчена копія. Машинопис

**З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ КОМІСІЇ З ЧИСТКИ ЧЛЕНІВ ТА КАНДИДАТІВ У ЧЛЕНИ ПАРТІЇ
ОСЕРЕДКУ ХЕРСОНСЬКОГО МІСЬКОГО ВІДДІЛУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ПРО ВИСОКУ
СМЕРТНІСТЬ У БУДИНКУ НЕМОВЛЯТ**

29 серпня 1933 р.

...Смертность в доме младенцев доходила до 60%, потому что они подбирали с улицы полумертвых детей больных дистрофией и очень немногие из них выживали...

Председатель комиссии	[підпис]	/Лаврентьев/
Члены комиссии	[підпис]	/Смородинская/
	[підпис]	/Отрощенко/
Секретарь комиссии	[підпис]	/Майтоп/

ДАХО. Ф.П-185, оп. 1, спр. 63, арк. 19. Оригінал. Машинопис.

**З ПОСТАНОВИ БЮРО ГЕНІЧЕСЬКОГО РАЙОННОГО КОМІТЕТУ КП(Б)У ПРО ФАКТИ
ПІДПАЛУ ЧОНГАРСЬКОЇ СІЛЬРАДИ, ЗЛОВЖИВАННЯ, КРАДІЖКИ ХЛІБА НА
ЕЛЕВАТОРАХ І В КОЛГОСПАХ**

29 серпня 1933 р.

I. О фактах выявленных злоупотреблений в «ГОРПО» с хлебом (пекарей), кража хлеба на элеваторах и в колхозах (доп. тов. Василий)

1. Рай[онным] Отделом Г.П.У. выявлена группа воров, расхитителей хлеба с фондов рабочего снабжения в пекарне «Горпо».

8. В связи с тем, что за последнее время обнаружено ряд фактов воровства хлеба, особенно Н.[ово]-Алексеевка, где задержана группировка кулаков, занимавшаяся систематической кражей хлеба с элеваторов. Считать необходимым поручить прокуратуре организовать показательный процесс выездной Сессии, поставив об этом вопрос перед Обл. Судом.

9. Для усиления охраны элеваторов считать необходимым:

а) Категорически предложить тов. ХРИЕНКО в 48 часов провести выделение начальников охраны на Сокологорные (вместо сбежавшего) и Н.[ово]Алексеевские элеваторы.

11. В связи с последними фактами: поджог Чонгарского с[ельского]/сов.[ета], ограбление тракторных прицепов в Сокологорнем, налет на сторожа в Юскуях, что свидетельствует об активизации кулацких антисоветских элементов, организующих разворовывание колхозного хлеба, это требует решительного усиления классово-бдительности каждого коммуниста и комсомольца по охране социалистической собственности...

Секретарь РПК'а	[підпис]	Носач

ДАХО. Ф.П-1, оп. 1, спр. 63, арк. 54 – 55. Оригінал. Машинопис

**ЛИСТ ГОЛОВИ ОРГБЮРО ВІДПОВІДАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЕКСПОРТХЛІБУ,
ЕКСПОРТЛІСУ, ТОРГСИНУ, ЗАГОТЗЕРНА ХЕРСОНСЬКІЙ МІСЬКПРОФРАДІ ПРО
ВІДКРИТТЯ ЗАКРИТОГО РОЗПОДІЛЬНИКА**

29 серпня 1933 р.

Сообщаем, что нами на основании предложений центральных управлений Экспортхлеба, Экспортлеса, Заготзерно и Торгсина с целью улучшения материально-бытовых условий ответработников означенных учреждений, в Херсоне организуется закрытый распред ответработников этих учреждений.

В данное время, на основании протокольного постановления инициативной группы организовано Оргбюро в состав которого входят т.т. Серебро (Экспортхлеб), Григорьев (Заготзерно), Голубев (Экспортлес) и Трестер (Торгсин).

Для паевого капитала, хозяйственники перечисленных выше учреждений вносят за каждого ответработника, прикрепляемого к распределению по 500 рублей.

Ориентировочное количество в означенном распределении будет 100-120 человек.

Просим Вашей санкции на оформление означенного распределения в Херсоне.

Председатель Оргбюро	[підпис]	(Серебро)
Секретарь	[підпис]	(Григорьев)

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 165, арк. 604. Оригинал. Машинопис

З ЗАКРИТОГО ЛИСТА ГЕНІЧЕСЬКОГО РАЙКОМУ КП(Б)У ТА РАЙВИКОНКОМУ ГОЛОВАМ СІЛЬРАД ТА СЕКРЕТАРЯМ ПАРТОСЕРЕДКІВ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОЗБРОЄНОЇ ОХОРОНИ КОЛГОСПНИХ ПОЛІВ ВІД НАПАДІВ СЕЛЯН

30 серпня 1933 р.

Секретно.

Всім пред.[седателям] кохозов, и секретарям партячеек.

За последнее время имеется ряд случаев организованного нападения в поле на бунты колхозного хлеба в ночное время /колхоз «Постышева»/. Группа в 4 человека пыталась набрать хлеба, благодаря внимательности сторожа и принятых им своевременных мер, ограбление было недопущено.

Кроме этого, мы имеем по району целый ряд случаев кражи колхозного хлеба на токах и во время следования хлеба в пути.

Эти сигналы требуют от руководителей колхозов особой бдительности и чуткости к попытке классового врага, кулака, белобандита и жулика, которые пытаются разным способом подорвать мощь колхозов и ослабить трудовую дисциплину в колхозе.

Райпартком и Райспожком обязывают всех пред.[сдателей] колхозов, секретарей партячеек, рассмотреть состав сторожей колхозного хлеба, заменить не надежных надежными, лучшими, преданными колхозниками.

В обязательном порядке во всех сторожей колхозного хлеба должно быть вручено огнестрельное оружие /ружья/ и в достаточном количестве к ним зарядов.

Райпартком и Райисполком предупреждают пред.[сдателей] колхозов, что в случае обнаружения сторожа без оружия, около колхозного хлеба, к виновным будут приняты строгие меры.

Секретарь РПКа	(Носач)
Председатель РИКа	(Долженко)

ДАХО. Ф.П – 116, оп. 1, спр. 127, арк. 65; ф.П-1, оп. 1, спр. 63, арк. 59. Копія. Машинопис

З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ ХОРЛІВСЬКОЇ РАЙОННОЇ КОМІСІЇ ІЗ ЧИСТКИ ПАРТІЇ ПРО ВИКЛЮЧЕННЯ З ЇЇ ЛАВ ГОЛОВИ КОЛГОСПУ «ЗАПОВІТ ІЛЛІЧА» ЗА НЕВИКОНАННЯ ПЛАНІВ ХЛІБОЗДАЧІ

5 вересня 1933 р.

...СЛУШАЛИ: Меркотан Василь Калинович, родившийся 1898г. член Партии 1930 года № парт билета 1389161. КСМ не состоит, к другим партиям не состоял, соц.[иального] происхождения из крестьян, соц-положение крестьянин, выполняемая работа пред[седатель] колхоза «Заповит Ильича», в красной армии не служил, в белой армии не служил, образование низшее, национальность украинец, партвызыскание

имеет, выговор от рай КК за пьянку в 1932г., к оппозиции и фракциям не примыкал, общественных нагрузок не имеет.

ПОСТАНОВИЛИ: Меркотан В.К. член Партии с 1930г., № партбилета 1389161, будучи председателем колхоза имени Заповит Ильича Хорловского района 1932, осенью попустил вредительский посев на площади 530 гек. озимой пшеницы [в] результате колхоз поставлен в тяжелое состояние урожай 1933 год. с невыполнением хлебоздачи /обязательной поставке зерна государству/ и перенесением на 1934 год. Несмотря на уроки прошлого года будучи членом Партий и руководителем колхоза допустил в этом году в момент обмолота урожая 1933г. вредительский обмолот: 50% обмолоченого рапса пошло в полу и около 20% ячменя /из обследований самой комиссии по чистке качество обмолота/.

За проявление антипартийных антигосударственных поступков под прикрытием лживой клеветы о неряльности планов, за систематический обман партий и правительства и[з] рядов партии исключить...

Председатель Соколов

Секретарь Бурлий

ДАХО. Ф.П-2341, оп. 1, спр. 3, арк. 43. Копія. Машинопис

ІЗ ЗАКРИТОГО ЛИСТА ГЕНІЧЕСЬКОГО РАЙКОМУ КП(Б)У ТА РАЙВИКОНКОМУ ПАРТІЙНИМ І КОМСОМОЛЬСЬКИМ ОСЕРЕДКАМ, НАЧАЛЬНИКАМ ПОЛІТВІДДІЛІВ МТС ТА РАДГОСПІВ ПРО ФАКТИ ОЗБРОЄНОГО ПОГРАБУВАННЯ КОЛГОСПНОГО МАЙНА, РОЗКРАДАННЯ ЗЕРНА З ЕЛЕВАТОРА ТА ХЛІБА З ПЕКАРНІ

8 вересня 1933 р.

СОВ.[ершенно] СЕКРЕТНО

Только членам партии и комсомола

ЗАКРЫТОЕ ПИСЬМО

...1933 год является годом большой работы проделанной партией по ликвидации отставания сельского хозяйства Украины.

Создание Политотделов МТС, помощь машинами, семенами, продовольствием – все это дало возможность добиться большого перелома в организационном хозяйственном укреплении колхозов.

...Мы никак не можем забыть того, что классовый враг и его агентура видя наши достижения усиливают свою подрывную работу направленную на срыв соц.[иалистического] строительства на развал колхозов, классовый враг организует налеты на колхозы и учреждения, воровство и поджоги колхозного имущества...

Для того чтобы показать активную деятельность классового врага в нашем районе, приводим ряд фактов:

В мае месяце с.[его] г.[ода] следственными органами раскрыта группа бандитов из 7 человек, вооруженных, которая оперировала на границах между Н[ижне]-Сирогозским, Акимовским и Геническим районами. Эта группа систематически занималась вооруженными налетами, ограблениями колхозов, совхозов, кооперативных магазинов и хищением колхозного и государственного хлеба и скота.

Подавляющее большинство в этой банде участвовали преимущественно кулаки, раскулаченные и уголовный элемент, которые прикрываясь маркой «активистов-колхозников» - проникнув даже в партию КП(б)У и Комсомол: - СУШКО Михаил - б.[ывший] к-[оммунист]т КП(б)У скрывшийся из Н[ижне]-Сирогозского района, МАТВЕЙЧУК Петро Иванович - б.[ывший] член ЛКСМУ, который систематически занимался снабжением поддельных документов, КЛЕШНЯ - кулак, раскулаченный, дважды судим, кроме этого участником банды был - АНДРЕЕВ - сын кулака, белого офицера, член ЛКСМУ - секретарь комсомольской ячейки, и ШАПОВАЛ Петро Герасимович - к-т. КП(б)У - бригадир с.[ельско-]х.[озяйственной] артели «ЧЕРВОНИЙ ВЕЛЕТЕНЬ», откуда был снят и последнее время работал на пригородном хозяйстве артели «ПРОГРЕС» и ряд других лиц.

На протяжении полутора лет банда производила налеты и ограбления, терроризировала колхозы, имея в своем распоряжении обрезы, винтовки и револьверы и средства передвижения. Для подделки

документов приобрели печать, чистые бланки, билеты «ударников» и т. п., имея разработанный план ограбления и налетов на колхозы и совхозы, кооперативы. В течении последнего времени успели ограбить: 12 колхозов, 3 совхоза, 5 коопераций Генического района и Акимовского с применением оружия, убийств и ранений.

Наряду с налетами на колхозы и совхозы указанная банда имела целью произвести ряд террористических актов на работников Милиции и активных коммунистов-колхозников. О существовании указанной банды, поддерживая связь знала член партии БУДАКВА, которая являлась районным работником, скрывала проделки указанной банды и получая от них известные суммы /БУДАКВА - Президиумом Контрольной Комиссии - исключена их партии и предана суду/...

25/VIII-33 года в городе Геническе органом следствия раскрыта группа лиц в пекарне ГОРПО, которая систематически занималась организованным воровством печенного хлеба в большом количестве и муки... Эта группа ежедневно брала в большом количестве печеного хлеба, через посредников, направляя для продажи на базар, при обыске у коих обнаружено большое количество муки и печенного хлеба, принадлежащего ГОРПО...

И третий факт кулацко-бандитского наступления и классовой борьбы в нашем районе на границе Акимовского р-на и Генического – 21/VIII в 12 часов ночи грабители в количестве 10 человек, вооруженных напали на трактористов, которые везли хлеб с совхоза «Коммунист» пшеницу в количестве 70 мешков на элеватор ст. Сокологорное. Банда повязала трактористов, бросила их, забрала трактор с площадкой и увезла на хутор Подгородный. Этот хлеб везли без охраны их проводников.

Довольно характерный момент обнаружен на Н.[ово]Алексеевском элеваторе – это систематическая кража хлеба группой кулаков, даже на глазах коммунистов и ответственных лиц за дело охраны хлеба... Зав. Н.Алексеевским элеватором т. СКОРОХОД вместо того когда поймал этих воров-кулаков с хлебом, посадить и передать суду, он их предупреди: «Это делать нехорошо, нельзя так делать», начал читать мораль кулакам и оставил их на работе – пусть дальше воруют Государственный хлеб...

Все это получилось и получается благодаря притуплению классовой бдительности со стороны наших коммунистов и комсомольцев...

...Нужно повысить революционную бдительность наших ячеек нужно вооружиться пониманием того, что «Лицо классового врага в деревне изменилось за последнее время, изменилась тактика классового врага и что сообразно с этим надо изменить свою тактику, чтоб ДОБИТЬСЯ успехов» (Сталин).

Настоящее письмо проработать на объединенных собраниях партийно-комсомольских ячеек.

Секретарь РПКа
Председатель РИКа

(Носач)
(Долженко)

ДАХО. Ф.П-1, оп. 1, спр. 63, арк. 188-191; Ф.П –116, оп.1, спр. 127, арк. 70-72. Копія. Машинопис

З ПОСТАНОВИ ХЕРСОНСЬКОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ МІСЬКОМУ КП(б)У ТА РОБІТНИЧО-СЕЛЯНСЬКОЇ ІНСПЕКЦІЇ ПРО ЗРИВ ХЕРСОНСЬКОЮ КОНТОРОЮ УКРПЛОДООВОЧ ПЛАНІВ ЗАГОТІВЛІ ГОРОДИНИ, НЕЗАДОВІЛЬНЕ ПОСТАЧАННЯ РОБІТНИЧИХ ЦЕНТРІВ ОВОЧАМИ

20 вересня 1933 р.

2. ...Визнати, за неприпустиме перебої у транспортуванні з господарств підготовленої городини, зокрема на ділянках с[ільгосп]колонії ПТУ лежить на 20/ІХ – 99 тон невивезеної капусти.

Ганебно зриваються заготівлі, прийомка та вивозка городини лінією Консервної промисловости – на 15/ІХ річний план виконано на 13,99%.

На 20/ІХ на масивах с.[ільсько]г.[осподарської] колонії ПТУ лежить приготовленої для Консервного заводу ім. Сталіна понад 400 тон різної городини, вивозку якої завод зриває, викликаючи цим самим перебої у поставці сировини та загрозу загибелі зірваної городини.

3. Визнати, що дец[ентралізовані] заготівлі та переробка овочів для забезпечення потреб робітничого постачання й Громхарчу проходить абсолютно незадовільно, на 15/ІХ кварталний план заготівель виконано на 43,4% /без бахчи та інших/, а річний план засолки – на 12,1%.

Такий ганебний стан з виконання постанови Бюро МПК від [дата пропущена у документі] про організацію заготівель пояснюється відсутністю більшовицького керівництва, досі на цю галузь роботи не перекинуто відповідальних робітників з апарату, немає певного зв'язку з колгоспами прикріплених сел, не мобілізовано транспортних ресурсів.

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

4. Відзначити, що відвантаження плодоовочів робітничим центрам проходить незадовільно, ще й через незадоволення заявок на порожняк /вагони/ всіма організаціями заявлено на день 20 вагонів, а РУРТ затвердив на вересень на день 7 вагонів...

Голова МКК РСІ

/АСТРОВ/

ДАХО. Ф.Р-501, оп. 1, спр. 20, арк. 259-260. Копія. Машинопис

З АНОНІМНОГО ЛИСТА ПРО ФАКТИ ГОЛОДУВАННЯ СЕРЕД ПОЖЕЖНИКІВ

22 вересня 1933 р.

...Он [т. Лементарев] получил 3 талона для ударников пожарных на продукты из которых один присвоил себе. В этот талон входило муки 121/гр. белой (в то время был голод и никто не имел даже фунта муки) а жена его пекла белые пироги и он знал откуда взялась эта мука. В паек также входили консервы конфеты и много других предметов.

Жена его спекулянтка и умеет очень хорошо торговать на базаре, и он ей давал деньги казенные (кот.[орые] были ассигнованы для рабочих – кооперативные, и она спекулировала этими деньгами, а пожарные рабочие сидели голодные даже были распухшие от голода)...

ДАХО. Ф.П-185, оп. 1, спр. 73, арк. 9-9 зв. Оригінал. Рукопис

З ПРОТОКОЛУ ДОПИТУ СВИДКІВ У СПРАВІ А.Н.БИЛЕНКА, ГОЛОВИ КОЛГОСПУ с. НОВО-ФЕДОРІВКА ГОЛОПРИСТАНСЬКОГО РАЙОНУ, ВИКЛЮЧЕНОГО З ЛАВ ПАРТІЇ ЗА ЗЛОВЖИВАННЯ ВЛАДОЮ ПІД ЧАС ХЛІБОЗАГОТІВЕЛЬ, ЗНУЩАННЯ НАД КОЛГОСПНИКАМИ

27 вересня 1933 р.

Свідок Коч А.І.

По суті справи показав: что голова колгоспу Биленко во время хлебозаготовки весной 1933 г. производил зверские издевательства над гр. с. Железный Порт Верлатый Марко, допрашивая Верлатого есть ли у Верлатого хлеб. Стрелял с нагана мимо ушей, обливал водой на морозе. Допрос такого порядка был произведен на[д] членом колгоспа Карпенко Трофим производил избиения.

Со стороны головы колгоспа были проявлены самые грубые отношения к колгоспникам, выгоняя таковых с конторы и называл старцами...

Показания прочитано верно [підпис]

ДАХО. Ф.П-141, оп. 4, спр. 45, арк. 20-20 зв. Оригінал. Рукопис

Свідок Гончаров Є.С.

По суті справи показав: что голова колгоспу Биленко и с п[арт]/ячейки Мотковский во время выполнения плана хлебозаготовки 1932 г. была отобрана во всех колгоспников мука, которая находилась в кладовой колгоспа. Эту муку правление колгоспа делило между собой и своими родственниками. При забирации вещей и продуктов не выполнивших плана хлебозаготовок некоторые хорошие вещи не поступили на торги, а были забраны себе... При допросе, есть ли хлеб, избивали людей и обливали водой на морозе...

Показания верно прочитано [підпис]

ДАХО. Ф.П-141, оп. 4, спр. 45, арк. 24-24 зв. Оригінал. Рукопис

З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ КАХОВСЬКОЇ РАЙОННОЇ КОМІСІЇ З ЧИСТКИ ПАРТІЙНОГО ОСЕРЕДКУ РАЙВИКОНКОМУ ПРО ВІДМОВУ ЧЛЕНУ ПАРТІЇ У НАДАННІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ ДОПОМОГИ ДЛЯ ЇЇ ХВОРОГО ЧОЛОВІКА

19 жовтня 1933 р.

...Выступали: т. Десна, б[ез]/п.[артийная] – Когда муж лежал больной, я обратилась в РПК за помощью, он умирал, просил 10 ф. муки то мне ничего не дали, когда я обратилась к Агееву за помощью он начал стучать по столу и предлагал сдать партбилет, он же сейчас позвонил в ГПУ я пошла туда т. Орлов сказал мне чтобы я сдала партбилет, а помощь Агеев ни в чем не помог...

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ КОМИССИИ	[підпис]	/КОРНЮЩЕНКО/
ЧЛЕНЫ КОМИССИИ	[підпис]	/БЕРЛАДИН/
	[підпис]	/РУДНИЦКИЙ/
СЕКРЕТАРЬ	[підпис]	/КОРДОВСКИЙ/

ДАХО. Ф.П-134, оп. 1, спр. 3, арк. 69. Оригінал. Машинопис.

ІЗ ЗАЯВИ ВЧИТЕЛЬКИ О.Д. ДОРІЗО ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОМУ РАЙОННОМУ ДПУ ПРО ЗНАЧНІ ПЕРЕБОЇ У ПОСТАЧАННІ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ ВЧИТЕЛЯМ РАЙОНУ

20 жовтня 1933 р.

На протязі учбового 1932-1933 р. по всьому В[елико]-Лепетиському району, а також і по В[еликій]-Лепетисі зокрема, трапляються дуже великі перебої в постачанні вчителів усіма продуктами, а особливо хлібом і картоплею. Ці перебої особливо розигралися з 1го лютого. Спочатку затримувалася видача борошна вчителям на 7 день, потім на вісім, і в Квітні ці затримки були такі систематичні, що мені, як голові Сількому неможливо вже було мовчати, й я взялася енергійно розплутувати темну справу з тима, хто намагається, скористувавшись тяжкими обставинами в районі, зірвати в ньому й справу народної освіти...

Вчителька: [підпис] Дорізо

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1-а, спр. 153, арк. 5-5 зв. Оригінал. Рукопис

ІЗ ЗАЯВИ І.Г.КНЯЗЄВА, ЧЛЕНА ПАРТІЇ, ВИКЛЮЧЕНОГО З ЇЇ ЛАВ, ПРО ВІДСУТНІСТЬ ПАЙКА, ХЛІБА ДЛЯ НЬОГО ТА СІМ'Ї

2 грудня 1933 р.

...В 1932 г. я приехал в октябре месяце. С декабря же по июль месяц 1933 г. я не получал абсолютно никакого пайка и даже хлеба. В марте месяце увез семью полупухлую обратно в Зельцкий район, но не пошел никуда не жаловался на трудности. Семья жила в Зельском районе до июля месяца, старик отца жены умер. Жена сейчас больна легкими и сердцем, никуда я не иду и абсолютно ничего не получаю кроме ржаной муки на хлеб. Я знаю, что коммунист должен работать [пока] носят ноги и все свое время отдавать партии...

В чем и расписуюсь. [підпис]

ДАХО. Ф.П-127, оп. 5, спр. 24, арк. 42-42 об. Оригінал. Машинопис.

**З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ БЮРО ХЕРСОНСЬКОГО МІСЬККОМУ КП(Б)У
ПРО СТАН ХЛІБОЗАГОТІВЛІ В ОДНООСІБНИХ ГОСПОДАРСТВАХ ТА ЗРИВ ПЛАНУ
М'ЯСОЗАГОТІВЕЛЬ У РАЙОНІ**

4 грудня 1933 р.

Цілком таємно.

ПОДЛЕЖИТ ВОЗВРАТУ [штамп]

...§ 2. Про хлібозаготівлі та виконання плану мірчука (т. Шаповалов)

ВИСЛОВИЛИСЬ тт. Красовський, Іванушкіна, Переяслов, Іванушкін, Фінкельштейн, Сидерський

1. Констатувати, що після ганебного провалу Листопадового пляну наслідки роботи за перші дні грудня зовсім не гарантують виконання грудневого плану хлібозаготівель, особливо по одноосібному сектору.

2. Це спричинилось через те, що в ряді сел зовсім припинили боротьбу за хліб в одноосібному секторі, особливо ганебно відстають с[іль]/ради Станіславська, Понятівська, Микольська, Киндійська, Ц[арево].-Дарська, Музиківська, Роксандрівська, Покровська.

3 колгоспів зовсім припинили хлібоздачу ім. «XVI партз'їзду» 59,3, Дружба 73,0, Серп і молот 76,7, Червоний Степ 76,6, Черв.[оний] Жовтень 72,7, і 6 вказівок т. Сталіна 75,0.

3. Відмітити, що ці колгоспи ще не розпочали переобмолоту та переробки соломи, та інших відходів згідно постанови Секретаріату МПК від 29/XI-32-р.

Попередити ці колгоспи, що в разі коли вони негайно не приступлять до переобмолоту та виконання річного пляну хлібоздачі буде поставлено питання перед облвиконкомом про вилучення в них натуральних фондів.

4. За неприпустимо ганебну роботу зняти назву з колгоспу ім. «6 вказівок т. Сталіна». Запропонувати п[арт]/осередку провести пояснюючу роботу серед колгоспників з приводу цього Доручити Райземвідділу дати іншу назву колгоспу...

§ 5. Про виконання плану м'ясозаготівель (т. Рибак, Жмак, Юдін)

ВИСЛОВИЛИСЬ тт. Красовський, Іванушкіна, Сидерський

1. Констатувати, що районний плян м'ясозаготівель 4 кварталу в кількості 895,7 цент. виконано на 1/XII на 46%.

Зокрема по окремих секторах плян виконано в таких %%: по МТФ – 127,9, по СТФ 104,3, по ВТФ 101,2%

Колгоспники – члени артелей 15,8, одноосібники 22,9 куркульські господарства 12.

2. Такий зрив м'ясозаготівель по селянському сектору колгоспників та одноосібників, а також по куркульських господарствах відбувалося з причин кволої роботи низки с[іль]/рад та Заготскоту...

Секретар МПК

[підпис]

/Сидерський/

ДАХО. Ф.П-185, оп. 1, спр. 2-а, арк. 89,93. Засвідчена копія. Машинопис

**ІЗ ЗАЯВИ ЛЕКТОРА ХЕРСОНСЬКОГО СІЛЬГОСПІНСТИТУТУ ДО ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКОЇ
КОМІСІЇ З ЧИСТКИ ЛАВ ПАРТІЇ
ПРО ГОЛОДУВАННЯ СТУДЕНТІВ ІНСТИТУТУ**

[не пізніше 4 грудня] 1933 р.

...Хозяйство Института находится в хаотическом состоянии. Зимой студентов кормили отвратительно. Были случаи дистрофии. К моменту же уборочной компании на «Хуторе» Института осталось неизрасходованными 2000 (две тысячи) пудов пшеницы. Зимой, повторяю, студенты голодали, а, так называемый Партактив (17 партийцев и безпартийный бухгалтер) получали по 16 кило одного мяса ежемесячно. Получали по официальным спискам. Институт имеет два собственных Совхоза, а зимой овцы Института передохли с голода. (Дело о «вредительстве» в Херсонском Сельхозинституте не то слушалось, не то должно слушаться в Снегиревском Народном Суде)...

ДАХО. Ф.П-185, оп. 1, спр. 69, арк. 93. Оригінал. Рукопис

ЗІ СПРАВИ А.Г. ПЕРЕПЕЛИЦИНА, ЗАВІДУВАЧА КАХОВСЬКОЇ РАЙОННОЇ БІБЛІОТЕКИ, ТА О.О. РУККА, ПРАЦІВНИКА БЕРИСЛАВСЬКОГО ЛІСНИЦТВА, ЗВИНУВАЧЕНИХ У ОРГАНІЗАЦІЇ ОПОРУ КОЛЕКТЕВІАЦІЇ, ЗВЕРНЕННІ ДО М. ГОРЬКОГО З ЛИСТОМ ПРО ГОЛОД В УКРАЇНІ

9 грудня 1933 р. – 24 лютого 1934 р.

9 грудня 1933 р.

З протоколу допиту А. Г. Перепелицина:

По существу пред'явленного мне обвинения сообщаю следующее:

... Мы порешили, что я напишу воззвание к крестьянам, мы это воззвание, как нибудь, размножим и будем распространять его, содействуя этим ожидавшемуся восстанию.

В ближайшие дни, я написал такое воззвание. В этом воззвании я призывал крестьян – не давать Советской Власти хлеба, говорил о том, что против Советской Власти все рабочие в городах, но рабочие не могут восстать, т[ак]. к[ак]. Советская Власть крепко держит их за желудок, с помощью продовольственных книжек; что рабочие ожидают крестьянского восстания, чтобы самим восстать и т[ак]. д[алее]. Подписал я это воззвание для пущей внушительности, приблизительно, так «Южное отделение комитета по борьбе с большевиками».

... Вскоре после этого РУКК поехал в Днепропетровск, читал воззвание, ... но приобрести множительный аппарат ему не удалось...

В конце февраля 1931 года я был арестован Каховским отделением ГПУ и содержался под стражей 65 дней, после чего был выпущен без предъявления мне обвинения...

Будучи в заключении в Каховском отделении ГПУ я познакомился там с арестованным СИНЕПОЛЬСКИМ Николаем Лаврентьевичем... Выйдя на свободу он стал, бываючи в Каховке заходить ко мне...

Больших контр-революционных разговоров мы не вели, так как с нами почти все время были партийцы. В те минуты, когда мы оставались сами, мы говорили, главным образом, о голоде. На его недоуменные вопросы о том, откуда этот страшный голод, чем он объясняется, я давал ему обстоятельные объяснения такого рода: Советской власти, необходимо экономически ослабить Украину, потому что Украина является лакомым куском для некоторых европейских государств, которые стремятся оторвать ее от Советского Союза. Кроме того, среди украинского населения сильно развито националистическое настроение и стремление к самостоятельности... Вот почему Советская власть стремится разорить Украину, ослабить ее, сделать бессильной...

Одновременно с этим, украинское крестьянство, которое сильно сопротивляется коллективизации, путем голода принуждается к коллективизации.

В марте или апреле 1932 года я написал большое письмо Максиму ГОРЬКОМУ в ответ на его печатавшиеся в «Правде» статьи о «механических гражданах», «творцах культуры» и проч[их]. Письмо это писалось искренне, под тяжелым впечатлением окружавшей меня действительности. Каждое слово этого письма, прежде, чем быть написанным, кипело в душе и трепетало.

В этом письме я в очень мрачных красках изображал экономическое и политическое положение нашего района, крепко, жестоко ругал Советскую Власть, Компартию и Максима ГОРЬКОГО.

Написавши это письмо я сообщил об этом РУККУ и стал толковать с ним на счет того, как это письмо отправить за границу с тем, чтобы там оно было опубликовано. У РУККА в Америке в городе Виннипеге есть дядя... Из этого ничего не получилось, так как от дяди РУККА... на многие письма не получалось почему-то ни одного ответа.

Я дал РУККУ письмо к ГОРЬКОМУ, чтобы он его переписал и переписанный им экземпляр отправил по адресу ГОРЬКОГО в Москву, опустив его в почтовый ящик из Днепропетровска, куда РУКК собирался ехать к Первому Мая...

Протокол писан мною собственноручно в чем и расписываюсь. –

А. ПЕРЕПЕЛИЦЫН.

ДОПРОСИЛ: УПОЛНОМОЧЕННЫЙ ОСОБОТДЕЛА
ОД[есского]ОБЛ[асного]ОТДЕЛА ГПУ

/БРИННЕР/

14 січня 1934 р.

З протоколу допиту С. П. Туржавського:

... ПЕРЕПЕЛИЦИН остановился на внутреннем положении страны, указывая на продовольственный кризис, каковой, по мнению его должен превратиться в голодовку, что кризис деланный, с целью скорейшей ликвидации индивидуальн.[ых] тенденций...

Далее ПЕРЕПЕЛИЦИН читал копию письма, написанного и адресованного им на имя М. ГОРЬКОГО, якобы, от имени Украинской интеллигенции и учительства. В письме был упрек М. ГОРЬКОМУ в продажности Сов[етской]власти...

Написано мною собственноручно в чем и расписываюсь. – С. ТУРЖАВСКИЙ

ВЕРНО: [підпис]

ДАХО. Ф.Р-4033, оп. 7, спр. 612, арк. 78, 84, 86, 88, Засвідчена копія. Машинопис.

24 лютого 1934 р.

Із звинувачувального висновку

... Инициатором по созданию повстанческой группировки и ее руководителем являлся бывш. [ий] эсер житель м. Каховки ПЕРЕПЕЛИЦЫН Антон Григорьевич...

При содействии и обработке РУККА был вовлечен ПЕРЕПЕЛИЦЫНЫМ в повстанческую группировку агроном с. Каховки ТУРЖАВСКИЙ Степан Порфирьевич...

В 1930 году на квартире у РУККА и ПЕРЕПЕЛИЦЫНА в присутствии ТУРЖАВСКОГО происходили совещания, на которых обсуждали вопросы методов практической к[онтр]-р[еволюционной] работы, направленной на срыв хлебозаготовок, проведении агитации среди колхозников о несдаче хлеба государству...

В период 1931-32 г. группировка продолжала проводить организационную работу по обработке, вербовке и созданию к[онтр]-р[еволюционных] ячеек по другим селам. С этой целью в 1932 году летом ПЕРЕПЕЛИЦЫН ездил в с. Благовещенку Каховского района, где связался с жителем того же села СИНЕ-ПОЛЬСКИМ...

Одновременно ТУРЖАВСКИЙ, работая агрономом в колхозе с. Голая Пристань, обрабатывал отдельных колхозников в к[онтр]-р[еволюционном] духе, доказывая последним неправильную политику Сов[етской]власти в вопросах о продовольственных затруднений.

В том же месяце [марте 1932 г.], по инициативе ПЕРЕПЕЛИЦЫНА, через РУККА было отправлено письмо на имя Максима ГОРЬКОГО, в резко к[онтр]-р[еволюционном] духе...

Учитывая их социальную опасность и руководствуясь Положением о Суд[ебных] тройках

ПОЛАГАЛ-БЫ

След[ственное] дело № 10688 направить на рассмотрение Судебной Тройки при Коллегии ГПУ УССР, возбудив ходатайство о применении следующей меры социальной защиты в отношении обвиняемых:

1/ ПЕРЕПЕЛИЦЫНА Антон Григорьевича.

2/ РУККА Александра Александровича –

ЗАКЛЮЧЕНИЕ В КОНЦЛАГЕРЬ СРОКОМ НА ТРИ ГОДА КАЖДОГО...

УПОЛНОМОЧЕННЫЙ О[собого] О[тдела] [підпис] /ФИРСОВ/

СОГЛАСЕН: ЗАМ[еститель] НАЧ[ачальника] [підпис] /РЫКОВ/
ОСОБОГО ОТДЕЛА

УТВЕРЖДАЮ: НАЧ[ачальник] ОДЕССКОГО [підпис] /ЛЕОНИУК/
ОБЛАСТНОГО ОТДЕЛА ГПУ

ДАХО. Ф.Р-4033, оп. 7, спр. 612, арк. 115, 117-120, 122. Оригінал. Машинопис

З ІНСТРУКЦІЇ ХЕРСОНЬСЬКОГО МІСЬКОГО ШТАБУ ПО ПЕРЕВІРЦІ КОНТИНГЕНТІВ НАСЕЛЕННЯ ДЛЯ НАДАННЯ ХЛІБНИХ КАРТОК

15 грудня 1933 р.

На виконання постанови М[іської]/Ради від 5/XII міський штаб подає до загального відому таке:

1. На протязі 13-14-15 та 16 грудня по місту будуть працювати 17-ть перевірчих робітничих бригад: в центрі міста по куцах ЖС - 6 бригад, на Забалці - 3, на Млинах - 1, на Військовому - 5 та на Північному Форштадті - 2.

2. Підприємства та установи, крім системи водників, Рибробкоопу та залізничників, повинні видати до 12-го грудня своєму контингенту довідки про видачу хлібних карток в грудні м-ці за ф. № 2, що одержується цими підприємствами в УКЗД.

Правління ЖК, коменданти будинків та домовласники заповнюють стандартні довідки на утриманців за формою № 1, що одержується також в УКЗД, і видають на руки працюючим.

Довідки з місць роботи, разом з хлібними картками та стандартними довідками, подаються кожним мешканцем перевірчій бригаді свого району, яка після перевірки правдивості всіх документів, штампує їх і повертає власникові, відбираючи хлібні картки на «мертвих душ» і складає акт. Попереджається, що хлібні документи без відповідного штампу бригади являється недійсним і по них, після 20 грудня хліба видаватись не буде...

Відпов.[ідальний] Секретар Штабу

/Березовський/

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 165, арк. 624. Копія. Машинопис

**З ПРОТОКОЛУ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ ПАРТОСЕРЕДКУ
ВЕЛИКОЛЕПЕТІСЬКОЇ МТС ПРО НЕСТАЧУ ПРОДУКТІВ, ЗАСТОСУВАННЯ РЕПРЕСІЙ,
ВІДМОВУ ВИХОДИТИ НА РОБОТУ І ВТЕЧУ КОЛГОСПНИКІВ
З РАЙОНУ В ПЕРІОД ПОЛЬОВИХ РОБІТ**

25 грудня 1933 р.

...Отчет РПК. Тов. Жуков. Основная работа РПК в весеннюю посевную компанию была обезпечение семян в колхозах, эта работа сильно усложнялась большой прослойкой кулаков. Ц.К КП(б) нам дало большую помощь. Кулаками была пущена такая агитация не открывать своих ям с хлебом, они ударяли в другие места, не которая часть колхозников поддавалась влиянию кулаков то-же не открывали ямы уходили с района. Центральные организации дали нам большую помощь семенами, – но с продовольствием с фуражом было дело плохо... Прополочная компания прошла в нас тоже в больших трудностях. С этой компанией мы справились плохо, была сильная недостача продуктов, работало не больше как 50 % колхозников... Многие колхозники без уважительных причин не выходили на работу, применялись штрафы и даже исключения, но репрессиями одними ничего не зделали... Некоторые с[ель]/советы отнимали в с[е]редняков коровы, тем самом нарушали рев.[олюционную] законность...

Голова
Секретар

[підпис]
[підпис]

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 127, арк. 7-8 зв. Оригінал. Рукопис

**З ЛИСТА ГЕНІЧЕСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У ТА РАЙВИКОНКОМУ
ГОЛОВАМ СІЛЬРАД ТА СЕКРЕТАРЯМ ПАРТОСЕРЕДКІВ
ПРО ЗАСТОСУВАННЯ ШТРАФІВ ТА ВИЛУЧЕННЯ ХУДОБИ У СЕЛЯН ЧЕРЕЗ
НЕВИКОНАННЯ ПЛАНУ М'ЯСОЗАГОТІВЕЛЬ**

[1933 р.]

Невыполнение плану м'ясозаготовок III квартала об'ясняется отсутствием будь какой работы сельских советов особенно преступное отношение проявили в вопросе м'ясозаготовок, пред.[седатели] с[ель]/с[оветов] Петровской, Юзкуйской, Стокопанской и 2Н[ово]-Михайловский, которые за 1 месяц не здали ни одного килограмма.

Председатели с/с об'ясняют срыв м'ясозаготовок перегруппировки севоуборочной и хлебозаготовительной, что является ни чем иным, как неумение считать м'ясо и хлеб.

В последний раз РПК и РВК, категорически предлагает пред.[седателям] с[ель]/советов и секретарей п[арт]/ячеек [в] отдельности Петровка, Рождественка, Юзкуи, Стокопани, 2Н[ово]-Михайловка, розвернувши массовую роз'яснительную среди колхозников, одноособников, рабочих и служащих, добиться 100% выполнения планов [с]его квартала с выполнением каждым хозяйством без выполнения своих обязательств к 25/УІІІ...

3. Решительно применить санкции безпорного из'яття скота и штрафы по рыночной стоимости за невыполнение ко всем хозяйствам злостно уклоняющимся от выполнения об'язательств ІУ, І, ІІ квартала.

Секретарь РПК'а
Председатель РИК'а

(Носач)
(Долженко)

ДАХО. Ф.П-1, оп. 1, спр. 63, арк. 63. Копія. Машинопис

**З ІНСТРУКЦІЇ НАЧАЛЬНИКА ГЕНІЧЕСЬКОЇ МІСЬКОЇ МІЛІЦІЇ
ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОХОРОНИ КОЛГОСПНОГО МАЙНА**

[1933 р.]

1. Об'езчик или охраняющий доверенный ему участок при обнаружении на своем участке занимающихся вредительством или кражей зерно-огородных культур обязан, не применяя оружия пригласить замеченное в преступлении лицо – следовать за ним, после чего об'езчик не покидая поста передает следующому и т.д. дабы доставить такового в правление колхоза.

2. Охрана только тогда может применить оружие, если на его участке будет покушение – обезоружить последнего, в таком случае охрана должна выстрелом в верх предупредить нападающего, что он вторым выстрелом будет стрелять по нападающему...

7. Правление колхоза после снятия урожая механически переводит охрану сразу-же к заскирдованному хлебу – с расчетом на 3 скирды одного вооруженного сторожа...

9. При перевозке зерно-хлеба, как к амбару, так и элеватору – правление выделяет на каждые 5 подвод одного вооруженного сторожа, каковой присутствует при приемке хлеба, а также и сдаче, принимая и сдавая хлеб по весу.

Нач.[альник] Ген[ической] раймилиции

(Костыркин)

ДАХО. Ф.П-1, оп. 1, спр. 63, арк. 112-113. Копія. Машинопис

**З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ
БЕРИСЛАВСЬКОЇ РАЙОННОЇ КОМІСІЇ З ЧИСТКИ ПАРТІЇ
ПРО АНТИРАДЯНСЬКІ НАСТРОЇ СЕРЕД ЧЛЕНІВ АРТІЛІ «ШВЕДКОМПАРТІЯ»
с. ЗМІЇВКИ У ЗВ'ЯЗКУ З ГОЛОДОМ**

[1933 р.]

Кнутас Петр Иванович. 35 лет, по нац.[иональности] швед, работает пред.[седателем] артели «ШВЕД-КОМПАРТИЯ», прож.[ивает] в селе Старошведском.

Кнутас Петр Иванович – работает председателем артели «Шведкомпартия» в основном с работой справляется, но имеет нездоровое антипартийное настроение, например: он и член партии ЛЯУНСТАЙН в присутствии колхозников говорили:

«В ГЕРМАНИИ ФАШИСТЫ ПОБЕДИЛИ МАРКСИСТОВ, А ЕСЛИ ТАК, ТО МОЖНА НАДЕЯТЬСЯ ЧТО И ЗДЕСЬ В РОССИИ В СКОРОМ ВРЕМЕНИ УНИЧТОЖАТ КОММУНИСТОВ, ТАК ДАЛЬШЕ ЖИТЬ НЕВОЗМОЖНО, ЛЮДИ ГОЛОДАЮТ, ОПУХАЮТ, ПОКА СОВВЛАСТИ НЕ БЫЛО ТАК И ЛЮДИ БЫЛИ СЫТЫ, ТАКОЕ ДЕЛО КАК У НАС В РОССИИ БЫЛО И ВО ФРАНЦИИ ТОЖЕ ХОТЕЛИ УСТРОИТЬ КОММУНИЗМ, 30 ЛЕТ ДРАЛИСЬ, А ТЕПЕРЬ БРОСИЛИ, И ЖИВУТ ПО СТАРОМУ ИМЕЮТ СОБСТВЕННОСТЬ...

Председатель райкомиссии /Утешев/

Верно: Секретарь райкомиссии [підпис] /Мейдлиц/

ДАХО. Ф.П-127, оп. 5, спр. 23, арк. 100. Засвідчена копія. Машинопис.

**ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ №ЗАСІДАННЯ ФРАКЦІЇ ПРЕЗИДІЇ ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ПРО ЗАГИБЕЛЬ ХУДОБИ, ВТРАТУ ЗЕРНА ТА ФІНАНСОВУ ЗАБОРГОВАНІСТЬ
КОМУНИ ім. ЧУБАРЯ**

5 січня 1934 р.

СЛУХАЛИ: § 5 Про наслідки обстеження комуни ім. Чубаря /т. Стовпер, Мельников, Марківський/

ПОСТАНОВИЛИ: § 5 І. Констатувати, що в наслідок шкідливого господарювання з боку попереднього керівництва комуни та засміченності її класово-ворожим елементом комуна має за 1932-33 р. великі збитки, як то: загинуло в 1932 році до 200 молодняка свиней, 109 штук овець, в 1932-33 році – 29 штук коней, а також у наслідок шкідливої організації зборки хліба загинуло 18 га соняшника, краща пшениця по обмолоту була залишена на найпізніший час у полі, в наслідок чого є збитки до 30 %, а також загинуло 18 га баштану.

2. Тяжкий стан комуни склався це в наслідок відсутності достатньої кількості так житлових, як і господарських приміщень /не забезпечено житлом 50 сімей комунарів та до 100 штук худоби/. Брак відповідних житло-господарських приміщень ставить під загрозу поширення комуни, не дає можливості організувати будь які нормальні побутові умови, в наслідок чого вже зараз є велика переобтяженість на комунара та тяглової сили. /припадав по 18 га на працездатного комунара та 27 га на одну коняку/.

3. В наслідок шкідливих дій класового ворога в комуні прибутки на 1933 р. значно понижені: замість передбачених по плану 8 кілограм на трудовень та 3 крб. грішми – фактично припадає 3 клгр. 60 грам. на трудовень та 40 коп. грішми.

4. Фінансовий стан комуни такий: заборгованість за 1931-32 рік Соцзембанку, МТС та різним організаціям – 30 тис. крб., яких комуна зможе погасити лише при значній реалізації майна та тваринництва. Також необхідно комуні негайно асигнування для будування житло-господарських приміщень – 85 тис. крб., на будування та ремонт свинарників – 35 тис. крб. для побудови школи та її устаткування – 15 тис. крб., а разом необхідно кредиту 135 тис. крб. та відстрочити заборгованість у розмірі 30 тис. крб....

Оригінал за належними підписами.

Витяг певний:

Інструктор орг[анізаційно-]мас[ової] роботи МКК-РСІ [підпис] Готліб

ДАХО. Ф.Р-3599, оп. 1, спр. 26, арк. 131-132. Засвідчена копія. Машинопис

З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ПРОФСПІЛОК ПРО ПІДСУМКИ БОРОТЬБИ З ЕПІДЕМІЄЮ ВИСИПНОГО ТИФУ

9 січня 1934 р.

... СЛУХАЛИ: 9. Інформацію тов.ЗАЙЦЕВА про підсумки боротьби з висипним тифом та завшив- лівістю.

УХВАЛИЛИ: 1. Інформацію взяти до відому.

2. Відзначити, що Г[ор]К[ом] сп[ілки]. Медсанпраці, завдяки широко розгорнутої масової політвихо- ванчої і культроботи спромігся мобілізувати громадскість так вищого, як середнього і нижчого медперсо- налу на рішучу боротьбу з інфекційними та епідемічними захворюваннями і за незначний термін організо- ваними 70 бригадами, до яких входило 325 роб. з медперсоналу було оглянуто по місту 82232 чол. і селу 20.000. Завдяки такої роботи епідемія висипного тифу по місту і району майже ліквідовано /на 2/1 два хворих/.

3. Доручити тов. БАЙКАЛОВУ з придбаних для профспілкових організацій 12 поросят – виділити для ГК МСТ 2-х поросят для преміювання кращих з кращих ударників на епідемфронті.

4. Взяти до уваги заяву тов. ЗАЙЦЕВА, що з 13/1 починається другий рейд огляду гуртожитків:.. Техн- ікума Механізації та Облбудтресту...

Голова
Секретар

[підпис]
[підпис]

/ЧЕРКАСОВ/
/СУХАРЬОВ/

ДАХО. Ф.Р-1005, оп. 1, спр. 319, арк. 142 - 143 Оригінал. Машинопис

ЗІ ЗВІТУ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ХЕРСОНСЬКОГО МІСЬКОГО НІЧНОГО ТУБЕРКУЛЬОЗНОГО САНАТОРІЮ ЩОДО ОБСЛУГОВУВАННЯ ХВОРИХ НА ДИСТРОФІЮ

[січень] 1934 р.

...Вследствие перехода тубсанатория, согласно распоряжения горсовета, на обслуживание дистро- фиков на 3,5 месяца, фонд местного бюджета датировал непредусмотренные по плану 5000 руб.

Таким образом, фактически истрачено было за истекший период 86975 рублей.

По сравнению с 1932 г. бюджет был увеличен на 30090 руб. (в 1932 г. – 56885 руб.). Увеличение бюджета пошло, главным образом, на счет спецсумм, которых в 1932 году не было, и вследствие увеличе- ния числа коек ночного тубсанатория с 25 – в 1932 г. на 40 – в 1933 году. Кроме того, с 1933 года в ночном тубсанатории было организовано стационарное отделение, которое было развернуто на 10-15 коек. (В некоторые месяцы оно доходило до 15, в некоторые – несколько снижалось, но заполнялось тогда ночными койками).

Количество койко-дней за истекший год = 10845 дней, из них: дистрофическая группа дала 165 чел. по 21 дню = 3465 койко-дней и тубгруппа дали 164 чел. по 45 дней = 7380 койко-дней.

По плану намечалось пропустить 6,5 групп туббольных по 40 человек на каждую группу и по 45 дней пребывания на каждого, что составляет 11700 койко-дней. Но в виду необходимости, на ходу, перестро- ить свою работу для обслуживания дистрофиков, пришлось видоизменять план и фактически 6 групп дистрофиков пребывали в санатории не по 45 дней, а по 21 дню, что в общей сложности и дало снижение количества койко-дней.

...Что касается питания, то в 1933 году отмечалось некоторое ухудшение, особенно в период январь- июль... Ухудшение питания связано было с недостаточностью централизованного снабжения в первую по- ловину истекшего года, а рыночная цена на некоторые продукты, которые приходилось приобретать на рынке, была чрезвычайно высока...

Зав.[едующий] тубсанаторием

[підпис]

ДАХО. Ф.Р-998, оп. 1, спр. 12, арк. 42-42 зв., 43 зв. Оригінал. Рукопис

**ЗІ ЗВІТУ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ
СТАНІСЛАВСЬКОЇ НАРОДНОЇ ЛІКАРНІ ЩОДО ЗБІЛЬШЕННЯ ХВОРИХ НА ДИСТРОФІЮ**

[січень] 1934 р.

...За 1933 рік стаціонарних хворих ...проти попереднього року було збільшено на 467 ліжко-днів. Це збільшення дали дистрофічні хворі...

Зав[ідувач] нар[одної] лікарні

[підпис]

ДАХО. Ф.Р-998, оп. 1, спр. 12, арк. 91-91 зв. Оригінал. Рукопис

**ЗІ ЗВИНУВАЧУВАЛЬНОГО ВИСНОВКУ ТА ВИРОКУ У СПРАВІ І.Т.ПРОКОПЦЯ,
РОЗКУРКУЛЕННОГО ХЛІБОРОБА с. ВЕЛИКА ОЛЕКСАНДРІВКА, ПРО ЙОГО ВИСТУПИ
ЩОДО ГРАБУНКУ КОЛГОСПНИКІВ РАДЯНСЬКОЮ ВЛАДОЮ**

26 лютого та 2 квітня 1934 р.

...Село Н[ово]-Александровка, 1934 года, 26-го февраля. Я уполномоченный ЭКО В[елико]-Александровского Райотдела ГПУ Одесского Обласного Отдела ГПУ УССР рассмотрев следственное дело № 478 по обвинению гр.[аждани]-на Прокопца Ивана Трохимовича по ст. ст. 54-10 и 66-21 УК УССР.

НАШЕЛ:

...Прокопец Иван Трофимович занимается систематической антисоветской агитацией среди прибывших переселенцев – колхозников Западной Области в В[елико]-Александровский район, чем создал нездоровое настроение среди переселенцев-белорусов к массовому бегству назад в Белорусию...

...Рядом свидетельских показаний, подтверждается, что обвиняемый Прокопец Иван Трофимович зазывал к себе в квартиру колхозников-переселенцев, а также обходил квартиры последних и среди таковых распространял провокационные слухи о том, что на Украине советская власть грабит колхозников, забирая у них последнее имущество и что этой-же участи «Подвергнитесь и вы, переселенцы – белорусы, а потому оставляйте Украину и езжайте к себе домой» ...

Обвиняемый Прокопец И. Т. проводил антисов. [етскую] агитацию о том, что-бы переселенцы-белоруссы уехали домой, подводя под эту агитацию различную провокацию о том, что на Украине колхозники «дохнут» как скот и поедают друг друга ...

Допрошенная колхозница-переселенка Евтух Р. С. показывает, что обвиняемый Прокопец действительно в беседе с ней излагал ряд антисоветских провокационных слухов о том, что на Украине грабят колхозников и что таким образом ограбят и их, переселенцев, что украинских колхозников доводят до того, что они предают друг друга, т.к. у них забирают последнее и что по этой причине она и требовала у сельсовета, чтобы ее отправили домой в Белорусию...

ВЫПСКА ИЗ ПРОТОКОЛА: № 41/601

Судебной Тройки при Коллегии ГПУ УССР от « » 2/IV-34 р.

ПОСТАНОВИЛИ: Прокопец Ивана Трофимовича – заключить в исправ[ительный] трудлагерь сроком на пять лет, считая срок с 10/XII - 33 г.

Дело сдать в архив.

Верно: Секретарь Судебной Тройки [печатка та підпис]

ДАХО. Ф.Р-4033, оп. 7, спр. 643, арк. 20, 27. Засвідчена копія. Машинопис.

**З ПОЛІТДОНЕСЕННЯ ПОЛІТВІДДІЛУ ВЕРХНЬОРОГАЧИЦЬКОЇ МТС
ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙОНУ ДО ПОЛІТУПРАВЛІНЬ НАРКОМАТІВ ЗЕМЕЛЬНИХ
СПРАВ СРСР І УСРР, ПОЛІТСЕКТОРУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО ОБЛАСНОГО
ЗЕМЕЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ ПРО НЕГАТИВНІ НАСТРОЇ КОЛГОСПНИКІВ ЧЕРЕЗ НЕСТАЧУ
ХЛІБА,
СТРАХ ПОВТОРЕННЯ ГОЛОДУ В РАЙОНІ І УКРАЇНІ**

5 серпня 1934 р.

Совершенно секретноПОЛИТИКО-МОРАЛЬНОЕ СОСТОЯНИЕ

Низкая урожайность этого года по нашему району создала целый ряд отрицательных настроений у значительной части колхозников района деятельности нашей М.Т.С.:

...Колхоз «Ч[ервоний] Велетень», бригадир Лашченко: «Как только вывезем хлеб государству, то люди будут пухнуть».

Будучи в бригаде зам. нач. политотдела, к нему обратились с просьбой ходатайствовать перед правительством, чтобы сняли план хлебопоставки и хотя бы немного дать хлеба колхозникам...

Кравченко Иван, рядовой колхозник..., сказал: «Да где там они наши – помещики, разве наши сумеют править государством. В прошлый голод я был в селе Б.[ольшая] Лепетиха на пристани, и, как пришел пароход, и эти наши как повыходили с парохода и сами все едят и дети, а наши члены колхоза и их дети ходят уже мертвые, протягивают руки и просят: «Дайте что-нибудь», а они и не смотрят, хотя бы взглянули на детей»...

Кравченко далее в беседе рассказал: «Да вот пришел из армии к[расноармее]ц Смиенков и у нас в колхозе рассказал, он служил в Москве, около правителей, так эти наши правители круглый год свежие яблоки и виноград едят, и смотрите, его выгнали из армии за то, что он сказал, что на Украине голод, как будто бы это неправда, эх, они все знают да только они за нас не болеют»... Поддерживал этот разговор другой колхозник Иванюк Петр: «Если мы сейчас не получим хлеба, то потом нам не дадут, и мы будем с голода сдыхать».

В колхозе «Ч[ервоний] Шлях» колхозник Овчаренко Евдоким в беседе с колхозниками сказал: «Так или иначе, а у нас хлеб заберут, а ты, колхозник, старый дошамай, а потом можешь сдыхать»...

Антигосударственные настроения в вопросах хлебопоставки особенно усилились, когда колхозы подходили к концу с обмолотом, когда руководители колхозов и отдельные колхозники начали подсчитывать свой урожай...

Нач.политотдела В[ерхне].-Рогачинской МТС

[підпис]

СОЛИТЕРНЫЙ

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 136, арк. 25-27. Оригінал. Машинопис

**З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ ЦЕНТРАЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ КП(б)У ІЗ
ПРОВЕДЕННЯ ЧИСТКИ В ПАРТОСЕРЕДКУ КОЛГОСПУ «ПЕРЕМОГА», с. ТРУДОВЕ
ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙОНУ, ПРО ВІДМОВУ В АПЕЛЯЦІЇ Д.Т.ІВАНЧЕНКУ, ЯКИЙ
ЗВИНУВАЧУВАВСЯ В САБОТАЖІ ХЛІБОЗАГОТІВЕЛЬ**

22 серпня 1934 р.

СЛУХАЛИ: Апеляцію ІВАНЧЕНКО Давид Трохимович, кандидат в члени КП(б)У з 1931 року, канд.[идатська] карт.[ка] № 75, народження 1898 року, українець, селянин-бідняк, працював завгоспом колгоспі «ПЕРЕМОГА», зараз працює рядовим колгоспником, судимий на 7 років.

Звинувачується: в саботажі хлібозаготівель 1932 року, безгосподарности, розбазарюванні хліба, видавав куркулям по 10-15 фунтів зерна за робочий день, за що комісією по чистці в 1932 році було виключено з лав партії та віддано до суду. Судом засуджено на 7 років позбавлення волі.

Кару відбув. Після виключення з партії Іванченко від партії відірвався, в роботі себе не виправдав.

/доповідає т. СИНЯКОВ/.

ІВАНЧЕНКО присутній, дає пояснення. В своїх поясненнях винним себе не визнав і посилається на об'єктивні умови.

УХВАЛИЛИ: ІВАНЧЕНКО в роботі себе не виправдав, політично відстав, від партії відірвався, тому попередню постанову про виключення з лав партії – залишити в силі.

ГОЛОВА РА КОМІСІЇ ЧИСТКИ ПАРТІЇ	[підпис]	/СТАХАНОВ/
ЧЛЕНИ КОМІСІЇ:	[підпис]	/ВАКУЛОВ/
	[підпис]	/КАРДАШ/
СЕКРЕТАР:	[підпис]	/ЧЕРЕВАТЕНКО/

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1а, спр. 208, арк. 1. Оригінал. Машинопис

**З ДОПОВІДНОЇ ЗАПИСКИ ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙКОМУ КП(б)У
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОМУ ОБКОМУ КП(б)У ПРО ФАКТИ ВИСНАЖЕННЯ СЕРЕД
КОЛГОСПНИКІВ, ПОВЕРНЕННЯ СІМЕЙ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ,
СКАСУВАННЯ ХЛІБНИХ КАРТОК У РАЙОНАХ**

20 грудня 1934 р.

...Показатели характеризующие положение в районе следующие:

1. Отплыл из района колхозников и индивидуальников за последнее время прекратился, ряд семей переселенцев..., собравшись уезжать и узнав о ликвидации карточной системы и свободной продажи хлеба, а также какое количество ссуды получает колхоз, остались в районе, заявив, что теперь они не поедут из Украины (с. Зеленое № 1, М.[алая] Лепетиха).

2. Имеем случаи возврата обратно 5-ти семей переселенцев (Николаевка колхоз «Перемога», Запорожье колхоз «Коммунар»), а также возвратилось около 45 семей колхозников, которые в осень самовольно бросили колхоз и приступили к работе в колхозе...

5. Решение пленума об отмене карточной системы, предоставление хлебной ссуды району и продажа коммерческого хлеба в райцентре сильно ударила по тайной торговле хлебом, спекуляции. Если до этого на базарах нашего района из под полы продавался пуд пшеничной муки стоимостью 50-60 руб., то в последнее время цены пали до 30-35 руб.

С открытием свободной торговли хлебом нужно предполагать на рынке на эту же муку цены падут до 15-20 руб...

Нездоровых выступлений открыто на собраниях или совещаниях не было.

Однако были попытки кулацкого контрреволюционного элемента на «тихую» подорвать авторитет решений пленума ЦК ВКП(б), например: в колхозе «Ч.[ервоний] Жовтень» колхозник МОЛИБОГА, из зажиточных, в разговоре об отмене карточной системы между колхозников вел такую речь: «чему вы радуетесь, у нас хлеб государство берет по рублю пуд, а нам будет продавать по рублю фунт, все одно не купить – нет денег и есть будет нечего»...

Председатель колхоза «Коммунист» ПАНЧЕНКО беспартийный, середняк, группе колхозников в красном уголке говорил: «вот видите – указывая на портреты вождей тт. СТАЛИНА, ОРДЖОНИКИДЗЕ, ПЕТРОВСКОГО и друг.[их] – здесь сидят самые чеченцы, среди них наш человек это т. Чубарь, так они делают так, что с Украины все забирают, за то на Кавказе все живут хорошо за наш счет, да их еще хвалят в газетах, а нам обещают продавать наш хлеб»...

В районе было зарегистрировано 10 случаев истощения от недоедания, в основном индивидуальники, среди них было три колхозника. Срочно принятыми мерами эти явления ликвидированы, индивидуальников втянули в колхоз, оказав им помощь через колхоз...

Зам. СЕКРЕТАРЯ РПК:	[підпис]	/ОВСЯННИКОВ/

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 136, арк.35-37. Оригінал. Машинопис

**З ДОПОВІДНОЇ ЗАПИСКИ ВЕЛИКОЛЕПЕТИТЬСЬКОГО РАЙКОМУ КП(Б)У
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОМУ ОБКОМУ КП(Б)У ПРО ФАКТИ ВИСНАЖЕННЯ
СЕРЕД КОЛГОСПНИКІВ РАЙОНУ**

20 грудня 1934 р.

РОБОТА БЮРО СКАРГ

...Скарга родини червоноармійця ЛАНДИК – скаржник скаржиться на брутальне ставлення з боку голови колгоспу «Селянин» що в критичний час коли мати червоноармійця була хвора і згідно рецепту лікаря крайньо потребувала молодших продуктів, голова колгоспу не дав, так же не дав достатньої продовольчої допомоги родині – в наслідок чого ця мати умерла, а брат червоноармійця простудився на колгоспній роботі безналежної продовольчої допомоги тоже був на передодні смерті...

Скарга червоноармійця ТИМОХІНА на тяганину з боку органів місцевої влади від яких він не міг добитися точної відповіді де знаходиться його родина і він полагав що вона вимерла... і в дійсності коли ми перевірили справу то знайшли що його родина дійсно вимерла (вмерло 2 брати)... оставшийся живою матері Тимохіна дано натур допомогу та поставлено питання про видачу її грошової допомоги...

ДАХО. Ф.П-104, оп. 1, спр. 129, арк.47-48. Копія. Машинопис

**З ЗАКРИТОГО ЛИСТА ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО ОБЛАСНОГО КОМІТЕТУ КП(Б)У
РАЙКОМАМ КП(Б)У, РАЙВИКОНКОМАМ, ПАРТОСЕРЕДКАМ, НАЧАЛЬНИКАМ
ПОЛІТВІДДІЛІВ МТС І РАДГОСПІВ ПРО ЗНУЩАННЯ КЕРІВНИКІВ СІЛЬРАД НАД
КОЛГОСПНИКАМИ**

1934 р.

Сов.[ершенно] секретно

За последнее время вскрыт ряд таких фактов нарушения рев[олюционной] законности, издевательств над колхозниками...

В селе Афанасьевка имели место из ряда вон выходящие факты. Местная сельская власть в лице группы преступников, из которых часть пролезла в партию – братьев П. (первый из них председатель сельсовета, кандидат партии, второй – секретарь комсомольской ячейки, член правления колхоза), С. (завхоз коммуны «Дружба», бывший председатель коммуны, кандидат партии), П. (член правления коммуны, член партии), К. (кандидат партии, зам. председателя сельсовета), Л. (комсомолец) на протяжении длительного времени занимались издевательством, избиением колхозников, приведших в ряде случаев избиваемых к смерти.

Наиболее характерным для действий этой озверевшей банды является истязание 14-летнего мальчика, сироты, который 5 лет работал в коммуне. Истязали его за то, что во время уборочной кампании, работая на поле, будучи голодным и опухшим он с'ел полфунта хлеба в доме председателя коммуны. Ребенка подвешивали за шею веревкой, привязывали к балке, затыгивали горло, требуя у него признания.

... В колхозе «Нова Спілка», [Желтянского сельсовета]... озверелая банда из председателя колхоза с партбилетом в кармане, полевода, счетовода и ветсанитара били колхозников по лицу кирпичами, прищемляли пальцы дверьми и применяли ряд других видов издевательства.

Колхозники были настолько запуганы, что родные избиваемых и убиваемых, боясь мести со стороны этих бандитов, не заявляли об этом вышестоящим органам, не пускали своих же близких в дом.

Исключительно возмутительный случай в этом же колхозе имел место в период косовицы. Полевод собрал бригаду и предложил коллективно избить двух колхозниц за то, что они взяли по горсти обмолоченной ржи для приварка на обед. Когда колхозники отказались это делать, полевод в присутствии всей бригады предложил колхозницам лечь; когда они отказались – он повалил их сам на землю, оголил и стал сечь кнутом, а потом лозой. Всех избиваемых полевод предупредил, что если они кому-нибудь пожалуются, они будут немедленно убиты...

Секретарь обкома КП(Б)У
Пред.[седатель] Облесполкома

К.Григорьев
И.Гаврилов

ДАХО. Ф.П-1, оп. 1, спр.64 арк. 54-56зв. Друкарський примірник

РОЗДІЛ 3.

СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

м. ХЕРСОН

Дзюба Михайло Дмитрович
1922 р.н., житель с.Гаврилівка
Каланчацького району Херсонської області
у 1932-1933 р.р. проживав у м. Херсоні
(запис 2008 р. Сівкович В.І., Соценко І.М.)

За часів сталінських репресій жити було нелегко, і тому причиною голодомору вважає те, що саме представники влади забирали харчі у людей. Про те, що всім цим керував Сталін і старші керівники ніхто й не здогадувався. Ті, що відбирали їжу, документів не мали, а до людей, які чинили опір застосовували покарання. Михайло Дмитрович бачив, як збирали мертвих та забирали живих людей, грузили на платформу і вивозили. Потім скидали всіх у яму - і живих, і мертвих. Ті, що ходили відбирати хліб, а зазвичай вони ходили по 3 - 5 чоловік, завжди мали при собі зброю. Приховати хоч якусь частину їжі було просто неможливо, влада відбирала все. Людям, які пішли до колгоспу їжу давали із загального котла. Про закон «п'ять колосків» Михайло Дмитрович не пам'ятає.

Як і тепер, так і тоді були діти-сироти, та влада про них не достатньо піклувалась. Та й сам Михайло Дмитрович зостався сиротою і виживав, як тільки міг. Із всієї сім'ї (семеро чоловік) вижив лише він.

Люди не допомагали одне одному. Всі думали лише про те, як самому вижити. Були навіть випадки людодства. У пам'яті, тоді ще десятирічного хлопчика, залишилися такі жахливі спогади. Проживав він тоді у м. Херсоні. Зайшли вони з батьком до їдальні, де сидів незнайомий чоловік і обідав. В тарілці він знайшов людський палець. Про це повідомили у міліцію, і їдальню закрили, а в підвалі знайшли 70 людських голів.

Людей хоронили де заманеться. Ніхто не платив за їхнє поховання.

БЕРИСЛАВСЬКИЙ РАЙОН

Бородкіна Євгенія Авер'яніва
1916 р.н., жителька м. Берислав
(запис 2008 р. Л.Лазарева)

Під час голоду 1932-1933 років у нас в сім'ї було шестеро дітей, мама, батько, дідусь, бабуся.

Пам'ятаю, як ми з мамою їздили в Одесу, Миколаїв для того щоб помінати різні тряпки та ювелірні вироби на продукти харчування.

Ходили з братами і сестрами в поле і ліс збирали калачики, кропиву, мерзлу гнилу картоплю цим і виживали. Також у нас була коза «Машка»,

але в грудні ми її мертву заховали в огороді і кусочками варили і їли. У наших сусідів від голоду вмерло 3 чоловік.

В 1933 році після засухи ходили в поле збирати колоски, але за 5 колосків забирали в міліцію і судили. Восени 1932 року пам'ятаю прийшли до батька п'ятеро НКаведистів зробили обшук всієї хати і подвір'я, але нічого не знайшли.

Поярко Яків Свиридович
1918 р.н., житель с. Червоний Маяк
(запис 2008 р. Фартушної Н.П., вчителя Червономаяцької загальноосвітньої школи)

В нашому селі «Червоний Маяк» 1932 року люди не дуже голодували тому, що хто працював у колгоспі тому давали різні крупи: гречку, пшона і 200 грам хліба на одну людину, а у кого була корова тому було легше.

А вже в 1933 році ми голодували, бо корів забрали, стали їсти свої запаси, а потім улюблених собак, кішок, ловили мишей, їжаків, ховрахів. Люди, шукаючи роботи ходили по селах, їх у кол-

госпи не брали, і вони десь помирили від холоду і голоду.

А в кого було господарство, їх називали куркулями. У них відбирали все: і хліб, і худобу і висилали в Сибір. Багато з них вмирало муках далекої дороги.

Вживали лише ті, хто харчувався травою, кашкою з акації, якимись маленькими тваринами чи пташками. Бувало, що їли мертвих людей чи навіть своїх дітей, які теж помирили від голоду.

Швагер Агрепина Самойлівна
1921 р.н., жителька с. Червоний Маяк
(запис 2008 р. Фартушної Н.П., вчителя Червономаяцької загальноосвітньої школи)

Ходили пішки на базар за 15 км, а назад хто вертався, а хто ні погибав на дорозі від голоду.

На полях росли хліба дуже хороші, люди сідали відпочити де хліба на полях і там умирали. Додому вони не вернулись.

Як убирали хліба то находили багато трупів, тільки по одежі узнавали людей.

В основном помирили молоді бо ходили добувати собі їжу.

Померло людей дуже багато, остались пусті дома.

Їли всякий бур'ян, а на огородах в кого була клубніки, городи поврізали сторожували клубніку, а хто залізе вкрасти якусь ягідку, то вбивали.

Жила мати з дочкою посадили на городі картоплю, дождались молодії проварили картоплі і одихали це було в неділю, а в других людей викопали картоплю сказали на них і їх били як скотину, а вона не померла і пішла збита на роботу. Мати вмерла, дочка пішла на роботу. Вишла заміж і жила дуже хорошо.

Нехочеться вспоминать і ворухить прошлое бо серце обмивається кров'ю.

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

Воловик Олександра Максимівна
1914 р.н., жителька с. Червоний Маяк
(запис 2008 р. Фартушної Н.П., вчителя Червономаяцької загальноосвітньої школи)

Коли розпочався голод, мені було 18 років. Було дуже важко в ті часи.

Їсти не було що, їли все і траву, рогозу, гнилі овочі, цибулю, листя.

Це був жажливий час.

Пам'ятаю, хто помирав не ховали, а кидали в колодязя. Боляче згадувати ті часи, але нам пощастило, що ми вижили.

Кросенко Мотря Пантіліївна
1921 р.н., жителька с. Новокаїри
(запис 2008 р. Варави О.А.)

Голод я помню, у 32 році був неврожай, засуха. У нас в селі був уже колгосп, предсідатель був чоловік хороший, хто ходив на роботу то трошки піддержували. Важко тим було, хто був зовсім бідним. У нас була корова, хоть і сім'я була велика із 12 чоловік, ну ми трохи жили, коровка спасала нас. Люди, які робили в колхозі, то їм давали пайки, трошки ячменю, муки, якщо були діти і на дітей давали.

В колгоспі варили у котлах їду, хто там робив

давали таку похльобку ріденьку, щоб тільки піддержать від голоду.

З поля нічого не розрішали брать, люди все собирали для колхозу. Хто вкраде в колхозі, то як спіймають то садили в тюрму.

Варили їжу із щиріці, лободи, з кінського щавлю. Їли бузину, цвітки з акації, пасльон.

У нас в селі голод був, але не такий як усюди, люди виживали як могли, ділилися посліднім, щоб вижити.

Завізна Ольга Федорівна
1922 р.н., жителька с. Новокаїри
(запис 2008 р. Варави О.А.)

Пам'ятаю, що був голод, городи були засіяні рабсою, не було нічого. Батькам давали 200 грам хліба, а на дітей нічого не давали, а ми харчувались два рази на день, утром і в обід, а вечером що бог дасть. Були колгоспні городи то батьки підуть та насобирають міленької картопельки, манюпусінської наварять і їли її, а там одні шкурочки гіркі, а все одно їли бо їсти хотілося, то після тої картопельки чхали, чхали вроді табаку наїлися.

На поля нізя було ходять собирать колоски, за це штрахували, садили на десять год. З поля нічого

не давали собирать, а якщо когось і зловлять то відбирали що назбираем висипали і топтали ногами, а зросліх садили на десять год в тюрму. У це готували їжу з сої, варили ріденьку і їли таку похльобку, животи були від такої їжі здорові. Боліли животи від такої їжі. Ходили ми діти голі й босі, мама пошила мені з рушника платячко, бо не було нічого і не було за що купувати і за що мінять. Не жили, а виживали хто як міг.

Наше село було малесеньке, то всі були бідні, ділиця нічим не було, хто як міг так і виживав.

Козел Матрона Якимівна
1922 р.н., жителька с. Новокаїри
(запис 2008 р. Варави О.А.)

У 32 році був неврожай, їсти було нічого, варили похльобки. Була у нас в селі кухня де люди робили то давали їсти ріденьку похльобку. Люди робили у полі.

Я робила, пасла свиней то давали трудодні, то крупи дадуть, то трошки муки. Їли з акації стрючки, пасльон, гарбуз, товкли шкарлупу з картошки, коріння товкли і робили такі ліпшочки і пекли їх. Їсти хотілося, то їли все, що могли все собирали і щиріцю, і лободу, і щавель і варили такі похльобки.

Председатель був у селі добрий то розрішав з поля собирать ізлишки, а тільки щоб не знали з ра-

йону, бо не розрішали собирать колоски. Судили людей які украдуть з перевалки з під комбайна і по три годи давали і по п'ять год.

Купити було нічого, бо ніде не їздили, грошей не було, шили одержу з мішковини, з верби кори надеруть і лапті плели.

В голод люди були дружніші, ділилися чим могли. Хоть і не було чим ділитися, а всерівно чимось поможем.

Після 33 року була така бригада, ходили, забирали продукти в кого було багато, одяг хороший, худобу забирали. А самі пили і їли, гуляли, в людей останне забирали.

Козлова Феодосія Степанівна
1923 р.н., жителька с. Новокаїри
(запис 2008 р. Варави О.А.)

Голод я помню так собі трошки. У 1932 році був неврожай, сильна засуха. У нас в селі Новокаїри голода такого сильного не було, хоча і була засуха, ну трошки на городі було картошечки, бурячків по трошки усього було.

У нас була коровка, то ми такого сильного голода не ощущали. Було трошки крупів з кукурудзи то з молочком мама варили нам ріденькі кашки.

В сім'ї нас було 11 чоловік дітей. У колхозі батькам давали на трудовні пайки, трошки ячменю, муки, кукурудзи. В кого були діти і на дітей давали. Раз в день давали поїсти, рідесенької похльобки.

Помню як до нас приходили дітки з бідніших

сімей, то мама давала і їм трошки молочка. Помогали чим могли, не давали щоб люди помирили від голоду, що було тим і ділились.

В колхозі з поля нічого не брали, люди все собирали в колхоз, а потім людям давали на трудовний день пайки.

В 1933 році люди бідували, було тяжко, особливо сім'ї які жити бідненько не було запасів, живності не було.

Ну в селі люди не помирили від голоду. Помогали один одному чим могли.

Село було маленьке тільки одна вулиця, то ділилися чим могли, у кого що було.

Стеблiченко Ніна Іванівна
1920 р.н., жителька с. Кірове
(запис 2008 р. Ушакової Л.А., секретаря Кіровської сільської ради)

На той час мені було 12 років. Пам'ятаю, що було дуже тяжко. Їли лободу, кропиви, варили щирицю. Виливали ховрахів на полях. Тих хто збирав колоски

жорстоко карали. Руками ловили жаб, потім їх варили або жарили. Як згадаю про ті часи, серце стискається болем та жалем за померлими.

Поберій Лідія Феофанівна
1924 р.н., жителька с. Качкарівка
(запис 2008 р. Будько Н.Я.)

В роки голодомору жила в Качкарівці. В сім'ї було б чоловік: батько, мати і четверо дітей.

Про роки голодомору пам'ятаю дуже мало, хоч мені було вже майже 9 років. Батьки працювали в колгоспі. Жили дуже бідно, але трохи краще за інших, бо батько був мірошником і як-не-як, а жменю борошна принесе додому. Вели напівголодне існування, але ніхто пухлий не був і від голоду не вмер. Чула, що люди сильно голодали. Я дружила з сусідською дівчинкою — однолітком селянина Кривошеї Дороша, то вона мені приносила коржі із щириці, і ми мінялися: я їй давала коржик з борошна, а вона мені із щириці.

Чула, що селяни все здавали в колгосп: зерно, м'ясо, молоко, яйця, а колгосп теж все це кудись здавав. Чула, що люди вмирили від голоду, що навіть траплялися викрадення дітей. Одного разу ми з подружкою йшли по корову, то за нами двоє гналися, що ми ледве втекли. Ми думали, що нас теж хотіли з'їсти.

Ми дома їли всякі супи: пшеничний, галушки, локшину. Допомоги від держави, по-моєму, не було ніякої. У школі, теж не пам'ятаю, щоб дітям щось давали. Я тоді не розуміла, чи штучний це був голод, чи ні. Я не думаю, що це був геноцид.

Дашковський Микола Омелянович
1920 р.н., житель с. Миколаївка
(запис 2007 р. Горб Л.М., вчителя Миколаївської загальноосвітньої школи)

Я народився і виріс у селі Миколаївка. Мої батьки були корінними мешканцями. У родині був єдиним сином. Батьки працювали в колгоспі. Ще восени 1932 у нас вдома на столі можна було побачити варену картоплю, засушену рибу, мариновані гриби. Але пригадую Новий рік 1933 року — стіл пустий. Мати бідкається по хаті. Запаси скінчилися, річка замерзла. Батько сам дуже знесилений почав

робити петлі та ловити гав.

Нам у школі варили баланду та давали по 100 гр. хліба. Я ніс шматочок хліба додому батькам, ті, плачучи, повертали мені. Голодували ми. Тільки весна нас врятувала. Ловили ховрашків, збирали корінці.

Після цього жаху в нашій родині ніколи не вибував мішок з борошном, сушили картопляне лушпиння і складали на чорний день.

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

Скрипкіної Лідії Миколаївни
1921 р.н., жителька с. Львове
(запис 2008 р. Васильченко С.Є.)

Пам'ятаю голод добре, хто відбирав урожай у людей такого не знаю. Їли що могли, але жили дуже дружно. Багато людей помирало, хліба було

дуже мало, варили що могли. Багато людей працювало в колгоспі, хто робив сам у своєму господарстві.

Куц Клавдія Федорівна
1923 р.н., жителька с. Львове
(запис 2008 р Яценко Н.В.)

Голод добре пам'ятаємо. Ми старі люди, а це помню. Був неврожай, засуха. Ніхто у нас не одбирав, бо небуло чого, засуха була. Ніхто не бив нікого, цього не було. Мій батько був кузнецом і йому давали продукти, хліба, муки, засипки. Ніхто не ховав у нас продукти. В колгоспі пішли всі, і поздавали свою живність, корови, ніхто не заставляв, бо давали в колгоспі на трудовні. І давали на дітей.

Закон про 5 колосків не знаю. А на поле ходити було не можна. До нас в хату ніхто не приходив і обшуки не робили. Люди вмирили і взимку, а більше весною. В селі голодували всі. А багато людей ро-

било в колгоспі, там кормили людей. Люди ділили продуктами, бо небуло чим годувати сім'ю.

А як піду в кладову, то кладовщик всігди давав дітям макуху, муки (отсів). Євтушенко Федор Григорович допомагав людям, дітям із багатодітних сімей підкормлював. Варили баланду, з муки, або крупи і це їли.

Скільки померло від голоду, не знаю, але не дуже багато. Люди самі хоронили своїх, були люди, що бродили-чужі, ті вмирили, а наші робили в колгоспі, в школі варили їжу дітям, Кухарка Юдіна Катерина.

Засуха винна в голоді людей, неврожай. По всій Україні.

Михайлюченко Ілля Сергійович
1914 р.н., житель с. Миколаївка
(запис 2007 р. Горб Л.М., вчителя Миколаївської загальноосвітньої школи)

У 1933 році мені було 19 років. Важко мені було, працював вже тоді у колгоспі на тракторі. Родина була зажиточна, мали пару коней, корову. Коли почалася колективізація у нас забрали все, залишили тільки корівку.

Їсти не було що вже у 1932 році восени. Пам'ятаю, що слабкість мене долала, крутилася голова, але треба їти працювати в степ. Знаходив нірки ховрашків, вигрібав звідти запаси тваринок і приносив додому. Навесні після роботи вже знесилений зби-

рав на колінах щавель, розминав його, посипав сіллю та їв. Нам тоді допомогла вижити у ці страшні часи річка. Вона була нашою матір'ю — годувальницею. Ловили рибу, варили юшку, тільки-но почали зав'язуватися бруньки ми обривали їх та їли.

Важко було дивитися на старих та маленьких дітей. Я був активістом, комсомольцем, але таємно просив Бога врятувати мою родину.

Ніколи не хотів би, щоб мої діти та онуки пережили таке страшне горе.

Солодовніченко Степанида Калениківна
1916 р.н., жителька с. Качкарівка
(запис 2007 р. Бudyко Н.Я.)

В роки голодомору проживала в Качкарівці.

В сім'ї тоді було четверо дітей, батьки померли раніше, і діти виросли біля старшого брата, який в сімнадцять років одружився.

Пам'ятаю, що в людей усе забирала нібито комісія з району. У нас не було чого забирати, бо ми були сиротами. Хліба взагалі не бачили, виживали на кураї. Сушений курай м'яли, висівали зернятка і з нього пекли маторженики. Я у той час працювала в колгоспі. Доводилося другий раз перемолочувати соломку, висівали «колючу липку», — так ми її називали, переме-

лювали і варили баланду. Від неї люди дуже хворіли, здувало живіт. Одного разу здуло, як корову, Андрусенка Аврама. Його роздуло і прямо піднімало вгору, він уперся головою в скирту і кричав. Та на щастя, саме приїхав ветеринарний лікар Тищенко Пашом і надав йому допомогу, а то пропав би.

У селі вирувала страшна дизентерія. Особливо хворіли діти. Відкрили навіть дитячий лазарет у хаті, де зараз живе Кавун Галина. Туди зносили хворих дітей, багатьох слабеньких дуже, а було, що й не доносили.

Люди ловили в Дніпрі йоржів і в лазареті з них варили дітям юшку, іноді додавали галушок.

Доводилося їсти всяку гадость. Багато людей вмирало, їх відвозили на тачці на кладовище і ски-

дали в одну яму. Я сама бачила, як вкинули в яму одну жінку, а в неї аж хлюпнуло всередині. Тіло було налите водою.

Наша сім'я вижила дякуючи кураю.

Андрусенко Дмитро Корнійович
1923 р.н., житель с. Качкарівка
(запис 2007 р. Будько Н.Я.)

Під час голодомору проживав в селі Качкарівка. В родині було 5 чоловік: батько, мати і троє дітей.

Ці роки пам'ятаю. Так, дійсно, голод у селі був. У 1929 році організовувалися колгоспи, батьки не хотіли йти в колгосп, бо треба було все віддати. Батьки виїхали на Суханове, де був радгосп, але там не прижилися. Повернулися назад у Качкарівку. Довелось йти в колгосп, бо все описали і загрожували Сибіром. У нас забрали коней, сівалки, бочки, інший сільськогосподарський реманент. У нашій родині було дуже сутужно, але дуже не голодали, бо батько приніс великий шматок м'яса з дохлого лошати, з нього варили суп. Потім тітка вийшла заміж за рибалку, то вони нам допомагали. І взагалі, рибою рятувалося багато людей. Я бачив, як на березі діти й дорослі їли прямо сирих йоржів. Варили суданку, в їжу використовували іншу траву. Жінки ходили до скирт і витрушували зерно, його перемелювали і варили. Дуже голодувала родина Кириленків, їхні діти були пухлі, у корості. У нас через сина жила родина батькового брата Мартина. Малога сина Мишка закриють у хаті, а самі йшли на роботу.

Так він від голоду опух. Моя мати зварила суданки, трохи дала йому, а він сильно захворів на кишечник, що довелося покласти у лікарню. Солідолом намазали від корости.

Багато людей вмирало, особливо старих. Ні колгосп, ні держава допомоги голодуючим не надавали. Дітям у школі теж нічого не давали.

Там, де зараз школа, тоді були склади. Були повні сапети кукурудзи, але людям не давали, дуже сильно охороняли (охоронці: Кирило Голівець, Мартин Панченко, Льовка Полтавченко, Давид Кононенко). Колгоспникам на трудовдень давали 200 грам зерна, але це був мізер, родину прогодувати цим було не можливо. За крадіжку судили багатьох. Моя мати назбирала чотири кілограма соняшнику на вже скошеному полі, то її судили і дали чотири роки, але вона просиділа в тюрмі в Херсоні чотири місяці, і її випустили.

Мертвих ховали на кладовищі, але пам'ятаю, що Савенка і ще одного поховали прямо в дворі.

Не знаю, чи штучний був голод, чи ні. Так, був план хлібозаготівель, треба було чимось сіяти, а як не посієш, то й не вродить.

Цвірінько Павло Андрійович
1920 р.н., житель с. Одрадокам'янка
(запис 2008 р. Лисенко Д., учениці Одрадокам'янської загальноосвітньої школи)

Голодомор — дуже страшний час. Люди вмирали і лежали сім'ями. То під'їжджали на волах, підбирали і везли на кладовище.

Їли домішок. Діти, які ходили до школи (коло якої був склад з кукурудзою), брали кукурудзу додому. Коли прийшла весна, то прийшлося ловити рибу (йорш — 4 кг). Їх сушили і пекли метерженики. А як почалася посівна, давали 400 г меляя.

Коли почали садити картоплю, то, щоб ніхто не бачив, брали 5 картоплин у кишеню. Вдома варили з цієї картоплі мундири.

В ті роки люди були ледачі. Хто робив — давали молоко та інше.

В той час люди не держали ніякої худоби, бо не було й самим що їсти.

Симоненко Ганна Микитівна
1920 р.н., жителька с. Миколаївка

(запис 2007 р. Горб Л.М., вчительки Миколаївської загальноосвітньої школи)

У 1932 році мені йшов тринадцятий рік. В родині нас було троє, я була середньою дитиною. Батьки працювали в колгоспі. Єдиний заробіток —

це трудовні, на які видавали мізерні норми пшениці. Літо, осінь 1932 це був час, коли можна було ходити на річку, ловити рибу. збирати гриби в плавнях. Але мені найбільше згадується зима та весна 1933 року. Були люті морози, річка стала. Пшениця, яка

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

видавалася на трудовні, вже скінчилася. Мій менший брат просив постійно їсти. Я, як більш доросла, розуміла вже, що насувається страшне лихо. Мої однолітки розповідали, що вдома немає що їсти, маленький братик почав хворіти.

Пригадую, як мама ділила на нас усіх шматок хліба, а сама з батьком сідала подалі від столу і тихенько плакала. У лютому 1933 р. у нашому селі не

було вже жодної гави. А навесні ми ходили ловити в поле ховрашків. Знаходили нори, заливали туди воду і нарешті — очікувана здобич.

Ще мені пригадується, як мама щовечора молилася перед образами, просила Бога, щоб той допоміг пережити це страшне горе, врятувати дітей і дати їм сили.

Пустовій Віра Федорівна
1923р.н., жителька с. Миколаївка
(запис 2007 р. Рибак Г.П.)

Я народилася в селі Миколаївка Бериславського району Херсонської області, в селі був колгосп Сталіна, голод був, але колгосп допомагав людям. Була столова, де давали їсти якусь «баланду», давали пайки (сухарі чорні і дуже гіркі), але ми були раді й цьому. Мама з жінками ходила на Вірівку і там

мінляли одягу на хліб та харчі. Якось на конюшні здох кінь, то люди його всього розібрали по домах та з'їли. А ще в людей були корови, у нас теж була, вона дуже нам допомогала. Ще люди ходили в плавню і копали різні корінці, щоб їсти. Були і такі, що помирали з голоду та від цих корінців.

Токарчук Ольга Миколаївна
1924 р.н., жителька с. Львове
(запис 2008 р. Кузнєцової Н.А., вчителя Львівської загальноосвітньої школи)

Голод пам'ятаємо в 1932-1933 роках і в 1946 році. Причини голоду не знаю та хто відбирав у людей урожай теж не знаю. Ніяких документів не показували, коли приходили. За зброю не знаю, не бачила. Люди не боронилися, боялися.

Був клумачок зерна під ліжком. Але його не забрали. Шукали тільки їжу, а одяг не шукали, бо його не було. Мама наша ходила в поле і збирала взимку, вночі кукурузу. Вікна позатуляємо вимивали кукурузу в воді, а потім варили. Люди весною найбільше вмирили.

За дітей сиротів ніхто не піклувався. Мені та моїй сестрі в школі давали суп і хліб (добрий кусок). Так ми виживали.

Родичі голодали теж. Мама варила суп с цибулею, батько ловив рибу, пекли буряки, кабаки. Допомогали сусіду. Скільки померло людей ми не знаємо. Хто хоронив – самі ж і хоронили. Діда Жука як ховали я бачила. Ні в труні, а в тряпках. Хоронили на кладовищі, їхні могили і зараз видно там. Думаю влада на місцях винна в голоді людей.

Кравченко Варвара Федорівна
1923 р.н., жителька с. Веселе
у 1932-1933 роках проживала у м. Берислав (запис 2008 р. Дружкової В.В.)

На час Голодомору проживала в м. Бериславі. Пам'ятаю, особливо голодно було у 1933 році, мабуть тому, що мабуть забирала урожай влада.

Усе збирали спеціально видвинуті люди, без пред'яви документів, які били і арештовували. У них мабуть і зброя була. Як люди боронилися не знаю.

Люди зерно і картоплю закопували в землю. Корів і всю худобу різали.

Чи добровільно йшли в колгосп не знаю, а їсти давали, хто був у колгоспі 3 рази.

Забирали саме цінне, кожухи, рушники, подушки.

Що таке закон про «п'ять колосків» не пам'ятаю.

У полі колоски не дозволяли збирати. Поля, колгоспні комори тощо охороняли назначені довірені

люди. Скільки разів приходили до хати не знаю.

В 1933 році люди помирали скрізь. Малими сиротами мабуть опікувалася держава.

Не голодували у селі заможні люди, у яких був хліб і зерно.

Зумів вижити той, хто зумів щось заховати.

Деяким допомагали сусіди, родичі. Нам родичі помагали.

Скільки людей померло у селі не знаю. Де і хто хоронив померлих від голоду не знаю. Мабуть єсть десь захоронені, хто тепер знає.

Мабуть тодішня влада винним у загибелі багатьох людей.

Що таке Торгсін не чула.

Машко Марія Ісаївна
1923 р.н., жителька с. Качкарівка
у 1932-1933 роках проживала у с. Саблуківка Бериславського району
(запис 2007 р. Будько Н.Я.)

В роки голодомору проживала в селі Саблуківка. В сім'ї було 9 чоловік: батько, мати і семеро дітей.

Ці роки пам'ятаю. Так, у селі був голод. Голодувала і наша родина. Добре не пам'ятаю, чи приходили до нас забирати зерно, але знаю, що все батьки здавали. Доводилося дуже важко, особливо взимку і ранньою весною 1933 року, їли всякий бур'ян, діти шукали по толоках і балках козельці, лободу, інші рослини, приносили додому, батьки все це перемелювали на жорнах і пекли маторженики. Один брат, Іван, був пухлий, згодом і помер, йому було років сім. Батько теж помер взимку. Вмирили й інші люди, особливо мене вразила смерть дітей Чорних, мабуть тому, що я сама була ще дитиною. У них була велика родина, їсти було нічого. Померли і батьки, і 5 дітей, вижило тільки двоє. Для них викопали яму на кладовищі, поховали без труни. Просто посадили під стінку. Після них помер мій батько;

труну зробили, але яму викопати не могли, бо земля була дуже мерзла, а люди слабкі. То поставили труну до Чорних, яку прикрили дошками, а весною викопали яму батькові і поховали.

Знаю, що в колгоспі людям варили галушки на обід, бо варила моя мама. Одного разу вона впустила великий чавун з галушками і з відчаю бігла топитися, та люди зупинили. Вона розуміла, що люди залишаться голодні, їй могли пришити саботаж.

Не пам'ятаю, щоб нам надавалась якась допомога. Чи був голод штучним? Мабуть, так, адже селяни могли себе забезпечити продуктами харчування, але все здавали в колгосп. Виїхати із села не можна було, бо колгоспники не мали паспортів і виїжджати не дозволялося. Та й за що можна було виїхати, як не було грошей? Чи був це геноцид, не знаю. Ми мало тоді знали про політику і дома про це не говорили.

Барановська Олександра Тарасівна
1930 р.н., жителька с. Урожайне
(запис 2007 р. Кухаришиної О.Д., вчителя Урожайненської загальноосвітньої школи)

Народилася в с.Юркіно Бериславського району Херсонської області.

Про події голодомору 1932 -1933 р.р. знає зі слів батьків, оскільки сама подій цих років не пам'ятає.

Влітку 1932 року вступив в дію закон, що передбачав смертну кару за розкрадання соціалістичної власності. Тому партійні активісти отримали право конфіскації зерна в колгоспах .

Зерно шукали по дворах, хатах. На полі збирати колоски не можна було. Але люди, вмираючи з голоду, вночі пробирались на поля , збирали колоски, та потім потрапляли в тюрми .

Найстрашніший голод був влітку 1933 року. На сім'ю з 5 чоловік залишали 80 кг зерна (приблизно 1,5-1,8 кг на місяць). Але і це відбирали. Найбільше

страждали діти. Вони були дуже худі, животи були роздуті.

Мама нам варила кандьор (куліш). Мої батьки мали коня, корову, бідарку, вівці. До колгоспу вступати не хотіли. Але у них все добро відібрали. Корову залишили одну на два двори (на і сусідам), але взимку її було дуже важко прокормити.

Навесні мої старші брати і сестра їли кашку з акації, із листя різної трави пекли млинці.

Мама згадують, що одного разу активісти знайшли на городі маленьку торбочку з квасолею, забрарили.

Із кукурудзяних, качанів пекли маторженики. Тато деякий час працював у городі (Бериславі) , привозив макуху. Тому сім'я не дуже страждала. Із хати до хати ходили люди, які просили милостиню.

Нікіфоров Іван Федорович
1930 р.н., житель с. Червоний Маяк
(запис 2008 р. Фартушної Н.П.)

...Село наше Миколаївка, тоді дуже голодувало. Річечка не дала загинути. Рибку ловили цілими днями, а риба та малесенька тюлька.

Крім цього їли траву, яка росте в плавнях – куко-

тина. Стебло товсте і соковите, а мати нам з неї варила кисіль. Село наше з 4 вулиць складалося. Люди вмирили так швидко, що лишилось жителів на 3 вулиці...

Стадник Клавдія Михайлівна
1919 р.н., жителька с. Качкарівка
(запис 2006 р. Будицько Н.Я.)

Під час голодомору 1933 р. Клавдії Михайлівні було 14 років. Згадує, що неврожай 1932-33 роки був визваний тим, що не було чим сіяти. Зимую люди пережили важко, а от весною почали вмирати. Вмирили скрізь: в хаті, під хатою, на вулиці, просто в полі.

Люди ходили як очманілі, сил хватало, щоб минати тіла, а не те, щоб їх боятися. До них зайшла немолода жінка (нетутешня), попросила води. Клавдія Михайлівна пам'ятає, що дала їй її мама (Килина Степанівна Столярова) кип'яченої води і макорженик (спечена паляниця із відходів), що знаходили в прілих скирдах. Жінка ця була дуже слабка – хвора. В неї тряслися руки, її випроводили. Але на другий день Клавдія Михайлівна побачила цю жінку на другій вулиці вже мертвою. В цей час все вмирало, скотина здихала. Якщо здихав колгоспний кінь або корова, це не викидалось. Робилася ціла черга, щоб дістати хоч шматок, щоб зварити якусь баланду. Запам'яталося горе сусідів — Сафонових. В сім'ї було восьмеро дітей. Трапилось так, що вмерли одноразово брати-близнюки, їм було по сімнадцять років, вони довго лежали, в хаті, поки не приїхали і не забрали. А забирали до спільної ями, що виривали на кладовищі. Забирали тіла тоді, коли вже їх було багато прямо по вулицям.

В сім'ї Столярових з голоду не помер ніхто. А чим рятувалися? Ходили до старих скирд, пересіювали трухлу соломі. За день насівали дві — три мисочки. Вдома перемелювали в ручну на муку. Пекли коржики. Також колгосп видавав по 200 грамів кукурудзяної крупи. За це треба було скопувати добру грядку землі. Норму ледве вдавалось скопати. Багато дуже вмирало дітей, їх хоронили прямо в садках під деревами. Для того, щоб врятувати дітей в яких помирили батьки, відкривали садок.

Виділили хату, її охоплювали, підлогу застелили соломою, 2—3 рази давали дітям їсти.

Вони були всі обідрані, голенькі, дуже хворі. Деякі не розмовляли. Згадує Клавдія Михайлівна, як одного разу батько знайшов їжака в полі. Приніс додому, вбив його, посмалив, розібрав. А мама зварила суп з кукурудзяної крупою. Клавдія Михайлівна до цих пір пам'ятає, як вони чекали супу, який це був запах, смачний суп їли вперше за всю зиму.

Але голодомор 1933 року не пройшов безслідно для сім'ї, їх батько — Столяров Михайло Григорович був головою термічного бюро чимось схожий на участкового. Служив в с. Новорайську, с. Юркіно (нинішнє «Урожайне»), с. Качкарівка. Але йому було важко арештовувати людей ні за що.

Він розповідав, що людей забирали до допроту (тюрми) навіть за те, що ламався трактор у полі. Він порадившись з сім'єю пішов працювати в колгосп, якраз в 1932 році бригадиром. Разом з людьми він перемелював прілу соломі на молотарку. За день намелювали близько мішка. Все здавалось в колгоспну комору. В селі 1933 р. весною в розпал голодомору не було посів — мату. Треба було їхати на ст. Блакитна. Коні були дуже худі, хворі. В бричку їх запрягали по четверо. По дорозі зустрічались балки, повні талого снігу. От там коні і падали замертво. За це було забрано до тюрми голову колгоспу, завгоспа, конюха і бригадира, їх судили, дали по 12 років.

Михайло Григорович прожив в тюрмі до весни 1934 року. Сидів в тюрмі селища Велика Олександрівна, потім у місті Херсоні. Очевидці (голова к-пу і завгосп) говорили, що він дуже переживав цю несправедливість. А в нього була язва шлунку. Через це він і помер. Хоч документа ніякого не дали Килина Степанівна (мати) одержала одягу, але не чоловікову, її довго ввели по казармам. В кімнатах якої було повно чобіт, жакетів, штанів, сорочок. Це видавали як компенсацію сім'ям померлим чи розстріляних.

Захарченко Софія Никонівна
1919 р.н., жителька с. Зміївка
у 1932-1933 роках проживала в с. Ольгівка Бериславського району
(запис 2008 р. Бойко Р.І.)

У 1932-1933 роках ми жили в селі Ольгівка. У роки голодомору 1932-33 мені було 13 років. Я жила у с. Ольгівка з братом Петром, матір'ю і батьком. Коли в селі був голод, люди збирали в степу із землі колоски пшениці (прілі, пусті колоски), а

потім пекли коржі. Ходили збирали коріння трав, їли мишей, ховрахів. Також у роки голодомору вбили мого батька за те, що він шукав пшеницю для того, щоб прогодувати сім'ю.

БІЛОЗЕРСЬКИЙ РАЙОН

Баранова Катерина Дмитрівна
1922 р.н., жителька с. Олександрівка
(запис 2008 р. Н.Волошиної)

Пам'ятаю Голодомор 1932-1933 року, трохи забула може. Урожай був. І хороший врожай був, повен засік зерна був. А до нас приїхала підвода і забрала все, і навіть віник у засіку залишили, замели все.

А один дядько наш у сільській раді секретарем працював, мамі каже: «Чотири мішка набери та поклади дітям у ліжко, і скажи що вони хворі...»

У тих, хто відбирав у людей зерно, не було ніяких документів, зброї, з червоним прапором приїжджали підводами, машинами і забирали. Вдень це було. Вони самі боялись вночі ходити. Разів скільки приходили. Ну в нас же ж не було нічого, вони ж уже забрали.

До людей застосовували покарання, забирали їх. У нас багато в Цареводаровці забрали людей. Хто захищав зерно, то тих людей забрали зразу і по сей день ніхто не знає де вони. Хто заховав якусь частину зерна, продуктів, то шукали, знаходили і забирали, і зерно забирали, і людей. Ну у нас не забрали, забрали з засіка, повен засік був. Заховані продукти шукали наші люди з села це були. Та знала як звати, тільки це було давно вже, позабувала. Не бачила, щоб забирали одяг, рушники. Зерно забирали. А худобу люди самі поздавали.

У мене хрещений був, у нього був бугай. Великий бугай. Жив з нього. Так він його здав. Дали йому за нього 3 рублі, чи 5 рублів і більше нічого, нічого більше, і так він з голоду і помер.

Продукти харчування ховали в ями, а знаходили і забирали і людей, і зерно.

За колосок судили. Ішов дядько, і взяв три колоски, і висипав зерно собі в карман, так і забрали у нього те зерно з кармана, і дядька забрали. Збирати колоски у полі не дозволяли. Самі ходили і збирали... Поля та колгоспні комори охороняли.

Людей примушували йти в колгоспи. Тим, хто пішов до колгоспу віяне молоко давали, по півлітра на душу. Люди падали і вмирили з голоду. Худобу, щоб не забрали в колгосп, ховали в хаті, окрім хати нікуди. Люди вмирили, прямо на полі вмирили, сапали, падали, вмирили. Що ти хочеш тільки було. Були люди такі, що вижили, а хто й повмирав.

А мамин брат жив у місті, в Херсоні, своя квартира була, і ми поїхали до нього. Він спочатку нас прийняв, а потім вигнав під хату і під хатою ми жили.

Малих сиріт виховували, там був будинок такий у Цареводаровці, і їм давали їсти, а нам ні. Ще й

моя мама там варила їсти. Хіба як пригорить щось у котлі, то мама скребе і нам принесе.

Людей, що не голодували, не було в селі, вони виїхали, поїхали. Вони документи випросили, виколотили і поїхали з села. А дядька того, що дав документи забрали в тюрму.

Ніхто не ділився продуктами, бо не було в самих що їсти. Люди вмирили. Приїхали кацапи, привезли картоплю, а вона померзла, мороз сильний був, холодно, що ж їсти, вона померзла.

Родичі були, в Херсоні рідний брат мамин, і він узяв нас – мама і нас троє, я і два брата. Узяв нас, не прописав нічого, потримав трохи і вигнав. І тітка проклята була. Кусочки хліба давала собаці їсти, а мені не давала. Я один раз так хотіла їсти, хотіла в собаки хліб забрати, так вона мене покусала. Не люблю собак. Тітка собаку кормила хлібом, а мені не давала.

Люди ловили ховрахів та їли, а я не їла. І криси пішки ходили, багато їх було, люди і крис їли, а я не їла.

У місті можна було щось купити, чи виміняти так за що? Був голод у місті, у Херсоні. Тільки ті що робили на заводі давали їм їсти. Піввосьмого гудок – їсти дають, у вісім гудок – на роботу. Я познайомилась з дядьком що хліб давав робітникам, так у вісім до нього прибігала і він давав мені буханочку хліба. Три рубля буханочка хліба. Мама заробить гроші, дасть мені і я біжу до дядька. Три рубля буханочка. А ми вже з мамою ділимо буханочку.

Не знаю я скільки людей померло у селі.

Були випадки людоїдства, тільки не в нашому селі, а в іншому, в Зайцево, в Кисляково, в Руському.

Померлих ніхто не хотів ховати, як дадуть 3 кілограма муки то поховують, ніхто не хотів ховати. Людей по 5-6 душ ховали в могилу, без труни ховали, без нічого, на кладовищі ховали. Поминають їх родичі, які живі залишилися.

Поминали в церкві, ну тільки дуже рідко.

У нашому селі церква була, клуб же там. А у новій я не була, я дев'ять років уже не встаю.

Про голод розказувала. Пам'ятаю голод 1946-1947 років. Тільки не забирали в людей нічого, бо не було чого брати, мабуть неврожай був, не пам'ятаю. Ну голод був. Навіть риби в лимані не було, десь і риба пішла.

А у Кірово розказували такий голова був, що ніхто з голоду не помер. Він зібрав був у людей зер-

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

но, змолів і потім якщо хтось не приходив на роботу сам приходив і перевіряв чого людина не вийшла на роботу і давав муку 3 кг, 5 кг, 10 кг у кого яка сім'я. І так усіх підтримував, і усі вижили. Наші люди

з Цареводаровки також багато туди пішли.

У загибелі багатьох людей влада винувата, позабирали усе, навіщо вони так зробили?

**Вансович Катерина Степанівна
1921 р.н., жителька с. Правдине
(запис 2008 р. М.Яворської)**

Вансович Катерина Степанівна добре пам'ятає той злочасний Голодомор 1932-1933 років. Причина голодомору — влада обдирала селян, забирала хліб. Представники влади забирали у людей все. Хазяйнували у хатах як господарі. Не пам'ятає, щоб сусіди доносили на сусіда. Людей лякали тюрмою, відбирали хліб, погрожували зброєю. Усі боялися і мовчали. Ховали зерно під піччю. Прийшли, вигребли все, а один пожалів і попросив грабіжників залишити дітям хоч трошки зерна. До хати приходили по три-чотири чоловіки, штрикали залізом, вилами у стіни землю, шукаючи зерно.

Хто пішов у колгосп, давали потрохи харчів. Для сиріт була комуна Раковського, де харчували сиріт раз у день. Батьки важко працювали на трудодні, платили великий податок — здавали молоко, шкуру із свиней, яйця. Якщо хто не здавав, то карали, накладали штраф. Брат Анатолій украв у колгоспі два кілограма зерна, за що його засудили на два роки тюрми. Їздила до нього провідувати, весь опухлий, ледве ноги передвигав. Збирав на смітнику шкаралупиння і так вижив.

Добровільно у колгосп люди не йшли, їх примушували. Худобу забирали у всіх. У Гавлонського

Петра був кінь на все село, забрали в колгосп силою. Чоловік дуже переживав, захворів і помер.

Ховали зерно у погребі, копали ями, засипали зерно, покривали соломкою, а тоді землю. Та з Білозерки приїжджав на бричці міліціонер Кравченко, брав представників влади на селі і шастали з хати в хату, шукали зерно, по-звірячому відносилися до людей. Заходили у хати тоді, коли їх не чекали. У кожному селянинові вбачали ворога, вора. Виживали ті, які копали в полі бараболю їли лободу, листя дерев.

Міняли у селі Лимани Миколаївської області молоко на тюльку, а робили це з острахом, щоб влада не знала.

У селі померло близько 50 чоловік. Їх ховали у спільній могилі. Старше покоління пам'ятає і поминає померлих від голоду. Молодь цього не пережила, тому і не поминає тих людей. При радянській владі церкву не визнавали, тому і церква не поминала померлих. У наш час поминання у церквах відбувається. У селі Правдине є Михайлівська церква, яка відноситься до Херсонського патріархату. Хрестів і пам'ятників голокосту в селі не має. Про голодомор розповідаю дітям, онукам. Винним у загибелі багатьох людей вважаю сталінський порядок.

**Балан Ганна Василівна
1921 р.н., жителька с. Федорівка
(запис 2008 р. С.Скапи)**

Ганна Василівна яскраво пам'ятає ті страшні голодні роки, особливо 1933 рік. Її сім'я складалася з 6 чоловік: дід, батько, мати та троє дітей. Дід помер в 1932 році, коли тільки на початку весни почали заїздити в село районні комісії та забирати з колгоспу пшеницю, яку люди берегли на посів. Батько й мати як могли годували дітей, проте навесні померла молодша сестра, опухла від голоду. Батько ходив у плавні, збирав молоду рогозу, коріння рогози перетирала мама на муку й пекла галети та коржики.

Жителі села всі бідували, проте ніхто нікому не допомагав: кожен виживав, як міг. Добре жили лише парторг, комірник та охоронці полів.

Батько, Василь Ігнатович, добре знайомий із законом «п'яти колосків». Саме його впіймав об-

хідник, коли той вночі рвав колоски ячменю. Проте обійшлося – батька було жорстоко побито, проте він повернувся додому. А невдовзі, навесні 1934 року він помирає, за ним пішла з життя й мати, Олена Михайлівна. Ганна з сестрою залишилися самі.

На сьогодні залишилися лише спогади та дні панахиди, коли можна піти до церкви та поставити свічку за упокій душ всіх померлих. Слава Богу, що в нашому селі є православна церква, де кожного року запалюють поминальні свічки за померлими в листопаді місяці. На жаль, поки що пам'ятника в селі жертвам голодомору немає, проте обіцяють встановити. Винних у цих жахіттях дуже багато, проте основний винуватець – радянська влада. Часто згадую ці події і розказую і сусідам, і онукам, і правнукам.

**Веденко (Ніщерецька) Ганна Андріївна
1920 р.н., жителька с. Олександрівка
(запис 2008 р. Н.Волошиної)**

Пам'ятаю голод 1932-1933 років. Розкулачка, потім висилка, батька вислали, і голод незабаром. Я не скажу як воно було. Ну голод пам'ятаю. Врожай був, у нас і корова була, і коні, і поросся для себе тримали, і курей. А потім все забрали, забрали весь хліб в амбарі. Відбирали у людей вирощене в полі, на городі люди з нашого села, хороші люди, тільки їх заставляли. А вони як знають що будуть йти описувати, то візьмуть і скажуть що прийдуть нас описувати, то люди й поховають щось. Зернечко ховали, як могли ховали. Мамка мішечок у попелі заховала з старшими хлопцями. А ми з Женею на печі сиділи і у вікно бачили. Так найшли і забрали. За зерно і маму, і братів трьох старших забрали в сільраду. То потім мені брат, 1918 року народження казав, що допитували, питали де ще зерно заховали, і наган у рот ставили, а він плакав, злякався сильно, і дома плакав.

Були, кажуть, винагороди за донесення, ну до нас до дітей не все доходило.

У тих, що відбирали не було документів на забирання продуктів. Ходили вдень. Сто раз! Ідуть і все.

Люди ховали все, зернечко ховали, як могли ховали. Мамка один раз коржі спекла, а тут йдуть, вона й каже: «Діти, лізьте на піч і лягайте, я хоч коржі під вас кину. Кинула, а ми зверху лягли. А що зварила, то те поперекидали рогачами. І ми голодні остались. А то були у нас рядна саморобні, із вовни, так я кинула їх за хату в колючки. Знайшли і забрали. Забирали все. У маминого брата забрали все і розпродали в дворі, все із скрині голодранцям, активістам.

Заховані продукти шукали і хороші люди, ну їх заставляли, а було і перші голодранці ставали активістами. Ой, вони противні були! Як той, що у нас у печі все поперекидав рогачами. Все що мама зварила вилив. А єврейчик, був управляючим, хорошим був. І ходє по хаті плаче, і витягає гроші із кармана, і дає меншому гроші, Жені, жалів нас. Ну їх заставляли ходять.

Продукти харчування як могли ховали і у попелі, і у ямах. У маминої сестри чоловік воду в степ вонизив, так він ховав і в степу, і в глинищі. Вони жили на скелі коло лиману, там Дніпро йшло і лиман був. Так він ховав у глинищі, там було глинище. Де можна там і ховав. А потім вночі піде і візьме.

Жінки ходили збирали колоски, жінок судили, по 3 роки давали, в тюрму садовили.

Поля та колгоспні комори охороняли об'їзжички, потім якісь назначені були, посилали їх, мусили йти, а були такі які самі йшли.

Люди не хотіли добровільно йти в колгоспи. То все забирали в людей. Сіялки, віялки – все забирали. Землю забирали.

Може люди й ховали худобу, ну ми не ховали, у нас забрали. Та й куди було ховати? У хату? Забрали та й усе: і корову, і коней, і поросся, і курочки мабуть забрали. А жіночки самі вели корів, їх заставляли вести. Ідуть, плачуть: «Моя кормилиця, моя хороша», і ведуть, їх заставляли вести.

Помирати з голоду люди почали весною, як ми виходили і у нашому городі шукали цибулинку, часничок. І у жменьку солі візьмемо, знайдемо цибулинку або часничок і їмо. Весною. Весною.

Напевно, були мабуть такі, що не голодували. От тітка, мамина сестра, у них дітей не було, це хресна була наша. Ми до хресної підемо із Женею і вона нас нагодує. І каже, щоб жив у неї Женя. От тітка ж була така, що ми згодні були й жити у неї. А мама плаче, що не може нас накормить, плаче що ми готові в тітки жити. Вона нам допомогала, то відро дасть ячменю, то вівса, більше ячменю. І мама потре його, на каменях таких, із шолухою, із всім, як натре, не віяла, нічого. Зварє і поділе все нам.

Ой горювали, сильно горювали.

А ще по сусідству був загон, де корів різали і віддавали нам шлунки, кендюхи, а мама поміє і зварє в печі. Хороші люди були, а то ми б не вижили!

Ходили зимою у степ, мишоловки шукали, розгрібали і забирали зерно. Сорго найдеш, а воно ж таке терпке, страшне, а їли ж, їли. Був ще магар – тепер його мабуть і немає, пшоно таке в ньому було, варили кашу з нього. І була трава, жовті балабушки, там зерна. Мама була наварила, накормила нас, а в нас голови покрутились, ну потім пройшло. Не тільки ховрахи, а й їжаків їли. Брат Федя ловив у степу і їли, і я їла.

У місті можна було щось купити чи виміняти. У мами були два платки «тернові». Не прості платки, хороші. Мама проміняла їх, щоб щось їсти.

Я не знаю скільки померло людей від голоду у селі, тільки чуєш: там померла, там померли. Хоронили їх на кладовищі. У сусідки син помер з голоду. Так у неї не було в чому його поховать. Була корзина, що коням і коровам їсти давали, поклали його і понесли на кладовище. Не вділи, нічого. У корзині понесли. Це я хорошо пам'ятаю. Кожний ранок по селу підвода їздила і збирала мертвих, заходили в хату і забирали, на підводі і так і повезли.

Я не пам'ятаю випадків людоїдства. Може й їли людей. Знаю котів, собак їли. А за людей не знаю.

Голод зробила радянська влада.

Вершина Меланія Савеліївна
1923 р.н., жителька с. Широка Балка
(запис 2008 р. Н.Яновської)

Вершина Меланія Савеліївна пам'ятає, що був голод у 1932-1933 роках, у 1946-1947 роках також. Причини голодомору 1932-1933 року не знає, але бачила чекістів, на них були кожані картузи, а з ними були наші, ніде хати не пропускали, щупи були у них. В землю били щупами, забирали зерно, крупи, просо і ячмінь. Засухи не було, бо ми ходили босі, тряпками пообмотувалися, збирали мерзлу картоплю і варили суп.

Робила все це Радянська влада, чекісти із наших уповноваженими (так називали їх).

Пам'ятає, що їх сусід Бродовський А. на межі викопав яму, насипав туди проса, його забрали і не повернувся. А батько наш через це утік в місто, боявся, щоб його не забрали. Документів ніхто нікому не пред'являв, йшли в усі двори. Батько наш вважався середняком, а прийшли до нас. Щоб били людей не бачила, а висилали з хат. Тітку мою вигнали із хати, у неї було п'ятеро дітей, вони прийшли до брата (мого батька) і батько прийняв. Дві дочки ходили по селі із нею їсти просили, а троє інших (одне зовсім маленьке) – померли відразу. Три роки одному, десь чотири роки другому – залишила дома, і вони помирали. Пам'ятаю діти лежать, поспускали голови і кажуть матері: мамо, їсти хочемо, а інші дві дівчинки говорять: мамо, дай нам їсти, вони все рівно вмруть. Я це так запам'ятала.

Чи мали зброю чекісти, що ходили по хатах, я не бачила, і як люди від них боронились, не знаю, а батько наш втік у місто до сестри.

Зерно, продукти не можна було заховати, навіть у садочку щупами перевіряли. А шукали послані і наші сільські, не знаю, хто. Я бачила двох чоловіків у кожанках, жінку та чоловіка у простому. У нас було у родині семеро дітей. Мої брати пішли до колгоспу «Прогрес» у Томиній Балці. Давали їм чи по 200 чи по 300 грам їжі.

Моя мати носила міняти хустки на просо, пшоно у рибалок. Її брат, Яновський, давав копачів, тюльки, буряк. У Повода робила, принесе буряк чи два. Не знаю, як ми дожили, як до міста дотяг батько.

Чула про «П'ять колосків», у 1947 році, судили здорово. Тальковій Жені дали 8 років, так і залиши-

лась в Магадані. Коломійцеву Марію теж забрали, її хлопчик вмер з голоду.

У 33 році на полях були сторожа, об'їзжчики. Давали їм коней, вночі літали по степах, щоб люди не різали колоски.

Чи хотіли люди добровільно йти в колгоспи, я не знаю, була ще дитиною. Знаю, що люди ховали в хатах скотину. Бо сусід Гончаров розказував, що ховав у хаті корову, і вони не найшли. Подивилися в сараї – немає і пішли. Отак корову врятував. А так у кого була конячка чи корова, все позабирали. Ходили забирати вдень, а вночі я не пам'ятаю, щоб були. Люди почали вмирати з голоду взимку, бо дуже холодно було. Чи їх батьків позабирали, то малі сироти повмирали (у нас на печі померли тітчині діти). Не голодували рибалки, а може, хтось іще був. А виживали так: молотили кураї, робили оладочки з кураю, дожили до весни – траву їли. Ми поїхали в місто, і не знаю, як ті бідні люди вижили в селі. А в місті мене взяли євреї, і жила я в одному дворі з батьком. А ще в селі нам допомагав трошки дядько Яновський, поки моя сестра Валя вмерла з голоду у мене на руках. Лежала три дні, гикала, поки кончилась. Смерть була страшна. Батько приїхав з міста, посварилися з мамою, поділилися дітьми. Менших забрав батько собі в місто, а старші залишилися з мамою, отак і вижили, ходили босі, голі. Жували на абрикосах клей, їли траву рогачик, з яблунь обдирали шкуру і сосали. Їли горобців, сільця такі робили як піймається, то скубли їх і з'їдали, радіємо, що упіймався.

В місті було легше, не так голодували. Давали карточки робочим на хліб. А в селі все забирали. Про випадки людоїдства я не чула. Померлих від голоду ховали у Білоусовому дворіщі. Тим, хто займався похованням померлих, ніхто не платив. Ховали ті, у кого сили були. На кладовищі похоронена моя сестра Валя, бо в сусіда ще сили було понести на кладовище і поховати. Чи згадують і поминають померлих від голоду в церкві, я не знаю, бо до церкви не ходжу. А в нашому селі немає церкви. Є фотографія старої церкви, що була в селі Широка Балка. Я своїм дітям та онукам багато розповідала про голод, і вважаю, що винне у загибелі багатьох людей начальство.

Мороз Григорій Кирилович
1920 р.н., житель с. Понятівка
(запис 2008 р. В.Руденко)

Голодовка була сильна у всьому селі. Люди голодали, вмирали від голоду. Коли ходили на роботу, на степ, там росли кабачки і варили їсти з ка-

бачків та гарбузів. Але в нашій сім'ї сильного голоду не було, бо ловили рибу і коли було багато води різали рогіз, а потім його їли. А ось сусід Довгань

ловив жаб і їв їх. Люди шукали їжу де могли. Дід Клим з нашого села пішов у степ шукати щось поїсти та так і не повернувся, мабуть там і вмер.

Сім'я була велика: 6 дітей та батько з матір'ю, але з голоду ніхто не помер. Голодовка була організована спеціально. Люди намагалися вижити всіляко, деякі намагалися вкрасти хоч жменьку зер-

на, щоб зварити вдома їсти, але за це їх жорстоко карали. Наприклад за 3 кг. зерна давали 3 роки тюрми. А ось деякі люди з трави перекотиполе робили млинці, траву мололи і з них пекли. Дід Андрій, який працював у колгоспі, вмер від голоду, а на нього наклали штраф за те, що він не вийшов на роботу.

Грекало Лідія Митрофанівна
1917 р.н., жителька с. Широка Балка
(запис 2008 р. Н.Яновської)

З голодовки 32-33 року я пам'ятаю, що хліб забирали, ями відкривали, забирали все. Я пішла в 33 працювати в село Радянське. А мати залишилась в селі з маленьким Андрушою. А батька на виселки вислали там і помер. Мати голодували дома, бувало прийде до мене в Радянське, зберу крупи, хліба дам, бо у свинарнику робила.

Та все рівно не вижило дитя бідне, померло. А по селі ходили з щупами, трусили, а хліба був неврожай. У нас найшли яму аж коло воріт, забрали всю картоплю, а я мішок турнула, вони мене кинули, ледве не вбили. Навіть з печі все забрали. Люди в хатах під ліжками маскували продукти, а все рівно понаходили, позабирали. Одного я знаю – це був Пилипченко, молодий він був, їх посилали, і вони трусили. А приходило їх троє. З печі повитягували продукти, та поїли безсовісні, і вмирай.

А тим, хто пішов у колгосп, давали їсти. Я не знаю, чи був Гришка Горб головою колгоспу, та я

до нього ходила, просила їсти дав макухи, та я макуху гризла, та висівки дав та пекли балябушки, їли сапачі. До нашої хати приходили один раз, як забрали, в друге не прийшли – облік вели.

Були такі, що не голодували, хто — не скажу фамілію. Ловили у воді тюльку, сапачі колючі і трохи більші, їли.

Нам допомагали родичі, у Станіславі жила сестра мами. Кору ми не їли, а козлики копали та їли. За голод у містах не знаю, мабуть був.

У селі багато повмирало людей, однолітки мої померли. У нашому селі людей ніхто не їв, а розповідали, що в місті впіймали тих, що їли людей. Хто хоронив людей, померлих від голоду – не знаю.

Раніше в селі була красива церква, а тепер немає, а людей померлих поминають. А винними в загибелі людей вважаю радянську владу, комуністів.

Гусак Марія Василівна
1916 р.н., жителька с. Чернобаївка
(запис 2008 р. С.Мірошніченко)

Гусак Марія Василівна зазнала Голодомору і добре його пам'ятає. Причиною голодомору було те, що влада забирала урожай в селян і виконували це працівники НКВД. Була засуха і поганий урожай. Не пам'ятає, чи були нагороди за донесення. У представників влади ніяких документів не було. Могли побити за протест. Людям погрожували тюрмою та засланням. Подруги Марії Василівни взяли по 2 г пшениці, то сиділи в тюрмі 10 років. Добре пам'ятаю прізвища – це Стасюк Дорка і Глісецька Оля. Невістка сиділа в тюрмі 2 роки, бо її сім'я викупила за 2 мішки борошна. А засуджена була на 5 років за те, що збирала колоски.

Ті, хто відбирали хліб у людей, мали бичі. Люди не протестували, а мовчали. Але можна було й приховати щось з продуктів, десь у яму якусь кинуть. Марія Василівна діжку муки була закопала в яму. Заховані і просто продукти шукав Драй Григорій, він був головою. Дуже був жорстоким. Невістка Гусак Тетяна Яківна зняла примусово 5 штук

золотих корон з зубів за кусок хліба віддала. До хати приходили по 4 чоловіки. Це Драй Григорій, начальник села, Харченко Олексій Гнатович, Плисецький Григорій Іванович, Охотник Пантелій Іванович.

Ті, хто пішов до колгоспу одержували їжу: варили баланду, і хліб пекли, по 1 кг хліба давали, кип'ятку напитись. За це жінка вдячна.

Знає про «п'ять колосків», — сім'я постраждала. Збирати у полі залишки можна було. Охороняли поле і колгоспні комори – наймити Часник Володимир Данилович і Грабовський Леонтій Васильович. Забирали зерно, продукти вдень, в 11, 12, 13, 14 год. дня. Приходили до хати по 5-6 разів.

Почали помирати люди в 1932 році. Пам'ятаю, як син Вітя назбирав 5 одудів – пташенят зіпсованих, наївся, напився води і лежав пухлий.

Держава сиротів не опікувала. Не голодували у селі прислужники влади. Вижили у Голодомор зумів той, хто сильніший, здоровий, а хто слабший – пішов у могилу. У виживанні від голоду допома-

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

гали одне одному, ділилися по-сусідські, виживали, як могли. Збирали ягоди, їли цибучки, хрін, петрушку, з яблунь, груш, їли кору, лушпиння з картоплі, де знайшли. Їли підряд котів, собак. Людей

помирало дуже багато, душ 250 з старими і малими. Люди самі заривали у ями померлих, а гробів не було, було кладовище. Платити за поховання померлих було нічим, просто просили.

Друзяка Лідія Григорівна 1919 р.н., жителька с. Станіслав (запис 2008 р. Г.Пшиченко)

Пам'ятає голод 1932-1933 і 1946-1947 років. Вважає, що в 1933 році врожай був непоганий. Винною в голодоморі вважає владу. Активісти ходили по хатах, і відбирали все. Серед активістів були Білий Олександр, його сестра Марія, Середка Лукерія.

Вживали як могли: ловили самодільними сітками в льодяній воді рибу (сапачі). Ходили в степ, збирали з соняшників середину, і мололи разом з рибою. Про те, що доносили на сусідів, не знає. Документів у активістів не було: «хто їх перевіряв». Директор школи, Курлянд Семен Мусійович, рятував дітей від голоду. Діти були пухлі від голоду. Лідія Григорівна була школярка, її теж рятував директор школи.

У багатих забирали худобу, а бідняки йшли самі, по своїй волі, у колгосп. Хліб закупували у ями, щоб не віддавати владі. В батьків опитуваної були

не раз: штрикали щупами в стрісі, з горщиків забирали насіння з кавунів, але люди з зажитком не голодували. Пам'ятає, що об'їзник полів, Іван Скрипченко (вулична кличка Страх), спіймав жінку (вулична кличка Вензелька). Вона крала колоски, за це вона відсиділа в тюрмі. Щоб вижити, Лідія Григорівна, збирала в полі купки зерна, які понаносили миші і ховрахи.

Пам'ятає яму на кладовищі, куди скидали померлих з голоду. Тепер на цьому місці поховані жителі села, і поставлені пам'ятники. Батьків брат, Нечипуренко Йосип Сергійович, помер з голоду.

Пам'ятає, як люди викопували кістки на місцевому кладовищі, і здавали (що робили з цих кісток не знає).

Пам'ятає як померла батькова сестра її замотали в ряднину, і вкинули в загальну яму.

Лисенко Михайло Федорович 1923 р.н., житель с. Загорянівка (запис 2008 р. К.Заваринської)

Сім'я наша – корінні жителі села. Тут народилися мої батьки і я сам тут народився в 1923 році. Ще в мене були четверо братів і сестер. Коли почався голод мені було 9 років, але багато чого я пам'ятаю, бо хто це пережив, то ніколи не зможе забути. Батьки працювали в колгоспі. За роботу отримували трохи продуктами і трудовні їм писали, а коли почався голод був неврожай. Може того і настав голод. А ще багато приходили уповноважені і забирали їжу. Батьки говорили, що це були комуністи. Бувало, що приходили додому по 2-3 рази. А ще пам'ятаю, що приходили не по одному чоловіку, а було їх 3-4 і казали, що є в них наказ забирати продукти. А чи були в них документи – то ніхто того не знає – бо нікому не показували нічого. Люди між собою балакали, що й зброя в них була. Коли приходили в хату, то забирали не тільки їжу, а могли й речі забрати або ковдри, рушники. То пам'ятаю добре, батьки старалися ховати, що могли і де могли, і в садку яму рили, а ще під полом. А поли тоді були мазані, то мама заново їх мазала, щоб ніхто не здогадався. Нам малим, приказували нікому нічого не показувати. Я вже казав, що батьки робили в колгоспі, а там їм варили деякий суп, а я теж прибігав і просив собі.

Ще нас малих заставляли збирати колоски після уборки і здавати в склад і нам трошки давали продуктів за цю роботу. Дома мама варила нам на молоці, розбавленому вдвоє водою кашку з акації і калачики.

Я вже й не пам'ятаю яким чудом у нас ту корову не забрали, але якби не вона, то не вижили б ми. Ходили ми малі збирали земляні горішки. Коли могли, то й ховрахів у полі ловили.

У кого були великі сім'ї, то сильно голодували, бо в дітей з тих сімей з якими я гуляв були ноги пухлі і коли вони ставали на пилуку отримувався великий слід від ноги. І вмирили також люди, а чи був хто спеціальний для поховання не пам'ятаю. Ховали самі хто міг на кладовищі.

Люди старалися допомогти одне одному, хто чим міг. Родичі допомагали біднішим. Якщо сироти залишалися самі без батьків їх забирали в дитячий будинок. Було так, що й заставляла влада доносити на інших. Мабуть щось вони за це отримували. Я так думаю що не з добра так поступали люди бо всі вижити хотіли. А хто винуватий у цьому всьому питаєте – всі знають – уряд. Раніш страшно було розказувати про цю біду. Та дітям своїм я розказував.

А тепер і внуки та правнуки самі розпитують і в школі записують.

Погано що немає в нашому селі церкви а до Східного я вже не доберуся. Раніше і в нас була невеличка церква – так розібрали комуністи. І за голод вони винуваті. Чи поминаємо ми померлих?

Так, на Проводки всіх померлих поминаємо. Дітям кажу, щоб свічки за них ставили. Бо то дуже страшно. А пам'ятничок або хрестик поставить за всіх і не завадило б, бо не має в селі нічого такого. А хто зумів вижити, хай розкаже іншим як жили самі і хай не буде такої біди більше ніколи.

Жовтобрюх Уляна Сидорівна
1918 р.н., жителька с. Паришеве
(запис 2008 р. Т.Дерев'янка)

Дуже добре пам'ятаю голод 1932-1933 років. Це було щось страшне. Хочу наголосити, що урожай був. Забирали у людей тільки харчі. Ходили чужі уповноваженні і забирали все. Люди ховали продукти, зерно все, що могли у горщиках, у печі, закопували у землю. Але ті все находили та забирали. Свої люди доносили на односельчан за приховання зерна. У нас у хаті була піч і лежанка. На лежанці було насипано ячменю жменька, щоб висох, щоб легше молотити було. Так не втигли заховати. Уповноважений на обшук поклав руку на лежанку і відчув, що там щось є. Він пішов сказав це голові, щоб нас знову «перетрусили». То добре, що голова був нашим сусідом, він прийшов і сказав: «Якщо у вас є зерно то переховайте!». На полі не дозволяли нічого збирати.

Не дай Бог піднімеш три колоски, могли засудити. Одного чоловіка засудили на 10 років. У нього було п'ятеро дітей і він назбирав пів мішка зерна, то його спіймали та й засудили. Люди не хотіли йти у колгоспи, бо не знали що це таке. То їх «гони-

ли». У тих, хто добровільно вступив до колгоспу їжу не забирали.

У 1933 році мені було 15 років, то я пішла на жнива, а норма була 6 коп і треба було їх зробити. То там нас кормили: давали суп і хліб білий. Ми раніше такого не бачили, то було свято для нас. Батько купив реманент і тоді забрали все у колгосп, тоді батько теж пішов у колгосп. І нас відтоді вже не чіпали. Ми виживали на щавлі і цибулі, деякі трусили насіння кураю і їх їли.

А батько ходив у Киселівку, то купив пів пуда муки і прийшов з дуже обмерзлими пальцями. Коли ми продали корову, то поїхали у місто. Там також був голод. Хліб у місті не давали сільським жителям. Не знаю чого, але не давали. Голодували усі, але людей не їли. У нашому «посьолку» такого не було. Померлих людей забирали у лікарню, а там уже копали яму і «скидали» їх туди. Тут їх не ховали. У моїй сім'ї вижили усі. Батько пухлий був, але вижив. Я б може і не вижила коло мачухи, але мене дядько забрав до себе і пустив мене як курча до тітки.

Кава Федора Никандрівна
1923 р.н., жителька с. Киселівка
(запис 2008 р. М.Яворської)

Я пам'ятаю, що дуже тяжкий був час. Перемелювали гречану луску, мішали з мукою і пекли млинці. Дуже чекали лободу, щоб їсти. Копали корінці, їли гичку з буряків. Голодували, бо держава кудись вивозила хліб. Забирали на поставку.

Відбирали в людей вирощене ті, хто вже записався в колгосп і заставляли інших йти в колгосп. Пам'ятаю: залетіли в двір, грубо забрали те що у нас було. Навіть нову клуню розібрали, щоб з неї побудувати щось в колгоспі. А люди від них ніяк не боронилися. Хитрили, ховали, щоб щось для себе зберегти. В хатах копали яму, щоб висипати туди 1-2 мішки зерна. Але ходили з гострою палкою, штрикали, шукали. Вночі без каганця мололи, щоб якусь муку мати і щоб ніхто не побачив. Шукали продукти наші місцеві, а хто вони, не пам'ятаю. До хати приходило 2-3 чоловіка. Говорили, щоб не вмерти ідіть в колгосп. Забирали курей, картоплю. Забирали лише продукти, а одержі в нас і так не

було. Я чекала одержі після матері, а мої сестри після мене.

У полі дозволили збирати колоски. Все поле граблями горнули, щоб щось було. А поля охороняли сторожі. Мій брат теж був сторожем. Хто не хотів йти колгосп, того примушували. На бабах, які не хотіли до колгоспу, орали. Плуги до них прив'язували.

А худобу не заховаєш. Хто вспівав, продавав кудись корову, а гроші собі. Люди ходили голі, голодні. До нас ішли з інших сіл, милостиню просили, шукали смерті, бо не було сил. Вмирали на вулицях, за городами. А сироти самі вдома сиділи, держава ними не опікувалася. У кого доля була вижити, той вижив. Люди помагали один одному, якщо хтось просив милостиню, ділилися.

Щоб не вмерти їли все, що можна: лободу, корінці, калачики, а потім пухли животи. Можна було обміняти продукти на одержі, речі, але в нас нічого не було.

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

У селі померло багато людей. Пам'ятаю, що у сусідки бігало дитя, а потім пропало. Ми пішли до неї, а вона витягає казан с печі, а там дитячі пальчики. Померлих від голоду ховали на кладовищах. А хто – не пам'ятаю. Померлих від голоду

поминають у церкві на різні свята. В нашому селі є церква, але якого патріархату не знаю. Я розповідала і розповідаю своїм дітям та онукам про голод. А винною в загибелі багатьох людей вважаю державу.

Косяков Павло Георгійович 1917 р.н., житель смт Білозерка (запис 2008 р. В.Коцюпак)

Голодомор пам'ятаю. Урожай у людей забирала влада, окремих людей били за те, що вони боронили вирощене в полі, городі. Інші були покірні, не протестували. Приходили із сільради, навіть вінником вимітали з комори, що залишилось. Приходили двоє: старий дід з ціпком і молодий хлопець. Щоб вижити, ми всі пішли з дому проситись до когось на роботу.

Тим, хто пішов до колгоспу, спочатку давали карточки, а тоді перестали. І ми бігали вночі з ножицями на поле, щоб украсти декілька колосків. Найбільше в людей забирали худобу. Ми встигли зарізати лоша і нам дозволили залишити шкіру, з якої варили суп. Про «п'ять колосків» пам'ятаю. Це підсудне діло було збирати колоски у полі, лише городину, і то взимку, із землі діставали. Люди примусово йшли в колгосп, особливо, коли посівна. Хто був дуже бідний, самі просились в колгосп.

На початку 33-го року люди почали пухнуть і вимирать. В моїй сім'ї спочатку вмер батько, а

потім – старший брат. Сиротами ніхто не піклувався.

Не голодували ті, що відбирали зерно та інші продукти харчування. Люди допомагали одне одному. Нам допомогли євреї, які зуміли захватити дещо. Щоб вижити, ми попрошайнічали, крали з поля. Дуже страшно було те, що коли довго голодуєш – їсти вже не хочеться. Взимку добували їжу із замерзлої землі, а влітку їли коріння всяких рослин, а чай пили з гілочок вишні. Їли цвіт з акації, але її було мало. З щиріці мати варила кашу. Влітку їли ховрахів.

Дуже рідко, і то не всім, можна було щось виміняти у місті. Там голоду майже не було. В селі у ті часи померло багато людей. Їздила підвода, підбирала мертвих, навіть списки не складали. Ховали де попало, де легше викопать яму.

У нашому селищі встановлений пам'ятний знак померлим від Голодомору. Про голод багато розповідав дітям, учням у школі. Звинувачую у загибелі багатьох людей владу.

Курятнікова Любов Прокопівна 1915 р.н., жителька с. Томина Балка (запис 2008 р. І.Вертюк)

Пам'ятаю голод 1932-1933 добре. У сім'ї нас було семеро: батьки Усатенко Прокіп та Усатенко Наталя, та діти: брат Михайло (1913 р.н.), я (1915 р.н.), сестри Фросина (1916 р.н.), Віра (1921 р.н.) та наймолодший брат Володя (1927 р.н.). Я вважаю, що причиною голоду не був неврожай. Земля у ті роки родила добре, втім хліба у людей не було. Весь врожай, а також нечисленну худобу відбирали у колгоспи. Продукти забирали комсомольці-активісти, які ходили по домівках, дивились у кого що залишилось та відбирали. Вони не залишали навіть невеличкі врожаї з городу. В людей забирали останнє – жменьку насіння, заховану в глечик, картоплину чи цибулину на горищі. Вони зривали підлогу й розвалювали печі, перевіряючи чи не заховано там що-небудь, перекопували двір, садок, город, щоб знайти бодай одну зернину від врожаю. Становище було дедалі страшніше, в самих колгоспах місця для зерна та худоби не вистачало. Тому надлишки знищували, але людям не давали, тому мешканці села вже мерли цілими вулицями. На

підводах їх везли на центральний цвинтар та ховали у братських могилах. Людей ховали у кілька шарів, по п'ятдесят мерців в один.

Аби хоч якось прогледуватися міняли одяг та власні речі на їжу. Добре пам'ятаю як якось батько ухитрився у сорочку сховати зерно, що просувалось, то забрали і зерно і батька. Михайло (старший брат) ходив шукати, де можна було купити, виміняти, знайти у полі зерно так і підтримував сім'ю: то буряки, то кукурудзи, то коржі з висівок.

Випадково дізналися, що дві сім'ї артистів потребують дівчаток для догляду за малими дітьми. Пішли до них Фросина і я (Люба), а мама з Михайлом, Вірою, Володею залишилась вдома. Разом з сім'єю артистів Фросина переїхала до Білорусії, а повернулася додому тільки у 1935 році. Я була у Миколаєві у молодій сім'ї без особливих статків, без підтримки, одержувала харчування по місцю роботи. Одержала звістку, що Михайло помер, а мама з дітьми пухнуть від голоду. Повернулася зно-

ву в село, щоб допомогти сім'ї. Пішла на поле працювати, бо колгоспникам давали по 500 грамів хліба за трудовень, так і ділились, але сил не було, норму не виконувала, стали давати 400 грамів, потім 300. Мама вже не вставали. Їли печені, варені, смажені буряки, кору, корінці.

Володя знайшов у полі мак, голівки тільки пов'язались, сам поїв і приніс додому, дав матері і сестрі Вірі, заснув і не прокинувся. Мама і Віра дуже перехворіли. Мама Наталя так і не одужала, померла 1 червня 1933 року. Залишилось нас три сестри — Віра, я, Фросина.

**Луценко Катерина Олександрівна
1923 р.н., жителька с. Широка Балка
(запис 2008 р. Т.Медведик)**

Пам'ятаю голод, пам'ятаю...
Все забирали, сам голова колгоспу, партійний. Документів на забирання не показували. У селі були арешти, людей садили в тюрми.

Зброї у тих, що ходили відбирати хліб у людей, я не бачила.

Люди не могли себе захистити, бо їм і писнути не давали.

Заховати хліб заховати не можна було ніде: лазили в піч, і в підпіччя. Шукали залізними палками і забирали. Проходили і по три, і по чотири чоловіка, по-різному. Ніде не можна було заховати: кожну яму перевіряли.

Школярам варили кукурудзяну крупу і пекли оладки і давали нам, а ми ту оладку додому несли, в сім'ю.

Забирали і худобу, але найголовніше — їжу. Чула, що не давали збирати колоски. Били, гонили з поля.

**Мироненко Мотря Макарівна
1918 р.н., жителька с. Федорівка
(запис 2008 р. Л.Арнаутової)**

Пам'ятаю голод 1932-1933 років. Голод 1946-1947 років, був урожай, картопля вродила, буряк, хліб був, але мало, такого голоду як 1932-1933 не було. У 1932-1933 роках був неврожай, ще й забирала врожай влада.

Ділилися на бідняків, середняків та куркулів. Ми відносилися до бідняків, у нас не було що забирати, а куркулів виселяли не знаю куди, у середняків забирали все що бачили. Але які то були куркулі, у їх був сундук і може якась одежина, якась худа конячка. Забирали люди на підводах з прапором і ми дуже боялися цієї підводи. Заставляли доносити, але не знаю чи була винагорода, за документи ніхто не питав, бо боялися. Куркулів виганяли з хати, забирали все, зброю не бачили, може й була, але боялися й слова сказати. Ховали продукти, закопували. Але у їх були такі штрички і вони штрикали зем-

лю і якщо знаходили то забирали, один заходив до хати, а другий сидів на підводі.
У 1932-1933 роках ще тільки організувався колгосп. Я ходила до колгоспу, бо там варили баланду і давали тільки тим, хто працював за той черпак баланди і всі старалися йти у колгосп.
Судили за п'ять колосків, об'їждчик об'їжджав поля, ганяв людей, щоб не рвали колоски. Врожай збирали і везли до молотарки і після того як поля всі були чисті, тільки тоді можна було піти на поле і може, як пощастить щось знайти. В колгосп зразу люди не хотіли йти, але потім пішли, бо почали хоч щось давати. Від колгоспу ніде нічого не ховали, а як вступали, то здавали і худобу і все що було.
У 33 році весною дуже багато людей умирало, бо восени забирали продукти. Їли щавель, козельки, рогозу, комиш, акацію, багатьох людей

До колгоспу йшли, бо вже не було як жити, а там хоч щось украдеш в карман, принесеш додому. До колгоспу заставляли людей здавати свої сапалки, плуги, худобу. Худобу ніде було сховати, все рівно знайдуть.

Прийдуть вранці — і до вечора все забрали. До нашої хати приходили, може, разів з десять.

Люди почали помирати з голоду взимку 1932 — 1933 р. Сиротами ніхто не опікувався. Голодували всі. Вижити зуміли тільки ті, хто їв усе підряд. З нами продуктами ніхто не ділився, бо всім їсти було нічого. Родичі нам не допомагали, бо й родич родича тоді не бачив.

Їли кропиву, ботвиння з буряків, зелені абрикоси, листя з вишні, водяні горіхи.

Міняти в нашій родині на хліб було нічого. Голод був і в місті, може, не такі сильний, як у селі.

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

нападала дизентерія і від того люди вмирили, вмирили й ті хто після голоду наївся хліба. Люди не дуже ділилися, бо поки сам не наїмся, нікому не дам.

Мама додому приносила жолуді, товкли качани з кукурудзи в ступі, добавляли м'яту, кропиву, липу і пекли оладки, їли хом'яків. Не було змоги не міня-

ти, не купити. Хоронили на кладовищі без трун, люди падали і їх збирали на бричку і вивозили в яму на кладовище.

Я вважаю, що були винні – влада.

Про померлих мало зараз хто згадує, бо родичів уже немає, у селі є музей і листопаді слухають спогади і проводиться «Свічка пам'яті».

Наточій Ганна Іванівна
1921 р.н., жителька с. Олександрівка
(запис 2008 р. С.Пекалюк)

Голодомор 1932-1933 років пам'ятаю добре. Таке не забувається. Голодомор було зроблено штучно. Врожай був добрий. Не було де дівати зерно. Мій же батько був в той час куркулем. Відбирали у людей вирощене в полі назначені люди. Не чула, щоб були нагороди за донесення. Ті, що відбирали у людей хліб, не показували документів. Були покарання. Мого батька посадили на місяць в тюрму за те, що не хотів іти до колгоспу. Потім випустили і він мусив іти вступати в колгосп.

Ті, що ходили відбирати хліб у людей ходили без зброї. Ходили вдень. Люди ніяк не боронилися. Люди продуктів не ховали майже. А якщо й ховали, то на горищі, в скиртах. До людей ходили по 5 чоловік, один раз. Потім приїжджали машини, підводи і все загрузали. Забирали худобу, продукти, одяг.

Чула про закон про «п'ять колосків». По ньому людей забирали в тюрму. Одну жінку посадили, а мене були ледве не посадили. Був від села недалеко тік, віяли пшеницю, а старші дівчата послали мене набрати у відро зерна. Я і пішла. Набрала.

Несу, коли перестріває мене агроном. Що несеш? – каже. Їсти дуже хочеться. Дівчата послали. Плачу. А він мені – іди, та висип назад і я тебе не бачив. Я його не знала. Мабуть, чужий був, бо більше не зустрічала його.

Люди добровільно-примусово йшли в колгоспи. Тим, хто пішов до колгоспу давали їжу.

Не пам'ятаю, щоб люди помирили з голоду. У селі не голодував Губник Андрій, бо він робив великі кораблі.

Люди ділилися хто чим міг. Сиріт забирали на кухню і там їх годували. Батько працював в колгоспі, брат був інвалідом – давали пайок. Допомогали родичі.

Споживали лободу, буряк, бур'ян. Сестра ходила в Миколаїв і міняла на хліб. У місті теж був голод.

Померлих ховали сусіди. Не було їм чим платити. Померлих поминають на Проводи, Гробки, Зелені свята. Знають про голодомор мої діти, було їх 6, а залишилось тільки 4, онуки і навіть правнуки. Правнучка Настя пише роботу «Голодомор в історії моєї родини».

Винувата у загибелі людей та влада.

Кривоносова Олена Григорівна
1922 р.н., жителька с. Токарівка
(запис 2008 р. Л.Тищенко)

В селі був страшний голод. Приїжджало начальство в чоботях, в чорних куртках, забирало все під чисту, що було. На полях їздили їздові і забирали все, що було. Ніхто не показував документів. Закон про 5 колосків знаю, за 5 колосків садили в тюрму: так, мого дядька, Довгань Максима Марковича, за жменю зерна посадили в тюрму і він там помер. Не допускали об'їждчики людей до поля, урожай гнив. А не дозволяли брати. Робили об'їждчиками люди з нашого села, вони жили краще.

Не хотів батько йти в колгосп і люди не хотіли. Весь реманент і худобу забирали з двору. Людей залякували, всі боялись начальства. Приходили вночі якісь люди і сім'ї просто не давали спати, поки не відберуть все. Батько кричав на матір, щоб

не закривала двері. Бо все рівно виб'ють двері з петлями.

Весною людей помирало найбільше. Сироти росли самі по собі, робили по людях, хтось десь по родичах, але від держави помочі не було. Наша баба Химка, як дід упіймає риби, та ще й людям роздавала по рибинці.

В ту пору на їжу рвали лободу та косили рогіз, зі скирти тягли соломку і мололи, запарювали і їли. Виливали ховрахів, в ту пору голубів ніде не було — всіх з'їли. Люди помирили, не було кому копати ями для померлих. Жінки ходили в ті часи копати ями. Їм нічого не платили, трун не було, так в лахмітті і кляли до могили. Місцем захоронення було кладовище. Колись не поминали і свічок не ставили, а вже в ці часи поминаємо.

Петрієнко Іван Маркович
1923 р.н., житель с. Посад-Покровське
(запис 2008 р. Л.Поленок)

Я пам'ятаю про голод 1932-1933 років.

Вважаю, що причиною голоду була місцева влада, яка забирала запаси їжі. В той час доносили на сусідів. Застосовували покарання, висилали на Соловки, садили в тюрми. Ті, що ходили забирати запаси їжі мали зброю. Люди ніяк не боронилися. Чим може боронитися проста людина? Продукти ніяк не можливо було сховати. Були назначені люди, які ходили по хатах і забирали все, що їм до вподоби. Вони належали до НКВД. Всі поля, колгоспні комори охороняли «об'їждчики» на конях і, спіймав-

ши людину, сікли батогами до крові, а закон про колоски закінчувався п'ятьома роками тюрми.

Їжу люди закопували на городі, носили в посади. Людей змушували йти до колгоспу, працювати від зорі до зорі за трудовні. Сиротами держава не опікувалась – виживали як могли. Люди в селі також виживали по-різному: хто тримав корову, хто робив обмін якихось речей. «Карабкались» із всіх сил. В часи голодомору ніхто з рідних не міг допомогти, тому кожна людина розраховувала на свої сили. На мою думку, в усьому, що відбувалось на той час, винні комуністи і місцева влада.

Попенко Катерина Федорівна
1921 р.н., жителька с. Широка Балка
(запис 2008 р. Н.Яновської)

Я пам'ятаю, що 32-33 роках була засуха, були податки і влада забирала урожай. Підводи їздили, погрузали і везли десь, під керівництвом уповноваженого по прізвищу Шкрюба, а жили ми тоді в селі Кізомис. Відбирали у людей активісти. Приходили гуртом, не один був, і був представник з Херсону і от сільської ради, ми їх боялися, ховалися.

Людям погрозували: не здаси зерно, значить заберуть тебе, і люди відчинялись. А приходили з наганом, у військовій формі, пожилі (не солдати), кабани здорові. Щось люди приховували, ухитрялися, слідкували за нами, буває моргнеш до комісії, якщо були знайомі, він відійде в сторону. Були такі, що жалість проявляли. Ходили по 3-4 чоловіка, на висилку висилали людей. Ходив Чухрай Іван Гордійович – він відійшов в сторону, поміг мені вилізти на горище, я трохи зерна заховала, допоміг мені. Ховали продукти у всякі закоулки, прикопували, у нас великих запасів не було, з'їдали, бо сім'я велика була – п'ять чоловік дітей, мама і папа. Жили за рахунок риби і горіхів. Тим, хто пішов до колгоспу давали якісь поблажки, збіжжя якість. Забирали і худобу.

Мої батьки все здали в колгосп, бо в мене тато був лякливий такий, зразу відав все – бо це наказ.

Я чула про закон «П'ять колосків». Моя тітка Поля Кальницька бідувала, голодувала, вона пішла по колоски і її застали, і чуть розрив серця не отримала. Всі люди ходили по колоски, не тільки вона. А людям не дозволяли збирати колоски.

В колгоспи люди не хотіли йти. Їх змушували, а других підприємств в селі не було і йшли, треба ж було якось жити.

По хатах ходили серед дня, до вечора. Вночі вони відпочивали. До хати приходили частенько,

перепроверяли, хто суперечить – пристрелять. Ми боялися.

Люди почали помирати з голоду взимку. Що було доїдали, лазили по степах, мерзлу картоплю, капусту збирали, знали коли начальство не приїде. А малих сиріт забирали і здавали у притулок в Благмон за Білозеркою, або підкидали під будинки. Сусідка розказала, що возила своїх дітей, підкинула під притулок. А потім які вижили, забирали назад. Не голодували ті, хто був заможній. Як пішли в колгосп, то колгосп допомагав, підкидував щось.

Люди допомагали один одному, їздили в місто міняли речі. Я сама їздила в Збур'ївку, у Широку Балку ходила, міняла речі на кукурудзу, картоплю у Гайдаю.

Вживали так: в плавнях росла рогоза, рвали і їли, з кропиви варили супи, жменю крупи достанеш і вкинеш в суп. Батько рятував нас, був рибалкою. Також їли лободу, всякі трави засипали фуражем, потом з'явилася макуха, робили мотержиники, мішали туди корки з картоплі, мучичку, що відсівали з фуражу, і жарили на солі. Ловили тюльку, і вона нас рятувала. Ходили копали мерзлі буряки, картоплю і їли, їли водяні горіхи – хапами, вони в виді фасолі. З вишні та смородини — гілки на чай, їли акацію, коли цвіла, калачики з червоними жучками їли. Ловили шпаків та горобців, а мартини (птиця така була теж голодна) подихали, їх люди збирали і їли. Ховрахів, борсуків у скелях витягували.

У містах не так страждали, як в селі, бо забирали все для міста. Носили рибу продавати, мінять у Білозерку.

У селі повмирало багато людей, скільки не – пам'ятаю. Пам'ятаю, що було людодїство у селі

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

Кізомисі. А померлих від голоду всяко хоронили, де смерть заставала, на степах прикопували, під скиртами хоронили, в ковдри замотували. Сільрада заставляла копати ями на кладовищі, хто сильніший – несли на кладовище, а ті, що не могли, ховали на місці, де помер. Потім перехороняли їх на кладовищі. Тим що ховали, не платили. Хоронили

людей в одному куточку кладовища, хрестів не ставили, бо копати могили важко. Наш батюшка завжди поминав померлих від голоду. І тепер поминають. У селі Кізомис є церква, Українська православна. Я розказувала своїм дітям та онукам про голод, їм здається, що це казка.

Я думаю, що у голоді винувата влада.

Сервуля Олександра Іванівна
1922 р.н., жителька с. Кізомис
у 1932-1933 роках проживала в с. Широка Балка Білозерського району
(запис 2008 р. Т.Макаренко)

Цей голод пам'ятаю дуже добре. Ми жили у с. Широка Балка. В нашій сім'ї були тато, мама і нас семеро дітлахів. Ми тримали корову та конячку і вже вважалися «куркулями». У нас на селі була така собі молода жінка її всі називали «вража комсомолка». Вона ходила з «бандою» у різний час і забирала усе. Вона серед них була старшою, була чужа, не місцева – заслана. Людей безневинно садили до тюрми, знущалися, били. Комсомольці-активісти розбили у нас в хаті вікно, бо мати їх не впускала, залізли через нього до хати, а потім забрали, що захотіли.

Їли ми кашку з акації, коріння на березі лиману шукали, прибите до берега водою. Одного разу я принесла додому цих корінчиків, а мама вже була зварила баланду із пшона і мишачого посліду, а братик мій менший знайшов у мене в кармані ці корінчики і положив їх до каші, щоб вони розм'якли,

а потім наївся і до ранку помер. Він був 1924 року народження.

Помер у той рік і ще один братик – Вася, і маленький семимісячний Гриша. Мама його кормила груддю, а в той час її не було вдома, а коли прийшла, то побачила у маленького з ротика пінку. Він уже помирав. Я почала плакати, а тато сказав щоб я його не стривожила, бо буде дуже довго мучитися.

Люди мерли дуже багато зимою. Мама «активістів» гнала палкою, бо вони одного разу прийшли і хотіли забрати «злепки» з коров'ячого кизяку, яким ми топили хату. Люди в той рік їли і котів і собак.

Ховали померлих на кладовищі. Відвозили їх на тачках. За голодомор звинувачую Сталіна. Що таке Торгсін знаю, але сім'я наша була дуже бідна, продавати і міняти у нас було нічого.

Соломахіна Васирина Степанівна
1916 р.н., жителька с. Чернобаївка
(запис 2008 р. Н.Ковальової)

Мені, Соломахіні Васирині Степанівні, під час голодомору 1932-1933 років було 16 років, коли настали ці важкі часи. Добре пам'ятаю, що ні засухи, ні неврожай були причиною голоду – влада забирала врожай, спустошуючи комори і селянські подвір'я. Це були люди із сільської ради, комсомольці-активісти, які ходили по дворах і забирали вирощене в полі і на городі. Чи були у них якісь документи на збирання продуктів? Та хто ж це питав? Боялися й запитувати. Бо страшні то були часи: бувало й били людей, і висилали, і заарештовували. Ті, хто приходив збирати хліб були зі зброєю і проти них майже не боролися. Може й комусь і вдавалося приховати якусь частину зерна чи продуктів та люди боялися про це говорити. Не ті часи були, щоб цим ділитися з чужими людьми.

Вживав той, хто як міг. Зовсім бідні люди пішли до колгоспу, але і там було скрутно, але все ж підкормлювали якоюсь їжею. Бідні люди вступили до колгоспу добровільно, а на більш багатих наклали такі великі податки, з якими вони впоратися не змогли і це змусило їх теж вступити до колгоспу.

Моя сім'я була дуже бідною і тому до нас майже не приходили, а до багатших односельчан навідувались по декілька разів, частіше у ввечері. У сестри забрали чоловіка, який так і не повернувся.

Особливо важко було навесні, почалися хвороби, дизентерія косила людей. Дуже багато помирало дітей. Хоронили померлих і на кладовищі, і на площі в селі. Нікому не було діла до сиріт, держава теж не допомагала їм. Вживали самі, хто як міг. Підтримка була тільки від рідних. Рятувалися від голоду і цвітом акації, і кінським щавлем, але випадків людоїдства не було в селі.

Кажуть, що в місті було набагато легше і можна було виміняти щось на продукти, але місто було дуже далеко, як туди добратися? Важко мені згадувати ті страшні часи, але не стираються вони з пам'яті. І дітям, і онукам, і правнукам я розповіла про них. І звинувачую у всьому Сталіна та його оплічників. За радянської влади церква не поминала померлих з голоду. Зараз поминають, у церкві відбувається поминання, але я туди не ходжу, бо вже не маю ні сил, ні здоров'я.

Тільненко Єфросинія Яківна
1913 р.н., жителька с. Чернобаївка
(запис 2008 р. Н. Микитась)

Я зазнала голодомору на Херсонщині і пам'ятаю про те. Причиною голодомору було те, що влада зробила так, щоб хліба не було. Урожай був. Пам'ятаю, як приходили якісь люди без документів, люди яких назначали, які були нахабні, забирали зерно.

Жили у Чернобаївці. Свекор був коваль, але іти в колгосп добровільно не хотів. Хотів заробляти копійку на себе. Кував дома.

Забирати приходило по двоє чоловік. Я заховала трохи зерна у скрині а зверху одяг положила. А той палицею постукав по скрині і каже: «Тут невістка багато заховала». Находили все, що було заховане і забирали. Де яке зерно чи солома – все забирали. Приходили до тих пір, поки не переломили діда

піти у колгосп. Лякали, що будуть судити і пішов свекор у колгосп. Там не кормили, бо були якісь трудодні. Пам'ятаю, що люди збирали колоски, але не для себе, а в колгосп.

Хто не хотів йти в колгосп – судили. І люди з горя і страху мусили іти в колгосп. Хто не хотів йти – заїхали, все забрали, ніхто не міг нічого сховати. Пам'ятаю, що мерли люди з голоду, недоїдали діти.

Щоб вижити, до мукички домішували тирсу, робили «лепшошки», щоб їсти не хотілося, збирали корінці. Пам'ятаю, що померлих хоронили на кладовищі, але дерев'яні хрести люди палили від холоду. Я розповідала про це своїм дітям, онукам. Вважаю винним «государство», бо що зерна не було?

Пономаренко Клавдія Семенівна
1922 р.н., жителька с. Томина Балка
у 1932-1933 роках проживала в с. Широка Балка Білозерського району
(запис 2008 р. І.Вертюк)

Народилася я, 4 листопада 1922 року в селі Широка Балка. Було мені 11 років в той незабутній 1933, але в пам'яті збереглося чимало подробиць того страхітливого часу... Добре пам'ятаю, як ходили буксирні бригади, озброєні штричками, зондували ґрунт, шукали сховане зерно. Форма правління – колгосп. Головою колгоспу був Малий Гришко. В господарстві вирощували зернові та бобові культури.

Понад півсела загинуло від страшного голоду. Родина була великою: мати, батько, п'ятеро дітей,

але голод пережило четверо дітей: Марія, Таїсія, Неоніла, Клавдія.

Щоб не вмерти з голоду, варили кінський щавель, обривали листя з липи, сушили, товкли, добавляли трішечки борошна і робили галушки — зелені, слизькі, їх не треба було жувати – самі лізли в роти, щоправда цілком і виходили.

Ще до того як опухли, батьки зробили ступу і жорна. Сусіди приходили до нас молоти зерно, за це давали склянку борошна. Були у нас і м'ясні дні, коли батькові вдавалося спіймати горобця або їжачка...це і врятувало від смерті.

Сервуля Віра Олексіївна
1923 р.н., жителька с. Кізомис
(запис 2008 р. Т.Макаренко)

1932-1933 роки ніколи не забуду. У 1932 році померла наша мама, а батько від нас утік у плавні. На мені, як на старшій осталося ще троє дітей і я про них піклувалася. У голодоморі звинувачую лише владу.

По нашому селу бігали «москалі» забирали усе: коняку, корову у колгосп, зерно, мілку картоплю, чечевицю із горщика висипали. У селі були «сексотти», які доносили владі на тих у кого щось та десь було заховане. Приходили «москалів банда» і вдень, і вночі, коли їм заманеться. Знову усе вишкребали, а ще й били.

Був у селі такий заїзжчий, кличка в нього була «Шкреба», він був за старшого і дуже був безжаль-

ний. Забирали усе і ніяких документів, не дозволу нам не показували. Зброю банда носила, бо мордували і навіть убивали людей, хто від них оборонявся.

У колгоспі варили якусь «бурду» і давали тільки працівникам. Знаю і про «п'ять колосків», за них давали п'ять років позбавлення волі. Дорослим у полі не дозволяли збирати залишки, а тільки дітям-школярам, а потім у них все забирали. Зимою дуже люди мерли. Лежали прямо там де і помирали.

Ми рятувалися тьюлькою і горіхами водяними, їх було тоді дуже багато. Померлих ховали на кладо-

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

вищі. Замотували у «коту» (з комишу плетеного) і своєю сім'єю хоронили. В той рік із моїх братів та сестер ніхто не помер, живуть і понині, а от двоюрідні та троюрідні помирали.

У церкву ходжу. Батюшка поминає загиблих у голодомор. За часів Радянської влади ніхто їх не поминав і не згадував. Мабуть і їм заборонялося. У голодоморі винувачу владу Сталіна.

Прийма Наталія Максимівна
1923 р.н., жителька с. Чернобаївка
(запис 2008 р. Л. Бондаревої)

Прийма Наталія Максимівна добре пам'ятає про голод в 1932-1933 роках. Причиною голодомору було те, що урожай забирала влада, а хто саме не пам'ятає. Пам'ятає тільки, що це були люди від влади. Ці люди приходили багато разів, поки не винесли з хати і з двору все.

Батька ж арештували за те, що протестував проти такого свавілля і не погодився вступити до колгоспу. І мама сама залишилася з малими дітьми.

Щоб якось вижити, вона вночі ходила на поле збирати гнилу картоплю, а діти виливали ховрахів і збирали калачики. Коли вже зовсім стало погано,

то двох братів забрав рідний дядько, в якого не було дітей.

Держава ж сиротами не опікувалась. Пам'ятає навіть випадок, коли сім'я з'їла померле дитя. Людей помирало багато. Хоронили їх рідні де хто міг: і на городі заривали, і на сільському кладовищі і були навіть такі, яких не було кому захоронити. Померлих поминають рідні. Молоді цього не розуміють.

У нашому селі є церква, яка відноситься до Херсонського патріархату, в якій відбувається поминання померлих від голоду. Про голодомор розповідала своїм дітям, онукам. Винними у загибелі багатьох людей вважає владу.

Третяченко Федор Григорович
1922 р.н., житель с. Кізомис
(запис 2008 р. О.Сазонової)

Я народився тут, в селі. В 1932-1933 роках ловили горіхи по Підпільній, рогіз сушили і терли, кіз крали, їли. Розкулачка була страшна. В колгосп не хотіли люди йти.

Щупами шукали ями-схованки. І в стіни їх встромляли. Все шукали. А люди були й такі, що один одного виказували, бо боялися. Забирали все: і скотину, і харчі, і де якийсь кращий посуд,

одежу. Все! Забирали усе чисто! Не пам'ятаю, чи були документи у тих, що забирали продукти.

Закон про «п'ять колосків» пам'ятаю, ходили босяком, збирали колоски, а за це ганяли, судили. Померлих не ховали, односили, кидали в яму і все.

Дітям і онукам розказував про голод. Винний у загибелі багатьох людей чи Ленін, чи Сталін, не знаю.

Тур Віра Прокопівна
1923 р.н., жителька с. Чернобаївка
(запис 2008 р. О.Паламаренко)

Про голод пам'ятаю й досі, розповідаючи, ніби повертаюся у минуле, ніби це було вчора. Представники місцевої влади забирали у людей зерно, їжу, одяг – все, що потрапляло до їхніх рук. В основному, намагалися забирати у людей зерно, щоб тим не було чого сіяти в полі, це на мою думку й було причиною голоду.

Коли приходили бандити, багато хто з людей кидалися на них з вилами, граблями, боронячи свої сім'ї. За це їх було суворо покарано: побито, заарештовано, деяких людей відправляли до Сибіру. Бандити ходили із загостреними палицями і проколювали підлогу, землю на городі і в більшості випадків знаходили заховане людьми зерно для прожитку. Я не дуже пам'ятаю, але їх ходило десь 5-7 чоловік, вони були всі озброєні, це на мою думку були підлабузники місцевої влади, які не хотіли

працювати, а жити хотілося у добробуті, на відібраному у людей «добрі».

На той час було видано закон «Про 5 колосків». Тобто людей, які у відчаї за власну родину, яка була голодною, йшли вночі на засіяне поле вкрасти своє ж зерно, було засуджено і посаджено у тюрму, або вислано до Сибіру.

Саме тоді почав діяти закон про колективізацію. Почали у людей відбирати худобу і заганяти їх до колгоспу, хто з селян не хотів йти, то його примусово примушували йти працювати, а якщо не йшов за власним бажанням, був заарештований.

«Добре» було тим людям, які жили на Західній Україні, вони могли хоча б сховати худобу у лісі, чим їм легше було прожити, навіть назбирати грибів, ягід, їстівні рослини. А народ у нашій краї харчувався кінським щавлем, рослинами, які ледь-ледь витикалися із зелені навесні.

Люди почали вмирати, коли жодної зернини не було вже в хаті, навіть надія зникла. Могли вижити лише ті, хто міг щось сховати: золото, срібло (це були більш заможні селяни), а потім вимінювали по містах на кусень хліба. Деякі мали родичів, які не дуже голодали і могли допомогти сім'ям рідних.

Людей ховали сусіди чи родичі з власної ініціативи. За це їм не платили.

Вже пройшло багато років, але той біль, той жах стоїть і досі перед очима. Все життя було хвилювання за наш народ, за власних дітей, щоб вони ніколи не знали що таке голод і як страшно, коли

немає чого їсти, коли голодні люди ходять у пошуках їжі, щоб вижити.

На мою думку цей жах був створений штучно, щоб стерти з лиця землі український народ. І це було зроблено Росією, бо вона протягом багатьох століть змушувала Україну стояти на колінах.

Мені дуже приємно, що наша молодь турбується і знає, що колись в Україні було таке лихо. Також ці проблеми турбують нашу церкву, яка відноситься до Московського патріархату і під час зелених свят, Проводів священник править службу за душі померлих під час голодомору.

Урупа Микола Сидорович
1921 р.н., житель с. Паришеве
(запис 2008 р. Т.Дерев'яно)

Ми жили бідно, отримували продсуду, зерно мололи вручну. Людей у морози виганяли з дому, знущались. Голод зроблений був штучно. Урожай був і зерно було, його везли підводами у мішках на хлібоздачу. Людей розкуркулювали (все добро вони наживали своїм трудом). Забирали все з хат, а

потім ще й щупали. Примушували йти у колгоспи. Тестя мого розкуркулили, бо не хотів в колгосп йти. Пам'ятаю, як він пішов на базар у Киселівку, а дочка (7 років) чекала його біля вікна і там так і померла. Нічого не дозволяли брати з колгоспного поля. Нічого!...

Черкесова Марія Никанорівна
1921 р.н., жителька с. Чернобаївка
у 1932-1933 роках проживала с. Висунці Херсонського району Одеської області
(нині Білозерського району) (запис 2008 р. О.Кімлач)

Черкасова Марія Никанорівна зазнала голодомору на Херсонщині в с. Висунці і добре пам'ятає ті страшні роки, коли мертві люди лежали прямо на дорогах... Вона впевнена, що голод був організований владою, природа тут не винна. Тому що забирали у людей зерно, худобу, продукти. Ніхто ніяких документів не показував: приїхали 4-5 чоловік, забрали і поїхали.

Тих, хто не витримували і протестували, висилали в Сибір, або погрожували таким протестантам арештами і покараннями. Люди боялися. Приховати щось не можна було, бо ходили грабіжники з довгими прутами, з їх допомогою і шукали.

Жителі села, діти збирали мерзлу картоплю, давили з неї сік, пекли. Щоб не вмерти з голоду, люди йшли в колгоспи: там годували якимсь супом. А діти бігали і злизували язиками краплі супу на столі. Забирали в людей тільки продукти, одягу не брали.

У колгоспі все охоронялося озброєними людьми. Тих же, хто не хотів йти в колгосп, виселяли, кудись вивозили, тому люди боялися й цього і змушені були вступати. А грабіжники ходили і шукали зерно кожного дня, навіть вночі. Інколи люди закопували, щоб приховати, так їхні прислужники слідували за землею, щоб знайти, де свіжо скопана.

Почали помирати від голоду вже в 1932 році. Були випадки людодїства. У пам'яті залишилася страшна подія, коли мати з'їла свою померлу дитину.

Мій родич йшов додому, впав на дорозі і помер від голоду.

Малими сиротами в селі ніхто не опікувався, кому повезло – відправляли в дитбудинки. Вживали хто як міг...

Я пам'ятаю, що ніяких гробів не було – не було з чого і не було кому їх робити. Тому померлих заворачивали в брезент чи якусь рядно, відкопували могили родичів і підховували там, де лежала якась рідня.

Ніхто нічим не ділився, не допомагав, бо не було чим, ходили опухлі від голоду. Їли різні трави, земляні горішки, барандушки – це така цибулька, яку копали й споживали. Мати готувала страви з горобців.

Тим, хто хоронив померлих від голоду, нічого не платили. Спеціально відведеного місця захоронення від голоду на цвинтарі не було. Тих людей поминають і на Проводи, і на Гробки.

Жаль, що у Висунцях немає церкви. І раніше не було. Ми ходили в село Музиківку, там була дуже гарна церква. Жаль, що після німців, які влаштували там конюшню, в радянські часи зробили з церк-

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

ви клуб. На мою думку так не можна. У селі немає ні хрестів, ні пам'ятників померлим від голоду. Про ті часи розповідаю синові, але відразу починаю плакати.

Винними у загибелі величезної кількості людей вважаю владу. Це вони організували, забрали у людей все. Деякі не витримували і накладали на себе

руки. Бо були встановлені ще й норми здачі. Навіть якщо не було в людей, треба було купити на базарі і обов'язково здати в колгосп.

Я і народилася в тяжкий час, і пережила оцей голод, потім – колективізацію, потім – війну, знову голод... Мені здається, що у 1932-1933 роках людей померло найбільше...

Юрченко Олександр Тимофійович
1920 р.н., житель с. Станіслав
(запис 2008 р. Г.Пшиченко)

Я пам'ятаю голод, вимели все чисто у тих, які не були у колгоспі. Врожай був добрий, не хотіли йти в колгосп, давили людей нещадно. Спеціально було ГПУ. Їх було три чоловіка в селі: начальник, рябий, покопаний при зброї (наган, сабля), справжній палач. Чоботи у всіх трьох з козирками, з шпорами. Серед активістів були комсомольці. На сусідів доносили. Недалеко від церкви жив багач, на нього донесли.

План до двору доводили: заставили батька п'ять мішків пшениці здать. Забрали все: від плуга до гарби, жито забрали. Ті що відбирали продукти, документів не мали. Серед активістів були: Білий Шурка, сестра його, Маня Біла, Середка Лушка і Анна Карповна (фамілію не пам'ятаю). Маня Біла виїхала, бо боялась, що люди її вб'ють, як активістку. Все вигрїбала, тісто у нас дома навіть перекинула в сінях. Ми руками згрїбали його з землі. Ще одна активістка, пам'ятаю, Добровольська Єлька.

Хто не здавав продукти, визивали туди, де зараз сільрада. Коли забирали все, то на щастя, батько був на роботі, а то б він їх усіх убив. Коли прийшли забирати активіст-комсомолец, заліз на горіще. Сказав, що нічого немає. А вилізла Маня Біла і Єлька Добровольська, і вигрїбли два мішки кукурудзи, яка була розсипана тоненько по підзору. Зброї в них не було, а були піки, щупи. Ними вони пробивали гриби, потолки, стіни. Я сказав, що тіткам цього не забуду.

Маня Біла вмерла в Херсоні від розриву серця. Бог її наказав. Опиралися люди здорово. У селі був Білий, у нього був млин, все забрали в нього. Донесли на Юрченка Леоніда. У нього знайшли два мішка пшениці. Забрали його, і більше про його нічого ми не чули.

У батька було 18 десятин землі. Вісім забрали, залишили десять. Сім'я була багатодітна, батько один робив. Земля у його була в Орловому.

Людей, які опиралися, вивозили в степ, і там кидали. Хто був у колгоспі, потрошечку давали їжу. Начальник з ГПУ сказав: «колгоспні двори не чіпати».

Після косовиці, давали довідку, що можна збирати колоски. Ми у тачку назбирали, обмолотили, і

все рівно прийшли з ГПУ і забрали, тому що вони (ГПУ, активісти) отримували 25 % від того, що забирали. Комсомольці, комуністи були недоторкані.

Був Гослов (государственный лов). Невід був у них у Солонцях. Хто там робив, давали пайок, їм давали: соєва мука – 75 кг, олія – 5 л, сахар – 10 кг, риба – 25 кг. Батько мій теж пішов у Гослов. А потім пайок перестали давати, бо сказали, що там були підкуркульники.

Батько висипав у башту з водою 5 мішків пшениці. Батько по драбині спускався і набирав відро пшениці прямо із води. Готували з пшениці кашу.

В 1933 году почався голод. Все з басини виїли, і пішли ми з бабкою по людях просити.

Ходили у Штиховку, але всі були бідні, давали щавля, цибульки. Мама все міняла на продукти в Херсоні, Миколаєві. А робочі в місті не вмирили так, бо їм давали пайок.

Багато повтікали в місто. Батько мій пішов шукати роботу, і його довго не було. Як прийшов і взяв, що ходили просити почав плакати: «Ми ж хазяїни». Брати мої стали пухнуть з голоду, мама теж.

Батько пішов конюхом у комуну Чубаря (колгосп Кірова, радгосп «Дружба»). Там були його родичі, дали нам погрїб, і батько нас туди перевіз. Дітей переніс на плечах.

Скирти соломи стояли, я піду, колосочків намну, і варили кашку. Я був як рахїт, шийка тоненька, голова велика. В ту пору не дозволяли фотографуватися, все знищували. Люди були замкнуті «на губах висів замок».

В Станіславі була пекарня. Пік хліб Стаднік Микола Максимович для колгоспу. Ми не йшли в колгосп, а він нас підкормлював хлібом, ми вважалися підкуркульниками. За доносом його визвали в ГПУ, і лякали. Був ТОЗ (товариський обробіток землі), а батько не йшов туди у Кірова, комунари пайок получали – 25 пудів муки на їдока.

У 1933 році пайки ліквідували. Дістали десь макухи: по 200 г. давали і добавляли туди щавель. Абрикоси були хазяїна Зіневича. Варили зелені абрикоси. Вівці були. Давали сироватку, 20 г. овочового масла.

Головою був комуніст Шалімов. Батькові дали верхового коня, і сказали, щоб він об'їхав степ, де на буграх раніше спіла пшеничка. Узяли косарів, нажали пшениці, змолотили ціпами. Одвезли сиру пшеницю в Богоявленське, змолотили мельник на камені, мука була з устюками, сира, з неї пекли хліб. Як узнали в районі про це, були «сексоти» Шалімову був виговор. Хліб у 1933 році не було кому збирати, люди були слабкі. Хліб був гарний.

А Шалімова визвали в Одесу і посадили. А перед тим, його попередили, щоб тікав. Він зібрав людей, попрощався. Чорний ворон приїхав вночі і забрали Шалімова.

Потім став робити Куделя Афанасій Антонович. А Хандусенко Архип був парторгом. Вони були продажні. У 1934 році був теж голод. Я робив у плотні помічником. Отримував на трудовень 700 г. муки, 1 кг кукурудзи в качанах (3 качана). А після врожаю 1934 року закінчився голод. Світова спільнота піднялася і ГПУ ліквідували (у 1934 р.).

У 1936 році були збори колгоспу. Уповноважений запропонував здати 3 кг – державі, а 3 кг дати на трудовень. А Василь Карась протривався. Уповноважений сказав, що сачком ловлять рибу «карась». Василь Карась утік і цілий рік ховався, бо приїжджав «чорний ворон» по нього.

У 1937 році були арешти. Дудін Домна Аврамівна 10 років сиділа. Чоловікову сестру, Марію Яник, забрали, і вона не повернулася з заслання. Замшу

Йосипа Бенедиктовича – забрали вночі, не вернувся. Арештовували тільки за те, у кого був брат за «границею», другого, що у 1920 році десь охороняв красноармійців. Бевз Олексій – забрали його теж, і не вернувся. Хтось «щось болтонув»: «чорний ворон» вночі забрав.

У 34-35 роках був поганий врожай. У 36 році наїлися вже хліба. Давали по 5 кг. Головою колгоспу був Давидовський (один з «двадцяти п'яти тисячників»). Добровольського забрали і він пропав.

До нас в село приїхав Голобородько Костянтин Йосипович. Він приїхав з Тягинки. Його батько був священником, батька забрали. Костянтин Йосипович у нас був директором школи. У селі в нас був дід Проша. У нього було пріле жито, він наївся і в голодовку помер. Бабка його поховала в кінці городу (де зараз живе Луговий Павло). Влада винувата, що люди голодували, і вимирали. Зуміли вижити ті, хто були в колгоспі. А ми вживали у їжу листва, траву.

Я не пам'ятаю скільки людей померло в селі, чи були випадки людоїдства в селі. Я знаю, що поминають померлих від голоду тільки рідні. А чи згадують померлих від голоду в церкві не знаю. Не знаю чи встановлені хрести, пам'ятники. Я розповідаю своїм дітям, онукам, сусідам про те, що я пережив. Що таке Торгсін я знаю. Пам'ятаю мама у 1932 році одвезла і виміняла шарф іспанський на муку. Муки привезла трошки.

ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКИЙ РАЙОН

Глоба Уляна Никифорівна
1920 р.н., жителька смт Велика Лепетиха
(запис 2008 р. Артюх С.В.)

В період голоду сім'я складалась з 8 чоловік. Діда, баби, батька, матері та чотирьох дітей. Всі діти народжені до 1927 року. На мою думку, причиною голоду був неврожай, точніше дуже велика засуха в той період. Сім'я мала статус середняків. У 1933 році батьки вступили в колгосп. У цей час по хатах ходили відбирачі хліба, які зі спеціальними металевими палицями – списами шукали зерно і забирали його. Зброї у них не було. Як покарання до людей за те, що вони вважались куркулями, застосовувались виселення з їх будинків. Так розкуркулили сусідську сім'ю Кучі. Це було взимку. Всю сім'ю вигнали з хати – хто в чому був. Старші діти цієї сім'ї – Марійка і Степан – повтікали невідомо

куди, а мати з двома меншими дітьми замерзли напівроздягнені у розібраній та напіврозваленій сусідській хаті. Дуже багато людей в той час померли з голоду.

По вулицях валялись трупи померлих, де точно їх ховали – не пам'ятаю, але думаю, що на старому сільському цвинтарі. Щоб вижити, люди варили вариво з лободи, буряків та укрупу і їли його. Також пам'ятаю, що навесні 1932 року дуже багато людей йшли до дніпровських плавнів і там з холодної води руками витягали корінці якоїсь рослини, схожої на півники, потім їх сушили в печі, чистили, після цього їли. А вже у 1933 році вродило жито, яке й допомогло тоді вижити.

Щербатенко Антоніна Григорівна
1916 р. н., жителька смт Велика Лепетиха
(запис 2008 р. Сидоренко І.М.)

Сім'я була велика: батько, мати, три доньки, брат. Батько Григорій працював у колгоспі конюхом, мати Харитина – свинаркою. На той час я не навчалася, працювала теж у колгоспі різноробочою. У 1933 році помер батько від хвороби шлунку. Причинами голоду вважаю неврожай від засухи. Вирощений бідний врожай забирала силоміць вла-

да. Люди ховали зерно у ями. Наша сім'я нічого не приховувала і не доносила на односельців. Односельцям жилося надзвичайно важко, деякі опухали від голоду. Ми врятувались тим, що їли зернятка щиріці, акації, цибульку з молодого горіцвіту, мишачі купки на полі. Зібране зерно молотили на камінець, пекли маторженики.

Бугрій Євдокія Микитівна
1920 р. н., жителька смт Велика Лепетиха
(запис 2008 р. Сапронової Н.П.)

Хоч я й була малою, але добре пам'ятаю ті роки. На мою думку, голод був і тому, що був поганий врожай, і тому, що все відбирали у людей. Їздили (їх називали «тройця» по три чоловіки) і забирали все. Навіть у піч лазили, заглядали в кожен горщик, і якщо у горщику десь було зерно, то й те забирали. Відбирали продукти харчування. А у тих, яких розкуркулили – весь одяг та й все, що попадало під руку. Нас у батьків було п'ятеро. Голод був страшний, їли все: щиріцю, лободу, ховрахів, їжаків, насіння з берізки варили. Напевно, вижили ще й завдяки тому, що батько ходив до дядька Троцана Петра, який жив на розі вулиць Котляревського та Куйбишева і займався миловарінням. Йому ввозили дохлятину для того, щоб варити мило, а

батько просив посвіжішу дохлу конину і ми вдома варили її та їли, тільки мама наша не їла ніколи цього варива. Справжнім святом було те, коли батько приносив від батюшки Дмитрія сухарі, бо той давав, якщо в нього просили.

У 1932-1933 роках я була школяркою і запам'ятала на все життя, як одну дівчинку, що просила милостиню, загукали в хатину дві жінки-сестри, а сусід бачив, що дівчинка зайшла і не виходила. Коли батьки почали шукати її, той дядько вказав на ту хату. Там знайшли кров і м'ясо. Цих жінок забрала міліція, яких застала в хаті в одних тоненьких кофтинах, хоча було на дворі дуже холодно. Так і повели.

У нашій сім'ї ніхто не вмер.

Іванченко Омелія Юхимівна
1922 р. н., жителька смт Велика Лепетиха
(запис 2008 р. Клепки О.В.)

Пам'ятаю, що ходили по дворах, шукали хліб, тикаючи піками в землю. Як звали цих людей, не пам'ятаю. Ходили без зброї, серед них була жінка. Були люди, що ховали зерно. Ховали здебільшого в землю. Ми ходили в поле збирати колоски, ніхто нам не забороняв цього робити. Пам'ятаю, як помирили люди. Неповдалі від нас вимерла ціла родина. Не голодували лише ті, хто жив багатше, або

встиг щось приховати. Допомоги від інших людей не пам'ятаю, виживав кожен сам. Ходили в плавні, збирали щось схоже на кристалики. Вдома перемелювали, робили млинці.

Померлих ховали на старому кладовищі, біля церкви.

Причиною голодомору вважаю неврожай і те, що позабирали все зерно.

Очерідник Любов Василівна
1923 р. н., жителька смт Велика Лепетиха
(запис 2008 р. Сапронової Н.П.)

У сім'ї було 5 дітей. Сім'я вважалась середнячкою, бо у батька був кінь і наділ землі, який він обробляв сам. Потім коня продали. А як організували колгосп, то батько не захотів вступати до нього і нашу сім'ю в 30-му році за це вислали в Архангельську область. Найменший брат, йому було всього півтора роки, помер там, бо й там теж був голод, у нас не було чого їсти. Старших брата і сестру батьки віддали в притулок. Боячись що там всі помрем, батьки вирішили тікати. Йшли окремо: батько сам і ми з мамою. З Котласа до Москви йшли пішки три місяці. Мені було всього 8 років. У селах мамі пропонували мене залишити, але вона не погодилась. Влітку 1932 року прибули до Великої Лепетихи. Нас прихистили дід Матвій та баба Євдокія. Жили вони дуже бідно. Батько трохи пра-

цював у колгоспі, але йому за це нічого не давали говорили, що він був у виселенні. Він виїхав на заробітки до Ялти. Але там донесли на нього і його знов вислали у Архангельську область, м. Котлас. Мама поїхала за ним, а ми з братом жили з дідом і бабою. Їли насіння з берізки, шолушки й варили. Потаєм ходили на поле й збирали колоски, бо об'їздки не давали збирати. На полі ловили мишей і варили. Підсобного господарства у діда й баби зовсім не було. Але найстрашніше було те, що свої ж односельці, які приходили забирати зерно, продукти, якщо бачили якесь вариво, то виливали з горщиків, щоб ми не їли. І робила це страхіття жінка. Не пам'ятаю вже її прізвища, але жила вона нижче від нас. А жили ми тоді неподалік від вулиці Островського.

Курінна Марія Андронівна
1920 р. н., жителька смт Велика Лепетиха
(запис 2008 р. Горобець Л.І.)

Пам'ятаю, що був сильний голод. Проживали ми на цій же вулиці і в цьому ж будинку: мати, батько і дві доньки. В 1932 році був неврожай, дітей підготовували в школі, а батьки їздили в плавні. Там на деревах на корі наростали зернятка, їх зчищали, вдома сушили, а потім мололи. З цієї муки пекли макорженики і їли замість хліба. А ще видобували коріння трави-солодки, сушили його і їли. У нас був сад, фрукту теж сушили, самі їли і мати міняла на іншу їжу. По селу їздили «тройки» – представники влади і колгоспу. Колгоспів було три: Шевченка, Декабрист і Петровський. Трусили по хатах, сараях, довбали долівки. Якщо щось знаходили, то забирали. Мати якось напекла пирогів. Сусідка донесла, що є пироги. Тут же приїхали і забрали. Не розминались ні з чим. Зажиточні люди

не так дуже голодували як бідні. Та якщо знаходили щось у зажиточних, то їх виселяли за село, вони там рили землянки, забирали туди своїх жінок та дітей, а хати їхні віддавали другим людям. Деякі продукти можна було приховати. Ховали так: закопували в землю, у копанки, під долівки в хатах. Ховали в основному зерно, картоплю. А ще в голод спасала цибуля. Після школи ходили збирати колоски жита, ячменя, проса. Хоч і ганяла, але трохи додому приносили. Людей у 1932-1933 роках померло багато. Звозили мертвих і скидали у вириті ями на цвинтарі біля церкви. Також траплялось людоїдство. Одна із знайомих зварила дитину і з'їла. При радянській владі цих загиблих людей не поминали. Зараз же поминають всіх. В нашій сім'ї всі вижили.

Коновалова Анна Іванівна
1914 р.н., жителька смт Велика Лепетиха
(запис 2008 р. Гунько Л.В.)

Наша сім'я проживала у північній частині селища понад самим берегом. Батько був рибалкою, а тому землі у нас не було. Крім того він працював бакенщиком. Риби у Дніпрі в ту пору було багато, і ми мали можливість жити за рахунок батькових уловів безбідно. Під час голоду 1921-1923 рр. мені було всього 7 років, але багато що врізалось у моїй пам'яті.

Жилось нам тоді погано, але ніхто у нашій сім'ї не помер. У людей радянська влада вилучала зерно. Так-як у нас його не було, то стало неможливо обмінювати, як раніше, рибу на інші продукти харчування. Все ж батькові вдалося розжитись мішком пшениці у куркулів. Щоб заховати той скарб від очей хлібозаготівельників, тато поклав його на лежанці під матрац на якому лежав мій старший брат-каліка. Але хлібозаготівельники з міста знайшли ту нехитру схованку, і забрали зерно. Також повисипали з горщиків і забрали насіння буряків, гарбузів та квасолі. Коли батько запитав у них, чим же він буде годувати своїх дітей, йому відповіли: «Тобі куркулі багато навезли, тож твоїм дітям вистачить». Вилучене зерно на підводах вивозили до Мелітополя, причому так недбало, що всі дороги були всипані зерном.

Створені радянською владою «трійки» викликали у сільраду заможних людей і вимагали у них хліба. Куркулів розкуркулювали, і відбирали не лише зерно, а й усе нажите тяжкою працею добро. Треба сказати, що насправді ті люди були не набагато багатшими за інших своїх односельчан. А жили більш заможно за рахунок своєї тяжкої і копіткої праці. Коли моя мама працювала у наймах, то у-куркулів здох кінь, так вони плакали за ним, як за рідною людиною. Наприклад пращури моєї дружини по батьковій лінії вважались куркулями, а у одній великій хатині понад річкою і кухоньці 1,5x1,5 м біля камінки мешкали її прадід і прабабця, сім'ї 2-х їхніх синів, які мали по двоє дітей, парубок і 2 доньки на виданні. Та й землі багато у них не було. А будинок побудували завдяки своїй тяжкій праці, і тому, що до революції 0,5 л соняшникової олії коштувало 15 коп.; глечик парного молока 20 коп., хустка 2.70-3 карбованці. Люди наймались валькувати будинки за 20 копійок у день. Ліс лежав понад берегом ку-

чами і коштував дешево. Тому люди і могли збудувати своє житло.

Розкуркулені збирались у банди, нападали на продзагони, і топили комуністів під кригою Дніпра.

Щоб чимось харчувати нас мама була змушена кидати вдома мене, каліку-брата та маленьку Любу і йти опалювати хати куркулів, щоб заробити якусь дешицю їстівного. Батько ходив на поля перемолочувати скирти соломи. Увечері брат на зернотерці перетирав своєю маленькою ручкою мізерний батьків намот. З цієї суміші полови та дерті ми готували каші.

Але у 1921 р. наш батько від хвороби помер, і ми жили лише на те, що могла заробити мама. Вона обміняла всі більш-менш добрі речі на хліб та інші харчі на вітряках. Вживали у їжу також дикий щавель. Але навесні вода заливала усі плавні, а тому мама ходила по ньому аж під Михайлівку, до якої було кілометрів 50. Шукали у плавнях і інші корінці. Особливо цінувались чорні за те, що були солодкими на смак. Їх очищали і вживали сирими або вареними. Цибулю вживали у їжу печеною. У плавнях можна було і рибу спіймати.

Нам мама наказувала сидіти в хаті, та ми і самі боялися вийти з неї. Адже в селі почастишали випадки, коли дітей заманювали до себе близькі і далекі сусіди і вбивали заради виживання.

Навпроти нас жила жінка з донькою. Щоб якось вижити, вони ходили просити якихось відходів до млинів. Але звісно, що того було надто мало. Так от її сусідка підговорила убити дівчинку, щоб за рахунок її м'яса разом вижити. Зарізали дитину у сараї сусідів, а коли мати прийшла вимагати частину м'яса забитої доньки для себе, то її подільники відрубали їй ногу і викинули на вулицю. Я пам'ятаю, як вона страшно кричала, але ніхто їй не допоміг. Згодом прийшли представники сільради і вивезли її з села. Її подальша доля мені невідома.

Люди падали, як мухи. Їх хоронили у довгих, як траншеї, ямах.

Лише у 1923 р. представники американської благодійної організації АРА стали давати голодуючим дітям по мисочці бульйону, чашечці кофе та кусочку білого хліба. Завдяки цьому багато хто з моїх земляків вижив.

Боровик Валентина Микитівна
1922 р. н., жителька смт Велика Лепетиха
(запис 2008 р. Гунько Л.В.)

Під час голоду я проживала в Великій Лепетисі. Сім'я складалася з 9-ти чоловік: діда, баби, матері, батька і 5-х дітей. Протягом голоду померло двоє—дід та баба. Інші члени родини вижили. На мою думку найголовнішою причиною голоду був неврожай. В період 1927-1933 років родина вступила до колгоспу. На той момент сім'я мала статус бідняків. У куркулів забирали зерно, харчі, гроші та хати, харчові припаси і все інше люди, що належали до спеціальних буксирних груп. Куди подівали відібране не знаю. Розкуркуленого господаря та членів його родини висилали в Сибір. Їх вивозили в тому одязі, в якому вони були, без ніяких речей. Як потім складалася доля розкуркулених майже ніхто не знав.

У моєї родини не відбирали зерно і харчові запаси ні до, ні під час, ні після того, як відбирали їх у розкуркулених. В період цього страшного голоду члени моєї родини вижили завдяки тому, що старший син працював у колгоспі.

Під час голоду люди їли птахів, тварин—загалом те, що можна було їсти. Пайок, який складався із 100 гр. хліба, давали рідко. Людям, які за станом здоров'я або віку не могли виробити трудовень, пайок не давали. Проте керівництво не голодувало.

Держава майже не допомагала голодуючим пережити голод.

На харчування моєї родини, односельчан та прохачів під час голоду йшло все, що можна було їсти з того, що мали. Плавні Дніпра не дуже й допомагали нам виживати. Прохачам, що приходили з інших населених пунктів, давали ту ж бідну їжу, яку їли інші люди, та вариво.

Про випадки людоджерства чула, але конкретних випадків назвати не можу. Майже всі в селі опухали з голоду. Люди помирали масово. Померлих ховали в загальних великих ямах. Дітей померлих забирали до притулків. У моїй родині померли дід і баба. А у сусідня родина, яка складалася з семи чоловік, вимерла вся. Помирали люди і після голоду, втративши сили.

Під час голоду люди склали такий вірш:

*«У 33 році
 Вони мерли, вимирали,
 Люди мерли на ходу.
 В одну яму їх скидали».*

Була у нас церква, яку зруйнували комуністи, її священик помер від голоду

Еременко (Мошенець) Ніна Гаврилівна
1920 р. н., жителька смт Велика Лепетиха
(запис 2008 р. Прядка Ю.В.)

Я добре пам'ятаю голодомор 1932-1933р.р., мені вже було 12 років я ходила до школи і жили ми тоді по вулиці Дзержинського, 58. На одній стороні вулиці жили українці, а на другій росіяни. Мої батьки не були колгоспниками, тато працював охоронником в ошадкасі. Вдень займався бжільництвом та ловив рибу. Ця риба спасла і нас і других людей від голодної смерті. В сім'ї було троє дітей: я і двоє менших братів. Коли батько привозив рибу (йорші) нас, дітей, заставляли обрізати колючі плавники, мама молола рибу або сушила, а потім перетирала, добавляла якоїсь муки і пекла в печі на сухій сковороді корженики чи котлети. Піч топилася і вдень і вночі, і літом і зимою. Корженики роздавали голодним людям.

Я добре пам'ятаю як до нас стояла черга людей, от порогу аж за хату, чекали коли батько привезе

рибу і почне її роздавати людям. Якщо мала сім'я— один шполик, якщо багато дітей—три шполики. Особливо багато людей було з другої сторони Дніпра із сел Дудчани, Гаврилівка. Зимою приходили по льоду, а літом якимось перепливали. Вже після голоду до нас приходили люди приносили якісь речі і ставали перед батьком і матір'ю на коліна, дякували за те що спасли їх і дітей від голоду, не дали померти.

На поля збирати колоски ми не ходили, а от в плавнях копали якісь корінці солодкі, мили і їли. Радувалися коли цвіла акація – це теж була наша їда. В сім'ї у нас одна бабуся була пухла, але вижила.

Чому був голод, скільки померло людей і як їх ховали не знаю. Про голод розповідаю своїм дітям та внукам, але краще б вони цього не знали.

**Медяник (Мільченко) Ніна Василівна
1919 р.н., жителька смт Велика Лепетиха
(запис 2008 р. Видавської Л. В.)**

Я народилася в сім'ї: Мільченка Василя та Галини. Була єдиною дитиною у матері, бо мама пізно одружилася. У мене був зведений брат, старший від мене на 8 років, син батька від першого шлюбу.

В 1932 році мені було 13 років, я все добре пам'ятаю. Мій батько помер, коли мені було 3 роки, а ми жили з мамою. Мама була інвалідом.

До колгоспу ми не вступали і це було дуже погано. Було голодно. Я працювала в совхозі «Лозоплут». Совхоз закуповував в колгоспі віняччя і в'язали віники, корзини. Один раз на день нам варили борщ без м'яса, а ще давали четвертинку хліба від круглої хлібинки. Я хліб несла додому. Але дуже хотілося їсти і в дорозі хліб потрохи відкушувала. Додому приносила невеличкий шматочок. Мама говорила, щоб я його сама з'їдала, але мені дуже хотілося допомогти. Моя мама була швачкою, вона навчалася шиттю у переселенців, які приїздили до с. Горностаївки (мама родом із Горностаївки). Шила лабсердаки, спідниці, кофтини для людей. Люди розраховувалися хто чим міг, то ми мали трохи хліба. Було в нас трохи зерна: два клунки (8

відер), ми його заховали в соломі, але приїхали НКВедисти – піками ширяли в солому, долівку, город і знайшли наше зерно, мама дуже плакала. В сундуку було заховано 2 відра муки, брат ходив по наймах і заробив його. Цей сундучок до сих пір лежить у мене на горищі, а вночі прийшли сусіди з другої вулиці і забрали в нас муку. Я не хочу називати їх прізвиська та імена, бо вони та їх діти до сих пір живі. На той час уже на вулицях лежали мертві люди.

У мене був дід. Їх сім'я була заможною. Та їх виселили з хати, все позабирали, але вони знайшли занедбану хатину у яру і оселилися там. Збоку у них був половник, в половнику було багато кукурудзи. Дід кочерго витягував качани, потім дер їх і варив так званий суп. Давали цей суп і нам. Нас облажували налогами, повинні ми були платити 100 рублів і нам посовітали вступити в колгосп і нам відмінили цей налог. І вже в 1934 році ми вступили в колгосп.

Брат одружився. Виїхав в м. Запоріжжя.

В колгоспі я носила воду на прополці. Я там їла. А мама шила для колгоспу мішки та інше. Так ми й вижили.

**Карпенко Харитина Федорівна
1921 р.н., , жителька смт Велика Лепетиха
(запис 2008 р. Собко Т.В.)**

Я народилася в сім'ї робітників. Мама померла, коли мені було 2 роки, батько одружився на іншій жінці, прижили хлопчика. Ходила до місцевої школи, навчалася добре. Відчувши скрутне становище батько з мачухою та її дітьми переїхали в інше село, мене покинули. Був такий страшний голод, не було чого їсти, від голоду я дуже опухла, що навіть не бачила очима, все тіло покрилося ранами.

В кінці городу була яма, я навіть не пам'ятаю як там опинилася. Люди їздили підводою та збирали по вулицях та канавах постраждалих від голоду людей. Мене витягли з канави та відправили до інтернату. Це було влітку, мене всю замотали в бинти, бо рани сочилися, мухи роїлися біля них. В інтернаті мені давали маленький шматочок хліба й води, зачиняли в кімнаті на замок, а я плакала та просила

їсти. Інші діти розбивали шибки та давали шматок хліба. Дітей відганяли від вікон охоронці інтернату, щоб ті не годували постраждалих, бо переївши я б померла. З кожним днем пайок хліба збільшували. В інтернаті я прожила десь з місяць, а потім мене забрала сестра в сусіднє село. Мені як дитині давали пай, а сестрі казали, щоб та давала мені зовсім трішки їсти. Вона йшла на роботу, зачиняла всю їжу в скрині, забирала ключа та зачиняла мене в хаті. А я сиділа на скрині та плакала, бо хотілося їсти. Вона прийде з роботи, ми посідаємо на скрині та й плачемо разом.

В 1946 – 1947 роках я вже була одружена, чоловік працював комбайнером. Я не можу сказати, що 1946-1947 роки були роками голоду. В порівнянні з 1932 – 1933 роками ці роки можна було назвати роками неврожаю.

**Скороходова Ольга Давидівна
1923 р.н., , жителька с. Катеринівка
(запис 2008 р. Рудики Л.В.)**

Скороходова Ольга Давидівна сиділа у в'язниці 5 років за зірвані колоски пшениці. Її рідна сестра – Скороходова Марина варила собак і їла собаче м'ясо. Сім'я була вся пухла, всі ноги вкриті виразками, але дивом вижили. Головою колгоспу «Молот» був Косарев Іван, який допо-

магав голодуючим. За його вказівкою забивали худих і слабких коней в колгоспі і роздавали конину.

Діток забирали в ясла, де пекли хліб і давали по малесенькому шматочку.

З моєї родини всі залишилися живими».

Юзів Поліна Семенівна
1918 р. н., жителька с. Катеринівка
(запис 2008 р. Гринько Н.П.)

Я місцева. Сім'я у нас велика: 7 дітей і батьки. Мали якесь господарство: 2 корови, 4 коней, лошата, гарби, реманент і вважалися середняками.

Восени 1932 року мені було 15 років. Я пам'ятаю ті події. Урожай у колгоспі був хороший. Все зерно вивезли і здали державі. Людям на трудодні не дали майже нічого. Активісти із сільради ходили по хатах і забирали все: квасолю, пшеницю, сало, гарбузи, сушку. Зерно вивозили в район, а інші харчі забирали собі активісти або топтали ногами. Ми як середняки були в активістів на першому плані.

Моя мама, Тришечкіна Віра Єфиміївна не хотіла віддавати квасолю, побила активіста і була позбавлена волі на 7 років із висланням в Сибір. Батько, рятуючись від голоду, поїхав у Дніпробуд. Діти залишилися із старшим братом-калікою. Його не чіпали і ми під ним заховали відро пшона і подуш-

ку. Решту з хати розтягнули хто куди. Мама у в'язниці була 3 роки, потім повернулася в село. За цей період взимку 1933 року від голоду померли її дочка та син від першого шлюбу.

Я пішла працювати в колгосп «Українець» в 15 років, бо там давали по 100 грам кукурудзи на душу. Я найстарша серед дівчат товкла в ступці кукурудзу на борошно. Місила якесь тісто із сміття і пекла малої (млинці). Всі були пухлі від голоду, але вижили.

З моєї родини від голоду померли 2 моїх дядьки в молодому віці їх дружини. Їх діти залишились самі.

Марк Романович Гребенюк – місцевий житель, був бідняком. Він власноруч поховав всіх померлих катеринівців за щось їстівне і таким чином вижив сам».

Гулякіна Віра Миколаївна
1921 р. н., жителька с. Катеринівка
(запис 2008 р. Гринько Н.П.)

Я місцева, із багатодітної сім'ї. на той час мені було 9 років, але я пам'ятаю все. Хотілося весь час їсти. Голод супроводжував і день, і ніч. Зима 1933 року. Холод. Голод. Ми з дівчатками йдемо до колгоспних скирд, трусимо соломі, шукаємо зернинки пшениці. Мати дома меле на жорнах і варить якусь баланду, від якої хочеться дуже пити і ще більше їсти.

Рятували млинці з лободи, цвіту білої акації, польових бруньок. Мама ловила ворон, горобців і жарили на сковорідці.

Взимку 1933 року в школі видавали борошно і варили юшку. Таку бовтанку видавали кожній дитині і тому всі діти вижили. Я вважаю, що голод було зроблено штучно!

Ліпатова Марія Семенівна
1917р.н., жителька с. Катеринівка
(запис 2008 р. Поярко С.В.)

В той страшний час голодомору 1932-1933 рік мені було 16 років. Наша сім'я проживала в Катеринівці. Я добре пам'ятаю ці важкі страшні дні голодомору.

У нашій сім'ї було 4дітей: я, дві мої сестри і брат. Нас виховувала мама Гречана Ірина Кірсанівна, бо батько не повернувся з війни 1917 року. Я в сім'ї була наймолодшою. Як і всі члени моєї сім'ї я

працювала в колгоспі: підносила воду в полі, старші сестри працювали на полях колгоспу. Брат служив у армії. Сім'я жила дуже бідно. В господарстві була лише одна корова. Врятувалися ми від голоду тим, що їли насіння щириці та цвіт акації, кабанці і калачики. В ті роки від голоду загинуло дуже багато дітей, події 1932-1933 рр. згадую з болем.

Андруський Володимир Антонович
1927 р. н., житель с. Костянтинівка
(запис 2007 р. Запорожець О.С.)

Андруський Володимир Антонович народився 6 січня 1927 року в родині Андруського Антона Петровича та Марії Лук'янівни. Родина була середнього достатку, жила в злагоді та взаєморозумінні. Коли почався голодомор Володими-

ру Антоновичу було шість років. Спочатку батька Володимира Антоновича, Антона Петровича відправили як агронома на курси до Херсону і Марія Лук'янівна з дитиною залишилася сама. Кожної ночі мати Володимира Антоновича чула

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

як невідомі люди ходили і нищили по хлібах, погребях в пошуках якоїсь наживи. Марія Лук'янівна недовго думаючи з сином на руках тікає на хутір Анатоліївку, до родичів. В роки голоду життя там здавалося легшим. У діда Стаська була корова і він жив разом з коровою в хліві, щоб її

не вкрали. Марія Лук'янівна на той час працювала в сільській раді і її заробітна плата на місяць становила 1 кілограм борошна. За спогадами Володимира Антоновича вона пекла тонесенькі пиріжки з лободою, які здавались на той час дуже смачними.

Звонарьова Петрунеля Тихонівна 1920 р. н., жителька с. Костянтинівка (запис 2008 р. Запорожець О.С.)

В родині Звонарьової Петрунелі Тихонівни було п'ять чоловік:

батько – Заремба Тихон Станіславович;

мати – Заремба Анна Вікентіївна;

сестра – Заремба Євгенія Тихонівна (1923 р.н.);

брат – Заремба Адольф Тихонович (1926 р.н.).

Коли розпочався голод, то Петрунелі Тихонівні було дванадцять років. У 1933 році 2 травня померла від голоду мати Петрунелі Тихонівни, Анна Вікентіївна. В цей час її донька Петя була у сусідньому селі Катеринівці, вона жила у наймах в зовсім чужої людини – тітки Полі (ні прізвища, ні подальшої долі цієї жінки Петрунелі Тихонівні не відомі). Тітка Поля давала Петі різну роботу, то води із колодязя, що на краю села був принести, то в дворі позамітати. Саме тітка Поля і сповістила дівчинці сумну звістку про смерть мами. Коли Петрунеля Тихонівна поспішала додому, то тітка дала їй десять картоплин і якоїсь шкаралупи. Діставшись до домівки лише восьмого травня Петрунеля Тихонівна матері вже не застала. Сусіди разом з батьком закутали її в ряднину і на возику відвезли на кладовище. Дев'ятого травня помер і батько Заремба Тихон Станіславович, якого сусіди допомогли захоронити. Залишилося в сім'ї троє дітей-сиріт:

Петрунеля Тихонівна, Євгенія Тихонівна, якій на той час виповнилося 9 років та брат Адольф Тихонович, якому було 6 років. Через місяць в 1933 році помирає від голоду і молодший братик. Петрунеля Тихонівна разом з сестрою Женєю везуть брата на возику до кладовища, викопують могилу і хоронять його там.

Деякий час сестри проживають в будинку одні, але потім дівчат забрав колгосп в ясла, а на ніч вони поверталися додому. В яслах сестер годували супом із лободи, давали хліб, по 50 грам на чоловіка. З часом в Костянтинівку прийшла бабуся з села Вікторівки й стала жити з ними. Петрунеля Тихонівна та Євгенія Тихонівна, незважаючи на голод, ходили до школи. Там вона закінчила сім класів, а її сестра – п'ять класів.

В 13 років Петрунеля Тихонівна почала працювати в колгоспі, а згодом – на пошті. Говорить, що жити стало краще. З колгоспу додому взяли теля. На весні ходили на поля збирати кукурудзу. З одягом було скрутно, тому Петрунеля Тихонівна говорить, що хустку й сукню часто брала у сусідки, яка працювала медсестрою. А сестра, Євгенія Тихонівна, померла в Німеччині в роки Великої Вітчизняної війни.

Пержинська Ганна Олексіївна 1921 р. н., жителька с. Костянтинівка (запис 2008 р. Козік Н.В.)

«Я до 1951 р. проживала у с. Мала Лепетиха, де і пережила голод 1932-1933 років. А після одруження переїхала у с. Костянтинівку. З розповідей свого чоловіка і сусідів знаю, що під час голодомору 1932-1933 років у с. Костянтинівка були 2 колгоспи, костьол і семирічна польська школа. Ні МТС, ні заготівельного пункту у ньому не було.

Проте випадків людожерства у Костянтинівці не було, і людей померло менше, ніж у Малій Лепетисі».

«Напередодні голоду я відвідувала семирічну школу, і була однією з кращих учениць. У 1930 р. ми ставили п'єсу під назвою «Немає Бога».

Колективізація у Малій Лепетисі розпочалася у 1929 році, і до 1930 року було створено 3 колгоспи. В них жилося добре, тому всі, в тому числі і наша сім'я, вступили до них. Ми мали городи розміром по 50-60 сотих.

Ні МТС, ні хлібозаготівельного пункту у нашому селі не було.

Кожен двір був обкладений продовольчим податком. За рік необхідно було здати певну кількість м'яса, молока, яєць і шкір тварин.

Кліматичні умови 1932 р. були звичайними, тому, на мою думку, причинами голодомору були дії керівництва. Це вони все забирали у нас, і частину залишали собі, а решту вивозили на елеватор у Велику Лепетиху, а далі за кордон.

В час голоду моя родина мала хату, плуг, корову, коней та бричку. Розкуркулювала нас і моїх односельчан призначена владою комісія. Розкуркулених засуджували до ув'язнення на 15-25 років, відбирали у них будинки, виганяли з села та били. Ці бідні люди не чинили жодного опору. Тих, що дуже просилися, приймали до колгоспів, а інших висилали у північні райони Росії та у Казахстан.

Вжити в ті страшні часи було ледве можливо. Доводилось вести нелюдський спосіб життя. Голодували всі, окрім керівництва колгоспів і сільради.

Спочатку люди могли виїхати до міст, де жилося значно краще.

Колгоспників, які працювали, харчували за пророблений трудовий день супом або кашею. Заробітної плати їм не давали, а ставили палички за пророблений день.

Тих людей, що збирали колоски, карали дуже суворо.

Тому люди, а також і я, їли траву, ховрахів, , бароболу та різну падаць. Наприклад, коли дохлих коней вкидали у скотомогильник, то туди спускалися по канатах люди, ділили між собою їх м'ясо, і їли.

Під час голоду я жила сама-самісінька. Адже мама Коломієць Меланія Петрівна померла ще у 1928 році, а тато Коломієць Олексій Якович переїхав у м. Запоріжжя. Його нова дружина теж покинула мене.

Завгосп колгоспу видавав мені по 1 блюдечку кукурудзяної муки, яку я вживала в їжу просто так. Крім того харчувалась цибулею, а також сироваткою, яку мені по трішки давали на молочному заводі, що був у ті часи у Малій Лепетисі. В школі також харчували дітей чимось гарячим.

Були випадки канібалізму—по сусідству з нами жила сім'я в якій батьки поїли своїх дітей, а згодом померли. Так їх закинули в льох, і забули про них.

З навколишніх сіл у Малу Лепетиху, в тому числі і до нас, приходили прохачі. Їм подавали те, що мали.

У селі померло дуже багато людей. Але і мій батько, і мої сестра Катерина та брат Григорій вижили.

Взимку померлих ховали у льохах у неглибоких ямах. Помирали і після голоду.

Люди не хочуть згадувати про трагедію 1932-1933 рр., і мені теж важко це робити».

**Денисенко Катерина Федотівна
1921 р.н., жителька с. Мала Лепетиха
(запис 2008 р. Пінчук І.С.)**

Коли був голод мені було майже 12 років. Наша сім'я складалася із 6 чоловік. Жили бідно, тому коли була суцільна колективізація, то до нас не приходили. Мати ходила на роботу рано і приходила пізно, тому закривала нас в хаті, щоб нас не вкрали

і не поїли. У селі вже не залишилося котів і собак. Ми їли коріння різних рослин. Я вижила завдяки моїй матері.

Це було жахливо.

**Щербина Катерина Пилипівна
1917 р. н., жителька с. Мала Лепетиха
(запис 2008 р. Пінчук І.С.)**

Мені під час голоду було 15 років. Люди, щоб вижити їли все: траву, зерно кураю, собак, кішок, щурів, трупи коней, гнилу картоплю, їли навіть мертвих тварин та людей.

По сусідству одна жінка хотіла вкрасти і з'їсти

дівчинку, але та встигла втекти. Коли почалася масова колективізація, то відбирали все: хати, зерно, майно, худобу, і все їстівне. Не розумію, як мені вдалося вижити ?

Помирали всі. Голод сказався на стані здоров'я

Щербина Олена Василівна
1925 р.н., жителька с. Мала Лепетиха
(запис 2008 р. Пінчук І.С.)

Це був страшний голод. Тоді у нашій сім'ї було 6 чоловік . Батьки працювали в колгоспі. Тиф ходив по селу. Люди помирали по 5—10 людей на день. Загинуло багато родичів. Коли була колек-

тивізація, то забирали все, навіть останню жменю зерна .

Люди лежали і пухли від голоду .Дуже часто люди обкрадали один одного.

Колодій Катерина Єфимівна
1927 р. н., жителька с. Мала Лепетиха
(запис 2008 р. Пінчук І.С.)

У сім'ї було 4 дітей. Їсти було нічого. Збирали мишачі кучки зерна, і варили з них кашу, варили лободу . Був страшний голод.

Ноги пухли і лопались, вода текла по ногам. Люди помирали і їх складали на кучу за стіну кладовища, навесні їх масово хоронили у спільних могилах.

Батько знайшов у плавнях кобилячу шкуру, обробили її, порізали і зварили з неї юшку. Сусідка (мати 3 дітей) наварила реп'яхів, нагодувала дітей цією юшкою і всі діти померли.

У сільський колодязь кидали голодних людей . Люди вимирали цілими сім'ями.

Шеховцова Клавдія Пилипівна
1924 р. н., жителька с. Мала Лепетиха
(запис 2008 р. Пінчук І.С.)

Коли був голод я була ще маленькою. Про весь жах мені розповіла моя бабуся. Під час колективізації у мешканців села забирали все: хліб, зерно, всю крупу. Їсти було нічого. Люди збирали насіння з лободи і пекли млинці. Їли

птахів, котів, собак, а також були випадки людодства.

Люди мерли як «мухи», їх не встигали хоронити і кидали в одну велику яму. Це були страшні часи, ніхто немає права забувати про них».

Гавриленка Микола Федотович
1925 р.н., житель с. Мала Лепетиха
(запис 2008 р. Пінчук І.С.)

У родині було нас 6 дітей. Батько працював на станції вантажником .

Мати доглядала дітей. У 30—ті роки життя з кожним днем ставало все важче. Голод не обминув хатину Гавриленків. Пам'ятаю як мати лежала опухлою від голоду, а маленька сестра Віра весь час просила їсти.

Харчувалися чим могли: корінцями, насінням трави, крупами, які батько назмітав на станції. Старший брат Федір став злочинцем—крав по

селу, щоб прогодувати сім'ю, поки його не арештували.

Коли почався голодомор, брат втік із в'язниці і під дулом пістолета дістав у начальника станції квитки до Краснодару. Сім'я Гавриленків залишає Україну, переїжджає до Росії. Голодомор 1932—1933 р.р. не так помітно зачепив Росію. Навесні 1936 року сім'я повертається на Україну і переїжджає в село Мала Лепетиха. Голод — це лихо, нехай не повториться воно...

Бугайов Семен Денисович
1911 р. н., житель с. Мала Лепетиха
(запис 2008 р. Маслової Л.Г., Клецько І.А.)

У 1932 році зерно в колгоспі сіяли в ручну, насіння лягало зверху і від снігу та дощу воно спливало. Тож у 1933 році врожаю не було.

Нас у сім'ї було 8: мати, батько і 6 дітей. Їсти практично не було нічого.

Останні крихти їжі мама віддавала дітям. Першим помер старший брат, за ним померла мати. Їх клали на підводу і відвозили на кладовище .

Нас зосталося 5 дітей. Почався страшний голод, дякувати Богові якось вижили.

Пирог Тетяна Леонтіївна
1915 р. н., жителька с. Рубанівка
(запис 2008 р. Кишкіної Н.Я.)

Голодомор 1932-1933 р.р. пам'ятаю, причина голодомору вважаю місцеву владу. Вона забирала вирощене на городі, але прізвищ, хто це робив, не пам'ятаю, вони документів не пред'являли. Ті люди, які добровільно віддавали своє майно, тих не карали. Відпору люди не чинили, тому що «представники» влади ходили групами. Але частину харчів приховати можна було. Люди викопували копанки, випалювали їх, щоб не були сирими, і ложили туди хліб, але не багато. Продукти шукали скрізь, приходили групами (від трьох до шести чоловік). Якщо люди в колгоспі, то їм давали їжу (у великому котлі варили зерно і додавали туди молока). Забирали у людей продукти, худобу до колгоспів. А одягу у людей не було, тому його й не забирали. За п'ять колосків, украдених з поля, дуже били, але в тюрму не забирали. Після того, як уже зібрали весь урожай, можна було піти і забрати ті «крохи», які залишилися. Люди йшли в колгосп добровільно, бо там давали щось попоїсти, бо в людей було забрано всю худобу, все зерно, а після цього змушувати вже не

приходилось. Спочатку помирали слабі, а взимку, коли почався холод і голод, помирали частіше. Сиротам держава не допомагала, ніхто не допомагав. В селі не голодував той, хто забирав, бо він мав «силу», а голодна людина не могла ступати кроки, рухатися. Зумів вижити той, хто ходив в степ, шукав ховрахів, сусликів, хто міг лазити по дереві і зривати плоди, квіти, листки рослин, «кашку» акації, все що не гірке. Рідко хто ділився я один з одним. В місто не їздили. Вмириали люди сім'ями, вулицями. Одна жінка родила дитину і зразу з'їла, тільки прізвища не пам'ятаю. Померлих ховали на кладбищі, самі родичі, рили мілкі ями, бо не було сили викопати глибоку, тому можна було побачити руку чи ногу померлого. В нашій родині ніхто не помер. У церкві поминали і поминають тих людей, хто помер від голоду. В селі є пам'ятний знак жертвам Голодомору. Бато чого про Голодомор я забула, але часто приходять люди з музею села, школи, і я ділилася своїми спогадами. Винною у загибелі багатьох людей вважаю державу.

Слюсар Віра Максимівна
1920 р., жителька с. Веселе
(запис 2008 р. Борової О.В.)

Причини голоду — неврожай., у нашій сім'ї вкрали корову. Відбирали в людей вирощене на городі, в полі (місцева комісія — люди називали «Банда»). За донесення на сусіда про приховання зерна якусь винагороду отримували. Ті, хто забирав продукти, мали якісь документи, але ніколи не показували. Мою маму дуже били, вона ледь вижила. Були арешти, а «багатші» були розкуркулені і виселені на Вологду. Мій батько там і загинув, діти його мало пам'ятають, але тільки плакали за ним. «Люди», які збирали хліб, були озброєні, мали пруті залізні, ними били по лиці, якщо не зміг хтось утекти, кого били, то його добивали на місці.

забігала юрбами, свистіли, кричали і вимагали від людей все, що бачили.

Закон про колоски не пам'ятаю, але від людей чула, що все охоронялось, на полі багато вмириали слабих дітей. Поля та колгоспні комори охоронялися «бандою», в колгоспи заставляли йти, погрожували. Худобу забирали, так її заховували в хату, бо страшно. Робили «наскоки» вночі, і кожного дня. Моя сім'я вижила тільки за рахунок корови, яку ховали в хаті, бо сусіди не могли допомогти одне одному, сім'ї були дуже великими, але вмириали сильно, особливо в 1933 році. Котів і собак їли, а чи їли людей, не пам'ятаю. Мертвих хоронили в скотомогильниках, виривали великі ями. Де я жила, біля мене лежали мертві діти, старі, молоді. Я не можу це згадувати без сліз, вони всі переді мною.

Деякі продукти можна було закопати вдома вночі, щоб не бачили. До хати, на подвір'я, «Банда»

Москальова Анастасія Єфремівна
1921 р. н., жителька с. Рубанівка
(запис 2008р. Сеньків Є.М.)

До Голодомору 1932-1933 року призвела сама влада. Комісія спеціальна ходила по людях та забирала вирощене в полі, на городі. Чи нагороджували їх, ми не знали, бо все було приховано. Людей, хто

опирався, били, арештовували та відсиляли на Соловки, в Сибір. А як їм опиратися, вони ж були із зброєю. Тому ми ховалися. І продукти ховали, але вони все одно знаходили і забирали. Пам'ятаю де-

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

кого з активістів. Це Зеленін, Озюменко Іван, Харенко Марія. Ходили вони групами, шукали всюди продукти, а ми ховали їжу під пічку, в погребі, в ямах або просто за пазухою. Хто працював у колгоспах, тому трохи легше було, їм варили їжу. А хто просто так, так у того все забирали – і їжу, і речі, і худобу. Про п'ять колосків я не пам'ятаю, але склади і комори охороняли. Сторожа звали Лук'яненко Гавриїл. Люди не хотіли йти у колгоспи, їх примушували, казали «Як не підеш у колгосп до заберем усе». Перевіряючи комісія ходила цілими днями (2-3 рази на день). Навесні 1933 року люди почали вимирати, бо зовсім не було що їсти. Діти, які залишилися сиротами, перебували в яслях, за якими опікувався колгосп. Я знаю, що Катя і Іван Дурне-

ви, Тамара Шокарева були в таких яслях. Вижили ті, хто приховував їжу або покинув село. А ми, щоб вижити, їли траву, акацію, «козельчики», коріння з усіх дерев, лободу, ховрахів, крис, мишей, ворон, горобців, голубів, та все, що могли зловити. В місті нічого не купували, тільки з міста міг хтось приїхати і щось продати нам. Я чула, що у нас в Рубанівці під час Голодомору померло біля 12 тисяч чоловік, а може, й більше. Померлих ховали в ямах, колодязях, погребях, на кладбищах. В радянські часи померлих від голоду не поминали, а зараз поминають. У 2002 році відкрили пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років. У загибулі людей вважаю владу, Сталіна та його прихильників.

Корж Віра Олексіївна
1923 р н., жителька с. Рубанівка
(запис 2008 р. Химняк Т.П.)

Я пам'ятаю Голодомор в Україні в 1932-1933 роках. Мені тоді було 10 років. Моя сім'я жила в селищі Веселий. Урожай був великим, але все забрала влада. Я не пам'ятаю, щоб ходили по дворах і відбирали в людей майно. Те, що було в домі, ми нічого не ховали, але все одно важко було жити, бо ми мали мізер. Люди в колгосп йшли працювати, тому що там годували. Був дитячий садок, при ньому була корова, діти вижили завдяки їй. Після збору урожаю можна було зби-

рати залишки колосків, овочів, ніхто за це не карав. Поля охоронялися об'їзником від пожару. Я пам'ятаю, що саме від голоду у нашому посьолку померло лише два чоловіки. Їх поховали на кладовищі як годиться. Я з мамою ходила до церкви в Рубанівку і пам'ятаю службу про померлих в роки Голодомору. Те, що пам'ятаю, те й розкажучу дітям та онукам. А люди невинно гинули через владу та продрозверстку. Про Торгсін я нічого не чула і не знаю.

Сафонова Моторина Дмитрівна
1923 р. н., жителька с. Рубанівка
(запис 2008 р. Бобрової О.В.)

Голод... Так дитино, я пам'ятаю голод у 1932-1933 роках і ще й 1946, 1947 роках...

На мою думку причиною голоду могли бути і засуха, і неврожай, великі податки, ще й урожай забирала влада.

А відбирали у людей вирощене в полі і вдома на городі – «прихвосні» при владі у селі. Ще й для закону комісію склали. Той хто доносив на сусіда за приховання зерна, мав щей якась «прем'я». Так скажемо, «комісія», що нас грабувала, показувала нам свої документи, що нібито їй довірили, наказали це робити. Коли не було в людини чого відбирати то її потрібно було бити, що і робили оті прокляті «прихвосні», садили до казематів, ще й висилляли за село.

«Довірена комісія» була озброєна, могли навіть стріляти, не кажучи, що дуже били.

Дуже слідкували за людьми, щоб ніхто нічого не ховав. А якщо хотів хтось щось приховати з харчів,

то вночі, десь у полі, щоб, боже спаси, ніхто не бачив.

Шукали все «детка» і зерно і продукти, розвалювали груби, перепічки, приходили цілими групами, забирали все можливе. Але люди, пухнучи з голоду і безсилі, як могли, ховали глибоко у ями продукти, і тільки вночі. Але моя сім'я нічого не змогла заховати. Були добрі сусіди і ми тихенько ділилися сушкою, квасолею, бобами. Хто не хотів йти в колгосп їх заставляли, погрожували. У всіх людей забирали одяг, рушники...

Закон про «П'ять колосків» запам'ятався добре. На полі сторожувала «банда» і всіх з поля гнали, щоб не збирали і зернини, били, карали.

Щоб вижити, худобу ховали і в хатах і на посьолки, де жила якась рідня.

Біля колгоспної комори були представлені «свої люди», ми їх звали «бандою», вони охороняли поля.

Моя сім'я понесла велику втрату у роки голодомору. Я, Сафонова Мотря Дмитрівна, 1923 року народження у 1933 році поховала брата Сапран Володимира Дмитровича, сестру Сапран Марію Дмитрівну і батька Сапран Дмитра Кириловича. А хто йшов у колгосп, то тих трохи годували, щоб не вмерли з голоду. Пам'ятаю, коли залишалися сироти в голод, то їх забирали, казали, що в дитбудинок, але багато вмирало просто на вулиці.

А страшенний голод, коли вмирали сім'ями почався в 1933 році. Знесилені люди взимку по морозі ходили по полях і збирали мерзлу картоплю, буряк, а їли щоб вижити все що можна було ковтнути і кору з берези, і листя, птахів, собак, з

лободи коржі, траву козельці, калачики, по посадах збирали ягоди, коріння копали, кашку з акації. Їздили до міста міняли на харчі, все що було дома рядна, одяг. В городі був голод, але такого не було, як в селі. Підводою звозили померлих, ховали в ями, раніше вириті, скидали мертвих цілими родинами.

Церква є в селі, де поминають померлих від голоду особливо тепер, бо при радянській владі не можна було й говорити про це. В селі встановлено хрест-пам'ятник, де завжди (щорічно) проводяться мітинги-пам'ті. Я розповідала сусідам, онукам, дітям все, що знаю. Вина голоду засуха, неврожай, підняття податків, а ще влада винна, мабуть хотіла, щоб люди умирили.

Куцай Марія Іванівна
1922 р. н., жителька с. Рубанівка
(запис 2008 р. І.Устименко)

Так, я пам'ятаю ці страшні роки.

Мені здається, що причиною голодомору був неврожай.

Голодні люди крали один в одного, щоб якось вижити. Я не знаю чи були якісь винагороди від влади за донесення на сусіда про приховування зерна. Ті, хто приходив відбирати хліб, мали при собі піки, щоб шукати приховане. Вони ходили по трое. Чи мали вони при собі якісь документи чи зброю, я не знаю. Люди їх боялися, якщо хтось оборонявся чи не хотів віддавати хліб – того відправляли до Сибіру.

Продукти харчування ховали хто де міг, але їх знаходили і забирали. Також забирали і одяг, і худобу.

Закон про «п'ять колосків» чули і знали, що в полі не можна збирати колоски чи залишки городини.

Люди не хотіли добровільно йти в колгоспи, їх змушували і забирали в колгосп все. Ходили по хатах в любий час доби, коли хотіли і скільки хотіли.

Люди помирили з голоду по різному – хто скільки витримував.

Малими сиротами, які залишались без батьків, ніхто не опікувався. Вони залишались напризволяще.

Не голодували в селі тільки «Трійка», а вижили після голодомору тільки ті, що розкулачували.

В голод ніхто один одному не допомагав, не ділився продуктами. Виживав хто, як міг. Їли траву, сусликів. Родичі, які менше голодували, нічим не допомагали. Їли цвіт акації, лободу, сусликів, собак. Виміняти чи купити щось в місті не можна було.

Я не знаю чи був голод у містах, і скільки померло людей в селі. Випадків людоїдства не було. Ховали всіх померлих на кладовищі в одязі, в одну яму.

Я не знаю, чи є в моєму селі місце захоронення людей, померлих від голоду. Але їх завжди поминають на проводки.

В моєму селі є церква Київського патріархату.

В селі встановлений хрест померлим від голодомору.

Я завжди розповідаю молодому поколінню про страшний голод. Хоч, хто винен в ньому, я не знаю, але хочу, щоб такого більше ніколи не було.

Падалка Іван Терентійович
1918 р. н., житель с. Рубанівка
(запис 2007 р. М.Мухи)

Я – учасник Великої Вітчизняної війни. Я бачив безліч мертвих і спотворених війною людських тіл, чув крики та стогони навколо себе. Але армія ніколи не покидала нас напризволяще. Ми щоденно

мали харчі, форму, взуття, зброю і набої до неї, бараки або землянки для ночівлі. Йшли бої, помирили люди, з дому не було ніяких вістей, але ми розуміли, що ми захищали Батьківщину.

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

Зовсім інакше я почував себе під час Голодомору 1932-1933 років у нашому селі.

Ми прагнули пережити страшну зиму 1932-1933 років з надією, що з початком весни голод закінчиться.

Весна 1933 року була в Україні надзвичайно холодною. Сніг лежав аж до середини квітня. Безперестанно дув пронизливий вітер, який часто наганяв на Рубанівку важкі дощові і снігові хмари. Землю сковували морози. Голод сягнув такого рівня, що смерть здавалась людям полегшенням. Коли сніг розтанув, то повсюди: у дворах, на полях і вздовж доріг повиступали назовні людські трупи. Ці мерці стали великою проблемою для живих. Адже їх тіла розкладалися, і при цьому виділяли нестерпний сморід. Знесилені односельчани – рубанівці не мали сил їх усіх поховати. Тому їх просто відкидали у кущі, подалі від доріг... Вони ставали здобиччю диких звірів. А ті люди, що померли у своїх хатах, з'їдалися незліченими щурами.

Село охопила паніка. Ті, яким пощастило вижити, були у розпачі: засоби для існування давно вичерпались, а з ними і надія на продовження свого

нешчасного життя. Більшість наших односельців примирилися з цією неминучістю. Вони сиділи в очікуванні смерті у своїх оселях. Їхній стан був настільки жалюгідний, що несила описати. Вони були такі худі та кволі, що ледь волочили пухлі ноги. Навіть слова промовити не мали сили.

Коли настало тепло, на вулицях з'явилося багато жебраків. Вони ходили від хати до хати, бажаючи чогось їстівного. І коли на початку голоду вони чомно просили подачки, а якщо отримували відмову, то ніяковіли, вибачались і йшли геть, то жебраки весни 1933 року були іншими. Доведені до відчаю люди втратили останні рештки самовладання і, у пошуках чогось їстівного, перетворилися на диких голодних звірів. Заради недогризка готові були вбити. Інші ж підступали до кого-небудь з витріщеними очима і простягнутими руками, але вголос уже не просили, а лише схлипували.

Людям страшно надокучали воші. Позбавитись їх було несила – не було мила, та й наносити води не могли. На змучених голодом опухлих дітей було просто важко дивитися. Вони виглядали, як старі люди. Люди часто вмирили цілими сім'ями.

Стрюк Марія Іванівна
1922 р. н., жителька с. Рубанівка
(запис 2008 р. Комарової О.Г.)

Я пам'ятаю голод у 1932-1933 років

На мою думку головною причиною голоду у нашому селі була влада, яка забирала врожай. Вона хотіла зробити колгоспи, а люди не хотіли до них вступати, тому людей заганяли туди силою.

Забирати у людей вирощене на городі приходили місцеві жителі, це були прихвосні. Вони жили серед нас і не соромились цього робити, бо за це не трогали їх сім'ї та близьких.

Ті, хто приходив відбирати продукти, при собі не мали ні яких документів, навіть якогось папірця у них не було. Зброю при собі не мали, крім списів, палиць та вил, якими шукали заховане зерно. Людей, які не віддавали добровільно зерно та не хотіли вступати в колгоспи, били-виганяли з хат і відправляли в Сибір. Я пам'ятаю гарну дівчинку Шишлакову Дусю, яка весною пішла копати мерзлу картоплю. Її піймали і дуже побили. Вона ледве прийшла додому і померла.

Люди, які не вступили до колгоспу, влада ні чим не допомагала, а той, хто працював у колгоспі, тому видавали 1 кілограм муки і 1 кілограм зерна.

Забирали все. Якщо в печі знаходили горщик з кашею, то казали: «Зерно у вас є». І починали колоти списками печі, землю біля хат.

Багато хто зумів заховати зерно, але не змогли скористуватися їм. У сім'ї сестри мого батька було заховано 5 мішків зерна, але скористуватися їм вони не змогли. І вся сім'я в складі 5 чоловік померла.

Моя сім'я врятувалася тим, що батько заховав мішок зерна у гній. Так ми й вижили, але батько Польський Іван Тимофійович та мій молодший братик Ваня, якому було лише 7 років, померли. А я лежала пухла на горищі і боялася, щоб щурі не пообгризли мені вуха, бо їх було тоді дуже багато. А весною, коли з'явилася репа, вже стало легше. Її варили та парили – так і врятувались.

Старший брат – Федір пішов працювати до МТС. Там видавали невеликий пайок. Брат завжди, коли проходив повз двору, кидав під забор окраєць хліба та гукав мене. А коли йому видали 2 пуди муки, то я жменями їла її сиру, а брат сказав: «Не їж так її, давай залемо кип'ятком».

Людоїдства я не пам'ятаю. Всіх померлих від голоду ховали в одну велику яму, яка знаходилась на місцевому кладовищі. Зараз на цьому місці стоїть великий хрест.

Я вважаю винними в загибелі людей від голоду Радянську владу.

Шишлакова Тамара Юхимівна
1923 р. н., жителька с. Рубанівка
(запис 2007 р. Т.Красюк)

Люди за своє життя переживають багато незгод, нещастя, лих. Та найстрашніше лихо – це голод.

Пам'ятаю голод в рідному селі. Хоча і було мені трохи більше десяти пам'ятаю, що люди вмирили, як мухи, падали на вулицях. Рідні, ті, хто міг, підбирали тіла, і везли на возиках до кладовища. Там викопували яму і закидали тіла померлих, замотаних в ряднину, землю. Зимою пригортали померлих снігом, бо не було сили ховати. Смертність в селі була дуже високою. Люди стали настільки виснажені, що помирали прямо на дорозі. Кожного

дня, прокидаючись, батько виходив на двір і на негнучких важких ногах йшов до сусідів подивитися, чи всі у них живі.

А чим жили? Їли траву, коріння, їли все, що падало на очі. Їли «хліб», зроблений з кропиви, «оладки», зроблені з одного виду бур'яну, «кашу» – з іншого. На харчування під час голоду йшов і одяг – міняли одяг на муку, або на щось їстівне.

Дитячі роки вважають, найщасливішими. А я все життя згадувала про те страшне, що довелось пережити. І все життя цінувала і берегла кожен кусень хліба.

Сердюк Віра Петрівна
1921 р. н., жителька м. Скадовськ
у 1932-1933 роках проживала в с. Рубанівка, Великолепетиського р-ну, Херсонської обл.)
(запис 2008 Бут Л.М.)

Причини голоду були у місних властях. Все забирали в селах і казали, що треба піднімати місто, промишленність укріплять, і забирали у людей узелочки. А врожай тоді був хороший... Приходили по 2-3 чоловіки (мужчини), представники месної власті. Шукали пікою, такою довгою кийкою пробивали скирду, підлогу, землю й шукали (бо люди ховали зерно, продукти під підлогою, в глинищах-ямах, сінях), забирали й подушки з одежою.

Були випадки, коли за зірвані колоски в полі судили і висилали людей... Найважче було весною. Їли ми лободу, цвіт акації, шелеху з проса, а макуха тоді була розкіш, а також їли лисиць, зайців, слимаків, все, що можна було спіймати. Весною сильно багато померло, вимирали вулицями...Я знала жінку, яка своїх дітей поїла і тоді ж в голод і сама померла...Хто померлих забирав і як їх хоронили не бачила, але жінка навпроти жила, так вона сина в дворі похоронила...

Кохан Віра Карпівна
1921 р.н., жителька с. Сірогози Нижньосірогозького району
у 1932-33 роках проживала в с. Велика Лепетиха Великолепетиського району
(запис 2008 р. Л. Зибіної)

В 1932-33 роках проживала в селі Велика Лепетиха Херсонської області. Не працювала і не навчалася.

Її батько – Пікалов Карпо Іванович, мати – Пікалова Прасков'я Минівна – працювали в колгоспі.

В сім'ї було 4 дітей. Брати: Пікалов Архип Карпович, Пікалов Матвій Карпович, Пікалов Михайло Карпович;

Та сестра Пелагея Карпівна – яка в 1932-1933 роках жила в Запоріжжі, мала чоловіка та доньку. Чоловік задушив доньку подушкою, тоді сестра пішки прийшла із Запоріжжя у Велику Лепетиху. Був голод. У нас в господарстві була корова. Комунисти ходили по хатах і забирали харчі у людей. У нас на горищі були заховані горщики з кавунячим медом, і кукурудза під стріхою в качанах. Комунисти

прийшли (без зброї) і все забрали. Ми жили біля елеватору. Вночі всі бідні люди крали з елеватору кукурудзу. Їх ловили, закривали в сарай, а вранці відпускали, а вночі знову вони йшли красти. Ми мололи на жорновах кукурудзу на муку.

В нашому селі була сім'я Клименко (зараз на місці їхнього будинку стоїть магазин) то Клименко Василісу (мою подругу) здали в дитячий будинок і вона вижила, а вся сім'я (7 дітей і батьки) повмирили. Вони копали яму під погріб, то їх усіх у тій ямі і поховали. Було всяк, ховали де прийдеться.

Людоїдства не було. Сусіди мало допомагали бо всі бідували, але один на одного не доносили.

Колгоспну комору не охороняли – бо вона була порожня.

В нашій родині ніхто не вмер.

ВЕЛИКООЛЕКСАНДРІВСЬКИЙ РАЙОН

Коновалова Тамара Василівна
1919 р.н., жителька с. Краснолюбцеьке
(запис 2007 р. Сімакіної Т.А., доньки опитуваної)

Мою маму звали Коновалова Тамара Василівна. У 1932 році їй було 13 років. Закінчивши 4 класи мама почала працювати в колгоспі. Часи були важкі. У родині було п'ятеро дітей, а бабуся сама їх виховувала. Старший Федір, працював трактористом (йому було 18 років). У 1933 році його забрали у в'язницю за два качани кукурудзи, яку він хотів зварити у радіаторі трактора. Із в'язниці він не повернувся.

Мамина сестра Ніна (їй було 16 років) вижила, тому, що працювала нянькою у заможних людей. Мама – Таня (13 років) вижила, завдяки тому, що в колгоспі варили для працівників якусь баланду і підгодовували людей. А ось близнята Ваня та Ліда (їм було по п'ять років) померли від голоду. Дітей у нашому селі тоді померло багато.

Їли коржі із коріння (козельці, бабки), лободу. А діти їли всю зелень, що знаходили, через те і вмирили. Ми із сестрою до цих пір відвідуємо могилку Вані та Ліди, доглядаємо її. У кутку кладовища знаходяться могилки дітей, які вмерли від голоду (біля 15 чол.) Та всі вони майже зрівнялися із землею.

Якихось страшних випадків людоїдства мама нам не розповідала, можливо не було, а можливо не хотіла дітям розповідати.

Була також і голодовка 1947 року. Тоді люди теж вмирили. І виживали за рахунок корінців. Моя мама тоді ледь не померла. Щоб вижити їли ховрашків, мама рятуючи малу дитину харчувалася лише травою, от шлунок і не витримав. Врятуватися їй вдалося лише за рахунок лікарських трав сусідки.

Полякова Євдокія Семенівна
1918 р.н., жителька с. Андріївка
(запис 2007 р. Полякової Л.І., вчителя Благодатівської ЗОШ)

Дітей в мене було семеро. Всіх прогородувати було важко. До ниви не проберешся ні вдень, ні вночі. Бригадир та інші оглядачі пильно стежили, щоб ніхто не наближався до поля, де колосилася пшениця вище пояса. Та голод заставляв шукати порятунку. Якось вночі я поповзла через дорогу, що була за фермою до поля. Тільки й встигла, що жменю зерна покласти в торбинку, як чиясь тверда рука потягла мене за плече.

Я перелякалась, бо то був об'їждчик, все, думаю, посадять мене у тюрму. Та він сказав, щоб я йшла додому та більше не потрапляла йому на очі. Зерно не забрав. Але з того часу я більше не ходила до ниви. Дітей посилала за село, там було дике поле і в той голодний рік вродила трава – козельці. Діти викопували корінці самі їли та приносили додому. Ці солодкі корінці і врятували нас від голоду.

Кохан Варвара Яківна
1923 р.н., жителька с. Садок
(запис 2007 р. Компанець Ж.І., вчителя Борозенської ЗОШ)

Нас у батьків було семеро. Мали господарство – коняку, корову обробляли землю. «Совети» почали все забирати: худобу, реманент, меблі. Потім влаштовували з відібраного майна ярмарку – хто що купить.

Під час голоду померли мамина сестра її чоловік та дитина. Батько ловив горобців, ховрахів, їли щиріцу, навіть семимісячній дитині давали, також їли равликів.

Надточій Дарина Тимофіївна
1924 р.н. жителька с. Кучерське
(запис 2007 р. Давидко О.В., секретаря Борозенської сільради)

У нашій сім'ї було шестеро дітей, батько і мати. Батько працював у колгоспі і приносив 400 г. хліба. Влітку, коли збирали врожай, я з молодшими братами і сестрами ходила в поле, збирала зерно. А

коли настала зима, то той малий запас скінчився. Тоді мати брала сумку, одягалася і йшла до Берислава, там на полі видовбувала з-під льоду кукурудзу, а потім пішки йшла додому. Вдома розкладала

на піч качани, щоб вони підсохли, а потім варили їх, або мололи і випікали на воді макорженики. Восени помер братик Петро. Він попух від голоду, а йому було тільки 5 років.

Батько ходив на роботу, але хліба їм більше не давали. Через декілька днів почала пухнути та слаб-іти і я. Тоді батьку на роботі дали трохи хліба. Він

посадив дітей за стіл і поділив порівну по шматочку. Мені ж вже було все рівно чи їсти, чи не їсти і я попід столом віддала свій шматочок молодшому братику. Але батько побачив і забрав хліб, а сина побив і віддав той шматок знову мені. Згодом ми переїхали на Західну Україну, а через кілька років повернулися.

Семенова Домна Пилипівна
1924 р.н., жителька с. Брускинське
(запис 2007 р. Запорозької Л.М., секретаря Брускинської сільради)

У 1933 році, я жила на Миколаївщині. Батька нашого на довгі роки заслали до Сибіру. Але невдовзі від тяжкої праці та недоїдання він там помер. Мама залишилася сама з чотирма дітьми. У цьому році зібрали непоганий врожай, але

його було вилучено сталінськими емісарами. Мати розповідала нам, що пшеницю, яку в нас забрали, тягли на возах до річки, а там висипали на дно. Незабаром ми побачили пророслу пшеницю.

Кокольник Параска Костянтинівна
1919 р.н., жителька с. Брускинське
(запис 2007 р. Запорозької Л.М., секретаря Брускинської сільради)

Селяни ховали пшеницю у глибоких колодязях. Працівники органів НКВД ходили з сокирами розбивали клуні. Ходили по дворах, хатах – забирали все, що їм подобалося. У нас забрали скатертину зі столу, рядно з лежанки. У скрині лежа-

ло материне намисто, подарунок хрещеного, забрали й його. Мама заховала в піч квасолю, горох, жито – все знайшли. Зосталися ми голодні, голі й босі. Не було в чому й на вулицю вийти.

Грам Марія Павлівна
1924 р.н., жителька с. Благодатівка
(запис 2007 р. Полякової Л.І., вчителя Благодатівської ЗОШ)

Це були страшні роки, люди звірили від голоду, вони поїдали все, що можна було їсти. На вулицях не можливо було побачити kota чи собаку. Були випадки людоджерства. Люди змучені та виснаженні голодом, вмирили як мухи. Голод штовхав людей на крадіжку, вбивство.

Пам'ятаю, як батько зарізав корову, щоб не здохла. Поряд жив сусід, сім'я якого пропадала з голоду. Батько поділився з ними м'ясом. А сусід подумав: «Мені цього надовго не виста-

чить. Піду його вб'ю і заберу решту м'яса».

Прийшов постукав у двері, батько відчинив. Сіли та стали гомоніти, аж господар побачив, що в сусіда з-під поли кожуха виглядає дуло рушниці. Батько сказав, що йому потрібно вийти, а сам пішов та викопав свою рушницю. Зайшов до хати, бачить, а сусід вже приготувався стріляти, та батько встиг вистрелити першим, поранив сусіда в плече. Той почав прохати, щоб господар його не вбивав.

Буйніченко Марія Євдокимівна
1920 р.н., жителька с. Благодатівка
(запис 2007 р. Полякової Л.І., вчителя Благодатівської ЗОШ)

Мені тоді було 12 років. 1933 рік був дуже важким. Колосилися високі пшениці та жита. Але старі люди та діти вмирили з голоду. Не можна було навіть близько підходити до ниви, щоб зірвати хоча б один колосочок. Були поставлені люди, яка охороняли ці поля. Вони були безжальними до своїх односельців, бо не знали почуття голоду. Кого ловили на цих полях били, знущалися.

Дітям в колгоспі виділяли по ополонику баланди. Наш сусід Василь Щербина ходив на роботу за 15 км від села. У нього був 12 – річний син Гриша. Цьому хлопчикові не давали баланди, бо батько не був колгоспником. Хлопчик опух від голоду, вже лежачим попросив однолітків наловити під стріхами маленьких горобенят, щоб наїстися. Він жадібно їх поковтав, а через декілька годин помер. Коли у

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

селі здихав кінь, чекісти тягли його на скотомогильник, там обливали його креоліном, щоб люди не брали. Та голодні люди відрізали шматки м'яса, а потім від креоліну вмирили.

По селах ходили чекісти. Якщо знаходили що не будь з їжі, то забирали. З печі витягували навіть вариво, виливали, топтали та сміялися.

Костенко Ганна Василівна
1929 р.н., жителька с. Чарівне
(запис 2007 р. Барановського Л.І., вчителя Чарівнянської ЗОШ)

Я тоді малою була мала чотири роки, та пам'ятаю, як мати з роботи зажуреною приходила, та все бідкалася, що немає чого їсти. Якось тук жита зняли з горища, я вибирала колосочки, вусики обсмажувала у плиті, а зерничко їла – і таке воно мені добре було.

Інше пам'ятаю зі слів мами – Гнатуши Олександр

А люди плакали і просили цього не робити.

Був такий випадок в цьому ж селі. В одній сім'ї були батько, мати, троє дітей. Помер від голоду старший син. Батьки порубали його на шматки і потроху варили. Їли самі і годували дітей. Цим і врятували життя. Та батько не міг собі пробачити такого, згодом і сам помер.

Михальцова Любов Михайлівна
1927 р.н., жителька с. Бобровий Кут
(запис 2008 р. Дрогало О.М., вчителя Бобровокутської ЗОШ)

1932—1933 роки викликають у моїй пам'яті страшні спогади. Досі й не віриться, що тоді у селах раптово зник хліб, люди залишилися без зернини. І це в урожайний 1932 рік! Пухли від голоду старі й малі, вимирали родини й села, а на людські помешкання було справжнє нашествя щурів.

Мені тоді виповнилося тільки п'ять років. У моїх батьків на той час було четверо дітей (а всього Бог послав їм 13 діток, восьмеро з них померли від тифу ще до голоду). Тато з мамою з раннього ранку до темної ночі працювали в колгоспі. Пам'ятаю, мама приносила кожного дня, як заробіток, один стакан висівок. Обережно висипала їх у горщик, дрібно різала лободу, додавала 2-3 картоплини (якщо були), заливала все те водою і приставляла варити до вогню. А ми, малі, та голодні, з нетерпінням чекали тої «смачної» вечері. Бліді, худі, кістяві, з великими животами, тоненькими ніжками – ми були схожі на живих мерців.

Найменший братик Миколка був такий слабкий, що вже й на вулицю не виходив. Його не можна було залишати самого. Та нам (старшеньким) треба було бігти у поле, щоб нашукати якихось їстівних корінців. Мабуть з тих часів маю звичку пробувати на смак кожну рослинку. Одного разу, повернувшись з поля зі своїм нехитрим скарбом, побачили Миколку вже мертвим, а прокляті щури вже встигли й носика йому з'їсти. Ввечері мама, повернувшись з роботи, через силу віднесла мертва тільце десь за городи і прикопала. Пізніше я чула, як мама жалілася татові, що щури геть з'їли трупик Миколки.

ри 1909 р. н. Мама розповідала, як ходила зі своєю сестрою в степ, попід скирти, щоб потрусить зерничка. Перевіювали його, товкли в ступі і те й їли. Ходила мама на заробітки до євреїв у Бобровий Кут. Прала їм і за це їй давали то шматочок хліба, то ще якусь їжу. Копали бараболю, варили її. Ось так і вижили.

З великим болем згадую наших сусідів. У них було семеро дітей. Ми дружили, гралися у дитинстві разом. Але одного дня я побачила їх усіх мертвими. Моя мама разом з іншими жінками поклали їх посеред двору в один ряд, а зверху прикрили лахміттям та притрусили сміттям (копати могили ніхто не мав сили). А ми, діти, повилазили на дерево та так плакали та приказували над покійниками.

У селі стояли цілі вулиці пустих хат. Мертві лежали там, де застала їх смерть. Тільки аж у березні, коли прийшло тепло, з'явилася бригада чоловіків, які витягували багром мертвих, вантажили їх на вози і кудись вивозили, а куди – не пам'ятаю, мала ж була.

Врізався в пам'ять ще один випадок, який стався у нашому селі. Мати зарубала свого малолітнього сина і зварила. Як закрию очі, то ніби зараз бачу таку картину: якісь чоловіки вибивають двері до її хати, тягнуть якусь жінку за волосся, а вона спочатку мовчить, а потім починає дико кричати, кликати Бога на допомогу. А ми малі, пухлі та голодні, обступили ту хату, заглядаємо у вікна, щоб побачити те вариво.

Пам'ятаю такий випадок, коли батько украв у колгоспі дерті – аж дві кишені! Украв, щоб мати зварила якоїсь каші, бо вже ледве волочив ноги і Макар – старший брат. Хтось із односельців, а такі завжди були у ті часи, доніс владі на тата. Та батько не чекав поки його заарештують, а вирішив вночі тікати на Дніпропетровщину. Згадую, що декілька разів він приходив вночі додому. Батько приносив

такий-сякий харч: сухарі, вонючі оселедці, терте просо, макуху. А однієї ночі він нас із мамою забрав і ми пішли пішки. Йшли довго, бо були слабі. Так ми прийшли до села Борозенське, тут нас люди нагодували, а вже звідти ми попрямували на Нову Кубань.

У Новій Кубані нам стало жити трохи краще. Я ходила до дитячого садка. Дітей раз на день годували супом та окрайцем хліба. Окраєць був маленький, з дитячу долоньку. Суп я з'їдала сама, а от

хлібець несла додому, бо там мене чекали голодні брат та сестра (Макар й Катерина). Іду дорогою, зупинюся, витягну із пазухи окраєць, понюхаю, відщипну крихточку. А так хочеться з'їсти весь шматочок. Але ж, ні! Несу додому. А було мені тоді шість років. У дев'ять років я вже працювала у полі, як справжня доросла жінка.

У 2007 році мені виповнилося 80 років. І не віриться – як я вижила у той страшний 33-рік. Прости мій народ, Боже!

Нечай Віра Корніївна
1923 р.н., жителька с. Давидів Брід
(запис 2007 р. Кобзар О.А., вчителя Давидовобрідської ЗОШ)

Болісно пригадувати ті часи. На мій вік припав не один голодомор. Давали нам по 100 грамів хліба на день і три рази на день бовтанку. Мама зовсім захляла. Я віддавала їй свій хліб, а сама виживала на бовтанці. Працювала на тракторі. Пам'я-

таю дуже хотілося їсти, насмажила грамочку пшениці, а була сама в полі. Спаслась тим, що було трішки солі та вода з трактора. Не доведи Господь, щоб хто ще пережив таке.

Тригуб Олена Опанасівна
1922 р.н., жителька смт Калінінське
у 1932-1933 роках проживала у с. Кар'єрному Великоолександрівського району
(запис 2007 р. Першиної Н.О., секретаря виконкому Калінінської селищної ради)

У сім'ї нас було четверо дітей. Батько працював пастухом, конюхом за це йому давали пайок. Мама працювала на різних сільгоспроботах, в основному, збирала виноград, яблука. Я пам'ятаю, що у нас у селищі була «велика, біла їдальня», там працювала дівчина Соня Білоконь, вона жила у нас на квартирі. Мама просила її, щоб вона почистила потовще картоплю, а потім посилала рано вранці мене за цими шкірками. Потім мама їх мила, варила, м'яла качалкою, добавляла шматочок макухи і робила млинці, які потім ще й обвалювала у відходах від пшона. Тато називав ці млинці «грузинчиками», а мама «сталінчиками», за що тато її сварив. Лови-

ли ховрашків – їли, шкурки натягували на стінці, а потім їх здавали. За це отримували трохи крупи та цукерок.

У селі Бдагодатівка жила моя тітка, у неї був сад. Коли починали дозрівати абрикоси, я ходила до неї та допомагала їх сушити, заробляла і для нашої родини на зиму. От одного разу я йшла до тітки в Бдагодатівку через пісчаний кар'єр, де побачила хлопчика років восьми. Він був наполовину у піску, опухлий і тільки рукою просив їсти. Я несла тітці декілька цукерок, одну я дала хлопцю, та все рівно до вечора він помер і його там же в кар'єрі поховали.

Луц Галина Іванівна
1922 р.н., жителька с. Новодмитрівка
(запис 2007 р. Самойленко Г.А., вчителя Новодмитрівської ЗОШ)

У 1932-1933 роках я проживала у селі Новодмитрівка. Тоді мені було 10 років. Дітей в сім'ї було четверо. Мама від зорі до зорі працювала. Тато у 1933 році помер від голоду, я пам'ятаю як його ховали у кориті.

У той час люди вмирили по—під парканами. Ми збирали траву і їли її, ловили гав, дерли пташині яйця. А ще я пам'ятаю, як мама садовила нас їсти, а сама не їла—виходила на двір, щоб нам вистачило.

Я не закінчила п'ятий клас – пішла няньчити дитину до вчительки, там мене годували, у неї чоловік був мисливцем. Вдома ми топили піч сухою травою, соломною. Ліжка у нас не було, спали на дошках, покладених на каменях. Зачасти лягали голодними, нерідко і заснути від голоду не могли. Пам'ятаю, якось до нас прийшла жінка – вона їла червоний буряк, ми, діти, так їй заздрили, нам також сильно хотілося, але в нас не було.

Шелудько Ганна Миколаївна
1922 р.н., жителька с. Новодмитрівка
(запис 2007 р. Діхтяренко Л.А., секретаря Новодмитівської сільради)

Нас було троє у мами, батька в нас не було. Я була сама старша з дітей. Мама працювала в радгоспі. З харчів у нас було небагато буряків і більше нічого. Ми обривали стиглу щирицю і запасалися нею на зиму. Щирицю товкли у ступі і варили пійло. Крім того щодня мама варила по одному буряку і ділила на трьох до пійла. Інколи мама з роботи

принесила шматочок цвілої макухи, якою ми заправляли їжу.

Ходили на радгоспне картоплиння, збирали мерзлу картоплю, яку варили і їли. Ставили сільця для ловлі птахів. Коли попадався голуб для нас – це було справжнє свято. Що було з одєжини в мами, вона міняла на відходи пшона. Як пережили ми ту зиму страшно згадувати.

Рожко Марія Іллівна
1928 р.н., жителька с. Кучерське
(запис 2007 р. Кравець Н.Г., бібліотекаря Борозенської ЗОШ)

У ті страшні голодні роки я була маленька, то ж пам'ятаю уривками. В мене була молодша сестричка Ліда. Мама її годувала грудним молоком, але через те, що мама погано харчувалася молоком не вистачало і сестричка померла. Пам'ятаю, як одного разу до нас прийшли чужі люди й спитали у мене чи є у нас продукти харчування. А я тоді мала була та й показала де мама заховала під колиску сестри трохи крупи. Крупу забрали, а батькам за те, що заховали харчі пригрозили.

Батько працював у колгоспі ковалем. Усім пра-

цівникам готували суп із сої. Звичайна вода й де не-де плаває крупа сої. Одного разу батько приніс додому дві жмені колосків з поля, що між Кучерським й Борозенським. За це його десь закрили. Пам'ятаю коли він прийшов додому був дуже слабкий, ноги були опухлі, мама його довго виходжувала.

У рік голоду у нас відібрали корову, правда, залишили кабана. Пам'ятаю, як ми викопували на колгоспних полях мерзлі овочі – буряк, моркву, картоплю й все це їли та раділи. Хліба практично не було.

Козленко Олександра Іванівна
1918 р.н., жителька с. Чкалове
(запис 2007 р. Рибки О.І., вчителя Чкаловської ЗОШ)

У батьків нас було восьмеро дітей, я була наймолодшою. Батько ходив по заробітках, приносив нам харчі. Одного разу він повертався з іншого села, його перестріли молодики, сильно побити. Забрали в нього все, він насилу додому дійшов, а вдома помер. Після смерті батька стало жити ще гірше. Ми вже самі ходили по степах збирали ягоди, їстівні трави. Трусили скирти соломи й приносили по жмені зерна мамі, що б вона нам варила.

Старший брат пішов з дому на заробітки, та й не повернувся. Троє померло, залишилося нас четверо. Згодом ми переїхали в інше село. Працювали в наймах за їжу в одного куркуля, доки його не розкуркулили.

Після цього організували колгоспи. Почали сяти пшеницю, тоді зажили добре. Хліб давали, пайки, заробляли трудодні. Мама корову купила, було молоко. Сестри заміж повиходили, згодом і я. Так і вижили.

Пономаренко Катерина Макарівна
1920 р.н., жителька с. Чкалове
(запис 2007 р. Рибки О.І., вчителя Чкаловської ЗОШ)

Від голоду пухли старі та малі, вмирили цілі родини, села. Смерть була скрізь: на шляхах, у полі, в хатах. Ми, діти, бачили перелякані очі наших батьків, почорнілі обличчя від страху і болю. Вони боялися за нас, адже в хаті майже нічого не залишилося. Спочатку ми їли юшку з лушпиння, а потім

і цього не стало. Батьки ходили по полях, збирали все, що потрапляло на очі. Їли пасльон, якщо з'являлася жменя пшона, варили кашу, в яку добавляли їстівну траву. Ми бачили, як важко батькам, тому старалися їм допомагати. Старші діти ходили шукати мишей, ховрахів, з яких варили страви.

Карлюка Віра Данилівна
1922 р.н., жителька с. Чкалове
(запис 2007 р. Рибки О.І., вчителя Чкаловської ЗОШ)

У той страшний 1932 рік наші батьки зібрали непоганий урожай. Всі були спокійні, задоволені, ніхто не чекав лиха. Та одного разу до нас в хату прийшли чужі люди і почали все забирати. При цьому вони погрожували нашим батькам, що у разі, якщо хоч що-небудь заховають, то будуть розстріляні. Забрали не лише хліб, картоплю, а й ска-тертину зі столу, рядно з лежанки. Мати встигла за-

ховати в піч трохи квасолі та насипати в горщики жита, але все знайшли. Залишилися в холодній хаті голі та босі. Батько пішов на заробітки. Ми ж з ма-тір'ю голодували.

... Батька довго не було і мама теж пішла по за-робітках. Ми сиділи в хаті і чекали на неї. На вулицю майже не виходили бо не було в чому. Нам сусід заносив воду до хати, ми були йому вдячні.

Скирденко Іван Тихонович
1926 р.н., житель с. Чкалове
(запис 2007 р. Рибки О.І., вчителя Чкаловської ЗОШ)

У роки голоду люди були вимушені їсти ми-шей, щурів, горобців, хробаків. Вживали в їжу кульбабу, реп'яхи, кропиву, акацію. Від цього люди, особливо діти, починали хворіти, помира-

ти. В той час було багато смертей. Люди були схожі на тіні, у яких не було обличчя, лише одні зуби. Деякі люди, втративши цілі сім'ї, ставали божевільними.

Москалюк Ніна Сергіївна
1927 р.н., жителька смт Велика Олександрівка
(запис 2006 р. Біляєвої Л.М., вчителя Великоолександрівської ЗОШ №2)

У 1933 році сім'я переїхала до селища Кар'єр-ного. Села ще не було. Робітники заводу жили у землянках за ставком. Там навіть клуб був. Були та-кож дві невеличкі печі для випалювання вапна. Ро-бота була дуже важка. Робітники були худі та висна-жені. Моя мама працювала тоді в їдальні, де харчу-валися робітники. А їх там назбиралося багато з навколишніх сіл. Матері було шкода людей і вона

наливала у миски трохи більше юшки. Це побачив директор заводу Архипов. Він ударив її в обличчя і відібрав комсомольський квиток.

Пам'ятаю ще одного вчителя з Великої Олек-сандрівки. Його прізвище Дрібнич. Щоб вижити він влаштувався на Білокриницький елеватор. З'їв тро-хи кукурудзяних зерен, які виявилися отруєні та по-мер.

Петренко Ганна Федорівна
1927 р.н., жителька смт Велика Олександрівка
(запис 2008 р. Мацак І.Б., бібліотекаря ЦРБС)

На початок голодомору мала тільки 5 років, тому й спогади залишилися дитячими. Мама була домогосподаркою, а батько працював у міліції і отримував невеличкий хлібний пайок. Завдяки цьому і вижили. Запам'яталося, як нас четверо дітей та племінник, виглядали матір, стоячи на підвіконнях. Мати тоді ходила у село Твердомедо-ве, там у колгоспі давали юшку, яку матір прино-сила нам.

До сьогоднішнього дня я не можу їсти чорного хліба. Тому що він нагадує мені хліб, що мати пекла у 1932 році. Хліб, а точніше перепічки, мати пекла з розтертої кори берези, яку змішували з кукурудзя-ною крупою.

У 1933 році наша сім'я переїхала у селище Кар-'єрне, де батька призначили відповідати за вибу-хові роботи. Робітники отримували невеликі обіди. Це нам і допомогло вижити.

Костерний Володимир Васильович
1931 р.н., житель с. Новодмитрівка
(запис 2007 р. Самойленко Г.А., вчителя Новодмитрівської ЗОШ)

Я народився в звичайній українській сім'ї: бать-ко, мати і четверо дітей.

Роки 1932-1933 закарбувалися в моїй пам'яті на все життя, хоча мені тоді було лише два роки. Зі

слів братів, згадую, у той рік був врожай на картоп-лю, на нашому городі. У колгоспі вродило зерно. Але люди помирали з голоду від нестачі їжі. Кожна сім'я не залежно від кількості членів, повинна була

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

здавати всі продукти державі. Люди виживали як могли.

Щоб зберегти картоплю для своїх дітей і спасти їх від голодної смерті, мати наказала нам у садку викопати рів у вигляді букви «Г», і поклавши туди картоплю, засипати землею. Вона пояснила, що коли шукаючи, комсомольці перекопуватимуть садок, вздовж – одна частина все одно залишиться, а коли копатимуть впоперек – залишиться інша. Зер-

но, частину яка уціліла, сховали у печі у грубі і замурували. Була у нас і корова, але молоко пили прямо біля неї вночі у темряві, бо вранці все молоко забирали. Ходили збирати насіння лободи, а мати готувала з нього оладки. Батько поїхав на заробітки у Золоту Балку працювати на заготівельному пункті. Звідти привозив свій пайок продуктів своїм дітям. Ніхто в роки голоду в нашій сім'ї на помер, але й нині я завжди все тримаю про запас.

Кобець Клавдія Корніївна

1918 р.н., жителька с. Новодмитрівка

**у 1932-1933 роках проживала у с. Твердомедове Великоолександрівського району
(запис 2007 р. Самойленко Г.А., вчителя Новодмитрівської ЗОШ)**

Я народилася у сім'ї заможного селянина. Жили у діда в с. Твердомедово, батько, мачуха і нас семеро дітей. У господарстві була мельниця і двоє коней. Але у 1929 році дід попав під «розкуркулення» з конфіскацією майна і висилкою до Сибіру. З часом батька репресували, як сина куркуля. Мачуха нас покинула напризволяще. Старші брати і сестри роз'їхалися хто куди, Мишка, Віра і я потрапили до дитбудинку с. Новодмитрівка. Та на початку 1932 року дітей з дитбудинку роз приділили по сім'ях, щоб вони привчались до роботи. Сім'ї отримували щомісячний пайок на дитину. Я потрапила до Дон Ганни. Вдень я продовжувала навчання в школі, а після обіду поралася по господарству (чистила, кормила і доїла корову). В село прийшов голод, не дивлячись на те, що був урожай на картоплю та зернові.

З комсомольців створювалися загони, які ходили по хатах і забирали продукти у населення. Забирали все, що знаходили.

Пам'ятаю такий випадок. Одного вечора у хату ввірвались комсомольці (Дунька Нагулиха, Нос Ярина, Шумиха, Бабич (імен на пам'ятаю)). Почали ризикати, шукати їжу: повивертали на землю горшки і давай топтати ногами, а коли на печі знайшли жменю квасолі висипали в торбу, де вже було якесь зерно. Забирали, також, теплий одяг, хатню утварь. Для деяких це закінчувалося висилкою до Вологди чи Сибіру (Семерик Мотря, Щитини (два брати), Рибка, Носки).

Люди залишалися без засобів для існування, тому хапалися за будь-яку можливість вижити і зберегти життя рідним. Так Чуйко Г. і Кобець поса-

дили своїх дітей на підводу і повезли на станцію Блакитна, посадили їх у перший поїзд з надією, що в місті їм легше буде виживати. Чоловіки залишали свої сім'ї, і їхали на Кавказ по кукурудзу. Деякі з них повертаючись на заставали нікого із своєї сім'ї в живих. Були в с. Новодмитрівка і випадки канібалізму. Одна громадянка зарубала стару німечну матір, щоб прогодувати своїх дітей. У її сина Гришки, який ходив зі мною до школи, навіть голос після цього змінився.

Недостаток продуктів проявився і на моєму житті. Коли одного місяця на колгоспній кладовій не видали пайок для мого утримання, Дон Ганна у якої я проживала три дні не давала мені їсти. У школі нам то давали баланду з води, але їсти все одно хотілося. Сусідка по парті, донька голови сільської ради Марія Шенгаренко, пригощала мене пирогами. До Донів я не повернулася, мене забрала до себе додому кухарка шкільної їдальні (мати Цибулі М.З). Та у неї я прожила не довго. У зв'язку з поширенням голоду та канібалізмом, дітей знову зібрали у дитбудинок. Там ми навчалися у школі і проживали в гуртожитках біля неї. У дитбудинку давали раз у дкнь юшку, 400 гр. вівсяного з землею хліба. На те, щоб вижити не вистачало (померла сестра Віра).

Сусіди зносили до дитбудинку хто що міг. Пам'ятаю один випадок коли тітка принесла засолені огірки, діти, що тільки прибули з вулиці наїлися з жадністю і померли. Коли ж уродило зерно – люди отримавши можливість втамувати голод, помирали ще більше.

Гезь Степанида Іванівна

1910 р.н., жителька с. Новодмитрівка

(запис 2007 р. Самойленко Г.І., вчителя Новодмитрівської ЗОШ)

У 1923—1933 рр. у нас в селі проводилися масові репресії. У нас забрали зерно в 1932 році, а в 1933 році ніде навіть кісточки з абрикоса не можна

було знайти. А малі діти сиділи на печі і просили їсти. Батьки ховали кашу в комин, а «комнезамовці» шукали, забирали і викидали собакам. Зайвої крих-

ти хліба в оселі не було. Зерно ховали під піч, брали стільки, щоб вистачило на день, потім знову ховали і долівку загірбали, затоптували, щоб не знайшли.

Мій батько ходив аж у Краснодар, міняти платки на продукти харчування. Міняли 1 кг кукурудзи на 1 платок. Батько повернувся, а материні брати – ні

Зінченко Леонід Васильович
1916 р.н., житель с. Новопавлівка
(запис 2007 р. Зінченка А.Л., сина опитуваного)

У нашій сім'ї було достатньо хліба. Зберігався він на горищі. Восени 1932 року було накладено податок для вивезення зерна на елеватор на станцію Біла Криниця. Пред'явили квитанцію на виконання хлібоздачі. Знову наклали податок. Знову завезли зерно на елеватор і та ще не один раз, поки на горищі нічого не стало. А податок знову наклали. Здавати було нічим. Тоді мого батька, Зінченка Василя Прокоповича засудили за невиконання податку. Дали три роки тюрми. А потім прийшла бригада «червона мітла»; повисипала з горщиків, глечиків, мисок рештки зерна, що моя мама, Зінченко Наталка Григорівна, понасипала. Нас залишили на голодну смерть.

Мати ходила на смітники, на скотомогильник, приносила м'ясо дохлих коней і варила. Так ми існували на здохлятині. Нас було четверо дітей. Мені було 16 років. Мама дуже плакала і не надіялась, що ми виживемо. Бо ж навіть здохлятину не давали брати, гонили, і треба було ще вкратися, щоб врубати кусок.

Я був пухлий від голоду. Особливо пухлявина була на обличчі, що тільки очі блищали. Я добре пам'ятаю, як я опинився взимку 1933 року в радгоспі «Реконструкція», що за сім кілометрів від Новопавлівки. Там я працював сторожем у бригаді.

Однієї ночі я, сторожуючи, увійшов у незачинений погріб. Там була їжа: молоко, сир. Я відкрив накриту мискою макітру – там було масло. Мазнув по грудці масла, обливав палець. Як же хотілося їсти! Але раптом прийшла думка, що коли я візьму масло, то мене виженуть з роботи – і я тоді позбудусь навіть тієї похльобки, що давали нічному сторожу. І я вийшов без нічого й зачинив погріб. Більше ніколи не заходив.

У тому ж таки березні проходила коло мого сторожування моя однокласниця – Дуся Шиян. Коли побачила мене пухлого перелякалась, почала жаліти. Сказала, щоб я, коли змінюся приходив на молочарню, вона там робить і буде давати мені молока-перегону. Зразу ж як тільки настав ранок, я попросив чайник і пішов за перегонем. Вона мені налила і дала випити кружку. Від цього перегону, а може вона мені дала й справжнє молоко, я за короткий час позбувся пухлявини на тілі й на обличчі, в мене з'явилася сила. Я сказав бригадиру, щоб дав мені іншу роботу, тяжчу.

Згодом приїхав мій старший брат Арсен, забрав мене і матір з собою у Вінницьку область Піщанського району, де він працював директором школи. Там він нас врятував від голодної смерті.

Короленко Векла Федорівна
1910 р.н., жителька с. Новопавлівка
(запис 2007 р. Громової Т.Є., вчителя Новопавлівської ЗОШ)

У 1933 році залишилася я сама із сином Петею, 1930 р.н. Як ще живі були мої рідні, до нас прийшли і забрали все: майно, одяг, припаси, а нас хотіли відправити на виселку, а коли всі померли, то не вивезли, але з хати вигнали. Може б і я померла в ту пору, якби не мій рідний брат Михайло Ріпенко, який забрав мене до себе, хоч їх самих було четверо. Їли все підряд, аби тільки життя собі підтримувати – траву різну, корінці, свиріпу. Я тоді працювала в колгоспі на парниках, то там раз у день давали обіди. Та все одно, ноги так пухли, що не могла роззутися і декілька днів так і спала. Весь час смерть і страх перед очима. Від цього навіть їсти не хотілося. Відсуну миску каші від себе – жінки аж поб'ються за неї. А бригадир казав, щоб додому несла, хай дитина з'їсть. В день давали 500гр. маргаринового хліба.

А бувало, плаче дитя, а їсти дати нічого, то я йому кажу: «Цить, а то прийдуть Дзюндзя з Полікарпом Якименко і заберуть тебе». Замовкало, знало цих людей, що ходили по хатах і все в односельчан відбирали. Синоку мій так був опух, що не було видно оченят, а коли спух, то одні кістки тирчали. Не знаю, як він і вижив... Село заросло, бо кому бур'ян полоти? Померлих збирали у гарбу і ховали в спільній ямі, бо кожному копати не було кому, та й землі не вистачало б. Тому не знаю де і мої поховані. А коли повернули мені хату, боялася сама в ній спати. У хаті було дерев'яне ліжко і ряднина дали добрі люди і більше нічого.

В 1934 добре вродили хліб і картопля. Бричками можна було возити, та не було кому. А до цього навіть варене з печі забирали.

**Тиквенко Марія Сильвестрівна
1929 р.н., жителька с. Бобровий Кут
(запис 2006 р. Лутюк І.І., вчителя історії Бобровокутської ЗОШ)**

В 1933 році мені було всього п'ять років, пам'ятаю ніби якийсь сон. Було дуже голодно, восени на околицю села жителі звозили продовольство для податку, яке здавали державі. Мабуть, якийсь додатковий збір, бо був же колгосп «Ройтер Октобер», і він теж здавав зерно. Колгосп був багатий, тут жили в основному євреї. Але голод був і в нашому селі, хоча голодували не всі. Були такі люди, до яких навіть наймалися на роботу, щоб дали хоч трохи хліба.

Запам'яталися розповіді батьків про жінку, яка начебто зарізала свою дочку і їла. Потім хтось розповів про це в колгоспі, приїхала міліція і забрали ту жінку.

В колгоспі давали робочим якусь юшку, трохи борошна, то мама рвала яблука – кислички, варила їх як кашу, додавала борошна і робила кисленьку затірочку. Отак потроху їли її, в Інгульці ловили рибу, збирали на дні біля берега ракушки, варили їх, а якщо було на чому то й смажили.

**Шаповал Олександра Миколаївна
1928 р.н., жителька с. Новокам'янка
(запис 2007 р. А. Максимович, учениці Новокам'янської ЗОШ)**

У 1933 році померли дві мої старші сестрички. Наїлися нешеретованого і невареного сорго. Врятувати не вдалося. Батьки працювали зранку і до пізньої ночі. Дехто з матерів намагався захвати то на грудях, то зав'язати в коси жменю зерна, для дітей. Агентом тоді працював Цупив Олексій. Трусив всіх і дуже ретельно. Якщо знаходив приховане – відбирав, а додому на ніч таких не відпускав.

Люди їли собак, котів, горобців, кору з дере-

ва, дохлих коней. А як весною стала з'являтися трава – їли коріння. Із лободи робили «лободяники». Та від такої їжі тільки розпухали і прискорювали смерть.

Голод супроводжувався епідеміями: висипний тиф, шлункові захворювання, викликані вживанням нехарчових продуктів.

За вкрадені колоски на полях голодних селян засуджували на 10-15 років заслання або й до найвищої міри покарання.

**Борисенко Аксюта Калинівна
1910 р.н., жителька с. Новокам'янка
(запис 2007 р. А. Максимович, учениці Новокам'янської ЗОШ)**

В ті роки життя було стражденним. Врожайність була дуже хороша. Люди днями й ночами працювали в степу. Вони косили, збирали колоски, потім скидали їх на купу, а утворені скирти молотили і перемолочували. Робили всі добросовісно, але труднощів було дуже багато. В ті роки на селі був створений колгосп і називався він «Шлях до комуні». У ньому було 30 коней. У 1932 році було розкуркулювання. Всіх, у кого вдома була корова, кінь, сівалка, вважали куркулями. Їхню худобу всю віддавали в колгосп. А вже знаряддя праці, рушники, платки – все, що забирали, приносили в приміщення нашої старої школи. Так проходило розкуркулення.

Голод на селі панував від того, що весь вирощений за рік врожай віддавали державі. Працюючим не давали нічого. Жили тільки тим, чим могли самі

прохарчуватися. Робили за паличку. У кожного був свій невеликий клаптик землі. Коли весною стало дуже сутужно з продуктами, то люди ходили по цій же землі і вдивлялися, чи ніде не залишився якийсь кущик мерзлої картоплі. Також на полях збирали сорго, потім обмолочували його і били червоні зернятка. Ходили в село Українку, збирали кукурудзу.

Голод був страшений. Часто діти пухли і вмирили від голоду. На ті часи дуже строго наказували за крадіжку, не так, як тепер. За один украдений колосок людину суворо карали, а за украдені два пуди зерна – засилали на три роки на каторгу. І лише в кінці 1933 року на початку 1934 р., зібрану пшеницю після обмолоту стали давати людям по два – три кілограми на сім'ю. Таке страшне життя було в ті далекі 30-33 роки.

Борисенко Іван Олександрович
1913 р.н., житель с Новокам'янка
(запис 2007 р. А. Максимович, учениці Новокам'янської ЗОШ)

...А під весну послали нас хвостики з торішніх буряків збирати і йшли ми повз клуню. Зайшов у неї, там п'ять душ лежать мертвих. Вони теж були послані буряки збирати, та не дійшли... А ввечері, в яку було хату не зайти, покійних ... як не на долівці лежать, так на печі. А в одну хату заходжу мати

мертва і п'ятеро маленьких дітей коло неї — їсти просять... Одну дитину я бачив потім на похоронах. На панахиду поставили три крашанки, так воно, як кошеня, накинuloся на крашанки, не обчищаючи з'їло і померло.

Шаповал Іван Миколайович
1928 р.н., житель с. Новокам'янка
(запис 2007 р. А. Максимович, учениці Новокам'янської ЗОШ)

У 1933 році мій батько Шаповал Микола Іванович працював заготівельником. Приймав шкiри з худоби. Бувало принесе шматок шкiри. Мати поріже на шматочки і варить їжу. Одна шкiра, більше нічого не було. А якось приніс бать-

ко в кишені жменю зерна. Де взяв – невідомо. А нас же було п'ятеро. Про це дізналась влада. Забрали батька в міліцію. Відправили в район. Вдома сльози. Розпач. Та, на щастя, через тиж-день відпустили його.

Ващенко Марія Павлівна
1919 р.н., жителька с. Новокам'янка
(запис 2007 р. А. Максимович, учениці Новокам'янської ЗОШ)

Спочатку порятувала нас кукурудза, а потім і її не стало. Голова сільської ради організував не-велику похоронну бригаду із ще не зовсім ослаблених людей, давали їм не великий пайок.

Вони ходили по хатах, де були мертві і стягували їх, як могли: черезсідельником за ногу, за шию. Вантажили – і в колодязь. Колодязь глибиною 33 метри...

Чередниченко Клавдія Василівна
1924 р.н., жителька с. Старосілля
(запис 2008 р. Старостіної Л.С., секретаря Старосільської сільради)

Жили ми дуже бідно. Все, що можна було про-дати на харчі – продали, поміняли, аби тільки ви-жити. Але все рівно батько помер. Хоронили його в

ящику, зробленому з лави. В одну яму поверх ньо-го поклали померлого Завістовського Кирила. В них не було з чого зробити навіть ящика.

Батура Ганна Павлівна
1927 р.н., жителька с. Старосілля
(запис 2008 р. Старостіної Л.С., секретаря Старосільської сільради)

У нашій сім'ї було сім дітей. Родина жила добре – мали два млина, землі, тік. Першими почали роз-куркулювати мешканців села Долгове та вивозити їх на станції. Коли прийшли до нас, забрали все, що було. Нас не вивезли завдяки тому, що брат Альоша був бійцем Червоної армії і пішов туди доб-ровольцем.

братиків. Ми з татом залишилися жити дякуючи су-сїду. Він жив сам і працював у колгоспі. В кишенях приносив нам то зерно, то муку чи кукурудзу. Так ми і вижили. В селі не було такої хати, де б не по-мирили люди. Від голоду падали прямо на вулицях. Їх забирали на воза і закопували в одну яму. Трап-лялося, що померлих скидали на одну кучу, а тоді підпалювали.

У 1933 від голоду померла моя мама і двоє

Михальченко Євдокія Іванівна
1911 р.н., жителька с. Шестаково
(запис 2008 р. Зубаря А.І., вчителя Старосільської ЗОШ)

Наша сім'я була велика – 15 дітей, з них я і Катерина найменші, старші всі хлопці. Я була енергійна та непосидюча. Можливо це результат постійного спілкування з чоловічою статтю. З хлопців ніхто не вижив.

Діти збирали по полях ховрахів, біля села проходила залізниця, ходили збирати зерно, що розсипалося. Несли в кишенях жмені зерна додому, щоб мати могла зварити милай чи якусь кашу. Ловили в Інгульці рибу та беззубок.

Батько був знавцем хвороб корів та коней, його здібності цінували. Якось його покликали у с. Архангельське, він поїхав і більше не повернувся. Сім'я шукала його та пошуки були марні. Ні батька, ні коней так і не знайшли. Залишилися ми напівсиротами.

До початку голодомору в селі було багато молоді. Майже в кожній хаті по 12 – 15 дітей. Та в ті страшні роки воно опустіло. Мимо села йшло багато людей. Куди вони йшли і звідки я не знаю, йшли, як хмари. Падали під тинами, просто в полі. Потім підводами збирали трупи та ховали в загальній могилі.

Дуже мені запам'ятався один випадок. Діти збирали невеличку торбинку зерна. Мама сховала її, а маленький горщик зварила в печі. Та в цей час прийшли в дім старости, за запахом зрозуміли, що є щось варене. Знищили і горщик з кашею, і торбу з зерном, перевернули в хаті все догори. Із тих далеких років залишилася в мене звичка тримати шматок хліба про запас.

ВЕРХНЬОРОГАЧИЦЬКИЙ РАЙОН

Єфименко Любов Прокопівна
1920 р.н., жителька с. Первомаївка
(запис 2008 р. Я. Бондаренко, учениці Первомаївської ЗОШ)

Голод у 1932-1933 та 1946-1947 роках я пам'ятаю, то були страшні часи. У нашій сім'ї було 5 дітей. Пухли з голоду, але вижили усі. З війни мій чоловік повернувся інвалідом – без ніг. Була велика розруха тому і годували, але раділи від того, що розбили німців.

Причина голоду в тому, що все їстівне забирали представники влади. У нас забрали бричку, коня, зерно, сало. Жили ми заможні. А забирали це спеціальні загони. Люди в них були такі злі, що не доведи Господи. Ніяких документів вони нам не показували. Хазяйнували у чужих дворах, як у себе вдома. Людей виселяли, вивозили далеко в поле, заарештовували, виганяли з хат. Вони мали рушниці. Проте люди боронилися. Кидалися з топорами, вилами.

Зрозуміло, що хтось намагався приховати якусь частину зерна. Але це було дуже важко. Зерно ховали в кручах над річкою у скиртах соломи в полі. Наша місцева влада у людей нічого не забирала. А от чужі шукали зерно щупали. До хати приходили чоловік по 5. Їздили бричкою, куди складали награване в людей. Це були люди з району. Вдома продукти заховати було неможливо, бо все забирали. Тому ховали в плавнях. А хто пішов до колгоспу, давали якусь похльобку.

Забирали не лише продукти харчування, а й одяг, бо ходили в дрантях. Зі скрині забрали вишивання. У нас забрали коня.

Закон про «п'ять колосків» чула. Це коли за 5 колосків, які зрізали в полі, могли людину забити

ногами в полі, кинути до в'язниці. У полі колоски збирати не дозволяли. Але ми, діти, все рівно ходили в поле, різали і ховали в пазуху колоски. Виминали з них зерно і їли. Поля охороняли об'їждчики. А комори – свої колгоспники. За це їм давали продукти.

Люди до колгоспу йти не хотіли, але йшли, бо боялися виселення. У них забирали птицю і худобу. Дорослих із дітьми виселяли в Сибір. Худобу, щоб не забирали в колгосп переховували у плавнях. Забирати у людей зерно, продукти приходили і вдень і вночі. До нашої хати приходили 3-4 рази.

Найбільше людей з голоду почало вмирати у 1932 році. Сиріт забирали родичі. На селі не голодував той, хто допомагав владі. Колгоспники теж ходили пухлі. Зуміли вижити ті, кому вдалося заховати продукти. Ті хто ловив рибу, жаб, ховрахів.

Люди допомагали одне одному у виживанні від голоду. Ділилися останнім бурячком, якщо в кого він був. Ходили з мішком чи торбою в поле, плавні. Їли лободу, зерна кураю, з ягід – шипшини, терен — глід. Їли також горобців, ворон, ховрахів, ящірок.

У місті продавали хліб, але там були довжелезні черги. Виміняти продукти можна було на золоті серги, персні, брошки, одяг. Скажу, що у містах такого голоду, як у селі, не було. У нас померло кілька чоловік. Випадки людодства невідомі. Вважаю винним у загибелі багатьох людей владу і Й. Сталіна.

Бездольна (Щербак) Ганна Гаврилівна
1921 р.н., жителька смт Верхній Рогачик
у 1932-1933 роках проживала в с. Леніне Великопетиського району Дніпропетровської області
(запис 2008 р. К. Олешко, вчителя Верхньорогачицької ЗОШ № 2)

Народилася я у Верхньому Рогачику (с. Леніне). Мій батько—Щербак Гаврило Демидович, а мати—Щербак Векла Ювминівна. Були у нас ще сестра Марія і брат Михайло.

Я помню харашо голод. В 32-ому мені було 10 год. А в 46-му вже дорослою була. Та й цей рік для нашої сім'ї не такий страшний був, як 32-ий.

Тоді наче і вродило все, а податки такі були, що батьки весь час бідкалися. По хатах ходили люди яких я не знаю. Вони були в швацькому одязі всі.

Ходили скрізь: і на горище і в клуню, в погріб лазили. Мати дуже плакала, а дід і батько сиділи мовчки. В нас такого і не було нічого, а дід і батько служили в мельника на мельниці, так нас прийшли розкуркулювать. Забрали все: була корова –забрали. Все, що було в хаті, яке збіжжя – все описали, поносили. В мене була кофта вишита, я її дуже любила, на свята носила – так і її забрали, я просила, щоб залишили. Так де там. Забрали. Оставили старий одяг.

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

Від тих, що ходили по хатах заховати нічого не можна було. Прийшли – їх ніхто не ждав, описали все приставили діжурного, він і вночі був, слідував, щоб нічого не взяв батько, а нас у сарай замкнули.

На поле не можна ходити було, як побаче охранник, так догоняв і бив.

Нас розкуркулили через те що дід і батько не в колгоспі були, а служили на мельниці. Як вигнали з хати, батько з нами поїхав у Крим, там жив його брат. А тоді йому сказали, щоб вертався і

йшов у колгосп, а розкуркулили його ошибочно. Вернулися назад, а в хаті – пусто, на городі нічого нема. Дядько з Криму помагав, продуктів трохи передав. А так їли лободу, щиріцю. Качани (без зерна) не спалювали а дрібними і їли. А весною – кашку з акації. З худоби, з птиці – нічого не було. Ховрахів ловили, та їх теж мало було, бо всі на них полювали.

Із нашої сім'ї ніхто не помер. Мати тільки дуже пухла була, навіть на ногах стоять не могла. Не знаю, як і вижили.

Стрельник Катерина Семенівна
1918 р.н., жителька с. Первомаївка
(запис 2008 р. Т. Колеснікової, учениці Первомаївської ЗОШ)

Голод 1932-1933 років можу назвати дуже страшними роками. Урожай забирала влада. Приходили і все забирали до крихти. Якщо людина доносила, то її називали стахановцем.

Ті, що відбирали, ніяких документів не мали. Якщо людина опиралася, то її могли арештувати. Тому вона ніяк не боронилася.

Приховати якусь частину зерна було не можливо. Все знаходили за допомогою штиків. До хати приходило по 3,4,5 чоловік. Шукали продукти харчування у саду, на горищі, у клуні, у печі. Коли знаходили забирали продукти і худобу, одяг ні.

Тим, хто йшов до колгоспу, давали баланду. У колгоспи заставляли йти силою. У полі збирати колоски не дозволяли.

Ходили забирати у людей зерно вранці. До нашої хати приходили три рази.

Помирати з голоду люди почали на весні. Малі сироти теж помирали, про них ніхто не дбав. На селі голодували всі. Виживали хто як міг. Ділитися один з одним не було чим. У їжу споживати солодкі корінці, що росли у плавнях. Їли ховрашків і птахів.

У місті можна було щось вимінати, але не було нашо мінати.

Скільки людей померло у нас не знаю точно, але багато. Пригадую, що на балці жила сім'я, яка з'їла дівчину із села Бабино і представники сільради їх постріляли.

Про ті часи я розповідаю дітям, внукам і правнукам, щоб вони ніколи не повторилися.

Ткач Олена Мусіївна
1923 р.н., жителька с. Первомаївка
(запис 2008 р. Д. Татаян, учениці Первомаївської ЗОШ)

Ми чули, що у Великій Лепетисі був голод, хати пусті, позаростали бур'янами, а в хатах трупи. Говорили батьки, брати старші, що урожай забрала влада, а мені казали, що в нас голоду не було, щоб я мовчала.

Ті, що відбирали продукти харчування, документів не мали. Під'їжджали, заходили у двір, і починали довбати стіни. Якщо у печі стояв горщик з кашею чи якоюсь бурдею то виливали. Про це говорити тоді було не можна.

Людей били, вивозили у балку під Карай-Дубину. Нашого діда вивезли, там і вмер у землянці. До хати приходило 4-5 чоловік. Забирали у людей зерно вдень. Починали вранці і шукали до вечора.

Приховати якусь частину зерна було не можна. Коли приходили і бачили жменю квасолі чи фруктів

– все гребли, піч залишалася гола. Все, що знайшли забрали. Хліб ховали на кладовищі, ото й вижили. Крім продуктів харчування забирали стіл і стула. Їх вивозили з хати і продавали.

Поля й колгоспні комори охоронялися. Збирати у полі колоски не дозволялося. Верхові їздили по полях і пльотки давали. До колгоспників хто йшов, а хто ні.

Виживали хто як міг. Одним словом, кожен сам за себе. У їжу споживали лободу, березку, акацію, коли зацвіла. Їли кісточки з абрикос та вмирили від них на ходу, бо кісточки були гіркими. А ще ховрахи були добрі, жаби.

Похованням померлих ніхто не займався. Хоронили самі. Під час голодомору людей померло багато.

Шульга Олександра Федорівна
1920 р.н., жителька с. Первомаївка
(запис 2008 р. В. Волобуєвої, учениці Первомаївської ЗОШ)

На той час я була невелика. Але трохи пам'ятаю про голодомор 1932-1933 років. На мою думку він був створений штучно, щоб люди повимирали. У 1946-му, то ясно після війни, розруха, а ось в 33-му нас виморить хотіли.

Старі люди говорили, що були сусіди які заявляли на інших. І тоді приходили представники із сільської ради у хату. Вони били горщики, забирали все що знаходили. Документів ніяких не показували, і ніхто не розповідав для чого це робиться. Людей били за те, що не хотіли здавати продовольство, або в кого знаходили вдома, якісь запаси. І висилкою грозили. Іноді вони мали з собою рушниці. Ходили з ними та залякували людей.

Хтось намагався приховати зерно. Але знаходили і забирали, навіть їжу з печі. Перетрушували все і у хаті, і в сараях. Дивилися скрізь і навіть під помостами у худоби. Приходили групами чоловік по п'ять, і кожен раз інші. Ходили односельчани, в основному начальство та представники сільської ради.

Люди заривали продукти в ямках, які копали в садках. На горищах у подушках. Але знаходили скрізь.

Хто пішов до колгоспу, тим щось платили. Батько мій був теслярем, то йому трохи платили хлібом, а тільки то були сльози, а не хліб. Збирати в полі колоски не дозволяли. А як побачать то ще й б'ють. Охороняло поля начальство та їх підлабузники.

Люди добровільно в колгоспи йти не хотіли. Але їх змушували. Спочатку розповідали різні байки про життя гарне. Далі погрожували. Худобу, щоб не забрали, відганяли в інші села, переховували по сідах.

Приходили забирати у людей зерно в будь-який час і вдень і ввечері, а було що й вночі з'являлися. По 3-4 рази заходили в хату, аж поки все не вигребуть.

Сиротами ніхто не опікувався. Залишалися самі. Вживали як могли, люди їх трішки допомагали.

Начальство на селі не голодувало. Бо від себе ніхто ж не одкине. У себе вони хліб не забирали.

Люди один одному у виживанні від голоду не допомагали, бо ділитися не було чим. Вживали хто як міг. Їли паслін, лободу, ховрахів, а хто й горобців ловив. Так і пережили страшне лихо, що нас спіткало

Яковлева Варвара Кирилівна
1922 р.н., жителька смт Верхній Рогачик
(запис 2008 р. В. Бабенко, вчителя Верхньорогачицької ЗОШ № 2)

Пам'ятаю, що був голод у 1932—1933 роках, а також у 1946-1947 роках. Причиною голоду був неврожай, засуха. У нас забирали їжу наші люди і продавали на торгах. Були донощики на таких людей як ми і їх нагороджувала влада. Вночі приходили, відламували двері і забирали муку, зернечко. Ніяких документів на забирання продуктів ніхто не мав. До людей застосовували покарання, висилання, арештовували тих хто приховував продукти.

Наші люди мали зброю, лякали нас. Нічим ми не оборонялися, тому що боялися. Сиділи голі і босі у хаті. Батько заховав у діжці зерно (муку), а сусідка сказала і в нас те забрали. Забирали продукти, ну прізвищ я не пам'ятаю. По три, по чотири чоловіка приходили.

В колгоспі продуктів не давали, тільки 2-3 кг ячменю. На полі ми збирали колоски, але вночі і то нас гонили, а якщо находили то забирали. Поля охороняв Ведін Марко, але інколи бив мене батогом. Люди хотіли йти до колгоспу, щоб хоч трішки краще прожити. Людей в колгоспи заставляли йти примусово.

Худобу нікуди було ховати, а якщо і находили все забирали. Часто і густо ходили збирати городину, зерно вночі. Кожний тиждень приходили забирати залишки городини, продукти, особливо під суботу.

Особливо багато людей помирили в 1932-1933 роках. Сім'ями вимирали і ніхто не знав. Криси повигризали очі, уші. Діти, які залишалися без батьків відправляли в приют станція Жилангова за Донбасом. В селі не голодував той хто забирав продукти у нас та багаті. Вжили багаті. Ніхто нікому не допомагав виживати від голоду і ніхто нічим не ділився.

Щоб вижити люди йшли в колгоспи працювати. Ніякі родичі не допомагали. Говорять: нема нічого їсти. Споживали лободу, кашку, коріння, козелики, ховрахів, граків, голубів, горобців. Не було грошей щоб щось виміняти.

Я не знаю чи був голод у містах. І скільки померло людей в нашому селі. Але пам'ятаю, що на краю села у нас вирізали одну сім'ю і виїли. Були не поодинокі випадки людоїдства.

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

Людей хоронили без трун у ганчір'ї, закутають і вивозять на кладовище. Люди безкоштовно ховали дітей, своїх односельців, ніхто їм не платив. На кладовищах ховали людей, де прийдеться. А ще на городах, у дворах.

Кутіщева Олександра Петрівна
1922 р.н., жителька смт Верхній Рогачик
(запис 2008 р. О. Яровчик, вчителя Верхньорогачицької ЗОШ № 2)

Я пам'ятаю всі голодомори. Влада відбирала все у людей, а неврожай був у 1947 році.

Все, що було їстівне – забиралося, а ми думали, що це тимчасово, але це запам'яталося надовго.

«Активісти» ходили по дворах і кричали, щоб люди всі харчі виносили і віддавали. У людей не було, що віддавати і вони плакали, просили, а на них не звертали уваги.

Сахно Параска Харитонівна
1917 р.н., жителька смт Верхній Рогачик
(запис 2008 р. С. Богача, учня Верхньорогачицької ЗОШ № 1)

У 33-му році пам'ятаю був сильний голод, а ще не вродило. Багатьох людей розкуркулювали. Моїх батьків посадили, а нас троє дітей осталося.

Приходили забирати хліб, свої ж, двох пам'ятаю, батько казав: Лука і Зозуля. Активісти були. Нас, хазяїнів, що працювали, спину не розгинали, розкулачували.

У сім'ї у нас було п'ятеро чоловік: батько, мати, я і ще двоє—братик менший, 8 років і сестра. Мені було 12 років. Батька мого посадили в тюрму, там і помер. А матір за те, що вночі на полі знайшла три качани кукурудзи, на 10 год одіслали на Колиму.

Самсоненко Наталя Максимівна
1921 р.н., жителька с. Вишневе
(запис 2008 р. А. Криштопи, вчителя Верхньорогачицької ЗОШ № 2)

Пам'ятаю голод 1932-1933, 1946-47 років. Ледве не вмерла. Забирала врожай влада. Відбирали їжу, зерно, витягали з печі кукурузу варений, забирали коней, плужниці. На збирання продуктів документів не мали.

Проходила колективізація. Нас били за те, що ми ховали корів. Їх відводили на балку. Але по дорозі на Білозірку були наблюдателі. Ці активісти забирали у людей худобу. Ми не схотіли віддавати коня та корову. І за це наблюдателі побили мою маму та Ірзу Кирила цепами.

Люди мовчки дивились на те, що у них все забирають. Висипали з горщиків їжу. Активістки Мусієнко Даря і Лашенко (Ряба) Марія прутами шукали зерно, забирали одяг, а потім самі одягали його. За день роботи в колгоспі давали стакан (200 г) чи

Людей, які були похоронені на кладовищах, ніхто не поминає, бо нема кому. Про цей страшний голодомор я раніше розповідала своїм внукам, дітям, сусідам.

В 1932 році від голоду помер мій дід. А ми їли лободу, кашку, ховрахів, калачики. Ловили рибу, ховрахів, жаб. Випадків людодства не було.

Людей хоронили на кладовищах, але були випадки, що і вдома хоронили померлих.

Я пережила і війну, і два голоди, і в Німеччині була. Тому хочу, щоб ці страхи не повторювалися.

Братика мого баба з дідом забрали у Донецьк, а нас з сестрою не взяли. От і жили самі.

Щоб вижити ми їли кашку з акації, лободу, буряки знаходили. Кору з дерев варили і теж гризли.

З харчів ми не мали нічого, бо винесли все: і хліб, і кіз, і курей. Коли батьків посадили, нашу хату розорили.

Довелося працювати у колхозі. Там давали раз у день якоїсь затірки з буряків. А не платили нічого. Палички ставляли за трудодні.

Думаю, що винна у тому голоді влада та начальники советські.

молока, чи муки, чи зерна. На полі нічого не дозволяли збирати. Об'їждчики били, забирали зібране. Про бажання вступити до колгоспу ніхто нікого не питав. Селяни різали свиней в ямах, щоб не віддати їх в колгосп.

За зерном приходили в любий час. Якщо через доноси не знаходили потрібного, верталися ще і ще раз.

Масово вимирали люди у 1933 році. Із села сиріт не забирали, не відправляли нікуди. Не голодувало начальство. Вживали ті, у кого були батьки. Вдови і їх діти вимирали сім'ями. У нашій сім'ї вимерло 4 моїх брати.

Я вижила завдяки Марії Іванівні Сокирко, яка забрала мене працювати кухаркою в лікарню. Люди не ділилися продуктами: не було чим. Щоб

вижити ловили ховрахів, їли мерзлу картоплю, козельці, ласкавцю, гогот, горошок, кашку з акації.

Продукти і одяг не міняли, не було за що. У селі померли люди в кожній хаті, добре пам'ятаю

смерть Улича і ще 4 дядьків. Людоїдства не було. Хоронили померлих родичі на сільському кладовищі.

Поминають і доглядають могилки рідні, родичі.

Вітнова Антоніна Йосипівна
1919 р.н., жителька смт Верхній Рогачик
(запис 2008 р. О. Швидкого, учня Верхньорогачицької ЗОШ № 1)

Пам'ятаю голод, а ще мабуть був неврожай. Ми ходили в колгосп, але нічого там не получали.

Туди ми самі записувались. Погоджувались робити все. Землі у нас не було. Вся земля була в колгоспі. Ми робили все: збирали, згрібали.

Там варили їсти. Давали якусь похльобку по ополонику. Приходили додому і забирали їстівне. Ці люди вже помирали. Вони були місцевими, наші, з села. Не хотіли іти в колгосп тільки багаті. Їх кудись повисилали з села.

Їжу ми ховали у ямки, але її знаходили. Забирали не тільки їжу, але і одяг, і худобу. До нас

тільки раз приходили. Ми були бідні, брать нічого.

Весною об'їдали з дерев усе. Ходили збирати колоски, але ганяли нас. За колоски не садили, просто предупреждали і все. А їли траву: молодчай, горілку, а як зацвітала акація – тоді вже ми зажили!

Ніхто нікому не допомагав, як хто міг, так і виживав. Бідні голодували, пухли і помирали. У кого було чим їздити, їздили до Кам'янки, Знам'янки, там вимінювали за якусь лахмотину зерна.

Не знаю скільки померло? Багато. А винуваті начальники, керівники.

Бибик Марія Іванівна
1921 р.н., жителька смт Верхній Рогачик
(запис 2008 р. В. Музики, вчителя Верхньорогачицької ЗОШ № 2)

Я пам'ятаю голод у 1932-1933 роках та у 1946-1947 роках. Був неврожай. Влада забирала урожай. «Активісти» забирали у людей все, що вони виростили на огороді, в полі. Хто не віддавав продукти, тих залякували. Люди ніяк не боролися, бо не знали як. Майна ніякого нельзя було приховати. Ходили по хатах придателі, «активісти», шукали їжу. Продукти, їжу ніде не заховаєш. Тому, коли знаходили щось їстівне, забирали все, а ще — худобу та одяг.

Хто ішов до колгоспу, тим варили юшку. Хто працював у полі і крав колоски, то садили в лагерь. Не дозволялось збирати колоски у полі. «Активісти» охороняли комори. Не дуже хотіли люди іти в колгосп добровільно та їх лякали.

Ніде було приховати худобу. У людей забирали вночі продукти харчування та зерно. В 1932-1933 роках люди почали помирати з голоду. Сироти ходили по хатах, та просили їсти. Майже всі голодували та вмирали.

Люди допомагали один одному, в основному родичі допомагали у виживанні, ділилися продуктами. Різні способи були за виживання. Люди їли кульбаби, кропиву, лободу. Вживали в їжу ховрахів.

У місто я не їздила. Люди в містах теж голодували. У нас були випадки, коли їли людей. Померлих хоронили в городах, в полях.

Нині є в селі церква православна і хрест, тим хто помер від голоду. Я розповідала всім про голод, внукам, дітям, сусідам. Думаю, що винна у загибелі багатьох людей влада.

Бедюх Дмитро Пилипович
1923 р.н., житель смт Верхній Рогачик
(запис 2008 р. С. Богача, учня Верхньорогачицької ЗОШ № 1)

Коли згадую 1932-1933 роки думаю, що винуватим був сталінський режим, який примусив зробити голод в країні. Урожай був, але була задача – український народ поставити на коліна. Адже український народ мав багато багатств. Коли в 1929 році почалася нова економічна політика і індустрія піднялася, Сталін сказав: «Досить!». І почалося розкуркулювання. Це був спеціальний голод.

Мені було 8 років і я все це прекрасно пам'ятаю.

Почали будувати колгоспи і людей туди зганяли силою.

В наше подвір'я активісти приходили не раз. І прізвища їх я пам'ятаю. Обов'язково запишіть. Значить – Краснощокий – уповномочений, Кравченко і жінка Клинько. Це були так звані активісти. Таких було чоловік 7-8.

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

І ще був один момент, що заповнився мені на все життя. Прийшли, значить до нас шукать зерно ці так звані активісти, а у нас у шкафу стояла баночка пшениці, неповна, правда. Краснощокий забрав цю баночку, а я малий був і став плакати і казати: «Що ж це ви робите? Нащо забираєте?»

Він промовчав, вихватив ту баночку і кинув у бричку.

Було таке що люди ховали продукти. Рили у дворі ями, у печах, колодязях. Та чи від них сховаєш? Приходили з металевими щупами, штрикали всюди і знаходили. Забирали все до крихти. Нічого не оставляли. Відповідав кожен сам за себе.

Панкєєва Олександра Юхимівна
1921 р.н., жителька с. Ушкалка
(запис 2008 р. В. Компанець, вчителя Ушкальської ЗОШ)

Так, знаю, що був голод. Сама іноді ходила до школи, але особисто пам'ятаю мало. Знаю, що в сім'ї від голоду ніхто не помер, виручали плавні, хоч із продуктів майже нічого не було, бо все забирали раніше, коли заганяли в колгосп. Забрали корову, свиней, а потім ходили озброєні активісти по хатах і шукали продукти, те що могло бути приховане.

Ходити в поле збирати колоски було страшно, бо судили і давали 4 років за те, навіть,

Тоді таке время було страшне, существовали доноси і разне таке.

Ми їли кашку акацієву, кору з дерев, лободу пекли. Знаю, що люди помирали з голоду.

Я вам скажу, що в городі обстановка була трохи лучша. Наші люди ходили в Нікополь, Знамянку, міняли якусь там одєжу на хліб.

Поля були, засіяні пшеницею, ячменем, але їх оберігали, не дозволяли підходити. А діти вночі збирали, голод змушував, та їли. А як когось зловлять – пороли нагаями.

У цьому винна советська власть! Викачала весь хліб і хотіла поставити український народ на коліна!

Бєлявцева Катєрина Леонтіївна
1921 р.н., жителька смт Верхній Рогачик
(запис 2008 р. Т. Бєлявцевої, вчителя Верхньорогачицької ЗОШ № 2)

Я добре пам'ятаю, що у 1932 -1933 роках та 1946 – 1947 роках був голод. Забирала урожай влада. Все забирали. Ходили по дворах свої люди. У нас був Дилда (прозвище), так його називали. А як звали його я не помню. Жив він отам де зараз ваш город там його хата стояла (нижче вулиці Кірова). Шив він шапки. І з ним ще двоє ходили не наших. У мамки була макітра на плиті з пшоном. Прийшли з залізними щупами, скрізь шукали – нічого не найшли. Вже вони уходили, мама радісно потирала руки і це замітив Дилда, що вона радісна. Вернувся назад у хату. Чужі не побачили, побачив Дилда ту макітру, розперезав знизу штани і все пшоно туди висипав. Кому він його висипав? Собі ж, на pewno.

Пригадую, що ті хто відбирали продукти називалися «Тройка». Долги збирали вони. За рік треба було здати з сім'ї 300 штук яєць, 100 кілограм м'яса, зерна. Батько не виконав план і його посадили. Два года був він у тюрмі. «Контрактація» це називалося. Ось батько не виконав цю «контрактацію» і два года сидів.

Строгость на зерно була. Пашка (старша сестра Катєрини Леонтіївни) принесла в пазусі зерно, зразу про це сказали, а одна сусідка попередила, що

що знаходили із «крисячих» куч. Їли все, що тільки можна: ховрахів, диких качок і, навіть, горобців.

Брали кору, лободу, бруньки – та з того щось і готували. Люди, не дивлячись на голод, ділилися останнім. Давали ще поїсти в колгоспі, тим, хто відпрацював день – якісь галушки, затірку, куліш. Про померлих у селі не пам'ятаю, хоч знаю, що такі були.

дїзнались, так Пашка втікла до Одеси до Марусі (найстарша сестра Катєрини Леонтіївни). Десь три місяця її не було, а тоді, як все це уляглося, вона назад приїхала і вже її ніхто не трогав.

За м'ясо – комісія ходє, перевіряє скот. У Пашки була корова. Провірили – сказали, що туберкульозна. Без копійки, без нічого забирали у людей. Так виповняла комісія м'ясо. Ті, що ходили відбирати у людей хліб, мали щупи залізні. Били землю, двір перецокають. У кого найдуть – забирають. Люди не боронилися. Приховати зерно можна було. Але як найдуть – сидітимеш. Хто не боявся—закопували в землю. Чула, хто собирав колоски і приносив додому, то забирали і судили.

До колгоспів хто хотів іти, а хто і ні. А опісля йшли всі, бо нікуди було діватись. Треба було щось заробити, щоб їсти. Та й, мабуть, якийсь паєк у колхозі давали. Я згадую, як собірали вони збори. І там об'ясняли, що йдїть у колхоз, ведїть скот, коней. У кого є плуги, борони, те, що сїять -несїть. В колхозі нічого не було, самі люди все зносили.

У людей забирали ще й худобу. Та і де її заховать? Дома держали. Це де були ліса, то там ховали, а у нас – ні, дома держали.

До хат приходили днем. Раз у тиждень десь. А тоді, як хто скаже, що дома щось есть, то повторяли.

На весні люди почали помирати з голоду. Бо все позабирали, все покончалось. Жили травною. Батько буває нарве горілки, вовчки «Нате, дівчатка, їжте». А ми ті вовчки качаєм, качаєм, качаєм, вони тоді не такі гіркі і їмо.

Не голодували у селі ті, хто були багаті. Бедність голодувала уся.

Зуміли вижити ті, хто пійшов у колгози, у кого не знайшли запаси. Возьме мама платок, десь піде. Принеси макушини за платок. Чи на олійницю ходила? Не знаю, но десь міняла. Чи у багачів міняла на шерстяний платок?

Допомагати одне одному у виживанні від голоду люди не мали чим. Ми то трави нарвем, то щось напечем. І нам ніхто не помогав. А ще їли кашку з акації, горілку, лободу, вовчки. Люди ловили ховрахів, виливали їх, а ми – ні.

Мамка мені розказувала. Жили чоловік і жінка, двоє діток у них було. Хтось кинувсь, що дітей нема, а вони поїли їх. А де це було? Чи в Рогачику чи ні – не знаю.

Померлих від голоду самі хоронили. Де викопали яму, там і хоронили. Хто там їх возив, як ніхто нікому не був нужен.

А винне у загибелі багатьох людей государство. Уже ж не люди голод зробили, а государство.

Тарасенко Тетяна Кіндратівна
1922 р.н., жителька смт Верхній Рогачик
(запис 2008 р. С. Богача, учня Верхньорогачицької ЗОШ № 1)

У голод відбирали у людей продукти. Я це добре запам'ятала. А були це—активісти совєтські. Ходили по 3-4 чоловіки. Геть чисто все забирали. Те, що ховали в сараях—відшукували прутами і забирали. Вночі мамки бігали в поле, крали колоски, терли на борошно і варили затірку. Людей тоді померло багато. Усі сусіди вимерли. І я пухла ходила. Ноги були, як колоди, в сапоги не влізали.

Можу розповісти і про голод у 1946 – 1947 роках. Правда тоді не таке було. Хоч давали пайки таким як я (Катерина Леонтіївна здобула професію агронома у Ворошиловграді) та вчителям. Хліб чи пшоно, чи яка крупа, а коли і по рибині давали. Це називалося закритий магазин. Я робила у Ворошиловграді, жила на квартирі з однією тьоткою. Були на степу такі клуні. Ми крадькома ночью ходили брали по відру. Тьотка десь найшла таке желізне, щоб товкти зерно і ми товкли. А тут батьки пухли вже від голоду. Написали листа, що їдь, бо помремо. Я приїхала у Верхній Рогачик. Робила в колхозі агрономом, получала паек. Цвіти з акації, лободу варили. Ходила пішки у Никипіль, хоч і дівка була. Старші жінки ходили і я до них приєднувалася. Там був пивоварений завод. Перекинуть мені висівок через забор. Принесу тих висівок і варили шнетики. Це цвіти з акації, листя і висівки. Я коли приїхала у батьків нічого не було. По хатам тоді не ходили, хоч очердь за хлібом займали у 4 – 5 часів утра. Давали 200 грам хліба на чоловіка. Одяг чи ще щось ми не міняли на харчі, бо я почала робити у колхозі агрономом і було легше, бо одержувала паек і гроші. Батьків підняла, тоді перейшла у Лепетиху у 1947 році. Мені дали землі. Я садовила кукурудзу, картошку. Це вже була моя земля, з неї ми нічого в колхоз не здавали. Я передавала до дому з тієї землі батькам. Так мною піддержувалися.

Хто робив у колхозах, давали їсти. Щось варили з буряків. Іноді наші люди ходили до містак.

Там можна було виміняти продукти на те, що було.

У цій трагедії винні власті. Начальники. Вони потім потікали, виїхали. Та, все одно, мабуть, уже всі повмирали.

Онищенко Тетяна Никонівна
1923р.н., жителька смт Верхній Рогачик
(запис 2008 р. О. Швидкого, учня Верхньорогачицької ЗОШ № 1)

Причиною голоду була засуха, неврожай. А ще до людей приходили і забирали продукти. Знали, до кого іти. Йшли до тих, у кого щось було. Ходили по домівках по п'ять, і по десять чоловік. А що шукати, як нічого не було? Забирали зерно, худобу, птицю. З колгоспу носили в кишені. Мою сестру

впіймали з 8 кг. ячменю, посадили на 8 років. Наш батько викопав на городі яму і ми туди ховали, зерно, квасолу.

Щоб люди допомагали один одному та де там? Своїх дітей не могли спасти, пухли та мерли. Ходили діти по вулиці, просили, так дати нічого було.

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

Коли кашка цвіла – кашку їли, лободу чухрали, батьки щось приносили, як украдуть, так і було. Пекли з висівок хліб, коржики такі. У школі нам затірку варили. А ще мій батько був красний партизан,

так давали щось на празник. Вони трошки в почоті були.

При можливість люди ходили, послідне міняли на зерно. Так і виживали.

Колинько Любов Пилипівна
1921 р.н., жителька смт Верхній Рогачик
(запис 2008 р. Т. Іващенко, вчителя Верхньорогачицької ЗОШ № 1)

У 1932-1933 роках проживала з батьками по вулиці Береговій селища Верхній Рогачик. У сім'ї виховувалося 4 дітей. Пам'ятаю, як учасники хлібозаготівель збирали у селі хліб, вивозили його до Дніпра і висипали у воду. А люди вмирили з голоду.

Батько служив у куркуля на прізвище Трилис і знав, де він закопав зерно. Про це сповістив працівників НКВД. За це куркулі його вночі вбили, зако-

пали недалеко від нашої хати і землю заволочили. Так мама залишилась одна з 4 дітьми. Нам допомагали вижити дядьки, мамині брати. Спасалися лободою.

Збирали в період цвітіння, варили, віджимали, а потім жарили шнетики. Мама в цей період працювала у наймах у куркулів. Працювала за харчі. Так і вижили. Не дай Бог комусь ще таке пережити.

Романій Марія Кузьмівна
1918р.н., жителька смт Верхній Рогачик
(запис 2008 р. О. Швидкого, учня Верхньорогачицької ЗОШ № 1)

Причиною голоду 1932-1933 роках було те, що у людей повибирали все. Ходили де що не є, забирали і не тільки хліб. Комісія раніше називалася, як день настане так сидиш і виглядаєш, ось буде їти; були серед них жінки, дві жінки були активістки, ходили все в красних. Бувало по троє приходили, а коли четверо і всігда, 2 жінки з ними, та й не раз приходили.

Папка був живий, заховали хліб, викопали у кухні, і закопали там пшеницю, а тоді побула вона там, та давай її викопувать, побоялися, бо ходять з тими штрикалками шукають.

Тих, хто не хотів віддавати продукти судили, вбивали. Тут жила бабушка старенька, найшли у неї сумочку 3 кг. пшениці, три годи сиділа жінка. Ми жили бідно. У нас нічого було брати. Було шестеро дітей, брали тільки продукти: де цибулина яка, картоплина, щось їстівне.

Мама наша ходила пішки в Нікополь, ото коли хлібину чорну принесе; ходила на посьолки в Самойлівку, Павлівку, там якось заможніше люди жили, купувала там масло коров'яче, поріже на кусочки та пішки і однесе, а там за нього переплавав якийсь руб, та й купе отрубі, піввідерце, чи відерце висівок та й пекли хліб.

Лісничка Параска Зіновіївна
1915 р.н., жителька смт Верхній Рогачик
(запис 2008 р. С. Богача, учня Верхньорогачицької ЗОШ № 1)

Причиною голоду було те, що хліб весь вигребли до зернини, все забрали. По хатках свої ж люди ходили в красних повязках, по 3-4 чоловіки. Усе, усе до крихти забирали. Щоб пережили голод люди лободу їли. Акацію, все мняли та пекли шнетики. На той час колгоспи вже були. В колгоспах було хорошо спочатку, а потім теж погано стало.

А папка робив тут конюхом, коли в кармані принесе ячменю, того, що коням дають, магарь тоді все був. А в городі лободи було багато, висока, і ото ми оббирали листя та варили його. Як цвіла акція – їли кашку. Сушили її, м'яли та й мука була. Зміщували з лободою та кашкою висівки і мама пекла коржики. Тоді лободи було багато, позаростала вся земля. Тоді всі голодні ходили.

Я ходила у школу, у першу. Перший її випуск. У школі раз кормили, давали їсти, у кожного була своя ложка, носила її в кармані, і миска, кормили затіркою. Трошки піддержували дітей. По пів тарілки давали. Тоді колгоспи вже були. До них примушували вступати. Батько скоро пішов. У нас була одна коняка, і ту забрали. Нічого і колгоспі не було. Колоски на полях охороняли. Боже сохрани їх зірвати, люди боялися. Бо судили страшне за колосок.

Малими сиротами ніхто не допомагав. Як тим, що робили, нічого не давали. Тоді трудодні були, палочки за виходи ставили.

Що був у країні голодомор думаю правитель-ство винувате. Під чисту все викачували, де в кого що було.

Я працювала у больниці. Пам'ятаю що приходилось ховати їжу від комісій. Але її все одно находили. З прутами ходили. Під час голоду людей померло дуже багато. Ховали померлих на кладовищі, складали на бричку і відвозили.

Думаю у цьому страшному горі начальники винні, ті, хто хліб увесь викачали.

Байрюк Ніна Сергіївна
1920 р.н., жителька смт. Верхній Рогачик
(запис 2008 р. В. Рудики, вчителя Верхньорогачицької гімназії)

Пам'ятаю, що під час обшуків у 1932-1933 роках у людей ходили і відбирали хліб. Зерно, продукти харчування ховали, де хто зумів, але все одно знаходили. Я провчилася 7 класів в Верхньому Рогачику. Школа знаходилась там де майстерня гімназії. Там вчилися мої діди і діти. В сім'ї було нас п'ятеро.

У полі колоски збирати не дозволялося. Але ми підкрадалися. Я не настраждалася в цей час, моя сім'я після голоду вижила. Спасибі дядькові Тимофію Цибульському. Батько знайшов яму де куркулі молотили зерно. А вони, щоб він нікому нічого не розповів дали йому три відра кукурудзи. Ділив цю кукурудзу, щоб вистачило надовго. Допомогло, те що ми виграли облігацією, тоді ми

купили 1 стакан шилухи з кукурудзи за 10 рублів.

У селі не голодали ті, хто мав землю і ховав зерно. Тим, хто пішов до колгоспу попервах трохи давали їжу. Поля і колгоспні комори охоронялися. Я пам'ятаю «об'їждчиків» на полях. Вони охороняли поле. Голова Калабін Василь Родіонович був суворим, строгим, не жалів людей. Ми з меншою сестрою збирали ошурошки, а він їх забрав і викинув на землю, аби не нам. Видно, що урожай був, бачили як все це росте. Це просто політика влади.

Взимку 33 р. – на весні, коли я йшла пішки з Нікополя побачила обабіч дороги мертву дівчинку, опухлу від голоду.

Думаю, що влада зробила все навмисно. Як це називають напевно геноцид.

Чорненко Раїса Никифорівна
1923 р.н., жителька смт В.Рогачик
(запис 2008 р. В. Богатиренко, вчителя Верхньорогачицької ЗОШ № 2)

Народилася у Верхньому Рогачику, проживала на території колгоспу «Іскра». На той час мені було 9 років, ходила до школи, (називали Трудова школа), яка знаходилася у приміщенні сучасної ветлікарні. Вчила учителька Марія Федорівна (прізвища не пам'ятає), вчилася у школі добре.

Батьки працювали в колгоспі, в сім'ї було шестеро дітей. Під час голоду їли траву лободу, горілку, козельці, пекли з них коржички (траву сушили та перетирали і ошпарювали кип'ятком добавляли якісь

зметки проса, сорга потім зліплювали коржички). Сім'я дуже тяжко переживала ці роки, сама була пухла від голоду, а найменша сестра Галина, якій було 3 роки померла.

В роки голодомору люди збирали колоски, хто піймався того штрафували, (на той час за роботу в колгоспі нараховували на трудовень 200 г хліба, і якщо людину піймали чи заявили з того знімали нараховані грами хліба).

Чимало людей померло від голоду, хто помер того ховали на колгоспному кладовищі.

Мовчан Василь Іванович
1921 р.н., житель смт. Верхній Рогачик
(запис 2008 р. А. Назаренко, вчителя Верхньорогачицької ЗОШ № 2)

Пам'ятаю, що був голод у 1932 – 1933 роках, мені було 10 років. Голоду 1946 – 1947 рр. не відчув, служив із 1941р по 1947 рік у лавах армії на Далекому Сході. Причини голоду, на мою думку, — це неврожай, а звідси – державі теж треба було віддати, селянам лишилося менше, ніж у попередні роки. У людей відбирала вирощене місцева влада. Коли ходили забирачі, то документів не показували, забирали інколи не тільки продукти, а й одяг. Нам, дітям, пам'ятаю, доводилося одягати на себе весь одяг, який мали, щоб нічого не лишилося в хаті для збирачів.

Пам'ятаю, що були так звані сходки селян, де називали тих, хто не здавав зерна, а потім приїздили і забирали все підряд, що бачили у людей у хаті, на подвір'ї. Ті, хто ходив по дворах, зброї не мали.

Нам батьки наказували зачинятися і нікому не відчиняти дверей. Казати, що немає тата й мами вдома, ми, діти, самі, а тому в хату не пустимо. Збирачі, трохи почекавши, погрюкавши в двері, йшли ні з чим.

У нас приховувати не було чого, та й ховати нічого. Хоч пам'ятаю, що єдиним місцем, де колинебудь щось ховалося, — то була піч. Людей, які робили обшуки, не знаю, не пам'ятаю, хоч це були місцеві. До хати приходило 3 – 4 чоловіки. По одному не ходили. Продукти харчування можна було заховати в печі, але хіба то схованка? То ховали від себе, а не від збирачів. Крім продуктів харчування, забирали й інші речі, зокрема одяг, ковдри, худобу.

Тим, хто пішов до колгоспу, давали якусь їжу. Про закон про «П'ять колосків» чув, знаю, суворий

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

це закон і страшний. Колоски і залишки городини на полі не дозволяли збирати, але, ми, діти, ходили і збирали, хоч знали, що не можна, проте їсти хотіли всі. Колгоспні поля охороняли об'їждчики, сторожі. У колгосп хотіли іти не всі. І ось ті, хто не вступав до колгоспу, обкладалися вищим аналогом.

Часто людей забирали на сходки, там агітували, переконували, а от силою не заставляли. Худобу заховати було ніде, а тому відводили до колгоспу. Зерно, продукти частіше забирали у людей зранку, коли в основному були всі дома. До хати приходили часто, особливо до тих, хто не виконував наказів, був боржником.

Помирати люди почали навесні 1933 року. Багато було пухлих, нездорових, особливо дорослих, людей похилого віку. Малих сиріт забирали до дитбудинків. У селі були, але дуже мало тих, хто не голодував. Я пам'ятаю, що нуждалися майже всі. Вживали хто як міг. Надія на життя не вмирала. Люди помагали одне одному, але кожна сім'я запасів не мала. І тому багато допомогти ніхто нікому не міг.

Яровчик Лукерія Тимофіївна
1923 р.н., жителька смт Верхній Рогачик
(запис 2008 р. О. Яровчик, вчителя Верхньорогачицької ЗОШ № 2)

Я пам'ятаю голод 1932-1933 років та 1946-47 років в Україні. Впевнена, що в 1932 році продукти харчування відбирала влада, а в 1947 році був неврожай.

«Активісти» ходили до людей, забирали все, що можна було їсти. Люди, в яких забирали продукти харчування, майже не боронилися, бо були надто слабими. В колгоспах варили пісну юшку з загиблих ягнят і роздавали колгоспникам.

Я чула, що був такий закон «про п'ять колосків». Людей, які збирали колоски відправляли до таборів. Збирати на полях нічого не дозволяли, поля та камори охоронялися, людей залякували.

Восени 1932 року рогачани стали масово помирати від голоду. Малі сироти ходили попід дво-

Рідня ділилася, хоча мої всі родичі були дуже бідні, пам'ятаю, що давали висівки, які поміняли на щось. А взагалі бідували і ми, й родичі. Нічим було особливо ділитися.

У страву, яку готували, добавляли лободу, ласкавцю, замішували з висівками, пекли так звані шкетики. Проте на той час це була непогана їжа, вважалося, що такий харч був хорошим для вживання. З рослин вживали щавель найчастіше. Із тварин інколи вживали ховрахів. Купити чи вимінати в місті не було за що.

Відомостей точних про померлих у селі, не маю. Але про те, що люди мерли, знаю. Хоронили померлих від голоду односельчани на сільському цвинтарі, окремих поховань не було. Сім'ї, де померли від голоду, поминають своїх рідних.

У нашому селі є церква. Сучасна молодь знає про голод 1932 – 1933 рр. мої діти й онуки теж знають. Проте згадуємо ті роки нечасто. У гибелі багатьох невинних тепер назвати важко. Напевне, історія розсудить і час.

рами і просили їсти. Голодували всі. Вжив той, кому Бог дарував життя. Бідні люди допомагали одне одному, ділилися останньою крихтою. Щоб не померти ми їли ховрахів, горобців, мишей. Купити що-небудь було не можливо. Розповідали, що був такий випадок: з Донецька приїхала жінка, а потім зникла безвісти. Казали, що її з'їли люди. Померлих хоронили на кладовищах, на подвір'ях, пустирях.

У Верхньому Рогачику встановлено пам'ятний знак жертвам голодомору. Постійно розповідаю своїм родичам, знайомим про ті страхоття голодомору. В церкві замовляю панахиду за померлими від голоду.

Що таке Торгсин я знаю. Це такий магазин, де продавалися дефіцитні речі.

Бартенєва Ганна Омелянівна
1923 р.н., жителька смт Верхній Рогачик
(запис 2008 р. В. Вертегела, вчителя Верхньорогачицької ЗОШ № 2)

В 1932-33 роках жили у Царьковій хаті по вулиці (теперішня назва Мічуріна).

В сім'ї нас було четверо дітей (три сестри і брат). Сестри були старші і соромилися ходити просити їсти, а я ходила, бо дуже хотілося їсти. Бабуся наша робила конюхом і інколи приносила ошкурки із картоплі і дерть, із чого ми робили заколотьку.

Всіх заставляли йти в колгосп. Хто не йшов, «пугали», що будуть судити. Часто приходили

люди із зброєю заставляючи працювати в колгоспі. Проходили по 15 рядків за день. Хто працював в колгоспі давали заколотьку. Біля поясу шили кармани, ховали хоч декілька зернин, щоб ніхто не бачив.

Були й хороші перевіряючі. Прийдуть, обшукують все, і якщо щось знайдуть з їжі, говорять, щоб більше цього не було. Їжу залишали.

Людей, хто хотів збирати колоски дуже ганяли з поля і наказували. Одного разу прийшли до нас

двоє чоловіків вдень, а у нас в землянці була яма під полом, де сховали пшеницю, знайшли і забрали все. Одяг не забирали.

Влітку їли лободу, пекли шнетики. Взимку голодували рідко. Їли буряки. Навесні, коли запаси харчів закінчилися, люди почали помирати. Горобців і ворон не їли, вважали шкідливими для здоров'я. В селі Павлівці, у нас, був добрий дід Афа-

насій, він нас і спасав. Давав інколи крупи. У сім'ї було у нас 15 платків, всі ми їх вивезли в город і поміняли на харчі.

Голод для людей – це сама страшна біда. В голоді був винуватим і наш голова колгоспу. Але одного разу він поставився до нас добре. Ми зварили кісточку з абрикосів, а він нас одблагодарив – дав муки.

Яворницька Ганна Григорівна
1922 р.н., жителька смт Верхній Рогачик
(запис 2008 р. О. Мовчан, вчителя Верхньорогачицької ЗОШ № 2)

Голод 1946-1947 року пам'ятаю, 1932-33 р. – частково. Причини голоду: весь урожай забрала влада. У колгоспі була створена комісія, яка ходила по дворах і забирала хліб та інші продукти. Якщо люди не давали, їх били і арештовували. Ці люди ходили з довгими прутами штрикали в стіни, в печі, в підлогу і шукали зерно. Забирали не тільки продукти харчування, а й хороший одяг, взуття. В степу не дозволяли збирати колоски та залишки городини. За «п'ять колосків» людей судили. Їздили по полях на конях ганяли і дорослих, і дітей, а також били. Люди не хотіли добровільно вступати в колгоспи, але їх примушували, судили і вивозили за межі селища. Забирали в людей і худобу.

У нашій сім'ї було 5 дітей. Всі голодували, але в

голод ніхто не помер. Їли шнетики, які пекли з трави (лободи), добавляли трохи крупи. Мерзлу та гнилу картоплю терли на тьорку. Їли лободу, козлики, ягоди. Люди ловили та їли ховрахів.

Люди ходили в місто Нікополь та міняли одяг на жменьку крупів. Вмирало людей багато, хоронили на гробках і в садках, і на городах. У Верхньому Рогачику були випадки людодства. Де зараз провулок Партизанський жила сім'я Пелипенка Пантюхи і Дуні. У них вкрали хлопчика 3-4 років і з'їли. Хто це зробив (прізвище не пам'ятаю).

Всіх померлих від голоду поминають на Проводи. Батюшка праве панахиду за померлих в голод. В нашому селі є православна церква, встановлений хрест жертвами голодомору.

Маслова Уляна Оксентіївна
1918 р.н., жителька с. Зелене
(запис 2008 р. О. Борошенець, вчителя Зеленівської ЗОШ)

Голод 1932-1933 років пам'ятаю. Все, що люди вирощували на городі, у полі — забирали до останньої зернини свої ж односельці, або як їх називали—місцева влада. Забороняли збирати колоски. Вночі ми ходили збирати зерно в мишачих норах. З нього мати варила їжу. Ті бригади, що ходили по хатах, якщо казанок з їжею знайдуть,

вливали додолу і топтали чоботами. У 1933 році померли двоє моїх братів Гриша і Гаврюша. Одному було 5 років, другому 3 роки. Наїлися молодої трави і померли. Ховали усіх на старому кладовищі. Могилки не збереглися. Про нашу сім'ю може підтвердити Маслова Катерина 1912 року народження.

ВИСОКОПІЛЬСЬКИЙ РАЙОН

Макалова Параска Павлівна
1925 р.н., жителька с. Добрянка
(запис 2008 р. Шуби Г.І., бібліотекаря с. Нововознесенське)

І хоч мені було 7 років, пам'ятаю ті події добре. Повертають до них в пам'яті, бо вони стали тяжким випробуванням для моїх рідних, близьких. Ці роки принесли горя, більше від якого я не бачила в житті,

Моя Свекруха Макалова (Пінська) Марія Григорівна теж розповідала, що в них було четверо дітей. Старшенькі Ваня і Гриша вижили під час голодомору, а маленькі Оля і Таня померли від голоду. «Мамо, ми їсти хочемо! Дай їсти!»—все просили діти, а в хаті їсти нічого не було.

Свекра Макарова Акіма репресували за те, що сказав: «Урожай був, а лободу їмо!», «НКВДісти»

забрали, так і не повернувся після 1933 року.

Ми тоді їли кору з дерев, бур'яни, мололи насіння щиріці, перетрушували вже в котрий раз копиці старої соломи, в надії здобути бодай жменьку зерна.

Допікала людей хвороба, коли від постійного недоїдання набрякали, пухли ноги й руки, а шкіра ставала склянню, а від слабкості і болі людина не в змозі була ступити й два кроки.

В ту весну 1933 року не було майже жодного двору, де від голоду та хвороб хтось би не вмер. Мерли люди, вимирали сім'ї.

Синя Галина Андріївна
1922 р.н., жителька с. Добрянка
(запис 2008 р. Шуби Г.І., бібліотекаря с. Нововознесенське)

Народилася 9 серпня 1922 року, Київська область, Броварський район, село Богданівка (дівоче прізвище Теплюк).

У 1932-1933 роках голодомор не обійшов стороною село Нововознесенське. Розповідає нам Галина Андріївна що її сім'я жила тоді вже в цьому селі, на той час їй було вже 10 років. Пам'ятаю, що весь час хотілося їсти, це були страшні роки, люди пухли від голоду, умирали діти. В нашій сім'ї батька Теплюк Андрія Івановича і Уляни Микитівни було 5 дітей. В сім'ї голод пережили всі, ніхто не помер, але голодували дуже. Збирали бур'яни в надії добути хоч жменьку зерна, добувши все сушили перекручували на мукичку і пекли коржі. А ми малі все моталися вишукували нори зайців, ховрахів поїдали все, так і старалися вижити. А по селі продовжувалося відбирання того останнього, що призначалося для прожиття людей та посіву на новий вро-

жай. Комісії ходили на чолі зі старшим, ним був старий мужик Поліщук (імені не пам'ятає), ще з ним були активісти, відбирали все що було. З людей просто знущалися залякували судами, відправкою до Сибіру.

Наприкінці 1932 та на весні 1933 року в селі лютував страшний голод. Батьки на той час були в колгоспі, пам'ятаю що потроху їм видавали їжі, одягу не відбирали тому, що його і так не було, що було на тобі ото і все.

«Закон про п'ять колосків» чула про нього, поля і всі і склади охоронялися тільки активістами, якщо щось і знайдеш то відразу й відбиралося.

Масово мерли люди, на вулицях, під заборами, не було чим вивозити, ні коней, ні машин не було, на кладовище витягували у вагонах.

Пізніше коли були зібрані перші покоси людям потроху видали зерна, життя в селі почало кращати.

Шулежко Таїсія Семенівна
1922 р.н., жителька с. Добрянка
(запис 2007 р. Гаврилова Р. та Маслій О., учнів Нововознесенської ЗОШ)

Народилася 20 липня 1927 в селі Добрянка. В родині вона була четвертою дитиною, а взагалі дітей було шестеро. Голодомор застав її на шостому році життя. Не дивлячись на тяжкий час в селі були ясла в які Таїсія ходила зі своїм старшим братиком Сергієм. Завжди коли ми йшли з ясел додому, зупинялися біля колодязя під деревиною і їли один коржик, а другий несли додому батькам і бра-

тикам. Інколи тато і мама їли, а частіше вони ділили між нами — дітьми.

Страшно навіть уявити собі таке життя, про яке нам розповіла старенька із болем в серці.

Ще з початку весни, ми були схожими на телят чи курчат. У кожного в дворах, замість зеленого покриву трави, була чорна гілля. Спочатку ми зривали вершок трави, потім билися за останній корін-

чик, а згодом починали рити глибше, щоб видовбати якогось черв'ячка. У нашій оселі було свято, якщо комусь вдавалося спіймати хоч маленьку мишку. Тоді мама варила справжній суп, але не так щоб ми відразу з'їли мишу, а разів п'ять її виварювала.

В цьому селі колгосп трішки намагався допомагати людям, підтримували їхнє життя. Один раз на тиждень видавали по трішки муки чи висівки. Для того щоб змолоти муку, потрібно було везти зерно у Високопілья. Чоловіків брали ніби самих сильних з усіх, та все одно бувало часто, що по дорозі вмирав один чи два чоловіка. Нашого тата теж часто брали на цю роботу. А одного разу, коли запаси зерна закінчувались, у млин дали лише два мішки зерна, а сказали, що дали десять і обвинуватили нашого батька в крадіжці. Його навіть хотіли зачинити у в'язниці на десять років, але ми всі дуже плакали, падали до ніг чиновників і просили щоб вони не забирали у нас годувальника, і міліціонери змилювались над нами.

Найбільше бабусі запам'яталися смерті двох дорогих їй людей. Меншої сестрички Ніни і сусідської дівчинки. Сестричка померла ще в місячному віці, а Олені було приблизно п'ятнадцять років. Вона часто приходила до нас в гості. Мені дуже подобалась її довга, товста, чорна коса і взагалі вона була дуже гарною. Коли Оленку везли на цвинтар повз нашу хату, то ми стояли спокійно, а душа розривалась від болю, та цього ніхто не бачив, адже плакати вже не було чим. Ніколи не забуду як вона нерухомо лежала на возі, а її коса тяглася по землі і залишала видимий слід.

Внаслідок виснаження організму голодом спалахнули хвороби: холера та іспанка. За словами Таїсії, ці хвороби бралися до людей миттєво і так само швидко їх з'їдали. Якщо хвора людина була не сама то інколи вдавалося її врятувати. Пам'ятаю хворих розтирали спиртом чи горілкою і давали трішки випити. Мені страшно те згадувати, але думки самі ідуть в голову. Люди вмирали один за одним. Інколи дивуюсь як нам вдалося вижити і ще так довго прожити.

Колінько Марія Степанівна
1918 р.н., жителька с. Костирка
(запис 2007 р. Северин Т., учениці Нововознесенської ЗОШ)

Народилася 3 квітня 1918 року. Зараз проживає в селі Костирка Високопільського району Херсонської області. Страшні часи голодомору згадує дуже болісно: «Люди, щоб вижити, вночі ходили збирати колоски. Одного разу повили жінку Дору Усикову з жменькою колосків, і судили.

Пекли млинці з попареної порубаної лободи, до якої добавляли крапельку муки. Саме

гірше було, як дитина вмирає і просить їсти...

Часто ховалися у скирті соломи, а мама потай збирала кукурудзу, і ми її у скирті сиру їли. Одну жінку зачинили в погребі на ніч, де люди з голоду сходили з розуму, за те, що ходила збирати зерно, і вона до ранку померла, Люди мерли, як мухи. Померлих скидали на кладовища в одну яму.

Братко Дарина Петрівна
1928 р. н., жителька с. Заградівка
(запис 2007 р. Радченка А., Шевченка Д., учнів 11 класу Заградівської ЗОШ)

Страшні роки голодомору прийшли в село, коли мені було 4 роки. Я нічого не пам'ятаю, але багато чого мені розповідала мати. В цей час в селі формувался колгосп. Людей силоміць примушували віддавати свою худобу в колективне господарство, та йти туди працювати. За це їм давали сухий пайок (муку, кукурудзу, дерть). В основному померли ті люди, які не хотіли йти в колгосп. В ці голодні роки помер мій дід Коценко Петро. Причиною цього було те, що він не хотів віддавати свою худобу (коняка, телиця, корова) та йти працювати в колгоспі. Він говорив, що не хоче віддавати «чортові душу». Помер він саме перед косовицею, тобто перед закінченням голодомору. Люди мерли, як мухи. Людей, які повмирали, виносили на двір. Кожного дня їздили попід дворами на бричках і збирали померлих. Їх вивозили за село, там де за-

раз наші старі гробки і ховали всіх в одній ямі. В ці голодні роки люди їли різні корінці, траву. Мій батько, ходив по полю, де ріс раніше буряк і збирав корінці. Для нас корінець був делікатесом. Батько пішов працювати в колгосп, тому нам видавали пайок. За рахунок цього пайка ми вижили. Моя мати згадувала, що люди їли собак, котів. Навіть був такий випадок, що мати з'їла свою померлу дитину. Були такі люди, які не одержували пайок, а ходили їсти в столову, яка знаходилась там, де зараз стоїть хата Майбороди Галини Митрофанівни. Туди і ми ходили їсти. Там де була стара лікарня, жили заможні люди. Прізвища я не пам'ятаю але знаю, що вони не хотіли йти в колгосп тому, що в них було багато скотини і землі.

Більше нічого не можу сказати, адже минуло дуже багато років.

Костін Поліна Олексіївна
1930 р.н., жителька с. Заградівка
(запис 2007 р. Радченка А., Шевченка Д., учнів 11 класу Заградівської ЗОШ)

Роки голодомору застали мене, коли я була маленька, і я майже нічого не пам'ятаю. Але багато чого чула від матері та старих людей. Бабуся мамі розповідала, що коли в селі відбувалося утворення колгоспів, то керівні органи відбирали домашніх тварин, птицю і всі продукти харчування. Через це людям не було чого їсти. Люди були змушені йти працювати в сільське колективне господарство. Колгоспників годували і видавали сухий пайок в столовій, яка знаходилась там, де сьогодні живуть Майбороди: Людмила Вікторівна з своїм чоловіком та сім'єю. Вмирили люди здебільшого ті що не вступали в колгосп. Вони їли кору дерева, собак, котів, корінці, дрібних гризунів. Бабуся мама згадувала: «Увійдеш в село — тихо, ніде ні звуку. Село

ніби вимерло, ні собаки не гавкнуть, бо ніде собак не було. Люди по димарях визначали, чи є хто в хаті живий чи ні: якщо дим іде з димаря, то значить, що живі люди. Ця тиша, що панувала в селі, наводила жах, здавалось, що голод не відступить, поки все село не вимре.» Бабуся говорить: Нашій родині вдалося вижити. Я була в сім'ї старшою. Батько й мати змогли прокормити нас, але багато родичів померло. Кожного дня селом їздила бричка, запряжена кіньми, збирала померлих. Деякі люди вмирили, не доходячи додому, під тинном. Дітей багато гинуло. Хоронили померлих на старому кладовищі. Всіх скидали в одну яму і присипали землею. Старі люди говорили, що в селі і людей їли, але я не пам'ятаю, мала була.

Лисенко Зоя Максимівна
1924р.н., жителька с. Заградівка
(запис 2007 р. М. Начичко та Є. Іващук, учениць 9 класу Заградівської ЗОШ)

Дев'ятирічна жителька Шестірна згадує своє хахливе дитинство: Старша сестра і молодший брат. Всього було 9 чоловік в сім'ї. Мати цілий день ходила по дворі та думала, де дістати нам поїсти. Батько день-у-день ходив в колгосп на

заробітки. В селах Шестірна та Заградівка під час голодомору було замічено випадки людоїдства. Шенатина Ганна зіла свого чоловіка у 1932 році. В людоїдстві було замічено і Савося Івана.

Кошіль Ольга Микитівна
1925р.н., жителька с. Заградівка
(запис 2007 р. М. Начичко та Є. Іващук, учениць 9 класу Заградівської ЗОШ)

Ольга Микитівна згадує, як страждали діти. В сім'ях, як правило, було багато дітей і батькам дуже важко було їх прогодувати. На деяких з них було страшно дивитись: худі, на тоненьких ніжках, з величезними животами. Це ознаки небезпечної хвороби, яка називалась «рахіт». Дітям їсти хотілось весь час. Лягали спати, але заснути не могли, бо в животі буркотіло. Голодними лягали, голодними вставали. І так майже щодня. Весною, як тільки-но зазеленіли пасовиська та балки, дітей посилали на пошуки трав, бур'янів, які можна було б вживати в їжу. Збирали все, що попадало під руки: кропиву, як потім можна було додавати у шнетики, лободу, щавель, грицики, калачики, заяче вухо та цвіт акації. А які раді були діти, коли мами мали змогу нагодувати їх малаєм, баландою, кониною або молоком. Були такі скрутні часи, коли голод виявлявся сильнішим, ніж відразу до різної погані. Доводилося їсти жаб, ховрахів, ящірок, мушлі. Іноді, щоб якось вижити, люди вдавалися до крайнощів—людоїдства. Одна жінка, яка збожеволіла

з розпачу, задушила свого п'ятирічного сина. Разом із старшою дочкою вона зварила і з'їла його печінку. А у сусідньому селі Шестірна чоловік на прізвище Савось заманював до себе людей і вбивав їх. З донькою вони робили ковбаси і возили в Кривий Ріг продавати. Але про їх злочини дізналися і всіх заарештували.

У селі не залишилось ні котів, ні собак. Птицю не тримали зовсім, бо не було чим годувати. Але деякі сім'ї мали корів, які теж не всі в змозі були утримувати. Тому доводилося розкривати власні хати і тією соломою годувати худобу.

В 1933 пройшла сильна буря. Все вигоріло, дощів не було. Була засуха. Нічого не родило не на городах ні на полях. Люди дуже голодували, їли навіть ховрахів. Деякі вмирили від голоду. Тоді існував колгосп. В одній сім'ї помер хлопчик, а мати збожеволіла і її дочку забрали в дитячий будинок. Люди їли собак, котів і мушлі з річки. Дітям організовували ясла, де варили їм якусь юшку. А в основному дітям давали рибячий жир і цим рятували їх від смерті.

Кобилко Євгенія Степанівна
1930 р.н., жителька с. Заградівка
(запис 2007 р. М. Начичко та Є. Іващук, учениць 9 класу Заградівської ЗОШ)

Ми дізналися, що у її батька був рідний брат Іван (1910 р.н.). Жили вони там, де нині проживає родина Шалига Миколи Івановича. Він часто хворів, а вживаючи в їжу коріння квітів «півників», яке було не зовсім їстівне, він помер.

Мертвих ховали на старому кладовищі, а ті живі люди, які опухли від голоду і відчували, що скоро помруть, самі йшли на кладовище, щоб там померти.

Дядьки по матері (нині покійної Галини Федотівни Бондар2) Савка і Микола пішли в село Шестірна і не повернулися додому. Старший брат Володимир пішов їх шукати, але знайшов тільки їхні голови. Господарі хати, де було знайдено їх останки, займалися людоїдством. Спочатку вони з'їли своїх синів, а потім почали їсти і інших людей. Можливо такої

участі зазнала і молодь, яка пропадала без вісті.

Взимку люди ходили і збирали качани, на яких залишилося по 2-3 зернини, мололи їх і вживали в їжу. Навесні було трішки легше, бо з'явилися трави, які збирали, мололи чи рубали, добавляли трохи муки і пекли як оладки. Шукали ховрахові нірки, виливали тваринок водою, смажили чи варили і їли. Також на полі шукали кучі землі, що нагортали миші, розгортали їх, забирали звідти колоски і зерно, які гризуни заготовляли собі на зиму. Коли пшениця наливала колоски, то їх мяли і їли зернята, які в животі набухали і від цього люди вмирали. В Заградівці таким чином померло 12 чоловік.

Померлих людей вивозили бречками до викопаних ям, скидали на купи, майже до самого верху і тоді прикидали землею.

Денисенко Олена Юхимівна
1924 р.н., жителька с. Заградівка
(запис 2007 р. Радченка А., Шевченка Д., учнів 11 класу Заградівської ЗОШ)

В страшні роки голодомору село дуже страждало. В перші ж дні в Заградівку приїхало 12 чоловіків, яких ніхто не знав. Вони ходили по хатах, збирали все, що в кого було: квасолю, горох, пшона, цибулину. З собою приїжджі примусили ходити і двох наших жінок: Лавронінко Тетяну і Харчук Ольгу. Ніхто не знав, куди дівались забрані продукти. Після того, забрали все. Люди стали їсти що можна і що не можна: собак, котів, ховрахів, мушлі, лободу, кропиву, калачики, кашку з акації, дикий часник та цибулю.

Олена Юхимівна пам'ятає, як в кінці села знайшли дохлу кобилу, то вона з мамою побігла туди, але побачили, що коняку вже порубали і розібрали, взяти вже було нічого. Дівчинка почала плакати і декілька жінок зупинились і дали їм по кусочку. В той час люди намагаючись вижити, виїжджали хто куди, а ті, що залишались, почали вмирати. В одній сім'ї, де була дівчинка, однолітка Олени Юхимівни, було семеро дітей, то мати і всі діти померли майже разом, живим залишився тільки батько. Від хати до хати їздила бречка, на яку забирали померлих, і батько власними руками складав на неї

всіх своїх дітей і дружину.

В другій сім'ї було 6 дітей, чоловік помер зразу, а мати залишилася з дітьми сама. Четверо з них померло, а хлопчик і дівчинка ще були живими. То Олена Юхимівна пам'ятає, що говорили ніби мати цього хлопчика варила і з донькою їли. Точних відомостей не знали, бо як приїхали до них з обшуком, то останків не знайшли. Але мати цього хлопчика ходила по людях і просила часнику та цибулі в приварок. Виходячи з цього, люди зробили висновок, що члени цієї сім'ї вдалися до людоїдства. Ця жінка приїхала здалеку, але вийшла заміж за заградівського чоловіка. Звали її Улита. Цю жінку заарештували.

На початку 1933 року почала працювати кухня, де варили заколоту. Хто міг рухатись, то приходив сюди сам, щоб отримати пів-літри цієї заколоту, а хто вже був лежачий, тому носили їхню долю додому. Хліба не було зовсім. Ось так і жили: хто вижив, а багато людей померли з голоду.

В 1934 році вже було краще, бо ходили на роботу, там на бригадах варили їсти, то вже такого страшного голоду люди не відчували.

Лисенко Данило Пилипович
1928р.н., житель с. Заградівка
(запис 2007 р. Радченка А., Шевченка Д., учнів 11 класу Заградівської ЗОШ)

Житель с Заградівка, 1923 року народження розповідає, що сам пережив голодомор 1933 року. На той час йому було 10 років. Жив він з батьками та старшими братами й сестрами. В сім'ї він

був наймолодшим. Пам'ятає, що у 1932 році урожай був невеликий, тому до зими 1933 р. вже всі запаси продуктів закінчилися, доводилося їсти навіть собак, котів. А на весні 1933 р. коли минуло

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

повноводдя, на річці Інгулець жителі села вибирали на березі граблями мушлі з мулу і готували їх для вживання. Коли з'явилася лобода, то її рвали та додавали до їжі. Взимку 33 року на зарослих щирцею полях чухрала колоски і варили насіння щиріці, хоч від неї ставало погано, але ж їли, бо дуже голодні були. В цей час померли від голоду сусіди, його двоюрідні брати, а сам Данило Пилипович був пухлим від голоду. Батьки намагалися якось нагодувати, але не було чим. Коли ще ходили на роботу, то там інколи давали висівки, батьки варили з них кашу і смакували нею. Було так, що йдучи на роботу, батьки спекли йому 5 цибулин, і хлопчик їв їх, ніби щось дуже смачне. Діти, які ходили до школи, могли там їсти відходи, залиті окропом, вчителі слідкували, щоб діти з'їдали все, кожному діставалося по ополонику цієї їжі.

В них була корова, але на той час вона не доїлася. Родина дуже дорожила цією твариною і тримала її в хаті, щоб ніхто не вкрав, бо кругом були спрагли та голодні люди.

Батьки залишали Данила Пилиповича вдома одного, бо старші брати і сестри вже померли від голоду. Батьки ходили на роботу, щоб щось заробити для родини. Коли вони йшли, то дали йому сокиру і наказали нікого в хату не впускати, а якщо хтось буде лізти сам, то бити сокирою, нічого не боятися. І дійсно, одного разу хтось недовго стукав у двері та вікно, стукіт був слабким, а потім припинився. Коли повернулися батьки, то знайшли під

тином мертвого чоловіка. Може, це й була та людина, що стукала в двері. Батьки заявили про це в сільську раду і чергові на підводі забрали цього чоловіка й поховали у склепі.

Сталося ще одне горе в їхній сім'ї в один день померли дідусь і бабуся. Ранком дідусь Гаврило вийшов у поле, подивився на жито, сказав, що колоски ще пусті, ліг і помер. До вечора померла й бабуся. Бували випадки, люди помирили не вдома, а прямо на вулиці. Одна жінка прийшла в сільраду, просила допомогти врятувати від голоду дітей, а коли повернулася, то діти були вже мертві. Вона, певно збожеволівши, почала відрізати вуха та інші частини тіла дітей та їсти їх. Біля клубу був склеп, де ховали померлих, там же похований і сільський піп, а в роки війни ховали там і воїнів. Бувало, що з мертвих людей знімали одяг та взуття, обмінювали їх на продукти харчування у більш заможних людей.

Щоб вижити, люди з землі викопували корінці квітів «півників», хоч вони були й неїстівні, проте їли їх. Вживали у їжу ховрахів, жаб. Одного разу довелося навіть їсти їжака. Данило Пилипович з товаришем його зловили, обсмажили, поділили порівну і з'їли. На пісках, де зараз сосновий ліс, росла дика цибулька. Люди ходили по неї, щоб нарвати для себе і членів своєї сім'ї. Так тяжко пройшла зима 1933 року, в селі померло за цей час близько 500 чоловік.

А восени зібрали новий урожай і жити стало легше. Весною 1934 року їли вже печений хліб.

Костюк Олена Олексіївна 1928 р.н., жителька с. Заградівка

(запис 2007 р. Радченка А., Шевченка Д., учнів 11 класу Заградівської ЗОШ)

Коли почався голодомор, Олені Олексіївні було 5 років, але вона пам'ятає, як помер її батько, Темний Олекса Власович. Він з голоду з'їв багато молочної кукурудзи і випив трошки молока. Його організм не зміг переварити цю їжу і ще не старий чоловік помер, як сказав сільський фельдшер, від завороту кишок. В той час голодна смерть щодня ходила по селу. Мертві лежали майже в кожній хаті. Іноді люди вмирили прямо на вулиці. Ті, що були живі, ледве тягли ноги. Найчастіше помирили дорослі чоловіки, які дуже тяжко працювали і погано харчувалися. Їм лікарі ставили діагноз: «запалення

шлунку», «помер від голоду» тощо. Пам'ятає Олена Олексіївна, як виносили з хати маленьку труну, бо померла від дистрофії її молодша сестричка, якій не виповнилося й два роки.

Складно було нагодувати родину ще й тому, що не завжди в домі були сірники. Були моменти, що мати Олені Олексіївни годинами виглядала, чи не розтопив вже хтось із сусідів плиту чи піч, щоб взяти вогню і розтопити вдома плиту. Хто вмів, той користувався кресальцями. Терли камінь об камінь, доки не з'явиться іскра. А ще часто не було солі, тому їли не солону їжу, яка і так була не дуже смачна.

Мороз Ганна Трохимівна 1920 р.н., жителька с. Іванівка (запис 2008 р. Шульги О.О.)

Мені тоді було 13 років. Врожаю не було, тому їсти не було чого. Влітку рятувалися ракушками, які ловили в річці. Нас, дітей, від голодної смерті рятувала «Американська кухня». Вранці дітям давали

юшку з галушками. На одну дитину припадав один ополоник юшки і три галушки. Дорослим юшки не давали, тільки дітям. Пам'ятаю, як Вишнева Харитина (жінка з нашого села) просила їсти у поварихи

(Кривобік), але та їй не дала. Жінка відійшла від кухні та так і померла біля тину. Поховали її в тому, в чому й була. Ховали всіх на кладовищі. Могили

рили в основному жінки, тому що чоловіків майже не було. До колгоспу бідняки йшли з радістю, бо в них нічого не було.

Бугайова Ольга Захарівна
1920 р.н., жителька с. Іванівка
(запис 2008 р. Стехальської О., Шкуропат А., учнів Іванівської ЗОШ)

То були страшні часи... Мені важко їх спомина-ти. Взагалі наша родина була велика і прогудувати її було складно, але мама не здавалася, оптимізм допоміг нам вижити. Мені на той час виповнилося 13 років. Ми ходили збирати щавель до річки. Сушили його, варили з нього суп, пекли пляцики - він нам був замість хліба. Батько приносив нам кишки тварин, так як був ветеринаром. Пам'ятаю як брат ходив ловити ховрахів. Це була велика радість

спіймати в ті часи цю тваринку. По вулицях скиталися чорні тіні—люди, шукаючи собі поживу... ніде не було видно ні собаки ні kota. Багато людей гинуло, в основному це були діти. Наші сусіди також загинули від голоду. Це було дуже страшно. Мама боялася випускати нас самих на вулицю, бо вважала, що з нами щось трапиться. Ми відчували нестерпний голод, але терпіли. Наша родина вижила не дивлячись не на що...

Івашкіна Марфа Василівна
1921 р.н., жителька с. Іванівка
(запис 2008 р. Самойленко М., учениці Іванівської ЗОШ)

Йшов 1932 рік. Врожаю у ті страшні часи, пронизані горем, було багато.

...Прийшов вечір. Було вже за двадцятую годину. Малі діти Ліра, Микола, Дар'я чекали вечері. Коли це почувся стукіт у двері і слова незнайомого чоловіка:

— Открывайте дверь, а то я сейчас её выбью!

І саме ці слова, пронизані люттю, сатанинським духом, злякали дітей і їх батьків.

За дверима у сутінках стояло аж 5 чоловік із грізними поглядами і відсутньою жалістю до людей в їхніх душах.

— Несите, твари, сюда жрать!

І почали нищпорити по кімнатах, шукаючи останній кусень зачерствілого хліба. З хліва вивели корівку і кізоньку. Вимели, винесли все до останньої крихти, до останньої горошини. Таких як вони і людьми назвати не можна. У комірці в мисці лежа-

ла жменя прілої квасолі, яку ці нелюди із превеликим задоволенням забрали.

— Я тоді сказала їм вслід нехороше слово, через яке вони приходили перевіряти нас кожного дня. І що саме дивне, ті перевертні перевіряли навіть туалети, щоб нічого ніде не було заховано й подивитися на людський послід.

Наближався 1933 рік. В селі жило всього 85 чоловік, бо інші під час голоду померли. На вулицях стояв сморід через трупи, які лежали на дорогах. Ті, хто лишався ще живими, не мали сили і змоги поховати померлих. А якщо й ховали, то не поодиноці, а всіх скиртували в одну яму. Були випадки, коли ховали ще живих людей за їхнім же проханням, бо вони втратили віру в життя.

Страшно згадувати ті тяжкі, спотворені болем, повних печалі людських надій і переживань роки. Я розповіла б ще дещо, але не в змозі, бо очі застеляють сльози.

Самойленко Галина Онуфріївна
1927 р.н., жителька с. Миколаївка
(запис 2008 р. Золотар Н.С.)

Роменська Марина з'їла свою сестру. Золотар Мар'яна з'їла двох своїх хлопчиків, а двоє дітей залишились живими. За їжу йшло все, що знаходили—мертву коняку довго варили, а потім жарили; мерзлу картоплю з городу рано навесні; горобців, яких діставали з під стріхи; собак, котів та інше.

Пекли коржики «шкетки» для цього різали щавель, обливали його кип'ятком, середину качана висушували, товкли в ступці, просіювали, а потім

додавали ще лободи чи листя грициків або кульбаби. Пам'ятаю, що помер від голоду Кривобок Оліяна та його діти: Кривобок Семен Оліянович (1920 р.н.), Кривобок Григорій Оліянович (1924 р.н.), Кривобок Степан Оліянович (1926 р.н.). А також померли Грім Микола Іванович (1924 р.н.), Самойленко Федот Федотович (1895 р.н.), Черноус Параска, Черноус Кіндрат, Ведута Марія та її двоє дітей, Марченко Іван Іванович, Винник Ганна Ананіївна (приблизно 1880—1933 р.н.).

**Федоренко Іван Микитович (помер)
1904 р.н., житель смт Архангельське
(власні записи, стилістику автора щоденника збережено)
(Щоденник знайшов селищний голова В. Гриньок 2007 р.)**

У сім'ї Мелетенка Прокопа Федоровича (1888 р.) та дружини Тетяни Микитівни (1894р.), сестри оповідача, у 1933 році було 4 дітей. В кінці 1932 року Тетяна з сім'єю та зі своїм братом Василем Микитовичем Федоренком і його дружиною Христею жили на ст. Долгоруково, поблизу міста Єльця, в Росії. Туди заїхали, шукаючи порятунку від голоду. Там хоч і трудно було з хлібом, але картоплі там було багато і люди жили картоплею. Народу наїхало такого, що начальство стало беспокоїться, що робити з цими хохлами, які буквально позаселяли всі села. Було одержано розпорядження: негайно, всіх українців в обов'язковому порядку виселити в містя, звідки прибули. І в кінці січня 1933, зимою їх вивезли на станцію, погрузили і привезли аж додому.

Приїхали. Хата холодна, нетоплена, розорена, бо була покинута майже півроку. Без вікон і дверей, а на дворі зима. Хліба ні куска і ніде взяти. Кругом голодовка. Люди мруть сім'ями. Ніде ні купити, ні вкрасти. Четверо дітей – Ваня 10 років, Варі – 8, Ніні – 5, Володі – 3. Голодні й холодні...Оце горе, оце становище... І тоді Тетяна вирішила двох менших дітей, Володю і Ніну посадити в проходящий на нашій станції поїзд, може провідники здадуть цих дітей в якийсь прийом, як заблукавших чи без батьків. Разом з Христею, яка взяла і свою дочку Шуру, якій ішов шостий рік, Тетяна з двома дітьми ввечері прийшли на ст. Блакитну і посадили трьох дітей в поїзд, який ішов на Дніпропетровськ. Останній раз поцілували діток і... Поїзд тронувся і діти і матері осталися самі...Ну де ще робилося таке? Щоб рідна мати рїшалася на таке страшне діло... Будь трижди проклятий той, хто це робив...

А головний закоперщик тоді був, канєшно, «батько» Сталін. От що ми пережили в ті часи. Читаючи ці строчки, хто цього не переживав, можуть подумати, що це видумки. Ні, дорогі мої, це настояща суцця правда.

У 1924 році було землеустройство таке, що село було поділене на 10 груп. Ми були у 4-й групі і нам нарізали тоді землі на 5 душ – тата, маму, сестру Марію, на мене та на брата Василя по 2 десятини, всього 10 га. Так і хазяйнували до 1930 – го року, коли була оголошена сполосна колективізація. Наше хазяйство, землю усупільнили, коней тоже забрали, а також весь с/г реманент – косарку, букарі, борони, віялку і весь дрібний реманент. А коли 1 квітня 1930 года була опублікована стаття Сталіна про «ісключительно добровольний вступ в колхоз селянських хазяйств», колгоспи, в тому

числі і наш «Пролетарський», розбіглися. Помню це зібраніє, яке проходило в Тонконогівській хаті. Приїхав з району уповноважений райколхозагита т. Мелешко, головував на зборах голова Музичка Федір Тихонович...

Після виступу т. Мелешка, який прочитав статтю Сталіна і дав роз'яснення, що, мовляв, хто хоче вийти з колгоспу подавайте заяви. І тут посипалися заяви за заявою. Із 150 хазяйств осталося в колгоспі біля 30, а на другий день баби і мужики прийшли в колгосп, позапрягали своїх коней у свою упряж і в свої брички і розїхались по домам. Було багато інцидентів, конюхи не отдавали і т.д., а що вони могли зробити проти народу? Вскорості розділили і посіви і в те літо ми уже убирали самі. Хорошо обмолотилися, а потім... На кожне хазяйство був даний твердий план хлібоздачі, та в такій кількості, що і в хазяйстві скільки хліба не було. На кожній вулиці сиділи днем і ночью комісія у складі 3-5 чоловік зі списками селян, в яких було зазначено так, наприклад:

Пилипенко Тихон М., має землі 10 га, должен здать в государство 600 пудів хліба. Срок ісполнення до 25 сентября с.г. Примечаніє: за злостное неісполненіє вивозки хліба наказується от догани до преданія пролетарському суду і конфіскації хазяйства.

Тоді приходив десятицький до дядька і гукав «на куток». Приходив дядько, питає: «Що тут таке?» «Немедленно вивезіть 100 пудов хліба на заготзерно і принесіть нам квитанцію».

«А де ж я візьму? Я вже все вивіз, ніде й крихти не осталося». « А як пошукати?» «Шукайте, діло ваше». Такі розмови йшли по всіх кутках. Буквально вишкрїбали у всіх останнє зерно. В кого були гроші, їздили скупляли, як було де. Їздив і я у с. Біляївку. Довивозились до того, що ні в кармані, ні в морі...

Ця політика довела до того, що почали обратно подавати «добровільно» заяви до колгоспу. Хлібозаготовки, тверді завдання, встречні і «поперечні» плани вимотали всі жили, але і в колгоспі спокою не було.

Після укрупнення колгоспів я працював у Т.Н.Б. Це тарифно-нормировочне бюро. «Ох і видумки!» Осінню знову почалися хлібозаготовки, віддавайте, що получил уже в колгоспі. Почалися зібранія, «кутки», почали вишукувати кулаків в колгоспі та підкулакників. Докотилось те і до нас.

1 лютого 1932 року на колгоспних зборах постановили: Федоренка Микиту Никифоровича

ліквідувати, як клас, т.е. розкулачить за те, що він мав оренду і найману працю. Це було неправдою, тато працювали самі, могли хіба що погонича найняти. І от, 2 лютого 1932 року я був на роботі у конторі, коли прийшов Корж Іван Карпович та й каже: «Ти сидиш тут пишеш, а дома вас розкулачують». Я бігом додому. Повний двір людей. Анюта (дружина) стоїть одягнута і Катя в колясочці (їй не було ще й годика). З дружини хочуть стягнути послідній бурмус, а вона не дає. Корову вже забрали і повели, ті в погріб картошку нагрібають у мішки, ті останнє борошно з бочки вигрібають, забирають все майно хатнє, столи, кровати, ослони... Волос просто вгору дереться. Це все робиться вдень, а завтра щоб і хату лишили. А куда йти? «Шукайте собі квартиру». О! В-а-р-в-а-р-и ХХ віку...

На другий день приїхали, забрали батька й матір, в чому стояли і відвезли на балку за село, згрузили і... розвивайся, кажуть. Ну де це видано, вивезти живих, ні в чому не повинних людей, серед зими (це було 3 лютого) в балку, як собак бездомних і оставить на произвол, без куска хліба, без придулки, без права на існування... Бідні мої старички, ось що вони заробили за свої труди, за те, що вони не були ледарями і як прокляті робили від зорі до зорі на своїх рідних дітей, та й держава від них не була в обіді. Прокляті нелюди, гірше не могли придумати нічого... І це беззаконня, це звірство піддержували наші правителі. Яке це треба мати серце, яку совість, щоб проводить таку жорстокість, таке нечуване й небачене беззаконня? Прокляття «батьку» Сталіну і його приспінникам. Я б бажав би його батькам, таку судьбинушку, яка постигла нашу нещасну, ні в чому не повинну сім'ю. У мене завжди як вздумаю, серце кров'ю обливається від такої наруги, неправди.

Я пішов у сільраду, щоб узяти справку, бо треба було кудись їхати, так як положення було критичне. Председатель Соромля з В.Олександрівки відповів так: «Кулакам ми ніяких справок не даємо». «А як же бути?»—питаю. «Це не наше діло, як хочете!» Я швидко пішов, бо в той час розкулачених підбирали, садовили в тюрми, відправляли на тяжкі роботи.

...Я перебивався всякими роботами у Криму, там в березні 1933 – го пройшла чутка, що помилково розкулаченим будуть повертати хати. Тато тоді сказали: «Буду і я добиватись, може й мені повернуть мою хату». Добираючись до села, по дорозі у нього вкрали мішок з харчами, їсти не було чого. Тоді в голодовку 1933-го любі продукти цінилися дорожче золота. Бо був в Україні особливо страшний голод. Люди вимирали не тільки сім'ями, а місцями даже селами... О! Страшний час. Бодай його не бачитимуть наші діти і внуки. Да, сильно тато зажурилися, як украли у них мішок з продукта-

ми. А тут ще відмовили у сільраді на їхню заяву і це ще сильніше ударило на здоров'я і... тато померли 22 марта 1933 року. Так трагічно закінчилася ця трудяща, благородна людина. Мир праху Вашому, дорогий тату... Поховали їх сестра Домка з Яковом Неклясою без труни, загорнули в старе рядно, ні попа, ні однієї душі за тілом не йшло. Добилися своєї хати... Вечної...

На вулиці знайшли німкеню одну, яка жила в селі та й померла серед вулиці. А в неї в кармані була недогризена собача лапа. Їли тоді і собак, і котів, що попало...

Це було в кінці квітня 1933 року. В колгоспі була задержка з мукою. А в нас ніякого запасу і почалася голодовка. День немає, два немає, три... Ну, що робити? У мене почали пухнути ноги. Єлі-єлі я їх передвигав. І вкрати нема чого. Після тривалих суперечок дома, рішили вкрати на паші коня у приїжджих, зарізати і спастись від голодної смерті.

Одного вечора прийшли до мене Гориславці, там були такі ж, як і ми, Кузьма і Грицько, Кузьмі год 18, Грицьку 16-17. Пішли перші я і Кузьма. Підкралися до одного молодого конька. Я вдарив його киянкою (такий молоток) по голові, а сили не було, який там удар... І він поскакав, побрязкав залізними путами. Прийшли ми з «таком».

Тоді Анюта каже: «А ну, Грицько, ходімо удвох». Той пішов. Коли так, через півгодини ведуть. Хороший коник, годиків йому може зо три і ситенький. Це було біля 11 часов ночі. Ми його завели в наші сіни, а підлога була цементова, а він кований. Як наробив він стуку, грюку. А особливо, як почав я його «цуркувати». Ну, таки звалили, він упав. Всі на нього навалилися, зарізали, обідрали. Кишки викинули в колодязь, там був у садку. От шарахнули!

А куди ж дїть м'ясо? В хаті ж не поставиш. Ну, я розібрав стіну в откосичі, і на горіщі заховали м'ясо. Присолили його, щоб не запахти. А воно пустило сок і крізь стелю капає прямо на піч. От була отчаяна жизнь!

На другий день приходили греки чи татари, питали чи не бачили коня. «Ні,—кажемо,—не бачили». Звернули, що вкрали його цигани, бо саме під цей шанс, були кочові цигани. Стояли біля «Мартинового фонтана»... Ну той коник спас нас. Варили, їли це м'ясо, мабуть, з тиждень. Стало легше. Ото були моменти!! Не дай бог нікому такого...

В 1933 році найбільша голодовка свірепствувала на Україні. Ви думаєте, що вона була від недороду, від посухи? Нічого подібного... Рік 1932 був урожайним роком, але хлібозаготівками так «викачали» хліб, що в селян нічого не зосталося. Люди почали мерти, пухти. На елеваторах, по станціях, лежали вороха пшениці, кукурудзи, а людям не давали. Люди підкрадалися, крали, отим і жили. Це було страшне врем'я. Сусід крився від сусіда, крадькома

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

снідали, обідали, замикалися, щоб хто-небудь не застав і не побачив, що хтось їсть. Понад річкою стояли з возиками люди з степових сіл, це вони приїхали ловити ракушки в річці для їжі. Другі тут же варили і їли. Я тоже пробував, ну сильно противний сиростний вкус, а що ж поробиш, як їсти хочеться, плювали, а їли... Шлялося дуже багато голодних, крали один в одного.

А для «ответственных» були закриті магазини, де давали їм пайку, їжу.

Якийсь хлопчак попросився до наших сусідів Чагрів переночувати. Пустили вони його, він переночував, здружився з їхніми хлопцями і з тиждень, мабуть, у них жив. А потім, коли йшов, то попросив, щоб Андрій його провів. Андрію в той час було біля 19-18 років, він був дуже слабкий. І щоб ви собі думали? За селом він задавив Андрія, зняв з нього послідню одежину. Знайшли Андрія з мотузкою на шиї тільки, коли розтанув сніг.

Був у нашому селі в той час ночлежний дім, то кожного ранку вивозили бречкою на кладбище померлих. Були випадки, коли грузили на бречку ще живих, які уже не могли встать... «Та він, поки доведемо на гробки, дойде»—відповідали. Що робилося?! Страх і сум...

В началі 1933 року меншого брата Василя посадили в Херсонську тюрму за те, що він обікрав ларьчок, який був при штольні, де він працював, «б`ючи» камінь. Дали йому 1,5 чи 2 роки, а у тюрмі не стало чим кормити арештантів. От дожилися! От дохазяйнувалися! То арештантів стали пересуджувати за щось друге і багато поосвобождали, особливо за побутові статті – дрібна крадіжка, хуліганство, халатність, вобщем малосрочників. Це була комедія, а не пересудження. Розказував мені Василь, та й Стефан Пенський, який тож сидів. Було це так. В один із днів у камерах об`явили: «Сьогодні буде пересудження, такому–то й такому–то». Зачитали список і наказали зараз же брати свої речі і виходити на двір. Підводили по одному до одного корпусу і заходять, там сидить цей «суд» у складі трьох чоловік, які після допиту об`являли: «Правительство С.С.С.Р. решило... замініть вам срок... умовним сроком...» Беріть свої речі і відправляйтеся додому. Деякі заключені просилися досидіть до нового врожаю, та тоді й освободжайте. То їм відповіли: «Виповняйте, що вам сказано!» Бо в тюрмі не було чим кормити арештантів. І Василь пухлий, худий до ізнеможення, самі кості, вошивий, обідраний, явився додому. Це було в началі юня місяця. У нього вигляд був страшний. Настояний доходяга, воші даже в бровах були. А скрутно у нас було, дуже скрутно. Його Анюта підсаджувала на шовковицю, яка росла в нас і тільки—тільки починала спіть і так його викармлювали...

У селі хлопці Марка Теребила («Кулаги»), який жив на підгорі, де зараз будинок Мурченка, пригласили сусідського хлопця Ганни Махлайки Петра і зарізали його. Мати прийшла розшукувати, а вони варять його печінку, а м`ясо склали в баддю.

До баби Бойчихи собака приніс голову з мертвого чоловіка, так Дунька, її дочка, взяла вила, настромила цю голову і винесла на вулицю.

Продавали хати за безцінок, так як хліб тоді, в голодовку, стояв дуже дорого. Так Тушині продали свою хату Ільку Івахненку, а як минув голод, то він їм ще й доплатив, щоб не посчитали, як «кабальна сделка», тобто незаконна.

От який був цей 1933 рік. Люди виїжджали хто куди. Ті їхали в Білорусію, там казали картошка дешева; ті їхали на Донбас, там поступали в шахти, на заводи; ті їхали на Кавказ, спасалися у грузин, бо Сталін для своїх земляків робив великі привілеї. Ну а де пир, там і крохоборів хватає. Роз`їхалися люди по всьому Советському Союзу, особливо хохли, яких прикрутили найдужче... А особливо страдали розкулачені... Находилися ділки, які підробляли справки, за бідняцьку справку платили дорожче, за середняцьку трохи дешевше і тоді їхали, бо без них нікуди. А що робилося на станціях! Боже мій! Особливо на вузлових. Прийомні зали були забиті людьми, буквально одне на одному, з мішками, з клунками, з дітьми... Горе та й годі. А між ними, конешно, шниряли і «урки», які користувались такими моментами, особливо при посадках. Толпа лізе одне на друге і тут карманщикам «лафа».

Я сам копав ями на гробах 2x2 метра і глибиною до 1,80. Хто копав, тому давали із сельсовета по 1 кг кукурудзяної муки. В ці ями лежали мертв`яків, як оселедців у бочку; один ряд положить, прикидають землею сантиметрів на 15, потім другий ряд і так рядів з чотири, а потім уже засипають.

В 1933 році я був у Криму, перебивався всякими роботами... Особливо я був благодатний прийомщику, що був там на мельниці. Не знаю його прізвища, але він був дуже хороший, відзивчивий, безкорисний чоловік. Один раз я на зароблені гроші купив на базарі, може з кілограм ячменю і пішов на мельницю, щоб помінати. Він узав мій вузлик, кинув на віса, посміхнувся. Висипав десь і каже: «Держи!» Я розстелив платок. Він набрав совок муки кілограма на два, висипав. Я хотів іти, а він: «Стої!» і ще совок всипав і ще півсовка. «Тепер,—каже,—йди». Боже, скільки радості було, як приніс я цю муку додому. За кіло ячменю дав кілограм 5 муки, це «як сонце»! І так я до нього ходив тричі і він завжди давав. От які є люди!!! Чи може він був з розкулачених, що чувстував і спасав людей знедолених, на грані голодної смерті. Дай, боже, йому всього найкращого!

Моя мати Меланія розповідала про те, що на підгорі хлопці років 14 грали ввечері. Серед них були Махлай Петро, Халізов Григорій та інші. Коли Грицька забрали батьки додому, Махлая заманили у хату (теперішня хата Мурченка Івана Власовича) хлопці, сім'я яких там жила. Коли мати Ганна Махлай стала розшукувати сина, то виявилось, що він був убитий і тіло його було розчленовано і укладено в бочку, а ті хлопці з його печінки вже варили вариво...

З розповіді матері знаю, що десь приблизно на теперішній вулиці Пушкіна в одному з будинків маленьких дітей закрили батьки всередині, а обоє одночасно померли прямо на вулиці. Ті діти були закриті декілька днів, погризли самі себе і одне одного. Пальчики були обгризені до крові і кісточок, поки їх не виявили сусіди...

Були в селі сім'ї, які вимерли повністю. Таку сім'ю мені називала мати – Івахненків, де було дванадцять душ і за ті два роки вони всі померли...

Сундукова Віра Дмитрівна
1923 р.н., жителька смт. Архангельське
(запис 2008 р. Березко Н.І. та Прядко А.У.)

Ми з сестрою були малими і нас по селу не пускали, бо дуже часті були випадки, що пропадали діти. Я пам'ятаю, як помирала з голоду моя тітка Марія, рідна сестра матері. Вона лежала на печі і тихо просила їсти. Біля неї стояла кружка з водою,

поруч лежав кусок солі. Вона вмочала палець у воду, потім терла ним по соляному куску і облизувала його. Тіло її було пухле, з нього виходила рідина, все було вкрите водяними ранами. Так вона і померла...

Ставицький Владислав Микитович
1939 р.н., житель смт. Архангельське
(запис 2008 р. Березко О.Ф. та Кісільчак Т.Л.)

Мій батько, Микита Ставицький, був їздовим у колгоспі у 1933 році. Мені розказував, що навесні, як зійшов сніг, йому давали наряд збирати по вулицях покійників, що протягом зими мерли від голо-

ду. Бричкою він звозив померлих до цвинтаря, де були викопані три великі ями і туди хоронили померлих насипом. Дуже багато було трупів, обгризених собаками...

Ставицький Сергій Микитович
1936 р.н., житель смт. Архангельське
(запис 2008 р. Ванзяк О.С.)

Батько розказував, що в 1933 році на ст. Блакитній було зведено на елеватор багато пшениці і вона лежала просто неба в буртах. Охороняли її

військові з собаками. Багато хто з людей намагався вкрасти, хоч жменю, але карали за те нещадно.

Гриньок Іван Федосійович
1927 р.н., житель смт. Архангельське
(запис 2008 р. Гринька В.І.)

Мені було 6 років, але добре пам'ятаю рідну тітку Ганну, яка прийшла до нас додому і побачивши мене, стала просити їсти. Дома дорослих не було і я не знав, що робити, бо дати було нічого. Тітка була страшною, просила: «Ванечка, знайди хоч що-небудь. Хоч бурячок якийсь». Я побіг до клуні і там дійсно знайшов гнилий грязний кусок буряка. Я його віддав тітці і вона стала його тут же їсти. Червона муть текла по її щокам, бороді, очі були страшні. Ця картина закарбувалася мені навіки. А тітка померла через якісь два-три дні...

У селі на горі жила одна жінка з сином, її прізвище було якесь російське. Для нас вона була бабою, причому її боялися і підозрювали, що вона займається людоїдством, бо пропав при загадкових обставинах старший брат Шелеста Федора Кіндратовича, як звати вже не пам'ятаю, років до десяти. А потім це підтвердилося, коли у неї в сараї знайшли закритого Кривенка Івана Омеляновича, йому було тоді 7 років і вона його украла. Коли його звільнили, вона начебто призналася і за Шелеста...

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

Тетеря Ганна Миколаївна
1917 р.н, жителька смт. Архангельське
(запис 2008 р. Тонконіг Г.Г.)

У нашій великій сім'ї навесні 1933 року з голоду першим помер мій дід Дем«ян, потім рівно через три неділі його дружина Куделя Марія Савелівна, потім знову через три неділі

його брат Федір і моя мати Бурбела Параска Денисівна.

Вмирили пухлими, сочилася з них вода. Вони не злазили з печі, а мені було страшно...

Бойко Євдокія Петрівна (померла)
1918 р.н., жителька смт. Архангельське
(запис 2007 р. Гринька В.І.)

У селі стояли люди, яких присилали звідкілясь, щоб вони слідували за здачею хліба та за людьми. Наприклад голодні люди йшли за село збирати шипшину або ще щось. То якщо ти йшов пішки, тебе пропускали. А якщо був з возиком чи на якомусь возі, то не давали навіть із села виїжджати. Вони були озброєні, але без форми. Серед них був один молодий хлопець, з яким познайомилась моя старша подруга Маслак. Він бачив, як ми голодуємо і ввечері приніс крайчик хліба. Дав мені і наказав поділитися з подругою, але при умові, що навіть рідним я не скажу звідки я взяла хліб, бо його зразу ж арештують. Я дала своїм по маленькому кусочку, збрехала, що вкрала. А решту зарила в горді серед дерези. А наступного дня ми з подругою пішли до дерези, а там розрито і нічого не знайшли...

В 1932 році батька виселили на балку, як розкуркуленого, поблизу Руської (тепер село Мар«яне), а у сім'ї було дев«ятеро дітей. Вигнали з хати, забрали все майно, тільки через те, що був у господарстві кінь. Не було у що вдітися, бо все забрали, діти були босі навіть узимку, а ще голод був страшний. Перші дні рили копанки у землі, а зимою стало так холодно і голодно, що нас приютили родичі, а мої троє братів – Павло, Григорій та Михайло померли з голоду...

У 1933 році весною в полі ми рвали траву – «калачики», в річці люди дерли ракушки, під стріхами дерли горобців, їли це все... Тоді через рік нам повернули нашу хату, (декому вертали, бо розкуркулили помилково, як казали). Але ніякого відібраного майна не віддали і сім'я батька, втративши трьох дітей за рік дуже бідувала...

Кривенок Галина Семенівна
1919 р.н., жителька смт. Архангельське
(запис 2008 р. Ванзак О.С.)

Вийшла якась постанова, щоб самих запеклих противників влади вивозити з села. Людей вивозили в «куркульський яр» або «на балку» (це за лісом до теперішнього села Зарічного). Люди там ліпили землянки, рили ями. Але й там не було спокою. Активісти приїздили туди й там забирали їжу чи якусь вариво. Мій батько, «ворог народу», вирішив по-

їхати в Білорусію в пошуках кращої долі. Взяв дружину, дітей та разом з сім'ями жінчиних братів поїхав. Побули там недовго. Всіх українців звідти примусово виряд-жали. Довго кочували по залізничним станціям, поки добилися до України. Коли повернулися в село, тут уже панував страшний голод.

Коломієць Надія Захарівна
1924 р.н., жителька смт. Архангельське
(запис 2008 р. Ванзак О.С.)

Моя сім'я – батько Коломієць Захар Степанович та мати Ніна Михайлівна мали у 1932 році чотирьох дітей – сина Миколу, 1921 р.н., мене та двох менших доньок, Поліну та Ліду, шести та чотирьох років. У середині 1932 року батька розкуркулили за те, що у нього була своя ділянка землі за річкою, корова та хатина під солом'яною крівлею. Відібрали корову, реманент, яке було майно, а батька арештували і вивезли в м. Котлас Архангельської області. Ми залишалися з мамою у

своїй хаті до зими, а взимку нас вигнали з хати і повезли товарними вагонами на північ, також у м.Котлас. Там поселили у бараках, де були майже всі українці. Навіть знайшли якихось знайомих з Новопетрівки. Було дуже холодно і голодно. За якимись повідомленнями мама дізналася, що батько також був тут, але ми його так більше і не бачили, матері сказали, що його розстріляли. Люди мерли у бараках. Хоронили у великі, як силосні ями, насипом...

Там же з голоду померли мої менші сестри Поля і Ліда. Коли потепліло, мама з братом та мною, вирішили звідти йти, бо особливого за нами нагляду не було. Один раз нас завернули, але вдруге ми таки вибрались з того міста і пішки рушили до Москви. Це була тяжка та довга дорога, ми просили милостиню, просилися на ніч, ночува-

ли, де прийдеться. Залізницею діставалися додому, якщо вдавалося хоч десь проїхати «зайцем», ховалися за клунками, під полицями. Наприкінці літа 1933 року ми дісталися рідного села. Хату сільрада нашу продала, а ми довго тинялися по людям, голодували, хворіли, а своєї хати мама більше і не мала

Шолохов Платон Семенович
1921 р.н., житель с. Зарічне
(запис 2008 р. Кузя Н.С., Балабуха С.О.)

Сім'я була велика, але заможна. Платон Семенович закінчив 7 класів, працював в місцевому колгоспі на різних роботах: столяр, в польовій бригаді.

Під час голодомору 1932-1933 років мені було 12 років, в хаті не було чого їсти, тому довелося ходити з хати до хати просити чи шукати будь що поїсти.

На краю вулиці Леніна, де зараз живе Тимофеева Н.В., жила жінка Валентина з двома маленькими дітьми, коли увійшов до них у хату, побачив мертву

жінку з дітьми. Люди мерли по хатах, на дорозі, але їх ніхто не вивозив і не хоронив. Лише весною організували підводу, яка їздила по хатах і збирала мерців, яких хоронили на кладовищі. Люди, які не вмерли з голоду їли траву-козельки, заячі вуха, паслися на траві. По селі не було ні собак, ні котів. На території старої школи стояла попова хата—там годували людей, а саме на одного дорослого видавали по 600 гр. хліба, дітям—300 гр. хліба на один день. Під час голодомору вимерла половина села.

Снитко Євдокія Григорівна
1911 р.н., жителька с. Зарічне
(запис 2008 р. Чубара Т.М.)

Сім'я була велика. В 1933 році заміжня. Свекруху розкуркулили, відправили на куркулячу балку (в Зарічному), Там вона померла.

Осталась я в селі з малою дитиною, чоловіка до Сибіру вислали. Мені сказали, якщо розлучуся з чоловіком, то мене не тронуть. Розлучилася я з чоловіком і залишилася жити з матір'ю.

Люди мерли в селі, стояв бур'ян вище хат, якщо стежка була до хати, то люди живі, якщо її не було, то повмирали.

Люди лежали мертві на вулиці, їх збирали на вози, вивозили на кладовище в одну яму. Їли траву, на річці ловили ракушки жарили і так цим спасали-

ся. Не було спасу від крис, вузлики з зерном чи з сіменами підвішували під стелю, але вони і там їх діставали.

Люди тікали в місто, там одержували пайки. Створили у селі бригаду, яка ходила по людях і забирали в людей подушки, перини, горшки, навіть з їжею чавунці забирали. Щось виставляли на аукціон, а то забирали собі. Були серед них і хороші люди, які допомагали людям. Один чоловік Пономаренко робив у кладові і допомагав людям, давав то картоплю, то буряк, крупу, щоб зварити похльобку. Коли пройшов голод людям надавали допомогу.

Гніденко Євдокії Якимівни
1921 р.н., жителька с. Зарічне
(запис 2008 р. Чубара Т.М.)

Жила в с. Блакитне. В 1933 році був страшний голод, вмирали люди і звозили до однієї ями. Мати померла від голоду. Їли траву, ракушки, собака. Осталася одна, ходила по хатах, не стало хати ходила по людях. Люди були голодні, убивали за кусок хліба. Була кухня, де давали по ополонику якогось супу і кусочок хліба. У людей забирали їжу.

Ходили на станцію, там вивозили кукурудзу, якщо добрий міліціонер, то давали взять трохи, якщо лихий, то йшли нічим додому.

Були люди, які допомагали голодним. Їхали в місто, хто міг, доставали довідки, щоб давали їм пайки. Їли ховрахів, купляли їх у людей, або обмінювали на щось.

Недалеко було с. Софіївка, де жили німці, вони були заможними і сильними, їх влада не зачіпала і вони могли дати відсіч. Наші люди весною ходили до них просити зерно на посівну, бо в селі нічого не було. Коли кінчився голод Євдокії дали хату від колгоспу, давали допомогу – 1 пуд зерна.

Паролова Віра Андріївна

**1921 р.н., жителька с. Пролетарка Раденської сільської ради Цюрупинського району
у 1932-1933 роках проживала в с. Блакитне (суч. Зарічне)
Заріченська сільська рада Високопільський район
(запис 2008 р. В.Киселя)**

**Голод в. с. Блакитне тепер Зарічне. Запис с. Пролетарка (Чалбурда в 1921 р.н. Раденська
сільська рада Цюрупинський район) 25 травня. М.К. Зубрівка—Чалбурда-08м**

Коли у 33-32 почалась розкулачка все, все заб-
рали. Я трохи помню, як усе чисто забирали. Ми
жили, у нас була своя хата. А коли оце почалося,
мама перейшла до своїх батьків і я там жила (Бать-
ка репресували, з хати їх вигнали певно) Я жила в
дедушки. Вовремя громадянської війни мого бать-
ка забрали і маминого брата. Забрали і розстріля-
ли ці активісти

У дедушкину хату й поселили. Там була масте-
рська в одній половині. В другій половині жили
якісь люди. Коли я їздила (пізніше) там одна ба-
бушка жила.

У нас був хороший директор. він знав, що я си-
рота і він мене устроїв у фельшерсько-акушерсь-
кий технікум. Бачила — іде людина і впала, або ко-
няка упала. Біжать, щоб якогось мяса одрізати. У
кого була одяжка – носили та міняли одягу. У другі
села. У другіх селах не було такої роз кулачки, чи
хто-на як?

У Блакитному йшли з школи нас декілько чо-
ловік у балку йшли за три кілометра, а там по путі
до одного дядька забігли. Багатенькі були люди.
Забігли і штук стільки морквинок вихватили, вир-
вали. А він став за нами гнаться, і ті потікали, а я
була слаба, я не могла втікти. він мене догнав, по-
бив мене і зняв з мене плаття, оставив в одній ру-
башкі. Тоді я пішла до знайомих, мені дали плаття,
та я наділа і тоді пришла вже я туди, в балку, де ми
жили.

Через день активісти приїжджали у балку і шука-
ли кругом, де яка узолчик зерна читає крупи – все
чисто забирали. Даже з прадедушки і бабушки
ізнамали обув.

Мама поховала фотографії у німіх, щоб хоч фо-
тографії сохранилися. Я пішла до німіх, (це вже, як
училася в технікумі), та побачила з мами фотогра-
фію. попросила в німіх вони мені дали фотогра-
фію.

Бардадим Ганна Григорівна

**1921 р.н., жителька с. Садок Великоолександрівського району Херсонської обл.
У 1932-1933 рр. проживала на ст. Блакитна Високопільського району Херсонської обл.
(запис 2008 року, Сарнавської В.Г., бібліотекаря Борозенської СБФ)**

Батько помер рано. Нас, дітей, було 5 (4 сестри
і 1 брат). Брат працював на фермі. Жили ми на
краю села. Повертаючись з роботи брат розпові-
дав, що у селі під парканами лежать опухлі та по-
мерлі від голоду люди. Цих людей замотували у
ряднину і звозили до склепу. Склеп дуже давно по-
будував на кладовищі один багатий чоловік для по-
мерлої дружини. Я на власні очі бачила залишки тих
померлих. Це дуже страшно...

Родина у нас була дружньою, ми всім ділилися.
Їли мушлі, рибу та щиріцу. У школі давали крихту
хліба і баланду (вода, картоплина і горох). Щоб не
дати людям зібрати колосків, після покосу зразу ж
орали поле. Об'їждчик забирив колоски, якщо ба-
чив їх у когось.

У вибалку було три хати. Я збирала неподалік
козельці. Аж бачу баба стара йде, несе торбу за
плечима, а в руці лопату. Не наче голос якийсь мені
підказав, я ледве встигла відскочити, як баба кину-
ла на мене лопату. Я стала втікати до хаток, а баба
за мною. Швиденько я скочила на паркан та й стала

кричати. Баба пошкандибала у село, а я побігла до
мами. Мама сказала, щоб я не ходила сама, бо був
такий час, що люди їли людей. Я служила у орденно-
носця, комбайнера гляділа дітей. Тай не знала, що
баба та жила навпроти господаря. Про все, що ста-
лося, я розповіла господині, а вона сказала: «Як
прийде до нас ця баба дай їй їсти і прости все. Бо
час важкий зараз. А бабу цю син дуже кривдить». Я
послухала і так зробила. Хоч на душі було мото-
рошно.

А ще була одна сім'я. Жінка померла і чоловік
залишився з трьома дітьми. Дітки від голоду пооб-
гризали собі пальчики. А коли повмирили, то бать-
ко їх поїв.

У селі були куркулі. Насправді це були трудящі
люди. У таких людей забрали майно (корову, коня) і
вигнали жити у балки. Там вони жили по 3-4 сім'ї у
одній землянці.

Не доведи Господи пережити такого нікому. Хай
всім людям буде добро!

ГЕНІЧЕСЬКИЙ РАЙОН

ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ

Кузьменко Валентина Яківна
1923 р.н., жителька м. Генічеськ
(запис 2008 р. Кузнецової М. М., вчителя Генічеської ЗОШ)

«Народилася я в Генічеську. Коли розпочався Голодомор, мені було 9 років. Я навчалась тоді у Середній школі №2, в самому центрі міста. Коли ми йшли до школи, то зустрічали пухлих від голоду людей, які приїздили з інших областей України з надією вижити і втекти від голоду. Тут, у Генічеську, сильного голоду ми не відчували, бо рятувало море. У ті часи дуже добре ловилися бички, і ми їли їх замість хліба, і замість каші. А ще рятувало те, що рибу ми возили чи носили до сел. Правда, дуже часто поверталися ні з чим, тому що залишали бички тим, у кого – за них – і взяти не було чого. Таким чином генічани допомагали мешканцям сел Генічеського району, й не тільки.

Що запам'ятала я на всі подальші роки з того часу? Це жах! Бо бачила на власні очі, як люди не тільки пухли з голоду, а й помирали на ходу, прямо

на вулицях міста або ж у селах, куди ми носили бички. Людей підбирали, а куди дівали, й не знаю. Мають, ховали в одній могилі.

Нас було троє дітей. Батько працював, а мати – ні. Батько ще полював на звірів та пташок. Ми жили не багато й не бідно. Їли один раз на день, але з тих часів, це було добре!

Особливо страждали ті, у кого були великі сім'ї. Та все ж таки батьки, як тільки могли, берегли дітей.

Коли голодовка скінчилася, Генічеськ ожив. Сьогодні згадувати важко про 1932-1933 роки. Та й кому згадувати, адже свідків залишилось дуже мало, можна на пальцях перерахувати.

Я багато чого пережила, але моє тяжке дитинство підготувало мене до всього. У війну була медсестрою. І знову вижила. То живіть і ви, люди добрі! І нехай наші страждання помруть з нами».

Фінченко (Кокась) Ганна Степанівна
1926 р.н., жителька м. Генічеськ
у 1932 – 1933 роках проживала в с. Фрунзе (Юзкуї)
(запис 2008 р. Корнійчук Є.В., вчителя Генічеської ЗОШ)

«Мы жили с мамой, Матрёной Федоровной, отцом Степаном Ивановичем и двумя маленькими братьями. До Голодомора семья считалась зажиточной. Держали барашек, корову. Родители числились в колхозе, поэтому все забрали в колхоз.

Кончились продукты – и начали голодать. Отец ушел на заработки, а мама ходила на работу в Партизаны. Каждый вечер она приносила кусочек хлеба, который делила на всех. Иногда мы, не дождаввшись её, засыпали.

Помню, как мама запускала в окно воробьев, потом мы их ловили и варили.

Один из братьев заболел водяной болезнью – опух. Мы с братиком кричали, что хотим жить. Но вскоре умер младшенький. Мама завернула его в простынку, положила на санки, взяла лопату и завезла на кладбище. Говорила потом, что прикопала, чтоб собаки не съели.

Через два месяца умер второй брат.

Когда умерли братья, мы пошли в Генічеськ, поселились у дяди. Мама перепродавала «осьмушки» хлеба. Вернулся отец и пошел работать на флот. Я, помню, носила ему кушать, а он, чтобы никто не видел, давал мне рыбку. Я прятала и приносила домой. Так мы и выжили».

Потапенко Микола Іванович
1928 р.н., житель м. Генічеськ
(запис 2008 р. Козіної В.В., вчителя Генічеської ЗОШ)

«Помню и 1932 год, и 1946-й. Тогда мне было уже 18. Мне кажется, что голод и война сопровождали все моё детство и юность.

Знаю от старших, что, кто не «желал» идти в колхоз, – принудительно высылались на Соловки. Так, хотя бабушку и дедушку по материнской линии

и выслали, но по пути где-то «выбросили» зимой среди поля, где они и замерзли. А высылали их – как кулаков.

Тех, кто забирал зерно по хатам и всё съестное, помню, называли: «агенты из района». Вот эти же агенты из района, всегда почему-то знали, у кого

1932-1933

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

что есть. Нет, никто будто не доносил, но люди просто не держали язык за зубами.

За колоски судили. Моя знайома, Лида Вербина (г. Кировск Луганской области), ждала свою сестру из тюрьмы 7 лет. И это – за 5 колосков!..

Кто работал в коммуне, тому давали еду – баланду. Обедали коллективно. Чтобы выжить, кто как мог, искали пищу – ловили рыбу, ели траву. Помню, отец и мать, толкли кочаны – уже без кукурузы, –

пекли из этого оладьи. Помню – с малышами делался, правда, они были как камень твердые. Ели калачики, «корінці» – молодой камыш, а летом 1933 года уже и жареное жито!

Не помню, чтоб свои умирали, а «прихожане» – чужие, часто. Шли к нам в надежде спастись – и умирали под заборами...

Кто виноват во всем этом? Думаю, неурожай. Власти тут не при чём».

Федоренко Яніна Владиславівна
1922 р.н., жителька м. Генічеськ
(запис 2008 р. Гришиної Т.А., вчителя Генічеської ЗОШ)

«В нас була велика сім'я. Ми zostалися з матір'ю. Батька заарештували, та, може, це його й врятувало від смерті лютої...

Мати пішла в колгосп, приносила звідти – тим платили – борошняну кашу і розсипала нам по чашках. Їли все, що прийдеться: все, що бігало і вдавалось зловити, навіть ящірок. Хати стояли пусті. В

нашій сім'ї спершу помер брат, а потім ще четверо дітей. Мати у вагонах таскала своїх померлих дітей і сама їм копала могили.

Врожай забирила влада, люди, що їй запродалися.

Отож, у Голодоморі, моя така думка, винні влада, Сталін».

Чуніхіна Євдокія Яківна
1922 р.н., жителька м. Генічеськ
у 1932 – 1933 роках проживала в с. Подорожнє Генічеського району
(запис 2008 р. Корнійчук Є.В., вчителя Генічеської ЗОШ)

«Забирали врожай. Ходили по хатах з лопатами, шукали в стінах. Пам'ятаю прізвище призначеної в селі для цього особи: Шликов Василь. Батька, Москаленко Яківна Наумовича, забрали у

1932 році за збирання колосків на скошеному полі.

Людей агітували, змушували йти до колгоспу, головою його був тоді Покась Василь....»

Скорик Клавдія Василівна
1922 р.н., жителька м. Генічеськ
(запис 2008 р. Гришиної Т. А., вчителя Генічеської ЗОШ)

«За збирання колосків у полі били нагаями. Ми жили бідно, нам нічого було ховати, до нас ніхто не приходив, щоб щось відбирати. Не пам'ятаю такого. Батьки пішли до колгоспу, бо злидні заїли зовсім. А там, у колгоспі, давали один раз на день миску якоїсь каші на всю сім'ю. Їли дикий щавель, макуху, якщо вдавалось, якщо щастило – перетерте

зерно. Їли сусликів, собак, ворон, весною – акацію. В нашому селі голодували всі. Діти відходили дуже швидко, особливо пуп'янки. Держава забирила дітей в дитячі будинки.

Дітям і онукам своїм розповідала про ті часи, сподіваюсь, що й нині не забувають. Вважаю, що влада тоді могла б врятувати людей від голоду...»

Тичина Віра Миколаївна
1920 р.н., жителька м. Генічеськ
(запис 2008 р. Худенцової О.Г., вчителя Генічеської ЗОШ)

«В ті роки сім'я переїхала до міста – тут легше було вижити. Тому й не пам'ятаю, щоб відбирали зерно – тут нічого такого не було. Але одного разу ледве втекли з поля від охоронців – ходили з сестрою збирати колоски. Тільки ноги й врятували! Ті, хто мав добру роботу в місті, ті не голодували. Ви-

падків людоїдства?.. Ні, не було, не пам'ятаю такого. В місті, мешканців від голоду помирало небагато, але випадки були.»

Віра Миколаївна вважає винним у голоді і 1933, і 1947 років Сталіна, і під кінець розмови, вживає нецензурні слова в його адресу.

Труш Антоніна Трохимівна
1923 р.н., жителька м. Генічеськ
(запис 2008 р. Козіної В.В., вчителя Генічеської ЗОШ)

«Голодували і ми, але батько працював у колгоспі «Рев хвиля», був рибалкою, і ми були з рибою. Батько, царство йому небесне, і сусідів снабжав рибою. Усім я розносила, і любила це робити, бо всі, до кого приходила, мені раділи. Бувало, їли й лободу, але всі вижили. А люди мерли. Це було щось страшне. Ми жили якраз

напроти моргу, і бачили цей жах! Отож, людей померлих підбирали у місті – і в морг. Мати ховала нас, дітей, щоб ми того жаху не бачили.

Кого вважаю винним у загибелі людей?.. Нікого. Саме життя. Тих людей вже немає і не повернеш, то ж хай влада краще про нас думає...»

Мельникова Прасков'я Петрівна
1923 р.н., жителька с. Чонгара
(запис 2008 р. Головіної Л.П., вчителя Генічеської ЗОШ)

«Батько помер, в сім'ї залишилося п'ятеро дітей. Вибору не було – мати записалась в комуну. Туди забрали корову, курей, все що було. Ходили, збирали колоски під час роботи. Щоб ніхто не бачив, жували зерно. Давали в комуні

«сурник» – якусь-таку суміш, яку страшно було їсти. Але в когось і того не було.

Пам'ятаю, як померлих вивозили за село, скидали в яму і так ховали»

Містюк Віра Олександрівна
1919 р.н., жителька м. Генічеськ
(запис 2008 р. Кулик О. С., Воробйової В. І., учителів Генічеської ЗОШ)

«Збирали у людей пшеницу, всё до зёрнышка, кололи штыками сено, искали спрятанное. Занимались этим представители власти, милиция. У нас ничего не было, но все равно—придут, всё перекинут, перероют... Забирали не только продукты: одежду, золото, коров, лошадей, кур...

Людей арестовывали, били, высылали в ссылку. Защищаться нельзя было, иначе убьют.

Были люди, которые доносили на соседей – где у них спрятан урожай, зерно. Их за это поощряли. Собирали колоски – охрана, объездчики били людей плетками, сажали в ДОПР – оставляли детей без матери или отца. Судили за 5 колосков.

Много людей умирало в 1932 -1933 годах. Дети из сел, за которыми никто не смотрел, часто приходили в город. Бывало их спасала здесь рыба, а бывало, кушали рыбу, голодные, и тут же умирали.

Ели лободу, калачики... Добрые люди не дали нам умереть, да и отец работал в порту – там давали за работу немного зерна.

Ездила подвода, собирала мертвых по городу, отвозила на кладбище. Помню, батюшка в церкви поминал умерших от голода.

Рассказывала детям, внукам о том времени. Сталин был виноват в голоде».

Журбенко Олександра Федотівна
1923 р.н., жителька м. Генічеськ
(запис 2008 р. Гришиної Т. А., вчителя Генічеської ЗОШ)

«Весь врожай забирала влада. Та хто ж вони були, ті люди? Частіше всього – наші ж односельці. Документів у них ніяких на справу цю не було, вони нахально, руйнуючи все, шукали зерно, виводили з двору худобу. Ми спеціально розсипали картоплю, буряк; щоб хоч трохи зберегти падали на все це, а вони били нас ногами. Били й жінок. Часто змушували їх прибирати хати чи голови, чи ще якогось начальника. Дехто з вилами кидався на цих активістів, але це погано закінчувалося: Сибір, Соловки...

Імені вже не пам'ятаю, але був один сусіда, продався, та після голоду вже і сам десь у полі помер.

В колгоспі давали їсти, та трошки – на сім'ю не вистачало. Взимку люди вже помирили з голоду. У нас голодували майже всі, їли вдосита тільки кривдники людські.

Двох моїх братів забрали в інтернат, до Генічеська, я теж була в інтернаті – в Бердянську.

Все ж таки в містах голод був не такий страшний, як в селі. Вважаю винними у загибелі багатьох людей – владу, Сталіна».

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

Клименко Клавдія Демидівна
1918 р.н., жителька м. Генічеськ
(запис 2008 р. Ісадкової Н.В., вчителя Генічеської ЗОШ)

«Приїздили три підводи, чужі люди, з гвинтівками. Їх боялись, не боронились, бо марно! Усі наші називали їх бандою. Та й справді, хто вони були такі—які там документи!.. Усе ретельно обшукували, штрикали шпичками у городі, у хаті. Забирали усе, що впало в око.

Записались в колгосп, бо там була кухня, у казані щось варили на всіх. Ніхто не змушував іти до колгоспу, але виходу іншого не було.

Усі голодували в селі. Деякі менше, бо крали.

Чули, що їли дітей; кажуть, що з них починали, бо вони вкусніші. В нашій родині вижили п'ятеро з дванадцяти... Ось так».

Колода Марія Савельївна
1922 р.н., жителька м. Генічеськ
(запис 2008 р. Філінкової М. М., вчителя Генічеської ЗОШ)

«Пытались прятаться в подвалах, на чердаках, в поле убежали, но все равно те, кто приходил, в конце концов отбирали и зерно, и все съестное.

Голодали все, и мы, как все, но хотя бы хоть чем-нибудь старались помочь детям. Дети умирали чаще, чем взрослые. Помню, брали курай, жили рядком, топтали хорошенько, а потом делали из него лепешки или варили. Ни птиц, ни крыс, ни мышей – ничего уже не било: все съели.

Сидела как-то моя тетка с внучкой, а рядом бегала соседская девочка. Потом куда-то пропала: нет и нет. Стали искать вместе с людьми. Заходят к соседке, а та ей, уже мертвой, щечки вырезала. И еще был случай: мужик один холодец из пальцев чьих-то варил...

Детям и внукам, да, рассказываю про то страшное время.

Чупіка Василь Максимович
1923 р.н., житель смт Новоолексіївка
(запис 2008р. Черної С. В., вчителя Новоолексіївської ЗОШ)

«Яскраво пам'ятаю дитинство і 1932-1933 роки. Врожай був хороший, але все забирала влада. Заставляла здавати зерно, огородину та інше. В того, хто не хотів здавати, забирали примусово. Заходила в хату делегація, від 5 до 10 чоловік, показували батькам документи, а потім нишпорили по всіх закутках. Забирали й худобу. В куркулів забирали нові речі і навіть наволочки з подушок.

У колгосп йшли, щоб заробити хоч що – небудь поїсти.

Вмирили ті, в кого закінчувались продукти і ті, хто був слабкий. В кого було щось надійно заховано, той і не голодував.

Їли ми все підряд: буряки, листя з дерев. Коли траплялось якесь зерно, товкли його у ступі або терли на маленьких ручних мельницях.

На кладовищі людей не хоронили – не було сил відносити. Хоронили у кожному дворі.

Вважаю що у Голодоморі винувата влада».

Гребенюк Николай Федорович
1920 р.н., житель смт Новоолексіївка
у 1932 – 1933 роках проживав в с. Фрунзе (Юзкуї) Генічеського району
(запис 2008 р. Булахової С. М., Ізмаїлової Т. Л., вчителя Новоолексіївської ЗОШ)

«... Были создании штабы из России присылали людей – называли «девятисотники». Из нашего села люди входили в состав штабов. Была бригада, в ней была и женщина. Приходила в дома, она открывала комоды, смотрела одежду, кое-что забирала. Но главное с пиками, лопатами искали зерно. Имели при себе огнестрельное оружие. И, бывало, приходили в день по два, три раза.

Доносить?.. Не было этого. Достаточно было затопить печь и уже идут! У нас в доме был малень-

кий ребенок, даже его не пожалели, все выгребли под метелку. Когда приходили, мы садились в комнате – сидели тихо. Это же власть! Люди, не только мы, не противодействовали, как правило: все отдавали. При Сталине противоречить нечего было, нет.

Когда зерно искали, в хате все полы перекопали (полы земляные) – в начале вырыли под комодом, потом посреди комнаты выкопали яму, и под печкой тоже. Все забрали. Все истыкали пиками.

Под Партизанами, Новотроицком, на Мищанах – у нас земля была, – где продавалась, там мы и покупали. Под Партизанами выкопали яму, мой отец с братом, и там спрятали 2 тонны пшеницы. Выкопать такую яму, вы представляете, в поле за одну ночь, привести пшеницу и закопать!.. Но подводчик, который возил зерно, сказал людям, и они разобрали все. Мы весной приехали – зерна уже нет.

Отбирали не только зерно – всю живность – лошадей, потом и корову... А корова прибежала обратно. Мать закрыла ее на замок. Пришли четыре человека, сказали: «Давайте корову, а то замок сломаем!..» Забрали.

У нас через три дома жил мужчина, его уже нет, умер. Так он за 10 колосков отсидел 10 лет! За каждый колосок – год тюрьмы.

Отец мой был колхозе, а потом вышел. Но выйти из колхоза – это тоже надо было!.. В то время строили как раз Беломорканал, людей, мужчин, забирали туда. Секретарь поссовета, знакомый отца, сказал ему: «Федор, тикай, а то загребуть!..» Батя скрывался после этого на Бирючем. А я связным был, вот так. Мне было 13 лет. Я иногда ходил на баркасе к нему, на остров. Поживу с недельку, наберу там рыбы – и домой.

Из нашего села ходили мы с мамой в Генічеськ. Вечером возвращаемся – полмешка рыбы приносим. Мама жарит и рано утром идем в Партизаны на рынок. Мать брала меня с собой, чтоб не так

страшно было идти одной. Делали за день в оба конца километров сорок, пешком.

Голодовали все. Таких, кто не голодовал, в селе не было. Буханка хлеба стоила 350 рублей. стакан муки – 10-15 рублей. Один бычок – 1 рубль. Но, кто крутился, как говорится, тот и выживал в селе.

И траву кушали, ягоды – еще зелеными: не успевали созреть. Съедали все. Кошек и собак, нет, мы не ели; может, кто-то и ел в селе, по крайней мере, их не было...

Случай людоедства?.. У нас в Юзкуях – не помню, но там, дальше от моря, деревушка была: там было...

Когда мой старший брат умер (умерла и сестра младшая), мы повезли на кладбище на тачке. Выкопали яму – и сразу похоронили. А бывало, люди выкапывают яму, пока поедут за покойником, а яма уже занята – кто-то другой похоронил своего. Людей у нас хоронили на кладбище.

Время было очень и очень страшное. Но хоть сами один на одного не кидались, не уничтожали друг друга – как сейчас, бандиты...

Кого винить в гибели людей от голода?.. Если рассуждать здраво, то в 1932 году был не урожай. Слабый был урожай – 15 центнеров с га. Но нельзя было забирать у людей зерно... У нас в семье его было столько (если бы не забрали!), что можно было кормить три семьи три года!.. Думаю, в том, что был такой голод, Все таки виновато правительство».

Іляшенко Микола Єпіфанович
1923 р.н., житель смт Новоолексіївка
у 1932 – 1933 роках проживав в с. Водославка Генічеського району
(запис 2008 р. Власенко Л.А., вчителя Новоолексіївської ЗОШ)

«Хорошо помню, приходили люди в военной форме с оружием и очень грубо приказывали все отдать.

Были ли вознаграждения за то, что кто-то доносил на соседей?.. Были, потому что некоторые семьи бедные – вдруг! – пекли хлеб, и их дети ходили сытые.

Когда забирали еду, матери плакали, кидались на этот мешок картошки, что отбирали, пытались закрыть его, но их глубоко отталкивали и делали свое черное дело. Если в доме при этом были мужчины, они, конечно, сопротивлялись. Их били и вышвыривали из дома на улицу. Те, кто отбирал, как правило, были чужие не из нашего села.

Колоски собирали в основном дети, потому что их не сажали, а только могли побить.

В колхоз идти заставляли зажиточных, а бедные сами шли там хоть как-то кормили.

Люди ели все: Лободу, калачики, зеленые сливы, яблоки, голубей, чижиков, сусликов, ежей.

Люди помирали каждый день – больше всего в многодетных семьях. О случаях людоедства слышал, но точно об этом сказать не могу.

Рассказывал своим детям о страшных тех временах, но не все и не часто, потому что очень больно об этом вспоминать – сильно переживаю эти события. Столько лет прошло – а все не закрылась рада!..

В гибели людей, считаю, виноват Сталин. Он был диктатором, зверем».

Кучинська (Стрелковська) Ганна Петрівна
1920 р.н., жителька смт Новоолексіївка
у 1932 – 1933 роках проживала в с. Партизани Генічеського району
(запис 2008 р. Д'ячук Г.М., вчителя Новоолексіївської ЗОШ).

«Страшний був Голодомор у 1932-1933 роках! Влада проводила колективізацію, хотіла знищити землеробів: українців та поляків.

Ходили активісти по хатах, робили «зачистки» – забирали зерно, начесто для колгоспів. Забирали інвентар, пізніше – худобу. Хто не віддавав, того били. Декого забирали в Сибір. Після повернення, вони розповідали. Як їх там катували.

Змушені були йти в колгосп, щоб хоч якось врятуватися.

Померлих збирали на вулицях, в лугах. Викопу-

вали одну могилу на всіх, кого зібрали за день, скидали у яму...

Нічого не платили тим, хто ховав, змушували робити це ховати тих. Хто ще міг ходити.

У Догмарівку, коли я переїхала, то жінка одна розповідала (не пам'ятаю її прізвище), що голод тут страшний був, у них усі були пухлі, і їхня мати зварила найменшого братика, і вони всі його їли, але з всіх дітей тільки вона одна вижила...

Своїм дітям і внукам розповідаю, а вони не вірять, кажуть: «Хіба таке може бути?!»

Воронова Віра Федосіївна
1918 р.н., жителька с. Партизани
(запис 2008 р. Коваленко Л.М., вчителя географії Партизанської ЗОШ)

«Мы жили – мама, сестра и я. Папа умер раньше. Огорода у нас не было, мама ходила по людям. То, что ей давали за работу, то мы и кушали. Жили мы голодранцами, на матрасе с соломой спали. У нас ничего не забирали – забирать было нечего.

Принудительно не заставляли идти в колхоз, но другой работы не было, поэтому шли сами. Работали мы в колхозе целый год, и не разу не давали зарплату, только, год прошел, нам дали зерно и немного денег.

Помню, лежали мертвые по Партизанам – на огородах, у железной дороги, но это были чужие, пришлые, не наши. Особенно мертвых было в конце зимы и весной 1933 года.

Мы кушали все подряд: паслен, калачики, лободу, из лободы борщ варили. Я пробовала поймать горобца, но не смогла. За молоко и мясо и вспоминать нечего, этого вообще не было. Котов и собак люди ели. Но были и богатые. Они не голодовали. И птицу и корову, и свиней держали. Но все они жадные были, никто никогда не помог. Ничего не давал.

Только слышали разговоры дальние, что варили людей, но у нас в поселке такого не было. Мы так голодовали, но, боже сохрани, этого не было!

Хоронили без грабов – лишь бы в землю положить...

Виноваты неурожай и государство».

Мальцева Анастасія Олексіївна
1902 р.н., жителька с. Павлівка
(запис 2008 р. Білецької Л.В.)

Мій дід родом з Чернігівщини, а бабуса – полтавчанка. Йшло масове переселення ще до мого народження. І так мої пращури потрапили до Павлівки. Діду, як переселенцю, було виділено земельну ділянку, яку обробляла наша сім'я.

Колгосп у нашому селі був організований у 1930 році. На колгоспні ферми забирали корів, овець, коней та іншу живність.

На кінець 1931 – початок 1932 року я працювала поштарем, а восени – й на збиранні бавовни.

1932-1933 роки були найтяжчими. Селяни, які працювали у полі на збиранні врожаю, не могли взяти додому навіть жменю зерна, а вдома пухли від голоду діти. А в кого знаходили ту жменьку зерна – того чекала в'язниця: на 5—10 років!

В цей час село збідніло, люди блукали в пошуках їжі. Хати залишалися без господарів, які чи вмерли, чи подались куди, та й більше не поверталися.

Селяни пухли від голоду, мерзли від холоду. Їли молочай, рогачик, гірчак (з нього пекли «лемішку»). Багато людей померло в цей час. Особливо страшно було дивитись, як вмирають діти.

В нашій сім'ї було двоє синів і сім дочок. Вижили всі, але з нашої родини від голоду вмерло багато: у Бонадаренків – семеро, у Гайдамаків – троє... Мертвих скидали в одну яму, тому що копати могилу для кожного змоги ніякої не було.

Восени 1933 року, як збирали врожай, часто знаходили в копичках соломи мертвих дітей, які з'ївши декілька зернин, тут же вмирали.

В 1933 році головою колгоспу був Іван Першин. Він мав чотирьох дітей. Був скромною, чесною людиною. Під час голоду вмер сам і двоє його дітей.

Після Голодомору село стало малолюдним. Знову потягнулись переселенці».

Сулейманова Сундус
1914 р.н., жителька с. Партизани
(запис 2008р. Синілової І. М., вчителя англійської мови Партизанської ЗОШ)

«...Умирили прямо на дорозі. Одна жінка родила дитину, зарубила її і накормила двох дітей. Одні односельчане почали бити її, коли прийшли до неї в хату і все зрозуміли, а інші – заступились. Ручки і ноги вона сховала під подушку і їх не знайшли... Вона після цього померла».

Сирот забирали в дитячі будинки, але деякі помирали ще на дорозі туди.

Вона навчалася в Культпросвіті, там давали «борщ»-воду з соленою капустою і 300 грамів чорного хліба на день. Так – всім студентам.

У діда останнього бичка коли різали, діти з усього села побігли – чули запах вареного м'яса, – під воротами просили хоча б кісточку погризти...

Одна жінка украли телятко в колхозі. Її на

цьому схопили, потягли на площу і довго били. Потім побіг чоловік з села і каже: «Зупиніться!.. Що ви робите? Ми – люди, всі голодуємо...» Але її ще довго били.

З нашої родини пішов в той час батько мого брата, йому було 15 років. Не повернувся додому. Де він? Вийшов чи з голоду?.. Може, помер де-то на дорозі? Ми до сих пор про нього нічого не знаємо.

Багато людей померло. Уже в самому кінці голоду прийшла дітям американська допомога. Діти з котелками ходили за нею в сусідню деревню.

Дочка розповідала про ті часи. А внуки говорять: «Коли це було?! Що згадувати!..» Їм нецікаво.

Кого звинувачувати в загибелі людей?.. Затрудняюся сказати».

Целовальник Анастасія Анисімівна
1925 р.н., жителька с. Партизани
(запис 2008 р. Подакової Т.І.)

«...Коли прийшли забирати, ми закрили собою рундук з пшеницею і мукою. Пилип Борзенко (він жив поруч з нами) відштовхнув мене і брата – і все забрали. З ним були ще двоє, нам невідомі. Як то кажуть, комсомольці».

Худобу теж забрали – неділі через дві».

Пізно ввечері та рано-вранці ми ходили з братом до міста і крали там що прийде. Поле охороняли, але іншого в нас виходу не було – їсти нічого».

Люди не хотіли добровільно йти в колхоз, особливо ті, хто жив позаможніше».

Їли траву, криваву, картоплю степову, збирали яйця диких качок та інших птахів. Їли голубів, горобців».

Внукам і дітям розповідала про Голодомор. А сама і досі – 75 років минуло! – прокидаюся вранці, лежу і нібито чую, як тато просить хліба: «Діти, дай-те шматочок хліба...» А де його було взяти?..

Комуністів звинувачують у Голодоморі».

ГОЛОПРИСТАНСЬКИЙ РАЙОН

Ахтеменко Віра Сільверстівна
1919 р. н., жителька с. Чулаківка
(запис 2008 р. Т. Брегіди)

Народилася в с. Чулаківка в сім'ї бідняка, в сім'ї було троє дітей, я наймолодша донька. Батьки працювали в колгоспі рядовими робітниками. Коли розпочався голодомор мені було 13-14 років. Пам'ятаю, що їсти не було зовсім нічого. Партійні працівники ходили в кожен двір і щупами шукали, хто заховав зерно відбирали і наказували. Весною ходили в ліс, рили козельці, перемелювали і з них пекли коржі. Навіть коли розквітав бузок, збирали цвіт і їли його. По селі всі кущі були понівечені.

Пам'ятаю, по вулиці йшли люди, падали і помирили. Був випадок коли одна жінка, щоб прогодувати молодших дітей, зарізала старшого сина.

Мої старші сестри ходили в с. Комінтерн, там було посаджено сорго, чухрали його, а потім варили його і їли.

Учні працювали в радгоспі «Південний», допомагали збирати врожай і дітям варили раз в день баланду (крохмаль),

Ті хто були заможніші їздили в Крим і міняли промислові товари на продукти.

Погорілий Микола Антонович,
1924 р.н., житель с. Чулаківка
(запис 2008 р. Лук'яненка В.І.)

Батько працював мірошником, а там де він працював вкрали пас спеціально і звернули все на нього, його посадили, так і залишився я без батька. Жив з мамою у землянці. Були у нас кури, гуси і зерно, але все забрали. Згадую що в хаті було 2 мішка соняшника, і 2 баночки смаженої кукурудзи (баранці), їх забрали витягнувши шибки. Я запитав: «Навіщо ви забираєте баранці?». А вони недовго здумавши відповіли, що це «посев матеріал». По сусідству жила жінка з дитиною. Жінка пішла на роботу, а дитина померла, вона опухла з голоду. Я не повірив та й пішов подивитися. І справді лежала на долівці, опухла з голоду дитина, який не судилося дочекатися кращих часів.

А одного разу йшов до школи, побачив батько тягнув на санках свою мертву опухлу дитину.

В школі дітям давали їсти запарену шелуху. Якось в школі нам сказали:—Діти, кладіть зошити і книгу, та ідіть додому, принесіть харчі. Це робилось для того, щоб дізнатися, які в кого були запаси. А ще пригадую, що у нас в селі жила жінка у якої було 2 дітей і 3 братів, які померли від голоду.

Дітки гризли собі пальчики, бо дуже хотіли їсти, а це не допомагало. Також пригадую жінку у якої було 5 дітей, щоб якось їх прогодувати, вона відрізала від себе кусочки тіла і варила дітям. Ось якій важкий 1933 рік урожайний видався нелегким.

Волкодав Надія Михайлівна
1915 р.н., жителька с. Чулаківка
(запис 2008 р. Ю. Литвиненка)

Мешкаю в с. Чулаківка Голопристанського району Херсонської області. Голод був створений штучно, тому, що влада забирала весь врожай, який тоді був. Це був час створення колгоспів. Зерна було повно в людей. Відбирали зерно сільські активісти. Ходили по дворах, переривали все в хатах, валяли груби, шукали в клунях, погребях, рились в городах і т.п. Людей арештовували. Люди не знали, навіть, за що їх арештовують. А садили на 10-15 років. Приїжджала тачанка і забирала людей прямо з бригад, або з дому.

Батька теж арештували і посадили в тюрму за те що він не хотів вступати в колгосп.

В нашій сім'ї забрали сіль, просо, коней і корів, вигнали з хати, хату завалили. Початкову школу зовсім не відвідувала. Заставляли вступати в колгоспи, якщо не пішов в колгосп – «ворог народу» та і голод гнав. Не хотіли вступати в колгоспи, бо треба було вести чи корову, чи коня. Люди плакали, а діватися нікуди було. Працювали за ложку затірки. На вечерю їли козельці та акацію. Ходили в постолах, коли розтане, то хоч на вуха натягай, постоли ляп-ляп.

Долинко Ганна Трохимівна
1929 р.н., жителька м. Гола Пристань
у 1932-1933 роках проживала в с. Чулаківка Голопристанського району
(запис 2008 р. Лук'яненко В.І.)

Мені дуже боляче згадувати той час. Я не пам'ятаю, звичайно, 33 рік, але і після них було у нашій сім'ї весь час голодно. (Жінка заплакала). Як згадаю, що весь час хотілося їсти, не могу... їли буряки, квасолю, копали козельці, товкли з них борошно. Які то вже були млинці. Я була одна в батьків. Мати Домна — цілими днями десь на роботі. Наче і не ледачі. Але в хаті — одна ряднина, якась подушка, збиті стіл і лави.

Сама я маленька, дрібна, викочусь на вулицю (якщо є вільний час) і роздивляюся навкруги—чи не йде хтось та не пригостить хоча б чимсь, що його можна з'їсти.

Батько ходив з потухлими очима, пухлий. Говорили, що в Чулаківці мати з'їла свою мертво дитину. Але ми не вірили. Пам'ятаємо, мама мене сварила, щоб я далеко від хати не ходила.

Воскобойник Віра Пилипівна
1927 р.н., жителька с. Чулаківка
(запис 2008 р. Лук'яненко В.І.)

Мешкаю в с. Чулаківка Голопристанського району Херсонської області, в нашій сім'ї було 6 дітей: 3 хлопця і 3 дівчини. В 1933 році батько захворів на туберкульоз. Лікувався в Збур'ївці. На руках у матері залишилось 6 дітей. Родина зазнала такої ж участі, що й більшість сімейств.

Активісти забирали все, навіть одяг з вішаків, скринь та лав. Мама вклала нас спати вдягненими, щоб хоч яка небудь одежа залишилася. Харчувалися лушпинням з картоплі. Пам'ятаю що мама з ікони зняла скло і виміняла у єврея на 1 кг. висівок. У нас були одні постели на 6 дітей.

Трошина Любов Павлівна
1919 р.н., жителька с. Новософіївка
(запис 2008 р. О. Пасічук)

В Софіївці було чотири хати. Поміщик одружував парубків та дівчат, наділяв їх землею. Батька і мати моїх також одружив.

У 1933 році був неврожай. Не було чим боронити. Самі бідні йшли до колгоспу добровільно. З'явилися активісти, комсомольці, комуністи. Мій чоловік був активістом. Почалось розкурку-

лення. З ломачами ходили, шукали зерно, все забирали.

Багато людей пухло від голоду та помирало. Ховали у нас на кладовищі. Якщо голодували, то вмирала уся сім'я.

Людодійства під час голоду не було. У нас у селі були куркулі: дід Явтух, Клімови.

Ловрич Олександра Тимофіївна
1926 р.н., жителька с. Малі Копані
(запис 2008 р. Н. Саніної)

Пам'ятаю, що колоскі в полі не дозволяли брати. За збір колосків сидів у в'язниці наш земляк Кулида Дмитро (він помер). Поле і колгоспні комори охороняли сторожі (сільські колгоспники). Майже всі йшли в колгосп (4-5 господарів не пішли спочатку, а потім стали колгоспниками теж).

Люди почали помирати з голоду на кінець зими і весною. Дітям сиротам і учням були організовані їдальні, де один раз на день давали їсти. Не голодували у селі ті люди, які мали дойні корови, запаси квасолі, гороху, зерна, яке мололи на саморобних терницях. Зуміли вижити ті люди, які ходили по наймах в міста та до заможних людей.

Щоб якось протриматись і нагодувати своїх дітей ходили люди в кучугури, копали козельці (коріння рослин) сушили цвіт акації і домішували якогось борошна, щоб спекти коржі. Ловили ховрахів. Шкурки з них здавали, а м'ясо їли. З рослин споживали стебла (кропива, бо вона має кислоту), паслин (ягоди), коріння (козельці). Їли горобців, ворон, голубів. Варили і їли все що попадало, бо хотіли їсти. Люди міняли все: одяг, посуд, взуття на кусок хліба, миску борошна, картоплю, квасолю, буряки, моркву та інше.

Голод був і в містах. Скільки людей померло не знаю. Але в нашому селі людодійства не було померлих від голоду родичі ховали на сільському кладовищі.

Олійник Клавдія Андріївна
1929 р.н., жителька с. Гладківка (Келегеї)
(запис 2008 р. Ф. Морозюка)

У нас була одна корова, її забрав в колгосп житель нашого села, у нас тоді приїзжих не було, Задорожній Іван Васильович на призвісько «Ликаш». Ми малі бігли за ним, і кричали – «дядьку Ваня віддай нам корову, ми без молока помремо», а він відповів:.. ви недозріле кодрло, вам пора давно смерти.»

Пам'ятаю, що батько робив «лапти» (домашні тапочки), а я носила в Первомайськ (Добропілля,

яке знаходиться від нас в 20 кілометрах) міняла на висівки і муку.

Пам'ятаю були сильні вітри, город засипало піском. У людей дохли свині, коні їх витягували в «кучугури», а ми і інші ходили брали м'ясо.

Люди в селі помирили. Якщо були родичі, то людей хоронили на кладовищі, а якщо не було - в кучугурах і в степу.

Куліш Олена Федорівна
1921 р.н., жителька м. Гола Пристань
(запис 2008 р. О. Квіцень, вчителя Голопристанської гімназії)

Так вишло, що у тридцятому році була повинь, казали, що десь дамбу на Дніпрі прорвало. Це був червень 30-го. А що таке травень – це вже усі люди повисаджували і картошку, і капусту, і клубніку,—все що в кого було. А тут вода піднялась, усі хвилюються. А вода все держалась і не спадала. Все потихенько вимокло. У нас була лодка ми з братом запливали у свою хату, брали там що потрібно було. Помню, пливли з братом, а на воді плавали листочки клубніки, трави. Нову посадку всі люди садили вже літом. От і урожай от цього був гірший і менший. А у 31-му році почали усіх гнати в колгоспи. Люди були темні нічого не розуміли, неграмотні. А тут треба йти в колгосп. Це тепер усі грамотні, а тоді було все хитро придумано, хто йшов у колхоз, то добровільно здавав корову, коняку, підводу, ну все, що було у господарстві. А хто, не йшов, у того силою забирали все. І так і інак люди були оставлені з пустим подвір'ям. Хто був протів, у того забирали все, що можна було забрати. На весну у людей не було що садити, а вже у 32-у почався голод.

Приходили комуністи і забирали все, що можна було. Комуністи і їх прислужники, донощики. Не знаю, чи нагороджували їх чимось, може зерно чи хліб, чи продукти давали. Я тоді малою була, не розуміла всього. Не до того було, всі думали як вижити.

Про документи ніхто їх не питав. Приходили і казали, що забирають. У нас забрали картоплю, крупи, батькові рибальські сітки, (бо він добрим рибак був, річка ж поряд); ще самовар, рушники – все, що більш-менш нормальним у хаті було.

За покарання точно не скажу, бо не помню. А арештовували і висилали у Сибір – це помню. У мене подружка була, їх у сім'ї 11 дітей. Так я помню: прийшли до них, забрали все, погрузили на

підводу, а їм сказали, щоб з хати за день вибралися. Вони переїхали до сестри у село Копані.

Харчі можна було приховати, тільки трішечки – на раз поїсти. Я не знаю, чого так було, але тільки хоть щось заховаєш, відразу приходили і находили, а потім забирали. Чогось всі про все знали, мабуть доносили один на одного за продукти, чи за зерно.

Роботящі люди самі по своїй волі йти у колгоспи не хотіли, їм жалко було своє нажите добро віддавати, та й страшно було, бо це ж нове все було для темних людей. У колгоспи по добрій волі пішли зразу ті, хто ледащій був і п'яницею. Їм не було що у ті колгоспи віддавати, робити на землі і біля скота не вміли, а на дурничку у колгоспі їм жилося не погано. Правда, поки дійсний голод не почався, потім усі помірали: і колгоспники і всі інші.

Приходили стільки раз, поки було що брати. Звідки вони знали, Бог його зна, но тільки хтось десь щось приберіг чи настався, вони зразу приходили. У той час люди багато доносили. У нас була дуже стара хата, тому й оставили нас у ній жити. Сказали, що для жилья комуністів вона не підходить.

До мене приходила гулять подружка, трішки старша за мене. Як тільки у нас появляться продукти хоч якісь і я їй про це скажу,—зразу у нас обшук. Приходили і брали з того місця, де воно лежало, наче вони самі його туди клали. Так от, батько з мамою думали строїть нову хату. Батько ловив рибу, мати їздила продавати улов у Одесу. Усі гроші знаходилися у батьковій шапці, під підкладкою. Батько все нам з подругою казав: « Глядіть мені, гуляйте, но з хати не йдіть, щоб шапка ніде не ділася». Сказав він так 2 дні, а на третій прийшли комуністи і зразу раз до скрині: вийняли шапку, розірва-

ли підкладку і забрали гроші. У батька тоді був серцевий напад. Пізніше вони з мамою балакали, що якби вони (комуністи, значить) точно не знали, де гроші лежать, то не забрали б їх так легко. А крім нас і подруги про це ніхто не знав.

Помирати почали у 32-му, а в 33-му погибали уже всі ті, хто зразу не вмер.

Дітьми, що залишалися самі ніхто не опікувався. Опікувались тільки кожен про своїх дітей, батьків.

Спочатку не голодували ті, хто пішов на поведи у нової влади. Їм щось там трішечки перепало. А пізніше голодували всі і помирали також.

Венгер Надія Сергіївна

1912 р.н., жителька м. Гола Пристань

(запис 2008 р. К. Дорошенка, вчителя Голопристанської загальноосвітньої школи №1)

Добре пам'ятаю і 33 рік. У 33 році було море хліба, так його позабирали, повивозили. Були великі податки на все, навіть на дерева, на вікна в хаті, на кожну курку. Забирали, приходили і забирали. 10 дітей, 2—корови і вже куркуль.

Було безвлясть! Забирали силою, виганяли з хат. А коли арештовували, то більше ту людину і не бачили.

Ховали зерно, продукти та тільки ті, хто ходив забирав, знали всі міста, де можна було заховати.

Я не знаю, як їх звали. Заходили в хату, перевертали все догори ногами, нишпорили. Ой, Боже! По сараях, по городу лазили – шукали. Я вже не пам'ятаю по скільки їх приходило. Підганяли підводу і давай шастать.

Ховали, хто де придумає. І в городі закопували, і в полі. Та чи багато заховаєш. В основному хліб забирали. А ще худобу, птицю, городину. І з хат виганяли, якщо хата добра.

А в колгоспі, яка там їжа. Ставили паличку за трудовень. Нічого не давали. План вимагали.

Та це страшно! Як зловлять кого у полі – садили. Один колосок – один рік. Нашого сусіда посадили, так ми його більше і не бачили. Не тільки за колоски садили, а і за картоплю, яку збирали в полі.

Їли все, що можна було з'їсти. Копали козельці, листя фруктових дерев кришили і мішали з тим, хто що мав: дерть, висівки, мука грубого помолу, і ягоди всі збирали. Помню, ми ходили на річку, і збирали гнилуші – вкусні вони були! Що це таке? От коли на воді цвітуть лілії, то після отцвітання появляється плід – гнилуша. Що знаходили, все їли.

Спочатку ховали у гробах, потім хто в чому міг. У мене було 2 брати і сестра. Один брат помер у 14 років,—то йому ще гроб блаженський зробили, а коли помер другий брат – йому тоді 6 років було, то його прямо у стареньких ночвах поховали, тільки ряднинкою накрили і все.

Ходили люди зі зброєю. Чуть що – стріляють. Заганяли в колгоспи силою. Хочеш не хочеш, а ідеш, а то і без хати залишишся. Та не всі хотіли іти у ці колгоспи.

Ховали своє добро та де там все одно знайдуть. А як заховати корову! Наш дід був зарівав кабана, так посадили діда – бо не можна було цього робити.

І вдень приходили і вночі. Раз прийдуть, тоді другий. А ще садили в хату людину, яка дивилася, що ми їмо. Були нічого люди. У нас сидів дядько, який сказав нашому батькові: «Ви їжте, що хочете, я нікому не скажу».

А люди ще з осені почали помирати, хто слабший чи хворий. Діткам люди допомагали, годували, якщо було чим. А так ходили, тинялися. Тоді хто хитріший був, чи при владі, той і не голодував. У кого здоров'я було міцніше та хто зумів щось приховати, якимось викрутитися.

Тоді багато людей голодували. У нас рідня була велика, то допомагали один одному. Їли все, що можна було: лободу, кульбабу, гриби, рибу, ягоди.

Багато і померло. Дуже багато. Бувало, що їли людей. На сусідній вулиці один чоловік поїв своїх дітей.

ШКУРА Марія Сафронівна

1923 р. н., жителька с. Гладківка (Келегеї)

(запис 2008 р. Ф. Морозюка)

Голод пам'ятаю, батько помер у 1933 році. А вижили ми тільки тому, що мати ховала зерно у безпечне місце, щоб не могли знайти. У нас була в хаті під ліжком.

На нашім краю був такий Кучеренко Іван Микитович по кличці «Микитей» і ще з ним троє чоловік,

ходили з щупами, шукали зерно, відбирали торбини з колосками. Як найде коржик захований — і той забере.

Я на той час працювала в колгоспі, варила їсти. Якщо бригадир зекономить на посіві відро зерна, а його змелю і варю обід, а якщо ні, то обіду немає. Так і жили.

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

Кучеренко І. М. «Микитей» одного разу спіймав мене з клунком зерна (не більше кілограма) і сказав голові колгоспу Целарунзі Івану Харитоновичу, щоб здав мене в міліцію, але голова колгоспу не дав ходу цій справі.

Тоді були для дітей ясла. Хоча їх і годували в яслах, там завідувала Миргородська Лукер'я, але вони все одно помирили. Ховали дітей і людей скрізь — і в ямах, і на кладовищі, і там, де їх знаходили.

Кравець (Андрущенко) Лідія Іванівна
1922 р.н., жителька с. Круглоозерка (до 1947 р. с. Кларівка)
(запис 2008 р. Л. Риженко, вчителя Круглоозерської Загальноосвітньої школи)

Голод 1932-1933 рр. пам'ятаю, мені тоді виповнилося 11 років.

Причини голоду: був поганий урожай. Зимомо молотили пшеницю, колос був «бідний», тому й врожай був слабким. Друга причина — це безчинство бригад, які відбирали в людей хліб. Відбирали вирощене в людей спеціальні бригади.

У 1933 р. така бригада прийшла до нашого дому. У цей час мати пішла до батька в тюрму. Батька забрали до тюрми в 1932 р. за невиконання «держпоставки». Нас мати залишила самих вдома.

Прийшла бригада і давай забирати все, що було в домі. У кладочці в глечикі була мука, вони забрали ту муку, їжі в домі не було ніякої. Бригада почала довбати стіни. Ми всі плакали. У цей час поряд проходила сусідка Головка Євгенія, почула, зайшла до нас й прогнала тих людей. Принесла нам вранці трохи хліба й кислого молока. А мого батька за зрив держпоставки засудили на 10 років. Він захворів в тюрмі на туберкульоз і помер. Після його арешту у господарство забрали, речі, які були в хаті, хату теж забрали і виставили на торги. З хати

нас вигнали. Сім'я пішла жити в сарай, а тоді й звідтіля вигнали.

До складу цих бригад входили сільські активісти: Соценко Софія в народі прозвали її «бандитка»), Бардачов Гаврик. Були випадки, коли люди бачили свої речі у домівках цих людей.

Перевертали «вверх дном» всю хату, довбали стіни. Мене і брата Шуру мати заставляла йти до родичів, щоб дали щось поїсти. Так ми мандрували до діда в Первомайське, через села Софіївку, Калінівку. Дід пас овець і їм видавали фураж. От він нам насипав цієї крупи і ми несли додому, там нас чекали голодні ще двоє дітей та мама.

Цигани, з якими ми жили 3 роки, ловили їжаків, лисиць, зайців і їли, так і виживали. Далекий родич Терешко Терентій Андрійович продав матері землянку на виплату. Ми копали білу глину та продавали і так виплатили гроші за землянку.

У 1933-1934 рр. взяли мене працювати в ясла, глядіти малих дітей і давали 200 г хліба й баланду. Я баланду похлюбаю, а хліб додому несучи, бо дома голодні брати й сестра.

Сакова (Падалка) Наталія Григорівна
1922 р.н., жителька с. Круглоозерка (до 1947 с. Кларівка)
(запис 2008 року Л. Риженко, вчителя Круглоозерської загальноосвітньої школи)

Голод 1932—1933 рр. пам'ятаю.

Причини голоду: політика влади, пам'ятаю випадки, коли міряли розмір взуття, якщо залишалися сліди від ніг на проораній полосі навкруги пшеничного поля.

Відбирала хліб бригада з місцевих комсомольців. Туди входили Теленик, Бондаренко (імен їх не пам'ятаю). Вони ж і знімали дзвони з церкви та руйнували церкву, а невдовзі й померли неodrжені. Слідкував також за порядком Бардачов Гаврик. Розшукувала по хатах хліб і бригада, яка приїздила з Хорлів. Мій батько був мірошником, тому заховав зерно в млині, а ті, хто були в бригаді, прийшли з цукерками й пригощали нас, дітей, розпитуючи, де батьки поховали хліб. Я була мала і цього ще не розуміла, тому й сказала, що батько

заховав хліб у млині. Батька, за те, що не захотів вступати до колгоспу, а був одноосібником, посадили на 6 років. Наша родина мала млина, тому вважали, що ми були багаті. Коли батько сидів у тюрмі, прийшли комсомольці, вивели на вулицю мою маму й вимагали гроші. Не знаю, чи були в нас ті гроші чи ні, але маму били й відливали водою на морозі, й знову били й «требували» гроші. Вона вирвалася від них, на дворі була хурделиця, й втекла до сестри аж у Чалбаси. Там мама переховувалася в погребі деякий час, навіть шила одягла й цим заробляла гроші. Нас залишилося вдома троє дітей 1922, 1924, 1927 рр. народження. Сиділи ми всі на нетопленій печі, вкриті кожухом і ряднами. Щоб зварити їсти, треба було йти далеко по воду, то я ходила з коромислом і носила важкі відра до

хати. Невдовзі голова колгоспу Гаран Микола Михайлович посприяв, щоб батька відпустили з тюрми, бо після його арешту робота в млині не ладилася, ніхто не вмів користуватися обладнанням як слід. Батько тільки приїхав, побачив, що ми живі й поїхав у Чалбаси по маму. Вони повернулися разом і проробив батько в млині до 1936 року, поки не зламав ногу під час бурі та не помер.

У колгоспі варили галушки з олією, щоб годувати тих, хто там працював. Пам'ятаю, уже пахли ці галушки, але ми їх не їли, бо батьки до колгоспу не вступили. Дітей колгоспників і в школі кормили, а чиї батьки не були в колгоспі, то вчителька від столу відводила за руку й не підпускала до їжі.

Забирали навіть варену кашу. Коли прийшли активісти до нашої хати, то стояв захований у печі горщик з кашею. Вони забрали кашу, сказали, що в колгосп свиням. Спочатку до колгоспу запрошували, а потім примушували. Забрали в нас п'ять корів, коней і п'ятдесят гектар землі. Коні тікали з колгоспу й приходили додому, мама знову вела їх

назад, говорила, що краще здати самим, бо постраждає сім'я, скажуть, що куркулі. Одяг в нас не забирали, бо вдягалися батьки мої дуже бідно.

Вживали хто як міг. Ходили до сусіднього села Більшовик, там люди жили краще, то просили в них їжу. Ми з сусідкою ходили до Олексіївки (Лазурне) міняти одяг на картоплю.

Понад морем збирали равликів з них варили суп. Мама моя ловила рибу в морі й продавала. Копали мерзлу моркву. А також нас від голоду спасали дохлі коні. Коли в колгоспі дохли коні, то їх закопували за селом. Ми з мамою вночі з мішками та ножами ходили на це кінське кладовище викопували коней, відрізали м'ясо й несли додому. Поки мама викопувала, я стояла й слідкувала, аби ніхто нас не помітив. Дома ми варили конину, а щоб вона мала кращий смак її підсолювали. Солі не було, то ми брали її з озер, які навкруг села. Ця сіль була дуже брудна, але все ж таки це була сіль. Нам ця їжа здавалася такою доброю!

Річняк Анастасія Свиридівна

1920 р.н., жителька с. Круглоозерка

(запис 2008 р. О. Кравченко, учениця 10 класу Круглоозерської загальноосвітньої школи)

Причини голоду: врожай був та влада забирала все. Весь день потрібно було працювати за черпак сорго.

Продукти шукали послані владою люди, не зовсім пам'ятаю, здається прізвища їхні були Бігун, Бардачов.

Я, як зараз пам'ятаю, як ми з мамою зрубали на дрова деревце, а наш сусід Гаврик пішов і доклав, приїхали й відібрали, було таке, що зняли з кухні черепицю.

Мама закопала в городі буряки й картоплю, так знайшли й відібрали, ще й розділили в нашій присутності.

Мого тата заарештували, ми навіть не знали за що. Мама розпитувала у трьох відділках міліції, але тато в жодному відділенні не був затриманий, а покарання відбував. Потім його відпустили, але він не міг дійти додому, настільки був безсилий. Прийшли вони з мамою лише через два дні. Відсижував покарання у Скадовську.

Був один випадок боротьби проти влади, коли жінка з чотирма дітьми боронила бочку з вівсом, стоячи з сокирою й при цьому говорила: «Якщо хтось підійде до бочки, зарубаю, мені вже втрачати нічого!»

Наша родина ховала зерно в печі, забуваючи дощечкою. Коли приходили шукати зерно, ми, п'я-

теро дітей, сідали на піч і тому це зерно не знаходили. Забирали абсолютно все: меблі, навіть одяг, в який ми були вдягнені, знімали і відбирали.

На мою думку, добровільно до колгоспу йти нікому не хотілося. Кому до душі віддавати своє майно, а потім думати, чим нагодувати дітей?

Нікому не хотілося, щоб його оголосили куркулем, того й шли до колгоспів. Нашу родину вигнали з колгоспу. Причиною вигнання стало те, що нашого дядька оголосили куркулем і заслали до Сибіру, за те, що він не захотів йти до колгоспу і ми автоматично стали куркулями. У нас відібрали все: речі, землю. Коли ми йшли до колгоспу, то здали туди свою корову, але заборгували ще 100 кг м'яса, а коли нас вже звідти вигнали, то в документах голова сільської ради написав боргу вже не 100 кг, а 400 кг, але нам дуже допоміг новий голова сільської ради і списав нам цей борг.

Приходили люди від влади до нас в будинок майже щодня, маму нашу виганяли з дому, знущалися і весь час реготали, але мама говорила: «Я піду, а дітей залишу», після цих слів вони заспокоювалися та йшли геть.

Наша родина змогла вижити завдяки тому, що мама закопала швейну машинку, потім ми її відкопали і мама обшивала людей. Люди платили чим могли, так ми і прожили.

Анастасієнко Ганна Онисимівна
1923 р.н., жителька с. Кардашинка
(запис 2006 р. В.Киселя)

Батько відмовився йти до колгоспу. В родині забрали все. Навіть останні гарбузи. Діти, п'ятеро вмерли, батько по-одному повиносив їх на кладовище, постелив очеретом, очеретом укрит і так поховав. Мати одправила дітей у степ до трактористів, може щось дадуть, далі діти жебрачили.

Батько в колхоз не пішов. Перший раз у нього забрали все водяне: дуб, каюки, все що було.

По — второму приїхали додому, викопали картошку з ям, а це ж весною було, розстелили в нас у хаті і сказали : «Не трогай ні картоплин» А мати..., в нас багато дітей, тоді ж, раньше, дітей багато було, там картоплину взяла, там, -свою картоплю, як краде зварить щось. А тоді приїхали, картошку ту забрали, потом забрали в хаті, що було: столи, одежа. Яка була, — все забрали. Це третій раз.

Четвертий раз приїхали, кабаки лежали під кроваттю последні, коняку забрали, корову. Ну оце. Остались одні кабаки під кроваттю., а нас п'ятеро, чи шестеро сидить на печі – малі. Три приїхало, викачують кабаки. Один і каже оцьому, що головний: «огляньтеся назад, на піч, давайте не брать ці кабаки!». Він матом послав нас: «хай, каже, вмірають!»

Фамілія його **Зоря Санько**. А другий **Іван Копитонович Саламаха**, а той що заступався.... Пенько звали, Пенько Гомоні каже: «хлопці, давайте не брать оці кабаки». Та й викотили кабаки, забрали, вже нет нічого. А тоді, у ту ніч п'ятеро, бо позабирали все, п'ятеро дітей умерло. У одну ніч з голоду. Звали їх: Марія, Дуня, Єля, Коля і Паша і Вася – шестеро. Старший брат і я осталася. Батько пішов на клатбище, викопав яму, застелив комишом і комишом укрит і рядом їх поклав у ямі й загорнув. Сам батько їх і переносив на клатбище, нікому діла не було, бо всі були голодні й холодні.

А тоді мати мене і брата одвела в степ, щоб ми не померли. В степу трактористи орали там, варили й нас харчували. Трактористи нас спасали. Мені було десять год, а брату п'ятнадцять. Нагодували нас, і ми спимо. А спать де? Ночою, катьол здоровий, яму викопали, катьол поставили, це варять їсти трактористам, кухарка. На ніч котел ізнімають.

Ми пішли, кураю назбирали, постелили у голови і вкрились, курайом спасались. А тоді ж поорали трактори, дальше пішли, а ми вже пішли на єврейські посьолки. Там ми просили їсти, а спали надворі, де попало. Чи хліба кусочок, чи вареного, чи шо. А тоді увечері прийшов єврей, узяв брата уборну почистить, а єврейка взяла менге квасолю садить.

Нас розрізнили з братом. Я прийшла ввечері, брата нема. Я тоді пішла попаски на Скадовськ. Тамечки тьотка мене найняла дитину глядіть. Вона робила в столовій. І така довольна, що я дитину гляжу. Що нянька, а дитині год. На квартирі вона, ця молодиця, що я служила, каже бабці тій: «часов у дванадцять загорнете мені дитину, хай вона в столову принесе дитину годувать». Я несу, а робочі повиходили дивиться, яка ж нянька.

«О, — кажуть, — цю няньку треба саму глядіть». А вона: «нічого, вона дитину ловко глядить».

За брата не знаю. Я служила год у тої... А з Кардашинки був парінь один тут , у Скадовському. Приїхав сюди й сказав матері, що бачив мене в Скадовському. Мати приїхала, шукала мене, найшла. А тоді вже я знаю, що мати жива. А брат ходив в Ніколайовкі, тоже ж просило їсти. Попав до їврея. Єврей його нагодував і каже: «як тебе звать?», а він каже: «Ваня».

— А ти підеш в МТС учиться?

Він каже: «Піду,», і він його забрав, учив спеціальності, і годував, глядів його. А тоді, як він виучився, чи пів року було, не знаю, а він і каже: «Ваня, ти вже получаєш гроші» давали гроші і продукти, на дом давали. «Проїдь додому, узнай, хто є в тебе живий, забери їх сюди у Ніколаєву, і ти будеш робить, получают гроші і продукти, а батьки будуть десь друге щось робить.» Так він і зробив: попривозив їх у Ніколаєву і я прийшла.

І оце ми там жили в Ніколаєві, аж поки вже стало харашо.

Батько, мати, старша сестра, брат і я вижили. Це нас п'ятеро. Їли рогіз, коріння їли, шпичаки з очерету, комиш одходив, як молодий.

ГОРНОСТАЇВСЬКИЙ РАЙОН

ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ

Стрюков Михайло Федорович
1921 р.н., житель с. Братське Нижньосірогозького району
у 1932-1933 роках проживав у с. Заводовка, Каховського району Одеської обл.
(нині Горностаївського району)
(запис 2008 р. М.Здановської)

У роки голодомору 1932-1933 років проживав в с. Заводовка, Горностаївського району Херсонської обл. Рідного батька зовсім не пам'ятає.

Мати Стрюкова Варвара і Тимошенко Кузьма Корнійович працювали в місцевому колгоспі ім. Петровського на різних роботах (дати народження не пам'ятає).

Мати працювала в плавнях, застудилася, тяжко хворіла у в 1932 році померла. Михайло Федорович з двома сестрами Ньюрою і Клавою та братом Олександром залишились під опікою вітчима.

Жили як могли. Невеличку пайку приносив вітчим з колгоспу, на полях заможних сімей збирали зерно, кукурудзу, ловили ховрахів, горобців, в плавнях – рибу, тим хто що дасть.

А вже в 1933 році від тяжкої праці та недоїдання помер і вітчим. За Кузьмою Корнійовичем я ще доглядав, бо він був уже знесилений, не міг сам пересуватися.

Поховані батьки там, в Заводовці. Але Михайло Федорович не знає чи є ще те кладовище, бо туди

більше ніколи не повертався, як в 1935 році забрав його дядько з Нижніх Торгаїв по прізвищу Тимошенко, а як звати не пам'ятає.

Офіційних даних чи документів про смерть батьків не має ніяких. Сестри і брат розішлись по світу, доля їх невідома.

Ще пам'ятає, як по селу їздила підвода, збирали мертвих і звозили в одну яму.

Особливо смертність була висока, коли дозрівали колоски. Люди хапали їх наїдалися цілих і вмирили.

Хто міг щось розжитись, ховали де тільки можна було: в полі, закопували в землю, бо в кожную хвилину могли прийти активісти і забрати.

Шукали скрізь, все перекидали, переривали поки не знайдуть, але нас, дітей, не трогали.

Тепер Михайло Федорович проживає в с. Братське, вул. Садова, 13, один. Дружина померла. Минуло багато часу після того страхоття, вже дещо і забулося. Та краще його зовсім не згадувати.

Жужа Олена Яківна
1926 р.н., жителька с. Нові Олешки Козачелазерської сільської ради
у 1932-1933 роках проживала у с. Нова Благовіщенка, Новоолександрівської сільської ради
Каховського району Одеської області (нині Горностаївського району)
(запис 2007 р. Кондратюк Т.М.)

Я, Жужа Олена Яківна, проживаю в селі Нові Олешки у онуки. Народилася в 1926 році в селі Нова Благовіщенка. Роки Голодомору майже не пам'ятаю, адже на той час мені було лише 7 років. А мама мої часто розповідали за ті страшні часи. Наша родина складалася з п'яти чоловік: тато—Жужа Яків Андріянович, мама—Брехарь Василина Василівна, 2 старші брати—Мишко та Василько і я. Тієї пам'ятної осені 1932 року так звана бригада виконавців завітала і до нашої оселі. В першу чергу запитали мами (тато були на роботі) чи маємо ми яке зерно вдома. Аякже, відповіли мама, ось в сундуці. Відкрили сундука, дістали лантуха й примусили маму тримати його, а тим часом Онищенко Оляна зсипала до нього пшеницю. Лантух виявився дірявим і збіжжя просипалося на долівку, а Сашко Макоїд (член бригади) ногою непомітно відгортав його під сундука—мабуть цеберки дві набралось.

Мама почали слізно благати присутніх лишити дітям хоть що не будь, то «добросердні» дяді та тьоті лишили на дні трішки зерна. Наша сім'я пережила страшні часи Голодомору, всі лишилися живими та прийшла друга біда—Друга Світова війна, на якій і загинули мої тато та обидва брати. А от родинам маминих братів пощастило менше. Менший мамин брат Брехар Марко Васильович пішов з дружиною Настею міняти по великих селах одяг на їжу. Назад до села повернулася Настя сама. Чоловік вже не мав сили йти далі й вона лишила його неподалік села під скиртою соломи.

Коли ж взяли бречку й поїхали забрати Марка, то його там вже не знайшли. Ні живого, ні мертвого. Де він подівся так і лишилося загадкою... Старший мамин брат—Брехар Костянтин Васильович мав дуже велику родину. Його сім'я складалася з восьми чоловік. З їжею і в звичайні роки було не

1932-1933

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

дуже вільно, а в роки Голодомору... Та прийшла бригада й до нього. Також спершу запитали чи має яке зерно. Люди добрі, змолився Костянтин, звідки воно в мене возьметься, коли по лавкам он шестеро голодних ротів сидять?! Немає? перепитали. Розпишись що не маєш нічого. Розписався дядько. Почали обшук і як на гріх під скиртою соломи яка належала дядькові знайшли декілька лантухів з пшеницею. Звідки вони взяли там лишилось загадкою, а дядька одразу заарештували й посадили до в'язниці де він і помер. А вдома з шести їхніх дітей живими лиши-

лось лише дві доньки. Четверо діток померли з голоду. Страшні то часи були. їли люди березку, калачики, щавель кінський—варили з них кашу, юшку. їли дохлих коней, і горобців, і котів. Не було б такого голоду, аби не забирали в людей все їстівне що ті мали. Скільки крику, плачу в селі стояло, коли забирали в людей останні продукти. Сумно й страшно згадувати ті зловісні роки Голодомору й тяжкий гріх ляже на душу того, хто стверджує, що всі ті страхіття не були сплановані владою і ніякого Голодомору в 1932-1933 роках у нас в Україні не було.

Ліляк Ольга Микитівна
1921 р.н., жителька смт Горностаївка
(запис 2008 р. Ташкінової О.М)

Коли померла мати, мені було 5 років. Залишився батько з трьома малолітніми дітьми на руках. І виховував нас разом з мачухою, бо одружився вдруге. Восени 1932 року мені виповнилося 12 років, тому всі жахи голодного лихоліття, назавжди закарбувалися в моїй пам'яті. Усе, що можна було брати, уповноважені від влади забирали. Нікого не цікавило чим сім'я буде харчуватися. Доводилося ловити ховрахів, їсти листя, лободу. Але найстрашнішою була весна, бо ми, діти, не бігали, не гралися. Ноги тонесенькі, складені калачиком, великий живіт, голова велика, похилена до землі, обличчя майже немає, лише зуби зверху. І кожен напівголо-са повторював: «їсти, їсти, їсти...?». Ці слова—це вже

не звернення до батька чи матері, а так у простір—їсти, їсти.

Щоб не дивитися на муки своїх дітей, матері часто прискорювали сумний кінець. Так одного ранку, ввійшовши до класу я дізналася страшну новину: однокласника Мишка (прізвища не пам'ятаю) зарізала мати, частину тіла переховувала в печі. А згодом сама збожеволіла та втопилася. Голодне лихоліття найбільше вразило дітей, які виявилися найменш захищеними, бо не брали участі у колгоспному виробництві, тому й не отримували 100 гр. хліба на працюючого. Ті, хто не працювали, лише по 50 гр. Такою була доля дітей у страшні 30 роки ХХ століття.

Чайка Іван Савелійович
1923 р.н., житель с. Каїри
(запис 2008 р. Васильєва В.В.)

Дідова хата стояла сама перша у Каїрах, коли йшли з Каховки, то все до нас заходили води попити. Просити хліба, їсти теж до нас заходили. Спочатку мати їм давала, а потім перестала. Самі бідувати стали. Нас, каїрців, голод мало знищив, нас спасала риба, а от чужинців, ті що ходили селом, то ті попадали.

Мій дід. прадід були рибачками. Вони ще поміщиці Агаровій рибу ловили. Так ото на осінь наловлять, мати на горищі насушить, замотає і закопає в землю, щоб з нас ніхто і не знав. Взимку та солоня риба сильно нас спасала, зварить було мати щось похоче на борщ, поділить між: нами, а ми, все те з'їмо.

Ходив я з батьком ловити ховрахів та мишей, ловили ми і сорок, і гав, ворон. Коли вже в селі не

стало котів та собак, брали ми лопати і ходили в поле розривали ховрашині нори. Було повезе упимо, ждемо мовчки може ще щось дасть, клунок ховрашиних запасів принесемо.

Мати їх перетре, і пекла нам ліпеники. А в них чого там тільки не було: устюки, насіння щириці, пріле зерно. Одного разу ми з батьком відкопали ховрашину схованку, а там було 16 ховрахів. Замерзли дуже, зима тоді була люта. Так ми діждали ночі і вночі несли ті ховрахи, і клунки із прілого зерна. Ховрахів мати розроблювала, із шкурок варила нам затірку. Зав'яже їх у торбинку, щоб волос не вилазив, і варить. М'ясо з них добре було. Нажарить його мати, складе у горшок, зав'яже і закопає, на потім

Рудя Марфа Степанівна
1925 р.н., жителька с. Каїри
(запис 2008 р. Цимбал Н.М.)

Голод 1933 року був страшним лихом для селян. Рік був сприятливим за погодними умовами, урожайний, але зібраного зерна було замало для виконання поставленого партією плану хлібозаготівлі. Почалися подвірні обшуки з конфіскацією не тільки хліба, а будь-яких запасів їжі—сухарів, картоплі, буряків, фруктової сушки. Вигрібали навіть сушений паслін. Люди старалися зробити якісь запаси, але активісти обшукували всю садибу, нічого не можна було заховати.

Їли калачики, лободу, кропиву. Викопували корінці рослин, сушили, перемелювали і пекли з тої «муки» коржики – моторженики.

Діти ходили в поле ловити ховрахів та їжаків. Але нічого не могло зупинити страшного голоду. Люди вмирили сім'ями. На селі з'явилося багато зовсім пустих хат. Мертвих не встигали хоронити. Люди були настільки замучені голодом, що найрідніші відмовлялися допомагати одне одному, бо ділитися практично було нічим, а кожен хотів зберегти життя дітей.

Нас в сім'ї було двоє: я і мій брат, нині покійний Сазонов Микола Степанович, молодший за мене на два роки. Життя нам зберегли плавні та річка.

Наш батько був рибалкою, кожного дня ходив

на річку, ловив рибу. Жарити її було ні на чому, тому варили юшку, і перебирали у рибинки кожную кісточку, бо дуже хотілося їсти. Нам снився хліб, але побачили ми його аж на слідкуючий рік. Особливо тяжко було зимувати. Ослаблені люди не могли вирити яму на кладовищі, часто в одну яму хоронили всю сім'ю.

Мені довелося пережити голод 1947 року, але тоді не було хліба, та були хоч які овочі: картопля, хоч і дрібненька, буряки, гарбузи, паслін. Мати терла буряк, тушила його у печі, добавляла крупців—і страва готова. Замість хліба пекли картоплю. А в полі стояла неубрана кукурудза, яка так і згнила в землі, але селянам не дали її збирати. Скільки жінок попали в тюрми за ту кукурудзу чи торбу зерна голодним дітям. Тоді порядок був такий—за кілограм збіжжя давали рік тюрми. Залишалися сиротами діти, бо батьки багатьох не повернулися з війни, а матері попали до тюрем.

Життя моє було нелегким, пережила я і голодомори, і примусові роботи в Німеччині, пішки поверталася на Батьківщину, та зараз, коли згадую весь той жах, хочу лише одного—щоб лихо голоду ніколи не поверталось навіть до моїх самих лютих ворогів.

Татун Ганна Федорівна
1914 р.н., жителька с. Каїри
(запис 2008 р. Цимбал Н.М.)

У хаті було холодно» на плиті стояло смердюче вариво з гнилої, мерзлої картоплі. Лушпиння з неї не знімали, бо з ними, здавалося, більше. А в хаті вже ніхто не плавав. Вже не було сліз, все виплакали ще тоді, у вересні, коле пізно ввечері у хату вдерлися чотири кремезні чоловіка, які забрали з собою останню надію на виживання. Забрали усе починаючи з картоплі і закінчуючи сушками з абрикосів.

Тато сидів схиливши голову, він не боровся з цими тиранами, а розумів, що це кінець. А мама, моя невтомна трудівниця, немов вовчиця видирала з рук останні пожитки, останній порятунок. Ні, вона не думала про себе, їй тоді було байдуже, чи виживе вона, чи переживе цю зиму. Матуся думала про те, що десь там в кутку темної кімнати, сидять шестеро її дітей, голодних дітей. От і все, забрали, пограбували, в домі не лишилося нічого крім маленького мішечка пшениці, який я, найстарша сестра, дивом встигла сховати під спідницю. Наступного дня всі мовчали, лише тихо плакав у комірці найменший братик Сашко, йому тоді

було півтора роки. Тієї ж зими його не стало. Було Різдво, а у нашу хату прийшло неминуче горе. Маленький Саша лежав у своїй колісці опухлий від голоду, а над ними сиділа матуся з гіркими сльозами в очах. Хлопчик просив їсти, а материнське серце розривала невимовна туга. Синочку потерпи трішечки, зараз прийде тато, він принесе шматочок хліба. Заспокоювала мама дитя. Та цього не сталося, не дочекався Сашко хліба... Його маленьке тільце зморене голодом, уже покинула душа. Коли батько зайшов у хату, він зрозумів, що не встиг, бо у хаті пролунав жіночий крик. Сашко загинув...

Тяжко було ховати його. Тато пішов на кладовище рано вранці, з маленькою лопатою, копати могилу для свого коханого синочка. Мама загорнула в стареньке рядно маленького брата. Тоді я зрозуміла, що немає більшого болю, за біль від втрати рідної людини. Мені тоді самій хотілося лягти в могилу, замість Сашка. Та це був не кінець, у мене ще залишилися два брати і дві сестри. Усі вона були молодші від мене, і всі вони були голодні. На-

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

ступною ми поклали в могилу мою молодшу восьмирічну сестру Марію. Її поховали біля Сашка. Голод забирив їх, забирив наймолодших людей, і чому саме їх? У хаті не лунав більше дитячий сміх, не лунав і плач. Однієї темної, холодної ночі у двері хтось постукав. Тато піднявся з постелі і пішов відчиняти. Не встиг батько відчинити двері, як у хату вбіг дуже худий чоловік з мертвими очима. Він попросив води, і напившись упав мертво посеред хати. Йшов 33-ій рік. Їсти не було зовсім і вже при смерті лежав тато. Мама, зібравшись з останніми

силами, вийшла з хати і пішла просити харчів у сусіднє село. Повернулася вона через три дні. Батько був ще живий; мама принесла пів буханки хліба. Тато, трохи видужавши, пізно вночі вирушив до державної засіки, де його спіймали і за це повісили у Херсоні. Голод минув. Наша вистраждана сім'я вийшла в поле. В роки голодомору ми втратили три жаття. Не стало Сашка, Марії, тата. Тяжко було без них жити, та біль минув, старі рани загоїлися. Існувати ставало дедалі краще, та хто нам поверне рідних людей

Вергун Галина Павлівна
1929 р.н., жителька с. Червона Поляна
у 1932-1933 роках проживала у с. Каїри Каховського району Одеської області
(нині Горностаївського району)
(запис 2007 р. В.Комар)

Пам'ять.. Пам'ять народу.. Її ні закреслити, ні ви полоти, ні забути. Голодне лихоліття, яке випало на долю українського народу, жадливим випробуванням лягло на плечі дітей, селянства. Упродовж 1932-1933 років масово гинули люди, вони тихо помирали, не дочекавшись допомоги. Гинули без ліку і часу. Шеремет Галина Павлівна (нині Вергун) народилася у вересні 1929 року. Сім'я її проживала тоді, у 1932-33рр.в селі Каїри, Горностаївського району. Село було заможне. Майже у кожному дворі була корова, свині, птаство. Але того чорного 33-го року село неначе вимерло і ні співу пташиного, ні мукання корів. Котів і собак не стало чути-поїли люди. А стичне зерно Золотавим маревом колосилося в полі-не для голодних господарів, а для міста, для експорту. Маленька чотирирічна Галинка мало що пам'ятає з того часу. Але яскравим спалахом у пам'яті залишилась тітка Оксана, яка жила поруч з Шереметами. Часто вночі вона заходила в багатодітну сім'ю, брала Ганнусю і разом із своїми двома дітьми йшла в поле шукати зерно. Польові миші не чули про закон «п'яти колосків», вони не припиняли своєї роботи і «заготовляли» колосочки на довгу, холодну зиму. Ось такі нірки з зерном і шукала Галинка. Всю ніч вибирали зерно, бувало, що за ніч назбирували цілу торбу.

Одного разу прийшла тітка Оксана лише з синомком, а доня злягла від голоду. Помандрували втрюх в поле, в ніч.. Не помітили, як і ранок засірів на обрії. Діти голодними вустами поприпадали до маленьких долоньок із жадібністю поїдаючи мишаче зерно. Та скоро на дорозі з'явилась бідарка бригадира. Дітвора з переляку попадали в борозни. Тітка Оксана залишилась стояти. Що, Оксана, в тюрму захотіла? А вона стояла і плакала, бо знала, що без неї діти до весни не доживуть. Швидко підхопила дітей та й побігли додому, чекаючи біди, та бригадир виявився людиною доброю і не заявив на тітку Оксану. Через стільки років Галина Павлівна не могла забути турботу тітки Оксани та німу згоду і розуміння того бригадира, добро завжди перемагає, воно породжує таке ж добро в душах тих, хто з ними зустрічається. І коли зараз дехто з обуренням каже: «Нащо згадувати той голод, ятрить души? Минулого уже не повернеш»... Таким людям нагадаю: забути це — великий гріх. Простити — теж. Усе має бути назване своїм іменем: брехня — брехнею, злочин — злочином, бо без нього не повернеться до нас не віра, — не живе ні святе почуття справедливості. Таке—зло ніколи не повинно повторитися

Циганок Галина Кузьмівна
1921 р.н., жителька смт Горностаївка
(запис 2008 р. Ташкінової О.М.)

Мій батько рано помер, залишивши досить велику сім'ю? У мене було троє сестер та четверо братів. Пізно восени 1932 року до двору стали приходити уповноважені і забирали усе, що бачили. Вони проводили обшук скрізь: у хаті, у хлівах, у погребі. Жодна щілина не випала з їх зору, все обшукали. Після таких візитів у хаті не залишилося ані крихти. Родина жила сутужно—їли траву,

кропиву, лободу, листя з дерев, про хліб зовсім забули.

Молодші діти без кінця пропадали у посадках: ловили їжаків, ховрахів. З них мати варила якусь ставу з м'ясом. Пам'ятаю, що всі ми були пухлі від голоду. Проте ходен в нашій сім'ї не помер А ще зараз згадую з жахом, що смерть була зовсім звичним явищем. Мертвих не ховали, а скидали в ями.

Кулик Горпина Півівна
1918 р.н., жителька смт Горностаївка
у 1932- 1933 роках проживала у с. Зелений Під Каховського району Одеської області
(нині Горностаївського району)
(запис 1998 р. Ташкінової О.М.)

Жила я з мамою і двома сестрами у 1932 році в с. Зелений Під. Батько був убитий 1918 року, воював за Радянську владу і похований в братській могилі біля стадіону.

— Що їли? А їли все: бруньки, бур'ян, горобців, гусінь, жаб, очерет, пірій та хотілося хліба. Мама було приносила в кишеньках колоски, розтирала її пекла з травою млинці. Старша сестра померла першою, мати, щоб ми з меншою вижили, варила її нам частинами, вночі, і ми їли. Так добре пам'ятаю, як я об'їдала ті кістки і все питала маму: «То де ви м'ясо взяли?». Лише потім, коли ми її з'їли, мама нам зізналася. А якось вранці, її ледь живу пригнав до нашого будинку бригадир і пояснив, що крала колоски. В той же день відвезли її в Горностаївку до міліції, яка розташовувалася перед нинішньою санстанцією. Три ночі її там тримали, щось їсти там давали, але мати через віконце нам передавала. Ночували ми з сестрою там же, біля міліції. Добре, що літо було.

Вночі солдати когось кудись відводили і повер-

талися. Так сталося і з нашою мамою. До Каховки відправляли дві підводи, посадили туди людей, але нашій мамі місця не вистачило. Її та ще двох жінок солдати повели. Взавшись за руки із меншою сестрою, ховаючись, ми слідували за конвоєм, а повели їх недалеко. На нинішній Жовтневій вулиці стояла раніш велика кам'яна огорожа, а за нею був колодязь. Туди і повели трьох жінок. Невдовзі два солдати пройшли повз нас, а ми побігли за ту огорожу, і тут із колодязя ми почули плач і стогін, який луною долинав до нас. Ми все вили і плакали, гукали маму, та все було дарма. Два дні потому, коли ми лежали біля базару, нас підібрали і відправили в м. Каховку в дитячий будинок. Там ми і виховувалися із сестрою.

На тому місці нині стоїть двоповерховий будинок, що біля базару. Особисто я добре пам'ятаю той колодязь, бо перед огорожею раніше стояв маленький будинок, де продавали гас, який ми раніше купували. І діворою ми часто туди заглядали та кричали: нам цікаво було, як звідти йшла луна.

Пишна Марія Василівна
1919 р.н., жителька смт Горностаївка
(запис 2008 р. Ташкінової О.М.)

Ходили чотири жінки по вулиці і забирали все, що знаходили їстівне. Мене мама завжди садовила на вікні (коли готувала їсти), щоб я виглядала, чи ніхто не йде. Та одного разу до хати зайшли три жінки, четверта стояла у дворі. Мама саме збиралася перетирати зерно, щоб щось спекти. Тут моя

старша сестра Одарка схватила те зерно і розсипала по оселі на долівку, і жінки ні з чим пішли. З 11 років працювала в дитячому садку, що був на вулиці Перемоги. В 1933 році влітку привезли до колгоспу багато дітей-сиріт. І ви знаєте, їх люди з нашого села і розібрали.

Рябенко Параска Явтухівна
1930 р.н., жителька смт Горностаївка
(запис 2008 р. Ташкінової О.М.)

Комунисти прийшли і до школи, і прохали дітей розповісти, де батьки ховають продукти. Мій брат Ілько і розповів про яму з картоплею. Коли батьки ховали до схову картоплю, то одну брат бачив. Йому пообіцяли за це, що відпустять батька, який сидів. А батька нашого забрали і посадили за те, що не хотів іти до колгоспу

і ходив до церкви. Коли яму знайшли і вибрали все, то мама Акіліна Микитівна плачучи й мене, дворічну поклала на підводу й сказала, щоб і мене забирали. Правда, батька, Явтуха Созоновича, невдовзі відпустили, пояснивши, що своїм звільненням завдячує синові і розповіді про вилупу картоплю.

ІВАНІВСЬКИЙ РАЙОН

Федосієнко Микола Григорович
1923 р.н., житель с. Благодатне
(запис 2008 р. Л. Виперайленко)

Роки голодовки я пам'ятаю мало, бо мені було лише 10 років. Батько мій був сапожником та шорником, сім'я була в нас велика. Сушили паслін, диню, всяку городину, їли горіхи, копали їх у землі, з дерев їли кашку-цвіт з акації. На поду ловили дику птицю, ховрашків, варили їх і це був делікатес. Кажали, що люди їли котів та собак. Чим могли, нам допомагали бабусині родичі.

Влада відбирала урожай. У нас ховати не було чого, та все-таки, заховали шкури від овець. Приїжджали тачанками, дехто приходив до багатших позичати продукти і якщо не позичали—доносили. Розкуркулили Шакуленків, Назуту вивезли на Соловки, zostались діти. Люди йшли в колгосп, бо влада затіяла це діло і не було куди подітись, а коли голод настав, то йшли всі.

Бондаренко Тетяна Федорівна
1921 р.н., жителька с. Дружбівка
(запис 2008 р. Ж. Грабівчук)

Народилася я в селі Калга (нинішнє Дружбівка) Іванівського району, Херсонської області.

На мою думку, все ж таки причиною голоду 1932-1933 років була засуха, неврожай. А у загибелі багатьох людей я вважаю винним місцеве керівництво.

Відбирали у людей все вирощене в городі, полі об'їждчики. Зброю мали ті, що ходили по хатам. Приходили шукати не по одному, ходили дуже часто. Із наших такі як Міронов, Капшай. Люди не боронилися, бо вони боялися. Хоч люди і приховували якісь продукти харчування, але їх все одно знаходили і забирали. Шукали продукти скрізь, де можна—в печі, по закутках. Заховати продукти було дуже важко, все знаходили і заби-

Скільки точно людей померло у тридцять третьому—не пам'ятаю, приблизно 20 чоловік, ховали їх самі родичі—де попало. В нашому селі випадків людодства не було, а в Агайманах було, бо там було дуже голодно.

У сорок сьомому бачив, як дві жінки йшли й плакали, тягнучи за собою мішок, в якому була мертва дитинка, яка померла від голоду. Це були дві Солохині сестри, батьки їхні померли теж. В мене волосся дибки стало, я прийшов з армії і був шокований тим, що в селі був голод. Коли настав сильний голод у селі Еренбург (Чкалово), там був радгосп, в нього було багато землі і кукурудзу не встигли зібрати, люди збиралися гуртами по 100 чоловік, щоб міліція не чіпала, йшли на поля і діставали з-під снігу качани.

рали. Забирали не лише харчі, а й інші речі.

В селі виживали ті, у яких була корівка, і які працювали в колгоспі. Люди не хотіли йти туди, але хто ходив до колгоспу, тим давали їжу, змушені були ходити, щоб не забрали останню худобу. Люди помирили від голоду, бо не було чого їсти, а колоски збирати не дозволяли, колгоспні поля охороняли охоронці. Немовлят, коли був голод відправляли в дитячі притулки. Щоб вижити, багато хто йшли жебракувати. Споживали в їжу калачики, грицики, кашку.

У містах голод теж був, але не такий як по селам.

Ховали померлих людей на кладовищах, інших поховань не було.

Устименко Катерина Андріївна
1924 р.н., жителька с. Дружбівка
(запис 2008 р. С. Константинової)

Причиною голоду був неврожай і забирала влада. Активісти шукали заховані продукти скрізь, навіть у дитячих колісках. Звали їх Капшай Петро, Бабенко, Міронов. Вони приходили до хати по-різному; в основному по 2-3 чоловіки. Забирали не лише продукти, але й речі з одягу.

Заховати продукти можна було в вітровпорах. Тим, хто пішов до колгоспу їжу давали, варили

там каші. Не дозволяли збирати у полі колоски, можна було тільки вночі спробувати, але люди боялися, бо охороняли колгоспні поля охоронці, об'їждчики. Приходили до хати по кілька разів на тиждень.

Помирати люди почали тоді, коли не було чого їсти. Малих сиріт держава забирала у приюти. Не голодували в селі ті, хто тримали корівок і вижива-

ли, хто пішов до колгоспів, бо там їм давали невеличкі пайки. Щоб вижити, люди йшли в поле у нічний час, сподіваючись знайти там хоч щось їстівне. не могли допомогти одне одному, бо не мали чим. Споживали козельці, калачики, чечевичу, буряки, які інколи знаходили в полі. Вживали

ще кору дуба, робили з нього навар. Пам'ятаю, як в колгоспі попадали коні (подохли) і люди бігли по шматочок конини.

В місті можна було виміняти продукти на речі й цінності. Голод у містах був, але не такий, бо там можна було піти на роботу на завод.

**Роздобудько Катерини Андріївни
1925 р.н., жителька с. Дружбівка
(запис 2008 р. Н. Єрмоленко)**

Голод пам'ятаю з дитинства. Причиною голоду, я думаю, були і неврожай, і сильна засуха. Хто пішов до колгоспу, то варили їхнім дітям кашку і давали трішки пайка по кусочку хлібця. Малих сиріт в період голоду відправляли в дитячі колонії, других забирали рідні. Збирати у полі колоски не дозволяли, але люди ухитрялися хоч уночі піти на поле.

Відбирали у людей вирощене в полі об'їждчики. Забирали не лише продукти, а й одяг, худобу, цінності всякі. Приходили шукати до хати по 2-4 чоловіки. Капшай, Бабенко, Міронов. Чула від батьків, що по Закону «про п'ять колосків» мешканка нашого села — Протас Лю-

бов була засуджена на 10 років ув'язнення.

Щоб вижити, одні їхали в місто, інші йшли просити. В селі голодували начебто всі, але в кого була корівчина, той вижив. Наша сім'я мала невелику допомогу від рідні в місті, їли сушені пасльон, чечевичу, калачики, грицики. Одні люди ховали продукти в землі, другі—в посадках, погребях. Батьки мої часточки сушки ховали в садку (закопували вузлики). В містах був голод, але там можна було піти на роботу і заробити на кусень хліба.

Померли в селі сім'ї Рогозових, Врубель, але точно не пам'ятаю. Померлих від голоду сусіди й рідні хоронили на кладовищі.

**Кіреєва Уляна Андріївна
1919 р.н., жителька смт Іванівка
(запис 2008 р. І. Юрової)**

Я мало пам'ятаю голод 1932-1933 років.

Мій батько з 1926 року працював в комуні. Він добровільно віддав 2 корови, 2 коней. На гарбі, на бричках вивіз все добровільно. Тоді називалась не колгосп, а коммуна. Поки ми були там – ніхто не вмер. В комуні з голоду не мерли. Я знаю, що у цю комуну привезли безпризорних дітей, звідкіля – не знаю. Їм було років 10-15, їх у комуні кормили. Коли почався голод, нас батько розвіз по родичах. У мене був старший брат у місті Кам'янці. Батько відвіз до нього мою сестру і брата, менших за мене. Брат працював директором агро-

школи в Кам'янці. Я з батьком поїхала в Чернігів до дядька. Ми жили у самому місті. Я ходила в магазин за продуктами, продукти всякі були, чи то для всіх були, чи тільки для дядька, бо він був у начальстві. Батько влаштувався працювати на водяну мельницю.

Казали тоді, що люди ховрахів ловили у полі та їли. Мама моя казала, що товкли гарбузове насіння, пересівали на сито, щоб шкурочки відійшли, із цього варили суп. Про ті роки я розповідала учням, яких навчала, бо я колишній вчитель. Не можу сказати хто винен, мабуть влада.

**Місяць Клавдія Семенівна
1921 р.н., жителька смт Іванівка
у 1932-1933 роках проживала с. с.Тимофіївка Іванівського району
(запис 2008 р. С. Аверчевої)**

Народилася в с.Тимофіївка Іванівського району. Голод 1932-1933 років пам'ятаю добре, був у нас колгосп, мій батько працював трактористом, йому давали 600 г хліба, мати половину йому віддавала, бо він тяжко працював, а що залишалося, ділила на нас усіх. Я теж працювала в колгоспі: то телятницею, то полола. Телятам в колгоспі давали висівки, я приносила додому, а баба пекла з них оладки, батько на комбайні робив—трохи зерна приносив. Сушили пасльон, ласкавицю, садили баштан, пари-

ли лободу. Батько їв ховрахів, я не їла. Їжаків їли, вони жирні. Мати ходила в кінці дня до кладовщика, отримувала на працюючих баланду. Сестра поїхала у Запоріжжя, працювала двірником, не голодувала.

Я не знаю причин голоду, але все що було у людей, забирала влада, везли на станцію Партизани. Дехто віддавав і сам, а спеціальна бригада ходила по хатах куркулів (хто багатий був, у кого коні були і корови), а у бідних тільки корова була. У куркулів забирали все: і рушники, і одяг, і худобу. У них забе-

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

руть – бідним роздадуть, у кого дітей багато. Куркулів висилали на Соловки. Ті, хто не хотів віддавати зерно, боронилися, бо кожному шкода своєї праці. Ховали якусь частину зерна, продуктів. У хаті вириють ямку, обмостять соломкою, так і ховали.

У полі дозволяли збирати колоски, залишки го-родини. Ми збирали і носили додому, рвати колоски на полі не дозволяли, бо їх охороняли сторожа.

Фесик Марія Іллівна
1922 р.н., жителька смт Іванівка
(запис 2008 р. Р. Кузьменко)

На початок 1932 року мені було 10 років. Голод 1932-1933 років пам'ятаю добре. У людей забирали все що є, а люди голодували. Приходили якісь люди довбали лопатою, ломами, рили ями. Брали наші, не чужі. Часто людей висилали на Соловки, до Сибіру. Забирали не лише їжу, зерно, а й одяг. Куркулів виганяли з хат, а потім все, що в них було на-грабовано продавали. Бебешко, наш сусід, кулачив людей. Забирав одяг, у дітей знімав з плечей. Заховати нічого ніде не можна було. Батько мій мав кобилу з лошаком. Він взяв їх і першим пішов до

Був закон про «п'ять колосків», але ми крали колоски з поля, терли і їли.

Люди помирали з голоду і взимку, і влітку. Випадків було багато, скільки – не знаю, імен не пам'ятаю. Хоронили людей на кладовищі. Рідня по-ложать на тачку, відвезуть, закопають. Про масові місця поховання в селі я не знаю, про випадки лю-доїдства в нашому селі не чула.

колгоспу, був там конюхом. Хто йшов у колгосп, тих не займали. Нашу сім'ю не чіпали. Мерло людей в селі багато. Прізвищ уже не пам'ятаю. У моїх родичів померло троє дітей і мати, мамина невістка, мій дід.

Їли люди, щоб не вмерти з голоду все: коріння, листя, кору дерев. Але більше люди сподівалися на корівку. Якщо молоко є, водички трохи віллеш, суп звариш. Одяг на харчі міняли. Виміняєш стаканчик муки за плаття. Один стакан муки коштував 10 рублів. Отак і виживали.

Іващенко Марія Матвіївна
1921 р.н., жителька смт Іванівка
(запис 2008 р. С. Аверчевої)

На мою думку, все ж таки причиною голоду 1932-1933 років була влада – Сталін з Кагановичем, які хотіли ізнитчожить Україну.

Відбирала у людей все вирощене в городі, полі комісія, виділили 2-3 чоловіка, ходили по дворях. Люди противились, а все одно – віддавали. Шукали продукти скрізь—ходили, ходили, щупами соломку штрикали, а тоді мішки кинули – набирай. Ми про-дукти не ховали.

Колгоспні поля охоронялися сторожами. Зби-рати колоски не дозволяли, але люди ножницями різали колоски, вікно вночі затулять, поробили мельнички маленькі, жорна, та й мололи. Я в школу ходила, збирали колоски, у колгосп, не собі. А було колись, з однією дівкою, старшою за мене, зрізали колоски ножничками за городами. Об'їждчик стьобнув батогом, та й усе.

Людей змушували йти до колгоспів Батько зра-зу не пішов. У селі було 4 колгоспи: Шевченка, Мо-лотова, Інтер, Червоний степ. По колгоспу на квар-тал. На нашій вулиці – два. Лише коли коні забрали, тоді батько пішов у колгосп.

Люди почали помирати з голоду взимку, сніг лежав. Баба вмерла з голоду. Прийшла з школи – баби нема. Вона вже лежала. Мамка було напече коржиків з дрібної картошки, всім роз-дасть, а баба під подушку покладе, а потом нам поділе по частиинці. Нас четверо було. Баба вмерла, а під подушкою два коржики було. Батько вирив яму, бабу взяв на плечі, одніс, закопав. Іващенко Оксана звать було, а по бать-кові, їй-Богу, не знаю, мала була. Вижили ми за рахунок корівки. Мамка сиру з молока зробить, з молоком їли.

Хотієнко Клавдія Тимофіївна
1922 р.н., жителька с. Нововасилівка
(запис 2008 р. Л. Марусяк)

На початок 1932 року мені було 12 років. Бать-ки мої були селянами. Батько був проти вступу до колгоспу. Влада вирішила його розкуркулити. Ак-тивісти забирали все, що було вирощене в полі, інвентар, худобу. Зерно батьки ховали в діжки, за-

ривали в ями. Одного дня приїхали якісь люди і забрали все: 10 овець, корову, телицю, 40 гусей, качок, бичка. Мама плакала, благала не забирати, бо нічим кормити малих дітей, але все марно. Ще пам'ятаю, як тітка з Агайман принесла нам півня.

Мама поставила в печі варити бульйон, але активісти витягли того півня, забрали з собою.

Люди дуже боялися закону про «п'ять колосків». Моя сусідка Марія Морозиха 10 років відбувала покарання на Золотих Прісках Алтайського краю за те, що украла своїм меншим братам жменю зерна.

Голод в селі був страшний. Люди робили все можливе, щоб вижити. Їли лободу, грицики, калачки, пасльон, ловили горобців, собак, зайців, жаб. Людей дуже багато помирало. В нашому селі людоїдства не було, а в сусідніх Агайманах діти їли самі себе; обгризали руки до кістки. То страшне було лихо.

Іванченко Марія Іванівна
1921 р.н., жителька с. Новодмитрівка Друга
у 1932-1933 роках проживала с. Савелівка Іванівського району
(запис 2008 р. Л. Романович)

Народилася я у селі Савелівка Іванівського району. Спогади про голод 1932-1933 років – найжахливіші в моєму житті. Для проведення суцільної колективізації тоді влада прирєкла на голодну смерть сім'ї, які відмовлялися вступати до колгоспів. Фактично лише за те, що люди хотіли самотужки працювати на своїй землі, обробляти її і користуватися, вони були оголошені поза законом. Тим, хто доносив на сусідів, обіцяли продукти харчування і ставили за приклад. Приходили до хати, спочатку питали, чи є щось з продуктів. Всі мовчали, бо надіялись, що не знайдуть. Потім починали нищпорити в усіх кутках, по хатах під час трусу відкривали та обшукували все. Заховати зерно та продукти було майже неможливо, тому що активістів по дворах ходило не менше десяти, і вони

дуже ретельно все обнищпорювали і забирали все, що було. Значно краще було тим, хто працював у колгоспах: їм давали пайок в 600 грамів хліба і з голоду вони не помирили. Колгоспні поля і кошари ретельно охоронялися.

Найбільше людей померло взимку і ранньою весною 1933 року. Трохи легше стало в квітні 1933 року, коли з'явилася трава, якісь жовтенькі квіточки і люди їли все, що зазеленіло. Але навіть в такій трагічній ситуації більшість людей залишалися людьми і допомагали один одному чим можна було.

Хоронили померлих від голоду в загальних могилах. Хто мав ще деякі сили, той і хоронив. Головним же винуватцем тих страшних подій вважаю тодішню владу.

Білоножко Марія Павлівна
1919 р.н., жителька с. Фрунзе (Агаймани)
(запис 2008 р. Г. Піскохи)

Добре пам'ятаю 1933 рік: був неврожай, хліб відбирала влада. Ховали у яму надворі, а до хати приходили вдень чотири чоловіка, шукали, забирали продукти. Люди йшли в колгоспи, бо заставляв голод. Пішла допомога зразу після вступу в колгосп.

Допомагали люди одне одному виживати, ділилися продуктами, нам сестра допомагала.

А їли все підряд: всю траву, щиріцу, ласкавцю, слухи були, ловили дітей і їли. Пам'ятаю, померли сусіди біля нас, Буряки: бабушка і дитина.

Климович Марія Трифонівна
1919 р.н., жителька с. Фрунзе (Агаймани)
(запис 2008 р. Л. Персик)

Причинами голоду 1932-1933 років, я вважаю, були розверстка, молода держава, колективізація, в 1933 році в магазині були тільки сірники та цвяхи. В 1932 році літом люди збирали врожай, сушили послін, квасолю, гарбузи. Все це у людей забирали активісти Іванов, Попов і ще хто, я не пам'ятаю. Батьки Кузміщєвого Льоші та Марії вже померли. Люди ховали продукти по ямах, під ліжком, хто зумів сховати, той не голодував. І тим, хто пішов до колгоспу, давали по 400 гр. хліба.

різали колоски вночі. Вдень ходили, забирали хліб, а до нас не приходили, бо мати була пухла.

Почали масово вмирати весною 1933 року, але падали люди і літом 1932-го. Були в колгоспі сироти: 60 дітей було в яслах, з них 12 сиріт. Була кухарка, прибиральниця, вихователь. Були такі, що допомагали виживати рідним. А такий, як Бабай, так у того брат помер під забором. Їли все підряд: всяку траву. Собак навіть їли. Катя Мимрик їла котів, як казали люди. Котляри солили та їли жаб. Кажуть, була одна жінка, яка з'їла свою дитину.

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

**Поклад Федора Федорівна
1923 р.н., жителька с. Фрунзе (Агаймани)
(запис 2008 р. Л. Сушко)**

Пам'ятаю, що був голод у 1932-1933 роках. Мало вродило хліба. В колгоспи заставляли йти, хто не хотів, того виселяли з села. Охороняли поля, колгоспні комори бригадири – Прасолов, Іванов та інші мужики. Ті, що ходили відбирати хліб у людей, били, кололи, рубали шашками, люди не оборонялися: мовчали, плакали. Продукти не можна було заховати, ховали хто куди: хто в яму закопував, в печі ховали, вони все одно знаходили. Штиками рили, перекопували землю. Їх приходило до хати по три – чотири чоловіка. Бригадир, здоровий такий, забирав усе.

Тим, хто пішов до колгоспу, давали трошки їсти, варили на степу, де люди робили. Почали люди помирати з голоду коли зовсім не було їжі. При школі був притул, малим сиротам там давали їсти, вони там жили. У нас в сім'ї трошки овсяної крупи було, їли ласкавцю, щиріцю, перчик та іншу траву. Казали, що у нашому селі їли дітей, крали та підманювали їх, щоб вкрати. Люди були слабкі, чуть-чуть вириють ямку, померлих від голоду засиплюють, а собаки розриють і поїдять. Ховали в дворах, садочках та погрібах.

**Яковенчук Клавдія Юхимівна
1922 р.н., жителька с. Фрунзе (Агаймани)
(запис 2008 р. Г. Піскохи)**

Не пам'ятаю, коли почали люди помирати з голоду, але говорили, що Ніколаєнко Марія померла в поду, а Воробйови їли своїх дітей. Сироти помирали, гукали нас щоб ми дали їм їсти, а в шафу у Воробйових лежала людська печінка, і ми перестали туди ходити. Ми ділилися продуктами з Ніколаєнками, нашими родичами. В них були маленькі дітки: Ольга, Марія, Володька, ми їм давали їжу. Мій батько давав їм макуху,

муку. Хліб ховали, щоб ніхто не бачив, у ямі.

У нас було все, батько робив на мельниці, була макуха, мука, але до нас не приходили забирати продукти. В людей забирали, то вони ховали якусь частину зерна, продуктів, овочів хто куди: хто в яму, хто в саду заривав. Їли ласкавцю, паслін, щиріцю. Бог його знає, скільки померло тоді людей, на кладовищі лежить багато. Думаю, загинули вони через неврожай.

**Єльцова Катерина Калинівна
1919 р. н., жителька с. Фрунзе (Агаймани)
(запис 2008 р. В. Дєдусь)**

Люди почали помирати з голоду весною 1933 року. Малі сироти ходили по хатах, просили їжу. Їли все підряд: всю траву, щиріцю, ласкавцю. Говорили, що у поду якісь люди їли своїх дітей. Померлих хоронили у своїх погрібах вдома, на сільському кладовищі.

Батько, мати працювали у колгоспі, по 400 грам муки їм давали, а більше у нас нічого не було. Та якби й було, так приходили вдень три—чотири чоловіка, забирали всі продукти. Пам'ятаю, Іванов у нас витягав з печі їжу. Та не було чого у нас ховати.

**Ігнатов Петро Дмитрович
1914 р. н., жителька с. Фрунзе (Агаймани)
(запис 2008 р. Г. Піскохи)**

Про голод 1932-1933 років знаю і пам'ятаю. Причиною голоду був неврожай, засуха. Було зерна по 15-20 центнер з гектара. Батьки пухли від голоду. Жінкам давали по 200-300 г муки. Можна було приховати зерно, зарити в землю. Ховали по різному, але шукали активісти. Хто йшов до колгоспу – давали по 300 г муки. У полі не дозволяли збирати колоски, залишки городини. Був закон про «П'ять колосків»: за

п'ять колосків давали п'ять років тюрми. Поле охороняли. Дівчина молода йшла з поля, а росла кукурудза – вона зломил декілька штук, а об'їждчик побачив і зловив її. Так вона відбула п'ять років тюрми.

В колгоспи людей змушував іти голод. Ходили вдень, забирали у людей зерно, продукти. Весною 1933 року люди помирали з голоду. І в місті був голод, але там люди були більш організовані. Мої

брати і сестри вижили – ніхто не помер. Люди в селі допомагали один одному. Ділилися продуктами, коли було чим. Я працював бригадиром тракторної бригади. Сам їв лише приварок, а погодився хліб не їсти. За тиждень 7 кг муки приносив з колгоспної комори.

Ігнатов Петро Дмитрович (ДУБЛЯЖ)
1914 р.н, житель с. Агайман, Іванівського району
(запис 2006 р. В. Киселя)

У 1932 році був неврожай. Намолотили по 15,3 ц з га, мені кричать по телефону: «А Горностаївка по 20 ц. з га, пиши по 20». — грім і молнія, а ті по 25 написали, і все липові показники. «Урожай у вас хороший, лишть собі скількись — решту-державі. Отож, забрали все підчисту. Під час жнив хліб лежав купами, як вивезли все, почалась карткова система. Скоротили всіх, лишили трактористів, навіть їх записали сторожами, щоб сторожів не держать. Решту людей вивезли за межі радгоспу «Красний Перекоп».

Мене додержали до ноября і сакратили, і я пішов шукать собі жизнь. Попав я в радгосп «Роза Люксембург». У «Розі» мене знайомий — до бухгалтера мене взяли — делає мені начальство іспитаніє: кровать у калідорі, утроем устаю — на вікні хліб! Я оддаю хліб, бо хтось підкидав. Такі я пройшов іспитанія.

Я їв у столовій, крутився між начальством, начальство п«є молоко і я п«ю.

Зимою у январі — чистка апарата. Приїхала «тройка». Начиняя од начальника, задають вопросы. Визвали і мене на трибуну. Я кажу: «У 26 году батько умер од тіфа, дітей у нас було багато».

— Ага, так ти Агайманський, ти Демидів син, у вас дві кобили були?

— Були, мати здала в колхоз.

У марті приказ приходе: «Таких оставить, таких сократить без зарплати». Дамо, як коситимуть» (наступного урожаю). Карточку одібрали, іди куди-хоч.

Пішов я у Гаймани. Наліг туман. Думаю, заблудюсь. Іду понад ветроупором з паличкою. Вдруг, слишу — загавкали собаки. Прийшов у «Шліпенко» (Назва радгоспу, чи відділку). Знайомі согріли. З «Шліпенки» прийшов у Гаймани. Мати- вдова плаче. Старший брат з сім'єю окремо живе.

Мати — вдова, елі ходе, а в ей дочка Александра пухлая лежить, брат старший за мене — двенадцатаго, дочка ця, Олександра — восемнадцатого года ражденія — пухлая лежить, брат, двенадцатаго года, Андрей — пухлий лежить, два близнеца, двадцять п'ятого года ражденія хлопчики, пухлие лежать на печкі. І я пришов, і дома абсолютно ні муки, нічого нема. У мене волос у гору піднявся, ду-

маю, шо ж мені делать? Ану, я ещо в сілі, здоровий, ну, а їсти хочеться!

Я пішов на общій двор там тракторную бригаду укомплектують, рідний же, старший брат трактористом там. Комплектують тракторную бригаду, а учотчика не найдуть нияк. У тракторную бригаду, а участковый агроном от МТС стоить і каже: «Ну, де взять такого чалавіка?». А ему підказують: «Он стаить, погаварите з їм, він у савхозі рабив старшим учотчиком у тракторной бригаді, він учот знає. Він поговорив со мною, я кажу: «Які условия мені?».

— Средній зароботок трокториста будеш получать, два с палавиной рубля на каждый трудовий день деніг будеш получать і гарантія — два с палавиной кілограма хліба на трудовень.

— А січас, шо ви мені будете давать?

— А січас приварок, як трактористу. (А в бригаді варили для трактористів отдельно, для прицепщиков отдельно, казан отдельно). Значить, як трактористу, приварок і хліб, кіло хліба тібі, як трактористу.

А я кажу «А, еслі я хліба брать на буду?»

— Кіло муки.

Я кажу:

«У мене пухлі братья і сьостри лежать і мати елі жива. Я, як учотчик могу на одному приварку... я ще ж і не брюзглий і не пухлий, на одному приварку могу жить, а муку — це у сім'ю.

Обідать, у тракторну, туди де трактористам варють. Я неділю парабив, мені кажутъ: «Іди, палучи сєм кілаграмов у одделенії, у кладовой совхоза». Я взяв бежевий платок бальной, прийшов... ну, кладовщик мені зважив, сєм кілограмів муки висипав, а то не мука, а, можна сказать, дерть і то лучше, як та була мука. Я цю муку у руки і, чуть лі не бігом, до дому.

Приніс матері. «Ма, ось я муки приніс сім кілограмів. Мати плаче, давольная, радая, ну, і з..., от радості плаче, от! Те кричать: «Дайте, їсти я хочу!».

— Ничого, матір ось січас затірочки зваре, о, вам дасть поїсти», — а матері: «Не накармлюйте здорово, а то в їх еті, кішки палопаютъся, я це знав, низзя накармлівать,.. панімножку.

— Мамка буде вам давать, будете живие, я буду насыть. І, знаете шо? Я до самої уборошной хліба не

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

їв у тракторній бригаді. Було, трактористи розрізають, один одвертається, каже... спрашує: «каму?»

— Таму.

— Бери.

На пайку руку ложе і каже: «Каму?». А той каже: «Іванову, Петрову» і атдають. А я глазами... стою, вроді схватив би хліб,.. знаєш, хочется. Як не приварок, а уже ляжу спать, встаю — глаза наливаються, і, чую, уроді брюзгость. Я кажу: «Ні, не буду!» Хлопці: «Та, може, візьмеш хліб?» Кажу: «Ні, не буду брать!»

Датерпів пака хліб начали уже видавать людям на трудодні. Матері завезли ізвесное калічеситво хліба, аж таді я начав хліб їсти.

Парабив я це тридцять третій год, уже хліб есть, усе, кажу: «Хліб палучайте і всьо, а я поїхав с Агайман. Сім'я уже аттухла, хліб есть, картошка есть, а я ноябір місяц, чи сінтябір місяц пеши і на Каховку. А я хадив до Каховки так: утром, раненько, чуть заря, і пішов, — к вечеру я на пристані, а у Мелітополь уже послі вайни хадив.

Милосердов Микала Михайлович
доктор сільськогосподарських наук,
1922 р.н., житель с. Гайове Генічеського району
у 1932 – 1933 роках проживав в с. Агаймани Іванівського району Херсонської області
(запис 2008 р. Півень В.П., бухгалтера села Гайове)

«... Пять или шесть человек приходили забирать зерно. Все наши- односельчане. Мы прятали зерно в полове, которая находилась в сарае, но они, тыкая пиками, нашли и увезли 5 мешков. Нас не выселяли, не убили, но отца орестовали, забрали в тюрьму.

Угрожая тем, кто не хотял идти в колхоз, называли их «подкулачниками». Забирали домашнее хозяйство, скот.

Люди начинали умерать с осени 1932 года – и до урожая 1933года. Никто никому не помагал, так как все почти были в одинаковом положении. Не голодали только те, кто получал пайки: гос. служащие, учителя, врачи.

Чтобы вижить ели все, что толь можно: кашку с

акации, воробьев, сусликов. Купить продукты можно было, да не за что.

Умерло много людей, почти половина села. Никто не вел учета. Умирили прямо на улице. Трупы бросали в яму – и не знали зачастую, что это были за люди. Хоронили в основном возле церкви, так что место захоронения можно найти.

О Голодоморе рассказывал своим внукам, детям, соседям и писал статьи в раенные (Геничские) газеты, областные, республиканскую – «Рабочая газета». Статьи про Голодомор 1932-1933 гг., 1946-1947гг. и за 1921год.

Во всем виновата государственная власть, и не какая не засуха: урожай в 1932 году был хороший».

Моргунець Софія Максимівна
1919 р.н., жителька смт Нижні Сірогози Нижньосірогозького району Херсонської області
у 1932-1933 роках проживала в с. Широка Долина Іванівського району
(запис 2008 р. Т. Куцої)

В 1932-1933 роки проживала в с. Широка Долина, (Іванівський район) колгосп «Вільний степ».

На цей момент мені виповнилося 13 років, я закінчила один клас. У сім'ї було шестеро дітей.

Сім'я жила індивідуально. Мала двоє коней, корову, птицю, городину саджали. Під час колективізації худобу забрали і хліб. Навіть під час облави з печі забрали булки хліба. Всю долівку в землянці, в

котрій мешкала сім'я, і подвір'я перерили щупами, а батька Моргунця Максима Івановича ув'язнили до двох років. Сім'я ходила на поле збирати колоски, щоб вижити. Одного разу об'їздний Дереза Володимир спіймав і заявив, прийшли представники влади і знову робили обшук. Все, що було останне, забрали.

Діти працювали в колгоспі, де раз у день кормили. Так сім'я вся вижила.

КАЛАНЧАЦЬКИЙ РАЙОН

Марченко (Копаненко) Ніна Іванівна
1919 р.н., жителька смт Каланчак
(запис 2007 р. Скороход Т.О.)

Вона була старшою дитиною у багатодітній сім'ї Копаненка Івана Івановича та Наталії Іванівни. В 1933 році сім'я складалась із дев'яти чоловік (семеро дітей). Жили вони у невеличкій хатинці-мазанці на нинішній вулиці Крупської. Батько ще був тоді одноосібником, мав 1 чи 2 га землі. Ніна Іванівна пам'ятає, як її з маленькою сестричкою батьки брали в степ на жнива. Батько косив ячмінь, мати допомагала йому, а маленька Ніна під возом дивилась за сестричкою.

Сім'я жила бідно, ще за рік чи два до 1933 року батько не зміг виконати план хлібозаготовок. Врожай був поганий і того збіжжя, що зібрали, навіть не вистачили, щоб виконати план. Щоб якось вижити батько приховавав три мішки ячменю в потаємне місце. В кладочці була подвійна стіна. От туди й засипали той ячмінь. На горішці цей отвір замазали глиною і комісії, які ходили вишукували приховане зерно не знайшли його. Так сім'я і протрималась на тому зерні.

За невиконання плану хлібозаготовок батька посадили до тюрми. Але зваживши мабуть на малих дітей, через деякий час випустили.

В 1933 році врожай був ще гірший. Знову ходили шукати прихованих запасів. В сім'ї Копаненків нічого не забрали, мабуть не було чого забирати. А сусіди розповідали, що забирали навіть те, що варилося у казанку. Ніна Іванівна не називає ні прізвищ, ні імен тих, хто виконував таку «місію». Вона лише стверджує, що це були ж свої односельці. До весни 1933 року всі запаси в сім'ї закінчились. Попереду чекала голодна смерть. На великдень, згадує Ніна Іванівна у домі не було нічого, крім солі й води. Мати десь роздобула десяток яєць (курей не було). Яйця зварили, а так як на голодну сім'ю їх було дуже мало, вирішили зварити

коріння кінського щавля і покрити туди яйця. Ніна накопала коріння, а так як поспішала, мабуть, не додивилась і викопала корені якихось інших рослин. Зварена страва була така гірка, що їсти, навіть дуже голодні діти не змогли. Тож повибирали вони з того варива шматочки яєць і з'їли, хоч вони теж були гіркими. Таким гірким був для сім'ї Копаненків Великдень 1933 року. Рятував кілька разів велику родину від голодної смерті чоловік батькової сестри Марини Іванівни дядько Лука (Ковш Л.І. ?) в його домі, в одні половині будинку, зберігали колгоспне посівне зерно. Зерно звичайно замикалось. Але якось вдалось дядькові Луці з кілограм зерна вкрати для племінників, які вже пухли з голоду. Те зерно батько перемолов і зварили з нього якусь блянду, якій були страшенно раді. Та не вдалось б сім'ї вижити тієї весни, якби брат батька Михайло Іванович (він жив і працював городником в с. Каїрка) не дізнався, що в Червоному Чабані потрібен городник. От він і порадив братові піти туди працювати. Сім'я переїхала туди. Поселились прямо в степу біля колгоспного городу в якійсь будівлі з комишу. Всередині поставили плиту, злагодив батько помости для сну. Там же жили ще дві сім'ї. Так і жили три сім'ї разом. Батьки працювали у парниках, вирощували розсаду, Ніна з братом Кирилом допомагали пікірувати розсаду, готували ґрунт для парників тощо. Дорослим в колгоспі щодня видавали по 600 грам хліба, маленьким дітям—по 150 грам, а працюючим дітям (Кирило й Ніна) – по 250 грам (можливо 450 грам). Хліб тоді був не білим і явно не пшеничний, але від смерті він рятував всю сім'ю. Пам'ятає Ніна Іванівна, і в наступні роки, хоч і не було такого страшного голоду, та хліб ще довго їли по тій «голодній» нормі.

Завадська Марія Іванівна
1922 р.н., жителька смт Каланчак
(запис 2008 р. Жук А.Л., Рудої Л.В.)

Жила наша сім'я по вулиці Мельничній, нас дітей у батьків було п'ятеро. В той час організувались «сози», худобу забирали. Батько був проти, не хотів іти в «соз». Його кожну ніч викликали в «центр» і там він був до ранку. Одного разу, коли прийшли активісти, він сів на коня, перескочив ого-

рожу і втік. Можливо, завдячуючи нашій конячці, ми тоді і вижили. Був голод. Старі і бідніші люди вмирили швидше, не було чого їсти. До хат приходили активісти (Литвиненко Спиридон, Самохвалов), які вишукували будь-які крупи і потім їх забирали. Стукали по підлозі, розвалювали скирти сіна чи

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

гірчаків, які ми готували на топку. Як вижили? Батько був у Криму на заробітках, тому, коли приїздив, то привозив мішок печеного хліба чи якоїсь крупи, щоб варити рідку кашу. Мав дрібні гроші, які заробляв перевозючи людей своєю конячкою. Тоді він брав мене з сестрою з собою в Армянськ і там ми ставали по кілька разів в чергу, щоб купити хліб, і мама потім сушила і видавала вранці, в обід і ввечері. Менша сестра вихвачувала більший кусок, бо хотіла їсти.

У Раденську жили гарні знайомі батьків – дідусь і бабуся, які передали нам бочку огірків, то тоді вранці ми з'їдали по одному огірку. В селі Польове жив батьковій двоюрідний брат, то вони з татом у полі вирили яму і приховали там зерна. Тоді тато їздив туди і привозив трохи пшениці, яку ми товкли у ступі і варила мама рідкі каші і з'їдали все, облизуючи, навіть, тарілки. Інколи мама ходила в інші села і міняла платки, марселеві одіяльця на баночку кукурудзи чи ячменю, яку теж товкли і варили.

Мертвих збирали на брички, які їздили щодня вулицями, заходили в кожен дім і виносили мертвих, іноді виносили ще й живих, які могли, можливо, до вечора вмерти. Вивозили їх на кладовище, там була викопана велика яма, можливо 3 x 4, в яку

2-3-4 дні звозили мертвих. Потім цю яму закопували. Навесні було безліч будинків, в яких були забиті шибки: вимерла вся сім'я. Вимерали цілі вулиці. Тоді, хто вижив, їли все, що зеленіло: цибульку, грицики, кашку, калачики. Мама добавляла до трави висівку і робила «лепшошки», які теж їли.

Коли пшениця вже була в колоску, а вони ще були зелені, то хлопці ховалися в полях і розтирала колоски, щоб прогудувать сім'ю. Якщо наїде наглядач, то судили, давали 5 років. Їли котів, собак. Варили навіть шкіряну підшову, потім гризли її, смоктали.

Пригадую одну жінку, яка лежала під хатою на гірчаках, опухла, ноги, як «колодки», які репаються і з них тече вода, вона на весь двір кричала: «Я хочу їсти!», коли я принесла їй кусінчик хліба, то вона вже була мертва. Страшний час був... Хто був винний? Не знаю, тоді про це не говорили, бо боялися.

У 1946-1947 роках був повоєнний голод, але не такий страшний. Хоча якщо ти бідував, то страшний, бо вмирили зовсім слабі, знесилені. Іноді їх привозили до лікарні, а там варили «похльобку», яку кожен чекав. Деякі помирали, а деякі піднімались. Всі були дуже худі і здорові животи.

Час страшний... Не дай бог вам це знову пережити. Плаче.

Низький Леонід Карпович 1925 р.н., житель с. Хорли (запис 2008 р. Гаран О.Л.)

У роки голоду я був ще малим. Люди голодували, бо був неврожай. Приходили до хати по три чоловіки — комсомольці. Забирали всі продукти, бувало, залишали трохи у мисках, щоб люди не вмерли з голоду. Документів ніхто не показував, люди й так знали, що треба віддавати. В нашій родині все давали добровільно, бо боялися — тоді порядок був, не те що зараз. Деякі люди ховали трохи їжі в колодязях, заривали. Ті хто збирали, ходили без зброї, не пам'ятаю випадків, щоб когось били, чи арештовували. Усі відчиняли, бо знали що відправлять «до білих ведмедів». По імені збирачів не знаю, але знаю, що то були наші односельці-добровольці. Приходили в любе время, бо тоді строго було. До бідних приходили раз, а до багатих частіше, але ті, мабуть, ховали, бо вони не голодували.

До колгоспу йшли добровільно, бо не було куди діватись. У колгоспі робили на трудовні. Чи забирали щось, крім продуктів, не пам'ятаю, та не було в нас сильно що і забирати.

Про закон про «п'ять колосків» чув і знаю. Не дозволяли збирати нічого на колгоспному полі. А ми збирали колоски біля скірт з сіном. Худобу не ховали, бо не було де.

Продуктами ділилися ті, у кого було чим, а в кого не було, той не давав нічого. У селі їли котів, собак, бо батькам давали на день по 100 грамів хліба, а цим дітей же не накормиш. Випадків людоїдства не було, голодували, але до такого не доходило. І в сусідніх селах не їли людей. Хто не був ледачий, той не вмирав. Брали підсаку, йшли на море і ловили креветки. Тоді їх було багато, не те що зараз, і всім можна було ловити, нікому не забороняли. Раз затягнеш підсаку -відро. Мати перемелювала їх і робила котлети. А ще котиків морських ловили, вони були дуже смачні.

У Скадовськ ходили пішки міняти продукти на одяг, але це вже було пізніше. А в ті часи, навпаки, на одяг вимінювали муку, сало.

Винним вважаю правительство, бо, як тоді нікому ми не були потрібні, так і зараз, але раніше хоч строго було, а зараз бардак кругом.

Гришко Ольга Василівна
1924 р.н., жителька с. Хорли
(запис 2008 р. Гончарової І.І.)

Голод 1932-33 рр. був. Я пам'ятаю, так як нас у батьків було шестеро, то мене взяла тітка, в яких я жила до п'ятого класу, а вже в п'ятий клас і далі я жила дома в своїх батьків, де закінчила 7 класів.

Причиною голоду було те, що влада все забирала, все що вирощено було на полі, в городі. То приходили люди — чоловіки, хто вони були не знаю. Винагороди на донесення на сусідів про приховання зерна не знаю були чи ні. Ті, які приходили відбирати, документів на їх права не надавали. Зброю я не бачила, коли вони заходили в хату, то в руках зброї не було. Ніхто не оборонявся, бо їх всі боялися. Продукти харчування ніхто не ховав, бо як найдуть заховане, хазяїн поплатиться здоров'ям. До хати приходили незнайомі люди по чотири, п'ять чоловік під керівництвом старших. Заховувати продукти було ризиковано, але ховали, закопували в ями, все одно вони знаходили. Забирали не тільки продукти, але й одяг, речі. Одна жінка ховала в димар, то там не знайшли.

Про закон про «п'ять колосків» знаю, чула, збирати в полі колоски не дозволяли. Одну жінку, яка пішла позбирати колосків, засудили і посадили в тюрму. Це була Марія Компанієць, її вже немає,

померла. В колгосп люди йшли добровільно, там були ясла, дитсадок, харчування, догляд. Тим, хто прийшов до колгоспу, давали їжу. В дитячому садку, яслах ми знаходилися цілими днями. Там нас кормили. А ввечері, як батьки приїздили з роботи, приходили за дітьми. Я з сестрою приходили до дому самі. З дому брали глечик (бо повара і вихователі говорили: «Приходьте, може їжа останеться»), то ми йдемо нам дають в глечик, якщо було щось. Помирати з голоду люди почали взимку. Вижити зумів той, хто був сильнішим здоров'ям. Люди допомагали один одному у виживанні від голоду, ділилися продуктами. А ще, ловили рибу, креветку, що було великою допомогою. Родичі допомагали, мене ще малою забрали до себе, я в них жила. В той час, в їжу споживали лободу, квіти акації, грицики, ромашку. Вживали листя, кору акації, клену. Біля скирд ловили на селця горобців, ховрахів. Можна було вимінювати речі на продукти. Мій брат сапожничав, пошіє якісь черевики, понесе в село Тарасівку, обміняє, звідти принесе кукурудзу. В Хорлах з голоду-холоду померло двоє дітей. Випадків людодства не знаю, а собак і котів їли (сім'я Кліменко).

Сілецька Тетяна Єгорівна
1928 р.н., жителька смт Каланчак
(запис 2008 р. Рудої А.В.)

На жаль, зараз немає серед живих моєї коханої бабусі Куюн (Калашник — дівоче прізвище) Марії Федорівни, але вона розповідала мені історії зі свого життя. Деякі розповіді були і про голод 1932-1933 років, їхня родина складалась з чотирьох осіб: матір і троє дітей. Моя бабуся була найстаршою серед дітей, і тому виховувала братика Льончика і сестричку Віру. Найменша сестра завжди була слабенькою дитиною, часто хворіла. Батько помер ще до 30-х рр. від тифу. Мати цілими днями працювала на фермі дояркою. Вся хатня робота була на старшій дочці(мої бабусі), а тому дитинство у неї закінчилось дуже швидко.

Про голодомор згадувала зі слізьми на очах, бо в ці роки померла від запалення легенів їхня найменша сестричка Віра.

Їсти було нічого. Дружинники забрали всі запаси до останньої зернини. Вони могли з'явитись з перевіркою навіть вночі, а хто не відчиняв, того забирали до в'язниці. Бувало таке, що приходили по

чийсь «наводці», це означало, що не підуть з двору, поки не поштрикають всю хату і комору, їхня матір вдалася до страшного злочину. Заховала на дні криниці торбу з борошном, воно розмокло біля країв, утворивши кірку, а через неї не потрапляла вода в середину. Вночі вставала і тихенько діставала з торби склянку борошна; варила юшку для дітей. Іноді приносила з ферми трохи молока, але моя бабуся з братом не пили—залишали хворій сестричці. Пішла з життя Віра. Згоріла, мов свічечка за один день. Бабуся Марія з матір'ю винесли її вже мертву з хати в хлів, аби відвезти на цвинтар. Поки мати бігала домовлятися за бричку, щурі повідгризали ніс, вуха і пальці вже мертвій дитині...

До кінця зими бабуся почала пухнути, аж ось настала весна. Стало трохи легше. Цілими днями бабуся Маруся з братом блукали берегом річки, ловили рибу, збирали їстівні рослини, полювали на горобців. Так і пережили той страшний голод 1932—1933 р.

**Денисова Надія Іванівна,
1925 р.н., жителька смт Каланчак
(запис 2008р. Скороход Т.О.)**

Наш дідусь уродженець і житель Каланчака, Малюк Омелько, рік народження 1879, був уже вдівцем, коли зустрів дівчину полтавчанку Мартинча Орину.

Була в них така землянка, коли бабушка по-ралась біля печі, то зачіпала кочергою прихожих людей. Дідусь був кабанятником, він скупляв по селах кабанів, переробляв їх на ковбаси і возив на Верменське і так день- у -день. Він у домі був гостем на великі свята. Пам'ятаю, на Різдво Христове, він завжди привозив нам із Криму свіжого винограду.

Землю тоді давали на народженого хлопця по 3 десятини, а в них було дві дочки. І от одного разу, коли дідусь їхав з Вірменська, до нього попросилась жінка, щоб підвіз її до Преображенки (зараз Червоний чабан). Вона йому сказала: «Чоловік добрий! Посій на цю весну яру пшеницю, а на будущий рік посій озиму». А в них уже було посіяно і лишилось трохи землі під баштан. Послухав він її і посіяв яру. (Так як у казці). А дивитись чи сходить та пшениця було ніколи, і заругався дід на ту жінку: «Бенеря тебе підтаскала» (це була в нього така лайка). Вродила та пшениця на славу. На другий рік теж уродило. Купили землі і почали строїть дім. Бабушка була неграмотна, але дідусеві говорила: «Не строй хату людям на зависть, бо коли жили в халупі ніхто на бачив». Але він не послухав. Построїли дім 12х12, критий оцинкованою жерстю. Аж тут і злодії не забарились. Лежав дідусь больний тифом. Собака був—звір, але не гавкнув, пробрали вони дах і через чердак влізли в хату, але взяти було нічого і вони заругались, хату поставив, а в хаті нема нічого. Тоді вони з рундука повигрібали грязне білля. А бабушка каже: «В мене де і страх дівся, вони викидають, а я на темну беру і кидаю в куток». А були ті злодії наші каланчацькі і недалекі сусіди, не назву їх прізвища, бо вони уже давно лежать в могилі, але нехай мене пробачать, що я їх згадала. Хай земля їм буде пухом.

Був у них і половник, пам'ятаю, і як зараз бачу, дідусь маленький, худенький із сивою борідкою ганяє на току коней, тре тьоркою соломю на полову, а ми на ходу вискакуємо на тьорку і падаємо у полову, але щасливі і задоволені.

Дивуюсь, де в такому маленькому чоловічкові було скільки енергії? Він був як заводний. В 1927 році була построїна конюшня, амбар під

зерно, все було під одною кришою. Було в них пара коней, корови, інвентар. Тато наш був у приймах.

І от настали ті 30-ті роки.

Дідуся розкуркулили за те, що не хотів іти у колгосп. Вигнали нас з хати, а ми були мал мала менше. Старшій Вері 8 років, мені—5, Любі—3, а брату -2. Забрали все, а їх вислали в Білозірку Херсонської області. Проробили вони там 2 роки і повернулися... як співається в пісні, моя хата край води, з високого дерева, з лободи. Купили собі землянку. Нагрянув 1933 рік—голодомор. Прийшло літо. Бабушка з жінками наловили волоком рачків, нарвали кашки з акації і спекли коржиків. А дідусь сказав: «Чому ми будем усі мучитись, піду десь на заробітки». Як вийшов з дому пухлий в сіряці і постолах з торбинкою за плечима, та так ніхто і не знає де його могила. За що така жорстока судья цій людині? Він було не випустить прохожого, щоб не накормив і сам боявся, щоб не вмерти наглою смертю, а так і сталося.

Дідусь прожив своє життя ні разу не спав на білій постелі, він був кулак і спав на кулаці, а то ще на хомуті. Прийде вночі, розпряже коні і лягає спати в конюшні біля коней. А сіряк і постолы наче приросли до його тіла, неначе він родився в ньому.

Після того, як пішов із дому, днів через декілька прийшла циганка та й каже бабушці: «Давай я тобі погадаю»(а бабушка не любила циган). Вона взяла за руку та й каже: «Високо ти неслась, та низько сіла, вирядила свою голову та більше не побачиш». Дідусь помер, але слово «куркуль» передалось в спадщину і його нащадкам. Пам'ятаю, як прийшов тато з роботи тай каже мамі: « Хотів поступити в партію, а голова колгоспу Корнієнко відповів, Іван, ти робітник добрий, але твій тесть куркуль» (сиди тихо і не рипайсь—це я від себе).

Благо, що мене в комсомол приймали в Цюрупинським Райкомі комсомола одну з усієї школи садоводів за відмінне навчання, і не спитали чи був хто розкуркулений?

Пам'ятаю і Сливину мельницю і олійницю. А ще пам'ятаю була внас вчителька Ніна Іванівна Хохуля, вона розкуркулена, а в 37 році її забрали, а її донька Нань лишилась круглою сиротою (вона була моя подруга). Її усиновили, якісь люди із Домузла.

Завадська Ганна Дем'янівна
1919 р.н., жителька с.Новокиївка
(запис 2008 р. Снігур О.А, Бачинської Т.О.)

Вирощене в полі, на городі не зажди залишалося людям. Заходили у двір по 2-3 міліціонери — односельці, документів не показували і забирали все: і продукти, і навіть лахміття. І хоч були вони без зброї, та їх боялися, не боронились.

Селяни хотіли жити, тому ховали все зароблене, хто як міг. Зерно засипали у ями (у землянці, в кухні), ягоди — в горщики, скотину різали. Та були такі, що доносили на сусідів. Тоді міліція поверталася вдруге. Шукали штричками, відбирали заховане. Але господарів не наказували.

Люди голодували. Порятунком був колгосп. Тим, хто там працював, давали продукти. Можна було вижити. Але в колгоспі йшли не всі. Мій батько, Барановський Дем'ян відмовився, тому й по-

трапив до тюрми. Забирали до в'язниці за колоски. Батьки посилали дітей на поля, які схороняли і самі умудрялися збирати зерно. За торбинку колосків Лупан Лукерію, матір п'яти дітей, засудили.

Щоб не померти голодною смертю, їли топінатур, кріп з мукою — пекли млинці, м'якини із проса, кашку з акції. У 1946 повиїдали навіть сусликів. Людоїдства в селі не було

Сусіди, куми, родичі допомагали один одному вижити. Ділилися молоком, картоплею, іншими харчами.

Але люди вмирили. У сім'ї Ванцівського Тодора було 17 дітей. Живими залишилось тільки двоє.

Померлих жителів села ховали на кладовищі родичі, а чужих — сільська рада.

Липай Ганна Титівна
1926 р.н, жителька с. Гаврилівка
(запис 2008 р. Нікішенко З.В.)

На той час їй було 7 років і проживала в цьому ж селі (на той час назва села Кременчук). Ганна Титівна не може підтвердити район: чи Чаплинський, чи Хорлівський Херсонської області.

Батько її помер від голоду в 1933 році. І як вказує жінка на причини голоду, то це від того, що все забирала влада. Робили це особи у військовій формі. Чи були винагороди від влади за донесення на сусіда про приховування зерна не знає. За документи, які були у військових не знає, а от те, що шукали зі штричками по городу, пам'ятає добре. У формі покарання застосовували висилання деяких людей.

Ганна Титівна стверджує, що приходили часто вночі, тому не може підтвердити чи мали військові з собою зброю. Батьки її дуже боялись таких візитів. Адаже як можна боротися проти влади? Якщо хтось й переховає щось на городі у ямах, то штричками все знаходили. Як звати тих, хто приходив, жінка не пам'ятає, серед них і декілька в цивільному. Приходило четверо військових.

Їжу тим, хто пішов до колгоспу давали трішечки (так казала Ганна Титівна).

Забирали все: зерно, продукти, худобу. У сім'ї Ганни Титівни забрали корову, бика й коня.

Про закон «п'ять колосків» жінка чула від дорослих. Дуже жорстко судили за нього всіх. Не дозволяли збирати у полі колоски чи залишки городини.

Хто охороняв комори та колгоспні поля із села вона не пам'ятає. До колгоспу йшли не добровільно, а лише примушували за продукти.

Люди почали помирати з голоду у 1933 році. Про долю дітей — сиріт та хто не голодував у селі жінка не знає. Але говорить, що вижило багато людей. Ніхто нікому не міг допомогти у виживанні, бо не було чим ділитись, адже все забирали, навіть родичі один одному не могли допомогти.

Згадує Ганна Титівна і ту їжу: коріння з колючок, щавель, маслину, цвіт акації, їли сусликів. У місті вони нічого не міняли. Багато працювало у наймах. Про голод у місті та скільки померло у селі від голоду вона не знає. Тих хто помирав, на кладовищі хоронила рідня. За поховання не платили нічого. Про людоїдство у селі не знає. Місця масового захоронення не знає, бо було таких людей дуже мало і їх хоронили поодинокі на кладовищі. Ганна Титівна зі сльозами на очах, говорить, що поминають в сім'ї як і всіх померлих. Як інші поминають вона не знає.

В селі не встановлено хрестів, пам'ятників померлим від голоду. Жінка дещо розповідала про голодомор своїм племінникам і онукам.

А в смерті батька і інших людей, вона ще раз засуджує тодішню владу.

Сім'я, в якій дівчинка народилася, була багатодітною. До школи не ходила, бо треба було допомагати мамі та ще й працювати у наймах.

Яструб Лідія Петрівна
1923 р.н., жителька с. Гаврилівка
(запис 2008 р. Нікішенко З.В.)

Страшні 1932—1933 роки застали село ніби зненацька, на той час дівчинці було 10 років. Лідія Петрівна дуже любила вчитися, і продовжувала відвідувати школу попри голод, адже ходили на навчання голодні і знесилені.

Батько Лідії Петрівни працював у колгоспі, де працівникам іноді давали макуху, яку він приносив додому і вся сім'я її їла. Важко було маленьким сестричкам, вони постійно плакали і просили їсти.

Жінка згадує, як в ті роки ходила з однолітками до м. Армянськ, де можна було обміняти рибу на хліб.

Тоді ніхто не говорив, що це голодомор, все зводилося до того, що неврожайний рік. Але бать-

ко Лідії Петрівни говорив, що це штучно людей позбавляють їжі.

Пам'ятає, як одного разу батько приніс трішки зерна додому і заховав у ямі на городі, а згодом прийшли якісь люди і почали все перекидати, шукати їжу і все позабирали.

Лідія Петрівна разом зі своїм батьком ходили у поле і ловили сусликів, щоб мати хоч щось наварила їсти. Бувало знаходили соєву шкарлупу і з неї варили «похльобку».

Жінка згадує, що багато людей вмерло під час зими 1932—1933 рр., з її сім'ї вдалося вижити всім.

Котелевича Миколи Микитовича
1928 р.н., житель смт Каланчак
у 1932-1933 роках проживав у с.Кременчук
Хорлівського району Одеської обл. (нині с.Бабенківка-2)
(запис 2008 р. Шокало В.В.)

В сім'ї мого батька Котелевича Микити Семеновича, 1885 р.н., виховувалось четверо дітей – Мотрона, 1908 р.н, Михайло, 1912 р.н., Гигорій, 1914 р.н., Микола, 1928 р.н. В 1930 році нашу сім'ю було розкуркулено, забрали все. В колгосп нас не брали. Потім на тиф захворіла сестра Мотрона і померла, п'ять дні лежала в хаті («совецка власть» не дозволяла «куркулів» хоронити на кладо-

вищі). Але потайки, вночі батько з матір'ю поховали її на кладовищі. В 1931 році батька було заарештовано та відправлено до в'язниці у м.Херсон. Так як він був інвалідом (без однієї ноги) його відпустили і він на милицях добирався до дому. 1933 році батько помер від голоду. В 1937 році братів Михайла і Григорія було засуджено і відправлено до Магадану.

Денисенко Марина Єфимііна
1923 р.н., жителька смт Каланчак
(запис 2008 р. Рудої Л.В., Жук А.А.)

Голодомор пам'ятаю добре, на той час мені було 10 років.

Причиною голоду було те, що партійні забирали врожай.

У вересні приїхали чоловіки бречками, на той час мама знала, що будуть забирати зерно, тому нічого не ховали. В сінах у нас стояли бочки із зерном і мукою, то забрали все. Заховати батьки нічого не змогли. Мама встигла спекти лише 4 хлібини, вони нам і залишилися.

До школи ми не ходили, а ходили в поле збирати колоски після косарки. Збирали їх аж до листопада місяця. Ми були босими, але збирати колоски треба було. Батько ці колоски міняв і провівав, то це зерно ми вже ховали.

Посеред току батько вночі викопав яму і заховав 10 пудів зерна. Ця яма була біля кролятника. Партійні приходили не раз шукати зерно, але до цього не ходили. Мама боялася, щоб не забрали корову, тому порадила батькові сказати про сховане зерно. Батько пішов до сільради і признався. Обіцяли в сільраді залишити троки зерна сім'ї, але нічого нам не залишили, забрали все. З поля не виганяли, дозволяли збирати колоски після косарки.

Людей в Каланчаку померло багато. У 1933 р. наша сім'я записалася в колгосп. Сім'я була заможна, то довелося в колгосп здати косарку, віялку та іншу техніку. З того часу стали менше ходити до нас з перевіркою.

В сім'ї з голоду ніхто не вмер.

Булаш Надія Федорівна
1919 р.н., жителька с. Бабенківка Друга
(запис 2008 р. Часник Н.В.)

На у сім'ї було 8 дітей, жилося дуже тяжко. Три брати Часник Микола Андрійович, Лука Андрійович та мій папашка Федір Андрійович – жили на хуторах – це декілька кілометрів від Кременчука (нині Бабенківка Друга). Тож я, щоб не вмерти з голоду пішла проситися в колгосп на роботу, спочатку редиску рвала, а потім заставили мене рити ямки під дерева, щоб садити, я мала була ростом, а ставили робити із дорослими жінками. А пішла працювати тільки через те, що хто був у колгоспі тим давали їсти (борщ, кашу). У нас у селі був голова колгоспу Сміліченко Дмитро – змій такий був, і хто погано

працював тягали бичами, і щоб не рвали колосків (а самі жили добре). Все приходили трусити зі стричками, заховати нічого не можливо.

Їли сусликів, маслини, варили з будяка, кропили відвар.

Папашка наш боявся і не ховав ні зернини. Прийшли забирати корову, а ми були малі обступили ту корову плачемо, то нас пожаліли і не забрали корову. Але через це – батько змушений був вступати до колгоспу.

Бачила, як по дорозі йшли чужі люди і падали на дорозі і помирали.

КАХОВСЬКИЙ РАЙОН

Жаркова Надія Сергіївна
1918 р.н., жителька с. Чорнянка

**(з особової справи Завгороднього Сергія Олексійовича, яка зберігається в комісії
 з питань реабілітації прав реабілітованих Каховської райради)**

Я, Жаркова Надія Сергіївна (Завгородня), народилася в 1918 р. в с. Чорнянка в сім'ї заможного селянина Завгороднього Сергія Олексійовича. Мама—Наталія Антонівна. В сім'ї шестеро дітей: Анна, Марія, Іван, Надія, Михайло, Петро. Сім'я була дружна. Дитинство рано обірвалося. У 1924 р померла мама, залишила нас зовсім малих. Батько був доброю людиною, багато працював. Мав своє власне господарство: коней, корів, свиней, птицю. Мав землю. (20 дес.) І ось нависла над нами чорна хмара. Забрали в колгосп майно, худобу, все перейшло в колгосп «Червона хвиля».

Навис над нами голодомор 1932-1933 рр... Старша сестра і молодша ходили взимку до скирт і віяли полову на холодному вітрі, шукаючи зернятко в полові. За цілий день знайдуть біля малої мисочки зернятко, принесуть, стовчуть і зварять суп. Але ми, менші, ходили до школи—Іван і я. Нам в школі давали по 100 грам хліба і кукурудзяний суп раз на сутки. А старші сестри билися як могли, боролися з голодом, щоб вижити. Вони загинули з голоду. Мій брат Іван розбив дерев'яну останню кровать сам без ніякої допомоги, а йому було 14 років, зробив труну, а з дивана дере-

в'яного другу труну. Пішов до двоюрідного брата той допоміг викопати ями. Взяли вони возик повезли гробики і поховали сестер.

Самий старший над нами став 14-річний Іван, а нас залишилося троє. Варили траву лободу і їли, збирали козельці. Одного дня брат говорить: «Вставай Надю, підем в комуну «Комітерн». Ми ледве йшли, були вже пухлі. В той день на зборах розглядалося питання про дітей сиріт. Ваня дуже просив щоб мене взяли до дитбудинку комуні. Одні говорять: прийняти, а активісти: «це дитина кулака. Не треба приймати». Це все вислухав директор комуні Лаубе та й каже: «Діти за батька не відповідають». Так я була зарахована в комунарський дитбудинок. Мене одягали і обували, я ходила до школи. Закінчила семирічну школу в 1935р., а далі вчитися не було змоги. Десятий клас треба було закінчити в Каховській школі, а в мене не було ніяких коштів. Я з подругами поїхала в Херсон і вступила в медичинську школу. Працювала до 1939р. в Любимівській лікарні. У 1940 р. одружилися з Жаровим Я., вчителем початкових класів. Ну ще коли працювали були гроші, почалася війна. Переїхали в Чорнянку до брата... Я не знаю могили мого батька...

Федотова Поліна Наумівна

1917 р. н., жителька с. Малокаховка

**(запис 2008 р. А. Яблонської, керівника Малокаховської пошукової групи,
 директора народного музею с. Малокаховка)**

Пам'ятаю голод, бо сама теж голодувала (плаче). Ой, як люди сильно помирали. Ляже тай помре. Ходили пухлі всі, ледве ноги передвигали, бо хліба не було, нічого їсти не було. А ходили робили у колгоспі. Колгосп у нас був «Соревнователь».

Я робила не в колгоспі, а у Рутової. Нас на роботі голодували один раз в день, похльобку давали таку, затірка. А дома то нічим було сім'ю годувати. То ходили діти на смітники, збирали лушпайки з картошки, варили їх. На роботу слабких Рутова не

брала. Брала токо молодь: хлопців, дівчат. Важко було. Не було хліба, не було сахару, не було жирів. Спасались кукурудзою. На дертушку мололи і варили мелай. То поріжеш його на куски, то їли замість хліба. Того й вижили.

Та не всі вижили. Кожного утра вивозили помрелих від голода людей у загальну яму на кладовище. Був у нас один віл на все село, ним то і вивозили мертвих.

Звеніть мені, товарищі, може щось не те сказала, старість. Звеніть, діти мої.

**Яровий Олександр Вакулович, 1927 р.н.,
Ярова Параска Вакулівна, 1920 р. н.,
жителі с. Малокаховка**
(запис 2008 року А. Яблонської, керівника Малокаховської пошукової групи,
директора народного музею с. Малокаховка)

У 1933 році я був ще малий і мало помню. Помню що коней забрали. Ні, нас не розкулачували, просто забрали коні, всю упряж, корм для коней, ну всьо другое. Помню мама от цього сильно плакала. От моя старша сестра Параска все пам'ятає.

У 30-ті роки у Малокаховці розкулачували середняків. Повезло тим, хто втиг виїхати у місто. А тих, хто не встиг, забрали землю, коней, курей, все добро. Із хати вигнали і вислали в Сибір. Бідноту заставили вступати в колгосп. Люди голодували їли різну траву. Спасалися козельцями. Це така рослина, схожа своїм коренем на моркву. А може ми вижили тому, що папа знайшов собі моторошну роботу—щоранку він. одним на селі білим волом, бричкою вивозив всіх померлих односельчан і ски-

дав в одну яму на кладовищі. Щодня вивозив по 6-7 чоловік мертвих дорослих і дітей. Чи рахував їх хто — не знаю. Нас давно відучили чимось цікавитись. Менше знаєш — довше живеш.

У 1946—знову голод, знову ми, як тварини стали на підножний корм. Що тільки наші люди не пережили. А у Вітчизняну війну? Німці по 10 чоловік дітей запрягали у плуг і ті тягали буккер. Правда фріци хоч кормили. Ну хватить, це, знаєте, нам дуже важко згадувать. Нехай Бог відводить від вас таку політичну чуму. Бо таки чули, що хліб був, а людям не давали.

І чого наш народ такий нещасливий? Трохи відійшли від того голоду, а в 1946р. знову голод. Брат мій помер. Жінки були всі без хліба, дуже слабі, не могли працювати в колгоспі.

Літвінова Катерина Іванівна
1916 р. н., жителька с. Малокаховка
(запис 2008 р. А. Яблонської, керівника Малокаховської пошукової групи,
директора народного музею с. Малокаховка)

Мої батьки розповідали, що до радянської влади люди в нашому селі жили добре. У кожній сім'ї була своя земля до 50-ти і більше соток. Мали своє господарство: гусей, курей, корови, коней. Але почалось розкуркулення і все це позабирали. Мій дідусь не хотів йти до колгоспу, він все зерно і закопав в землю, але коли почалось розкуркулення, все забрали, викопали і зерно. Коли все забрали на вулиці, прийшли до хати. В бабусі була схована торба з квасолею. Забрали і квасолу, і все що було

в хаті, навіть сушений паслін. Залишили лише одне маленьке лоша, якого дідусь зарізав, і ми його з'їли. Дідуся назвали куркулем і забрали в тюрму. З тих пір ми його більше не бачили. Важко згадувати, бо на моїх очах померли з голоду татовий брат Кирило, мамин брат Микола, сестра Фекла і її донька Фрося (плаче...). Я думаю що голод був не від неврожаю. Перед цим в кожного було багато землі, з хорошими врожаями. Думаю що це із-за розкуркулення та непомірних податків.

Малишенко Уляна Іллівна
1917 р.н., жителька с. Малокаховка
(запис 2008 року А. Яблонської, керівника Малокаховської пошукової групи,
директора народного музею с. Малокаховка)

В 30-му году мне было 13 лет. Папка помер. Нас осталось 5 человек. Мама шестая. Я была самая старшая. Кушать было нечего. Ушла в колхоз работать.

Работала на ряду со взрослыми женщинами в полевой бригаде, мы сапали всякие всходы: кукурузу, подсолнух. Я травую питалася, ела щерицу, березку, козельци, лободу. Мама как могла так детей поразтыкивала. Брата в интернат сдала, самую меньшую в ясли колхозные, а сестра, меньше меня умерла с голоду. Ой, как люди страдали! Они были не только голодные, но холодные, оборванные.

Знаете какое горе было со мной в 1933-ем? Послал нас бригадир полоть буряки. Мы все голодные подростки понаедались, у его отсутствие, этих буряков, прямо с землей и нам стало плохо с животами. Мы бросили сапать и пришли туда, где обычно давали кушать чуть-чуть в обед. Никого еще не было, мы легли прямо на землю. Когда нас увидел бригадир, начал кричать очень, ругать нас. Те все потикали, а я не смогла. Я лежала недалеко от большой кучи чубуков. Бригадир схватил меня за руки и ноги и бросил через эту кучу чубуков. Я потеряла сознание и ничего дальше не помнила.

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

Женщины — кухарки сделали с тех чубуков курень и туда переложили мое тело. Когда я пришла в себя, стали меня потихоньку подкармливать. Вставать я не могла. Они меня там хранили и выхаживали тайно от бригадира. Очень страшно было ночью в глухой степи, в темень. Я вздрагивала от всяких шорохов, звуков. Долго я там лежала. Пришла осень. Уже можно было подрывать картошку. Я начала вставать. Встану — удосвета и на коленях ползаю, выкапываю для кухарок картошку. Они придут и ругают меня: « Лежи, мы тебя не заставляем

работать ». От так я страдала у 13 лет. Потом как-то маму прислали на огороднюю бригаду картошку копать. А она меня везде спрашивала. Спросила и этих кухарок : «Девчата, вы мою Вульку не бачили, чи она померла, чи где-то еще жива? А они улыбаются — а ты посмотри вот в том курене. Мама посмотрела меня и не узнала, — ой , это не моя Вулька». Потому, что я обросла мохом, шерстью от голода и грязи. Потом мы с ней : обнялись (пауза—плачет) , наплакались горько. А что делать? Отак мы страдали в 1930-1933 годах.

Кравченко Клавдія Павлівна
1929 р.н., жителька с. Малокаховка
(запис 2008 р. А. Яблонської, керівника Малокаховської пошукової групи,
директора народного музею с. Малокаховка)

Я була в 30-ті роки ще мала, але все пам'ятаю. Їсти було нічого. Щоб їсти не хотілось, ми весь час

пили воду з сіллю. Люди їли ховрахів, хробаків, кору дерев, насіння, траву. (Плаче).

Фролова Неоніла Михайлівна
1924 р.н., жителька с. Малокаховка
(запис 2008 р. А. Яблонської, керівника Малокаховської пошукової групи,
директора народного музею с. Малокаховка)

У 1933 році я була ще малою, то в основному помню із розказів мами. У нас в сім'ї було п'ятеро дітей. Батько десь поїхав на заробітки та й не вернувся. Щоб нас прогодувати мама наймалася на любую роботу. Помню мазала людям хати, а я мала слідом ходила. То як люди її чимось благодарили за труд, то трошки і мені перепадало. Всім останнім, старшеньким мама сказала, щоб самі себе годували. Ходили вони бідні просили милостиню, а

як ніхто нічого не давав, то й крали у сусідніх городах, сараях, їх за це жорстоко били. Люди дуже голодували, особливо ті, що по віку не могли працювати у колгоспі: це старі та малі. Вимирали вони поступово всі. Мама вдома лаялась на владу, щоб ніхто не почув, бо за це вивозили у Сибір. Дуже велику образу мала моя мати на владу тих часів. Казала: « У Каховці в заготзерно пшеницю висипали прямо у Дніпро, а люди пухли з голоду».

Фролова Параска Іванівна
1894 р. н., жителька с. Малокаховка
(запис 2008 р. А. Яблонської, керівника Малокаховської пошукової групи,
директора народного музею с. Малокаховка)

Розкажу я вам випадок, який стався в моєму житті. Давно це було. Наша бабуся Фролова Параска Іванівна, 1894р., народження завжди готувала вечерю на дві сім'ї—свою і сестрину. Вся рідня в літку сходилась у її двір, сідали на лаві, під вишнями, за круглим столом. Того вечора вона нас пригощала «солодкими коржиками». Ми, дівчата, жадібно накинулись на них. У мене з рук випав шматочок «коржика», який я хотіла ногою підсунути під лаву.

Бабуся нагнулася, підняла той шматочок, витерла його, поцілувала, заплакала і розказала таке: «В 30-ті роки у нас із сестрою було 6 дітей. У мене 2 дівчинки, а в неї – 4 хлопчики. Серед них і твоя мама, Фролова Неоніла Михайлівна. Під час голоду

всі хлопчики померли. Розкажу за смерть одного із них.

Була вже весна. Коля був пухлий із голоду, ледь-ледь ходив, все просив їсточки. У сусіда на городі уже зеленіла цибуля. Дитина пішла до паркану, протягнула ручку і хотіла зірвати зелений верх цибулі. Це побачив сусід-господар по кличці Артюра. Він з великим злом схопив дитину і почав бити залізним ланцюгом, я прибігла на крик, вирвала з рук проклятого сусіда закривавленого Колю. Поклала його на ліжко з якого він вже більше не встав. Він помер на 3 день.

Людям не було чого їсти, вони розбирали стріху на хаті, зривали дошки та крокви, все це везли Каховку продавати за шматок хліба. По дорозі в Ка-

ховку лежали мертві люди. Кожного ранку їх збирали, клали на біндюг (дерев'яний тарантас на чотирьох колесах без бортів) і везли на кладовище.

Життя дівчаткам вдалося врятувати, бо сестра ходила працювати на хутір Єрмаки, де жили узбе-

ки, які виготовляли черепицю і тому жили порівняно заможні. Кожного вечора вони кидали у фартух шматки хліба, які з радістю несли дітям.

До кінця життя вона вдячна узбекам. Так вона врятувала життя моєї мамі, а значить і мені.

Завгородня (Ігнат'єва) Марія Олексіївна
1919 р. н., жителька с. Малокаховка
(запис 2008 р. А. Яблонської, керівника Малокаховської пошукової групи,
директора народного музею с. Малокаховка)

Мої предки першими поселилися в селі, ще на початку 19 століття. Жили до радянських часів добре. Мали землю, курей, свиней, корів, телиць, коня. Коли почалося розкуркулення, все це у батька забрали і всіх дорослих заставили йти в колгосп.

Взимку 1932 року їсти було нічого, люди голодали.

Вижили ті, що могли працювати у колгоспі на виноградниках, де працівникам давали по 300г хліба на день.

Батько помер у 1934 році від тифу.

А взагалі випадки канібалізму були. Моя бабуся розповідала, що одна сім'я з'їла свого батька, вже мертвого.

Я думаю, що голод був штучний. В 1933 році під воду пустили тони пшениці з амбарів. Люди вмирили з голоду, але дістатись пшениці не могли, бо її охороняли озброєнні люди. Активісти села, комсомольці забирали у людей все підряд – я не знаю, влада про це знала чи ні.

Стародубець (Кучеренко) Ніна Олексіївна
1918 р. н., жителька с. Малокаховка
(запис 2008 р. А. Яблонської, керівника Малокаховської пошукової групи,
директора народного музею с. Малокаховка)

Мій дідусь помер від голоду в 30-ті роки, а бабуся ходила по дворах, працювала де тільки можна, щоб заробити на шматочок хліба. Все це сталося після того, як їх розкуркулили. У них забрали весь одяг, зерно, домашню птицю, тварину. Бабуся розповідала, що коли забирали коня, то в нього з очей котились сльози. Люди їли траву, і в них були зелені животи, ноги в них бул пухлі, а в деяких і животи. По селу їздили і збирали мертвих, після чого закопували в загальну яму за селом. І в той же час в колгоспах була і картопля, і помідори, і морква...

Дорослі, ті кого брали на роботу, не помирили тому, що їм давали за день 100 г хліба та літр баланди. Баланду давали 3 рази на день. Так що страждали, хто не міг працювати (малі та старі). У Козачих Лагерях одна сім'я з'їла свого сина. Такий же випадок був і в Козацькому, їх за це посадили

до в'язниці. Люди нападали один на одного, щоб відібрати пайок хліба. Думаю голод був тому, що так потрібно було владі. Зерно ж просто топили в річці, щоб не дісталось людям, напевно такі були накази. Мого батька Кучеренко Олексія Якимовича репресували в 1937р., він об'явив голодовку тому, що вважав свій арешт безпідставним. Так він там і помер з голоду. Посмертно був реабілітований.

Скільки загинуло людей у муках голодної смерті ніхто не знає достеменно, бо у ті часи було заборонено вести залік померлих від голоду. Багато старожилів села підтверджують, що голод 1932-1933рр. у селі був страшний. Але восени 1933 року був непоганий врожай пшениці і по дозволу Каховського райвиконкому та райкому партії людям стали на трудовні потроху видавати муки. Малокаховці почали пекти коржі і смерть від голоду припинилася.

Олійник Любов Миколаївна
1925 р. н., жителька с. Коробки
(запис 2008 р. М. Ониськів, учениці Коробківської
загальноосвітньої школи, керівник Н. Випирайло)

Людська пам'ять—дивна річ. Вона може не залишити у своїх «файлах» те, що намагався забути, завчити на зубок, а може назавжди закарбувати те, від чого щоразу виступають сльози та дрижить

голос при першій згадці, те, що вважаєш за страшний сон і нізачо не хочеш його повторення.

Моя прабабуся Олійник Любов Миколаївна, 1925 року народження, дуже добре, пам'ятає події

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

майже 75-річної давнини. На її долю випали і голодні 32-33 рр., воєнні 41-45рр., період відбудови. Вона пам'ятає кожен день бомбардування Каховки, евакуації з рідного міста, кожен секунду авіанальоту на залізничній станції під Сталінградом, кожен сльозинку та краплинку поту від тяжкої праці в тилу, а потім на відбудові свого містечка.

У тридцятих роках сім'я моєї бабусі жила в с. Дмитрівка Каховського району. Її батько Волошин Микола Полікарпович працював головою сільської ради. Вона розповідала, що, коли у село приїжджали уповноважені, батько наказував зачинятися і нікому не відкривати, сидіти тихо без світла. А на ранок сусіди шепотіли про вчинені погроми, обшуки, перекинутий посуд із їжею.

У 1932 році її батька направили працювати в с. М.Каховка на посаду голови сільської ради. Бабуся пригадує, що саме весною у них закінчилися запаси зерна та круп. Усі чекали появи перших рослин, листочків, ягід. Її мама варила просо, від нього суп

був синього кольору. Будучи маленькою семирічною дівчинкою бабуся пам'ятає свою подругу, яка разом із сім'єю страждала від голоду, її мати варила лободу, але врятуватися їм так і не вдалося. Мою бабусю відправили у Каховку до її бабусі та дідуся, який працював лісником. Родина не голодувала, бо рятувалися дичиною та рибою. Того часу у Конці та Дніпрі було багато різноманітної риби, особливо тарані, а на обмілинах- ікри. Та все ж не було головного- хліба!

У вересні місяці бабуся пішла до першого класу, тоді ж в сім'ї почав з'являтися хліб. Його отримували її батько на пекарні за спеціальними талонами. Намагалися допомагати родичам, знайомим, сусідам.

З того часу звичайний буханець хліба для моєї бабусі є символом достатку, обов'язковим на свята та в будні. Нашому поколінню, мабуть, до кінця не зрозуміти ціну кожної крихти, уявити страждання людей, усвідомити причини голодомору.

Кушнар'ов Михайло Пахомович

1924 р.н., житель с. Зелена Рубанівка

у 1932-1933 роках проживав в с. Дмитрівка Каховського району

(запис 2008р К. Надєєвої, учениці с. Червоноперекопської загальноосвітньої школи)

До сьогодні хліб, то найкращі солодоці. Мій тато, Кушнар'ов Пахом Іванович, помер у 1933 році від голоду. Які причини голоду я не пам'ятаю. Але помню, як моя мама на собі випробувала закон «Про п'ять колосків». Моя сестра пішла на поле після жнив збирати колоски, бо в котре лягали спати голодні. Про свій намір нікому не сказала. Мама побачила, як управляючий заходить до хати разом з донькою. На запитання «Що сталося?», відповів: «Дочка порушила закон і буде відповідати». Плачучи, мама благала, щоб простив. Але керуючий був непохитним. І тут мама пригадала, як чоловік розповідав, що коли будували хату, то в однім із кутків

замурували на щастя царську монету, що передавалася в спадок. Цим і врятувала дочку.

На все життя запам'ятав суп з лободи, який варила моя мама. Тільки тепер, маючи своїх дітей і онуків, я зрозумів той біль, який терзав мамину душу. А як вона боролася за наше щастя! Першу травичку пускала в їжу. Ми з братом ловили ховрашків, їжаків і їли. А ще збирали одуванчики, цвіт акації. Пам'ятаю, як на скотомогильнику закопали коня, що сконав з невияснених причин. А на ранок від нього залишилися лише тільки копита. Люди розібрали все і з'їли. Не побоялися і хвороби, від якої кінь сконав...

Вертій Поліна Костянтинівна

1923 р.н., жителька с. Волинське

у 1932-1933 роках проживала в с. Дмитрівка Каховського району

(запис 2008 р. О.Івашкевич)

Причиною голоду були кагановичи і сталінці. Приходили люди з сільради і забирали продукти, які були дома. Приходив дядько Гришка з сільради і забирав зерно, не маючи ніяких документів на те. В той час ніхто нічого не ховав, бо прийдуть і все рівно заберуть.

Мати носила в Красний Перекоп одягу і міняла на продукти, щоб тільки вижити. А нас було 7 дітей в сім'ї. Мама пекла нам пиріжки: щиріцу з мукою намішає, колоски, конину і їли. А потім матір посадили до в'язниці за те, що вона збирала у полі колоски.

Архипова Ганна Прокопівна
1919 р.н., жителька с. Дмитрівка

(запис 2008 р. В. Дашковської, керівника пошукової групи Дмитрівської загальноосвітньої школи)

Пам'ятаю, що у 1932-1933 роках у нашому селі був голод. У моїй сім'ї померло у 33-му 6 чоловік: мій дід – Архипов Савелій Миколайович, 70 років

батько – Архипов Прокоп Савелійович 50 років брата і сестри:

Василь Прокопович 10 років

Михайло Прокопович 8 років

Лідія Прокопівна 9 років

Валентина Прокопівна 5 років.

Батько і мама працювали у колгоспі. Пайок давали, але дуже маленький. Пам'ятаю сидить на печі маленька Валя і кричить: «Давай пайок!». А я до неї: «Ти вже своє з'їла». Дуже зла була на неї.

Коли почали мерти рідні, то ями копали самі. Мама викопав невеличку ямку, застелить її соломкою, а я стою. Мама говорить: «Зарий і мене!» – «А що ж я буду робити?» – плакала я. «Ні, Галько, — я тебе не покину. Йди до Уляни Гречаної, та тягніть дітей. А я біля ями посиджу». Так спочатку двох дітей поховали, а потім ще. Мамин брат, Гречаний Лазар, говорив: «Давай, Уляно спасемо хоч одну дитину».

Що саме спричинило голод важко сказати. Врожай був, але влада забирала вирощене. Дід

Соколовський (по вуличному), а прізвище Архипов був головою колгоспу. Люди умоляли його, щоб дав з колгоспної комори хоч що-небудь. А на той час там було сорго. Він змилювався над людьми, відкрив комору і роздав сорго. То його ледве не судили.

Всі люди йшли до колгоспу, бо заставляли. Бирони, сівалки, плуги, коней – все здавали. Куркулів вивозили. Була ще така пісня «Соловки ви, Соловки – дальня дорога. Серце ноет, груди болит, на душе тревога». Людей відправляли працювати на шахти.

Щоб вижити люди допомагали один одному чим могли. Мамин брат давав нам коржик з трави ласкавиці і молоко. А ми збирали кашку з акації, калачики, ховрашків, собак, котів Малих сиріт віддавали в приют, який був організований в домі дяка. Дітей там доглядала баба Ременша. Вона була дуже сувора і держала у приюті порядок.

На весні 1933 року почали помирати з голоду.

Дід Гнат їздив тачкою і збирав померлих. Навіть живих забирав дід. Один хлопець, висохший від голоду просив: «Діду, я ще живий, не треба везти мене у могилу» – «А що, я по тебе другий раз буду їхати?» – казав дід.

Гусакова Надія Йосипівна
1928 р.н., жителька с. Чорнянка
(запис 2008 р. Дмитрик Л.П.)

Добре пам'ятаю голод 1932-1933 або 1946-1947 років. Причин голоду не знаю. До людей не застосовувалися покарання, побиття, висилання, арешти. Мої батьки працювали у комуні, я була на дитячій площадці, де за нами доглядали, годували нас. Поле охороняв об'їздчик. Добровільно йти в колхоз люди не хотіли. Мій батько теж не хотів, тому ми виїхали в Чорнянку. Вся рідня роз'їхалася хто на Кубань, хто на Кавказ, в Одесу. Але людей змушували йти в колхоз, забирали їхню худобу, ніде було й заховати. Забирали і все. Ходили і днем і ночью. Голодували в селі всі. Окрім тих хто був у колхозі. Їх кормили. Вони й могли вижити.

Люди все ж були добрі, чим могли ділилися. Батько до переїзду у Чорнянку працював у совхозі «Красний Подол» і приносив кожного дня мерзлий хліб, розморожували та їли. Рослини, ягоди, коріння, листя, кору дерев, диких тварин не їли. У місті можна було завжди щось купити або виміняти. Мама носила три рушники і виміняла їх на шість солоних огірків. Випадки людоїдства у нашому селі не відомі. Померлих хоронили на сільському кладовищі, було окреме кладовище за селом, але могил не зберіглося ніхто їх не пам'ятає. Своїми спогадами ділилася з дітьми, онуками.

Семенова Ганна Андріївна
1923 р.н., жителька с. Любимівка
(запис 2008 р. Коновалової А.С.)

Голодомор пам'ятаю дуже добре, бо сама тоді голодувала, мені тоді було 9 років. Причина голоду в тому що врожай увесь забирала влада: комсомольці, голова сільської ради, комуністи. Від влади

були винагороди за донесення на суді про приховання зерна. Оце приходять ніяких документів не показують із зброєю і зразу лізуть під піч, де наша сім'я зберігала трошки кукурудзи, гороху. Забрали

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

все навіть зернинки не зосталося. Хто не віддавав або ховав тих били, арештовували, висилали на висилку в Сибір, попередньо розкуркуливши. Як з цим боротися? Старалися поменше говорити з сусідами, знайомими, вночі боялися виходити на вулицю. Приховати було неможливо нічого, справно знайдуть і під землею. Ходили комсомольці і комуністи. Ващенко Онуфрій Терентійович був тоді головою сільської ради і дуже ризикав по всіх дворах, щоб забрати послідню хлібину і одяжину. Ми натягували на себе багато одяжі, щоб її не забрали. Пам'ятаю тільки мій старший брат пішов в армію, а вони на другий день у нашій хаті, щоб усю його одяж забрати. Але перед тим, як іти в армію він написав письмо їм з просьбою нічого з його речей не забирати, бо в нас була дуже велика сім'я. Прочитавши письмо. Вони змилювалися над голодранцями. Одягу старшого брата доносили мої менші брати. Продукти приховати не можна було вообщє. Знайдуть кругом. Тим хто пішов до колгоспу давали 200 грам якихось крупів. Крімє продуктів забирали все що бачили. Трусили гроші. У нас забрали 2 коней і корову. Хоча в сім'ї було 12 душ дітей. Кормилицю од нас забрали. Ходили збирати колоски у поле, які наносили миші і цим питалися. Але поля охороняли. були сторожі, які били людей, якщо десь побачать у полі. Люди добровільно не хотіли йти у колгос-

пи. Але їх заставляли, забирали і вистрілювали худобу, особено знищували сапатах (гарних) коней. Людям обіщали, що вони не будуть голодувати і життя буде кращим, якщо підуть у колгосп. Ходили забирати і вдень і вночі, приходили багато раз. У нас був здоровий закрам з зерном, забрали все. Не голодували ті, хто був при владі. Здивалися з нас людей. Ніхто ні з ким не ділився кожен спасав свою шкуру. Родичі нічим не допоагали. Їли кашку з акації насіння з щиріці, зелені абрикоси. Моя мама робила з кропу блинці. Я казала матері, що не хочу їх їсти. А вона мені відповідала, що я ще не голодна .По цілому дню було їсти хочеться, а нічого. Ловили в сітку горобців і їли. За стакан гороху чи квасолі в місті віддали хорошу одягу. Мій батько в місті був купив трохи зерна на якійсь фурі, так його прямо там і забрали в тюрму, а зерно відібрали. Голод був крізь і у місті й у селі. Вмирало дуже багато людей. У нашій сім'ї помер брат 5 років і дві сестри, одній Зроки,а другій не пам'ятаю. Сестра сядє на вікні звісить ноги і приказує батькам: «якби ви були хороші, то купили б мені фунтів меду і фунтів пирогів» .Мати тільки сльозами заливалася. У 33-му по вулицях валялися черепи людей. Людей ховали без трун у садах, а було таке що валялися пухлі люди, бо не було їх кому хоронити. У загибелі людей від голоду винною вважаю ту владу, яка була.

Зарецька Олександра Іванівна
1922 р.н., жителька с. Тавричанка
у 1932-33 роках проживала у с. Федорівка, Каховського району
(запис 2008 р. Кудрявої Л.В.)

Дуже добре пам'ятаю голод 1932-1933рр.і 1946-1947рр..Сама я із великої сім'ї, у нас було сім душ дітей. Тато, Фанін Іван Назарович працював завідувачим фермою, мама—Пелагея Іванівна, працювала на загальних роботах. Жили у той час у селі Федорівка Каховського району,ходили до місцевої школи. В ті часи у нас була засуха, зрошення не було,влада накладала на народ налоги .Люди пухли та вмирили від голоду,серед них були і маленькі діти. В селах умирили цілі вулиці. В нашому селі відомі випадки людодства, ловили і їли дітей. У нас був такий чоловік на прізвище Ковтяр. Сільська рада призначала об'їзчиків, які об'їзжали село кожного ранку з підводою, збирали мерлих ,як дрова, і скидали у спільну яму, або і просто у силосну яму. Об'їзчикам виділяли хліб. Якщо нічого було здавати засилали у Сибір цілими сім'ями. Представники влади відбирали у людей вирощене у полі, городі. Приходили , ніхто документів не показував, а нишпорили крізь. Щупом перевіряли землю в дворі, стріжі. Таких людей називали «щупами». Якщо на плиті стояла каша , то й ту забирали. Людей заа-

рештовували та вивозили, а куди ніхто не казав. І ніхто з людей не оборонявся. Нічого не можливо було приховати, але люди ховали і в землю, у стріху. «Щупи »шукали скрізь. Забирали усе і їжу , і одяг;ї худобу,продукти. Ті хто був у совхозі тим давали на дітей по 200гр.на душу,400гр.-робітникам, а службовцям по 600-700 гр. Завдяки цим пайкам і жили,хоч були голодні, але врятовані від голоду. У колгоспі нічого не давали , там творилося страхіття..Людей заставляли йти в колхози насильно, обкладали налогами великими,конфісковували майно. Люди не хотіли йти в колхоз. В ті часи був закон про «п'ять колосків», це закон про крадіжку .Якщо люди йшли на подле і зривали хочаб п'ять колосків, щоб з'їсти, то їх засуджували і садили у в'язниці. Мухи Петра мати сиділа за це. У нашому селі дозволяли збирати залишки врожаю у полі,то були колоски. Поля та комори охороняли об'їзчики, яких призначала місцева влада. Люди почали умирати у 1932-33 роках. Мертві дорослі, діти лежали під парканами,при дорогах... На сиріт ніхто не звертав уваги,ніхто ними не опікувався. Самі на смерть за-

лишалися у хатах на вулицях. «Живі мерці» ходили від хати до хати просити їсти. Це щось страшне. Пам'ятаю, як до нашої оселі забрів один студент. Хлопець був худючий, з запалими чорними очима. Він протягав до мами тремтячі руки і ледве прошепотів потрісканими вустами: «Хліба ,тьютю...». Мама дала свій пайок і просила не їсти швидко, бо це могло причинити смерть. Я не знаю чи живий він , чи ні, але й досі, коли дивлюсь на хліб, згадую цього хлопчину. У нас у селі людям давали трішки хліба, люди не мерли від голоду , хоча були дуже худі. Керівництво не голодувало. Службовці виживали, а люди , кому як Бог дав. Їли все що можна було їсти: мишей, жаб, ящірок, хов-

раків, котів, собак ловили, траву, шкіру, рослини (кульбабку, молочай, лопух, грицики, акацієвий цвіт). Жаб солили в діжки і їли. Люди возили у місто золото, міняли на їжу. Але не всі повертілися. Дорослі пояснювали , що торгсінг-це прийомна золота і обмін його на талони на хліб. Мій брат вчився вчився у Черкасах, студентам видавали по 200 гр, він писав що не голодував. Пам'ятаю , як у спустошені села завозили переселенців із Росії. Вони приїжджали на возах сім'ями і заселялися в опустілі оселі. З собою деякі сім'ї привезли картоплю. Саме ця картопля врятувала життя не тільки цим переселенцям, а й деяким жителям села.

Калініченко Михайло Гордійович
1928 р.н., житель с. Дмитрівка
(запис 2008 р. Дашковської В.М.)

Добре пам'ятаю голод 1932-33 років. В Усьому винна влада, хоча в країні був неврожай. Думаю, що на Поволжя відправляли хліб. Все вирощене у людей відбирали якісь молоді люди , хто такі не знаю. І люди ніяк не боронилися. Забирали все, що знаходили. Дехто приховував. Біля ферми жив Довбиш, він сховав зерно у яму під колодезним барабаном. По селу ходила уповноважена спеціальна комісія по двоє , по троє чоловік. Вони шукали скрізь, і забирали усе. Шукали прутиками, скрізь штрикали. Частіше ходили вдень. У нас нічого не було то до нас і не приходили. Колгоспні поля охоронялися об'їзчиками. Нікому не дозволялося у полі збирати колоски, залишки городини. В селі голодували усі, хто більше, хто менше. Люди не хотіли йти у колхоз. Мій батько батрак з бідної сім'ї.

Його по вуличному називали «вдовин Гордій». Він першим пішов у колгосп. Виживали ті у кого була корова. Ніхто нікому не допомагав. Шукали і їли усе, аби забити чимось голод. Їли рослини, ягоди , коріння, ласкавцю — траву, різну шелеху, робили макорженики і їли. Збирали цвіт акації і їли. Багато людей вмирало. Бачив, як по сусідству виносили мертвих у бричку. На бричці їздив дід, Матвій Скоба. Він забирав мертвих, які лежали під парканами і вивозив на кладовище. Хоронили людей на старому кладовищі у кутку з права. Там і досі є впадина. А хреста там немає. Весною 1933 року у мене помер брат Константин, заслаб дуже. Йому було десь рочків 11. Рідні, хто залишився і пам'ятає завжди поминають померлих в ті часи на Проводи, Гробки, Зелені свята.

Легка Єлизавета Петрівна
1923 р.н., жителька с. Роздольне
(запис 2008 р. О. Петрова та Лобанова Л.М.)

У тому що був голод в 1932-33 роках на мою думку винна влада, Сталін. Приїхали до нас додому, а ми на печі сидимо з братом , нас сім душ, а вони приїхали весь хліб забрали, вимели з ящика вініком. А батько сидить та плаче. А ми кругом батька сидимо голі тай плачемо. Все що люди вирощували все забирала влада. У тих хто забирав ніхто не питав документів. Прийшли усе вигребли, а ми сидимо плачемо. Ходили без зброї , а з віником, хліб вимітати. Ходили по три і по чотири, і підводи підвозили, забирали. Як тільки починали косить у городі, ото вони тоді й забирали. Людей висилали по сім років сиділи, а діти сиділи коло бабів. Ніхто не боронився, всі мовчали, плакали, а вони робили своє. Приховати можна було у скирдах, ямах, печі.

Батько за піччю заховав 11 пудів жита. У скирді разом з соломою, половою, потім як треба провіють. І жорно у нас було – камінь такий. Ми з сестрою крутили, а потім мама напече лепьошечки, як яблуко і пороздає нам. Тим хто пішов у колгосп давали муку. Ну як давали. Батько був бригадиром у саду, копали ямки, той хто викопав 20 ямок- давали пуд хліба. У полі були сторожа, але дозволяли збирати колоски. Різали колоски , терли та їли. Їли козельці, викопували з землі і їли, з акації підгони такі коричневі, здирали і їли, «кашку» з акації, пасльон. Рвали пасльон відрами, а зараз пасльону і не найдеш. Наша мама з пасльону варила варення з медом і людям роздавала. Кабачки сушили, помідори. Знали голод—літом робимо, а на весну

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

вже нічого немає. Виживав той, хто був сильніший. Люди ділилися між собою, допомагали один одному, родичам. Привезуть хлібинку-ми на кусочки розріжемо та й немає. У місті можна було щось купити або виміняти. Якось мама купила баночку пшона за 100 рублів, із нього варили суп :на 10 літрів води одна баночка пшона. А сестра

Лена каже : «Ох, хіба це суп—щось на подобиє чаю». Людей помирало багато. Хоронили на кладовищі, тачками везли і закопували. Йдемо дітьми зі школи, ховають дитину у ряднині: ні гробу, нічого.Ото ямку викопали і все. За часів Радянської влади ніхто їх навіть не поминав, а зараз поминають.

Кошман Віра Петрівна

1922 р.н., жителька с. Софіївка

Новотроїцького району Херсонської області

у 1932-1933 роках проживала в с. Зелено-Рубанівка Каховського району

(запис 2008 р. Н.Скрипник, педагог-організатор Софіївської ЗОШ Новотроїцького району)

Я народилася в селі Зелено-Рубанівка Каховського району. Коли почався голод 1933 року мені було одинадцять років, тому ці події я пам'ятаю добре.

Нас в сім'ї було троє дітей. Вижили ми тільки тому, що тримали в господарстві корову, а ще в 1932 році батько заколов кабанця. М'ясо та сало ми з'їли, а шкіру засолили та й повісили на горищі. Там вона і висіла. Та коли почався голод ми, діти,

лазили на горище і відрізали від тієї шкіри шматочки, підсмажували їх на печі і клали до супу з лободи.

Кожного дня через село проходили сотні людей, які просили хліба. Багато з них помирили просто обабіч дороги. Пам'ятаю, як колись до нас вночі забрів хлопчик років чотирнадцяти і просив милостиню, але мамі нічого йому було подати так він до ранку і помер під нашими вікнами.

Подпалов Василь Федорович

1922 р.н., житель с. Червона Поляна Горностаївського району

у 1932-1933 роках проживав у с. Основа Каховського району

Одеської області (нині Новокаховська міськрада)

(запис 2007 р. Подпалова В.А.)

Кожній людині впродовж свого життя доводиться звідати хвилини радості і смутку. Багато з них стираються в нашій пам'яті. Та є особливі, котрі не піддаються часу. Вони раз по раз постають перед нами до найменших тонкощів і подробиць. Таким незабутнім став для мене голодомор 1933 року. Жили ми тоді в селі Основа. І в свої 11 років довелося пройти через це страшне лихоліття. У родині було шестеро дітей, але ми майже не голодували. Батьки працювали в радгоспі імені Будьонного в огородній бригаді, от і отримували пайки яких ледве — ледве вистачало на прожиття. Мали ми ще й невеличкі запаси овочів (капусти, квасолі), які мама вирощувала на клаптику землі біля хати, де колись квітували чорнобривці. Я відвідував школу, йдучи до якої бачив померлих і ще живих, які вже не могли йти, а ледь повзли по землі з простягнутою рукою і з останніми благальними словами: «Люди добрі! Допоможіть Христа ради, не дайте вмерти... Хліба... Хлі...» І затихали. Затихали на віки. Розпухлі, одягнені у червоні та жовті кожухи, у сірі свитки, з торбами і ціпками в заціпенілих руках, вони нерухомо лежали там, де в останню мить їх наздогнала голодна смерть.

Знав я людей, які відмовлялися вступати до колгоспів і здавати землю. їм жилося дуже тяжко. Одним із таких був мій дідусь. Його заарештували і силували вступити до колгоспу, але він так і не зробив цього. У 1933 році батько купив хату в селі Дніпряни із-за землі під городину. А господар тієї хати так і жив у ній з сім'єю. Весною мама із нами (а нас було шестеро) посадили картоплю. Але її тільки образно можна було так назвати, бо це були лущпайки з вічками, а саму картоплю ми їли. Через декілька тижнів ми прийшли подивитися, що ж зійшло, але побачили, що все вирито й нічого не залишилось. Ми здогадались, що це зробили хазяїни хати. Моя мама підійшла до хати та й запитує у молодшої дочки: «Де батько?» А вона відповіла, що помер. Згодом у тій родині померла і мати та два брати. Вона залишилась сама. Дізнавшись про це, мій батько вирішив залишити їй і хату, і землю. Більше ми її не бачили Я бачив, і не раз, смерть на війні. Та повірте, що смерть від голоду страшніша будь —якої іншої, навіть найстрашнішої. І ні хреста на тих могилах, ні пам'ятного каменя. А вони, безіменні жертви нечуваного голодомору, лежать у безлічі сіл і міст України. Лежать, як не відомі солдати, що заснули під час найстрашнішої у світі трагедії.

НИЖНЬОСІРОГОЗЬКИЙ РАЙОН

ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ

Горлінська Фелікса Гінерівна
1923 р.н., жителька с. Анатолівка
(запис 2002 і 2008 р. Г. Марковської)

Народилася я в селі Миколаївка Великолепетиського району Запорізької області в сім'ї селян. Сім'я в нас була велика: батько, мати, я і п'ятеро братів.

В період 1932-1933 років жила в селі Сосновіце (на території нинішнього с. Анатолівка Нижньосірогозького району Херсонської (Дніпропетрівської) області)

Спочатку хазяйнували самі, а потім почали організовувати колгоспи. Хто не хотів вступати, того вважали ворогом народу і людей таких взагалі вивозили із села. Тато до колгоспу віддав корову. Коли до нас приїхав представник з району, то переконував усіх, що колгосп – це єдино правильний шлях і всім треба туди йти. Він говорив, що колгоспи будуть заможні, колгоспники будуть із хлібом. Наш колгосп мав назву «Червоне село».

Ми всі з великою радістю працювали на жнивях. Чоловіки справлялися з косами, жінки жали серпами, в'язали снопи. Перший сніг державі – так було і у нас. За першим – пішов другий, десятий і останній. Трохи зерна на насіння засипали, а людям – не попало. В 1931 році вродило нерясно. Частина зерна люди здали в колгосп, а з врожаю 1932 року попало людям по жменьці. В ті роки наша сім'я харчувалася картоплею. Борщ варили в основному з буряків, а замість хліба була печена картопля. Зерно берегли на кращі часи, крупу дерли на жорнах, каменях і варили куліш. Це і була святкова страва. Чим ближче до зими, тим менше було їсти. Борщ рідкий, картоплі мало. Пекли буряки, кабачки. Підкрадався голод...Стали діставати вузлики з насінням. У кого було конопляне – його підсмажува-

ли, розтирали макогоном в макітрі, розводили водою, проціджували крізь сито. Це було «молоко». Чаї варили з м'яти, ромашки, додавали солі і забиливали «молоком». Цей чай брали з собою на роботу.

З вівсяної полови, з гірчиці пекли «матаржаники», не можна було їх пережувати, ковтали через силу. Шлунок не сприймав полови, животи боліли, люди мучились та голод вимагав свого. «Клоччя та вовна, лиш би кишка була повна»—говорили старші.

Село було пригнічене. Люди стали на себе не схожі, снували, як привиди отупілі. Особливо тяжкою була зима 1933 року. Запасів нема, вузлики з насінням повитрушені. Скотина продана. Коли щось уже падало з ніг, його зразу з'їдали.

Картина була страшна – голодні люди стали невисні, лаються, сваряться. Не всі однаково переносили голод, деякі пухли, що аж шкіра тріскалась; другі висихали, мов тріска: сама шкіра та кості. А ті, що пухли, у них через тріщини витікала вода, відкривалися рани, загнивалися.

На лиці опухлі, набряки під очима. Були такі люди, яких взагалі не можна було пізнати.

Почалась велика смерть. В нашій сім'ї залишилося з дітей двоє: я і менший брат – тато і четверо братів померли. З колгоспу виділили підводу, якою їздили попід хати і збирали трупи. Ховали без труни, клали в ями, були випадки, що один на одного. Не було сили провести покійних в останню путь.

В селі, що тоді звалось Сосновіце, померло дуже багато людей, не було жодної сім'ї, яка не зазнала горя.

Кубряченко Клавдія Йосипівна
1920 р.н., жительки с. Верби
у 1932-1933 роках проживала у с. Верхні Сірогози Нижньосірогозького району
(запис 2008 р. В. Полякової)

У 1932-1933 роках проживала у с. Верхні Сірогози. Навчалася три роки.

Батько: Черемисін Йосип Миколайович 1889 р.н.

Мати: Черемисіна Федора Миколаївна 1891 р.н.

Було 9 дітей : Михайло, Іван, Зоя, Феня, Клава, Рая, Люба, Катя, Марина. Сім'я голодувала. Мали коня, дві корови, курей. Була земля, мало, бо дава-

ли тільки на хлопців. У 1930-1931 р. прийшли і забрала коня, корів, сало у бочці, зерно. Били по стінам хати щупом, чи не заховано у стінах, розкулачували, щоб йшов працювати. Забирати прийшли сусід із сином Чечіні і ще два чоловіки. Батька вдома не було, втік, щоб його не забрали. Зброї не було. Мама все добровільно віддала.

Тоді дітей забрав до себе рідний дід по батьку Микола і годував чим міг, а коли закінчилася їжа,

1932-1933

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

діти почали помирати : Феня, Рая, Іван, Люба. Батька більше не бачили. Одягали хусточки, потім поїхала на літо у Донбас від голоду. Мама написала місце прибуття на листочку і зав'язала в уголок хусточки. Була така худа, що опух живіт, і жінки у поїзді давали їсти, але боялися, щоб не вмерла, була дуже бліда. У хаті топили соломкою. Із сусідами по хорошому, Озерових відправили у Сибір, як кулаків. Сечини жили поруч і потім забрали харчі. Продукти ховали під піч, у глечики. Діти Феня, Рая, Іван, Люба померли у с.Верхні Сірогози, де поховані не знає. Приходила рідна тітка по матері Гафія, забирали мертву дитину на візок і з мамою відвозили кудись. Перед смертю лежали мовчки.

**Мацько Марія Павлівна,
1916 р.н., жителька с. Першопокровка
(запис 2008 р. Л. Гурковської)**

Народилася в селі Першопокровка Нижньосірогозького району.

Нас було в сім'ї 7 дітей, тато і мама. З голоду ще маленькою померла Гандзя (1932 р.н). За сестрою тато Дем'яненко Павло Сергійович помер в 1933 році. Пішов на роботу в колгосп і там прямо помер. Нам прибігли сказали, ми його принесли додому і в погрібі захоронили. А вже потім ми цю землю взяли з погребя, запечатали і принесли на кладовище.

А людей, хто помирав кидали мертвих в колодязі. Отам, де була ферма №2 був глибокий пробойний колодязь. Скільки туди покидали людей—це просто жах. А десь вони там серед ферми в ко-

Мати збирала кашку із акації, копала польову картоплю. Вживші діти були дуже слабі і на кладовище не ходили. Фотодокументів і газетних вирізок не має. Мама у колгоспі не працювала, перейшла жити у село Чехівку, радгосп, різноробочою. Діти ходили збирати колоски, а об'їждчик на коні верхи забирав мішечки і бив кнотом, діти плакали, але їм нічого не віддавали. Ті, що пішли розкулачувати, ті й не голодували. Про людоїдство розмови чула, але конкретних випадків не знає.

По вулиці їздила бричка, яка збирала мертвих по дворах, це бачила на власні очі, мертвих не боялися, бо їх було багато.

лодязі і лежать. Тільки я уже не помню де приблизно був той колодязь. Але був—це точно.

Ми дуже бідували. Їли все, що можна було. Траву ласкавця, пудики, суріпу, ховрахів.

Помню як лежали три людини, не покровські, на обочині. А мені дали кусочок хліба, я така рада була, несла додому, а сама така голодна була, аж судороги мене в животі хватили. А ці просять, добийте нас, ми вже 5 днів нічого не їли. І я розділила їм той кусочок хліба. А сама осталась голодна. Не дай бог пережить таке.

Було, що одна жінка убила свою дочку і варила із неї їсти в казані. А як звать я уже не помню. Знаю, що її забрали і убили.

**Мезенцева Леокадія Юліанівна
1920 р.н., жителька с. Верхні Сірогози
у 1932-1933 проживала в с. Новопетрівка Нижньосірогозького району
(запис 2008 р. Н. Грищенко)**

В 1932-1933 жили в с. Новопетровка (Нижнесе-рогозский район Херсонской области). Закончила 6 классов.

Родители:

Мать – Анеля Станиславовна

Отец – Юлиан Ремишевский

Брат Алексей – 1922 г.р.

Станислав – 1927г.р. дожили до старости.

Старший умер в 2003 году, младший – 1995 году.

Было еще двое детей , умерли маленькими до голода от болезней – брат 4 года– от дифтерии, а сестра – 3 года от воспаления легких.

В Верхние Серогозы переехала после войны, выйдя замуж за Мезенцева Павла Кирилловича, который в Петровке работал на стройке сельскохозяйственных ферм.

До 1937 года жили с отцом, его арестовали, репрессировали, выслали. В селе в одну ночь арестовали 45 человек, увезли в Никополь. Дальнейшая судьба отца неизвестна. Говорят, что их уничтожили.

В период 1932-1933 гг. жили голодно, но никто в нашей семье не умер от голода, все пережили. Было трудно. Особенно зимой и весной. Мама ходила в поле (за Анатольевкой – 14 й км) копала корни, сушила, мололи на жерновах. Из этой мучки пекли коржи. Ели кашку акации, лебеду – варили как суп.

В нашем селе только в одной семье умерло 4 детей. Это были приезжие. У них не было никого, кто бы мог им помочь. Похоронили их на кладбище. Ходили по селу приезжие (чужие) люди., штыками ковыряли землю , искали схованки – запасы. Но у нас ничего не было.

Нас спасала от голода корова. Кормили ее зелеными кураями. А сухой курай запасали для печки. Корову не забрали.

Летом 1933 года, когда поспевало зерно, по ночам ходили на поле, резали колоски. Дома молотили, мололи. Тем и спасались.

Богданова Олена Григорівна
1923 р.н., жителька с. Верхні Торгаї
(запис 2008 р. О. Сабодаш)

Це були страшні, злиденні і стражденні роки для всього людства, в тому числі і для людей нашого села.

Згадуючи ці події, я розповідаю зі сльозами на очах і болем в серці. Я оплакую тих, хто помер від голоду, без кусочка хліба.

Знайте, як це страшно!

Всього я не пам'ятаю і не можу розповісти, але те, що бачила – розповім.

Причиною голодомору була засуха, неврожай, а ще й помилки влади. Хто давав такий наказ, я не знаю, але у людей відбирали зерно, продукти, все, що можна було їсти. А забирали активісти різними методами: силою, ходили з штиками, перевіряли чи не закопане зерно в ямах. Ходили по 2 – 3 чоловіка. Хочу доповнити, серед тих, хто забирав продукти, були такі, що жаліли декого і забирали не все. Ходили по декілька раз на неділю, ходили без попереджень.

Після косовиці дозволяли збирати колоски, але уже збирати було нічого.

Саме в ці роки організувався колгосп «Пчелка». Хто йшов добровільно, кого заставляли примусово. Забирали силою в колгосп коней, знаряддя обробітку.

Скільки дітей залишилося сиротами, ніхто ними не опікувався. Наша сім'я залишилася без батька, трудно, ой як трудно було.

Гурківська Антоніна Ананіївна
1923 р.н., жителька с. Верхні Торгаї
(запис 2008 р. О. Сабодаш)

Народилася в селі Верхні Торгаї, де потім ходила до школи, працювала. Мій батько, Гурківський Ананій Мартинович, був головою сільської ради. В 1930 році він помер. Моя мати, Гурківська Катерина Тимофіївна (1886 року народження), працювала у колгоспі, валяючи мури пустих хат, де вже ніхто не жив. За цю роботу вона отримувала по одному стакану крупи чи муки в день. Завдяки цьому і вижила моя сім'я, яка складалася ще з брата Василя (1926 року народження) та бабусі, Реїм Ганни. Бабуся прожила 90 років.

З дому мене нікуди не пускали і тому я не багато знаю про сам голодомор. Тільки те, про що говорили у сім'ї. Говорили, що причиною голоду був

Когда собрали урожай стало легче, т.к. выдали уже зерно. После этого стало уже легче.

На полях ставили вышки сторожей. Но голод заставлял красть.

Друг на друга не доносили. Село маленькое. Жили дружно. Голодно и трудно было всем.

Майже всі голодували, хто менше, хто більше. Нашій сім'ї допомагала сім'ї Нідзельських, сусіди. В них була конячка. Добрим словом хочу згадати вчителя. Він жив у конторі – Карнафель. Допомогав всім чим міг. Якби не він померло б багато дітей.

В період цих страшних років люди живилися квітками білої акації, кропивою, кураєм. У нас не було грошей, щоб щось купувати, а виміняти тим паче.

Скільки померло від голоду людей не знаю. А скажу, їх хоронили де прийдеться, без гробів, тіла кидали просто в яму.

Від голоду помер і мій таточко – Крушельницькій Григорій Григорович. Пам'ятаю, ховали його без труни, у нього вже не було рук.

На нашому польському кладовищі є поховані від голодомору, їх просто родини переховували після голодомору. Згадуючи ті страшні часи, ми поминаємо тих, хто пішов з життя.

В селі є церква, але костюл (ми католики) не відновлений. Не установлений хрест в селі жертвам голодомору.

Сучасна молодь, слава Богу, цього лиха не пережила, а знають з розповідей вчителів та рідних. Своїм донькам, онукам, родичам я часто розповідаю про події 1932–33 років.

неврожай. Моя сім'я мала корову і тому ми вижили. В 1928 році утворювався колгосп. Багато сімей було розкулачено. У колгоспи забирали майно. Саме ці сім'ї найбільше постраждали в 1932 – 1933 роках.

По троє чоловік ходили з двору в двір, забирали зерно, штрикаючи залізними «щупами» скрізь, де можна. Якщо зерна не було, забирали майно, яке потім продавали на базарі.

Були об'їждчики, які стерегли поля від людей. Один з них Нідзельський Гаврило.

Знаю, що багато людей повимирало. Про сусідів можу сказати, що ні вони нам, ні ми їм не допомагали. Ховали померлих самі, хто чим міг і як міг. Їли люди бур'ян.

**Мілевська Антоніна Михайлівна
1922 р.н., жителька с. Верхні Торгаї
(запис 2008 р. Н. Дорохівської)**

Батько – Тернавський Михайло Арнавович.

Мати – Тернавська Мотря Афанасіївна.

В сім'ї було четверо дітей: троє дівчат – Марія 1917 року народження, Антоніна, Віра – 1925 року народження та брат Іван – 1928 року народження.

Пам'ятаю, що до хати заходили по 3 – 4 чоловіка. Це були активісти. Ішов 1932 рік. Ми жили з мамою, бо батько помер у 1930 році. Голодомор переживали у селі Верхні Торгаї. Активісти, а це були в основному безграмотні, бездушні люди, забирали не тільки зерно та харчі, але не гребували добротними, дорогими речами. Приходили вдень і шукали скрізь, навіть заглядали у глечики.

Ті люди, у яких нічого не було, йшли у колгосп

добровільно, вони працювали на різних роботах. На колгоспних бригадах були створені кухні. Колгоспникам варили затірку, галушки.

Ми ж їли траву, пасльон (навіть тогорічний, сухий), лободу, калачики. Колгоспні поля охороняли об'їждчики. Того, хто збирав колоски, їздові доганяли та били батогами.

Від голоду у 1933 році померла мама.

Тим людям, що проводили поховання померлих, давали по склянці борошна. Щоб отримати цю склянку, іноді починали ховати й тих, хто дуже був слабкий, але ще не помер.

Я вважаю, що винна у голоді влада, бо ті, хто був при владі, не голодували.

**Слишик Ганна Семенівна
1923 р.н., жителька с. Верхні Торгаї
У 1932-1933 роках проживала у с. Догмарівка Запорізької області (нині Нижньосірогозький район
(запис 2008 р. О. Стояновської)**

У 1932-1933 роках наша сім'я проживала у селі Догмарівка Запорізької області (нині Херсонська область). На той час мені було 10 років і я дещо пам'ятаю.

У нашому селі не дуже відчувався голод, хоча він і був. У 1929-1930 роках нашу сім'ю розкуркулили, бо ми були середняками. Силоміць забрали до колгоспу лише двох коней та інвентар, корів не чіпали. А у сусіда забрали все і вигнали з хати. Коли почався голод, у нас було дві корови і тільна теличка. В хаті оселився уповноважений, який відповідав за збирання врожаю. Батько був членом колгоспу і отримав зерно, але його одразу ж забрали. Забирали чужі люди, які ходили лише вдень по 4-5 чоловік. Зброї я у них не бачила, можливо вони нею не користувалися. Такі перевірки здійснювалися не одноразово, а 3-5 разів без попередження. Нічого не можливо було сховати, та вже й не було що. Шукали лише зерно. Мали довгі шпички і штрикали ними скрізь. Одяг не забирали. Худобу залишали, бо пам'ятаю, що було у нас дві корови, одну ми потім зарізали, тим і вижили.

А ще ходили ми до школи. У класах було по 20-27 дітей і усім без винятку давали по одному стакану кип'яченого молока і шматок хліба. А чи давали дорослим, тим хто працював у колгоспі, не пам'ятаю.

Про закон «п'ять колосків» дізналася лише у 1947 році, але пам'ятаю, що поля охоронялися. Було строго заборонено щось збирати. У колгоспі

комори охоронялися сторожами, місцевими, але там і не було що охороняти, бо все одразу вивозили на возах.

У колгосп ішли добровільно-примусово. Мого батька, бувало, що по 3-4 рази викликали на якісь збори. Та і ніхто не знав, що це таке «колгосп». Бідні йшли, а середняки-ні, бо у них забирали все що можна у колгосп. Так що виходу не було.

У нашому селі усі голодували, але якось виживали. Їли млинці з макухи, різну зелень.

Пам'ятаю, мама зварить «борщ»—одна трава, я сиджу, їсти хочу, але не можу—нудить. Та все одно через силу їла, може тому і живу. У цьому селі не було такого, щоб масово вмирали люди. Всього двоє померло, і то не знаю від чого. Ніхто нам не допомагав, та і ми-нікому, бо самі нічого не мали. А от щоб їли котів, горобців і випадків людоїдства не було. До міста ми не їздили, бо було це далеко, а виживали самостійно, та й з чим і на чому було їхати?

А от по сусідству за 9 кілометрів від нашого села, були села багаті: Новогригорівка, і Болград. Там до 1929-1930 років жили заможні люди, які мали великі кам'яні будинки. Їх усіх радянська влада виселила, а поселили у ті два села туркменів. Вони приїхали в тоненьких халатах, без теплого одягу. То всі вимерли від холоду і голоду. Щоб вижити, ці люди перетрушували солому і їли ту січку, але все ж померли. Недовго після 1933 року ми виїхали з Догмарівки.

Локтіонов Микола Сидорович
1921 р.н., житель смт Нижні Сірогози
(запис 2008 р. О.Морозової)

У 1932–1933 р.р. проживав по вул. Шевчен-ко, 83 (сучасна назва вулиці). На той момент навчався у 2-му класі. У свої 11 років збирав на полі колоски, так як не було що їсти. Жили разом з мамою, яка працювала у колгоспі куховаркою, але все одно голодували. За словами Миколи Сидоровича – голодомор був штучний. Продукти

харчування (зерно, худобу) відбирала влада.

Від голоду померли його двоюрідні : брат- Локтіонов Микола Іванович, якому було 5 років, та сестра – Локтіонова Катерина Іванівна, їй було 3 роки. Вони поховані на кладовищі біля церкви. А також померла і їхня мама- Локтіонова Єфросина Пилипівна у 1933 році

Мелешко Павло Петрович,
1922 р.н., житель смт Нижні Сірогози
(запис 2008 р. О. Москаленко)

Навчався у Абашинській початковій школі. Батьки: Мелешко Петро Макарович – 1885 року, Мелешко Тетяна Григорівна – 1885 року народження, брат: Мелешко Петро Петрович, 1942 р.н. загинув у роки Великої Вітчизняної війни.

У 32-33 х роках було тяжко, їли «кашку» з акації, гірчак, лободу. Причина голоду – неврожайні роки. Влада забирала у людей усе: зерно, худобу без зброї. Топили кураєм, залишками соломи, продукти харчування ховали у соло-

му, у вириті ями. Голодували, але вижили.

У ці роки, при організації колгоспів, забирали худобу, особливо коней, корів, насіння для сівби. Усі голодували, але Широкий Семен, Полівода Григорій – жили добре, ще Середа, їх розкулачували, Салія Андрія Яковича вислали на Соловки. Випадків людоїдства не було. У Сірогозах масових поховань не було. Жили згуртовано, дружно. Іноді були випадки крадіжки.

Мовлян Надія Олександрівна
1919 р.н., жителька смт Нижні Сірогози
у 1932-1933 роках проживала в с.Олександрівка Нижньосірогозького району
(запис 2008 р. В. Горбач)

В 1932-1933роках проживала в с.Олександрівка. Освіта—2 класа школи, сім'я середняків.

Забрали корову, коня, вигнали з хати, пізніше забрали одну – єдину курицю, пригоршню пшениці і навіть спечену пишку. За першим разом вдалося зберегти мішечок зерна (сховати в ліжку хворої тітки). Їли курай, гичку кукурудзи, кашку, лободу. Закопували муку, під час голоду не пухли, вдалося закопати трохи зерна, але викопали, коли трохи все

заспокоїлося, вже нічого було у людей шукати.

Причина голодомору: вивезли хліб, і почали накласти податки на кожен двір і навіть, коли розраховувалися, то знову все забирали.

Ходили кожний день, через день, просто дуже часто з'являлися до хати ті люди разом з місцевими комсомольцями.

На сьогоднішній день жива лише вона. В період голодомору ніхто з сім'ї не помер.

Харченко Надія Мойсеївна
1918 р.н., жителька смт Нижні Сірогози
(запис 2008 р. І. Тарикіної)

Проживала у Нижніх Сірогозах по вулиці Шмідта з матір'ю Величко Катериною Терентіївною (1890—1942). У роки голодомору 1932-1933 роках проживала тут же. У 1932 році була сильна засуха, був неврожай. Господарства у нас не було, садили тільки огорог. Зібраної огородини хватало тільки до грудня місяця. У нас продукти харчування ніхто не забирав, бо нічого було забирати. Харчувалися взимку початками кукурудзи, висівками. В колгоспі

в цей час сіяли цукрову тростину, яку давали кожній сім'ї на очистку. Обчищену тростину забирали на переробку на цукор, а насіння , яке залишалося, використовували в їжу.

Одяг був дуже бідний: одна фуфайка на всю сім'ю. Я до школи не ходила, бо не було в чому. В хаті було холодно, топити було нічим. Збирали курай, але від нього бажаного тепла не було. Спілкувалися з сусідами, з ними були добросусідські

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

відносини, але ніхто нікого не пригощав, хоч у сусідів була і корова, і курі. Кожен тримав продукти для себе. Нашими сусідами були Карпачов Іван Ларіонович, Карпачова Тетяна- його дружина, Кузнецов Макар із сім'єю. Ніхто ні на кого не доносив, жили дружно. Продукти не ховали, бо ховати було нічого.

Навесні 1933 року з'явилися торгсини, до яких приймали золото та срібло, а видавали замість цих речей продукти харчування. Мама здала срібні речі: хрестик, ланцюжок для кишенькового годинника та ложку. За це мамі видали до 5 кілограмів крупи саго. У маминого троюрідного брата сім'я складалася з двох дорослих: Кривенко Захара та його дружини Гор-

пини, які мали одинадцять дітей. Вони мали двох коней і бричку. Своє майно в колгосп здавати не захотіли, тому був репресований. Покарання відбував у Соловках, там і помер. Діти вижили всі, здобули освіту.

На нашій вулиці від голодомору ніхто не помер, але багато людей виїхало до міста. Колгоспи працювали і тим хто працював у них готували обід, але це було тільки в сезоні роботи. Діти були в яслах, їх там теж годували. Дітей – сиріт відправляли до дитбудинку, який знаходився у Верхніх Сірогозах, бродячих дітей не було. У нашу сім'ю мама взяла осиротілого хлопчика Гаврила.

Випадків людоїдства не було, масових поховань не було.

Широкий Григорій Дмитрович
1923 р.н., житель смт Нижні Сірогози
(запис 2008 р. В. Горбач)

В 1932-33 роках проживав у Нижніх Сірогозах, вулиця Леніна. На той час вчився у школі, 1 клас.

Через те, що не були у комуні, постраждали дуже. Забрали зерно, корову, курей. Їли все гниле, сушений у печі курай товкли, тим вижили. Весною – все зелене. Діти пухли від голоду,

але вижили. (7 душ сім'я, 2 дочки, 3 сина) середняки.

На сьогоднішній день живий лише я один. В голодомор ніхто не помер. Людей хоронили там, де вони померли (в полі, в дорозі) або вдома в кінці городу, на кладовище рідко везли.

НОВОВОРОНЦОВСЬКИЙ РАЙОН

ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ

Кучмій Клавдія Пилипівна

**1917 р.н., жителька с. Нововоскресенське
(запис 2008 р. О. Шевченко)**

Я добре пам'ятаю про голод 1932-1933 р., бо на той час мені було 16 років.

Я була комсомолка, активістка. Кожного дня ми ходили на роботу, хоч люди і голодували, але поля сіяли і поля охоронялися, бо люди ходили розгрібати землю і збирали зерно, їли його зразу сириим.

Тих людей, що були зайняті на сівбі додому не відпускали. Врожай був, але його забирала влада. Те, що було в людей на городі ніхто не забирав.

Донесення сусіда на сусіда про приховання зерна були, а чи винагороди за це були, я не знаю. Одного разу коли вродила кукурудза, ми зібралися гуртом: жінки, діти, чоловіки і пішли накрасти початків, але поле було під охороною і по нас почали стріляти, убили Шостак Надію, Стецюру Антипа, нас всіх забрали і закрили в коморі, потім допитували хотіли взнати, хто нас організував іти в поле, і хтось таки видав дядька Гордія, його вивезли із села під вартою і більше він в село не повернувся—це був батько Бирської Люби.

По домах ходили так звані «люди-агенти» зі зброєю (наганом), якщо знаходили продукти то відразу все забирали, не пред'явивши ніяких документів. Всі люди мовчали і плакали.

Ми трішки заховали зерна в бак з під горючого від машини і закопали. Ті хто приходив шукати продукти перевертали в хаті все, а на дворі залізною ключкою (палицею) передивлялися всі підозрілі їм місця.

У нас у сім'ї ніхто не помер від голоду, а сусід Ковнір Василь помер молодий. Ще пам'ятаю ходила до скирти соломи, щоб натрусить може яке зерно залишилося, а там лежав мертвий чоловік, тільки я його не знала, бо він був із Воскресенського.

Коли ходили на роботу давали їжу: 100 гр. муки на день на одного чоловіка.

Що таке закон про «п'ять колосків» не знаю, але пам'ятаю добре, якщо назбирали в полі декілька колосків то їх одразу забирали.

На степу були високі вишки з дерева, де сиділи спостерігачі і пильнували за полями. В нас в селі спостерігачем був Микита Мурас.

В колгосп працювати йшли люди дехто добровільно, а декого й заставляли.

Масово люди почали вмирати з голоду вже в 1933 році. Той хто, щось зумів приховати і мав трішки харчів зумів і вижити.

Не голодували так звані «куркулі», тому що в них було все.

Люди одне одному не допомагали, не ділилися продуктами, бо їх було мало, тільки для своєї сім'ї.

Їли окаційову кашку, горобців, гав, ховрашків їх ми вимивали водою з нірки. Ходили в місто Качкарівку міняли тряпки на сіль, пшоно, муку.

В селі померло багато людей, чула навіть, що були такі випадки людоїдства, але не в нас в селі. Ховали померлих будь-де: на городі, в дворі, на кладовищі села. Знаю, що в центрі на кладовищі села був великий рівчак, куди звозили померлих.

Коли минули роки тих страшних часів, люди весь час і по сьогоднішній день поминають померлих на Проводи, Гробки. Поминають цих померлих і в церкві.

Про голод 1932-1933 р. я розповідала не один раз своїм дітям онукам та правнукам.

Я вважаю винними в загибелі багатьох людей в 1932-1933 рр. Сталіна.

Леуш Таїсія Романівна

**1923 р.н., жителька с. Нововоскресенське
(запис 2008 р. О. Шевченко)**

Коли почався голод мені було 9 років, але я добре його пам'ятаю. Врожай тоді був хорошим, але люди голодували, бо все забирали з двору.

Добровільно ніхто не хотів віддавати вирощений урожай. Люди ховали зерно і продукти хто де міг: на лежанках, на горищах, викопували ями. Приходили активісти і все забирали, що знаходили, приречували людей на голодну смерть. Тих хто не

віддавав, або у тих у кого знаходили прихованні продукти харчування арештовували, вивозили із села. Приходили по декілька разів і забирали все до останнього.

В колгоспи люди добровільно йти не хотіли, але в них забирали худобу, коней і люди змушені були йти до колгоспу. Дітей – сиріт, які залишились самі забирали в ясла.

1932-1933

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

Вживати людям приходилось дуже тяжко: їли траву, ховрахів, пекли з лободи моторжаники, ходили до скирт витрушували зерно з соломи.

Вижили ті сім'ї, в яких була корова, або тім,

кому вдалося приховати щось із продуктів.

Людей, які вмирили від голоду хоронили, де могли. На кладовищах їх хоронили у спільні ями.

Це страшне горе я згадую і по цей день.

Бойко Варвара Василівна

1916 р.н., жителька с. Нововоскресенське

**у 1932-1933 роках проживала у с. Петропавлівка Нововоронцовського району
(запис 2008 р. Івахненко В.М.)**

Коли був Голодомор, я проживала в с. Петропавлівка Нововоронцовського району Херсонської області, бо я там народилася, і там була вся наша сім'я. Люди б тоді не голодували, якби у них насильно не відібрали вирощене, бо в той рік урожай був добрий, все вродило і пшеничка і кукурудза, буряк, картопля, все-все. Приходили до двору уповноважені з активістами, і відбирали всі продуктивні запаси. Якщо хтось хотів заховати де-небудь: у сараї, в ямці, у печі чи лежанці – то все рівно знаходили і забирали. Люди плакали і просили, але ніхто не звертав уваги навіть на те, що в хаті залишились малі діти. А пожаліться ніхто не міг, бо не було кому та й люди дуже боялися, щоб не арештовували.

Люди дуже бідували, їли все, що можна: диких тварин і птахів, збирали корінці «Петрових батогів», горішину, їли траву лободи, кропива. Тим, хто записався у колгосп, давали раз на тиждень жменьку проса чи висівок, люди до них добавляли траву лободи або кропиви і пекли «моторжаники». А щоб піти у поле, підбирати де може залишилася картоплина чи бурячок або колосок то це не дозволяли.

Дуже важко було прожити, люди голодували, пухли від голоду, вмирили. Скільки дітей сиротами залишилися! Правда у колгоспі організували ясла і туди підбирали всіх сиріт. Я тоді в колгосп ходила, то мене послали за ними доглядати, так і вижила разом з тими дітьми. У сім'ї у нас теж на щастя ніхто не помер, пухлі були, але вижили.

Дрижак Клавдія Костянтинівна

1918 р.н., жителька с. Нововоскресенське

(запис 2008 р. О. Шевченко)

Пам'ятаю, що в 1932-1933 рр. був голод. Люди на ходу падали та вмирили.

В ті роки не було засухи і врожай був хороший, але зерно забирали, куди я не знаю, що виростало в людей на городі не забирали. Чи були люди, які приховували зерно не пам'ятаю. Дома тримали продукти в мисниках, шафах.

Люди продуктами харчування не ділилися, бо їх було дуже мало. Їли зайців, голубів. В кого було краще здоров'я той і вижив. Була так звана артіль, і ті хто пішов працювати до неї то їм давали їжу.

Люди ходили в поле і збирали колоски, я не па-

м'ятаю щоб поле охороняли. Взагалі людей змушували іти працювати в колгосп. Діти-сироти проживали в яслах.

Від голоду померло дуже багато людей, хоронили на кладовищі, і по сей день поминаємо в церкві тих, хто помер від страшного голоду.

Чула, що в нашому селі на кладовищі, де було масове поховання в голод встановили Хрест загиблим від Голодомору 1932 -1933 р.

Я дуже багато разів розповідала про ті страшні роки які я пережила, своїм дітям. Хто винний в загибелі багатьох людей не можу сказати, не знаю.

Пархоменко Наталія Петрівна

1923 р.н., жителька с. Нововоскресенське

(запис 2008 р. Івахненко В.М.)

Хоч в роки Голодомору мені було всього 9 років, але як починався голод я запам'ятала добре. В той рік врожай був непоганий все вродило, а люди страждали від голоду, бо все забирали з двору: зерно, овочі, фрукти, всі запаси, які були у людей.

Ніхто не хотів віддавати вирощене, бо знали, що без запасу не проживуть. Ховали зерно і продукти

хто де міг придумати: на горищах у підвалах, прямо в хатах, викопували ямки і туди приховували, у печач, у копицях соломи.

Але приходили активісти, уповноважені з міста і шукали приховане. Проштовхували ключками землю в хатах, розвалювали печі, лежанки, лежаки на горищах і все рівно знаходили та забирали. Ніякими проханнями та сльозами не можна було вмови-

ти чи випросити не забирати зерно та продукти, бо в хаті залишалися тільки малі діти та старі люди, які не могли пережити голод.

Приходили і раз, і два, поки не забирали все до останнього. Хоч у полях був врожай та збирати колоски чи овочі не дозволялося, за це суворо карали: арештовували, судили, вивозили із села. А судили за жменьку зерна чи початок кукурудзи. Багато із села були засуджено і вивезено, не всі повернулися. До тюрми засудили Пономаренка Андрія, Ярового Якова Миколайовича, Винник Марію Прокопівну, Марченко Ньюсю (а вдома залишилися троє малих дітей), Виценко Веклу.

Тоді в колгосп люди не дуже хотіли іти, але після того, як у них забрали худобу, коней, іншого виходу люди не мали – мусили записуватися до колгоспу. Коли взимку 1932 р. люди почали помирати від голоду, то дітей, які залишилися самі, збирали в ясла.

А були і такі сім'ї де батьки для того, щоб врятувати свої дітей від голодної смерті, залишали їх десь на станціях, у містах, де їх підбирали і відправляли в ясла. Потрапляли в ясла і діти батьків, яких було заарештовано чи засуджено. Там у яслах ними опікувалася держава.

Вижити людям у яких не залишилося нічого в господарстві, було дуже тяжко, то й виживали хто як міг. Милостиню ходили просити по селах, і траву їли, і диких птахів та тварин, навіть падаль підбирали і їли. Хто міг добратися до міста та мав дорогі речі, то міг виміняти на них чи торбинку зерна якогось, чи проса, чи щось інше з їжі.

Помирало дуже багато, були і такі випадки, що вся сім'я поступово вимирала. Пам'ятаю сім'я Аполонова Кіндрата – помер сам і троє його дітей, Семко Терешко і його дружина, а доньку Таню в ясла забрали, Семко Іван з дружиною і дитиною

У нашій сім'ї, після того як померла бабуся Бирська Ганна, батько вивіз нас у Грузію. На той час вербували людей на переїзд у Грузію. Разом з нами виїхали сім'ї Зоренко, Олійник, Бабенко, Семка Зіновія, Дудник, Семка Мусія.

В кого в сім'ї була корова, чи вдалося приховати щось із їжі, то там вижили і дорослі, і діти. А так люди вимирали, бо були дуже слабі, опухлі від голоду. Хоронили хто де міг викопати могилку, а на сільських кладовищах клали всіх у спільні ями.

Це була страшна трагедія, голод забрав десятки людей. Такого забути не можна і згадувати дуже важко. Проте ми не забули, поминаємо і розповідаємо і дітям, і внукам.

Гвоздик Олени Олексіївна
1929 р.н., жителька с. Нововоскресеньке
(запис 2008 р. Г. Бойко)

Я була маленька і не розуміла що воно відбувалося, але сумно пам'ятаю. Батьків розкуркулили, діда і батька забрали і більше ми їх не бачили. Забрали усе що було в закромах, вигнали з хати. Мама мене віддала в ясла, а сама пішла працювати в колгосп, бо там давали їсти. Жили дуже бідно, їсти не було що. У колгоспі варили кашу з гарбузів, пекли

буряки, і мама мені приносила в кармані щоб покормити так ми і вижили.

Сусіди, що проживали поруч, померли з голоду бо не було що їсти: Пухирь Сергій Лук'янович, Пухирь Хома Лук'янович, Пухирь Паша Лук'янівна, які поховані на кладовищі в с. Нововоскресеньке

Пироженко Олександра Григорівна
1931 р.н., жителька с. Нововоскресеньке
(запис 2008 р. Івахненко В.М.)

Про Голодомор 1932-1933 рр. я знаю з розповідей моєї мами Шевченко Варвари Борисівни. Вона розповідала як бідували люди, як багато помирало в нашому селі дорослих і дітей. Розповідала про те, як люди їли траву, диких тварин і птахів, бо не мали чим прохарчуватися.

Про те, що якби у людей не відібрали вирощений урожай, то люди так би не бідували, не було б таких масових випадків смерті від голоду. У нашій сім'ї померла моя бабуся Мунтянова Мокрина і її син. Ми їх поминаємо завжди, тому я і запам'ятала.

Димова Олександра Парфентіївна
1925 р.н., жителька с. Нововоскресеньке
(запис 2008 р. Івахненко В.М.)

Про Голодомор я не дуже сама добре пам'ятаю, а більше знаю зі слів моєї мами. Сама добре

пам'ятаю, як мама пекла нам лободяники на просі, приносила з роботи в колгоспі по кусочку гарбуза

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

чи буряка, а колись один раз принесла жменьку кукурудзи – ми її зварили у воді і був суп.

Голодували дуже сильно, в Голодомор померла моя сестричка Соколенко Зінаїда Парфентіївна.

Погинайко Гарпина Силівна
1926 р.н., жителька с. Нововоскресенське
(запис 2008 р. Г. Бойко)

Нас в сім'ї було шестеро дітей. Ми дуже голодували, пухли з голоду, їсти в хаті нічого не було. Мама варила кашу з смердючки після чого у нас дуже боліли голови. Тоді уже не варила смердючку, а десь діставала ячмінь, перетирала і варила затірку, але це не допомогло. Померли від голоду батько: Сила Васильович і сестра Клава. Вони були поховані на кладовищі, в спільній ямі — це була не дуже глибока яма, величиною 3х4 метра.

В цій ямі було поховано 35 чоловік, з них я пам'ятаю: Бухоник Сила Васильович, Бухоник Клавдія Силівна, Борисенко Анатолій Федорович, Борисенко Василь, Зануда Іван, Стецюра Полікарп, Стецюра Параска, Стецюра Любова, Стецюра Ніна, Стецюра Марія.

Січевська Катерина Михайлівна
1927 р.н., жителька с. Нововоскресенське
(запис 2008 р. Івахненко В.М.)

Хоч я і мала ще була, та що таке голод запам'ятала на все життя.

Наша сім'я була з бідних, то й жили ми не багаті, а після того як вибрали із комірчини весь запас зерна та інших продуктів, то зовсім погано стало. Мама наша ходила в колгосп, там давали на заробіток жменьку висівок. До тих висівок добавляли траву лободи, кропиви або кураю, припікали все у печі і їли. Ходили по балках шукати «Петрові батоги» — це трава така, у неї солодкі корінці – і їх їли, а ще була велика радість, як знайдеш горішки — це теж трава, у якої корінці схожі на горішки, або як їх тоді називали — «балабони».

Ловили ворон, горобців, вживали в їжу їжаків, щурів, навіть, якщо в колгоспі здихала корова чи

кінь, то їх не встигали вивезти за село. Люди відрізали шматки цієї падалі і їли.

Ми всі жили однією сім'єю, змогли вижити, бо ходили просити попід двори милостиню. За день можна було випросити чи манесенький маторжаник (це змішане з травою просо), або картоплину, чи кусочок буряка. А мама наша вже перестала ходити на роботу, бо була слаба і лежала пухла від голоду, нас намагалася врятувати, сама нічого не їла.

А ще пам'ятаю варили «похльобку» — це вода, у якій варилося все, що на той день вдалося знайти: жменя проса, кусочок буряка, а в основному трава лободи. У нас у сім'ї ніхто не помер, а в селі померло дуже багато людей: дорослі, діти.

Квітовська Клавдія Василівна
1924 р.н., жителька с. Гаврилівка
(запис 2008 р. Т. Коробової)

Дуже мерли люди від голоду. З сім'ї померли – дядько Орел Сидір Трохимович та його дружина Марія Андріївна. Нас від голоду спасали плавні — ходили туди по корінці березки та копали корінь, який називався – дікохт, їли пацюків, ховрахів, дохлих коней.

Родичі розповідали, що і в містах голодували. Випадків людодства не знаю. Сироти виростали

по чужих людях, або самі по собі. Вживали хто був сильніший.

В церкві правиться завжди служба в пам'ять жертв Голодомору, вона відноситься до Московського патріархату.

Наша сім'я поховала двох сусідів, які вмерли від голоду на кладовищі. Старе кладовище зміло водою. Вважаю владу винною в голодоморі.

Гапич Іван Родіонович
1911 р.н., житель с. Гаврилівка
(запис 2008 р. І. Гавілей)

В ці роки була засуха, неврожай. Люди дуже голодували, але й те, що знаходили в полі, плавнях

відбирали спеціально призначені люди, які приходили до осель.

Жителі змушені були приховувати продукти: за-копували в землю та знаходили укромні місця. Не дозволялось збирати колоски у полі. Винних арештовували.

В їжу використовували коріння дерев, рибу, ягоди з плавні. Назву рослин не пам'ятає. З тварин використовували ховрахів. Багато людей мерло від

голоду, але скільки вмерло в нашому селі не пам'ятає.

Родичі хоронили своїх. Одне кладовище було в селі, інше за селом. В теперішній час поминають померлих.

Розповідав дітям, онукам, односельцям про голод. Винними вважаю владу І Сталіна.

Ткаченко Єлізавета Андріївна
1927 р.н., жителька с. Гаврилівка
(запис 2008 р. Т. Коробової)

Народилася і проживає в с. Гаврилівка Нововоронцовського району Херсонської області.

Про голодомор 1932-33 р.р. пам'ятаю таке: була засуха, неврожай. З розповідей дорослих пам'ятаю, що були арешти людей, за те, що вони збирали в полі колоски.

Пам'ятаю озброєних чужих людей, які шукали продукти по оселях. Дітей годували в колгоспі, пам'ятаю як з коробочкою йшла по їжу, їй дали, а

вона несла додому і розлила, то дуже плакала.

Пам'ятаю як відбирали худобу і одягу у їх вдома.

Члени сім'ї добровільно вступили в колгосп. В плавнях копали корінці, сушили і ліпили коржиків. В їжу споживали ховрахів, пацюків, дохлих тварин.

Мертвих людей ховали на сільському кладовищі, зараз поминають всіх померлих. В день пам'яті жертв голодомору в церкві правиться служба.

Атеменко Лідія Федорівна
1920 р.н., жителька с. Гаврилівка
у 1932-1933 роках проживала у с. Дудчани Нововоронцовського району
(запис 2008 р. І. Гавілей)

Народилася в с. Дудчани Нововоронцовського району Херсонської області. Про голодомор пам'ятає таке.

Були великі податки, влада відбирала в людей продукти. Нічого приховати не можна було, скрізь знаходили заховане. В полі не дозволяли нічого збирати. Були арешти, висилання, побиття. За п'ять колосків наказували. Сторожі охороняли поля.

В колгосп йти не примушували, йшли добро-

вільно. В колгосп відбирали худобу. Люди вмирили масово. Не голодував той, хто був при владі. Виживали сильніші. Ділитися з ріднею не було чим.

Споживали коріння, ягоди. Ловили ховрахів, птахів, рибу. В містах можна було поміняти одягу на їжу. Про випадки людодства чула, але не бачила такого.

Померлих хоронили родичі.

Винними у голоді вважаю владу на чолі зі Сталіним.

Сміюн Іван Романович
1923 р.н., житель с. Гаврилівка
(запис 2008 р. І. Гавілей)

Народився і проживає в с. Гаврилівка Нововоронцовського району Херсонської області. Про Голодомор пам'ятає таке.

Була засуха, неврожай. Дуже голодували. Коли хтось приховував продукти, то відбирали, пам'ятає з розповідей дорослих, що приходили в оселі і витрушували все, що знаходили. З розповідей знає,

що багато людей померло. В голоді звинувачували владу.

Їли ховрахів, голубів, коріння конали в плавнях, пекли ліндики з трави. Розповідав дітям і онукам про Голодомор, що пам'ятав з розповідей дорослих, бо сам був малий.

Куц Наталя Сергіївна
1924 р.н., жителька с. Гаврилівка
(запис 2008 р. В. Куца)

Народилася і проживає в с. Гаврилівка Нововоронцовського району Херсонської області. Про голодомор пам'ятає так:

Причиною голоду була засуха, неврожай. Дуже мерли люди. В 1933 році померла мати Глушак Пелагея Іванівна, брати—Василь, Андрій та сестра Феня. Вік не може назвати. Батька забрали не знає хто і він ніколи не повернувся додому. Залишилась

сиротою, виховали чужі люди /прізвище Мурашко/.

В їжу споживали накопані корінці з плавні. Молотили солону пшеничну, горохову. Ловили рибу. Ловили голубів, ховрахів.

Померлих ховали на кладовищі. Мертвих людей можна було побачити на вулиці. Поминають померлих.

Квітовська Клавдія Василівна
1924 р.н., жительки с. Осокорівка
(запис 2008 р. О. Амбіцької)

Причиною голоду було те, що влада забирала урожай, Сталін не давав, все вивозили. Відбирали у людей все вирощене, свої партійці. До людей застосовувались покарання, вбивали людей за жменьку зерна. Ті, які ходили відбирати хліб у людей мали зброю, і приховати не було можливості ні зерна, ні продуктів, бо їх було інколи по 5, а той 6 чоловік.

Як почали колгоспи збирати, то стало ще хуже. Стали забирати у людей скотину і одяг, що бачили, те й гребли. У полі не дозволяли збирати колоски,

залишки городини. Поля та колгоспні комори охороняли свої люди. У колгоспи не змушували йти, хто хотів, ті йшли добровільно. Худобу ніде не ховали, вона стояла в конюшнях. Ходили партійці серед білого дня, могли тиждень не заходити, а могли і кожен день приходити.

У кого було їсти, той і не голодував. З рослин вживали у їжу паслін, щавель конячий, курай, а з тварин—ховрашків, та птахів.

Всіх померлих за період голоду поминаємо на кожні Проводи та поминальні суботи.

Семерня Євгенія Павлівна
1920 р.н., жителька с. Осокорівка
(запис 2008 р. Л. Танасієвої)

Добре пам'ятаю голод 1932-1933 років. Причиною голоду було те, що силоміць вивозили хліб і будь які харчові запаси із кожного двору, перевіряли, щоб ніхто не залишив навіть жменьки зерна. Відбирали люди, які були в картузах з кокардами, казали: «мама тіхонько! Це активісти!». Документів ніхто ніяких не пред'являв. Грубо з окриком і погрозами відбирали все, ще й залякували тюрмою. Приховати не можна було нічого, навіть вкопували, якщо хтось щось закопав. Шукали скрізь, навіть у подушках, одязі, дитячих іграшках. Приходило по 3-4 чоловіка і забирали не лише харчі, а й худобу.

Про закон «п'ять колосків» знали, сестра в кармані нижньої спідниці приносила з току трохи зерна, а тих жінок, у яких його знаходили, лякали розстрілом і засланням. У полі теж не дозволяли збирати колоски, їздив об'їзчик з нагайкою і відганяв від поля. Колгоспні поля та комори охороняли активісти.

В колгоспи йти примушували, бо мало було добровольців, а хто не хотів, тих розкуркулювали і вивозили з села. Худобу вони переховували в плавнях.

Помирати масово з голоду люди почали у 1933 році. Спочатку пухли, а потім висихали, ходили від хати до хати ті, що ледь пересувалися, просячи хоч що-небудь з'їсти.

Не голодували активісти, так як інші, бо мали доступ до продуктів. У виживанні від голоду майже не допомагали одне одному. Пробували йти до міста попрацювати, та абищо вкрати. Ще там вимінювали найцінніше за пів хлібини, бо купити не було за що.

У нашому селі є Свято-Троїцька церква, яка відноситься до Московського патріархату, на Проводи, Гробки та Зелені свята завжди поминають померлих від голоду. Знає і сучасна молодь села про голод 1932-1933 років.

Винне у всьому було керівництво країною.

Ящук Ярина Іванівна
1935 р.н., жителька с. Осокорівка
у 1932-1933 роках проживала с. Любимівка Нововоронцовського району
(запис 2008 р. Є. Мазура)

Зі слів Олени Михайлівни Ярина Іванівна пам'ятала про Голодомор 1932-1933р.р. Вона розповідала, що був не врожай і те що зібрали забирали представники місцевої влади, в яких не було документів і зброї. До тих хто приховував зерно застосовували арешти, били.

Ховали продукти в сараях, коморах, заривали в землю.

Щоб вижити їли щирицю, паслін, осику, горобців, мишей.

У колгоспи йти не змушували. Йшли добровільно, щоб вижити, бо там давали їсти.

Єднак Любов Іванівна
1913 р.н., жителька смт Нововоронцовка
(запис 2008 р. О. Морозової)

Її сім'я в 1932-33р.р. проживала на території Нововоронцовки. Її донька Мова Валентина повідомила, що багато людей в Нововоронцовці в 1932-33р.р. голодувало, особливо ті, хто не працював у колгоспі, їли корінці, курай.

Любов Іванівна та її старша сестра працювали в колгоспі, тому в сім'ї ніхто з голоду не помер, але

вона розповідала, що на одній із вулиць задвору жила жінка-людодід, вона ловила дітей, вбивала їх та їла, навіть дорослі обходили її вулицю стороною. Пізніше вона була викрита та арештована. Ні її прізвище, ні вулицю, де вона проживала, вона не пам'ятає.

Кобилин Ніна Іванівна
1922р.н., жителька смт Нововоронцовка
(запис 2008 р. О. Ткачової)

Під час голодомору 1932-33 року проживала у смт Нововоронцовка Херсонської області.

Ніна Іванівна пам'ятає про те, що був голод у 1932-1933. Причиною голоду називає те, що забирали у людей урожай, продукти харчування, люди, які були прислані владою. Вони приходили в основному вночі. Ніяких документів господарям ті люди не показували.

Заховані продукти, зерно люди ховали, хто де міг. В основному закопували. Але ж ті, хто приходили забирати хліб, ходили із залізними палками, які втикали в землю і так швидше знаходили закопане.

У них в сім'ї батько закопав зерно, одного разу біля собачої будки, то не знайшли.

Ніна Іванівна добре пам'ятає про те, що люди їли під час голоду ховрахів, жаб, коріння та листя дерев.

Чи був голод у містах сказати не може, бо у місті, за її словами не була.

Людей, які працювали у колгоспі годували, але мало. Забирали дітей, у яких не було батьків, у так названий «майдан» (щось подібне на інтернат) і там трохи їх підгодовували. Але всіх дітей, у яких не було батьків, не забирали.

Копильник Ганна Федорівна
1921 р.н., жителька смт. Нововоронцовка
(запис 2008 р. В. Буценко)

На період голодомору 1932-1933 років проживала в Нововоронцовці.

Ганна Федорівна засвідчила, що урожай у 1932-33 роках був, але його забирала влада. Забирала все зерно, продукти харчування, худобу, птицю. Ганна Федорівна згадує, як прийшли до них в ночі шукали зерно, але нічого не знайшли. Забрали батька в міліцію, але довго він там не був. Щоб сусід на сусіда заявив такого не було. Документів не показували, і ніхто їх не потребував. Люди

боялися. Зброї в них не було, були тільки залізні штрички.

Продукти практично не можливо було заховати, шукали кругом навіть під подушками. Люди знали що таке 5 колосків. За п'ять колосків садили в тюрму. Колоски збирали, і віддавали у колгосп. Люди ішли в колгосп на роботу, бо там давали їсти.

Люди були голодні, їли коріння, листя з дерев, лободу, курай, кашку з акації. Ховрашків виливали водою і їли.

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

Чи опікувалася влада про дітей-сиріт. Ніхто не опікувався. Як могли так і виживали. Сусід сусідові не допомагали.

Ганна Федорівна розповідала, як помер їхній сусід з голоду. Його поховали у дома в саду. Чи поминають людей які померли від голодомору, так

поминають. Церква у нашому селі є, але за радянської влади ніхто їх не поминав. Хреста жертвам голодомору немає в нашому селищі. Чи розповідали своїм дітям про голодомор 1932-33 років. Так розповідала і дітям, онукам і правнукам. Винна була влада в загибелі багатьох людей.

Лірник Ольга Денисівна
1915 р.н., жителька смт Нововоронцовка
(запис 2008 р. Л. Гой)

Вона засвідчила, що пам'ятає про те, що був голод 1932-1933 років.

На її думку голод був створений штучно. Урожай був хороший, але його забирали у простих людей, хоча в сім'ї було багато членів родини. Забирали все: зерно, картоплю, насіння, худобу, коней, свиней. Грузили на підводи, а потім пере грузили з підводи на баржу, а баржі відправляли кудись – куди, вона не пам'ятає. Забирали продукти харчування представники місцевої влади, міліція. Ходили вдень по 2-3 чоловіки. Приходили до тих пір, поки не знаходили продукти харчування, по кілька разів на тиждень. Заховати не можна було нічого, все одно знаходили. Шукали за допомогою металевого стержня, проколювали землю і шукали. Не залишали для харчування сім'ї нічого, хоча було багато дітей.

Про закон «П'ять колосків» чули. Судили дуже здорового, давали 8-10 років.

Те що залишалось на полі: колоски, насіння соняшнику все заставляли визбирувати і здавали в колгосп.

Люди йшли в колгосп заради того, щоб їх там погодували. Бо тих, хто не працював у колгоспі не кормили. Грошей у колгоспі не платили. У місто за продуктами не їздили, бо не мали грошей. Виміняти не було чого, бо жили дуже бідно. Виживали тільки ті, що працювали у колгоспі.

Повмирало від голоду дуже багато людей, особливо дітей. Були випадки поїдання людей людьми, варили з трупів мило.

Похованням трупів не займалися представники влади, тільки свої близькі, рідні. Ховали де хто міг: на подвір'ї, на городі, у канавах.

У церкві поминають жертви Голодомору.

Про Торгсін не чула. Членам своєї родини дітям, сусідам, онукам розповідаю постійно.

Пасько Марія Вікторівна
1923 р.н., жителька смт Нововоронцовка
у 1932-1933 роках проживала у с. Петрівка Нововоронцовського району
(запис 2008 р. О. Морозової)

Її сім'я в 1932-33р.р. проживала в селі Петрівка Нововоронцовського району. Усі члени сім'ї залишилися живі, батьки і діти ходили працювати у Володимирівку (село між Петрівкою і Любимівкою, за-

раз його немає, зникло в наслідок повені) де заробляли харчі.

Було сутужно з їжею, але мати розписувала кожен крихту по днях. Ще пам'ятає, що сусіди — сім'я Гончарових майже вся вимерла.

Петрусенко Лідія Омелянівна
1918 р.н., жителька смт Нововоронцовка
у 1932-1933 роках проживала у с. Трудолюбівка Нововоронцовського району
(запис 2008 р. Л. Мартиненко)

Вона засвідчила, що у 1932-33р.р. був штучно створений голод, що урожай у 1933 році був, і був хороший, але його забрали і десь вивезли.

Забирали зерно, продукти харчування, худобу, птицю працівники місцевої влади. Годувальницею їхньої сім'ї була швейна машинка. Батько шив на ній одяг. Але коли забирали продукти, забрали і машинку. Батько на заробітки поїхав у м. Запоріжжя. Говорив потім, що голоду в місті не було.

У період голоду виживали за рахунок того, що крадькома збирали колоски, зерно—молоди, добавляли траву і варили кашу, їли солону.

Скільки людей померло в селі не пам'ятає, але пам'ятає, що спочатку ховали десь на кладовищі, а потім коли всі члени родини були виснажені від голоду, підкопували могили ті що були, на низ клали ряднину, на ряднину покійного, зверху вкривали рядниною і закопували землю. Було таке, що за-

ривали в землю, де вмирала людина, там і ховали (в полі, на городі).

У сім'ї Лідії Омелянівни, крім неї було ще 9 дітей. За період 1932-33 років померло шестеро.

Колгоспи, створювали так: спочатку збирали збори, розповідали, що необхідно всіх свиней, корів, коней здати добровільно. Де хто віддавав все, але є такі, що залишали дома, ховали в підва-

ли, не виводили із сараю, але прийшли працівники сільради і насильно забрали.

Хто працював у колгоспі трохи давали їсти, але якщо в родині 10 дітей, а працювала одна мати, батька, коли був на заробітках у місті посадили в тюрму, було важко вижити.

Померлих у період Голодомору 1932-33р.р. у колі родини поминають. Своїм членам родини, дітям, сусідам, онукам розповідала і розповідає.

**Скоробогатих Любов Григорівна
1923 р.н., жителька смт Нововоронцовка
(запис 2008 р. О. Морозової)**

Любов Григорівна пам'ятає, що у 1932-1933 роках був голод. Причиною голоду вона називає те, що забирали у людей зерно і продукти харчування і вказує, що влітку 1932 року був малий урожай зернових.

Люди, які забирали у інших людей зерно та другі продукти, називалися активістами, приходили вночі по три чоловіки і нищпорили кругом: у конюшні, на горищі, у дворі. При цьому ніхто ніяких документів не показував. Спочатку доводили людям план здачі продуктів. Батько Любові Григорівни аж три рази виконував той план, а активісти все одно приходили і шукали. Коли знаходили. Не знайшли тоді коли батько заховав зерно на горищі, а драбину забрав, і тоді коли закопав у конюшні біля корови. Згодом забрали і коня, і корову в колгосп.

У колгосп люди не хотіли йти, хіба що ті, у кого нічого не було вдома з господарства. А у кого був

свій кінь, корова — не хотіли йти в колгосп.

Вмирати люди почали у кінці зими 1932—на початку весни, весною 1933 року, коли вийшли всі запаси, і люди обезсилені були від голоду. Трупів валялися у дворах, на дорозі, на обочині. Потім їздили бричками і підводами, грузили цих людей і вивозили на кладовище, де зараз знаходиться лікарня (ближче до дороги). Хто хоронив рідню у себе в городах.

Діти, у яких батьки повмирили, ходили і шукали яку-небудь їжу, і згодом самі потім вмирили. Сусідка Любові Григорівни тьотя Віра тоді теж голодувала. Із сім'ї Скоробогатих іноді щось їй приносили з продуктів (коли у них ще щось було). Тьотя Віра так і померла від голоду. Згодом, згадує Любов Григорівна, ми їли пасльон та корінці осоки, ловили ховрахів.

Так і вижили в голод.

**Циганенко Микола Олексійович
1923 р.н., житель смт Нововоронцовка
(запис 2008 р. О. Морозової)**

Про Голодомор 1932-1933 р.р. пам'ятає і вважає, що це було знищення людей.

Представники місцевої влади приходили, забирали зерно. Зброї, документів вони не мали.

Люди приховували зерно. Тих кого виявляли, що ховали зерно від влади арештовували. Їли пе-

рець, гірчицю, цвіт липи, ховрахів, жуків, собак та мишей.

У загибелі багатьох людей звинувачує владу.

У колгоспи силою не змушували йти. Люди самі йшли, бо потрібно було вижити. Тим що працювали в колгоспі давали їсти.

НОВОТРОЇЦЬКИЙ РАЙОН

Радченко Катерина Іванівна
1923 р.н., жителька с. Одрадівка
(запис 2008 р. Т. Романюти)

Життя пролетіло ніби птах по полю.

На його шляху були досягнення і недоліки. Самим страшним недоліком нашої країни був період, під час якого було створено голод. Звичайно, голоду могло і не бути, адже врожай зерна у 1932 році перевищував показники 1931-го. Тобто харчів не бракувало, але держава конфіскувала їх у населення «в ім'я великої мети». За наказом вищого керівництва було різко піднято план хлібозаготівель. З господарств виміталось все, що можна було вимести. У кожному селі були створені спеціальні загони у пошуках збіжжя.

Спочатку спустошували колгоспні комори. Навіть було забрано посівний матеріал. Члени цих спеціальних загонів порушували правила виконання вивозу із сел України зерна. План вивозу зерна був даний вдруге.

У колгоспах зерна вже не було, тільки вітер розхитував двері пустих комор.

Потім дійшла черга до селянських осель. Колгоспники мали зерно та овочеві продукти зі своїх присадибних ділянок. Все це забиралося. Люди, яким було доручено займатися цією справою, не звертали увагу на кількість членів сім'ї і що вони будуть їсти в майбутньому. Забирали буквально все. Діти плакали. Матері благали, щоб хоч для дітей залишили їжу. На ці сльози і благання ніхто не звертав уваги.

У селі стояла мертва тиша. Можна було побачити, як на кожній вулиці, біля акацій, стояли люди. Вони їли квіти з акації. Лобода, свиріпа, калачики, молочай, паслін, ласкавиця заміняли людям хліб та

страву. На вулицях лежали мертві люди, яких нікому було хоронити, бо інші були опухлі. У селі склалося тяжке становище. Батьки не знали, що робити. Односельці йшли в степ. Пересівали скирти заради жменьки зерна, яке пізніше ставало крупою для ріденького супу.

У нашій сім'ї залишилася тільки сіль, а в сусідів гіркий перець. Наші мами обмінювалися цими продуктами. Кип'ятили й пили цю гірку воду. Людям доводилося їсти дохлих коней, птахів, ховрахів. Селяни забули, що таке печений хліб. Крихітка хліба коштувала на вагу золота, та й її не було.

При такому тяжкому становищі на Україні знайшлися керівники, які робили все необхідне для спасіння від голоду українського народу. На Україну прибуває Павло Петрович Постишев, який очолює керівництво Україною.

З убогих республіканських ресурсів і випрошених у Івана Єгоровича Якіра армійських запасів він створив продовольчий фонд дитячої допомоги, до якого увійшло: 700 т борошна, 170 т цукру, 100 тис. банок консервів, 500 пудів олії та деякі інші продукти.

За два тижні, до березня 1933 року було організовано харчувальні пункти на 60 тисяч дітей України. У школах були гарячі сніданки, у лікарнях приділялася особлива увага підростаючому поколінню. Це з його ініціативи у країні знову загорілися Новорічні ялинки, з'явилися піонерські табори, знову було чути дитячий сміх.

Люди були виснажені, але йшли на роботу. Йшли заради того, щоб одержати пайок.

Ми – потомки тих, хто ніколи не повернеться до нас, хто загинув через голод. Ми не маємо права їх забувати. Ми повинні зробити все для того, щоб у нашій державі не повторилося це страшне лихо – смерть через голод.

Тітова Євдокія Степанівна
1918 р.н., жителька смт Сиваське
(запис 2007 р. Ю. Михальчук)

На початку 30-х років жили ми у невеличкій хатці-землянці. Підлога в хаті була мазана глиною, а взимку ми її стелили солом'ю, щоб тепло було спати, оскільки ліжок не мали.

Зими були дуже холодні, мело багато снігу. Іноді так замете, що двері надвір майже не відчинялися, тому все зносили до коридору. Піч палили солом'ю та кізяками. Потім до таких умов життя добавився ще й голод.

У сім'ї нас було троє дітей: я-найстарша, сестра Ганна (1923 р.н.) та найменший братик Іван (1927

р. н.). Наш батько, Овчинник Степан Карпович, мав пару коней і наймався возити сіно у Крим та у Риківку (сучасне смт. Партизани). До того ж з 1931 року він працював конюхом у колгоспі «Трудова Україна».

Моя мама, Овчинник Неоніла Семенівна, померла від тяжкої хвороби ще у 1931 році, тому я змушена була доглядати молодших брата і сестричку. До школи я майже не ходила, лише три місяці відвідувала взимку лікбез.

Жилося нам дуже тяжко, голодували. Голодували всі, в достатках я нікого не зустрічала. Моя тітка, Скороходова Олександра Семенівна, не витримавши таких умов життя поїхала зі своєю сім'єю до Криму у пошуках кращої долі.

У селі було дуже багато смертних випадків від голоду. Я, на жаль, пам'ятаю не всіх, а лише своїх сусідів, з якими ми дуже дружили: Лагоша Марію Іванівну (моя подруга, ходили разом до школи) та

її батька – Лагоша Івана, які померли від голоду в 1933 році.

Наша сім'я вижила тому, що їли коржі та оладки з ласкавиці і лободи, жарили бубки бавовни або замочували макуху. Умови життя ставали нестерпними. Як вижила наша сім'я навіть не знаю.

Багато лиха ми бачили на своєму шляху, але такого страшного, коли люди вмирають від голоду в мирний час, я не побажаю побачити нікому.

Залата Клавдія Яківна
1917 р.н., жителька смт Сиваське
(запис 2007 р. В. Шостак)

У 1932 році мені було 15 років. Я вчилася у школі. Жила з мамою, старшим братом і сестрою. Вони всі працювали в колгоспі.

Нам у школі варили якусь бовтушку. Щоб якось прогодуватися, збирали траву молочай, перетреммо його руками і їмо. Також збирали щирицю, і з її насіння пекли коржики. Вони гіркі дуже, та нам здавалися солодкими.

Ходили напівживі. Пам'ятаю, у мами ноги попухли від голоду. Якось брат набрав кукурудзи у кишеню, а хтось побачив, і розповів. Брата заарештували, хотіли судити, та потім відпустили.

Пам'ятаю, приходили уповноважені, шукали сховане зерно. Ходили зі спеціальними щупами.

Прийдуть – і геть чисто все ними поколють. Особливо одна жінка старалася – всюди загляне, нічого не пропустить. Не любили її, і боялися. Хто вона така, і куди ділась з села – не знаю, пам'ятаю, дражнили її «комнезаміжною». Якось мама сховала жменю зерна у горщик і поставила його у піч. Так вона і в піч полізла, і в горщик заглянула. Наче хто їй сказав, де шукати. Страшно було. Знущалися над нами, а ми на траві жили. Якщо вдавалось дістати якого зерна, так ми його сирим поїмо.

Багато людей вмирало, тільки прізвищ їхніх не пам'ятаю. Якось, йдучи зі школи побачила – лежить мертва жінка, а біля неї дитя маленьке плаче. Я так злякалася.

Рюмшин Василь Костянтинович
1921 р.н., житель с. Сивашівка
(запис 2008 р. О. Рюмшиної)

Було мені 11 років. Жили ми в с. Туркменівка біля с. Заозерне. Мали земельний наділ в 10 га, на ньому і господарювали. В сім'ї було 5 чоловік.

Батько помер в 1921 році. Його я не пам'ятаю.

Під час голодомору з матір'ю жило нас троє: я та мої брати Іван і Михайло. Коли нашу родину розкуркулювали, то забрали 2 подушки, самовар, троє коней, дві корови і чорне ягня. Виселили з хати і забрала нас до себе родина Михайленків, яких у сім'ї було 18 чоловік.

Їсти не було чого. Вночі ходили перевіювати скирти в колгоспі «Індустрія» с. Заозерне, щоб знай-

ти зерно. Я ходив по хатах на Восьмому (нині с. Сивашівка) просив їсти: хто дасть цибулинку чи картоплинку, а хто і «добрим словом» відправить. Їли лободу, акацію, калачики. Також я ходив красти колоски. Піду в степ, зайду в середину пайки, наріжу колосків, а виходячи з поля, дивився, чи немає наглядача і мерщій додому. Обмолотимо і їмо.

Люди пухли від голоду. У сім'ї Шелухіних було два сини: Дмитро і Олексій. Вони виснажені лежали на печі та так і померли. Були випадки коли вимирали цілі родини. Весною по дорозі від Восьмого до Захарівки, у степу лежало багато трупів людей.

Зброя Галина Дмитрівна
1918 р.н., жителька с. Одрадівка
(запис 2008 р. І. Ширяєвої, вчителя Одрадівської ЗОШ)

У мого батька було два брати – Федір Іванович та Іван Іванович. Одного разу ми з дядьком Федором підійшли до скирти, вишукували пшеничку, очищали її і їли. Дядько наказав мені йти додому, а сам залишився там. Наступного дня його знайшли мертвим, бо переїв після довгого

голодування. Осиротіли діти, залишилась вдовою моя дядина. Та через деякий час з голоду померли двоє дядькових дітей. Долю дядька Федора повторив і Іван Іванович, який, повертаючись із бригади вправ за мертво, пішов у небуття з голоду.

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

У нашій сім'ї було шестеро дітей – троє хлопців і троє дівчат. Батько працював у бригаді колгоспу «Новий господар». Приходячи з роботи батько змушував нас розстелити газету, сам ставав на неї,

відкочував штанини і витрушував звідти висівки, щоб якимось чином накормити нас. Влітку виживали бо була рослинність, а зимували дуже важко, бо забирали все, що мали сім'ї, ні про що не говорячи.

Литвиненко Володимир Федорович
1928 р.н., житель с. Воскресенка
(запис 2008 р. О. Воронової)

Наша сім'я складалася з чотирьох чоловік: батько – Федір Іларіонович, мама – Мотрона Тихонівна, сестра—Віра 1926 року народження і я – 1928 року народження.

З тих тяжких років запам'ятав я коржики, які мама пекла з потовченого зерна гірчиці і додавала одну ложку муки або висівок. Також добре пам'ятаю такий епізод з мого життя, мама плакала, що нічим годувати дітей, а батько її заспокоював і говорив: «Нам би вижити, а дітей врятуємо».

Я був ще зовсім малим і не розумів всього, що

діялося, але пам'ятаю як від голоду почали пухнути ноги. Потім сусіди нам повідомили, що померли мої бабуся і дядько. Батько взяв ряднину з дому, замотав їх обох і закопав у яму на кладовищі. Про все це я дізнався пізніше, коли підріс, але в сім'ї про них завжди згадували. Найбільше з мого дитинства запам'яталося постійне відчуття голоду, завжди дуже хотілося їсти, а не було чого.

Весною і влітку жилося краще, бо можна було наїстися будь – якої зелені. Ми, дітлахи, їли лопуцьки, калачики і цвіт акації кашку.

Власюк Марія Яківна
1918 р.н., жителька с. Благовіщенка
(запис 2008 р. А. Малихіної)

Коли почався голод 1932-1933 років мені йшов чотирнадцятий рік. Батько, щоб якимось чином прогодувати сім'ю поїхав на заробітки до Генічеська, а мама вступила в колгосп. Ми, четверо дітей, один одного менше, залишалися вдома. У колгоспі мамі нічого не платили, а їсти хотілося завжди. Щоб якимось чином вижити варили листя, кропиву, щавель, бур'ян.

Одного холодного осіннього дня мама пошла нам торбинки і повела нас степом аж під село Чка-

лове. Там стояло не зібране поле кукурудзи, але вона вже осипалася і лежала під льодяною кіркою. Ми руками видовбували кукурудзу з під льоду і складали у торбинки, а коли прийшли додому мама перетерла зерно на муку і зварили нам кашу. Коли ми її їли то наші обличчя світилися від радості. А потім мама каже: «Сьогодні на дворі так місячно, мабуть сходимо ще раз». І ми, вночі, знову пішли по рятувальний харч.

Ганюкова Клавдія Антонівна
1921 р.н., жителька с. Метропілля
(запис 2008 р. О. Нестеренко)

Я народилася у 1921 році і добре пам'ятаю, що у 1927 року почалося розкуркулення. У заможних людей забирали все: хліб, худобу і навіть інвентар. З будинків виселяли цілі сім'ї, не жаліли навіть дітей, а на їх місці робили ферми. Голову сім'ї судили за те, що він був добрим господарем.

У 1932 році наша сім'я залишилася без нічого, зовсім не було що їсти, тому ходили

збирали молочай, лободу, цвіт акації...

Я сама на власні очі бачила померлу від голоду в погребі сім'ю. Їх вигнали з дому, вони скиталися, батька судили, а мати з дітьми померли.

Давали пайки по 100 грамів відходів на людину. Батьки на роботу ходили пухлі від голоду, а мій брат Ганюков Іван Антонович лежав на печі і не мав сили звестися...

Тяпка Марія Петрівна
1926 р.н., жителька с. Новомиколаївка
(запис 2008 р. Ю. Данілевича)

У рік Голодомору мені йшов восьмий рік. Про ті часи я, звичайно, пам'ятаю не багато, але те, що довелося побачити і пережити стоїть перед очима до цього часу. Зі слів старших знаю, що врожай у

1932 році був поганенький, хліба не вродили. А те, що було зібрано з полів, спеціальні бригади вилучали у мешканців села. Ходили з хати в хату, обшуквали все: рови, скирти, копиці, заглядали у хліви,

комори, діжки. Металевими ключками штрикали в землю кругом, а особливо там, де вона була рихла. Тих, хто заховав зерно, і його знаходили забирали у в'язницю. Мого батька було засуджено до 2-х років ув'язнення за те, що сховав трішки хліба.

Мої батьки спочатку були одноосібниками, але після того як засудили батька, мама, за порадою дідуся, вступила до колгоспу аби діти не помирали з голоду. Бо одноосібникам було дуже важко. Їх обкладали величезними податками, які вони неспроможні були сплачувати, забирали з комор все до останньої зернини.

Колгоспникам було легше – їм хоч трішки платили за роботу хлібом. Платили дуже мало та вижити все ж таки можна було.

Хоч я сумно все пам'ятаю, та пам'ятаю якою складною була тоді обстановка в селі. Хліба майже не було. Люди ловили ховрахів, горобців під стріхами та їли їх готуючи як печеню. Випадків канібалізму здається не було, у крайньому випадку я такого не знаю.

Особливо важко було взимку. Люди пухли з голоду, були такі що й помирали. Тих, хто помирав, вивозили «біндюгом» на кладовище і ховали загорнувши в якусь ряднину чи ковдру, що в кого було. Спільних могил не пам'ятаю. Здається ховали окремо кожного.

Аби вижити багато людей з села уходили в радгоспи, які тоді якраз почали організовуватись. Найближче до нас був радгосп імені Фрунзе, що у Василівці. Там теж як і у колгоспі платили хлібом. Дуже мало звичайно платили, сім'ю прогодувати було не можливо. Тому люди йшли поодиноці, залишаючи свої сім'ї напризволяще. Тож пішла з села у радгосп Фрунзе тітка мого майбутнього чоловіка, а вдома залишилися вже помираючі чоловік і шестирічний син. Вона знала що вже нічим допомогти їм не зможе, тому і пішла, аби хоч самій вижити, бо були ще сили йти і працювати. Вони звичайно зго-

дом повмирали, а вона таки вижила. Заробіток у радгоспі був настільки малим, що ділитися було нічим. Мій прадід і Миколи Вирвихвоста батько теж пішли самі, але їхнім сім'ям вдалося вижити.

Я добре пам'ятаю таку жінку Філенко Лукерію Андронівну. Вона у той рік померла з голоду разом із малесеньким немовлям. Її чоловік теж пішов у радгосп – це був мій рідний дядько. Вони жили недалеко від нас по – сусідству, навпроти. А старший їх син, мій двоюрідний брат Микола Філенко, жив. Його до себе забрав наш рідний дядько Трифон. Родичі раді були допомогти один одному, але допомагати було нічим, кожен виживав як міг.

Якось у село, не знаю звідки і хто, привезли зерно «віки». Так люди варили його і їли. Були такі випадки, що люди, які довго голодували, наївшись помирали. У селі можна було зустріти і мешканців сусідніх сіл, які приходили до нашого села щоб обмінити різні речі на хліб. Були такі випадки, що і вмирали вони десь на вулиці шукаючи їжі. Люди ділилися з ними як могли. Якщо у когось було трішки якогось харчу то міняли його на їхні речі. Але було, що одні робили це з жалю аби допомогти, а були і такі, що хотіли скористатися цією ситуацією щоб збагатитися. Бо були у селі і, як кажуть, зажиточні. У них були і корови і хлібець мався. Пам'ятаю одну сім'ю, що жила не далеко від нас. Дядько, звали його здається Ілюхою, з тіткою все життя копили, дбали собі, дітей не мали, жили самі. Хатка у них була старенька і поганенька, а у їх сусідів, сім'ї з дітьми, хата була новіша і міцніша. От вони і виміняли у цієї сім'ї їхню хату за луд пшениці і ще деякий харч. А у ті часи їжа була важливою за хату, то люди і погодилися помінятися. А вже згодом ті дядько і тітка взяли собі прийомну дитину.

Ось таким було життя в нашому селі у 1932-1933 роках. Не дай Боже ще коли небудь таке пережити.

Перетятко Ганна Єгорівна
1926 р.н., жителька с. Сергіївка
у 1932-1933 роках проживала в с. Миколаївка Новотроїцького району
(запис 2008 р. Ю. Данілевича)

Я народилася в селі Миколаївка Новотроїцького району. Наша сім'я складалася з 5 чоловік: батько, мати і нас троє дівчат.

1932 рік був неврожайний, не було дощів. Завжди було вдосталь картоплі, а в цьому році не вродило. Настали голодні дні. Спочатку батьки порізали птицю, а взимку зарізали корову. Коли всі продукти закінчились, батьки пішли в поле і принесли декілька пригорщів зерна гірчиці. Мати перетерла її, вийшло щось схоже на борошно. Вона почала замішувати його на воді, але нічого не виходило.

Гірко плачучи, все ж таки зліпили якісь коржечки і спекли в печі. Дали нам по одному, ми з'їли, але знову хотілося їсти. І ми їли все, що можливо – ловили горобців, виливали ховрахів. В селі зникли коти і собаки.

Одного разу, коли не було батьків, зайшов до хати наш односелець дядько Іллюха, почав нишпорити по хаті в пошуках їжі. А ми налякані сиділи на печі і боялися поворухнутись. Нічого не знайшовши, він вийшов з хати. Зійшовши з порога він упав і помер. Такі випадки були часті в селі.

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

Люди мертві валялися на вулицях, біля хат. Працювали спеціальні бригади, які підбирали цих людей, звозили до ями і всіх разом ховали. З настанням весни ми ледь живі повиповзали з хати, бо не мали сил іти. Їли зелену траву, березку, ло-

боду. Мати варила із трави юшку. Наша сім'я вижила вся. А от у сусідів було 12 дітей, а вижили тільки шестеро.

Не доведи господи пережити вам те, що пережили ми.

Вірик Віра Никифорівна
1926 р.н., жителька смт Новотроїцьке
(запис 2008 р. Т. Кобелевої, вчителя Новотроїцької гімназії)

Наша зроблена з очерету хата стояла на краю села, біля степу. По подвір'ю бігала птиця, на прив'язі біля яблуні мирно паслись коні та корова, у загоні-вівці, у хліві – свині.

Працьовита у нас була родина. Рано, ще тільки сонце починає сходити за обрієм, батько разом з двома моїми старшими сестрами та братом виїжджали в поле, а я залишалась вдома, допомагала мамі поратися по господарству.

Того 1932 року зібрали добрий урожай. Ми раділи: зиму переживемо, залишиться хліб, щоб на весні знову посіяти, щось продати та докупити інвентар. Хіба ж знали, що одного холодного ранку завітають до нашої хати непрошені гості, та не з гостинцями, а з штирями. Швидко повиносили вони всі запаси на зиму, забрали худобу, птицю, вигребли все до останньої зернини. Штирями подовбали піч, долівку в хаті,

забрали одяг і хліб з печі. Ми залишилися голі, босі і голодні.

Щоб якось прожити батько пішов в інше село сусіднього району пасти худобу. У матері залишилось четверо дітей, яких треба було піднімати. Одного разу передав батько зароблений хліб нашим односельцем, та не доніс він його, залишив собі, а мамі сказав, що батько підсобирає хліб, а мама щоб прийшла і забрала. Тож вирушила мама з братом голодна в дорогу, та не дійшла, померла. Брат бігав по людям просив хоч щось поїсти, та ніхто не дав, бо у самих нічого не було. Поки брат бігав на мамі залишилась тільки сорочка. Так і поховали маму: підстелив батько сіна розірвав сорочку та й накрив маму.

Тяжко нам прийшлося без маминої ласки. Бігали в поле, їли пасльон, варили кашку із сушеного бур'яну.

Сінько Любов Кирилівна
1927 р.н., жителька смт Новотроїцьке
(запис 2008 р. Т. Россошик, вчителя Новотроїцької ЗОШ №1)

У 1933 році я проживала в селі Захарівка. У сім'ї нас було двоє дітей, я і менший на два роки братик, якого я няньчила. Мама працювала кухарем у колгоспній бригаді.

Одного весняного дня під час посівної я попросилася до мами в поле. Там, на каміннях розводили багаття і варили мамалигу для працюючих, яких годували один раз на день. І в цей день я спостерігала жахливу картину, яка стоїть перед очима все моє життя. У казані кипіла мамалига, я сиділа і вдихала, як здавалося мені, такі ароматні пари цієї каші, а мама пішла в намет за сіллю. З поля йшли жінки, які побачили, що біля казана нікого немає. Вони швидко підбігли, почали руками хапати киплячу кашу і класти собі, хто в кишеню, хто у фартух, щоб віднести додому дітям. Здавалося, що

вони зовсім не відчували жару і не обпікалися. Це було жахливо.

І ще пам'ятаю один жахливий епізод, коли в сім'ї Ніколаєвих за одну ніч померли мати і двоє дітей, хлопчик такого віку як я, а дівчинка роки на два молодша. Я бачила як їх всіх трьох поклали на візок і повезли на кладовище.

У нашій сім'ї з голоду ніхто не помер, але жилося дуже важко. Їли один раз на день, пізно ввечері, коли мама приходила з роботи і приносила в чоботі жменю зерна, яке вдавалося вкрасти ризикуючи власним життям, тому що за це суворо карали. Зерно товкли в ступі, варили з нього кашу і їли. Я тоді не розуміла чому ми їли тільки ввечері, а виявлялося, що це зерно зберігалось в закромах і було на половину з мишачим послідом і щоб цього не було видно їли тільки ввечері.

Глушак Григорій Іванович
1918 р.н., житель смт Новотроїцьке
(запис 2008 р. Т. Россошик, вчителя Новотроїцької ЗОШ №1)

У ті роки я ходив до п'ятого класу. Сім'я наша була велика, батьки, я і чотири старші сестри. У

1933 році ми дуже голодували, тому що всі харчові запаси у нас забрали, але на нашому горіщі лежа-

ла шкіра давно зарізаного теляти. Вона була стара і пересохла, але ми її обскрібали та варили супи.

Жити було нестерпно і батько змушений був їхати у Росію під Москву на заробітки. Він працював на залізниці, отримував за роботу пайок і висилав нам сухарі. Але мама спочатку всі нам не дава-

ла, а ділила по маленькому шматочку на обід та вечерю.

У школу я не ходив, тому що паморочилась голова. І мама не дозволяла туди ходити, казала: «Як помирати так усім разом». Від голоду в селі помирало дуже багато людей.

Кравченко Варвари Кузьмінічни
1928 р.н., жителька с. Подове
(запис 2008 р. О. Коршун)

У голод було дуже страшно. Кожен день вмирали люди. Їх усіх збирали, кого по хатах, а кого просто на вулиці, вантажили на воза і викидали в одну яму. Мій найменший брат помер від голоду в січні 1933 року. Я сама була пухлою, одні кісточки виднілися і батьки були пухлі, мама вже не могла ходити на роботу.

Їли все, що можна було їсти: ховрахів, горобців, траву. Старший брат часто ходив на

сироварню, пекарню крав там хліб і сир, за що його часто били. Мама міняла вишиті вироби на муку і зерно. Батько з братом Петром ходили на роботу і там їм давали три пайки. Дві пайки вони з'їдали, а одну порцію бульйону приносили нам з сестрою.

У нашій хаті не було нічого, що можна б було обміняти на їжу, тому спали ми в холодній хаті на полу, на соломі.

Заболотня Віра Степанівна
1922 р.н., жителька с. Новодмитрівка Друга Іванівського району Херсонської області
у 1932-1933 роках проживала с. Подове Новотроїцького району
(запис 2008 р. Сібільової С.С.)

Наша сім'я проживала тоді в Новотроїцькому районі, село Подове хоч я на той час була ще маленькою дівчинкою, але я пам'ятаю ті жахливі часи 1932-1933 років. Невідомо для яких цілей, нам цього тоді не роз'яснювали, але влада забрала у селян, в першу чергу одноосібників, все зерно. Виконавцями були молоді хлопці, яких називали комсомольцями. Вже пізніше почала розуміти, що основний удар був направлений проти тих, хто не хотів вступати до колгоспів.

Хто висловлював хоч найменше невдоволення, тих без всякого жалю, цілими сім'ями грузили на

підводи, везли на станцію і відправляли, як тоді казали, «на Соловки». Більше цих людей ніхто ніколи не бачив. Фактично тоді вижили тільки ті, хто працював у колгоспі – їх більш-менш кормили. Мій тато працював об'їждчиком в колгоспі, тож наша сім'я теж вижила.

В людей забирали не тільки продукти, а і одягу, і робили це в основному вночі. Бувало, в одну і ту саму хату заходили по декілька разів, бо сумнівалися, чи все забрали. Весною 1933 року, коли голод особливо дошкуляв, люди їли щавель, лободу, грицики, горобців.

Хоронили померлих від голоду в силосних ямах.

Кубатко Галина Федотівна
1921 р.н., жителька с. Софіївка
(запис 2007 р. Н. Скрипник, педагога-організатора Софіївської ЗОШ)

У батьків нас було семеро дітей. Хліба не було зовсім і тому сім'я наша дуже голодувала. Їли траву, нарвемо калачиків, посиплемо сіллю і їмо. Рідко, але бувало, принесе батько невеличку хлібину, яка коштувала тоді сто карбованців, розділить на всіх нас, а сам не їсть, голодує. Або наловить їжаків, обдере їх, зварить і їмо.

У голодовку померла моя сестра Соня. Пам'ятаю все хліба просила. Ми з нею лежали на холодній печі, вона просила поїсти, а потім затихла. Я не знала, що вона померла, дивлюся спить та й спить, потім доторкнулася, а

вона холодна. Підійшла мама і сказала, що Соня померла.

Я і моя друга сестра Ніна ходили по людях просити хліба. Говорили всім, що у нас немає батьків. Дехто нас годував, а одна жінка дала нам кисляка і макухи, то ми такі були з цього раді. А ще ходили на свинарик. Свиней погодують, а потім ми в коритах позбираємо залишки та й їмо.

Сестри Валя і Міля були дуже пухлі від голоду, а себе я не бачила.

Вижила наша сім'я тільки завдяки тому, що батьку, як молотобійцю давали пайок.

Місько Ганна Михайлівна
1919 р.н., жителька смт Сиваське
(запис 2007 р. В. Шостак)

Наша сім'я була дуже велика, але невдовзі, коли мені був один рік, померла моя мама. Тож залишилися ми з батьком, а було нас шість дітей. Десь у 1931 році, а може на початку 1932-го мої старші брати і сестра завербувалися на роботу в Крим. Ми з батьком залишилися вдома самі. Жили ми на «Литвинах», так наш куток називався.

Якось батька довго вдома не було, кудись його послали, а до нашої хати прийшов п'яний молодик і почав шукати їжу. Я дуже злякалася і коли батько повернувся, стала просити, щоб більше мене одну не залишав.

Голодно було. Їли все: збирали лободу, насіння

з щиріці. У школу ходили, бо нас там трохи годували. Ми завжди так чекали тієї роздачі.

А ще пам'ятаю, глянеш у вікно, а біля школи везуть померлих на кладовище. Складуть на тачку і тягнуть. Дуже страшно те згадувати.

Коли стало зовсім нічого їсти, батько якось зумів виїхати з села до Керчі, де жив його брат. Там він пішов працювати у робкооп. Працівникам давали – чотириста грамів хліба, але за них треба було вистояти у величезній черзі. Батькові стояти ніколи бо він працює, так посилав мене. Бувало хліб отримую, а вийти з черги не можу – так багато людей стоїть. Так і вижили.

Дубова Катерина Гаврилівна
1921 р.н., жителька смт Сиваське
(запис 2007 р. В. Шостак)

У 1932-1933 роках всім жилося дуже важко, тому уповноважені ходили по хатах і все забирали: зерно, картоплю, худобу. У нас також все забрали, залишилося тільки дзеркало.

Ще в 1930-му році мого батька заарештували, а без нього жилося ще важче, адже в сім'ї було троє дітей і всі хотіли їсти.

Якось ми з мамою поїхали до Генічеська, хотіли купити риби та якихось харчів, та повернулися ні з чим. Там теж все забирали і вивозили.

Виживали ми дуже тяжко. Їли лободу, у селі майже не залишилося котів і собак – їх теж поїли.

Іноді щастило вкрасти трохи зерна, тоді його у ступці товкли і варили. Але на полях нас дуже суворо перевіряли, щоб ніхто нічого не крав, а якщо піймають – садили у в'язницю.

Коли в 1933 році батька звільнили і він прийшов додому, ми з сестрою були пухлі від голоду. Батько приніс нам гостинця – соняшникового насіння, так ми так наїлися, що ледь не вмерли.

У селі помирало багато людей. Недалеко від нас жила одна сім'я, так в ній діти вижили, а батьки померли.

Солохіна Таїсія Федорівна
1923 р.н., жителька смт Сиваське
(запис 2007 р. О. Рюмшиної)

Коли почався голод 1933 року мені було дев'ять років. Пам'ятаю, у нас на подвір'ї було дуже багато квітів, особливо чорнобривців. Щовесни мама їх сіяла. Весною 1933 року їх сіяти було нікому, мама померла.

Жили ми бідно, батько залишився з чотирма дітьми на руках. Щоб ми не повмирали з голоду, він вирішив переїхати до міста, але зась так було, з села нас не випустили військові. І ось прийшлося нам збирати кропиву, варити з неї борщ, їсти ка-

лачики та залишки соломи, перетирали і варили мамалигу.

Врятувала нас від голодної смерті бабуся. У неї дома, під підлогою, де стояла піч, був тайник. вона вночі приносила пригоршню кукурудзяної муки. Яке це було щастя.

У ті часи ми були малі і не розуміли, що коїться. Люди свято вірили, що це таке лихо спричинене природою, та й боялись правду казати.

СКАДОВСЬКИЙ РАЙОН

Щеголь Олександра Іванівна
1921 р.н., жителька с. Тарасівка
у 1932-1933 роках проживала в с. Ульяновка Скадовського району
(запис 2008 р. Литвиненко Л.Г.)

У 1932-1933 роках весь врожай забрала влада. І тільки вона винна в загибелі людей, а в 1946-1947 роках була сильна засуха – неврожай. Забирали представники влади, документів якихось не було. Приходили комісією, як називалась не пам'ятаю. По шість чоловік – четверо чоловіків і дві жінки. Приховати щось було неможливо, бо шукали скрізь. А ми були беззахисні, плакали, благали не відбирати все до останнього, але нас ніхто не слухав, і не звертали увагу на те, що родина була багатодітною. В нашій родині забрали корову – єдину кормилицю, всі продукти харчування, навіть соняшникове насіння жарене в печі і те вигребли і забрали. В колгосп змушували йти, а хто не хотів, то відбирали все майно і висилали далеко.

Наш батько не хотів йти до колгоспу, то його також покарали висиланням. Коли все відібрали, от тоді і почали люди помирати. Мій дідусь пішов у сусіднє село, щось здобути з продуктів і по дорозі помер. Голодували всі. Не голодував в селі той, хто був у тій владі. ...а їли все, що можна були їсти: коріння рози, козельці, пекли коржі з насіння лісової рози, а козельці їли, як моркву, із землі виливали сусликів. Повмирало багато, хоронили в день по кілька людей. Чула, що був випадок, що десь з'їли дитину... Хоронили на кладовищі руками, лопатами виривали ями, щоб тільки придати людину землі. Дякувати нашій теперішній владі, що наша молодь знає усю правду про голодомор, людські страждання під час голодомору і війни. Мої діти і онуки все знають про ті страшні роки і страждання.

Шепотілова Катерина Василівна
1922 р.н., жителька с. Лазурне (Новоолексіївка)
(запис 2008 р. Токар Л.І.)

Це був спеціальний голод...Ходили комсомольці, зі зброєю, і без зброї, ходили із штричками, ніяких документів не було. Забирали все підряд: і одягу, і знаряддя, і худобу – все забирали! Голодні люди ходили на поле і збирали колосочки, а об'їзчики забирали. Хай згниє, але не трогай! Змушували йти в колгосп, збирали собранія всякі. Якщо не хочеш йти, то налог тобі, а на третій раз просто виганяли з хати, бо не було чого брать. Хто йшов у колгосп, то все здавав... Коли прийшли ми з Любимівки (Каховський р-н), в Новоолексіївку, то

спас нас хлопок. Хто ходив збирати його, то давали снідати і обідати.

А їли також всяку траву (пам'ятаю козелики добре). Ми дуже страждали від голоду, бо нас у мами було семеро. ...Хочу сказати про голод 1947 року. Я тоді жила в Кизимисі за Херсоном, де робила на рибпункті. Ворішки, які прокралися, то ті й хоронили трупи, щоб не йти до тюрми. Їм не платили, бо проштрафилися, а в тюрму не хотіли йти, і влада заставляла їх хоронити мертвих...А хто винен у цьому?! Та Радянська влада ж, комуністи, комсомольці, які і зробили цей іскусственный голод.

Швороб Марія Іванівна
1926 р.н., жителька с. Шевченко
(запис 2008 р. Сінгаєвської Т.О.)

...Приходили із сільради групами по п'ять чоловік. Ходили зі штричками по городах, сараях, курниках і пробивали землю. Так знаходили ями із зерном. Якщо знаходили, то забирали все до зернинки, підмітаючи мітлами. Не залишаючи нічого. Забирали навіть худобу. Люди просилися, плакали, але фізичного опору не чинили, бо не могли. Хто суперечив, то висилали на виселки, давали по 25 років ув'язнення. Був у селі такий випадок. Руденка

Євгена ув'язнили на 25 років в одиночку. Забрали в 25 років, а вернувся коли йому було 50. Мати і дочки були вислані на Урал. В селі був випадок, коли хлопчик показав де яма, в якій переховували зерно, то був убитий мачухою і тіткою. За це вона була засуджена і померла в тюрмі.

...Люди ховали де тільки було можна: і в землі, і в лежанках, і в грубах холодних хат, які не топилися. Хто був у колгоспі, то було трохи легше. Їли на бри-

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

гаді, їм варили якусь їжу, а дітям в яслах робили затірку. А за зібранні на полі кілька колосків чи жменьку зерна жорстоко карали: висилали, в тюрму саджали, і могли, навіть, вбити. В кучугурах шукали козельці і з їх стеблів робили коржі, але їли і сирими. Їли живицю, що є на корі дерев, їли ща-

вель дикий, сусликів, голубів, яйця диких птахів (воронячі), зайців...

Не голодували тільки ті, в кого була власть. Вони пекли і коржі, і варили вареники... Люди вмирили, як мухи. Ховали померлих рідні, сусіди – на кладовищі, в кого були сили (на тачках возили)...

Сипко Клавдія Никифорівна
1913 р. н., жителька с. Тарасівка
(запис 2008 р. Литвиненко Л.Г.)

У 33-му мені було 20 год. Тепер ночами не сплю – все думаю, що в житті було і хорошого, плохого... Помню і ті года, бо мама померла в 29 році, а нас осталося семеро, найменшому Павликові було два годочки. Мама заболіла на другий день Різдва. Зразу лежали вдома, а потім в Чалбасах в лікарні там і померла – брюшний тиф був.

У 32 годі був недород. Ми тоді жили після того, як нас розігнали з хуторів в Комунарівці. На те время в Комунарівці був колхоз чи совхоз не пам'ятаю, но вже єдинокішників не було, було вже все обще. Хоч і недород був, а кой яке зерничко вродило, яке й здали в поставку госуларству. Зерно збирали дуже чепурно, щоб колосок на полі не остався. Те, що на посів зерно хранилося в коморах. Комори були в хатах тих людей, яких вигнали во время розкулачки – великі такі були, красиві хати, там були кладові. Зразу вивезли те, що було в кладових, а тоді почалась викачка з дворів. Це було восени, і зерно забирала влада. Були спеціальні бригади по викачки зерна. В Комунарівку приїжджали з Каланчака. Були ці бригади по 3 – 4 чоловіки, особливо відзначалася одна з них-вигрїбала все до зернинки. Тих людей теж заставляли, і давало їм начальство коні, брички, казало в які села їхати. А ті, що відбирали, теж не зуміли взяти собі ні зернинки, бо люди після розкулачки таки налякані були тіні своєї боялися, хоча і не всі... Не помню як їх називали, вроді як осавули, не знаю точно. Були це мужики, жінок не було. Були ще з комнезама, комнезамовці на них казали. Тільки не помню чи це в голодовку, чи при розкулачці було.

Воно одне за одним як почалося з 29-го, як мама померла, так і до 34-го... Ніякого оружжя у їх не було, а були такі прутьї залізні, якими протикували нарушену землю: чи не заховане бува де зерно. Деякі більш сміливіші і менш налякані розкулачкою (про розкулачку і колхози розповім потім) ховали зерно по пашених ямах. Пашені ями були спеціально для хранения зерна. Зверху копалося як колодязь не дуже глибоко, до глини, а тоді розкопували по боках. Вони були круглі в середині і великі, як погріб, тільки не погріб, а ями. Тоді їх випалювали вогнем і димом, і вони мали вигляд великого горшка (глина після цього не обсипалася. Ці ями люди робили й раніше, як самі хазяйнували. Так у кого були такі ями, то на дні, десть в куточку, можна було заховати якийсь клучок, бо там було темно й вода не підходила (до води ж глибоко)...

Коли розкулачували, то забирали все, що було цінне, хороше, а в голод речі не брали, бо в багатьох і брати не було чого. А в кого були добрі речі, то і вижили. В колхози йшли ті в кого нічого не було. Та й ще не всіх і приймали. Куркулів в колхози не брали, не давали їм справок в сільсоветі, а без справок не давали паспортів, а без паспорта на роботу в городах, та не тільки в городах, ніде не приймали. А ще були «вовчі білети»—це така справка, що тебе ніхто нікуди не приймає. Люди, хто міг, йшли в Крим, там було легше. До зими люди ще трималися, а ось зимою з 32 на 33, а особливо під весну, люди дуже страждали.

Руденко Євдокія Степанівна
1926 р. н., жителька с. Грушівка
у 1932-1933 роках проживала в с. Українка Скадовського району
(запис 2008 р. Олферової К.К.)

Пам'ятаю голод і в 1932-33 р. і в 1947 році... Тоді сараї були повні зерна, а влада все забрала. Хто забирав? Та начальство ж. Приїхали люди в шинелях, забирали все, що було. Ми були малі, плакали, а мати дуже боялася і все віддавала. Люди ховали хто де міг: в землі, у дворі... Як би не ховали то всі б вимерли. Пам'ятаю рано в ранці ми ходили

в поле збирати колоски. Збирали, що могли і хутко тікали з поля, щоб нас не спіймали. А потім їздили люди на бідарках і все забирали.

До колгоспу змушували йти, хто йшов, то давали щось їсти – я була мала і не пам'ятаю що саме. Їли в селі люди цвіт з акації, щавель, шовковицю, смородину, дохлих коней, сусликів. Люди варили

сапоги в воді. Розмочували постели і їли. Дід і баба допомагали нам. Вони тримали корову і давали молочко, а також тітка допомагала. Всі старалися ділитися – сусіди приходили до нас, а ми до них. Щось спече мати і дасть їм, а вони нам.

...Пам'ятаю, як одна жінка ходила-ходила по селу, прийшла, впала і померла. Ховали людей на кладовищі. Хто був здоровіший, той і копав яму і туди й ховали людей.

Овсієнко Уляна Лук'янівна
1908 р.н., жителька с. Тарасівка

у 1932-1933 роках проживала в с. Комунарівка Скадовського району (запис 2008 р. Мамчур Л.Г.)

Звісно, я пам'ятаю добре голод. Було всього на світі... Люди б не знали біди, бо урожай був добрий, та й співчували один одному, відвідували хворого, гостинці носили, поки було що носити. А тоді, отож, почали по хатах чужі бігати—однімають хліб у людей. Ходили по 4-5 чоловіків, кобури висіли на боках, у хату зайдуть, по перевертають все, хліб побирають і підуть. Забирали хліб чужі, а із своїх вредний був Микита Філенко, який разом з чужими ходив. Він у війну потім поліцаєм був, то на нього потім так вже і казали «поліцай». Вони ходили не один раз, а декілька раз приходили. А куркулів висилали в Сибір. Куркулями щиталися ті, у яких в дворі була корова чи коняка, чи віялка, і три чи п'ять десятин землі. Одежу не брали, а коней, корів забирали.

У колгосп йшли хто хотів, але більше не хотіли. Розпадалися навіть сім'ї через це. Чоловік хотів в колгосп, а жінка ні. Сім'я Дмитра і Орини Русанових розпалося – половина дітей з нею залишилися, а половину він із собою забрав. Вісім дітей було. А більше людей при нуждали йти в колгосп. Забирали майно в тих, хто не хотів йти (воли, корови зганяли до купи). Вони забрали й ведуть, а люди ідуть позаду і голосять за своїми годувальницями, а нічого не можуть зробити. А сховати худобу не було де – степ кругом! а дітей питаєте? Та хто ж ними опікувався. Самі виживали., в скірдах сиділи... Які вижили, а які помирали. У мене тоді ще з першим чоловіком дітей не було... А тих, щоб не голодували не було. Всі голодували. Моя родина вижила, але мати померла. А було нас: батько, Павло, Михайло, Ванька, Сидір, Колька, Олена, я... Я матері перепічки маленькі, (коржички такі) спечу і занесу, а вона, мабуть не їла, а все сином віддавала. Але різні люди були: одні ділилися, а другі не давали, бо не було чого давати. Приказка була така тоді : «Хоч клоччя, хоч вовна, аби кишка повна.». Люди сушили паслін, лободу, їли козельці, зелененькі, а з лободи пекли макорженіки. Сусликів виливали на толоках, обдирали шкуру, м'ясо їли, а шкурки везли на базар, міняли на продукти, а також горобців під стріхою витягували і зажарювали. А хто в колхозі робив, то давали потроху на трудовень ячменю та гороху. Мій старший брат Павло жив у Чаплинці, робив писарем і помагав чим міг – то привезе гороху, то муки, то ще чогось.

Люди ховали зерно і продукти у різні місця. У лежанку замурували, в груби. У нас під куреньом, за хатою, була пашена яма, а на цю яму склали сухий кирпич. Вони ж по всьому обходили кругом, довгими, гострими шворнями кололи все: як земля м'яка, то розривали і забирали все... А по полях. на конях їздили об'їждчики. Дід Єлисей Єлісеєвич Серик їздив одітий весь у біле, на білій коняці верхи. Навіть бився батогом, ганяв і не давав збирати нічого. А кого спіймали, того судили за колоски. Одна жінка, Наташка, звать було Третяк, пішла позбирати колоски, бо діти в неї вже попухли, то її посадили в тюрму на 10 років, а діти zostалися. Вона так уже і не повернулася...

Івана Гладкого матір, також посадили на 10 років, яка також не повернулася...

Плеснявцева Тетяна Михайлівна
1921 р.н., жителька м. Скадовськ
(запис 2008 р. Храмцовської Т.А.)

Врожай забирала влада. Представники влади ходили по селу, розбивали двері, вікна, навіть висипали з горщиків. А був такий Михайлик, який шукав хліб у лежанці, то так заглядав, що опалив собі волос. А хто не хотів, або приховував зерно, то того били, зачиняли. А один, навіть, обморозив собі лице, за те, що не хотів казати, де ями... Зерно люди ховали у пічках, лежанках, а то і в спеціальних опалених ямах. На полі залишалися колоски і ми, діти, ходили і збирали їх.

Одного разу мені не хватило, а діти кажуть : «Батько кожі чине – візьме собі вівса.». Нас зловили, потім на суд одвели і тільки тому, що це овес, то нічого не було. Голодували всі, але краще було тим, хто був душий. Родичі, сусіди, допомагали друг другу. ...Їли пасльон, маслини, козеліки, з дуба кору, а також сусликів, мишей, диких качок. За селом копали білу глину і міняли на буряки. А в одному селі, чула, що жінка з'їла свою дитину, а в Красному їздив чоловік чуть- чуть живий...

Гусева Марія Михайлівна
1910 р.н., жителька с. Приморське (Карга)
(запис 2008 р. Білоусової Г.І.)

...Ходили по селу активісти, яких присилала місцева влада, і не мали вони не яких документів. Ходили по 3-4 чоловіка, все перекидали, трощили, забирали все. Скільки разів приходили, не можу сказати скільки, але не один і не два рази. Коли

розпочався голод, то варили траву, ловили рибу, раків, сусликів. Померло тоді багато, скільки точно не знаю. Закопували померлих в ямах на кладовищі, знайомі та родичі.

Кравченко Марія Тимофіївна
1921 р.н, жителька с. Новоукраїнка
(запис 2008 р. Сєлехової С.В.)

Чи пам'ятаю голод? Ох, пам'ятаю... Оце лягаєш спати і думаєш: «Якби хлібина з неба впала, якби мішок пшениці впав. А хто ж його кине? Нічого нема їсти...». Який не був врожай, але ж таки був. Сталін дав слово, що він план виконає, здасть усе зерно. А зерна немає. Де він його буде брати? От і ходили, все забирали. Чи була в них якась зброя, чи якісь документи— не знаю, а ходили з щупами. Штрикали в землю, шукали хліб. Де була яма, там було чутно. До нас не приходили, бо знали, що злидні. А до інших ходили по 2–3 чоловіки, не місцевих. У нас в селі люди ховали зерно в скирдах соломи, у ямах. Спеціальні такі ями були, випалені соломою. Зверху як колодязь, а тоді вниз так—широко. Яма прокопчувалася, висихала і в ній тоді нічого не заводилось...А варили баланду. Мати пішли в колгосп землю горнути. Голод на як собака, бо там хоч баланди могла поїсти. Копали ямки метрові де був сад. От викопав одну ямку – заробив 0,75 трудовдя. На один трудовдень давали 150 – 200 грамів борошна. Більше трудовднів – більше хліба отримаєш. По-

лучили ту муку, але коржа не спечеш, затірки не зробиш..., забовтав баланду – і попив юшку.

...Голова колгоспу дозволяв дітям збирати на полі колоски, але про це десь там дізналися, та й засудили його. А в колгосп добровільно йшла тільки біднота, а багатих розкуркулювали й висилали до Сибіру.

...Коли потепліло ,то їли кашку з акації, не дивилися червяк, чи що – жменю в рот і все. Копали козельці (рослина така), вони мали листя схоже на хрін, ховрахів їли ,собак їли, всяке було. У кого було барахло, то ходили й міняли на продукти. В літку стало легше. У нас був невеликий волік, в морі було багато рачків. Я з братом і сестрою ходили ловить їх. Я несу відро, а брат з сестрою тягнуть волок. Три рази закинули й повне відро, а рачки крупні, ловкі. Зваримо, потовчемо в ступі – тільки рачками тими й вижили... А в селі люди вмирили: у нас двоє хлопчаків померло, у Яреськів також двоє. Ховали на кладовищі рідні. А мати наша сама (бо батько помер раніше) яму викопала поверх батькової могили, бо земля там вже порушена й легше копати, загорнула тільце в рядно і зарила.

Кудря Клавдія Несторівна
1912 р.н., жителька с. Новомиколаївка
(запис 2008 р. Зац В.П. та Павленко Т.Г.)

Голод пам'ятаю, але ми не голодували, бо батько був працюючий. У людей був хліб, але влада забрала всі продукти. На Скадовщині такого сильного голоду не було, як у інших місцях, бо люди заощаджували. До багатих застосовували всякі покарання. Наприклад, сім'ю дідуся Кушнарєнка, яка була великою і працюючою, за те, що використовував двух-трьох людей, під час збирання врожаю, вивезли і вислали кудись. Ще багатьох висилали, дехто втівав по дорозі. А були такі, які вказували на тих в кого можна було щось забрати, ходили по кілько чоловік зі зброєю. Хто це був – вже не па-

м'ятаю, але були чужі. Хто був господар, той відчув, що буде лихо і вчасно заховав зерно. Забирали все: і продукти, і речі, і подушки, і одяг, і навіть відро з водою забрали. А в колгосп йшли в основному бідні, а багатих примушували і забирали у них не тільки худобу (коней, корів, свиней, овець), але й курей. На дереві сиділа цесарка, то її спіймали і теж забрали. Дітям сиротам варили якусь бурду, але, як правило, виживали самі, як могли: їли козельці, з яких пекли коржики, лободу, ховрахів, горобців, голубів.

Кравченко Євдокія Іванівна
1921 р.н., жителька с. Приморське (Карга)
(запис 2008 р. Никифоренка М.М.)

Голод 1932-1933 р. пам'ятаю добре. ...Зерно забирали наші місцеві (Мараховський, Руденко Михайло Якович, Випенко Ганна Сидорівна), комсомольці. Приходили без документів і забирали під мітлу. Люди падали на коліна і просили, молилися Богу, але забирали все, навіть, забирали до зернини. А хто робив против, то погрожували судом, били, а люди плакали, просили добити їх, і дітей їх, щоб не мучились. Нічого неможна було приховати, ходили з щупами, все перевертали, навіть виверта-

ли казани з варивом. Бригади були по 5-6 чоловік, в основному комсомольці. В колгосп змушували йти. У людей забирали худобу. А було й таке: пахав дядько у полі, а вони приїхали і забрали коней, а плуга бросили...Коли почався весною голод, то люди їли ромашку, цвіт акації, виливали сусликів, ловили в морі рачків, але їх було дуже мало. Люди помирали, а виживали ті, хто був сильнішим, здоровішим. Люди допомагали один одному, ділились, а діти ходили і просили по дворах...

Дьорова Варвара Яківна
1918 р.н., жителька с. Михайлівка
(запис 2008 р. Кульшової Л.В.)

Голод 1932-1933 років пам'ятаю погано, але на мою думку причина голоду в тому, що врожай забирала влада і займалася місцева влада та НКВД. Кожен намагався приховати на чорний день, хоч трохи буряків, картоплі. Але залізні шворні шукачів натикалися на схованки під долівками хат, угородах. У нашої родини в ці роки відібрали коня, корову, плуг, борони, хату, огорожі розібрали – всю соломку спалили. Мою родину оголосили «кулаками», хоча все було надбано тяжкою працею. Людей змушували вступати до колгоспу силоміць, а тих хто

відмовлявся засилали у Сибір, і при тому забирали всю худобу...Не голодували ті, у кого збереглась хоч якась худоба. А в основному вижили жінки та підлітки. ...Споживали тоді все, що було їстівне. Споживали кору дуба, гілки вишень, а якщо вдавалося спіймати, то їли гав і мишей. Траплялося, навіть, випадки людоїдства. Я пам'ятаю – це трапилось на весні 1933 року, коли мій батько на дорозі побачив мертву жінку у якої вирізані частини тіла. Не було сумніву, що це перша ознака людоїдства...

Гаркуша Євгенія Андронівна
1920 р.н., жителька с. Новомиколаївка
у 1932-1933 роках проживала в с. Новоселівка Скадовського району
(запис 2008 р. Соценко С.О.)

Мені тоді було 12-13 років. Увесь врожай на полі забирала влада. Приїжджали цілими командами, а як вони точно називалися—не пам'ятаю. Тих, хто не корився, закривали на деякий час у сільраді. Ходили чужі люди, тикали палками в землю, копиці сіна... Ми нічого не ховали, бо все одно знайдуть. Хто ходив на роботу, то давали 200 грам хліба, а хто сапав бавовну – куліш. А в колгосп людей примушували йти. Наш батько не хотів йти в колгосп, але послухавши родича, пішов все-таки, а брата його, який не захотів, забрали і вивезли кудись.

А було ще таке, «Бабське повстання», так називали, то мати тоді забрала своїх ягнят назад, а що було далі не знаю. Десь у 33-34 роках нашого батька, як підкуркульника, вигнали з колгоспу, і ми переїхали в Гопри, щоб якось врятуватися від голоду. Коли розпочався голод, то батько був дуже пухлий, а в нього було шестеро братів, і вони допомагали чим могли. І люди в селі допомагали в селі друг-другу... Їли макуху із гірчиці, козельці, кашку з акації, вилловлювали сусликів і їли їх.

Гаврилов Михайло Афанасійович
1921 р.н., житель м. Скадовськ
(запис 2008 р. Третяк Н.І.)

Тогда был не урожай, потому что была засуха. Приходили люди в хату, забирали все, что у нас было, потому что нужно было выполнять план государству по сдаче зерна. Конечно, документов мы у

них не спрашивали. Если кто не хотел отдавать зерно или продукты добровольно, то они начинали искать. Были такие длинные металлические пруты. Они ходили по двору, огороду, и протыкивали зем-

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

лю ими – искали ямы. Если находили, то забирали, а хозяина арестовывали.

Люди не оборонялись ничем, а только молились и плакали. Тех, что начальство посылало, мы их комсомольцами называли. Тем, кто были в колхозе, варили юшку, и не очень искали у них зерно. В колхоз шли те, у кого ничего

не было. А те, кто был побогаче, а хотели идти в колхозы, то у них забирали зерно, плуги, худобу. Кто был в колхозе, то им давали затирку. А не голодовали те, кто был родственниками начальства. А ели всё, что можно было есть: всякие растения, зверьков, хомячков, ёжиков, яйца птиц

Васіна Катерина Федорівна
1923 р. н., жителька с. Михайлівка
(запис 2008 р. Жирякової Т.В.)

Так, голод пам'ятаю. Жилося дуже тяжко, бо не було що їсти. На мою думку, був голод тому, що забрала врожай влада. Енкаведешники ходили по дворах, забирали худобу і все, що можна було забрати. Заходили в будинок і якщо в когось було зварено, то виливали на вулицю, щоб люди не їли, або били господарів. Люди не вступали в суперечки. Бо могли заарештувати, або і вбити. Ходили люди з НКВД і з місцевої влади також.

Шукали скрізь і щось приховати було немож-

ливо... Голод був сильний, а помирати почали з осені та на початку весни. Споживали що їстівне: їли ховрахів, польових мишей, хробаків... Люди хотіли піти в місто, щось поміняти на харчі, але їх не випускали з села, щоб інформація про голод не поширювалася. Від голоду помирало дуже багато людей, це нещастя не оминило і нашу родину – померло 2 дітей. Вимирали цілі родини від голоду. Хоронили людей в глибокій ямі на кладовищі...

Єрмоленко Любов Павлівна
1921 р.н., жителька с. Лазурне (Новоолексіївка)
(запис 2008 р. Філіпової Т.М.)

В колхоз іти не хотіли. Мій батько, Пирогов Павло Пилипович, записався в колхоз, здав дві лошади, борони, віялку. Багатших розкуркулювали і вони були змушені записуватись в колхоз. Давали їжу не всім, а хто добре работав, в кого були сили.

В 1932-1933 роках був хороший врожай, який перепортили поливанням з бочок, які були запряжені волами, кіньми, по наказу председателя райкома партії Данінбурга. Залишки врожаю, роздали на трудодні. Председатель колхоза на той час був Обух Василь Іванович, був доброю людиною, помагав людям, які нуждалися. Моя мама, Пирогова Анна Андріївна, була стахановка, вона зверталася за допомогою до председателя Обуха, який випишував отрубі, просо. Просо варили, а висівки просто мочили і їли. Були пухлі від голоду і батьки і діти.

Зерно ховали в ямах, але до нас не приходили, бо ми були бідні. Я ж кажу, зерно ховали в землі, а інших продуктів і не було. Не було, що їсти і не було що ховати. Моя тьотя, Пирогова Євдокія, зібрала на полі зерна, яке натерла з колосків. Її засудили на 2 роки, які вона провела в тюрмі. Люди помагали один одному. В основному родичі, але бували і сусіди. Ось Кравченки, наші сусіди, давали брату кружечку молока, бо він стояв з кружечкою над душою, поки сусідка доїла корову. Люди збирали козельці. Краснянські рибачки ловили рибу біля нашого села Новоолексіївки, то коли з неводу випадали хамсичка чи креветка, діти хапали і несли додому. А взагалі, що бачили, то і їли.

Люди помирали, та скільки було померлих – не знаю. Мерли і літом, і восени, бо їсти хочеться завжди.

ЦЮРУПИНСЬКИЙ РАЙОН

Імшеницька Поліна Семенівна
1921 р.н., жителька с. Підстепне
(запис 2008 р. В. Імшеницької, сільського голови)

Наша сім'я була доволі заможною в ті роки, батьки мали декілька гектарів землі, сад та власний реманент для обробки землі. Нас у батьків було вже п'ятеро, коли почалося розкуркулення. Як зараз пам'ятаю двох мужиків з нашого села, які ходили по хатах заможних селян та їх нищили: забирали все до зернини, до крупинки, навіть смажене насіння, яке малеча ховала в закутку на печі й те забрали. До нашої хати вони прийшли морозного ранку та перерили всі кімнати та кутки в пошуках наміченої здобичі. Забрали все: коней, реманент для обробки землі, все зерно та муку; та наказали матері привести корову до колгоспу. А на останок один з них вийняв з печі казанок з варивом та перекинув його серед хати, весело сміючись. Це було як насмішка з нашої сім'ї, яка своєю працею все собі приробила, а його рід, який знало все село, як ледарів вже виступав, як помічник у боротьбі з куркулями. Мати проплакала весь день, носячись з маленькою донькою Ніною. У нас залишився тільки мішок кукурудзи, який батько заховав у сіно, тількино почувши про такі походи по заможних сім'ям. З того часу почалися голодні дні в нашій сім'ї. Батько з мамою серед ночі передерли мішок кукурудзи. На власноруч зробленому млині, який і до сих пір стоїть на подвір'ї, дивлячись на нього щемить серце, як спогад про ту кашу з маленькими камінцями. Яку ми не їли, а ковтали вночі голодними, боячись, що і її у нас заберуть, або вивернуть на підлогу. Цього мішка пожитку нам вистачило на три тижні, а далі, неможливо сказати без сліз, почалися наші малі походи на горби по козельці та полювання старшого брата Митька на ховрашків та рибалку до річки Чайки.

Як би не річка ми б, мабуть, всі померли. Понад рікою був наш сад, у якому росли абрикоси та

арати, до нього нас вже не пускали, але вночі брат Яшка все ж таки двічі прокрався та пряність біля трьох десятків фруктів, які мама давала меншому. З настанням осені ми всі були дуже худими та знесиленими, до того ж ранні морози забирали останню надію на те, щоб щось кинути пожувати до рота. Батьки, дуже змучені голодом, годували дітей, а самі перебивалися на крихтах чого-небудь. Серед перших голод повалив батька та найстаршого брата Яшка, а потім маленьку сестричку Ніну. Знесилені вони лежали днями у ліжку. Ніна навіть вже й не плакала. На четвертий день після цього вона померла. Батько—на десятий, а Яшка—на дванадцятий. Ми проснулися вранці, а батька вже відвезли на сільське кладовище та й поховали, щоб ми менше бачили це страшне обличчя спотворене голодом. В ті роки людей ховали дуже багато, навіть вночі, ставлячи хрест з дерева, тільки рідні знали де хто з родичів захований.

Після всього цього мати стала психічно неврівноваженою вона повністю поринула у Біблію, яку читала і вночі, навіть розмовляла фразами різних святих, покладаючи свою останню надію на Бога. Навіть після таких масштабних покосів смерті «полювання» на людей не вщухало. Влада продовжувала свої походи по хатах. А саме головне, що знищили морально та матеріально та матеріально всі заможні сім'ї: Перервів, Імшеницьких, Філіппових і т.д.

По селу вирувала смерть, були факти людодержства. В одній сім'ї мати годувала своїх старших дітей вареним немовлям, яке щойно померло, але про це замовчувалося через відсутність правоохоронних органів на селі, в іншій – вареними щурами, або мишами.

Бойко Марія Андріївна
1923 р.н., жителька м. Цюрупинськ
(запис 2008 р. М. Захарченко, вчителя Цюрупинської ЗОШ №2)

Пам'ятаю страшні картини голоду, коли люди вимирали сім'ями. Я бачила все на власні очі, пригадую розповіді батьків. Голод був створений штучно, у людей забирали увесь хліб прирікаючи їх на голодну смерть. Наша сім'я не голодувала. Бо

батькові вдалося заховати хліб у саду, за 4-5 км. від села, і вночі пішки ходив по зерно, вдома змеле, а мама спече хліб. Ще на грядках садили картоплю, вдома була корова. Працювали ми зранку до ночі і діти, і батьки. Сім'я була велика.

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

Дуже потерпали від голоду бідні сім'ї, багатодітні. Пригадую жахливу історію: сусідка жила лише з дитиною, не видно день дитини, два, три... а потім приїхали уповноважені з міліції, з'я-

сувалося, що жінка зарубала свою дитину, посолила і їла. Прізвище її, Коноплицька, мабуть, збожеволіла з голоду...

Бовкун Олена Степанівна
1923 р.н., жителька с. Стара Маячка
(запис 2007 р. Л. Шапошник, секретаря Подо-Калинівської сільради)

Олена Степанівна згадує, як нічого було їсти їм дома, батьки не могли заробити в колгоспі, бо коли приходили вранці на роботу, бригадир не давав роботи. Скотину рятували, як могли, і годували, аби тільки протрималась. Часто приходили до жителів, у яких були будинки вкриті соломкою, забирали соломку зі стріх і рятували так худобу.

Сіяти зернові посилали міцніших, тобто тих, хто міг протриматися цілий день на тракторі; вони носили зерно з прицеми і засипали у сівалки. Обов'язково біля них був сторож, який суворо спостерігав, щоб зерно не приховували. Він був із гвинтівкою. Там, біля поля, де сіяли зерно, згадує Олена Степанівна, часто односельчани ходили збирати курай, з якого пекли хлібець. Це була така трава, яка могла хоч трішки втамувати голод. Іноді вдавалось принести до дому з посівної жменьку пшениці в кишені ці жменьки, можливо, не одній людині допомогли врятуватись від голоду. Після роботи бригадир давав якихось відходів, щоб якимось підкріпитися і люди могли прийти наступного дня на роботу. Дома їх уже чекали, на печі стояла нагріта вода, кидали в неї якісь зерна і готували сяку таку їжу. Бувало, що за роботу їм нічого не давали і вся сім'я лягала спати голодні, а наступного дня йшли голодні на роботу. Щоб якимось вижити, люди їли все, що можна,

особливо рятували селян ховрашки. За допомогою води селяни «виливали» ховрашків з нірок.

Від недоїдання люди вмирили цілими сім'ями, так померла сім'я Юрпи: батько, мати і двоє дітей. Матвієнко Марія була з ними вдень на роботі, а вже наступного дня на роботу не вийшла, сусіди сказали, що вона і двоє діток померли вночі.

Батько Олени Степанівни також помер від голоду. Повертаючись з роботи, він не дійшов до дому, дружина з донькою занесли в будинок, і він вже не піднявся. Ввечері батька не стало.

Одного разу Кас'яненко Клавдія Миколаївна і Марія Скрипниченко йшли до дому і знайшли купку колосків, вони зібрали з землі ці колоски, та хтось це побачив і доніс. Трьох жінок було засуджено, навіть не пожаліли діток, які залишилися вдома. Були випадки, що забирали у людей останні шматочки хліба, вигрібали зерно скрізь, не залишаючи нічого селянам. Коли відбирали зерно, у будинок чувся плач не тільки дітей, а й дорослих. Від розпачу і горя люди збожеволіли. Матері не витримували, плач дітей не вщухав. Трохи легше було, коли цвіла акація, селяни варили кашу з цвіту, їли листя. Животи розпухали від зелені, та люди вмирили менше влітку. Аби щось врятувати від збирачів зерна селяни робили копанки під хату. Копали ці ями вночі, але це не допомагало. Їх все одно знаходили і забирали зерно, залишаючи людей на голодну смерть.

Великий Василь Григорович
1920 р.н., житель с. Великі Копані
(запис 2008 р. О.Кіндра, секретаря Великокопанівської сільради)

Був неврожайний рік – 1932. Фактично голод в селі розпочався взимку – з грудня. Мій батько, Великий Григорій Андрійович, був бригадиром польової бригади. В селі почали траплятися випадки крадіжок. Особливо люди хвилювалися за худобу. Корів держали в хаті, в сінях, заводили їх туди на ніч.

На 6-ому «участку» я пам'ятаю тільки дві сім'ї, які померли з голоду. Був випадок коли посадили висадки буряків і кукурудзи – вночі викопали і з'їли.

У 1933 році частина пшениці була скошена, її змололи і почали в колгоспі пекти по коржику і варити галушки. Це тривало 2-3 дні. Приїхали з райкому партії і сказали, що перший хліб – державі.

Врожай був непоганий. Батька усунули з посади бригадира і призначили Черкесова, який доповів про це. В колгоспі деякий час готували страву – затірку. Давали невеличку норму членам колгоспу.

Хліба не давали. Люди вимушені були їти козельці, живиці, дроти гнізда птахів, дехто їв тушканчиків, їжаків. Випадків людодства в селі не було, але чув про випадок у Раденську, чув про те, як свекруха вбила невістку і наварила холодцю.

Були набіги пацюків... Люди намагалися захистити свої помешкання від них. У Херсоні були спеціальні магазини – «Торгсін», які відпускали продукти харчування за срібло, золото. За золотий хрестик давали 1 пуд пшонаного борошна.

Гондарь Савелій Андрійович
1921 р.н. житель с.Кринки
(запис 2008 р. Г. Петраша, вчителя Кринківської школи)

Я пам'ятаю, що був голод у 1932-1933 роках. Голод виник внаслідок відбору урожаю владою у населення. Врожай був добрий, хоча перед цими роками були неврожаї внаслідок засухи. Люди не доносили один на одного про врожайність у власних господарствах.

Люди які відбирали продукти, мали посвідчення, державні документи, які показували людям. Людей, яких називали «куркулями» виселяли. Зброї у можновладців не було, вони її не застосовували. Населення віддавало сільськогосподарську продукцію без застосування сили з боку влади. До хати приходило 3-4 чоловіка, шукали по всій хаті, по всьому обійстю, забирали усі продукти харчування. Люди ховали продукти, де могли: закопували в городі, в лежанках, під піччю, в домашніх речах.

Для ти людей, хто ішов до колгоспу, давали їжу: робили довгу одну посудину для всіх, з якої люди їли сидячи, і навіть, лежачи.

Забирали не лише продукти харчування, а й інші речі: одяг, рушники, худобу.

Закон про «п'ять колосків існував. Людей судили за те, що вони збирали по полю колоски пшениці, тому що це не дозволялося. Колгоспні комори охороняли люди, яких призначали колгоспники.

До колгоспів змушували іти людей «багатих», а бідняки самі йшли до колгоспу, бо там давали хоч якусь їжу.

Люди почали помирати з голоду ближче до зими. Малі діти-сироти залишалися без державної опіки. Один одному люди не допомагали при виживанні від голоду, не ділилися продуктами.

Для виживання збирали коріння пугачу і просореників, їли їх. Ловили ховрахів, виливали їх водою з нірок.

У місті не можна було нічого купити, ні виміняти. Вимерло більше половини населення села. Випадки людоїдства мені не відомі.

Померлих від голоду хоронили на кладовищах, при дорозі, вдома.

Гурина Євдокія Антонівна
1917 р.н., жителька с. Раденськ
(запис 2008 р. Л. Заярної)

Я жила з батьком і матір'ю, п'ятьма сестрами і трьома братами. Під час голодомору помер батько, три брата, дві сестри. Сім'я мала і город, і господарство (тримала свійську худобу). Але все це забрав колгосп. Люди жили переважно під лісами. Їли вони насіння із щирини, з акації кашку. Варили і пекли коржики з козельок. Їли кісточки з абрикосів

та інших фруктів. А ще їли собак, котів, щурів і мишей. Навіть вбивали і людей, щоб тільки вижити.

Одна жінка Степанида вбила свою невістку і зварила з людського м'яса холодець. Але потім цю жінку засудили і примусили їсти лише одні солоні огірки і не давали води. Пізніше в колгоспі почали варити бульйон.

Дудкіна Марія Вікторівна
1921р.н., жителька м. Цюрупинськ
(запис 2008 р. І. Акулової, директора районного краєзнавчого музею)

Сім'я була не велика: мама, бабуся і я. В 1933 році дуже голодували. Город був, але сили доглядати за ним не було. Мама в той час працювала прибиральницею в Заготконторі. Ходили в кучугури, рили козельці, чистили, варили, сушили, терли. Люди умирали на вулицях. От у сусідів дитки від голоду повмирали: хлопчик Василько і дівчинка. А

Гаврилюків (сусідів) розкулачили, навіть квасолю в мисочці забрали.

Було таке, що й дітей їли. Пухлі люди валялися на вулицях. Мама клала людину на дробину, тягла до ями, закопувала сама...

Мама було десь купить баночку муки, розведе з водою, та як зваре затируху! Смачно!

Зараз все є, та немає здоров'я...

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

Желага Надія Федорівна
1919 р.н., жителька с. Пролетарка
(запис 2008 р. Н. Сергєєвої, соцпрацівника)

Народилася я в бідній сім'ї. батько загинув рано, мати вдруге вийшла заміж. Так як я була найстаршою дитиною в сім'ї, то працювала в наймах заробляючи на хліб. Вдома не доїдали, та правда, держали корівку, збирали молочні продукти і пішли носили в Олешки, продавали та міняли на хліб. В цей час бачили багато по дорозі, як вмирили люди, просячи їсти. Ми ходили

в ліс збирали гриби та дерли пташині яйця, щоб хоч щось трохи перекусити. Але така їжа не втамовувала наш голод, тому мати пішла до колгоспу садити виноград, за це їй давали невеликий пайок – 100 грам хліба та хамсу. Мати трохи сама їла, та ще й нам несла додому. Так вижили всі троє дітей, лише один брат помер від туберкульозу.

Лазаренко Наталія Андріївна
1921 р.н., жителька с. Поди
(запис 2008 р. О. Якущенко)

Ноги тонюсінькі складені калачиком, великий живіт між ними, голова велика, похилена. Сидить дворічна дитина у люльці і чогось гайдається всім тілом, назад – вперед, назад – вперед, скільки сидить, стільки і гойдається. Витягне стеблину соломи з підстилки у люльці і тягне до ротика. Помер братик Гриша, було йому 2 роки, за ним – Галя, сестра, 7 років, потім Надя, 5 років. Залишилося троє

дітей та батько з матір'ю – Чорний Андрій Петрович та Марія Федорівна. Мені тоді було років 10. Ноги пухлі від голоду, ходити не могла, доповзу до акацієвого гайку, зламаю молоде пагіння, та й їм собі, тому й вижили. Їла кору дерев, сирі гриби, які знайду, зелену траву. Як згадаю про ті часи, серце кров'ю обливається. Не життя було, а кара Господня.

Лазаренко Марія Єфремівна
1918 р.н., жителька с. Підстепне
(запис 2008 р. М. Пензи, бібліотекаря сільської бібліотеки)

Нас у родині було троє... Троє дітей у цей час залишилися без батька.. Я була дуже малою, тому від себе нічого сказати не можу, але пам'ятаю, що мені розповідала мати: «Прийшов до нас у хату Панас Маркович Сергєєв не сам, було ще декілька чоловіків з ним. Зайшовши, почав відразу про щось розмовляти з мамою, а на пічці стояв борщ у казані, накритий фуфайкою. Він, перервавши розмову, підійшов до печі стягнув фуфайку і заліз рукою в борщ, де дістав єдиний кусок м'яса і з'їв».

Але найбільше мені запам'ятався арешт баби Мижихи та Імшеницької Ніни (її дочки), який провів Імшеницький Микола Антонович. Причиною таких його дій стало збирання колосків, за кількістю яких

і був визначений термін перебування жінок у в'язниці. У баби Чижихи 10 колосків – 10 років отримала, а її донька Ніна 12 колосків – 12 років.

Пам'ятаю також як деякі люди ховали пшеницю. Приходили з щупами (залізні пруті), щоб у землі шукати.

Запитують у сусіда: «Де ж ти пшеницю заховав?»

А той відповідає: «У собаки під хвостом»

Спочатку не повірили, але перевіривши справді виявили: була закопана там, де собака хвостом махав. Забирали не тільки пшеницю, але й подушки, одяг. Голодні люди копали та їли козельці, збирали на полях дикі колоски, обмелювали їх та з зернят варили кашу, а навесні готували кашу з ряски...

Мирошко Марія Кирилівна
1922 р.н., жителька с. Кринки
(запис 2007 р., Г. Горбачової, директора Кринківської ЗОШ)

Голод 1932 – 1933 років пам'ятаю. У той час я жила в с. Козачі Лагері, мені було 10 років. Причиною голоду у 1932-1933 роках була засуха. Та ще й забирали зерно, худобу.

Приховати щось було важко, тому що шукали на горищах, перекопували городи, шукаючи зако-

пані продукти харчування. Цим примушували людей йти до колгоспу. Тим хто вступав до колгоспу давали їжу: по сто грамів хліба та варену баланду.- Збирати колоски на полі не дозволяли. За один кілограм зібраних колосків одержували один рік тюрми. Поля охоронялися людьми, які називалися

об'їждчиками. Добровільно йти в колгосп не хотіли. Шляхом відбиралися: худоба і зерно, змушували іти людей до колгоспів. Відбирати приходили під час дня. Люди почали помирати взимку та весною 1933 року. Діти-сироти забиралися до дитячих будинків. На селі не голодували тільки ті, хто ходив по хатах відбирати продукти харчування.

Ніхто не допомагав у виживанні від голоду.

Весною копали коріння козельців, ловили гав, воронів і варили їх. Вживали яйця диких птахів, ловили сурків. Людей померло багато, були окремі випадки людодїства. Померлих від голоду хоронили на кладбищах, де були вириті рови. Своїм дітям і онукам розповідала про ті страшні роки.

Мойсеєнко Ганна Іванівна
1923 р.н., жителька м. Цюрупинськ
(запис 2007 р. Н. Курасвої, робітника районного краєзнавчого музею)

У 1932 році мені було 9 років. Зима була суворою, сніжною. Пам'ятаю, що хліб на столі бував дуже рідко, хоча мій батько, Альохін Іван Федорович, працював у херсонському річковому порту, був боцманом на пароплаві. Пароплав стояв на ремонті, батько вставав о 4 годині ранку і йшов через плавні на роботу, а вертався пізно ввечері, і вся сім'я – мама і четверо дітей чекали його, бо він інколи приносив пайок – 200 грам хліба. А декілька

родин сусідів, багатодітних, у яких за зиму всі померли. Так в родині Петрових померли всі троє дітей. Померлих на драбинах, замотаних в якусь ганчір'я несли до кладовища і ховали в одній могилі.

Навесні, тільки-но з'явилася трава мама варила лободу, щавель і копали в лісі коріння козельців, з яких пекли коржі. Напевне, саме тому я зараз жива, а страшно згадувати скільки не дочекалися врожаю восени того року...

Обертас Дарія Луківна
1922 р.н., жителька м. Цюрупинськ
(запис 2008 р., С. Гуцевої, методиста районного відділу освіти)

В 1930 році нас розкулачили. Батька забрали в тюрму. Вигребли все: коня, корову, овечок, всю одягу з хати. Брат одів новий костюм під низ, а старий зверху – звалили й здерли. А ми малі кричали, а дитинка менша перелякалася й вмерла. Тоді батьків до м. Пермі відправили, посадили. Ми були самі. Випустили їх перед 33 роком: «Йдіть до дому, здихайте!» В той рік був такий урожай! Буряки були, як голови. Так брат вирив у хаті яму, закопав, добре втоптав. Навіть щупами не знайшли. Були брати у мами – мої дядькі. Так вони стали нам допомагати. Мати піде до них – то щось і дадуть. На буряки щось вимінювали. Щавель і варили, і парили, і так їли. У батька був брат

і в нього шестеро душ дітей – всі вимерли. Збирали то нагуту, то ячмінь. А як зацвіла акація, то була радість. Нарвемо, насушимо, купе мама молока пів літра, розведе з водою, та як зваре! У батька мого сестра Катька її син Венька, баба Оксана – всі від голоду вимерли. В школі дітям вариво давали, нам ні. Ми ж розкулачені!

Пережили! Слава Богу! Козельці йду копати – а люди по нивах лазять, валяються по вулицях. Почну копати козельці – а вони руку тягнуть, просять, бо вже не могли вирити. А як витру об плаття – з'їм. Рожа росла, копали її корінь, варили, товкли. Я вирвалася із колхозу. А людей нікуди не відпускали – за палички робили.

Пономаренко Євдокія Григорівна
1923 р.н., жителька с. Раденськ
(запис 2008 р. В. Шитікової, художнього керівника Раденського будинку культури)

В нашій сім'ї було 4 дітей. Діти вижили тому, що допомагав рідний дядько (в нього своїх дітей не було). Він забрав мого брата Івана і годував його. Трохи допомагав і нам чим міг. Вродила картопля, пшениця, але все забрали. Щоб не померти з голоду, копала корінці козельців, терли, сушили і пекли коржики, їли гречаники (трава цвіте білим цвітом).

Рвали зелені абрикоси і їли. Пізніше з молодих колосків жита мама приготувала нам поїсти. Ми четверо поїли і трохи не вмерли тому, що були дуже заголожені. Примусово заставляли батьків вступати до колгоспу. Хто не хотів, того висилали, виганяли сім'ї з хати. Продукти всі забирали і нічого сім'ям не залишали.

**Сотникова Марія Леонтіївна
1923 р.н., жителька с. Кринки
(запис 2008 р. О. Брик, вчителя Козачелагерської школи)**

Голод 1932-33рр. пам'ятаю. Про таке важко забути. Звичайно забирала урожай влада, але ніхто не знав навіщо. Їжу забирали уповноважені від НКВС. Були у формі і забирали усе, а хто не хотів віддавати забирали насильно. Карали людей дуже часто арештами і висиланням. Була у них і зброя і якщо люди не слухались – використовували її. Люди ніяк не боронились, бо боялись їх. Сховати щось було неможливо, бо просто не встигали. Обшукували все: пічки, сарай, погребі – усе, що було в домі, де можна було заховати їжу. Приходило їх багато, дуже великі чоловіки.

В колгоспі їжу сильно не давали, ну може кусочок хліба. Забирали в людей і худобу, бо знали, що її можна було зарізати.

Закон «про п'ять колосків» був встановлений, коли на полях почала рости пшениця і люди від голоду крали колоски, хоча це каралось судом, або виселенням.

На поле могли іти тільки ті, хто там працював, а інші – ні. Поля теж охороняли НКВСники.

Добровільно в колгосп іти люди не хотіли. Хто хотів тоді працювати задарма, та ще й без сил, а в разі непокори ще й виселяли. Тому людей змушували іти в колгосп.

У кого залишалась худобинка, то переховували в лісах.

Ходили забирати їжу по-різному і, найчастіше, в неочікуваний момент. Приходили декілька разів для перевірки. Тижнів через два люди почали помирати. Спочатку від голоду пили воду, а потім їли що знаходили. Люди пухли і помирали.

Малим сиротам перепадав від держави маленький шматочок хліба.

Не голодували в селі комуністи. У них були спеціальні пайки (спец пайки).

Вжив той, хто зміг заховати їжу і ловив рибу. Продуктами ніхто не ділився окрім матері, яка віддавала їжу своїй дитині.

Щоб вижити – ловили рибу, пішки ходили до міста. От тільки треба було дійти до міста і це було не легко, бо кого перестрівали з їжею, то відбирали. У містах був голод, але не сильний. Люди навіть покидали у містах своїх дітей, бо знали, що їх врятують.

Родичі не допомагали. Усі думали про себе. Їли лободу, пасльон, в лісі находили малину. З тварин, плазунів і птахів у їжу вживали все, от тільки спіймати треба було, і це було важко, сил ніяких не було.

Людей помирало багато. Випадки людодства може й були, бо люди голодні, я не знаю.

Померлих спочатку ховали, а потім почали їздити на бричках і збирати, звозили в братську могилу. Чи платили тим, хто хоронив померлих—цього ніхто не знав.

Місця захоронення мені не відомі тому що усіх померлих завозили далеко, щоб люди не їли їх. Поминають померлих тільки ті, хто знав цих людей. Зараз і в церкві поминають, а тоді не поминали ніколи. Церква є в с. Козачі Лагері. Встановлений великий хрест на початку села. Я вважаю винною політику комуністичної партії в загибелі людей від голоду.

**Тесля Дар'я Пилипівна
1917 р.н., жителька с. Раденськ
(запис 2008 р. Т. Нечай, завідувачою Раденською сільською бібліотекою)**

Страшна доля спіткала нашу сім'ю і всіх інших людей. У 1932-1933 роках голод розпочався з примусового запису у колгоспи, і всі селяни вимушені були скорятися. За один робочий день їм видавали по 200 грамів борошна або крупи. Мама в голод залишилася з сімома дітьми і без чоловіка (він помер раніше). Тому ми змушені були виживати, ходили по лісу і копали різні трави і козельки, з яких робили блинчики, щоб сім'я не вмерла з голоду. Крім козельок рятувала кашка з акації, яка дуже

допомагала людям. На вулицях помирали люди. На очах людина йшла, упала і померла. Таких випадків було багато.

Якщо вдавалося десь заробити зерна, то закопували його в полі, так як дома приходили і все відбирали, штричками прощупували всю землю біля хати і на городі. Діти ходили по наймах, заробляли як могли на шматочок хліба або картоплю... яка була зелень – все об'їдали. Об'їдали ще зовсім зелені яблука. Було дуже тяжко.

Соценко Агафія Федорівна
1907 р.н., жителька с. Виноградове
(запис 2008 р. Т. Свіриденко, працівника сільради)

Я живу на цьому вже 101 рік. Багато довелося пережити, побачити, вистраждати. Важко працювала все життя, заробляючи собі і дітям. Інколи це було не життя, а виживання. Народилася у бідній, багатодітній сім'ї, рано зіткнулася з горем, нужденністю. І заміж вийшла за такого ж злидаря, як і сама. У 1933 році я вже мала своїх трійку дітей (Володю, Галинку та Іванка). І хоч любили ми з чоловіком своїх діточок, але, нажаль, врятувати їх не змогли. На руках у мене помер старшенький, коли йому було всього 6 тижнів від роду. Як сказала бабушка шептуха у нього був перехід. А Ваня помер у голодовку, хоч ми йому віддавали свої шматочки хліба. Чоловік мій, Семен Петрович Гаран, після цих втрат і сам зачох. Він дуже хотів врятувати мене і доньку Галю. Ходив по інших селах, містах, міняв на продукти все, що можна було: рушники, хустинки, інвентар домашній. У кучугурах копав козельки, я їх сушила, м'яла і пекла коржички, добавляючи молоде жито, цвіт акації, молоді пагінці акації та інше. Ділили на маленькі шматочки, щоб хоч якось підтримувати в тілі ледве жевріюче життя. А коли вже майже дочекалися нового врожаю, чоловік також помирає.

Щоб вижити, урятувати єдине, що залишилося від сім'ї – доньку, змушена була вийти заміж вдруге. У Соценка Степана Михайловича померла дружина, на руках залишилося троє малолітніх синів. Він і раніше задивлявся на мене, казав, що любить, а тут дізнався, що я залишилася вдовою, зачистив у гості, запропонував зійтися. Що було робити? Згодилася. У новій сім'ї стало трохи легше: у них було дещо закопане (квасоля, квашення, картопля, і трохи зерна). Ще й робота попалася. Пішла працювати в лікарню прачкою. Що заробляла приносила додому. Старалася більший шматочок Галі викроїти, бо вона була особливо слабкою. Трішки допомагав брат (він жив заможніше). Отак і вижили. А в селі було жахливо бачити, як кожного дня ходять молодики із щупами, шукаючи по дворах, городах закопані мізерні запаси селян – надію на виживання. Багато людей мерли не тільки вдома, а й на вулицях: лежачи, сидячи. А живі, убиті власним горем, проходили мимо, інколи навіть байдуже. Про це згадувати зараз боляче. І не дай, Боже, щоб подібна трагедія коли не будь повторилася.

Шарий Олексій Кас'янович
1921 р.н., житель с. Виноградове
(запис 2008 р. Л.Кузьменко, вчителя Виноградівської ЗОШ)

Я добре пам'ятаю 1932-1933 роки, ту холодну, голодну зиму. В той час я був парубчаком, старшим у великій сім'ї, щоб вижити пішов на роботу до колгоспу сапати бавовну. Бо власне зерно відібрали. А те, що вдалося приховати ішло на харчування малечі. На три бригади давали 3 кг муки, з якої варили бовтушку. У кожного з собою була своя миска, в яку розливали це вариво, яке хоч трохи підтримувало сили, адже потрібно було ще й працювати. Усі робили на совість, бо за хорошу роботу давали по жмені зерна додому. Принесу те зерно, мама розітре, а ми підемо в кучугури, наріємо

козельок, то мама і їх розімне, змішає все в кучу та й зваре отакі галушки. Козельки збирали не тільки щоб зразу їсти, а й запасали. Другим людям було ще сутужніше, узнають, що в кучугурах здохла якась скотина, підуть розтягнуть і шкури не останеться. Бувало, що люди помирили в кучугурах сім'ями і ніхто їх не забирав хоронити. Були навіть випадки людоїдства. Під осінь стало трохи легше, з'явилася зелень: картопелька, бурячки. Наварять на бригаду казан похльобки, накидають побільше буряків з листям, картоплі, і то вже піддержка для організму. Так і вижили.

Дорошенко Марія Андріївна
1921 р.н., жителька с. Таврія Скадовського району
у 1932-1933 роках проживала с. Виноградово (Чалбаси)(тоді Скадовського району
нині Цюрупинського)
(запис 2008 р. Суходол Л.В.)

Про голод пам'ятаю добре. З дитинства залишилася в пам'яті одна картина (мені на той час було 10 років), коли до нашого двору зайшла жінка з дитиною на руках і попросила їсти, це була меш-

канка Вінницької області. Батько нас попередив, щоб ми не давали їй хліба (щоб не було завороту кишок), а дали розведене молоко і навар із трави козенця, що ріс на лугах. А потім насипали їй не-

личку торбинку зерна, бо вона прямувала до Криму. Ще пригадую із розповідей батьків, що незадовго цю жінку знайшли мертвою. Батько розповідав, що селом йшло багато прохачів. Наша сім'я була багатодітною, а із 12 дітей залишилося в живих тільки 6. Вони померли не від голоду, а від пощесті, яка косила всіх – тифу. Вмирили зовсім маленькими. Тому сказати, що був в ці роки сильний голодомор в нашому краї – не можу. Знаю тільки, що про ці роки мої батьки говорили, що все це було зроблено штучно владою. На полі залишалися колоски і люди їх збирали, але їх відбирали свої ж, місцеві. А людей за це карали, судили, були спеціальні суди на місці і відправляли, а куди? – десь за межі України.

...Ховали зерно, хто як міг. В землі виривали ями і ховали. А також у загатах (це викладена із сухої соломи огорожа, або з перегнутою, відходів корів). Зерно шукали в землі, за допомогою загостреної палиці, яку називали щупальцями (це довгий багор, яким пробивали свіжо вириту землю і шукали сховище в землі). В хатах шукали у полу (поли були земляні), тому могли ховати продукти у виритій ямі, в хаті. Пригадую, що деякі ховали в стрісі будинку, або на горищі. Приходили три або чотири приїжджі з району, завжди в супроводі місцевих жителів (із влади місцевої). В колгосп йти змушували. Згадую, як це було на прикладі моєї мами (вона дуже не хотіла йти робити в колгосп), яку за незгоду принижували, висміювали, навіть застосовували такий народний метод, як обсіпання пір'ями – це вважалось дуже ганебно. У батька було два виїзних коней, сірої масті. Декілька раз приїхала до двору районна міліція, пропонувала йому обміняти їх (коней), але батько не згодився, а через деякий час сам повів коней до колгоспу. Приходили до нас два рази, перший раз здали продподаток, а на другий забрали все з пашеної ями.

Голод сильний розпочався на весні, бо уже в цю пору нічого не було в закромах, але у кого залишилося хоч якесь зерно, люди висівали, садили під сапу, або під «п'яту», і в той рік (1934 рік), був вже

великий урожай. Люди допомагали один одному, були щедрими, милосердними. Пригадую, що були випадки, коли мама ділилася їжею з односельцями. Наша рідня жила у м. Севастополі, дядько мій працював на військовому заводі, і передавав нам у село малюсінку картоплю, яку перемивали, відварювали і їли. Передавав також бобові, фасолю, горох, кукурудзу (з неї батько на торнах перемелював в муку, з якої варили кашу). Добре зналися й на травах : робили з трави лободи, цвіту акації, козельця оладки. Ще їли хліб, який робили з зерна (коли забирали зерно в державну казну, то на дні пашеної ями залишалися полова і трохи зерна). То батько діставав його, провіював, молот на своїх торнах і отримував таке борошно, з якого і пекли вночі хліб—був він такий чорний. Взагалі моя родина жила тоді, порівняно з іншими, непогано. В нас в родині був чоботар і взуття мали своє, носили постоли з телячої шкіри. А ще в Херсоні жили мої родичі. І згадую, що в 1947 році їли вони їжу виготовлену з висівков, лободи і кропиви. У сім'ї був малюсінський кусочок сала, яким змащували сковорідку, і смажили приготовлені оладки... Ховали померлих від голоду на кладовищах, які були в селі. Ховали всім селом, хто як міг допомагав, щоб поховати, то приносили необхідне для поховання. В цьому селі, в якому я зараз живу (с. Таврія), таких могил на кладовищі назнаю. А от у с. Виноградове і зараз є такі покинуті могили, то ж під час поминальної неділі я сама їду і відвідую кладовище, де є ці могили. Кажуть, що тут поховані люди, що померли від голоду. Коли в церкві відправляють поминальну неділю, то обов'язково згадуються жертви голоду, а за часів радянської влади це було заборонено і всі боялися порушувати заборону, хоча в будинках біля образів запалювали свічки за померлих. Всі мої односельчани, сусіди знають про ці події. Нажаль я дітей не маю, то моя племінниця, яка живе поруч зі мною, знає від мене все про цей голод, а також приходять діти зі школи, запрошують мене, щоб я розповіла про ці роки. Я не можу когось судити, обвинувачувати, але вважаю, що винні ті люди, які в той час були при владі, напевне Сталін.

Гришко Ніна Михайлівна

**1922 р.н., жителька с. Виноградове (Чолбаси) Цюрупинського району
(запис 2006 р. В. Киселя)**

Де ваша яма? – У собаки під хвостом.

При совєцькій власті діжурили по дворах, бо ворували. Це в них було так : два чоловіка йде, кожний квартал, обход роблять. Ішов він з Гараном, папа з правої сторони, а Гаран з левої, то Гарана геть убили, а папі ногу прострелили.

Після цього почалася сильна голодовка, ще осінню, бо не вродила картошка, нічого не було. До

того ж була розкулачка, вибирали все чисто. Прийдуть, питають дітей : «Де ваша яма з хлібом?» Та один хлопець насмілився, дійствітельно, яма була у собаки під хвостом. Груби валяли, шукали все та забирали, а тоді ж ще і неврожай і стала голодовка сильна. Людей стільки вимерло. На клатбищі ями спеціально откриті були. Жінок отдельно клали, а мужиків отдельно. Їх ходили по вулиці збирали.

Дід, дідова сестра, а тоді й баба померли в голод.

У нас сім'я велика була: п'ятеро дітей—папа й мама, був дедушка і бабушка, вони окремо жили. Дедушка пішов десь на роботу, по весні це найхуже було, то там десь, на участку й помер. Наївся гарячого хліба. Знаєте, як голодний, а тоді ще гарячий хліб їсти і желудок...А тоді ще сестра папина померла. А тоді й бабушка померла, поховали. А ми осталися живі пока. Була сестра ще одна, брат у папи був чабаном та взяв сестрину дочку, догудувував. Кончилася голодовка та він узяв її та в дєтдом отдав. Кажє : «Я лямку не потяну, а дівчина, нада щоб жила.

Козельці нас спасали. Ходили по козельці в кучугури. Ідем, кислячка візьмем у горщик, ложки, поназбираєм козельців, посідаєм, почистим, з бутилки води помили, наїлися, торби назбирали і йдем до дому. А як довго (*нема*), то йдуть нас стрічать аж за село батьки.

Один раз ми назбирали козельців, та пішли, ще добавим трошки. Вернулись, а вони забрали в нас, украли. Ну, тоді взяли та шо ж, нада накопять, шо ж нам батьки скажуть, як ми не принесли? Утром нада ж хоть козельці їсти, коржик пекти. Ми допізна були, та наші нас шукали. Ми ходили утрєох. Ті ше малі були: Віта і Міша. Ми ходили: я, Володя і Міша самий менший. Нас аж за селом батьки стріли, малого на руки взяли, кажуть : «Більше не робіть так, підіть трошки (*Назбирайте*) та й ідіть (*назад*). А тоді дожили до кашки (*Цвіт акації*). Кашка начала цвісти, кашку сушили, кашку варили, коржі (*Пекли*) і з козельців тоже коржі пекли. Козельці виручили нас, чи Бог дав так, ну, викрутились.

Агроном дав хліба, яврей пригнав нам тьолочку.

Коровку пригнали, купили. Був у колхозі агроном, хороший чоловік, кажє :

— Діти, у вас папа, мама є?

— Є.

— А коровка у вас є?

— Є.

— Ідьомте до папи, мами.

— Пішли. Кажє: «Папаша і мамаша. Це ваші дітки?». Мама кажє: «— Наші.»

— А у вас коровка є?

— Є

— Молочкоу вас є?

— Є.

— Ну от, коровка скільки на день дає?

— П'ять літрів.

— Мені багато не треба, літру в день. По пол літри нехай дєвочка носє. Я ось із нею піду, де моя квартира, вона буде ходить, мені носить по пів літри молока. Я утром буду давать півтора кіла

муки, а вечером крупи. Або наоборот, те шо в мене буде. І так ви своїх діток спасете. Первий раз він мене забрав, накормив мене. Кусочок хліба дав, кажє, шо багато ніззя. «Я б тебе здорово накормив, а ти, як поїси, можеш померти». Ріжє всім, кажє: «Оце папі, мамі, всім братікам твоїм. Я принесу до дому, кажє ; «Мамо. їжте». Бо, як мами не буде, то ми ж пропадем. Без папи погано, ну, мама—самє основне.

— Малий не ходив, сухоти у нього напали. Він сядє. Ножки худєсєнькі, не стане, нічого. Ми з ним носилися кругом хати. Спасибі яврейові, шо пригнав нам тьолочку і спасибі цьому (*агрономові*).

Гаранша забрала відро ячменю.

Брали послідній кусок хліба. Ось була Мосєєвна, Гаранка, була активістка сильна.

Щє були киргизи (*репрєсовані*). Киргизи тоже помагали. Був начальник у киргизів і робив на пекарні. У папи було два костюма : вельветовий і такий. Він йому отдав костюм, а він (*киргиз*) дві хлібинки принєсє, хоч і кукурудзяний, ну все равно, піддержка була велика.

Приніс той киргиз ячменю нам відро, прийшла та Мосєєвна. Ну не скажу, як його. Ми сидимо, кутю зварили, сидимо; лампадка горить, батьки у нас ходили в церкву : Папа й мама. Сидимо й вечєряємо, а вона зараз за той мішок і тягнє – «Забєрем!»

А той, з Херсона начальник кажє : «Мосєєвна, не нада брать, це сім'я пролетарська, в їх діти будуть, в будуцєму вони щось для нас зроблять і для гєсударства, а так нільзя.

Ну, вона, канєшно, не взяла, а на другий дєнь прийшла і всьо равно забрала. Видно ж, хороший чоловік був. А між ними попадались і негодні.

З баби зняли єдині чоботи і кожух.

Роздівали, особливо, де які багаті люди були. Прийшли до сусідки, дід уже помер. Якови були, в їх усе забрали. А баба пішла у церкву, були у неї єдинственні хромові чоботи на рипах і кужух. Вона прийшла з церкви, вони там усе витягають і бабу звалили, на снігу розбули, кожух зняли, хіба це були люди?

«Одне дитя годуй, а ті хай помирають.»

Прийшла Манька Бублиха та й кажє : «Миша, я тобі щось скажу.» А я думаю : «А шо ж вона буде казать?» Закрили дєвері там у спальні, сидять, балакають. «Миша, я тобі совітую, знаєш шо? Трьом дітям н давай їсти, а двом давай, які в тебе луччі. А то ж ти не доживєш із ними». А він кажє : «Не, не буде так. Поки я буду жити і діти мої. Я лучче сам не доїм, а діти щоб були! Діти це наше наслєдство, діти це Божа роса! Як бог дасть, так і повернє». Я слухала, зразу заплакала, чую, шо папа такі слова хороші кажє, та я й зрадїла, а тоді цілуєм папу.

Філіпова Віра Іванівна
1922 р.н., жителька с. Підступне
(запис 2008 р. Л.Македон, спеціаліста з земельних питань сільради)

Найстрашніший 1933 рік... Уже з березня щоранку ходив попід хатами десятник і питав, чи є мертві. Трупі складали на підводи й вивозили на кладовища до загальних могил. Ближче до літа смертність досягла найвищого рівня: голодні, виснажені діти положливо лушили недостиглі зерна і жадібно їли їх. Шлунки не витримували надмірного

навантаження клітковини. Діти помирали буквально через кілька годин.

Людоїдство поширювалося селами нашого району. Я пам'ятаю ті страшні роки і не хочу, щоб вони повторилися знову. Оті голодні часи нагадують кінець світу, бо доходило до того, що люди їли один одного. Скрізь панувала мука і смерть ...

Мішенчук Любов Василівна
1923 р.н., жителька с. Тарасівки
(запис 2008 р. В. Марченко, секретаря сільради)

Мій батько Василь Іванович Дудка був добрим господарем – мав коней, млин, сівалки, плуги. За наказом Юрченка – представника влади на селі прийшли нас розкуркулювати. Забрали все. А їсти вже нічого не було, бо хліб забрали раніше. А в сім'ї було 5 дітей. Мама якраз доїла корівку, а ми стояли поруч з кружечками... Не дали додоїти, потягнули за налигач. Ми плачемо і собі тягнемо назад – хто за хвіст, хто за ногу. Мама голосить. Упала на коліна: у мене діти пухнуть, пожалійте, залиште хоч корівку. Відштовхнули маму і повели корівку..

Потім ще приїжджали не раз, все хліб шукали. Якось троє з району приїхали, чоловік і дві жінки. Він заліз у засік, попросив віника і такий

пил здійснював. Клунок таки нашкріб зерна разом з пилюкою. А коли мама потім заглянула в комору, виявилось, той чоловік залишив у куточку нам зерна. Тому ми і протрималися до весни. А весною першим помер батько. Але якось треба було жити. Залишивши нас дома, мати йшла до Криму на поденні заробітки. А ми сідали на призьбі, грілися на сонечку і чекали її повернення. Ложки прив'язували до дерева, щоб довго не шукати, коли прийде мама швидше припасти до їжі. Мама приносила дрібненьку рибку, раків, але ми були так виснажені, що це вже не допомогло наймолодшим. Померли брати, а потім і сестра.

Корінь Олександри Іванівни
1919 р.н., жителька с. Роздольне
Каланчацького району Херсонської області
у 1932-1933 роках проживала в с. Тарасівка Цюрупинського району Херсонської області
(запис 2008 р. Д.Моргун)

В період 1932-1933 років Корінь Олександра Іванівна проживала в селі Тарасівка Цюрупинського району. Було їй 14 років.

В селі вирощували жито, бавовну, пшеницю. На той час якщо й було розкуркулювання, то не сильно. Люди розводили худобу і птицю, майже кожна сім'я мала корів, коней, кіз, курей, гусей.

В період колективізації всю худобу забирали на ферму, вилучали крупи, збіжжя і вивозили у місто. Таким чином виконувався план продрозверстки. Всіх людей зараховували в колгоспи. А хто не був зарахований, або просто не мав бажання—вивозили до Сибіру.

1932 рік був врожайний, мали добрий врожай, але після збору його забрали до зернинки. Почали забирати велику рогату худобу, коней.

Хто не здавав, почали вважати куркулями.

Були випадки, коли в людей забирали все, навіть витягували з печі їжу.

Пам'ятаю, що в селі була сім'я з п'яти малих дітей. Взимку, щоб прогодувати дітей, батьки ходили до скирт, щоб просіяти полови. Зима була люта, і одного разу під час хуртовини батьки загинули біля тієї скирти. А згодом від голоду померли і їх діти.

Були випадки, коли в селі вимирали цілі сім'ї.

Люди змушені були міняти на продукти харчування одяг, кухонні прилади. Дуже багато людей ходили по інших селах просити їжу, жебракували.

Коли прийшла весна, люди почали варити супи з щавлю та кропиви, навіть примудрялись випікати коржі з рослин.

Для того, щоб зберегти зерно після жнив, люди придумували різні схованки. Рили ями і туди засипали зерно, а зверху ставили скирти. У хаті, під пічкою, теж рили ями і засипали зерно, але продзагони знаходили все. І не жаліли нікого.

Був випадок, що один із сусідів вирив яму під хвірткою, на самій доріжці. Засипав у яму зерно, але землю дуже затрамбував. Ця схованка не була знайдена.

Підворок (Кудас) Марії Тимофіївни
1921 р. н., жителька смт Велика Лепетиха
у 1932-1933 рр. проживала у с. Козачі Лагері Цюрупинського району
(запис 2008 р. Прядко Н.І.)

У мого діда були вівці, воли, корова. Прийшли люди в масках, вивалили стіну, все забрали: меблі, одяг, масло, муку, скотину. Коли хотіли забрати корову бабушка не давала, її дуже вдарили, дід схопив вила і не дозволив забрати корову, але йому пригрозили, що всеодно заберуть. Корова жила з нами в хаті. Одного разу, коли ми спали я почула як виводять корову, погукала тата Коли ми вийшли на подвір'я побачили зарубану корову, у якої ратиці були замотані (щоб не стукала коли виводили). Батько роздав м'ясо голодним людям. Батько почав працювати в колгоспі у коморі, тому ми не дуже голодували.

ні картошки не було, залишилася тільки та що була в хаті. Коли варили картошку приходила сусідка просила віддати їй шкарлупки від картошки для її дітей.

Пам'ятаю як ми з мамою пішли до хрестної мами моєї в гості. Прийшли, заходимо до хати, вона сидить за столом пухла і мертва.

Дід мій рибачив. Наловить риби і людям роздає. Одного разу у нього хотіли забрати рибу, але люди стали на захист зі словами: «Підійдіть до лодки, ми вас голими руками подушимо».

В 1932 році ми посадили багато картошки і вона вродила. Зібрану картошку положили в яму і накрили стійком соломи. На утро встали ні стійка,

їли акацію, лободу, козейку (росте у степу як цибулька). Ми, діти, ходили в школу нам там давали їсти.

Людей що помирили складали в підводи і ховали в загальній ямі.

Обертас Ольга Петрівна
1927 р.н., жителька с. Солонці Праві Цюрупинського району
(запис 2008 р. В. Киселя)

Батько болів ногами, пішов у госпіталь ліг. А в матері троє дітей нас було: дві дівочки і хлопчик грудний. Норму мати не виробляла, вигнали з роботи. Нас із яслів викинули, корову налігали—забрали. Город посаджений – не пустили ногою, забили колля і не пустили і «вмирай!» Тоді (мати) копала рожу, сушила і носила на базарь.

Ну наші Солончани ходять на базар і кажуть: «Бабо, Пашко, померла ваша дочка Фроська.» А вона каже: «Я й знала, що вона помре, бо ж нема нічого, все забрали!» А тоді і Ваня той помер.

Закопають... давали, в кого кінь був, вивозили покойників. Кинули на тачку, там яму яку прогорнули, погнули... Ну, й той.. прийшла мене тьотка забрала.

А там її мамка на Нечаєвому (хуторі) жила. А там оціх коров, що в людей позабирали: той в колхоз не йшов, хто не мог робить. «Вмирай, а хоч... забрали все!»,—коров нагнали, а доїть нема кому. А в бабушки п'ять душ: баба Санька, баба Клавка, Ольга і Стьопка – пять душ дітей. Доїли дівчата і молоко баба носила на базарь. А мати рожу копала, носила. Баба каже матері «ідьом до мене», - а вона каже :«ну як же я брошу дівчину, (вже Вера вмерла) грудного хлопчика Ваню. Що буде те й буде, но дітей я не бросю?»

І мебель і хата і машина (поливна). Конем копами поливали. Батько батькові моєму построїв і віділив.

Подзвонив сільсовет, батькові в госпіталь, що вся сім'я вимерла. Він додому й не пішов. Пішов у світ, аж у Чалбасах очутився, там він пережив. Мене ніхто не знав, де я. Я по шовковицях і ночувала.

Ну, й померла мамка (з голоду). Жили ми на Шпаринах, ще до перестройки (до колективізації) в 39 (році). Це хутор: хата там, там.... Умерла мамка, а маленький Ваня грудь сосе, мертву матір! А я збігаю, ну шо я йому дам! Шовковички нарву, він пососе пальчик.

У врожай, в 34 (році батько) прийшов до баби (тещі померлої від голоду дружини) А та теща за бич! А він : «та мені ж подзвонили, що вся сім'я вимерла!». А баба : «що ж ти бросив троє діток і грудне а мати норми не виробляла!? Ти спасся, а вона осталась (помирать)!?»

Ну, так велося, житні немає, своїх п'ять душ.

Дід не пішов у колхоз, пайка не дали. Він казав: «Я не піду в цей бардачок» Він евангеліє читав. А баба каже: «Ну, й помреш!».

А баба взяла двадцять гектар од Нечеевого по вугільний склад своєю оравою (*дітей*) і обробляла цей виноград у колхозі. З Таською Окаційовою вдвох вони жили в хаті колхозній. Взяли стільки винограду.

І батько аж у Чолбаси повіз мене. Він коні, воли вправляв. Приїхав він (*до тещі по дочку*) літом, на Рожество. А бабин зять каже: (А він розвозив рокиту по організаціям замітять.) «Я,—каже,— примітив дві? хоч і некрасиві, ну? вдови. Може Ольга (*донь-*

ка) яку собі вибере, так женись, чо ж ти будеш ходити, хата нова стоїть, машина(*поливна*)?» Женили його. Завели його, а й та ряба й та ряба. Мати брва була. «Тобі вже воно не нада, протів тієї ти вже не найдеш такої.» Я (*на вибір дочки*) йому жінку вибрала. Жили «добре» не дай Бог! А вигнав матір з роботи Альохін Іван Григорович, уже й покоління нема його. Він був придсідатель колхозу. Заставляли його. А вони бєдно жили. Щас вертушки живуть, далі вже нема куди, а ми так.

Костюченко Віра Федорівна
1926 р.н., жителька м. Каховка
у 1932-1933 роках проживала с. Н.Маячка Цюрупинського району
(запис 2008 р. В.Киселя)

Костюченко Віра Федорівна. 70 десь років.

Викладач української мови. На пенсії.

Розповідала з неохотою. Вболіває за комуністів.

Просила своє прізвище не називати, а приписати розполвідь своїй сестрі Марії.

Батька забрали, матір з чотирма дітьми вигнали.

Двоє дітей померло. Старшу в найми взяли. А менша не хотіла старцювати.

Менший братик попросив капустиної пелюстки. Мати не дала, чи не було. Він напився води, захлинувся й помер. Як старшого ховали, сестра принесла од хазяїв молока. То була велика радість.

Мама завжди повторювала: «Це зробив Шахов!» Він мамі говорив: «Ты меня ещё вспомнишь!», - за те, що не пішла за того рижого кацапа виходить заміж. Коли прийшли її сватати, вона вискочила у вікно і втекла до свого любимого, коханого хохла Федора. І тоді його (Шахова) осміяли. Він повторював: «Ты меня, Настя, ещё попомнишь!» А коли почалася розкулачка, він у правлінні знаходився (Шахов), от це він і зробив. Мама без кінця повторювала: «Це зробив Шахов!»

І, коли я подала на компенсацію у Київ, відповіли, що серед розкуркулених такий не значиться – «Костюченко Федір Опанасович». Це зробила місцева влада, Іван Шахов. Коли почали грабувати, я була маленька. Знаю, що все забрали, а нас вигнали і ми бідкалися по різним..., хто міг прийняти. Мама, що мала, все поміняла. Куди ми попали я не пам'ятаю, знаю, що там було дві хати. Хата і землянка.

В одній хаті жили такі, як і ми. А в хаті, де жили господарі, нам виділили маленьку кімнатку і ми там усі були: два братіка і (дві дівчинки з мамою). Там була хата і землянка і більше там ніхто не жив. Мама ходила в «Карла Марксі» на роботу. Там багато узбеків було. Що вона там робила ми не знаємо. Приносила кусочок кукурудзяного, чи якогось, хліба.

Різали ми його тонюсінкими скибочками, такими, як папіросна бумага. Сипали солі і здавалося, що ти такий ситний. Братики стали пухнуть. Так опухли, що вже не могли ходити, лежали. Я ходила по смітниках, збирала очистки з картоплі. А потім у якесь містечко, кілометра три пішки туди ходила, там добра людина якась була, виносила мені шматок хліба, яблучко. Молода така дівчина, чи може вона працювала в тих людей за наймичку. Як я появлялася, вона мені виносила у рукаві.

Так ми продержалися. Спочатку помер братік старший Саша. Поховали ми його. А Маруся – сестра- у наймах була, то вона тим і врятувалася. Коли вона принесла на похорон бутилку молока, то я в свої дитячі роки не відчувала цього болю, я тільки хвасталася, тим діткам, що з нами були, казала: «ага, а в нас є молоко!» Що брат помер, я не могла зрозуміть. Для чого це його в яму поклали, для чого заривають? Через деякий час і менший братік помер. Мама написала листа Скакун Дарії Петрівні, вона нас у «Красний Маяк» приютила.

Мама приносила з капусти листя, трави. Принесла їжачка, ми його в лежанці запекли, так ласували.

Менший братик просив: «Дай мені, мамочка, хоч листочок капусти», а вона сказала: «Не дам, бо ти не встаєш, і не ходиш, як сестричка твоя, - збирає і приносить якусь їжу», - не дам тобі!». Він тоді: «дай мені, хоч водички напиться». Вона дала йому водички, він захлибнувся і помер.

Ходили якимись селами. Мама кидала мене, тікала від мене, може мене хтось візьме. Каже: «піді попроси хоч кусочок сухарика». А я не можу просити і стою. Вона: «іди, проси». Я піду, тільки глянула, а мама швидко, швидко пішла, щоб мене залишить, що може мене хтось візьме і я не помру з голоду. Я бігом за нею, біжу й кричу: «Не кидай мене». Я просити не можу і просити не буду ні в кого». Так вона мучилася зі мною.

ЧАПЛИНСЬКИЙ РАЙОН

Кліщевська Франя Павлівна
1925 р.н., жителька с. Григорівка
(запис 2008 р. В. Боярського)

Я пережила дві голодовки: в 1932-1933 роках та 1947 році. З прожитого життя найважчі спогади залишилися про голодомор цих років. В 1932 році мені виповнилося вісім років. Сім'я, на той час, складалася з п'яти чоловік. Харчів в домі майже не було. Батько наш Янович Павло Іванович у 30—му році вступив до колгоспу. Після революції, коли дали землю селянам, батько, тяжко працюючи на землі, купив собі корову, конячку і всякий сільсько-господарський реманент. В 1930 році все було здано в колгосп. 1932 рік видався не поганим – і пшениця вродила, і овочі. На трудодень давали по 100 г зерна, гроші не давали. А восени міліція та представники влади вигрібали в кожному домі все до зернини. Голод був штучним.

Весною 1933 року не було хліба, не було чим засівати землі. Люди їли, що тільки могли: калачики, траву молочай, цвіт акації, водою виливали сусликів, м'ясо, яких їли, а шкурки з них продавали чи міняли на харчі (шкурки дорого цінилися).

Кожен намагався якось вижити. Міняли одяг, ікони та інші предмети домашнього вжитку на якусь крупу або кілограм борошна, щоб спекти будь якого коржика. Коли вродила картопля, то люди їли її в усіх видах: печену, варену, смажену.

Деякі сім'ї умудрялися дещо приховати: чи зерно, чи городину яку. Тільки треба було десь добре ховати, бо скрізь шукали активісти, в усі кутки заглядали. Все забирали.

Та ті ж активісти були п'яними, ледарями. А на-

зивали їх якимись «бригадами». Чоловік п'ять було і більше. Наші ж односельці і були.

Ховали продукти в ямах, погребках. Десь в безлюдних місцях копали ями, під печами.

Люди таємно ходили на поле, щоб зібрати колоски, які залишились там. Але й це не можна було робити... За колоски заарештовували, били, як могли і відправляли в тюрми.

Колгоспні комори охороняли сторожа. А поля об'їжджали об'їждчики...

Злі та жорстокі були люди.

Активісти та наклепники не голодували, тому що їм за їхню роботу влада видавала пайки. Тай самі вони себе не ображали, забирали конфісковане.

Вживали ті, хто трошки приховував, і те не знайшли. Кому допомагали родичі, якщо могли. Прості люди, сусіди — намагалися один одному допомогти. Ділилися хто чим міг.

Людодійства у нашому селі я не пам'ятаю.

Усі з нетерпінням чекали нового врожаю. І ось довгожданий час настав. Нарешті достигло зерно. Люди були голодні і слабкі. Вони не могли, навіть, скидати з косарки врожай. Потім зерно молотили й забирали в комори колгоспні. За людьми слідкували, щоб ніхто нічого не взяв у кишені. А вдома чекали голодні діти своїх батьків. Трохи пізніше людям потрохи зерна. Стало трішечки легше. Можна було спекти якогось коржа чи хліба. Кожен слідкував за тим, щоб не впала даремно ні одна крихта хліба. На той час дорослі й діти знали ціну хліба.

Михайлевська Емілія Степанівна
1926 р.н., жителька с. Григорівка
(запис 2008 р. Н. Колісніченко)

У моїх батьків було на господарстві у 1930 році двоє коней, корова, мажара, віялка, тертка і вони все здали примусово в колгосп. Хоч я і була ще мала в 1933 році, але дуже чітко пам'ятаю цю пору лихоліття, якої не можна забути. 1932 рік був дуже важким. Мало посіяли, і до того ж погано вродило. А весною 1933 не було хліба. Люди їли, що тільки могли: калачики, траву молочай, козелики, цвіт акації, щавіль, молоду лободу. Кожен намагався якось вижити. На пустих полях жили суслики. Дітки вливали воду в нірку і виливали звірків. Потім здирали шкуру, піджарювали їх, бо вони жирненькі

були і їли. Але вони були дуже вонючі, і не всі могли їх їсти. Пам'ятаю, як прийшла до нас жінка з двома дітками, такими худючими, що ледве тримались на ногах. То мама якраз напекла з кукурудзяної крупы коржички—малаї, і пригостила ту жінку. Як вони жадібно їли ті коржички, я ніколи цього не забуду. Люди міняли одяг, ікони та інші предмети домашнього вжитку на якусь крупу чи кілограм муки, щоб зварити якусь їжу. Пізніше було організовано дитячі ясла і маленьких дітей кормили баландою, щоб не вмерли. Пам'ятаю так звані «палені ями». Ці ями викопували з вузькою горловиною до 70-80 санти-

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

метрів і до 2,5 метрів глибини, кидали хмиз, спалювали, щоб стіни були твердими і сухими, накривали дошками і зверху насипали землю. Але зерно всерівно знаходили і забирали. Шукали кругом, перевертали все. Пам'ятаю сім'ю Заборських: Антоніна Кирилівна і чоловік Ваня. В них теж забрали все. Антоніна з розуму, а чоловік помер. Діток забрали в ясла. Мій дядько Людвіг виїхав у Сімферо-

поль і там пережив голодовку. А вже у 1934 році пам'ятаю, які люди були голодні і слабкі, коли уродив хліб 1934 року. Вони не могли навіть скидати з косарки врожай. Потім зерно молотили. За людьми слідували, щоб ніхто не взяв в кишені додому. А як їли той хліб, щоб ні одна кришечка не впала додолу. З пам'яті моєї ніколи не зітреться ця сторінка лиха.

Рубанська Марія Григорівна
1927 р.н., жителька с. Григорівка
у 1932-1933 роках проживала в с. Наумівка Чаплинського району
(запис 2008 р. Н. Колісніченко)

Болючі спогади про ті важкі роки. Пенсіонерка згадує, як вступаючи в колгосп люди повинні були давати для загального користування землю, навіть свою худобу і птицю, хоча і не звикли до цього. Кожна осінь приносила людям розчарування. Радянський уряд забирав у людей останній їхній шмат хліба. Вживали люди на буряках, акації. Старші брати стріляли зайців, горобців, щоб мати могла

зварити якогось супу. Збирали траву берізки, щавель і варили борщ. Влітку рвали ще не достиглі ягоди шовковиці.

Багато людей шукаючи собі їжу залишались голодними не всилі щось собі зловити. Люди ховали хліб, щоб якось прокормити діток. Та чи сховаєш що-небудь від пильного ока.

Це була пора лихоліття, якої не можна забути.

Головатюк Єфросинія Іллівна
1914 р.н., жителька с. Іванівка
у 1932-1933 роках проживала в с. Строганівка Чаплинського району
(запис 2008 р. Л. Петриченко)

Я народилась в с. Строганівка у 1914 році. Життя моє не можна назвати щасливим, тому що на соєму віку я багато перестраждала: зазнала і голод, і смерть близьких людей, і воєнне лихоліття, і повоєнну розруху, втратила чоловіка на війні, здоров'я підірвала тяжкою працею.

1933 рік я добре пам'ятаю. Тоді я жила зі своїми батьками в Строганівці. Окрім мене у родині були ще молодші братик і сестричка. Голод почався з зими 1932 року. Мій батько помер з голоду, а брат і сестра лежали пухлими. З приходом весни у нас зародилась надія вижити. З іншими людьми я ходила в степ ловити суслив, яких ми вживали до

їжі. Варили «борщ» зі щавлю або берізки, ходили на скотомогильник по м'ясо.

Коли почались польові роботи, стало трохи легше, тому що всі, хто працював у полі кормили на польовому стані. Там варили якусь баланду або кашу, заправлену олією. Цю їжу нам давали двічі на день. Ранкову порцію ми з мамою з'їдали там, а вечірню брали у котілки, які приносили з собою з дому, щоб накормити брата і сестру. А ще брали зі своїх сундуків найкращу свою одягу і носили у Миколаївку міняти на хліб. Але справжнього хліба нам не давали, а давали макуху. Ось так ми тоді жили, навіть дивно стає, що вижили.

Гордієнко Олексій Тимофійович
1925 р.н., житель с. Іванівка
(запис 2008 р. Л. Петриченко)

1932-1933 рр. пам'ятаю добре. Я ходив в 2 клас. В 1930 році жили у Сімферополі, а потім на початку 1932 року батько продав хату, купив коня на трьох ногах стрибав (був каліка). Приїхали в Іванівку, тут у нього було 17 га землі. Посіяли, зібрали, змолотили, а місцева влада прийшла забрала до зернини. Залишилися голодні. _Що ж робити? Довелось батькові різати коня, а нам їсти конину. Прийшли забрали батька за те, що _зарізав коня і

посадили, а ми залишилися із мамою удвох. Пухлі. Я ходив до школи у 2 клас там була столова і давали по 100 гр. хліба, та такого чорного, як земля. Приносив додому, віддаю мамі, а вона не їсть віддає мені. Каже: «Їж, бо помреш, а мені тоді, що робити». До весни якось дожили, ходили в Миколаївку, там залишився не зібраний буряк. Брали, мама два, а я один, бо більше не могли, були дуже слабкі. До смерті залишився один крок. Потім я привчив

собачку ловить сусликів. Піду на Сиваш зловимо 10 штук. Принесу додому, заб'ю, виченню, мама зварить і ту юшку їмо. В березні місяці собачка вибігла на двір (ми її держали в хаті) і не стало її. Почали шукати, знайшли у сусідів. Вони її убили і обдерли. Мама їх побила палками, та нічого не поробиш. Котів і собак в селі не було, всіх поїли. Миколаївка так не голодувала. Туда виносили все що могли, міняли на харчі.

Підемо з Василем Лушником до олійні, украдемо по кругу макухи, добре коли з сояшника, а коли з гірчиці їсти не можна. Пізніше зацвіла акація, їли цвіт. Так і вижили. В магазинах було все: і конфетки, і печиво, крім молочного, а грошей не було. Сест-

ра залишилася у Сімферополі, то висилала сухарі. Померло дуже багато людей. Померли і баба, і дід, і брат батьків. По селу ходила підвода і збирала померлих людей. Зимою возили хлопок по під двори перебирають, а працювали тут киргизи, то вони навчили жарить насіння з хлопка. Назвуть себе комсомольцями і розбивають піч, лежанку, хліб шукали, а де ж той хліб, коли в и його забрали. Розкуркулювали, забирали корів, одяг, а потім влаштовували торги і продавали таким як вони. Батько прийшов у 1937 році. Він сидів 4 роки. не сидів, а працював на металевому заводі у Кривому розі. О так було життя. Прізвисьце померлих не пам'ятаю.

**Єрещенко Єфросинія Іванівна
1908 р.н., жителька с. Іванівка
(запис 2008 р. М. Кошельного)**

Я народилася в 1908 році. Коли почався голод 1932-1933 рр. мала сім'ю: чоловіка і дітей. Найбільше боялася за дітей. Годувала їх чим могла. Моя мама була хороша ткаля, і в придане мені дала вручну витканий килим. Коли наступили страшні часи, ми з чоловіком поїхали в Сімферополь на базар і там виміняли цей килим на 2 пуди макухи. У нас в селі сіяли гірчицю, давали з неї масло, а макуху їли люди. Гірчична макуха була дуже гірка. Розпариш її, зліпиш якогось коржика, спечеш, а він був такий гіркий, що в рота була страшно взяти. Але їли, бо дуже голодні. Так завдяки тій соняшниковій та гірчичній макусі ми вижили. Мельниці були у нас в селі, їх тоді називали млинами, аж 8 млинів мала Іванівка, але в роки голоду молоти було нічого, не було в людей хліба.

Їли ми тоді цвіт акації, «кашку», калачики, лободу, щавель. Діти в селі ловили суслив. М'ясо в них не погане, солодке. Котів, собак теж їли. На городах були морква, буряк, картопля. А картоплю ми тоді садили не таку, як зараз – цілу, а лише лушпиння з вічками, і ви знаєте родила картопля навіть з лушпиння. Важко було пережити весняний час і початок літа 33-го року.

Пам'ятаю такий випадок: за селом пропала (здохла) коняка. Так люди, які дізналися про це, по шматочку розтягнули ту конину, варили і їли. А сусідка моя, багатодітна мати, жила дуже вбого, їй від того м'яса дісталися лише тельбуха. Вона її вичис-

тила, вимила і поварила дітям. Такий страшний був час.

Чоловіки наші працювали в колгоспі. Коли їхали в степ, ледве сідали на підводи, так втратили сили від голоду. Що ми могли їм дати їсти з собою? Наривали цвіту акації в сумки і з тим проводжали.

Дуже багато людей вмерло в той час, третина Іванівки стала жертвами голодомору. По селу їздила підвода, чоловік заходив в кожну хату і збирав померлих. Ховали їх без трун, завертали в якусь шматину або й так, бо не було нічого в людей тоді. На кладовищі була вирита велика могила, і в неї рядами складали померлих. Притрусять землею і соломкою, щоб птахи або звірі не діставали, а на другий день привозили інших.

Особливо страдали діти. Якщо вони залишалися сиротами, їх забирали в дитячий садок. Там чим могли, тим і годували. Люди теж не залишали їх в біді: приносили хто що міг. В кімнаті дитсадка була простелена солома, зверху брезент, і ці діточки лежали рядочками. Деякі були вже пухлі, не могли навіть ходити. Підійдеш до такої дитини, а вона ледве чутно просить « Тьотю, їсти...»

В мене в той час був синок маленький, грудний ще. Як я його вигодовувала, як він вижив страшно згадувати. Я сама в той час ходила худа і змучена, як билинка.

Дай Боже вам, діти, не знати такого лиха. Вчіться, будьте здоровими.

**Зборюк Степан Мануйлович
1923 р.н., житель с. Іванівка
(запис 2008 р. Л. Петриченко)**

Не дай Бог нікому пережити те, що ми пережили в 1932-1933 рр. і 1947 роках. Страшно згадувати... «Діти, не викидайте ні зернинки, ні шматочка хліба. Бережіть його- шануйте, бо без хліба немає життя».

В 1932-1933 роках був непоганий врожай хліба. Ми, голодні і пухлі, збирали його до зернини, все віддавали в колгосп. Тоді не було таких випадків крадіжок. Діяв суровий закон, за яким навіть за 200-300 г вкраденого хліба людину могли засуди-

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

ти. Ми одержували в колгоспі за роботу «палички» (трудодні), годували нас на полі якоюсь ріденькою юшкою («затіркою»). Сил не було зовсім. Люди падали, втрачали свідомість, помирали навіть. Але ніхто не протестував. Така була сурова дисципліна.

А в цей час в центрі села, де зараз знаходиться спортивний комплекс, стояли величезні амбари, набиті зерном. Здавалося б, голодні люди могли набрати з нього зерна, адже були вже пухлі, години залишалися до смерті. Ні, ніхто нічого не брав. Люди їли все, що могли знайти. Обривали навесні акації, варили юшку з лободи, їли калачики (траву). Всі коти і собаки в селі були переловлені і з'їдені. Ніхто тоді цим не брезгував, всі були голодні і хотіли жити. Пам'ятаю, один чоловік був у нас в селі, високий зростом, здоровий. Від голоду він опух, ходив попід хати і, мов маленька дитина, просив: «Люди, дайте якусь кішку або собаку, я їсти хочу...» плачучи, він ходив від хати до хати, але невдовзі помер.

Ступак Віра Володимирівна
1928 р.н., жителька с. Іванівка
(запис 2008 р. М. Кошельного)

Коли почався голодомор, до нас прийшла комісія сільради шукати продукти. Вони нишпорили в порожній хаті і знайшли у діжці трохи кислої капусти. Один з них, мабуть, був дуже голодним, бо, на відміну від товаришів, одразу ж великими жменями став хапати капусту і запихав собі у рот. Але голодний організм не зміг перетравити таку кількість їжі. І він за кілька днів помер. А інші приходили з обшуком ще раз і знайшли на горищі торбинку з сушеними вишнями. Спустившись додолу, почали жадібно їсти вишні, а все, що не з'їли, забрали з собою. Навесні, тільки стали танути сніги, все село вийшло в поле на пошуки їжі. Знаходили гнилу картоплю, буряки, які приносили додому, пекли з них млинці та варили баланду. Наші сусіди кілька днів не виходили з дому. Казали, що вони спухли від голоду і від цього збожеволіли – кидалися на всіх, кого ба-

Шестак Андрій Іванович
1922 р.н., житель с. Іванівка
(запис 2008 р. Л. Петриченко)

Шестак Андрій Іванович згадує: «В 1933 році мені було 11 років, жили ми тоді в Іванівці. Голод я пам'ятаю добре. Колгосп план по здачі зерна виконав, а район ні. Приїхала районна влада, збрала людей і почали розповідати, що треба державі хліб. А Яким Балясний й каже «Державі та державі, а може людям потрошки – ми теж державні». Вночі його забрали, ніхто не знав де він дівся сказали пізніше жінці та дітям, що він під слідством, а як

Ловили ми в степу ще сусликів, виливали водою з нірок, варили їх м'ясо і їли. В кого, що було на городах, теж допомагало вижити.

В кожній родині, в кожній хаті в цей час хтось помер. Першими не витримували старики, тоді діти. Адже вони не працювали в колгоспі, не одержували пайок. Але дорослі, працюючі люди, теж помирали. Намагаючись відірвати від себе якийсь шматок, щоб погодувати дітей, дорослі втрачали сили, бо ще працювали тяжко. Степ Іванівський, як і зараз, простягався аж до Скотовода, до Молочного. А транспорту такого не було. Кіньми оралося, сіялося, збиралося. Робили ми тоді дуже тяжко. В гарячу пору, коли треба було сіяти чи збирати, то й ночували в степу. Ще тільки-тільки розвидняється, ми вже працюємо. І до темна, до пізньої ночі.

А зараз, діти, вам тільки жити і працювати. Скільки техніки в радгоспі. Тільки не лініться, вчіться, працюйте, щоб не повторилось те страшне лихоліття, яке нам довелося пережити.

чили. Мати вирішила врятувати сусідів від смерті. Вона збрала невеликий горщик кислого молока і наказала мені віднести його сусідам. Але, пам'ятаючи про людський погос, я злякалась і побоялась йти. Тоді мати віднесла сама. І дуже вчасно зробила, бо сусіди вже були вже на межі життя і смерті, від якої мати їх врятували. А от власного сина врятувати не змогла. Мій братик був ще дуже маленький, коли старші десь блукали по полях та по садках у пошуках їжі, він не міг про себе потурбуватися і в 1933 році помер. Коли пшениця викинула колоски, моя сестра Люба та її подруга Мотря пішли в поле рвати колоски. За цим їх застукав голова сільради і одразу ж заарештував. За 200 грамів пшениці Любу засудили на один рік, а Мотрю, яка була повнолітньою, на 2,5 років ув'язнення.

повернувся, то більше не ходив на збори – говорив: «Своє відходив».

Наша сім'я була велика- 10 дітей, батько, мати. Найстарший Данько ходили з батьком у Каїрку (Чкалово), там залишився не зібраний урожай кукурудзи. Мабуть, не встигли зібрати, бо прикидало снігом. Вони підуть, розгребуть сніг і назбирають по клумачку або два (до 40 качанів), а ми сушили дома і терли на жорновах. Виходило трохи муки, трохи крупи.

Мене брали, коли ходили в іванівський степ. Шукали місце, де стояла віялка (біля скирди з соломою), і там визбирували зерно. Згрібали землю, пересіювали, коли попадалось зерно Батько був із бідної сім'ї — сирота, а мати із заможної. Їй у придане дали золотий перстень та сережки, так вона раз за їх виміняла хлібину, а потім – ще дві.

За городами в нас йшла дорога, а за дорогою – посіви. Їх сторожували об'їждчики Данченко і Щербак. Данченко добре ганяв, але ніколи не заявляв, бо до нас ніколи не приходили. Мати збуде нас зараня, візьмемо ножиці – і бігом в жито або ячмінь. Лягаємо і ріжемо колоски. Спочатку були молочні, так ми насмокчемося самі, а потім несемо додому. В нашій сім'ї ніхто не помер: мама була дуже слабка, а Шура і Коля пухлі були.

Грамузова Ольга Андріївна
1923 р.н., жителька с. Надеждівка
у 1932-1933 роках проживала в с.Вергуни Чаплинського району
(запис 2008 р., онуки Л. Шапар)

В ті страшні роки я разом зі своєю сім'єю проживала в с.Вергуни Чаплинського району, батько-Алека Андрій Іванович, мати- Алека_Текля Гнатівна і 5 дітей: Марія, Андрій, Мотря, Іван і я. Я добре пам'ятаю як мама наша вся опухла лежала в ліжку і вже не могла підводитись і врятували ми її тим, що міняли весь який тільки можна було ще помінати одяг, на молоко і яке давали тільки їй, щоб підняти її з ліжка. Брата Андрія 1920 р.н. ми не могли спасти і він навесні 1933 року помер від голоду. Ще пам'ятаю що всіх дітей, що проживали на той час в Вергунах кормили один раз в день супом-затіркою. Одного разу я вирішила цей суп віднести мамі і по дорозі зачипившись за бур'ян лободу я впала і розлила страву, яле не розгубившись, зібрала що можна було ще зібрати з землі і понесла додому вся в сльозах. Дома, щоб вижити, ми збирали в полі насіння колючого кураю, потім товкли в ступці, скачували в кульки і варили. І якщо в селі в когось

Дуже тяжко було в 1933 році. Багато людей з Іванівки виїхало в Крим. Виїхала й наша сім'я. У нас була корова, за неї батько виміняв бричку й конячку, за хату — клумак муки. Малих посадили на бричку, а ми йшли своїм ходом. Прийшли на станцію Іслам-терек під Сімферополем. Батько став візником біля вокзалу, мама дояркою, приносила молоко, я пас телят і за це давали молоко. Сестра Марія пішла в педучилище, там давали стипендію. Так ми вижили. варили їсти. Нам, як годувальникам, мати давала більше їжі.

Пам'ятаю був такий чоловік – Марко, дуже голодував, а Федір Сучок працював кладовщиком та підготовував його, але кожного дня не міг це робити,

падала з голоду скотина (корова, кінь) тут же роздирали її на куски і варили.

Пам'ятаю, проживала одна сім'я – батьки і п'ятеро дітей, батька заарештували, а остальні члени сім'ї з голоду почали пухнути і їсти своїх членів сім'ї. В результаті залишився один син, десь 1918 року народження, який після цього виловив всіх котів і собак по селу, а вже десь і кінець 1933, на початку 1934 виїхав в Київську область.

Проживала в селі сім'я Лелеко – з 7 чоловік, померло 6.

Черпахи – 2 чоловіка померло.

Шевчук з 6 чоловік померло 4.

Старові – померли мати і син.

Старові – померли 4, залишилось в живих 2.

Усові – з 6 чоловік в живих лишився 1.

Чорноморець – 3 дітей померло.

Хоронили всіх біля села Вергуни на громадському кладовищі.

Андрієвський Леонід Олексійович
1926 р.н., житель с. Павлівка
(запис 2008 р. О. Індришек)

Наша родина жила незовсім бідно і числилась в середняках, хоча й мала всього навсього 5 десятин землі, але батько не бажав вступати в колгосп як і багато інших односельців, бажючи працювати одноосібно. Тому батька раз у раз визивали в сільраду на бесіду. Пам'ятаю, батько мене з собою брав (щоб не посадили в підвал під сільрадою, незгодних, щоб поміркували), заходимо в приміщення сільради, посеред кімнати стіл, за столом — пред-

ставник з району, на столі папери і рядом револьвер.

Представник, одержавши відмову вступити в колгосп, випишує податок, в якому зазначено, в певний термін, здати 2-3 центнери зерна і певні гроші.

Здавши цей податок, батько сподівався, що це все, але через 2-3 дні все це повторювалось і так декілька разів.

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

В нас вже нічого не зосталось ні зерна ні грошей, і через слідуєчу несплату податку, прийшла делегація з міліціонером, щупом перевірили ввесь двір (чи не закопано в ямах зерно) за несплату податку (десятого по счету) за місяць, забрали коня, воза, косарку, віялку зерна, молочний сепаратор, коток, тертку полови, 10 ступів і красиву фарфорову керосінову лампу (яка до речі висіла в сільраді до самої війни).

Вночі під'їхала тачанка і намагались забрати і батька, але ми підперли двері і закрили вікна і не впустили їх в дім. Коли вони від'їхали, батько зібравши необхідні речі майнув в Крим через Сиваш в г.Сімферополь де і почав працювати.

Михальченко Ніна Григорівна
1922 р.н., жителька с. Першокостянтинівка
(запис 2008 р. Л. Воловець)

В нашій сім'ї на той час було чотири чоловіки: мати – Корж Секлета Онисимівна та нас троє дітей. Батька в нас не було. Його арештували, коли організували колгоспи, а батько говорив, що до колгоспу не вступе, адже це діло добровільне. Хоча скотину в колгосп батьки віддали. Зосталося в нас велика та пуста хата. З господарства в нас залишилось безхвоста курка та сліпа теличка. Коли продукти закінчилися, мати ходила на роботу і приносила кожен день стакан вівса чи іншого зерна. Варила його прямо з лушпинням. Ми, діти, опухлі лежали і ждали, коли мама дасть хоть щось поїсти. Їли ми також білечко(цвіт акації), траву катран. На весну залишилося трохи маленької картоплі і хоча їсти не було чого, мати посадила її. Вона говорила, що якщо виживемо, то тоді згодиться картопелька.

Сім'я моєї старшої сестри Пономаренко Анастасії Григорівни вважалася заможною. В них забрали все і вивезли за межу, за Феєнську яму (на честь багачки Феєнши, що жила в Каїрі, її землі були аж біля нашого села. Рів цей був виритий ще до революції). Звідти вона прийшла до мачухи Корж Секлети Онисимівни (моя мати), яка ходила до начальства і просила за них, щоб не виганяли. Деякий час вони жили в нашій сім'ї. Мати вирішила зарізати тільну теличку (адже все одно заберуть) і так спасалася. В сестри, Анастасії Григорівни, було четверо дітей, двоє з них померло від голоду.

Пролетарі так говорила на представників влади,

Петраковська Ганна Іванівна
1913 р.н., жителька с. Преображенка
(запис 2008 р. Л. Петриченко)

Голод! Яке похмуре слово! Серце терпне, коли чуєш його. Ті, що ніколи не переживали його, ніколи не зможуть уявити собі, які страждання спричи-

Ми діти, а нас 4, зостались з матір'ю без засобів на існування, самому старшому було 9 років. Їли лободу, голубів які ще в нас були, варили юшку з телячих шкур, які висіли в курнику на бантинах обгажених курячим послідом і які зберігались вже декілька років. В матері опухли ноги, але ми вижили дякуючи за допомоги добрих людей.

У серпні 1933 року батько повернувся в село, вступив в колгосп, в якому хто працював, варили кандьор. Вся наша сім'я за цей кандьор працювали від сходу до заходу. В нас дітей після занять канікул не було, всі працювали в колгоспі, допомагаючи батькам заробити трудодні. На трудодень платили мізер зерна і 10 копійок грішми яких не віддавали.

ходили по хатам і відбирали у людей останнє, не дивлячись на плач дітей і умолання батьків пожаліти. Ховали люди останні харчі навіть за іконами, бо вважали, що за святинею шукати не будуть, але марно. Забирали навіть казан з варивом, якщо бачили, і самі їли на очах голодних дітей.

Багато людей, діждавшись, коли наллються колоски, темнотою повзли на поле, щоб поїсти молодого зерна. Часто голодні люди, наївшись досхочу того зерна, там і помирали. Людей розганяли з поля, залишалися лише трупи. Їх збирали, щоб не розкладалися і кидали в Феєнську яму.

Була в мене подруга Винник Фросина. Вона та ще двоє дітей в їх сім'ї померли від голоду. Залишилась одна мати.

Ще пам'ятаю Михальченко Ірину Семенівну, в неї з голоду померла мати.

У Важінської Христини Трифонівни померли від голоду дві дівчини, яким було десь по вісім років, свекор і свекруха.

У Гуть Віри Григорівни батьки померли від голоду. Батько помер в полі, після того, як наївся колосків.

Мати розказувала, що в Чаплинці була жінка, що їла людей. Спочатку своїх рідних, а потім крала дітей і їла. Говорили, що її вираховували і зловили.

Люди були знесилені голодом, і тому ледь могли вирити глибоку яму, щоб поховати своїх рідних, труну не робили, а замотували в рядна.

няє голод. Немає нічого гіршого для матері, аніж бачити своїх виснажених, знесиленних дітей, які через голод забулися, як посміхатися!

Якби це відбувалося якийсь тиждень чи місяць, але ж місяцями більшість місцевих родин не мала чого покласти на стіл.

Начисто підмели все, що було в підвалах. Люди вмирили всю зиму 1933 року, та особливо масове вимирання села почалося на початку березня. Коли розстанув сніг, почався справжній голод. У людей розпухли обличчя, ноги та животи. Ловили мишей, щурів, горобців, мурашок. Мололи кістки на борошно і робили те саме зі шкірами підшвами від взуття. А коли зазеленіла трава, викопували коріння, їли листя та бруньки. Вживали все, що було: кульбабу, реп'яхи, кропива, які складали основний раціон селянських родин, не мали в собі багато

білків. Деякі жителі ловили котів. Кажуть, що дід, де жив один чоловік, що ловив і їв котів. Останні обходили десятою дорогою. Найжахливіше виглядали в ці страшні роки малі діти, зі скелетними кінцівками, що звисали з роздутих животів. Голодування стерло з їхніх облич будь-які сліди молодості, обернувши їх на вимучених потвор; лише в їхніх очах теплилися залишки дитинства.

Всюди лежали десятки чоловік і жінок з розпухлими обличчями та жи-вотами, з очима, позбавленими будь-якого виразу – це було страшне. Не дай Бог ніколи і нікому бачити такого. Жах стоїть перед очима, слухаючи ці розповіді.

Грабовецька Надія Прокопівна
1925 р.н., жителька с. Преображенка
(запис 2008 р. Н. Скрипець)

Надія Прокопівна дала свідчення зі слів своєї бабусі. Пишу те, що згадувала моя бабуся.

То були жахливі роки. Як ми знаємо, що в ці роки утворюються колгоспи куди людей забирали примусово. У них забирали все: коней, корів, люди плакали, не давали забирати. За спогадами бабусі, її матері, яка не хотіла йти до колгоспу, перебила ногу, і вона цілий місяць не могла ходити. Людям давали зерно по 200-300 гр. Моїй бабусі тоді було 11 років. Вона добре пам'ятає ті роки. Голод був сильний. Люди пухли з голоду. Бабуся розповідає, що в селі на всіх варили суп, і люди отримували цю їжу, і йшли додому годувати голодних дітей. Деякі люди тікали в міста на роботу, жінки залишали дітей на вулицях, в лікарнях. В моєї бабусі не було батька, вона сама ходила до голови колгоспу, і зі сльозами на очах просила їжі. Голова колгоспу давав шматок макухи і якоїсь крупи – і цьому були дуже раді. Крім того, люди ще й працювали, сіяли бавовник. А на зиму видавали людям лузати його, і лушпиння від нього люди їли. Досвіта люди влітку йшли полоти бавовник, і за роботу майже нічого одержували. Лузала бавовник і моя бабуся, щоб потім одержати якусь їжу. Люди різали корів, коней, щоб не віддавати в колгосп, псували реманент. Жили дуже бідно.

Діти їсти вже й не просили, бо знали, що немає. Якщо було якесь вариво то й було добре, за хліб навіть не питали. Деякі люди йшли на поля красти зерно, їх заарештовували, і навіть розстрілювали. Люди вмирили просто на вулиці. Ловили собак, щурів, котів, їли трупи тварин. Навіть людина їла людину. Крім того, люди платили великі податки. Їх примушували в державу здавати молоко, яйця, 40 кг м'яса. Платили за бездітство. Зими були дуже суворі, мороз досягав -40 С, було багато снігу. Палили кураєм. Варили затірку, або терли макуху і варили у воді. Померлих людей клали у великі ями і закопували. Від голоду постраждали українці, частково росіяни.

У Грузії не було голоду, бо Сталін був грузин і забезпечував країну їжею. В ті роки навчання продовжувалося, вчилися до 7 класів. Світла не було, вчили уроки при каганці. Діти ходили обідрані. Прийдеш зі школи, знімеш одягу, а на другий день сидиш вдома, бо сестра пішла в цій одязі. Були дитячі ясла, в них діти були голодні – їсти давали, та мало. Діти вмирили.

Моя бабуся закінчила 7 класів, хотіла вчитися в театральному училищі, але розпочалася війна, і її забрали в Німеччину на роботу.

Пальона Надія Олександрівна
1926 р.н., жителька с. Преображенка
(запис 2008 р. І. Чухало)

Що сказати? Те що бачили і переживали ми, я не бажаю навіть своєму найзапеклішому ворогу. Не дай, Боже, нам більше такого страхіт-тя! Як ми тоді жили... В сім'ї нас було п'ятеро дітей – троє дівчаток і двоє хлопчиків. Я і мій брат були найстаршими. Мамі з татом було дуже тяжко вберегти нас від голодної смерті.

Пам'ятаю, в нас вдома часто ввечері збирались жінки, говорили про це страшне лихо. Ми не могли тоді сказати, хто був справжнім винуватцем цього голоду: чи то неврожай, що спричинила засуха, чи то тоталітарна влада Сталіна. Більше скаржились на засуху, ніж на владу. Може, просто не розуміли, що відбувається насправді. Що ми їли? Великим щас-

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

тям для нас було те, що мали корову і варили молочну кашу, в яку замість крупи кидали кашку з акації. Дуже тяжко було тоді, коли корова не доїлась.

Та все ж—якось виживали. Мали в хованці трішки зерна, тож іноді й хліб

їли... Ходили на поля збирати колоски, але це було дуже небезпечно це переслідувалось і заборонялось законом. Я ходила до школи, а коли почався цей страшний голодомор, не в змозі була ходити, бо не було, що вдягну-ти, взути. А вдома ще ж крім мене є діти...

Пам'ятаю, як ходили по дворах активісти, збираючи все, що попадалось їм на очі. Деякі були совісні і не вимагали, а лише просили: «Дайте, будь ласка, скільки можете дайте, щоб засіяти поле, щоб вижити». Інші ж заставляли, вимагали. Пам'ятаю, було, в нас на горищі п'ятеро курей – вся наша надія разом з коровою. Бож коли–не–коли курка і

яйце знесе, і вже в крайньому випадку, їх би можна було зарізати. Прийшла до нас комісія – дві жінки, та й каже одна одній, обійшовши всю хату і понишпоривши де тільки можливо: «Варко, полізь на горище, може ці там щось ховають.» Мама почала просити, казати, що там нічого немає. Та вони не слухались «Полізь, полізь» – наказувала одна. Ми з братом твердо вирішили: «Якщо ця Варка залізе на наше горище, ми хутко заберемо драбину і хай там сидить, або злізе, нічого не трогаючи». Вона взяла драбину і вже майже залізла до кінця, аж ось – до нашої хати зайшов голова комісії- Жицький Онисій. «Що ви робите? Хіба так можна? Ми повинні просити людей допомоги чим можуть, а не забирати все до «останньої ниточки».

...І Варка злізла. Мабуть він був совісною людиною. Бо невдовзі його репресували, як зрадника владі.

Міхальчевська Марія Онисівна 1917 р.н., жителька с. Преображенка (запис 2008 р. І. Чухало)

«Ой, яке ж то горе було, яке лихо! Страшно згадувати. В нашій родині було п'ятеро дітей – двоє братів і три сестри, я найстарша в сім'ї. В роки голоду працювала в колгоспі ланковою. Працювала я на тракторі й вовну збирала. Встановлювали таку норму, що як ти не хотів, але за 24 години неможливо справитися з цією роботою. Але виходу не було, жити було дуже тяжко, але вмирати не хотілось. Мали ми корову. Мабуть, саме тому ми й вижили. Пам'ятаю як їли кашку з акації, робили з неї муку.

До сьогодні, коли цвіте акація у мене перед очима постає та страшна картина 33-го року. Не можу терпіти той запах. А як ми ходили збирати колоски... За одну зернину, ми могли б віддати життя. Пам'ятаю як одну родину Кондрацьких, що пішли збирати колоски, заарештували. Чоловіка відпустили через декілька днів, а його дружину заарештували на три роки ув'язнення. І це за жменю зерна. А скільки людей помирало з голоду! І так траплялося з десятками, сотнями наших односельців, я уже й

не пам'ятаю їхніх прізв'іщ. Мертві тіла збирали кіньми, замотували в полотна чи якусь матерію кидали в яму. Боже!

А скільки людей зазнали репресій. Мій батько Жицький Онисій очолював активістів у нашому селі, але іншим хто входив до цієї комісії він, мабуть, не подобався бо не міг так як вони збирати в бідних людей все, досить часто насильницькими методами, тому й був репресований.

Пам'ятаю як під'їхала до нашого двору машина, як зайшли до хати, заломили нашому батькові руки і повели до машини.

Усе це страшне видовище зійшлася дивитися вся вулиця. Забрали нашого батька. І після цього ми вже, ніколи не бачили його і нічого не чули про нього. Зараз я вже стара, та не дає Бог смерті, а дав довге життя. Це, мабуть за те, що зуміла я втерпіти все це лихо. Маючи дітей, онуків та правнуків, я кожного дня молю Бога, щоб такого лиха, як я, ніколи не побачили вони. Бо це було справді лихо, лихо, якого доти ще не бачило людство.

Чухало Олена Федорівна 1931 р.н., жителька с. Преображенка (запис 2008 р. Т. Куликовської)

Про голодомор я знаю з розповіді батька, так як я на той час була мала.

Батько мій, Бабицький Федір Іванович, дуже добре пам'ятав і за всіх все знав в селі, хто коли родився і хто коли і від чого помер, але його вже немає живого, помер в 1995 році. Розповідав він,

що в нас у селі дуже багато людей померло з голоду і даже цілі сім'ї вимирали, але я їхніх фамілій не запам'ятала. Добре запам'ятала тільки його розповідь про те, як вони пережили голодомор.

Вони булм молоді, батькові було 25 років – грамотний, закінчив 3 класи церковно-приходської

школи, а мама була безграмотна, їй було 23 роки. Хороша модистка була, жили вони в одних людей в сарайчику на квартирі, так як вони жили з батьками, а батьків розкулачили, повисилали в Сибір. І все забрали, і з хатів повиганяли, то вони залишились в чому стояли і зі мною малою на руках. Почалась голодовка. Мені було 1,5 роки, і мене батько відвіз на Донбас до бабусі (маминої мами). Бабушка після розкулачки з 4 синами в чім стояли виїхали на Донбас. З сини були сімейні жили десь в бараках, а четвертий син був ще молодий 17 років, жив з мамою, працював, відвозив від шахти кіньми вагонеткою уголь десь на склад і він там получав якийсь пайочок і була в бабусі коза. Так вони мене кормили. До 6 років я батька не знала.

Батьки тут насилу пережили цей голод , ходили по селах. Мама наймалась за харчі шити, до тих у кого машинка швейна була (тому, що її машинку при розкулачці забрали). Так мама сама харчувалась. В кого випросе якусь картоплину чи крупи стакан, та батько приходив до неї. Вона йому віддасть, а він додому приходив, та щось собі зваре. Дома кусочок землі перекопав, якусь картоплину чи цибулину не з'їсть, а оставляв на посадку. А в

самого від того харчування вже ноги були пухлі, але до весни дотягнув, посадив трошки картошки, цибульки, фасольки. Всього по трошки, що мама заробила, а самі перейшли на зелень. Їли калачики, варили суп з лободи, то десь там акація зацвіла, то цвіт їли. А взагалі їли, що бачили, весняну зелень, а потім картопля підросла, і так пережили.

А батьків брат Бабицький Іван Іванович 1899 року народження помер від голоду. Було в нього четверо дітей. Двоє дітей тоже померли з голоду. Похований брат тут на цьому кладовищі. Батько мій в післявоєнні роки поставив йому хрест і гробницю жилізну. Кожний рік ми поминаємо його, тому що сім'ї в нього немає. Завжди мій батько з плачем згадував його. Як він бідний плакав, мучився просив їсти. Він приходив до мого батька (а в нього теж уже ноги пухли). Казав, там на Каховськiм шляху лежить коняка, здохлятина, розложилась. Каже, може я якийсь кусок притягну до вас та зварим і поїмо, просив у мами казанчика, а мама не дала, тому, що він один тільки і був, і сказала не дам, і не вари, і не їж, а то скоріше тільки помреш.

І так він бідний не дожив. Помер з голоду, і батько згадував його.

Молчанова Зіна Марківна
1926 р.н., жителька с. Скадовка
(запис 2008 р. В. Гульман)

Сім'я наша була не мала – 8 чоловік: дідусь, тато з мамою та нас 5 дітей.

Коли прийшла колективізація в 1929 році дідуся нашого призначили куркулем, забрали все господарство залишили тільки одну корову. Тато зразу нас покинув. Залишилися ми з мамою, дідусь вироблений тяжкою працею і постійним недоїданням помер. Похоронили ми його в старому погрібі, замотавши в рвану ряднинку, тут куди нас і виселили, на Лук'янівському хуторі. Старші сестри Женя і Ніна пішли в інші села працювати до людей, там і жили. А ми: Коля—1924 року народження, я—1926 року народження та Валентин—1929 року народження, залишилися з мамою. Невдовзі прийшли місцеві власті забрали у нас єдину корову. Мама дуже плакала, хватала їх за руки та просила залишити, бо немає чим кормити нас. Але ніхто її не слухав.

Все, що залишилось у хаті, мама вимінювала на харчі, і ділила нам малесенькими кусочками. Але надовго цього не хватило. І ми голодували. Коля наївшись кісточок з бавовни помер. Залишилось нас двоє, і одягу також дві речі: стареньке Колене пальто та мамин платок. Ходили під дворами, просили їсти, мені було 5 років і Валентину—2. Хто давав щось поїсти, а було що й собак на нас цькува-

ли. Вранці проснемося, немає нічого їсти, ідемо в поле, шукаємо гніздечка пташині, випивали яйця, їли пташенят, тільки неживих, приносили їх додому, а мама варила і ми пили ту юшку. Також варили юшку з щавлю та козельців.

Маму в колгосп на роботу не брали, тому що сказали, що дочка куркуля їм не потрібна. Все, що колись хтось дав, або десь знаходили, мама віддавала нам. Ноги у неї розпухли, ходила зовсім мало. Незабаром маму взяли на роботу в колгосп, але коли людям видавали хліб на трудодні, мамі не дали знову ж по тій причині, що дідусь був куркулем.

В колгоспі мамі видавали обід, але додому не відпускали. Вона юшку сама випивала, а варений буряк або гарбуз крадькома приносила вночі нам, щоб ніхто не знав.

На мамине прохання дозволили нас поселити в будинок Чубукіних недалеко від колгоспу. Будинок був старий та на половину розвалений. Вдень ми в ньому ніколи не були, бо там було ще холодніше, чим на вулиці. Вночі заходили, але майже не спали, бо було дуже багато крис, які кусали нам руки та ноги. А вранці, як тільки засіріє, ми лягали на дорозі і дивились в сторону колгоспу, виглядаючи маму.

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

Вона дуже плакала за нами, але зарадити нічим не могла. Коли працівник політвідділу, Гречкосій Василь, запитав маму, чому вона весь час плаче, та розповіла, що на хуторі в розваленій хаті самі діти. Мамі дозволили забрати нас до себе в гуртожиток. Тут нам було добре і тепліше, і не так голодно. Але тривало це не довго. Деяким дояркам не подобалося, що маму прийняли на роботу, та те що жила в гуртожитку і видавали пайок, а тепер ще й нас забрала. Сказали, щоб забрала нас і відвела кудись, а ні, то щоб і сама не поверталась.

В цей час на Реченці відкривали ясла. Мама нас туди відвела. Завідуючою була Ліда Дараганова. Було непогано перший час, але чим далі тим гірше. На хуторі ми з голоду опухали, а тут висихали, залишилися шкіра та кістки. І знову мама нас забрала, але так як в гуртожитку нам жити не дозволили, то мама випрохала малесеньку кухоньку на Кушнеренковім хуторі – 1,5 км від Скадовки. В ній

також нічого не було, тільки маленька лежанка, яку не було кому і чим топити, так і спали на голій та холодній. Я одягала пальто покійного Колі, брата замотувала в платок, до себе притуляла і так грілись. Мама нас підкормлювала, приносила юшку, що мила посуд, помії, залишки, що вискрибали з казанів.

Потім дізналася про нас вчителька зі Скадовки—Ванда Яківна, у якої була дочка Діна. Вона нам дала дочкин одяг, допомагала харчами. Одного разу ми з братом знайшли їжака, замотали в платок, щоб вранці з'їсти, але він утік, бо там були самі дірки. Ми довго його шукали, бо осталися голодні.

Незабаром мамі дозволили поселитися жити в Скадовці, і вона забрала нас. Я пішла до школи. Додому повернулися старші сестри, тому що вже було, де жити. Вони також пішли працювати в колгосп і життя наше покращилось.

Ходак Любов Василівна
1909 р.н., жителька с. Хлібодарівка
у 1932-1933 роках проживала в с. Павлівка Чаплинського району
(запис 2008 р. В. Трункової)

Страшний голод був. Я знаю, бо голодна була. Ходили до скирд трусилу соломку. Зібрали з сестрою півлітри зерна, принесли, мама в ступці натовкла, затірки зварила. Пішли з сестрою на трусилу літру, є вже мукичка. Тоді був хлопок напекла мама коржиків білесеньких, а люди кажуть, що в цих людей є мукичка. Маму послали кухаркою і ми біля мами двоє. Варять людям і ми їли. Було нас дев'ятеро, старші діти поїхали в Крим, щоб не померти з голоду. Пам'ятаю, насіяли пів відра муки, білесенька. А висівки на базар, мама продала, купила пів кіла масла і ряжанки. І поки не умру, помню як тоді наїлася.

Приїхали, повибирали все зерно. А я не давала, мене винесли на двір. Був гардероб, три шафи в ньому. Мука осталась в ящику, не побачили, а просо витягли. Забрали і поїхали. Забирали люди з села, їх заставляли. Вони були бригадирами. Помню Ланівський і Крищевський Іван. Не стріляли, зброї не було з хати нас вигнали. За Преображенкою у батька була земля, прислали узбеків, а нас вигнали. Нас прийняв дядько, він мельником був. Тільки пече хліб і нам дасть. Була у нас свиня, а тоді не давали смалити свиней, то люди помогли здерти шкурку. Мама її посолила, може згодиться. То і правда, згодилась, варили ту шкурку по кусочку. З Преображенки мама хоче в Павлівку. Був такий легенький тонесенький сундук, поклали на тачку, по-

їхали. Та хата вже без вікон, без дверей. Помазали хату, що можна вставили, жили так. В Павлівці був хлопок. Я, мама і сестра збирали колоски. Назбирували до вечора мішок. Приїхали обратно забрали. Люди їли ховрахи, я те не могла їсти. Цвіт з акації їли, цвіт солоденький, гарний. А люди вмирили, на кладовища везли тачками. А я дивлюсь у вікно, батько лежав больний, мама тоже больна, сижучу плачу. І брат больний лежав, 17 год було. А мати лежить просить снігу, їла сніг. Батько помер, мама вижила. А брат питає мами: «Чи я не померу?». А сам відвернувся до стіни та й помер.

Пам'ятаю війну. Німці їдуть, стоїмо біля хати, їдуть мотоцикли, боїмося. Хлинули, багато. У німця роботи, не сідай. Заставляли коровами волочити в полі. Тільки присіли, тачанка їде, німець їде. Сказав німець, щоб зайшли в школу всі люди, а ми знаємо, що палили людей, не йшли. Старший німець їде з Григоровки. Невспіли людей зігнати, наші дуже нажмали хорошо, німців нагнали. Був поліцай в селі, прізвище не пам'ятаю, почипили його біля магазину. Він так довго висів, не знаю де його діли. Було таке горе у війну незабутнє.

Помню і 47 год. Не було муки, на жорнах мололи муку з проса. Я їздила з сестрою в Сімферополь. Привезли хлібину білу. Досих пір пам'ятаю її вкус. У 47 році такі сніги були, зайці самі бігли до скирд, їх ловили. Отак і вижили.

Гришко Катерина Іванівна
1926 р.н., жителька с. Хрестівка
(запис 2008 р. Л. Макарчук)

Я народилася в смт. Чаплинка. В село Хрестівка на постійне місце проживання приїхала в 1930 році. Батько працював міліціонером, мати – на фермі дояркою. В 1932 році мені виповнилось 6 років і я пішла до нульового класу. Крім мене в родині було ще троє дітей. Сестри старші, а братик на рік молодший.

Жили ми в маленькій землянці, на теперішній вулиці Леніна. Батьки працювали з ранку до ночі, але заробітну плату отримували двічі на рік – частково грішми, частково хлібом на трудовні. Заробітки отримували невчасно. Всі, хто тримав на той час якесь господарство, сплачували великі податки державі. Наприклад: господар тримає корову, то йому доводилось молоком сплачувати податок установлений державою. Я зараз не пам'ятаю у якому співвідношенні, але добре знаю що господар і його родина не бачили того молока, єдине, що їм могло залишитись від корови – теля. Завдяки цим податкам держава знімала із селян останню одежину.

Дуже тяжко на той час було вижити великим, багатодітним родинам, в яких непрацюючих осіб було більше, ніж працюючих. Так голодомор 1932-1933 року не минув і нашу родину. Батьки на зарплатню в колгоспі отримували хліб в малій кількості, для сім'ї із шістьох осіб цього було замало. Не вистачало до отримання наступного заробітку.

Як зараз пам'ятаю: мама отримане ділила із розрахунку до отримання нового хліба. Кожного дня ми могли з'їсти по одному невеличкому коржику з муки, висівок та трав'яних домішок, та на обід, заварену на воді мучку, що мала назву «кандьор». Ми не могли насититись такою їжею – нас завжди переслідувало почуття голоду. Кожен член нашої родини отримував однакову пайку, лише батькова пайка була трішки більша, так як він був чоловіком і багато працював.

Коли мама нас кормила, завжди сипала кожному порівно, але окремо. Стежила, щоб із жадоби до їди ми не поспішали, не позапікали шлунки.

Дремлюга Олександра Леонтівна
1924 р.н., жителька с. Чаплинка
(запис 2008 р. В. Магдалюк)

Продрозкладка 1919-1920 років стягувалася з індивідуальних господарств і заготівельники не могли дійти до кожного з мільйонів селянських дворів. Стягування продрозкладки з колгоспів виявилось набагато легшою справою. Та коли колгоспники пересвідчилися, що хлібозаготівельний план

Кожного дня ми чекали на мить, коли нас покличуть до столу.

Хати тоді топили соломою, яку брали на заробітну плату. Ми, діти, днями збирали курай (перекопти поле), щоб мама могла чогось наварити в печі.

Від недоїдання організм у нас був дуже слабкий. Ми часто хворіли на різні хвороби (скарлатина, кір). Діти які хворіли на тиф, рідко залишались живими. Лікувались народними методами, адже на той час в селі медицини фактично не існувало.

В моєї тітки, батькової рідної сестри Кулик Марії Харитонівни було п'ятеро дітей і хворий чоловік. Працювала вона одна, тому заробіток у неї був дуже малий і хліба отримувала лише на себе. На цей хліб неможливо було прокормити родину. Спочатку помер її чоловік, а пізніше двоє дітей.

Вони дуже голодували. Я не пам'ятаю їхніх імен, бо була ще малою, але добре пам'ятаю, що тітка збирала і насіння щиріці, і якісь корінці, траву для приготування їжі. На той час кожен день був радістю. І всі ми мріяли, що настане літо, після жнив будемо збирати колоски. По селу дуже багато ходило дітей з інших сел – просили їсти, мама по можливості пускала до хати погрітися і зачастую ділила свою пайку їжі. Хоч нам і самим не вистачало їжі, та мама завжди жаліла голодних дітей і дійшло до того, що від безсилля стала непритомніти. Тоді батько став слідкувати за харчуванням мами, боявся її втратити.

Дуже багато сиріт померло взимку від голоду і холоду. Вони вмирили не дійшовши до сел: в степах, полях.

Щоб вижити люди їли все що можна: котів, собак, шурів, тушканчиків – виживали, хто як міг.

За своє життя я пережила два голоди 1932-1933 років та 1946-1947 років. Я розумію чому був голод після війни: розрухи, пограбування, але й досі не можу усвідомити, чому в урожайні роки 1932-1933 був голод ?

Дай Бог. Щоб людство більше ніколи цього не пізнало.

безрозмірний і для розподілу за трудовнями майже нічого не залишається, вони змушені були, щоб вижити, вдатися до відвертого саботажу «першої заповіді». Мало не у всіх колгоспах стали приховувати від обліку справжні розміри врожаю або залишали зерно в соломі, щоб перемолоти його вдруге.

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

Героїчна і водночас трагічна історія українсько-го народу. Давні джерела зберегли гіркі свідчення про голодні лихоліття, що не один раз спустошували цілі села та родини. Майже кожне століття позначене голодними роками. Вони були спричинені стихійними явищами природи: посухою, весняною повінню, нашестям сарани, епідеміями. До розорення продовольчої скрути призводили часті війни. Голодували здебільшого селяни. Гнані голодом, вони залишали рідну домівку, землю свого феодала, шукаючи порятунку в містах.

Важкими для селян України видались 1921 – 1923 роки. Від голоду загинули сотні тисяч чоловік. Людські страждання викликали співчуття у міжнародній громадськості, яка відгукнулася на поклик голодуючих селян матеріальною допомогою. Уряд не приховував лихоліття, а навпаки, сприяв їхньому подоланню.

Жахливою подією в історії людської цивілізації постає голод 1931 – 1933 років. Чому упродовж чверть століття в Україні сталося три голодомори: 1921 – 1923рр., 1931 – 1933 рр., 1946 – 1947 рр. ?

Ганебним і водночас злочинним було відверте вбивство дітей за розкрадання так званої «соціалістичної власності». Відомо, що 7 серпня 1932 року ЦВК і РНК СРСР прийняли постанову «Про охорону майна державних підприємств, колгоспів та кооперацій і зміцнення громадянської власності», яку народ назвав декретом про «п'ять колосків». Судові й позасудові органи чинили безкарно над селянами, масово забивали дітей, що піднімали з колгоспного поля декілька колосків.

Голодні й до нестями виснажені діти полохливо лущили недостиглі зерна, жадібно їх поїдали. Від надмірного вживання сирої білкової клітковини не витримували їхні виснажені шлунки. Вони помирали через декілька годин. А коли нещасні потрапляли

до рук активістів, то відразу ставали жертвами свавілля.

Не минуло таке лихо і багатьох жителів нашого селища. Наприклад, дуже добре запам'ятала ці роки і жителька нашого селища – Дремлюга Олександра Леонтіївна, хоча на той час була іще восьмирічною дівчинкою. Вона народилася 7 квітня 1924 року в Чаплинці. Жила вона з мамою, яку звали Ганна Петрівна Чорна із братом Валентином, який молодший на п'ять років від Олександри Леонтіївни. Батько помер, коли дівчинка була ще дуже маленькою, і вона його не пам'ятає. Дуже запам'ятала вона голодні 1931 – 1933 роки, пам'ятає і до цих пір свого братика Валентина, який був дуже опухлий від голоду, і вже думала, що не виживе, але він протримався на тих харчах і вижив. Для маленьких дітей тоді давали у колгоспі якусь бовтанку на воді, щоб діти не помирали. Олександра Леонтіївна і досі не знає, що то було.

Пам'ятає, як ходили у степ шукати траву «перчик». Її товкли у ступі в порошок і пекли коржі, вони були дуже гіркі, але ми все одно їх їли і запивали кип'яченою водою, аби не померти з голоду. А ще ходили у колгосп діти і батьки, працювали з ранку до ночі, а за роботу в день давали 100 грамів вівса, який зберігали на зиму для випікання коржів. Іще дивилися і слухали, де в кого щось пропаде, яка скотина, тільки їх закопають, то діти бігли, відкопували, різали на шматки, несли додому готувати їжу. У степу та в лісосмугах було завжди багато людей, які збирали траву «перчик» та «берізку», з якої варили борщ, на той час це був дуже смачний борщ із коржами, які пекли на сухій сковорідці, бо не було чим помастити. Іще раз на тиждень у колгоспі давали суміш із пшениці, гірку траву – дурман, іще якесь зерно чи насіння. За цією сумішшю були завжди дуже великі черги, дорослі люди і діти дуже довго стояли. Всі змогли вижити в ті голодні роки.

**Коломейчук Любов Іванівна
1919 р.н., жителька с. Чаплинка
(запис 2008 р. І. Котик)**

Один з найжорстокіших злочинів сталінізму проти українського народу був організований ним голод 1932-1933 роках. Найважливішою причиною голодомору – це було вилучення у народу всього їстівного: зерна, картоплі, сала, м'яса та багато іншого, чим на зиму запасались люди. В роки голодомору людям не було, що їсти і вони ходили на поле і вибирали кожну зернинку, щоб якось протриматись і не вмерти. Якось одна жінка хотіла набирати хоч декілька колосків, щоб накормити своїх дітей, але її спіймали і дали за крадіжку 8 років ув'язнення. У ті роки за крадіжку колгоспної власності розстрілювали або позбавляли волі строком на 8-

10 років навіть 15 особливо тяжкий період голодомору з кінця 1932 і взимку 1933 років. В людей покінчались запаси продовольства і вони ішли на крайні міри, доходило навіть до канібалізму (батьки їли своїх дітей і навпаки), люди були змушені їсти котів, собак, ящірок, кору дерев. Сотні тисяч селян з голоду змушені були їхати в міста, але на дорозі й на вокзалах були встановлені пости НКВД, які не дозволяли їм їхати в місто. На узбіччя доріг лежало сотні померлих людей, які загинули від голоду. Це все було зроблено по наказу Сталіна, щоб робітничий клас не знав правди про страшну трагедію, яка трапилася на початку 1932 – в кінці 1933 років в селах.

Голодомор 1932-33 років спричинив величезну смертність населення, особливо дітей і стариків. Прагнучи врятувати хоча б дітей, батьки почали залишати їх у лікарнях, державних установах.

Живі не мали сил ховати померлих, тому в селах був жадний сморід, не було чим дихати. Тікаючи зі своїх домів, люди їхали до міста, але не всім це вдавалося. Навіть коли люди потрапляли до

міста, порятунку не було й там. Історики досі не встановили кількість жертв голоду 1932-1933 років. У січні 1933 року, коли від голоду щоденно гинули десятки тисяч селян, Сталін заявив, що матеріальне становище робітників і селян рік у рік покращується. Отже, голодомор 1932-1933 років належить до числа трагедій, наслідки яких відчуються багато десятиліть.

Кузьменко Дмитро Пилипович
1929 р.н., житель с. Чаплинка
(запис 2008 р. І. Котик)

Сільське населення України в 30-х роках було 20-25 млн. чоловік. З голоду померло близько 5 мільйонів чоловік. Рівень смертності в селах склав від 10 до 100%.

Голод – це страшне, похмуре слово. Людина, яка не пережила цього не може уявити собі ці страшні, божевільні муки. Не було для матери нічого жаднішого, страшніше, ніж вид її виснажених дітей. Вони ніколи не посміхалися.

Голод тривав довгими місяцями. Кожній сім'ї нічого було поставити на стіл. У селі не залишилася жодної курки і інших свійських птиць.

Першими з голоду вмирали чоловіки. Але потім гинули діти. І останніми – жінки. Перед смертю багато людей втрачали розум. Інші вмирали наодинці, поволі, страшно.

Люди вмирали всю зиму. Але масова голодна смерть була в березні 1933 року.

Сніг стояв, почався справжній голод. Люди були з набряклими особами, ногами, руками, роздутими животами. Нещасніє люди їли все підряд. Вони виловлювали мишей, щурів, горобців, земляних черв'яків. Макарони робили з нарізаної старої шкіри і хутра, а також варили клей, їли коріння, листя, кульбаби, лопухи, кропиву.

На півдні України врятувалися з голоду ловом бабаків і дрібних тварин. Також ловили рибу, але за це карали. У деяких селах з'їдали кішок, собак. Коли в квітні піднімалися бур'яни, люди починали є

щавель, кропиву. І після їжі вони вмирали від заворювання водяною. Рівень смертності в деяких районах був таким високим, що видавали автобус для вивезення трупів на кладовищі. Тіла ховали в братських могилах.

Це не можна передати, як люди страждали з голоду: найстрашніший вигляд мали діти. На їх лицьх не було слідів дитинства, тільки в очах залишалося у них щось з дитинства. Чоловіки і жінки були з опухлими особами, роздутими животами і з порожніми очима.

Заборонявся виїзд з сіл, а також пересування по дорогах без відповідних документів. Але багато хто покидав села. Йшли в місто. Деяким вдавалося.

За збір колосків – розстрілювали або висилали на важкі роботи до Сибіру.

Фізичні ознаки голодування були: шкіра зморщується або стає сірого кольору. Людина старіє. Навіть діти ставали схожими на людей похилого віку. Очі ставали дуже великими і нерухомими. Голодні люди нагадують скелети, обтягнуті тонкою шкурою. Погіршується дихання і серцебиття. Вмирали цілими сім'ями. Селянські сім'ї, поступово вмирали з голоду в своїх порожніх будинках і зустрічали смерть по-різному.

Були випадки самогубства. Був канібалізм. Люди божеволіли.

Були страшні випадки людодїдства: їли власних дітей, ловили чужих.

Мальченко Катерина Іванівна
1921 р.н., жителька с. Чаплинка
у 1932-1933 роках проживала в с. Поштове Чаплинського району
(запис 2008 р. І. Котик)

Одним з найстрашніших злочинів Сталіна та його керівництва проти українського народу був організований ним голод 1932-1933 рр.

Як жили люди в ті тяжкі часи розповіла Катерина Іванівна Мальченко.

В 1932 році коли почався голод їй було одинадцять років. Вона розповіла, що все, що мали селяни, приходили і забирали ті хто був при владі.

Обшукували все підвір'я і конфіскували не лише зерно, а й картоплю, буряки, сало, м'ясо все, що селяни готували на зиму. Вони були позбавлені всього їстівного.

Вже взимку 1931-1932рр. голод ступав у двері селянських хат. Було засіяно дуже мало земель. На полях вночі почали з'являтися жінки, яким нічим було годувати своїх дітей. Вони ножицями зрізали колос.

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ

Дуже багато людей померло в той час від голоду, особливо дітей і старих. Люди дуже хотіли їсти і тому їли все, що бачили: собак, котів, щурів, трупи коней, листя і навіть кору дерев. Один чоловік, як розповіла бабуся, так хотів їсти, що з'їв живу курку разом з пір'ям, а пізніше помер. Баба Катя показувала свої руки і говорила: «я дуже хотіла їсти, але не могла навіть підвестись така ослабла була, від голоду погризла пальці на руках. Ми просили у матері їсти, але, що вона могла нам дати, з подвір'я забрали все, що бачили не залишали нічого, було трохи макухи і ту забрали. Людей, які померли забирали на підводі і вивозили у великий рів, який був виритий за селом і закидали землею. Довго ще земля шевелилась як жива, згадує бабуся, тому, що не всі біли мертві коли їх кидали в ями. Люди були на стільки виснажені голо-

Сахар Зінаїда Дмитрівна
1923 р.н., жителька с. Чаплинка
(запис 2008 р. В. Магдалюк)

Спогади Сахар Зінаїди Дмитрівни під час 1931-1933 року. В 1931 році в Чаплинці було розкулачення. Кулаки виганяли людей зі своїх помешкань. Відбирали у людей добро, яке було нажите за їхнє життя. Навіть відбирали одяг, який був одягнений на людях. Під розкулачення всю худобу, харчові продукти погрузали на вози, забираючи у людей останнє, що в них було і вивозили кулаки на свої усадьби.

В 1932-1933 роках почалася голодовка. Люди, не маючи навіть кусочка хліба, вони змушені були годуватися як-небудь, аби зберегти своє життя. Люди крали колоски зерна і розтираючи на ладоні їх з'їдали, щоб ніхто не бачив, як вони їдять. Навіть

Сталева Ксенія Петрівна
1922 р.н., жителька с. Новонаталівка
(запис 2008 р. Т. Власова)

Жили в Новонаталівці. В сім'ї було троє дітей. Два молодших брати ходили в дитсадок, там їх і годували. Батько з матір'ю працювали в колгоспі, мати-кухаркою, а батько – кладовщиком, їх там годували, а я сиділа дома голодна. Інколи мати приносила невеличку жменьку зерна. Одного дня до нашої хати зайшов хлопчик, але в хаті нічого не було, він вийшов з хати і заліз в яму, що була вирита біля домівки, начистив картоплі і у консервній баночці підсмажив її на вогні і шкарлупу піджарив, а потім зварив все це і випив. Коли я дивилась на все це із-за хати то дуже хотіла їсти. Одного разу ми пасли корів і знайшли невеличку яму, про неї сказали дорослим. Коли дорослі прийшли туди то побачили, що землею в ямі прикиданий люк. Ми відчинили його і знайшли купу ячменю. Весь перевезли в село і таким чином вижили. Всім хто робив в колгоспі їсти давали в полудень: макуху, суп. В людей забирали

дом, що здавалося, що вони мертвію. В 33-році гарно уродила картопля, але не було кому її копати люди повимирали, а хто залишився той був обезсилений, але люди як могли так і виживали. Хто в сім'ї ходити міг той добував якусь їжу і так піддержував інших.

В сім'ї Катерини Іванівни було десять чоловік, але вижити тільки змогли вона і її мама.

Дуже тяжкі часи пережила Катерина Іванівна і їй було дуже боляче згадувати ті далекі страшні роки які забрали в неї рідних і близьких їй людей. Із сльозами на очах вона розповідала, все що знає і пам'ятає про цей жорстокий і тяжкий для нашої країни час.

Всі ці роки Катерина Іванівна і її сім'я жили в с. Поштове, Чаплинського району.

я, Сахар З.І., зі своєю сім'єю міняли свій останній одяг на шкарлупки з під картоплі. В колгоспі крали дерть і навіть за це могли вбити. Варили її та їли. Люди були страшенно змученими від голоду. В деяких навіть не було сил встати на ноги. Сім'ї сварились між собою за який-небудь харч, тому що кожні батьки хотіли нагадувати свої родини. Коли не залишалось що їсти вони, ще їли пучки березові та віночкові зерна. З цих зерен варили кашу та їли. Також в ці роки було людоджерство, тому що багато людей зникало. Навіть на смітниках не можна було знайти харчового продукту. Хто перший встигав, той і їв.

хліб, худобу, вимітали все. Коли в нас закінчувався хліб ми їли листя акації, калачики, молочай, лободу, кропиву. В жнива (все ж таки сіяли невеличкі ділянки) збирали колоски, а потім їли їх, пшеницю палили, не давали збирати. Після цього люди ходили і збирали попалене зерно, яке потім їли. За те, що збирали колоски – судили. Корінці терли, потім пекли і їли. Спаленої пшениці було багато, тому її косили відрами. Зелені колоски, жита різали і сушили в печі, а потім молотили і пекли коржі, які були несмачними. Хліб був, але його не давали їсти. Збирали мерзлі буряки, картоплю, моркву. Із картоплі отримували крохмаль, щоб можна було щось пекти.

У місті Хорли був гарний врожай. Хліб цей збирали, а людям говорили, що потрібно вивести за кордон. Але з'ясувалося, що вони викидали хліб через шлюзи в Сиваш. І говорили, що «нам гроші не потрібні, а ви швидше поздиhaете без хліба».